

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

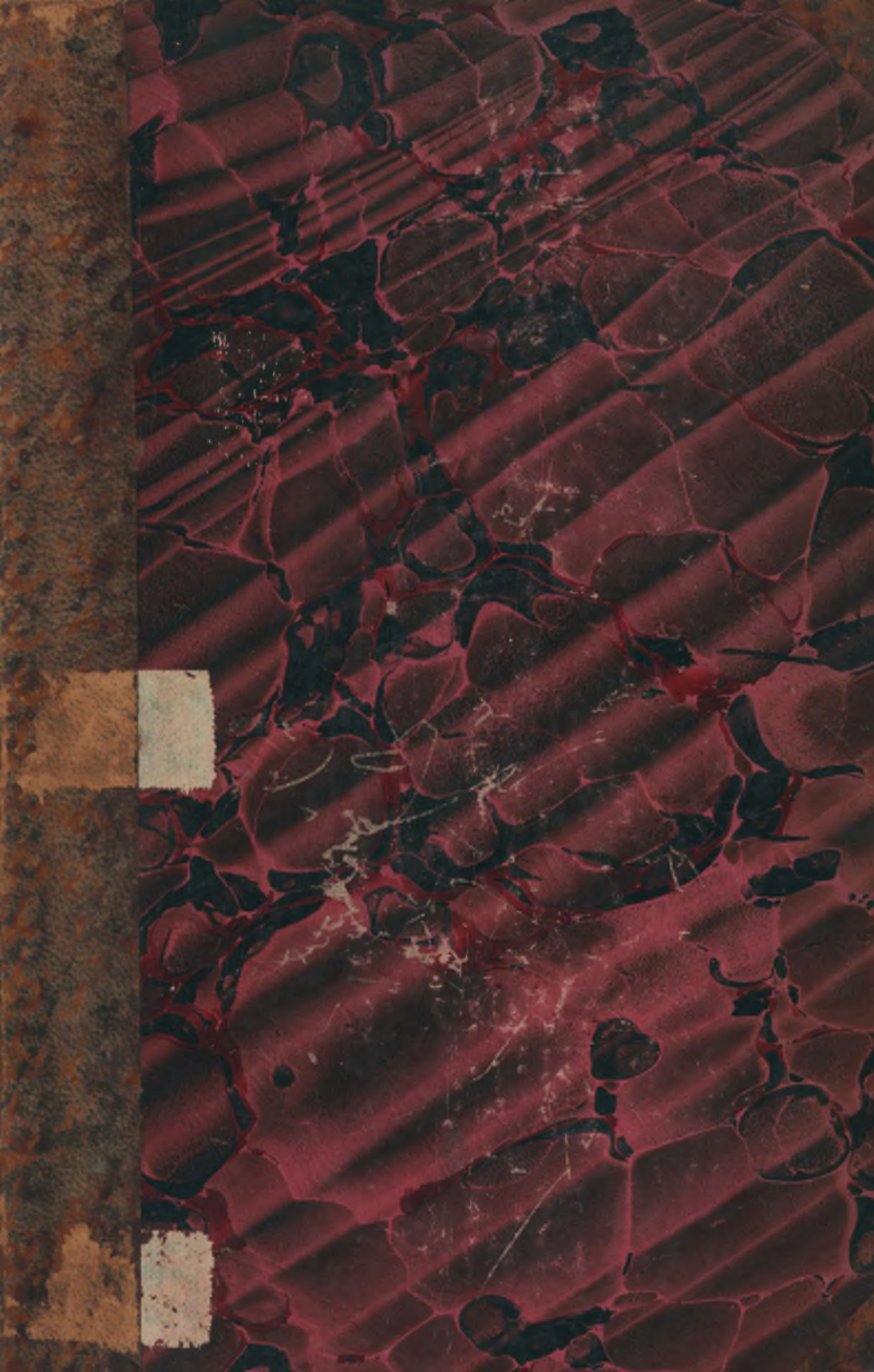
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Høiesteretstidende,

udgiven

af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Høiesteretsaaret 1883—84.

~~~~~  
**Ny Række. 7. Aargang.**  
~~~~~

Kjøbenhavn.

Førlagt af Universitetsboghandler G. E. C. Gad.

1884.

NAVNE-REGISTER.

Private Sager.

	Pag.		Pag.
Aabo, Jens	112.	Bredal, S. P. S., Gaardejer	262.
Aggerup, C. G., Etatsraad,		Bretteville, C. de, Prokurator	334.
Dødsbo	232.	Brix, H. L., Sognepræst	262.
— Julie F., født Kruse,		Brun, Justitsraad, Birkedommer	518.
Enkefru	232.	Buch, Fabrikant	831.
Akesen, Peter, Indsiddet	302.	Busch, C., Jægermester	120.
Alberti, C., Overretsprokurator	268.	Bøggild, Th., Kjøbmand	782.
Albrechtsen, A. W.	831.		
Andersen, Ane Lisbeth, født		Christensen, Hartvig, Smed	285.
Olsen	217.	— J. C., Kapitajn og	
— H. C., Sognefoged og		Murmester	249.
Gaardejer	857.	Christoffersen, Sidse Marie	772.
— Henrik, fhv. Gaard-		Clausen, C., Fiskeriforpagter og	
mand	217.	Tømremester	248.
— Jens Peter	3.	Marie Jacobine, født	
— N. C., Kjøbmand	35.	Dall, hendes Dødsbo	767.
— Olga Aurora	857.	Colberg, C. E., Enkefru	343.
— R. C., Lærer	693.	Colding, Villh. & Co., Handels-	
		firma	189.
Berg, Sigv., Kjøbmand	189.		
Bernstorff, Bechtold, Greve af		Dahlstrøm, Kammerherre, Stift-	
Bernstorff til Gar-		amtmand	555.
tøw	821.	Dampskibsselskab, det forenede	154.
— F. E. H., Hofjæger-		De forenede Granitbrud og Sten-	
mester, Greve af		huggerier i Rønne	343.
Bernstorff til Kat-		Døns, Carl, Partikulier	81, 200.
trup	821.		
Borre Sogneraad	714.	Eriksen, Birthe Kirstine, født	
Boutrup, A., Lærer	720.	Pedersen	406.
Brandforsikringsforening, de			
mindre Landejendomsbesid-		Finantsministeriet	608, 613, 682, 865.
deres, før rorlig Ejendoms i		Fischmann, Ludovica	291.
Holbæk m. fl. Amter	883.		

Pag.		Pag.
242.	Fonnesbech, Gehejmekonferentsraadinde	147.
140.	Forlagsbureauet i Kjøbenhavn.	248.
343.	Frøderiksen, H. P., fhv. Bankdirektør	883.
343.	Friehling, B., Kommerceraad, Bankdirektør	491.
299.	Frue Sogns Sogneraad	518.
761.	Garde, C. F., Justitsraad	735.
362.	Gebrüder Fritze & Co., Handelsfirma i Bremen	81, 200.
242.	Gedalia & Co., Konkursbo	302.
557.	Gedalia, G. A., Baron, Vexeller	406.
170, 767, 772.	Generaldirektoratet for Skattevæsenet	835.
174.	Gulstad, C., Fabrikant	821.
268.	Güssefeldt & Rée	300.
741.	Hagemann, H., Arkitekt	726, 776.
674.	Hald, J. E., fhv. Kjøbmand	300.
343.	Hall, O., Sekretær	242.
731.	Hansen, A. C., Sagfører	154.
140.	— H.	865.
791.	— Niels, Træ- og Finerskjærer	368.
232, 291.	Hartnack, Cl. Th., Sagfører	147.
883.	Hasle, Th., Assurancebestyrer	147.
505.	Heegaard, Anker, Fabrikant	124.
791.	Henrichsen, Laurine J. F., Legtøjshandlerske, hendes Konkursbo	388.
362.	Heydtmann, A. W., Grosserer	525.
761.	Holck-Winterfeldt, Kammerherre, Greve	154, 249.
883.	Holst, Skolelærer	50.
741.	Holstein-Rathlou, Hofjægermester	825.
720.	Høver Sogneraad	825.
557.	Hundrup, Ludvig	825.
50, 249, 666.	Indenrigsministeriet	369.
894.	Ipsen, Henrik, Gaardejer	758.
		113.
		857.
		772.
	Jacobsen, S. N., Grosserer	
	Jensen, Anders, Fisker	
	— Hans, Gaardejer	
	— Jens	
	— Lars, Gaardejer	
	— Peter, Værtshusholder og Landbruger, hans Dødsbo	
	— Rasmus, Gartner	
	Jermin, Helm, Kapitajn, Besidder af Stamhuset Aasumgaard	
	Jessen, Sognepræst	
	Johnsen, Thorgrimur	
	Justitsministeriet	
	Jørgensen, Kr. E., Prokurator	
	Kirke- og Undervisningsministeriet	
	Kjældgaard, E., Prokurator	
	Kjøbenhavns Handelsbank	
	Koch, Direktør for det forenede Dampskibsselskab	
	Kock, H. P., fhv. Vaabenmester	
	Kofod, Murmester	
	Koppel, M., Underretsprokurator	
	— Regine	
	Krag-Juel-Vind-Frijs, C. E., Lehns greve	
	Kraglund, Kammerraad, Godsforvalter	
	Krarup, J., Vognmand	
	Krigsministeriet	
	Krizsan, Dorothea	
	Kølle, Christine, Enkefrue	
	— D. L., fhv. Kjøbmand	
	— Thalia, hendes Dødsbo	
	Könicke, Proprietær	
	Langballe, J. F., Provst	
	Larsen, Jacob, Kroejer	
	— Lars, Sognefoged og Gaardejer	
	-- Lars Peder	

Pag.	Pag.		
Larsen, Niels, Gaardejer	299.	Pedersen, Birthe Kirstine, Erik-	
Larsen, Enkefru	3.	sens Enke	406.
Lau, N. S., Skomager	636.	— Christen, Gaardmand	584.
Lautrup, C. N., Skibsbygmester	744.	— Chr., Lærer	388.
Lercho, Lehnsagreve	491.	— Frederik, Gaardejer	584.
Leth, Overretsprokurator	767.	— Hans, Gaardejer	584.
Loft, S. Pedersen	639.	— Hans Jensen	731.
Lund, F., Marinekapitajn	682.	— Jens, Forpagter	113.
— Georg	731.	— Jøns, Gaardejer	325.
Lykke, Oluf, Sagfører	35.	— Marie Sophie	584.
Levenborg, Administrations-		Petersen, H. C., Lærer, Degn	
kommissionen for Baroniet		og Kirkesanger i	
124, 491.		Thorshavn	776.
		— P., Prokurator	343.
		— P. A., Overretsproku-	
Mackie, James W., fhv. Skibs-		rator	672.
kapitajn	105.	Poulsen, J. P., Gaardejer	731.
Madvig, Overretsassessor	735.	Præstø Amts Skoleraad	714.
Malling-Holm, Borgnester	674.		
Meinertsen, N.	491.	Randers Arbejderforening	525.
Meyer, J. C. J., Konkursbo	170.	Rasmussen, Jøns Nielsen	325.
— Th., Bogbinder	735.	— Mads	112.
— Th., Partikulier	531.	Reventlow, B., Enkegrevinde	
Mogensen, Mads Jacob, Boels-		608, 613.	
mand	285.	Rioffesthal, Anna, født Lango	120.
Mortenson, Niels, Skrædermester	555.	— Chr.	120.
		Riis, J. F., Gaardejer	782.
Nicolaisen, M., Gaardejer	369.	Rødning, Løvel og Pederstrup	
— N., Gaardejer	369.	Sogneraad	726.
Nielsen, H., Ejendomsmægler	479.		
— J. P., Tømrermester	672.	Salicath, J. C., Proprietær	174.
— Niels, Skræder	504.	Scaenius, J. F., Kammerherre,	
— Søren, Gaardejer	639.	Minister for Kirke-	
— Søren, Tømrermester		og Undervisnings-	
275, 636.		væsenot	726.
Nissen, H., Grosserer	291.	Schacke, H. F. C., Grosserer	196.
		Scharling, C. P. C., Murmester	479.
Odense Byraad	666.	Scheel, A. W., Toldassistent	744.
Olsen, Ane Kirstine, F. Peder-		— Sophus, Toldassistent	744.
sens Enke	584.	Schjotz, N. S., fhv. Hestehand-	
— Ane Lisbeth, Andersens		ler	334.
Hustru	217.	Schneider, C. L. E., Papirhand-	
Ormslev-Koldt Sogneraad	758.	ler	672.
		Schruld, H. P., Gaardejer	843.

	Pag.		Pag
Skiftekommission. Landsover-		Vinding, Bryrup og Vrads	
samt Hof- og Stadsrettens		Sogneraad	480.
744, 767, 791.		Vium, Brodreno, deres Kon-	
Sode, H. P., fhv. Gaardejer . .	343.	kursbo	840.
Sonne, Niels A., Avlsbruger . .	804.	— Ludvig & Co.s Kon-	
Stokkebye & Hvalsee	196.	kursbo	840.
Stubbekjøbing Byraad	693.	Voetmann, J. C. D., Snedker-	
Switzers Bjergningsentreprise . .	105.	mester	368.
Testmann, D. E., Frøken, hendes		Walse, C. F.	275.
Arvedelingsbo	744.	Ollgaard, cand.jur., kst. Byfoged	584.
Thomsen, Christoffer, hans Ar-			
vinger	772.		
— J., exam. juris	531.		
Toft, J. C., Kjøbmand	35.		

Offentlige Sager.

	Pag.		Pag.
Abrahamsen, Augustinus	186.	Bjarnarson, Brynjulfur	796.
Andersen, Anders H.	394.	Bjørklund, Sven Olsson	92.
— Ane Sophie	747.	Bonnichsen, J. J.	588.
— Christen, kaldet Thor	553.	Bruhn, Hans Jacob	182.
— Hans Peter	412.	Bürger, J. C.	42.
— Henrik	457.	Carlsdatter, Caroline	874.
— H. P. A	646.	Caspersen, Alfred M.	392.
— L. S.	740.	Christensen, Anders	98.
— Mathias	415.	— Carl	574.
— Niels	856.	— Chr.	252.
— Ole	809.	— Christen	96.
— Peder	279.	— Christen, med Til-	
Andersson, Sven	75.	navn Søndergaard	498.
Andresen, Christen	682.	— Jørgen	869.
Autonson, Else K.	878.	— Lars	565.
Arnason, Arni	796.	— Laura, Seligers Hu-	
Asmundsson, Valdiunar	796.	stru	521.
Bach, P. C.	444.	— P. F. Chr.	281.
Ballegaard, Ofser J.	559.	— Thomas Jørgen . .	130.
Bean, William Mac	323.	Christiansdatter, Kirsten	680.

	Pag.		Pag.
Christiansen, Jacob P.	578.	Hansen, Maren S.	700.
— Johan C.	42.	— Martine	135.
— Niels	808.	— M. C.	650.
— Søren	530.	— Mette Marie	534.
		— Peder Chr.	236.
Dam, L. P.	679.	— Regine Jensine, kaldet	
Dybdahl, J. C. A.	385.	Høj Dahl	20.
Dyrhøi, Christiane N.	868.	— S. K.	657.
		— Thomas F. N.	7.
Einarsson, Jon	796.	— Th. V.	510.
— Sigurdur	796.	Hee, Fritz	66.
Elefsen, Else Marie	874.	Heilesen, Chr.	366.
Enevoldsen, Peder Nielsen	446.	Hermann, Peter	704.
Engelbrechtsen, Th. A. J.	881.	Hermansen, H. E.	567.
Enig, A. H.	418.	— Poul	660.
Eriksen, Ellen Christine	140.	Hertz, F. A.	838.
		Hestkjær eller Heskier, N. P.	229.
Frandsen, Maren, Rasmussens		Hinrichsen, Ernst	495.
Hustru	646.	Hjærtsson, Einar	796.
Frederiksen, Else C.	698.	Holm, C. S.	398.
— Frederik	580.	— Seier Malling Emil	309.
— Hans	516.	Holtz eller Holst, Caroline R. D.	710.
— Johanne M.	691.	Høj Dahl, Regine Jensine, Han-	
		sens Hustru	20.
Garder, Jens Sørensen	114.	Hus, Chr. Jensen	424.
Griese, Hans	226.		
Grønning, Ane Marie	21.	Ingimundsson, Olafur	796.
Gudmundsson, Erlindur	796.		
— Jon	796.	Jacobsen, Bolette Kirstine, Møl-	
— Olafur	796.	lers Hustru	10.
— Pall	796.	— C. F.	241.
— Pjetur	796.	— H. P.	435.
— Pjetur		— Johannes	442.
(Hrolfskoli)	796.	— Nicolai A.	13.
		— Peder	453.
Halling, Jens Pederson	161.	Jacquet, Peter	780.
Halvorsen, Gunnerius	76.	James, Ann Elizabeth eller An-	
Hansen, Hans Cornelius	743.	cilla	654.
— Hemning Peter	287.	Jensen, Ane Margrethe, Jør-	
— Jacob	433.	gensens Hustru	44.
— Jens	386.	— C. C. A.	463.
— Jørgen Peter	379.	— Chr., kaldet Hus	424.
— Karen Marie	382.	— Christen	854.
— Lars	48.	— Christian	179.
— Laurits P. M.	450.	— Christian	397.

	Pag.		Pag.
Jensen, Jacob	129.	Larsen, Karen, Rasmussens Hu-	
— Jacob, kaldet Præst	707.	— stru	686.
— Jens	11.	— Rasmus	748.
— Jens	498.	— Søren Lyder	441.
— Jens Christoffer	68.	Laursen, Niels	619.
— Johanne, Krabbenhefts		Leithoff, C. M. R.	620.
Hustru	819.	Lichtinger, Israel	650.
— Jørgen Anton	506.	Lillienskjold, Th. F.	145.
— Kirstine, Hansens Hu-		Lorentzen, Martin	86.
stru	657.	Lund, Carl M.	412.
— Lars Peter	377.	Madsen, M. A. B. R.	297.
— Nicoline Jensine	157.	Niels Chr.	103.
— Niels Emanuel	79.	— Ole	103.
— Niels Jørgen	516.	Magnusson, Brynjulfur	796.
— Ole Peter	811.	— Kristinn	796.
— Søren	544.	Meyer, Aron Meyer	283.
Jespersen, Mette Marie, Mor-		— V. M.	551.
tensens Hustru	468.	Mogensen, Johanne S.	298.
Johansen, Hans	28.	Mortensen, Else Marie	448.
— H. H.	661.	— Halvor	468.
Johnsen, Petrea C., Nielsens		— M. P.	488.
Hustru	254.	— Niels	850.
— Rasmus H.	472, 475.	Møller, C. H.	780.
Jonsson, Arni	796.	— Chr. Johan E.	204.
— Bergsteinn	796.	— Lars Chr. J.	366.
— Hörður	796.	Nielsdatter, Dorthea	161.
— Marteinn	796.	— Else Marie	68.
— Thordur	796.	— Paulino, Rasmus-	
Jørgensen, H. J.	569.	sens Enke	813.
— J. C Kornbæk	44.	Nielsen, Ane Margrethe	420.
— Jens	516.	— Carl M.	412.
— N. D.	428.	— Chr.	512.
— Rasmus	889.	— Christen	40.
— Severine	329.	— J. P.	646.
Keller, Peder	133.	— Kirsten	460.
Knudsen, Christen	755.	— Lauritz Chr.	214.
— Jens Peter	220.	— Niels	502.
Lange, H. M.	559.	— Niels, ogsaa kaldet	
Larsen, Adolph Kofoed	187.	Svendsen	254.
Larsen, C. A.	702.	— Peder	68.
— Christen	38.	— Peder	402.
— Jacob	321.	— Peder	646.
— Jøns	180.		

	Pag.		Pag.
Nielsen, Peder, ogsaa kaldet		Rosenstand, V. H. Th.	650.
Enevoldsen	446.	Schmidt, C. E.	438.
Nordblad, Johanne	94.	Seliger, N. C.	521.
Nunes, John Seville	484.	Siegumfeldt, Angolique F. F.	582.
Olafsson, Grimur	796.	Simonarson, Bjorn	796.
— Magnus	796.	Sjorup, J. A. Pedersen	652.
— Olafur	796.	Snæbjornsson, Sigurdur	547.
Olsen, Ane Marie	580.	Sparvath, Claus Frederik	223.
— Jens	412.	Strand, Christen Christensen	455.
— L. P., eller Rasmussen	339.	Svaneberg, J. C.	42.
Palmason, Palmi	796.	Sveinsdatter, Thorbjørg	796.
Pedersdatter, Ane Cathrine	607.	Sveinsson, Olafur	796.
— Kirston, Nielsens		Svendsen, Niels	254.
Hustru	196.	Sæmundsson, Sæmundur	796.
Pedersen, Anders	711.	Søndergaard, C. Christensen	498.
— Christoffer	750.	Sørensen, C. A., kaldet Ærn-	
— Claus	300.	strup	623.
— Hans Peder	852.	— H. P.	372.
— Jacob	488.	— Jens, kaldet Garder	114.
— Jacob Julius	339.	— Karen Mario	254.
— J. A., kaldet Sjørup	652.	— Niels Peter	90.
— Jens, kaldet Halling	161.	— Rasmus	114.
— Lars	68.	— Redaktør	829.
Petersen, C. C.	572.	Thomassen, N. P. M.	508.
— Hans Jørgen, med		Thompson eller Thomsen, Mar-	
Tilnavn Viuf	534.	groth	35.
— Jacob	788.	Thomsen, H. Th. A.	206, 209.
— P.	593, 596.	Thorbjørnson, Gisli	796.
— L. A.	591.	Thor, Christen Andersen	553.
— Vilholm	277.	Thorkellsson, Hjortur	796.
Platz, H. C.	871.	Thorkildson, C. C.	847.
Poulsen, Henrik	892.	Thorsteinsson, Gudmundur	796.
Præst, J. Jensen	707.	— Thorsteinn	796.
Rasmussen, Hans	616.	Thorup, A.	436.
— H. V.	601.	Tillemann, Juditte C., Jensens	
— Johannes G. J.	1.	Hustru	506.
— Laur	574.	Togsverd, Julie V. D., Peter-	
— L. P., eller Olsen	339.	sens Enke	818.
— N. C.	686.	Varecke, Mathilde, Jensens Enke	815.
Reichel, F. W.	616.	Vilhjelmson, P. B.	68.
Richardi, A. G.	189.	Villumson, Knud	184.
		— Søren	549.

	Pag.		Pag
Viuf, H. J. P.....	534.	Webbe, J. F. V. W.....	230.
Waaræs, V. C. C.	701.	Zwicky, C. L.....	816.
Weilo, M. Th.....	738.		
Weng, Søren Andreas.....	97.	Ørnstrup, C. A. Sørensen	623.

FORTEGNELSE

over

de i Sagregistret benyttede Rubrikker.

Afvisning.	Fæste.
Aktionsordre.	Gjentagelse af Forbrydelse.
Angivelse og Klagemaal (falsk).	Gjæld.
Appel.	Handel.
Arv.	Helligbrøde.
Auktion.	Hittegods.
Bedrageri.	Hæleri.
Betleri.	Hævd.
Bigami.	Indicier.
Bjergning.	Indirekte Tyvs- og Hælerbevis.
Brandstiftelse.	Intervention.
Brugsret.	Invalideforsørgelse.
Drab.	Island.
Dyrlæger.	Kaution.
Ed.	Kirke og kirkelige Forhold.
Eftertryk.	Kommunalvæsen.
Ejendomsret.	Kontrakt.
Embedsmænd.	Konkurs.
Embedsforhold, Forbrydelser i.	Kvaksalveri.
Eratatning.	Landboforhold.
Expropriation.	Legat.
Fallit.	Lehn.
Falsk.	Leje.
Fiskeri.	Løsgænger.
Fogedforretning.	Meddølgthighed.
Forvanskning af Fattigvæsenets Ejendele.	Medikamenthandel, ulovlig.
Førgevæsen.	Mened.
	Myndighed.

XII Fortegnelse over de i Sagregistret benyttede Rubrikker.

Myndighed og Orden, Forbrydelser mod den offentlige.	Straf.
Næringsbrug, ulovligt.	Sundheden, Forbrydelse mod.
Paasejling.	Sædeligheden, Forbrydelser mod.
Pant.	Soterritorium.
Politivedtægt.	Testament.
Privilegium.	Tilbageholdelsesret.
Procesomkostninger.	Tilregnelighed.
Ran.	Tyveri.
Rang.	Udeblivelsesdom.
Religionen, Forbrydelse mod.	Udlæg.
Rettens Pleje.	Udvandring.
Rømning.	Udvisning.
Røveri, Trusler.	Undsigelse.
Salmr.	Varemærke
Selvtægt	Veje og Vandløb.
Servitut.	Vestindien.
Skatter og Afgifter.	Vexel.
Skifte.	Vold.
Skjøde- og Pantevæsen.	Væddemaal.
Skolevæsen	Ægtepagt.
Stadfæstelsesdom.	Ægteskab.
Statsforbrydelse.	Ærefornærmelse.
	Ødelæggelse af fremmed Ejendom.

SAGREGISTER.

	Pag.
Afvisning.	
En Sag, hvorunder en Tiltalt for i sin Næringsdrift at have benyttet ujusteret Maal ved Underretten bl. A. var idømt en Bøde af 2 Kr., forsaauidt afvist fra Overretten, da Bøden i Forbindelse med Værdien af det konfiskerede Maal ikke udgjorde summa appellabilis og Sagen kun var indanket efter Tiltaltes Begjæring; dette stadfæstet af Høiesteret.....	236.
En Sag, hvorunder en Tiltalt bl. A. for ulovlig Omløben med Varer ved Underretten var idømt en Bøde af 15 Kr., forsaauidt afvist fra Overretten, da Bøden ei udgjorde summa appellabilis og Sagen kun var indanket efter Tiltaltes Begjæring; dette stadfæstet af Høiesteret.....	277.
En Sag afvist, forsaauidt den angik Overtrædelse af Lov 1. April 1871 § 11, jfr. L. 12. Mai 1882 som manglende summa appellabilis.....	498.
En Sag, hvorunder en Person bl. A. var tiltalt for ulovlig Beværtning og Udskjænkning, forsaauidt afvist paa Grund af manglende summa appellabilis.....	534.
En Sag mod en tiltalt Gjæstgiver, der bl. A. var sigtet for Overtrædelse af et i Henhold til Lov 10. April 1874 § 12 givet Tilhold, ex officio afvist fra Underretten, forsaauidt den nævnte Sigtelse angaar, da det efter denne Lovbestemmelse er Politimesteren og ikke Domstolene, der har at tage Bestemmelse om Straffen for Overtrædelse af slige Tilhold....	788.
En Sag afvist, forsaauidt de Tiltalte vare aktionerede for Overtrædelse af Tyendelovens §§ 60 og 61, da den Straf, der herfor kunde idømmes dem, ikke udgjorde summa appellabilis for Høiesteret.....	874.
Aktionsordre.	
En for Ran Tiltalt af Høiesteret anset for Røveri.....	392.
En for Tyveri tiltalt dømt for ulovlig Omgang med Hittegods	534.

	Pag.
Angivelse og Klagemaal (falsk).	
En Tiltalt anset efter § 226 for i 2de til Justitsministeriet indgivne Andragender at have fremført falske Beskyldninger mod forskellige Embedsmænd.....	28.
En tiltalt Gaardmand anset efter § 225 for til Politiet at have gjort en Anmeldelse, der naturligen maatte opfattes som en Tyvssigtelse med Hensyn til en Karl, som hemmeligen havde forladt hans Tjeneste, samt derefter under Begyndelsen af det derpaa optagne Forhør at have fastholdt og nærmere begrundet hin Sigtelse. Overretten havde frifundet ham for dette Forhold	130.
Et tiltalt Fruentimmer anset efter § 225	212.
En Tiltalt anset efter § 226 for Fremførelse af ugrundede Sigtelser mod Toldopsynet paa Kjøbenhavns Toldbod	601.

Appel.

Antaget, at der, ihvorvel Citanten for Høiesteret havde erhvervet Bevilling til at fremkomme med de Indsigelser og Benægtelser, som han kunde have fremsat, ifald han havde givet behørigt Møde i foregaaende Instants, og denne Bevilling var bleven betimelig forkyndt for Indstævnte, dog ikke kunde tages Hensyn til de af ham for Høiesteret fremsatte Benægtelser af Indstævntes Sagsfremstilling i forrige Instants, idet det ifølge Procesmaaden for Høiesteret og særligt i Henhold til Forskrifterne i Pl. 12. Mai 1784 § 2 maatte anses nødvendigt, at der, forinden Sagens Foretagelse i Høiesteret, gaves Indstævnte, der ikke havde givet Møde, Underretning om, hvilke Indsigelser og Benægtelser Citanten agtede at fremsætte, hvilket ikke fremgik af Bevillingen	275.
--	------

Arr.

Et af 2 Ægtefæller oprettet Testament, i hvilket Manden havde bestemt, at Halvdelen af hans Boeslod skulde tilfalde den ældste, ugifte Datter af hver af hans 3 Brødre, „saaledes at enhver af bemeldte Pigebørn erholder $\frac{1}{3}$ Del“, efter Omstændighederne forstaaet saaledes, at disse Broderdøtre skulde udgjøre en særlig Gruppe af Arvinger, der med indbyrdes Tilværet og med Udelukkelse af Intestatarringerne skulde være berettigede til den hele paagjældende Del af Boesloden, saalænge der overhovedet fandtes nogen Arveberettiget. Derhos statueret, at det efter Testamentets Indhold og Øiemedet med Dispositionen maatte antages at have været Meningens at betinge

	Pag.
20 Kr. til Hjælp hertil samt til at laane ham en Overfrakke til en Rejse, han foregav at maatte udføre i denne Anledning, og som derpaa efter at have forladt Tjenesten havde opbrugt Pengene og opslidt Frakken, anset efter § 251, forsaavidt Pengene og efter § 253, forsaavidt Frakken angaar	750.
§ 251 endvidere anvendt	379, 382, 398, 460, 854.
Flere Tiltalte ansete efter §§ 252 og 253, tildels smh. med § 54, for Besvigelser overfor en i uskiftet Bo hensiddende Husmandsenkes Dødsbo, hvis Eiendom den ene af de Tiltalte i længere Tid havde bestyret. En Medtalt anset efter § 256, jfr. § 55	68.
En Tiltalt — der, under Paaskud af at skaffe Penge tilveie til Dækning af en hans Broder paaahvilende Vexelgjæld, hos den Sagfører, der havde Vexlen til Inkassation, havde faaet udlaaent en af Sagføreren forfattet og af denne med Kvittering forsynet Opgjørelse over Gjælden med Renter og Omkostninger, og derpaa under Foregivende af selv at have betalt Beløbet havde overleveret den til Broderen, som, da Sagføreren til Gjældens Betaling lod hans Eiendom stille til offentlig Auktion, efter Tiltaltes Opfordring fremlagde Opgjørelsen for Auktionsretten og i Henhold til den paaategnede Kvittering protesterede mod Auktionens Fremme — anset efter Analogien af § 252	892.
En Tiltalt anset efter Analogien af § 253 for, efter at han en Aften ved sin Hjemvenden fra Arbeidet uden sin Arbeidsherres Vidende og Villie havde medtaget et denne tilhørende Hestedækken i den Hensigt dermed at beskytte sig mod Regnen, ifølge en senere fattet Beslutning at have beholdt Dækkenet, og hans medtaltte Hustru, der skjøndt hun vidste, hvorledes han havde erhvervet Dækkonet, havde benyttet det til dermed at lappe døres Dyner, ligeledes anset efter Analogien af bemeldte §, jfr. med § 55	44
En tiltalt Skovfoged anset efter § 253 for at have beholdt og til egen Fordel forbrugt et Beløb, han havde modtaget som kontant Betaling for noget af ham med hans Foresattes Tilalelse udleveret Brænde	98.
§ 253 anvendt paa et tiltalt Fruentimmer, der havde pantsat nogle Klædningsstykker, som af en Kone vare hende betroede til Henbringelse til dennes Søn, idet hun af den for Klæderne modtagne Laanesum kun til Konen afleverede et mindre Beløb under det urigtige Foregivende, at det var, hvad hun havde faaet i Betaling for Klæderne af Sønnen	194.
Et for Falsk og Bedrageri tiltalt Laudpostbud anset — foruden efter § 268 — efter § 258 og § 253, smh. med § 141,	

	Pag.
cfr. § 144, for svigagtig at have tilvendt sig Pengepostforsendelser, der vare ham leverede til Besorgelse, samt forskellige Pengebeløb, der af Private vare givne ham til Forsendelse mod Posten og til Abonnementsbetaling for Aviser. Hans for Dolagtighed i Bedrageri medtaltte Hustru og Svigermoder efter Omstændighederne frifundne	254.
En Tiltalt anset efter § 253 for at have besveget et Firma for Pengebeløb, som han paa dets Vegne havde opbebaaret hos dets Subskribenter for Bøger og Præmier, samt at have pantsat et Uhr, der af Firmaet var ham betroet til Udlevering til en Subskribent	277.
En Tiltalt, der fra et under Opførelse værende Hus, hvortil Adgangen var fri, og i hvilket han var kommen ind for at hente en Pakke, som var henlagt der, havde tilegnet sig og senere solgt en Tobakspibe, som han oprindelig havde taget i Besiddelse for at ryge af den, anset efter Analogion af § 253	453.
§ 253 anvendt paa en Tiltalt, der havde disponeret over en Maskine, der var ham overleveret paa Vilkaar, at Eienhedsretten fremdeles skulde blive hos de Personer, der af Villie havde anskaffet den til hans Brug, saa at han først blev Eier ved Betaling af Anskaffelsessummen. Overretten havde anvendt § 257	495.
§ 253 anvendt paa 2 Ægtefæller for at have tilegnet sig Indholdet af en med Posten ankommen, ikke til dem bestemt Pakke, som Konen fik udleveret paa Posthuset mod Afgivelse af den af Manden med Adressatens Navn kvitterede Postanmeldelse. Overretten havde under Hensyn til, at Postanmeldelsen af vedkommende Postbud var afleveret til Konen i den Tro, at Pakken var til hendes Svigermoder, anvendt § 248 paa begge de Tiltalte	521.
Et tiltalt Fruentimmer, der ved urigtige Foregivender havde bevæget en Pantelaanor, hos hvem hun havde pantsat en Vinterfrakke, til at udlevere hende den tillæns for en Dags Tid, og derefter solgt den til egen Fordel, herfor anset efter § 253, medens Overretten havde henført dette Forhold under § 257	582.
§ 253 anvendt paa en Tiltalt, der ved Indicier fandtes overbevist om, ved Hjælp af en Udleveringsseddel, som han efter sin Forklaring havde faaet udleveret af rette Vedkommende, at have indklareret og til sin egen Fordel tilvendt sig et paa Toldboden henliggende Parti Vin	601.
En Kassorer ved en Laanekasse anset efter § 253 for at have forbrugt af Kassens Midler og skjult Underslæbet ved falske Ansørsler i Regnskabsbøgerne. Derimod efter Omstændighederne frifunden for sit Forhold med at have givet sig	

	Pag.
selv Laan af Kassen. Erstatning for det Kassen ved Tiltaltes førstnævnte Forhold paaførte Tab paalagt ham.....	616
En tiltalt Kommissionær anset efter § 253 for en Mængde forskellige Bedragerier, derunder navnlig Dispositioner over Dokumenter, som han havde ladet sine laansøgende Kunder udfærdige mod Tilsagn om senere Valuta, samt over Pengeeffekter, der af forskellige af ham antagne Kontorbude vare stillede ham til Sikkerhed for Oppebørsler.....	623.
En Tiltalt, der dels havde tilegnet sig nogle Sko, som hun under forskellige urigtige Anbringender havde skaffet sig udleverede til Prøve, dels fralokket Børn, som hun mødte paa Gaden, Gjonstande, anset efter § 253.....	710.
§ 253 endvidere anvendt... 94, 212, 379, 398, 444, 446, 582,	701.
§ 256 jfr. § 253 anvendt paa en Tiltalt, der havde solgt en Del af den sammen med hans Eiendom pantsatte Kreaturbesætning. Overretten havde anvendt § 257.....	502.
§ 256, jfr. § 252, anvendt paa en Tiltalt, der havde tilegnet sig en hans Morbroders Dødsbo tilhørende Kvie som Erstatning for, at den Afdødes Løfte om at skjenke ham Noget for hans Hjælp mod Gaardens Drift ikke var blevet opfyldt. En Medtiltalt anset efter samme Paragrafer, jfr. med § 52. Overretten havde anvendt § 252 alene.....	559.
En tiltalt Skovfoged anset efter § 257 for at have foranlediget, at der i nogle af de til Forauktionering bestemte Risbunker indblandedes noget stort Udhugst, saaledes at dette ved Kviste skjultes for de Lysthavende paa Auktionon, samt derefter paa Auktionen ifølge Løfte til en Trediemand at have kjøbt disse Bunker i dennes Navn, skjøndt han indsaa, at de vilde være blevne betalte hoiere, ifald Bunkernes Indhold havde været de andre Lysthavende bekendt.....	98.
En Tiltalt anset efter § 257 for skriftligt mod bedre Vidende at have foregivet, at en skyldig Gjæld var betalt.....	143.
§ 257 anvendt paa en Tiltalt, der ved at bibringe nogle Handelshuse falske Forestillinger om en Medtiltalts økonomiske Forfatning havde skaffet sig Varer paa Kredit hos disse, medens den Medtiltalt, da det ikke var oplyst, at den urigtige Fremstilling var sket med hans Vidende og Villie, frifandtes. Den indankede Dom havde anvendt § 251 paa førstnævnte Tiltalte.....	488.
En Tiltalt anset efter § 257 for hemmelig at have forladt sit Logis i en Gæstgivergaard i den Hensigt at unddrage sig Betaling af, hvad han var bleven skyldig for Kost og Logis	854.
Et tiltalt Fruentimmer, der af en Pige paa en Gaard havde modtaget nogle Beklædningsgjenstande tillaans til Brug ved et Besøg og derpaa var reist bort uden at tilbagelevere dem,	

	Pag.
anset efter § 257, idet hun havde paastaact, at hun havde havt til Hensigt at formaa Pigen til som Vederlag for Gjenstandene at overtage hendes Tilgodehavende hos nogle af de andre Piger paa Gaarden eller, hvis Pigen oj vilde gaa ind derpaa, at levere hende Gjenstandene tilbage.....	878.
Betleri.	
Straf for Betleri idømt.. 75, 97, 204, 382, 435, 436, 441, 530, 567, 680, 698, 711, 816,	881.
Bigami.	
En Tiltalt anset efter § 160	92.
Bjergning.	
Statueret, at Gyldigheden af den af Kaptainen paa et i England hjemmehørende, paa svensk Kyst grundstødt Dampskib ombord paa samme med et dansk Bjergningselskab afsluttede Bjergningskontrakt, naar henses til dens Indhold og samtlige med dens Oprettelse forbundne Omstændigheder, deriblandt, at Kaptainen selv havde paakaldt Hjælpon fra Kjøbenhavn, hvor hans Skib ogsaa skulde bringes hen og den akkorderede Bjergeløn erlægges, maatto blive i det Hele at bedømme efter dansk Ret, ikke efter engelsk eller svensk Ret, samt at Frdn. 28 December 1836 § 9 maatto være uanvendelig paa det foreliggende Tilfælde, og Kaptainen som Følge heraf tilpligtet under Tvang af Esekution i Skibet m. v. at betale til Bjergningselskabet den omkontraherede Bjergeløn	105.
Brandstiftelse.	
En Tiltalt anset efter § 282 for at have stukket Ild paa et 12 Alen langt og 8 Alen bredt, dels af Bindingsværk, dels af raa Sten og Kampesten opført, kun delvis med Loft forsynet Bagehus, der laa ca. 80 Alen fra andre Bygninger og var assureret for 120 Kr.....	281.
Et tiltalt Fattiglem, der havde sat Ild i en ulden Kjole, der henlaa paa en Trækasse i hans Værelse paa Fattiggaarden, i den Hensigt, at Fattiggaarden skulde brænde, anset efter § 281, 1ste Led, jfr. § 46, medens Overrotten havde frifundet ham	707.
En Gaardbestyrer, der var tiltalt for ved Tilsidesættelse af almindelig Forsigtighed at have afstedkommet Ildebrand, frifunden, da det ikke kunde anses bevist, at Ilden var bevirket ved et af Tiltalto fra et Hjørne af Gaardsrummet over en straaekt Lønge affyret Skud efter en Krage.....	811.

	Pag.
Brugsret.	
Sag ang. Spørgsmaal om Omfanget af en Stenbrydningsret m. v. paa Bornholm.....	348.
Drab.	
En Tiltalt anset efter § 190. § 40 efter Omstændighederne ikke funden anvendelig	21.
Et tiltalt Fruentimmer anset efter § 190 for at have ombragt sin fraseparerede Mand ved Gift samt en medtiltalt Mands- person straffet efter samme §, smh. med § 54	161.
En Tiltalt anset efter § 188, medens Forholdet ved Under- retten var henført under § 186.....	372.
Et tiltalt Fruentimmer, der forsættlig havde ombragt sit uægte Baru strax efter dets Fødsel, anset efter § 192, 1ste Led, idet det ikke mod hendes Benægtelse kunde anses godtgjort, at Bealutningen herom havde været fattet for Fødslen	420.
Dyrlæger.	
En for uberettiget Dyrlægepraxis tiltalt Person ikke antaget at have paadraget sig Strafsansvar ved at tage Køer under Behandling for Sygdomme, der ikke henhøre til de smit- somme, eller for sin Virksomhed med Hensyn til to Plage, da denne ikke kunde betragtes som en egentlig Sygebehand- ling eller Kur. Derimod anset med Straf for at have taget Heste under Sygebehandling, da dette uden Hensyn til, at Voderlag for Behandlingen og for de lovede Medikamenter hverken var fordret eller modtaget, maatte anses for et Ind- greb i den de examinerede Dyrlæger ifølge Foundationen af 23 Juli 1777 § 8, jfr. § 9 tilkommende Eneret til at ornære sig ved Hestekure	565.
Ed.	
Den af en Person aflagte Tilhjemlingsed med Hensyn til nogle hans Datter tilhørende Strømper, som under hendes Ophold i en Sindssygeanstalt vare forsvundne i Hjemmet, af Hojesteret ikke anset tilstrækkelig	448.
I en til Betaling af et Vexelkrav anlagt Sag antaget, at Ind- stævntes Benægtelse af som Trassent at have underskrevet den omhandlede Voxel ikke kunde anses saaledes svækket ved de fra Modpartens Side oplyste Omstændigheder, at der kunde være Foje til ikke at tilstede ham at aflægge den i L.s 5—1—6 foreskrevne Benægtelsesed, og Sagens Udfald derefter gjort afhængig af saadan Eds Afløggelse.....	782.

Eftertryk.

Et i Kjøbenhavn trykt og udkommende illustreret svensk Ugeblads Udgiver anset med Bøde efter Lov 31 Marts 1864 § 7, jfr. §§ 2 og 3, for i bemeldte Blad at have eftertrykt dels originale Kunstarbejder, der vare udførte og skaarne i Træ for et andet i Kjøbenhavn udkommende illustreret Blads Udgivere og til hvis Mangfoldiggjørelse de havde erhvervet Eneret, dels Træsnit, der vare udførte for samme Blads Udgivere som Gjengivelse af Andres Arbejder, til hvis Mangfoldiggjørelse Ingen havde Eneret, og Erstatning herfor tilkjendt Udgiverne efter uvillige Mænds Skjøn 140.

Ejendomsret.

Statueret, at en Gulddaase, som testamentarisk var skjænket et Baroni, saaledes at det skulde „stedso forblive“ ved samme „som et Legat“ fra Testator, og som paa Baroniets Vegne var modtaget af den daværende Besidder, derved eo ipso var blevet et Tilbehør til Baroniet, idet Dispositioner, hvorved Loseregjenstande skjænktes et Lehn, ikke behøve at anmeldes for Lehnskontrollen eller skulle have nogen offentlig Sanktion af denne for at vinde fuld Gyldighed. En senere godtroende Erhverver af Daasen, der af en Besidder af Baroniet uden Berettigelse var bortskjænket, som Følge heraf kjendt pligtig at udlevere den til Baroniet 124.

Antaget, at en Fabrikant, som havde loveret et Aktieselskab nogle Maskiner, dog at det i Kontrakten udtrykkelig var bestemt, at Maskinerne skulde forblive hans Ejendom, indtil Kjøbesummen var ham fuldtud betalt, maatte være berettiget til at gjøre denne sin Ejendomsret gjældende overfor en senere godtroende Besidder af Maskinerne, uanset at hint Kontraktvilkår ikke var thinglæst. Fremdeles overfor den godtroende Besidders Paastand om, at Fabrikantens Tilbage-søgningsret i hvert Fald maatte være betinget af en Tilbagebetaling af den for Maskinerne delvis erlagte Kjøbesum, ialtfald med Fradrag for muligt Tab, udtalt, at de til Støtte herfor paaberaabte Bestemmelser i Konkurslovens § 16 in casu maatte anses uanvendelige 174

Statueret, at den Omstændighed, at Ejeren af en Parcel paa, under og over et indenfor Grændserne af Parcellen liggende Vejstykke havde anbragt Sporvejskinner, Blyror samt et Tag med Stivor, ikke kunde siges at indeholde en Krænkelse af den Ejeren af en Naboparcel tillagte Ret til at befære bemeldte Vejstykke 208.

Ejeren af en Ejendom paa Frederiksberg tilpligtet dels at fravige en til en Naboejendom hørende Jordstrimmel, som i

sin Tid med sidstnævnte Ejendoms Ejers Vidende af en Landinspektør var opmaalt og afsat samt frahognet denne og derefter havde tjent som Have for den førstnævnte Ejendom, dels at anbringe lovligt Hegn i Skjellinien mellem Ejendommene, idet det, om det end maatte anses antageligt, at det havde været paatænkt, at Jordstrimlens Henlæggelse til den førstnævnte Ejendom skulde være endelig, dog ikke kunde anses for bevist, at en Overdragelse af Ejendomsretten over den endelig havde fundet Sted eller at nogen kontraktmæssig Forpligtelse dertil havde været stiftet. Ved Overrettens Dom var Sagens Udfald gjort afhængig af Partsed	291.
---	------

Embodsmænd.

En Retsbetjent, der i tvende Embodsskrivelser havde fremsat ærekrænkende Sigtelser mod en Kjobmand, frifunden, idet det, omend de paagældende Udladelser gik ikke lidet videre end til at gjengive det af Indstævnte til sit Forsvar paa beraabte, faktisk eksisterende Rygte om, at Kjobmanden havde været Medvider i en hans Svoger for mange Aar siden paasigtet Brandstiftelse, dog ikke var uantageligt, at Indstævnte ved det ham herom Meddelte kunde have troet sig berettiget og tillige forpligtet til at udtale sig paa den skete Maade, og at der derfor ifølge Lovgivningens Grundsætninger angaaende Ansvar for Embedserklæringer, jfr. Adg. 31 Juli 1739 § 9, ikke kunde paalægges ham Strafansvar. Derimod mortificeredes Udtalelserne	674.
--	------

Embodsforhold (Forbrydelser i).

En for Overtrædelse af Straffelovens 13de Kapitel tiltalt Underdommer anset efter § 126 for overfor Inkvisiter at have anvendt ulovlige Tvangsmidler, derunder Spændetroje, for at udpresse Tilstaaelse, efter § 125 for forskellige Haandgribeligheder mod Inkvisiter, efter § 143 for under et Forhør, der optoges tildels i Anledning af en tidligere Inkvisits Besværinger over ham, at have fromlagt en ikke med Sandheden fuldt stemmende Erklæring fra Retsvidnerne om hans Forhold som Forhørsdommer, samt endelig efter § 141 for vilkaarlig at have nægtet nogle Arrestanter Extraforpleining og en enkelt Arrestant Brugen af egne Klæder, hvilket sidste Forhold Kommissionsdommen havde indskrænket sig til at misbillige som ikke stemmende med Regl. for Arrestvæsenet i Danmark af 7 Mai 1846 E § 16	309.
Et Landpostbud anset efter §§ 268 og 258 samt efter § 253, smh. med § 141, cfr. § 144	254.

	Pag.
En Tiltalt anset — foruden efter §§ 268, 269, 1ste Led, og 270 — efter § 138, jfr. § 144 for ulovlig at have tilintgjort flere ham som Landpostbud af Postvæsenet til videre Besørgelse udleverede rekommanderede og urekommanderede Breve.....	428.

Erstatning.

Paastand om Erstatning hos en efter Strfl. § 110 dømt Person for forskellige Omkostninger ved Efterlysning og Forfølgning af tvende for Tyveri eftersøgte Dreng, som han under falske Navne havde befordret til Udlandet, efter Omstændighederne ikke tagen til Følge.....	18.
Statueret, at en et Dødsbo tilkommende, af en Tiltalt overfor Skifteretten fortiøt Fordring ikke kunde erstattes Bøet under den kriminolle Sag.....	68.
En som medskyldig i Drab dømt Person tilpligtet at yde et Sogneraad Erstatning for Omkostningerne ved samtlige den Drøbtes 3 Børns Forsørgelse, skjøndt Sidstnævntes fraseparerede Hustru, som havde udført Drabet, ved Separationen havde paataget sig at forsørge de 2 af dem.....	161.
Et for Falsk og Bedrageri dømt Landpostbud tilpligtet at erstatte Postvæsenet det samme ved hans Forhold paaførte Tab	254.
En Tiltalt, der dømtes for Forfalskning af Postanvisninger efter § 274, jfr. § 269, 2det Led, tillige tilpligtet at udrede Erstatning til Overpostmesteren i Kjøbenhavn, hvem Ansvarct for det Statskassen ved Tiltaltes Forbrydelser paaførte Tab paahvilede.....	287.
En for Voldtægt med Livastraf anset vestindisk Tiltalt tilpligtet at yde den Voldtægtne Erstatning for iturevne Klæder ..	323
Statueret, at en Erstatning, der ved den indankede Dom var paalagt to Tiltalte in solidum, endskjøndt den Ene ved Dommen frifandtes, alene kunde paalægges den Domfældte.....	488.
Erstatning for Helbredelsesudgifter, Lidelse og Næringstab idømt en Tiltalt i Forbindelse med Straf efter § 203	508
Under en islandsk Justitsag statueret, at Erstatning ikke kunde tilkjøndes den Skadelidte paa Grundlag af de forhaandenstående Oplysninger.....	796.
Tvende Revisorer i de mindre Landoiendomsbesidderes Brandforsikringsforening for rørlig Eiendom i Holbæk m. fl Amter frifundne for Forpligtelsen til at erstatte Foreningen det samme ved en tidligere Formands Besørgelser paaførte Tab	883.
En for Vold Tiltalt i Medfør af §§ 300 og 301 tilpligtet at udrede Erstatning og Godtgjørelse til den Overfaldne.....	889.
Se iøvrigt under Eftertryk og Fmøste.	

	Pag.
Expropriation.	
Statueret, at Bestemmelsen i Plakat 31 Juli 1801 om Eiores Forpligtelse til at taale Expropriation til Foranstaltninger, som Hensynet til Landets Forsvar kræver, hvilken Forskrift ikke kan anses ophævet ved den reviderede Grundlovs § 82, hjemler Expropriation af et Areal til Anbringelse af en Mærkesten for Generalstabens trigonometriske Opmaaling	249.
Fallit.	
En Tiltalt i Medfør af Konkurslovens § 168 anset efter Straffelovens § 260	871.
Falsk.	
En Tiltalt, der havde skaffet sig en ham uvedkommende Pakke udleveret paa Posthuset mod Afgivelsen af en af ham med Adressatens Navn kvitteret Postanmeldelse og senere i Forening med sin Hustru tilegnet sig dens Indhold, frifundon for Sigteisen for Falsk, da det ikke ansaaes tilstrækkelig godtgjort, at han, da han kvitterede Postanmeldelsen, var paa det Reno med, at Pakken ikke var til hans Moder, der havde Navn tilfælles med Adressaten, og han, ifald Pakken havde været til hans Moder, efter det Oplyste maatte kunne anse sig bemyndiget til at underskrive hendes Navn paa Kvitteringsblanketten	521.
Et for Falsk og Bedrageri tiltalt Landpostbud anset — foruden efter § 258 og § 253, smh, med § 141, cfr. § 144 — efter § 268, for at have forsynet nogle ham til Besørgelse betroede Postanvisninger med falsk Kvittering	254.
Et tiltalt Landpostbud anset efter § 268 for falskeligt at have skrevet Adressaternes Navne i 2de ham fra vedkommende Brevsamlingssted til videre Besørgelse udleverede Postanvisningers Kvitteringsrubrik og derpaa ved disse Anvisningers Tilbagelevering paa Brevsamlingsstedet at have modtaget og forbrøgt deres Paalydende	428.
En Tiltalt, der under det urigtige Foregivende, at en af hende medbragt Seddel, som hun havde formaaet en lille Pige til at skrive efter sit Diktat, var skrevet af en navngiven Forpagters Kone, og at hun var sendt af hende, uden hendes Vidende og Villie havde paa hendes Navn erholdt forskjellige Varer udleverede i en Manufakturhandlers Butik, anset efter § 268, dog uden Jævnforelse med § 271, som i Overretsdømmen sket	460.
En Tiltalt anset efter § 268 for at have paategnet en Obligation mod falsk Selvskyldnerkaution og efter § 274, 1ste Led, jfr. § 268, for Forfalskning af et Skadesløsbrev. Overretten	

	Pag.
havde for den sidstnævnte Forbrydelses Vedkommende citeret § 274, 1ste Led alene	686.
Et tiltalt Landpostbud anset efter § 269, 1ste Led for uden de Paagjældendes Vidende og Villie at have forsynet forskjellige af ham i en Bank diskonterede Vexler med falske Endossementer og efter § 270 for at have tilskrevet bemeldte Bank et med en af de falske Endossenters Navn falskelig underskrevet Brev, indeholdende Erkjendelse af Modtagelsen af en samme fra Banken tilsendt Protestmeddelelse m. v.	428.
En alt i Sværrig gift Mandsperson anset efter § 270 for til Legitimation ved sin Viølse til et herværende Fruentimmer at have affattet og til vedkommende Klokker afleveret et med en i Carlshamn boende Mands Navn falskelig underskrevet Brev, hvori udtaltes, at Stadsfiskalen havde erklæret, at der Intet var til Hinder for, at Tiltalte giftede sig igjen.	92.
§ 270 og § 274, jfr. § 270, anvendt paa en Tiltalt, der foruden at have forfærdiget to falske Anbefalinger havde forsynet sin Skudsmaalsbog med 4 falske Attester samt foretaget Forfalskning i to tidligere i Bogen indførte Attestationer.	750.
En Tiltalt anset efter § 274, jfr. § 269, 2det Led, for Forfalskning af Postanvisninger.	287.
En Tiltalt anset efter § 274, jfr. § 270, for at have foretaget Forfalskning i sin Skudsmaalsbog	339.
En Tiltalt anset efter § 274, jfr. § 270, for i en modtagen Skrivelse fra et Byraad, der indeholdt Afslag paa et af ham for en Anden i Anledning af dennes paatænkte Ægteskab indgivet Andragende om Eftergivelse af oppebaaren Fatigunderstøttelse, at have foretaget en Udrødering, hvorved Skrivelser i Stedet for et Afslag kom til at indeholde en Bevilgelse af Andragendet.	623.
En Tiltalt, der med et opdigtet Navn havde underskrevet en Leiekontrakt om nogle Sengklæder, som hun senere pantsatte, anset efter § 275, jfr. § 268.	94.
Et tiltalt Fruentimmer anset efter § 275, jfr. § 268.	212.
En Tiltalt, der dels for at komme i Besiddelse af nogle Anbefalinger havde averteret i et Blad om en ledig Tjeneste i England og derpaa under et fingeret Navn tilskrevet en Reflekterende om at møde hos ham angaaende denne Plads, hvorefter han tilvendte sig de ham af den Modende udleverede Attester, dels under et fingeret Navn skriftlig havde tegnet Abonnement paa et kjøbenhavnsk Dagblad, anset efter § 275, jfr. §§ 268 og 270.	379.
En for bedragerisk Forhold Tiltalt, der havde betlet under Forevisning af en med et opdigtet Navn underskreven falsk Attest, anset efter § 275 jfr. § 270, idet det til Trods for	

- hans Anbringende om at have faaet Attosten af en ubekjendt Person maatte efter samtlige foreliggende Oplysninger antages, at han selv havde udfærdiget den. Overretten havde antaget, at Forholdet mod Attosten kun kunde betragtes som en skjærpende Omstændighed ved de forøvede Betlerier, medens Underretten havde anset det som Bedrageri efter § 251 Pag. 711.
- Fiskeri.**
 En for ulovligt Fiskeri paa dansk Soterritorium Tiltalt frifunden, idet hans Erklæring om at have villet bosætte sig her i Landet ved de fremkomne Oplysninger — derunder navnlig, at han havde søgt og faaet sit Skib optaget paa Fortegnelsen over danske Skibe, samt at den Erklæring fra de preussiske Statsmyndigheder, hvorved han løstes fra sit Undersaatsforhold til Preussen, ifølge sit Indhold af ham var erhvervet paa Grund af Udvandring til Danmark — maatte anses saaledes bestyrket, at han maatte blive at betragte som dansk Undersaat. 620.
- Fogedforretning.**
 Statueret. at en Huseier ikke ved den Omstændighed, at han efter sket Opsigelse havde anlagt Sag mod Husets hidtidige Bruger til Fravigelse af samme, kunde anses at have afskaaret sig fra under Sagens Drift at benytte det ved Lovens 6- 14—7 hjemlede extraordinære Retsmiddel, ved hvilket det ikke tilsigtedes at faa en endelig Afgjorlse af Parternes Retsforhold, men kun at tilveiebringe en faktisk Forandring i Besiddelsesforholdet 200.
- Forvanskning af Fattigvæsenets Eiendele.**
 En Tiltalt i Medfør af Plan 1 Juli 1799 § 157, Pl. 19 Decem- ber 1832 og Pl. 9 Oktober 1833 § 2 anset efter Lov 3 Marts 1860 § 3. 740.
- Færgvæsen.**
 Eierinden af Oddesund Færgegaard kjendt berettiget til at mod- sætte sig, at Andre drive Færgfart over Oddeund mod Bo- taling. 50.
- Fæste.**
 Statueret, at en Bestemmelse i et Stamhuses Erektionspatent maatte medføre, at en Svigersøn af en afdød Gaard- fæstørenke, til Fordel for hvis Hustru de øvrige Arvinger havde renunceret paa deres Fæsteret, havde Krav paa at er- holde Gaarden i Fæste for det efter Egnens Skik og Brug

passende Bud, han som Enestobydende havde gjort ved en af Stamhusbesidderen til Gaardens Bortfæstning afholdt Auktion. Da denne imidlertid senere havde overdraget Gaarden til en Broder af sig, kom Dommen til at lyde paa, at han enten skulde overdrage den Afdodes Svigersøn Gaarden i Fæste for Auktionsbudet, samt betale ham efter uvillige Mænds Skjon en indenfor en vis Maximalgrændse bestemt aarlig Erstatning for Gaardens Afsavn, eller, forsaavidt han ikke maatte kunne overdrage Gaarden i Fæste, betale ham en paa lignende Maade fastsat Erstatning engang for alle.. So iøvrigt under Leie.

Pag.

302.

Gjentagelse af Forbrydelse.

Tillagt 2de af en tiltalt Høker tidligere med Vedtagelse af Domsvirkning indgaaede Rotsforlig om Erlæggelse af Bøder for ulovlig Brændevinsudskjænkning Virkning som Domme for 1ste og 2den Gang begaaet ulovlig Brændevinsudskjænkning, skjøndt de ved Forligene vedtagne Bøder vare under de lovbestemte for 1ste og 2den Gang begaaet Forseelse...

236.

Gjæld.

Et Konkursbo anerkjendt som Fordringshaver i et andet Konkursbo, uanset en fra sidstnævntes Side fremsat større Modfordring, idet det fremgik af de af den paagjældende Fallent dels under et kriminelt Forhør, dels før en Skifteret afgivne Tilstaaelser, at de ved Ophævelsen af et mellem ham og den anden Fallent tidligere bestaaende Intorossentskab stedfundne Transaktioner, ifølge hvilke han skulde have den ommeldte Modfordring tilgode, vare foretagne pro forma

840.

Handel.

I et Tilfælde, hvor det maatte anses bevist, at et Parti Hvedekliid, der var botinget „cif god dansk Havn,“ „at afskibes fra en Nord- eller Østersøhavn,“ ialtfald i det Væsentlige havde været i ukontraktmæssig Stand allerede ved Varernes Afskibning, Sælgeren tilpligtet mod Udlevering af det paa Ankomststedet oplagte Vareparti at tilbagebetale Kjøbesummen samt at godtgjøre Kjøberne deres Udlæg til Opkjørsel og Arbejdspenge vedkommende Varerne paa Ankomststedet m. v., til Pakhusleie og Assurance for samme, samt endelig, som Erstatning for det dem ved Misligholdelsen forvoldte Tab, Forskjellen mellem den betingede Pris og Prisen paa den omkontraherede Sort Hvedekliid hersteds paa Leveringstiden Statueret, at et Parti Mais, der var boroende paa et Kornøringsmagazin og for hvilket Sælgeren ved Botalingens Er-

189

	Pag.
læggelse til ham havde givet Udleveringseddell, lydende paa dot kjøbende Firma „eller Ordre“, maatte betragtes som ubetinget stillet til bemeldte Firmas Raadighed, saa at dette frit kunde disponere derover og navnlig gjennem nye Udleveringsordrer overdrage Partiet eller Dele deraf til Andre, og i Overensstemmelse hermed antaget, at den Omstændighed, at Sælgeren, efter at Retten til at erholde Slutningen af Partiet udleveret ved en gyldig Overdragelse var overgaaet til Trediemand, maatte have faaet en Modfordring paa det kjøbende Firma, ikke kunde berettiget ham til at annullere Udleveringsordren eller modsætte sig Restpartiets Udlevering til vedkommende Trediemand.....	196.
En herværende Kjøbmand, som den 1 Marts havde tilkjendegivet et bremisk Handelshus' Befuldmægtigede, at han ikke strax ved bemeldte Handelshus vilde have et pr. Marts solgt Parti Petroleum dækket, medmindre han samtidig kunde faa indkjøbt et ligesaa stort Parti pr. April, ansat berettiget til at annullere denne Ordre, idet Handelshuset, selv om Ordren ikke fremtraadte med fuld Tydelighed i det samme derom af Husets Agent tilsendte Telegram, dog efter Omstændighederne ikke uden at indhente nærmere Instrux burde have indladt sig paa alene at udføre den Del af Ordren, der angik Dækningen, uden at iværksætte nyt Kjøb, især da Huset vidste, at Kjøbmanden ikke var pligtig at dække Salget pr. Marts for den 25de.....	302.
Helligbrøde.	
En for Overtrædelse af Lov 7 April 1876 tiltalt Formand for Bestyrelsen af en Skytteforening frifunden i Medfør af den nævnte Lovs § 5, 2det Led, da den en Søndag Kl. 2 ³ / ₄ af Skytteforeningen foretagne, af Musik ledsagede Marsch gennem vedkommende By fra Skydepladsen til Gymnastikpladsen i sin Helhed fandtes at maatte betragtes som en Bestanddel af Foreningens Øvelser sigtende til Uddannelse til Fædrelandets Forsvar, og Gudstjenesten, dengang Gjennemmarschen skete, endnu ikke var begyndt.....	829.
Hittogods.	
§ 247 anvendt	453, 711.
En for Tyveri eller ulovlig Omgang med Hittogods Tiltalt ansat efter § 247, jfr. § 37, for at have tilvendt sig en Pung med deri værende Penge, som han ved Aflysning af nogle Tørv fra en Vogn fandt liggende mellem dem noget nede i Læsset og som en tilfældig Medkjørende under Kjørslen havde tabt, men senere forgjæves havde efterspurgt hos Tiltalte ..	7.

	Pag.
En bl. A. for Overtrædelse af § 248 tiltalt Person frifunden herfor, medens en Medtiltalt, der var aktioneret for Tyveri af en Pengeseddel, som hun Morgenon efter et Gilde i sin Pleiefaders Hus havde fundet paa Gulvet i den paagjældende Stue, blev anset efter § 247, jfr. § 37	534.
Et tiltalt Fruentimmer anset efter § 248 for at have tilognot sig en Væddor, der var kommen ind i Faarestien inuellig honde Faar; endvidere anset efter § 247 for Tilognelsen af et af honde paa en offentlig Vei fundet Hestedækken	691.
Hæleri.	
Straf for Hæleri idømt 44, 283, 377, 418, 424, 433, 506, 616,	819.
Et for Meddelagtighed i Tyveri tiltalt Fruentimmer, der af en Person havde modtaget en Portemonnaie, som hun troede var stjælet, medens Personen havde erklæret, at han havde fundet den, herfor anset efter § 238, jfr. § 46	698.
Hævd.	
En Gaardeior kjendt uberettiget til Færdsel til en Mose over en anden Gaardeiers Grund undtagen ad en bestemt Veilinie og navnlig uberettiget til at færdes paa en under Sagen nærmere betegnet Vei, da det ikke fandtes godtgjort, at sidstnævnte Vei ved Udskiftningen var udlagt som Vei til Mosen, og Erhvervelse ved Alderstidshævd, selv om Betingelserne for en saadan iøvrigt vare tilstede, maatte være udelukket ved, at denne Veis Benyttelse kun kunde antages at have været betragtet som en Villighed fra Eierens Side, hvortil kom, at den førstomtalte Veilinie efter flere Vidners Udsagn var bleven anset som den rette Tørvevei	639.
Indioier.	
2de Tiltalte ansete efter § 229, frifundne af Overretten	114.
En Tiltalt dømt for simpelt Tyveri	220.
En Tiltalt dømt efter § 232, 2det Led som delagtig i Udførelsen af et af en Medtiltalt tilstaaet Indbrudstyveri, medens han var frifunden i de foregaaende Instantser	339.
En Tiltalt dømt for Bedrageri efter § 253	601.
Indirekte Tyvs- og Hælerbevis.	
En Tiltalt dømt som Hæler 1, 283, 377, 418, 424,	433.
En Tiltalt dømt for Tyveri	214.
Et tiltalt Fruentimmer dømt som Tyv med Hensyn til et i hendes Besiddelse forefundet Olietryksbillede; frifunden med Hensyn til to andre Gjenstande, for den ones Vedkommende, fordi den af Eierindens Fader aflagte Tilhjemlingsed ikke fandtes	

tilstrækkelig, for den andens Vedkommende, fordi Paagjældendes Eiendomsret ikke kunde anses bevist. Ved Overretten var hun dømt som Tyv med Hensyn til samtlige Gjenstande

Pag.

448.

Intervention.

Billiget, at et Interventionsogsmaal, hvorunder Intervenienten under Anbringende af, at Meningen med Hovedsogsmaalet var, at Hovedcitanten for sit paastævnte Tilgodehavende, som i Virkeligheden ikke var forfaldet, skulde opnaa Dom og Exekution forinden Intervenienten, havde paastaaet Hovedsogsmaalet afvist eller dog Hovedindstævnte for Tiden frifunden for Hovedcitantens Tiltale, var afvist i Overensstemmelse med den af Hovedsagens Partor derom nedlagte Paastand, da den Fordring, der laa til Grund for det nævnte Sogsmaal, var Hovedsogsmaalots Gjenstand ganske uvedkommende

072.

Invalideforsørgelse.

En Militær, der umiddelbart efter en Træfning og store Feltstrabadser havde faaet det første heftige Anfald af den Epilepsi, som senere havde nødvendiggjort hans Afkædigelse, i Medfør af Lov 20 November 1876 § 1 kjendt berettiget til Invalidforsørgelse, idet der, da sjælelig og legemlig Overanstrengelse efter foreliggende lægevidenskabelige Erklæringer maatte antages at egne sig til at bevirke slige Anfald og ingen anden Sygdomsaarsag havde ladet sig paavise, maatte siges at være tilveiebragt et efter Forholdets Beskaffenhed fyldestgjørende Bevis for, at den Paagjældende havde paa draget sig Sygdommen i Anledning af sine militære Tjenestoplygters Udførelse

865.

Island.

Antaget, at skjøndt der ved et kongeligt Skjøde af 1853 maatte antages at være givet en tiltalt islandsk Kjøbmand Ret til at anbringe Tvorgjørder i Ellida-Aaen paa en i Skjødet mærk mere betegnet Strækning, uden at de ovenfor til Aaen stødende Gaardes Eiere kunde modsætte sig dette, maatte dog det i den senere Lov af 11 Mai 1876 § 2 indeholdte Forbud mod at anbringe Tvorgjørder af det Offentlige kunne fordres efterkommet af ham, og Tiltalte derfor efter Lovens § 7 idømt en Bøde

206.

Fornævnte islandske Kjøbmand, der som Eier af Laxefiskeriet i Ellida-Aaen var tiltalt for Overtrædelse af Lov 11 Mai 1876 § 5, frifunden, da det efter det Oplyste ikke turde antages, at Mellenrummene mellem Tremmerne i hans Laxekister ikke

	Pag
vare saa store, at en Lax af 9 Tommers Tykkelse kunde smutte igjennem	209.
En for Tyveri Tiltalt, der havde tilegnet sig, slagtet og forbrugt et Malkesfaar, der var kommet sammen med hans egne, anset efter den islandske Straffelovs § 250	547.
I en mod 33 Tiltalte anlagt Sag for egenmøgtig at have nedbrudt de i Ellida-Aaen af Eierne af Laxokisterne sammesteds anbragte Tvergjærder statueret, at det ommeldte Forhold, skjøndt de nævnte Tvergjærder ifølge Høiesteretsdom vare stridende imod Lov 11 Mai 1876 § 2, dog ikke i Medfør af samme Lovs § 7 kunde anses straffrit, men maatte henføres under den islandske Straffelovs § 298 og ifølge denne Paragrafs 2det Punktum egnede sig til offentlig Paatale. Fire af de Tiltalte som Følge heraf ansøgte med Straf efter den sidstnævnte Lovbestemmelse, for den Enes Vedkommende jfr. med § 49, for den Andens med § 52; Tvende frifundne af Mangel paa Bevis, medens den forskyldte Straf for de Øvrige bortfaldt i Henhold til Straffelovens § 67	796.
Salærorne i en islandsk Justitsaag og i en islandsk beneficeret Sag for Høiesteret bestemte efter Lov 24 Mai 1879, 796 og Statueret, at selv om der antages at paahvilo de i Lov om Jordemodervæsenet paa Island af 17 December 1875 § 5 nævnte 4 Distriktslæger en Forpligtelse ligeoverfor det Offentlige til at oplære og examinere Jordemødre, maa der dog for Udførelsen af denne særegne Forretning i Medfør af samme Lovs § 4 tilkomme dem Vedorlag af den islandske Landkasse. Dettes Størrelse fastsat ved Dommen, idet der ikke var nedlagt Paastand om, at det efter nysnævnte Paragraf skulde fastsættes af Landshovdingen	835.

Kaution.

En Kautionist tilpligtet at betale den ham ifølge hans Kautionsforpligtelse paahvilende Andel af det en Forening ved dens Regnskabsførers Kassemangel paaforte Tab, uanset at dettes Størrelse ikke var udfundet ved den i Foreningens Love foreskrevne ordinære Kvartalsrevision, men ved en kritisk Revision af hele Regnskabsførelsen. At Regnskaberne uden Ansvar vare passerode den ordinære Revision kunde ikke berettige til at antage en Renunciation fra Foreningens Side paa Erstatning for Tab ved Misligheder af den omhandlede Art. Tilstrækkeligt Bevis for Tabets Størrelse ansøgt tilveiebragt ved den kritiske Revisors edelige Bekræftelse, Regnskabsførerens Erkjendelse og et af et Bestyrelsesmedlem, der delvis havde deltaget i denne Revision, afgivet edeligt Vidnesbyrd. En Indsigelse fra Kautionisten imod, at hans Ansvar fortos længere

	Pag.
tilbage end til hans Indtrædelse i Kautionsforholdet, ikke tagen til Folge, da den maatte betragtes som for sent fremsat	525.
En Kautionist, der havde indestaanet for, at Kjøberen af en fast Eiendom opfyldte sin Forpligtelse ifølge Kjøbekontrakten til at indfri en Prioritet, og som, da Kjøberen havde overdraget Eiendommen til en Trediemand, der misligholdt denne Forpligtelse, havde maattet betale Prioritetens Beløb, anset berettiget til at fordre, at førstnævnte Kjøbers Dødsbo, der havde været taget under Behandling overensstemmende med Fdg. 21 Mai 1845 § 19, men strax sluttet, da det opgaves Intet at oie, reasumoredes, for at Boets Krav paa den nævnte Trediemand kunde blive inddraget i samme og derefter saavidt muligt anvendt til Fyldestgjørelse af Kautionistens Fordring	735.
Kirker og kirkelige Forhold.	
En Sognepræst tilpligtet at sætte Kirkevæggerne i Besiddelse af et under Præsteembedet drevet Stykke Kirkejord, idet det maatte anses godtgjort, at Sognepræsterne i det paagjældende Kald ialtfald siden 1785 kun havde havt Jorden i Brug ifølge særlig Overdragelse til hver enkelt fra Kirkeciernes Side, ikko som en til Kaldet hørende Indtægt, og en saadan ifølge særlig Adkomst for hver enkelt Præst udøvet Brug ikke fandtes at kunne begrunde nogen Hævdsørbhvørelse for Præsteembedet	262.
Kommunalvæsen.	
En for Overtrædelse af Snekastningslovgivningen tiltalt Person frifunden allerode af den Grund, at han, der udelukkende ernærede sig ved Skrædderprofessionen, ialtfald til visse Tider med Bistand af Svende i sit Hjem, ikko fandtes at kunne anses som Inderste i den Forstand, hvori denne Benævnelse maa anses brugt i Lov om Snekastningsarbejdet af 30. December 1858 § 1	555.
Kontrakt.	
Kjøberen af en Forretning til Udrydning af Væggetøi og Kakkelaker tilpligtet at betale den stipulerede Kjøbesum m. m., da det ikke fandtes godtgjort, at Sælgeren havde gjort sig skyldig i nogen Misligholdelse af den indgaaede Kontrakt	831.
I et Tilfælde, hvor der mellem 2 Personer var afsluttet en Mageskiftøhandel om deres Eiendomme paa visse i et Udkast til en Handelsakkord fastsatte Vilkaar, statureret, at da den ene af Parterne efter Aftalen inden den stipulerede Tid havde erklæret, at han fastholdt Handelen, og denne derefter maatte antages at være bleven bindende og	

forpligtende for begge Parter, maatte det paahvile den anden Part at bevise sin paastaede Berettigelse til at erklære sig løst fra den, hvad han imidlertid ikke havde gjort, og det paalagdes ham derfor under Dagsmulkt at underskrive en Handelsakkord som det ovennævnte Udkast, imod at Modparten fra sin Side opfylder Vilkaarene for Handelen. 894.

Konkurs.

I Anledning af et i et Konkursbo opstaaet Spørgsmaal om Husværtens Retstilling overfor Boet med Hensyn til den Del af Husleien for det løbende Halvaar, der ved Konkursens Begyndelse endnu resterede hos Fallenten, statueret, at Husværtens Paastand om Fyldestgørelse i Boet for sin Fordring som privilegeret Krav i Medfør af Konkurslovens § 33 2 a vilde være at tage til Følge, uanset at Boet strax havde meddelt, at det ikke vilde indtræde i Leiemaalet, og ifølge Proceduren maatte antages ikke at have havt Nogetsomhelst med Leiligheden at gjøre, idet Konkursen ikke kunde have betaget Fordringen dens Egenskab som Restance af Husleie, og der derhos manglede al Hjemmel til at forstaa nævnte Lovbestemmelse saaledes, at den kun skulde omfatte en saadan Del af Leien, som svarer til det indtil Konkursens Begyndelse forløbne Tidsrum 791.

Kvaksalveri.

En for uberettiget Lægepraxis tiltalt Bandagist frifunden, idet han ikke ved sit Forhold med, efter foregaaende Undersøgelse at have tilraadet en Patient at anskaffe en Benbandage og derpaa efter Bestilling at have leveret en saadan mod Betaling, kunde siges at have „taget Syge under Kur,“ jfr. Fdg. 5 September 1794 § 5 229.

En Tiltalt anset efter Lov 3 Marts 1854, jfr. Fdg. 5 September 1794 § 5, 133, 385 591.

Landboforhold.

En for Overtrædelse af Snekastningslovgivningen tiltalt Person frifunden allerede af den Grund, at han, der udelukkende ernærede sig ved Skrædderprofessionen, ialtfald til visse Tider med Bistand af Svende i sit Hjem, ikke fandtes at kunne anses som Inderste i den Forstand, hvori denne Benævnelser maa anses brugt i Lov om Snekastningsarbeidet af 30 December 1858 § 1 555.

En for uberettiget Dyr lægepraxis tiltalt Person ikke antaget at have paadraget sig Strafansvar ved at tage Keer under Behandling for Sygdomme, der ikke henhorte til de smitsomme,

	Pag.
eller for sin Virksomhed med Hensyn til to Plage, da denne ikke kunde betragtes som egentlig Sygebehandling eller Kur. Derimod anset med Straf for at have taget Heste under Sygebehandling, da dette uden Hensyn til, at Vederlag for Behandlingen eller de leverede Medikamenter hverken var fordret eller modtaget, maatte anses for et Indgreb i den de	
examinerede Dyrlæger ifølge Foundationen af 23 Juli 1777 § 8, jfr. § 9, tilkommende Eneret til at ernære sig ved Hestekure	565.
Tvende for Overtrædelse af Lov om Mark- og Veifred af 25 Marts 1872 § 8 tiltalte Fiskere frifundne, da de ikke ved den	
paagældende Leilighed havde færdedes udenfor den Del af Strandbredden langs den vedkommende Eiendoms Marker, der ikke blot i Tilfælde af usædvanligt Høivande, men ogsaa ellers	
i Almindelighed eller dog jævnlig overskylles af Vandet . . .	780

Legat.

I Anledning af et opstaaet Spørgsmaal om, efter hvilke Regler Arveafgift vilde være at erlægge af en Person, der i Henhold til et Testamente havde tiltraadt Rentenydelsen af en Kapital, statureret, at det omhandlede Tilfælde — under Hensyn til at den nævnte Kapital tilhørte ot ved Testamentet oprettet Legat, og at Renten alene foreløbig var tillagt 3 i Testamentet navngivne Personer og den af deres Descendenter, som ved deres Død arve dem, men ikke den øvrige Descendents — ikke kunde henføres under nogen af de i Fdg. 12	
September 1792 givne specielle Forskrifter, navnlig ikke sammes § 7, og at Arveafgiften derfor kun vilde være at beregne med 4 pCt. af det femdobbelte aarlige Rentebeleb af Kapitalen	632.

Lehn.

I en Sag, hvorunder tvende Descendenter af den i 1767 i Grovestanden ophøiede Andreas Gottlieb Baron de Bernstorff havde paastaet samtlige ægtfødte Descendenter af Mand- og Kvindekjønnen af bemeldte A. G. Bernstorff i Medfør af det paagældende Patent kjendte berettigede til at føre Titel og Rang samt Vaaben som Lehnsgraver og Lehnsgrævinder af Bernstorff, statureret, at denne Paastand ikke kunde tages til Følge, idet den i Patentet til Udtaleson om Descendenternes Rettigheder knyttede Bestemmelse om Iagttagelsen af Majoratsretten ved sin Henvisning til Grevernes Privilegier kun kunde sigte til de nævnte Privilegiers § 1, hvorefter den lehnsgravelige Rang og Værdighed kun til-

	Pag.
kommer den, der til enhver Tid indtager Stillingen som Familiens Hoved	821.

Leie.

Statueret, at de af Brugeren af et Hus paa Landet med Tilligende til hans Fordel paaberaabte specielle Bevisregler i Fdg. 27 Mai 1848 § 11, allerede af den Grund ikke kunde finde Anvendelse i det concrete Tilfælde, at han under Sagen end ikke havde paastaet, at Huset og Jorden skulde være fæstet eller leiet ham paa hans og hans eventuelle Enkes Livstid. Fremdeles antaget, at der i Mangel af bevislig Aftale ikke ved Fraflytning kunde tilkomme den gyldig opsagte Bruger Erstatning hos Eierne for de af ham ved det leiede Hus foretagne Istandsættelser og Forbedringer, skjøndt de tildels maatte anses at være gaaet ud over, hvad almindelig Vedligeholdelsespligt kunde paabyde	81.
En Panthaver, der i Henhold til en Afsætningsforretning i 1873 havde taget den pantsatte Eiendom i Besiddelse og fra April Flyttedag 1875 selv boet paa samme uden at svare særlig Leie, frifunden for Eierens Søgmaal til dennes Betaling, forsaavidt Tiden til Oktober Flyttedag 1879 angaar, da det ifølge fremlagte Kvitteringer fra begge Parter maatte antages, at der i 1879 havde fundet en almindelig Opgjørelse Sted imellem dem, hvorunder ogsaa Husleien indtil det anførte Tidspunkt var medoptagen, men derimod tilpligtet at betale Husleien for det paafølgende Tidsrum indtil April Flyttedag 1881 efter uvillige Mænds Skjøn, da han ikke fandtes at have tilveio bragt Bevis eller vis Formodning for denne Husleies Berigtigelse ved en i 1881 foregaaet Opgjørelse af Parternes Mellemværende	531.
En Leier, der som Følge af, at han ikke erlagde Leien prompte til Forfaldstid, var bleven udsat af Leiligheden, ifølge Leiekontraktens Bestemmelser tilpligtet at betale Leien for det paafølgende Halvaar uden Hensyn til, at Eierne tidligere ikke havde taget det saa noie med Forfaldstiden, eller at Leieren havde en Modfordring paa et Beløb, der var mindre end Leien, ligesom Eierens Ret heller ikke fandtes at kunne berøres af, at han i det paagjældende Tidsrum delvis selv havde benyttet Leiligheden	636.
I Anledning af et i et Konkursbo opstaaet Spørgsmaal om Husværtens Retsstilling overfor Boet med Hensyn til den Del af Husleien for det løbende Halvaar, der ved Konkursens Begyndelse endnu resterede hos Fallenten, statueret, at Husværtens Paastand om Fyldestgjørelse i Boet for sin Fordring som privilegeret Krav i Medfør af Konkurslovens § 33 2 a	

	Pag.
vilde være at tage til Følge, uanset at Boot strax havde med- delt, at det ikke vilde indtræde i Leiemaalet, og ifølge Pro- ceduren maatte antages ikke at have havt Nogetsomhelst med Leiligheden at gjøre, idet Konkursen ikke kunde have betaget Fordringen dens Egenskab som Restance af Husleie, og der derhos manglede al Hjemmel til at forstaa nævnte Lovbestem- melse saaledes, at den kun skulde omfatte en saadan Del af Leien, som svarer til det indtil Konkursens Begyndelse for- løbne Tidsrum	791.
Løsgjænger.	
En for Løsgjænger og Betleri Tiltalt af Heiosteret frifunden for den førstnævnte Sigtelse og alene anset for Betleri	435.
En Tiltalt mod sin Benægtelse anset for Løsgjænger, da hans Foregivende om at have levet af sin Fortjeneste ved Arbeide og ved Salg af nogle ham tilhørende Gjenstande var aldeles ubestyrket	567.
Straf for Løsgjænger endvidere idømt 1, 194, 204, 214, 377, 382, 433, 436, 441, 459, 530, 680, 698, 711,	747.
Meddelagtighed.	
Statueret, at Straffelovens i en Overretsdøm citerede § 54 maatte bortfalde i et Tilfælde, hvor samtlige Tiltalte havde deltaget i Udførelsen af den i Fællesskab besluttede Forbrydelse	574.
Medikamenthandel (ulovlig).	
En Tiltalt anset efter Fdg. 4 December 1672 § 30, jfr. Pl. 1 December 1779	133, 679.
Mened og dermed beslægtede Forbrydelser.	
2de Tiltalte ansøgte efter § 145, for den Enes Vedkommende smh. med § 37	103.
En Tiltalt anset efter § 146, jfr. § 52	130, 498.
En Tiltalt anset efter § 146, jfr. § 37	874.
Myndighed.	
En af en gift Kone uden nogen Værges Medvirkning til hendes Mand given skriftlig Fuldmagt til at pantsætte en af hendes Broder til hende udstedt Panteobligation, hvorefter i hendes Live kun Renterne af en Kapital skulde udbetales og mod hendes egenhændige Kvittering, anset ugyldig som Følge af hendes Umyndighed	120.
Myndighed og Orden (Forbrydelser mod den offentlige).	
En Tiltalt anset efter §§ 100 og 101 for Vold og Fornærmelse	

	Pag.
mod en Politibetjent, der efter Ordre havde indfundet sig paa hans Bopæl	11.
En Tiltalt anset efter § 110 for forsætlig at have forholdt en Politibetjent de til hans Raadighed som Fuldmægtig for en autoriseret Udvandringsagent staaende Oplysninger angaaende 2de af ham under falske Navne til Befordring med et Udvandringskib indskrevne og derpaa bortrømte Drengene, skjændt han vidste, at det var for begaaede Forbrydelser, at Betjenten skulde forfølge dem	13.
En Tiltalt anset efter § 100 og 101 for Vold og Fornærmelser mod Politiet 182, 187, 230, 241, 386,	868.
En Tiltalt anset efter § 100, jfr. § 98, for Vold mod en Politiasistent	252.
En Tiltalt anset efter § 101 for Skjældsord mod en Politibetjent	377.
En Tiltalt anset efter § 98, jfr. § 46, og efter § 101 for Forsøg paa Vold og for Ærefornærmelser mod Inspektøren ved Kjøbenhavns Trangs- og Arbeidsanstalt paa Ladegaarden under sit Ophold dersteds samt derhos efter Inspektørens Begjæring paa Grund af de mod denne fremsatte Trualer efter Straffelovens § 299 paalagt efter udstaaet Straf at tage Ophold udenfor Sjællands Stift og ingensinde at indfinde sig der eller i modsat Fald at hensættes i Varetægtsafængsel paa det Offentliges Bekostning	438
Næringsbrug (ulovligt).	
En Detaillist i Tryggelev anset efter Lov 29 December 1857 § 75 for 3die Gang begaaet uberettiget Næringsbrug for uden Hjemmel i Lov 23 Mai 1873 § 6 at have ladet bortsolgte Manufakturvarer ved en offentlig Auktion i Kinderballe By, idet den Omstændighed, at sidstnævnte By ligger i samme Sogn som Tryggelev By, hvor han ifølge sin senest gjorte Flytningsanmeldelse alene havde Næringsret, ikke kunde disculpere ham	48.
En tiltalt Materialist, hvis Borgerakab kun hjemlede ham den Materialister ved Næringslovens § 46 tillagte Ret til at falholde Medicinalvarer i upræpareret Tilstand, ikke tillige den Materialister forhen ved Pl 19 April 1843 indrømmede videregaaende Ret til at sælge Gifter. anset med en Bøde efter Fdg. af 1 April 1796 § 1, idet de under Sagen omhandlede af ham solgte Giftsorter ifølge Bekj. 23 Mai 1871 maatte henregnes til præparerede Medicinalvarer	66.
En tiltalt Høker anset efter Næringslovens § 77 for ulovligt Brændovinsalg, idet han maatte antages at have handlet for egen Regning, skjændt han optraadte som Formand for en med Næringsbevis udstyret Forbrugsforening	180.

	Pag.
En tiltalt Høker, der var antagen til som saakaldet „Opvarter“ at besørge Beværtningen i en Klub, mod som Vederlag herfor at nyde foruden Leie af Lokalet og Brændselshjælp en Andel i Beværtningsens Overskud, anset efter Næringslovens §§ 75, 77 og 78, jfr. § 82, for 3die Gang begaaet uberettiget Beværtning, ulovligt Brænde vinsudsalg og -Udskjækning, idet det bl. A. var oplyst, at Klubmedlemmerne i vidt Omfang havde indført Fremmede i Klubben, hvor de da være blevne bevrættede mod Betaling	286.
En Tiltalt, der selv var bosat paa Fyn, men drev sin paa Falster etablerede Detail- og Brænde vinhandel ved sin mindreaarige Søn som Prokurist, antaget at maatte bære Strafansvaret for de af Sønnen som Forretningens Bestyrer begaaede Overtredelser af Næringslovgivningen. Anset efter Næringslovgivningens §§ 75 og 78, da han ikke havde hindret Fortæring paa Stedet af Ø1, der var kjøbt i Butiken, og havde laant Kjøbere af spirituøse Drikkevarer Glas til Fortæring af disse, hvilken derefter foregik lige udenfor Butiken	472.
En tiltalt Høker anset efter Næringslovens § 75, idet en af ham dannet saakaldet Forbrugsforening ikke fandtes at kunne betragtes som en saadan og derfor den af ham som Foreningens Forretningsfører drevne Handel med Varer, som han selv ikke var berettiget til at forhandle, maatte betragtes som uberettiget Næringsbrug	475.
En tiltalt Kjøbmand og Brænde vinhandler, der havde solgt bairisk Ø1, Kaffe og The med Rom i samt bittere Snapse til Fortæring paa Stedet, anset efter Næringslovens § 75, jfr. § 82, for Udskjækningen af bairisk Ø1 og iøvrigt efter samme Lovs § 78	549.
En tiltalt Grosserer, der havde ladet Varer forauktionere paa Landet gennem tvende derboende Detaillister, anset efter Næringslovens § 75, idet der efter samtlige Omstændigheder ikke kunde være Tvivl om, at de paagjældende Varer i Virkeligheden ikke havde været stillede til de nævnte Detaillisters Disposition eller givne dem i Kommission, hvorimod Tiltalte, der var uberettiget til at afhænde Handelsvarer ved Auktion paa de paagjældende Steder, selv maatte betragtes som den, der havde ladet Auktionen afholde	682.

Paaseiling.

Den ved et Sammenstød af 2 Skibe paa Søen forarsagede Skade paa disse fordelt efter den i D. L. 4—3—3 indeholdte Regel, da Sammenstødet efter de oplyste Omstændigheder antoges at maatte tilskrives urigtig Manøvre fra begge Skibenes Side	154.
--	------

Pant.

Pag.

Under en af Kuratorerne i et Konkursbo anlagt Sag statueret, at Tilbageleveringen af en af en Bank for nogle af Fallenten forinden Konkursen som Haandpant stillede Pengeeffekter udstedt Recepisse ikke kunde være en Betingelse for, at Boet erholdt det ved Effekternes Realisation fremkomne Overskud udbetalt af Banken, idet den Trediemand, til hvilken Fallenten tværtimod Recepissens Ordlyd havde overdraget samme som Sikkerhed for sin Gjæld til denne, ikke derved havde faaet nogen Pante- eller Eiendomsret til Overskuddet eller overhovedet i Recepissens Besiddelse eller en mulig Tilbageholdelsesret overfor Boet havde nogen Hjemmel til at modsætte sig Overskuddets Udbetaling til Konkursboet 242.

Statueret, at en Person, der paa en afholdt Tvangsauktion over en fast Eiendom i Hønhold til Auktionskonditionerne og et paa 1ste Prioritetshavers Vegne gjort Tilbud om, paa visse Betingelser at lade den største Del af Prioriteten forblive indestaaende hos Kjøberen, var bleven Høistbydende samt derefter havde opfyldt de i Tilbudet stillede Betingelser og i længere Tid betalt Renter af Restgjælden, ligesom han havde ladet sig meddele Auktionskjøde, ialtfald ved dette sit Forhold maatte anses at have paadraget sig en personlig Forpligtelse overfor Prioritetshaveren til at indfri den forlængst forfaldne Restgjæld. Auktionskjøberon derfor, efter Paastand af den nuværende Pantekreditor, tilpligtet at betale ham Restgjælden, samt desuden paalagt Kjøberen at forelægge Rekvisitus ved Tvangsauktionen Bevis for Pantekreditors Fyldestgjørelse 731.

En Pantegjæld, der var prioriteret i en af Debitor anlagt Jernbane mellem Kalkbrudene ved Faxe og Faxe Ladeplads m m., ikke anset forfalden til Udbetaling uden Varsel derved, at Debitor uden Pantekreditors Samtykke havde foretaget en Forlæggelse af en Del af Banens oprindelige Linie, da det ikke kunde antages, at denne Forlæggelse efter dens Beskaffenhed havde kunnet bevirke, at den oprindelige i sin Tid pantsatte Faxe Bane skulde have ophørt at bestaa, og at en anden Bane, i hvilken Kreditor ikke havde Pant, var traadt i dens Sted, men at Panteretten tværtimod maatte statueres nu at omfatte Jernbanen i dens ændrede Skikkelse med alt dens nuværende Tilbehør, samt da der manglede al Føie til at antage, at Forandringen havde forringet Pantets oprindelige Værdi 761.

Politivedtægt.

En for Rufferi og Overtrædelse af Fredericia Kjøbstads Politivedtægts §§ 62 og 65 tiltalt Værtshusholder alene anset efter

	Pag.
Straffelovens § 182, 2det Led, idet det ikke var oplyst, at han havde gjort sig skyldig i anden Overtrædelse af de nævnte Paragrafer i Vedtægten, jfr. Lov 4 Februar 1871 § 6, end saadanne, der vare tagne i Betragtning ved Fastsættelsen af Straffen efter fornævnte § 182	468.
Privilegium.	
Statueret, at den Omstændighed, at en tidligere Eier af Odde-sund Færgested i sin Tid havde ansøgt om og erholdt en personlig Bevilling paa Færgerettigheden over Oddesund og at lignende Bevillinger tildels vare meddelte senere Eiere, efter Omstændighederne ikke kunde give det Offentlige Feie til at betragte den til Færgestedet knyttede Eneret til Færgefarten som opgivet	50.
Procesomkostninger.	
I en Sag om Erstatning for et Leiomaals Ophævelse m. v., i hvilken Høiesteret stadfæstede Overrettens Dom, udtalt, at Proceduren for Høiesteret ikke gav Anledning til ovennævstemmede med Overretsdømmens Præmisses at tilføie dens Konklusion en udtrykkelig Bestemmelse om, at Processens Omkostninger for Underretten og Overretten ophæves	325.
En under en Appel til Stadsfæstelse af en Eksekutionsforretning fremsat Paastand om Tilkjendelse af Processens Omkostninger skadesløst ikke tagen til Følge, da den Panteobligation, der skulde indeholde Hjemmel herfor, ikke var dokumenteret for Høiesteret	504.
Statueret, at de Beløb, der i første Instants, hvor Sagen havde været behandlet som privat Politisag, var tillagt de befalede Sagførere i Salær og Godtgjærelse for havte Udlæg, i Medfør af Lov 14 Juni 1850 § 1 vilde være at udrode af det Offentlige	596.
Ran.	
En Tiltalt, der — efter at en beruset Person paa hans Anmodning om at laane ham 2 Kroner havde rakt ham dette Beløb, men tabt det ud af Haanden — selv af Personens Lomme havde udtaget og tilvendt sig 15 Øre, anset efter § 230, 1ste Led, jfr. § 237	76.
En bl. A. for Overtrædelse af § 237 tiltalt Person frifunden herfor	534.
Rang.	
I en Sag, hvorunder tvende Descendenter af den i 1767 i Grevostanden ophæiede Andreas Gottlieb Ba-	

	Pag.
ron de Bernstorff havde paastaet samtlige ægtefødte Descendenter af Mand- og Kvindekjønnets af bemeldte A. G. Bernstorff i Medfør af det paagældende Patent kjendte berettigede til at føre Titel og Rang samt Vaaben som Lehnsgrever og Lehnsgrevinder af Bernstorff, statueret, at denne Paastand ikke kunde tages til Følge, idet den i Patentet til Udtalelsen om Descendenternes Rettigheder knyttede Bestemmelse om Lagttagelsen af Majorretsretten ved sin Henvisning til Grevernes Privilegier kun kunde sigte til de nævnte Privilegiers § 1, hvorefter den lehnsgravelige Rang og Værdighed kun tilkommer den, der til enhver Tid indtager Stillingen som Familiens Hoved	821
Religionen (Forbrydelser imod).	
§ 156 anvendt paa en Tiltalt i Anledning af et i Ugebladet „Den frie Tanke“ optaget Digt	660
Rettens Pleie.	
Den af en for Overtrædelse af Straffelovens § 226 Tiltalt for Høiesteret fremsatte Paastand om den indankede Doms Annulation paa Grund af 2 af Dommernes formentlige Inhabilitet forkastet som ubeseiet, idet han hverken kunde anses sigtet eller var dømt for falske Klagemaal mod nogen af disse 2 Dommere, og det ikke kunde gjøre den ene af dem inhabil, at Tiltalte under Sagens Behandling om ham som Forhørdommer i Sagen havde brugt Yttringer, der havde paadraget Tiltalte Bøde for usømmelig Skrivemaade; fremdeles statueret, at Tiltaltes Begjæring om Sagens Henvisning til ny Under søgelse ved en Kommission og om at maatte fremstille 3 Vidner til personlig Afhøring i Høiesteret allerede efter dens Beskaffenhed ikke kunde tages til Følge	28.
2de Sager ifølge kgl. Bevilling under Et procederede og paa kjendte af Høiesteret	147.
I Anledning af, at en is landsk Underdommer havde ladet Straf efter § 231 i den islandske Straffelov bortfalde i Henhold til sammes § 67, udtalt, at der ikke findes aldeles tilstrækkelig Grund til at paalægge ham Ansvar for denne Misforstaaelse. Derimod anset med Mulkt efter Fdg. 3 Juni 1796 § 35 for utilbørlig Forhaling af Sagen	547.
Misbilliget, at en Dommer under en kriminel Sag havde taget et Fruentimmer i Ed som Vidne, medens hun under Sagen var belagt med Varetægtsarrest	657.
Udtalt i en kriminel Dom, at der ingen Anledning fandtes til efter Tiltaltes Begjæring for Høiesteret at indhente nye Oplysninger i Sagen	892.

	Pag.
Rømning.	
En Tiltalt, der havde gjort sig skyldig i Rømning med Hyre, i Henhold til Lov om Disciplin i Handelsskibe af 23 Februar 1866 § 15 anset som for Bedrageri efter Straffelovens § 251	455.
Røveri (Trudslar).	
En Tiltalt, der ved Overretten overensstemmende med Aktionsordren var dømt for Ran efter § 237, af Høiesteret anset efter § 243 for Røveri	392.
En bl. A. for Overtrædelse af § 243 tiltalt Person frifunden herfor	534.
En Tiltalt anset efter § 245 for under Trudsel med Skandale at have afpresset en Person Penge efter først med Magt at have ført ham ind i sin Bolig	572.
En Kolporter, der i Forening med en Anden, for hvis Vedkommende Sagen ikke var appelleret, ved Anvendelse af Vold havde søgt at presse en Person til at købe en Præmieobligation, anset efter § 243, jfr. § 46, medens Overretten havde anvendt § 245, jfr. § 47	661.
Salær.	
Ståtuert, at det — uanset at Udredelsen af Omkostningerne ved en Eiendomshandels Berigtigelse ved Skjædet var paalagt Kjøberen — maatte paahvile Sælgeren at betale Salær til den af ham benyttede Prokurator for forskellige Foranstaltninger vedkommende den paagældende Eiendom, der vare foretagne inden Indledelsen af Forhandlingerne om Eiendomssalget, samt at det ei heller efter hin Skjædebestemmelse kunde paahvile Kjøberen at betale Salær til Sælgerens juridiske Konsulent, da det ei havde været overdraget denne at affatte de Eiendomsoverdragelsen vedkommende Dokumenter, men alene at varetage Sælgerens Interesse ved Handelens Afslutning . .	334.
Selvtægt.	
En for Overtrædelse af Straffelovens § 294 eller ialtfald af vedkommende Politivedtægt tiltalt Eiendomsbesidder ved Jægersborg Allee frifunden for det Offentliges Tiltale, idet det af ham udviste Forhold ved, efter forgjæves at have opfordret den Skovbetjent, hvem det var overdraget at beskære Træerne i Alleen, til at borttage de Grene, som hang ind over hans Eiendom og forulempede denne, selv at have borttaget dem, skjendt bemeldte Allee maa antages at henhøre under de i § 294 omhandlede offentlige Gjenstande, dog ikke havde den i bemeldte § forudsatte Karakter, men kun kunde betegnes som en ulovlig Selvtægt, der ei er Gjenstand for offentlig Paatale	226.

Servitut.

Statueret, at den Omstændighed, at Eieren af en Parcel paa, under og over et indenfor Grændserne af Parcelen liggende Veistykke havde anbragt Sporveisskinner, Blyrør samt et Tag med Stiver, ikke kunde siges at indeholde en Krænkelse af den Eieren af en Naboparcel tillagte Ret til at befære bemeldte Veistykke 268.

Skatter og Afgifter.

Statueret, at Testamentssekretorer i Dødsboer maa, forsaavidt angaar Arveafgifter samt Skifte- og Stempelgebyrer af Boerne, henregnes til de i Lovens 5—14—37, 1ste Led og Kassefdg. 8 Juli 1840 § 50 omhandlede Personer, der oppebære Statens Indkomster, samt at Statakassen derfor for disse Fordringer har Fortrinsret i deres Konkursboer . . . 170.

Statueret, at en af en afdød Arvefæsters Arvinger, der paa Auktionen over Arvefæsteeiendommen var bleven Høistbydende, men med Sámtykke af Boets Repræsentanter havde forbeholdt sig nærmere at erklære, om hun ønskede Hammerlag eller vilde begjære sig som Arving Eiendommen udlagt, ikke herved eller senere kunde siges at være indtraadt i nogen Eiendomsraadighed over eller Besiddelse af Gaarden, men at denne meget mere maatte antages at være forbleven hos Boet, indtil den tiltraadtes af den Trediemand, der i Henhold til Transportkjebekontrakt med hende senere erholdt Udlægs-skjøde af Boet paa Eiendommen. Som Følge heraf antaget, at bemeldte Arving ikke kunde være pligtig at udrede Rekognition med Renter til vedkommende Sognekald i Anledning af hendes Forhold til Eiendommen 406.

Antaget, at den Omstændighed, at nogle Englodder i Matrikullen af 1688 vare medregnede under de i et andet Sogn beliggende Hovedeiendommens Hartkorn, ikke kunde medføre nogen Forandring i Loddernes Sogneforbindelse, og at der derfor, selv om de kommunale Hartkornsaftgifter mulig i en kortere Aarrække før den nye Matrikuls Indførelse vare tilfaldne Hovedeiendommens Kommuner, ikke var Grund til nu at tilbageføre denne i og for sig unaturlige faktiske Tilstand med Hensyn til Skatteforholdene, der ikke kunde ses at være bleven fortsat efter den nye Matrikuls Indførelse og i ethvert Fald ikke havde bestaaet i de sidste 20 Aar 480.

I en Sag mellem nogle Arvefæstegaardmænd og et Baroni angaaende de Førstnævntes Forpligtelse til at svare en vedvarende Havreafgift til Baroniet statueret, at den af Gaardmændene som Frifindelsesgrund paaberaabte Passus i en Jordebog om, at Afgiften svares hvert tredje Aar „naar Skovmar-

	Pag.
ken ligger til Fællad" — hvilket ikke var Tilfældet, da Sagen anlagdes — ikke som af dem forment kunde opfattes som en til Præstationen knyttet Betingelse, men maatte forstans som en Tidsangivelse, og Gaardmændene — der iøvrigt ikke havde bestridt, at Baroniet havde Alderstidshævd paa Afgiften — som Følge heraf tilpligtede at betale den resterende Afgift for sidste Treaar	491.
En Lehnsgreves Enke, der ifølge en i Henhold til Grevskabets Erektionspatent af hendes Mand oprettet testamentarisk Bestemmelse havde overtaget Besiddelsen af Grevskabet, anset pligtig til i denne Anledning at svare Arveafgift med 1 pCt. af Grevskabets Værdi efter Fdg. 8 Februar 1810 § 2 o, jfr. Lov 19 Februar 1861, da hun i sin Besiddelsestid havde samme Raadighed over Lehnnet som enhver anden Besidder af samme, uden at den Omstændighed, at hendes Besiddelse i Henhold til den nævnte Bestemmelse vilde ophøre, naar hun giftede sig eller forringede Godset eller naar Successor efter opnaaet Fuldmyndighedsalder overtog samme, kunde føre til et andet Resultat	608.
Antaget, at et Testament, hvorved en Lehnsgreve i Henhold til Grevskabets Erektionspatent havde bestemt, at hans Hustru efter hans Død skulde have Besiddelsen af Grevskabet, som hun dog atter skulde afgive, naar hun giftede sig eller forringede Godset, eller naar Successor efter opnaaet Fuldmyndighedsalder overtog samme, som et Dokument, der gaar ud paa at tillægge hende Besiddelsen og Indtægterne af Grevskabet paa ubestemt Tid, vilde være at efterstemple efter Stømpellovens § 25 til Taxt efter det Femdobbelte af den aarlige Indtægt	613.
I Anledning af et opstaaet Spørgsmaal om, efter hvilke Regler Arveafgift vilde være at erlægge af en Person, der i Henhold til et Testamente havde tiltraadt Røntonydelsen af en Kapital, statueret, at det omhandlede Tilfælde — under Hensyn til, at den nævnte Kapital tilhørte et ved Testamentet oprettet Legat, og at Renten alene foreløbig var tillagt 3 i Testamentet navngivne Personer og den af deres Descendenter, som ved deres Død arve dem, men ikke den øvrige Descendents — ikke kunde henføres under nogen af de i Fdg. 12 September 1792 givne specielle Forskrifter, navnlig ikke sammes § 7, og at Arveafgiften derfor kun vilde være at beregne med 4 pCt. af det femdobbelte aarlige Rentebeløb af Kapitalen	632.
Statueret, at der ikke kunde tilkomme Odense Byraad Berettigelse til at inddrage Odense Slot i dets Helhed under Paaliggningen af en saakaldet Eiendomsskat til Odense Kommune,	

- Pag.
- da Samtykke hertil eller Approbation herpaa ikke kunde antages givet ved de Resolutioner, hvorved Indenrigsministeriet havde approberet, at den nævnte Skat traadte i Stedet for Paaligning efter Grundtaxt for samtlige de kommunale Udgifter, som skulde have været lignede paa denne, og der ogsaa iøvrigt manglede Hjemmel til en saadan Inddragelse, da Slottet, der ingensinde havde været sat til Grundtaxt, heller ikke havde været inddraget under den kommunale Ligning, som i en lang Aarrække delvis var traadt i denes Sted 666.
- Statueret, at ligesom det ikke kunde antages, at der i Medfør af Straffebestemmelserne i Stempeloven 19 Februar 1861 Afsnit V kan ikjendes et Dødsbo Bøder, blot fordi der i dette er forefundet ikke behørig stemplede, af den Afdøde efterladte Dokumenter, hvis Besiddelse vilde have paaført ham Stråfansvar, saaledes kan der heller ikke paalægges et Dødsbo saadant Ansvar i Henhold til Lov om Stempelafgift af udenlandske offentlige Pengeeffekter af 25 Marts 1872 § 8, 1ste Stykke, idet der ikke af denne Lovs Indhold kan udledes den hertil fornødne særlige Hjemmel og navnlig ikke det brugte Udtryk „Ihændebarer“ kan anses at omfatte et Dødsbo, der strax er blevet taget under offentlig Skiftobehandling og hvori de af den Afdøde efterladte ustemplede Pengeeffekter strax er blevne tagne i Rettens Bevaring og behandlede paa lovbefalet Maade 767.
- Statueret, at der ikke i Medfør af Straffebestemmelsen i Stempeloven 19 Februar 1861 Afsnit V kan ikjendes et Dødsbo Bøder, fordi der i dette forefindes nogle til den Afdøde udstedte, ikke behørig stemplede Gjældsbeviser, idet det maa anses for en Grundsmætning i Stempeloven, at ikke Ihændebareren, men alene den, der har forset sig, er ansvarlig for Bøden, og de selvskiftende Arvinger ikke kunde anses at være blevne „Modtagere“, jfr. Stempelovens § 79, af Gjældsbrevene, der strax ved Registreringen af Boet vare tagne i Besiddelse af Skifteretten og af denne indsendt til Stempeling 772.
- Skifte.**
- Statueret med Hønsyn til en Arvekapital, der i Henhold til kgl. Resolution af 1843 af en Enke var baandlagt for hendes gifte Datter, saaledes at denne alene skulde nyde Renterne for sin Livstid, medens Kapitalen efter hendes Død skulde „deles paa lovlig Maade og navnlig hendes Ægtefælles Ret til Andel i samme uforkrænket, saafremt han ved at overleve hende maatte have erhvervet nogen saadan“, at denne vel herefter

maatte betragtes som tilfalden Fællesboet og saaledes med det paa den hvilende Baand at tilhøre dette, men dog ikke „for Tiden“ paa Skiftet efter Manden kunde blive inddrage under Boet saaledes, at den toges i Betragtning ved dettes Opgjærelse og Deling, selv om Forholdet med Hustruens Samtykke maatte kunne ordnes saaledes, at Kapitalen helt udlagdes hende som hendes Andel af Boet 232.

Skjøde- og Pantevæsen.

En Retskriver, der paa et Skjøde og en Panteobligation havde givet Retsanmærkning om, at forskellige Hæftelser paa det Gods, hvortil den paagjældende Eiendom tidligere havde hørt, henstode udslettede i Pantebogen, tilpligtet at annullere denne, idet det, om end Retsanmærkningen i sin Tid havde været berettiget, dog ialtfald nu maatte anses oplyst, at den ældre Obligation, hvortil Retsanmærkningen sigtede, allerede i 1819 var bleven udslettet i Panteregistret for det Herred, hvorunder Godset dengang hørte, medens de andre Hæftelser, hvortil der var sigtet, ikke vedkom den paagjældende Eiendom. Endvidere tilpligtet at annullere en anden, Panteobligationen given Retsanmærkning, der var erkjendt at bero paa en Feiltægelse 518.

Skolevæsen.

En Skolelærers Paastand om, for et Tidsrum af 15 $\frac{1}{2}$ Aar, i hvilket han havde været Andenlærer og Kirkesanger i en Kjøbstad, i Henhold til Adg. 29 Juli 1814 § 52, sidste Punktum, at tilkjendes et særligt, kontant Beløb af 40 Kr. aarlig som Kirkesanger, forkastet, idet den Bekjendtgjørelse, hvorefter han havde søgt Embedet, ligesom den til Grund for samme liggende ministerielle Resolution ikke kunde forstaaes anderledes, end at den, der beskikkedes i det med Kirkesangertjenesten forenede Andenlærerembede, for Udførelsen af førstnævnte Tjeneste ikke skulde oppebære andet Voderlag end de med denne Tjeneste hidtil forbundne Emolumonter, og ogsaa maatte antages at være blevet opfattet saaledes af ham, en Ordning, hvortil Administrationen fandtes at have havt tilstrækkelig Hjemmel i Lovgivningen, jfr. navnlig Lov 8 Marts 1856 § 13 in fine 693.

I en Sag, hvis Afgjørelse beroede paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Kultusministeriet havde været berettiget til i Henhold til Adg. 29 Juli 1814 § 55 a uden vedkommonde Sogneraads Samtykke med tilbagevirkende Kraft fra det løbende Aars Begyndelse at forhøje et Skolelærerembedes ved den approberede Skoleplan normerede Løn, statueret, at den nævnte

Pag.

- Bestemmelse maatte antages at skulle have vedvaronde Gyldighed og saaledes at bemyndige Kancelliet til under forandrede Omstændigheder indenfor den deri angivne Grændse at forhøje en tidligere lavere ansat Lønning, en Bemyndigelse for Skolevæsenets øverste Bestyrelse, som ikke kunde anses bortfalden ved den senere Lovgivning. Da der derhos i det foreliggende Tilfælde var Tale om Lønningen for et Andenlærerembede paa Landet, hvorom Lovgivningen ingen særlige Bestemmelser indeholder, og det end ikke under Sagen var paastaet, at Ministeriet havde overskredet den i Adg. § 55 angivne Lønningsgrændse, besvaredes det ovennævnte Spørgsmaal bekræftende. 714.
- En Skolelærer kjendt berettiget til af vedkommende Sogneraad at erholde udbetalt et ham ved Kultusministeriets Resolution tillagt aarligt Lønningstillæg som tilstrækkelig hjemlet ved Adg. 29 Juli 1814 § 55 a, idet den Omstændighed, at Skolelærerens Kornløn ved Forhøielsen var kommen til at overstige den normale Kornløn, allerede efter Sogneraadets Procedure maatte blive uden Indflydelse paa Sagens Udfald 720.
- Et Sogneraads Paastand om at kjendes berettiget til at udbetale to Skolelærerembeders Lønninger med samme Beleb og paa samme Maade som hidtil, uanset de dem ved Kultusministeriets Resolutioner tillagte Lønningstillæg, forkastet, idet disse Lønningsforhøielser maatte anses hjemlede i Adg. 29 Juli 1814 § 55 a, der ikke kunde være til Hinder for, at den høiere Indtægt gaves i Form af et Pengebeleb, og forskjellige med Embederne forbundne særlige Omstændigheder heller ikke formentes at kunne afgive nogen retlig Hindring for den skete Forhøielse 726.
- Statueret, at den Omstændighed, at det efter en Skolelærers Ansættelse i et Skolelærerembede paa Færøerne viste sig, at der ikke med det paagjældende Embede var forbundet nogen Indtægt, der, som i Bekjendtgjørelsen om Embedsledigheden og i hans Kaldsbrev sket, retteligen kunde betegnes som „Høitidsoffer“, ikke kunde berettige ham til at fordrø sig tillagt Vederlag for manglende Embedsindtægt, idet han af Menigheden havde oppebaaret saakaldet „Nytaarsoffer“ samt Akcidentser, hvilke Indtægter ikke fandtes anførte i Bekjendtgjørelsen eller Kaldsbrevet, men til hvilke der netop ved Udtrykket „Høitidsoffer“ var sigtet 776.

Stadfæstelsedom.

Stadfæstelsedom givet efter Paastand af Kontracitanten i et Tilfælde, hvor denne, efterat Hovedcitanten havde udtaget

	Pag.
Stævning til Overretsdømmens Paaankning for indeværende Aars Høiesteret, ifølge erhvervet Anticipationsbevilling havde indanket bemeldte Dom til Stadfæstelse og Hovedcitanten, skjøndt lovlig varslet, ikke ved Sagens Foretagelse havde givet Møde, og Hovedcitanten derhos tilpligtet at betale Kontracitanten Omkostningerne for Høiesteret med 300 Kroner Stadfæstelse af en Erekutionsforretning, der af den udeblevne Hovedcitant var indanket til næste Høiesteretsaar, men af Kontracitanten appelleredes til Stadfæstelse ifølge Anticipationsbevilling	285. 504.
Stats- og Majestætsforbrydelse.	
Den Ansvarhavende for „Socialdemokraten“ anset efter Straffelovens § 90 for en Passus i en Artikel i Bladet, der, navnlig naar den læstes i Forbindelse med den øvrige Del af Artiklen, maatte anses at indeholde en Krænkelse af den Ærbødighed, der skyldes Kongen	838.
Straf.	
Straf efter § 203 anset absorberet ved den Tiltalte for Drab ikjendte Livsstraf	161.
Borgerskab som Gjæstgiver forbrudt i Henhold til Lov 23 Mai 1873 § 9 i Forbindelse med Strafs Idømmelse for Overtrædelse af Straffelovens § 182, 2det Led, 139, 279, 468, 588, Næringsret som Høker forbrudt i Henhold til Lov 2 Juli 1870 § 7	788. 236.
En for uberettiget Udskjækning af bayersk Øl og Spirituosa m. v. Tiltalts Beholdning af Spirituosa konfiskeret samt Tiltaltes Ret til Brændevinssalg forbrudt	549.
Sundheden (Forbrydelse imod).	
En tiltalt Slagter, der havde benyttet Kjødets af Køer, som han vidste havde været tuberkulose, til Pølsefabrikation, anset efter § 290, sidste Stykke	463.
Sædeligheden (Forbrydelser imod).	
En for Voldtægt eller Forsøg derpaa tiltalt Person frifunden, da det ikke med Sikkerhed kunde statueres, at Tiltalte havde maattet betragte den paagjældende Piges Modstand som alvorlig ment eller behøvet at anvende egentlig Vold for at overvinde denne	847.
En for Voldtægt eller uterligt Forhold mod en gift Kone tiltalt Person frifunden, da det fandtes betænkeligt at forkaste hans Forklaring om, at han ikke ansaa den Paagjældendes Modstand mod hans Adfærd for alvorlig ment	852.

	Pag.
Statueret, at den Advarsel mod fortat Samliv, som 2 Personer af forskjelligt Kjøn havde modtaget af vedkommende Herredsfoged, ikke kunde stilles lige med et saadant Tilhold, som er Forudsætningen for Anvendelsen af § 178.....	161.
En Tiltalt anset efter § 182, 2det Led, medens han i 1ste Instants var frifunden paa Grund af manglende Bevis	139 279.
En Tiltalt anset efter §§ 161, 173 og 174, sammenh. med § 46	578.
En bl. A. for Overtrædelse af § 166 og § 183 tiltalt Person frifunden.....	534.
En Tiltalt anset efter § 168, jfr. § 46.....	394.
En Tiltalt, der havde skaffet sig Samleie med et idiotisk Fruentimmer, anset efter § 170.....	300.
En Tiltalt anset efter § 176, jfr. § 168.....	184.
En Tiltalt for uterlig Behandling af et tiars Pigebarn anset efter § 176, jfr. § 173.....	457.
§ 178 anvendt.....	512, 580.
En tiltalt Værtshusholder og hans Hustru mod deres Benægtelse ansete efter § 182, 2det Led.....	468.
En Tiltalt anset efter § 182, jfr. § 23.....	588.
En tiltalt Bestyrer af en Beværtning og hans Hustru ansete efter § 182, 2det Led.....	657.
En tiltalt Gjæstgiver anset efter § 182. Forsaa vidt han tillige var sigtet for Overtrædelse af et i Henhold til Lov 10 April 1874 § 12 givet Tilhold, Sagen ex officio afvist fra Underretten, da det efter denne Lovbestemmelse er Politimesteren og ikke Domstolene, der har at tage Bestemmelse om Straffen for Overtrædelse af slige Tilhold.....	788.

Soterritorium.

En for ulovligt Fiskeri paa dansk Soterritorium Tiltalt frifunden, idet hans Erklæring om at have villet bosætte sig her i Landet ved de fremkomne Oplysninger — derunder navnlig, at han havde søgt og faaet sit Skib optaget paa Fortegnelsen over danske Skibe, samt at den Erklæring fra de preussiske Statsmyndigheder, hvorved han løstes fra sit Undersaatsforhold til Preussen, ifølge sit Indhold af ham var erhvervet paa Grund af Udvandring til Danmark — maatte anses saaledes bestyrket, at han maatte blive at betragte som dansk Undersaat.....	620.
---	------

Testament.

Et af Intestatarvingerne anført Testament mellem tvende Ægtefæller opretholdt som gyldigt, uanset en Urigtighed ved den af Testamentsvidnerne underskrevne udterede Paategning paa samme, idet der ved de under Sagen afgivne Forklaringer

	Pag.
ger maatte anses tilveiebragt et efter Fdg. 21 Mai 1845 § 24 fyldestgjorende Bevis for, at ikke blot Manden udtrykkelig i Vidnornes Nærværelse havde vedkjendt sig det, som det maa antages, dengang allerede af begge Testatorerne underskrevet Testament, men at ogsaa hans Hustru dengang paa en utvetydig Maade havde lagt for Dagen, at hun vedkjendte sig det, ligesom det ogsaa maatte anses godtgjort, at Testatorerne ved den paagjældende Leilighed havde været deres Fornuft fuldkommen mægtige	584.
En Post i et Testament, der efter at have tillagt Testatrix Soster livsvarig Rentenydelse af forskjellige Pengeeffekter bestemte, at en Del af disse Midler ved den nævnte Sosters Død skulde tilfalde hendes Datter, antagen ikke med Nødvendighed at maatte forstaaes saaledes, at de paagjældende Midler først ved Sosterens Død skulde falde i Arv til dennes Datter, saa at det skulde være en Betingelse for hendes Erhvervelse, at hun overlevede sin Moder, men ogsaa kunde opfattes som alene gaaende ud paa at fastsætte, at det omhandlede Dødsfald skulde angive Tidspunktet for Kapitalens Udbetaling, medens Erhvervelsen for Datteren var sket allerede ved Testatrix Død. Sidstnævnte Opfattelse fundet efter Testamentets hele Indhold at maatte foretrækkes	744.
Tilbageholdelsesret.	
Se Pant.	
Tilregnelighed.	
Grundsætningen i Straffelovens § 39 anset anvendelig paa en Tiltalt, der dømtes efter §§ 100 og 101 for Vold og Fornærmelser mod Politiet	187
Spørgsmaal om en Tiltalts Tilregnelighed besvaret bekræftende	287.
Spørgsmaal om en Tiltalts Tilregnelighed besvaret bekræftende og hans Begjæring om Indhentelse af Sundhedskollegiets Erklæring ikke tagen til Følge	398.
En for Tyveri Tiltalt i Medfør af § 38 frifunden af Hoiesteret, idet han efter en af Sundhedskollegiet afgiven Erklæring maatte anses for utilregnelig. Uanset, at Kollegiet tillige havde tilraadet, at der blev truffet Sikkerhedsforanstaltninger imod ham som farlig for Andre, statueret, at der efter Sagens Beskaffenhed og de iøvrigt foreliggende Omstændigheder ikke var tilstrækkelig Foie til ved Dommen at foreskrive slige Foranstaltninger. I foregaaende Instants var Tiltalte dømt efter § 230, 1ste Stykke, jfr. §§ 39 og 23	702.
Tyveri.	
En for Tyveri Tiltalt frifunden af Mangel paa Bevis	40.

	Pag
En tiltalt Skovfoged anset for simpelt Tyveri efter § 228, tildels smh. med § 46, for at have solgt og udleveret samt tildels opbebaaret til egen Fordel Kjøbesummen for forskjellige Partier Brænde fra den Skov, ved hvilken han var anset.	98.
En for Tyveri eller uhjemlet Besiddelse af stjaalne Kooster Tiltalt frifundet, idet hans Forklaring om at have solgt den under Sagen omhandlede, Andenmand tilhørende Frakke med Samtykke af dennes Hustru ikke fandtes at kunne forkastes	402.
En Tiltalt, der fra en Trælasthaneds Oplagsplads, som overalt, hvor den ikke stødte op til den til samme hørende Bygning, var indhegnet med et 2 Alen 2 Tommer høit Stakit og til hvilken Adgangen var gennem Bygningens Port, havde stjålet nogle Brædder, idet han steg over Stakittet ind paa Pladsen, hvorfra han kastede Brædderne ud paa den udenfor løbende Vei, og forlod Pladsen igjen paa samme Maade, i Betragtning af den fra Bygningen afsøndrede Beliggenhed af den Del af Pladsen, hvor han steg ind, kun anset for simpelt Tyveri efter § 228	415.
En Tiltalt, der til sit Hjem havde medtaget en udenfor en Banegaard henstaaende Kasse og ofter at have aabnet samme ved at frabryde Stabelen, hvormed Hængelassen var fastgjort, udtaget nogle af de deri værønde Gjonstande, hvorefter han igjen bragte Kassen hen paa Banegaarden, anset efter § 228	444.
3 Tiltalte ansøte efter § 228 for i forskjellige Skove at have afskaaret og tilvendt sig floro Hundrede Trækkekjæppe	516.
En Tiltalt anset efter § 228 for fra en Skov at have ulovligt tilvendt sig en halv Favn kløvet Dogebrænde, som han Dagen forud forgjæves havde søgt at købe af Skovfogden	544.
Straf for simpelt Tyveri anvendt paa en Tiltalt, der fra en Bygning paa en hans Tilsyn undergiven Eiendom havde frabrudt og tilvendt sig en Del Messinghaner og Kobberør	553.
En Arbejder paa Tuborg Fabrikker straffet efter § 228 for at have tilvendt sig 3 Flasker med bayersk Øl fra bemeldte Fabrikker	569.
§ 228 anvendt paa en Tiltalt for Tyveri af Tørv, vurdorede til 1 Kr., fra et uafaaaset Skur	574.
Ulovlig Jagt i on Dyrehave straffet som Tyveri efter § 228	646.
En Tiltalt, der paa en Andens Sparekassebog, som han uden dennes Vidende og Villie havde sat sig i Besiddelse af, floro Gange havde hævet Penge, anset efter § 228	686.
En Tiltalt anset efter § 231 for at have taget nedfaldet Ved i et Godsæs Skove, høist 1 Favn, i mange forskjellige Gange, til Værdi c. 66 Øre hvor Gang, skjøndt han vidste, at	

	Pag.
der var udstedt Forbud mod at samle Brænde i Skoven. Overrettens Henvisning til § 234 bortfaldet	809.
Straf for Tyveri endvidere idømt 10, 20, 42, 44, 90, 96, 129, 136, 297, 298, 329, 366, 382, 397, 412, 442, 460, 506, 574, 580, 607, 619, 652, 698, 700, 743, 750, 808, 815, 818, 869,	874.
Indbrudstyveri.	
Straf efter § 229 Nr. 4 anvendt i et Tilfælde, hvor Tiltalte flere Gange ved Indbrud havde skaffet sig Adgang til et Fattig- loms Stue og der af en uafsaaset Kiste hver Gang havde til- vendt sig en Snaps Brændevin og en Bid Brød til en samlet Værdi af c. 10 Øre.....	44.
En Tiltalt anset efter § 229 Nr. 4, jfr. § 47, hans medtiltalte Hustru, der paa hans gjentagne Opfordringer havde udført Tyveriet, efter samme Paragrafer, jfr. med § 56.....	686.
Straf for Indbrudstyveri fremdeles anvendt 42, 136, 329, 339, 412, 619,	748.
Tyveri paa Marken.	
Et Tiltalt anset for Tyveri paa Marken af et Faar efter § 230, 2det Led, jfr. § 229 Nr. 1.....	135.
Tyveri efter § 234.....	44.
Tyveri efter § 235.	
En Tiltalt anset efter § 235, jfr. § 37, for fra Housereeder i sin Husbonds Udhus i flere forskjellige Gange at have stjaalet 15 Æg til samlet Værdi 60 Øre, hvilke han derefter kogte og fortærede hos en Trediemand.....	412
En Tiltalts Forhold ved fra Skoven, hvor han fældede Træer for en Tommermester, uden dennes Santykke at have med- taget 2 Stykker klovret Brænde af Værdi 30 Øre, som han derpaa anvendte til Brændsel, henført under § 235, uden at dog særlig Straf herfor paalagdes Tiltalte, idet der ikke fand- tes Foie til at indhente Bestjaalnes manglende Erklæring om, hvorvidt han forlangte Tiltalte, der tillige havde forskyldt Straf for simpelt Tyveri efter § 228, straffet for hint Forhold	415.
En Tiltalt, der for at søge Ly havde opbrudt Døren til et trans- portabelt Skydhus og der tilegnet sig nogle til 1 Kr. vur- derede Drikkevarer. som han strax fortærede, anset efter § 235	446.
Et tiltalt Fruentimmer, der 3 Gange havde malket de paa en Gaardeiers Mark toirede Køer og derved tilvendt sig c. 4 Potter Mælk til Værdi ialt 30 Øre til hendes hjemmевærende Born, særlig en syg Datter, frifunden, da hendes Forhold fandtes at maatte heuføres under § 235 og Eierens ikke øn- skede hende straffet.....	813.

Brugstyveri.

En Tiltalt anset efter § 236 for ved sin Hjemvenden en Aften fra sit Arbeide uden sin Arbeidsherres Vidende og Villie at have medtaget et denne tilhørende Hestedækken i den Hensigt dermod at beskytte sig mod Røgnen 44.

Udeblivelsesdomme.....35, 112, 113, 299, 300, 368, 479.

Udlæg.

En Panteobligation, som en Godseier ved Godsets Tilskjødning efter Overenskomst med sin Fader havde udstedt til sin gifte Søster og hvorefter Renten af den paagjældende Kapital fra Faderens Dødsdag skulde udbetales alene mod hendes egenhændige Kvittering, ikke anset som lovlig Gjenstand for et af en Trediemand efter offentlig Forlig med hendes Mand iværksat Udlæg, idet et saadant Udlæg maatte betragtes som stridende mod Obligationens Bestemmelser, der vare at betragte som bindende Vilkaar for den bag Panteobligationen liggende Gavo fra Faderen..... 120.

Udvandring.

En tiltalt Kommissionær anset efter Lov om Tilsyn med Udvandrerens Befordring af 1 Mai 1868 § 10, jfr. Lov af 25 Marts 1872 § 4 mod en Bøde for offentlig at have tilbudt sin Medvirkning til Udvandring uden til denne Virksomhed at have havt Hjemmel i en saadan skriftlig Fuldmagt fra en autoriseret Udvandringsagent, som omhandles i førstnævnte Lovs § 7, idet det statueredes, at Forbudet mod Optræden som Udvandringsagent uden særlig Tilladelse ikke er betinget af, hvorvidt der er tilsigtet eller opnaaet Fordel derved eller ikke 79.

Udvisning.

Straffelovens § 16, 2det Led anvendt paa en Udlænding, der, efter ved Dom at være udvist af Riget, atter uden Tilladelse havde begivet sig ind i Landet..... 94.

Undsigelse.

§ 299 anvendt mod en under Fattigvæsenets Forsorg værende formuelos Person, der i Forbindelse med Ærefornærmelse og Forsøg paa Vold havde truet Inspektøren ved Kjøbenhavns Tvangs- og Arbeidsanstalt paa Ladegaarden med ved Loilighed at tilføie denno en alvorlig Læsion.... 438.

	Pag.
Varemærke.	
En Bryggerioier, der var tiltalt for Overtrædelse af Lov 2 Juli 1880, frifunden, da de af ham paa hans Lagerølsbouteillor benyttede Etiketter, om de end havde en vis ydre Lighed med de Etiketter, hvorpaa en anden Bryggerioier havde erhvervet Eneret, dog ikke ved almindelig Opmærksomhed kunde forvexles med disse.....	146.
En Grosserer, der tiltaltes for at have benyttet Varemærker, der havde Lighed med et andet Firmas tidligere end hans eget indregistrerede Varemærke, frifunden allerede af den Grund, at Ligheden ikke fandtes at være en saadan, at Nogen endog ved loselig Betragtning kunde blive skuffet af samme.....	551.
En tiltalt Tobaksfabrikant tilligemed to ligeledes tiltalte Tobakshandlere i Hønhold til Lov om Beskyttelse for Varemærker af 2 Juli 1880 § 17, jfr. Adg. 2 Februar 1881, ansæto efter Straffelovens § 278, 2det Stykke, med en Bøde for paa Indpakningen af deres Tobakker at have anvendt Etiketter, der lignede et her i Landet indregistreret fremmed Varemærke, idet den Omstændighed, at saadanne Etiketter i en længere Aarrække forinden Varemærkelovens Emanation i større Omfang havde været benyttede her i Landet, ikke fandtes at kunne diskulperø de Tiltalte, da Anvendelsen af Varemærkelovens § 14, 2det Led i ethvert Fald udelukkedes ved, at det af de Tiltalte benyttede Varemærke ikke fremtraadte som deres eget, men med fremmed Navn og Forretningsted, ligesom heller ikke den af en af de Tiltalte paabøraabte Uvidenhed om den stedfundne Registrering fandtes at kunne tillægges nogen Betydning.....	650.
En Mineralvandsfabrikant, der tiltaltes for Overtrædelse af Varemærkeloven ved at have solgt Mineralvand, fabrikeret i hans egen Fabrik, paa Siphons, paa hvilke et andet Firmas Navn og Varemærke vare indgraverede, frifundet, da det maatte antages, at han forinden Siphonerne af ham bragtes i Handelen, havde forsynet dem med paaklæbet Etikette, der tydelig betegnede Indholdet som værende fra hans Fabrik, og derhos enten havde udfilet eller tildækket det paa Siphonerne anbragte Varemærke.....	856
Veie og Vandløb.	
En Gaardeiersko, der ved et Stendige havde afspærret en over hendes Mark løbende Markvei, som af en Nabo i en længere Aarrække var benyttet til Bortkjørsel af Hø fra hans Englod, tilpligtet at sætte bemeldte Vei i samme Stand som inden	

	Pag.
Digets Opførelse samt at taale dens Benyttelse af Naboen som Engloddens Eier til Færdsel, ogsaa med Vogn	3.
En Gaardeier kjendt uberettiget til Færdsel til en Mose over en anden Gaardeiers Grund undtagen ad en bestemt Veilinie og navnlig uberettiget til at færdes paa en under Sagen nærmere betegnet Vei, da det ikke fandtes godtgjort, at sidstnævnte Vei ved Udskiftningen var udlagt som Vei til Mosen, og Erhvervelse ved Aldertidshævd, selv om Betingelserne for en saadan iøvrigt vare tilstede, maatte være udelukket ved, at denne Veis Benyttelse kun kunde antages at have været betragtet som en Villighed fra Eierens Side, hvortil kom, at den førstomtalte Veilinie efter flere Vidners Udsagn var bleven betragtet som den rette Torvevei	699.
En Gaardeier, der tiltaltes for at have overploiet og besaaet en over hans Eiendom gaaende formentlig offentlig Vei, og som ved Overretten i Henhold til Fdg. 13 Februar 1793 § 81 var idømt en Bøde af 2 Kr. og tilpligtet at udlægge Veien paany, fri-funden for det Offentliges Tiltale, da, selv om det omhandlede Veistykke maatte kunne betragtes som en Del af en ikke privat Vei, ialtfald den Omstændighed, at Veien ingensinde havde været optagen paa Fortegnelsen over vedkommende Kommunes offentlige Veie, ligesom den heller ikke, navnlig i den senere Aarrække, havde været behandlet som en det Offentliges Tilvlyn undergiven Vei, maatte medføre, at Tiltalte ikke kunde drages til Ansvar under en offentlig Politisag	755.

Vestindien.

Et tiltalt Fruentimmer, der havde skaffet sig Adgang til en Persons Værelse ved med Hænderne at afrive et Brædt paa den nederste Del af Døren, som derpaa ved et Ryk gav efter, og derinde havde tilvendt sig forskellige Gjenstande, anset for simpelt Tyveri, idet Døren var saa brøstfældig, at den ei afgav et forevarligt Lukke; hendes Anbringende om at have anset sig berettiget til at tage de paagældende Gjenstande som Betaling, fordi hun flere Gange havde tilstaaet Eierens Samleie, ikke anset egnet til at kunne diskulperer hende. Derimod efter Omstændighederne ikke anset strafbart, at hun ved en anden Leilighed skaffede sig Adgang til Værelset i Eierens Fraværelse og der tilvendte sig en til 1 cts. vurderet Kridtpibe	35.
Et tiltalt Fruentimmer anset for Bedrageri	35.
En Tiltalt anset med Livsstraf efter D. L. 6—13—16 for Voldtægt overfor en 5-aaarig Enke, idet det statueredes, at den Voldtægtne, om hun end forinden sit Ægteskab havde levet sam-	

	Pag.
men med en Mand og derefter med den Person, med hvem hun senere blev gift, dog, da hun i sin Enkestand havde ført en anstændig Vandel, maatte anses for en „ærlig Enke“....	323
En for Brandstiftelse og Bedrageri tiltalt Person anset for uagtsom Brandstiftelse efter Fdg. 26 Marts 1841 § 14, 2det Punktum, men efter Omstændighederne frifunden for Sigtelsen for Bedrageri.....	484
En vestindisk Tiltalt anset efter Fdg. 4 Oktober 1833 § 9, jfr. § 3, 2det Punktum.....	654.
 Vexel.	
I en til Betaling af et Vexelkrav anlagt Sag antaget, at Indstævntes Benægtelse af som Trassent at have underskrevet den omhandlede Vexel ikke kunde anses saaledes svækket ved de fra Modpartens Side oplyste Omstændigheder, at der kunde være Feie til ikke at tilstøde ham at aflægge den i Lovens 5—1—6 foreskrevne Benægtelsesed, og Sagens Udfald derefter gjort afhængigt af saadan Eds Aflæggelse.....	782.
 Vold mod Private.	
En Tiltalt anset efter § 202.....	850.
§ 203 anvendt.....	38, 86, 889.
En for Overtrædelse af Straffelovens § 210 eller dog § 203 Tiltalt, der i den Hensigt at skræmme en Skovarbejder, som forfulgte ham paa hans ulovlige Jagt, fra at fortsætte Forfølgningen havde affyret sin med Hagel ladede Jagtbøsse i en Retning, som han var sig bevidst omtrent var den, hvori Skovarbejderen, som han ramte i Panden, befandt sig, anset efter § 203.....	223.
En tiltalt Tjenestekarl anset efter § 203, jfr. Lov 10 Mai 1854 § 26, for voldeligt Overfald paa Gaardens Forvalter.....	508.
En i Henhold til § 204 Tiltalt, der ved med Forsæt at skubbe et 70narigt Fruentimmer ud af en Dør havde bevirket hendes Fald ned ad en Trappe, hvilket havde medført en alvorlig Hoftebeskadigelse, af Hoiesteret anset efter § 203, medens Overretten havde anvendt § 207.....	704.
En Tiltalt, der mod sin Benægtelse maatte anses overbevist om at have kastet en Ombærer af en Forsvarsadresse baglænds nedad Trappen og derved tilføiet ham et Saar, anset efter § 203.....	738
 Væddemaal.	
En Krocier, der havde indgaaet et Væddemaal med flere Personer om, at han paa een Dag med Pleilstøi skulde tærske	

Tdr. Byg, men uden at der mellem dem var truffet Aftale om nogen bestemt Tid, inden hvilken han skulde udføre Tærskningen, tillagt Frifindelse for Tiden for de Paagjældendes Tiltale, idet allerede den Omstændighed, at han ikke inden Sagens Anlæg var bleven opfordret til at udføre Tærskningen inden en vis Frist, maatte medføre, at han ikke kunde statuere, da Forligsklagen udtoget, at være afskaaren fra at opfylde Væddemaalet 369.

Ægtepagt.

I en Sag, hvorunder der var opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt en mellem Indstævnte og hans Hustru oprettet Ægtepagt, der ophævede det mellem dem bestaaende Formuefællesskab, hindrede Citanten fra at søge Fyldestgjørelse for sin langt ældre Fordring i en Hustruen efter Ægtepagtens Oprettelse ifølge Testament tilfalden Arvekapital, statueret, at den omhandlede Ægtepagt — hvis Gyldighed ikke kunde bestrides, da den derpaa meddelte Konfirmation maatte have afljulpet Manglen af Myndighed hos Hustruen — vel ikke kunde udelukke Kreditorer, hvis Fordringer vare stiftede før dens Konfirmation og Thinglæsning, fra at holde sig til de til Fællesboet hørende Aktiver, men at den omhandlede Kapital efter Testamentets Indhold ved Ægtepagtens Ikrafttræden kun kunde betragtes som en ventende Arv for hende, i hvilken Fællesboets Kreditorer da ingen Adgang havde til at søge Fyldestgjørelse 825.

Ægteskab.

Statueret, at en gift Kone, der havde forladt sin Mand, ikke kunde anses at have gjort sig skyldig i nogen desertio malitiosa, idet hun dertil havde haft skjellig Aarsag, da Manden ikke kunde skaffe hende og deres Børn det Fornødne til Livets Ophold. Da heller ikke Konens senere Vægning ved at flytte til Mandens Hjem paa en Tid, da han ikke var i Stand til uden Fattigvæsenets Hjælp at forsørge hende og Børnene, kunde henføres som desertio simplex under D. L. 3—16—15—2 Nr. 3, blev Mandens Paastand om Ægteskabets Ophævelse forkastet 217.

Udtalt, at Lov af 7 Mai 1880 ikke gaar ud paa at unddrage det ved den gifte Kvindes selvstændige Virksomhed erhvervede Gods fra Formuefællesskab 232.

En Præst, der havde undladt i Overensstemmelse med Fdg. 30 April 1824 § 3 Nr. 10 og § 4 forinden en Vielse at forsyne sig med en Erklæring fra vedkommende Sogneraad om, at Brudgommen ikke havde oppebaaret urefunderet Fattigunder-

	Pag.
støttelse, under Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder frifunden for Sogneraadets Segsmaal til Erstatning af den Fattighjælp, der allerede var ydet og fremtidig maatte blive ydet den omhandlede Familie	758.
Æreformenelse.	
Statueret, at en Indstævnts Omtale af, at Citanten — en gift Skolelærer — ifølge et i Omløb værende Rygte skulde have 2 Børn med et Fruentimmer i Kjøbenhavn, ikke kunde anses retstridig, idet et saadant Rygte virkelig existerede og Indstævntes Omtale deraf foregik i et privat Hus i en snever Kreds af Bekjendte, uden at Noget tydede paa, at det havde været Indstævntes Hensigt at bidrage til Rygtets videre Udbredelse, ligesom Indstævnte, da han omtalte Rygtet, ikke kunde antages at have været vidende om dets Usandhed...	388.
En Person, der havde sigtet en Anden for Mened, straffet med en Bøde efter § 215.....	557.
En Tiltalt, der for fornærmelige Sigtelser mod en Politibetjent ved de tidligere Instantser var anset efter § 215, frifunden af Mangel paa Bevis.....	593.
En Tiltalt anset efter § 215 for at have sigtet en Politibetjent for at have været Medvider eller Meddelagtig i Mord eller Drab og Mortifikation givet. Derimod antaget, at han ikke havde gjort sig skyldig i nogen strafbar Æreformenelse ved at have henvendt sig til Betjentens Foresatte med en iøvrigt ganske ubestyrket Besværing over uberettiget Valgtryk fra Betjentens Side, idet han ved denne Klage over Betjentens Tjenesteforhold kun turde antages at have villet værne om sin formentlige Ret.....	596.
En Retsbetjent, der i tvende Embedsskrivelser havde fremsat ærekrænkende Sigtelser mod en Kjøbmand, frifunden, idet det, om end de paagældende Udladelser gik ikke lidet videre end til at gjengive det af Indstævnte til sit Forsvar paaberaabte, faktisk existerende Rygte om, at Kjøbmanden havde været Medvider i en hans Svoger for mange Aar siden paasigtet Brandstiftelse, dog ikke var uantageligt, at Indstævnte ved det ham herom Meddelte kunde have troet sig berettiget og tillige forpligtet til at udtale sig paa den skete Maade, og at der derfor ifølge Lovgivningens Grundsatninger angaaende Ansvaret for Embedserklæringer, jfr. Adg. 31 Juli 1789 § 9, ikke kunde paalægges ham Strafansvar. Derimod mortificeredes Udtalelserne	074.
En for mundtlige Injurier Sagsøgt frifunden, da den paaklagede Udtalelse, at Citanten ikke havde holdt et af ham givet Løfte,	

	Pag.
ikke skjønnes at kunne paadrage Indstævnte Strafansvar, idet hans Forklaring om ikke at have villet sigte Citanten for forsætlig at have brudt et givet Loft, henset til Udtalelsens eget Indhold, ikke fandtes at kunne forkastes	741.

Ødelæggelse eller Beskadigelse af fremmed Eiendom.
Se under Selvtægt.

RETTELSER.

- Pag.
- 144 Datooverskriften skal være 17de April istedetfor 17de Marts.
- 144 L. 5 f. n.: Straffelovens § 267 skal være: Straffelovens § 257.
- 275 L. 1 f. n.: denne skal være: dennes.
- 397 L. 3 f. o.: tilfoies: Første extraordinære Session.
- 424 L. 7 f. n.: Boch skal være Borch.
- 526 L. 15 f. n. og flere Steder: Shelsig skal være: Stelsig.
- 527 L. 23 f. o. og flere Steder: Vartz skal være: Hartz.
- 550 L. 19 f. o.: „Hoiesteretsagforerne“ læs: „Hoiesteretssagfører“.
- 702 L. 15 f. o.: § 254 skal være: § 253.
- 728 L. 22 f. n.: uberettigede skal være: berettigede.
- 796 L. 12 f. n.: § 31 h skal være: § 31 b.
- 844 L. 18 f. o.: enedes endog skal være: enedes de endog.
- 877 L. 1. f. o.: foran Tyendelovgivningen er udfaldet: Overtrædelse af.
-

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 1.

Første ordinære Session.

Torsdagen den 1 Marts 1883.

Nr. 131.

Etatsraad Buntzen

contra

Johannes Gotfred Jacob Rasmussen (Def. Halkier),
der tiltales for Tyveri og Overtrædelse af Polititilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 19 Decbr. 1882: Arrestanten Johannes Gotfred Jacob Rasmussen bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Hvalsøe og Lassen, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Høiesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Høiesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Johannes Gotfred Jacob Rasmussen, der er født den 7de April 1858 og ved Rettens Dom af 15 Maj 1880 anset efter Straffelovens §§ 228, 253 og 247 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, tiltales under nærværende Sag for Tyveri og Overtrædelse af Polititilhold og er ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste overbevist at have gjort sig skyldig i sidstnævnte Lovovertrædelse, idet han mod et ham til Kjøbenhavns Politiprotokol over mistænkelige Personer den 3die December 1880 under sædvanlig Straffetruksel givet Tilhold siden den 15de Maj d. A. og indtil hans Anholdelse i Sagen den 14de September næstefter ikke har foretaget nogensohelst Melding til bemeldte Protokol, uagtet det i den Tid i hvert Fald har paa hvilet ham at melde sig til samme hveranden Mandag for at give Oplysning om, at han ernærede sig paa lovlig Maade. Derimod har han nægtet iøvrigt at have gjort sig skyldig i noget Forhold, der kan henføres under Aktionsordren, og forsaavidt han er sigtet for at være skyldig i saadant Forhold i Henseende til en Væbningsfrakke, som den 28de eller 29de August d. A. tilligemed 3 andre Gjenstande formentlig ved Indbrud er frastjålet Kudsk Nielsen, og som sidstmeldte Dag, efter hvad Arrestanten selv har vedgaaet, er pantsat af ham, er der for Rigtigheden af denne Sigtelse mod hans Benægtelse ikke tilvejebragt Bevis. Forsnavidt han derimod er sigtet for saadant Forhold i Henseende til en Hovedpude og et Tæppe til en Barnevogn, hvilke tvende Gjenstande ifølge herom den 18de Juli d. A. til Kjøbenhavns Politi gjort Anmeldelse og senere i Retten afgivne Forklaringer er frastjålet Kontorbud Anders Jørgensens Hustru, Johanne Olsen, medens hun Dagen forud under et Besøg hos sin i Stueetagen i Ejendommen Nr. 37 A i Norresogade boende Svigerinde, nogle Minutter mellem 10 og 11 om Formiddagen havde ladet Barnevognen, hvori nævnte Gjenstand beroede, staa paa Gangen udenfor Svigerindens Lejlighed, da er det ved Arrestantens egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste bevist, at han den 17de Juli d. A. ved Middagstid i en Laaneforetning i Christenbernikovstræde har pantsat — og saaledes været i Besiddelse af — en Hovedpude og et Tæppe, med Hensyn til hvilke, til ialt 2 Kr. 50 Ø. vurderede og under Sagen tilstedebrugte Gjenstande, Kontorbud Jørgensens Hustru har erklæret, at de ere de hende ved formeldte Lejlighed frastjålene og saavel hun som hendes Mand have aflagt Tilhjemlingsed og præsteret Bevis for deres tidligere Besiddelse, og da nu den af Arrestanten som Hjemmel for sin Besiddelse af disse Gjenstande, afgivne Forklaring om, at han umiddelbart forinden han pantsatte dem, havde modtaget dem af et Fruentimmer, som ved et tilfældigt Møde med ham paa Gaden bad ham om at pantsætte dem for hende og om hvem han kun har kunnet give en aldeles løs Besked, er fuldstændig ubestyrket, saa foreligger der et efter D. L.

6—17—10 og 11, jfr. Frd. 8 Septbr. 1841 § 6 tilstrækkeligt Bevis til med Hensyn til formeldte Hovedpude og Tæppe at domme Arrestanten for uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster, dog kun som Hæler, idet Omstændighederne ikke tilstrækkeligen vise hen til, at han selv har stjaalet disse Gjenstande. I Medfør af Ovenanførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 238, jfr. § 241, 1ste Led, som for 2den Gang begaaet Hæleri, samt efter § 1 i Lov af 3 Marts 1860, og findes Straffen efter Omstændighederne at burde bestemmes under Et til Fængsel paa Vand og Brod i 4 Gange 5 Dage.

Fredagen den 2 Marts.

Nr. 28

Enkefru Larssen (Hansen)

contra

Jens Peter Andersen (Bagger efter Ordre),

betr. Spørgsmaal om Færdselsret til og fra en Engparcel.

Horns Herredsthings Dom af 19 Novbr. 1879: Kontracitanten, Gaardejer Jens Peter Andersen af Bakken i Skjærum Sogn, bør til Statskassen at bode 10 Kr. eller i Mangel af sammes fulde Betaling at hensættes i simpelt Fængsel i 2 Dage; saa vil han have at godtgjøre Hovedcitantinden, Proprietær Larssens Enke af Slustrup, Sogsmaalets Omkostninger med 40 Kr., derimod bør Hovedcitantinden for Kontracitantens Tiltale under nærværende Sag fri at være. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 11 April 1881: Indstævnte, Enkefru Larssen til Slustrup, bør være pligtig at taale, at Citanten, Guardmand Jens Peter Andersen af Bakken, som Ejer af den ovennævnte Englod under Parcel Nr. 1 af Matr. Nr. 4 c af Eget Hovedgaard benytter den paa det under Sagen fremlagte Situationskort betegnede Vej til Færdsel, ogsaa med Vogn, paa den paa Kortet med Bogstaverne A B betegnede Strækning og videre mod Syd gjennem det ovenomhandlede Stedige. Saa bør Indstævnte og under en Bøde af 2 Kr. til Hjørring Amts Fattigkasse for hver Dag, hun i saa Henseende sidder nærværende Dom overhorig, sætte den omhandlede Vej paa den nysanførte Strækning i samme Stand, hvori den var, forinden Stendiget blev opført. Iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale

i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, og der tillægges den for Citanten beskikkede Sagfører for Overretten, Justitsraad Neckelmann, i Salær 60 Kr., der udredes af det Offentlige. Det Idømte at efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at der efter den skete Indstævning til Højesteret ikke er Spørgsmaal om Forandring i den indankede Dom, forsaavidt der ved denne ikke er idømt Citantinden Straf og Erstatning, vil Dommen i Henhold til de deri forøvrigt anførte Grunde -- hvortil føjes, at der ikke er blevet anvist Indstævnte nogen anden Vej end den omhandlede, ad hvilken han uden Ulempe for sig og uden at hindres af Grundens Ejer kunde komme til sin Englod — samt idet de Højesteret af Citantinden forelagte nye Oplysninger ikke kunne faa nogen Indflydelse paa Sagens Udfald, efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Fristen, inden hvilken Vejen skal sættes i samme Stand som tidligere, bestemmes til 4 Uger fra Højesteretsdommens Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Højesteret blive at ophæve og det Indstævntes befalede Sagfører her for Retten tilkommende Salær at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen bestemmes til fire Uger efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citantinden 10 Kroner. Højesteretssagfører Bagger tillægges i Salarium for Højesteret 120 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Efter at Ejeren af Gaarden Slustrup i Skjærum Sogn, Proprietær Larssen, og Ejeren af den tilgrænsende, syd for samme beliggende Hovedgaard Eget paa en Strækning af — som det maa antages — henved 400 Alen havde i Forening afsat en lige Linie i Nord-vest og Sydøst som Skjel mellem deres Jorder paa dette Sted, og Proprietær Larssen, ligeledes efter Overenskomst med Ejeren af Eget, paa den ommeldte Strækning havde opført et Stendigo

i det saaledes vedtagne Skjel, har Citanten, Gaardmand Jens Peter Andersen af Bakken i Skjærum Sogn, under hvis Ejendom der hører en ved den nordvestre Ende af det ommoldte Støndige beliggende Englod under Parcel Nr. 1 af Matr. Nr. 4 c af Eget Hovedguard, i Sommeren 1878 brudt et Hul paa det nævnte Støndige, for derigjennem at bortkjøre sit Hø fra den ommoldte Englod, idet han formener sig berettiget til Færdsel fra og til Englodden ad en Markvej, der paa et fremlagt Situationskort er betegnet med Bogstaverne A B D E, og som ifølge bemeldte Kort udgaar fra Engloddens sydøstlige Hjørne og først gaar langs med den nordlige Side af Støndiget indtil omtrent midt paa samme, hvor den ved Punktet B gaar igjennem dette og derefter fortsættes videre mod Syd over Hovedgarden Egets Tiliggende. I denne Anledning har fornævnte Proprietær Larssen — efter hvis Død under Sagens Drift hans efterladte Ægtefelle, Indstævnte, Enkefru Larssen, er indtraadt i samme — under nærværende Sag i 1ste Instants søgsøgt Citanten til Idømmelse af Straf for ulovlig Selvtægt efter Straffelovens § 116 m. v., hvorimod Citanten, næst at paastaa sig frifunden for Indstævntes Tiltale, i 1ste Instants har kontrasøgsøgt hende til at høre Citanten kjendt berettiget som Ejer af den ommeldte Engparcel til Færdsel, ogsaa med Vogn, ad den paa Situationskortet med Bogstaverne A B D E betegnede Veje, hvorhos han har paastaet Indstævnte tilpligtet under Dagmulkt at sætte Vejen i samme furbare Stand, hvori den var, forinden Diget blev opført, og desuden idomt Bøder for egenmægtigt Forhold samt Erstatning til Citanten i Anledning af Vejens Afspærring, og da Citanten ved Underrettsdommen er anset efter Straffelovens § 296 med en Bøde til Statskassen af 10 Kr. eller i Mangel af fuld Betaling heraf med simpelt Fængsel i 2 Dage samt tilpligtet at betale Indstævnte i Procesomkostninger i 1ste Instants 40 Kr., medens Indstævnte derimod er frifunden for Citantens Tiltale, har Citanten nu indanket Sagen for Overretten, hvor han har gjentaget sine ovenanførte Paastande. Indstævnte har ikke givet Møde her for Retten. Ved flere under Sagen afhørte Vidners edelige Forklaringer maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Citanten og hans Ejendomsformænd i en længere Aarrække have haft Færdsel til den ommeldte Englod ad en Linie, der omtrent svarer til den paa Situationskortet A B D E betegnede, og at han ikke har nogen anden Vej til Englodden, og Indstævnte maa iovrigt ogsaa anses at have erkjendt, at Citanten er berettiget til saadan Færdsel, navnlig paa den større sydlige Del af Strækningen, der gaar over Egets Jorder, men med Hensyn til den nordvestlige Ende af Vejlinien eller navnlig det paa Situationskortet med A B betegnede Stykke, der falder nord for det ovenmeldte Støndige, der nu danner Skjellet mellem Slustrup og Eget Ejendom, har hun gjort gjældende, at Citanten er uberettiget til at færdes der,

i hvilken Henseende hun særlig har paaberaabt sig, at Citantens ommeldte Englod i sin Tid er udparcelleret fra Eget, og at Vejen til den derfor maa formodes i sin Helhed at være udlagt over Eget Ejendom, hvorhos hun til Bevis i saa Henseende har henvist dels til et under Sagen fremlagt Matrikulkort over Slustrup Ejendom, paa hvilket Vejen ikke findes antydet, dels til et ligeledes fremlagt Matrikulkort over Citantens Ejendom, hvoraf det efter hendes Formening skal fremgaa, at den Vej, der i det sydøstlige Hjørne af den paagjældende Englod er antydet som udgaende fra denne, skal gaa syd for Skjello, mellem Slustrup og Eget Ejendomme. Vel har nu Citanten ikke tilvejebragt Bevis for, at han særlig over Slustrup Ejendom har Ret til Færdsel til den ommeldte Englod, men derimod maa det ved flere af de ovennævnte Vidners edelige Forklaringer anses godtgjort, at den nordvestlige Ende af den omtvistede Vej i en lang Aarrække har gaaet i det Væsentlige paa samme Sted, hvor dette Stykke af Vejen ifølge Situationskortet endnu gaa, og at Vejen navnlig efter Terrænforholdene — idet Englodden ligger i en dyb og snever Dal, og idet der syd for det paagjældende Stykke af Vejen findes en Bakke, der hindrer Færdselen — ikke har kunnet gaa sydligere, og vel gaa dette Vejstykke nu efter Opførelsen af det ovennævnte Stendige paa Slustrup Ejendom, men det er saa langt fra, at Indstævnte har tilvejebragt Bevis for, at dette ogsaa var Tilfældet, forinden Diget blev opført, og at navnlig Diget — der efter hendes daværende Mand og Ejeren af Eget have kunnet udfinde dette — er anbragt i det rette ældre Skjæl mellem Slustrup og Eget, at der tvertimod, naar Signatureerne paa Situationskortet sammenholdes med dem paa de ovennævnte Matrikulkort over Partornes Ejendomme, maa være positiv Formodning for, at Skjellet, saaledes som dette nu er betegnet ved Diget, er blevet forrykket saa meget mod Syd, at dette har havt til Følge, at Vejen paa den paa Situationskortet med A B betegnede Strækning, skjøndt dens Beliggenhed i Marken er uforandret, er kommen til at gaa langs med Skjellets nordlige Side, medens den forinden Digets Opførelse gik paa den sydlige Side af Skjellet, og det maa saaledes nærmest antages at maatte tilskrives en Fejl, der er begaaet ved den af Indstævntes afdøde Mand i Forening med Ejeren af Eget uden Samtykke af Citanten vedtagne Bestemmelse af Skjellet mellem deres Ejendomme, at den omhandlede Vej, hvortil Citanten maa anses berettiget, nu tildels gaaer over Slustrup Ejendom. Efter hvad saaledes er anført, vil Indstævnte være at kjende pligtig til at taale, at Citanten som Ejer af den ommeldte Englod benytter den paa Situationskortet betegnede Vej til Færdsel, ogsaa mod Vogn, paa Strækningen A B og videre mod Syd gjennem det ovennævnte Stendige, hvorhos hun under en Bode til Amtets Fattiggasse,

der bestemmes til 2 Kr. for hver Dag, hun i saa Henseende sidder nærværende Dom overhørig, vil være at tilpligte at sætte Vejen i samme Stand, hvori den var, for Stendiget blev opført. Idet der derhos ikke er Føjet til at idomme Indstævnte Straf i Anledning af Stendigets Opførelse allerede af den Grund, at det er opført paa Foranstaltning af Indstævntes Ægtefælle, og den Retskrænkelse, der i saa Henseende maatte være paaført Citanten, saaledes ikke kan tilregnes Indstævnte, samt idet Citanten ikke har oplyst, at der ved Digets Opførelse er tilføjet ham nogen Skade, der kunde give ham Krav paa Erstatning, ville Parterne iøvrigt være at frisinde for hinandens Tiltale i denne Sag.

Nr. 120. Højesteretsagfører Hansen

contra

Thomas Frands Nielsen Hansen (Defensor Bagger),
der tiltales for Tyveri eller ulovlig Omgang med Hittegods.

Ribe Kjøbstads Extrarets Dom af 10 Oktbr. 1882: Tiltalte Frantz Thomas Nielson Hansen eller Thomas Frands Nielsen Hansen bør hensættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage. Saa bør han derhos i Erstatning til Arbejdsmand Niels Hansen af Lustrup, betale et Beløb af 4 Kr. Endelig bør han udrede samtlige af hans Arrest, Aktionen og Straffens Exekution lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Therkildson, og Defensor, Prokurator Ferslev, 10 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 13 Novbr. 1882: Tiltalte Thomas Frands Nielsen Hansen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes at han udreder Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underretsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, 15 Kr. til hver. Det idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse fremkomne Oplysninger findes den af Tiltalte afgivne Tilstaaelse, uanset hans senere Tilbagekaldelse af

samme, i Medfør af Lovens 1—15—1 at maatte lægges til Grund ved Sagens Paakjendelse. Da nu det af Tiltalte her-
 efter udviste Forhold maa betragtes som ulovlig Omgang med
 Hittegods, vil han være at anse efter Straffelovens § 247, jfr.
 § 37, og Straffen vil kunne bestemmes til Fængsel paa sæd-
 vanlig Fangekost i 4 Dage. Han vil derhos have at udrede
 den af Niels Hansen paastaaede Erstatning saavel som Ak-
 tionens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Thomas Frands Nielsen Hansen bør hensættes
 i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i fire Dage
 samt i Erstatning til Arbejdsmand Niels Hansen af
 Lustrup betale 4 Kroner. Saa udreder han og Ak-
 tionens Omkostninger, derunder de ved Lands-
 overrettens Dom fastsatte Salarier samt i Salarium
 til Højesteretssagførererne Hansen og Bagger
 for Højesteret 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne
 Sag tiltales Thomas Frands Nielsen Hansen, der er født den
 15de September 1865 og ikke tidligere har været tiltalt eller
 straffet, for Tyveri eller ulovlig Omgang med Hittegods. Den
 24de Juni d. A. anmeldte Arbejdsmand Niels Hansen af Lustrup
 for Politibetjent Christensen i Ribe, at han den 8de s. M. havde
 tabt sin Pengepung, hvori der havde været ca. 7 Kr., nemlig 2
 Tokronestykker, 2 Reichsmark, 50 Pfennige og nogle smaa
 Skillinger, hvorhos Niels Hansen -- der senere inden Retten har
 ratihaberet sin for Politibetjenten afgivne Forklaring -- tilføjede,
 at han, der den nævnte Dags Eftermiddag var kommen til at
 kjøre med Avlsbruger Mathias Jensen paa Vejen, som nordfra
 fører til Ribe, havde savnet Pungen efter at han ved Ydermollen
 var stegen af Vognen. Da denne havde været læsset med Tørv,
 som Mathias Jensen havde fortalt ham skulde afleveres til Skræ-
 der Knudsen i Ribe, begav han, der antog, at Pungen kunde
 være falden ned mellem Tørvene, sig strax til Knudsens Bopæl,
 og da han her traf Tiltalte og dennes Fader Drejer Hansen i
 Færd med at aflæsse Tørvene, hvoraf iøvrigt den største Del var
 aflæsset ved hans Ankomst til Stedet, spurgte han dem, om de
 ikke havde fundet en Pung med Penge mellem Tørvene, hvortil
 de imidlertid svarede nej. Den 11te Juli henvendte han sig atter
 til Tiltalte og dennes Fader paa Sidstnævntes Bopæl med Spørgs-
 maal, om de ikke havde fundet hans Pung med Pengene, da

Torvene blev aflæsedede, og da han atter fik et benægtende Svar, spurgte han Tiltaltes otteaarige Broder Hans Christian Hansen, der ogsaa havde været tilstede den 8de Juli ved Torvones Aflesning, om han ikke havde fundet Pungen. Dette nægtede Drengen, men tilføjede, at Tiltalte havde Pungen med Pengene, og da hverken Tiltalte eller dennes Fader sagde Noget dertil, spurgte Niels Hanson, om han ikke kunde faa sin Pung med Pengene imod at betale Findeløn, men nu sagde Tiltaltes Fader til ham: „tror din Kjeltring, at vi have stjælen dine Penge“ og gav ham i samme Øjeblik et Slag paa Øret samt kastede ham paa Døren. Under det første over Tiltalte i denne Anledning den 17de Juli optagne Forhør benægtede han at have set Noget til Pengepungen og erklærede, at det ikke var sandt, at Tiltaltes yngre Broder den 11te Juli havde sagt til Niels Hanson, at Tiltalte havde Pungen med Pengene, men efter at Tiltaltes Broder derpaa i Retten havde forklaret, at han den 11te Juli om Morgenen havde paa sin Faders Værksted set Tiltalte i Besiddelse af en lille Pengepung, at han, da Tiltalte i hans Overværelse aabnede Pungen, havde set, at der bl. A. var 2 Tokronestykker i samme, og at han, der ikke tidligere havde set Tiltalte i Besiddelse af en saadan Pengepung eller af saa mange Penge, havde spurgt ham, om det ikke var Niels Hansons Pung — hvilket Tiltalte dog benægtede — ligesom han, da Niels Hansen senere paa Dagen indfandt sig paa Drengens Faders Bopaal, havde spurgt Niels Hansen, om det ikke var hans Pengepung Tiltalte havde — vedgik Tiltalte, der imidlertid var bleven sat under Anholdelse, i et senere Forhør samme Dag, at han havde tilvendt sig den omhandlede Pung, som han ved Aflesningen af Knudsens Torv havde fundet liggende mellem Torvene noget nede i Vognen henad mod Bagsmækken, at han, da Niels Hanson derpaa kom tilstede og spurgte, om man ikke havde fundet hans Pung, havde nægtet at vide nogen Besked herom, samt at han, der efter at være kommen hjem havde undersøgt Indholdet af Pungen, hvorefter hans Broder virkelig havde set ham i Besiddelse og fundet dette bestaaende af 2 Tokronestykker, 2 Reichsmark og nogen Smaamønt, havde forbrugt disse Penge dels til Dands og Drikkevarer m. v., dels til Havre til hans Faders Gjed, medens han havde bortkastet Pungen, der var af Læder og iøvrigt af højt ubetydelig Værdi. Efter at Tiltalte derpaa var løsladt af Arresten og hans Fader var kommen tilstede i Retten, vedgik Tiltalte ogsaa overfor ham, at han havde fundet Pungen samt forbrugt Pengene. I et Forhør den 24de Juli har Tiltalte imidlertid tilbagekaldt den af ham afgivne Tilstaaelse med Tilføjende, at han kun havde tilstaaet at have fundet Pungen for at slippe ud af Arresten, og denne Forklaring har han efter i samme Forhør paany at være anholdt og derpaa holdt arresteret til den 8de August vedblivende fastholdt. I et den 1ste August afholdt For-

hør har Tiltaltes ovennævnte 8-årige Broder ligeledes tilbagekaldt sin Forklaring om at have set Tiltalte i Besiddelse af den ham tidligere omfklarede Pung, men under den yderligere Examination vedgik han dog paany at have set Tiltalte staa med en saadan Pung og tælle Pengene i Værkstedet. Efter Sagens Oplysninger er der vel Anledning til at formode, at Tiltalte efter første Gang at være løsladt af Arresten, har været paavirket af Andre til at tilbagekalde sin Tilstaaelse, men han har dog under den senere Undersøgelse fastholdt, at Grunden til at han tilstod, i Virkeligheden var den, at han var bange for at blive arresteret, og da der iøvrigt ikke foreligger andre Oplysninger, der særlig bestyrke Tilstaaelsen — i hvilken Henseende der ikke kan lægges videre Vægt paa den af den ovennævnte lille Dreng afgivne vaklende og med Hensyn til Pungens Identitet ubestemt Forklaring — samt idet det navnlig ikke uagtet anstillet Undersøgelse er lykkedes at tilvejebringe Oplysning om, at Tiltalte i den nærmeste Tid efter at han skulde være kommen i Besiddelse af Pungen, har forbrugt flere Penge, end han kan antages at have besiddet med lovlig Adkomst, findes det herefter samt i Betragtning af Tiltaltes unge Alder og efter Sagens Omstændigheder i det Hele betænkeligt at anse et tilstrækkeligt Bevis tilvejebragt imod ham, og han vil derfor være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag, efter Omstændighederne dog med Forpligtelse til at udrede Aktionens Omkostninger.

Nr. 147.

Advokat Levinsen

contra

Bolette Kirstine Jacobsen, Møllers Hustru

(Defensor Bagger),

der tiltales for Tyveri.

Nakskov Kjøbstads Extrarets Dom af 4 Decbr. 1882: Tiltalte, Malersvend Vilhelm Carlius Møllers Hustru, Bolette Kirstine Møller, født Jacobsen, bør hensættes til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Saa bør hun og udrede alle af nærværende Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Zwich og Fasting, 12 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 Januar 1883: Underrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær til Prokuratorerne Wolff og Kalko for Overretten betaler

Tiltalte Bolette Kirstine Jacobsen, Malersvend Møllers Hustru af Nakskov, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Levinsen og Højesteretssagfører Bagger 20 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende, fra Nakskov Kjøbstads Extraret hertil indankede Sag sigtes Tiltalte Bolette Kirstine Jacobsen, Malersvend Møllers Hustru af Nakskov, for Tyveri, og da Tiltalte, som er født den 7de April 1848 og ikke findes tidligere straffet, ved egen af det iøvrigt Oplyste bestyrkede Tilstaaelse er overbovist, at have i Oktober f. A. frastjålet Kobbersmed A. E. Jensen en endnu ikke færdiggjort Kobberkjedel, hvis Værdi er ansat til 2 à 3 Kr., og som hun saa Lejlighed til at tilvænde sig, da hun, der gik ham til Haande ved hans Flytning, indfandt sig i den fraflyttede Bøllig for at hente nogle hende skjænkede Gjenstande, maas det billiges, at hun ved Underrettsdommen herfor er anset efter Straffelovens § 228, og da den valgte Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage findes passende, og Dommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes bifaldes, vil denne i det Hele være at stadfæste.

Nr. 133.

Advokat Levinsen

contra

Jens Jensen (Defensor Hansen),

der tiltales for Vold og Fornærmelse imod Politiet.

Amager Birks Extrarets Dom af 30 Septbr. 1882: Tiltalte, Smedesvend Jens Jensen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, samt udrode Aktionens Om-

kostninger, hvorunder Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Møller og Overretssagfører Diechmann, 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 Januar 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Kaas og Lango, betaler Tiltalte, Smedesvend Jens Jensen af Sundbyøster, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Levinsen og Højesteretssagfører Hanson 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Amagor Birks Extraret hertil indankede Sag, tiltales Smedesvend Jens Jensen af Sundbyøster for Vold og Fornæruelser mod Politiet, og ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det ogsaa anses bevist, at han har gjort sig skyldig heri under følgende Omstændigheder: Da den ved Kjøbenhavns Kriminal- og Politirets 5te Kriminelkammer tjenstgjørende Politibetjent Nr. 43 Christensen af Kjøbenhavns Opdagelsespoliti om Eftermiddagen den 1ste September d. A. efter vedkommende Kriminalretsassessors Ordre indfandt sig paa Tiltaltes Bopæl i Sundbyøster for at forhøre, om Tiltalte var villig til at gaa i Kautions for et Beløb af 200 Kr., for at hans Broder, der var arresteret i Kjøbenhavn for Bedrageri, muligens kunde blive sat paa fri Fod under Sagen, traf han Tiltalte, der tillige er Jørnhandler, siddende i sin Boutik ifærd med at spise. Da Betjenten havde fremført sit Ærinde, blev Tiltalte — der vel ikke var ganske ædru, men dog i fuld tilregnelig Tilstand, og som efter sin Forklaring antog, at der under den til ham rettede Anmodning skjulte sig en eller anden Underfundighed fra hans Broders Side, hvilken sidste flere Gange skal have tilføjet ham Tab ved at kjøbe Smutting af ham uden siden at betale — saa vred, at han stillede sig ivejen for Betjenten, der vel ikke bar Uniform, men havde meddelt Tiltalte, at han var Politibetjent,

og brugte flere Skjældsord imod ham, idet han efter Betjentens Forklaring, hvis Rigtighed Tiltalte ikke har turdet modsige, udskjældte ham for „Laban“, „Tyveknægt“ og „Pjalt“, og da Betjenten derefter fremviste sit Politiskilt, yttrede han, at han vilde skide både Betjenten og hans Skilt og alle de andre Labaner derinde -- hvorved han nærmest vil have sigtet til dem, som havde udsendt Betjenten i det nævnte Ærinde — et Stykke, hvorhos han i det Samme greb Betjenten i Brystet og spurgte ham — hvem han tiltalte med „Du“ — om han vilde have nogle Skaller, og uagtet Betjenten formanede ham til at give Slip, greb han fat i Betjenten og søgte at kaste denne omkuld. Betjenten greb nu ogsaa fat i Tiltalte, og medens de saaledes havde fat i hinanden, tumlede de begge gennem Døren, der var bleven aabnet, ned ad en Trappe, bestaaende af to Trin, ud paa Gaden, hvor de faldt omkuld, uden at Tiltalte dog har villet kunne erindre, om han, som af Betjenten forklaret, spændte Ben for denne, og medens de saaledes luv og havde fat i hinanden, kom der en Arbejdsmand til, som efter Betjentens Anmodning greb fat i Tiltalte, hvorefter denne slap Betjenten. For dette Forhold, ved hvilket Betjenten dog ikke led nogen Skade enten paa Person eller Klæder, maa det billiges, at Tiltalte, der er født den 13de Februar 1848 og som ifølge Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extraretsdom af 20 Septbr. 1869 har været straffet med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage for Vold, hvorhos han under en ved Amager Birks Extraret den 12te Juli 1880 paakjendt Sag har været tiltalt for Hæleri, men blev frifunden for Aktors Tiltale, ved den indankede Dom er anset efter Straffelovens §§ 100 og 101 med en Straf, der passende findes at være bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

Mandagen den 5 Marts.

Nr. 117.

Advokat Klubien

contra

Nicolai Adolph Jacobsen (Defensor Hansen),

der tiltales for at have gjort sig skyldig i et Forhold, som formentlig maa henføres under Straffelovens § 110.

Varde Kjøbstads Extrarets Dom af 21 Juni 1882:
Tiltalte, Restaurator Nicolai Adolf Jacobsen, bør straffes med

simpelt Fængsel i 7 Dage og i Erstatning til det Offentlige udrede 133 Kr. 62 Ore samt derhos betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Sagfører Harck og Prokurator Smith henholdsvis 16 og 14 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 21 August 1882: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at den Tiltalte idømte Erstatning til det Offentlige bortfalder. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Isaaksen og Fasting, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at det efter de af Tiltalte afgivne Forklaringer og de øvrige Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger må antages, at Tiltalte under den i Dommen omhandlede Samtale med Overbetjent Hansen blev bekendt med, at det var for en begaaet Forbrydelse, at Betjenten skulde forfølge de af Tiltalte faa Dage i Forvejen under falske Navne til Udlandet befordrede Dreng, og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde må det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 110 med Straf af simpelt Fængsel, men Straffetiden findes at burde forlænges til 14 Dage.

Efter Omstændighederne vil det kunne have sit Forblivende ved, at der ikke ved Overretsdommen er tilkjendt nogen Erstatning, ligesom ogsaa Dommens Forskrifter angaaende Aktionens Omkostninger tiltrædes.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til fjorten Dage. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Klubien og Højesteretssagfører Hansen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne Sag tiltales Restauratør paa Varde Jernbanegård Nicolai Adolph Jacobsen for — som det i Aktionsordren hedder — at have gjort sig skyldig i et Forhold, som formentlig må henføres under Straffelovens § 110. Efter Sagens Oplysninger flygtede 2 Dreng i en Alder af 16—17 Aar, Gravers Graversen og Jens Anton

Marius Pirckert, der vare anbragte som Lærlinge respektive hos Bog- og Papirhandler Aastrup og hos Kjøbmand Jens Thomsen i Varde, om Aftenen den 9de Februar sidstleden fra bemeldte Kjøbstad, efter at — som det maa antages — en af dem eller muligens begge i Forening samme Dag havde frastjaalet Boghandler Aastrup et Beløb, der efter dennes Forklaring udgjorde mindst 630 Kr. — og toge enten samme Aften eller den paafølgende Morgen med Jernbanen til Hamborg, hvorfra de den 11te Febr. rejste videre over Bremen og derfra med et Udvandrerkskib over Southampton til New-York. Om deres Befordring fra Hamborg til sidstnævnte Sted havde Drengene — der begge og navnlig Pirckert, som hyppig bragte Tiltalte Varer fra sin Principal, tidligere flere Gange havde talt med Tiltalte om ved ham, der fungerede som Fuldmægtig for en autoriseret Udvandringsagent i Kjøbenhavn, at blive befordret til Amerika — den 9de Februar om Aftenen efter Kl. 7 paa Tiltaltes Bopæl sluttet Akkord med ham, saaledes at de skulde rejse med det forsie fra Bremen afgaaende Udvandrerkskib mod en Betaling af 100 Kr. for hver, som de erlagde med det Samme, og Tiltalte — der havde leveret Pirckert et den 9de Februar dateret Brev, hvori han under deres rette Navne anbefalede Drengene til en Mand i New-York — meddelte derhos ved Kontraktens Indgaaelse Drengene Interimsbeviser desangaaende lydende paa Eskel Hansen fra Ribe og Christen Petersen fra Holstebro — med hvilke Navne han ligeledes indførte Drengene i en af ham til egen Efterretning ført Bog over de af ham expederede Udvandrere — ligesom han den næste Dag ved Telegram anmodede den ovennævnte Udvandringsagent i Kjøbenhavn om strax at sende Udvandringskontrakter for de saaledes benævnte Personer til Hamborg, hvad ogsaa skete. — Det hos Boghandler Aastrup begaaede Tyveri blev af denne først opdaget om Aftenen den 11te Februar og, efter at han for-gjæves havde søgt Graversen i Ringkjøbing, hvor han horte hjemme, næste Middag anmeldt for Politiet i Varde, hvorefter Overbetjent ved samme J. Hansen blev beordret til at forfølge og eftersøge Drengene, og da bemeldte Betjent til den Ende samme Dags Eftermiddag indfandt sig paa Varde Jernbanegaard for at tage til Esbjerg, kom han der i en Samtale med Tiltalte, hvorom Betjenten edelig har forklaret, at han, efter at han paa Spørgsmaal af Tiltalte havde fortalt, at han skulde til Esbjerg og mulig til Hamborg „efter disse Dreng, der vare løbne med Aastrups Penge“, udtrykkelig spurgte Tiltalte — der til Betjentens nysaanførte Yttringer havde bemærket, at Kjøbmand Jens Thomsen den foregaaende Dag havde været ude hos Tiltalte og spurgt om sin bortgaaede Dreng, og som øjensynlig var bekendt med Pengetyveriet hos Aastrup — om han kunde give nogen Oplysning om Drengene samt at Tiltalte hertil svarede Nej, og at Tiltalte derefter paa Betjentens Spørgsmaal, „om han havde set

noget til Drengene med Aftentoget i Torsdags“ (den 9de Febr.), svarede, at det kunde han ikke mindes, hvorimod han kunde huske, at Jens Thomsens Dreng den Eftermiddag havde været ude hos ham paa Banegarden 3 Gange med Varer fra sin Principal, og at det syntes ham, at han ogsaa havde set Drengen sammesteds om Aftenen, og paa Betjentens yderligere Spørgemaal, om det var, da Toget gik Nord eller Syd paa, svarede Tiltalte, at det kunde han ikke saa bestemt huske, om det var Sex- eller Syrtoget. Efter at den danske Konsul i New-York, til hvem der var blevet telegraferet om Drengenes Flugt, havde antruffet disse ved deres Ankomst dertil med Udvandreraskibet og havde tilstillet Politimesteren i Varde Beretning om Drengenes Forklaring for ham — hvilken bl. A. gik ud paa, at den ene af dem havde stjaalet 480 Kr. fra sin Principal og givet Tiltalte 30 Kr. for at være dem behjælpelig med deres Flugt — blev Undersøgelsen i nærværende Sag indledet imod Tiltalte, og i det første den 14de Marts optagne Forhør erkjendte han ogsaa Rigtigheden af Overbetjent Hansens ovenanførte Forklaring med Undtagelse af, at han endnu ikke, da Hansen talte med ham, vilde have erfaret, at Drengene, som Betjenten skulde forfølge, havde gjort sig skyldige i Tyveri. Medens han derhos i dette første Forhør ligesom ved en foreløbig Afhøring strax efter Drengenes Flugt havde afgivet andre og indbyrdes uoverensstemmende Forklaringer og navnlig havde villet gjøre gjældende, at det ikke havde været ham bevidst, at han expederede Drengene under falske Navne, hvad han endnu fastholdt i et den 16de Marts afholdt Forhør, erklærede han i et Forhør den følgende Dag, at han, der af Frygt for Straf ikke hidtil havde havt Mod til at fremkomme med Sandheden, nu vilde tilstaa.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 18 April 1883.
Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Tryk: Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 2-3.

Mandagen den 5 Marts.

Nr. 117.

Advokat Klubien

contra

Nicolai Adolf Jacobsen (Defensor Hansen).

Han forklarede derefter, at han, da han nedskrev Navnene Eskel Hansen og Christen Petersen i sin ovennævnte Bog og meddelte Drengene Interimsbeviser paa disse Navne, vidste at samme vare falske, idet han kjendte Drengenes rette Navne, og nok horte, at de, da de opgave de falske Navne, fnisede derved, samt at hans Bevæggrund til, ved saaledes at skrive de falske Navne, at forhjælpe Drengene til Flugt, var at disse bade og tiggede ham derom og havde sagt ham, at de ikke kunde komme bort fra deres Mestre, hvorhos Tiltalte i samme Forhør efter at hans ovenmeldte Brev af 9de Februar, som Konsulen i New-York havde ladet sig udlevere af Drengene og tilstillet Politimesteren i Varde, var foreholdt ham, vedkjendte sig samme og særlig erkjendte, at han maatte have skrevet Brevet den Dag, paa hvilken det er dateret, og Drengene af ham erholdt de ommeldte Interimskontrakter under urigtige Navne. I et følgende Forhør den 20de Marts ændrede Tiltalte imidlertid sidste Del af denne Tilstaaelse derhen, at han havde skrevet Brevet Søndagen før den 9de Februar, det er den 5te s. M., og leveret det til Pirckett den 6te eller 7de næstefter -- hvorhos han i Forbindelse hermed under den senere Undersøgelse stadig har gjort gjældende, at han, da han den 9de Februar udfærdigede Interimsbeviserne, havde glemt Drengenes i Brevet anførte Navne, og da han derfor spurgte dem om deres Navne, fik opgivet de falske Navne, hvilke han saaledes i god Tro indførte i Beviserne og i sin Bog — ligesom han i bemeldte Forhør, næst at benægte, at han, da Overbetjent Hansen talte med ham

paa Banegaarden den 12te Febr., var vidende om, at Drengene havde begaaet Tyveri, endvidere praestod, dels at Betjenten da ikke meddelte ham dette, dels at Betjenten slet ikke talte om at han skulde forfølge Drengene, men ligesom det i saa Henseende af Politibetjent C. Hansen er edelig forklaret, at han, der ved den paagjaeldende Lejlighed kom tilstede paa Banegaarden og i Samtale med Overbetjent J. Hansen, af denne horte, at han havde talt med Tiltalte om, hvorvidt han havde expederet Drengene til Rejsen, samt at Vidnet af Overbetjentens Ytringer fik det bestemte Indtryk, at Tiltalte havde faaet Underretning om det begaaede Tyveri, saaledes forandrede Tiltalte ogsaa allerede i et Forhør 2 Dage efter sin foranførte Forklaring derhen, at han ikke kunde mindes, enten at Overbetjenten meddelte ham Noget om det af Drengene formentlig begaaede Tyveri eller at han tidligere havde erfaret Noget herom. Dog erkjendte Tiltalte i sidstnævnte Forhør, at han nok kunde mindes, at Overbetjent Hansen ved den ommeldte Lejlighed spurgte ham om Jens Thomsens Dreng, idet han i Forhøret tillige forklarede, at han i den Anledning tænkte paa at lobe hjem og hente sin ovenmeldte Bog for at vise Hansen den til Oplysning om, hvilke Dreng han havde expederet den 9de Februar, men at Overbetjenten saa hurtig forlod Banegaardens Ventesal, at Tiltalte ikke fik Tid dertil, i hvilken Henseende Hansen imidlertid har edelig udsagt, at han forblev i Ventesalen, hvor Tiltalte hele Tiden var tilstede, i henved $\frac{1}{2}$ Time inden sin Afreise med Jernbanen, samt at Tiltalte havde rigelig Lejlighed til, hvis han vilde, at give ham Oplysning om Drengene; og i de senere Forhør har Tiltalte vedgaaet, dels at han samme Eftermiddag, da den ommeldte Samtale imellem ham og Overbetjent Hansen fandt Sted, af en Drager ved Jernbanen horte om det tidnævnte Tyveri, uden at han dog ved, om det var før eller efter hans Samtale med Hansen, dels at han, da Kjobmand Jens Thomsen Lørdag Eftermiddag den 11te Februar paa Banegaarden spurgte ham om han ikke havde set noget til Drengen Pirckert den foregaaende Torsdag Eftermiddag eller Aften, hertil svarede, at han mente at have set Drengen rejse Syd paa med Toget Kl. 7, og at det dog maaske var Kl. 6 $\frac{1}{2}$, ved hvilket Svar Tiltalte har erkjendt at have med Bevidsthed holdt Thomsen i Uvidenhed om at han den paagjaeldende Dag havde forsynet Pirckert med Rejsbillet til Amerika. Ogsaa den af Tiltalte efter det Anførte afgivne Forklaring har han tilsidst søgt at modificere, idet han særlig har tilbagekaldt sin Tilstaelsø om at have med Vidende for at hjælpe Drengene til Flugt skrevet falske Navne paa de dem meddelte Interimskontrakter og endog har anbragt, at de af ham den 9de Februar expederede Dreng vare ham ganske ubekjende, hvorhos han iøvrigt har forklaret, at han om Søndagen, førend han expederede Drengene, havde spurgt dem, hvor de vilde faa Pengene fra til

Rejsen, og herpaa havde faaet det Svar af Pirckert, at Graverens Morbroder i Ringkjøbing havde hjulpet dem i saa Henseende, men at han trods Drengenes Ungdom og øvrige Forhold, der i al Fald for Pirckerts Vedkommende vare ham tildels bekjendte, ikke har tænkt paa at undersøge, om de paa lovlig Maade tiltraadte Rejsen, idet han ansaa Saadant for sig uvedkommende, samt at naar han, skjøndt Drengenes sidste Opholdssted — der efter Blanketterne til Udvandringskontrakter skal anføres i disse — var Varde, har for vedkommende Udvandringsagent opgivet, at Drengene vare respektive fra Ribe og fra Holstebro, har han gjort dette af Uvidenhed og i den Tanke, at det var Vedkommendes Fødselssteder, der skulde anføres i Kontrakterne. Efter det Anførte mangler der nu vel Foje til at antage, at Tiltalte, da han udstedte de omhandlede Interimsbeviser, var bekjendt med det begaaede Pengetyveri eller havde nogen Kundskab om at Betalingen for Beviserne blev erlagt med stjaalne Penge; men da der efter Tiltaltes hele aabenbart tilbageholdne og i høj Grad vakkende Forklaring intet Hensyn vil kunne tages til Fragaelsen af hans Tilstaaelse om forsætlig at have forsynet Drengene med Rejsepapirer med falske Navne samt om Rigtigheden af Overbetjent Hansens ovenanførte beedigede Forklaring, samt da Tiltalte efter samtlige foreliggende Omstændigheder, selv om der ikke anses tilvejebragt fuldt Bevis for, at han i alt Fald i sin tidnævnte Samtale med bemeldte Hansen kom til Kundskab om, at Drengene mistanktes for Tyveri, maa antages at have været sig bevidst, at de Drengene, om hvilke Overbetjenten forhørte sig hos ham ved den omhandlede Lejlighed, vare de samme, som han neppe 3 Dage i Forvejen havde meddelt de nævnte Rejsekontrakter, findes det ikke at kunne være Tvivl underkastet, at Tiltalte i den omhandlede Samtale med Overbetjent Hansen har forsætlig forholdt denne Oplysninger, som kunde tjene til Opsporing af de Drengene, som Tiltalte vidste at Betjenten paa Politiets Vegne skulde forfølge. Tiltalte, der er født i Hertugdømmet Slesvig i Aaret 1830, og som ikke ses at have tidligere været tiltalt eller straffet her i Landet, vil derfor for sit ommeldte Forhold være at anse efter Straffelovens § 110, og da Straffen efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til simpelt Fængsel i 7 Dage, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, forsaavidt være at stadfæste. — — — Der er under Sagen af det Offentlige nedlagt Paastand om Erstatning hos Tiltalte for forskellige Omkostninger ved Efterlysning og Forfølgning af de ovennævnte to Drengene til Beløb ialt 133 Kr. 62 Ore med Renter, men da af bemeldte Omkostninger, saaledes som Sagen foreligger, ikkun Udgifterne ved Overbetjent Hansens forgyves Rejse til Esbjerg findes at kunne fordres erstattede af Tiltalte, og disse Udgifters Størrelse ikke er særlig oplyst, medens der ikke findes Anledning

til at opholde nærværende Sag efter Tilvejebringelse af de fornødne nærmere Oplysninger desangående, maaske Underrettsdommens Bestemmelser om Erstatningen bortfalde.

Tirsdagen den 6 Marts.

Nr. 145. Advokat Henrichsen

contra

Regine Jensine, kaldet **Højdhahl**, Hansens Hustru
(Defensor Klubien),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 23 Januar 1883: Arrestantinden Regine Jensine, kaldet Højdhahl, Hansens Hustru, bør straffes med Tugthusarbejde i 4 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Maag og Nissen med 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Henrichsen og Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Da Arrestantinden Regine Jensine, kaldet Højdhahl, Hansens Hustru, der er født den 31te Oktober 1841 og senest ved denne Rets Dom af 1 April 1876 anset efter Straffelovens § 232 for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri med Tugthusarbejde i 3 Aar, under nærværende, mod hende for Tyveri anlagte Sag ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have den 4de f. M. om Eftermiddagen i Ejendommen Nr. 47 i Gothersgade, hvor hun vil have indfundet sig i lovligt Ærinde, stjaalet en til 4 Kr. vurderet, Manufakturhandler Christen Christensen tilhørende Jerngryde, der henstod i Gangen udenfor Kjøkkendøren til den af Bestjaalne beboede Lejlighed i Ejendommens Kjølderetage, vil

hun være at anse efter ovennævnte Straffebestemmelse for 7de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne paany med Tugthusarbejde i 4 Aar.

Nr. 129. Højesteretssagfører Bagger

contra

Ane Marie Grønning (Defensor Klubien),

der tiltales for Manddrab, Losgænger og Betleri.

Bølling-Nørre Herreders Extrarets Dom af 29de August 1882: Arrestantinden Ane Marie Grønning bør straffes paa Livet; saa bør hun og udrede alle af hendes Arrest og Sagen i det Hele lovlig flydende Omkostninger og derunder i Salær til Aktor, Kammerraad Krarup, 15 Kr. og til Defensor, Sagfører Kiær, 12 Kr., foruden Diæter til Førstnævnte efter Overøvrighedens Bestemmelse. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 4 Decbr. 1882: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Isaacsen og Kancelliraad Møller, betaler Arrestantinden 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Klubien 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Arrestantinden Ane Marie Grønning — der er født i Aaret 1836 og som tidligere gjentagne Gange har været straffet for Tyveri, Bedrageri Betleri og Losgænger samt Overtrædelse af Polititilhold, senest ifølge Hammerum Herreds Politiretsdom af 1 Februar 1882 for sidstnævnte Forseelse med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage — tiltales under denne Sag for Manddrab, Losgænger

og Betleri. Den 27de Juni d. A. om Eftermiddagen omtrent Kl. 5 opdagede Bestyreren af Deibjerg Fattiggard Lars Andersen paa et øde og ubeboet Sted i Deibjerg Heede omtrent en Fjerdingvej øst for Fattiggarden Liget af en Mand, som han ikke kjendte, men som senere viste sig at være en Person af Natmandsslægten ved Navn Casper Nielsen med Tilnavn Hodde, der i mange Aar for det meste havde strejft omkring i Landet uden at have fast Bopæl eller Opholdssted nogetsteds. Liget — der laa paa Ryggen ved Siden af en lille Høj tildækket med Lyngtorv, dog saaledes at noget af dets Tøj stak ud fra Tørvæne, med begge Tømmelfingre stukne ind i Ærmegabene paa den Vest, som det var iført — saa ud til at have ligget summe-steds i nogen Tid og lugtede, som Lars Andersen har udtrykt sig, af Forraadnelse. Under dets Hoved, der var stærkt blodigt, fandtes en gammel Frække, som var alleles gjennemløbet af Blod, ligesom der paa Jorden under Hovedet var en større Blodpol, og ved Siden af Liget laa foruden en Stok, en Kaskjet og en gammel Pose, en anden Pose, der var plettet af Blod og var svøbt omkring en ligeledes med Blod tilsolet Sten, der var af Storrelse som en stor knyttet Huand, og som senere er befunden at veje 2 $\frac{1}{2}$ 37 Kv. Efter at Lars Andersen havde tilkaldt Sognefogden, blev Liget efter dennes Ordre henbragt til Deibjerg Fattiggard, hvor det den 30te Juni blev opduceret af Fysikus og Distriktslægen. Ved Obduktionen af Liget, der dengang var i høj Grad forraadnet, fandtes et splintret Brud af Pandebenet og et firkan-tet 2 Gange $\frac{2}{3}$ Tomme stort Stykke af dette og af Issebenet var løsrevet og nedtrykt i Hjernen. Ligeledes fandtes der flere mindre Brud af Pandebenet, idet navnlig Dækket over begge Øjenhuler var splintret, hvorhos der i det noget porøse Brystbens Løgene mellem 3die og 4de Ribben fandtes et splintret Brud med stærkt suggillerede Rande, og gaar den af ovennævnte Fysi-kus og Distriktslæge under 1 Juli afgivne Erklæring ud paa, at Liget kunde antages at have henligget ca. 8 Dage under aaben Himmel, at de i Ligets Hjerneskal forefundne Læsioner vare til-føjede den Afdøde i levende Live og havde medført hans Død, samt at Beskadigelserne i Hovedet kunde være frembragte ved stærke gjentagne svingende Slag med en i en Pose eller i et Tør-klæde indhyllt Sten af flere Punds Vægt, medens Beskadigelsen af Brystbenet antoges frembragt ved at Voldsmanden med Kraft havde kastet sig paa Knæ ned paa den Aflødes Bryst, hvorved dog bemærkes, at de ommeldte Læger i en senere Erklæring af 27 Juli have udtalt, at det ogsaa er muligt, at Beskadigelsen af Brystbenet kan være frembragt ved et Slag paa Brystet med en i en Pose anbragt Sten. Da Mistanken for at have dræbt Cas-per Hodde strax blev rettet mod Arrestantinden — der siden Efteraaret 1857 havde strejft omkring i Landet med ham og som navnlig den 23de Juni, da Hodde sidste Gang var set i

Live, om Morgenen i Selskab med ham havde forladt Bjørnemoshuset, hvor de siden den 21de Juni havde logeret hos den sammesteds boende Christen Jensen Bjødstrup, medens hun tillige antoges at være identisk med et Fruentimmer, der den 23de Juni om Formiddagen var af et Vidne set ligge tilligemed en Mandsperson, der antoges at have været Hodde, ved den Høj, hvor Hoddes Lig den 27de Juni fandtes — blev hun ofterlyst af Politiet og den 30te Juni anholdt i Skarrild. I de første over hende optagne Forhør nægtede hun at have dræbt Hodde, men i et senere Forhør den 5te Juli tilstod hun, at dette dog var Tilfældet, og aflag derpaa i bemeldte og flere senere Forhør nærmere Forklaringer i saa Henseende. Efter disse Forklaringer havde Forholdet mellem hende og Casper Hodde — der siden Efteraaret 1857, da de, som meldt, begyndte i Forening at strejfe omkring i Landet, havde levet sammen som Mand og Kone, dog uden at være ægteviede og uden at have Børn sammen — i Begyndelsen været godt, men for en halv Snes Aar siden eller, som hun i et af de senere Forhør har udsagt, egentlig først efter at Hodde i Aaret 1876 havde været indlagt paa Sygehuset i Ringkjøbing for Syfilis, ophørte det gode Forhold mellem dem, der efterhaanden begge forfaldt mere og mere til Drik, idet Hodde dels oftere, naar der ikke var Andre tilstede, slog hende navnlig med sin Stok over Ryggen eller mod sin Haand i Ansigtet, dels tvang hende til naarsomhelst at løbe efter Brændevin, hvordan end Vejret var og hvadenten hun havde Lyst dertil eller ikke, medens hun ved oftere at svare igjen, naar Hodde blev vred, og saa selv bidrog til at gjøre Forholdet mellem dem værre. Efter hendes Forklaring skal Hodde endog en Gang, saavidt hun mindes for omtrent 10 Aar siden paa en Sti syd for Tarm Skole have kastet hende baglæns om og efter at have sat sit Knæ paa hendes Bryst grebet hende med den ene Haand om Halsen og med den anden Haand for Munden, som om han vilde kvæle hende, idet han dog, da hun gav sig til at skriges og der kom 3 fremmede Karle forbi, atter slap hende, ligesom han i det Hele oftere har vist et saadant Forhold mod hende, at hun, som hun har udtrykt sig, ikke syntes, at hun kunde nære Livet hos ham. Omtrent 14 Dage eller 3 Uger førend hun dræbte Hodde, gik hun bort fra ham for at unddrage sig hans Mishandlinger, men nogle Dage efter traf de atter sammen, og da han tog venlig imod hende, fulgte hun paany med ham indtil hans Død, skjøndt han ogsaa i denne Mellemtid af og til slog hende, naar der Ingen var tilstede, medens han tillige i de sidste 8 Dage for sin Død jævnlig truede med, at han ikke skulde spare Liv og Blod hverken i hende eller i Anders Rasmussen af Røgind, til hvem han efter hendes Formening mistænkte hende for at staa i Forhold. Medens de den 23de Juni, efter om Morgenen at have forladt Bjørnemoshuset, hvor de, som meldt, havde logeret siden den

21de Juni, gik videre ad Vejen til Deibjerg, gjentog Hodde, der vel forinden han forlod Bjørnemoshuset, ligesom Arrestantinden havde nydt lidt Brændevin, men uden at nogen af dem, der heller ikke drak Brændevin paa Vejen, var bleven i mindste Maade beruset — sine tidligere Trusler imod hende og Anders Rasmussen, idet han, medens han sleb en Kniv, som han, efter hvad Arrestantinden har forklaret, fortalte hende at have kjøbt i Bjørnemoshuset, paa en Sten, som han tog undervejs, udtalte, at naar de kom til Røgind, hvor de vilde tage ind hos Anders Rasmussen, skulde hun lave Aalesuppe af nogle Aal, som Hodde havde stanget Dagen i Forvejen og som Arrestantinden førte med sig i en Kurv, og naar de havde spist Suppen og dertil drukket en Pot Brændevin, skulde baade hun og Anders Rasmussen have en blodig Ryg, og skulde Hodde derhos med Kniven give dem saa meget, at de ikke skulde hoste det af sig. Da de omtr. Kl. 9 om Formiddagen vare komne til den Høj, hvor Hoddes Lig senere fandtes, lagde de sig ned ved samme, men Hodde, der var saa vred at han skar Tænder, vedblev i nogen Tid derefter at slibe sin Kniv, ridsede med samme et lille Hul i hendes Forklædelinng, dog uden at tilføje hende anden Overlast samt talte om, at han var glad over at have Kniven, og at han ikke skulde løvne Liv og Blod i hende og Anders Rasmussen, hvorhos han tilsidet tilføjede, at hverken hun eller Anders skulde komme til at hoste imorgen, hvilken Udtalelse hun opfattede som en bestemt Villiestilkjendegivelse af, at han forinden vilde mishandle eller mulig endog dræbe dem begge, og efter hendes Forklaring troede hun, at han, der var en bestemt Karakter, der altid gjorde hvad han havde sat sig for, virkelig vilde udføre sin Trusel. Efter omtrent en halv Times Forløb faldt Hodde — der havde stukket Kniven til sig og lagt sig paa sin højre Side med sin Frakke under Hovedet, idet han før at beskytte sig mod Solen havde trukket en Flig af Frakken op over Panden og den venstre Side af Ansigtet — i Søvn, og nu faldt ogsaa Arrestantinden, der havde lagt sig paa venstre Side af ham, men ikke havde turdet sove, saalænge han var vaagen, i Søvn. Hun sov imidlertid kun en kort Stund, og efter at være vaagnet laa hun og tænkte over sin Tilstand og over, hvorledes hun skulde blive Hodde kvit. Hun antog med Sikkerhed, at Hodde den paaafølgende Aften vilde dræbe saavel hende som Anders Rasmussen og hun mente, at det, naar hun ikke vilde søge Tilhold hos Fattigvæsenet og lade sig indlægge paa Fattiggaarden, hvad hun ikke vilde, fordi hun var kjed af at være paa en Fattiggaard, ikke kunde hjælpe hende at forlade Hodde, da denne efter hendes Formening nok skulde vide atter at finde hende. Hun fik da pludselig den Tanke at dræbe Hodde, hvilket hun med Bestemthed paastaar aldrig tidligere at have tænkt paa, og da denne Tanke først var paakommen hende, forekom det hende, der iøvrigt vil have bedt Gud

om at give sig Raad, at der ikke var anden Udvej for hende end at dræbe Hodde, og at det, som hun har udtrykt sig, nu engang var saadan bestemt, at hun skulde dræbe ham. Forinden hun kunde bekvemme sig til at skride til Udførelsen af Gjerningen, sad hun dog over et Kvarter og overvejede saame og Midlerne hvorved hun skulde udføre Drabet, samt gjorde sig fortrolig med Gjerningen, men da hun imidlertid blev opmærksom paa en hvid Sten, der laa i Nærheden af en Tørvestak og som er den, der senere er funden ved Siden af Hoddes Lig, besluttede hun, der ikke havde andre Redskaber ved Haanden, at udføre Drabet ved Hjælp af samme. Strax efter at have fattet denne Beslutning lagde hun Stenen i en gammel Pose, som hun førte med sig, snurrede Posen nogle Gange rundt, for at Stenen kunde ligge fast, og efter at have følt udvendig paa Hoddes Frakke med sin Haand, hvor hans Hoved laa, tilføjede hun, der havde sat sig paa Hug eller lagt sig paa sine Knæ ved Hoddes venstre Side, idet hun med begge Hænder holdt om Enden af Posen, med den deri værende Sten Hodde 2 Slag, det første i venstre Tinding og det andet paa venstre Kind. Hodde vendte sig nu om, saa at han kom til at ligge paa Ryggen men uden at give nogensomhelst Lyd fra sig, og Arrestantinden, der saa Blodet løbe stærkt inde under hans Frakke, gav ham da et tredje Slag med Stenen i Panden, og derefter muligvis flere Slag, hvad hun dog paa Grund af det Sindsoprør, hvori hun var kommen ved Slagene, ikke mindes. Da Hodde imidlertid blev liggende rolig paa Ryggen uden at klage sig eller give nogensomhelst Lyd fra sig, antog hun, at han mulig, som hun har udtrykt sig, kun laa og lurede, og gav ham derfor et Slag med Stenen paa Brystet uden at hun med Bestemthed mindes, hvor hun ramte. Hun slog af al sin Kraft dels af Frygt for, at Hodde ellers skulde rejse sig og gjøre hende Fortræd, dels for at gjøre det af med ham i en Fart, for at han ikke skulde pines, og hun antager, at han var død, inden han fik Slaget i Panden, skjøndt Slagene fuldt hurtigt efter hvorandre. Frakken, som Hodde havde om Hovedet, da hun hibragte ham de ovennævnte Slag sammesteds, forhindrede hans Blod i at sprejtes ud og hun fik derfor intet Blod paa sig, hvorimod alt Blodet løb inde under Frakken. Efter hendes Formening var Klokkeren omtrent 10 da hun begik Drabet, og lagde hun nu efter af Posen at have udtaget Stenen, som hun havde benyttet, denne tilligemed den Dræbtes Stok, Kaskjet og Lomme-torklæde ved hans venstre Side, medens hun, der først havde udsagt, at hun lagde Posen, hvori Stenen havde været, over den Dræbtes Ansigt, efter at det var foreholdt hende, at Posen senere fandtes svøbt omkring Stenen, der laa ved Siden af den Dræbte, har erkjendt, at hun saa vel maa have lagt den der, men at hun i ethvert Tilfælde havde tænkt paa at lægge den over den Dræbtes Ansigt. Endelig tildækkede hun Liget med Lyngtørv, som

hun tog fra den nærmeste Torvestak paa Heden, men trak dog efter sin Forklaring, for at Folk skulde blive opmærksomme paa at der laa et Menneske, en Flig af hans Frakke og noget af Frakkeærmet udenfor Torvene, saa at disse Dele af Frakken stak noget frem. Efter endnu at være forbleven ved Liget omtrent et Kvarters Tid og efter at have kysset dets højre Knæ, idet hun bad Gud være Hoddes Sjæl naadig, forlod hun Hojen og begav sig først til Lem — hvor hun i en Kjøbmandsboutik købte noget Brændevin og spurgte, om de ikke havde set Hodde, idet hun, efter hvad hun, dog uden bestemt at erindre det, antager, hvad ogsaa stemmer med Sagens andre Oplysninger, udtalte Frygt for, at der var tilstødt ham en Ulykke — og drev derpaa omkring, indtil hun om Aftenen kom til Anders Rasmussens Hus i Røgind, hvor hun forblev nogle Dage. Efter sin Forklaring fortalte hun ved sin Ankomst til Anders Rasmussens Hus denne, at Hodde havde truet saavel ham som hende paa Livet, og at hun derefter havde slaaet ham ihjel, idet hun iøvrigt har udsagt, at hun vel samtidig sagde til Anders Rasmussen, at hun ikke maatte sige det til Nogen, men at hun, der godt vidste, at han ikke kunde tie med Noget, forresten ikke havde Noget imod, at hun aabenbarede det Skete, da hun, der efter Drabet ikke havde nogen Ro paa sig og som folte, at hun ikke vilde komme til Ro med sig selv, førend hun havde tilstaaet sin Gjerning, nok vilde have sin Forbrydelse opdaget, medens hun dog mærkede, at hun ikke selv kunde gjøre Anmeldelse desangaaende. Iøvrigt har Arrestantinden under et efter Overrettens Foranstaltning optaget yderligere Forhør nærmere forklaret, at hun under Fattelsen af Beslutningen om at dræbe Hodde og idet hun skred til Gjerningens Udførelse var rolig og fuldstændig klar over hvad hun foretog sig, idet hun dog ikke vil have tænkt paa sin Gjernings Strafbarhed eller dens Følger for hende selv, men udelukkende paa at blive af med Hodde og at der ikke var Andet for hende at gjøre end at dræbe ham, samt at hun efter at være skredet til Udførelsen af Drabet ikke var mere urolig end at hun — der efter nu saalænge at have tænkt paa, hvorledes hun bar sig ud, er overbevist om, at hun kun har givet Hodde 4 Slag med Stenen, nemlig først 3 i Hovedet og derefter et Slag paa Brystet — med Sikkerhed mindes at hun gav ham disse Slag, men at hendes Sind ved Slagen kom i noget Oprør, idet hun dog synes, at det ikke var Synet af hans Blod, der ophidsede hende, men derimod Frygten for at han skulde rejse sig, der gjorde hende urolig. Arrestantinden, der under det nævnte Forhør har gjortaget, at hun i omtrent et Kvarter beskæftigede sig med Tanken om at dræbe Hodde, idet hun, efter at hun havde bestemt sig til at slaa ham ihjel, nærmere overvejede hvorledes hun skulde bære sig ud, har derhos tilføjet, at hun blev glad, da hun fik Øje paa den ovennævnte hvide Sten, fordi hun mente, at den

var ret brugelig til Udførelsen af Drabet og nu vidste, hvorledes hun skulde blive af med Hodde, samt at der kun forløb en kort Stund, uden at hun iøvrigt nærmere kan bestemme Tiden, indon hun hentede Stenen. Den Kniv, hvoraf Hodde efter Arrestantindens Forklaring skal have været i Besiddelse, da han den 23de Juni lagde sig til at sove, er ikke senere funden enten ved eller paa Liget — hvis Lommer iøvrigt først bleve undersøgte den 28de Juni efter at det var bragt til Deibjerg Fattigguaard og efter at Politimesteren den nævnte Dag havde indfundet sig sammesteds — og Christen Jeuson Bjødstrup saavel som hans Hustru have nægtet at have solgt Hodde nogen Kniv, men da de dog efter deres Forklaringer efter Hoddes Bortgang fra deres Hus have savnet en Kniv, er det ikke usandsynligt, at Hodde uden deres Samtykke har medtaget bemeldte Kniv, som da kan antages senere at være tabt ved hans Ligs Bortbringelse fra den Høj, hvor det fundtes, og iøvrigt er der ikke oplyst Noget, der egentlig er i Strid med Arrestantindens Forklaringer, som tvertimod i de fleste Henseende bestyrkes ved Sagens andre Oplysninger, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at den Tilstand og den Stilling, hvori Hoddes Lig senere fandtes, tale for, at Drabet i det Væsentlige er udført paa den af Arrestantinden omfoklarede Maade, at det vel er oplyst, at Arrestantinden, der iøvrigt er lille af Væxt og spinkel, er som et Vidne har udtrykt sig et galsindet og umedgørligt Fruentimmer, der altid er færdig til Slagsmaal, men at ogsaa Hodde efter et Vidnes Forklaring var ilsindet, naar han havde nydt Brændevin, og at han efter de foreliggende Oplysninger undertiden ogsaa i Andres Overværelse gjorde sig skyldig i Haandgribeligheder mod Arrestantinden, idet han navnlig den 22de Juni i Bjørnemoses huset, da han var bleven vred, fordi Arrestantinden havde drukket sig fuld og var vild og ustyrlig, har taget haardt ved hendes ene Arm og sat hende ned paa en Stol, saa at det saa ud, som om det kunde blive til Slagsmaal mellem dem, hvad Bjødstrup og Hustru dog forhindrede, at Hodde efter flere Vidners Forklaringer, medens han og Arrestantinden fra den 21de til den 23de Juni opholdt sig i Bjørnemoses huset, har drillet hende med en anden Mandsperson, saa at det maa antages, at han virkelig har havt hende mistænkt for utugtlig Omgang med Andre og at hendes Forklaring om, at hun Aftenen efter Drabet havde fortalt Anders Rasmussen, at Hodde havde truet saavel ham som hende paa Livet og at hun derefter havde dræbt ham, stemmer med den Forklaring, som Anders Rasmussen under Sagen har afgivet om hendes Udtalelser til ham den nævnte Aften. Arrestantindens Forklaringer maa derfor i det Hele og navnlig forsaa vidt de gaa ud paa, at Hodde den 23de Juni umiddelbart forinden han lagde sig til at sove ved den Høj, hvor Arrestantinden kort Tid efter dræbte ham, havde brugt Udtalelser til hende, som hun opfattede som Trusler,

om samme Dags Aften at ville dræbe eller mishandle hende og Anders Rasmussen, samt at det var for at forebygge Udførelsen af disse Trusler at hun dræbte Hodde, blive at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse. Paa dertil fra Overretten givne Foranledning har Forhørsdommeren udtalt, at hun ikke under Forhørene har modtaget noget Indtryk af, at Arrestantinden, der iøvrigt let rørtes til Taarer, fortød eller angrede sin Gjerning, idet hendes Bevægelse nærmest syntes fremkaldt ved Tanken om Følgerne for hende selv af hendes Gjerning, og ligeledes har en Præst, der jævnligere har besøgt hende i hendes Arrest, og hvis Erklæring i det Helt er tiltraadt af en anden Gejstlig, som ogsaa et Par Gange havde besøgt hende, faaet det Indtryk, at der i Begyndelsen ikke var Sandhed eller Dybde i den Bedrøvelse, som traadte frem i hendes Ord og ydre Miner, men hun har dog udtalt den Overbevisning, at hun efterhaanden var begyndt at se sin Misgjernings Storhed og at der ogsaa var begyndt at vaagne i hendes Sjæl en virkelig Anger og Bedrøvelse derover. Endelig har Arrestantinden vedgaaet, at hun, der den 29de Decbr. f. A. til Hammerum Herreds Politiprotokol havde faaet Tilhold om hver Mandag at møde paa Herredskontoret for at give Oplysning om, hvorledes hun ernærede sig — har fra den 30te April d. A. og indtil hun den 30te Juni anholdtes undladt at efterkomme dette Paalæg og i den ommeldte Tid strejft omkring i Landet udelukkende ernærende sig ved Betleri. Efter det Ovenanførte og idet Betingelserne for Anvendelsen af Straffelovens § 40, selv naar Arrestantindens egen Forklaring lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, ikke ere tilstede i nærværende Tilfælde, maa det billiges, at hun ved Underretsdommen er i Henhold til Straffelovens § 190 dømt til at have sit Liv forbrudt, hvorved den Straf, som hun for sit øvrige ommeldte Forhold efter Lov 3die Marts 1860 § 5, jfr. §§ 2 og 3, har forskyldt, vil absorberes, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelse i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, vil saaledes være at stadfæste.

Mandagen den 12 Marts.

Nr. 113.

Advokat Halkier

contra

Hans Johansen (Selv; beskikket Defensor Klubien),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 226.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 Novbr. 1881: Tiltalte Hans Johansen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder samt bøde 50 Kr. til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse og ligesaa meget til Justitskassen; saa bør han og tilsvare Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Møller og Røde, 60 Kr. til hver. Den idømte Bøde at betale inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Den af Tiltalte for Højesteret nedlagte Paastand om, at den indankede Dom annulleres, fordi to af Dommerne efter hans Formening vare inhabile, maa forkastes som ubeføjet, i hvilken Henseende bemærkes, at Tiltalte hverken kan anses sigtet eller er dømt for falske Klagemaal mod nogen af de to af ham nævnte Dommere, og at det ikke kunde gjøre den ene af disse inhabil, at Tiltalte under nærværende Sags Behandling har om ham som Forhørsdommer i Sagen brugt Ytringer, der have paadraget ham Bøde for usømmelig Skrivemaade.

Endvidere egne Tiltaltes Begjæringer dels om Sagens Henvisning til ny Undersøgelse ved en Kommission, dels om at maatte fremstille tre Vidner til personlig Afhøring i Højesteret sig allerede efter deres Beskaffenhed ikke til at tages til Følge, og Højesteret finder ingen Anledning til paa anden Maade at søge flere nye Oplysninger tilvejebragte end dem, der allerede ere Retten forelagte.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, ved hvilke intet Væsentligt er at erindre, og idet de fremkomne nye Oplysninger maa blive uden Indflydelse, maa det billiges, at Tiltalte er dømt efter Straffelovens § 226, men der skjønnes dog ikke at være aldeles tilstrækkelig Grund til, som ved Dommen sket, at anvende Straf af Forbedringshusarbejde, hvorimod Straffen vil være at bestemme til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage.

I Henseende til den idømte Bøde for usømmelig Skrivemaade og Aktionens Omkostninger bliver Dommen at stådfæste.

Thi kjendes for Ret:

Hans Johansen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i sex Gange fem Dage. Iøvrigt bør Kriminal- og Politirettens Dom ved Magt at stånde. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Klubien 200 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Tiltalte Hans Johansen, der er født den 21de Máj 1824 og senest anset ved Højesteretsdomme af 7 Januar 1876 og 15 Januar f. A. efter Straffelovens § 238 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og efter Konkursloven af 25 Marts 1872 § 168, sammenholdt med Straffelovens § 260 med lige Fængsel i 3 Gange 5 Dage, tiltales under nærværende Sag for Overtrædelse af Straffelovens § 226 og sigtes for at have gjort sig skyldig heri ved Beskyldninger, han har fremført mod forskjellige Embedsmænd i tvende af ham til Justitsministeriet indgivne Andragender, det ene dateret den 28de Februar f. A., hvori han anholder om Nedsættelsen af en Kommission til Undersøgelse af, hvorledes han af Sagfører Sidenius med Flere er bleven bedragen for al sin Velværd og Formue og i Slutningen ansøger, for det Tilfælde, hans Begjæring om en Kommissions Nedsættelse ikke maatte blive tagen til Folge, om Tilladelse til for egne Midler at faa de i Andragendet omhandlede Dommere, selv om det skulde naa til Justitiarius i Højesteret, og Politidirektoren i Kjøbenhavn, tiltalt for Myndigheds Misbrug, det andet, dateret den 12te Marts f. A., hvori han anholder om, at der maatte blive foranstaltet en grundig og retfærdig Undersøgelse om, hvorledes Smedemester og Vognfabrikant Frederiksen overfor ham har gjort sig skyldig i Tyveri, Bedrageri, falsk Forklaring for Retten, falsk Ed og trende mordriske Overfald. Foreløbig bemærkes, at der i 1878 — efter herom af Tiltalte gjort Anmeldelse til Kjøbenhavns Politi og Politidirektorens Henviisning af denne Sag til Undersøgelse ved Retten — har ved et af dennes Kriminelkamre været foretaget Undersøgelse om, hvorvidt Tiltalte havde været Gjenstand for Bedrageri fra de i hans første Andragende ommeldte Mænds Side, hvilket viste sig ikke at være Tilfældet, hvorfor Undersøgelsen sluttedes, medens iøvrigt Udskrift af samme blev fremlagt under den mod Tiltalte gjort Bedrageri mod Sagfører Sidenius anlagte Sag, der ondeligen paakjendtes ved ovenanførte Højesteretsdom af 15 Januar f. A.; endvidere at der i 1879 har under samme Omstændigheder været foretaget Undersøgelse ved Retten om, hvorvidt der fra den i Tiltaltes andet Andragende nævnte Mands Side var forøvet Bedrageri mod Tiltalte, hvilken Sigtelse viste sig at være ugrundet og af Tiltalte selv i Slutningsforhøret erkjendtes at hidrøre fra en urigtig Opfattelse fra hans egen Side, hvorfor denne Undersøgelse sluttedes, og Udskrift af samme fremlagdes under en af bemeldte Mand mod Tiltalte her ved Retten anlagt Sag betræffende Ærefornærmelser, i hvilken Sag Tiltalte, der erkjendte at have beskyldt Klageren for Tyveri, Bedrageri og Mened, men ikke havde tilvejebragt nogetsomhelst Bevis for Rigtigheden af disse Sigtelser, ved Rettens Dom af 2 August 1879 blev anset efter Straffelovens § 215 med en Bøde til Statskassen af 400 Kr. eller simpelt Fængsel i 60 Dage, hvorhos de paaklagde Sigtelser

mortificeredes. Endelig har en af Tiltaltes Konflikter med Sagsfører Sidenius angaaende deres indbyrdes Mellemværende, paa derom af Tiltalte gjort Anmeldelse til Politiet, i 1879 givet Anledning til en Undersøgelse ved Retten om, hvorvidt der særligt i Henseende til en Post paa 55 Kr. var forevet Bedrageri mod Tiltalte, hvilket imidlertid viste sig ikke at være Tilfældet. I de tvende omhandlede Andragender til Justitsministeriet fremstiller Tiltalte sig selv som uskyldig i Alt, hvorfor han var tiltalt i de ved de ovenmeldte Højesteretsdomme paakjendte Sager, og Sidenius med Flere samt Frederiksen som skyldige i alle de Forbrydelser, han, som anfort, paasigter dem. At Udfaldet af bemeldte Sager, af de paa hans Foranledning om disse Mænds Forhold overfor ham anstillede kriminelle Undersøgelser, og af den omtalte Injuriesag er blevet et herfra forskjelligt, tilskriver han først og fremmest de Dommere, der have ledet vedkommende Undersøgelse, og den Dommer, for hvem Injuriesagen er procederet. Mod samtlige disse Dommere retter han en stor Del Beskyldninger, der for Alles og Hvers Vedkommende samler sig i den, at de — af Ondskab og Had mod ham, og for at hjælpe Sidenius og Frederiksen med at udplyndre ham, samt efter hvad han antager, paavirkede af Politidirektøren i saa Henseende, — i bemeldte deres Dommervirksomhed forsætlig har gjort sig skyldig i Uretfærdighed til Forurettelse for ham. Overretsassessor Madvig, der i sin Tid som Medlem af nærværende Ret, ledede Undersøgelsen i den — forøvrigt uden al Forbindelse med Tiltaltes senere Konflikter med Sidenius og Frederiksen værende — Sag, der fandt sin endelige Afgjørelse ved Højesteretsdommen af 1876, beskyldes saaledes af Tiltalte bl. A. for at have under denne Undersøgelse nægtet at søge og modtage enhver Oplysning, der kunde sigte til hans Fordel, men gjort sig al Umage for at indhente og afæske Forklaringer, naar disse sigtede til hans Skade, samt for at have tiltalt eller behandlet alle Vidner, der afgav sandfærdige Forklaringer, som om de vare Løgnere og falske. Tiltalte insinuerer, at Assessor Madvig har ladet en af tvende navngivne Vidner afgive og Retsprotokollen tilført Forklaring forsvinde af denne eller af den trykte Højesteretsextrakt, for at den ikke skulde komme Retten, ialfald ikke Højesteret, for Øje, og beskylder ham for at have gjort sig skyldig i forsætlig Forvanskning af Sandheden ved at foregive, at en under Sagen i Bevaring tagen Dør var tilbageleveret Tiltalte, skjøndt den efter hans — Madvigs — egen Ordre var hensat i et af Politiets Gaardsrum, hvorved en af Tiltalte begjært Forevisning af denne Dør for nogle Vidner, der nøje kjendte den, ikke blev effektueret; Tiltalte beskylder endelig Assessor Madvig for at have under det Forhør til den med Hensyn til Grundlovens §§ 80 og 81 autoriserede Protokol, der efter Tiltaltes Anholdelse i den ved Højesteretsdommen af 15 Januar f. A. paakjendte Sag, afholdtes over Til-

talte, undladt at løslade denne, skjøndt han, efter hvad han selv udtalte i alle under Forhøret Tilstedeværendes Paahør, vidste at Tiltalte var den Bedragne og ikke Bedrageren. Assessor i Retten Lassen, der foretog Undersøgelsen i den sidstomtalte Sag, hvori det foreløbige Forhør var afholdt af Assessor Madvig, beskyldes af Tiltalte for at have under Ledelsen af denne Undersøgelse tilkjendegivet Tiltalte, at han, hvis denne ikke besvarede ethvert Spørgsmaal efter hans Ønske, var berettiget og befojet til at holde ham arresteret i 2 Aar, uden at afhøre ham, for at have undladt at oplæse Forklaringer, der vare afgivne i Retten, for at have fordrejet Meningen af Tiltaltes Forklaringer, og naar Tiltalte bad ham rette det Protokollen saaledes Tilførte fraadende og tænderskjærende gjentagne Gange udskjældt ham for stor Skurk og Slyngel, for at have raadet Frederiksen, da denne mødte under Sagen som Vidne, til at slaa Tiltalte fordærvet, og for at have af ren og pur Skingrund arresteret Tiltaltes Søn i Sagen. Endvidere beskylder han Assessor Lassen for at have under Undersøgelsen om formentlig Bedrageri fra Sidenius' med Fleres Side mod Tiltalte, hvilken en Tid foretoges af Assessor Lassen, æreskjændt Tiltalte og undladt at berøre Nogetsomhelst, der kunde give Oplysning om de mod ham forøvede Bedragerier. Assessor i Retten Hindenburg, der en Tid ledede den til Oplysning om Sidenius' Forhold overfor Tiltalte anstillede Undersøgelse, beskyldes af Tiltalte for at have herunder, skjøndt han havde Beviser ihænde for Urigtigheden af Sidenius' Forklaring om en Post i deres Mellemværende, stor 3060 Kr., truet Tiltalte med at ville arrestere ham, saafremt han ikke erkjendte Rigtigheden af, hvad Sidenius i denne Henseende forklarede, samt for derpaa at have gjort en urigtig Protokoltilførsel om, at Tiltalte erkjendte at have taget fejl i dette Punkt. Samme Assessor beskyldes af Tiltalte for at have under Undersøgelsen mod Frederiksen, hvilken lededes af ham, behandlet og tiltalt Frederiksen som Hædersmand og Tiltalte som Forbryder og Bedrager, uagtet han — Assessoren — havde Beviser ihænde for Frederiksens Bedrageri. — Assessor Hindenburg sigtes derhos af Tiltalte for at have under sidstnævnte Undersøgelse forholdt Tiltalte Udlaan af Dokumenter, som fra dennes Side vare indleverede i Kriminelkamret til Brug under Undersøgelsen. Assessor i Retten Thiele beskyldes af Tiltalte for at have under den foromtalte kriminelle Undersøgelse betræffende en enkelt Post af Mellemværendet med Sidenius, hvilken Undersøgelse lededes af den nævnte Assessor, forsøgt at hemmeligholde for Tiltalte, hvad der passerede, og paa dennes Begjæring om at blive bekjendt med Indholdet af, hvad der var fremlagt og forklaret i Sagen, kun oplæst Brudstykker heraf for ham, samt for at have forsøgt ved Trusler at formaa ham til at frafalde Paastand om Afstraffelse af dem, af hvem han mente sig forurettet.

Assessor i Retten Jensen, der som fungerende Dommer i Rettens 1ste Civilkammer behandlede den omtalte Injuriesag mellem Frederiksen og Tiltalte, beskyldes af Tiltalte for at have herunder, nægtet Frederiksen i sin Erklæring over Tiltaltes Indsigelser mod Søgsmålet, tilstrækkelig tydeligt gav at forstaa, at han havde bestjaaet Tiltalte, nægtet at ville tilføre Protokollen noget herom, men, for at skjule, at Frederiksen var skyldig i de ham af Tiltalte paasagte Forbrydelser, lagt denne Benægtelser i Munden; Assessor Jensen beskyldes endvidere for at have nægtet at ville vejlede Tiltalte under Sagens Procedure, medmindre Tiltalte Intet sagde og gjorde, men kun hørte paa, hvad Dommeren vilde sige, samt for at have sagt til Tiltalte, at Frederiksens Skyld allerede ved, hvad der forelaa i Sagen, var bevist, for at forhindre, at Tiltalte tilvejebragte de yderligere Bevisligheder herfor, som han foregiver at have kunnet fremskaffe. At Udfaldet af de to oftnævnte Højesteretsdomme blev Tiltaltes Domfældelse, tilskriver denne endvidere de for ham i de vedkommende Sager beskikkede Defensorer for Højesteret. — Højesteretsadvokat Hindenburg, der var hans beskikkede Defensor for denne Domstol i den første af disse Sager, beskyldtes for forsætlig at have undladt at forelægge Højesteret nogle ham af Tiltalte ihændegivne Erklæringer, som, efter hvad Tiltalte mener, vilde have bevirket hans Frifindelse i Sagen. — Han insinuerer, at Advokaten har handlet sualedes af Venskab for Assessor Madvig, for hvem han mener, at disse Erklæringers Indhold, om det var blevet Højesteret bekjendt, kunde have haft ubehagelige Folger. — Mod Højesteretsadvokat Nellesmann, der var hans beskikkede Defensor i den anden af de af Højesteret paakjendte Sager, retter Tiltalte en Beskyldning, der gaar ud paa, at denne, for at fremkalde en uretfærdig Domfældelse for hans Vedkommende, har vægret sig ved at forelægge Højesteret et af Tiltalte selv forfattet Indlæg og 79 Stkr. Dokumenter. Begge Advokater beskylder han derhos for at have senere forholdt ham Udleveringen af de vedkommende Aktstykker. Under de i nærværende Sag optagne Forhører har Tiltalte vedstaaet samtlige ovenanførte Beskyldninger mod de nævnte Dommere og Advokater, kun med den Modifikation for Assessor Hindenburgs Vedkommende, at den denne paasagte urigtige Protokollation i Henhold til den omtalte Post paa 3060 Kr. muligens skyldes en Fejltagelse fra Assessorens Side. Noget væsentligere i Henseende til, hvad han sigter til ved sine Beskyldninger end, hvad der allerede indeholdes i disse, har han ikke opgivet. Politidirektøren i Kjøbenhavn betegnes af Tiltalte i de oftnævnte Andragender som Ophavsmanden til alle de Uretferdigheder og Forurettelser, for hvilke han mener, at han har været Offer, og beskyldes særligt for at have 3 Gange af Had og Avind mod ham og ren og pur Skingrund ladet ham fængsle. Ved disse Fængslinger vil Tiltalte have sigtet dels til hans An-

holdelse efter Politiets Ordre i de tvende Sager, i hvilke han af Løjesteret blev idømt Fængsel paa Vand og Brod som skyldig i Hæleri og Bedrageri, dels til, at han efter denne Embedsmands Ordre den 6te December 1873 blev anholdt som mistænkt for at have paansat den Ild, hvorved den ham dengang tilhørende Skjære Mølle Natten forud var nedbrændt, hvorved bemærkes, at denne Mistanke mod Tiltalte fandtes saa begrundet, at Tiltalte under hele den paafølgende Undersøgelse ved Retten om Aarsagen til Ildens Opkomst, ifølge afsagt Fængslingskjendelse, var belagt med Arrest.

Endelig retter Tiltalte i sine Andragender til Justitsministeriet forskjellige Sigtelser mod Kongens Foged i Kjobenhavn, hvoriblandt navnlig den, at denne Embedsmand ikke har forsmaaet til Brug under den mod Frederiksen foretagne Undersøgelse at afgive en usandfærdig Erklæring i hans Disfavor. Hvilken Erklæring han herved sigter til, har han ikke kunnet opgive, og forøvrigt skal, efter hans Forklaring, det Usandfærdige i Forklaringen have bestaaet deri, at det i denne hed, at en foretagen Fogedforretning var bleven rekvireret af Tiltalte hos en af Fogdens Assistenten, medens det var for Fogden selv, han mener at have forebragt Rekvisitionen om samme.

Assessor Lassen har i den Erklæring, han for sit Vedkommende har afgivet i Sagen, meddelt, at han en Gang under de af ham ledede Undersøgelser, som ere omtalte i det Foregaaende, har betjent sig af Ordet Skurk mod Tiltalte. — Forøvrigt ere de omtalte af Tiltalte i dennes Andragender til Justitsministeriet fremsatte Beskyldninger ikke blot fuldstændig ubestyrkede, men de maa efter selve deres Natur, hvad der allerede foreligger i vedkommende Sager og Undersøgelser, og hvad der er oplyst under de i nærværende Sag afholdte Forhører, i det Hele antages at være ugrundede og ubeføjede, og om end Tiltalte kan have levet sig ind i den Forestilling, at han var bleven behandlet uforsvarligen i private Anliggender, saa staa disse Forhold dels slet ikke i Forbindelse med nogle af de Beskyldninger, han i sine Andragender har rettet mod Embedsmænd, dels har han maattet kunne indse, at hans ubeviste Sigtelser af groveste Art mod Embedsmænd, der i Anledning af bemeldte Forhold have handlet i Embedsmedfør, savne al Grund.

Tiltalte vil som Folge heraf være at anse efter Straffelovens § 226 med Straf, der efter Omstændighederne findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Derhos vil Tiltalte for den usømmelige Skrivemaade, hvoraf han har betjent sig navnlig i et, efter Sagens Optagelse paa hans Begjæring under en Reassumtion af den, irøttelagte Indlæg, i hvilket han i de fornærmeligste Udladelser gjentager sine tidligere Beskyldninger og retter nye af samme Beskaffenhed mod Undersøgelssdommeren i

nærværende Sag i Henhold til Frd. 23 Decbr. 1735 § 2, være at anse med en Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse tilfaldende Bøde af 50 Kr.

Nr. 41. Sagfører **Oluf Lykke** (Ingen)

contra

Kjøbmand **N. C. Andersen**, Kjøbmand **J. O. Toft** m. Fl.
(Ingen).

Højesterets Dom.

Citanten, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 143. Højesteretssagfører **Bagger**

contra

Margreth Thompson eller **Thomsen**
(Defensor **Henrichsen**).

der tildales for Tyveri og Bedrageri.

St. Thomæ Bythings Extrarets Dom af 10 Novbr. 1882: Arrestantinden **Margreth Thompson** bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 4 Aar samt betale **Margreth Gomez** 60 cts. i Erstatning. Saa udreder hun og samtlige af Aktionerne flydende Omkostninger. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Den vestindiske Landsoverrets Dom af 13 Decbr. 1882: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Den idømte Erstatning at udredes inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyn-

delse og Dommen i det Hole at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Henrichsen 12 vestindiske Daler til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Arrestantinden Margreth Thompson eller, som hun ogsaa er kaldet, Thomson af St. Thomas for Tyveri og Bedrageri.

Forsaavidt Arrestantinden sigtes for Tyveri, er det ved hendes egen Tilstaaelse i Forening med det iøvrigt Oplyste godtgjort, at hun den 2den Oktober d. A. om Eftermiddagen Kl. omtrent 1 1/2 i et af 2de Brødre Charles og Alexander Joseph beboet Hus paa det saakaldte „Pollyberg“, St. Thomæ Bys østlige Forstad, fra Førstnævntes Værelse, medens han var ude, har tilegnet sig forskellige ham tilhørende Gjenstande, nemlig et uldent Tæppe, en Del Glasvarer og et Portræt, Alt under Et ansat til en Værdi af Doll. 4, idet hun skaffede sig Adgang til Værelset ved med Hænderne at afrive et Brædt paa den nederste Del af Døren, hvorpaa denne ved et let eller, som hun et andet Sted i Forhøret siger, stærkt Ryk gav efter. Døren beskrives som halv- eller helraadden og overhovedet afgivende et uforsvarligt Lukke.

Efter hvad Arrestantinden har forklaret, vil hun, der i den foregaaende Uge havde tilbragt 2de Nætter hos Ch. Joseph og plejet legemlig Omgang med ham, da hun forgjæves havde afæsket ham Betaling herfor, have anset sig berettiget til at gjøre sig selv betalt ved at tage de ovennævnte Gjenstande, hvorimod C. Joseph, nægtet han indrømmer, at hun har tilbragt en Nat i hans Værelse, idet han efter hendes Begjæring gav hende Til-ladelse hertil, bestemt har nægtet, at de havde Samleje. Men hvorledes det end antages hermed at forholde sig, skjønnes det ikke rettere end, at efter de foreliggende Omstændigheder, derunder at Arrestantinden er et ofte og særlig flere Gange for Tyveri straffet Individ, maa hendes Forhold med at tilegne sig C. Josephs Ejendele, uden at hendes Bevæggrund at ville tage sig selv til Rette, heri kan gjøre nogen Forandring, betragtes som Tyveri, dog alene som simpelt, efter hvad ovenfor er nævnt om Dørens Brøstfældighed.

Arrestantinden har dernæst vedgaaet, at hun nogle Dage

tidligere, den 28de September, efter at have tilbragt Natten hos C. Joseph og om Morgenen forladt ham, da hans Forlovede kom for at besøge ham, højere op ad Dagen indfandt sig paa hans Bopæl for at faa Penge af ham. Da det varede længe inden han kom tilstede, fik hun Lyst til at ryge en Pipe Tobak for at fordrive Tiden, hvorefter hun skaffede sig Adgang til hans Værelse paa samme Maade, som nys beskrevet, kun at hun ved denne Lejlighed gjennem den Aabning, som opstod ved, at hun afrev Bræddet, aftog en Krog paa den indvendige Side af Døren, og tilegnede hun sig en til 1 cts. vurderet Kridtpibe; men efter Beskaffenheden af hendes Forhold til C. Joseph og Gjenstandens ubetydelige Værdi findes hun ikke herved at have gjort sig skyldig i en strafbar Tilegnelse af fremmed Ejendom. At hun foruden Piben har taget $\frac{1}{2}$ R Tobak, saaledes som C. Joseph paastaar, er ikke godtgjort imod hendes Benægtelse.

Naar Arrestantinden fremdeles sigtes for at have forsøgt at skuffe sig Adgang til det af C. Josephs Broder, Alexander, beboede Værelse i den Hensigt at begaa Tyveri sammesteds, da har vel C. Joseph forklaret den 28de September at have truffet hende med Haanden stukket ind under Døren til det nævnte Værelse, og en Deponentinde vil omtrent ved den Tid have set et Fruentimmer i samme Stilling, uden at lægge Mærke til, hvem Fruentimmeret var, men ved disse Forklaringer, hvilke der ikke er funden Anledning til at lade Deponenterne bekræfte med Ed, er der ikke, endog afset, at de ere ubeedigede, imod Arrestantindens Benægtelse tilvejehragt Bevis imod hende for at have forøvet paagjældende Attentat.

Mod Hensyn til Sigtelsen for Bedrageri, da er det ved Arrestantindens egen Tilstaelse og det ellers Oplyste lovlig bevist, at hun efter den 28de September sidstleden at have modtaget af Margreth Gomez en Pose og 50 cts. for at kjøbe Brød hos en Bager, har anvendt Pengene til eget Brug, medens Posen, der er vurderet til 10 cts., er forkommet for hende. Af Margreth Gomez er der gjort Anmeldelse paa Politikammeret om dette Bedrageri og nedlagt Paastand om Erstatning.

Om Arrestantindens Personalialia bemærkes, at hun er skjønet at være 24 Aar gammel og født paa St. Ketta, samt tidligere foruden bl. A. at have været straffet ved St. Thomæ Politiret for Tyveri og Bedrageri med 180 Dages Tvangsarbejde, under Justits-sag har været straffet 2de Gang for Tyveri, senest ved St. Thomæ Extraretsdom af 14 September f. A., da hun for 2den Gang begaaet Tyveri, Brugstyveri og 3die Gang begaaet Løsgængereri blev anset med 1 Aars Forbedringshusarbejde. Som Følge heraf vil hun under nærværende Sag være at straffe som for 3die Gang begaaet Tyveri i Hønhold til Frd. 11 April 1840 § 15, jfr. §§ 44, 78 og 79, samt Adg. 6 Januar 1852 § 2 Nr. 3, og findes hendes Straf ved Underrettsdommen passende bestemt

til Forbedringshusarbejde i 4 Aar. Da nævnte Dom ligeledes med Rette har tilpligtet Arrestantinden at betale i Erstatning til Margreth Gomez 60 cts. — C. Joseph har faaet de ham fra-stjaa!ne Gjenstande tilbageleveret og frafaldet Erstatning for Af-savnet — samt at udrede Aktionens Omkostninger, vil den saa-ledes i det Hele være at stadfæste.

Nr. 130. Advokat Henrichsen
contra
Christen Larsen (Defensor Buntzen),
der tiltales for Vold.

Vallo Birks Extrarets Dom af 4 August 1882: Tiltalte, Arbejdsmand Christen Larsen af Gunderuphus, bør hen-sættes i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, hvorhos han vil have at udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder i Salar til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Ritzau og Glaiser, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Decbr. 1882: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 3 Gange 5 Dage. I Salar til Prokuratorerne Lehmann og Mundt, for Overretten, betaler Tiltalte, Arbejdsmand Christen Larsen af Gunderuphus, 20 Kr. til hvor. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Henrichsen og Etats-raad Buntzen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nær-værende, fra Vallo Birks Extraret hertil indankede Sag er Tiltalte Arbejdsmand Christen Larsen af Gunderuphus, aktioneret

for Vold. Ved egen Tilstaaelse og de under Sagen afgivne Vidneforklaringer er det bevist, at da Staldkarl Lars Nielsen af Gunderupgaard den 28de Maj d. A. havde begivet sig hen til Tiltalte og Hustru for at betale en Vaskeregning, og havde truffet dem begge udenfor det Hus, hvor de bo, Tiltalte i Færd med noget Snitarbejde, hvortil han benyttede en Kniv, og der var opstaaet en Ordstrid mellem dem, under hvilken Lars Nielsen udskjældte Tiltaltes Hustru, løb Tiltalte ind i Huset og hentede en Øxe, hvorefter han, holdende Kniven med aabent Blad i den ene Haand og Øxon i den anden, angreb Lars Nielsen og førte med Øxen et Slag efter hans Hoved, som han dog afparerede med Haandon, og derefter, da Lars Nielsen vendte sig om, et Slag i Ryggen paa ham med Bagen af Øxen, samt endelig, da Lars Nielsen snublede, kastede Øxen efter ham, hvorefter der opstod et Haandgemæng mellem dem, indtil nogle Tilstedeværende skilte dem ad. Ved den stedfundne Lægeundersøgelse fandtes paa Lars Niensens vonstre Ojes nedre Ojelaag et Saar af takket Form, der strakte sig gjennem hele Ojelaagets Dybde, medens selve Ojet ikke var læderet. Paa Ryggen fandtes mellem begge Skulderblade et Parti af 4 Centimeters Udstrækning, hvor Huden var Sæde for stribet Rødme og en Del Svulst, ligesom der var betydelig Ømhed for Tryk saavel her som paa de tilsvarende Ryghvirvler, men ingen Tegn paa Brud. Lægen har antaget, at Saaret paa Ojelaaget er tilføjet med en Kniv eller et andet lettere Redskab, og han har forment, at ingen af Læsionerne vil faa skadelige Følger for Lars Nielsen i Fremtiden. Ligesom det efter Lægeattesten er sandsynligt, at Saaret paa Ojelaaget er bibragt Lars Nielsen med den Kniv, som Tiltalte ifølge det Anførte holdt i Haanden, saaledes har Lars Nielsen ogsaa paa staaet dette, men da Tiltalte, der har forklaret at have tilføjet Lars Nielsen ikke blot Kontusionen i Ryggen, men ogsaa Saaret i Ojelaaget med Øxen, vedholdende har benægtet at have saaret ham med Kniven og ingen af Vidnerne har set dette, kan det ikke anses bevist, at Saaret er tilføjet med Kniven. Tiltalte har forklaret, at han blev ivrig og hidsig over, at Lars Nielsen udskjældte hans Kone, og at han ikke i Ojeblikket tænkte over, hvor farligt det var at bruge Øxe. Han har forsikkret, at det ikke var hans Hensigt at tilføje Lars Nielsen nogen Skade, og at han antog, at denne vilde være gaaet sin Vej, naar han saa Tiltalte komme med en Øxe. Øxen er under Sagen beskrevet som en almindelig Haandøxe, der vejede $2\frac{1}{4}$ Ø. Bladet var ca. 5 Tommer højt og 2 Tommer bredt, stumpet i Æggen og med flad Banc. Kniven var en almindelig Lommekniv med et Blad ca. $3\frac{1}{4}$ Tomme langt og endende i en Spids samt til at lukke sammen. For sit anførte Forhold er Tiltalte, der er født den 12te Maj 1841 og som ikke tidligere er funden kriminaliter tiltalt eller straffet, ved den indankede Dom rettelig anset efter Straffelovens § 203, men Straffen,

der er bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, findes at burde bestemmes til lignende Fængsel i 3 Gange 5 Dage.

Med denne Modifikation vil Dommen, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger billiges, være at stadfæste.

Tirsdagen den 13 Marts.

Nr. 144. Etatsraad Buntzen
 contra
 Christen Nielsen (Defensor Hansen),
der tiltales for Tyveri.

Antvorskov Birks Extrarets Dom af 28 November 1882: Arrestanten, Væversvend Christen Nielsen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han bør udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder i Salmr til Aktor, Prokurator Deichmann, 12 Kr. og til Defensor, Prokurator Drechsel, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 26 Januar 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salmr til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Jacobsen og Kaus, betaler Arrestanten Christen Nielsen 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Højesteretssagfører Hansen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende, fra Antvorskov Birks Extraret hertil indankede Sag er

Arrestanten Christen Nielsen, der er født den 10de Septbr. 1828 og som tidligere oftere har været straffet, derunder 6 Gange for Tyveri, senest for denne Forbrydelse i Forbindelse med Betleri ved Artz og Skippinge Herreders Extraretsdom af 31 Oktober 1877, aktioneret for Tyveri. Det er af Indsidder Jens Jensens Enke af Antvorskov Teglværk forklaret, at hun fra Slutningen af Marts Maaned f. A. havde en Del hende tilhørende Linned paa Bleg, saaledes at det blev lagt ud om Dagen og taget ind om Aftenen og henlagt i et Teglblænder Madsen tilhørende Vaskehus. Fra den 5te til 11te April f. A. forblev Linnedet imidlertid henliggende i Vaskohuset, der kun var aflukket om Natten, og da hun sidstnævnte Dag atter vilde fremtage det for at lægge det paa Blegen, savnede hun en ny Særk af Hælvtlenlærred, Ærmerne dog af Hørlærred, med en Rustplet paa en af Kilerne paa Nederdelen. Det er fremdeles af Arbejdsmand Jens Madsens Hustru af Antvorskov Hovedparcel udsagt, at hun paa en af de i fornævnte Tidsrum fra 5te—11te April indtrufne Paaskehelligdage købte af en hende ubekjendt Mandsperson for 1 Kr. 50 Ø. en Særk, som han foregav havde tilhørt hans afdøde Hustru. Den Særk, som hun saaledes vil have kjøbt, er af Jens Jensens Enke gjenkjendt som den hende frakomne og Magon til den er af hende forevist Retten, ligesom hun edellig har bevidnet, at den tilhører hende, og at den er frakommet hende uden hendes Vidende og Villie. Den 5te Juli s. A. indfandt Arrestanten, som den 9de April s. A. uden Tilladelse var bortgaaet fra Slagelse Fattiggaard, hvor han havde været indlagt til Forsorgelse og mod hvem Mistanken for det formodede Tyveri strax var bleven rettet, sig hos Jens Madsens Hustru for at bede om Noget at drikke, og hun gjenkjendte ham da strax, som den, der havde solgt hende Særken, hvorfor hun, saasnart han var gaaet, foranledigede, at to Mænd satte efter ham og anholdt ham og ifølge hendes og de nævnte tvende Mænds Forklaringer vedgik han da at have i en af Paaskehelligdagene solgt en Særk til hende, men paastod, at denne havde tilhørt hans Hustru, hvilken Forklaring han dernæst gjentog for Jens Jensens Enke og de oftnævnte tvende Mænd. Under Transporten til Slagelse undveg Arrestanten fra sin Bevogter og først efter at han i August Maaned f. A. var bleven anholdt i Kjøge for Betleri og havde udstaaet en ham ved bemeldte Kjøbstads Politirets Dom af 1 Septbr. s. A. herfor ikjendt Straf af 40 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost, blev han afleveret til Antvorskov Birk. Under det over ham i Sagen optagne Forhør har han imidlertid vedholdende benægtet ikke blot at have frastjålet Jens Jensens Enke nogen Særk eller at kjende den paagjældende ham foreviste Særk, men ogsaa at han i April Maaned f. A. har været i Besiddelse af nogen Særk, og at han overhovedet i denne Maaned har været inde hos Arbejdsmand Jens Madsens Hustru, og vel er der nu ved de oven-

anferte af samtlige Vedkommende beedigede Forklaringer, hvortil endnu maa føjes, at Tjenestekarl Christen Hansen under Ed har udsagt, at han vel ikke med fuld Bestemthed tør paastaa, men dog ikke skønner Andet end, at Arrestanten er den Person, som der første eller anden Paaækehelligdag f. A. kom ind hos Jens Madsens Hustru, medhavende, saavidt Vidnet erindrer, en lille Pakke, og at han forblev i Stuen, efter at Vidnet var gaaet — vakt en meget betydelig Mistanke mod Arrestanten, hvis tidligere Forhold noksom vidner om hans tyvagtige Tilbojelighed, men da Jens Jens Jensens Enke ikke har været istand til nærmere at godtgjøre sin Ejendomsret til den omhandlede Særk, og dennes Identitet med den, som Jens Madsens Hustru vil have kjøbt af Arrestanten, end ikke er oplyst, skønnes der dog ikke at være tilvejebragt et tilstrækkeligt Bevis til at dømme Arrestanten enten som Tyv eller som Hæler, og det maa derfor billiges, at Arrestanten ved den indankede Dom af 28 Novbr. f. A. er fri-funden for Aktors Tiltale i denne Sag.

Nr. 137.

Advokat Hindenburg

contra

Johan Christoffer Christiansen eller **Svaneberg** eller
Bürger (Defensor Buntzen),

der tiltales for Tyveri.

Salling Herreds Extrarets Dom af 17 Oktbr. 1882: Tiltalte, Fattiglem Johan Christoffer Christiansen eller Svaneberg eller Bürger af Norrebroby Fattighus, bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, samt udrede i Erstatning til Skomager P. Hendriksens Enke, Maren Jespersen af Norrebroby Fattighus, 25 Øre. Saa bør Tiltalte og betale alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Overretssagfører Tüchsen, og Defensor, Prokurator Groth Petersen, 12 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 Januar 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Maag og Engberg, bør Tiltalte Johan Christoffer Christiansen eller Svaneberg eller Bürger betale 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige For-

kyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Hindenburg og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende, fra Salling Herreds Extraret hertil indankede Sag er Fattiglem af Norrebroby Fattighus Johan Christoffer Christensen eller Svanoberg eller Btjger, der er født den 12te Decbr. 1819 og som ved Højesteretsdom af 4 Oktober 1875 er anset efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, tiltalt for Tyveri, og er han ved bemeldte Herreds Extraretsdom af 17 Oktbr. f. A. for den nævnte Forbrydelse bleven anset efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Led, jfr. dens § 229 Nr. 4 og § 57, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvorhos han er bleven tilpligtet at udrede 25 Øre i Erstatning til Skomager P. Hendriksens Enke, Maren Jespersen, og at betale alle Sagens Omkostninger. Det er under Sagen under et paa Foranledning herfra optaget Reassumptionsforhør, ved Tiltaltes egen, med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse bevist, at han en Dag i forrige Vinter har tilvendt sig en bemeldte Hendriksens Enke, som da boede i Norrebroby Fattighus, saaledes at hun og Tiltalte havde fælles Forstue, tilhørende Hængelaas med Nogle, af Værdi 20 Øre, der hang løst paa hendes uafsaasede Dør ud til nævnte Forstue, og at han en Dag i Juli Maaned f. A., da Hendriksens Enke var bortrejst, har i den Hensigt at lukke sig ind i hendes Værelse, for hvilket dør da var anbragt en anden Hængelaas, og undersøge om der ikke var Noget i Værelset, som han kunde stjæle og derpaa sælge for Brændevin, først søgte at aabne denne Hængelaas med en af Metaltraad lavet Dirk, og da det ikke vilde lykkes, aabnet den med den til den stjalne Hængelaas hørende Nogle, og derpaa i Værelset tilvendt sig en til 1 Kr. 50 Ø. ansat Hovedpude, samt 2 til 25 Øre ansatte tomme Flasker, hvorefter han solgte den ene for Brændevin, medens den anden gik itu, da han vilde vaske den; ved Bortgangen afstukkede han paa ny Hængelaasen. Da Hendriksens Enke kom tilbage i August Maan-

ned f. A. og savnede Pudlen, fandt hun den ved Eftersøgning hos Tiltalte, som endnu ikke havde solgt den, men tog den ikke med, og lagde han den derefter, for om muligt at undgaa Opdagelse. hemmelig tilbage i hendes Kjøkken, hvortil han skaffede sig Adgang med samme Nøgle, da hun havde forhindret ham i at skaffe sig Adgang til Værelset ved at anbringe en anden Laas for samme. Da det nu maas billiges, at Tiltalte for de saaledes vedgaaede Tyverier er anset ved den indankede Dom efter de anførte Lovbestemmelser og den ved Dommen fastsatte Straf findes passende og ligeledes dens Bestemmelser om Erstatning og om Sagens Omkostninger tiltrædes, vil Underrettsdommen i det Hele blive at stadfæste.

Nr. 126.

Advokat Hindenburg

contra

1) **Johan Christian Kornbæk Jørgensen** og 2) dennes Hustru **Ane Margrethe**, født **Jensen** (Def. Buntzen),

der tiltales, Førstnævnte for Tyveri og Sidstnævnte for Hæleri og anden Meddelagtighed i Tyveri.

Salling Herreds Extrarets Dom af 6 Juli 1882: De Tiltalte, Murer Johan Christian Kornbæk Jørgensen og Hustru Ane Margrethe Jensen af Veile Fattighus, bør hensættes Førstnævnte i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, Sidstnævnte i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Murer Johan Christian Kornbæk Jørgensen bør derhos at udrede i Erstatning til Indsieder P. Top af Veile Fattighus 3 Kr., til Gaardmændene Hans Madsen og Anders Erichsen, Begge af Veile, 1 Kr. til hver, til Gaardmand Rasmus Jørgensen af Veile 3 Kr., til Skov ejer Jens Knudsen sammesteds 4 Kr., til Sognefoged Rasmus Rasmussen af Veile 25 Øre, samt til Husmand Rasmus Ludvig Hansen af Veile Mark 6 Kr. 60 Øre og til L. Pedersen af Veilegaard ialt 12 Kr. 33 Øre. Saa bør begge Tiltalte in solidum at betale alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Overretssagfører Titchsen, og Defensor, Prokurator Groth-Petersen, 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 24 Novbr. 1882: Tiltalte Johan Christian Kornbæk Jørgensen

bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Iøvrigt bør Underrettsdommen ved Magt at staude. I Saler til Aktor og Defensor for Overretten. Prokuratorerne Bloch og Leth, betale de Tiltalte Johan Christian Kornbæk Jørgensen og hans Hustru Ane Margrethe, født Jensen, in solidum 20 Kr. til hver. De idømte Erstatningsbeløb at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden for Tiltalte Jørgensen findes at maatto forlænges til 1 Aar.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Johan Christian Kornbæk Jørgensen bestemmes til et Aar. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En til Advokat Hindenburg og Etatsraad Buntzen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Johan Christian Kornbæk Jørgensen, der er døbt den 21de Januar 1820 og ikke funden tidligere straffet, og hans Hustru Ane Margrethe, født Jensen, der er født den 23de April 1823 og ved Odense Kjøbstads Extraretsdom af 30 September 1874 anset efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 4 Dage, ere under nærværende, fra Salling Herreds Extraret hertil indankede Sag tiltalte: Førstnævnte for Tyveri og Sidstnævnte for Hæleri og anden Meddelagtighed i Tyveri, og ved den indankede Dom af 6 Juli d. A. blevne ansete: Jørgensen efter Straffelovens §§ 228 og 234, jfr. §§ 57, 62 og 23 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og hans Hustru efter Straffelovens § 238 og § 241, jfr. §§ 55, 56 og 57, med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, hvorhos Jørgensen er tilpligtet at udrede forskjellige, af de Bestjaalne paastaaede Erstatningsbeløb, og han og hans Hustru in solidum at tilsvare alle Sagens Omkostninger.

De Forbrydelser, i hvilke de Tiltalte ifølge deres under Sagen afgivne Tilstaelser og det iøvrigt Oplyste have gjort sig skyldige, ere følgende:

Tiltalte Jørgensen, der med sin Hustru boede i Veile Fattighus, har i Løbet af sidste Vinter og Foraar 3 eller 4 Gange

skaffet sig Adgang til den af Peder Pederson Top sammesteds beboede aflaaede Stue, første Gang ved, mulig med Hjælp af en Knibtang, at udtrække den Krampe i Dørstolpen, hvori Hængelaasen til Døren var anbragt, og de følgende Gange, da denne Krampe var bleven bedre befæstet, ved at aabne Hængelaasen med en falsk Nøgle, hvad han hver Gang efter sin Forklaring kun gjorde for fra en uafaaet Kiste i Værelset at tilvende sig en Snaps Brændevin og en Bid Brød, hvad han ogsaa gjorde, til en samlet Værdi af ca. 10 Øre, hvorimod det ikke er opløst, at han tilvendte sig noget som helst Andet i Værelset.

I Løbet af sidste Vinter har Tiltalte Jørgensen derhos i forskellige Gange fra nævnte Tops Brændselsrum, dels ved at gaa derind, naar det var uafaaet, dels ved fra sit eget Brændselsrum, der ligger ved Siden af, at række Haanden ind over Skillerummet, der ikke naaede op til Loftet, tilvendt sig en Del Torv til en samlet Værdi af ca. 2 Kr. 90 Øre, hvilke Torv Tiltaltes Hustru, der var bekendt med, hvorledes han var kommen i Besiddelse af dem, derpaa har brugt som Brændsel i deres Husholdning.

Tiltalte Jørgensen har derhos i Løbet af de sidste 5 à 6 Aar gjentagne Gange stjaalet unge Ahorn- og Asketræer paa Roden fra forskellige omboende Gaardmænds Skovlodder, hvilket dog efter hans egen Forklaring har indskrænket sig til, at han i Løbet af den Tid har stjaalet fra Gaardmand Hans Madsens Gaard et Træ til Værdi af 1 Kr., fra den Anders Eriksen nu tilhørende Gaard ligeledes et Træ til Værdi af 1 Kr., fra Rasmus Jørgensens Gaard 3 Træer, tilsammen til Værdi af højst 3 Kr., og fra Jøns Christian Knudsens Skov 4 Træer til en samlet Værdi af 3 à 4 Kr., hvilke Træer han henyttede til deraf at lave Skeer, som hans Hustru derpaa tildels gik om med og solgte for ham, uagtet han havde meddelt hende, hvorledes han havde faaet Træet dertil. I Løbet af sidste Vinter har han derhos af et Hegn i Skovfoged Rasmus Rasmussens Skovlod tilvendt sig en Del Gjærdsel til en samlet Værdi af 25 Øre, som han brugte som Brændsel. De paagjældende Ejere have vel anslaaet saavel Mængden som Værdien af det dem saaledes af Tiltalte Jørgensen fravendte Træ en Del højere, men uden at dette mod hans Benægtelse har kunnet bevises.

Modens Tiltalte Jørgensen for en Del Aar tilbage arbejdede hos Gaardmand Lars Pederson paa Vejlegaard, tog han en Aften, da han gik hjem uden Ejerens Vidende og Vilje, et omtrent nyt Hestedækken til en Værdi af 12 Kr. med sig fra den uafaaede Stald.

Efter hans egen Forklaring, der forsuavidt man lægges til Grund ved Paadømmelsen, gjorde han kun dette for dermed at beskytte sig mod den stærke Regn, som det den Aften var, men senere besluttede han sig til at beholde Dækkenet, hvad han

ogsaa gjorde, og da det efterhaanden var blevet noget medtaget af Rotter, benyttede hans Hustru, der vidste, hvorledes han havde erhvervet Dækkenet, dette til dermed at lappe deres Dyner. Om trent samtidig med Dækkenet eller lidt senere tilvendte han sig ligeledes hos nævnte Gaardmand Pedersen en Kylling, der er ansat til en Værdi af 33 Øre, som han og hans Hustru fortærede i Forening, uagtet hun vidste, at han havde stjaalet den. Medens han selv har forment, at det er 8 à 10 Aar siden, at han tog det nævnte Dækken og Kyllingen, har saavel hans Hustru som Bestjaalne forment, at det ikke er 8 Aar siden, og har særlig hans Hustru — hvad der for hendes Vedkommende maa lægges til Grund ved Paadømmelsen — ansat det til at være efter at ovennævnte Dom af 30 Septbr. 1874 var overgaaet hende.

Endelig har Tiltalte Jørgensen en Aften i September Maaned 1880, da han gik forbi Husmand Rasmus Ludvig Hansens paa Veilemark tæt ved Landevejen liggende Hus, fra Haven ved samme, hvortil Laagen var uafaalet, og hvori han vidste, at der stod en Kobberkjedel, tilvendt sig denne, der maa antages at have havt en Værdi af i alt Fald 6 Kr. 60 Øre, og som han Dagen efter solgte i Odense.

For de af de Tiltalte saaledes vedgaaede Forbrydelser ville de — hvorved bemærkes, at Aktionsordren ikke kan være til Hinder derfor, og at Gaardmand Lars Pedersen ubetinget har fordret Tiltalte Jørgensen dragen til Ansvar for at have taget Hestedækkenet med sig fra Veilegaard — blive at anse: Tiltalte Jørgensen efter Straffelovens § 229 Nr. 4, § 228, § 234, § 236 og Analogien af § 253 og Tiltalte Jørgensens Hustru i Medfor af Straffelovens § 241, 1ste Led, efter dens § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri og efter Analogien af Straffelovens § 253, jfr. med § 55, og findes Straffen passende at kunne bestemmes for Tiltalte Jørgensen til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, men for Tiltalte Jørgensens Hustru, som ved Underrettsdommen sket, til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, hvorhos bemeldte Dom ligeledes vil være at stadfæste iovrigt, saavel med Hensyn til Erstatningerne som med Hensyn til Omkostningerne.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 4.

Onsdagen den 14 Marts.

Nr. 118.

Etatsraad Buntzen

contra

Kjøbmand og Detaillist Lars Hansen (Defensor Hindenburg).

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, ved Langelands Herreders Politiret mod Tiltalte, Kjøbmand og Detaillist L. Hansen af Rudkjøbing, for Overtrædelse af Næringslovens Bestemmelser om Afholdelse af Auktion anlagte Sag er Tiltalte — der ved bemeldte Herreders Politiretsdom af 13 April 1880 i Medfør af Lov 23 Maj 1873 § 6 og Lov 29de December 1857 § 75 er bleven anset med en Bøde af 20 Kr., ligesom han under 30 Juli 1880 inden samme Ret har modtaget en Advarsel om at holde sig Lovgivningens Bestemmelser om Retten til at holde Auktion over Handelsvarer efterrettelig, og som derefter ved nærværende Rets Dom af 13 December 1881 for 2den Gang begaaet uberettiget Næringsbrug efter Lov 29de December 1857 § 75 er anset med en Bøde af 100 Kr. — ved Politiretens Dom af 16 August d. A. anset efter Lov 29 December 1857 § 75, cfr. Lov 23 Maj 1873 § 6 med en Bøde af 200 Kr. til Svendborg Amts Fattigkasse.

Da Tiltalte, der den 13de Maj 1879 har erhvervet Næringsbevis til at drive Detailhandel, som det i Beviset hedder: „paa sin nuhavende Bopæl i Tryggeløv By og Sogn“, efter at have drevet Handel der indtil den 7de Marts 1881, da han anmeldte Flytning til et andet Sted i samme Jurisdiktion, og efter forskellige mellemliggende Anmeldelser om Flytning, den 21de November 1881 har anmeldt Flytning som det i den Beviset af Politimesteren herom givne Paategning hedder: „til Tryggeløv By, Tryggeløv Sogn“, findes han, der saaledes i sin Tid i over 1 Aar har drevet Næring i Tryggeløv By, i Henhold til Lov 23de

Maj 1873 § 6 berettiget til i bemeldte By at lade afholde offentlig Auktion over de Varer, som han ellers er berettiget til at forhandle, uden at det herimod kan komme i Betragtning, at han, da han den 13de Marts og 28de Juli d. A. i Tryggeløv By lod bortsælge Manufakturvarer ved offentlig Auktion overhovedet ikke — naar undtages en enkelt Dag i September 1881 — i det sidste Aar forinden disse Auktioner havde havt Udsalg der paa Stedet, og han findes derfor ikke ved Afholdelsen af disse tvende Auktioner at have gjort sig skyldig i noget Forhold, hvorfor der kan paalægges ham Strafansvar.

Derimod findes Tiltalte, som i den indankede Dom antaget, ikke i Henhold til Lov 23 Maj 1873 § 6 at have været berettiget til i Kinderballe By den 27de Marts d. A. at lade bortsælge Manufakturvarer ved offentlig Auktion, eftersom han ifølge den ovenomhandlede hans Næringsbevis meddelte Pantegning om den af ham senest gjorde Flytningsanmeldelse kun har været berettiget til at drive Næring i Tryggeløv By, ligesom han derhos heller ikke efter det Oplyste nogensinde har drevet Næring i Kinderballe By, i hvilken Henseende bemærkes, at den Omstændighed, at sidstnævnte By er beliggende i samme Sogn som Tryggeløv By ikke, saaledes som af Tiltalte forment, i saa Henseende kan komme i Betragtning. Som Følge heraf vil Tiltalte for Afholdelsen af den senest omhandlede Auktion nu være at anse efter Lov 29 December 1857 § 75 for 3die Gang begaaet uberettiget Næringsbrug, og da den i den indankede Dom fastsatte Bøde findes passende, vil Dommen, hvis Bestemmelser om Sagens Omkostninger ligeledes billiges, derhos være at stadfæste.

Mandagen den 19de Marts.

Nr. 47. Ejerinden af Oddesunds Færgegaard paa Thyholm,
Dorothea Krizsan (Bagger)

contra

Indenrigsministeriet (const. Kammeradvok.),

betreffende Eneret til Færgefarten.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 Marts 1882: Indstævnte, Dorothea Krizsan med Mand og Værge Peter Krizsan bør være uberettiget til i sin Egenskab af

Ejerinde af Oddesund Færgegaard at modsætte sig, at Andre drive Færgefart over Oddesund mod Betaling. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

Efter Indholdet af det i den indankede Dom ommeldte Kongelige Skjøde af 22 November 1661 paa Ørum Slot med Tilliggende og de øvrige Højesteret forelagte, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det antages, at der ved den i Skjødet nævnte «Ottsunds ferge» betegnedes et fra ældre Tid bestaaende, mod Indfæstning og Landgilde af Kronen bortfæstet Færgested med noget Jordtilliggende og en dertil knyttet Eneret til at besørge Færgefart over Oddesund, hvilken Ret var ansat til Hartkorn, — hvorved bemærkes, at der ikke kan gives de Indstævnte Medhold i, at denne Partkornsansættelse alene havde Hensyn til den Sundafgift, der fra gammel Tid erlagdes af Thyholms Bønder. Da «Odde-Sundgaard» i Aaret 1770 bortsolgtes fra Ørum Slots Gods, fulgte denne Eneret med og er siden bestandig afhændet sammen med Gaarden, som nu ejes af Citantinden, og der er Intet fremkommet om, at nogen Anden end Brugerne af bemeldte Gaard nogensinde har udøvet Færgefarten over Oddesund mellem Thyholm og Harsyssel. Da nu den Omstændighed, at, som i Dommen anført, en Ejer af Færgestedet i 1815 har ansøgt om og erholdt en personlig Bevilling paa Færgerettigheden over Oddesund og at lignende Bevillinger tildels ere meddelte senere Ejere, efter de herom foreliggende Oplysninger ikke kan give det Offentlige Føje til at betragte den til Færgestedet knyttede Eneret til Færgefarten som opgiven, vil de Indstævntes Paastand om, at Citantinden kjendes uberettiget til som Ejerinde af Oddesund Færgegaard at modsætte sig, at Andre drive Færgefart over Oddesund mod Betaling, ikke kunne tages til Følge, hvorimod der maa tillægges hende Friindelse for deres Tiltale.

Processens Omkostninger for begge Retter blive at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Citantinden bør for de Indstævntes Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I Vinter-tiden 1851--52 afgik ved Døden Indstævnte Dorothea Krizsans første Mand Mads Jeppesen Madsen, der ved Skjøde af 27 Juni 1843 af den tidligere Ejer Christoffer Rasmussen havde tilkjøbt sig Oddesund Færgegaard i Odby Sogn paa Thyholm med Bygninger og Jorder af Hartkorn, Ager og Eng 2 Skp. 3 Fdk. 2 Alb., dette Hartkorns Anpart af Konge- og Kirketiende og som det hedder i Skjødet „Færgerettigheden af Vandskylds Hartkorn 3 Tdr. 2 Skp. ifølge allernaadigst Privilegium af 5 April 1842, Færgeredskaberne, Fiskerirettigheden, Kroholds- og Gjæstgiveri-Privilegiet ifølge Bevilling af 27 December 1838 samt Rettigheden til Sundafgiften af Thyholms Beboere“, alt saaledes som Sælgeren ejede samme ifølge Skjøde af 24 Juni 1839, og som derefter under 9 September 1843 var bleven beskikket til Opsynsmund ved Befordringsvæsenet over Sundet og under 11 Maj 1844 havde erholdt allerhøjeste Bevilling paa Færgerettigheden over Oddesund, og ifølge et mellem Ægtefællerne oprettet reciprokt Testament, blev Indstævnte ved hans Dod Ejer af bemeldte Ejendom med tilhørende Rettigheder, hvorpaa hun under 29 Oktober 1852 ansøgte om, at den hendes afdøde Mand ved Bevillingen af 1844 hjemlede Færgerettighed maatte blive overført paa hende og ny Bevilling lydende paa hendes Navn allernaadigst udfærdiget. Forinden Svar herpaa indløb, indgik hun imidlertid den 18de Marts 1853 nyt Ægteskab med Strandingskommissionær Kastberg, dog at hun ifølge konfirmeret Ægtepagt beholdt sin hidtilhavte Formue som Særeje, og bemeldte Kastberg ansøgte derefter under 20 Marts 1856 om, at Færgebevillingen maatte blive fornyet og overført paa hans Navn; men forinden der herpaa fuldt Resolution. afgik han ved Døden den 8de Januar 1860, og, efter at Enken under 7 Maj s. A. havde indgaaet en Kontrakt med Jens Nielsen Mærsk om Forpagtning af Færgegaarden med Retten til Færgefart over Sundet, ansøgte hun under 17de August s. A. Generalpostdirektionen om Tilladelse til, at den Færgegaarden tilkommende Ret til Færgefart over Oddesund samt Bestillingen som Opsynsmand over Befordringsvæsenet i Sundet saaledes af hende maatte bortforpagtes til den nævnte Person for et Tidsrum af 10 Aar, og under 25 April 1865 blev der da meddelt bemeldte J. N. Mærsk allerhøjeste Bevilling til, saalænge Forpagtningen af Færgestedet vedvarede, at besørge Overførselen over Sundet og at hæve Sundafgift af Thyholms Beboere, ligesom han under 3 November s. A. fik Udnævnelsesbrev som Opsynsmand ved Befordringsvæsenet over Sundet. Da Indstævnte Dorothea Krizsan derpaa i 1866 indgik Ægteskab med hendes nuværende Mand, Medindstævnte Peder Krizsan, efter at de ved en den 16de August s. A. oprettet og senere allerhøjest konfirmeret Ægtepagt havde fastsat, at der ikke skulde være Formuefællesskab imellem dem og at Indstævnte saaledes vedblivende

skulde være Eneejer af Oddesund Færgegaard, fratraadte J. N. Mærsk Forpagtningen, og den ham meddelte Bevilling og Udnævnelse blev derfor kasseret. Indstævnte har dorefter paa forskjellig Maade modtaget Opfordring af Generalpostdirektionen og af Indenrigsministeriet, under hvilket Ministerium Overbestyrelsen af Færgevæsenet ifølge Bekjendtgjørelse af 30 Juni 1871 er henlagt fra den 1ste April 1872, om at løse ny Bevilling paa Færgefarten over Oddesund, men hun har vægret sig derved, idet hun har gjort gjældende, at Eneret til Færgefart over Sundet tilkommer Oddesund Færgegaard som et reelt Privilegium, saa at hun som Ejer af Gaarden har en saadan Eneret og derfor ikke her til behøver at løse nogen Bevilling. Da Indenrigsministeriet imidlertid ikke har kunnet tiltræde denne Anskuelse har samme efter Overenskomst med Indstævnte og hendes fornævnte Mand anlagt nærværende Sag her ved Retten som vedtaget Værnething og herunder paastaet Indstævnte kjendt uberettiget til i hendes Egenskab af Ejerinde af Oddesund Færgegaard at modsætte sig at Andre drive Færgefart over Oddesund mod Betaling, samt tilpligtet at betale Sagens Omkostninger og derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat, der har givet Mode under Sagen for Ministeriet. Indstævnte har derimod paastaet sig frifunden for Ministeriets Tiltale og sig tillagt Sagens Omkostninger hos det Offentlige. Det er in confesso mellem Parterne her under Sagen, at der fra gammel Tid tilkommer Ejeren af den omhandlede Færgegaard en aarlig Afgift en saakaldt Sundafgift, af Bønderne paa Thyholm, for hvis Oppebørsel han er forpligtet til at holde Færge og Baadene vedlige i forsvarlig Stand til Overfart over Oddesund og at yde de paagjældende Beboere af Thyholm fri Overfart og det derhos fremfor Andre dog mod en Betaling af 3 Sk. for hver Vogn, der føres over frem og tilbage, til Oplysning om hvilken Ret der under Sagen er fremlagt tvende den 21de August 1686 og den 28de Juli 1814 inden Refs Herredsting optagne Thingsvidner, og det bliver ikke af Citanterne bestridt, at Indstævnte uden nogen Bevilling er baade berettiget til at oppebære bemeldte Afgift og ifølge heraf saavel berettiget som forpligtet til at færges for Thyholms Beboere over Sundet, ligesom det ej heller bestrides, at hun uden Bevilling har Ret til at færges andre Rejsende saavel som Gods og Andet over Sundet, men Citanterne benægte, at hun har nogen Eneret til saadan Overførsel eller Ret til at modsætte sig at Andre drive Færgefart for Betaling over samme Sund, og herom er det da, at Spørgsmaalet under nærværende Sag drejer sig.

Efter Sagens Oplysninger hørte Oddesund Færgegaard eller, som den ogsaa kaldes, Oddesundgaard, i ældre Tid til det Kronens Slot Ørum underliggende Bøndergods og blev bortfæstet af den kgl. Lehnsmand paa Ørum Slot, til hvilken Fæsterne betalte aarlig Afgift eller Landgilde, der i en fremlagt Extraktafskrift af

Lehnsmandens Regnskab for 1580 kaldes „Færgepending“, og da udgjorde 10 Mark danske eller gammel Mønt, men ifølge Lehnsmandens Regnskab for 1586 og senere Aar udgjorde 13 Mk. 5 Sk. 1 Alb. Ved Skjøde af 22de November 1661 solgte Kong Frederik III Ørum Slot og Lehn med tilliggende Bondergode, der i Skjødet opregnes med Angivelse ved hvert Sted af Brugernes Navne, og hvad de „skyldte“ aarligen, hvorunder nævnes i Odby Sogn bl. A. Oddesunds Færge med Mikkell Nielsen som Bruger, af Hartkorn 6 $\frac{1}{2}$ Td. 1 Skp. 1 $\frac{1}{2}$ Fdk. og Skyld 13 Mk. 5 Sk. 1 Alb., idet Kongen dog forbeholdt sig og sine Successorer paa Thronen Ret til, saafremt Kjøberen eller dennes Efterkommere maatte blive tilsinds af afhænde Ejendommen, da at tilbagekøbe samme; men denne saakaldte Relutionsret blev af Kong Frederik IV mod et Vederlag afstaaet til den daværende Ejer af Godset, hvorom et særskilt Skjøde udstedtes den 29de August 1720, og Oddesund Færgegaard har senere bestandig været i privat Eje. Ved Matrikuleringen af 1688 blev dens foranførte Hartkorn af 6 Td. 5 Skp. 1 Fdk. 1 Alb., der ifølge en fremlagt Extraktudskrift af Matrikulerings-Modelbogen for Refs Herrod maa antages at have indbefattet Skyldsætning saavel af Færgefarten som af Gaardens Jordtilliggende, forandret derhen, at Færgegaardens Jorder ansattes til Ager og Engs Hartkorn 2 Skp. 3 Fdk. 2 Alb. og Overfarten til Færgeløbshartkorn: 4 Td. 2 Skp., og af dette sidste Hartkorn have Færgegaardens Ejere senere bestandig svaret Skat til Staten efter de derom gjældende Regler, ligesom der endnu i Henhold til Loven af 20 Juni 1850 om Ophævelse af forskjellige Skatter m. m. § 8 deraf erlægges en aarlig Afgift til Statskassen af 3 Kr. 96 Ø. Ved Auktionsskjøde af 11 Juni 1770 blev Færgegaarden med det foranførte Færgeløbs og Jordskyldhartkorn, med Bygning, Færgeløb, Færge og Baade med alt tilhørende Herlighed og Rettighed, Mark og Ejendom, Føddel og Færgang og alt hvad nu tilligger og af ældre Tid tilligget haver bortsolgt for sig, og den blev derpaa gjentagne Gange paany solgt, indtil den ved Skjøde af 11 August 1814 blev af Mads Andersen Abildgaard overdraget til Mads Knudsen Langballe, der ansøgte om og under 1 Juli 1815 for sin Person erholdt en allerhøjeste Bevilling paa, som det hedder, „Færgerettigheden over Oddesund“. Om Meddelelsen af denne Bevilling, der er den første af slige Bevillinger, som nogen Ejer af Oddesund Færgegaard ses at have erhvervet, er følgende oplyst: Mads Knudsen Langballe, hvis Formand havde ladet optage det foran ommeldte Thingsvidne af 28 Juli 1814 til Oplysning om, hvad Færgemanden aarlig af Thyholms Beboere erholdt i Sundafgift for Transporten over Vandet, søgte først, som det maa antages, fordi Beboerne paa Thyholm gjorde Vanskelighed med at erlægge bemeldte Afgift, at erholde kgl. Konfirmation paa det optagne Thingsvidne betreffende Rettigheden til at oppebære Sundafgift af Beboerne

og indsendte et i dene Henseende affattet Andragende til Amtmanden over Thisted Amt. Allerede under 4 Maj 1811 havde imidlertid Generalpostdirektionen, under hvilken Overbestyrelsen af Færge- og Sundstederne ifølge Kanc. Plak. 24 Marts 1807 dengang henhørte, i Anledning af en fra Kommandør Lovenørn, som i Sommeren 1810 havde foretaget en Undersøgelse af Færgestedernes Tilstand i Jylland, modtagen Indberetning med Forslag til forskellige Forbedringer af Færgeindreiningerne ved Oddesund og et Par andre Færgesteder i Thisted Amt, tilskrevet bemeldte Amtmand, at da ingen af Ejerne af disse Færgesteder var forsynet med offentlig Bevilling eller Taxt og den Betaling, som hævedes for Overførselen, ikke svarede til de Udgifter, som et velindrettet Færgevæsen medførte, vilde Direktionen søge at bevirke dem Bevillinger paa Færgefarten og passende Taxter, naar de vilde afhjælpe de Mangler, der vare af den Beskaffenhed, at det billigen kunde paalægges Færgeejerne at foranstalte og bekoste det, hvorhos Generalpostdirektionen begjærede Amtmandens Ytringer om de fremsatte Forslag og tillige paalagde ham at foranstalte, at der ved Oddesund udtoges nogle nærmest Færgestedet liggende Bønder til at skaffe Færgemanden Hjælp til at bryde Isen i Sundet om Vinteren. Det er ikke oplyst, hvad Amtmanden har svaret Generalpostdirektionen paa denne Skrivelse, men da han havde modtaget den foranførte Ansøgning fra M. K. Langballe, tilskrev han en privat Mand, der havde vist Interesse for Færgeindreiningens Forbedring ved Oddesund, at det længe havde været hans Ønske at se de Uordner afhjulpne, som i en Række af flere Aar havde fundet Sted ved Oddesund Færgested, hvor Fartøjerne til Slutning vare saa forfaldne, at man ikke uden Livsfare kunde gjøre Overfarten, men at hans Bestræbelser i denne Henseende havde været frugtesløse, fordi Færgestedet var en privat Ejendom og han havde manglet Tvangsmidler til at sætte sine udstedte Ordre i Kraft, og at kun Thyholms Beboere, der hidtil havde ydet et aarligt Bidrag til Færgeanstaltens Vedligeholdelse, kunde være i Stand til at tvinge Færgemanden til at opfylde sine Pligter, hvorfor han fandt, at Beboerne havde handlet rigtigt og klogt i at tilbageholde deres aarlige Sundkorn og øvrige Emolumenter, saalænge Fartøjerne ikke holdtes i forsvarlig Stand, men vedbleve at være saa yderst brøstfældige. Amtmanden fandt derfor, at det vilde være uretfærdigt, om han ved at understøtte M. K. Langballes omtalte Ansøgning vilde søge at paaliste Thyholms Beboere Pligter, sanktionerede ved et Kongebud uden at forsikre dem de Rettigheder, som disse Pligter forudsatte, og at det tillige vilde være uoverlagt, om han ved denne Lejlighed glemte at tage Hensyn til de mange andre Rejsende saavel fra Ringkjøbing som fra Thisted Amter, der befarede Færgestedet, og da nu en bedre Indretning efter hans Tanker aldrig vilde kunne finde Sted, saa længe Færgestedet vedblev at

være blot privat og ikke som privilegeret underlagdes Øvrighedens Opsyn. anmodede han den paagjældende Mand om at indhente Ansøgerens Erklæring om han imod at erholde kgl. Konfirmation paa den i Thingsvidnet nævnte Sundafgift af Thyholms Beboere og kgl. allernaadigst Forsikkring om den Færgesgift, som Taxten for Sallingsund Færgested bestemte for andre Rejsende, vilde søge kgl. allernaadigst Privilegium paa Færgorettigheden ved Odde sund med Underkastelse af de Pligter, som Anordningen af 23 Juni 1812 bestemte for Sallingsunds Færgested, forsaavidt de paa Odde sund Færgested kunde anvendes, idet Amtmanden under disse Betingelser vilde gjøre Alt, hvad der stod i hans Magt for at forsikre Odde sund Færgeejere de paastaede Rettigheder af Thyholms Beboere, men i modsat Fald ikke kunde betragte Sagen anderledes end som en privat, der ved Lænds Lov og Ret maatte afgjøres og altsaa som saadan ikke kunde være nogen Gjenstand for Kongens allerhøjeste Garanti. Amtmanden modtog derefter en ny Ansøgning fra M. K. Langballe om, at Odde sund, som hidindtil havde været privat, maatte blive et privilegeret Færgested under samme Betingelser, som And. 23 Juni 1812 bestemte for Sallingsund Færgested, hvilken Ansøgning Amtmanden under Meddeløse af, hvorledes den var fremkommen, tilstillede Generalpostdirektionen og anbefalede til Bevilgelse, idet han udtalte, at da Sundafgiften i Korn allerede havde været svaret i Aaret 1686 og siden den Tid, saavidt man vidste, bestandig havde Færgestedsejeren den undisputerligste Hævdsret til denne Afgift. Ved at forelægge Kongen denne Ansøgning udtalte Generalpostdirektionen i sin allerunderdanigste Forestilling, at Færgemanden ved Odde sund hidtil havde ført Rejsende over Sundet uden at være bunden ved nogen vis Taxt og uden at være forpligtet eller enebertigt ved allernaadigst Bevilling, medens han derimod af Thyholms Beboere havde oppebaaret en aarlig Sundafgift for at overføre dem fremfor Andre og for en aldeles ringe Betaling, og idet Direktionen tiltraadte Amtmandens Yttringer om Færgeejers uimodsigelige Hævdsret til Sundafgiften og Anbefaling til, at Færgeejeren erholdt allerhøjeste Stadfæstelse paa denne Ret, imod at han underkastede sig samme Taxt, som gjaldt for Sallingsund Færgested og paatog sig de samme Forpligtelser, som ifølge Anordningen for Færgefarten over Sallingsund og Vildsund af 23 Juni 1812 paalaa det sidstnævnte Færgesteds Ejer, i hvilken Henseende det bemærkedes, at denne Anordnings Bestemmelser stemmede overens med de Forslag til en forbedret Indretning af Odde sund Færgested, som den fornævnte Kommandør Løvenørn i 1810 havde fremsat, indstillede Direktionen, at den maatte bemyndiges til at meddele Ansøgeren en Bevilling i Overensstemmelse med det Anførte, saaledes at det tillige paalagdes ham at udrede en aarlig Afgift af 5 Rd. til Befordringsvæsenets Fond. Ved den herpaa afgivne kongelige

Resolution af 16 Juni 1815 bemyndigedes Generalpostdirektionen til at meddele Mads Knudsen Langballe Bevilling paa Rettigheden til Færgefarten over Oddesund imod at han overtog de samme Forpligtelser, der i Anordningen for Færgefarten over Sallingsund og Vildsund, vare paalagte sidstnævnte Færgesteders Ejer, hvorhos det allernaadigst tillodes ham at oppebære Færgespenge efter den for Sallingsund gjældende Taxt samt frendeles af Thyholms Beboere for disses fortrinlige og fri Overforsel, naar kun 3 Sk. erlagdes for enhver Vogn, som de lode føre over Sundet frem og tilbage, at hæve den Sundafgift, som enhver af dem i Hævdetid maatte have erlagt, i hvilken Henseende Øvrigheden dog til Afgiftens fuldkomne fremtidige Berigtigelse burde efter foregaaende, paa Færgemandens Bekostning afholdt Undersøgelse lade forfatte og fornævnte Bevilling vedhæfte en fuldstændig Optegnelse saavel over de Beboere af Thyholm, der vare pligtige til at erlægge aarlig Sundafgift som over denne Afgifts Størrelse og Beskaffenhed for hver især, og endelig paalagdes det Færgestedets Ejer at udrede en aarlig Afgift af 5 Rd. til Befordringsvæsenets Fond fra den 1ste Juli 1815 at regne. Generalpostdirektionen udfærdigede derpaa, som det hedder „ifølge dertil meddelt allernaadigst Bemyndigelse“, under 27 Juni 1815 en Taxt for den Betaling, som vedkommende Færgemand, i hvis Færgerettighed Ingen under Mulkt af 2 til 4 Rd. efter Sagens Omstændigheder til Stedets Fattigkasse foruden Erstatning til den forurettede Færgemand af dobbelte Færgespenge, maa understaa sig at gjøre Indgreb, tillades for Fremtiden at oppebære for Færgefarten over Oddesund“, i hvilken Taxt det er tilføjet, at iøvrigt gjælde de for Færgefarten over Vildsund givne Bestemmelser, som indeholdes i And. 23 Juni 1812, ogsaa for Færgefarten over Oddesund“, og derefter udfærdigede Direktionen under 1 Juli 1815 ad mandatum en kgl. Bevilling for M. K. Langballe, der er formuleret noget anderledes end den kgl. Resolution, idet den gaar ud paa at Langballe maa besørge Overførselen af Rejsende og Gods samt alt Andet, der forlanges ført over Oddesund samt frendeles af Thyholms Beboere hæve Sundafgiften, saaledes som i Resolutionen nærmere bestemt, Alt imod, at Færgemanden overtager de samme Forpligtelser, som i And. 23 Juni 1812 ere paalagte Vildsund Færgestedes Ejer, samt at han erlægger en aarlig Afgift til Befordringsvæsenets Fond af 5 Rd., hvortil er føjet, at den nævnte Færgemand under Bevilingsens Fortabelse skal holde sig bodelde samt de i Taxten for denne Færgesfart af 27 Juni 1815 givne Bestemmelser og de Forskrifter, som herfter for Færgesvæsenet i Almindelighed eller denne Færgesindretning i Særdeleshed werde udgivne. nøje efterrettelig. Mads Knudsen Langballe solgte derpaa ved Skjøde af 2 Maj 1826 til P. Hansen Færgeguarden, sammes privilegerede Færgesfart, Gjæstgiver- og Kroholdsprivilegium, Fiskeri og enhver anden Rettighed.

som havde tilhørt Sund- eller Færgestedet, saavel som Færgeredskaberne, alt med de samme Herligheder, Byrder og Forpligtelser, som han efter Skjodor og Adkomster samt Privilegier havde været Ejer deraf, og da Kjøberen ikke indkom med Ansøgning om Tilladelse til at udøve de Rettigheder, som hans Formand efter Bevillingen af 1 Juli 1815 havde havt, medens han iøvrigt vedblev at betale de paa Færgefarten og Kroholdet hvilende Afgifter, lod Generalpostdirektionen ved Skrivelse af 31 Maj 1831 ham tilkjendegive, at saafremt han ikke indkom med Ansøgning om Bevilling paa Færgefarten, maatte han tilregne sig selv den Skade for ham, som deraf maatte følge, hvorpaa han i samme Aar indgav Ansøgning om Stadsfæstelse paa de Privilegier, som havde tilhørt Oddesund Færgegaard. Der ses imidlertid ikke at være udfærdiget nogen Bevilling for ham, forinden han døde den 23de September 1833, hvorefter Færgegaarden med Tilbehør overgik i hans Enkes og Svigersøns Eje, hvilke ved Skjøde af 24 Juni 1839 bortsolgte Færgegaarden med Tiender, „Færgerettigheden af Vandskyldshartkorn 4 Td. 2 Skp., Færgeredskaberne og Fiskerirettigheden, Kroholds- og Gjæstgiverprivilegiet samt Sundafgiften af Thyholms Beboere“ til den tidligere nævnte Christoffer Rasmussen. Fra denne modtog Generalpostdirektionen, som det hedder i en Skrivelse af 15 Januar 1842 fra samme til Amtmanden over Thisted Amt i Overensstemmelse med det i sin Tid allernaadigst udfærdigede Patent, hvorved formentlig sigtes til Patent af 25 Marts 1840 angaaende Bestallingers og Benaadningsbrevs Indsendelse til Konfirmation i Anledning af Thronskiftet, en Ansøgning om Konfirmation paa den for M. K. Langballe udfærdigede Bevilling paa Færgerettigheden over Oddesund og under 5 April 1842 blev der da meddelt ham en ny paa hans Navn lydende Bevilling af samme Indhold som den, der var meddelt Langballe, dog at der yderligere paalagdes ham en Forpligtelse til at holde flere Folk ved Overfarten paa visse Tider af Aaret og altid saa mange Folk, at Overfarten kunde foregaa uden Ophold, og derhos anførtes en under 18de Juli 1818 i Anledning af de da skete Forandringer i Pengesætsen, udfærdiget Tuxt for Færgefarten over Oddesund i Stedet for Taxten af 1815. Efter at Christoffer Rasmussen som foranført ved Skjøde af 27de Juni 1843 havde solgt Gaarden m. v. til Indstævntes første Mand Mads Jeppesen Madsen, forespurgte denne under 18de September s. A. Generalpostdirektionen om den hans Formand meddelte allerhøjeste Bevilling paa Overfarten over Oddesund var at anse som et personelt eller reelt Privilegium, samt om og hvorvidt det som Følge deraf blev nødvendigt for ham at erhverve en ny Bevilling for at være i lovlig Besiddelse af den ham af Rasmussen solgte Eneret til Overfart over Oddesund, og efter at vedkommende Herredsfoged og Amtmand havde udtalt sig for at den paa gjældende Bevilling maatte anses for personel, blev der gjen-

nem Generalpostdirektionen meddelt M. J. Madsen den foran omtalte Bevilling af 21 Maj 1844, der er enslydende med den Rasmussen meddelte Bevilling af 1842. Endnu bemærkes, at den ovenfor ommeldte for Jens Nielsen Mærsk under 25 April 1865 udfærdigede Bevilling paa Færgefarten i det Hele var enslydende med de tidligere udstedte Bevillinger med Undtagelse af, at det i samme var paalagt ham at erlægge 100 Rd. om Aaret til Thisted Amt som Bidrag til Havne- og Broanlægens Vedligeholdelse mod at Færgefartøjerne men ikke noget af det som de overførte, saalænge formeldte Afgift erlagdes, bleve fritagne for Havne- og Bropenge. Indstævnte har til Støtte for sin Paastand om at der til Ejendomsretten over Færgegaarden er knyttet en Eneret til for Betaling at drive Færgefart over Oddesund pauberaabt sig det kgl. Skjøde af 1661, hvorved Færgegaarden tilligemed det øvrige Gods, hvoraf den udgjorde en Del, blev bortsolgt fra Kronen. Hun har i saa Henseende anbragt, at, ligesom man, saa langt man kan komme tilbage i Tiden, finder at Adgangen til at besøge Færgefart over alt i Landet ved alle de Overfartsteder, som overhovedet vare af nogen Betydning, er gjort til Gjenstand for en Eneret derved, at denne udelukkende Ret enten er sat i Forbindelse med en fast Ejendom, fra hvilken Færgeriet drives eller er henlagt til en Korporation, et Færgelaug, hvilken Ordning af Forholdene maa forudsættes oprindelig tilvejebragt ved Statens eller Kongens Mellemkomst, saaledes maa det ogsaa antages, at Færgefarten over Oddesund, der altid har været et vigtigt Overfartssted, er bleven ordnet paa lignende Maade, idet den fra gammel Tid er bleven knyttet til den Kronen tilhørende Ejendom ved Sundet, saaledes at der er tillagt denne en udelukkende Ret til Færgefart over Sundet samt en Afgift af Beboerne paa Thyholm til Færgeriets Vedligeholdelse, hvilken Afgift, der som det fremgaar af Thingsvidnet af 1686 allerede den Gang var en gammel Afgift, og altsaa har tilkommet Gaarden længe førend denne blev afhændet fra Kronen, maa antages at skyldte et Paalæg fra Kongen sin Oprindelse. Den Gaarden saaledes tillagte Færgeret med den tilhørende Sundafgift har da tilligemed selve Gaarden været Gjenstand for Bortfæstning fra Kronens Side, og den aarlige Landgilde, som Fæsteren betalte, var ligesaa vel Afgift af Færgeretten som af Gaardens Jordtilliggende. Da Gaarden i 1661 blev afhændet, maa Færgeretten derhos nødvendigvis antages at være medfulgt, idet det i Skjødet hedder, at Kongen overdrog det paagjældende Gods med al dets Ejendom, Landgilde, Gjæsteri, Sagefald, Ægt, Arbejde, Jagt og al anden Herlighed — — — aldeles intet i nogen Maade undtaget, ligesom Retten ogsaa ligefrem blev betalt af Kjøberen. Kjøbesummen blev nemlig, som det fremgaar af Skjødet, fastsat i Forhold til den Landgilde, som Godset indbragte eller det derefter beregnede Hartkorn paa Godset, nemlig 35 Rd. pr. Td. Hartkorn, og da Færgeste-

dets Hartkorn var medregnet i det samlede Hartkorn, hvorefter Kjøbesummen beregnedes, var der altsaa ogsaa givet Betaling for samme. Indstævnte har endvidere anbragt, at Eneretten til Færgefart maa være medfulgt ved Overdragelsen af Godset i 1661, eftersom det ifølge de forommeldte Thingsvidner af 1686 og 1814 er uomtvisteligt, at Retten til at oppebære Sundafgiften af Thyholm Beboere er gaaet over paa Kjøberen af Godset, og den udelukkende Færgeret maa antages uadskillelig fra Afgiften, i hvilken Henseende Indstævnte har henvist til Forholdet ved Sallingsund og Vildsund Færgesteder, som ved Skjøde af 16 Maj 1685 overdroges af Kongen til Etatsraad Klingenberg. Medens nemlig dette Skjøde kun angik Afhændelsen af det Færgekorn, som gaves af Morsø Land og af Arildstid havde været deputeret til Sallingsunds og Vildsunds Færge Vedligeholdelse, hvortil var knyttet den Forpligtelse for Kjøberen, at han skulde holde dygtige Færger, Gods og Folk ved Færgestederne, saa at ingen billig Klage enten af Landets Indbyggere eller Fremmede maatte foruarsages, og ikke lade tage enten Penge for Overførsel af dem, som gave Korn, ejheller ubillige Færgepenge af Andre, som ingen Korn gave, over det, som havde været sædvanligt, var dette Skjøde dog altid blevet opfattet som Hjemmel for Vedkommende til en udelukkende Færgeret over de nævnte to Sunde, jfr. And. for Færgefarten over dem af 23 Juni 1812 og Lov om Ordningen af Færgeforholdene ved dem af 21 Januar 1871, i hvis § 2 der omtales det Ejeren af Høiriis Hovedgaard i sin Tid tillagte Privilegium paa Færgefarten med Ret til at hæve Sundkorn, hvorved kun kunde være sigtet til bemeldte Skjøde. Denne Henvisning til Forholdene ved Sallingsund og Vildsund har Indstævnte forment at være saa meget mere berettiget, som Regjeringen selv oftere har sammenstillet Oddesund Færgested med dem, i hvilken Henseende Indstævnte navnlig har anført, at Beskatningen af Oddesund Færgehartkorn i sin Tid er fastsat under Paaberaabelse af en Rentekammer-Resolution af 29 Januar 1689, der blev afgiven i Anledning af en Begjæring fra Etatsraad Klingenberg om Fritagelse for at erlægge Skat af Færgehartkornet paa Sallingsund og Vildsund, fordi Sundkornet skulde anvendes til Færgenes Vedligeholdelse og ikke kunde bære flere Byrder, ligesom ogsaa, at den foranførte And. af 23 Juni 1812 for Sallingsund og Vildsund ved Bevillingen af 1 Juli 1815 er gjort ligefrem anvendelig paa Oddesund Færgefart.

Foruden den Hjemmel for den paastaede Eneret, som Indstævnte saaledes har ment at finde i den ved Skjødet af 1661 fra Kongen skete Overdragelse af „Odde-sund Færge“, har Indstævnte forment, at Retten tillige er hjemlet derved, at den fra Arildstid upaatalt er udøvet af Færgeguardens Ejer eller Bruger. Det fremgaar nemlig af Thingsvidnerne af 1686 og 1814, at Besidderen af Odde-sund Færgeguard fra umindelig Tid aarlig har

oppebaaret Sundafgift af Thyholms Beboere og vedligeholdt Færgeredskaberne samt besorget Overførslen over Sundet, og ligeledes vise samtlige Skjoder, der haves paa Ejendommen, saavel Skjødet af 1661, der henøvner den „Oddsund Færge“, som de senere Skjoder, der udtrykkelig angive „Færgeløbet“ eller „Færgerettigheden“ som Gjenstand for Overdragelsen, at der uafbrudt i Tidernes Løb har fundet Færgefart Sted fra Gaarden, ligesom de saaledes i Skjoderne benyttede Udtryk formentlig ikke lader nogen Tvivl tilbage om, at Færgefarten blev dreven som en Ejendommen tilkommende udelukkende Ret. Der er efter Indstævntes Anbringende ej heller nogensinde af det Offentlige gjort Indsigelse imod Udøvelsen af denne Færgeret, hvorimod det Offentlige paa flere Maader endog har anerkjendt samme, idet Staten saaledes har ladet den ansætte i Hartkorn og krævet Skat af den som af en selvstændig Ejendoms-gjenstand, ligesom den har ladet Færge-manden besørg Posternes Overførsel og — som den ovenfor givne Fremstilling udviser — ført Tilsyn og Kontrol med Overførslen ogsaa, forinden der i 1815 første Gang blev meddelt Bevilling til Færgegaardens Ejer paa Færgefarten.

Endelig haves der efter Indstævntes Formening et afgjornde Vidnesbyrd for Eneudøvelsen af Færgefarten i en Udtalelse af Generalpostdirektionen i en allerunderdanigst Forestilling af 22de Januar 1830 angaaende Bestemmelse af Grændserne for forskellige Færgesteds Eneret, hvoriblandt Oddsund Færgested, idet det her med Hensyn til dette Færgested bemærkes, at Amtmanden over Thisted Amt har foreslaaet Grændsen for samme fastsat til 1 Mil paa hver Side, dog derfra undtaget Søndbjerg By og Tambohuset i Hvidbjerg Sogn, der ligger respektive $\frac{1}{2}$ og $\frac{3}{4}$ Mil fra Oddsund, og „hvorfra til Sallingland fra gammel Tid uden Indsigelse har værdt overført“, hvori formentligen nødvendigen ligger en Forudsætning om Tilstedeværelsen og Udøvelsen fra gammel Tid af en Enoret for Oddsund Færgegaard. At der derstedes virkelig har været etableret en eneberettiget offentlig Færgefart, afgiver efter Indstævntes Formening ogsaa allerede den Omstændighed et Bevis for, at Overfartstedet i gamle Dokumenter, saasom Thingsvidnet af 1686 og de i Sagen fremlagte, Matrikuleringen af 1688 vedrørende Aktstykker, benævnes „Færgested“, der saaledes falder ind under de om Færgesteder i Almindelighed givne Bestemmelser som D. L. 3—11—6, Bestemmelserne i Frd. 14 Septbr. 1774 § 18 og Pl. af 13 Maj 1785 § 5 om fri Overfart ved Færgestederne for indkaldte Soldater, samt Rontekammerets Resolution af 21 Januar 1736 om, at Alle og Enhver, hvis Rejse saaledes falder, skal passere de ordentlige Færgesteder for ej at gøre Færgemændene Indpas, medmindre det er til afsides liggende Steder, i hvilket Tilfælde Overførslen maa ske ved Andre.

Idet saaledes Færgegaardens Eneret gennem et Tidsrum af

over 200 Aar har været anerkjendt og respekteret fra alle Sider formener Indstævnte endelig, at der i alt Fald erkjendes at have dannet sig en lokal Retssædvane, der maa hjemle Gaardens Ejer Ret til at modsætte sig, at Andre drive Færgefart over Oddesund for Betaling, og, forsaavidt den Omstændighed, at den daværende Ejer i 1815 ansogte om og modtog en særlig Bevilling paa Færgefarten, kunde synes at tale imod Tilstedeværelsen af en saadan Ret, har Indstævnte anbragt, at den paagjældende Ejer ikke ved at søge om bemeldte Bevilling tilsigtede at erholde en ny Ret, som ikke tidligere tilkom ham, men kun at erholde en offentlig Sanktion af den ham alt tilkommende Færgeret, hvad der i visse Henseender kunde være ham nyttigt, saaledes som de frøkomne Oplysninger om, hvad der gik forud for Bevillingens Meddelelse, udvise.

Citanterne have fra deres Side ikke villet erkjende Rigtigheden af Indstævntes Fremstilling af hvorledes Færgeforholdene ved de vigtigere Overfartssteder i ældre Tider skulde være blevne ordnede ved Statens eller Kongens Foranstaltning, og de have derimod anbragt, at Staten ingensinde har været tilbøjelig til at indrette monopoliserede Færgesteder, men ordentligvis har overladt Færgefarten til de Privates Initiativ, om den end er kommen enkelte Færgesteder til Hjælp ved Meddelelse af et Privilegium eller paa anden Maade, saaledes som ogsaa Oddesund Færgested. De have derhos gjort gjældende, at, selv om Indstævntes Anbringender i den anførte Henseende i det Hele forholdt sig rigtig, er derved ikke beviset, at en Ordning som den angivne var truffet ved Oddesund Færgested, hvad der endog formentes saa meget mere at have Formodningen imod sig, som bemeldte Færgested ikke i ældre Tid, navnlig før Gjennembrudet af Landtungen ved Agger, kunde karakteriseres som et vigtigt Overfartssted, men nærmest kun havde lokal Interesse for Thyholms Beboere, saa at det ingenlunde kan anses rimeligt, at Færgefarten har været ordnet af Staten eller været undergiven Kontrol fra dennes Side. En saadan Antagelse kan efter Citanternes Formening ej heller begrundes paa den Omstændighed alene, at der fra Thyholm svarer en Sundafgift til Færgefarten, eller ved en Henvisning til Forholdene ved Sullingsund og Vildsund, der vare ordnede ved særegne Bestemmelser. Hvad bemeldte Sundafgift angaar, have Citanterne benægtet, at der er Grund til at antage, at den er paalagt Beboerne af Kongen eller at saadan kan udledes deraf, at Færgestedet horte til Kronens Gods, da dette Forhold var af rent privatretlig Natur og Afgiften ikke blev betalt til Kongen eller Lehnsmanden men til Fæstøren, der besørgede Færgeriet. Citanterne have derimod anbragt, at det maa antages, at Afgiften har sin Oprindelse enten fra Beboernes Velville mod trængende Færgemænd, saaledes som Beboerne have gjort gjældende i et af dem til Kancelliet i 1846 indsendt Andragende angaaende

Fritagelse for fremtidig at erlægge Afgiften, eller fra en Overenskomst mellem Beboerne og Færgemændene.

Citanterne have endvidere fremhævet, at den faktiske Udovelse af Færgedriften og Retten til hertil at oppebære en Sundafgift ikke er ensbetydende med en Eneret paa Færgefart eller nødvendig forudsætter en saadan, ligesom at ej heller den Omstændighed, at Færgomændene have maattet svare Landgilde af Færgeretten, og at denne er bleven sat i Hartkorn, afgiver Bevis for, at der forelaa en Eneret, idet Færgeretten og Færgefarten ogsaa uden en saadan udelukkende Karakter havde en økonomisk Værdi, der kunde være Gjenstand for Skyldsætning, og da Indstævnte ikke iøvrigt har ført noget Bevis for, at der for 1661 har tilkommet Færgegaarden Eneret paa Færgefarten, have Citanterne benægtet, at der kan være Spørgsmaal om, at saadan Ret ved Skjødet af 1661 skulde være overdragen Kjøberen af Ørum Gods. Dette formene Citanterne ej heller, at de ældre Skjøder paa Færgegaarden fra 1770 til 1814 gaa ud fra, idet der, naar disse tale om Overdragelse af Færgeløbet eller „Færgerettigheden“, man antages herved kun at være sigtet til Retten til at oppebære Sundafgift og den dermed forbundne Ret og Forpligtelse til Overførsel over Sundet, hvad der navnlig synes med Bestemthed at fremgaa af det af Mads Andersen Abildgaard den 11te August 1814 til Mads Knudsen Langballe udstedte Skjøde, i hvilket Rettigheden betegnes som Færgerettigheden efter et paa Stedet havende Thingsvidnes Udskrift, datoret 9de Juli 1747, hvorved er sigtet til en Udskrift af Thingsvidnet af 21 August 1686, der under den anførte Dato er meddelt Færgemand Reimer Clausen „til Oplysning om, hvad han af Thyholms Land haver med sine Formænd at tilholde sig“.

Naar Indstævnte dernæst har paaberabt sig Alderstidshævd som Hjemmel for Eneretten, have Citanterne herimod indvendt, at en saadan Eneret overhovedet ikke kan erhverves ved Alderstidshævd, idet Udovelsen af Færgefarten i umindelig Tid vel kan begrunde en Ret til fremtidig at vedblive dermed, men ikke godtgjøre Andres Udelukkelse fra at udøve en lignende Ret, og de have i det Hele gjort gjældende, at en Monopolisering af Færgefarten ikke kan opnaas paa nogen anden Maade end ved et kgl. Privilegium, og at der derfor ikke har tilkommet Færgegaardens Ejere nogen Eneret, forinden M. K. Langballe erhvervede Bevillingen af 1 Juli 1815, hvorved imidlertid kun han for sin Person, men ikke Ejendommen blev benuadet med Privilegiet. Det er ogsaa efter Citanternes Formening først ved bemeldte Bevilling, at der er opstaaet Forpligtelse for Færgestedsejeren til at færges for Alle og Enhver over Sundet, medens der tidligere kun havde existeret en saadan Forpligtelse overfor Thyholms Beboere, som betalte Sundafgift, ligesom Færgemanden ogsaa først da fik en Taxt, hvorefter Betalingen for Overførslen maatte

kræves, og som han var pligtig at holde sig efterrettelig, jfr. D. L. 3—11—6; men Manglen af en saadan almindelig Færgeforpligtelse og af en bindende Taxt for Færgebetalingen tidligere maatte formentlig ligefrem udelukke Muligheden af en Eneberetigelse til Overfart, da en modsat Antagelse vilde medføre, at Færgegaardens Ejer ved at nægte at føre over eller ved derfor at fordre en urimelig Betaling vilde kunne aldeles hindre Passagen over Sundet. Endelig have Citanterne anbragt, at selv om det kunde oplyses, at der forinden 1815 havde existeret en Eneret for Færgegaardens Ejere til at færge over Sundet, maa saadant nu være uden Betydning, efter at Færgeejeren i 1815 har ansøgt om og modtaget en særlig Bevilling paa Eneretten, idet der derved er skabt et nyt Grundlag for denne Ret og overhovedet givet Retsforholdet mellem Færgegaardsejeren og det Offentlige en ny Skikkelse, som Ejeren ikke længer er berettiget til ensidig at forandre, og som medfører, at Indstævnte kun ved at løse en offentlig Bevilling kan opnaa Eneret paa Færgefarten.

Retten kan ej heller anse det godtgjort, at den til den omhandlede Ejendom knyttede Ret til Færgefart er hjemlet bemeldte Ejendom som en udelukkende Ret. Det er vel givet, at der fra gammel Tid, medens Ejendommen hørte til det Kronens Slot Ørum underliggende Bondergods og blev bortfæstet af den kgl. Lehnsmænd paa bemeldte Slot, har tilkommet Ejendommen en Afgift, den saakaldte Sundafgift, af Bønderne paa Thyholm med en dertil knyttet Forpligtelse for Besidderen af Ejendommen til at overføre de paagjældende Beboere af Thyholm frit og fremfor Andre, dog at der kunde fordres en Betaling af 3 Sk. for hver Vogn som overførtes; men det er ikke oplyst, at dette Forhold, der meget vel kan være ordnet ved privat Overenskomst mellem Beboerne og Besidderen af Ejendommen, skyldes noget kgl. Paabud, og endnu mindre, at det ved et saadant Paabud har været paalagt ham som Forpligtelse og Ret ogsaa at overføre Andre for Betaling, og der er intet Usandsynligt i, at Forholdet uden sligt Paabud kan have udviklet sig saaledes, at det engang etablerede Færgevæsen ligemeget i Besidderens og de Vejfarendes Interesse har faaet en almindeligere Anvendelse.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 27 April 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Tryk: Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 5.

Mandagen den 19 Marts.

Nr. 47. Ejerinden af Oddesunds Færgegaard paa Thyholm,
Dorothea Krizsan (Bagger)
contra
Indenrigsministeriet (const. Kammeradv.)

At det skulde være det Almindelige, at Adgangen til at besørge Færgefart overalt i Landet ved alle de Overfartssteder, som overhovedet have nogen Betydning, fra gammel Tid skulde som af Indstævnte forudsat, ved Statens eller Kongens Mellekomst være gjort til Gjenstand for en Eneberettigelse, kan mod Citanternes Benægtelse ikke anses tilstrækkelig godtgjort og iøvrigt frengaar det af det Foreliggende, at det heromhandlede Færgested oprindeligt kun har havt en snevrere lokal Betydning. Under disse Omstændigheder kan det af Indstævnte pauberaabte kongl. Skjøde af 22 Novbr. 1661, hvorved „Oddesund Færge“ overgik i privat Eje, ligesaa lidt som det dertil sig sluttende Skjøde af 29 August 1720 erkjendes at afgive nogen Hjemmel for den fra Indstævntes Side paastaaede Eneberettigelse, idet der i samme slet ikke udtrykkelig er Tale om en saadan Ret, medens Betydningen af de brugte Udtryk fuldt udtømmes ved den reelle Ret til Færgefart, som, efter hvad der er in confesso, tilkommer Ejendommen. Indstævntes Henvisning til de formentlig lignende Forhold ved Sallingsund og Vildsund Færgesteder, som ved kgl. Skjøde af 16 Maj 1685 overgik i privat Eje, og hvis Eneberettigelse formentlig netop i Henhold til bemeldte Skjøde er anerkjendt i Lovgivningen, jfr. Anord. for Færgefarten over dem af 23 Juni 1812 og Lov om Ordningen af Færgeforholdene ved dem af 21 Januar 1871, findes der derhos ikke at kunne tillægges nogen videre Betydning, allerede af den Grund, at Eneberettigelsen for bemeldte Færgesteder forlængst havde faaet en særlig udtrykkelig Aner-

kjendelse fra Administrationens Side ved Rentekammerskrivelse af 18 Oktober 1727. Ej heller kan den paaberabte Eneberettigelse for Oddesund Færgested siges at fremgaa af, at der i sin Tid har været erlagt Landgilde af Færgefarten, og at den er bleven sat i Hartkorn og beskattet af Staten.

Naar Indstævnte endelig har forment, at Eneretten i alt Fald maatte være erhvervet ved Aklørstidshævd, findes dette ej heller at kunne billiges. Selv om det nemlig maatte antages, at Besidderne af Ejendommen fra gammel Tid ikke blot faktisk havde færgen for Alle, der forlangte det, men at de ogsaa have haft en retlig Forpligtelse til saadan Færgesart, saa kan dette Forhold ikke have faaet Karakteren af en Eneberettigelse alene derved, at det har bestaaet i umindelig Tid. Der maatte i alt Fald hertil komme Data, som bestemt pegede hen paa, at de paagjældende Besiddere have haft saavel Villien som Evnen til udelukkende at beherske Færgefarten, men saadanne Data foreligger ikke.

Efter alt det Anførte kan det ej heller være uden Betydning, at der i 1815 af den daværende Ejer af Færgestedet efter Ansøgning er modtaget en rent personlig Bevilling til udelukkende Færgesart med særlige dertil knyttede Fordele, og at der ligeledes af de efterfølgende Ejere er ansøgt og tildels modtaget lignende Bevillinger, saa at Ejendommen er gaaet igjennem flere Hænder, uden at de paagjældende Ejere have søgt at hævde for Ejendommen et reel Monopol paa Færgefarten.

Citaternes Paastund vil derfor være at tage til Følge, dog saaledes, at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne skjønes at burde ophæves, hvorefter der ikke her under Sagen kan tilkjendes Kammeradvokaten Salær.

Stempelovertredelse foreligger ikke.

Tirsdagen den 20 Marts.

Nr. 115.

Advokat Hindenburg

contra

Fritz Hee (Defensor Henrichsen),

der tiltales for Overtrædelse af Lovgivningens Bestemmelser om Handel med Gift.

Kriminal- og Politiretten's Dom af 1 April 1882: Tiltalte Frits Hee bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Det Tiltalte under 4de Juli 1878 meddelte Borgerskab som Materialist findes ikkun at kunne hjemle ham den Materialister ved Næringsloven af 29de December 1857 § 46 til-lagte Ret til at falholde Medicinalvarer i upræpareret Tilstand, men ikke tillige den Materialister forløn ved Pl. om Handel med Gift af 19 April 1843 indrømmede videregaaende Ret til at sælge Gifter. Da nu de i den indankede Dom omhandlede Giftsorter, med hvilke Tiltalte, som i Dommen anført, har drevet Haudel, maa henregnes til præparerede Medicinalvarer, jfr. Bekj. af 23 Maj 1871, maa Tiltalte i Medfør af Frd. af 1 April 1796 § 1 anses med en Bøde, der vil kunne bestemmes til 100 Kroner, hvorhos han vil have at udrede Sagens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Fritz Hee bør til lige Deling mellem Angiveren og Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 100 Kroner. Saa udreder han og Sagens Omkostninger, derunder i Salarium til Advokaterne Hindenburg og Henrichsen for Højesteret 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nær-værende, mod Tiltalte Fritz Hee for Overtrædelse af Lovgivnin-gens Bestemmelser om Handel med Gift anlagte Sag har han er-kjendt, at han her i Staden forhandler arsenicum album (Rottekrudt), arsenicum rubrum (Rusgel), mercurius sublimatus corrosivus (Su-blimat) og mercurius præcipitatus albus et ruber (hvid og rød Præcipitat) Arsenikken til Apothekere, Materialister, Universite-tets og Landbohøjskolens kemiske Laboratorier og til Glasværker, til disse i den originale Indpakning, Fustager, hvori 3 à 400 \mathcal{R} , men til de øvrige i hvilket som helst Parti indtil $\frac{1}{2}$ \mathcal{R} og Kvik-solvforbindelserne til Apothekere, Galvanoplastikere og Fotografer i saa smaa Partier som forlanges indtil 1 Lod.

Da imidlertid Tiltalte har Adkomst til Handel en gros i et af Kjøbenhavns Magistrat under 22de Marts 1870 udfærdiget Borgerbrev og til Handel som Materialist i Paatægning paa be-meldte Borgerbrev af 4 Juli 1878, har han ifølge Pl. 19 April 1843 §§ 2 og 3, jfr. Frd. 1 April 1796, Ret til Handel med Gifter af de ovennævnte Slags, og som Materialist Ret til at sælge disse Giftarter i hvilket som helst Parti til de af ham op-givne Kjøbere, idet Universitetets og Landbohøjskolens kemiske

Laboratorier maa stilles lige med Kunstnere og Berettigelsen til Forhandlingen til andre Materialister, da disse selv have Ret til Handel med Gift, maa betragtes som en Selvfølge.

Og da han derhos efter hans Forklaring, der ikke kan forkastes, har holdt sig de i fornævnte Plakats § 4 foreskrevne Regler efterrettelig, findes han ikke i nogen Henseende at have gjort sig skyldig i den ham paasigtede Lovovertrædelse.

I Medfør heraf vil Tiltalte blive nt frifinde. —

Onsdagen den 21 Marts.

Nr. 125.

Advokat Henrichsen

contra

- 1) Lars Pedersen, 2) Peter Bormeth Vilhelmsen,
3) Jens Christoffer Jensen, 4) Peder Nielsen og
5) dennes Hustru Else Marie Nielsdatter
(Defensor Hansen).

der tiltales for Bedrageri eller Delagtighed i denne Forbrydelse.

Antvorskov Birks Extrarets Dom af 6 Maj 1882:
De Tiltalte, 1) Husmand Lars Pedersen af Bødstrup Toelstang, 2) Husmand Peder Bormeth Vilhelmsen af Bildsø, 3) Skomager Jens Christoffer Jensen af Knudstrup Mark og 5) Stenhugger Peder Nielsens Hustru Else Marie Nielsdatter af Sigersted, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, Nr. 1, Pedersen, i 4 Gange 5 Dage, 3, Jensen, i 3 Gange 5 Dage, samt 2, Vilhelmsen og 5, Peder Nielsens Hustru, hver i 2 Gange 5 Dage. De Tiltalte, 4, Stenhugger Peder Nielsen af Sigersted, og 6, Tomrer Hans Pedersens Hustru, Maren Madsdatter af Kirke-Stillinge, bør for Aktors Tiltale i Sagen fri at være. I Erstatning bør Tiltalte 1, Pedersen, betale til Skifteretten i afdøde Niels Olsens Enkes og tidligere afdøde Mands Fællesbo 77 Kr. 69 Ø., dog at in solidum med ham heraf betales af de Tiltalte 2*), Vilhelmsen, 22 Kr. 69 Ø., af 3, Jensen, 29 Kr. og af 5, Peder Nielsens Hustru, 1 Kr. 50 Ø. Tiltalte 1, Pedersen, bør endvidere in solidum med 2, Vilhelmsen, betale i Erstatning til Gaardmand Lars Christensen af Bildsø. 1 Kr. 40 Ø., og bør Tiltalte 3, Jensen,

*) og 3 24 Kr. 50 Ø. og af Tiltalte 2, udfaldne i Domsakten

endelig i Erstatning til den ommeldte Skifteret betale 75 Ø. Tiltalte 1, Lars Pedersen, bør betale alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder i Salar til Aktor, Prokurator Deichmann, 30 Kr. og til Defensor, Prokurator Drechsel, 20 Kr., dog at de Medtaltalte in solidum med ham deltagte i Udredelsen heraf, de Tiltalte 2, Vilhelmsen, 3, Jensen, og 5, Peder Nielsens Hustru, hver med $\frac{1}{6}$, og de Tiltalte 4, Peder Nielsen, og 6, Maren Madsdatter, hver med $\frac{1}{12}$. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 Oktb. 1882: De Tiltalte, Stenhugger Peder Nielsen af Sigersted og Tømrer Hans Pedersens Hustru Maren Madsdatter af Kirke-Stillinge bør hver til Statskassen bøde 50 Kr. eller i Mangel af Bødens fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 8 Dage. Iøvrigt bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I Salar til Overretsprokuratorerne Lassen og Engberg ville de Tiltalte, Husmand Lars Pedersen af Bodstrup Toelstang, Husmand Peter Bormeth Vilhelmsen af Bildsø, Skomager Jens Christoffer Jensen af Knudstrup Mark, Stenhugger Peder Nielsen af Sigersted, dennes Hustru Else Marie Nielsdatter og Tømrer Hans Pedersens Hustru, Maren Madsdatter af Kirke-Stillinge, paa samme Maade og i samme Forhold, som med Hensyn til Sagens Omkostninger ved Underretten bestemt, have at udrede 40 Kr. til hver. De idømte Erstatningsbeløb og Bøder at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for de for Højesteret Tiltaltes Vedkommende anførte Grunde, ved hvilke intet væsentligt findes at bemærke, vil den, forsaavidt den er paaanæket, være at stadfæste, dog saaledes at Straffen for Peder Nielsen findes at kunne nedsættes til en Bøde af 20 Kroner eller subsidiært simpelt Fængsel i 3 Dage, samt at Dommens Bestemmelse om Erstatningen til Skifteretten bilve paa den nedonanførte Maade dels at supplere, dels at forandre, i hvilken sidste Henseende bemærkes, at der ikke under nærværende Sag kan tilkjendes Boet 28 Kroner i Erstatning for Tiltalte Jensens Gjæld for Kost og Logis.

Thi kjendes for Ret:

Peder Nielsen bør til Statskassen bøde 20 Kroner eller i Mangel af Bødens fulde Betaling inden

fire Uger efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse hensættes i simpelt Fængsel i tre Dage. Iøvrigt bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at den Lars Pedersen paalagte Erstatning til Skifte- retten bestemmes til 49 Kroner 69 Øre, hvoraf in solidum med ham 22 Kroner 69 Øre tilsvares af Peter Bormeth Wilhelmsen, 1 Krone af Jens Christoffer Jensen, 1 Krone 50 Øre af Else Marie Nielsdatter og 24 Kroner 50 Øre af Wilhelmsen og Jensen En for Begge og Begge for En. Advokat Henrichsen og Højesteretssagfører Hansen tillægges i Salarium for Højesteret hver 60 Kroner, der udredes af de for Højesteret Tiltalte paa den med Hensyn til Aktionens øvrige Omkostninger fastsatte Maade.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Antvorskov Birks Extraret hertil indankede Sag ere de Tiltalte 1) Husmand Lars Pedersen af Bostrup Toelstang, 2) Husmand Peter Bormeth Wilhelmsen af Bildsø, 3) Skomager Jens Christoffer Jensen af Knudstrup Mark, 4) Stenhugger Peder Nielsen af Sigersted, 5) dennes Hustru Else Marie Nielsdatter og 6) Tømrer Hans Pedersens Hustru Maren Madsdatter af Kirke-Stillinge, der ikke ere fundne tidligere tiltalte eller straffede, sigtede for Bedrageri eller Meddelagtighed heri, og foreligger der i saa Henseende Følgende:

Den 8de April 1881 døde paa Kommunehospitalet i Kjøbenhavn Fæstehusmand Niels Olsens Enke Ane Kirstine Jørgensdatter af Bildsø, der hensad i uskiftet Bo efter sin i 1876 afdøde Mand. Denne havde 3 myndige Børn af et tidligere Ægteskab, medens Enken efterlod sig to umyndige, udenfor Ægteskab fødte Børn, af hvilke hun havde avlet det ene med Tiltalte Husmand Lars Pedersen, der i flere Aar havde boet sammen med hende og bestyret hendes Fæstested. Registreringen i Boet blev foretaget den 16de August, og Boets Løsøre bortsolgtes ved Auktion den 8de December næstefter, indtil hvilket Tidspunkt Lars Pedersen blev boende paa Stedet, som han bestyrede paa Boets Vegne. I det Tidsrum, der saaledes forløb mellem Enkens Død og Afholdelsen af den ommeldte Auktion, sigtes Lars Pedersen og de øvrige Tiltalte for at have gjort sig skyldige i en Række af Misligheder med Hensyn til Boet tilhørende Ting, og er der i saa Henseende for hver enkelt Tiltalts Vedkommende oplyst Følgende:

1) Tiltalte Nr. 1. Lars Pedersen, solgte den Dag, Enken

blev begravet, et Par Bjælker og 2 Brædder, som han har erkjendt tilhørte Boet, for 2 Kr. til Tømrer Hans Pedersen af Kirke-Stillinge. De 2 Kr. bleve dog ikke betalte, hvorimod Materialiernes Værdi 4 Kr. senere af Hans Pedersen er bleven refunderet Boet. Lars Pedersen har fremdeles tilstaaet, at han uden Meddelagtighed fra Andres Side har tilegnet sig forskjellige Boet tilhørende Gjenstande, saasom et Par Stovler, Knive og Gæster m. v. til en samlet Værdi af 5 Kr. 18 Ore. Samtlige disse sidste Gjenstande ere komne tilstede og bleve udleverede til Boet.

Under Medvirksomhed af forskjellige af de andre Tiltalte har han derhos gjort sig skyldig i følgende Misligheder.

Samme Dag som der var indløbet Underretning om Enkens Dod, foreslog Tiltalte Nr. 3, Jens Christoffer Jensen, Lars Pedersen at sælge en Enken tilhørende Ko, for at Sidstnævnte dog kunde faa Noget, fordi han saalænge havde bestyret Fræstestedet. Efter at Lars Pedersen, der strax gik ind paa Forslaget, forgjæves havde forsøgt at sælge Koen til en Slagter, lykkedes det Jens Christoffer Jensen at faa den solgt til en Gaardmand for 75 Kr., idet han for denne foregav, at Koen var given ham i Pant for Penge, som han efter Anmodning af Enken havde laant dels hende, dels Lars Pedersen. Koen blev ogsaa afleveret til Kjoberen, men da denne havde nogle Betænkeligheder ved Handelen, blev det aftalt, at Pengene først skulde betales, naar Gaardmandens Tvivl om Jensens Dispositionsret vare hævede. Resultatet var da, at Handelen gik tilbage, og Koen blev senere solgt for Boets Regning. Da det nu imidlertid engang var blevet udspreidt, at Jensen havde laant den Afdøde Penge, bleve de heromhandlede Tiltalte enige om at anmelde en Fordring paa 60 Kr. i Boet. Jensen skrev da en Regning paa det nævnte Beløb, som Lars Pedersen derpaa indgav i Boet, idet han indestod for dens Rigtighed. Det lykkedes ogsaa at faa den anerkjendt i Boet, men Beløbet kom dog ikke til Udbetaling. Det var Mening, at Udbyttet af Bedrageriet alene skulde komme Tiltalte Lars Pedersen tilgode.

Efter foregaaende Aftale med fornævnte Jensen har Tiltalte Lars Pedersen derhos foregivet i Skifteretten, at Jensen, der i de første Dage af Maj Maaned 1881 var flyttet ind hos den Afdøde og for Logis samt Kaffe 2 Gange daglig skulde betale 1 Kr. 33 Ø. om Ugen, ikke skyldte Boet Noget, medens hans Gjæld i Virkeligheden udgjorde 28 Kr. Dette Beløb har Skifteretten paa-staaet orstattet.

Fremdeles har Tiltalte Lars Pedersen erkjendt, at han til egen Fordel har disponeret over en Del af den paa Afdødes Fræstested indhøstede Afgrøde, idet han til Tiltalte Jensen har solgt 2 Skp. Kartofler for 1 Kr. og til Tiltalte Nr. 2, Peter Borneth Wilhelmsen, først 2 Td. Byg og $\frac{1}{2}$ Td. Kartofler, senere

3 Skp. Rug, 1 Td. Byg og 1 Td. Kartofler for ialt 30 Kr. Tiltalte Jensen var første Gang behjælpelig med at læsse det Solgte paa Wilhelmsons Vogn. Tiltalte Pedersen har derhos 8 Dage før Auktionen bragt Tiltalte Wilhelmsen 1 Skp. Rug som Foræring i Anledning af, at denne havde ydet ham et Laan paa 10 Kr., samt paa selve Auktionsdagen yderligere i samme Anledning skjænket ham ca. 1½ Skp. Byg, der udgjorde en Del af Opmaalet paa noget til Gaardmand Lars Christensen solgt Korn. Skifteretten har paastaet Erstatning tilkjendt Boet med 11 Kr. 25 Ø. pr. Td. Byg, 1 Kr. 86 Ø. pr. Skp. Rug og 50 Ø. pr. Skp. af Kartoflerne. Gaardmand Lars Christensen har paastaet sig tilkjendt et Beløb af 1 Kr. 40 Ø.

Endelig har Tiltalte Lars Pedersen i Forening med de Tiltalte Nr. 4, 5 og 6 bortskaffet en stor Del Boet tilhørende Klædningsstykker m. v. Dagen efter den Aflødes Begravelse indpakede saaledes Tiltalte Nr. 5, Stenhugger Peder Nielsens Hustru Else Marie Nielsdatter, der er Lars Pedersens Stedmoder, og som i længere Tid opholdt sig paa Fæstestedet hos Stedsonnen, forskjellige Smaagjenstande, saasom 1 Par Lysstager, 1 Par Kopper m. v. til en Værdi af 2 Kr. 10 Ø., i en Boet ligeledes tilhørende Hankekurv af Værdi 75 Ø., og medtog Tiltalte Nr. 4, Stenhugger Peder Nielson, denne Kurv tilligemed et Lars Pedersen tilhørende Uhr, hvorom Tiltalte Nr. 5 havde svøbt en Boet tilhørende Kjole til Værdi 10 Kr., da han kjørte tilbage til sit Hjem i Sigersted. Med Hønsyn til de ovennævnte Smaagjenstande har Peder Nielsens Hustru forklaret, at det var efter Aftale med Stedsonnen, at de blevne unddragne Boet for at komme den Aflødes Børn tilgode, medens Lars Pedersen har paastaet, at det skete uden Opfordring fra eller Aftale med ham, men at han dog under Indpakningen udtrykkelig eller stiltiende gav sit Samtykke, uden at der imidlertid var Tale om, hvem Gjenstandene skulde komme tilgode. Derimod har Lars Pedersen indrømmet, at han strax efter at Niels Olsens Enke var død, traf Aftale med sin Stedmoder om at samtlige den Aflødes bedste Klædningsstykker skulde undrages fra Registreringen, for at de kunde komme den Aflødes nægte Børn, hvis Forsørgelæe han havde paataget sig, tilgode. Dels i Henhold til denne Aftale, dels efter særlig Samtykke fra Lars Pedersen, tog Stedmoderen, da hun vendte tilbage til Sigersted, en stor Del Boet tilhørende, men fra Registreringen unddragne Klædningsstykker, Sengklæder m. v. med sig, ialt til en Værdi af over 30 Kr. Endelig er det under Sagen oplyst, at Peder Nielsens Hustru med Tiltalte Lars Pedersens Samtykke har leveret Tiltalte Nr. 6, Tomrer Hans Pedersens Hustru, Maren Madsdatter, til Opbevaring en sort Kjole, der dog inden Auktionen efter Foranledning af Lars Pedersen blev leveret tilbage og ved Auktionen solgt for 6 Kr. 75 Ø., samt foræret hende et Tørklæde af Værdi 75 Ø., til deri at indpakke Kjolen, og en

Bomuldstrøje af Værdi 25 Ø. Samtlige heromhandlede Gjenstande ere komne tilbage med Undtagelse af et Lagen, som Tiltalte Peder Nielsens Hustru havde ført med sig til Sigersted og senere skaaret itu. Skifteretten har paastaet sig dets Værdi erstattet med 1 Kr. 50 Ø.

For sit i foromhandlede Henseender udviste Forhold vil Tiltalte Lars Pedersen, der er født den 11te Februar 1852, være at anse efter Straffelovens § 252 og § 253, tildels sammenholdt med § 54, og findes Straffen, som ved Underrettsdommen sket, passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

2) Tiltalte Nr. 2, Husmand Peter Bormoth Wilhelmsen har erkjendt, at han var vidende om, at Lars Pedersen var uberettiget til at disponere over Afgrøden fra Fæstestedet, og han, der er født den 29de Juni 1845, vil derfor være at anse efter Straffelovens § 253 med den ved Underrettsdommen fastsatte Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

3) Tiltalte Nr. 3, Skomager Jens Christoffer Jensen, har indrømmet, at det i det Væsentlige er tilgaaet med Salget af Koen, Anmeldelsen af Fordringen paa 60 Kr. og Fordølgelsen af hans Skyld til Boet, som ovenfor angivet, samt derhos erkjendt, at han, da han hjalp til med Paalæsningen af de til Wilhelmnen solgte Kornvarer m. v. og selv købte Kartofler af Lars Pedersen, var vidende om, at Lars Pedersen var uberettiget til at disponere over den indhøstede Afgrøde. Han har derhos tilstaaet, at han har besveget Boet ved at bytte en ham tilhørende mindre Krukke med en større og bedre ditto samt en mindre Dunk med en større, hvorved der tilføjedes Boet et Tab af henholdsvis 50 Ø. og 25 Ø., der af Skifteretten er paastaet erstattet.

For sit Forhold vil Tiltalte, der er født den 28de August 1855, være at anse efter Straffelovens § 252 tildels sammenholdt med § 54 og § 253 og findes Straffen for ham passende, som ved Underrettsdommen sket, at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

4) Tiltalte Nr. 4, Stenhugger Peder Nielsen, har forklaret, at han ikke lagde Mærke til, hvad der blev indpakket i den Kurv, som blev medgivet ham af hans Hustru, da han Dagen efter Niels Olsens Enkes Begravelse rejste hjem, men at han, da han ved sin Hjemkomst pakkede Gjenstandene ud, nok kunde vide, at disse tilhorte Enkens Bo. Han vil dog ikke have haft nogen Bøtænkighed ved at beholde i sit Værges saavel disse Gjenstande som dem, hans Hustru senere hjembragte fra Dødsbostedet, da han ikke antog, at der var noget Ulovligt heri, eftersom Tingene skulde opbevares til Enkens Børn, hvis Forsørgelse Tiltalte Lars Pedersen, som ovenfor berørt, havde paataget sig, og da han derhos stod i den Formening, at Enken havde skiftet med sine Stedbørn, saa at hun var Enejer af det hele Bo. Efter Alt,

hvad der foreligger, er der imidlertid ikke Grund til at betvivle, at han har været sig bevidst, at det var urigtigt, at de paagjældende Ting vare unddragne Boet, men, da dog paa den anden Side hans Forklaring om, at han stod i den Foruening, at Enken var Eneejer af Boet, ikke kan forkastes, findes hans Forhold at maatte henfores under Straffelovens § 256, jfr. § 55. Folgen deraf kan imidlertid ikke, som ved Underretsdommen antaget, blive, at han frifindes for Aktors Tiltale, fordi Skifteretten paa Boets Vegne har erklæret, at han ikke ønskes dragen til Ansvar. Denne Erklæring kunde nemlig kun hjemle Ret for det Offentlige til at fratage Tiltale, men derimod ikke Ret for Domstolene til, naar Tiltalen opretholdtes, at lade den forskyldte Straf bortfalde. I Henhold hertil vil Tiltalte Peder Nielsen, der er døbt den 20de Maj 1826, være at idømme Straf og findes denne passende at kunne bestemmes til en Bøde til Statskassen af 50 Kr. eller i Mangel af sammes fulde Betaling 8 Dages simpelt Fængsel.

5) Tiltalte Nr. 5, Stenhugger Peder Nielsens Hustru Else Marie Nielsdatter, har erkjendt at hun, foruden de ovenfor under 1 ommeldte Gjonstande, har fravendt Boet et til 4 Kr. vurderet Skjort, som hun havde paa, da Registreringen i Boet fandt Sted, og som derfor ikke blev medtaget under denne. Efter sin Forklaring havde hun suæet det til Foræring af Tiltalte Lars Pedersen, og, skjøndt denne ikke har villet kunne erindre dette, maa der ved Sagens Paadømmelse for hendes Vedkommende gaas ud fra, at det forholder sig som af hende paastaaet. Skjørtet er senere blevet tilbageleveret Boet. For sit Forhold vil hun, der er født den 17de Februar 1829, være at ansø efter Straffelovens § 253, og findes det at kunne have sit Forblivende ved den i Underretsdommen fastsatte Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. — — — — —

Medens i Henhold til Foranstaaende Underretsdommen saaledes vil være at forandre for de Tiltalte, Stenhugger Peder Nielsens og Tømrer Hans Pedersens Hustru Maren Madsdatters Vedkommende, findes den derimod iøvrigt, idet ogsaa dens Bestemmelser om Udredelsen af de paastaaede Erstatningsbeløb samt af Sagens Omkostninger billiges, at kunne stadfæstes.

Onsdagen den 28de Marts.

Nr. 156. Advokat Henrichsen
 contra
Sven Andersson (Defensor Levinsen),
 der tiltales for Betleri.

Rønne Kjøbstads Politirets Dom af 26 Januar 1883:
 Tiltalte Sven Andersson bør hensættes i Fængsel paa Vand og
 Brød i 5 Dage saamt udrede Sagens Omkostninger. Dommen at
 efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indaakede Dom anførte Grunde
 kjendes for Ret:

Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I
 Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advoka-
 terne Henrichsen og Levinsen 20 Kroner til hver.

I den indaakede Doms Præmisses hedder det: Arbejdsmand
 Sven Andersson, som under nærværende Sag er sat under Til-
 tale for Overtrædelse af Lov af 3 Marts 1860 er ved sin egen
 Tilstaaelse og de iøvrigt under Sagen tilvejebragte dermed stem-
 mende Oplysninger overbevist om at have her i Byen henvendt
 sig til Forskjellige for at betle, idet han har forevist et Tigger-
 brev. Han kan ikke opgive, hvor stort Udbytte hans Betlorier
 har givet af sig, men nogle Steder har han faaet 25 Øre, andre
 Steder 10 Øre og somme Steder Intet.

For dette Forhold vil Tiltalte, der er født i Hofby i Sverig
 den 24de Oktober 1834 og ej forhen findes tiltalt eller straffet,
 være at anse efter Lov 3 Marts 1860 § 3, og findes Straffen at
 kunne fastsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage,

Nr. 132.

Advokat Nellemann

contra

Gunnerius Halvorsen (Defensor Henrichsen),

der tiltales for Meddelagtighed i Røveri og for Ran. samt for Overtrædelse af Straffelovens § 210.

Skive Kjøbstads Extrarets Dom af 6 Oktbr. 1882: Arrestanten Christian Albert Høy og Tiltalte Gunnerius Halvorsen bør straffes. Førstnævnte med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage og Sidstnævnte med samme Fængsel i 2 Gange 5 Dage. Saa betale de og in solidum En for Begge og Begge for En i Erstatning til Anders Hovmann 6 Kr. 15 Ø. og Aktionens Omkostninger, derunder i Salærer til Aktor, Prokurator Munksgaard, 20 Kr. og Defensor, Prokurator Pasbjerg, 15 Kr. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at fuldbyrdes ved Øvrighedens Foranstaltning under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 11 Decbr. 1882: Arrestanten Christian Albert Høy og Tiltalte Gunnerius Halvorsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, den Første i 6 Gange 5 Dage og den Sidste i 4 Gange 5 Dage. I Henseende til den idømte Erstatning bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Saa udrede de Tiltalte og En for Begge og Begge for En Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor for Underretten 12 Kr., til Defensor sammesteds 10 Kr., samt til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Gunnerius Halvorsens Vedkommende anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør, forsaavidt paaan-
ket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højeste-
ret betaler Tiltalte til Advokaterne Nellemann og
Henrichsen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Arrestanten, Malerlærling Christian Albert Høy for Roveri eller Ran og Malersvend Gunnerius Halvorsen for Meddelagtighed i Roveri og for Ran samt for Overtrædelse af Straffelovens § 210. Ved de Tiltaltes egne Tilstaaelser og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at de, efter den 3die Septbr. d. A. om Aftenen, som det maa antages omtrent Kl. 11, i Forening at have forladt en Beværtning i Skive, hvor de havde nvdt nogle Drikkevarer, vare blevne enige om, at de skulde se at faa nogle Penge fra Anders Anderson Hovmann eller Houggaard, der ogsaa den nævnte Aften havde været inde i den ommeldte Beværtning, og som omtrent saamtidig med de Tiltalte havde i en meget beruset Tilstand forladt Beværtningen, idet Høy, der foreslog dette, iovrigt fra først af vil have tænkt sig, at de skulde se at faa Pengene fra Hovmann med det Gode under Form af Laan, medens Halvorsen derimod efter sin Forklaring opfattede Høys Forslag, som om det var Mening, at de skulde tage dem fra ham. Høy vil derpaa have anmodet Hovmann om at laane dem, saavidt han erindr, 2 Kr., men dette afslog Hovmann, og Høy, der først derefter vil have besluttet sig til at tage Pengene fra ham, tog da i Forening med Halvorsen Hovmann under Armene, og førte ham, der var saa beruset, at han flere Gange gled fra dem paa Vejen, men som iovrigt ikke satte sig til Modværge, ud af Byen til en Sti bag Gartner Jensens Have, hvor de dog, som det maa antages, uden foregaaende Aftale i saa Henseende, paa engang gav slip paa ham, der da faldt omkuld. Efter at de Tiltalte derpaa havde lagt sig paa Knæ ved Siden af Hovmann, udtog Høy af hans Lommer dels en Tegnebog, hvori der var 10 Kr., og, som det maa antages, nogle Papirer uden Pengeværdi, dels en Pengepung, hvori der efter Høys Forklaring kun var 2 Kr., men efter Hovmanns Opgivende 6 à 7 Kr., og dels endelig en Kniv, medens Halvorsen, der forinden de kom ud til Stien, havde anmodet Hovmann om at laane sig 2 Kr., idet han, der vil have havt til Hensigt at tilbagebetale Laanet, opgav Hovmann Navnet paa den Mester, hos hvem han dengang arbejdede, saamtidig bad Hovmann, der havde mumlet et Svar paa hans ovennævnte Anmodning, som han ikke forstod, men som han mente, ligesaa godt kunde være Ja, som Nej, om de 2 Kr., han, som Halvorsen udtrykte sig, havde lovet ham. Hovmann rakte derpaa Halvorsen et Tokronestykke, men da Høy i det samme slog til hans Haand, tabte han Pengene, der ikke senere ere fundne, og Halvorsen tog da selv 15 Øre af Hovmanns Lomme. Derefter rejste de Tiltalte sig og da ogsaa Hovmann, som det synes ved Hjælp af en Malersvend, der havde været i Følge med de Tiltalte, var bleven rejst op, gik de alle 4 ind ad Byen til, og da en Mand, der i Afstand havde bemærket noget af, hvad der foregik, paa Vejen naaede Hov-

mann, fortalte denne ham, at de Tiltalte og den nysnævnte Malersvend havde taget alle hans Penge fra ham. Høy har derhos vedgaaet, at han, og efter hans første Forklaringer, der stemme med den ovennævnte Malersvends Udsagn, tillige Halvorsen, medens de laa ved Siden af Hovmann, have truet denne med at ville bringe ham op i Arresten, dersom han ikke lod dem faa sine Penge; men Halvorsen vil ikke kunne mindes at have brugt saadanne Trusler, som han iøvrigt heller ikke vil have hørt de andre Tilstedeværende fremkomme med, og efter Høys Forklaring i et senere Forhør er han heller ikke sikker paa, at Halvorsen har udstødt Trusler. Iøvrigt er der ingen Grund til at antage, at de Tiltalte ved den ommeldte Lejlighed have udøvet personlig Vold imod Hovmann, der efter sin Forklaring var saa fuld og tillige, da han frygtede for Prygl, saa altereret, at han ikke kunde modsætte sig Gjerningen, og som overhovedet ikke kan huske Andet af det Passerede end at han den nævnte Aften var omme ved Gartner Jensens Have, hvor der ogsaa var tre andre Personer tilstede, og at han, da en af disse ragede ham langt nede i Buxerne, forlangte, at han skulde lade være dermed. Efter Sagens Oplysninger maa det antages, at de Tiltalte ved den ommeldte Lejlighed vare en Del berusede, og at dette navnlig var Tilfældet med Halvorsen, om hvem Høy og den Malermester, hos hvem Halvorsen ved nærværende Undersøgelses Begyndelse arbejdede, desuden have forklaret, at han, som de have udtrykt sig, er noget skjørhovedet, hvortil Høy dog har føjet, at der ikke kan være Tale om, at han ikke skulde være i Besiddelse af Fornuftens fulde Brug, men begge de Tiltalte have iøvrigt udsagt, at de godt vidste, hvad de foretog sig, og efter Sagens andre Oplysninger er der heller ikke nogen Grund til at betvivle, at dette virkelig har været Tilfælde. Af de Penge, som Hovmann mistede, har han faaet 10 Kr. tilbage af Høy, og af de øvrige ovenommeldte Gjenstande, som Høy havde bortkastet, ere Pungen og Kniven bragte tilstede under Sagen og tilbageleverede Hovmann, der har paastaet sig tilkjendt Erstatning hos de Tiltalte for de manglende Penge og for Tegnebogen, hvis Værdi han har ansat til 2 Kr.

For deres omtalte Forhold ville de Tiltalte være at anse, Høy, der er født i Aaret 1863, og som, med Undtagelse af, at han, medens han var Hornblæser ved 6te Bataillon, mange Gange har været straffet arbitrært for disciplinære Forseelser og Gadeuorden, ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, men iøvrigt efter sin Mesters Forklaring er et forfuldent Subjekt, efter Straffelovens § 237, jfr. § 245, og Halvorsen, der er født i Aaret 1861 og som ifølge Aarhus Kjøbstads Extraretsdom af 6 Maj f. A. for Tyveri og Betleri har været ansat efter Straffelovens § 228 og Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 4 Dage efter Straffelovens § 230, 1ste Led, jfr. § 237.

og findes de Straffe, som de herefter have forskyldt, efter Sagens Omstændigheder passende at kunne bestemmes til Frængsel paa Vand og Brød. for den Første i 6 Gange 5 Dage og for den Sidste i 4 Gange 5 Dage.

Torsdagen den 29 Marts.

Nr. 128. Højesteretssagfører Hansen

contra

Niels Emanuel Jensen (Defensor Nellesmann),

der tiltales for Overtrædelse af § 3, 3die Stk. i Lov af 25 Marts 1872, indeholdende Tillæg til Lov om Tilsyn med Udvandrerens Befordring af 1 Maj 1868.

Kriminal- og Politirettens Dom af 9 Decbr. 1882: Tiltalte Niels Emanuel Jensen bør til Statskassen bøde 500 Kr., samt betale denne Sags Omkostninger. Den idømte Bøde at uddedes inden 3 Solemmerker efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Nellesmann 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag, anlagt mod Tiltalte Niels Emanuel Jensen for Overtrædelse af § 3, 3die Stykke i Lov af 25 Marts 1872, indeholdende Tillæg til Lov om Tilsyn med Udvandrerens Befordring af 1 Maj 1868, er det ved Tiltaltes egen Tilståelse og det iøvrigt Oplyste bevist, at han siden Februar Maaned d. A. i Forbindelse med en Kommissionsforretning, han i omtrent 5 Aar vil have drevet her i Staden, har dels virket til at skaffe Personer, der agtede at udvandre til Amerika, lønnende Tjenester i dette Land, dels falbudt Jord, som udbodes til Dannelsen af en ny dansk

Koloni i Amerika, og i disse Øjemed baade selv og ved sine Agenter udenfor Kjøbenhavn ladet indrykke Bekjendtgjørelser i forskellige Aviser, i nogle af hvilke der tillige gives de Paagjødende Udsigt til at erholde fri Rejse eller Kredit paa Rejseudgifterne, medens i en, der findes i Nr. 215 af den „Berlingske politiske og Avertissementstidende“ for indeværende Aar, Tiltalte kalder sig Direktør for de skandinaviske Afdelinger for Salg af Jordegods. Efter Tiltaltes Forklaring har han ladet Enhver, der efter disse Kundgjørelser henvendte sig til ham eller en af hans Agenter for at blive tilsikret Arbejde i Amerika, erlægge 11 Kr. 10 Ø. under Navn af Indtegningspenge, og modtaget et saadant Beløb af 143 Personer, hvoraf 47 ere afrejste til Amerika. Han har paastaet, at han i Virkeligheden ingen Indtægt har havt ved at skaffe Folk Pladser i Amerika, idet Udgifter til Annonce, Porto, Telegrammer, Kontorhold m. m. have oversteget den Indtægt, Indtegningspengene have skaffet ham. Han har derhos endvidere paastaet, at han ved sine Forbindelser i Amerika har havt Adkomst til at kalde sig Direktør for de skandinaviske Afdelinger for Salg af Jordegods, men disse Omstændigheder findes ikke, deres Rigtighed endog forudsat, at kunne faa nogen Indfyldelse paa nærværende Sags Udfald, navnlig fordi fornævnte Lovbestemmelses Forbud ikke ere betingede af, hvorvidt der er tilsigtet eller opnaet Fordel eller ikke. Og da nu Tiltalte, der er født den 19de November 1849 og senest anset ved Højesteretsdom af 12 Januar d. A. efter Straffelovens § 257 med simpelt Fængsel i 6 Uger, ved sin ovenfor fremstillede Virksomhed maa antages at have offentlig tilbudt sin Medvirkning til Udvantring uden til denne Handling at have havt Hjemmel i en saadan Fuldmagt, som Loven omhandler, saa vil han blive at anse efter § 10 i den ovennævnte Lov af 1 Maj 1868, jfr. § 4 i den ligeledes ovenfor ommeldte Lov af 25 Marts 1872, med en Statskassen tilfaldende Bøde, der bestemmes til 500 Kr.

Færdig fra Trykkeriet den 4 Maj 1883.
Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Tryks Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 6-7.

Fredagen den 30 Marts.

Nr. 17. Gartner **Rasmus Jensen** af Hesselager
(Halkier efter Ordre).

contra

Particulier **Carl Dons** (Arntzen).

betræffende Brugsretten til et Hus m. v.

Sunds-Gudme Herredsthings Dom af 27 November 1879: Kontracitanten, Gartner Rasmus Jensen af Hesselager, bør under lovlig Tvang fravige det af ham beboede, Hovedcitanten. Particulier Carl Dons tilhørende Hus i Purrekoven, Matr. Nr. 23 b i Hesselager med tilliggende Jord. Forøvrigt afvises Hovedsøgsmaalet. Hovedcitanten bør for Kontracitantens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 Januar 1881: Underretsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. Der tillægges den for Citanten, Gartner Rasmus Jensen af Hesselager, beskikkede Sagfører, Overauditor, Prokurator Wolff, et Salær af 60 Kr., der udredes af det Offentlige.

Høiesterets Dom.

Efter den indankede Doms Afsigelse har vel Hans Olsen, der efter det nu Oplyste ikke er Citantens Svoger, afgivet en edelig Forklaring, der gaar i samme Retning som hans i

Dommen ommeldte skriftlige Erklæring, men efter hele Indholdet af Forklaringen kan der dog ikke tillægges den nogen Betydning ligeoverfor hans utvetydige Udtalelser i Kjøbekontrakten og Opsigelsen.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Overrettsdommen anførte Grunde samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger heller ikke, forsaavidt den subsidære Paastand angaar, kunne føre til et andet Resultat end det i Dommen antagne, men tildels endog bestyrke dette, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve og de Salærer, som tilkomme Citantens befalede Sagfører for Højesteret samt Overretssagfører Knudsen, der efter Ordre har givet Møde for ham under det efter Overrettsdommens Afsigelse optagne Thingsvidne, blive at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 2 Kroner. I Salarium tillægges Overretssagfører Knudsen 20 Kroner og Advokat Halkier for Højesteret 150 Kroner, hvilke Salarier udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Ved Kjøbekontrakt af 22 Oktober 1877 og Skjøde af 19 December s. A., thinglæst 10 Januar 1878, købte Indstævnte, Partikulier Carl Dons af Frederiksberg for en Kjøbesum af 5000 Kr. Huset Matr. Nr. 23 b i Purreskoven under Hesselager By og Sogn med Tiliggende og Tilhørende, af Hartkorn 1 Skp. 1 Fdk. 2 $\frac{1}{2}$ Alb., Gammelskat 3 Kr. 43 Ø., af Somand Hans Olsen, der i Aaret 1874 ved Arv havde erhvervet bemeldte Ejendom, men, da han den største Del af Aaret var paa Sorejser, og, naar han var hjemme, havde Ophold hos en Gaardmandskenke i Hesselager, havde lejet til Citanten, Gartner Rasmus Jønsen af Hesselager, først Huset alene fra 1 April 1876 at regne, men i Efteraaret s. A., da en tidligere Lejer af Jorden havde frasagt sig dette Lejemål, ogsaa Jorden, saaledes at Citanten for Hus og Jord skulde betale en aarlig Leje af 100 Kr. I Post 5 i den ovennævnte Kjøbekontrakt indeholdtes følgende Bestemmelse: „Hus og Jordlod er bortlejet paa $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse til Gartner Rasmus Jensen af

Hesselagergaard. Dette Lejemaal maa Kjøberen respoktere uden herfor at nyde nogen Andel i den betingede Leje. Lejemaalet opsiges til 1ste Maj 1878 med lovligt Varsel, og skulde Lejeren retslig kunne gjøre nogen Erstatning gjældende ligeoverfor Sælgeren i Anledning af Lejemalets Ophævelse til 1 Maj 1878, da udreder Kjøberen samme.“ „Efter at Sælgeren Hans Olsen i Overensstemmelse hermed under 24 Oktober 1877 ved Stævningmændene havde ladet Citanten forkynde en saalydende, den 22de s. M., altsaa samme Dag som Kjøbekontrakten, underskreven Opsigelse: „Det mig tilhørende Hus i Purreskoven med underliggende Jordlod under Hesselager By og Sogn, som for en aarlig Leje af 100 Kr. i Folge mundtlig Kontrakt har været bortlejet paa $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse til Gartner Rasmus Jensen af Hesselagergaard, opsiges herved bemeldte Lejer til Fraflytning til 1ste Maj 1878“, og efter at Citanten i den Anledning under 19de November 1877 havde tilskrevet Kjøberen, Indstævnte Partikulier Dons, at han ikke kunde modtage Opsigelsen, da han betragtede sig som Fræster af Huset efter Loven af 1848, og da han havde lidt Tab ved Husets Besiddelse, som Hans Olsen havde lovet at erstatte ham, naar han vilde fraflytte Huset og havde paatalt ved Salget af Huset, anlagde Indstævnte efter Stævning af 4 Marts 1878 til Sunds-Gudme Herreders Ret nærværende Sag mod Citanten, hvem han paastod under lovlig Tvang tilpligtet til 1 Maj s. A. at fraflytte det ommeldte Hus og fratræde den til samme hørende Jordlod samt derhos, forsaavidt han ikke til den nævnte Tid maaite fravige Hus og Jord, tilpligtet at betale Erstatning efter nærmere Opgivelse. Citanten paastod derimod principaliter Hovedsøgsmålet afvist og subsidiært Frifindelse for Indstævntes Tiltale, hvorhos han efter udtagen Kontrastævning af 22 August 1878 paastod sig kjendt berettiget til at besidde det omhandlede Hus med Jord paa de af ham under Hovedsagen angivne Vilkaar og subsidiært for det Tilfælde, at han tilpligtedes at fravige Huset og Jorden, paastod Indstævnte domt til at betale en Erstatning af 1000 Kr. Begge Parter paastode sig derhos tilkjendte saavel Hoved- som Kontrasøgsmålets Omkostninger hos Modparten. Ved den inden bemeldte Herreders Ret den 27de November 1879 afsagte Dom blev Citanten tilpligtet under lovlig Tvang at fravige det oftnævnte Hus med tilliggende Jord. Iøvrigt afvist Hovedsøgsmålet, da den af Indstævnte nedlagte Erstatningspaastand var for ubestemt affattet til at kunne tages under Paakjendelse. I Kontrasøgsmålet blev Indstævnte frifunden for Citantens Tiltale, og saavel Hoved- som Kontrasøgsmålets Omkostninger blev ophævede. Denne Dom har Citanten efter Stævning af 24 Januar f. A. samt efter erhvervet Bevilling til fri Proces og til nye Bevisligheds Fremlæggelse under Appellen ved sin beskikkede Sagfører, Overauditor, Prokurator Wolff, indanket her for Retten, hvor han principaliter har paastaaet sig

frifunden for Indstævntes Tiltale og kjendt berettiget til at besidde det omprocederede Hus med Jord paa de af ham under Proceduren angivne Vilkaar samt subsidiært for det Tilfælde, at Indstævntes Paastand om hans Fravigelse af Hus og Jord maatte gives Medhold, har paastaet Indstævnte tilpligtet at betale ham en Erstatning af 1000 Kr. eller efter uvillige Mænds Skjøn saavel for Afsavnet af Hus og Jord som efter de af ham gjorte forskellige Udgifter og Forbedringer, der ikke kunde paahvile ham som Lejer. I begge Tilfælde har han derhos paastaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger for begge Retter, i 2den Instants efter Reglerne for beneficerede Sager, hvorunder Saler til den beskikkede Sagfører, hvilket Salær denne i alt Fald har paastaet sig tillagt hos det Offentlige. Indstævnte har derimod paastaet Underrettsdommen stadfæstet og Appellanten tilpligtet at betale Processens Omkostninger ved Overretten skudesløst. Det er under Sagen in confesso, at der ingen skriftlig Kontrakt er blevet oprettet angaaende det omspurgte Brugsforhold, og at Citanten skulde svare en aarlig Leje af 100 Kr. og ikke urede Skatter og Afgifter, men, medens Citanten paastaar, at det var Aftalen, at han maatte beholde Huset og Jorden til udelukkende Brug og uopsigeligt fra Ejers Side, kun at Hans Olsen forbeholdt sig for det Tilfælde, at han ikke i den korte Tid af Aaret, i hvilken han var hjemme, kunde beholde det Opholdssted, han plejede at have, da at tage Ophold hos Citanten, samt for det Tilfælde, at han selv engang maatte ville bebo Huset, da at sige Citanten op, dog kun mod en god Erstatning, har Indstævnte bestemt benægtet, at der er truffet nogen Aftale om, at Lejemaalet skulde være uopsigeligt, og har derhos fastholdt, at da ingen særlig Opsigelsesfrist er vedtagen mellem Parterne, maatte Lejemaalet kunne opsiges mod den sædvanlige Frist af $\frac{1}{3}$ Aar. Citanten har nu vel forment, at, da der ingen skriftlig Kontrakt er oprettet, og da han upaatakt har havt Huset og Jorden i Brug og Besiddelse i over 6 Maaneder, skulde Frd. 27 Maj 1848 § 11 hjemle ham Ret til at betragtes som Fæster eller Lejer for sin og eventuelle Enkes Livstid, medmindre Indstævnte forte fuldt Bevis for, at Huset og Jorden kun var udlejet ham paa Aaremaal eller paa Opsigelse. Der maa imidlertid gives Indstævnte Medhold i, at den nævnte Lovbestemmelse bliver uden Anvendelse i nærværende Tilfælde, allerede af den Grund, at Citanten end ikke har paastaet, at Huset og Jorden ifølge den trufne Aftale skulde være fæstet eller lejet ham paa hans og eventuelle Enkes Livstid, idet hans Fremstilling, som ovenanført, kun gaar ud paa, at der var givet ham Løfte om, at han — altsaa ikke hans eventuelle Enke — maatte beholde Hus og Jord uopsigeligt, og gendda kun mod de nævnte af Hans Olsentagne Forbehold. Det bliver herefter ufornodent at undersøge, hvilken Betydning der vilde kunne tillægges, hvad Indstævnte iøvrigt har anført for Uanvende-

ligheden af det nævnte Lovbud paa det foreliggende Tilfælde, navnlig ogsaa, hvorvidt Citanten ifølge sin Stilling og sine Forhold maatte kunne henregnes til de i benædte Lovbud ommeldte Husmænd. Idet der saaledes maa bortses fra Bestemmelsen i Frd. 27 Maj 1848 § 11, vil Tvisten om Lejetiden blive af afgjøre i Henhold til de almindelige Bevisregler. Citanten har nu vel under Sagen fremlagt en skriftlig Erklæring fra Hans Olsen, hvori udtales, at der ikke ved Akkorden har været Tale om nogen Opsigelse fra hans Side, men at han har lovet Citanten, at han maatte beholde Huset saa længe, indtil Hans Olsen selv vilde bebo det, og at han i saa Tilfælde nok skulde faa en god Erstatning. Naar imidlertid henses til, at denne Udtalelse er i bestemt Strid med saavel den oven citerede Post 5 i Kjøbekontrakten af 22 Oktober 1877 som med Indholdet af den ligeledes nævnte af Hans Olsen samme Dag underskrevne Opsigelse, samt til at Hans Olsen, efter hvad der under Sagen er in confesso, er Citantens Svoger, findes der ikke at kunne tages noget Hensyn til den nævnte ubeedigede Erklæring. Ikke heller vil der kunne tillægges Vidnet Gaardbestyrer Niels Jensens Forklaring om, at han lejlighedsvis har hørt Hans Olsen i Citantens Overværelse udtale, at Sidstnævnte kunde beholde Huset, indtil han selv fik Brug derfor, nogen videre Betydning, og da Citanten ikke iøvrigt har ført noget Bevis for Rigtigheden af den af ham givne Fremstilling, der derhos ingenlunde kan have Formodningen for sig, efter hvad der under Sagen er oplyst om Forholdet mellem Ejendommens Værdi og Størrelsen af den botingede Leje, maa det antages at Ejeren har været berettiget til at opsiges Citanten med det ved Udlejen af Boliger paa Landet sædvanlige $\frac{1}{2}$ Aars Varsel til den paafølgende 1ste Maj. Heraf følger, at Citantens principale Paastand, selv bortset fra, at han, der ikke ved Thinglæsning har brugt sin Brugsret til Trediemands Kundskab, ikke overfor den godtroende Erhverver af Ejendommen vilde kunne gjøre den af ham paastaaede langvarige Brugsret gjældende, ikke kan tages til Følge. Med Hensyn til Citantens subsidiære Paastand bemærkes forelobig, at Citanten ikke mod Indstævntes Benægtelse har godtgjort, at der har været tilsagt ham nogen Erstatning for Afsavnet af Hus og Jord for det Tilfælde, at han paa Grund af Opsigelse maatte fravige Ejendommen, og at han som Følge af det ovenfor med Hensyn til Berettigelsen af den skete Opsigelse antagne Resultat ikke uden et saadant Tilsagn kan være berettiget til Erstatning for Afsavnet af det Lejede. Hvad dernæst angaar den af Citanten paastaaede Erstatning for de af ham gjorte Istandsættelser og Forbedringer af Ejendommen, maa disse efter det Foreliggende navnlig antages at have bestaaet i, at Citanten, forinden han flyttede ind i Huset, ommurede nogle Tavler, hvor Stenene vare i Forfald, samt kalkede og udbedrede Væggene indvendig og udvendig, og at han,

efter at Hans Olsen havde ladet opføre en Tilbygning til Huset og solgt Ejendommen til Indstævnte, har ladet Væggene i Tilbygningen aftrække indvendig med Kalk og lagt Cementgulv i Bryggerstet og Mælkestuen, at han endelig har gravet nogle Grøfter og ryddet nogle Stubbe samt forbedret Jorden med Gjødningsen af en ham tilhørende Ko. Citanten har nu forment, at disse Forbedringer ligge langt ud over, hvad den almindelige Vedligeholdelsespligt paalagde ham, og at der derfor maa tilkomme ham Erstatning for samme, og har han navnlig ogsaa henvist til Post 5 i den ovennævnte Kjøbekontrakt som Bevis for, at saavel Hans Olsen som Indstævnte ved Salget af Ejendommen have været sig dette bevidst. I sidstnævnte Henseende har Indstævnte imidlertid anført, at Hans Olsen ved Handelens Afslutning kun talte om, at han kunde ønske, at Citanten fik nogen Erstatning for den nedlagte Vintersæd, idet han nemlig forudsatte, at Indstævnte vilde komme til at høste samme, samt for det Tab, han muligvis vilde lide ved at sælge sin Ko, hvorimod Hans Olsen ikke omtalte de nævnte Forbedringer og Istandsættelser af Ejendommen, for hvilke Citanten kræver Erstatning. Indstævnte har nu vel ikke bevist, at det, som af ham paastaet, var en Aftale, at Citanten paa egen Bekostning skulde sætte Huset i den Stand, han ønskede, og at der hverken herfor eller for senere foretagne Vedligeholdelse eller Forbedring skulde tilkomme ham nogen Erstatning, men paa den anden Side foreligger der heller Intet som helst om, at der skulde være tilsagt Citanten nogen Erstatning for saadanne Istandsættelser og Forbedringer som de omhandlede, og skjøndt disse vel tildels maa anses at gaa ud over, hvad den almindelige Vedligeholdelsespligt kunde paalægge Citanten, vil der dog ikke kunne tilkjendes ham nogen Erstatning i saa Henseende, da en saadan, naar særlig Vedtagelse ikke foreligger, i et Brugsforhold som det foreliggende savner Hjemmel i den gjældende Ret.

Som Følge af Foranstaaende vil Underrettsdommen i Overensstemmelse med den af Indstævnte nedlagte Paastand i det Hele blive at stadfæste.

Mandagen den 2 April.

Nr. 146.

Advokat Hindenburg

contra

Martin Lorentzen (Defensor Lovinsen),

der tiltales for Vold og Legemsbeskudigelse.

Lysgaard m. fl. Herreders Extrarets Dom af 9 Oktober 1882: Tiltalte Martin Lorentzen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 8 Dage. Saa bør Tiltalte og at udrede alle af denne Aktion flydende Omkostninger, derunder i Suler til Aktor, Sagfører Rønne, 12 Kr. og til Defensor, Prokurator Kjær 10 Kr. samt at betale i Erstatning til Andreas Jensen 15 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 8 Januar 1883: Tiltalte Martin Lorentzen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Saa betaler han og i Erstatning til Andreas Jensen af Sjørsløv 17 Kr. samt endvidere Aktionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser og derunder i Suler til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Hindenburg og Levinsen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmissør hedder det: Under denne Sag tiltales Martin Lorentzen for Vold og Legemsbeskadigelse. Andreas Jensen af Sjørsløv har forklaret, at da han Natten mellem den 5te og 6te Juni f. A. honimod Kl. 3 i Selskab med nogle andre unge Mennesker fra Sjørsløv forlod Riisbæk Skov, hvor de havde deltaget i en sammesteds afholdt Dands, for at gaa hjem, fulgte Tiltalte og et Par Karle fra Demstrup efter dem. Undervejs talte en af Karlene fra Sjørsløv om at faa sin Pibe tændt, og Tiltalte sagde da, at han gjerne kunde kjøbe en Svovlstik og forære Karlen, men hertil svarede Andreas Jensen, at de Sjørsløv Karle ikke vare saa ringe, at Tiltalte behøvede at kjøbe Svovlstikker til dem, idet han tilføjede, at de ikke drak deres Penge op. Tiltalte og Andreas Jensen gik derpaa et kort Stykke Vej og talte sammen om de ommeldte Svovlstikker, uden

at Andreas Jensen iøvrigt kan huske, hvad der nærmere blev sagt, men tilsidst gav Tiltalte uden yderligere Foranledning fra Andreas Jensens Side denne et Slag paa hans højre Kind, saavidt Andreas Jensen kan erindre, med sin højre knyttede Haand, og derefter endnu et Par Slag paa Kinden. Der opstod nu et Haandgemæng mellem dem, hvorunder Andreas Jensen værgede sig saa godt han kunde, men efter at Tiltalte først havde tilføjet ham et Saar i Nakken og et andet Saar paa den indvendige Side af hans venstre Haandled gav Tiltalte ham endelig et Slag paa den højre Kind, der var saa stærkt, at Andreas Jensen faldt om og besvimede, og skjøndt Andreas Jensen ikke lugde Mærke til, at Tiltalte under Slagemaalet havde enten Kniv eller andet Instrument i Haanden, anser han det dog for højst sandsynligt, at dette har været Tilfældet, da de Saar han fik, efter hans Mening ikke kunde frembringes med de bare Hænder. Efter at Andreas Jensen var falden til Jorden, hjalp en af hans Ledsagere ham op og fulgte ham ind til Sjørslev, men Andreas Jensen var efter sin Besvimelse saa fortumlet, at han ikke kan erindre, om Tiltalte, der tilligemed Karlene fra Demstrup fulgte efter dem et Stykke Vej, tilføjede ham yderligere Overlast. Ligeledes have Anders Nielsen Boylund og Andreas Laursen Voyer, der ved den ommeldte Lejlighed vare i Følge med Andreas Jensen, edelig udsagt, at Tiltalte efter den af Andreas Jensen omforklarede Samtale, som foranledigedes ved Tiltaltes ovennævnte Yttring om at købe en Svovlstik, har givet Andreas Jensen et stærkt Slag i Ansigtet, og at der derefter opstod en Haandgemæng mellem dem, som endte med, at Andreas Jensen haardt saaret fuldt om og besvimede eller, som Andreas Laursen har udtrykt sig, laa besvimet og blødende paa Jorden. Derimod have Christen Stylsvig Rasmussen, Johannes Laursen og Anders Jensen Andersen, der ogsaa var tilstede under det ovennævnte Sammenstød mellem Tiltalte og Andreas Jensen, idet sidstnævnte Vidne dog gik noget foran de Andre og først kom hen til dem i det Øjeblik, da Tiltalte slog Andreas Jensen til Jorden, ikke bemærket, om det var Tiltalte eller Andreas Jensen, der først begyndte paa Haandgribeligheder, men iøvrigt gaa ogsaa disse Vidners Forklaringer ud paa, at der ved den paagjældende Lejlighed opstod et Slagsmaal mellem Tiltalte og Andreas Jensen, som endte med, at Sidstnævnte blev slaaet til Jorden af Tiltalte, og navnlig have Johannes Laursen og Anders J. Andersen udsagt, at Andreas Jensens Fald var en Følge af et Slag, som Tiltalte gav ham i Ansigtet, medens han iøvrigt efter Laursens Forklaring under Faldet fik endnu et Slag, som Vidnet tror ramte hans Baghoved. De 2 sidstnævnte Vidner have derhos forklaret, at Tiltalte, da han slog Jensen til Jorden, havde noget Blankt eller, som Andersen har udtrykt sig, et Remedium i Haanden, som sidstnævnte Vidne antog var hans Kniv, medens det efter det andet Vidnes Mening

enten kan have været en Kniv eller et Stykke blankt Jern, og at Tiltalte, efter at Jensen var bleven rejst op og havde begivet sig hen imod Sjørsløv, paany har taget fat paa ham og stødt ham med sine Knæ op mellem Benene eller i Maven. Disse Vidner ville derhos efter deres Forklaringer forinden Slagsmaalet have hørt Tiltalte sige, at de Sjørsløv Karle skulde have Prygl. idet han efter Laursens Udsagn tilføjede: „dersom de, hvad han formodede, vilde gjøre Spektakel“, og ligeledes skal han, der efter Laursens Forklaring for Slagsmaalet havde gjort Nar af de Sjørsløv Karle, efter et andet Vidnes Forklaring efter Dandsen i Riisbæk Skov have brugt Yttringer til Vidnet, der give Grund til at antage, at det var i fjendtlig Hensigt han den nævnte Aften fulgte efter Jensen og de andre Karle fra Sjørsløv. Ved en den 8de Juni foretagen Lægeundersøgelse fandtes der paa Jensens højre Kind 3 smaa temmelig overfladiske Saar, hvoraf det ene dannede en lille opadvendt Hudlap, og paa hans Baghoved et lille overfladisk Saar samt paa hans venstre Haandled tværs over Bøjeladden et ca. 1 Tomme langt Saar, der var bedækket med en indtørret Skorpe, og som skjønnedes at gaa omtrent gjennem Læderhuden, men Saarene, der saa ud til at være flere Dage gamle, og hvis Udseende, som det i Lægeattesten hedder, ikke modsagde, at de skulde være frembragte med et skarpt Instrument, vilde efter Lægens Mening, naar de være lægte, ikke medføre skadelige Følger for Jensens Helbred i Fremtiden, og efter dennes Forklaring i et Forhør den 11te Juli havde han, hvis Saar dengang vare lægte, heller ikke længere nogen Men af den ham tilføjede Vold. Tiltalte, der har vedgaaet, at han Natten mellem den 5te og 6te Juni har havt et Sammenstød med Jensen og at han ved denne Lejlighed har med Kanten eller Bagen af sin Haand givet Jensen et Slag i Ansigtet, saa at denne faldt til Jorden, har imidlertid paastaet, at Jensen havde angrebet ham og søgt at støde ham med sin Pande, men at Tiltalte undgik Stødet ved at trække sig tilbage, idet han samtidig holdt sin Arm op for sit Ansigt for at værges sig, og at Tiltalte, der derefter tog Flugten, først slog til Jensen, da denne, efter at Tiltalte var bleven stoppet paa Flugten af de Sjørsløv Karle, kom farende ind imod ham, hvorhos han har tilføjet, at han, der ikke ved den ommeldte Lejlighed vil have brugt enten Kniv eller andet Vaaben, ikke ved, om Jensen ved hans ovennævnte Slag har faaet de i Lægeattesten ommeldte Saar i Hovedet, men at han mener, at han i ethvert Tilfælde ikke kan have bibragt Jensen Saaret paa Haandledet. Da Jensen imidlertid efter det Ovenanførte under det heromhandlede Sammenstød med Tiltalte blev saa mishandlet af denne, at han tilsidst laa blodende og besvimet paa Jorden, medens der ikke er oplyst Noget, der kunde give Anledning til at antage, at han enten ved den ommeldte Lejlighed eller i de faa Dage, der forløb inden han den 8de Juni blev undersøgt af en

Læge, er bleven slaaet af Andre, maa Rigtigheden af Andreas Jensens Forklaring om at have faaet samtlige de i Lægeattesten ommeldte Saar, der som meldt ved Lægeundersøgelsen den 8de Juni saa ud til at være flere Dage gamle, af Tiltalte efter Omstændighederne anses tilstrækkelig godtgjort, og efter Alt, hvad der foreligger, vil der heller ikke kunne tages noget Hensyn til Tiltaltes øvrige ovenmeldte Anbringender, idet det navnlig ved Vidneforklaringerne maa anses godtgjort, at det var Tiltalte, der først begyndte paa Haandgribeligheder og at han gav Jensen flere Slag. For sit omhandlede Forhold vil Tiltalte, der er født i Aaret 1854 og som, medens han var i Militærtjeneste, har været straffet arbitrært for Slagsmaal og andre disciplinære Forseelser, hvorhos han ved Overrettens Dom af 13de Marts f. A. er dømt for Vold efter Straffelovens § 203 til simpelt Fængsel i 14 Dage, være at anse efter nysnævnte Lovbestemmelse med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, hvorhos Tiltalte efter den af Jensen i saa Henseende nedlagte Paastand vil være at tilpligte at betale denne i Erstatning for Holbredelsesudgifter, Næringstab og Lidelser samt for en Lægeattest ialt 17 Kr. — — — — —

Nr. 158.

Advokat Levinson

contra

Niels Peter Sørensen (Defensor Hindenburg),

der tiltales for Tyveri.

Vordingborg søndre Birks Extrarets Dom af 22 Decbr. 1882: Arrestanten, Tjenestdreng Niels Peter Sørensen af Marienlyst, bør straffes med 20 Rottingslag, hvorhos han bør udrede i Erstatning til Godsojer Wassard til Marionlyst 3 Kr., samt tilsvare Aktionens Omkostninger, derunder i Salarium til Aktor, Prokurator Petersen, og Defensor, Sagfører Schwensen, 10 Kr. til hver.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 Januar 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Rottingslagenes Antal sættes til 15. I Sælær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Bøcher og Hvalsøe, betaler Arrestanten Niels Peter Sørensen 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms

lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Levinsen og Hindenburg 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Vordingborg søndre Birks Extraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Niels Peter Sørensen for Tyveri, i hvilken Henseende det ved hans egen mod det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse er tilstrækkelig godtgjort, at han den 22de November f. A. paa Marionlyst, hvor han tjente, fra en aabenstaaende Vognport har borttaget en der ophængt, Ejeren af Marienlyst tilhørende Hare, som han gjemte i en i Vognporten staaende Kasse, indtil han samme Dags Eftermiddag Kl. 6 forlod Gaarden og medtog Haren, hvilken han samme Aften solgte for 1 Kr. 50 Ø. Det maa herefter billiges, at Arrestanten, der er født den 7de Maj 1866 og som ved Vordingborg nordre Birks Extrarets Dom af 6 Juli s. A. for Tyveri og Bedrageri er anset med 15 Rottingslag, nu for sit ovenanførte Forhold ved den indankede Dom er anset efter Straffelovens § 228, jfr. § 37, men Straffen, som ved Underretsdommen er fastsat til 20 Rottingslag, findes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til 15 Rottingslag. Med denne Forandring vil Underretsdommen, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger og den Bestjaalne tilkjendte Erstatning tiltrædes, være at stadfæste.

Nr. 155.

Advokat Hindenburg

contra

Sven Olsson Bjørklund (Defensor Klubien),

der tiltales for Bigami og Falsk.

Kriminal- og Politirettens Dom af 30 Januar 1883: Tiltalte Carl Jørgensen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, Arrestanten Sven Olsson Bjørklund bør straffes med Forbedringshusarbejde i 3 Aar samt efter udstaaet Straf udbringes af Riget. Tiltalte Niels Balle Jørgensen bør til Statskassen bøde 50 Kr. eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 8 Dage. Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Møller og Hvalsoe, 20 Kr. til hver, udredes af Arrestanten med $\frac{1}{2}$ og af hver af de Tiltalte med $\frac{1}{4}$. Den idømte Bøde at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Donnem i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Sven Olsson Bjørklunds Vedkommende anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog saaledes at han vil have at tilsvare samtlige Aktionens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Tiltalte tilsvare samtlige Aktionens Omkostninger. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Hindenburg og Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Arrestanten Sven Olsson Bjørklund, hvis opgivne Alder af 47 Aar af Retten er skønnet at stemme med hans Udseende, og som ikke er funden forhen straffet her i Landet, samt de Tiltalte Carl Jørgensen, der er født den 1ste November 1860, og Niels Balle Jørgensen, der er født den 14de Maj 1853, og af hvilke ingen er funden forhen straffet, tiltales under nærværende Sag, Arrestanten for Bigami og Falsk og de Tiltalte for Overtrædelse af Straffelovens § 155 og ere ved deres egne Tilstaelser samt det iøvrigt Oplyste overbeviste at have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

Arrestanten, der er født i Sverrig, blev den 10de November 1861 i Malmø ægteviet til Carolina Beckmann, med hvem han derefter samlevede i adskillige Aar og avlede 3 Born. For flere Aar siden ophævede Ægtefællerne imidlertid deres Samliv, dog uden at nogen Separation eller Skilsmisse fandt Sted, og Hustruen flyttede derefter her til Staden, medens Arrestanten forblev i Sverrig; men i Vinteren 1880—81 flyttede Ægtefællerne atter sammen og samlevede her i Staden i omtrent $\frac{1}{4}$ Aar, hvorefter de igjen flyttede fra hinanden, uden senere at forny Samlivet. For omtrent 1 Aar siden gjorde Arrestanten Bekjendtskab med Pigen Marie Kirstine Jørgensen, hvem han, udgivende sig for at være Enkemand, lovede Ægteskab, og til hvem han derefter den 9de Juli f. A. i Trinitatis Kirke her i Staden lod sig ægtevie, uagtet han var sig fuldkommen bevidst, at hans Ægteskab med Carolina Beckmann, der fremdeles levede her i Byen, endnu fuldstændig stod ved Magt. Arrestanten vil vel have tænkt paa at søge dette Ægteskab ophævet, forinden han indgik det nye Ægteskab, men han har efter sin egen Forklaring ikke foretaget videre i saa Henseende, end at han har talt med en Kommissionær om Sagen, saa at end ikke noget Andragende i dette Øjemed er blevet affattet. For at opnaa at blive viet til Marie Kirstine Jørgensen har Arrestanten derhos, da det af Klokkeren ved Trinitatis Kirke blev forlangt, at han skulde tilvejebringe Legitimation for, at der var holdt Skifte efter hans tidligere Hustru, som han opgav var død i Juni Maaned f. A. affattet, og med Navnet J. S. Holmstrøm underskrevet et „Karlshamn, den 16de Juni 1882“ dateret Brev, hvori udtaltes, at Brevskriveren havde talt med Stadsfiskalen og at denne havde erklæret, at der Intet havde været at skifte, samt at der Intet var til Hinder for, at Arrestanten giftede sig. Med Navnet J. S. Holmstrøm sigtede Arrestanten til den i Karlshamn boende Skomager Jons Svensson Holmstrøm, hvis Navn han paa den anførte Maade benyttede uden dennes Vidende og Villie. Det nævnte falske Brev, der var adresseret til Arrestanten, afleverede han paa Klokkerkontoret, hvor det blev anset fyldestgjørende i den paagjældende Henseende. Begge de Tiltalte have i Anledning af Arrestantens tilsigtede Ægteskab med Marie Kirstine Jørgensen den 10de Juni f. A. underskrevet en Forloverattest, i hvilken de bevidnede, at Intet — bl. A. intet andet Ægteskabsbaand — var til Hinder for dette Ægteskab, Alt uagtet ingen af de Tiltalte havde nogen Kjendskab om Arrestantens personlige Forhold i den heromhandlede Henseende, idet Niels Balle Jørgensen kun kjendte Arrestanten derfra, at denne i nogle Maaneder havde arbejdet hos ham, medens Carl Jørgensen slet ikke kjendte ham. Sidstnævnte Tiltalte har imidlertid gjort gjældende, at han, da han underskrev Forloverattesten, stod i den Formening, at hans Forlofte kun havde Hensyn til Bruden, der er hans Søster, ligesom han antog, at Medtiltalte, der allerede

havde underskrevet Attesten, da denne af Søsteren blev ham præsenteret til Underskrift, alene indestod for, at der fra Brudgommens Side Intet var til Hinder for Ægteskabet. Ligesom nu Rigtigheden af denne Tiltalte Carl Jørgensens Forklaring om den Maade, hvorpaa han vil have opfattet Indholdet af Forloverattesten, der var affattet paa Klokkerkontoret, bestyrkes af, hvad der iøvrigt er oplyst under Sagen, saaledes findes det heller ikke at kunne statueres, at en saadan Opfattelse er aldeles uforenelig med Attestens Ordlyd, og det findes under disse Omstændigheder betænkeligt at belægge denne Tiltaltes heromhandlede Forhold med Straf, hvorimod han efter Omstændighederne vil have at deltage i Udredelsen af Aktionens Omkostninger i det Forhold, som nedenfor angives. Arrestanten og Tiltalte Niels Balle Jørgensen ville i Medfør af Foranstaaende være at anse, Arrestanten efter Straffelovens §§ 160 og 270, Tiltalte efter samme Lovs § 155, og findes Straffen efter Omstændighederne at burde fastsættes for Arrestanten til Forbedringshusarbejde i 3 Aar, hvorhos han, som ikke i de 5 sidste Aar har havt stadigt Ophold i den danske Stat, efter Straffelovens § 16, 1ste Stykke, vil være at dømme til efter udstaaet Straf at udbringes af Riget, og for Tiltalte Niels Balle Jørgensen til en Statskassen tilfaldende Bøde paa 50 Kr. eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling inden Exekutionsfristens Udløb til simpelt Fængsel i 8 Dage.

Nr. 136.

Højesteretssagfører Bagger

contra

Johanna Nordblad (Defensor Halkier),

der tiltales for Bedrageri, Falsk og Overtrædelse af Straffelovens § 16.

Kriminal- og Politirettens Dom af 13 Januar 1883: Arrestantinden Johanna Nordblad bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maanedes samt efter udstaaet Straffetid paany bringes ud af Riget. Saa bør hun og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Bocher og Raasloff, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne

føre til et andet Resultat end det i Dommen antagne, men tildels endog bestyrke dette,

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Halkier 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestantinden Johanna Nordblad, hvis opgivne Alder af 34 Aar er skjønnet at stemme med hendes Udseende og som ved Rettens Dom af 24 September 1878 har været anset efter Straffelovens §§ 228 og 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage og ved Højesteretsdom af 18de November 1879 efter Straffelovens § 253 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder samt i Medfør af denne Lovs § 16 dømt til efter udstaaet Straffetid at bringes ud af Riget, tiltales under nærværende Sag for Bedrageri, Falsk og Overtrædelse af Straffelovens § 16. Ved Arrestantindens egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at hun, der ved hendes Udbringelse af Riget i Medfør af formeldte Højesteretsdom den 25de Maj 1880 til Kjøbenhavns Politis Protokol over bortsendte Personer blev advaret om Virkningen af en ulovlig Tilbagevenden hertil Riget, i Maj eller Juni Maaned 1881 uden Tilladelse har indfundet sig her i Staden og atter taget Ophold her, indtil hun i Oktober Maaned f. A. blev anholdt i Sagen, samt at hun under bemeldte sit Ophold hersteds dels har gjort sig skyldig i Bedrageri, idet hun i Maj Maaned f. A. svingagtigen har pantsat 2 til ialt 20 Kr. vurderede Dyner, som hun havde lejet af Marskandiserske Anna Nielsen, dels i Falsk, idet hun, der i Juni Maaned f. A. under Navnet Josephine Søderholm, et opdigtet Navn, hvorved hun ved den Tid kaldte sig for at unddrage sig Politiets Opmærksomhed, af Detailhandler Vilhelm Gantzel lejede 2 Dyner og en Pude i den Hensigt ved svingagtig Disposition over disse til ialt 24 Kr. vurderede Gjenstande at skaffe sig Penge, har underskrevet som Lejer paa den i Anledning af dette Lejemaal oprettede Lejekontrakt Navnet „Josefine Søderholm“, ligesom hun da ogsaa faa Dage herefter ved svingagtig Pantsætning af bemeldte Gjenstande har skaffet sig den ved at leje dem tilsigtede Fordel. Forsaavidt Arrestantinden tillige har været sigtet for at have gjort sig skyldig i et andet Tilfælde af Falsk og herved at have fravendt formeldte Anna Nielsen to andre Dyner, er der for Rigtigheden af denne Sigtelse mod Arrestantindens

Benægtelse i al Fald ikke tilvejebragt Bevis. I Medfør af Foranførte vil Arrestantinden være at anse efter Straffelovens § 275, jfr. § 268, samt efter dens §§ 253 og 16, 2det Led, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Måneder, hvorhos hun i Medfør af sidstnævnte Lovbestemmelse vil være at domme til efter udstaaet Straffetid paany at udvises af Riget.

Nr. 141.

Advokat Halkier

contra

Christen Christensen (Defensor Nellemann),

der tiltales for Tyveri.

Salling Herreds Extrarets Dom af 3 Novbr. 1882: Tiltalte Christen Christensen bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Saa betaler han og Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Pasbjerg og Munksgaard, 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 2 Januar 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Nellemann 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Tjenestekarl Christen Christensen for Tyveri. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han i sin Tjeneste paa Grinderslev-Kloster har gjort sig skyldig i følgende Tyverier: 1. Kort for Jul 1881 eller noget for Paaske 1882 stjal han fra Kokkepigen

Ane Marie Knudsen en Pengepung af Værdi ca. 25 Øre med Indhold 3 Kr., der efter Tiltaltes Forklaring henlaa i en uaflaaset Skuffe i Ane Marie Knudsens Kammer, hvortil Adgangen var fri. 2. I Juni Maaned f. A. stjal han af en Cigarkasse, der henstod i det uaflaasede Røgterkammer paa en Hyld over Sengen, en Røgter Søren Andrews Nielsen tilhørende Pengepung af Værdi ca. 50 Øre med Indhold 3 Kr. 3. I samme Maaned tilvendte han sig fra en efter hans Forklaring uaflaaset Skuffe i et Skriverbord, der stod i Forvalterens Værelse, hvortil Adgangen var fri, et Beløb af 2 Kr. 4. Den 27de September f. A. stjal han af Lommen paa en i et uaflaaset Kammer ved Siden af Folkestuen ophængt Kjole 4 Kr., der tilhørte ovennævnte Ane Marie Knudsen. De 2 stjaalne Punge — hvilke iovrigt efter de Bestjaulnes Udsagn vare af noget større Værdi, end Tiltalte har villet erkjende — har Tiltalte efter sin Forklaring bortkastet, og Pengene har han forbrugt, mon de Bestjaulne have i det Vassentlige orholdt Erstatning for det dem Fravendte og maa anses at have frafaldet Krav paa yderligere Erstatning. For sit ovenommeldte Forhold er Tiltalte, der er født i Aaret 1860 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 228, og da Straffen efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brod i 3 Gange 5 Dage, vil bemeldte Dom — — — være at stadfæste.

Tirsdagen den 3 April.

Nr. 164.

Højesteretsagfører Bagger

contra

Søren Andreas Weng (Defensor Nellemann),

der tiltales for Betleri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 24 Febr. 1883: Arrestanterne Peter Maximilian Anicetus Lindegaard og Søren Andrews Weng, bør straffes med Arbejde i Kjøbenhavns Fattigvæsens Tvangsarbejdsanstalt, Førstnævnte i 18 og Sidstnævnte i 72 Dage, og En for Begge og Begge for En betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Soren Andreas Weng's Vedkommende anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Nellemann 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestanterne Peter Maximilian Anicetus Lindegaard og Soren Andreas Weng, af hvilke Førstnævnte er født den 17de April 1853 og senest ansat ved denne Rets Domme af 9de Oktober og 16de December f. A. henholdsvis efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Arbejde i Kjobenhavns Fattigvæsens Tvangsarbejdsanstalt i 12 Dage og efter Straffelovens § 230, 1ste Led, med Frængsel paa Vand og Brød i 4 Gauge 5 Dage, medens Sidstnævnte, der er født den 14de November 1854 tidligere er straffet, bl. A. ifølge Dom af 24 Februar 1880 inden denne Rets 1ste Afdeling for offentlige Politisager efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Arbejde i bemeldte Tvangsarbejdsanstalt i 30 Dage og senest ifølge Rettens Dom af 4 November f. A. efter samme Lovs § 1 med lige Arbejde i 90 Dage, ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste ere overbeviste at have den 11te d. M. i Forening betlet her i Staden, ville de paa ny være at anse efter sidstnævnte Lovs § 3, efter Omstændighederne med lige Arbejde, Arrestanten Lindegaard i 18 og Arrestanten Weng i 72 Dage samt have in solidum at betale Sagens Omkostninger.

Nr. 123.

Højesteretssagfører Bagger

contra

Anders Christensen (Defensor Henriksen),

der tiltales for Tyveri og Bedrageri.

Antvorskov Birks Extrarets Dom af 28 Juli 1882: Tiltalte, forhenværende Skovfoged i Søndre Overdrev Skov Anders Christensen, bør hensættes i Frængsel paa Vand og Brød i

4 Gange 5 Dage og bør han derhos betale alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Deichmann, 15 Kr. og til Defensor, Prokurator Drechsel, 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 Novbr. 1882: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretsprokuratorerne Mundt og Kaas, bør Tiltalte, forhenværende Skovfoged i Søndre Overdrev Skov Anders Christensen, ndrede 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Henrichsen 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Antvorskov Birks Extraret hertil indankede Sag tiltales forhenværende Skovfoged i Søndre Overdrev Skov Anders Christensen for Tyveri og Bedrageri, og ere de med Sagen forbundne Omstændigheder efter den af Tiltalte afgivne Tilstaaelse og de iøvrigt tilvejebragte Oplysninger Følgende: Tiltalte blev omtrent i Aaret 1869 antaget som Skovfoged i Søndre Overdrev Skov af den daværende Ejer, der det følgende Aar solgte Skoven til den nuværende Ejer, Hofjægermester Bech til Valbygaard. Efter at Skovrider Andersen af Frederikslund for ca. 5 Aar siden havde faaet Bestyrelsen af den nævnte Skov, var Forholdet mellem Tiltalte og Skovrider Andersen efter den af Tiltalte under Forhøret oprindelig afgivne Forklaring, der stemmer med den af Skovrider Andersen afgivne Forklaring, ordnet saaledes, at, naar Favnebrændet var opslaaet i Skoven, blev der af Skovrideren noteret en bestemt Pris paa Brændet, og kunde de Lysthavende da melde sig dels direkte hos Skovrideren og dels hos Tiltalte. Denne, der hver 14de Dag skulde indfinde sig hos Skovrideren, meddelte da Skovrideren, hvem der havde meldt sig som Lysthavende hos Tiltalte, og fik denne derpaa Udleverings-seddell til de Paaagjældende. I Henhold til disse Sedler var Tiltalte da bemyndiget til at udlevere Brændet til de Paaagjældende,

uden Hensyn til om de betalte eller ikke betalte strax, idet Kjøberne først vare pligtige at betale om Efteraaret for det Brænde, som var udleveret i det sidste Aar. Naar nogen af Kjøberne ved Modtagelsen af Brændet eller ogsaa senere vilde betale, var Tiltalte bemyndiget til at oppebære en saadan Betaling, og da pligtig snarest at aflevere de modtagne Penge til Skovrideren. Kjøberne lode sig noje med Kvittering af Tiltalte, og denne fik da af Skovrideren Kvittering for, at han havde betalt. Tiltalte har imidlertid, efter at der var beordret Aktion imod ham, under et Reassumptionsforhør forklaret, at han flere Gange uden Udleveringsseddel eller nogen udtrykkelig mundtlig Tilladelse eller Ordre af Skovrider Andersen har solgt og udleveret Brænde og modtaget kontant Betaling derfor og derefter afleveret det indkomne Beløb, uden at Skovrideren har gjort nogen Erindring derimod, og at Tiltalte derfor har maattet anse sig berettiget til uden Tilladelse fra Skovrideren at sælge af Favnebrændet imod kontant Betaling, men til denne af Tiltalte saaledes senere afgivne Forklaring, der ikke blot strider imod Skovriders Forklaring, men ogsaa imod den af Tiltalte selv oprindelig afgivne Forklaring, findes der ikke at kunne tages noget Hensyn. De Forseelser, hvori Tiltalte efter de foreliggende Oplysninger har gjort sig skyldig, ere nu følgende: 1. Ifølge den af Tiltalte afgivne, med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse solgte han i Slutningen af Februar Maaned eller i Begyndelsen af Marts d. A. ulovlig til Fragtmand Peder Andersen af Slagelse en Favn Knudebrænde, som stod usolgt fra en kort i Forvejen afholdt Auktion, og som Kjøberen afhentede nogle Dage efter. Med Betalingen af Kjobsummen, der, saavidt Fragtmand Peder Andersen erindrer, var 15 Kr. 80 Ø. og som Tiltalte agtede at tilvende sig, gav han Henstand til hen i April Maaned d. A., men han blev hindret i at oppebære Betalingen, idet han den 30te Marts d. A. blev afskediget fra sin Skovfogedbestilling fra den 1ste April d. A. at regne. Det af Tiltalte saaledes udviste Forhold findes at maatte betragtes som Tyveri. 2. Tiltalte har fremdeles tilstaaet, hvad ogsaa stemmer med det iøvrigt Oplyste, at han i Begyndelsen af Marts d. A. uden nogen Tilladelse solgte 3 Favne frisk Brænde til Kjobmand Olsen i Slagelse; af det solgte Brænde var 1½ Favn bleven leveret Kjøberen i den nævnte Maaned, og det var Tiltaltes Hensigt at levere Resten af det solgte Brænde i Slutningen af Maaned, men han blev hindret heri, idet Skovrider Andersen kom tilstede, da Tiltaltes Karl var ifærd med at kjøre bort fra Skoven med noget af Brændet, og saaledes opdagede det Passerede. Det saaledes solgte Brænde var endnu ikke nummereret eller bestemt til Salg, og Kjobsummen, som udgjorde 20 Kr. pr. Favn og altsaa 60 Kr. for alle 3 Favne, og som skulde erlægges, naar alt Brændet var leveret, og derfor ikke var erlagt, da Forholdet opdagedes, agtede Tiltalte at an-

vende til egen Fordel, men Tiltalte har tillige forklaret, at det havde været hans Hensigt, naar det øvrige Brænde blev kjørt ud, opstillet og nummereret til Salg, da at give de 3 til Olsen solgte Favne Nummer og saa at faa Udleveringsseddøl herpaa, lydende paa Kjobmand Olsen og at forlange Kredit for Olsen til Efteraaret, hvilket Skovrideren formentlig vilde være gaaet ind paa, og derefter naar han var kommen i Besiddelse af Penge efter indeværende Aars Høst, at indbetale Pengene til Skovrideren af sine egne Midler. Selv om imidlertid denne sidste Forklaring, der dog maa anses for usandsynlig, lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, findes det af Tiltalte udviste Forhold at maatte betragtes dels som Tyveri, dels som Forsøg paa Tyveri. 3. Tiltalte har fremdeles tilstaaet, at han, der af Skovrider Andersen i Begyndelsen af Vinteren 1881—82 havde faaet Tilladelse til at sælge fjorgammelt Brænde til Boelsmand Hans Jensen af Søndre Overdrev imod en Betaling af 20 Kr. pr. Favn, har uden Tilladelse solgt $9\frac{1}{2}$ Favne af det omhandlede Brænde til forskjellige Andre for en Betaling af 20 Kr. pr. Favn. For de nævnte $9\frac{1}{2}$ Favne har han opbebaaret en Betaling af 180 Kr., idet dog en Del af dette Beløb ikke blev betalt kontant, men afskrevet paa Gjæld, som Tiltalte havde, og ved hans Afskedigelse resterede kun Betalingen for $\frac{1}{2}$ Favn; det af Tiltalte saaledes modtagne Beløb forbrugte han i egen Interesse, og saavel ved et af Skovrideren den 23de Februar d. A. foretaget Eftersyn som ved den i Anledning af Tiltaltes Afskedigelse den 30te Marts stedfundne Opgjørelse lagde han ligeoverfor Skovrideren Skjul paa, at han havde solgt de nævnte $9\frac{1}{2}$ Favne Brænde og opbebaaret det nævnte Beløb for samme, ligesom han den sidstnævnte Dag eller Dagen efter anmodede Hans Jensen om at foregive, at denne havde faaet det ommeldte Brænde udleveret, idet Tiltalte da senere vilde godtgjøre ham det paagjældende Beløb, og Hans Jensen gik da ogsaa strax ind herpaa, men vilde senere ikke staa ved sit Løfte. Forøvrigt har Tiltalte paastaet, at det aldrig har været hans Mening at bedrage Skovejeren for det ommeldte Beløb, idet han nemlig til den Tid, da Beløbet skulde betales, selv vilde betale Pengene til Skovrideren, hvilket han efter sin For mening vilde have været istand til, men hvad dog efter de foreliggende Oplysninger om hans Formueforhold maa anses for i alt Fald meget tvivlsomt, og det af Tiltalte med Hensyn til de omhandlede $9\frac{1}{2}$ Favne Brænde udviste Forhold findes under alle Omstændigheder at maatte betragtes som Tyveri. 4. Tiltalte har endvidere tilstaaet, at han, der i Henhold til den ovenfor omhandlede, ham af Skovrideren givne Tilladelse havde udleveret $2\frac{1}{2}$ Favne Brænde til Boelsmand Hans Jensen af Søndre Overdrev, har kort før sidstafvigte Jul af Hans Jensen modtaget kontant 40 Kr. for de to Favne Brænde, og at han har beholdt og forbrugt disse 40 Kr., dog at han heraf strax efter sin Afskedigelse

har betalt 20 Kr. til Skovrideren, samt at han den 23de Februar d. A. foregav for Skovrideren, at han kun havde modtaget 20 Kr., ligesom han ogsaa den 30te Marts d. A. ligeoverfor Skovrideren nægtede, at han sad inde med flere af ham for Skovejeren oppebaarne Penge end de nævnte 20 Kr.; det af Tiltalte saaledes udviste Forhold findes at maatte betragtes som Bedrageri. 5. Endelig har Tiltalte tilstaaet, at han, som forinden en den 23de Februar d. A. afholdt Auktion havde lovet Høker L. Hansen af Sørbymagle at skaffe ham 4 Favne Knippelbrænde, har for at opfylde dette Løfte opfordret tvende Arbejds mænd, der før Auktionen samlede Tophugst i Bunker, til at tage noget stort Ud-hugst og fordele det i 3 af Risbunkerne, men saaledes at det skjultes saa meget som muligt for de Lysthavende, og at han, da Arbejds mændene havde efterkommet hans Anmodning, paa Auktionen købte de omhandlede 3 Bunker tilligemed 2 andre Bunker i Hansens Navn, og han har fremdeles indrømmet, at de 3 Bunker, der tilligemed de 2 andre Bunker bleve solgte for ialt med Salær 27 Kr. 28 Øre, vilde være blevne betalte højere, hvis de Lysthavende havde faaet Lejlighed til at se de store Stykker, der være skjulte i Bunkerne. Den af Tiltalte saaledes afgivne Tilstaaelse har han imidlertid senere tilbagekaldt, idet han har forklaret, at han alene sagde til Arbejds mændene, at de skulde lægge gode Bunker, da han vilde købe dem paa Auktionen, hvorimod det ikke har været hans Mening, at de skulde lægge Bunkerne saaledes, at de Lysthavende ikke kunde se, at der var større Grenebrænde i Bunkerne; men selv efter denne hans seneste Forklaring har han indrømmet, at han forinden Auktionen saa, at det større Brænde i Bunkerne var skjult med Kviste, og at det var en Fejl af ham, at han ikke gav Ordre til at afdække Bunkerne saaledes, at det værdifulde Brænde kunde blive synligt. Da imidlertid den af Tiltalte senest afgivne Forklaring ikke blot strider imod den af ham selv tidligere afgivne Tilstaaelse, men ogsaa imod de af Arbejds mændene afgivne Forklaringer, findes der ikke at kunne tages Hensyn til samme, og det af Tiltalte i den omhandlede Henseende udviste Forhold findes at maatte henføres under Straffelovens § 257. Ligesom Hofjægermester Bech har begjært Tiltalte straffet for det af ham udviste Forhold, saaledes har han forbeholdt sig sin Ret til Erstatning ligeoverfor ham. For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold vil han, der er født den 17de April 1839 og som ikke tidligere findes straffet, være at anse efter Straffelovens § 228, tildels sammenholdt med § 46, og § 253 samt § 257, og da den i Underrettsdommen, hvorved han ligeledes er dømt for ovenfor anførte Forseelser, valgte Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage findes passende — — vil Underrettsdommen saaledes i det Hele være at stadfæste.

Onsdagen den 4de April.

Nr. 127.

Advokat Halkier

contra

Niels Christian Madsen og Ole Madsen

(Defensor Hansen),

der tiltales for Mened.

Saxkjøbing Kjøbstads Extrarets Dom af 15 April 1882: De Tiltalte, Arbejdsmand Niels Christian Madsen og Tjenestekarl Ole Madsen, bør straffes, Førstnævnte med simpelt Fængsel i 14 Dage og Sidstnævnte med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Saa bør de og in solidum udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Andresen, og Defensor, Prokurator Koefoed, 15 Kr. til hver, foruden Diæter til Førstnævnte efter Overøvrighedens Bestemmelser. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 7 Novbr. 1882: Tiltalte Niels Christian Madsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, men iøvrigt bør Underretsdømmen ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Lange og Beyer, betale de Tiltalte, Arbejdsmand Niels Christian Madsen og Tjenestekarl Ole Madsen En for Begge og Begge for En 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Hansen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Saxkjøbing Kjøbstads Extraret hertil indankede Sag tiltales Arbejdsmand Niels Christian Madsen og Tjenestekarl Ole

Madsen for Mened. Under en ved Musse Herreds Politiret mellem Pigen Else Margrethe Mortensen og Kudsk Christian Ludvigsen verserende Alimentionssag mødte de Tiltalte den 7de Septbr. 1880 som Vidner, og forklarede Tiltalte Ole Madsen bl. A., at han tydelig erindrede, at han Lørdagen den 1ste Novbr. 1879 gik tilsæns mellem Kl. 9 og 10 om Aftenen, og at fornævnte Chr. Ludvigsen, med hvem han paa Idalund delte Seng, da laa i Sengen, ligesom Tiltalte Niels Chr. Madsen bl. A. forklarede, at han, da han den nævnte Dag om Aftenen omtr. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ kom op paa Idalunds Karlekammer for at gaa i Seng, talte med Chr. Ludvigsen, som laa i en Seng paa Kammeret, og at han vidste, at Sidstnævnte laa i sin Seng bemeldte Aften mellem Kl. 9 og 10. Disse Vidneforklaringer bekræftede de Tiltalte derpaa, efter at være behørig forberedte, med Lovens Ed. Da der imidlertid senere opstod Formodning om, at disse Forklaringer vare urigtige, blev der indledet en kriminel Undersøgelse imod de Tiltalte, og under denne have de efter først at have paastaet, at de med fuldkommen Sikkerhed vide, at hvad de ved den ovenomhandlede Lejlighed have forklaret, er Sandhed, vedgaaet, at deres Forklaringer ere urigtige. Tiltalte Ole Madsen har i saa Henseende indrømmet, at han, da han afgav sin Vidneforklaring om, at Chr. Ludvigsen den 1ste November 1879 Kl. mellem 9 og 10 om Aftenen laa i sin Seng, slet ikke vidste, om dette var Tilfældet eller ikke, og navnlig ikke vidste, hvad Klokkeren var, ligesom han saa godt som ikke kunde huske nogetsomhelst af, hvad der passerede bemeldte Aften, saa at han som Følge heraf ikke vidste, om den Forklaring, han afgav, var sand eller usand, men at han alene afgav denne Forklaring i Tillid til Chr. Ludvigsens Forsikring til ham om, at det virkelig forholdt sig saaledes. Ligeledes har Tiltalte Niels Chr. Madsen erkjendt, at den af ham afgivne Vidneforklaring er urigtig, forsaavidt angaar det deri angivne Klokkeslet, hvilket det notop under den ovennævnte Politiretssag gjaldt om at faa oplyst, idet han, efter at være bleven gjort bekjendt med den omstændelige Forklaring, der er afgivet af et tredie under samme Politiretssag afhørt Vidne om det den nævnte Aften Passerede, har erklæret, at han nu ved, at han først Kl. henimod 12 bemeldte Aften kom op paa Idalunds Karlekammer, men han har vedblivende paastaet, at han, skjøndt han vel ikke var fuldstændig overbevist om, at hans Forklaring i saa Henseende var rigtig, dog, da han afgav den, troede, at den var det, dels fordi det da stillede sig for ham, som om det forholdt sig saaledes, dels fordi Chr. Ludvigsen gjentagende havde sagt til ham, at det forholdt sig saaledes, idet han dog i Forbindelse hermed har forklaret, at han, forinden han afgav sin Forklaring i Retten, paa Chr. Ludvigsens Spørgsmaal til ham, om han ikke nok kunde huske, at han den omspurgte Aften Kl. mellem 9 og 10 traf Ludvigsen i sin Seng, svarede, at det kunde han ikke

saa nøje huske, men troede nok, at det var rigtigt, og at han, da saa Chr. Ludvigsen gjentog for ham, at det var rigtigt, og opfordrede ham til at afgive Forklaring herom i Retten, lovede ham at gjøre det, ligesom han derhos under Forhøret har erkjendt nu at indse, at han ikke burde have aflagt Ed paa Noget, som han ikke med Bestemthed vidste, men hvorom han kun havde Formodning. Selv efter de af de Tiltalte saaledes afgivne Forklaringer skjønnes det imidlertid ikke rettere end, at de maa anses overbeviste at have gjort sig skyldige i den dem paasigtede Forbrydelse, og de, der ikke tidligere have været tiltalte eller straffede, og af hvilke Niels Chr. Madsen er født den 30te August 1861 og Ole Madsen den 14de Maj 1864, ville derfor være at domme efter Straffelovens § 145, for Sidstnævntes Vedkommende sammenholdt med § 37, og findes deres Straf at kunne bestemmes til Forbedringsbusarbejde for Førstnævnte i 2 Aar og for Sidstnævnte i 1 Aar, og Underrettsdommen, der for Tiltalte Ole Madsens Vedkommende har samme Resultat, medens den derimod har anset Tiltalte Niels Chr. Madsen efter Analogien af Straffelovens § 148 med en Straf af simpelt Fængsel i 14 Dage, vil saaledes forsaavidt dels være at forandre dels at stadfæste.

Mandagen den 9 April.

Nr. 38 James W. Mackie, forhenv. Kapitain paa Dampskibet „Ballogie“ (Halkier)

contra

Em. Z Svitzers Bjergningsentreprise (Henrichsen),
betr. Bjergeløn for fornævnte Dampskib „Ballogie“.

Sø- og Handelsrettens Dom af 8 Marts 1882: Indstævnte, Kapitain James W. Mackie, bør under Tvang af Exekution i fornævnte Dampskib „Ballogie“ med staaende og løbende Redskaber m. v. til Citanterne, Aktieselskabet Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise, betale de paastævnte Lstrl. 2000 eller Kr. 36,000 og Omkostningerne ved den gjorte Arrest Kr. 119. 46 Ø. med Renter af disse Beløb 5 pCt. p. a. fra den 28de April f. A. indtil Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at Gyldigheden af den i den indankede Dom omhandlede Kontrakt efter dennes Indhold og samtlige med dens Oprettelse forbundne Omstændigheder, blandt hvilke, foruden de i Dommen anførte, kan mærkes, at Citanten selv havde påkaldt Hjælp fra Kjøbenhavn — hvor hans Skib ogsaa skulde bringes hen og den akkorderede Bjergeløn erlægges af Rhederiets derværende Agent — i det Hele maa bedømmes efter dansk Ret, og at Frd. af 28 December 1836 § 9 overhovedet er uanvendelig paa et Tilfælde som det foreliggende, men iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, vil den efter de Indstævntes Påstand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret blive at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser lyde saaledes: Om Morgen tidlig den 25de April f. A. kom det af Indstævnte i nærværende Sag, Kapitain James W. Mackie, førte, i Aberdeen hjemmehørende Jern-Skruedampskib „Ballogie“, der var paa Rejse fra Burnt-Island til Danzig med en Ladning Kul, paa Grund paa Langørørevet ved Höganäs i Sverrig. Den forreste Halvdel eller noget mere af Skibet var passeret hen over Røvet, hvorimod Skibet iøvrigt og indtil helt agterud stod fast paa Revet, der fra Land strækker sig ud i vestlig Betning og bestaar af en Stenryg med spredte Stenblokke og det maa antages, at Skibet ikke kunde bruge sin Skrue. Da Grundstødningen skete var Vinden VSV. med laaber Brise og Skibet blev stauende fast mod Stævnen i SSO. Fra Skibet blev et Varpanker bragt ud for at varpe Skibet af Grunden, men Ankeret vilde ikke holde i Stenbunden. Omtrent ved Middagstid ankom til Strandingstedet det Citanterne, Aktieselskabet Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entrepriise, tilhørende Dampskib „Drogden“, der var stationeret i Helsingør, og hvis Fører, Kapitain Hansen, havde faaet Underretning om Strandingen. Vinden var op ad Formiddagen tiltagen i alt Fald til frisk Kuling og var fremdeles tiltagende, hvorhos Vejret saa truende ud, og der var en Del mere, som det maa antages, dog ikke meget stærk Søgang, og Soen kom ind paa „Ballogie“ tvers om Styr-

bord. Ifølge Forklaring af „Ballogies“ Styrmand stak Skibet, da det forlod Burntisland 17 Fod 11' agter og 14 Fod 4' for, og ved Peiling efter Grundstødningen fandtes Vandstanden at være ved Forskibet ca. 5 Favne, midtskibs $3\frac{1}{2}$ à 4 Favne og hvor Skibet stod paa Grund ca. $2\frac{1}{2}$ Favne.

Saa snart „Drogden“, der har Maskine af 50 Hestes Kraft, var kommen til Strandingstedet, gik Kapitain Hansen ombord paa „Ballogie“ og tilbød Assistance. Han blev budt ned i Skibets Kahyt, hvor han forhandlede med Indstævnte og den britiske Vicekonsul fra Höganäs, der var tilstede, og han forlangte for at bjerge Skib og Ladning Lstrl. 3000, medens Indstævnte, idet han modtog Tilbudet om Assistance, foreslog at lade Spørgsmaalet om Betalingen ordne ved sin Agent, Firmaet C. K. Hansen i Kjøbenhavn; men herpaa vilde Kapitain Hansen ikke gaa ind. Indstævnte vil derpaa have budt Lstrl. 500, medens han efter Kapitain Hansens Forklaring offerhaanden med sine Tilbud skal være stegen til Lstrl. 1800, hvad Indstævnte dog har benægtet, og Hansen nedsatte sin Fordring til Lstrl. 2500. Hansen gik derpaa op paa Dækket, efter hvad han har forklaret, fordi han blev fortrydelig over, at Indstævnte nedsatte sit gjorte Tilbud, og for at give Indstævnte og Vicekonsulen Lejlighed til i Enrum at forhandle sammen, men han blev lidt efter kaldet ned i Kahytten af Vicekonsulen, der efter Hansens Forklaring sagde, at Indstævnte nu vilde give Lstrl. 2000. Ifølge den af Hansen som Vidne afgivne Forklaring spurgte han, da han igjen kom ned i Kahytten, Indstævnte, om det var sandt, at han nu vilde give Lstrl. 2000, og da Indstævnte bekræftede dette, udfyldte Hansen en trykt Blanket til en Bjergningskontrakt, som derpaa blev underskrevet af Hansen og Indstævnte og af Vicekonsulen som Vidne. Indstævnte har vel erkjendt at have underskrevet Kontrakten, men har i en af ham for en Fredsdommer i Skotland afgiven Forklaring udtalt, at han under Forhandlingerne med Kapitain Hansen ytrede, at han ikke havde Kompetence til at slutte Overenskomst angaaende Betalingen, og at han, førend han underskrev Kontrakten, erklærede til Hansen, at han ikkun underskrev under Trykket af en overvældende Nødstilstand, og fordi han ikke saa nogen anden Udvej aaben for sig, og at han vilde unse Kontrakten som uforbindende for sig, forsaavidt angik Beløbet Lstrl. 2000, men denne Forklarings Rigtighed er benægtet af Hansen, og forsaavidt Indstævntes nævnte Forklaring tildels er støttet ved den af Styrmanden paa „Ballogie“ her i Retten afgivne Forklaring, der ogsaa gaar ud paa, at Vicekonsulen, før Kontrakten blev underskrevet, i Kapitain Hansens Nærværelse sagde, at Kontrakten, naar Indstævnte underskrev, ikke vilde være bindende for ham efter engelsk Ret, fordi den forrede Betaling var overdreven, kan der ikke tillægges dette nogen videre

Betydning. da Styrmandens Forkluring i den nævnte Hønsende har været usikker og vaklende.

Den afsluttede Kontrakt, der er affattet i det engelske Sprog, indeholder Erkjendelse af, at Indstævnte med Hr. Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise har akkorderet om at yde Indstævnte Bistand til at faa hans Skib af Grunden og bringe det i Sikkerhed til Kjøbenhavn, og det hedder videre i Kontrakten: „For at gjøre dette veftager jeg at betale bemeldte Entreprise Lstrl. 2000, siger to Tusinde Pund brittisk Sterling, og hvad enten Skibet bringes af Grunden ved at losse Ladningen eller paa nogenøsmhelst anden Maade, er ovennævnte Bjergeløn forfjnt, naar Skibet er bragt til Kjøbenhavn, og vil blive contant betalt af C. K. Hansen i Kjøbenhavn.“

Det bestemmes derhos, at Kontrakten er ophævet, saafremt Skibet løber fuldt af Vand, saa at det ikke kan holdes paa Pumperne, og at der da bliver at oprette en anden Kontrakt med Entreprisen. ved hvilken der tilstaaes denne for dens Ulejlighed en forholdsmæssig Andel af, hvad den bjerger.

Da Kontrakten var underskrevet, blev der begyndt at kastes Kul overbord af „Ballogies“ Ladning ved Hjælp af omtrent 20 Fiskere fra Land, som af Kapitajn Hansen antoges til dette Arbejde, og efter at en 9¹/₂“ Slæber fra „Drogden“ var bleven bragt ombord paa „Ballogie“, begyndte „Drogden“ efter omtrent 1 Times Forløb at slæbe, for at trække „Ballogie“ af Grunden. Omtrent Kl. 2 om Eftermiddagen ankom til Strandingstedet det Citanterne tilhørende Bjergningsdampskib „Kattegat“, der har Maskine af 120 Hestes Kraft, og efter at der ogsaa fra dette var bragt Slæber ombord paa „Ballogie“, begyndte begge Bjergningsskibe at slæbe, medens der vedblivende blev kastet overbord af „Ballogie“s Ladning, og det lykkedes da at trække „Ballogie“ af Grund, efter Indstævntes Anbringende Kl. 3¹/₂ Eftermiddag, men efter Citanternes omtrent Kl. 5. „Ballogie“ blev derpaa af „Kattegat“ bugseret mellem Grundene ud i Sejllobet og derefter ad Kjøbenhavn til, men da det viste sig, at „Ballogie“ kunde gaa ved Hjælp af sin egen Maskine, blev Slæberen kastet los, og den gik selv under Ledagelse af „Kattegat“ til Kjøbenhavns Indrethed, hvor den ankom om Aftenen og gik til Ankers. Da imidlertid hverken Firmaet C. K. Hansen eller Indstævnte vilde betale de i Kontrakten betingede Lstrl. 2000, lode Citanterne ved Kongens Foged her i Staden den 27de April f. A. foretage Arrest i oftnævnte Dampskib „Ballogie“, med staaende og løbende Redskaber og alt Tilbehør samt i Skibets Assurancesum til Sikkerhed for de omhandlede Lstrl. 2000 eller Kr. 36,000 og Arrestens Omkostninger 119 Kr. 46 Ore, og efter at „Ballogie“ med Citanternes Samtykke er sejlet bort, da Firmaet C. K. Hansen har garanteret Opfyldelsen af, hvad Indstævnte maatte blive dømt til at betale, have Citanterne under denne Sag paastaet

den gjorte Arrest stadfæstet som lovlig gjort og forfulgt og Indstævnte tilpligtet under Tvang af Exekution i fornævnte Dampskib „Ballogie“ med staaende og løbende Redskaber m. v., at betale Citanterne Lstrl. 2000 eller 36,000 Kr., og Arrestforretningens Omkostninger Kr. 119 46 Øre, alt med Renter, 5 pCt. p. a. fra Stævningens og Forligesklagens Dato, den 28de April f. A., indtil Betaling sker, samt Sagens og Arrestforretningens øvrige Omkostninger skadesløst.

Indstævnte har derimod paastaet sig frifunden for Citanternes Tiltale, imod at betale dem et Vederlag efter Rettens Skjon for den ham af Citanterne ydede Assistance og sig tillagt Sagens Omkostninger, hvorhos han har paastaet Arretsforretningen ophævet og sig frifunden for at betale Omkostningerne ved samme.

At Indstævnte efter sin Stilling og Forholdets Natur har havt Kompetence til at indgaa Kontrakt om Bjergning af Skib og Ladning findes ikke at være tvivlsomt, cfr. ogsaa D. L. 4 · 4 — 3 og Frd. 28 December 1836 § 9. At der særligen ogsaa efter Indstævntes Hjemsteds Ret tilkom ham saadan Kompetence er ej heller af ham benægtet, hvorimod han alene har villet gjøre gjældende, at der ikke tilkom ham Kompetence til at indgaa Kontrakt om Bjergning paa saadanne Vilkaar, som indeholdes i den foreliggende Kontrakt; men at hans Kompetence skulde være afhængig af de mere eller mindre billige Vilkaar, paa hvilke Kontrakten af ham blev afsluttet, er ikke af ham oplyst og kan ikke antages. Indstævnte har derhos forment, at den indgaaede Kontrakts Gyldighed og Virkning iøvrigt ikke vil være at bedømme efter dansk Ret, men enten efter engelsk Ret eller efter svensk Ret, og naar Citanterne have protesteret imod, at der tages Hensyn til denne Indstævntes Indsigelse som for sent fremkommen, fordi han først i sit andet Tilsvar fremkom med Paastand om, at Sagen vilde være at afgjøre efter Forholdets Natur under Hensyn til andetsteds, navnlig i England gjældende Regler, og først i et senere Indlæg paastod Anvendelsen af enten engelsk eller svensk Ret, kan der — selv om Retten ikke ogsaa uden derom nedlagt Paastand vilde have at anvende den fremmede Rets Regler paa Forholdet, naar dette fandtes at falde ind under dem og disse Regler vare oplyste for Retten eller iøvrigt vare Retten bekendte — ikke gives denne Protest Medhold efter den ved So- og Handelsretten gjældende Procedure og navnlig Skriftvexlingens Betydning som ikkun forberedende den egentlige Forhandling for Retten. At anvende fremmed Rets Regler til Bedømmelsen af Forholdet skjønnes ikke, som Citanterne mene, at være udelukket ved Bestemmelsen i D. L. 4—8—1, fvrsvaavidt Forholdet efter sin Natur maatte henhøre under fremmed Rets Herredømme. Naar Indstævnte nu formener, at den indgaaede

Kontrakts Gyldighed og Virkning vil være at bedømme efter engelsk Ret, skjønnes der ikke at kunne gives ham Medhold deri. I Kontrakten indeholdes ingen Bestemmelse om, at Parterne vilde have dens Gyldighed og Virkning bedømt efter engelsk Ret, saa lidt som overhovedet om, hvilken Rets Regler de vilde have anvendt paa Forholdet, og at Indstævnte under Forhandlingerne mellem Parterne, for Kontrakten blev underskrevet, skulde have tilkjendegivet Kapitaen Hansen, at han vilde have sin Forpligtelse efter Kontrakten bedømt efter engelsk Ret, er ikke bevist. Da Kontrakten blev indgaaet ombord paa Indstævntes Skib, medens dette stod paa svensk Grund, og Kontrakten i ingen Henseende skulde opfyldes i England eller paa Indstævntes Hjemsted, findes det efter Forholdets Natur ikke at kunne antages, at det har været Parternes Mening, at Kontrakten vilde være at bedømme efter engelsk eller Indstævntes Domicils Ret, og det kan i den Henseende ikke gjøre nogen Forandring, at Kontrakten er indgaaet ombord i britisk Skib, ligesaa lidt som den Omstændighed, at en ved Kontrakt bestemt Bjergeløn efter Indstævntes Domicils Ret maatte, som af Indstævnte anført, ved Dom kunne nedsættes, naar den fandtes at være væsentlig ubillig, vil kunne hjemle, at Indstævntes Forpligtelse efter Kontrakten bedømmes efter denne Ret. Ej heller findes Kontraktens Gyldighed og Virkning at burde bedømmes efter den svenske Rets Regler. Vel blev Kontrakten, som nævnt, indgaaet ombord paa „Ballogie“, medens dette Skib stod paa Grund paa svensk Kyst, hvor ogsaa en væsentlig Del af Bjergningsarbejdet, at tage Skibet af Grunden, skulde udføres, men da Citanternes Forpligtelse efter Kontrakten dog ikke var opfyldt, førend „Ballogie“ var bragt i Sikkerhed til Kjøbenhavn, og Indstævntes Opfyldelse af Kontrakten ved Bjergelønnens Betaling skulde ske i Kjøbenhavn, findes det i Mangel af anden Aftale mellem Parterne naturligt at antage det som Parternes Mening, at Kontraktens Gyldighed og Virkning, navnlig ogsaa forsaauidt angaar Indstævntes Forpligtelse efter samme, vilde være at bedømme efter den her gjældende Ret. Kun forsaauidt angaar Kontraktens Form vilde der kunne blive Spørgsmaal om at kræve de i Sverrig for Oprettelse af Bjergningskontrakter foreskrevne Former iagttagne, saafremt Kontrakten ikke i Henseende til sin Form maatte tilfredsstille de danske Loves Fordringer, men at nogen særegen Form er gjældende i Sverrig for Oprettelsen af deslige Kontrakter, er ikke oplyst.

Naar Indstævnte imod Kontraktens Gyldighed har indvendt, at han har været tvungen til at indgaa den, er det ikke oplyst, at der navnlig fra Kapitaen Hansens Side er bleven anvendt nogen ulovlig Tvang for at bevæge Indstævnte til at afslutte Kontrakten, medens den Omstændighed, at Hansen ikke vilde yde Hjælp for en ringere Betaling end den omkontraherede, og at Indstævnte, tvungen af Forholdene, og fordi han, som han selv i

sin Forklaring siger, ansaa en Afvisning af den tilbudte Assi-
stance under de foreliggende Omstændigheder for uforsvarlig,
ikke i Henhold til D. L. 5—1—4 kan vitiere Kontraktens Gyl-
dighed, hvorved ogsaa maa bemærkes, at Indstævnte, som foran
anført, ved Forhandlingerne om Bjergningen og Kontraktens Op-
rettelse blev assisteret af den britiske Vicekonsul fra Höganäs,
der underskrev Kontrakten som Vidne. Selv naar Kontrakten
ikke er ugyldig som aftvungen Indstævnte, paastaar han dog den
stipulerede Bjergeløn, som formentligen i høj Grad overdreven,
nedsat til et passende Beløb, og han har til Støtte herfor paa-
beraabt sig, at det skal være en i Lovgivningen gennemført
Grundrættning, at der skal ydes Hjælp til de i Nød stedte So-
farende, at disse ikke maa udsuges og at de af dem i deres Nød
indgaaede Forpligtelser ikke skulle være forbindende for dem, i
hvilken Henseende han navnlig har paaberaabt sig Frd. 21 Marts
1705, Lodsanordning for Norge 19 Maj 1763, Frd. 7 December
1775, Frd. 2 Decbr. 1825 og Frd. 28 Decbr. 1836, og han for-
mener, at hermed D. L. 4—4—3, efter hvilken en mellem Skip-
peren og Bjergerne afsluttet Forening om Bjergning skal staa
ved Magt, maa anses indirekte bortfalden, forsaavidt den ikke di-
rekte er hævet, navnlig forsaavidt angaar Kontrakt om Bjergning
med de paagjældende Kystboere. Det maa imidlertid herved be-
mærkes, at det ifølge Frd. 28 Decbr. 1836 ingenlunde er Regel,
at den af Skipperen særligen ogsaa med de Kystboere, hvem
Bjergningen paaheviler som Pligt, afsluttede Kontrakt om Bjerg-
ning er uforbindende, men at det for at gjøre Kontrakten for-
bindende for ham ikkun fordres, at Kontrakten er indgaaet under
Øvrighedens Medvirkning paa den i Forordningens § 9 foreskrevne
Maade. At der i Sverrig kan fordres Øvrighedens Medvirkning
ved Bjergningskontrakts Oprettelse eller at saadan Medvirkning
er nødvendig for at Kontrakten der kan anses gyldig, er ikke op-
lyst, saa lidt som, at der i Sverrig ogsaa uden Kontrakts Opre-
ttelse paaheviler Kystboerne Forpligtelse til at medvirke til Bjerg-
ningen, og den Omstændighed, at den i Sagen omhandlede
Kontrakt er bleven afsluttet uden Øvrighedens Medvirkning, vil
da ikke kunne afficere Gyldigheden af Kontrakten, der som ofte
anført ogsaa er afsluttet under Medvirkning af den britiske Vice-
konsul, og naar Kontrakten saaledes i Henhold til D. L. 5—1—2
og 4—4—3 maa anses retlig forbindende for Parterne, følger det
allerede heraf, at der ikke vil kunne blive Spørgsmaal om at
nedsætte den kontraktmæssig vedtagne Bjergeløn, og at det er
overflodigt at undersøge, om denne maatte være ubillig høj.

Efter det Anførte vil Indstævnte derfor blive pligtig under
Tvang af Exekution som paastaet at betale Citanterne de paa-
stævnte Lstrl. 2000 eller Kr. 36,000 med Renter deraf som paa-
stauet, hvorimod den gjorde Arrest, der iøvrigt maa anses lovlig
gjort og forfulgt, ikke vil kunne stadfæstes, da, som foran anført,

det arresterede Skib er sejlet bort med Citanernes Samtykke, hvorved Arresten maa anses bortfalden, men Arrestforretningens Omkostninger vil Indstævnte, som paastaet, blive pligtig at erstatte Citanterne med Kr. 119, 46 Øre og Renter deraf.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge under Sagen.

Nr. 43. **Mads Rasmussen (Ingen)**
 contra
 Jens Aabo (Ingen).

Højesterets Dom.

Citanten, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Færdig fra Trykkeriet den 11 Maj 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Триера Гогтрукери (Н. J. Асхон) Кіевоуана.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairen.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883--84.

Nr. 8.

Mandagen den 9 April.

Nr. 54. Kroejer Jacob Larsen (Ingen)

contra

Forpagter Jens Pedersen (Asmussen).

Høiesterets Dom.

Citanten, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Høiesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen og ham ej tillades videre derpaa at tale. Saa bør han og da betale til Justitskassen for unødigt Trætte 200 Kroner og endvidere til samme Kasse 10 Kroner. I Kost og Tæring betaler han til Indstævnte, som har ladet møde, 200 Kroner.

Tirsdagen den 10 April.

Nr. 124.

Advokat Hindenburg

contra

Rasmus Sørensen og Jens Sørensen, kaldet Garder
(Defensor Klubien),

der tiltales for Tyveri.

Häls Herréds Extrarets Dom af 29 Septbr. 1882:
Arrestanterne Rasmus Sørensen og Jens Sørensen, kaldet Garder, bor hensættes til Tugthusarbejde, den Førstnævnte i 4 Aar og den Sidstnævnte i 2 Aar; saa bor de endvidere En for Begge og Begge for En udrede alle af denne Sag lovlig flydende Omkostninger, og deriblandt i Salærer 40 Kr. til Aktor, Prokurator Terndrup, og 30 Kr. til Defensor, Overretssagfører Døndler. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 27 November 1882:
Arrestanterne Rasmus Sørensen og Jens Sørensen, kaldet Garder, bor for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes, at de En for Begge og Begge for En udrede Aktionens Omkostninger og derunder de ved Indværddommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neekelmunn og Prokurator Isaacsen, 40 Kr. til hver. Det Idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved de Højesteret forelagte Oplysninger, hvoraf det væsentlige er fremstillet i den indaankede Dom, maa der anses tilvejebragt et efter Frd. af 8 Septbr. 1841 tilstrækkeligt Bevis for, at de Tiltalte i Forening have begaaet det i Dommen omhandlede Indbrudstyveri i Ørting Præstegaard. De blive derfor at dømme efter Straffelovens § 229 og deres Straf vil kunne bestemmes, som ved Herredsthingsdommen sket, til Tugthusarbejde, for Rasmus Sørensen i 4 og for Jens Sørensen i 2 Aar. I Henseende til Aktionens Omkostninger bliver Overretsdommen at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

I Henseende til Straffene bør Herredsthingsdommen, iøvrigt Landsoverrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Til-

talte En for Begge og Begge for En til Advokaterne Hindenburg og Klubien 80 Krouer til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Rasmus Sorensen og Jens Sorensen, kaldet Garder, af hvilke Førstnævnte, der er født i Aaret 1823, er en oftere fornemlig for Tyveri tiltalt og straffet Person, og som navnlig ifølge Hammerum Herreds Extrarets Dom af 6 August 1859 har for nætligt Indbrudstyveri og Løsgængereri været anset med Tugthusarbejde i 12 Aar, hvorefter han har været under Tiltale for et den 6te December 1874 om Aftenen begaaet Indbrudstyveri paa Herredskontoret i Odder, men under denne Sag ved Højesteretsdom af 13 April 1877 blev frifunden for Aktors Tiltale, dog med Forpligtelse til at udrede Aktionens Omkostninger, ligesom Sidstnævnte, der er født i Aaret 1830, foruden for Desertion under sin Militærtjeneste, tidligere har været straffet for Bedrageri i Kortspil ifølge Højesteretsdom af 11 Marts 1870 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, og ifølge Overrettens Dom af 22de Maj d. A. har været anset efter Straffelovens § 224, jfr. § 51, med samme Straf, medens han under den foran nævnte ved Højesteretsdom af 13 April 1877 paakjendte Sag, hvorunder han var sigtet for Hæleri eller Bedrageri, blev frifunden med Forpligtelse til at deltage i Udredelsen af Aktionens Omkostninger, tiltales under denne Sag for Tyveri. Natten mellem den 25de og 26de Marts sidstleden blev der i Ørting Præstegaard af en Skrivepult, der henstod i Sognepræst Thomsens Studereværelse og havde været aflaaet, men maa antages at være bleven aabnet ved en fulsk Nøgle eller Dirk, stjaalet et Pengebeløb af noget over 100 Kr., bestaaende af 7 eller 8 Tikronesedler, 2 til 4 Tokroner, en Rulle med 20 Kronestykker og en Del mindre Skillemønt, og maa Tyven eller Tyvene antages at have skaffet sig Adgang til Værelset ved Indbrud fra Præstegaardens Have, hvortil Værelsets to Fag Vinduer vende ud, idet begge Fag Vinduer om Morgen den 26de Marts fandtes oplukkede og den nederste Rude i det vestligste Halvfags Ydervindue ituslaaet samt den tilsvarende Rude i Forsatsvinduet, der ikke havde haft Krog paasat indvendig, knækket. Efter at Tyveriet om Morgen den 26de Marts var blevet anmeldt paa Herredskontoret og Politibetjent Blom havde indfundet sig i Præstegaarden for at anstille Undersøgelse, forefandt han samt Præstens Kapellan Prætorius og Forpagter i Præstegaarden Christensen i et Buskads udenfor Studereværelsets Vinduer Spor af et Par med Jernringe om Hælen og Forbalken forsynede Træsko samt af et Par næsten fladbundede Træsko, hvilke Spor af de

nævnte Personer bleve fulgte gennem Haven, Præstegaardens Toft og en Nabos Mark ud til Ørting Gade og videre gennem Byen forbi et Hus, og derfra af Politibetjenten og Forpagter Christensen videre ad Landevejen tæt ind til Gylling By, hvor begge Arrestanterne boede, og da en hos Politibetjent Blom allerede opstaaet Mistanke om, at disse havde begaaet Tyveriet, herved blev bestyrket, indfandt han sig i deres Boliger og anholdt dem, efter der at have forefundet hos Rasmus Sørensen et Par jernringede Træsko og hos Jens Garder et Par fladbundede Træsko, der skjønedes at passe nøjagtig til de foranmeldte respektive Spor af saadanne Træsko, samt hos Rasmus Sørensen et kontant Beløb af 24 Kr. 36 Øre, nemlig 2 Tikronesedler, 4 Kronestykker og 36 Øre i Smaaamønt, og hos Jens Garder 32 Kr. 14 Øre, bestaaende af 2 Tikronesedler, 1 Tokrone, 7 Kronestykker og Resten i 26 Stykker Smaaamønt. Arrestanterne have under Sagen vedholdende benægtet at have udøvet det ommeldte Tyveri og udsagt, at de begge den paagjældende Nat opholdt sig i Rasmus Sørensens Bolig, hvor de — efter at forskellige Personer, der efter Sagens Oplysninger tilligemed Jens Garder i Løbet af Aftenen havde indfundet sig hos Rasmus Sørensen, som var utilpaa og derfor laa i Sengen, vare gaaede bort derfra, som det maa antages, omtrent Kl. 10 — efter Forslag af Jens Garder, samt idet Rasmus Sørensen i den Anledning stod op af Sengen, Kl. 11 $\frac{1}{2}$ gave sig til at spille Kort og vedbleve hermed til Kl. 4 eller $4\frac{1}{2}$, samt at Jens Garder i den Tid kun 1 Gang var ude af Rasmus Sørensens Bolig, nemlig henimod Slutningen af Spillet, da han, fordi Sørensens Lampe blev slaaet itu, og Jens Garder ønskede at fuldende Spillet, gik hjem og hentede en Lampe, i hvilken Hensende dog Jens Garder, efter at Enken Arp, hvis Forklaring er bleven beediget, havde udsagt, at Jens Garder, der bor hos og lever sammen med hende, havde været hjemme 2 Gange, først efter Kridt og siden for at hente Lampen, har tilføjet, at han i alt Fald ikke erindrer dette. Medens Rasmus Sørensen har forklaret, at de ved hans Anholdelse hos ham forefundne Penge ere Resten af hans Arbejdsfortjeneste i den forløbne Vinter, har Jens Garder — der i Anledning af den ved den ovennævnte Overretsdøm af 22de Maj sidstleden paakjendte Sag havde sidlet arresteret fra den 20de Februar til den 20de Marts og under sit Ophold i Arresten kun været i Besiddelse af 56 Øre, og som derhos efter flere Vidners Udsagn den 25de Marts om Aftenen i Rasmus Sørensens Hus havde udtalt, at han ikke havde Penge, og som desuagtet, som meldt, den følgende Dag fandtes i Besiddelse af 32 Kr. 14 Øre, foruden at han tidligere samme Dag til forskellige havde udbetalt omtrent 20 Kr. — om sin Adkomst til disse Penge afgivet en Forklaring, der gaar ud paa, at han den 24de Marts paa Landevejen tilfældig traf en ham ubekjendt Person, som ved at høre hans Navn yttrede, at Arrestanten

var ham bekjendt som en god Kortspiller, der tillige kunde gjøre mange Kunster og bad ham lære sig en nærmere betegnet Kunst, samt efter at Arrestanten havde gjort dette og endvidere lært Personen forskjellige Kortkunster, uden at de dog havde Kört hertil, udbetalte Arrestanten 50 Kr., idet han sagde, at han skulde have de 25 for at have lært ham Kunsterne og kunde afbetale Resten ved at arbejde for Personen, der imidlertid vægrede sig ved at opgive sit Navn, men derimod aftalte med Arrestanten, at denne skulde træffe ham paa et Marked i Older den den 30te Marts og da medbringe sit Arbejdstøj og følge hjem med ham til hans Gaard. Arrestanten Jens Garder har endvidere villet gjøre gjældende, at han fra om Aftenen den 25de Marts til næste Morgen ikke har været i Besiddelse af de hos ham ved hans Anholdelse forefundne Træsko, som han iøvrigt har vedkjendt sig, og i saa Henseende forklaret, at da han bemeldte Aften paa Landevejen havde truffet sammen med 2 Personer ved Navn Rasmussen og Christensen, som han vil have ligget i Militærtjeneste sammen med i Aarene 1863 og 1864 eller 1865 og ogsaa senere truffet paa, men om hvem han ikke har kunnet give nærmere Oplysning, ligesom han ikke kjender deres Fornavne, havde Rasmussen, da der var Huller paa hans Træsko, bedt Arrestanten om at bytte Træsko med sig imod at faa 2 Kr. i Bytte, hvad Arrestanten ogsaa gik ind paa, men at Rasmussen næste Morgen da Arrestanten, efter at han havde bragt sin Lampe hjem fra Rasmus Sørensens Bolig og var gaaet ud i et naturligt Ærinde, var falden over noget Brænde og havde stødt sit Næse tilblods, hvorfor han var gaaet ned til en Aa for at vadske sig -- der var kommen hen til Arrestanten og efter sin Anmodning havde faaet Bytningen af Træsko gjort om, saaledes at Arrestanten beholdt den ene af de 2 Kroner. Ifølge den af Retten foretagne Undersøgelse af de ovenmeldte hos Arrestanterne forefundne 2 Par Træsko, hvilke foruden, som meldt, Arrestanten Jens Garder ogsaa Arrestanten Rasmus Sørensen have vedkjendt sig, hver for sit Vedkommende, og som efter Politibetjent Bloms edelige Forklaring, da han tog dem i sit Værge, kunde ses nylig at have været brugte, skjøndt Arrestanterne da ikke vare iførte Træskoene, findes der paa begge Par forskellige særegne Kjendemærker, idet saaledes Ringene om den forreste Balke paa Rasmus Sørensens Træsko sidde temmelig skruet, og Stykket fra Forbalken til Taaspidsen er forsynet med Jernplader, og der under den yderste Spids paa Jens Garders Træsko findes anbragt, paa den højre 2 lige Rækker Som med 5 Som i den ene Række og 6 i den anden og paa den venstre en halvruud Kreds af 19 Som, samt under Fodballen paa den indre Side af begge Træsko 2 Som med større Hoveder paa hver af dem, og efter de af Politibetjent Blom i Forbindelse respektive med Kapellan Prætorius og Forpagter Christensen samt med Førstnævnte og Tjenestekarl hos Sogno-

præst Thomsen Anders Christian Hansen afgivne beedigede Forklaringer henholdsvis om Sporenes Undersøgelse den 26de Marts og om en den 29de næstefter foretagen Sammenligning mellem Arrestanternes Træsko og de den 26de Marts iagttagne Spor, af hvilke nogle da bleve tildækkede med Kar, stemme disse ganske med Arrestanternes Træsko og de Spor af samme, som ved Sammenligningen den 29de Marts bleve aftrykkede i Jorden, i hvilken Henseende det bl. A. er fremhævet af Prætorius og Blom. at der i de den 26de Marts iagttagne Spor af de fladbundede Træsko endog fandtes Aftryk af de ovennævnte store Sømhovoder paa Træskoernes indvendige Side, og af Prætorius og Forpægt Christensen, at Sporene af de jernringede Træsko fra Fodballen til Taaspidsen vare glatte formentlig som Følge af, at Træskoene paa dette Stykke havde haft en Plade underneden. Det er derhos af Rebslager Jørgen Jensen og Husmand Peder Nielsen forklaret, at da de om Natten mellem den 25de og 26de Marts kjørte hjem fra Aarhus til Gylling i maanelyst, men ikke helt klart Vejrlig, mødte de Kl. 12 à 12¹/₂ paa Vejen over Gylling Mark begge Arrestanterne, der kom fra Gylling-Siden og gik ad Dybvad, som ligger paa Vejen til Ørting. og disse Forklaringer ere beedigede af Vidnerne, af Jensen dog med Bemærkning, at han ikke kunde se bedre end, at det var begge Arrestanter, som han og Nielsen mødte. Ved den den 26de Marts om Morgenen af Politibetjent Blom samt Kapellan Prætorius og Forpægt Christensen anstillede Undersøgelse i Præstegårdens Have og Toft, blev der i denne omtrent 1¹/₂ Favn fra Havediget fundet en Glaslampe til Petroleum, bestaaende af en Medicinflaske med Prop, gennem hvilken der gaar et smalt Blikrør med Vægen i, hvilken Lampe, efter de Forklaringer, som under Sagen ere afgivne af tre af de ovennævnte Personer, der om Aftenen den 26de Marts havde været inde hos Arrestanten Rasmus Sørensen, er lig den Lampe, der da brændte i hans Stue, og ligeledes fandtes der om Morgenen den 26de Marts i Sognepræst Thomsens Studereværelse et af Petroleum stærkt lugtonde Stykke af et Nummer af Frederikshavns Avis for den 2den Januar d. A., der maa antages at være kommen ind i Værelset med Tyvon eller Tyvene, og hvori findes nogle Huller, der af Retten ere skjønnede at kunne hidrøre fra, at Papiret har været svøbt om bemeldte Lampe og faaet Hullerne af Blikrøret, hvorhos Bager Jespersen af Gylling har forklaret til en Politirapport, at han erindrer at have haft Exemplarer af bemeldte Avis — der ifølge en Attest fra Odder Postexpedition ikke havde nogen Abonnent i sammes Kreds i Begyndelsen af indeværende Aar — mellem det af ham i Horsens indkjøbte Papir, som han bruger til Indpakning af Brød, der kjøbes hos ham; men Arrestanterne, der have erkjendt den fundne Lampes Lighed med den den paagjældende Aften i Rasmus Sørensens Bolig benyttede Lampe, dog med Bemærkning, at

sidstnævnte Lampe var noget mindre eller, som Jens Garder har udsagt, noget længere end den fundne, have ikke villet vedkjende sig denne og fustholdt deres Forklaringer om, at Rasmus Sørensens Lampe blev slaaet itu under Kortspillet, hvortil denne har fejlet, at han lagde Stumperne af den ituslaaede Lampe i en Askespand ved hans Bolig, i hvilken Spand der imidlertid ved en i hans Overværelse den 6te April foretügen Eftersøgning foruden en Hals uden Prøp af en Medicinflaske ikke blev fundet andre Glasstumper end saadanne, som han har erkjendt ikke at kunne være af den ituslaaede Lampe. Endelig er det oplyst, at der Morgenen efter Indbrudet paa nogle Steder i en Vindueskarm i Sognepræst Thomsens Studereværelse og i hans Skrivepult samt paa en enkelt Glasstump af den ituslaaede Rude fandtes Spor af Blod, og ved sin Anholdelse befandtes Arrestanten Rasmus Sørensen at have flere Saar paa den venstre Haands 2 Fingre, hvilke Saar iøvrigt efter Sagens Oplysninger nærmest maa antages at hidrøre fra, at Arrestanten et Par Dage før Indbrudet, medens han var beskjæftiget med at opstable Brænde for ovennævnte Bager Jespersen, fik i alt Fald den ene af Fingrene stødt tilblods. Efter de ifølge det Ovenanførte tilvejebragte Bevisligheder dels om den paafaldende Overensstemmelse mellem de i Arrestanternes Værge forefundne og af dem vedkjendte Træsko og de paa Gjærningsstedet saavel som mellem dette og Gylling iagttagne Fodspor, dels om, at Arrestanterne den Nat, det omhandlede Indbrudstyveri blev begaaet, have ved Midnatstid forladt Gylling By ad Vejen til Ørting, samt efter de iøvrigt foreliggende Oplysninger, deriblandt særlig om Arrestanternes tidligere forbryderiske Levnet, og naar endvidere henses til, at Arrestanten Jens Garders Forklaringer om den foregivne Bytning af Træsko og om Manden, hvorpaa han vil have erholdt det ikke ubetydelige Pengebeløb, som han har været i Besiddelse af Dagen efter Tyveriet, ganske bære Præget af at være opdigtede, maa der nu vel anses tilvejebragt en betydelig Formodning for, at Arrestanterne have forøvet eller i alt Fald været delagtige i det under Sagen omhandlede Tyveri, men da der dog ikke, ved hvad der saaledes foreligger, kan imod Arrestanternes vedholdende Benægtelse anses at være tilvejebragt noget tilstrækkeligt Bevis i sin Henseende, ville begge Arrestanter være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag — — —.

Onsdagen den 11 April.

Nr. 26. Jægermester C. Busch (Lunn)

contra

Anna Rieffestahl, født Lange, med Mand og Værge
Chr. Rieffestahl (Shaw),

betræffende Gyldigheden af en Eksekutionsforretning.

Kjendelse, afsagt den 4de August 1879 af Kongens Foged i Kjøbenhavn: Thi blev derpaa under Forbehold af Enhvers lovlige Ret ankyndt Rettens Eksekution og Udlæg i oftnævnte Obligations Rekvisitus tilhørende Trediedel med Renter fra 11te Juni d. A. til Dækning af det Æskede.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 Januar 1882: Den indankede Eksekutionsforretning bør være ophævet.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og med Bemærkning, at der efter Proceduren ikke er Spørgsmaal om Tilkjendelse af Procesomkostninger,

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I et under 16de September 1857 oprettet og 7de December s. A. allerhøjest konfirmeret Testament bestemte Godsejer Erik Harding Lange og Hustru, at af den Arvepart, der i sin Tid vilde tilfalde hver af deres 3 Døttre, skulde 15,000 Rd. eller ialt 45,000 Rd. forlods sættes fast, saa at de ikke kunde raade over Kapitalen, men alene oppebære Renterne og at disse 45,000 Rd. skulde, om Testatorernes Søn Ole Christian Frederik Tønder Lange, hvem den Testatorerne tilhørende Hovedgaard Rødkilde med flere Ejendomme iføge Testamentet skulde tilfalde, maatte ønske det, med Justitsministeriets Samtykke blive indestaaende hos ham til Forrentning mod Pant i de ham overdragne Ejendomme, indtil han enten op- sagde og udbetalte Kapitalen til Indsættelse i Overformynderiet

eller denne efter Opsigelse til ham kunde forlanges udbetalt til Arvingerne; det bestemtes derhos tillige bl. A. i Testamentet, at for Renternes Modtagelse af disse 15,000 Rd. for hver af Døtrene skulde kun deres egenhændige vidnefaste Kvitteringer være gjældende.

Dette Testament blev der imidlertid ikke Spørgsmaal om at fuldbyrde, idet nemlig fornævnte Godsejer Erik Harding Lange i levende Live under 22 Oktober 1871 bortskjødede Hovedgaarden Rødkilde med flere Ejendomme til fornævnte Ole Christian Frederik Tønder Lange, der under samme Dato udstedte en Panteobligation for 45,000 Rd. til sine 3 Søstre. I denne Panteobligation hedder det: „Jeg Undertegnede Godsejer Ole Christian Frederik Tønder Lange, der ifølge Skjøde af Dags Dato er bleven Ejer af Rødkilde Hovedgaard med Gods og øvrige Tilliggende, tilstaar og vitterliggjør herved at være bleven skyldig til mine Søstre, nemlig:

Anna Margrethe Lange, gift med Godsforvalter Christian Rieffestahl paa Frederikslund	15,000 Rd.
N. N.	15,000 —
og N. N.	15,000 —

ialt . . 45,000 Rd.

skriver fem og fyrgetyve Tusinde Rigsdaler Rigmønt. Denne Kapital forbliver ifølge derom truffen Ovenskomst indestaende uopsigelig hos mig, saalænge jeg er Ejer af Rødkilde og mine ovennævnte Søstre ere ilive, men, efterhaanden som nogen af dem ved Døden afgaar, forpligter jeg mig til skadesløst at betale den Afdødes Kapital til hendes lovlige Arvinger i den 11te Juni eller 11te December Termin, hvortil Kapitalen med et foregaaende $\frac{1}{3}$ Aars Varsel bliver lovligt opsagt. Saalænge min Fader, Godsejer E. H. Lange, er ilive, svarer jeg ingen Rente af ovennævnte Summer, men fra hans Dødsdag at regne forrenter jeg dem med 4 pCt. p. a., der betales imod egenhændig Kvittering af mine ovennævnte Sødskende med Halvdelen i hver af de sædvanlige halvaarlige Omslagsterminer skadesløst paa deres respektive Bopæle. Forsaavidt de ovennævnte Kapitaler i noget Tilfælde maatte blive udbetalte inden mine ovennævnte Sostres Dod, blive Beløbene at indbetale i Overformynderiet for der at frugtbarjøres, til det Tidspunkt indtræder, at Kapitalerne efterhaanden kunne udbetales deres Arvinger. Nærværende Obligation vil altsaa kun kunne kvitteres af Overformynderiet, dersom der i mine Sostres levende Live bliver Tale om Udbetaling. Da de forannævnte 45,000 Rd. saaledes ikke med fuld Ejendomsret tilhører mine Sødskende, men først vil være at betale deres Arvinger, kan nærværende Obligation ikke paa nogen tænkelig Maade hverken af mine Søstre eller Andre transporteres til Trediemand.

Under 18de Marts 1879 meddelte Fru Anna Margrethe Rieffestahl, født Lange, sin Mand, Chr. Rieffestahl, Fuldmagt til med fuld forbindende Virkning for hende at pantsætte hendes Andel, stor 30,000 Kr., i den omhandlede Panteobligation, og bemeldte Chr. Rieffestahl gav derpaa under 26de Juli 1879 Indstævnte, Jægermester C. Busch, Haandpanteret i Obligationen til Sikkerhed for et Beløb af 24,609 Kr. 34 Ore med Renter og Omkostninger, og endelig blev der under 4 August 1879 i Henhold til et af oftnævnte Chr. Rieffestahl med Indstævnte under 31te Juli f. A. indgaaet offentlig Forlig efter Sidstnævntes Rekvisition ved Kongens Foged her i Staden under Forbehold af Enhvers lovlige Ret gjort Udlæg i den, som det hedder i Udlægsforretningen, Rekvisitus (o: Proprietær Chr. Rieffestahl) tilhørende Trediedel af den omhandlede Obligation for et Beløb af 24,690 Kr. 82 Ore. Denne Udlægsforretning har Citantinden Fru Anna Margrethe Rieffestahl, født Lange, med Mand og Værge, fornævnte Proprietær Chr. Rieffestahl, i Henhold til Oprejningsbevilling af 6 Oktober 1880 ifølge Stævning af 1 November s. A. indanket her for Retten, og har hun her paastaat det skete Udlæg annulleret og aldeles ophævet. Indstævnte har derimod paastaat den indankede Exekutionsforretning stadfæstet. Den af Citantinden nedlagte Paastand har hun navnlig støttet paa, at den paagjældende Andel af den omhandlede Obligation ikke kan siges at tilhøre Rekvisitus under Fogedforretningen, Proprietær Chr. Rieffestahl. I saa Henseende har hun dels anbragt, at hun, der allerede ved Obligationens Udstedelse var gift med fornævnte Chr. Rieffestahl, og hendes to Søstre ifølge Obligationens udtrykkelige Bestemmelse ikkun have Rentenydelsen af den i Obligationen omhandlede Kapital, men at de ikke have nogen egentlig Ejendomsret til Kapitalen, der efter deres Død ubetinget skal tilfalde deres Arvinger, dels har Citantinden anbragt, at Obligationen efter hele dens Indhold og navnlig, da Renterne kun maa udbetales til hende og hendes Søstre imod deres egenhændige Kvittering, er udenfor det sædvanlige Formuiefællesskab mellem Ægtefæller, og at ingen Anden end hun og hendes Søstre og deres Arvinger kunne komme til at nyde godt af Obligationen, være sig gennem frivillige Dispositioner af hende eller hendes Søstre eller gennem Retsforfølgning imod dem. Da nu Citantindens Fader, Godsejer E. H. Lange, dongang han i levende Live skjænkede sine Døtre den paagjældende Kapital, antoges at have været befojet til at gjøre dette paa de ommeldte, deres Raadighed over Kapitalen indskrænkende Vilkaar, formenes det af Citantinden, at der ikke gyldig har kunnet gjøres Exekution i Obligationen for nogen af hende eller hendes Ægtefælle stiftet Gjæld, ligesaa lidt som Obligationandelen antages at have kunnet pantsættes for saadan Gjæld. Forsaavidt Indstævnte nu herimod har gjort gjældende, at, da Citantinden selv med Mand og Værge har pantsat den omhand-

lede Obligation, kan hun ikke med Mand og Værge angribe den Exekutionsforretning, hvorved der er gjort Udlæg i Obligationen til Fyldestgjørelse for den Gjæld, til Sikkerhed for hvilken Obligationen er bleven pantsat, maa der gives Citantinden Medhold i, at den Fuldnagt, hvorved hun uden nogen Værges Medvirkning bemyndigede sin Mand til at pantsætte Obligationen, paa Grund af hendes Umyndighed maa være uden Gyldighed, og at der derfor ikke, som af Indstævnte forment, heraf kan udledes noget gyldigt Samtykke fra Citantinden til Pantsætningen. Indstævnte har frømdes gjort gjældende, at den ene Trediedel af den omhandlede Obligation maa siges at tilhøre Citantinden og ikke hendes Arvinger, og at den derfor ogsaa, da Citantinden lover i det sædvanlige Formuefællesskab med sin Mand, maa være gaaet ind i det fælles Bo og hæfte for Boets Gjæld. Indstævnte har vel indrømmet, at det af Obligationens Text fremgaar, at det har været Hensigten med Obligationens Affattelse at sikre Citantinden imod, at hendes og hendes Mand's Kreditorer kunde søge Fyldestgjørelse gennem den hende tilhørende Kapital af 30,000 Kr. og at bevare den i hendes Eje, indtil den ved hendes Død maatte falde i Arv efter hende, men Indstævnte har ikke villet erkjende, at den omhandlede Kapital er skjænket Citantinden af Godsejer E. H. Lange paa de i Obligationen angivne Vilkaar, og han har forment, at Citantinden ikke paa egen Haand har kunnet bestemme, at Kapitalen skal være undtagen fra Formuefællesskabet med hendes Mand og unddragen Kreditorernes Forfølgning, og hvis Godsejer E. H. Lange havde skjænket Citantinden den omhandlede Kapital og vilde sikre hende samme, maatte han efter Indstævntes Formening have oprettet et formeligt Gavebrev, hvori Gavens Vilkaar udtrykkelig vare blevene stipulerede og som ved Thinglæsning eller paa anden bevislig Maade var blevet bragt til Trediemands Kundskab. Da dette imidlertid ikke i nærværende Tilfælde er ingtaget, og da Obligationen selv ingen Oplysning indeholder om, at den Kapital, for hvilken den er udstedt, skulde være en Gave fra Godsejer E. H. Lange, og at den er given paa de omhandlede særlige Vilkaar, og da Indstævnte heller ikke, dengang hun fik Pant i Obligationen eller lod gjøre Exekution i den, paa anden Maade kunde vide dette, antages det foretagne Udlæg ogsaa paa Grund heraf at maatte være gyldigt. Der findes nu vel at maatte gives Indstævnte Medhold i, at den omhandlede Kapital maa siges at tilhøre Citantinden og ikke hendes Arvinger, men desuagtet findes Indstævnte at maatte have været udelukket fra at gjøre Udlæg i Kapitalen. Et saadant Udlæg maa nemlig, efter hvad der er in confesso, anses at stride imod Indholdet af den omhandlede Obligation, og de i saa Henseende i Obligationen indeholdte Bestemmelser kunne efter det Foreliggende ikke antages at være truffne af Citantinden selv, men de maa anses fastsatte af Citantindens Fader, der, i Overensstemmelse med Ind-

holdet af det ovenfor omtalte Testament, samtidig med at han overdrog sin Son O. C. F. T. Lange Hovedgården Rødkilde m. m. skjænkede sine tre Døttre den omhandlede Kapital paa de i Obligationen angivne Vilkaar. I saa Henseende maa nemlig fremhæves, at det er in confesso, at der ikke forinden Ejendommens Overdragelse til Sønnen indestod nogen Prioritet i Rødkilde til Sælgerens Døttre, og at Obligationens paalydende Beløb vilde være tilfalden Sælgeren selv, hvis han ikke for samme havde modtaget den omhandlede Obligation til hans Døttre; hertil kommer, at tvende med Forholdene nøje bekendte Mænd i en under Sagen fremlagt Erklæring, hvis Rigtighed ikke er benægtet af Indstævnte, have udtalt, at den i den nævnte Obligation omhandlede Kapital var en Gave fra Godsejer E. H. Lange til hans tre Døttre, idet han ved Salget af Rødkilde m. fl. Ejendomme til Sønnen lod denne udstede den ommeldte Obligation for en Del af Kjøbesummen. Da det saaledes maa antages, at det er Citantindens Fader, der som Vilkaar for Gaven har bestemt, at Renten af den omhandlede Kapital, saa længe Citantinden levede, alene skulde tilfalde hende selv, og at der saaledes ikke skulde kunne gjøres Udlæg i Kapitalen, og Citantindens Fader har været beføjet til at træffe saadan Bestemmelse, og den Omstændighed, at Thinglæsning ikke har fundet Sted om, at Kapitalen er skjønket paa de omhandlede Vilkaar, ikke findes at kunne komme i Betragtning, eftersom det af selve Obligationens Indhold fremgaar, at Kapitalen kun tilkommer Citantinden paa de nævnte Vilkaar, findes Indstævnte ikke at have været berettiget til at gjøre Udlæg i Citantindens Andel af den omhandlede Obligation, og den foretagne Udlægsforretning vil derfor være at ophæve.

Torsdagen den 12 April.

Nr. 16. Kammerherre, Holjægermester **O. E. Lehns greve**
Krag-Juel-Vind-Frijs (Levinson),

contra

Administrations-Kommissionen for Baroniet Løven-
borg (Nellemann),

angaaende Ejendomsretten til en Gulddaase.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 Maj 1881: Indstævnte, Lehns greve Frijs-Frijsenborg, bør under

en Mulkt af 5 Kr. til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse for hver Dag, han sidder Dommen overhørig, til Citanterne, Administrations-Kommissionen for Baroniet Løvenborg udlevere den i Sagen omhandlede Gulddaase med Kejser Napoleons den Førstes Portræt. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Løven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at en Højesteret forelagt Udtalelse fra Justitsministeriet gaar ud paa, at det ikke er anset nødvendigt, at Dispositioner, hvorved Løsøregjenstande skjænkes et Lehn, skulle anmeldes for Lehnskontrollen eller have nogen offentlig Sanktion af denne for at vinde fuld Gyldighed, og iøvrigt i det væsentlige i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil denne efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag have Citanterne, Administrations-Kommissionen for Baroniet Løvenborg paastaet Indstævnte, Lehns greve Frijs-Frijsenborg, tilpligtet under Tvang af en daglig Mulkt til dem at udlevere en Gulddaase med Kejser Napoleon's Portræt, som skal tilhøre Baroniet Løvenborg og af den sidst afdøde Lehnsbesidder, Kammerherre, Baron H. F. Løvenskjold, urettelig være bortgivet til en Trediemand, der atter har solgt den, hvorefter den er kommen i Indstævntes Besiddelse, samt at betale denne Sags Omkostninger.

Indstævnte har paastaet sig frifunden for Citanternes Tillæge med Tillæg hos dem af Sagens Omkostninger enten skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt, idet han har benægtet, at den i Citanternes Paastand omhandlede, af ham kjøbte Gulddaase tilhører eller nogensinde har tilhørt Baroniet Løvenborg eller ved nogen urettelig Disposition af den sidst afdøde Lehnsbesidder er bleven skilt fra samme. Efter Citantens Fremstilling er den paa-gældende Gulddaase testamenteret til Baroniet Løvenborg af for-

længst afdøde Geheimestats- og Justitsminister Frederik Julius Kaas, hvis eneste Barn og Datter var gift med den daværende Lehnbesidder, Kammerherre, Baron Lovenskjold, ved hans Testamente af 25 December 1826, i hvis Post 5 det bl. A. hedder: „For Bibliotheket paa Løvenborg afgives det store Værk over Ægypten af Denon, og skal dette, som er mig en kjær Gave af o. s. v., steds forblive ved Baroniet som et Legat fra min Haand. Skulde der iøvrigt være noget Værk, stort eller lidet, som min Svigersøn eller min Datter attraar skjænket til Løvenborg Bibliotheket, afgives det ogsaa; Resten sælges. Min Gulddaase med Kejsers Napoleons Portræt skal steds følge Baroniet, som et fra min Slægt uadskilleligt Minde om denne store Mand, hos hvilken jeg tyende Gange har været akkrediteret som Gesandt fra min Konge, og af hvis Haand jeg har modtaget de tvende af ham i mit Bo værende Portræter, det ene 1811 i Paris og det andet 1813 i Dresden. De øvrige Pretiosa og andre forefindende Smaating overlades det til min Hustru og min Datter at disponere over efter Behag; dog maa det andet Portræt af Kejsers Napoleon i en simpel Indfatning ikke sælges, men skal følge Daasen; ikke heller Kobberstykket, som hænger i mit Bibliothek og er mig skjænket af ham under mit Ophold i Paris 1811“, — og er det nævnte Testamente under 11 Januar 1827 med nogle denne Sag uvedkommende Bemærkninger i alle dets Ord, Klausuler og Punkter allerhøjest konfirmeret.

Citanterne have derhos fremlagt en Udskrift af den af Exekutorerne i fornævnte Minister Kaas' og Hustrus Dodsbo førte Protokol, hvori findes tilført, at der paa en Skiftesamling i Boet den 12te Marts 1827 blev „i Overensstemmelse med Testamentets 5te §“ udleveret til Baronesse Lovenskjold de i Chatollet forefundne Sager, der bestode i Pretiosa og en Del Smaating, med Undtagelse af en Gulddaase med Napoleons Portræt, 1 Æske med Napoleons Portræt uden Indfatning og 1 Kobberstik, forestillende Napoleon i Kroningsdragt, „hvilke efter Testamentets Indhold bleve udleverede Kammerherre, Baron Lovenskjold“, hvorefter Baronessen har kvitteret for Modtagelsen af, hvad der til hende blev udleveret, med sit Navns Underskrift i Protokollen, og Baronens ligeledes med følgende Kvitteringsbemærkning: „For Modtagelsen af Daasen med Napoleons Portræt, saunt det løse Portræt af Samme og Kobberstikket, forestillende Napoleon, kvitteres herved af Lovenskjold.“

Ved det Anførte maa det nu anses tilstrækkelig godtgjort, baade at afdøde Minister Kaas har tillagt Baroniet Løvenborg eller sammes Besiddere som et Legat den i Testamentet ommeldte Gulddaase paa det Vilkaar, at den som et Tilbehør til Baroniet skulde gaa i Arv fra Besidder til Besidder efter de samme Regler, som gjælde for Arvefølgen til selve Lehnet, og at den daværende Lehnbesidder har modtaget Legatet med det fideikom-

missuariske Bænd, der saaledes ved Testamentet var lagt derpaa, idet den af Exekutorerne i Protokollen ved Overleveringen af Gulddaasen m. m. til Lehnbesidderen gjorde Bemærkning, at Overleveringen skete „efter Testamentets Indhold“, ikke skjønnes at kunne opfattes anderledes end som en Tilkjendegivelse af, at der til Overleveringen var knyttet en Forpligtelse til at efterkomme Testamentets Bestemmelse om Arveretten til de overlevede Gjenstande. Naar Indstævnte har forment, at der, efter at Lehnbesidderen havde modtaget Gulddaasen af Exekutorerne, burde igjen være foregaaet en særlig Overdragelse af denne fra ham til Baroniet, og at der navnlig ved Indsøndelse til Lehnkancelliet af en Extrakt af Testamentet med tilhørende Konfirmation og en nærmere Beskrivelse af Gulddaasen m. v., burde være erhvervet en allerhøjeste Resolution for dens Opførelse som et Aktiv paa Baroniets Status, hvorefter derhos en Thinglæsning i saa Henseende burde være sket ved Baroniets Værnething, forinden det paa Legatet lagte fideikommissuariske Bænd kunde blive gyldigt og forbindende for den daværende Lehnbesidder og hans Arvinger, da savner en saadan Formening Hjemmel i Lovgivningen, der ikke indeholder Forskrifter om særlige Formers Iagttagelse ved testamentariske Bestemmelser om fideikommissuarisk Substitution med Hensyn til Legater af Løsøregjenstande, ligesom det derhos ej heller ses, hvorledes en Overdragelse til Baroniet kunde foregaa paa anden Maade end ved en Overlevering til den daværende Lehnbesidder, der netop i denne sin Egenskab ifølge Testamentet var berettiget til at erholde Gulddaasen udleveret og besidde den. Idet det saaledes maa antages, at Lehnbesidderen i 1827 kun modtog den omhandlede Gulddaase med det Vilkaar, at den i Overensstemmelse med det allerhøjest konfirmerede Testamentes Forskrift skulde gaa i Arv til alle følgende Besiddere af Lehnet, kan hans Efterfølger og Søn, der efter Sugens Oplysninger var den ovenfor, sidstafsløde Lehnbesidder, Kammerherre Baron H. F. Løvenskjold, ej heller have besiddet Gulddaasen med anden eller større Ret, og dersom han derfor maatte have afhændet Gulddaasen, maa en saadan Disposition erkjendes af have været uberettiget som liggende udenfor den ham tilkommende Raadighed over den og stridende mod de senere Lehnbesidderes Ret, og Baroniet eller samnes Besidder maa saaledes være beføjet til at reklamere Gulddaasen som en Baroniet tilkommende Ejendoms-gjenstand. Spørgsmaalet bliver da herefter, om den i Sagen omhandlede, i Indstævntes Besiddelse værende Gulddaase, er den samme, som af Minister Kaas i sin Tid er legeret til Baroniet Løvenborg eller dets Besiddere. Dette har, som ovenfor bemærket, Indstævnte benægtet, og Citanterne have derfor til Oplysning i saa Henseende ladet afhøre forskellige Vidner, som i god Overensstemmelse med hinanden have forklaret, at de i den i Indstævntes Besiddelse værende Gulddaase gjenkjende en Daase,

som de i mange Aar have set paa Løvenborg og altid dersteds have hørt omtale som en Gave, der var skjænket Baroniet ved Minister Kaas' Testament. Indstævnte har vel protesteret mod Gyldigheden af den Forklaring, der er afgiven af tre af disse Vidner, nemlig af den sidst afdøde Lehnsbesidders Broder og af dennes Hustru samt af den nuværende Lehnsbesidders Broder, paa Grund af den Interesse, de have i Sagen, idet de eller deres Descendenter eventuelt have Successionsret til Baroniet, men denne fremtidige og kun mulige Interesse skjønnes ikke at være af saadan Betydning, at den i et Spørgsmaal som det foreliggende kan afficere Gyldigheden af de afgivne Vidneforklaringer, der derhos ere i nøje Overensstemmelse med, hvad der af de andre Vidner er forklaret. Citanterne have derhos ført som Vidne Skræder Bodés Hustru, der har forklaret, at den omhandlede, nu i den Indstævntes Besiddelse værende Gulddaase er bleven given hende den 24de Juni 1874 af den sidst afdøde Lehnbaron Lovenskjold, og til Bevis herfor fremlagt en af denne herom udstedt Erklæring, samt en Antikvitethandlerske, hvis Forklaring gaar ud paa, at den paagjældende Daase er solgt hende af Bodés Hustru og at hun derefter har afhændet den til en Trediemand, fra hvem det er in confesso, at Indstævnte har faaet den. Efter det saaledes Foreliggende skjønnes det tilstrækkelig godtgjort, at den omkvæstionerede Gulddaase i en lang Aarrække har beroet paa Løvenborg, og da der efter de i saa Henseende afgivne Forklaringer ikke skjønnes at kunne være nogen fornuftig Tvivl om, at denne Daase er den i Minister Kaas' Testamente omhandlede Gulddaase, der i hans Bo blev udleveret til Baroniets Besidder paa den ovenfor ommeldte Maade, maa Citanterne, om hvis Berettigelse til at optræde paa Baroniets Vegne i Sagen der ikke er rejst Spørgsmaal, anses berettigede til at fordrø Gulddaasen udleveret, og Indstævnte vil derfor være at tilpligte under en daglig Mulkt af 5 Kr., der tilfalder Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, at afgive den paagjældende Gulddaase til Citanterne.

Færdig fra Trykkeriet den 18 Maj 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 9.

Torsdagen den 12 April.

Nr. 148.

Advokat Klubien

contra

Jacob Jensen (Defensor Halkier),

der tiltales for Tyveri.

Skive Kjøbstads Extrarets Dom af 17 Novbr. 1882: Tiltalte Jacob Jensen bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Munks-guud og Pasbjerg, 10 Kr. til hver. At efterkommes ved Øvrig-hedens Foranstaltning under Adfærd efter Løven.

Viborg Landsoverrets Dom af 27 Decbr. 1882: Under-retsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og De-fensor for Overretten, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckel-mann, betaler Tiltalte 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Løven.

Høiesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Høiesteret betaler Tiltalte til Ad-vokaterne Klubien og Halkier 20 Kroner til hver.

I den indaukede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag tiltales Tjenestekarl Jacob Jensen for Tyveri. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han, der den 28de Oktbr. d. A. havde indfundet sig i Kjøbmand Christensens Gaard i Skive for at tale med en der tjenende Karl, har, da denne forlod Gaarden og Tiltalte var bleven alene i Gaarden, tilvendt sig et paa Stenbroen summesteds henlagt Kalveskind af Værdi 1 Kr. 50 Ø., der tilhørte den ovennævnte Kjøbmand. Dette Kalveskind, som han strax solgte til en anden Kjøbmand, var bragt tilstede under Sagen og udleveret Bestjaalne, der har frafaldet Krav paa Erstatning. Tiltalte var ved den omhandlede Lejlighed noget beruset, men efter hans egen Forklaring vidste han dog nok, hvad han foretog sig, og efter hvad der foreligger, kan det ikke antages, at han har været beruset i en Grad, der kunde faa Indflydelse paa hans Tilregnelighed. For det ovennævnte Tyveri er Tiltalte, der er født i Aaret 1857 og ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 228, og da Straffen efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, vil bemeldte Dom — — saaledes være at stadfæste.

Fredagen den 13 April.

Nr 119.

Advokat Halkier

contra

Thomas Jørgen Christensen (Defensor Klubien),

der tiltales for falsk Angivelse for Øvrigheden, Forledelse til falsk Forklaring for Retten og Tyveri.

Gjørding-Malt Herreders Extrarets Dom af 22 Juni 1882: De Tiltalte, Gaardmand Thomas Jørgen Christensen, hans Hustru Karen Marie Andersen og Niels Hansen, bør hensættes, Førstnævnte i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og de 2de Sidstnævnte i simpelt Fængsel hver i 8 Dage. Saa bør Tiltalte Christensen ogsaa udrede alle med Jens Ahrberg Lauridsens Paagribelse og Arrest forbundne Omkostninger samt in solidum med de Medtiltalte Andersen og Hansen, disse tvende Sidstnævnte hver for $\frac{1}{4}$, Aktionens Omkostninger, derunder Sæler til den beskikkede Aktør og Defensor. Sagfører Therkildsen og Prokurator Ferslev i Ribe, 15 Kr. til den Førstnævnte og

12 Kr. til den Sidstnævnte, samt Diæter til dem Begge efter Overovrighedens nærmere Bestemmelse. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 16 Oktbr. 1882: Underrettsdommen bør, forsaauidt paaukket er, ved Magt at stande. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger for Overretten og derunder i Sæler til Aktor og Defensor sammesteds, Prokurator Fasting og Justitsraad Neckelmann, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaauidt Aktionsordren mod Tiltalte omfatter Tyveri, foreligger Sagen efter den skete Indstævning ikke Højesteret til Paakjendelse.

For det af Tiltalte udviste i Dommen fremstillede Forhold ved - efter at have den 1ste Maj f. A. gjort en Anmeldelse til Politiet, der naturligen maatte opfattes som en Tyvsigtelse —, i Begyndelsen af det den 15de samme Maaned optagne Forhør at have fastholdt og nærmere begrundet den nævnte Sigtelse, bliver han at anse efter Straffelovens § 225. Han vil derhos tillige, som i Dommen antaget, være at dømme efter samme Lovs § 146 sammenholdt med § 52. Hans Straf findes at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. Dommens øvrige Bestemmelser tiltrædes.

Thi kjendes for Ret:

Thomas Jørgen Christensen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i fire Gange fem Dage, Iøvrigt bør Landsoverrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Klubien 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag, der i 1ste Instants tillige angik 2de Medtiltalte, for hvis Vedkommende Sagen ikke er appelløret, tiltales Gaardmand Thomas Jørgen Christensen for at have gjort sig skyldig i falsk Angivelse for Overigheden, Forledelse til falsk Forklaring for Retten og Tyveri. Efter Sagens Oplysninger gjorde Tiltalte den 1ste Maj d. A. Anmeldelse for Politiet om, at hans Karl Jens Ahrberg Lauridsen, der var fæstet til Tjeneste hos ham fra 1 Maj til 1 November d. A. for en Løn af 105 Kr., Natten i Forvejen

hemmelig havde forladt sin Tjeneste, medtagende et Par nye Træsko og en ny Silkekaskjet, og da bemeldte Lauridsen, der er en oftere straffet Person, i Anledning af denne Anmeldelse under 10 Maj var bleven anholdt og i Retten forklarede, at de nævnte Gjønstande vare hans Ejendom og indkjøbte af hans Husbond til ham, men ikke betalte, idet det var Meningen, at de skulde betales af hans Løn, hvilken han ved sin Bortgang havde tilgode for 2 Maaneder, medens han iberegnet Prisen for Kaskjetten og Træskoene ikkun skyldte sin Husbond ca. 15 Kr., ratihaberede Tiltalte i Retten sin ovennævnte Anmeldelse, idet han dog med Hensyn til Kaskjetten erkjendte, at den var kjøbt til Lauridsen og at det var Meningen, at han skulde have Lov at bruge den af og til, hvorimod han ikke skulde have Ejendomsret til den, førend han havde tjent tilstrækkeligt af sin Løn til at betale samme, medens Tiltalte, hvad Træskoene angik, paastod, at de vare hans egne, og at der aldrig havde været Tale om at indkjøbe saadanne til hans Tjenestekarl eller om Tilladelse for Sidstnævnte til at benytte dem, hvorhos han overfor dennes Anbringende om at have beslaet Træskoene, benægtede Rigtigheden heraf, idet han forklarede selv at have beslaet dem. Denne Forklaring, der i det Væsentlige blev tiltraadt af hans Hustru Karen Marie Andersen, fastholdt Tiltalte vedholdende i flere Forhorer, indtil han i et Forhør den 23de Maj tilstod, at saavel Kaskjetten som Træskoene vare indkjøbte til Lauridsen og overleverede denne, idet det var Meningen, at han skulde betale dem af sin Løn, naar han havde fortjent saadan, og at han saaledes har gjort en urigtig Anmeldelse til Øvrigheden, i hvilken Henseende han nærmere har forklaret, at Grunden hertil var Fortrydelse over, at Lauridsen havde forladt hans Tjeneste uden Anledning og derved sat ham i Forlegenhed paa en Tid, da han mindst kunde undvære ham, hvorhos han til sin Undskyldning har anført, at han stod i den Tro, at Karlen havde begaaet noget Ulovligt, hvorfor han kunde drages til Ansvar, og at det først var, da han under Forhørene erfarede, at det ikke var Tilfældet, og at han selv kunde blive draget til Ansvar for urigtig Anmeldelse, at han besluttede sig til at afgive urigtig Forklaring i Sagen. Tiltaltes heromhandlede Forhold har havt til Følge, at Lauridsen har været arresteret fra 10de til 25de Maj. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og de iøvrigt tilvejebragte Oplysninger er det fremdels godtgjort, at han en Dag i Slutningen af Marts eller Begyndelsen af April d. A. har tilvendt sig 2 ved en Vejgroft i Endrupholms Plantage staaende 4—5 Aar gamle Fyrretræer, henholdsvis 1 og $\frac{1}{2}$ Alen høje, som han den følgende Dag plantede i sin Have, og hvis Værdi ved Borttagelsen er ansat til 50 Ø., med Hensyn til hvilket Beløb Ejeren dog har frafaldet Krav paa Erstatning. Endelig er det paa samme Maade godtgjort, at Tiltalte har forledet saavel sin i 1ste Instants medtiltalte Hustru ti-

at afgive den ovennævnte urigtige Forklaring om Kaskjetten og Træskoene, som den ligeledes medtiltalte Husmand Niels Hansen til urigtig i Retten at forklare, at han havde skjænket Tiltalte de ovennævnte 2 fra Endrupholms Plantage bortførte Træer og gravet dem op i sin egen Plantage. Da Borttagelsen af de 2 Fyrretræer findes at maatte henføres under Straffelovens § 235, og Ejeren, hvorm der ifølge Overrettens Foranstaltning er afæsket Erklæring om, hvorvidt han i dette Tilfælde begjærer offentlig Paatale af Tyveriet, har frafuldet suadan, bliver der ikke her under Sagen Spørgsmaal om at anse Tiltalte med Straf for hans i saa Henseende udviste Forhold. Efter Omstændighederne findes han heller ikke at kunne straffes for sin ovennævnte Anmeldelse, da hans Forklaring om, at han ved at indgive samme, der i og for sig ikke indeholdt noget faktisk Urigtigt, stod i den Formening, at der kunde pålægges Karlen Ansvar, fordi han hemmelig var bortgaaet, uden at hans Mellemværende med Tiltalte var bleven formelig berigtiget, ikke findes at kunne forkastes. Derimod vil Tiltalte, der er født i Aaret 1853, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for sit ommeldte Forhold ved selv at have afgivet og ved at have forledet de 2de fornævnte, i 1ste Instants Medtiltalte til at afgive falsk Forklaring i Retten, være at anse efter Straffelovens § 146 tildels sammenholdt med § 52, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, og da Underretsdommen har samme Straffebestemmelse og det ligeledes vil kunne have sit Forblivende ved dens øvrige Bestemmelser for Tiltaltes Vedkommonde, vil bemeldte Dom være at stadfæste.

Nr. 138.

Advokat Klubien

contra

Peder Keller (Defensor Levinsen),

der tiltales for Kvaksalveri og ulovlig Salg af Medikamenter.

Bølling-Nørre Herreders Extrarets Dom af 7de Novbr. 1882: Tiltalte Peder Keller bør til Ringkjøbing Amts Fattiggasse bøde 400 Kr.; saa bør han og udrede alle af nærværende Sag lovlig flydende Omkostninger og derunder i Salærer til Aktor og Defensor her ved Rotten, Sagfører Kjær og Kammerraad Krarup, 12 Kr. til hver, foruden Diæter til Sidstnævnte efter Overovrighedens Bestemmelse. Den idømte Bøde at udredes

nden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 27 December 1882: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Klubien og Levinsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Husmand Peder Keller — der er født i Aaret 1825 og som ifølge Skads Herreds Extrarets Dom af 10 August 1877 og Overrettens Dom af 25 August 1879 har været anset for Kvaksalveri henholdsvis med en Bøde af 50 Kr. og en Bøde af 100 Kr. — tiltales under denne Sag paany for Kvaksalveri samt for ulovlig Salg af Medikamenter. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han, efter at han sidst var dømt for Kvaksalveri, er vedbleven, som det maa antages i ikke ubetydeligt Omfang, at tage Syge under Kur, idet han navnlig har vedgaaet at have behandlet Maler Morten Nielsens 6 Aar gamle Søn for Høftebetændelse. Gaardmand Lars Clausens 15 Aar gamle Søn for Knuder i Brystet. Gaardmand Hans Andersens 1½ Aar gamle Barn for Krampe samt flere andre Personer for Benskader og andre Lidelser, uden at det iøvrigt er oplyst, at han har gjort nogen direkte Skade ved sine Kure, samt at han har leveret sine Patienter de Piller, Salver og andre Medikamenter, som de efter hans Forskrift skulde benytte. For de ommeldte Medikamenter — som han efter sin Forklaring tildels har forskrevet fra et Apothek i Udlandet, medens han har kjøbt Resten paa indenlandske Apotheker, og efter en af Sundhedskollegiet under Sagen afgiven Erklæring høre til de Lægemidler, hvis Forhandling er forbeholdt Apothekerne — vil han ikke have taget højere Betaling, end han selv havde givet

for samme, og efter hans Forklaring, der bestyrkes ved Sagens andre Oplysninger, har han aldrig forlangt Betaling for sine Kure, men dog modtaget, hvad Folk tilbød ham. For sit omhandlede Forhold vil Tiltalte være at anse efter Lov 3 Marts 1854, jfr. Frd. 5 September 1794 § 5, med en Bøde til Ringkjøbing Amts Fattigkasse af 200 Kr., samt efter Frd. 4 December 1672 § 30, jfr. Pl. af 1 December 1779, med en lignende Bøde til samme Kasse, og Underrettsdommen, ved hvilken Straffen er bestemt under Et til en Bøde af 400 Kr. til den nævnte Kasse, — vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 154.

Etatsraad Buntzen

contra

Martine Hansen (Defensor Henriksen),

der tiltales for Tyveri.

Kronborg vestre Birks Extrarets Dom af 5 Decbr. 1882: De Tiltalte Martine Hansen og Jørgen Hansens Enke Birthe Larsdatter bør at hensættes til Forbedringshusarbejde, Førstnævnte i 1 Aar og Sidstnævnte i 2 Aar, og Medtiltalte Lars Peder Jørgensen at tildeles 25 Rottingslag; saa bør og de Tiltalte En for Alle og Alle for En at udrede samtlige af Aktionens lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Langkilde, 15 Kr. og Defensor, Prokurator Wodschou, 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 Januar 1883: Underrettsdommen bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Rode og Casse, betaler Tiltalte Martine Hansen af Høieltshuse 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret

betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Henrichsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende. fra Kronborg vestre Birks Extraret hertil indankede Sag, som i 1ste Instants tillige angik to andre Tiltalte. for hvis Vedkommende Sagen imidlertid ikke er appelleret. er Tiltalte Martine Hansen af Høielsthuse aktioneret for Tyveri, og er det ved hendes egen. af det iøvrigt Oplyste bestyrkede Tilstaaelse bevist. at hun efter foregaaende Aftale med de to Medtiltalte og i Forening med den ene af disse har den 26de September s. A. om Aftenen stjålet et Gaardmand Ole Larsen i Tulstrup tilhørende. til 35 Kr. vurderet Faar, medens dette tilligemed nogle andre Faar græssede paa hans Mark, samt at hun. efter at Faaret kort derpaa var blevet slagtet og dets Skind og Indvolde bortkastede. har modtaget Hovedet og Halvdelen af Kroppen som sin Andel af Tyveriets Udbytte.

Tiltalte. der er født den 2 August 1855 og tidligere straffet ved ovennævnte Extrarets Dom af 5te April 1876 efter Straffelovens § 228. cfr. § 57, med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, og ved nærværende Rets Dom af 7 Februar f. A. efter Straffelovens § 179 med simpelt Fængsel i 14 Dage, vil nu være at anse efter samme Lovs § 230, 2det Led, cfr. § 229 Nr. 1 med en Straf. der findes at kunne fastsættes, som i Underretsdommen. til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Bemeldte Dom — — — vil saaledes være at stadfæste. forsaavidt den er paaanket.

Nr. 153.

Højesteretssagsfører Bagger

contra

Augustinus Abrahamsen (Defensor Buntzen),

der tiltales for Tyveri.

Norvang-Torrid Herreders Extrarets Dom af 15de Decbr. 1882: Tiltalte Augustinus Abrahamsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i otte Maanedes og udrede Sagens Omkostninger. deriblandt i Salær til Aktor, Prokurator Wadum. 12 Kr.

og Defensor, Prokurator Seidelin, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 29 Januar 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, betaler Tiltalte 15 Kr. til hvor. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakjendelse og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretsadvokat Bagger og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Augustinus Abrahamsen for Tyveri.

Ved Tiltaltes egen Tilståelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han, der i Marts f. A. havde tilbyttet sig en Ejendom paa Lerager Mark, bestaaende af et Stuehus, hvor han selv med Familie boede, og et Udhus, som var indrettet dels til Beboelse for den 80-aarige Aftægtskone Ane Christensdatter, dels til Lade, en Dag i Løbet af Sommeren er fra Laden gaaet ind paa det af Aftægtskone benyttede Loft over hendes Lejlighed, til hvilket Loft der fra hans Lade var Adgang gennem løse Brædder, og derfra gennem en Lem, som han løftede op og som er den sædvanlige Forbindelse mellem hendes Beboelseslejlighed og Loftet, er steget ned i hendes Forstue og gaaet ind i hendes uafslaaede Stue, hvor han drak noget af en paa en Dragkiste staaende Flaske Brændevin samt tog en Bid af hendes Skraatobak, som — efter hvad han vidste — laa i en Skuffe af Dragkisten. Da Aftægtskone ved sin Hjemkomst mærkede, at der var taget Brændevin af hendes Flaske, fik hun en Nabo til at flytte den tidligere paa hendes Yderdør anbragte, med Hængelaas forsynede, Krampe og Overfald hen paa den indre Dør mellem Forstuen og det af hende beboede Værelse, men under hendes Fraværelse fra Hjemmet den 23de Oktober f. A.

skaffede Tiltalte sig atter Adgang til den sidstnævnte, nu med en Hængelaas aflukkede Stue ved med en Knibtang at trække den i Dørstolpen anbragte Krampe ud, hvilket efter Tiltaltes Udsagn var let at gjøre, og fra en i bemeldte Stue staaende Salteballie med Kjød tilvendte han — der efter sin Forklaring var gaaet ind i Lejligheden for at stjæle af dette — sig nogle Stykker heraf, hvilke efter Ejerindens Opgivende udgjorde ca. 4 \mathcal{R} , medens Tiltalte antager, at de ikke have vejlet mere end godt et Par \mathcal{R} . hvorpaa han atter bragte Aflaasningen i samme Stand som for ved at slaa Krampen ind med en Knibtang eller en i Forstuen liggende Sten, og det stjaalne Kjød, der efter Tiltaltes Fornæning i det Mindste har havt en Værdi af 1 Kr., blev derefter fortæret af ham og hans Børn.

Den 27de s. M. om Formiddagen besluttede han sig atter til at gaa derind, som det efter hans Forklaring maa antages, med den Tanke at faa sig en Snaps eller en Skraa, men da Ane Christensdatter, der havde opdaget Tyveriet, i Mellemtiden havde foranlediget indsat en 5 Tommer lang Krumpe, hvis spidse Ender gik helt igjennem Dørstolpen og vare bøjedede om paa dennes ind til Stuen vendende Del, kunde Tiltalte ikke faa Krampen trukket ud, hvorfor han med en Knibtang brækkede Hængelaasen og Overfuldet, paa hvilket den øvre Del af Øjet var gaaet i Stykker, fra; men herover blev han — efter sin Forklaring — saa forskrækket, at han slet ikke gik ind i Værelset, hvorimod han hos en Smed søgte at faa Hængelaasen istandsat, og da denne erklærede hertil at maatte have Nøglen, fik han ved Aftægtskoneus Hjemkomst samme udleveret, idet han for hende foregav, at hans 5-aarige Tvillinger havde slaaet Laasen itu med en Sten. Bestjaalne har frafuldet Krav paa Erstatning.

Medens der nu, idet Tiltalte maa anses frivilligt at have opgivet det sidst ommeldte, af ham paabegyndte, Indbrudstyveri, i Henhold til Straffelovens § 45, 2det Led, ikke herfor vil kunne idømmes ham nogen Straf, vil han — der er født i Aaret 1832 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet — derimod for de to andre af ham vedgaaede Tyverier, af hvilke det første, efter hvad der er oplyst om de lokale Forhold, ikkun vil kunne tilregnes Tiltalte som simpelt, være at anse efter Straffelovens § 228 og § 229 Nr. 4, og da den i Underrettsdommen valgte Straf af Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder efter Sagens Omstændigheder findes passende, vil bemeldte Dom, — — saaledes i det Hele være at stadfæste.

Mandagen den 16 April.

Nr. 135. Høiesteretssagfører Hansen

contra

Adolph Gustav Richardi (Defensor Bagger),

for Overtrædelse af Straffelovens § 182.

Kjøbenhavns Kriminal- og Politirets-Dom af 23 Decbr. 1882: Tiltalte Adolph Gustav Richardi bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Salomonsen og Møller, 20 Kr. til hver, udredes af Tiltalte. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Høiesterets Dom.

Ved de af Tiltalte afgivne Forklaringer i Forbindelse med hvad der iøvrigt er oplyst under Sagen maå det anses godtgjort, at Tiltalte ved den ene af de i Dommen berørte Lejligheder, nemlig Natten til den 27 Septbr. 1881, har gjort sig skyldig i et Forhold, der henhører under Straffelovens § 182, 2det Led. Hans Straf herfor findes at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, hvorhos han i Henhold til § 9 i Loven af 23 Mai 1873 angaaende Forandring i Næringsloven bliver at dømme til at have det ham under 29 Mai 1879 meddelte Borgerskab som Gjæstgiver forbrudt. Endelig vil Tiltalte have at udrede Aktionens Omkostninger efter den indankede Doms Forskrifter.

Thi kjendes for Ret.

Adolph Gustav Richardi bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Saa bør han og have sit Borgerskab som Gjæstgiver forbrudt, samt udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Kriminal- og Politiretens Dom fastsatte Salarier samt i Salarium til Høiesteretssagførererne Hansen og Bagger for Høiesteret 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende mod Tiltalte Adolph Gustav Richardi for Overtrædelse af Straffelovens § 182 anlagte Sag er der vel, mod Tiltaltes Benægtelse af at have gjort sig skyldig i saadan Lovovertrædelse, ved de i Sagen tilveiebragte Oplysninger fremkommen en ikke

ringe Formodning for, at han ifjor ved tvende forskellige Leiligheder har i det af ham drevne Hotel heri Staden, kaldet „Kronprinds Frederik“, udleiet for en Nat et Værelse til en Mandsperson, der var en Bekjendt af ham, for at denne her kunde øve Utugt med et Fruentimmer, han var i Følge med, men Bevis herfor er ikke tilveiebragt, og Tiltalte, hvis opgivne Alder af 51 Aar er skjønnet at stemme med hans Udseende, og som tidligere er anset ved Rettens Domme af 4 September 1860 og 7 December 1869 efter Frdn. 6 Oktober 1753 § 3 med Mulkt af 10 Rdlr., tilfaldende: to Trediedele Kjøbenhavns Politikasse og en Trediedel vedkommende Angiver, og efter Straffelovens § 203 jfr. § 30 med Bøde til Statskassen af 50 Rdlr. eller simpelt Fængsel i 14 Dage, vil derfor være at frifinde for Aktors Tiltale, dog at han vil have at betale Aktionens Omkostninger.

Tirsdagen den 17 April.

Nr. 14. Forlagsbureauet i Kjøbenhavn (Shaw)

contra

H. Hansen (Halkier efter Ordre)

om Ansvar for Eftergjørelse af Kunstarbejder.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 28 Marts 1881: Indstævnte, H. Hansen, bør for Citanternes Firmaet „Forlagsbureauet i Kjøbenhavns“'s Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

Ifølge de Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse fremkomne Oplysninger maa det antages, at de under Sagen omhandlede 25 Billeder i „Illustreret Tidende“ for største Delen ere Aftryk af originale Kunstarbejder, der ere udførte og skaarne i Træs for Citanterne, og til hvis Mangfoldiggjørelse de havde erhvervet Eneret, medens enkelte af Billederne ere Aftryk af Træsnit, der ere udførte for Citanterne som Gjengivelse af Andres Arbejder, til hvis Mangfoldiggjørelse Ingen havde Eneret. Da nu Indstævnte har erkjendt at have eftertrykt fornævnte 25 Billeder, vil han i Medfør af Lov om Eftergjørelse af Kunstarbejder af 31 Marts 1864 § 7 jfr. §§ 2 og 3 være at anse med en Bøde, der findes at kunne bestemmes til 50 Kr., hvorhos han vil have at betale Citanterne Erstatning for den dem ved hans

Indgreb i deres Eneret forvoldte Skade efter uvillige af Retten dertil udmeldte Mænds Ansættelse, dog ikke ud over 1000 Kr., med Renter som paastaaet. Processens Omkostninger for begge Retter blive efter Omstændighederne at ophæve, og det Indstævntes befalede Sagfører for Høiesteret tilkommende Salær at udrede af det Offenlige.

Thi kjendes for Ret:

Indstævnte bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 50 Kr. samt til Citanterne betale Erstatning efter uvillige af Retten udmeldte Mænds Skjøn, dog at Beløbet ikke overstiger 1000 Kr., med Renter af Erstatningssummen 5 pro Cent aarlig fra den 4 Decbr. 1879 indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 2 Kr. Advokat Halkier tillægges i Salarium for Høiesteret 100 Kr., der udredes af det Offenlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag have Citanterne, Firmaet Forlagsbureauet i Kjøbenhavn, hvis Indehavere ere Boghandlerne Delbanco, Gad, Justitsraad Hegel og Lose, paastaaet Indstævnte H. Hansen som Ud-giver af det tidligere her i Staden paa Svensk udkommende og her trykte illustrerede Ugeblad „Nya Svea“ kaldet, ikjendt en alvorlig Bøde, samt tilpligtet at betale dem i Skadeserstatning 1000 Kr. eller efter uvillige Mænds Skjøn for at have eftergjort og i bemeldte Blad for Aaret 1879 eftertrykt en Del originale Billeder, som Citanterne have ladet tegne paa Træ og skjære i Træ til Brug for det af dem udgivne Blad, „Illustreret Tidende“, nemlig følgende: Svea Nr. 23. Trolhättefaldet efter Illustreret Tidende Nr. 647. Nr. 24. Carl Linnés Portræt og Billederne af Sandviken i Gestrikland og Elfkarleby sammesteds efter do. Nr. 955, 699 og 703. Nr. 25. de Geers Portræt efter do. Nr. 176. Nr. 26 Billederne af Halmstad, Kullen og Kirstinehof-Grotten efter do. Nr. 161, 36, 463. Nr. 27. Marsvinsholm og Teraboda Jernveisstation efter do. Nr. 155 og 273. Nr. 29. Fataburen paa Bjørkvik og Angelstad Kirke efter do. Nr. 164 og 695. Nr. 30. Victor Rydbergs Portræt efter do. Nr. 842 og Sødertelje efter do. Nr. 271. Nr. 31. Fryxells Portræt efter do. Nr. 762 og Sandarne og Åkestad Sægværk i Helsingland, begge efter do. Nr. 628. Nr. 32. Upsala efter do. Nr. 201 og Vandfaldet Kassafors efter Nr. 163. Nr. 33. Den bornholmske Støtte paa Industriudstillingen efter do. Nr. 1049. Nr. 34. Guld-smedshytten efter do. Nr. 123 og Midsommernatten paa Island

efter do. Nr. 302, samt endelig Nr. 35 Sven Nilssons Portræt efter do. Nr. 521 og Strømparterren i Stokholm og Udsigt fra Kragersø efter do. Nr. 315 og 67. Citanterne have derhos paastaet Indstævnte kjendt pligtig til at betale Renter af det tilkjendte Beløb med 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 4 Decbr. 1879 til Betaling sker og Sagens Omkostninger skadesløst. Indstævnte har derimod paastaet sig frifunden for Citanternes Tiltale og sig tillagt Sagens Omkostninger, i hvilken Henseende han navnlig har gjort gjældende, at de ommeldte Billeder i „Nya Svea“ ikke ere eftertrykte efter Illustreret Tidendes originale Træsnit, men alene efter Billederne i samme, hvilke efter Indstævntes Formening ikke ere at betragte som Kunstværker af saadan Beskaffenhed, at Lov af 31 Marts 1864 kan være anvendelig paa dem, eftersom de, ligesom Nya Sveas Billeder ere tagne efter Illustreret Tidendes Billeder, saaledes ogsaa selv ere tagne efter illustrerede svenske Blade, hvis Billeder Illustreret Tidende ikke har nogen Eneret til at benytte, saa at Illustreret Tidende ei heller ved at benytte saadanne kan erhverve nogen Eneret til de derefter trykte Billeder. Mod denne Paastand have Citanterne inhæret, at de heromspurgte Billeder ere originale Træsnit, som Citanterne have ladet tegne, og skjære og til Oplysning herom have de for 19 af de nævnte Billeder fremlagt Erklæringer fra vedkommende Kunstnere om, at de for Forlagsbureauets Regning have skaaet Billederne og overdraget Forlagsbureauet Eiendomsretten til Træsnittene samt enhver dem efter Loven af 31 Marts 1864 tilkommende Eneret til at eftergjøre dem, ligesom Citanterne for Portraitet af Fryxell have fremlagt en Kvittering fra vedkommende Kunstner for Betalingen, idet Kunstneren efter Citanternes Anbringende senere er afgaaet ved Døden. Rigtigheden af de saaledes fremlagte Erklæringer har Indstævnte imidlertid benægtet og særlig har han benægtet, at de paagjældende Kunstnere paa den Tid, da „Nya Svea“ optog Billederne efter Illustreret Tidende, havde overdraget Citanterne nogen Eneret til Billederne, samt at den fremlagte Kvittering fra den afdøde Kunstner indeholder noget Bevis for Overdragelsen af Eneretten til Billedet af Fryxell, hvilken efter Indstævntes Paastand heller ikke har funden Sted, og da der nu i de af Citanterne fremlagte ubeedligede Erklæringer og i den nævnte Kvittering ikke mod Indstævntes Benægtelse ligger noget Bevis for Rigtigheden af deres Assertum om, at de omspurgte Billeder i Illustreret Tidende ere originale Træsnit, til hvilke Eiendomsretten og Eneretten er overdraget dem af vedkommende Kunstnere, samt da det findes at maatte paahvile dem at føre Beviset herfor, vil deres Paastand ikke kunne tages til Følge, hvorimod Indstævnte vil være at frifinde for deres Tiltale, uden at det gjøres fornødent nærmere at undersøge Betydningen af, hvad der iøvrigt fra hans Side er anført under Sagen. Efter Omstændig-

hederne findes Sagens Omkostninger at burde ophæves. Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Nr. 140. Advokat Nellemann
contra

Ellen Christine Eriksen, Jørgen Rasmussens Hustru
(Defensor Klubien),

der tiltales for bedrægligt Forhold og Falsk.

Nysted Birks Extrarets Dom af 28 August 1882: Husmand Jørgen Rasmussens Hustru Ellen Christine Eriksen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brod i 5 Dage samt udrede alle af Aktionen flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Andresen og til Defensor, Overretssagfører Jensen med 12 Kr. til hver, men iøvrigt for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 Januar 1883: Tiltalte, Husmand Jørgen Rasmussens Hustru Ellen Christine Eriksen af Store Musse, bør hensættes i simpelt Fængsel i 14 Dage, men forøvrigt bør hun for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretsprokuratorerne P. A. Petersen og Lange bør Tiltalte betale 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaauidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakjendelse og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Nellemann og Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende, fra Nysted Birks Extraret hertil indankede Sag sigtes Tiltalte, Husmand Jørgen Rasmussens Hustru Ellen Christine

Eriksen af Store Musso, for bedrageligt Forhold og Falsk, og ere de med Sagen forbundne Omstændigheder ifølge den af Tiltalte afgivne, med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse følgende: Tiltalte, der i Oktober 1880, kort forinden sit Ægteskab med sin nuværende Mand, havde hos Kjøbmand S. A. Jensen i Maribo kjøbt Varer for et Beløb af 95 Kr. 20 Ore, hvoraf hun strax betalte 10 Kr., medens hun lod sin tilkommende Mand indskrive som Debitor for Resten, betalte derefter 20 Kr. paa den nævnte Gjæld og fik Hæstænd med Resten til 11 Juni Termin 1881, men da Beløbet ikke blev betalt, krævede Kjøbmand Jensen ved Breve Tiltaltes Mand for Beløbet; et af disse Breve skjulte Tiltalte for sin Mand, hvorimod han erholdt et den 3 Februar 1882 dateret Brev, hvori han krævedes for Restbeløbet 65 Kr. 20 Ore tilligemed Renter 1 Kr. 86 Ore, og Manden, der havde staaet i den Tro, at der ikke skyldtes Noget, idet han i sin Tid havde givet Tiltalte Penge til at betale Varerne med, blev herved oplyst om sin Vildfarelse. Tiltalte skrev da et den 11 Februar 1882 dateret Brev til Jensen, i hvilket Brev hun, der heri kalder sig Enke, anførte, at Regningen var betalt af en senere afdød Sognefoged og at hun havde en kvitteret Regning.

Under det over hende optagne Forhør fastholdt hun ogsaa oprindelig, at Beløbet var betalt, men senere har hun indrømmet, at dette ikke var Tilfældet, og at hun havde foregivet, at Gjælden var betalt, for at befri sig for Gjælden. Tiltalte har fremdeles tilstaaet, at hun nogle Dage efter Modtagelsen af det nævnte Brev af 3 Februar 1882 skrev paa en hendes Mand tiltillet Regning „Octbr. 21. Betalt 67 Kr. 6 Øre“, men hun skrev intet Navn under denne Tilførsel og har ei forevist den for Nogen. Kjøbmand Jensen, der under Sagen er bleven fyldestgjort for det omhandlede Beløb, har erklæret, at han frafalder Begjæring om Tiltale. Det findes nu at maatte billiges, at Tiltalte ved Underrettens Dom er frifunden for Aktors Tillale i Henseende til Sigtelsen for Falsk. Derimod vil Tiltalte, der er født den 20 November 1858, og som ikke tidligere findes straffet, for det af hende iøvrigt ulviste Forhold være at anse efter Straffelovens § 267 og findes Straffen passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 14 Dage, og i Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen, hvorved hun efter Analogien af Straffelovens § 251 er bleven dømt til at hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, være at forandre.

Færdig fra Trykkeriet den 25 Maj 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) København

Høiesteretidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 10.

Onsdagen den 18 April.

Nr. 165.

Advokat Klubien

contra

Theodor Frederik Lillienkjold (Def. Hansen),

der tiltales for Overtrædelse af Lov af 2 Juli 1880 angaaende Beskyttelse af Varemærker.

Viborg Kjøbstads Politirets Dom af 29 Decbr. 1882: Bryggeriejer Th. Lillienkjold bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Viborg Landsoverrets Dom af 26 Febr. 1883: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. Der tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, i Salær hver 15 Kr., der udredes af det Offentlige.

Høiesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Advokat Klubien og Høiesteretssagfører Hansen tillægges i Salarium for Høiesteret hver 40 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indkandede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Eieren af Bryggeriet „Odin“ i Viborg, Theodor Frederik Lillienskjold for Overtrædelse af Lov af 2 Juli 1880 om Beskyttelse af Varemærker. I en Skrivelse til Politimesteren i Viborg af 29 November f. A. har Overrettsagfører Kjer i Aarhus paa Eieren af det derværende Bryggeri „Ceres“, Meulengrachts Vegne, andraget paa, at der maatte blive anlagt offentlig Sag mod Tiltalte i Anledning af, at denne havde oftergjort Varemærker, paa hvis Benyttelse Meulengracht paa den i Lov af 2 Juli 1880 foreskrevne Maade havde erhvervet Enoret.

Under de derefter optagne Forhør har Tiltalte vedgaaet, at han, der tidligere paa de Flasker, paa hvilke han aftappede sit Lagerøl, havde anbragt firkantede Etiketter, har i forrige Efteraar, da hans Beholdning af bemeldte Etiketter var opbrugt, besluttet for Fremtiden, ligesom de fleste andre Bryggerieiere her i Landet, at bruge ovale Etiketter, og at han har taget Ideen til de ovale Etiketter, som han derefter lod fabrikere og senere forbrugt, fra Meulengrachts Etiketter, som han fandt vare smukke; men da hans og Meulengrachts Etiketter, om de end have en vis ydre Lighed, idet de nævnte have samme Størrelse og Form, hvorhos Tiltaltes Etiketter tillige ere inddelte i Felter og colorede med Blaåt og Rødt paa lignende Maade som Meulengrachts, dog ere saa væsentlig forskjellige, at de, naar almindelig Opmærksomhed anvendes, ikke kunne forvexles, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at medens Meulengrachts Etiketter ere mærkede med en uregelmæssig Sexkant, hvori er anbragt Bogstavet M og to smaa Stjerner, og nedenfor samme ere paastrykte Ceres Lagerøl, Aarhus, ere Tiltaltes Etiketter derimod paa en ioienfaldende Maade paastrykte Odins Lagerøl, Viborg, hvorhos der over disse Ord er anbragt en Stjerne med 10 Straler og indeni samme Bogstaverne Th. L. slyngede i hverandre, kan Tiltalte — hvis Anbringende om, at han ikke har tilsigtet en Efterligning af Meulengrachts Etiketter, efter Omstændighederne ikke kan forkastes — ikke ved sit Forhold anses at have gjort sig skyldig i nogen Overtrædelse af Lov af 2 Juli 1880, og det maa derfor billiges, at han ved Politiretsdommen er frifunden for det Offentliges Tiltale. Bemeldte Dom, ved hvilken Sagens Omkostninger rettelig ere paaagte det Offentlige, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos der vil være at tillægge Aktor og Defensor for Overretten i Salær hver 15 Kr., der ligeledes blive at udrede af det Offentlige.

Under Sagens Behandling ved Politiretten og den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Mandagen den 23 April.

Nr. 9 Frøken **Regine Koppel** (Salomon)

contra

Underretsprøkurator **M. Koppel** og Grosserer **S. N. Jacobsen**, som executores testamenti i Boet efter afdøde **C. F. Copello** og dennes ligeledes afgangne Enke, paa bemeldte Boes Vegne, m. Fl. (Henrichsen).

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-commissions Decision af 19 Novbr. 1881: Af nærværende Boes hele Formue vil $\frac{1}{8}$ med Fradrag af 250 Kr. til det i Testators Testament af 27 Decbr. 1851 § 6 omhandlede Legat være at fordele mellem Testators Intestatarvinger, derunder indbefattet Arnold Koppel eller nu hans Bo og Enken Frederikke Gross, født Koppel.

Nr. 34. Stationsforvalter **Gerhard Christian Wittendorf** (Klubien efter Ordre)

contra

Executores testamenti i Boet efter afdøde Guldtrækker **C. F. Copello** eller **Koppel** og ligeledes afdøde Enke **Amalie**, født **Soldin**, m. Fl. (Salomon for Regine Koppel, Henrichsen for Arnold Koppels Bo og Enken Frederikke Gross).

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-commissions Decision af 4 Septbr. 1882: Den af G. C. Wittendorf i Boet nedlagte Paastand om, at en Fjerdepart af C. F. Copellos Boslod, efter Fradrag af Legatet paa 500 Rdl., bør tilfalde ham, kan ikke tages til Følge.

I de nævnte Sager afsagdes følgende

Højesterets Dom.

Under 4de November f. A. er der udfærdiget kongelig Bevilling til, at de to indankede, ved Skiftekommissionens Decisioner af 16de November 1881 og 4de September 1882 paakjendte Sager maa for Højesteret sammendrages, og der under Et procederes og tages under Paakjendelse.

Det er under Sagen givet, at Indstævnte Frederikke Gross, der er den i sidste Del af § 6 i det i Skiftedecisionerne omhandlede Testament omtalte eneste, da ugifte Datter af Nathan Koppel, var indtraadt i Ægteskab for C. F. Copellos Død og at som Følge heraf Testamentets Bestemmelse om, at den Halvdel af Copellos Boslod — efter Fradrag af et Legat paa 1000 Kroner —, der betingelsesvis var tillagt den

ældste ugifte Datter af enhver af hans tre Brødre, Isaac, Nathan og Moses Koppel, vilde blive at dele mellem de to ældste ugifte Døttre af Isaac og Moses Koppel, maa komme til Anvendelse. Citanten, Stationsforvalter G. C. Wittendorf, har nu, som gift med Isaac Koppels Datter Henriette, forment sig berettiget til den ene af disse to Lodder, fordi hun ved Copellos Død i 1859 var ældste ugift Datter af Isaac Koppel, uanset at hun var gift, da Copellos Enke i 1880 afgik ved Døden. Testamentets § 5 foreskriver imidlertid, at først naar begge Ægtefæller vare døde, skulde der holdes Skifte og forholdes med Boet overensstemmende med de efterfølgende Bestemmelser, og da den i § 6 indeholdte Bestemmelse om Arveret for de ældste ugifte Døttre af Copellos Brødre som Følge heraf først til den Tid kunde træde i Virksomhed, maa det herefter samt tillige under Hensyn til det Øiemød, der maa forudsættes at ligge til Grund for denne Disposition, antages at have været Meningen at betinge disse Broderdøttres Arveret af, at de vare ugifte ikke blot — som udtrykkelig ndtalt — ved Copellos Død, men overhovedet paa den Tid, da der efter den Længstlevendes Død skulde afholdes Skifte; — og herefter findes der ikke at kunne lægges Vægt paa, at der i Testamentets § 6, hvor Copello selv er indført som talende, gjentagne Gange og særlig med Hensyn til Betingelserne for Nathan Koppels Datters Arveret, alene er nævnt hans egen Død som det Tidspunkt, der skulde komme i Betragtning.

Som Følge heraf vil Citanten, Wittendorfs Paastand om at tillægges en Fjerdedel af C. F. Copellos Boslod ikke kunne gives Medhold, og idet denne Fjerdedel saaledes maa betragtes som en ledigbleven Lod, bliver det at afgjøre, om den efter de Indstævnte, Arnold Koppels Bos og Frederikke Gross' Paastand skal fordeles mellem Copellos Intestatarvinger, eller om den tilfalder Regine Koppel som Tilvæxt til den anden Fjerdedel, der — efter hvad der under Sagen er ubestridt — ifølge det Foranførte maa tilkomme hende som den ved den Længstlevendes Død ældste ugifte Datter af Moses Koppel. Efter den hele Maade, hvorpaa der i sidste Afsnit af Testamentets § 6 er disponeret over — som det hedder — »den anden Del af min, Copellos Boslod» som en Helhed til Fordel for den ældste ugifte Datter af hver af hans der nævnte tre Brødre, maa det nu allerede ifølge de brugte Udtryk nærmest antages at være Meningen, at disse Broderdøttre skulde udgjøre en særlig Gruppe af Arvinger, der med indbyrdes Tilvæxtret og med Udelukkelse af Intestatarvingerne skulde være berettigede til den hele paagjældende Del af Bosloden, saalænge der overhovedet i Gruppen fandtes nogen Arveberettiget. En hermed stemmende Regel er derhos i Paragrafen udtryk-

keligt givet dels med Hensyn til en anden Gruppe af Arvinger, dels, som ovenberørt, for det Tilfælde, at Betingelserne for Nathan Koppels eneste Datters Arveret ikke maatte være tilstede, og efter Testamentets Affattelsesmaade i det Hele og naar navnlig hensees til, at det paagjældende Afsnit af Paragraphen ogsaa i anden Henseende maa suppleres ved Hjælp af det Foregaaende, giver den Omstændighed, at der ikke deri, saaledes som umiddelbart foran, slutteligt er tilføjet »og saa fremdeles» eller noget Tilsvarende, ikke tilstrækkelig Føie til at slutte, at der i andre Tilfælde end det udtrykkeligt nævnte ikke skulde tilkomme Broderdøttrene Tilvæxtret, i hvilken Henseende endnu kan mærkes, at da Isaac og Moses Koppel, efter hvad der er oplyst, hver havde fire ugifte Døttre, medens Nathan, som i selve Testamentet fremhævet, kun havde en eneste, da ugift Datter, kan Testator heri have fundet Anledning til at udtale Reglen om Broderdøttrenes Tilvæxtret særligt og alene med Hensyn til det nærmest liggende Tilfælde, at Nathans eneste Datters Lod blev ledig.

Den af Arnold Koppels Bo og Frederikke Gross nedlagte Paastand vil saaledes heller ikke kunne tages til Følge, hvorimod Regine Koppel efter sin Paastand vil være at kjende berettiget til som Arv at erholde udlagt den hele, efter Udrødelser af det ovenberørte Legat, tilbageblivende Halvdel af C. F. Copellos Boslod, eller af det hele Bos Beholdning en Fjerdedel med Fradrag af 500 Kroner.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve og det Citanten Wittendorfs befalede Sagfører for Højesteret tilkommende Salær at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Regine Koppel bør være berettiget til af Beholdningen i C. F. Copellos og Hustrus Bo at erholde udlagt en Fjerdedel med Fradrag af Fem Hundrede Kroner. Processens Omkostninger ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten, Stationsforvalter Wittendorf 2 Kroner og de Indstævnte, Arnold Koppels Bo og Frederikke Gross 10 Kroner. Advokat Klubien tillægges i Salarium for Højesteret 200 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den første af de indankede Decisioners Præmisses hedder det: I et af afdøde Guldtrækker C. F. Copello eller Koppel og ligeledes afdøde Enke Amalie, f. Soldin, under 27 Decbr. 1851 oprettet

Testament er det, ofterat der i § 1—4 er truffet forskjellige Bestemmelser om, hvorledes der skal forholdes, naar en af dem dør, i § 5 fastsat, at naar begge ere afgaaede ved Døden, skal lovligt Skifte holdes. Testator har derpaa i § 6 med Hensyn til sin Halvdel af Boet bestemt, at der forlods skal udredes et Legat paa 500 Rdlr., og at Resten skal deles i 2 lige Dele, hvoraf den ene Del bliver at indlevere i Overformynderiet til Rentenydelse for hans Søster Rosa Trier og senere tilfalder hendes 3 Døtre, idet han udtrykkelig tilføjer, at, forsaavidt nogen af disse maatte være død før ham, tilfalder Kapitalen de tvende Efterlevende og saa fremdeles. Med Hensyn til den anden Halvdel hedder det dernæst: At den skal tilfalde den ældste ugifte Datter af enhver af mine Brødre Isaac, Nathan og Moses Koppel, saaledes at enhver af bemeldte Pigebørn erholder $\frac{1}{3}$, som, naar de blive gifte, kan udbetales dem; men dersom min Broder Nathan Koppels eneste ugifte Datter skulde ved min Død enten være gift eller ved Døden afgaaet, doles Kapitalen mellem de to ældste ugifte Døtre af Isaac og Moses Koppel. Til Oplysning om Arveforholdene efter Testator bemærkes, at denne foruden de 3 Brødre endnu har havt 2, nemlig Wulff og Levin, og at alle Brødrene ere døde, men at flere have efterladt Descendenter, der saaledes ere hans nærmeste Intestatarvinger, hvoriblandt en Son af Nathan Koppel, Arnold, der senere er afgaaet ved Døden, og en Datter, Frederikke Gross, som nu er Enke. — Da Nathans Datter saaledes har været gift, og Broderen Isaac ikke efterlader nogen ugift Datter, har Overrettsprokurator Simonsen som Executor testamenti i Arnold Koppels Bo, og som Mandatarius for Enken Gross, da der ikke er indsat nogen Anden i Stedet for Isaacs ugifte Datter, i Boet nedlagt Paastand om, at $\frac{1}{3}$ af dets hele Formue efter Fradrag af 250 Kr. til Legatet, paa lovlig Maade deles mellem Testators Intestatarvinger, derunder Nathan Koppels to nævnte Børn, dog saaledes, at der ikke tilfalder Testators Enke eller hendes Bo nogen Andel i Kapitalen. Mod denne Paastand har Moses Koppels ældste ugifte Datter Regine Koppel ved Overretssagfører C. Herold nedlagt Protest, da hun ifølge Reglerne om jus accrescendi efter Testamentet formener sig berettiget til den Lod, som er ledig, derved at der ikke er nogen ugift Datter efter Isaac Koppel. Overretssagfører C. Herold har i denne Henseende fromhævet, at der i Testamentets § 6 findes en Hovedbestemmelse om, at Halvdelen af Bosloden skal tilfalde den ældste ugifte Datter af de 3 Brødre, og idet han anser det klart, at hvis denne Bestemmelse stod alene, maatte de indsatte Arvinger have jus accrescendi, da de udgjøre en Klasse, for hvem Testator med Forbigaaelse af sine Intestatarvinger har udtalt en særlig Interesse, gjør han gjældende, at de to gjorde Tilføjninger om, at enhver af Døtrene skal have $\frac{1}{3}$, og om hvorledes der skal forholdes,

naar Nathans eneste Datter skulde være gift eller dod for Testator, ikke heri kunde gjøre nogen Forandring, men i Grunden staa overflødige, idet den fastsatte Fordeling allerede fulgte af Hovedbestemmelsen, og den anden Bestemmelse kun har sin Oprindelse fra de faktiske Forhold. Medens nemlig Nathan Koppel, da Testamentet blev oprettet, kun havde 1 ugift Datter, havde Isaac Koppel 3 og Moses Koppel 4 saadanne Døtre og Sidstnævnte endog Udsigt til at faa flere Børn. Det maatte derfor anses meget usandsynligt, at der ikke skulde findes ugifte Døtre efter de 2 sidstnævnte Brødre, hvorimod Tanken om, at Nathans eneste Datter kunde være dod eller gift, laa nær, og derfor specielt er omtalt.

Overretssagfører Herold har endvidere til Støtte for Protesten anført, at Bestemmelsen i § 6 om jus accrescendi for Triers Døtre analogisk maa komme til Anvendelse, da det ikke kan antages, at han med Hensyn til Brødrenes Døtre har villet etablere nogen anden Regel, men at det har været hans Villie, at ikke nogen Del af hans Boslod skulde tilfalde hans Intestatarvinger undtagen i det Tilfælde, at alle 3 testamentariske Arvinger vare faldne bort, og endelig paaberaabt sig Testatorernes ældre Testament af 9 Novbr. 1842, hvorefter der formentlig vilde tilkomme de ved samme indsatte Arvinger jus accrescendi, idet Forskjellen imellem de 2 Testamenter alene kan søges i den Omstændighed, at deres Formue var bleven forøget, og de derfor have disponeret over samme til Fordel for flere Personer. Det her foreliggende Spørgsmaals Afgjørelse beror efter Rettens Formening alene paa, hvad der kan antages at have været Testators Villie, og forsaa vidt det ikke kan statuere, at han har villet tillægge de testamentariske Arvinger jus accrescendi, maa Intestatarvinger, som han ikke har udelukket, selv om han har disponeret over sin hele Boslod, have Ret til en vakant Lod. Det fremgaar nu af Testamentet, at Testator har havt for Øie, at der kunde blive vakante Lødder, og naar han derfor udtrykkelig har tillagt sin Søster Rosa Triers Døtre jus accrescendi, og han med Hensyn til de her omhandlede testamentariske Arvinger har truffet en lignende Bestemmelse for det Tilfælde, at Nathans Datter maatte være dod eller gift, ses ikke rettere, end at man heraf indirekte maa slutte, at Testator i andre Tilfælde og navnlig i det foreliggende, ikke har villet, at Nathan eller Moses Koppels ugifte Døtre skulde have nogen Tilvæxtret, hvorved endnu kan tilføies, at det tidligere Testament, som i væsentlige Punkter er forandret og hævet ved det senere Testament, ikke skjøntes at kunne faa nogen Betydning med Hensyn til det her omhandlede Spørgsmaals Afgjørelse. Men naar det saaledes maa antages, at Testator ikke har tillagt Regine Koppel nogen jus accrescendi, or hendes Protest ikke begrundet, og Prokurator Simonsons Paa-stand vil derfor være at tage til Følge, hvorved dog bemærkes,

at da der ikke under Disputen har foreligget noget til Afgjorelse om, hvorvidt der af Kapitalen kun tilfalder Testators Enke eller hendes Bo nogen Andel, vil denne Del af Paanstanden ikke være at optage i Konklusionen. Under Disputen foreligger ingen Stempolovertrædelse. —

I den anden af de indankede Decisioners Præmisses hedder det: I et af afdøde Guldtrækker C. F. Copello eller Koppel og ligeledes afdøde Enke Amalie født Soldin under 27 December 1851 oprettet Testament er det, efterat det i § 1 er bestemt at den Længstlevende skal blive i uforstyrret Besiddelse af og have fuldkommen Eiendomsret over det hele fælles Bo, i § 5 fastsat, at efterat begge ved Døden ere afgaaede skal der holdes lovligt Skifte. Testator har derefter i § 6 med Hensyn til den ham tilhørende halve Del af Boet bestemt, at der forlods skal udredes et Legat paa 500 Rdl. og at Resten skal deles i 2 lige Dele, hvoraf den ene Del bliver at indlevere i Overformyndieret til Rentenydelse for hans Søster Rosa Trier, saalænge hun lever, hvorimod Kapitalen efter hendes Død, eller hvis hun før ham er død, skal deles mellem hendes 3 Døttre. Derefter hedder det i samme Paragraf: „Den anden Del af min, Copellos, Boslod skal tilfalde den ældste ugifte Datter af enhver af mine 3 Brødre Isaac, Nathan og Moses Koppel, saaledes at enhver af bemeldte Pigebørn erhoder $\frac{1}{3}$, som, naar de blive gifte, kan udbetales, men dersom min Broder Nathan Koppels eneste nu ugifte Datter skulde ved min Død enten være gift eller ved Døden afgaaet, deles Kapitalen mellem de 2 ældste ugifte Døttre af Isaac og Moses Koppel“. Under Boets Behandling opstod der Disput mellem Moses Koppels, da Skiftet holdtes, ældste ugifte Datter Regine Koppel og nogle af afdøde C. F. Copellos Intestatarvinger, nemlig en Søn af Nathan Koppel, Arnold Koppel, eller, da han var afgaaet ved Døden, hans Bo og en Datter af bemeldte Nathan Koppel, Enken Frederikke Gross, hvilken Disput, idet det under Proceduren fra alle Sider af de da optrædende Parter forudsattes, at der ikke var nogen Datter af Isaac Koppel, der kunde gøre Fordring paa Arv i Henhold til Testamentet, ved nærværende Kommissions Decision af 16 November f. A. blev afgjort dørhen, at $\frac{1}{3}$ af Boets hele Formue med Fradrag af 250 Kr. til det i Testamentet omhandlede Legat vilde være at fordele imellem Testators Intestatarvinger, derunder indbefattet Arnold Koppel eller nu hans Bo og Enken Frederikke Gross født Koppel. Efter Afsigelsen af bemeldte Decision har imidlertid Stationsforvalter Gerhard Christian Wittendorf i Ægteskab med Henriette Johanne Kabel, tidligere Koppel, Datter af ovennævnte Isaac Koppel, paanstændt sig arveberettiget ifølge Testamentet, da hans forannævnte Hustru var ugift ved C. F. Co-

pellos Død. Efter hans Formening maa nemlig Testamontets herhenhørende Bestemmelse forstaaes saaledes, at der ved Afgjørelsen af, hvem den Del af C. F. Copellos Bøslod, som omhandles i Testamentets § 6, sidste Stykke, skal tilfalde, ses hen til det Tidspunkt, da Copello døde og ikke til hans Hustrus Død. Han har til Støtte herfor navnlig henvist til Slutningsbestemmelsen, hvorefter Kapitalen, dersom Nathan Koppels eneste da ugifte Datter skulde ved Testators Død enten være gift eller død, skulde deles mellem de ældste ugifte Døtre af Isaac og Moses Koppel, hvoraf det formenes klart at fremgaa, at hvis Nathan Koppels Datter ved Copellos Død havde været ugift, vilde hun have kunnet gjøre Fordring paa den for hende bestemte Lod, selv om hun havde været gift ved Fru Copellos Død; hvorhos det, naar denne Forudsætning er rigtig, maatte være utvivlsomt, at den samme Regel maatte gjælde med Hensyn til Isaac og Moses Koppels Døtre. Da nu G. C. Wittendorfs Hustru ved Copellos Død var den ældste ugifte Datter af Isaac Koppel og da Nathan Koppel ingen ugift Datter havde paa den Tid, maa efter hans Formening den omhandlede Del af Copellos Bøslod tilfalde hans Hustru og den af Moses Koppels Døtre, der til det nævnte Tidspunkt var den ældste ugifte, til lige Deling. Han har derfor i Boet nedlagt Paastand om, at C. F. Copellos Bøslod efter Fradrag af Legatet paa 500 Rdl. for en Fjerdepart bør tilfalde ham. Imod at denne Paastand tages til Følge er der protesteret saavel fra Regine Koppels som fra Arnold Koppels Bos og Enke Frederikke Gross' Side. Der findes nu ogsaa at maatte gives disse Sidstnævnte Medhold i, at Testamentets Bestemmelser i deres Helhed tyde paa, at det har været Testators Hensigt, at kun den til den Tid, da Arvon falder, ældste ugifte Datter af hver af de 3 Brødre skal være Arving. Herfor taler særligt selve Hovedbestemmelserne i sidste Stykke af § 6, hvorefter den halve Del af Copellos Bøslod „skal tilfalde den ældste ugifte Datter af enhver af mine 3 Brødre“, hvilket Udtryk naturligt forstaaes saaledes, at den opstillede Betingelse for Arveberettigelsen, at Vedkommende er ældste ugifte Datter, skal være tilstede paa den Tid Arven falder. Da det nu af Testamentets oven citerede Bestemmelse i § 1 fremgaaer, at den Længstlevende skulde have fuldkommen Eiendomsret over det hele fælles Bo, kan Arven først anses falden ved den Længstlevendes Død, og det bliver saaledes dette Tidspunkt, der bliver at tage i Betragtning ved Afgjørelsen af Spørgsmaalet, om de i Testamentet fastsatte Betingelser for Arveberettigelsen ere tilstede. Det i Slutningen af Paragrafen brugte Udtryk, hvoraf G. C. Wittendorf har villet udlede, at der maatte tages Hensyn til Forholdene ved Copellos Død, findes ikke herimod at kunne faa afgjørende Betydning, saameget mindre som lignende Udtryk findes brugt i Paragrafens 2det Stykke uden at det efter

hele Sammenhængen kan antages, at det har været Hensigten, at der særlig skulde lægges Vægt paa Tidspunktet for Testators i Modsætning til Testatrix's Død. Som Følge af Foranstaaende vil den af G. C. Wittendorf i Boet nedlagte Paastand ikke kunne tages til Følge. Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 1. Krigsministeriet paa Statskassens Vegne
(den est. Kammeradvokat)

contra

•Det forenede Dampskibsselskab ved dets administrerende
Direktør, Konsul, Grosserer **Koch** (Klubien)

betræffende Erstatning i Anledning af Sammenstød mellem Dampskibet „Helsingborg“ og en Ingeniørkorpset tilhørende Dampbaad.

Sø- og Handelsrettens Dom af 8 Juni 1881: Hovedcitanterne, „Det forenede Dampskibsselskab“, bor til Kontracitanterne, Krigsministeriet paa Statskassens Vegne, betale 1819 Kr. 11 Øre med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra 13 November 1879, indtil Betaling sker. Løvrigt bor Parterne for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankode Dom anførte Grunde, hvorved intet væsentligt findes at erindre, vil den være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betale Kontracitanterne 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Den 23 Juli 1879 om Eftermiddagen fundt i Svanemølle-Bugten et Sammenstød Sted mellem Dampskibet „Helsingborg“, der tilhører „Det forenede Dampskibsselskab“, og den lille ca. 21 Tons Brutto maalte Dampbaad „3 B. D.“, der tilhører Staten, ved hvilket Sammenstød sidstnævnte Dampbaad blev overseilet og strax sank, og af dens Besætning, der udgjorde 3 Mand, blev Føreren reddet, medens Fyrbøderen druknede og Maskinmesteren blev saa haardt kvæstet, at han et Par Dage efter afgik ved Døden. Ogsaa Dampskibet „Helsingborg“ fik en Del Skade ved Sammenstødet.

Paa Grund heraf har „Det forenede Dampskibsselskab“ efter Hovedstævning af 1 Oktober 1879 mod Krigsministeren General W. F. L. Kaufmann paa Statskassens Vegne paastaet Krigsministeren paa Statskassens Vegne tilpligtet at erstatte Hovedsitanterne det ved Sammenstødet lidte Tab, der af dom er opgjort saaledes:

Reparation af den af „Helsingborg“ ved Sammenstødet lidte Skade	Kr. 1518.40
Omkostninger ved Skibets Besigtigelse og ved Soforklaring	- 174.29
Erstatning for Afsavn af Skibet under dets Reparation i 10 Dage à 200 Kr. pr. Dag	- 2000.00
	<hr/>
	Kr. 3692.69

med Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 1 Oktober 1879, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst. In subsidium have Hovedsitanterne paastaet Erstatningen for Afsavn af Skibet bestemt ved Rettens Skjøn.

Indstævnte i Hovedsagen har næst i denne Sag at paastaa sig frifunden og den paastaede Erstatning af 2000 Kr. for Afsavn i ethvert Fald nedsat og bestemt af Retten, efter anlagt Kontrasogsmaal paastaet Hovedsitanterne eller det forenede Dampskibsselskabs administrerende Direktør Konsul C. P. A. Koch paa Selskabets Vegne tilpligtet i Erstatning for det ved Dampbaaden „3 B. D.“'s Overseiling tilføiede Tab at betale Krigsministeriet paa Statskassens Vegne et Beløb af 7530 Kr. 96 Øre, nemlig:

For Istandsættelse af Dampbaadens Skrog og Maskiner	Kr. 5500.00
Vederlag for Brug af Bedding m. v.	- 300.00
Udgift til teknisk Assistance	- 200.00
Optagelse af Dampbaaden	- 420.55
Afsavn af Dampbaaden	- 720.00
Andre Krav	- 390.41
	<hr/>

Kr. 7530.91 *).

*) skal være: 7530 Kr. 96 Ø.

eller subsidiært 7330 Kr. 91 Øre *) tillige med et saa stort Beløb, som Rotten maatte finde billigt til teknisk Assistance ved Kontrollen med Dampbaadens Istandsættelse. Af det Beløb, der maatte blive Kontracitanterne tilkjendt, have de paastaet sig tillagt Renter 5 pCt. p. a. fra Kontrastævningens Dato den 13 November 1879, hvorhos de have paastaet sig tilkjendt saavel Hovedsagens som Kontrasagens Omkostninger skadesløst eller med noget tilstrækkeligt. Endelig have Kontracitanterne forbeholdt saavel deres som Andres yderligere Krav paa Erstatning hos Hovedcitanterne i Anledning af den skete Paasoiling.

In subsidium have saavel Hovedcitanterne som Kontracitanterne paastaet Skaden delt efter de i D. L.s 4-3-3 og 4 indeholdte Regler.

Ifølge den af Kaptainen paa „Helsingborg“ og 3 Mand af dettes Besætning afgivne beedigede Søforklaring og de af disse med flere af Besætningen afgivne Forklaringer under et Forhør, der i August og September 1879 er optaget under Kjøbenhavns Kriminal- og Politiret i Anledning af det stedfundne Sammenstød, afgik „Helsingborg“ den 23 Juli 1879 Kl. 2 Eftermiddag fra Rungsted bestemt for Kjøbenhavn. Efter at have passeret Mellemstationerne styredes Kurs S. $\frac{1}{2}$ V. Kaptainen, der havde Kommandoen, opholdt sig i Bestiklukafet paa Kommandobroen, fra hvilket havde Udsigt til begge Sider og forud og til Rorgængerens i Rathuset umiddelbart foran. Matros Nils Svensson stod til Roers og Matros Nils Olsson havde Udkig paa Kommandobroen. Da Dampskibet, der gik for fuld Kraft, var kommen midt imellem tvende Bøier, der vare anbragte lidt Nord for det 590 Fod brede Sciløb mellem tvende i Svanemolle-Bugten paa Stubbegrunden opførte undersøiske Støndæmninger, bemærkede Nils Olsson Dampbaaden „3 B. D.“ forude omtrent 2 Streger om Bagbord, styrende Kurs Vest efter og tilsyneladende med den Hensigt at gaa for om „Helsingborg“. Han gik da hen til Rorgængerens og opfordrede denne til at lægge Roret Styrbord for at give Dampbaaden Løilighed til at komme for om. Svensson lagde ogsaa strax Roret Styrbord, og efter hans og Olssons Angivelser vare Skibene den Gang omtrent 3 à 4 Skibslængder fra hinanden. Modens Svensson var i Færd med at dreie Rattet for at lægge Roret til Styrbord saa han, at „3 B. D.“ sagtnede sin Fart, og ifølge Olssons Forklaring blev Roret paa „Helsingborg“ ikke strax lagt haardt Styrbord, hvad først skete, da Skibene vare komne hinanden noget nærmere. Da Kaptainen hørte, at Roret blev lagt haardt Styrbord, sprang han fra Bestikhuset ud paa Kommandobroen, og da han kom der ud, var „3 B. D.“ kun fra Favne foran „Helsingborg“. Ved Telegrafens paa Kommandobroen, der kun var i 6 Alens Afstand fra Bestiklukafets Dor, gav han strax Ordre til at stoppe Maskinen, hvilken Ordre ogsaa strax blev udført, og i Følge hans Forklaring blev

*) skal være: 7330 Kr. 96 Ø.

Maskinen stoppet i samme Øjeblik som „Helsingborg“ med sin Stævn løb mod Styrbords Side af „3 B. D.“, der havde stoppet sin Fart, men efter hvad der er forklaret af Maskinmesteren paa „Helsingborg“ og Flere maa det dog antages, at Maskinen først er bleven stoppet fra Øjeblikke efter at Sammenstødet var sket.

Den af Føreren af Dampbaaden „3 B. D.“ afgivne beedigede Forklaring i Søretten og hans Forklaring i det fornævnte Politiforbør gaar ud paa, at han ved den omhandlede Lejlighed kom med Dampbaaden fra en som Stationsskib ved den ovennævnte Stændæmning udlagt Galease, der ifølge ellers i Sagen indholdt Oplysning laa for Anker med 30 Favne Kjæde ca. 300 Fod Øst for den østlige Side af Gjennemsejlingsaaeningen og ca. 200 Fod Syd for Dæmningen, og han stod Vest i for at anløbe en Pram, der laa ved Dæmningen Vest for Gjennemsejlingen og paa den sydlige Side af denne. Da Dampbaaden, der gik med halv Kraft, var kommen midtvejs mellem Galeasen og den østlige Side af Gjennemsejlingen eller, som Føreren ogsaa har forklaret, i Nærheden af Sejllobet, observerede han, at det vilde være umuligt at komme for om Dampskibet „Helsingborg“, som da havde foran for tvers om Styrbord i en Afstand af ca. 300 Alen, hvilket Dampskib han allerede tidligere havde bemærket og som styrede Kurs for Kjøbenhavn gaaende for fuld Kraft. Han lod da Dampbaadens Maskine stoppe og bakke med fuld Kraft, saa at Dampbaaden kom til at ligge ganske stille, men da „Helsingborg“, hvis Bevægelser han noje iagttog, var kommen i en Afstand af ca. 100 Alen, saa han, at det begyndte at svaje til Bagbord, og han gav da Ordre til at gaa frem med fuld Kraft, hvilken Ordre dog ikke blev udført, da han strax efter kaldte Maskinmesteren op, idet han raabte, at de bleve oversejlede, og øjeblikkelig derefter tordene „Helsingborg“ med sin Stævn paa „3 B. D.“ midtskibs om Styrbord og gik helt over Baaden.

Naar Hovedcitanterne have ment, at det maa bebrejdes Føreren af „3 B. D.“, der iøvrigt efter det under Sagen foreliggende ikke kan antages at have haft de efter Lovgivningen til at føre Dampskibe af over 20 Tons Størrelse fornødne Kvalificationer, at han, skjøndt han havde set „Helsingborg“ allerede da Dampbaaden laa ved Siden af Galeasen, forlod denne for end „Helsingborg“ var passeret, og forment, at der var Fare for Sammenstød allerede, da Dampbaaden satte af fra den, kan det ikke gives dem Medhold deri, ligesom der paa den anden Side ikke kan gives Kontracitanternes Medhold i, at det skulde kunne lægges Førelsen af „Helsingborg“ til Last, at dette Skib i det omhandlede Sejllob, og da flere Buade og mindre Fartøjer færdedes ved Stændæmningerne, gik med fuld Kraft, hvad ikke kunde være forbundet med særdeles Fare, da det var lys Dag og klart Vejr. Det kan ikke anses at være fuldkommen nøjag-

tigt oplyst under Sagen, hvor nær „3 B. D.“ har været „Helsingborg“'s Kurslinie, da den stoppede og bakkede, og navnlig kan det ikke til Bedømmelse heraf være afgjørende, om „Helsingborg“'s Slutningskurs, den Gang den paasejlede Dampbaaden „3 B. D.“, har været, som af Hovedcitanterne paastaat, S. $\frac{1}{2}$ O. eller som af Kontracitanterne paastaat S. S. O. $\frac{1}{2}$ O., eftersom dels „3 B. D.“ ved at bakke kan være kommen noget tilbage fra det Sted, hvor dets Maskine blev stoppet, dels „Helsingborg“'s Ror først blev lagt haardt Styrbord, da Skibene vare komne noget nærmere til hinanden. Derhos maa det bemærkes, at den af Kontracitanterne paastaede Kurs af S. S. O. $\frac{1}{2}$ O. er beregnet efter den i „Helsingborg“'s Soforklaring indeholdte Angivelse af, at dette Skib passerede midt i Løbet gennem Stændæmningerne, og efter det Sted, hvor „3 B. D.“ efter Oversejlingen fandtes sunken, men efter Forholdets Natur kan der i Betegnelsen „midt i Løbet“ ikke antages at indeholdes andet end et omtrentlig Skjøn, der ikke udelukker, at Skibet ved at passere Løbet kan have været den ene af Dæmningerne en Del nærmere end den anden, hvorved imidlertid Paalideligheden af den skete Beregning bortfalder. Naar det imidlertid tages i Betragtning, at Udkigsmanden paa „Helsingborg“ bemærkede „3 B. D.“ forude omtrent 2 Streger om Bagbord og at Skibene maa antages at have fortsat deres Kurser, indtil Roret paa „Helsingborg“ lidt efter blev lagt Styrbord, at Mandskabet paa „Helsingborg“ og Føreren af „3 B. D.“ ere enige i, at Skibene ved at fortsætte deres Kurser vilde støde sammen og at „3 B. D.“ først stoppede, da den var, efter dens Førers Skjøn, i en Afstand af ca. 300 Alen fra „Helsingborg“ og efter de af Udkigsmanden og Rorgængerens paa sidstnævnte Skib afgivne Forklaringer endnu nærmere, maa det, naar Hensyn tages til, at „Helsingborg“ med fuld Kraft gjorde en Fart af 10 Kvartmil i Timen og at „3 B. D.“ efter dens Førers Udsagn kun gik med halv Kraft, antages, at „3 B. D.“, da den stoppede og bakkede, har været temmelig nær ved „Helsingborgs“ Kurslinie. Uagtet nu „3 B. D.“ blev stoppet saa betids, at den lod „Helsingborgs“ Kurslinie fri, maa det dog lægges dens Fører til Last, at han, der i Følge den da gjældende Anordning af 9 August 1867 § 14 havde Forpligtelse til at gaa afvejen for „Helsingborg“, er vedbleven sin Kurs saa længe, at man paa „Helsingborg“ kunde have Grund til at formode, at „3 B. D.“ ikke vilde gaa afvejen, men vilde gjøre Forsøg paa at gaa for om „Helsingborg“, og dette bliver navnlig uforsvarligt, naar det tages i Betragtning, at Skibene vare hinanden saa nær, at de ved at vedblive deres Kurser og Fart vilde støde sammen inden Forløbet af 1 Minut.

Imidlertid skjønnes ej heller Førelsen af „Helsingborg“ at være uden Skyld i det skete Sammenstød. Afsot fra, at det maatte forekastes Kaptainen, der havde Kommandoen, at han i et

saa befærdet Farvand ikke opholdt sig paa selve Kommandobroen, men i Bestiklukafet, hvorfra han endog maa antages ikke at have været opmærksom paa, hvad der foregik i Farvandet, kan den paa „Helsingborg“ foretagne Manøvre for at undgaa Sammenstød ikke bifaldes. Det maa forst bemærkes, at Forelsen af „Helsingborg“ maatte tage i Betænkning, at et saa lille Skib som „3 B. D.“ meget hurtigt kan standse sin Fart, selv om det, som man antog paa „Helsingborg“ gik med fuld Kraft, og ligeledes hurtigt kan forandre sin Kurs, saa at der ikke kunde være nogen særdeles Fare for Sammenstød derved, at det var kommen noget nær til „Helsingborg“'s Kurslinie uden at det havde stoppet eller forandret Kurs. Men ogsaa naar „3 B. D.“ uden at forandre Kurs var kommen saa nær henimod „Helsingborg“'s Kurslinie, at den ikke i Tide kunde stoppe, eller gaa afvejen, eller det maatte antages, at den vilde forsøge at gaa for om „Helsingborg“, burde dette Skib i Stedet for at lægge Roret Styrbord, hvad netop det som sket kunde bevirke Sammenstød, naar „3 B. D.“ gik afvejen eller standsede sin Fart, i Overensstemmelse med den nævnte Anordnings § 16, have holdt sin Kurs, men mindsket sin Fart eller stoppet og bakket, og selv om Skibet ikke ved at stoppe og bakke havde naaet at standse sin Fart førend det naaede Skæringspunktet for Skibenes Kurslinier, vilde denne Manøvre dog have levnet „3 B. D.“ Tid og Lejlighed til at gaa afvejen, hvorhos Sammenstød, selv om det var sket, vilde have været mindre heftigt. Hertil kommer endnu, at naar man paa „Helsingborg“ valgte at lægge Roret Styrbord for at gaa agter om „3 B. D.“, burde man, navnlig da det, medens man var i Færd med at dreje Rattet for at lægge Roret Styrbord, blev set, at „3 B. D.“ sagtnede sin Fart, strax have lagt Roret haardt Styrbord, dels for at den foretagne Manøvre saa snart som muligt kunde blive synlig for „3 B. D.“, dels fordi det maatte kunne indses, at man ved kun at lægge Roret lidt Styrbord let netop kunde komme til at styre hen paa det Sted, paa hvilket „3 B. D.“ standsede, og at det skulde have medført nogen anden Fare for „Helsingborg“ strax at lægge Roret haardt Styrbord, selv om det skete, da „Helsingborg“ befandt sig norden for Stændæmningen, kan efter det i Sagen Oplyste ikke antages, i hvilken Henseende det maa bemærkes, at „Helsingborg“, efter hvad der er oplyst, kun stikker 9 Fod og at der var 10 Fod Vand over de anbragte Stændæmninger.

Da det saaledes efter det anførte maa antages, at Sammenstødet maa tilskrives urigtig Manøvre fra begge Skibenes Side, findes Skaden at maatte fordeles efter den i D. L.s 4—3—3 indeholdte Regel.

Af den af Hovedcitanterne opgjorte Skade, der er lidt af „Helsingborg“, have Kontracitanterne som foran anført bestridt, at der ved Afsavn af dette Skib under dets Reparation i 10

Dage kan være lidt et Tab af 2000 Kr., og have derfor paastaet dette Beløb nedsat efter Rettens Skjøn. Men naar det tages i Betragtning, at Hovedcitanterne maa antages ogsaa under Skibets Reparation at have maattet betale Assurance for Skibet, Hyre til Besætningen m. m. og at Skibet ved Reparationen maa antages at være sat ud af Fart i den Del af Aaret, i hvilken det tjente bedst, skjønnes den beregnede Erstatning af 200 Kr. pr. Dag ikke at være for højt anslaaet. Det Beløb, der for „Helsingborgs“ Vedkommende vil komme i Betragtning til Fordeling af Skaden, udgjør saaledes 3692 Kr. 69 Øre.

Hvad angaar den af Kontracitanterne beregnede Skade er der af Hovedcitanterne nedlagt Paastand paa, at der af Reparationsomkostningerne for „3 B. D.“ fradrages $\frac{1}{3}$ for Nyt i Stedet for Gammelt, men dertil findes der ikke at være Anledning, da nævnte Dampbaad kun var 1 Aar gammel og kun i 10 Maaneder havde været i Fart, og den ved den modtagne Reparation ikke kan antages at være bleven i bedre Stand end den var for Saamenstødet. Derimod findes de af Kontracitanterne opførte 200 Kr. for teknisk Assistance ved Kontrollen med Dampbaadens Reparation ikke at kunne komme i Betragtning til Beregningen af den lidte Skade, og denne Post vil derfor bortfalde. Det Beløb, der for Kontracitanternes Vedkommende vil komme til Beregning af Skadens Fordeling, vil herefter udgjøre 7330 Kr. 91 Øre *). Den samlede Skade til Fordeling udgjør herefter 11023 Kr. 60 Øre, og naar fra Halvdelen heraf 5511 Kr. 80 Øre drages „Helsingborgs“ Skade med 3692 Kr. 69 Øre, bliver det Beløb, som Hovedcitanterne ville blive pligtige at tilsvare Kontracitanterne, 1819 Kr. 11 Øre, og heraf ville de have at svare Renter som paastaet fra den 13 Novbr. 1879.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

*) skulde være: 7330 Kr. 96 Ø.

Rettelse:

Side 144 L. 5 f. n.: Straffelovens § 267, skal være: Straffelovens § 257.

Færdig fra Trykkeriet den 1 Juni 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiestorotsaaret 1883—84.

Nr. 11.

Onsdagen den 25 April.

Nr. 152.

Advokat Nellemann

contra

Dorthea Nielsdatter og Jens Pedersen, kaldet Halling,
(Def. for Nr. 1 Halkier, for Nr. 2 Bagger),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens §§ 178 og 190, Sidstnævnte tillige for Overtrædelse af Straffelovens 18de, 20de og 24de Kapitel.

Rougsø m. fl. Herreders Extrarets Dom af 19 Juni 1882: Arrestantinden Dorthea Nielsen bør straffes paa Livet, Arrestanten Jens Pedersen, kaldet Halling, bør hensættes til Arbejde i Tugthuset i 10 Aar, hvorimod de iøvrigt ville være at frifinde for Aktors Tiltale i Sagen. Saa udrede og begge Arrestanter in solidum alle af Sugens lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Jacoby, med 125 Kr., og til Defensorerne, Prokurator Langhølle og Kancelliraad, Prokurator Bredstrup, med 50 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 22 Januar 1883: I Henseende til den Arrestantinden Dorthea Nielsen idømte Livsstraf bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Arrestanten Jens Pedersen, kaldet Halling, bør ligeledes straffes paa Livet. I Erstatning til Feldballe-Nødager Sogneraad paa Hans Rasmussens Borns Vegne betaler Arrestanten 500 Kr. Saa udrede og Arrestantinden og Arrestanten, En for Begge og Begge for En, Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor for Underretten 80 Kr., til de tvende Defensorer sammesteds 50 Kr.

til hver, samt til Aktor for Overretten, Justitsraad Neckelmann, 70 Kr., og til de tvende Defensorer sammesteds, Kancelliraad Møller og Prokurator Iuacsen, 50 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Bøgge og Bøgge for En til Advokaterne Nellemann og Halkier samt Højesteretssagfører Bagger 120 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arrestantinden Dorthe Nielsen og Arrestanten Jens Pedersen, kaldet Halling, for Overtrædelse af Straffelovens §§ 178 og 190, Sidstnævnte tillige for Overtrædelse af Straffelovens 18de, 20de og 24de Kapitler. Ved Arrestantindens egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det tilstrækkelig godtgjort, at hun i den Hensigt at skille sin fraseparerede Ægtefælle, Arbeidsmand Hans Rasmussen af Rostved ved Livet, har efter foregaaende Overlæg indgivet ham Rottegift, samt at han derefter er afgaaet ved Døden, og ere Sagens nærmere Omstændigheder følgende: I Aaret 1870 blev Arrestantinden gift med ovennævnte Hans Rasmussen, og Forholdet mellem Ægtefolkene maa antages i det Hele at have været godt, indtil Arrestanten Jens Pedersen, kaldet Halling, der havde forladt sin i Grenaa boende Hustru og paa den Tid opholdt sig i Maarup, i Vinteren 1880 - 81 gjorde deres nærmere Bekjendtskab og tildels tog Ophold i deres Hjem paa Maarup Mark, hvorhos Arrestantinden indlod sig i utugtig Forbindelse med ham. Efter hendes Forklaring optraadte hun med stedse stigende Brutalitet og søgte at formaa hende, hvem han jevnlige mishandlede med Slag og Spark, til at skille sig fra sin Mand, hvem han ved huanende Omtale nedsatte i hendes Omdømme, ligesom Arrestanten ogsaa øvede forskjellig Vold imod ham, der synes jevnlige at have været drukken og ved ukloge Handler samt Ligeegyldighed med Hensyn til Bestyrelsen af sin Eiendom at have sat en stor Del af sine

Eiendele overstyr. I April Maaned 1881 flyttede Arrestantinden til Segalt, hvor hun i nogen Tid boede sammen med Arrestanten, indtil der af Politiet blev anstillet en Undersøgelse angaaende deres Samliv, og efterat der under 20 Mai 1881 var bleven udfærdiget en Separationsbevilling for Hans Rasmussen og hende bl. A. paa Vilkaar, at hun fik udbetalt 1000 Kr. og skulde forsørge de to mindste af deres tre Børn, medens det ældste skulde blive hos Faderen, som beholdt Huset paa Maarup Mark, flyttede Arrestantinden til Rostved, hvor hendes Mand leiede en Bolig til hende, medens Arrestanten tog Ophold i Følle og derefter i Aarhus. De vedbleve dog at have Omgang med hinanden, og Arrestanten udovede et stedse stigende Horredomme over Arrestantinden, hvem han fralokkede Penge og fremdeles jevnlig mishandlede, bl. A. for at bevæge hende til at reise til Aarhus og tage Bolig der sammen med ham. Hans Rasmussen havde imidlertid i Løbet af Sommeren taget Tjeneste hos Gaardmand Tyge Madsen i Rostved, og det Barn, som ifølge Separationsvilkaarene skulde blive hos ham, kom nu til at bo hos Arrestantinden, hvem han jevnlig besøgte. Tirsdag den 13 September 1881 reiste Arrestantinden til Aarhus, hvor det var hendes Hensigt fremtidig at opholde sig, og der begav hun sig hen til Arrestantens Bolig, hvor hun overnattede, og den følgende Dag leiede hun et Værelse, som hun og Arrestanten i Fællig beboede. I de følgende Dage talte de om, at det var godt, om Arrestantindens Mand kunde dø, idet de da, naar Arrestanten var bleven skilt fra sin Hustru, hvad der efter hans Fremstilling let kunde ske, kunde komme i Ægteskab sammen; men efter Arrestantindens vedblivende fastholdte Forklaring var det først om Fredagen den 16 September, at deres Ønske blev til en bestemt Plan om at skille Hans Rasmussen ved Livet. Efterat de nemlig den Dag havde i Forening været hos en Spaakone, der bl. A. — hvad Spaakonen dog har benægtet — spaaede Arrestantinden, at naar hun kom hjem, vilde der blive Uenighed om noget Tøi samt at den, hun stod i Forbindelse med — hvorved Arrestantinden antog, at der sigtedes til hendes Mand — skulde omkomme enten ved Ild eller Vand, foreslog Arrestanten hende, medens de gik paa Gaden, at bringe Spaadommen til at gaa i Opfyldelse ved at kjøbe Rottegift og forgive Hans Rasmussen dermed, hvad Arrestantinden ogsaa strax gik ind paa, skjøndt med nogen Ængstelse for at komme i Forlegenhed derved, men Arrestanten tvang hende da med Trusler, Puf og Spark til at gaa ind paa et Apothek, hvor hun for 35 Ore kjøbte en Krukke med Rottegift, hvilket Stof, efter hvad der under Sagen er oplyst, maa antages at have bestaaet af 2 Gram Fosfor, udrørt i en Blanding af 30 Gram Sukker, Mel, Glycerin og Vand, og at have en gulig Farve. Da de gik fra Apotheket, vil Arrestantinden fremdeles have yttret Betæneligheder, som Arrestanten bragte hende

fra ved nye Trusler, ligesom han endelig, da de vare komne hjem, hele Aftenen, som hun har udtrykt sig, „blev ved at holde det med hende“, selv efterat de vare komne i Seng, hvor han, da hun atter vægrede sig ved at tage Krukken hjem med til Rostved, slog hende med knyttet Næve over Armene med saadan Voldsomhed, at hun endnu den 4 November 1881 paaviste for Forhørsdommeren og Retsvidnerne blodunderløbne Pletter af en Haands Brede paa sine Overarme, som hidrørende fra den ommeldte Leilighed. Den følgende Dag reiste hun tilbage til Rostved, men før hendes Afreise gjentog Arrestanten atter sine Opfordringer og Trusler, idet han navnlig sagde, at nu skulde hun gjøre det, saa vilde de snart kunne faa hinanden, og hvis hun ikke gjorde det, skulde han snart komme til Rostved, og da skulde han og hun ikke komme levende fra hinanden, ligesom han ogsaa instruerede hende om, hvorledes hun skulde anvende Giften ved at smøre den paa et Stykke Smørrebrød og give hendes Mand det, naar han kom til hende i Mørkningen, samt hvormeget hun skulde smøre paa, og derhos forestillede hende, at hvis det blev opdaget, skulde hun bare gjøre som han og nægte det Hele, saa kunde der Ingen gjøre hende Noget. Den næste Dag, Søndag den 18 September 1881, var det Arrestantindens næstældste Barns Fødselsdag, og hun antog, at Hans Rasmussen i den Anledning vilde besøge hende, hvilket ogsaa skete, idet han kom til hende om Formiddagen, og de talte nu om, at Arrestantinden vilde flytte til Aarhus, og bleve uenige om Toiets Deling, hvilket efter Arrestantindens Formening passede med, hvad Spaakonen havde sagt. Kort efter gik Hans Rasmussen bort, og hun skar nu af et 10-Øres Franskbrød en Skive, næstefter Endeskiven, og den besmurte hun med noget af den i Krukken værende Rottegift, saa at den fik Udseende af et Stykke Smørrebrød, hvorpaa hun satte dette Stykke Brød ind i et Skab. Henad Eftormiddagen kom Hans Rasmussen igjen, og hun bød ham nu en Snaps, som han derpaa selv skjænkede sig, hvorhos hun spurgte ham, om han ikke skulde have en Bid Brød til, og da han hertil sagde Ja, sagde hun, at der stod et Stykke Smørrebrød i Skabet, det kunde han tage. Han gjorde da dette og spiste Brodet uden at tale om, hvorledes det smagte. Strax efter gik han atter bort, og hun, der fortrod sin Gjerning, slog nu Krukken itu med en Sten, efterat hun først havde taget dens Indhold ud og rodet det ned i Moddingen; Skaarene af Krukken, som hun knuste til Støv og smaa bitte Stykker, smed hun ind i Havgjærdet, eller, som hun senere har udsagt, i den Del af Moddingen, der laa op ad Havediget, og de have trods nøiagtig Eftersøgning ikke været til at finde, ligesaa lidt som der i Moddingen er fundet noget af den der nedrodede Rottegift.

Kort Tid efter kom Hans Rasmussen igjen til Arrestantindens Bopæl, og hun gav sig nu til at lave Pandekager, af

hvilke han fik en at spise, som han ogsaa fortærede, idet han dog gav et af Bornene et Stykke af den. Efter paany at have forladt Arrestantindens Bopæl, gik han til sit Hjem hos Tyge Madsen, hvor han fik et Glas Punsch at drikke, og derefter besøgte hun en Nabokone, men da han følte sig ilde tilpas, gik han atter hjem og tilsengs. I Lobet af Natten havde han Kvalme og Opkastninger, og efter den af ham til hans Husbond og Andre den følgende Dag afgivne Forklaring var det „som om det røg ud af Halsen paa ham og som om Ildgnister fog ud af hans Mund, hvorhos Brækningen lyste eller gnistrede“, hvilket sidste Fænomen ogsaa blev iagttaget af Tyge Madsens Karl og en anden Mand, som Mandag Aften ragede op i det Opkastede, og som under Sagen edelig have bekræftet deres Vidnesbyrd. Da Hans Rasmussen kun omtalte, at han havde nydt en Pandekage under Besøget hos Arrestantinden, men aldeles ikke berørte, at han ogsaa havde spist Smørrebrød, antog de, han talte med, ligesom han selv, at der maaske havde været et giftigt Stof i Pandekagen. Tirsdag Formiddag besøgte han atter Arrestantinden, der af sig selv spurgte ham, om han troede, at hun, hvad Rygtet allerede da fortalte, havde givet ham en forgiftet Pandekage, hvilket han benægtede, og da hun derpaa sagde, at hun heller ikke havde kommet Noget i Pandekagen og mindede ham om, at deres Barn ogsaa havde spist af Pandekagen, bekræftede han dette og tog, da han gik, hendes Haand og erklærede, at hun skulde give sig tilfreds, han havde ikke Tro til, at hun havde givet ham Gift. Da det imidlertid blev værre med ham, gik han Onsdag Morgen Kl. 8 til en Læge, der ofter at have hørt hans Sygeberetning ordinerede ham Indtagelse af engelsk Salt for at indvirke paa Sygdommen og tillige for at faa undersøgt, om der var Fosforisceren ved Exerementerne. Medicinen virkede imidlertid først Natton mellem Torsdag og Fredag, og da Lægen paa denne Dag tilsaa ham, fandt han vel ikke Exerementerne fosforiscerende, men Hans Rasmussens Tilstand i det Hele dog saaledes, at der var stor Sandsynlighed for, at der forelaa en Fosforforgiftning, hvorfor Lægen strax gjorde Indberetning herom til Politiet, som dog først om Søndagen modtog Lægens Skrivelse. Det blev imidlertid ringere og ringere med Hans Rasmussen, der led af tiltagende Trækninger i alle Lemmer og efter hvad Tyge Madsen og dennos Hustru have erklæret, navnlig om Søndagen og Mandagen pintes stærkt og vred sig som en Orm samt havde stærke Blodopkastninger, indtil han Mandag Aften den 26 September døde, medens Lægen, efter hvem der gjentagne Gange havde været Bud, men som var forhindret ved andre Forretninger, først den følgende Dag kom tilstede. I sin Indberetning herom til Politiet har Lægen imidlertid erklæret, at Dødsmaaden bekræftede hans tidligere Antagelse om, at her forelaa en Forgiftning. Ved en den 29 September 1881

foretagen Obduktionsforretning fandtes Tilstanden af Ligets indre Organer i Forbindelse med den ovenfor beskrevne Sygehistorie at tyde stærkt paa en Fosforforgiftning, og da en kemisk Undersøgelse af Indvoldene var nødvendig, bleve disse tilstillede det kongelige Sundhedskollegium, men vare, da dette modtog dem, i en saa forraadnet Tilstand, at en mikroskopisk Undersøgelse af dem var umulig; en kemisk Undersøgelse af Mave- og Tarmindhold gav det negative Resultat, at der heri ikke fandtes Fosfor i fri Tilstand, hvilket Resultat dog efter Kollegiets i Skrivelse af 28 Oktober 1881 afgivne Erklæring med Bestemthed kunde forudses, da den formodede Fosforforgiftning var sket 8 Dage før Døden indtraadte, og der i Mellemtiden havde været hyppige Udtømmelser ved Brækning og Diarrhoe. I sin over Sagen afgivne endelige Erklæring af 19 November næstefter har Kollegiet udtalt, at det ommeldte Forløb af den Afdødes Sygdom fuldstændigt svarer til en Fosforforgiftning almindelige Symptombillede, og at de ved Obduktionen fundne Forandringer ligeledes tyde herpaa, saa at Kollegiet efter Alt, hvad der foreligger, ikke har kunnet nære nogen Tvivl om, at Hans Rasmussen er død som Følge af en Fosforforgiftning. Efter at der under et ifølge Overrettens Kjendelse optaget Forhør er blevet anstillet yderligere Undersøgelse angaaende den Fosformængde, der kan antages at have været tilstede paa det Stykke Brød, Hans Rasmussen fortærede, idet der navnlig er blevet givet Arrestantinden Leilighed til at besmøre et Stykke Brød af samme Størrelse med et saadant Kvantum Rottegift, som hun antager at have benyttet til hint, har Kollegiet i en den 22 December f. A. afgiven Erklæring udtalt, at den paa det ved den nævnte Prøve benyttede Stykke Brød værende Fosformængde ifølge en anstillet Analyse er beregnet at udgjøre 0,003 Gram, og at man vel i Almindelighed antager, at den dødelige Dosis begynder med 0,050 Gram, men at det maa tages i Betragtning, dels at der er en Mængde andre Forhold foruden Dosis, der her have afgjørende Betydning, dels at Beregningen af Giftmængden ifølge den ommeldte Prøve ingenlunde er sikker, saa at Kollegiet, idet den foretagne Analyse ikke kan have givet noget sikkert Resultat, der kan lægges til Grund for Sagens Bedømmelse, maa henholde sig til sine tidligere i Sagen afgivne Erklæringer. Arrestantinden havde, medens hendes Mand's Sygdom stod paa, skrevet et Par Breve til Arrestanten, og paa en forblommenet, forud aftalt Maade meddelt ham, at hun havde forgivet sin Mand, uden dog at omtale de nærmere Omstændigheder; men om Lørdagen eller Søndagen reiste hun til Aarhus, efter at hun først om Lørdag Formiddag havde været hos Hans Rasmussen for at sige ham Farvel, ved hvilken Leilighed hun bragte ham nogle Klædningsstykker, og i Aarhus traf hun sammen med Arrestanten, hvem hun nu fortalte, hvorledes hun havde baaret sig ad, og at hendes Mand var meget

daarlig; dog har hun under Forhorene anbragt, at hun, da hendes Mand jo var kommen til hende i de forløbne Dage, havde troet, at Giften ikke havde virket tilstrækkeligt. Medens Arrestantinden, som anført, stadig har fastholdt, at det var Arrestanten, der først fremkom med Tanken om at give hendes Mand Rottegift, og at hun kun paa Grund af det Herredomme, Arrestanten udøvede over hende dels ved hendes Frygt for hans Trusler om ved overtroiske Kunster at bringe hende i sin Magt dels ved ligefrem fysisk Tvang, sluttede sig til Forslaget og bestemte sig til at udføre Gjerningen, har Arrestanten derimod afgivet følgende, derfra væsentlig forskjellige Forklaring angaaende sin Deltagelse i den ommeldte Forbrydelse. Ifølge denne var det allerede om Torsdagen den 15 September 1881, at det, medens de om Morgenen laa i Sengen og talte om, at Hans Rasmussen var syg og daarlig, og om det Onskelige i, at han snart kunde dø, tillige kom paa Omtale mellem dem at fremskynde hans Død ved at give ham Noget ind, uden at Arrestanten dog vil være istand til at sige, hvem uf dem, der først udkastede denne Tanke, som de imidlertid strax Begge vare enige om, men det var dog først, da de op ad Dagen gik paa Gaden sammen, at Arrestantinden sagde, om man ikke kunde købe Rottepulver paa Apotheket og give hendes Mand det ind, hvortil Arrestanten svarede, at det kunde jo godt gaa, saa skulde han snart komme til Grenaa og blive skilt fra sin Kone. Om de atter talte om Sagen den følgende Dag, for de gik til Spaakonon, kan Arrestanten ikke huske, men det var dog ikke for i saa Henseende at faa Noget at vide at de gik derhen, det var kun af Nysgjerrighed; hvad Konen imidlertid spaaede dem, passede godt nok til deres Tanker, dog tror Arrestanten, at det egentlig ikke bestyrkede dem i deres Forsæt, som var bestemt i Forvejen. Efter at være gaaede fra Spaakonon, talte de om, at det nu var bedst at gaa hen og købe Rottepulver, og de gik derfor i dette Øiemed sammen ind paa Apotheket, hvis Beliggenhed Arrestanten i Forveien kjendte, og hvor Arrestantinden forlangte Rottepulver og, da hun ikke kunde faa det, istedetfor kjøbte Rottegift, som blev hende leveret i en lille Krukke. Giften blev kjøbt efter fælles Aftale til at forgive Hans Rasmussen med, men Arrestanten har vedblivende benægtet at have skubbet og truet Arrestanten til at gaa ind paa Apotheket og købe Giften, hvad efter hans Forklaring „slet ikke behøvedes“; thi „hun var lige saa villig som han“ og „lige saa opsat som han paa, at det skulde ske“, og „de vare fuldstændig enige derom“. Arrestanten har derhos vedholdende benægtet at have instrueret Arrestantinden om, hvorledes Giften skulde anvendes, eller at have truet, stødt eller slaact Arrestantinden enten paa Gaden eller om Aftenen i Sengen eller da de om Lordagen gik til Jernbanen, og han har vel erkjendt, at han havde stor Magt

over hende, men han paastaar, at hun dog godt var istand til at gjøre, hvad hun havde foresat sig, samt at han var vis paa, da hun reiste til Rostved, at hun vilde udføre deres Plan; thi det var hele Tiden hende, der talte om, at Hans skulde dø. Arrestanten har fremdeles erkjendt, at det var i Henhold til en forud truffen Aftale, at Arrestantinden, efterat have givet sin Mand Rottogift, i forblommede Udtryk, som han strax forstod, tilskrev ham Meddelelse herom. Selv om det nu herefter ikke kan anses tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanten har bestemt Arrestantinden til at udføre den ommeldte Forbrydelse, har han dog efter sin egen Forklaring billiget ethvert af de til dens Iværksættelse foretagne Skridt og stillet sig saaledes overfor den, at han fuldstændig har betragtet den som sin egen Forbrydelse, ligesom han ogsaa aktivt har deltaget med Arrestantinden i den første Handling, der sigtede til Forbrydelsens Iværksættelse, navnlig Indkjøbet af Giften, og han vil saaledes i Medfør af Straffelovens § 54 være at straffe som Gjerningsmand til samme.

Hvad dernæst Sigtelsen mod Arrestanten og Arrestantinden for Overtrædelse af Straffelovens § 178 angaar, har der, som ovenfor anført, i April Maaned 1881 været anstillet en Undersøgelse angaaende det af dem førte Samliv i Segalt, men da det blev oplyst, at Arrestantinden var flyttet bort fra Segalt, fandt Amtet ikke Anledning til at foretage videre i Sagen, men anmodede blot vedkommende Herredsfoged om at have Opmærksomheden henvendt paa, at de Paangjældende ikke fortsatte deres Samliv, og da det under en i en anden Anledning anstillet Undersøgelse i den paafølgende Juli Maaned kom op, at de fremdeles levede sammen og agtede at flytte til Aarhus sammen, advarede Herredsfogden dem ogsaa mod at gjøre dette; men endskjøndt Arrestanten og Arrestantinden desuagtet, som af det Ovenanførte fremgaar, have fortsat deres Samliv i Aarhus, saa findes de dog ikke at kunne ifulde Strafansvar efter bemeldte Lovbud, idet den dem meddelte Advarsel ikke findes at kunne stilles lige med et saadant Tilhold, som er Forudsætningen for Anvendelse af Straffelovens § 178. Hvad endelig den mod Arrestanten for Overtrædelse af Straffelovens 18de, 20de og 24de Kapitler reiste Sigtelse angaar, da gaar denne navnlig ud paa, at han paa forskjellig Maade skal have truet, tvunget og øvet Vold imod sin Hustru Kirsten Marie Nielsen, hvem han, som berørt, har forladt, og sin afdøde Moder, samt imod Husmand Peder Sorensen Ibs af Maurup Mark og dennes Hustru, ligesom imod Arrestantindens Mand og Born, men overfor Arrestantens vedholdende Benægtelse af at have mishandlet sin Hustru og sin Moder, og at have tilføiet de øvrige Personer yderligere Vold end Hug og Slag, er der ikke fort noget aldeles tilstrækkeligt Bevis for hans Brøde i saa Henseende, hvilket heller ikke er sket, forsaavidt Arrestantinden har sigtet ham for ved Vold eller

Trusel om Vold ved forskellige Leiligheder at have afpresset hende Penge; derimod har Arrestanten vedgaaet, at han har været slem imod hende, idet han ved forskellige Leiligheder, dog mest i beruset Tilstand, har slaaet og mishandlet hende, og navnlig har han ikke turdet benægte Rigtigheden af, at han, hvad ogsaa tvende Vidner have forklaret, engang i Eftersommeren 1881, da han og Arrestantinden vare modtes paa en Vej og paa Grund af Regnveir maatte søge Tilflugt i et Hus i Eskerød, hvor de forbleve et Dogn. under deres Ophold her har jevnlig puffet og slaaet hende baade med Haand og Kjæp samt sparket hende op i Underlivet, saa at hun stærkt ommode sig og neppe kunde gaa, men maatte kravle hen ad Gulvet, hvorefter hun fik et let Krampeanfald.

Under Sagen er der af Feldballe-Nøgager Sogneraad, der har maattet overtage Forsørgelsen af Hans Rasmussens 3 Born, nedlagt Paastand om, at Arrestanten i Medfør af Straffelovens § 302 tilpligtes at udrede Erstatning for Tabet af Børnenes Forsørgelse med 20 Kr. aarlig for hvert Barn, indtil deres Konfirmationsalder eller med 500 Kr. en Gang for alle, og da den ved Separationen mellem Hans Rasmussen og Arrestantinden fastsatte Fordeling af den dem overfor Børnene paa hvilende Underholdspligt ikke kunde fritage Hans Rasmussen overfor det Offentlige fra at underholde samtlige Born, maa der gives den nedlagte Paastand Medhold, saaledes at Erstatningen efter Omstændighederne bestemmes til 500 Kr. en Gang for alle.

Som Følge af det Foranførte ville Arrestantinden Dorthe Nielsen, der er født i Aaret 1849 og ikke findes tidligere tiltalt eller straffet, og Arrestanten Jens Pedersen, kaldet Halling, der er født i Aaret 1847 og ved Grenaa Kjøbstads-, Norre- og endel af Sønder Hørreds Extraretsdom af 7 November 1878 er for Overtrædelse af Straffelovens § 296 anset med Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 10 Dage, være at anse for med Overleg at have skilt Hans Rasmussen ved Livet, efter Straffelovens § 190, for Arrestantens Vedkommende sammenholdt med § 54, med Livsstraf, hvorved den Straf, som Arrestanten endvidere har forskyldt efter samme Lovs § 203 for sit ovenmeldte Forhold overfor Arrestantinden, vil absorberes. Arrestanten vil derhos have at udrede den ovennævnte Erstatning til Feldballe-Nøgager Sogneraad paa Hans Rasmussens Børns Vegne.

Nr. 3. Curator i Overretsprokurator **J. C. J. Meyers** Konkursbo paa Boets Vegne (Klubien)

contra

Generaldirektoratet for Skattevæsenet
(den konst. Kammeradvokat)

betr. Spørgsmaal om Statskassens Fortrinsret for skyldige Arveafgifter i en Testamentssekretors Konkursbo.

Kjøbenhavns Amts søndre Birks Skifterets Decision af 3 April 1880: Den for Statskassen i nærværende Bo anmeldte Fordring paa Arveafgift af Boet efter forhenværende Skibskapitain O. C. F. Lund og senere afdøde Enke Henriette Gertrude, født Mengel, kan ikke erkjendes, og der kan ikke tillægges Sammes Fordringer paa Skifteomkostninger, Arveafgifter og Stempeltaxter af Boerne efter a) Frøken Johanne Caroline Walnuth, b) Enken Andrea Holm, født Møller, og tidligere afgangne Mand, c) Snedkermester Jens Christian Nielsen, d) Enken Anna Christine Petersen og e) Enkefru Anna Maria Hilffing, født Duus og tidligere afgangne Mand, nogen Fortrinsret i nærværende Bo. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at det ikke af den ovennævnte Gjonpart kan ses, om Originalen er skrevet paa behørig stemplet Papir.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 28 Marts 1881: For de ovenfor omhandlede Fordringer til samlet Beløb 10,352 Kroner 17 Øre bør Statskassen nyde Fortrinsret fremfor simpel personlig Gjæld i det indstævnte Konkursbo; men iøvrigt bør den indankede Skiftedecision ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves.

Højesterets Dom.

Efter den skete Indstævning foreligger Sagen alene Højesteret til Paakjendelse, forsaavidt de Indstævntes Paastand ved den indankede Dom er tagen til Følge.

Idet nu Testamentssekretorer i Medfør af de i Dommen anførte Lovbud angaaende de paagjældende Afgifters Oppebørsel maa for disses Vedkommende henregnes til de i Lovens 5—14—37, 1ste Led og Frdg. om det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed af 8 Juli 1840 § 50 omhandlede Personer, der oppebære Statens Indkomster, maa det billiges, at der er tillagt Statskassen Fortrinsret for et Beløb af 10,352 Kroner 17 Øre — hvorved bemærkes, at en af Citanten for Højesteret nedlagt subsidiær Paastand om, at Statskassens Fortrinsret ikkun anerkjendes for 5,919 Kr. 14 Øre, medens de øvrige, som Arveafgift i Enken Anna Christine

Petersens Dødsbo beregnede 4,433 Kroner 3 Øre kun skulde anerkjendes som simpel Gjæld, efter de foreliggende Oplysninger om dette Boes Tilstand ikke kan tages til Følge. Overrettes Dom, hvis Bestemmelse om Processens Omkostninger tiltrædes, vil derfor være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Laudsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I Landsover- samt Hof- og Stadsretsprokurator Jacob Christian Julius Meyer's her for Retten indstævnedes Konkursbo, der behandles ved Kjøbenhavns Amts søndre Birks Skifteret, blev der i 1879 paa Statskassens Vegne med Paastand om Fyldestgjørelse fremfor simpel personlig Gjæld anmeldt en Arveafgift til Beløb 958 Kroner 4 Øre i Dødsboet efter Frøken Johanne Caroline Wal-muth, en Fordring paa Skiftegebyrer til Beløb 194 Kroner 40 Øre i Dødsboet efter Enken Andrea Holm, født Møller, og tidligere afdøde Mand, en Fordring paa Arveafgifter til Beløb 1,178 Kroner 81 Øre, Skiftegebyrer til Beløb 1,044 Kroner 51 Øre og Stempeltaxt til Beløb 169 Kroner 5 Øre i Dødsboet efter Snedkermester Jens Christian Nielsen, en Fordring paa Arveafgift til Beløb 4,433 Kroner 3 Øre i Dødsboet efter Enken Anna Christine Petersen og en Fordring paa Arveafgift til Beløb 2,374 Kroner 33 Øre i Dødsboet efter Enken Anna Maria Hilsing, født Duus, og tidligere afdøde Mand, hvilke 5 Boer alle have været behandlede af Prokurator Meyer, som eneste executor testamenti, uden at han havde indbetalt de anførte Afgifter og Gebyrer m. m. til saulel Beløb af 10,352 Kroner 17 Øre, inden hans eget Bo blev taget under Konkursbehandling, uagtet de tvende af de nævnte Boer, nemlig Enken Holms og Snedkermester Nielsens, allerede forinden vare sluttede, og uagtet der i de øvrige 3 Boer, i hvilke der forinden havde fundet den i saa Henseende fornødne Regnskabsopgjørelse Sted, medens de iøvrigt vare usluttede, ikke paa det ommeldte Tidspunkt var nogen Beholdning tilbage, hvoraf Afgifterne kunde udredes. Endvidere blev der i Overretsprokurator Meyers Konkursbo paa Statskassens

Vegne og ligeledes med Paastand om Fyldestgjorelse fremfor simpel personlig Gjæld anmeldt en Fordring paa Arveafgift til Beløb 1,097 Kr. 14 Øre i Dødsboet efter forlignende Skibskaptajn O. C. F. Lund og senere afdøde Enke Henriette Gertrude, født Mengel, hvilket Bo var blevet behandlet af Overretssagfører Ludvig Jensen, der angaves at have været i Interessentskab med Prokurator Meyer, og hvis Bo ogsaa var taget under Konkursbehandling, som eneste executor testamenti uden at der var blevet nogen Beholdning tilbage i Dødsboet, hvoraf bemeldte Udgift kunde udredes. Paa den Oversigt over de anmeldte Fordringer, som Kurator i Meyers Konkursbo fremlagde inden disses Provelse, havde han overhovedet nægtet at anerkjende den sidst anførte Fordring paa 1,097 Kr. 14 Øre som ikke vedkommende Boet, uden iøvrigt at fremsætte nogen Indsigelse mod samme, og de andre ovenfor nævnte Fordringer paa tilsammen 10,352 Kroner 17 Øre havde han vel anerkjendt, men kun som simpel personlig Gjæld. Den i Anledning heraf mellem den konst. Kammeradvokat paa Statskassens Vegne og Kurator i Konkursboet opstaaede Disput blev ved Skifterettens under 3 April 1880 afsagte Decision afgjort overensstemmende med Kurators Paastand, saaledes at Fordringen paa Arveafgiften af Lunds Dødsbo paa 1,097 Kroner 14 Øre aldeles ikke anerkjendtes og at der ikke tilstodes Fordringerne paa Afgifterne og Gebyrerne m. m. fra de 5 andre Boer paa 10,352 Kroner 17 Øre nogen Fortrinsret.

Den nævnte Decision har derefter Citanten, Generaldirektoratet for Skatteræsenet, efter erhvervet Opreisningsbevilling af 28 August 1880, ved Stævning af 3 September s. A. indanket her for Retten, hvor Citanten har gjentaget den paa Statskassens Vegne for Skifteretten nedlagte Paastand, dog saaledes, at Fordringen paa Arveafgiften af Lunds Dødsbo kun kræves anerkjendt som simpel Gjæld, og har Citanten derhos paastaet Overretssagens Omkostninger, derunder Salær til den konst. Kammeradvokat, ved hvem Citanten har givet Mode, paalagt Konkursboet. Af det indstævnte Konkursbo er der, skjøndt det findes lovligt varslet, ikke givet Mode herfor Retten, og Sagen vil saaledes i Medfør af L. 1—4—30 og Frdn. 3 Juni 1796 § 2 være at paa kjende efter de fremlagte Breve og Bevisligheder, særlig Skifteretsdecisionsakten.

Citanten har støttet sin Paastand om, at Fordringen paa Arveafgiften af Lunds Dødsbo anerkjendes i det indstævnte Konkursbo, paa, at der i en Række af Aar skal have bestaaet et fuldstændigt Forretningsfælledsskab imellem Overretsprokurator Meyer og Overretssagfører Jensen med en Fælledsformue, hvori de fra de Dødsboer, hvori de have været Exekutorer, hidrørende Midler ere indgaaede, og som er forbrugt i Fælledskab eller dog med fælleds Samtykke, saa at de begge maa være ansvarlige for den derfra hidrørende Insolvents, hvorfor de ovenfor omtalte

Fordringer paa Arveafgifter m. m. fra de Boer, hvori Overretsprokurator Meyer har været Exekutor, ogsaa af Citanten ere blevne anmeldte i Overretssagfører Jensens Konkursbo. Det er nu ogsaa under Sagen oplyst, at der under 5 August 1868 er blevet indgaaet en Interessentskabskontrakt mellem de nævnte 2 Personer, hvorefter de skulde arbejde i Fælledsskab som Sagførere, og ifølge hvilken, efter hvad der maa antages, ingen Forretning skulde kunne overtages af dem uden efter Overenskomst samt ingen Del af den i Interessentskabet indgaaede Formue skulde kunne uddrages uden fælleds Samtykke, og Udbyttet af Fælledsvirksomheden skulde deles imellem dem efter visse nærmere Regler, ligesom Fælledsskabet endog tildels skulde gjælde efter den Enes Død, og det er ligeledes oplyst, at der i Virkeligheden ogsaa altid har bestaaet i alt Fald et vist Forretningsfælledsskab mellem dem og at de f. Ex. altid have haft fælleds Kontorlokale og Kontorpersonale, samt fælleds Hovedbøger, om end særskilte Kassebøger, ligesom det af Kurator er indrømmet, at de i forskellige Forretninger „toge Affairer for hinanden“. Men aldeles bortset fra, at den nævnte Interessentskabskontrakt, om hvilken der ikke vides at være sket nogen Bekjendtgjørelse eller Anmeldelse, aldeles ikke, efter hvad Kurator har anført, skal være traadt i Kraft imellem de paagjældende 2 Sagførere, der trods samme og trods det mellem dem faktisk bestaaende delvise Fælledsskab hver for sig skulle have haft deres særlige Klienter, overfor hvilke der ikke eksisterede nogen fælleds Virksomhed eller solidarisk Ansvar, ligesom der ikke skal have eksisteret nogen fælleds Formue, findes Citantens paa det omhandlede Fælledsskab støttede Paastand allerede af den Grund ikke at kunne tages til Følge, at den nævnte Kontrakt ikke kan antages at have haft Virksomheden som executor i Dødsboer for Oie, og det er derhos heller ikke imod Kurators Benægtelse oplyst, at det paagjældende Dødsbos Midler ere indgaaede i nogen Interessentskabsformue eller forbrugte i Fælledsskab eller med fælleds Samtykke, saa at der særlig heraf skulde være opstaaet nogen Pligt for Overretsprokurator Meyers Konkursbo til at tilsvare den deraf resterende Arveafgift.

Hvad derimod angaar Citantens Paastand om, at Fordringerne paa Arveafgifter og Skiftegebyrer m. m. fra de 5 ovennævnte Dødsboer, hvori Overretsprokurator Meyer har været Exekutor, skulle kjendes berettigede til Fyldestgjørelse i hans Konkursbo fremfor simpel personlig Gjæld, idet de skulle henhøre under de Krav, der ere omtalte under Nr. 1 i § 33 af Konkursloven, da findes der heri at maatte gives Citant Medhold. Det skjøntes nemlig ikke rettere end, at de nævnte Krav ere af den Beskaffenhed, som omhandles i den i den nævnte Lovparagraf citerede Forordning angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed af 8 Juli 1840 § 50 jfr.

D. L. 5—14—37. Ligesom nemlig Executor, der behandler vedkommende Bo i Medfør af den ham af det Offentlige meddelte Udnævnelse, og som i Henhold til Lovgivningens Bestemmelser (jfr. Lov om Betalingen for de til Skiftevesenet hørende Forretninger m. m. af 30 November 1874 § 4, Frdn. 12 September 1792 § 8 og 8 Februar 1810 § 8 samt Stempeloven af 19 Februar 1861 § 27 in fine) er ansvarlig for de omhandlede Afgifters rigtige Erlæggelse, maa henføres under de i den alm. Kasseforordn. af 8 Juli 1840 § 50 ommeldte Personer, der „ifølge dem af det Offentlige paalagt Pligt have at oppebære eller forvalte nogen Del af Statens, Stiftelsers eller enkelte Personers Midler“, saaledes findes det heller ikke med Føie at kunne bestrides, at de heromhandlede Fordringer ere „Krav, der reise sig fra de saaledes betroede Midler“.

I Henhold til det Anførte vil der derfor være at tilkjende Statskassen den af Citanten paastaaede Fortrinsret i Prokurator Meyers Konkursbo for dens af Kurator anerkjendte Fordringer paa de sidstomhandlede Afgifter og Gebyrer m. m. til samlet Beløb 10,352 Kr. 17 Øre, medens den indankede Skiftedecision iøvrigt vil være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve, og der vil saaledes ikke kunne tillægges den const. Kammeradvokat noget Salær.

Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Torsdagen den 26 April.

Nr. 12. Proprietær **J. C. Salicath** (Hansen)

contra

Fabrikant **C. Gulstad** (Nellemann),

betr. Spørgsmaal om Udlevering af nogle Lokomobiler.

Hvetbo Herreds Gjæsterets Dom af 23 Juli 1880: Indstævnte, Proprietær Salicath til Lundergaard, bør inden 14 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under en Mulkt af 5 Kr. til Hjørring Amts Fattigkasse for hver Dag, Dommen siddes overhørig, til Fabrikant C. Gulstad af Kjøbenhavn udlevere tvende ham af Aktieselskabet Lundergaard Mose, dels til Eiendom dels til haandfaet Pant overdragne, med Gulstads Fabrikstempel mærkede 6 Hestes Lokomobiler. Saa bør Indstævnte og til Citanten, Prokurator Johansen af Aalborg, som Mandatarius for Fabrikant Gulstad betale 50 Kr. i Sagsomkost-

ninger, inden 3 Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 13 Juni 1881: Gjæsteretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at Processens Omkostninger for Gjæsteretten ophæves. Processens Omkostninger for Overretten ophæves ligeledes. Det Idømte at efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Citanten for Højesteret har villet gjøre gjældende, at Indstævntes Ret til at tilbagesøge de i den indankede Dom omhandlede to Lokomobiler i hvert Fald maatte være betinget af en Tilbagebetaling af den for disse delvis erlagte Kjøbesum, i alt Fald med Fradrag for muligt Tab, bemærkes, at de af Citanten til Støtte herfor paaberaabte Bestemmelser i Konkurslovens § 16 ere uanvendelige i nærværende Tilfælde, og at der forøvrigt efter Indholdet af Kontrakten af 30 Oktober 1874 og Forholdets Natur alene kunde være Spørgsmaal om Tilbagebetaling af saa stort et Beløb, som Værdien af samtlige de Indstævnte tilbageleverede Maskiner m. m. i deres nuværende Tilstand maatte udgjøre mere end hans Resttilgodehavende efter Kontrakten, men efter de foreliggende Oplysninger maa de antages ikke engang at være tilstrækkelige til at give ham fuld Dækning.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ingen Indflydelse kunne faa paa Sagens Udfald, bliver Overretsdommen efter Indstævntes Paastand at stadfæste, saaledes at Fristen for Lokomobilernes Udlevering bestemmes til 4 Uger fra Højesteretsdommens Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Citanten at maatte betale Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen bestemmes til fire Uger fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Citanten til Indstævnte med 200 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved en Kontrakt af 30 Oktober 1874 forpligtede Indstævnte Fabrikant

C. Gulstad i Kjøbenhavn sig til i det paafølgende Foraar at levere Aktieselskabet „Lundergaard Mose“ 4 Stkr. 6 Hestes Lokomobiler samt 4 Torvæltmaskiner m. m. for en Pris af ialt 13,100 Rdlr., der skulde betales i visse nærmere fastsatte Terminer, hvorhos det i Kontrakten var bestemt, at de ommeldte Maskiner dog skulde forblive Indstævntes Eiendom, indtil den nævnte Kjøbesum var ham fuldt udbetalt. Efterat Maskinerne derpaa vare leverede, søgte Indstævnte i 1875 Aktieselskabet til at betale sig som Rest paa Kjøbesummen for samme 9254 Kr. 50 Øre med Renter, og da Aktieselskabets Bo imidlertid kom under Konkursbehandling, blev Indstævnte ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens den 25 Marts 1878 afsagte Dom i Sagen kjendt berettiget til for et Beløb af 9166 Kr. 50 Øre af den paastævnte Fordring tilligemed Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 15 September 1875 at erholde Udlæg i Boet efter dettes Beskaffenhed og Fordringens Natur, ligesom han derefter ved en Decision af velkommende Skifteretsafdeling under So- og Handelsretten i Kjøbenhavn af 19 August 1878 blev kjendt berettiget til af Boet at erholde udleveret saa mange af de paa-gjældende, endnu i Boets Besiddelse værende Maskiner og Maskindele, som tilsammen efter sket sagkyndig Vurdering andrage saa Meget, som behøvedes til Dækning af Indstævntes Fordring paa Boet ifølge nysnævnte Landsover- samt Hof- og Stadsretsdøm. I Henhold til denne Decision maas det antages, at Indstævnte har faaet udleveret de 4 ovenommeldte Torvæltmaskiner med Tilbehør, der endnu vare i Boets Besiddelse, og som ved en den 2 Novbr. 1878 afholdt Vurderingsforretning bleve ansatte til en Værdi af 2000 Kr., og Indstævnte har derefter under nærværende Sag i første Instants ved en Gjæsteret ladet Citanten Proprietær J. C. Salicath til Lundergaard søge til at udlevere sig to af de ovenommeldte Lokomobiler, som Aktieselskabet i sin Tid skal have overdraget Citanten, det ene som Haandpant, det andet til Eiendom, og da Citanten ved Gjæsteretsdommen er tilpligtet under en daglig Mulkt af 5 Kr. til Hjørring Amts Fattigkasse at udlevere Indstævnte disse to Lokomobiler — der angives at være mærkede med Indstævntes Fabrikstempel — og at betale dennes Mandatarius 50 Kr. i Procesomkostninger for Gjæsteretten, har Citanten nu indanket Sagen for Overretten, hvor han ligesom i 1ste Instants har paaستاet sig frifunden for Indstævntes Tiltale, medens Indstævnte derimod procederer til Gjæsteretsdommens Stadfæstelse.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 8 Juni 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 12.

Torsdagen den 26 April.

Nr. 12. Proprietær J. C. Salicath (Hansen)

contra

Fabrikant C. Gulstad (Nellemann).

Citanten har til Stotte for sin nysanførte Paastand fornemmelig paaberaabt sig, at han, da han i sin Tid fik de to ommeldte Lokomobiler overdragne af Aktieselskabet, var i god Tro og navnlig var ubekjendt med den ovenanførte Bestemmelse i Kontrakten mellem Selskabet og Indstævnte, hvorefter denne havde forbeholdt sig Eiendomsretten over de paagjældende Maskiner, indtil den betingede Kjøbesum var fuldt betalt, i hvilken Henseende han særlig har anbragt, at han, forinden han modtog Lokomobilerne, havde forhort sig, om der var thinglæst noget Dokument, der kunde være til Hinder for, at han købte et saadant af Aktieselskabet, ligesom ogsaa Selskabets øvrige Direktører havde meddelt ham, at den administrerende Direktor var berettiget til at sælge og pantsætte Lokomobilerne, hvorhos han har gjort gjældende, at Indstævnte ialfald maa anses at have renunceret paa sin Ret til at faa de i Kontrakten af 30 Oktober 1874 ommeldte Maskiner tilbage ved, medens den ovenommeldte Sag henstod for Landsover- samt Hof- og Stadsretten, at indgaa et Forlig med Aktieselskabet, hvorefter Sagen skulde hæves, naar Selskabet opfyldte visse nærmere vedtagne Vilkaar, der gik ud paa paa anden Maade at skaffe Indstævnte Dækning for hans Tilgodehavende.

Efter den ovenommeldte Bestemmelse i Kontrakten af 30 Oktober 1874 maa der imidlertid gives Indstævnte Medhold i, at han, idet det er oplyst, at Kjøbesummen for de paagjældende

Maskiner endnu langtfra er ham fuldt betalt, vedblivende er Eier af disse, og der er navnlig ikke i Lovgivningen nogen IJjæmmel til — saaledes som Citanten har villet gjøre gjældende — at antage, at det skulde have været en nødvendig Betingelse for, at Indstævnte kunde bevare sin Eiendomsret ligeoverfor Citanten som godtroende Besidder, at Kontrakten var bleven thinglæst, og hvad angaar Citantens Formodning om, at Indstævntes Ret til at faa Maskinerne tilbage ialfald skulde være bortfalden ved Forlig, da maa det — selv om et saadant Forlig iøvrigt, efter hvad der i saa Henseende er oplyst, kunde antages at være blevet endelig afsluttet mellem Indstævnte og Aktieselskabet — ialfald anses in confesso, at de Betingelser, som Indstævnte havde opstillet for at hæve Sagen mod Aktieselskabet og — som det maa forudsættes at have været Meningen — da tillige at frafalde sin Ret til eventuelt at faa Maskinerne tilbage, ikke ere blevne opfyldte af Aktieselskabet, udenat det er oplyst, at Skylden herfor kan tilregnes Indstævnte, og Forliget kunde saaledes under alle Omstændigheder ikke medføre den Opgivelse af hans Eiendomsret, som han kun var indgaaet paa for det Tilfælde, at hine Betingelser bleve opfyldte af Aktieselskabet, og iøvrigt har Selskabet, efter hvad der er oplyst, ei heller under Sagens fortsatte Behandling for Landsover- samt Hof- og Stadsretten pauberaabt sig et saadant Forlig,

Efter hvad saaledes er anført, maa det billiges, at Citanten ved Gjæsteretsdommen er tilpligtet under Dagmulkt at udlevere de to omhandlede Lokomobiler til Indstævnte, og idet der ikke af Citanten er gjort særlig Indsigelse mod Dagmulkstens Størrelse, vil saaledes bemeldte Dom være at stadfæste, dog med den Forandring, at Processens Omkostninger for Gjæsteretten efter Omstændighederne findes at burde ophæves, hvorhos den for Overretsdomme sædvanlige Executionsfrist vil træde istedetfor den ved den paankede Dom fastsatte Frist af 14 Dage.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne ligeledes være at ophæve.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at have fundet Sted.

Nr. 166.

Etatsraad Buntzen

contra

Christian Jensen (Def. Halkier),

der tiltales for bedrageligt Forhold.

Arts og Skippinge Herreders Extraretsdom af 9 Oktober 1882: Tiltalte, Indsidder Christian Jensen af Svebolle, bor hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 5 Dage. Saa bor han og i Erstatning til Proprietær Lange af Loitvedgaard betale 10 Kr., og udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor Prokurator Buch og Defensor Prokurator Mohr 8 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 Februar 1883: Tiltalte, Indsidder Christian Jensen af Svebolle, bor for Aktors Tiltale i nærværende Sag fri at være. I Henseende til Aktionens Omkostninger bor Underrettsdommen ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Casse og Steinthal, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bor ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Arts og Skippinge Herreders Extraret hertil indankede, mod Tiltalte Indsidder Christian Jensen af Svebolle, for bedrageligt Forhold anlagte Sag er det ved Tiltaltes egen Erkendelse og Sagens øvrige Oplysninger godtgjort, at han, efter i Juli f. A. at have truffet Aftale med Proprietær Lange paa Loitvedgaard om fra 1 August næstefter at forrette Høstarbejde for denne mod et Vederlag af 1 Kr. daglig foruden Kost og Natteleie og samtidig af Lange at have modtaget 10 Kr. i For-

betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Hindenburg 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Møens Herreds Politiret hertil indankede Sag er Tiltalte Høker Jens Larsen af Borre sigtet for ulovligt Brændevinssalg og ere Sagens Omstændigheder følgende:

Efterat der under 19 April 1875 i Henhold til Fimaloven var gjort Anmeldelse om, at der under Navn af „Den nye Forbrugsforening i Borre“, havde dannet sig en Forening til Høkerhandel og Fordeling af Livsfornødenheder samt Brændevin til Foreningens Medlemmer, at Foreningens Bestyrelse bestod af 7 Medlemmer med Tiltalte som Formand, og at kun dennes Underskrift var fornødent for at paadrage Foreningen bebyrdende Forpligtelser, blev der samme Dag meddelt den nævnte Forening Næringsbevis paa Høkerhandel og Fordeling af Brændevin til Foreningens Medlemmer. Ifølge § 1 i de med Firmaanmeldelsen fremsendte Vedtægtsbestemmelser skulde Foreningens Formaal være „at danne et Fond for at sætte Medlemmerne istand til et fordelagtigere Indkjøb af Livsfornødenheder“, hvilket Fond ifølge § 3 skulde dannes af Aktier paa 10 Kr., hvoraf hvert Medlem var pligtig at tage mindst 5. Det var derhos i § 4 bestemt, at Optagelse som Medlem skulde ske ved Generalforsamlingsbeslutning, og i § 6, at Overskuddet, efterat alle Udgifter og Renter af de indbetalte Indskud vare dækkede, skulde fordeles mellem Medlemmerne.

Tiltalte har imidlertid erkjendt, hvad ogsaa bekræftes ved det iøvrigt Oplyste, at Vedtægtsbestemmelserne ikke ere blevne gennemførte, i hvilken Henseende han nærmere har forklaret, at det ommeldte Foreningsfond ikke er blevet dannet, men Varerne indkjøbte af Tiltalte for hans egen Regning og Risiko, at Forretningens Overskud ikke er blevet fordelt mellem Foreningens Medlemmer, og at han ved Foreningens Medlemmer ikke forstod dem, der vare optagne ifølge Generalforsamlingens Beslutning, da saadant aldeles ikke er sket, men som Medlemmer betragtede alle, der handlede hos ham og gav Tilladelse til, at Tiltalte indførte dem i en Bog under Navn af Foreningens Medlemmer. Tiltalte har endvidere vedgaaet, at det aldrig har været Meningen at gennemføre Vedtægtsbestemmelserne, men at Hensigten med Firmaanmeldelsen og Vedtægternes Indsendelse kun har været den, for Foreningen at faa udfærdiget et Næringsbevis, som bl. A. gav Ret til Brændevinshandel, i Henhold til hvilket Bevis da Tiltalte, der stadig har været opført som Foreningens Formand, og som vel selv har Næringsbevis som Høker, men ingen Ad-

skud paa Daglønnen, har paa en anden Gaard søgt og erholdt bedre lønnet Arbejde og som Følge heraf undladt at indfinde sig paa Løitvedgaard og præstere Arbeide der.

Da det imidlertid ikke er oplyst, at Tiltalte paa den Tid, han modtog Forskuddet, havde til Hensigt ikke at udføre det aftalte Arbeide paa Løitvedgaard, findes hans Forhold ikke at kunne tilregnes ham som bedrageligt, og han vil saaledes være at frifinde for Aktors Tiltale.

Underrettsdommen, ved hvilken Tiltalte er anset efter Straffelovens § 257 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 5 Dage og tilpligtet at betale i Erstatning til Proprietær Lange 10 Kr., vil i Overensstemmelse hermed være at forandre, hvorimod dens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, findes at burde stadfæstes.

Nr. 142.

Højesteretssagfører Hansen

contra

Jens Larsen (Def. Hindenburg),

der tiltales for ulovligt Brændevinssalg.

Møens Herreds Politirets Dom af 11 August 1882: Høker Jens Larsen af Borre bør til Præstø Amtsfattiggasse bøde 300 Kr. samt udrede Sagens Omkostninger. Det idømte at udredes inden 3de Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 12 Januar 1883: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor her for Retten, Overretsprokurator Hvalsøe og Højesteretsadvokat Hindenburg, betaler Tiltalte Høker Jens Larsen af Borre 20 Kr. til hver. Den idømte Bøde at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret

komst til at handle med Brændevin, har drevet Forretningen og forhandlet, foruden Høkervarer, tillige Brændevin til alle dem, der opførtes paa Medlemslisten, for en Pris, der noget oversteg Indkjøbsprisen. Dog vil Tiltalte efter sin Forklaring overfor Foreningens Medlemmer have overtaget den Forpligtelse, at indrette sig saaledes, at han ikke tjente mere paa Forretningen end 6 pCt. af Indkjøbssummen, og i Henhold hertil vil Tiltalte, hvem det Nærmere i Henseende til Gjennemførelsen heraf ganske var overlagt, have nedsat Priserne paa enkelte Varer, naar han skjønnede, at Fortjenesten efter sidste Aarsopgjørelse havde været temmelig stor.

Det maa herefter billiges, at Tiltalte, der tidligere er anset to Gange for ulovlig Brændevinshandel, senest ved nærværende Rets Dom af 28 Februar 1868 med en Bøde af 40 Rdl. til Præstø Amts Fattigkasse, ved den indankede Dom er anset efter Næringslovens § 77 for 3die Gang begaaet uberettiget Udsalg af Brændevin, og, da den i Politiretsdommen fastsatte Bøde af 300 Kr. til fornævnte Kasse efter Omstændighederne findes at være en passende Straf, samt da ligeledes bemeldte Doms Bestemmelse i Henseende til Sagens Omkostninger, der rettelig ere paalagte Tiltalte, tiltrædes, vil Politiretsdommen i det Hele være at stadfæste.

Nr. 169.

Advokat Hindenburg

contra

Hans Jacob Bruhn (Def. Henrichsen),

der tiltales for Vold og Fornærmelser mod Politiet.

Kriminal- og Politiretts Dom af 13 Februar 1883: Tiltalte Hans Jacob Bruhn bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Lassen og Simonsen, med 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Kriminal- og Politiretts Dom bør ved Magt at
stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte

til Advokaterne Hindenburg og Henrichsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Tiltalte Hans Jacob Bruhn, der er født den 10 Januar 1839 og flere Gange straffet for Eiendomsindgreb, senest ifølge denne Rets Dom af 21 Januar forrige Aar i Medfør af Straffelovens § 241 1ste Led efter dens § 238, som for 3die Gang begaaet Hæleri med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, er under nærværende mod ham for Vold og Fornærmelser mod Politiet anlagte Sag ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste overbevist at have gjort sig skyldig i følgende Forhold: Om Aftenen den 13 December forrige Aar kom Tiltalte hjem i beruset Tilstand og optraadte paa en saadan Maade overfor sin Hustru, at denne ansaa det for raadeligst at forlade Leiligheden og gaa ud paa Trappegangen. Da hun, efter at have opholdt sig her i nogen Tid, atter vilde gaa ind i Leiligheden, fandt hun Døren til denne aflaaet indvendig fra og maatte som Følge deraf tilbringe Natten paa Trappegangen. Om Morgenen hentede hun, efter først forgjæves at have banket paa Døren, en Smed, for at denne skulde dirke Døren op; men da Tiltalte inde fra Leiligheden udstødte voldsomme Trusler, turde Smeden ikke oplukke Døren, og Tiltaltes Hustru søgte nu Bistand paa 1ste Politistation, hvor den vagthavende Overbetjent beordrede Politibetjent Nr. 176 Buchardt til at følge med hende for at hjælpe hende ind i Leiligheden. Efter at Buchardt uden Resultat havde banket paa Døren til denne, lod han ved den endnu tilstedeværende Smed Døren dirke op og Tiltaltes Hustru gik nu, uden at forulempes af Tiltalte, der stod paa Gulvet i det blotte Linned, ind og hentede noget Tøj, hun skulde have med sig paa Arbejde, medens Buchardt, der var iført Uniform, blev staaende i Døren. Da Tiltalte derefter yttrede, at Døren ikke kunde lukkes igjen, viste Buchardt ham, at dette kunde lade sig gjøre; men Tiltalte paastod nu, at den ikke kunde lukkes indvendig fra og sprang i det Samme ud paa Trappegangen, hvorfra han skubbede Buchardt ind i Værelset, efter hvad han under Sagen har forklaret, fordi han vilde have, at Buchardt skulde vise ham, hvorledes Døren skulde lukkes. Buchardt gik imidlertid strax igjen ud af Værelset, og Tiltalte foer nu løs paa ham med de Ord: „Hvad vil Du, din Rover, hvem har sendt Bud efter Dig“, og greb ham med Hænderne om Halsen, ved hvilken Leilighed der tilføiedes Buchardt et Stød paa den høire Side af Munden, som bevirkede en Blodning af Tandkjødet. Buchardt maatte derpaa, for at fri sig for Tiltaltes Grob, brydes med ham, indtil det lykkedes ham at kaste ham om paa Gulvet, hvor han holdt ham fast, indtil han blev rolig,

hvorefter han løftede ham op i Sengen [og forfoiede sig bort. Buchardt har ikke haft nogen Meen af den ham af Tiltalte tilfoiede Vold, og Tiltalte har under Sagen fastholdt, at han ikke havde til Hensigt at paaføre ham nogen egentlig Skade.

I Medfør af Foranstaaende vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens §§ 100 og 101, efter Omstændighederne med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage samt have at udrede Aktionens Omkostninger.

Fredagen den 27 April.

Nr. 122.

Advokat Henrichsen

contra

Knud Villumsen (Højesteretssagfører Arntzen som privat engageret Defensor),

der tiltales for Forsøg paa Voldtægt eller utæerligt Forhold.

Hads Herreds Extrarets Dom af 4 September 1882: Tiltalte Gaardbestyrer Hans Ryberg bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Tiltalte Gaardeier Knud Villumsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Begge de Tiltalte bør endvidere En for Begge og Begge for En udrede alle af denne Sag lovlige flydende Omkostninger og deriblandt Salærer 25 Kr. til Aktor, Prokurator Terndrup og 22 Kr. til Defensor Overretssagfører Dændler. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 13 November 1882: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Fasting og Isaacsen, betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En 25 Kr. til hver. Det Idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Knud Villumsens Vedkommende anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til et andet Resultat end det i Dommen antagne,

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør, forsaavidt paa-
anket er, ved Magt at stande. I Salarium for Høje-
steret betaler Tiltalte til Advokat Henrichsen 50
Kroner.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nær-
værende Sag tiltales Gaardejer Knud Villumsen og Gaardbestyrer
Hans Ryberg for Forsøg paa Voldtægt eller uterligt Forhold.

Efter Sagens Oplysninger indfandt de Tiltalte sig den 7 Fe-
bruar d. A. ca. Kl. 4 Eftermiddag i Selskab med flere Personer
hos Gaardbestyrer Niels Jenson paa Torrild Mark, der er i høj
Grad forfalden til Drik og ved deres Ankomst laa i Songen i
beruset Tilstand, men derpaa stod op og kom ud i Folkestuen
til de Andre, og strax efter gik de Tiltalte, der vare en Del be-
rusede, men dog ikke i høiere Grad, end at de maa anses at
have været fuldt tilregnelige, fra Folkestuen ind i den tilstødende
Kakkelovnsstue og gav sig til at danse og tumle der. Niels
Jensens Hustru Else Marie Rasmussen, har nu afgivet en edelig
Forklaring, der gaar ud paa, at Tiltalte Ryberg, da hun paa Op-
fordring af hendes Mand, der vilde traktere de Tiltalte med Øl-
punsch, var gaaet ind i Kakkelovnsstuen for fra et Skab at
hente nogle Kopper, der greb hende om Livet og søgte at trække
hende ind i Sovekammeret, hvortil der fra Kakkelovnsstuen fører
en Dor, og at Tiltalte Villumsen, da hun satte sig til Modværge,
ligeledes greb fat i hende og hjalp til med at faa hende skubbet
ind i Sovekammeret, hvor Ryberg, efter at Døren var bleven
lukket, kastede hende om paa Ryggen i en derstaaende Seng og
lagde sig ovenpaa hende, hvor han, uagtet hun anvendte alle
sine Kræfter for at slippe fra ham og skreg, fastholdt hende
med Magt, ligesom han søgte at dæmpe hendes Skrig ved at
kysse hende, samt at Tiltalte Villumsen, efterat hun i en ganske
kort Tid havde ligget med Ryberg i den ommeldte Stilling, kom
ind i Kammeret og idet Tiltalte Ryberg da reiste sig op og
forlod dette, kastede hende om i en anden i Kammeret værende
Seng, hvor han tvang hende, uagtet hun ved Anvendelse af alle
sine Kræfter søgte at slippe fra ham og skreg samt bad ham
om at lade være, til at ligge paa Ryggen og efterat have lagt
sig ovenpaa hende forsøgte at trække hendes Klæder op om
hende, hvad ogsaa tildels lykkedes ham, idet han fik dem trukne
op over hendes Knæ, hvorhos han søgte at dæmpe hendes Skrig
ved at kysse hende; da imidlertid hendes Mand kom hen til
Sovekommerdøren og sagde, at det nu vel kunde være nok,
reiste Tiltalte Villumsen sig og forlod Kammeret. Hun har

derhos nærmere forklaret, at medens hun ikke med Bestemthed kan sige, om det var Tiltalte Rybergs Hensigt at tiltvinge sig legemlig Omgang med hende, idet han, der havde færre Kræfter end hun, ikke kunde komme saa vidt, er det hendes Overbovisning, at Tiltalte Villumsen, der var stærkere end hun, havde sandant til Hensigt, hvorhos hun endvidere har forklaret, at Tiltalte Villumsen — der ligesom Tiltalte Ryberg forblev i Huset til ud paa Aftenen, idet de af hendes Mand bleve trakterede med Drikkevarer — har i Løbet af denne Tid flere Gange taget fat paa hende for at trække hende ind i Sovekammeret, uden at det dog lykkedes ham, ligesom han har kysset hende med Magt og brugt de mest liderlige Udtryk til hende, samt at han tilligemed Tiltalte Ryberg, der ligeledes flere Gange i Aftenens Løb havde taget fat paa hende uden dog at have været saa nær-gaende som Tiltalte Villumsen, ved samme Leilighed har villet sprænge Døren til Kjøkkenet, hvortil hun havde trukket sig tilbage, uden at dog dette lykkedes dem.

Tiltalte Ryberg har vedholdende benægtet paa Grund af sin berusede Tilstand at kunne erindre — — — — —

Tiltalte Villumsen har vel ligeledes nægtet at kunne paa Grund af Beruselse give nogen nærmere Forklaring om det Passerede, men han har dog indrømmet, at han har kastet Jensens Hustru om i en Seng i Sovekammeret og lagt sig ovenpaa hende, ligesom han under Konfrontation med hende har erkjendt, at det vel maa være tilgaaet saaledes, som hun har forklaret, idet han dog ikke vil kunne erindre at have løftet hendes Skjorter op. Iøvrigt har han nærmere anbragt, at han kun behandlede Jensens Hustru saaledes for at have Kommers med hende, og at det navnlig ikke var hans Hensigt at tiltvinge sig legemlig Omgang med hende, samt at Jensens Hustru, medens det Omforklarede passerede, saavidt hun erindrer ikke satte sig til Modværge eller skreg, men kun yttrede, at han skulde lade være med de Narrestreger, ligesom han endvidere har udsagt, at han tidligere oftere har — som han har udtrykt sig — leget med hende, idet han har taget fat paa hende og klemt hende.

Niels Jensens Tjenestepige Caroline Margrethe Jensen har edelig forklaret, at hun ved den paagjældende Leilighed fra Folkestuen igjennem den aabnstaende Dør til Kakkelovnsstuen saa, at de Tiltalte havde fat i Jensens Hustru og med Magt satte hende ind i Sovekammeret — i hvilken Henseende hun dog senere har forklaret, at hun dengang troede, at de gjorde det for Kommers, og ikke troede, at de havde noget Ondt i Sinde, ligesom det oiheller syntes hende, at Jensens Kone gjorde Modstand — og at Tiltalte Ryberg fulgte med ind i Kammeret, hvis Dør blev lukket, samt at hun, efterat Tiltalte Ryberg kort Tid derefter var kommen ud af Sovekammeret og Tiltalte Vil-

lumsen var gaaet derind, horte Jensens Hustru raabe og klage sig derinde og at Konen, da hun kom ud efterat hendes Mand havde lukket Døren op og sagt, at det nu vel kunde være nok, saa fortumlet og forroven ud samt klagede over sit Hoved, og at dette var blevet forklemt, samt at begge de Tiltalte under deres senere Ophold i Huset flere Gange havde fat paa Jensens Hustru og desuden Begge, men i Særdeleshed Villumsen brugte de liderligste og sjofleste Udtryk. Endvidere gaa de af Smed Jens Mortensen, Skomager Jørgen Svendsen og Gaardbestyrer Niels Jensen afgivne Forklaringer ud paa, at de alle, medens de ved den omhandlede Leilighed opholdt sig i Folkestuen, horte Jensens Hustru raabe inde i Sovekammeret, og ligesom Svendsen efter sin Forklaring nok antog, at en af de Tiltalte, hvem han tidligere havde hort tumle inde i Kakkelovnsstuen, havde fat i hende, saaledes saa Mortensen, der tillige havde hort Tiltalte Villumsen raabe, at Døren skulde lukkes, og som derfor var gaaet ind i Kakkelovnsstuen, at Jensens Hustru inde i Sovekammeret, hvortil Døren efter hans Forklaring da stod aaben, laa paa Ryggen i en Seng og at Tiltalte Villumsen laa ovenpaa hende, ved Synet af hvilket Mortensen strax trak sig tilbage, og Niels Jensen blev efter sin Forklaring Vidne til det samme, hvorfor han, der vil have antaget det Hele for Kommers, yttrede, at nu kunde det være nok med de Narrestreger — — —

For Tiltalte Villumsens Vedkommende maa det derimod efter det Ovenanførte anses tilstrækkeligt godtgjort, at han har gjort sig skyldig i et Forhold, der henhører under Bestemmelserne i Straffelovens § 176 cfr. § 168, og Straffen for denne Tiltalte, der er født i 1847 og som ikke heller ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, findes efter Sagens Omstændigheder ved Underrettsdommen passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Bemeldte Dom, ved hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger det ligeledes vil kunne have sit Forblivende, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 168.

Advokat Henrichsen

contra

Adolph Kofoed Larsen (Def. Levinsen),

der tiltales for det i Straffelovens §§ 100 og 101 omhandlede Forhold.

Rønne Kjøbstads Extraretsdom af 16. Marts 1883:
Tiltalte Adolph Kofoed Larsen bør hensættes i Fængsel paa

Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage samt udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Sagfører I. L. Olson og Prokurator Lund 15 Kr. til hver. Dommen at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet der findes tillige at maatte tages Hensyn til Grund-
sætningen i Straffelovens § 39,

kjendes for Ret:

Bythingsdommen bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale Tiltalte til Advokaterne Henrichsen og Levinson 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag er Adolph Kofoed Larsen sat under Tiltale for de i Straffelovens §§ 100 og 101 omhandlede Forhold og ere Sagens Omstændigheder ifølge de af Politibetjentene H. P. Andersen og J. H. Marker afgivne samstemmende beedigede Forklaringer følgende: Onsdagen den 31te Januar d. A. Kl. 10 Aften kom der fra Tiltaltes Hustru Bud til Politistationen, hvor Politibetjent H. P. Andersen havde Vagt, om Politiets Bistand, da hendes Mand var fuld og ustyrlig. Andersen begav sig nu ledsaget af Politibetjent Marker til Tiltaltes Bopæl, men da Alt der ved deres Ankomst forekom dem roligt, gik de atter tilbage til Stationen. De vare imidlertid ikke komne langt paa Vej, før de blevo indhentede af et Bud fra Tiltaltes Hustru, der bad dem om at komme tilstede, da Tiltalte vilde overfalde Kone og Børn med Knivstik. De fulgte nu med Budet tilbage, og da de ved deres Ankomst udenfor Tiltaltes Bopæl hørte hans Hustru skriige og raabe om Hjælp, gik de ind i Gaarden, hvor Lyden kom fra, og traf der Tiltalte med Hustru i en Udbygning. Paa Betjentenes Spørgsmaal om, hvad her var paa Færde, svarede Tiltalte ikke, men spurgte dem, hvem de vare. Da Betjentene, som begge vare iførte Uniform, svarede Tiltalte, at det var Politiet, udskjældte Tiltalte dem for Skurke, Kjæltringer, Asner, Driverter „der fik 800 Kr. om Aaret, som vi andre maa betale“, bad dem „at slikke sig i Enden“, begyndte at slaa løs paa dem og slog blandt andet Huen af Marker. Efter at Betjentene havde forsøgt paa at overmande Tiltalte, uden at dette dog lykkedes dem, da han slog om sig som en Rasende, løb Tiltalte gennem Huset og ud

gjennem Gadedøren, som han sprængte, udenfor Huset og anmodede med venlige Ord Politibetjent Andersen om at komme hen til ham, „da de jo altid havde været Venner“. Da Andersen fulgte denne Opfordring, sparkede Tiltalte ham uden at sige et Ord i Skrævet og raabte efter sin Bøsse til at skyde „de Hunde“ (Betjentene) med. Da det imidlertid lykkedes at bringe Tiltaltes Hustru og Børn ud af Huset og hen til Tiltaltes Svoger Vognmand Jensen, forlod Betjentene Stedet. Senere hen paa Aftenen overfaldt Tiltalte Gaardejer Erichsen af Knudsker Sogn, der gik forbi hans Hus. Tiltaltes Forklaring gaar ud paa, at han var saa beruset, at han ikke erindrer, hvad der foregik, men han nærer ingen Tvivl om, at Betjentenes Beretning i alt væsentlig er rigtig. De af Tiltaltes Svoger Vognmand Mads Jensen, hans Tjenestekarl Ole Andreas Pedersen og Arbejdsmand Herman Christian Pedersen afgivne beedigede Forklaringer stemme overens med Politibetjentenes Forklaring og navnlig har sidstnævnte Vidne, der opholdt sig i Nærheden af Betjentene og Tiltalte under det første Sammenstød, bekræftet, at Betjentene ikke gavede Tiltalte nogensomhelst Anledning til hans Optræden. Tiltalte var vel ved den omhandlede Lejlighed en Del beruset, men efter hvad der er oplyst om hele hans Adfærd og de Ytringer han brugte, skjønnes han dog ikke at have været beruset i en saadan Grad, at han ikke vidste, hvad han sagde og gjorde, eller saa meget, at dette kan have nogen Indflydelse paa hans Tilregnelighed. For sit ovenfremstillede Forhold vil Tiltalte, der er født i Rø den 5te Juli 1834 og ej forhen findes tiltalt eller straffet, være at anse efter Straffelovens §§ 100 og 101 og fastsættes Straffen til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, hvorhos Tiltalte vil være at domme til at udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor Sagfører J. L. Olsen og Prokurator Lund 15 Kr. til hver.

Sagforelsen har været lovlig.

Nr. 5. Handelsfirmaet Vilh. Colding & Komp. (Arntzen)

contra

Kjøbmand Sigv. Berg (Ingen),

betr. Godtgj. for et Parti Hvedekliid.

Sø- og Handelsrettens Dom af 4 Mai 1882: Indstævnte Kjøbmand Sigv. Berg bor for Tiltale af Citanterne, Handelsfirmaet Vilh. Colding & Komp., i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

Ved den i den indankede Dom ommeldte Skjønforretning af 30 og 31 Januar 1882 i Forbindelse med de Højesteret iøvrigt forelagte, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det anses bevist, at de paagjældende tvende med Skibene „Thora Johanne“ og „Elise“ i Begyndelsen af December 1881 til Holbæk ankomne Partier Hvedeklid have været i ukontraktmæssig Stand, og at dette, i alt Fald i det Væsentlige, allerede har været Tilfældet ved Varernes Afskibning. Som Følge heraf samt da Citanterne ikke derved, at Handelen var afsluttet som „cif god dansk Havn“, kunne anses afskaarne fra først paa Ankomststedet at gjøre Indsigelse mod Varernes Kontraktmæssighed, allerede af den Grund at Sluttedlen ikke indeholder nogen bestemt Angivelse af Afskibningsstedet, maa Citanterne være berettigede til mod Tilbagelevering af de med „Thora Johanne“ ankomne, i Holbæk oplagte Varer at erholde dels den for samme erlagte Kjøbesum 4013 Kroner 50 Øre tilbagebetalt, dels deres Udlæg til Opkjørsel og Arbejdspenge i Holbæk vedkommende sidstnævnte Varer samt Udgifterne ved de forinden Sagens Anlæg den 5 og 7 December 1881 optagne Skjønforretninger erstattede med ialt 78 Kroner 89 Øre, ligesom endelig Udleveringen af det i Holbæk oplagte Vareparti vil være at betinge af, at Indstævnte godtgjør dem Pakhusleje og Assurance for samme med 33 Kroner maanedlig fra den 8. December 1881 indtil Udleveringen. I Erstatning for det Citanterne ved Handelens Misligholdelse forvoldte Tab vil Indstævnte endelig have at godtgjøre dem Forskjellen mellem den betingede Pris og Prisen paa den omkontraherede Sort Hvedeklid hersteds paa Leveringstiden, hvilken overensstemmende med Citanternes Paastand findes at kunne fastsættes til 25 Øre pr. 100 Pund eller for hele Partiet 500 Kroner. Herefter bliver der ialt at tilkjende Citanterne 4592 Kroner 39 Øre tilligemed Renter overensstemmende med den nedlagte Paastand. Processens Omkostninger, hvorunder ogsaa Udgifterne ved den under Proceduren optagne Skjønforretning blive at henføre, ville efter Omstændighederne være at ophæve i begge Instanser.

Thi kjendes for Ret:

Indstævnte bør til Citanterne betale 4592 Kroner 39 Øre med Renter deraf fem Procent aarlig fra den 16 December 1881 indtil Betaling sker, imod Udlevering af de ovenommeldte, i Holbæk oplagte 825 Sække Klid, hvilken Udlevering dog betinges af, at han endvidere betaler Citanterne 33 Kroner maa-

nedlig fra den 8 samme Maaned indtil Udleveringsdagen. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Ved Slutteddel af 18 November f. A. købte Citanterne i nærværende Sag, Handelsfirmaet Vilh. Colding & Komp., af Indstævnte, Kjøbmand Sigv. Berg, ca. 2000 Centner grove Hvedekliid omtrentlig som leveret forseglet Prøve ikke ringere Kvalitet gode og sunde Varer, til Pris 5 Kr. 75 Ø. pr. 100 Pd. cif god dansk Havn. Kliddene at afskibes i Sække i samme Maaned fra en Nord- eller Østersøhavn og at betales her kontant mod Konnossement og Assurancepolice. Den 30 November modtog Citanterne Konnossement paa 825 Sække af Partiet, af Vægt 35,625 Ko. Netto 69,800 Pd, og betalte Kjobesummen 4013 Kr. 50 Ø. imod Godtgjørelse af Fragten, men da de 825 Sække afskibede med Jagten „Thora Johanne“ derefter ankom til Holbæk, hvorhen Citanterne havde solgt hele Partiet til Kjøbmand Th. J. Petersen, telegraferede han den 3 December til Citanterne, at Ladningen var ukontraktmæssig, hvilket Telegram Citanterne samme Dag paa Børsen foreviste for Indstævnte og laante til ham, men at Indstævnte derpaa efter at have vist Telegrammet til sine Sælgere af Partiet skulde, som af Citanterne anført, have bragt Citanterne den Besked, at nævnte Sælgere intet vilde foretage, har Indstævnte erklæret ikke at kunne erindre. Kjøbmand Petersen lod da den 5 December af Retten udmelde Mænd til at syne Ladningen og afgive Skjon om dens Beskaffenhed, og disse Mænds den 6 s. M. daterede Forretning gaar ud paa, at de delvis have paauset Udlosningen og udtaget Prøve saavel under denne som i Skibet og paa Loft og at de erklære Ladningen som ikke kontraktmæssig, idet den af dem udtagne Prøve indeholder langt flere fine Klid end Salgsproven, hvorhos de ansætte Værdien af Ladningen til 35 Ore pr. Centner mindre end Værdien efter Salgsproven. Ladningen blev oplagt i Holbæk og Kjøbmand Petersen vægrede sig ved at modtage den. Den 5 December ankom Resten af Partiet til Holbæk, indladet i Skonnerten „Eliso“, og da fornævnte Kjøbmand Petersen ogsaa fandt denne Ladning ukontraktmæssig, vægrede han sig ved at modtage den, hvorom Citanterne underrettede Indstævnte i Skrivelse af 6 December, i hvilken de tillige gjorde Indstævnte ansvarlig for al af Misligholdelsen flydende Tab og Skade. Da Konnossement paa Ladningen kort Tid efter kom frem, vægrede Citanterne sig ved at betale det, og tvende Mænd, der den 7 De-

comber efter Petersens Begjæring bleve udmeldte af Retten, erklærede i deres den 9 s. M. foretagne Syns- og Skjønnsforretning over Ladningen, at den overste Del af Ladningen, som de kunde komme til at besigtige, bestod af en langt finere Kvalitet og mørkere Farve end den dem overleverede Salgsprøve, og at de paa Grund deraf maatte betragte Partiet som ikke kontraktmæssigt.

Citanterne have nu efter Hovedstævning af 16 December f. A. paastaet Indstævnte tilpligtet imod Udlevering af de fornævnte fra Jagten „Thora Johanne“ i Holbæk oplagte 825 Sække Klid til Citanterne at betale:

For „Thora Johanne“s Ladnings Vedkommende Refusion af den betalte Kjobesum	Kr. 4013.50
Udlæg for Opkjørel, Arbejdspenge m. v.	- 50.53
Skjønnsforretning	- 12.76
Prisdifference à 25 Ø. pr. 100 Pd.	- 174.50
For Skonnerten „Elise“s Ladnings Vedkommende:	
Skjønnsforretning	- 15.60
Prisdifference à 25 Ø. pr. 100 Pd.	- 325.50

i Alt Kr. 4592.39

med Renter deraf 5 pCt. p. A. fra den 16. December f. A. og efter Kontinuationsstævning af 8 Februar d. A. paastaet Indstævnte tilpligtigt endvidere at betale Omkostningerne ved en den 30 Januar d. A. foretagen Skjønnsforretning med 60 Kr. 77 Ø. og Renter deraf 5 pCt. p. A. fra den 8 Februar d. A., hvorhos de have paastaet Udleveringen af de nævnte Sække Klid gjort afhængig af, at Indstævnte betaler Omkostningerne ved den sidstnævnte Skjønnsforretnings Afhjæmning med 10 Kr. 35 Ø. og indtil Udleveringen paaløbende Assurance og Pakhusleje med 33 Kr. maanedlig fra den 8 December f. A. Endelig have Citanterne paastaet sig hos Indstævnte tillagt Sagens Omkostninger skadesløst.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 15 Juni 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Trykrets Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 13-14.

Fredagen den 27 April.

Nr. 5. Handelstirmaet Villh. Colding & Komp. (Arntzen)

contra

Kjøbmand Sigv. Berg (Ingen).

Indstævnte har paastaet sig frifunden og in subsidium nedlagt Paastand paa, at han kun dommes til at betale de af Citanterne paastaede Beløb, som Retten maatte finde, at det retlig paahviler ham at betale, hvorhos han har paastaet sig tillagt Sagens Omkostninger.

Af Indstævnte er rejst Indsigelse mod de fornævnte Skjon, dels paa Grund af, at han ikke har været varslet til at overvære Skjonsmændenes Udmeldelse og Skjonsforretningerne, dels paa Grund af den ved deres Foretagelse af Mændene anvendte Fremgangsmaade, og da Forretningerne ikke ere blevne afhjemlede vil der allerede af den Grund ikke kunne tillægges dem afgjørende Betydning. Citanterne have imidlertid efter sket Indvarsling til Indstævntes Sagfører under Sagens Drift den 26 Januar d. A. ved Retten ladet udmelde tvende andre Mænd til at besigtige de tvende i Sagen omspurgte Ladninger og afgive Skjon angaaende deres Kontraktmæssighed. Den af disse tvende Mænd, tvende Kjøbmænd i Holbæk, den 30 og 31 Januar d. A. afholdte Forretning gaar ud paa, at en af dem udtagen Gjennemsnitsprøve af Ladningen pr. „Elise“, der var oplagt dels i Pakhuskjælder, dels paa Loft, var betydelig finere og af mørkere Farve end Salgsproven, at der i flere af Sækkene fandtes Klid med Klumper og at den fornævnte Kvalitetsforskjel efter Mændenes Skjon havde en betydelig Indflydelse paa Partiets Pris, og med Hensyn til Ladningen pr. „Thora Johanne“, at en udtagen

Gjennemsnitsprøve var betydelig mørkere i Farven og betydelig finere end Salgsproven. Skjonsmændene udtalte derhos som deres Overbevisning, at ingen af de af dem besigtigede Partier var kontraktmæssig efter Salgsproven, og ansatte paa Grund af Kvalitetsforskjellen Værdien af Ladningen pr. „Thora Johanne“, ca. 35 O. pr. Centner lavere end efter Salgsproven, og Værdien af Ladningen pr. „Elise“ endnu noget lavere. Endelig erklærede Mændene ved Forretningens Afljæmning, at de antage, at den mørkere Farve allerede maatte have været tilstede ved Afskibningen.

Ved det saaledes foreliggende og navnlig naar Hensyn tages til, dels at Skjonsforretningen af 30 Januar d. A. er optaget saa lang Tid efter Klidens Ankomst til Holbæk, uden at det nærmere er oplyst, hvorledes de der ere blevne behandlede, dels at Varerne i Følge Sluttedlen ikke behøvede at svare nøjagtig til Proven, at det af den nævnte Skjonsforretning ikke fremgaar, at de leverede Klid ikke ere grove Klid, samt at finere Hvedeklid næppe i og for sig kunne siges at være af ringere Kvalitet end grovere, og særligen i Nordtyskland, hvorfra Klidene efter Sluttedlen snarest maatte antages at ville blive afskibede, ofte staa i højere Pris end grovere, kan det imidlertid efter Rettens Formening ikke anses tilstrækkeligen oplyst, at det omkontraheerede Parti Klid ved Leveringen har været ukontraktmæssigt, og altsaa at det allerede ved Afskibningen fra vedkommende Nord- eller Østersøhavn har været af ukontraktmæssig Beskaffenhed, og Indstævnte findes derfor efter hans principale Paastand at maatte frifindes, uden at det bliver fornødent at undersøge, hvad han iøvrigt til sit Forsvar har anført. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 181.

Advokat Levinson

contra

Kirsten Pedersdatter, Nielsens Hustru,
(Def. Buntzen),

der tiltales for Bedrageri og Overtrædelse af Polititilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 20 Marts 1883: Arrestantinden Kirsten Pedersdatter, Nielsens Hustru, bor straffes med Forbedringshusarbejde i otte Maaneder, samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor,

Prokuratorerne Raasløff og Mundt, 15 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Levinsen og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmissor hedder det: Arrestantinden Kirsten Pedersdatter, Nielsens Hustru, der er født den 28 Februar 1844 og tidligere anset bl. Andet ved Kalundborg Kjobstads Extrarets Dom af 24 April 1877 efter Straffelovens § 253 og Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage samt senest ved Højesteretsdom af 30 Juni f. A. efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Arbejde i Kjobenhavns Fattigvæsens Tvangsarbejdsanstalt i 180 Dage, tiltales under nærværende Sag for Bedrageri og Overtrædelse af Polititilhold og er ved egen Tilstaaelse og det i øvrigt Oplyste overbevist dels at have gjort sig skyldig i Bedrageri med Hensyn til et Par Benklæder og en Bluse, hvilket til i Alt 3 Kr. vurderede Klædningsstykker vare hende betroede af Kirsten Malmgren, Erikstrups Enke, for at hun skulde bringe dem til dennes Son og til Erikstrups Enke aflevere hvad hun af Sonnen modtog i Betaling for dem, idet hun, i Stedet for at udrette dette sit Ærinde, den 16 Januar d. A. svingagtig har pantsat disse Klædningsstykker for 1 Kr. og afleveret 14 Ø. til nævnte Enke under det urigtige Foregivende, at dette var Beløbet hun af Sonnen havde modtaget i Betaling for dem, dels at have overtraadt et hende til Kjobenhavns Politiprotokol over mistænkelige Personer den 30 December s. A. under sædvanlig Straffetrudsel givet Tilhold bl. A. om inden 6 Dage at anmelde til denne Protokol, hvorvidt hun havde erholdt lovligt Erhverv og til samme melde sig hver Tirsdag for at oplyse, at hun ernærede sig paa lovlig Maade, idet hun efter at have modtaget dette Tilhold og indtil hun den 19 Januar d. A. blev anholdt i Sagen, ikke har foretaget nogensomhelst Melding til bemeldte Protokol. I Medfør af Foranførte vil Arrestantinden være at anse efter Straffelovens § 253 og efter § 1 i Lov af 3 Marts 1860 og findes Straffen

Modfordring paa Lauritzen & Schovelin, kan derfor ikke berettigede Citanterne til, som sket, at annullere Udleveringsordren for det anførte Restpartis Vedkommende eller modsætte sig dets Udlevering til Indstævnte, og den indankede Dom vil allerede som Folge heraf efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Høiesteret blive at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves. Til Justitskassen betale Citanterne 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses are saalydende: Under nærværende Sag paastaar Citanten, Grosserer H. F. C. Schacke, de Indstævnte, D'Hr. Stokkebye & Hvalsøe, tilpligtede at lovere ham 230 Tdr. Mais à 200 Pd. pr. Tønde, gode og sunde Varer, eller, dersom saadan Levering ikke er sket inden 3 Dage efter Dommens Forkyndelse, at betale ham Prisen for et saadant Parti Mais pr. 5 November f. A. 6 Kr. 70 Øre pr. 100 Pd., ialt 3082 Kr., med Renter af dette Beløb 5 pCt. p. a. fra Stævningens og Forligsklagens Dato den 10 November f. A. indtil Betaling sker. Derhos paastaar Citanten sig hos de Indstævnte tilkjendt Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstævnte har paastaet sig frifunden med Tillæg af skadesløse Sagsomkostninger.

Ifølge de i Sagen foreliggende Oplysninger solgte de Indstævnte ved Slutseddell af 17 Juni f. A. til Hr. Poul Rützou 6450 Tønder prima mixed amerikansk Mais, at levøre frit her med 2150 Tønder i hver af Maanederne Juli, August, September s. A. Efter at de betingede Kvantum pr. Juli og August vare udleverede, blev der den 26 September af Rützou givet Firmaet Hage & Co. Udleveringsseddell paa de Indstævnte for Restpartiet 2150 Tdr. Mais, og den 28 s. M. blev Udleveringsseddell for samme Parti paa de Indstævnte givet af sidstævnte Firma til Firmaet Lauritzen & Schovelin, der til de Indstævnte skulde betale Kjøbesummen Kr. 24080, hvorefter Forholdet blev ordnet saaledes, at Rützou og Hage & Co. udtraadte af Forholdet og at Lauritzen & Schovelin, den 29 s. M. fik ny Udleveringsseddell fra de Indstævnte paa 1235 Tdr. Mais à 200 Pd. Netto ex „Elpis“ beroende paa Hr. Vilh. Thielssens Korntørringsmagasin, hvor det nævnte Kvantum Mais var oplagt tillige med en Del mere Mais, der var losset fra det nævnte Skib „Elpis“.

Den 30 September blev der af de Indstævnte givet Lauritzen & Schovelin Kvittering for af dem betalte 24080 Kr. „à conto Belob mod 2150 Tønder Mais af os solgt pr. September til Hr. Poul Rützou“. For 250 Tønder Mais af de i den nysnævnte Udleveringsseddel omhandlede 1235 Tønder gave Lauritzen & Schovelin den 15 Oktober Udleveringsseddel paa Hr. Vilh. Thielsen til Hr. J. Bernburg, til hvem de havde solgt nævnte 250 Tønder. Bernburg endosserede sin Udleveringsseddel til L. Danziger & Co., der gave Udleveringsseddel paa 250 Tdr. til Hr. L. C. F. Anderson, som igjen gav Udleveringsseddel til Hr. P. R. Sørensen paa 265 Tønder Mais, nemlig, efter hvad der maa anses in confesso, paa 230 Tønder af det Parti, paa hvilket han havde faaet Udleveringsseddel fra Danziger & Co. og paa 35 Tønder Mais, beroende paa samme Korn-torringsmagasin, paa hvilket han havde Udleveringsseddel direkte fra de Indstævnte. Endeligen blev der den 20 Oktober paa de 265 Tønder givet Udleveringsseddel fra P. R. Sørensen til Citanten. Saa vel Udleveringssedden fra de Indstævnte paa 1235 Tønder som samtlige de øvrige Udleveringssedler, der alle vare stiledede til Hr. Vilh. Thielsen og havde Bemærkning om, at Partiet var beliggende paa Korn-torringsmagasinet, vare beroende hos oftnævnte Grosserer Thielsen, hos hvem de af de vedkommende vare deponerede, for at de i Henhold til dem kunde disponere over Partiet. Da Citanten derpaa den 5 November præ-senterede sin Udleveringsseddel hos Hr. Thielsen, sik han af de 265 Tønder, paa hvilken den lød, ikkun udlevoret 35 Tønder, efter som Indstævnte til Hr. Thielsen havde kontramanderet Udleveringen af de resterende 230 Tønder og den 2 November havde givet den af ham udstedte, hos Thielsen beroende Udleveringsseddel Pantegning om, at den annulleredes for Resten, 230 Tdr.

Naar de Indstævnte først til deres Frifindelse have villet gjøre gjældende, at de, da de kun have solgt til Firmaet Lauritzen & Schovelin og af dette Firma ikke have faaet nogen Underretning om de af Firmaet med Hensyn til den kjøbte Mais truffne Dispositioner, ikke have nogen Forpligtelse over for Citanten, kan dette ikke komme i Betragtning, da den af Lauritzen & Schovelin mod de Indstævnte erhvervede Ret ved de Salg, der ligge til Grund for de senere udstedte Udleveringssedler, maa anses at være overdraget til Citanten, for saa vidt angaar 230 Tdr. af det til Lauritzen & Schovelin solgte Parti, og Citanten maa være berettiget til at gjøre denne Ret gjældende mod de Indstævnte.

Derimod findes der ikke at kunne gives Citanten Medhold i, at Firmaet Lauritzen & Schovelin ved den af Firmaet erlagte Betaling samt den af de Indstævnte givne Udleveringsseddel vare blevne Eier af det i Udleveringssedden ommeldte Parti Mais, og

at Eiendomsretten over de i Sagen omhandlede 230 Tdr. ved de senere Salg og Udleveringssedler er overgaaet til Citanten. Vel betegnes i Udleveringssedlen fra de Indstævnte de solgte 1235 Tdr. som værende ex „Elpis“, og de angives at ligge paa Korn-tørringsmagasinet, men herved kan det af Indstævnte solgte Parti, der iøvrigt i Udleveringssedlen kun betegnes ved Tøndetal og Vægt, og som, efter hvad der under Sagens Forhandling for Retten har været in confesso, var en ikke afsondret Del af et større, fra det nævnte Sklb „Elpis“ lossat og paa Korn-tørringsmagasinet oplagt Parti Mais, ikke anses at have været saaledes individualiseret, at Eiendomsretten over det ved de anførte Kjendsgjæringer kunde gaa over til Firmaet Lauritzen & Schovelin, og det maa derhos bemærkes, at i de senere Udleveringssedler end ikke findes Betegnelsen ex „Elpis“, hvorimod Partiet kun betegnes som liggende paa Korn-tørringsmagasinet. For de Indstævnte maa derimod ved de fornævnte Kjendsgjæringer være stiftet en ensidig obligatorisk Forpligtelse til at levere Firmaet Lauritzen & Schovelin de i den af de Indstævnte udstedte Udleveringsseddel ommeldte 1235 Tønder Mais, og Firmaets Ret til at forlange dette Parti leveret maatte det være berettiget til uden de Indstævntes Samtykke at overdrage til Trediemand, og navnlig kunde den Omstændighed, at den af de Indstævnte for Kjøbesummen udstedte Kvittering lyder paa, at Beløbet er betalt à conto, ikke, som de Indstævnte mene, forandre den dem paahvilende Forpligtelses Karakter som ensidig, saa meget mindre, som de Indstævnte end ikke have paastaet, at det af Lauritzen & Schovelin betalte Beløb ikke udgjør den fulde Kjøbesum, men kun bemærket, at der, da Partiet er solgt efter Vægt pr. Tønde, muligen endnu kan blive at tilsvare de Indstævnte en Difference. Ei heller kunde den Omstændighed, at de Indstævnte til Gros-serer Thielsen havde kontramanderet Udleveringen af de 230 Tdr. Mais og som foran anført havde givet den af dem udstedte, hos Thielsen, beroende Udleveringsseddel Paategning om, at den annulleredes for dette Restparti, have nogen Indvirkning paa deres Forpligtelse over for Lauritzen & Schovelin eller paa den af Citanten erhvervede Ret. De Indstævnte have endeligen til deres Frifindelse anført, at de paa Firmaet Lauritzen & Schovelin eller dettes Konkursbo i Anledning af en Handel om Mais have en Fordring af ca. 9000 Kr., og at de derfor formentligen have været berettigede til for denne Fordring saavidt muligt at søge Dækning ved Liqvidation i den Del af det til nævnte Firma solgte Parti, der ikke var udleveret, og at kontramandere Udleveringen af Restpartiet. Men om der end ikke vilde kunne nægtes de Indstævnte Ret til at benytte en tidligere erhvervet Fordring paa Lauritzen & Schovelin til Liqvidation imod Citanten, der ikke har erhvervet Ret til Partiets Udlevering ved Transport eller Endossement af den af de Indstævnte udstedte Udleverings-

seddel, men som anført ved en Række af Udleveringssedler, eller til at tilbageholde Restpartiet til Sikkerhed for en saadan Fordring, vil der ikke kunne blive Spørgsmaal om saadan Liquidation eller Tilbageholdelsesret, da de Indstævnte ikke imod Citantens Benægtelse have bevist, at de den 5 November f. A., da Varerne af Citanten fordredes leverede, havde en Fordring og navnlig en Fordring som den anførte paa Firmaet Lauritzen & Schovelin eller Konkursbo, og de Indstævnte ville derfor være at dømme overensstemmende med Citantens Paastand, mod hvilken iøvrigt ingen særlig Indsigelse er fremsat, dog at Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde hæves.

Statskassens Ret vil være at forbeholde i Anledning af, at Stempelpligten ikke ses at være iagttaget ved ovennævnte Endossement af Udleveringsseddel til L. Danziger & Co., af hvilken Udleveringsseddel kun Gjenpart er fremlagt.

Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Onsdagen den 2 Mai.

Nr. 89. Partikulier Carl Dons (Arntzen)
 contra
Gartner Rasmus Jensen (Halkier efter Ordre),

betræffende Udsættelse af et Leiehus.

Kjendelse af Sunds-Gudme Herreders Fogedret af 14 Juni 1881: Rekviritus, Gartner Rasmus Jensen, bør udsættes af det Rekvirenten, Partikulier Carl Dons, tilhørende Hus Matr.-Nr. 23 b i Hesselager med Tilliggende. — — — —
 Derefter iværksatte Fogden Udsættelsen.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 Oktober 1882: Den paaankede Fogedforretning ophæves og bør Indstævnte Partikulier C. Dons af Frederiksberg under en Svendborg Amts Fattigkasse tilfaldende Bøde af 5 Kr. for hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, gjenindsætte Citanten Gartner Rasmus Jensen af Hesselager i Besiddelse af Eiendommen Matr.-Nr. 23 b i Purreskoven under Hesselager By og Sogn med Tilliggende og Tilhørende. Saa bør han og tilsvare Citanten i

Erstatning for den ham ved Udsættelsen tilføiede Skade, Tort og Kreditspilde et saadant Beløb, som tvende uvillige af Retten udnævnte Mænd maatte bestemme, dog ikke udover 2000 Kr., med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 22 August 1881 til Betaling sker. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. Der tillægges Overretsprokurator Steinthal et Salær af 60 Kr., hos det Offentlige. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Til den i den indankede Dom givne faktiske Fremstilling bliver at føie, at den deri nævnte Overretsdom af 17de Januar 1881 er stadfæstet i Højesteret den 30te Marts d. A.

Ved, som i Dommen anført, at anlægge Sag mod Indstævnte til Fravigelse af det paagjældende Hus kan Citanten ikke anses at have afskaaret sig fra under Sagens Drift at benytte det ved Lovens 6—14—7 hjemlede extraordinære Retsmiddel, ved hvilket det ikke tilsigtedes at faa en endelig Afgjørelse af Parternes Retsforhold, men kun at tilvejebringe en faktisk Forandring i Besiddelsesforholdet. Da der nu iøvrigt ingen Indsigelse er fremsat mod den afsagte Fogedkjendelse og den derefter foretagne Udsættelse, ville disse efter Citantens Paa-stand være at stadfæste, og der bliver allerede som Følge heraf ikke Spørgsmaal om at dømme Citanten til at udrede Erstatning i Anledning af Udsættelsen.

Processens Omkostninger for begge Retter blive efter Omstændighederne at ophæve og de Indstævntes befalede Sagførere tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Fogedkjendelsen af 14de Juni 1881 og den der-efter foretagne Udsættelse bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 2 Kroner. I Salarium tillægges Prokurator Steinthal for Overretten 60 Kroner og Advokat Halkier for Højesteret 100 Kroner, hvilke Salarier udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Købekontrakt af 22 Oktober 1877 og Skjøde af 19 December s. A. thinglæst 10 Januar 1878 købte Indstævnte Partikulier C. Dons af Frederiksberg for en Købesum af 5000 Kr. Huset Matr.-Nr. 23 b i Purreskoven under Hesselager Bo og Sogn med Tilliggende og Tilhørende af Sømand Hans Olsen, der i Aaret 1874

ved Arv havde erhvervet bemeldte Eiendom og til Citanten Gartner Rasmus Jensen af Hesselager havde overdraget Brugen først af Huset alene fra 1 April 1876 at regne og i Efteraaret s. A. tillige af Jorden, saaledes, at Citanten for Brugen af Hus og Jord skulde svare et aarligt Vederlag af 100 Kr.

Med Hensyn til dette Brugsforhold, hvorom ingen skriftlig Kontrakt var bleven oprettet, indeholdtes i Post 5 i den ovennævnte Kjøbekontrakt følgende Bestemmelse: „Hus og Jordlod er bortleiet paa $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse til Gartner Rasmus Jensen af Hesselagergaard. Dette Leiemaal maa Kjøberen respektere uden herfor at nyde nogen Andel i den betingede Leie. Leiemaalet opsiges til 1 Mai 1878 med lovligt Varsel, og skulde Leieren retslig kunne gjøre nogen Erstatning gjældende ligeoverfor Sælgeren i Anledning af Leiemaalets Ophævelse til 1 Mai 1878, da udreder Kjøberen samme“. Efterat Sælgeren Hans Olsen i Overensstemmelse hermed under 24 Oktober 1877 ved Stævningsemændene havde ladet Citanten forkynde følgende saalydende den 22 s. M., altsaa samme Dag som Kjøbekontrakten underskrevne Opsigelse: „Det mig tilhørende Hus i Purreskoven med underliggende Jordlod under Hesselager By og Sogn, som for en aarlig Leie af 100 Kr. ifølge mundtlig Kontrakt har været bortleiet paa $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse til Gartner Rasmus Jensen af Hesselagergaard, opsiges herved bemeldte Leier til Fraflytning den 1 Mai 1878“, og efter at Citanten i den Anledning under 19 November 1877 havde tilskrevet Kjøberen, Indstævnte Partikulier Dons, at han ikke kunde modtage Opsigelsen, da han betragtede sig som Fæster af Huset efter Loven af 1848, og da han havde lidt Tab ved Husets Besiddelse, som Hans Olsen havde lovet at erstatte ham, naar han vilde fraflytte Huset, og havde paatalt ved Salget af Huset, — anlagde Indstævnte efter Stævning af 4 Marts 1878 ved Sunds-Gudme Herreders Ret Sag mod Citanten, der ved den af bemeldte Ret den 27 November 1879 afsagte Dom i Overensstemmelse med Indstævntes derom nedlagte Paastand blev tilpligtet under lovlig Tvang at fravige det oftnævnte Hus med tilliggende Jord. Forsaavidt Indstævnte tillige havde paastaaet Citanten tilpligtet at betale Erstatning, saafremt han ikke til 1 Mai 1878 maatte fravige Hus og Jord, afvistes Indstævntes Søgmaal, da denne Erstatningspaastand var for ubestemt affattet til at kunne tages under Paakjendelse. Endelig blev Indstævnte ved bemeldte Dom under et Kontrasøgmaal, hvorunder Citanten havde paastaaet sig kjendt berettiget til at besidde Hus og Jord og subsidiært, forsaavidt han tilpligtedes at fravige samme, Indstævnte dømt til at betale ham en Erstatning af 1000 Kr., frifunden for Citantens Tiltale, hvorhos saavel Hoved- som Kontrasøgmaalets Omkostninger ophævedes. Denne Dom indankede Citanten til Underkjendelse for nærværende Ret, men ved Overrettens Dom af 17 Januar f. A.

blev Underrettsdommen stadfæstet og Appellens Omkostninger oplævedes.

Efter at denne Overretsdøm under 28 Februar 1881 var bleven forkyndt for Citanten, og efter at der under 14 Marts s. A. var meddelt Citanten fri Proces til at indanke Sagen for Højesteret, indgav Indstævnte under 25 Maj næstefter en Rekvisition til Fogden i Sunds-Gudme Herreder om at udsætte Citanten, der nagtet den skete Opsigelse var forbleven boende i det omhandlede Hus og havde drevet den til samme hørende Jordlod, og at indsætte Indstævnte i Besiddelse af Huset med Tilliggende, og blev der i Henhold til denne Rekvisition under 14 Juni f. A. afholdt en Fogedforretning paa Citantens Bopæl, under hvilken den med ham modende Sagfører til Bevis for, at den fornævnte Sag var indanket for Højesteret, fremlagde en den foregaaende Dag udtagen Højesteretsstævning og protesterede mod, at den rekvirerede Forretning nød Fremme, uanset at Indstævnte havde stillet kgl. Obligationer paa 2000 Kr. til Sikkerhed for Forretningens Folger, men ved den af Fogden samme Dag afsagte Kjendelse blev eragtet, at Citanten burde udsættes af det oftnævnte Hus med Tilliggende, og blev Udsættelsen umiddelbart efter iværksat af Fogden, idet Citantens Ejendele bleve satte uden for Huset og dette overleveret til Indstævnte.

Denne Udsættelsesforretning og den under samme afsagte Kjendelse har Citanten efter Stævning af 22 August 1881 og efter meddelt fri Proces ved sin beskikkede Sagfører Prokurator Steinthul indanket her for Retten, hvor han har paastaet bemeldte Forretning og Kjendelse ophævet og Indstævnte tilpligtet under Tvang af en daglig Mulkt atter at foranstalte Citanten indsat i det ommeldte Hus. Han har derhos paastaet Indstævnte tilpligtet at betale i Erstatning for den Citanten ved Udsættelsen tilføjede Skade, Tort og Kreditspilde 2000 Kr. eller subsidiært et saa stort Beløb, som uvillige Mænd maatte bestemme, med Renter deraf 5 pCt. p. A. fra Stævningens Dato, indtil Betaling sker, samt at udrede Appellens Omkostninger skadesløst efter Reglerne for beneficerede Sager, dorunder Salær til Citantens beskikkede Sagfører, hvilket Salær denne i alt Fald har paastaet sig tilkjendt hos det Offentlige.

Indstævnte har derimod paastaet den indankede Fogedkjendelse stadfæstet og Processens Omkostninger paalagte Citanten. Subsidiært har han paastaet Erstatningens Størrelse fastsat til en mindre Sum end den af Citanten paastaet ved Rettens eller uvillige Mænds Skjon.

Efter hvad der fremgaar af Sagen, havde Indstævnte i sin Rekvisition til Fogden til Støtte for sit Forlangende om Udsættelsen alene paaberaabt sig, at Citanten ikke havde fraflyttet Stedet den 1 Mai 1878 i Henhold til den ham givne Opsigelse. Da denne Opsigelses Gyldighed imidlertid som ovenfor berørt

var omstridt imellem Parterne og Indstævnte selv havde gjort Spørgsmaalet herom til Gjenstand for en ved den ordinære Ret anlagt, endnu uafgjort Sag, under hvilken han havde paastaet Citanten kjendt pligtig til at fravige Stedet, skjønnes det ikke rettere end, at Citanten maatte være berettiget til at modsætte sig, at det samme Spørgsmaal blev gjort til Gjenstand for en ny Procedure ved Fogedretten og at Fogden derfor uanset den stedfundne Sikkerhedsstillelse burde have vægret sig ved at tage Indstævntes Rekvisition til Følge. I Henhold hertil, samt da Indstævnte, naar Fogedforretningen kjendes ugyldig, ikke vil kunne undgaa at kjendes pligtig til at yde Citanten Erstatning for den han ved Udsættelsen tilføjede Skade, Tort og Kreditspilde, medens det dog ikke efter det Foreliggende ved selve Dommen vil kunne afgjøres, til hvilket Beløb denne Erstatning bør sættes, vil Citantens subsidiære Paastand være at tage til Følge, saaledes at den daglige Bode, under hvilken Indstævnte vil have at gjenindsætte Citanten i Besiddelse af Ejendommen, bestemmes til 5 Kr., der tillægges Svondborg Amts Fattigkasse.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Citantens beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Steinthal, hvis Sagførelse har været forsvarlig, vil der være at tillægge et Salær af 60 Kr., som udredes af det Offentlige.

Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Nr. 182.

Advokat Halkier

contra

Christian Johan Edvard Møller (Def. Klubien),

der tiltales for Løsgænger og Betleri.

Frederikssund Kjøbstads Politirets Dom af 6 Februar 1883: Arrestanterne, Uldspinder Orla Leonhard Backmann og Stolemager Christian Johan Edvard Møller, Begge af Kjøbenhavn, bør hver straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage samt udrede hver for sig alle af Sagen lovlig flydende Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 Marts 1883: Underietsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Prokuratorerne Hvalsoe og Lassen for Overretten, betale Arrestanterne Orla Leonhard Backmann og Christian Johan Edvard Møller 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Christian Johan Edvard Møllers Vedkommende anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Frederikssunds Kjøbstads Politiret hertil indankede Sag, ere Arrestanterne, Orla Leonhard Backmann og Christian Johan Edvard Møller, sigtede for Løsgængeri og Betleri, og ved egen Tilstaaelse og det i øvrigt Oplyste er det ogsaa beviist, at de have gjort sig skyldige heri.

Arrestanterne, der bleve demitterede fra Ladegaarden ved Kjøbenhavn henholdsvis den 22 og 20 Januar d. A., fik samme Dag til Protokollen over mistænkelige Personer Tilhold om ikke uden foregaaende Anmeldelse for Politiet at forlade Staden Kjøbenhavns Grund, for at tage Ophold andetsteds, hvorhos det blev betydet dem, at de ved at overtræde dette Tilhold vilde paa-drage sig Straf for Løsgængeri. De have imidlertid begge den 23 s. M., uden at gøre Anmeldelse derom for Politiet, forladt Kjøbenhavn og begivet sig over Roskilde til Frederikssund samt undervejs tildels ernæret sig ved Betleri. De ankom den 26 s. M. til Frederikssund, hvor de samme Dag meldte sig hos Politiet og bleve anholdte.

Arrestanterne, der ere fødte henholdsvis 3 Februar 1842 og 3 Oktober 1849, ere begge, foruden gjentagende at være straffede for Tyveri, mange Gange straffede for Løsgængeri og Betleri, Backmann senest ved Horns Herreds Politiretsdom af 12 Juni f. A. efter Lov 3 Marts 1860 §§ 1, 3 og 5, med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage og ved Præsto Kjøbstads Politiretsdom af 23 November f. A., efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med lignende Fængsel i 3 Gange 5 Dage, Møller senest ved Højesterets Dom af 8 Februar 1881 efter Lov 3 Marts 1860 § 1 jfr. § 5 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage og ved Kjøbenhavns Kriminal- og Politirets Dom af 10 December 1881 efter Straffelovens § 253 og Lov 3 Marts 1860 § 1 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaned.

For det Arrestanterne under nærværende Sag overbeviste Forhold ero de ved den indankede Dom rettelig ansøte efter Lov 3 Marts 1860 § 2 jfr. § 5, og da den dem tilfundne Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage hver findes passende, og de rettelig ere paalagte Sagens Omkostninger, vil Dommen være at stadfæste.

Tirsdagen den 8 Mai.

Nr. 112.

Advokat Levinsen

contra

Kjøbmand **H. Th. A. Thomsen** (Def. Klubien),

der tiltales for at have spærret Ellidaaen med Tvergjærder.

Kjos og Gullbringa Syssels Extrarøts Dom af 30 December 1879: Indstævnte, Prokurator Pall Melsted, bor paa Kjøbmand H. Th. A. Thomsens Vegne betale en Bøde af 40 Kr., der tilfalder Seltjarnarnes Sogns Kommunekasse; saa bor han og udrede alle af Sagen lovlige flydende Omkostninger. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adferd efter Loven.

Den islandske Landsøverrets Dom af 3 Mai 1880: Tiltalte, Kjøbmand H. Th. A. Thomsen, bor for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Alle af Sagen lovlige flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Jon Jonsson og P. Melsted, 10 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Ved kgl. Ordre af 19de November 1880 er Højesteret bemyndiget til at tage denne Sag under Paakjendelse, uanset at dens Gjenstand maatte befindes ikke at udgjøre summa appellabilis

Om det end maa antages, at Tiltalte ifølge kongeligt Skjøde af 11te December 1853 havde Ret til at anbringe Tvergjærder i Ellida-Aaen paa en i Skjødet nærmere betegnet Strækning af den, uden at de ovenfor til Aaen stødende Gaardes Eiere kunde modsætte sig dette — hvilket ligeover-

for en enkelt Gaardeier er statueret ved Høiesterets Dom af 16de Februar 1875 — maa dog det i § 2 af den senere udkomne Lov af 11te Mai 1876 indeholdte Forbud mod at anbringe Tvergjærder kunne af det Offentlige forudres efterkommet af ham. Bemeldte Lovbud omfatter nemlig efter de deri brugte almindelige Udtryk ogsaa et Tilfælde som det fornævnte, og til desuagtet at undtage dette derfra mangler der tilstrækkelig Føie, i hvilken Henseende bemærkes, at den i den indankede Dom paaberaabte Slutningsbestemmelse i Paragrafen ikke taler for den indskrænkende Fortolkning, men snarere derimod, og at det Samme gjælder om Lovens Overskrift, der betegner den som tilsigtende Fredning af Laxen, hvilket ogsaa stemmer med Lovens Indhold i det Hele. Ifølge det Anførte maa Tiltalte ved at have tvergjærdet Ellida-Laen, anses at have overtraadt nysnævnte Lovs § 2, og han kan derfor ikke undgaa i Medfør af Lovens § 7 at idømmes en Bøde, der bestemmes til 10 Kroner og vil tilfalde vedkommende Kommunes Kasse. Han maa derhos udrede Sagens Omkostninger, derunder de ved Overretsdommen bestemte Salarier.

Thi kjendes for Ret:

Hans Theodor August Thomsen bør til Seltjarnarnes Sogns Kommunes Kasse bøde 10 Kroner. Saa udreder han og Sagens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier samt i Salarium til Advokaterne Levinsen og Klubien for Høiesteret 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Efter at Amtmanden over Sonderamtet ifølge dertil af Landshovdingen given Foranledning havde givet Sysselmanden i Gullbringa og Kjos Syssel Ordre til at anlægge Sag imod Kjøbmand H. Th. A. Thomsen, Eier af Laxefiskeriet i Ellidaaen, for at det ved Dom blev afgjort, om han havde overtraadt Lov 11 Mai 1876 § 2, indstævnedes bemeldte Sysselmand Prokurator P. Melsted paa Kjøbmand Thomsens Vegne for ved at opdæmme den nævnte Elv at have overtraadt Lov 11 Mai 1876 § 2, og ved en under 30 December f. A. for Gullbringa og Kjos Syssels Extraret afsagt Dom blev P. Melsted paa Kjøbmand Thomsens Vegne idømt en Bøde af 40 Kr. til Seltjarnarnes Sogns Kommunekasse samt til at udrede alle af Sagen lovlig flydende Omkostninger.

Denne Dom er efter Domsfældtes Ønske indanket for Landsoverretten.

Den Bemærkning forudskikkes, at da Prokurator P. Melsted

har uindskrænket Fuldmagt fra Kjøbmand Thomsen til at modtage Anlæg af Sager, der vedrøre hans faste Eiendomme her i Landet, derunder indbefattet Ellidaanen, kunde han med Foje indstævnes paa Thomsens Vegne. Paa den anden Side findes mindre Foje til i nærværende Sag, der er anlagt paa det Offentliges Vegne til Udredelse af Bøder, at domme Mandatarius paa Mandantens Vegne, men Landsoverretten finder dog efter Omstændighederne ikke tilstrækkelig Anledning til af den Grund at annullere Underrettsdommen.

Det er anerkjendt, at Kjøbmand H. Th. A. Thomsen fanger Lax i Ellidaanen, blandt Andet ved at opdæmme den med Gjerder og Laxekister, hvilken Fremgangsmaade han har anvendt i en Række af Aar, idet han gjør gjældende, at han er Enejer af hele Laxefiskeriet i Elven, ligesom det ogsaa saavel i Stævningen til Underretten som i Aktionsordren er forudsat, at han alene ejer bemeldte Fiskeri. Det Spørgsmaal, som Anklagemyndigheden saaledes her har forelagt Domstolene, indskrænker sig altsaa til, om Tiltalte har gjort sig skyldig i en Lovovertrædelse, nemlig Overtrædelse af Lov 11 Mai 1876 § 2, ved at opdæmme Ellidaanen, naagtet alt Laxefiskeri i Aaen tilhører ham, og i bekræftende Fald hvilken Straf han derfor har paadraget sig. Ved Afgjørelsen af dette Spørgsmaal maa Landsoverretten lægge særlig Vægt paa den Omstændighed, at den nævnte Lov ifølge sin Overskrift ikkun indeholder et Tillæg til Jonsbogens Landsleiebalks Kap. 56, men ved de Ord synes Loven selv at antyde, at dens Hensigt ikke er at forandre bemeldte Kapitels Forskrifter, men alene den, saavel nærmere at forklare disse som at tilføje yderligere Bestemmelser i samme Retning. Forsaavidt særlig angaar Lovens § 2, gjentager den Forbudet i Ibs. Llb. Kap. 56 imod Opdæmninger af Elve, hvor der drives Fiskeri, og giver nærmere Forskrifter om, hvilke Dæmninger og faste Fiskeindretninger ere forbudte, ganske i samme Retning som Jonsbogen, men idet dens Bestemmelser indskrænke sig til at danne et Tillæg til Jonsbogens Bestemmelser, synes de ikke at være anvendelige paa andre Fiskeelve end dem, som Jonsbogen har for Oje, nemlig de Elve, hvor Fiskeriet tilhører flere end én Eier, hvorhos Ordene i bemeldte Lovparagraf aldeles ikke komme i Strid med denne Opfattelse, idet Paragrafens Slutningsbestemmelse tvertimod synes at bestyrke den.

Ifølge det Foranførte kan Landsoverretten ikke skjonne, at Kjøbmand Thomsen, naar han anses at være eneste Eier af Laxefiskeriet i Ellidaanen, har overtraadt Lov 11 Mai 1876 § 2, hvorfor han vil være at frifinde for det Offentliges Tiltale i denne Sag, og alle af Sagen saavel for Under- som Overretten flydende Omkostninger, derunder Salær til den befalede Aktor og Defensor for Overretten, der bestemmes til 10 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Vel har Underdommeren beskikket Prokurator P. Melsted til at fungere som Kjøbmand Thomsens Defensor for Underretten, men da P. Melsted var indstævnet paa Kjøbmand Thomsens Vegne, var en saadan Beskikkelse unødvendig, hvorfor Landsoverretten maa holde for, at der ikke efter Omstændighederne tilkommer ham noget Salær for Underretten.

Nr. 111.

Advokat Levinson

contra

Kjøbmand H. Th. A. Thomsen (Def. Klubien),

der tiltales for Overtrædelse af Lov indeholdende et Tillæg til Jonsbogens Landsleiebalk, Kapitel 56, om Fredning af Lax af 11 Mai 1876 § 5.

Kjos og Gullbringa Syssels Extrarets Dom af 1 Oktober 1879: Tiltalte, Kjøbmand H. Th. A. Thomsen, bør udrede en Bøde af 40 Kr. til Seltjarnarnes Sogns Kæmnerkasse. Saa bør han og betale alle af denne Sag lovlige flydende Omkostninger. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Den islandske Landsoverrets Dom af 5 April 1880: Tiltalte, Kjøbmand H. Th. A. Thomsen, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Alle af Sagen lovlige flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Jon Jonsson og Pall Melsted, 10 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Ved kgl. Ordre af 19 November 1880 er Højesteret be- myndiget til at tage denne Sag under Paakjendelse, uanset at dens Gjenstand maatte befindes ikke at udgjøre summa appellabilis.

Da det ifølge de Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger ikke tør antages, at Mellemmummene mellem Tremmerne i Tiltaltes Laxekister i Ellidaaen ikke ere saa store, at en Lax af 9 Tommers Tykkelse kan smutte igjennem, maa det have sit

Forblivende ved, at Tiltalte er frifunden for det Offentliges Tiltale, ligesom ogsaa Overrettsdommens Bestemmelser om Sagens Omkostninger tiltrædes.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Advokaterne Levinsen og Klubien tillægges i Salarium for Højesteret hver 60 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Nærværende Sag er for Underretten anlagt ifølge Amtets Befaling imod Kjobmand H. Th. A. Thomsen, Eier af Laxefiskeri i Ellidaaen, for Overtrædelse af Lov indeholdende et Tillæg til Jonsbogens Landslejbalks Kap. 56 om Fredning af Lax af 11 Mai 1876 § 5. Han sigtes saaledes for, at Mellemruminene mellem Tremmerne i hans Laxekister i bemeldte Elv ikke ere store nok til, at en 9 Tommer tyk Lax kan smutte gennem dem, og ved en for Kjos og Gullbringa Syssels Extraret den 1 Oktober 1879 afsagt Dom er han idømt en Bøde af 40 Kroner, der tilfalder Seltjarnarnes Sogns Kæmnerkasse samt til at udrede alle af Sagen lovlig flydende Omkostninger, men den Dom er ifølge Tiltaltes Begjæring indanket for Overretten.

Den 14 Juli f. A. foregik ifølge Amtets Foranstaltning en Synsforretning over Tiltaltes Fiskeriindretninger i Ellidaaen, hvortil vedkommende Dommer havde udnævnt 2 Althingsmænd, Bønderne Hjalmar Pjetursson og Pall Palsson. I den af disse Mænd foretagne Synsforretning udtales, at Laxekisterne i Ellidaaen i det Hele ere 4, nemlig i den sydlige Elv 1 Kiste med 2 Rum i dens Hovedarm, men i den mindre Arm 1 Kiste med 1 Rum, og i den nordlige Elv 1 Kiste med 2 Rum samt 1 Kiste med 1 Rum i en Arm, som flyder ud fra Hovedaaen nedenfor Kisten med de to Rum; at Tremmerne i Kisterne have en Længde af mindst 1 Alen $9\frac{1}{2}$ Tomme, men mest 1 Alen 13 Tommer; at Mellemrummet mellem Tremmerne paa de fleste Steder er $1\frac{6}{12}$ Tomme, paa enkelte Steder $1\frac{9}{12}$ Tomme og paa 2 Steder $1\frac{10}{12}$ Tomme; at Tremmerne ere stillede horisontalt, ere firkantede og vender Kunterne parallelt imod hinanden. Dernæst udtale Synsmændene som deres bestemte Anskuelse, at ingen 9 Tommer tyk Lax kan smutte mellem Tremmerne i bemeldte Laxekister, idet de gaa ud fra som givet, at Laxen altid svøm-

mer paa Bugen, men for at den saaledes kan komme mellem Tremmerne udfordres ifølge deres Formening, at Melletrummet mellem disse er rigelig 3 Tommer, idet en 9 Tommer tyk Lax formentlig har det Tvermaal fra Bugen til Ryggen. Synsmændene ere mest tilhøjelige til at antage, at Laxen ikke paa Siden kan smutte mellem Tremmerne, hvilket de dog ikke tør udsige med Bestemthed, men for at den paa Siden kan komme igjennem Tremmerne, maa Melletrummet mellem disse ifølge deres Formening være $\frac{1}{12}$ Tomme større end Laxens Tykkelse fra Side til Side.

Paa den anden Side har Tiltalte gjort gjældende, at Laxen, naar den formedelst Mangel paa Plads eller Modstand eller Mangel paa Vand ikke kan komme frem ved at svømme paa Bugen, svømmer paa Siden, og at en 9 Tommer tyk Lax saaledes kan smutte mellem Tremmerne i hans Laxekister i Ellidaaen; hvad han saaledes anfører om Laxens Svømmemaade, naar den moder Modstand eller Vandet er saa lavt, at den ikke kan svømme paa sædvanlig Maade, har han gjort sandsynlig ved Erklæringer fra naturkyndige Mænd. Synsmændene have ikke kunnet forklare, hvilket Tvermaal en 9 Tommer tyk Lax har Side til Side, idet de ikke have havt nogen 9 Tommer tyk Lax til at undersøge eller maale, men alene større Lax, og naar det desuden tages i Betragtning, at der ikke imod Tiltaltes Benægtelse er fort noget Bevis for, at Synsmændene forstaa dem paa Laxefiskeri i Laxekister, kan den af dem afgivne Erklæring ikke tages tilføje som et tilstrækkeligt Bevis for, at en 9 Tommer tyk Lax ikke kan smutte mellem Tremmerne i Tiltaltes Laxekister i Ellidaaen.

Idet nu ovennævnte Lov af 11 Mai 1876 § 5 ikkun bestemmer, at Melletrummene mellem Tremmerne i de Gitter, som anbringes i Fiskeindretninger, bør være saa store, at en Lax af 9 Tommers Tykkelse kan smutte igjennem, men uden nærmere at angive, hvor store Melletrummene maa være, for at en Lax af den anførte Tykkelse kan smutte igjennem, og der heller ikke under den her indankede Sag er tilvejebragt tilstrækkelige Oplysninger med Hensyn til dette Punkt, vil Tiltalte allerede af den Grund være at frifinde for det Offentliges Tiltale i denne Sag, uden at der findes Anledning til at undersøge, hvorvidt den af Tiltalte anførte Frifindelsesgrund er begrundet, at da Laxefiskeriet i Ellidaaen er en enkelt Mands Ejendom, ere de nævnte Lovbestemmelser uanvendelige paa samme.

Ifølge dette Sagens Udfald bør alle af samme flydende Omkostninger udredes af det Offentlige, derunder Salær til Aktor og Defensor for Overretten, der bestemmes til 10 Kr. til hver.

Med Hensyn til Sagens Behandling for Underretten bemærkes, at der er gaaet over 3 Maaneder fra Dommens Afsigelse,

indtil den blev forkyndt for Tiltalte eller hans Mandatarius, uden at Landsoverretten dog finder tilstrækkelig Anledning til deraf at lade resultere Ansvar.

Nr. 157.

Advokat Klubien

contra

Nicoline Jensine Jensen (Def. Buntzen),

der tiltales for Bedrageri og falsk Angivelse samt for Falsk.

Kriminal- og Politirettens Dom af 10 Febr. 1883: Arrestantinden Nicoline Jensine Jensen og Arrestanten Elias Vilhelm Jensen bor straffes, Førstnævnte med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Sidstnævnte med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor Prokuratorerne Juel og Nyegaard, med 20 Kr. til hver, udredes af Arrestantinden, dog at Arrestanten in solidum med hende deraf tilsvarende en Trediedel.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Nicoline Jensine Jensens Vedkommende anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Klubien og Etatsraad Buntzen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestantinden Nicoline Jensine Jensen og Arrestanten Elias Vilhelm Jensen, af hvilke Førstnævnte er født den 6 April 1856 og senest anset ved denne Rets Dom af 28 December 1875 efter Straffelovens § 230, 1ste Led, og § 225 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og ved Helsingør Kjøbstads Extraretsdom af 28 Marts 1877 efter Straffelovens § 231, 1ste Led og § 270

kfr. § 271 og § 276 samt § 62 mod ligo Arbejde i 1 Aar, modens Sidstnævnte — — — — —

tiltales under nærværende Sag, Arrestantinden for Bedrageri og falsk Angivelse samt for Falsk, Arrestanten for Delagtighed i Bedrageri, og er det i saa Henseende ved de af dem afgivne Tilstaaelser og det iøvrigt Oplyste godtgjort, at de have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

I afvigte Efteraar have Arrestantinden og Arrestanten, medens de levede sammen, efter fælles Aftale og til fælles Fordel svigagtig pantsat en Dyne af Værdi 8 Kr., som Arrestantinden ifølge Lejekontrakt af 28 September f. A. havde lejet af Pantelaaner Ferdinand Samuel Dencker, og et Tæppe af Værdi 5 Kr., som Arrestanten havde lejet af Fjerhandler Villhelm Nielson, hvorhos Arrestantinden paa egen Haand i samme Tidsrum svigagtig har pantsat en af Nicoline Jensine Hansen, Marskandiser Hammers Enke, lejet Dyne af Værdi 22 Kr., en Havelock af Værdi 2 Kr., som Pigen Inger Johanne Paulsen havde betroet hende til Omsyning, og noget Bornetøj af Værdi 1 Kr., som var udleveret Arrestantinden af bemeldte Pige til Brug for dennes Barn, som var sat i Pleie hos Arrestantinden. — Da Arrestantinden oprettede den ovennævnte Lejekontrakt med Pantelaaner Dencker, underskrev hun, der iøvrigt ved Leiemaalets Oprettelse ikke vil have havt nogen bedragerisk Hensigt, samme med det opdigtede Navn Laura Jensen, idet hun holdt sit virkelige Navn skjult, fordi hun, som hun har angivet, ikke vildo fornaade dette for Dorthen Nielsdatter, Jensens Hustru, som dengang gik hende tilhaande i Hjemmet. — Endelig har Arrestantinden den 7 Oktober f. A. mod bedre Vidende for Politiet angivet bemeldte Jensens Hustru som skyldig i Tyveri, idet hun sigtede denno for at have frastjaalet hende en Dyne, hvilken Sigtelse hun under den paafølgende Undersøgelse udvidede derhon, at hun endvidere falskeligt beskyldte Jensens Hustru for at have frastjaalet hende nogle andre Gjenstande og et kontant Pengeløb af 3 Kr. Som Følge af Angivelsen har Jensens Hustru været underkastet gjentagne Forhor, men den falske Anmeldelse har i øvrigt ikke havt skadelige Følger for hende, som allerede ved Sagens Begyndelse hensad i Strafanstalten paa Christianshavn for at afsone en hende ved Rettens Dom af 30 September f. A. efter Straffelovens § 253 idomt Straf af Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Arrestantinden, der ikke vil have gjort sig nærmere Redo for, hvilke Følger hendes falske Anmeldelse kunde medføre, har angivet, at Arrestanten har forledet hende til den, men dette er modsagt af Arrestanten og har heller ikke fundet nogen Bekræftelse ved det iøvrigt Oplyste.

Som Følge af Foranstaaende vil Arrestantinden være at anse efter Straffelovens §§ 225, 253 og efter § 275 jfr. § 268

og Arrestanten efter § 253 efter Omstændighederne, Arrestantinden med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Arrestanten med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Aktionens Omkostninger, derunder Salarer til de beskikkede Sagforere, hvis Sagforelse har været lovlig, med 20 Kr. til hver, ville være at udrede af Arrestantinden, dog at Arrestanten in solidum med hende deraf vil have at tilsvare en Trediedel.

Onsdagen den 9 Mai.

Nr. 173. Højesteretssagfører Bagger
 contra
 Lauritz Christian Nielsen (Def. Buntzen),

der tiltales for Tyveri og Overtrædelse af Politilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 10 Marts 1883: Arrestanten Lauritz Christian Nielsen bør straffes med Tugthusarbejde i 5 Aar samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salarer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Winther og Mundt, 25 Kr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, ved hvilke intet Væsentligt findes at bemærke,

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Etatsraad Buntzen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Lauritz Christian Nielsen, der er langt over kriminol Lavalder,

og senest anset ved Højesteretsdom af 29de Juni 1877 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet Tyveri, i Overensstemmelse med bemeldte Lovs § 241, 1ste Led, efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri og efter §§ 100, 101, 107 og 275 jfr. § 270 med Tugthuærbejde i 5 Aar, tiltales under nærværende Sag for Tyveri og Overtrædelse af Polititilhold, og er ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste overbevist om at have mod et ham ved hans Aflevering til Fattigvæsenet den 21 August f. A. til Kjøbenhavns Politiprotokol over mistænkelige Personer under sædvanlig Straffetrudsel givet Tilhold, den 15 September næstefter uden Tilladelse forladt det ham af Ladogaarden, hvor han af Fattigvæsenet var anbragt, anviste Arbejde, uden endnu at være vendt tilbage til denne Anstalt, da han den 6 Oktober f. A. blev anholdt i Sagen.

I Tyveri sigtes Arrestanten navnlig for at have gjort sig skyldig med Hensyn til en Dyne, to Puder og et Lagen, hvilko Gjenstande — ifølge en af Bryggerknægt Mads Christian Petersen, boende i Eiendommen Nr. 2 C i Falkoneralleen, den 6 Oktober f. A. gjort Anmeldelse paa Frederiksborg Politistation og sammes senere i Retten afgivne beedigede Forklaring — ere bemeldte Petersen frastjालne den nævnte Dag i Tidsrummet mellem Kl. 7 Formiddag og Kl. 9¹/₂ Aften fra et Kvistkammer i den anførte Ejendom, paa hvilket de havde ligget paa en dersteds staaende Seng. At Doren til dette Kvistkammer ved Udførelsen af Tyveriet paa samme har været afaanset og er opdirket af Tyven med falsk Nøgle, giver det Oplyste Føje til at antage, men Bevis for, at Tyveriet overhovedet er udført indbrudsvis, er ikke tilvejebragt, saa at der ved Sagens Paadømmelse vil være at gaa ud fra, at dette ikke har været Tilfældot.

Arrestanten har nægtet sig skyldig i dette Tyveri, ligesom han har nægtet nogensinde at have været i den Ejendom, hvor det er begaaet, eller at have været i Besiddelse af nogen af de Gjenstande, der ved samme ere stjालne. Ved det i Sagen Oplyste og særlig ved de Vidneforklaringer, der ere afgivne af Pantelaanerne Olo Mortensen, Niels Peter Larsen og Rasmus Sørensen, der have deres Laaneforretninger den første i Larsbjørnstræde, de to sidste i St. Pederstræde, samt af Sørensens Husjomfru Dorteia Petersen, maa det imidlertid mod Arrestantens Benægtelse af ialtfald at mindes noget herom, anses bevist, at Arrestanten den 6 Oktober f. A. en Timestid efter Middag har været i Besiddelse af en Dyne, to Puder og et Lagen, hvilke Gjenstande han forgjæves søgte at skaffe sig Laan paa, senest i nævnte Sørensens Forretning, og lod blive tilbage dersteds, da han — faa Minutter før han af ovennævnte Pantelaaner Mortensen blev foranstaltet anholdt paa Hjørnet af Vester- og Nørrevold — aabenbart anende Uraud, greb en sig tilbydende Lejlighed til at forlade Sørensens Forretningslokale. I bemeldte Gjenstande

har Bryggerknægt Mads Christian Petersen gjenkjendt de ham ved det heromhandlede Tyveri frastjaltne, ligesom han med Hensyn til dem har aflagt Tilhjemlingsed og tilvejebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Bevis for sin Ejendomsret til dem. Derhos tyde Sagens Omstændigheder bestemt hen paa, at Arrestanten den 6 Oktober f. A. mellem Kl. 10 og 11 Formiddag har været tilstede paa Gjerningsstedet, og navnlig har Jernbandedrager Carl Andreas Milner forklaret under Ed, at han, der den 5 Oktober f. A. flyttede ind i Ejendommen Nr. 2 C i Falkoneralleen, i Arrestanten med Bestemthed gjenkender en Person, hvom han Dagen efter at være flyttet herind, om Formiddagen ca. Kl. 10¹/₂ traf paa Trappegangen udenfor Eiendommens Kvistkamre, og som gav sig i Samtale med ham, bildte ham ind, at han boede paa 1ste Sal i Ejendommen og forblev paa Stedet, da han, Milner, efter ca. 5 Minutters Forløb forlod det og gik til sine Tjenesteforretninger. Under disse Omstændigheder i Forbindelse med, at Arrestanten i Sagen har afgivet Forklaringer, der dels ere bevislig usandfærdige, dels i høj Grad bære Præget af at være det, samt at hans foregaaende Vandel og Færd nok som vidner om hans Tilbojelighed til at begaa Tyveri og ved lognagtige Benægtelser søge at unddrage sig Straf herfor, findes der at foreligge et efter D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Frdn. 8 September 1841 § 6, tilstrækkeligt Bevis til mod Hensyn til de ovenanførte 3 Stykker Sengklæder og et Lagen, hvilke Gjenstandes Værdi er ansat til ialt 46 Kr., at domme Arrestanten for uljemet Besiddelse af stjaaltne Koster og som den, der selv har stjaalet dem.

Forsaavidt Arrestanten tillige har været sigtet for, formentlig ved samme Lejlighed, som han begik bemeldte Tyveri, at have paa et andet Kvistkammer i den omtalte Ejendom stjaalet en Kjedel og et Skjært, er der for Rigtigheden heraf mod hans Benægtelse ikke tilvejebragt Bevis.

I Medfør af Foranførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri samt efter § 1 i Lov af 3 Marts 1860 og findes Straffen efter Omstændighederne at burde bestemmes under Et til Tugthusarbejde i 5 Aar, hvorhos han vil have at betale Aktionens Omkostninger.

Nr. 81. Forhenværende Gaardmand **Henrik Andersen**
(Bagger efter Ordre)

contra

sin Hustru **Ane Lisbeth**, født **Olsen** (Levinsen efter Ordre),

betr. Spørgsmaal om Ægteskabs Ophævelse paa Grund af Desertion.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 16 Januar 1882: Indstævnte Ane Lisbeth Andersen, født Olsen, bør for Tiltale af sin Mand, Citanten, forhenværende Gaardmand Henrik Andersen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. I Salær tillægges Overretsprokuratorerne Maag og Wolff hver 30 Kr. og Underretsprokuratorerne Larsen og Thomsen i Næstved henholdsvis 16 Kr. og 10 Kr., hvilko Salærer udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret blive at ophæve og de Parternes befalede Sagførere her for Retten tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 2 Kroner. Højesteretssagfører Bagger og Advokat Levinsen tillægges i Salarium for Højesteret hver 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Under nærværende Sag paastaar Citanten, forhenværende Gaardmand Henrik Andersen af Gjelsted, efter dertil meddelt fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Maag, sit under 15 Mai 1866 med sin indstævnte Hustru Ane Lisbeth Andersen, født Olsen, indgaaede Ægteskab ophævet, fordi hun den 7 September 1873 skal uden skjellig Aarsag og uden hans Samtykke have forladt ham og deres fælles Hjem og ikke senere har villet vende tilbage, samt sig kjøndt berettiget til at indgaa nyt Ægteskab og Indstævnte tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Sulær til Proku-

rator Maag, hvilket Salær forventes udredet af det Offentlige. Indstævnte har, skjøndt lovlig stævnot, ikke personlig givet Møde under Sagen, hvorimod det for hende beskikkede Forsvar, Overretsprokurator Wolff, paa hendes Vegne har, næst at erklære, at hun i og for sig intet har at erindre imod Ægteskabets Ophævelse, benægtet, at hun har forladt Citanten uden skjellig Aarsag og uden hans Samtykke, men iøvrigt henstillet, om den paastaede Ophævelse af Ægteskabet maatte kunde finde Sted i Medfør af D. L. 3—16—15—2 Nr. 3, hvorhos han har paastaet Indstævnte frifunden for at betale Sagens Omkostninger, og derimod Citanten paalagt at udrede Salær til ham, hvilket Salær han i hvert Fald har begjært sig tillagt hos det Offentlige. Efter Sagens Oplysninger, derunder Citantens inden Retten odelig afgivne Forklaring, blev han og Indstævnte ved deres Ægteskabs Indgaelse bosatte i Rislev, hvor han forpagtede en Gaard paa 50 Aar, men paa Grund af Sygdom maatte han allerede i 1869 sælge Forpagtningen og han flyttede da med Indstævnte og deres to Døtre til Aversi, hvor han søgte og ogsaa fik en Ansættelse ved Jernbanen, hvilken han imidlertid ved sin Sygdom hindredes i at overtage, hvorefter han i 1871 flyttede her til Staden, hvor han henlaa paa Kommunchospitalet i 4 Maaneder, da han blev udskreven som uheldbædig og har siden Aaret 1873 været sengeliggende. I September 1873, da de boede i Klerkogade her i Staden, forlod Indstævnte ham og tog med den ene af deres Døtre til en gift Søster, medens den anden af Døtrene blev udsat i Pleje, og har Indstævnte derefter ernæret sig selv og Døtrene, hvorimod Citanten er under Fattigvæsenets Forsorgelse. I 1879 lejede han en Lejlighed hos en Gaardmand i Gjelsted og opfordrede Indstævnte til at flytte sammen med ham der, men saadant skete ikke og hun tjener for Tiden her i Staden. Efter Citantens Fremstilling var det uden hans Samtykke, at Indstævnte i 1873 forlod ham, og gjorde hun det, fordi hun var træt af at pleje ham og ikke kunde finde sig i at leve i Fattigdom, men ønskede at fore et frit Liv, som efter Citantens Formening gik over Anstændighedens og Sommelighedens Grændser. Rigtigheden heraf er imidlertid fra Indstævntes Side benægtet, hvorimod hun med Hensyn til Grunden til, at hun forlod Citanten, har ladet anbringe, at, da Citanten, efter i 1869 at have maattet skille sig ved Forpagtningen i Rislev, intet har kunnet fortjene til sit og sin Families Underhold, saa at de siden den Tid kun havde subsisteret ved at fortære den lille Kapital, de havde, og ved hvad hun havde kunnet fortjene, og da hun selv i 1873 havde været syg i 3 Maaneder, vare de komne i den yderste Nød, idet alt, hvad de paa nogen Maade kunde undvære af deres Tøj, var sat paa Assistentshuset og de bogstavelig lede Sult uden at have nogen Udsigt til at finde Udkommet, saalænge de forbleve sammon;

under disse Omstændigheder var det da, at hun tog bort med Børnene med Citantens fulde Vidende og, som hun, efter hvad der gjentagende havde været talt imellem dem om det Haabløse i deres Stilling, antog, tillige med hans Bifald, saameget mere som der var sørget for, at hun ogsaa efter deres Bortrejse kunde faa den Pleje, han havde behov, indtil han kunde komme under det Offentliges Forsorg. Da Citanten ikke bestemt har modsagt og enduindro modbevist Rigtigheden af, hvad der saaledes fra Indstævntes Side er anført, og da det, selv om Citanten ikke maatte have samtykket i, at Indstævnte forlod ham, dog maa erkjendes, at hun hertil havde skjellig Aarsag, naar han ikke kunde skaffe hende og deres Børn det Fornødne til Livets Ophold, kan Indstævnte ikke anses at have gjort sig skyldig i nogen desortio malitiosa, og Citanten kan saaledes ikke paaberaabe sig D. L. 3 - 16—15—2 Nr. 1 for at erholde Ægteskabet ophævet.

Forsnavidt Citanten derhos har anbragt, at Indstævnte trods hans gjentagne Opfordringer stedse har vægret sig ved at flytte til ham og navnlig, da han i 1879 havde lejet dem ovennævnte Lejlighed og hans Familie derhos havde tilsikkert dem fornødent Livsophold i Forening med, hvad Citanten fik af det Offentlige, har gjentaget sin Vægning, idet hun efter Citantens Anbringende fandt denne Lejlighed for simpel og derhos tilføjede, at hun, naar hun vilde leje en bedre Lejlighed i en Kjobstad og hans Familie vilde understøtte dem saaledes, at de ikke trængte til Hjælp af det Offentlige, vilde komme tilbage, da hun Indstævnte ogsaa benægtet Rigtigheden af denne Fremstilling, idet hun har anbragt, at hun ingensinde har været uvillig til at forny Samlivet med Citanten, naar han kunde skaffe Sikkerhed for, at de kunde faa deres Udkomme uden Hjælp af det Offentlige, og at hun ogsaa kun vægrede sig ved at komme til ham i den af ham i 1879 lejede Bolig, fordi Meningens var, at de tildels skulde leve af Fattigvæsenets Hjælp, og Citantens Familie slet ikke havde tilsikkert dem noget, hvorhos hun dog ogsaa tilføjede, at hun vilde foretrække at bo i en Kjobstad fremfor paa Landet, fordi hun i en saadan bedre vilde kunne fortjene noget. Da Citanten ikke herimod har godtgjort, at Indstævnte af anden Grund end den af hende indrømmede har vægret sig ved at forny Samlivet med ham, eller har oplyst, paa hvilken Maade hans Familie i 1879 havde lovet at sikre ham og Hustru det Fornødne til Udkommet, og da en Hustru ikke kan anses forpligtet til at flytte til Mandens Hjem, naar hun ikke her kan forsørge hende og deres Børn uden Fattigvæsenets Hjælp, findes Indstævntes Vægning ved at forny Samlivet med Citanten ikke at kunne henføres under D. L. 3—16—15- 2 Nr. 3, og den paastaede Ophævelse af Ægteskabet kan derfor ikke finde Sted, men Indstævnte vil i saa Henseende blive at frifinde. Sagens Omkostninger vilde være at ophæve, og tillægges der Overrets-

prokuratorerne Maug og Wolff i Salær hver 30 Kr. samt Underretsprokuratorerne Larsen og Thomsen i Næstved, der har givet Møde under et inden Tybjerg Herreds Ret optaget Thingsvidne henholdsvis for Citanten og Indstævnte, den Førstnævnte 16 Kr. og den Sidstnævnte 10 Kr., hvilke Salærer alle ville være at udrede af det Offentlige. Den befalede Sagforelse har været lovlig. Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Torsdagen den 10 Mai.

Nr. 183. Højesteretssagfører Hansen
 contra
Jens Peter Knudsen (Def. Halkier),
 der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 10 Marts 1883: Arrestanten Jens Peter Knudsen bør straffes med Tugthusarbejde i 3 Aar, samt betale Sagens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Engberg og Winther, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
 kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Halkier 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Jens Peter Knudsen, der er født den 1ste Marts 1848 og senest anset ved Højesteretsdom af 30 August 1880 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, er under nærværende mod ham for Tyveri anlagte Sag sigtet for at have den 29 November f. A. ca. Kl. 5 Eftermiddag fra en Vogn, der kjortes af Bagerkusk Frederik

Jørgen Petersen og som denne havde ladet holde nogle Ojeblikke uden Tilsyn i Sværtegade, medens han udrettede et Ærinde i en Høkerboutik i denne Gade, stjaalet et til 5 Kr. vurderet Hestedækken, der laa paa denne Vogn og tilhørte Petersens Husbond, Bagermester Hans Peter Vilhelm Clausen. Arrestanten har imidlertid, under Paaberaabelse af at have været i beskjenket Tilstand, nægtet at vide af, at han har gjort sig skyldig i bemeldte Tyveri; dog har han i Lobet af Undersøgelsen i flere Forhør vedgaaet, at han mindes, at han ved den anførte Lejlighed har været i Besiddelse af det omtalte Dækken, om end hverken, hvorledes han er kommen i Besiddelse af det eller, hvorledes han har skilt sig ved det, og forsaauidt han i de paafølgende Forhører atter har tilbagekaldt, hvad han saaledes har vedgaaet, vil hertil efter Omstændighederne ikke kunne tages Hensyn. Ved de i Sagen af Tjenestekarl Niels Peter Reinicke, formeldte Bagerkusk Frederik Jørgen Petersen og Politibetjent Nr. 60, Berner, afgivne Vidneforklaringer maa det anses godtgjort, at Arrestanten ved den i Sagen omhandlede Lejlighed, om end noget beskjenket, langt fra har været det i saadan Grad, at han ikke skulde vide af, hvad han foretog sig eller kunne mindes, hvad han havde foretaget sig. Iøvrigt er i Sagen Følgende oplyst: Nysmeldte Tjenestekarl Reinicke har forklaret under Ed, at han, idet han den nævnte Dag og Tid passerede Sværtegade, saa Arrestanten stjæle et Dækken, der laa paa den omtalte i Gaden holdende Vogn, men strax efter, ved at bemærke, at han blev inagtaget af ham — Reinicke — kaste det stjaalne Dækken ind ad en i Nærheden værende Gadedør og fjærne sig ad Pilestræde til. Reinicke hentede nu formeldte Bagerkusk Petersen i den Boutik, hvori denne befandt sig under det saaledes Passerede, og underrettede ham om dette, hvorpaa begge begave sig hen til den omtalte Gadedør, indenfor hvilken de fandt Dækkenet liggende. Strax efter kom Arrestanten tilbage i Sværtegade, afført en Bluse og en Kaskjet, han havde baaeret, da han stjal Dækkenet, men vendte om, da han saa Reinicke og Petersen staa udenfor Gadedøren. Efterat Reinicke derpaa havde meddelt Petersen, at Arrestanten var den, der havde stjaalet Dækkenet fra hans Vogn, fulgte begge efter ham, indhentede ham, og bragte ham, da han nægtede Tyveriet og foregav at tjene et Sted i Sværtegade, men ikke var istand til at paaavise dette, til 2den Politistation, hvor de samtidig afleverede det i Gadedøren fundne Dækken. Reinicke har i Arrestanten bestemt gjenkjendt den Person, han som omforklaret saa stjæle Dækkenet. Bagerkusk Petersen har om, hvad der er passeret, efter at han af Reinicke i den omtalte Boutik blev underrettet om Tyveriet — selvfølgelig med Undtagelse af den af Arrestanten foretagne Forandring af sin Paaklædning — afgivet en med Reinickes foranførte, ganske stemmende Vidneforklaring, samt i det i Gadedøren

fundne Dækken gjenkjendt et hans Husbond, Bagermester Clausen tilhørende, der havde ligget paa hans Vogn, da han saa Ojeblikke, forinden han blev underrettet om Tyveriet, efterlod denne holdende i Sværtegade uden Tilsyn. Han har bekræftet med Ed, at Dækkenet er bortkommet fra Vognen uden hans Vidende og Villie og har i Arrestanten bestemt gjenkjendt den Person, der blev ham paavist af Reinicke, som den, der havde stjaalet det. Politibetjent Nr. 60, Berner, der efterat Arrestanten som foranført var indbragt paa 2den Politistation, her tog Forklaring af ham til en Politirapport, har erklæret under Ed, at Arrestanten for ham først vedgik, at han fra en i Sværtegade holdende Vogn havde tilvendt sig et Dækken, som han derefter havde kastet fra sig i en Gadedor, men derpaa fragik denne Tilstaaelse og forklarede, at han hverken huskede at have tilvendt sig noget Dækken, eller at have været i Besiddelse af det foromtalte, paa Stationen afleverede. Bagermester Hans Peter Vilhelm Clausen har bekræftet med Ed, at dette Dækken er ham tilhørende og frakommet ham mod hans Vidende og Villie, og hans Eiendomsret til samme er bevidnet foruden af formeldte hans Kusk af hans Broder, Malersvend Lorentz Christian Clausen. Af en saamtidig med Arrestanten i Varetægtsarrest hensiddende Person er forklaret, at han, medens han og Arrestanten i Januar Maaned d. A. en Tid sad i samme Arreststue, blev overhængt af Arrestenten med Anmodninger om at paatage sig Skylden for det denne paasigtede Tyveri, saalænge indtil han, hvem Arrestanten lovede at ville tilsende Fødevarer, naar han blev løsladt, tilsidst gav efter for ham, idet han gik ud fra, at det heromhandlede Tyveri ikke vilde kunne paaføre ham yderligere Straf, end den han som skyldig i Indbrudstyveri allerede havde forskyldt. Bemeldte Person bad sig ogsaa den 12 Januar d. A. fremstillet for Forhørsdommeren i den Afdeling af Retten, ved hvilken hans Sag blev behandlet, og vedgik sig skyldig i det heromhandlede Tyveri, men fragik dette endnu samme Dag og oplyste Grunden til, at han havde paataget sig Skylden herfor. Arrestanten har erkjendt at have siddet i Fællesarrest med bemeldte Person, men forøvrigt nægtet Rigtigheden af, hvad denne ham betræffende har forklaret. Efter hvad der saaledes er oplyst i Sagen, hvortil endvidere kommer, at Arrestantens foregnaende Vandel vidner stærkt om hans Tilbojelighed til at begaa Tyveri, findes der at foreligge et i Medfør af Frdn. 8 September 1841 fyldestgjørende Bevis for, at Arrestanten i fuldstændig tilregnelig Tilstand har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Tyveri, og Arrestanten vil derfor være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 3 Aar, hvorhos han vil have at betale Sagens Omkostninger.

Nr. 172.

Advokat Halkier

contra

Claus Frederik Sparvath (Def. Nellemann),

der tiltales for Overtrædelse af det i Straffelovens § 210 eller dog § 203 ommeldte Forhold.

Meerløse-Tudse Herreders Extrarets Dom af 14 December 1882: Arrestanten Claus Frederik Sparvath af Stenlille bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, saavel som udrede alle Aktionens Omkostninger, hvorunder i Salærer til Aktor, Sagfører Ohlmann, og til Defensor, Prokurator Christensen, 10 Kr. til hver. Dommen at fuldbyrdes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 Marts 1883: Arrestanten Claus Frederik Sparvath bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underretsdømmen ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Nissen og Bloch, betaler Arrestanten 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og med Bemærkning, at det uanset de efter Dommens Afsigelse afgivne Forklaringer man antages, at det var Tiltalte bevidst, at det omtrent var i den Retning, hvori Niels Rasmussen befandt sig, at han affyrede Skuddet,

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Nellemann 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Premisser hedder det: Under nærværende, fra Meerløse-Tudse Herreders Extraret indankede Sag

tiltales Arrestanten Claus Frederik Sparvath for det i Straffelovens § 210 eller dog § 203 ommeldte Forhold.

Ifølge Arrestantens egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste ere Sagens Omstændigheder følgende: Da Arrestanten sammen med en Kammerat den 23 November f. A. var paa ulovlig Jagt i Frydondal Skove, bleve de opdagede af Skovarbejder Niels Rasmussen af Frydondal, som gik efter dem og, da de toge Flugten, forfulgte dem først i Forening med en anden Skovarbejder og derefter alene. Da de vare komne over Skovhegnet ind paa Gaardmand af Syvendekjøb Jens Christensens Jorder, ikke langt fra Hegnet mellem disse og Morkegaard's Mark, forlangte Arrestanten sin Jagtbosse af sin fornævnte Kammerat, der i nogen Tid havde båret den, og affyrede derefter staaende lige bag Skovhegnet Bossens ene Løb, som var ladet med Hagl, i den Retning, hvori han kunde skimte bemeldte Niels Rasmussen, som befandt sig inde i Skoven i ca. 50 Alens Afstand fra Arrestanten. De fleste af Haglene bleve opfangede af de mellem Arrestanten og Niels Rasmussen staaende Træer og Buske, men to af dem ramte Sidstnævnte i Panden, hvisaarsag denne vendte om og løb tilbage. Medens det ene af Haglene ikke var trængt dybere ind, end at Niels Rasmussen selv kunde pille det ud, havde det andet sat sig fast i Pandebenet over højre Øje, og paa dette Sted fandtes der ved den af vedkommende Læge samme Dag anstillede Undersøgelse et nabent nærtstort blodende Saar med ujævne Rande, som indtog Midten af et toppet, svuldent Parti af en Krones Størrelse, som skyldtes en Blodudtrængning under Huden. Ved den paa Foranledning af Underretten den 7 Februar d. A. foretagne fornyede Lægeundersøgelse havde Haglet inidlertid indkapslet sig i Huddukket og vil ifølge Lægens Erklæring herefter ikke komme til at indvirke skadeligt paa Niels Rasmussens Hælbredstilstand hverken lokalt eller universelt.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 22 Juni 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Trycks Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairen.

Ny Række. Høiesteretsaaret 1883—84. Nr. 15-16.

Torsdagen den 10 Mai.

Nr. 172.

Advokat Halkier

contra

Claus Frederik Sparvath (Def. Nellemann).

Af de tildels dog først efter Sagens Indbringelse for Overretten tilvejebragte nærmere Oplysninger om de lokale Forhold paa Gjærningsstedet fremgaar, at der mellem det Sted, hvor Arrestanten stod, da han affyrede Skuddet, og det Sted, hvor Niels Rasmussen befandt sig, da han blev ramt af Haglene, stode indtil i en Afstand af 27 Alen fra Arrestanten i tæt Klynge endel Hasseltræer, Tjørne, unge Bøge og vilde Kirsebærtræer, som afgave en Tykning, og af hvilke flere bære Spor af indtrængte Hagl, samt at der 10 Alen længere borte fra Arrestanten stod et stort Bøgetræ, ligesom Niels Rasmussen selv befandt sig mellem to andre store Bøgetræer, hvilke tre sidstnævnte Træer ligeledes alle bære Spor af indtrængte Hagl. Ifølge det af Forhørsdommeren og Retsvidnerne, ved deres Besigtigelse af de omhandlede Stedforhold, den 8 Februar d. A. afgivne Skjon, kunde Niels Rasmussen, der var tilstede og blev opstillet først paa det Sted, hvor han befandt sig, da han blev ramt af Haglene, og derefter paa det Sted, hvor Arrestanten vil have skimtet ham, lige før han affyrede Skuddet, nemlig lidt længere tilbage, i begge Stillinger kun utydelig skimtes fra det Sted, hvor Arrestanten stod, da han skød, og maatte derhos den fornævnte Tykning og det nærmest ved samme staaende store Bøgetræ i hvert Fald, naar henses til, at det affyrede Bøsselob havde været overløst med Hagl, ifølge det afgivne Skjon antages at have udelukket enhver Skudsikkerhed, idet Haglene ikke usandsynligen vilde blive opfangede af Træerne. Arrestanten har vel nu erkjendt, at han burde have forudset Muligheden af, at Niels Rasmussen

kunde blive ramt af Skuddet, men vil dog ikke have tænkt derpaa, idet han stolede paa, at Tykningen vilde opfange Haglene, og det var ifølge hans Forklaring ikke hans Hensigt at saare Niels Rasmussen, men alene at skræmme ham og faa ham til at opgive Forfølgelsen, hvorved dog kan bemærkes, at Arrestantens Ledsager har forklaret, at Arrestanten, da han spurgte ham, om han havde sigtet paa Forfølgeren, gav et bekræftende Svar. Da Arrestanten imidlertid har tilstaaet, at han kunde skimte Niels Rasmussen, da han affyrede Skuddet og at han vel ikke tog bestemt Sigte, hvilket han heller ikke kunde, men dog affyrede Skuddet i den Retning, hvori han skimtede ham, og da hans Anbringende om, at han ikke destomindre ikke har tænkt sig Muligheden af, at Niels Rasmussen kunde blive ramt af Skuddet, og, at det alene var hans Hensigt at skræmme sidstnævnte, ikke er bestyrket ved nogetsomhelst, findes Arrestantens Forhold at burde tilregnes ham som forsættlig. Det maa derfor billiges, at Arrestanten, som er født den 6 April 1850, og som ved Meerlose-Tudse Herreders Extraretsdomme af 12 April 1873 og 28 Marts 1878 for Tyveri og for Dokumentfalsk har været anset med Fængsel paa Vand og Brød henholdvis i 3 Gange 5 Dage og 2 Gange 5 Dage, ved den indankede Dom er anset efter Straffelovens § 203, men findes Straffen, som ved Underrettsdommen er bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Medens Underrettsdommen altsaa forsaavidt vil være at forandre, vil den derimod være at stadfæste med Hensyn til Bestemmelserne om Aktionens Omkostninger, der retteligen ere paalagte Arrestanten.

Fredagen den 11 Mai.

Nr. 134.

Etatsraad Buntzen

contra

Tømmermester **Hans Griese** (Def. Nellemann),

for Overtrædelse af Straffelovens § 294, eller ialtfald af § 41 i Politivedtægten for Kjøbenhavns Amts nordre Birk.

Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extrarets Dom af 3 April 1882: Tiltalte Tømmermester Hans Griese af Jægersborg Allé bør til nordre Birks Politikasse betale 15 Kr. i Bøde. Saa betaler han og til Finantsministeriet 1 Kr. i Erstatning, ligesom han ogsaa udreder Sagens Omkostninger og derunder

Salær til Aktor, Prokurator Møller og til Defensor, Prokurator Diechmann, 10 Kr. til hver. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 6 Oktober 1882: Tiltalte Tommermester Hans Griese bør for Justitiens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger og derunder Salær til Aktor og Defensor for Underretten, Prokuratorerne Møller og Diechmann, 10 Kr. til hver, og til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Beyer og Lehmann, 15 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Om det end efter de Højesteret forelagte Oplysninger maa antages, at Jægersborg Allé henhører under de i Straffelovens § 294 omhandlede offentlige Gjenstande, vil Tiltalte dog ikke kunne dømmes for Overtrædelse af den nævnte Straffebestemmelse. Naar nemlig henses til, at han kun, efter for-gjæves at have opfordret den Skovbetjent, hvem det var overdraget at beskjære Træerne i Alleen, til at borttage de Grene, som hang ind over hans Ejendom og forulempede denne, selv har borttaget disse, og at hans Forklaring om ikkun at have afskaaret Grenene umiddelbart ved Stammen af Hensyn til Træerne selv ikke kan forkastes, har Tiltaltes Handling ikke den Karakter, som Straffelovens § 294 maa antages at forudsætte, men vilde kun kunne betegnes som en ulovlig Selvtægt, der ikke er Gjenstand for offentlig Paa-tale. Af lignende Grunde vil Tiltalte ei heller kunne anses skyldig i Overtrædelse af den i Aktionsordren nævnte Politi-vedtægts § 41, og han vil saaledes blive at frifinde for det Offentliges Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger ville være at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Hans Griese bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium til Etatsraad Buntzen og Advokat Nellemann for Højesteret 30 Kroner til hver, udredes af det Offentlige

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Kjøbenhavn's Amts nordre Birk's Extrarot hertil indankede Sag er Tiltalte, Tømmermester Hans Griese aktioneret for Overtrædelse af Straffelovens § 294, eller i alt Fald af § 41 i Politivedtægten for bemeldte Birk.

Tiltalte, der boer ved Jægersborg Allé, hvor han har en Ejendom, har erkjendt, at han har afsavet nogle Grene, der fra Træerne i Alleen hang ind over hans Ejendom, idet han i sin Henseende har forklaret, at da han i Lobet af de sidste to Aar flere Gange havde anmodet Skovløberen i Ermelundshuset om, naar denne bortkappede de Grene, som generede Færdselen paa Kjorebanen og Gangstien, tillige at bortkappe de Grene, som fra Træerne i Alleen hang ind over Tiltaltes Have, hvor de flere Steder generede Passagen i Haven, og skyggede saa stærkt, at det forhindrede Urter og Blomsters Væxt, uden at saadant dog skete, besluttede han selv at borttage dem, hvorfor han en Dag i November f. A. satte en Stige op til Træerne i Alleen og bortsavede af 5 Træer inde ved Stammen ialt 15 Grene paa 1 a 2 Tommers Tykkelse, der ere ansatte til en Værdi af 1 Kr., hvilke Grene han, for at de ikke skulde genere Færdselen paa Gangstien, henlagde paa en aaben Plads ved Siden af sin Ejendom. For dette Forhold er Tiltalte, der er født i 1818 og ikke funden forhen straffet, ved den indankede Extrarotdom af 3 April d. A. anset efter § 41 i Politivedtægten for Kjøbenhavn's Amts nordre Birk af 30 April 1874 og Lov af 4 Februar 1871 § 6 med en Bøde af 15 Kr. til Birkets Politikasse, hvorhos han er tilpligtet at betale til Finantsministeriet i Erstatning 1 Kr.

Da det imidlertid ved en af Overretten foranlediget Reassumption af Forhøret er oplyst, at Jægersborg Allé ikke er nogen offentlig Vej, men bestyres af Finantsministeriet, hvorfor den maa antages at være en under Statsdomænerne hørende privat Vej, og da som Følge heraf den paa Vejen værende Træplantning ikke kan henregnes til saadanne til almindelig Nytte bestemte Ting, som omhandles i Straffelovens § 294, kan det af Tiltalte udviste Forhold, selv om det maa antages, at Allétræerne have lidt nogen Beskadigelse derved, hvad dog ikke er godtgjort, ikke henføres under denne Straffebestemmelse, og lige saa lidt kan det henføres under Politivedtægtens § 41, der kun angaar offentlige Veje, men det kunde ialtfald kun betragtes som en Overtrædelse af Bestemmelserne om Beskadigelse af fremmede, i privat Eje værende Ting, der imidlertid efter de foreliggende Omstændigheder ikke kunde være Gjenstand for offentlig Paatale. Tiltalte findes saaledes at maatte frifindes for Justitiens Tiltale, og ville Sagens Omkostninger — — — være at udrede af det Offentlige.

Nr. 171.

Advokat Nullemann

contra

Niels Peter Hestkjær eller Heskier (Def. Hansen),

der tiltales for uberettiget Lægepraxis.

Odense Kjøbstads Extrarets Dom af 14 Oktober 1882: Tiltalte Niels Peter Hestkjær kaldet Heskier bor til Odense Kjøbstads Fattigkasse erlægge en Bøde paa 50 Kr. og betale Sagens Omkostninger, deriblandt Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne, Kammerassessor Jespersen og Cloos, med 20 Kr. til hver. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 Februar 1883: Tiltalte Bandagist Niels Peter Hestkjær eller Heskier bor for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder de i Underretsdommen bestemte Salærer, samt Salær til Prokuratorerne Kaas og Herforth for Overretten, 25 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Advokat Nullemann og Højesteretssagfører Hansen tillægges i Salarium for Højesteret hver 40 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Odense Kjøbstads Extraret hertil indankede Sag er Tiltalte, Bandagist Niels Peter Hestkjær eller Heskier, der er født den 3 Septbr. 1843 og ikke forhen kriminaliter tiltalt eller straffet, aktioneret for uberettiget Lægepraxis. Tiltalte, der har Borgerskab i Odense som Bandagist, men boer i Kjøbenhavn, hvor han forarbejder sine Bandager, har forklaret, at han (efter forudgaaet Bekjendtgørelse i Avisen) kom til Odense i Februar 1882. Her henvendte Arbejdsmand Larsens Hustru, Mariane Frederikke Petersen sig til ham i Anledning af, at hun havde et daarligt Knæ, som Tiltalte derefter saa paa, uden at hun dog

havde Benklæderne af, og da han strax bemærkede, at Benet stod i en skæv Stilling til Knæet, var videre Undersøgelse unødvendig. Tiltalte tror, at han derefter søgte til hende, at Benet burde bevikles med Bind, men hertil svarede hun, at dette alt var forsøgt, men uden Resultat, hvorefter Tiltalte viste hende Tegning af forskjellige Bandager og yttrede, at en Bandage efter hans Formening vilde støtte Benet, hvorfor han vilde tilraade hende at anskaffe en saadan, hvilken han antog at ville være hende til Gavn. Efter at have været hjemme og faaet sin Mands Samtykke til Anskaffelsen af en Bandage, kom hun atter til Tiltalte og bestilte en saadan hos ham, hvorefter han tog Maal af det blottede Knæ og lod en Bandage forarbejde i Kjøbenhavn, som han derefter sendte hende og for hvilken hun betalte ham 50 Kr. Da Bandagen imidlertid ikke viste sig hensigtsmæssig og efter hendes Paastand - hvis Rigtighed imidlertid ikke er bevist — endog forværrede Ondet, har Tiltalte under Sagen taget Bandagen tilbage og refunderet hende de 50 Kr. Da nu Tiltalte ikke ved sit anførte Forhold kan siges at have „taget Syge under Kur“, jfr. Forordningen 5 Septbr. 1794 § 5, vil han være at frifinde for Aktors Tiltale, og vil det Offentlige have at udrede Sagens Omkostninger, derunder de i Underretsdommen bestemte Salærer. I Overensstemmelse hermed bliver den indankede Dom, ved hvilken Tiltalte er anset efter bemeldte Lovbestemmelse, jfr. Lov 3 Marts 1854, med en Odense Kjøbstads Fattigkasse tilfaldende Bøde af 50 Kr., og paalagt Sagens Omkostninger, at forandre.

Nr. 192.

Advokat Levinsen

contra

Johan Frederik Vilhelm Wøbbe (Def. Klubien),

der tiltales for Vold og Fornærmelser mod en Politibetjent.

Viborg Kjøbstads Extrarets Dom af 18 Januar 1883: Tiltalte Johan Frederik Vilhelm Wøbbe bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brod i 2 Gange 5 Dage samt udrede alle af denne Sag flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor Landsoverretsprokurator Isaacsen 15 Kr. og Defensor Kancelliraad Overretsprokurator Møller 10 Kr. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 5 Marts 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at Salærerne

til Aktor og Defensor for Underretten bestemmes til henholdsvis 10 Kr. og 8 Kr. I Saker til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Fasting betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Levinsen og Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag tiltales Johan Frederik Vilhelm Wøbbe for Vold og Fornærmelse mod en Politibetjent. Ved Tiltaltes egen Tiltaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han, da Politibetjent Nielsen den 18 Decbr. f. A. om Aftenen havde efter Budsendelse indfundet sig i et Hus i Sct. Mogensgade i Viborg, hvor Tiltalte havde øvet Vold imod en der indkvarteret Soldat og gjort Spektakler, har, da Betjenten vilde anholde ham, sat sig til Modværge samt slaæet og udskjældt Betjenten, og han har særlig erkjendt at have tilføjet Betjenten et Slag paa Hagen, hvilken efter Betjentens Forklaring var ophovnet som Følge af Slaget. Ved den ommeldte Lejlighed var Tiltalte vel endel beruset, men efter hans egen Forklaring vidste han nok, hvad han foretog sig. For dette Forhold vil Tiltalte, der er født i Aaret 1861 og som i sin militære Tjeneste har været straffet 1 Gang ifølge Krigsretsdom for gjentagen Ulydighed og respektstridigt Forhold mod en Foresat med 2 Gange 5 Dages strengt Fængsel paa Vand og Brød, hvorhos han gjentagne Gange for Disciplinærforseelser har været straffet arbitrært, deriblandt 1 Gang med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, medens det iøvrigt ikke er oplyst, at han tidligere har været tiltalt eller straffet, være at anse efter Straffelovens §§ 100 og 101, og da Straffen efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, vil bemeldte Dom, ved hvilken det ligeledes retteligen er paalagt Tiltalte at udrede Aktionens Omkostninger, være at stadfæste.

Torsdagen den 17 Mai.

Nr. 32. Sagfører **Ol. Th. Hartnack** som Kurator i afdøde Etatsraad Carl Gottlieb Aggerups og efterlevende Enkes, Julie Frederikke, født Kruses, Fællesbo og paa bemeldte Boes Vegne
(Overretssagfører Hagen)

contra

Enkefru **Julie Frederikke Aggerup**, født **Kruse**, (Alberti),

betræffende Medregningen til Fællesboet af en i Overformynderiet indestaaende Kapital og noget Løsore.

Kjøbenhavns Amts søndre Birks Skifterets Decision af 17 November 1881: Enkens Paastand om Udlevering af det ovennævnte Løsore som hendes Særeje kan ikke tages til Følge. Den omhandlede i Overformynderiet indestaaende Kapital vil ikke for Tiden være at inddrage under nærværende Bo.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 Oktober 1882: Den paaankede Skiftedecision bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger her for Retten ophæves.

Højesterets Dom.

Den af Contracitantinden fremsatte Paastand, at det i den indankede Dom ommeldte Løsore maa betragtes som hendes Særeje, findes ikke at kunne støttes paa den herfor paaberaabte i Dommen nævnte Lov af 7 Maj 1880 allerede af den Grund, at denne Lov ikke gaar ud paa at unddrage det ved den gifte Kvindes selvstændige Virksomhed erhvervede Gods fra Formuefællesskabet, og den kan heller ikke efter det Oplyste anses at have tilstrækkelig Hjemmel i den af hende for Højesteret paaberaabte, i Aaret 1846 med hendes afdøde Mand truffne Aftale om de Vilkaar, under hvilke de fremtidig vilde leve hver for sig. Det maa derfor billiges, at hendes ovennævnte Paastand ikke er tagen til Følge, og da det i Henhold til de i Overretsdømmen derfor auførte Grunde, som i det Væsentlige tiltrædes, endvidere maa have sit Forblivende ved dens Bestemmelse om, at den i Overformynderiet indestaaende Kapital ikke for Tiden inddrages under Boet, bliver Dommen, hvorved Processens Omkostninger rettelig ere hævede, i det Hele at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret ville ligeledes være at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler hver af Parterne 10 Kroner,

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Isonkræmmer Niels Peter Steenbergs Enke Agnete Cathrine, født Røeder, erhvervede under 5 Januar 1843 en kongelig Resolution, hvorefter den Arv, der efter hende maatte tilfalde hendes Datter af 1ste Ægteskab Julio Frederikke Kruse, i Ægteskab med daværende Kancelliraad, Birkedommer Aggerup, skulde indsættes i Overformynderiet, saaledes at hun alene skulde nyde Renterne af Arvekapitalen for sin Livstid, og disse alene udbetales mod hendes eller Fuldmægtigs Kvittering, men hverken Kapitalen eller Renterne, saalænge hun levede, skulde kunne transporteres, sælges eller pantsættes, hvorimod Kapitalen som det i Resolutionen hedder „efter hendes Død bliver at dele paa lovlig Maade og navnlig hendes Ægtefælles Ret til Andel i samme uforkrænket, saafremt han ved at overleve ovennævnte Agnete Cathrine Steenberg maatte have erhvervet nogen saadan“. Efterat nævnte Steenbergs Enke derpaa i Aaret 1850 var afgaaet ved Doden, og efterat Aggerup paa Skiftet efter hende havde samtykket i, at hele det Beløb, der paa det nævnte Skifte tilfaldt hans Hustru, maatte blive indsat i Overformynderiet, uanset at efter hans Formening en Del af det, ifølge en af Arveladorinden og hendes tidligere afgangne Mand Isonkræmmer Steenberg oprettet Disposition maatte betragtes som en af Steenberg til Aggerups Hustru gjort Livsgave, blev den ovennævnte Kapital indbetalt til og modtaget i Overformynderiet, som det hedder „i Henhold til Resolutionen af 5 Januar 1843 og den af Aggerup saaledes afgivne Erklæring.“ Efterat bemeldte Fru Aggerups Mand Etatsraad Carl Gottlieb Aggerup den 7 Februar f. A. var død, paastod hans Enke, dels at det Løsøre, der fandtes paa hendes Bopæl og ved en efter Boets Foranstaltning afholdt Registrering blev vurderet til 526 Kr., blev at undtage fra Skiftebehandling som hendes Særeje, dels at den ovennævnte i Overformynderiet indestaende Kapital, bestaaende af 44,600 i kgl. Obligationer, 2800 Kr. i kjøbenhavnsske Assuranceaktier og 352 Kr. 10 Øre kontant, skulde holdes udenfor Fællesboet, hvorimod Prokurator Hartnack saavel i Egenskab af Kurator i Boet, som i Egenskab af beskikket Værge for Aflodes eneste umyndiggjorte Barn, Hildeborg Agnes Cathrine Aggerup, paastod, at naade bemeldte Løsøre og den nævnte Kapital burde henregnes til Fællesboets

Masse og medtages ved Opgjørelsen af samme. Ved en af Skifteretten i denne Disput den 17 November f. A. afsagt Decision blev eragtet, dels at Enkens Paastand om Udlevering af det ovennævnte Løsøre som hendes Særeje ikke kunde tages til Følge, dels at den omhandlede i Overformyndieriet indestaaende Kapital ikke for Tiden vil være at inddrage under Boet. Denne Decision har Prokurator Hartnack derefter i Egenskab af Kurator i bemeldte Bo og paa sammes Vegne ved Stævning af 21 Decbr. f. A. indbragt her for Retten, hvor han har paastaet Decisionen, forsaavidt angaar det ommeldte registrerede Løsøre, der beror paa Enkens Bopæl, stadfæstet, og forsaavidt angaar den ovenomhandlede i Overformyndieriet indestaaende Kapital forandret derhen, principalt, at samme inddrages paa Skiftet af Boet og beregnes det til Indtægt efter sin Værdi ved Opgjørelsen i dette, subsidiært, at samme som tilhørende Fællesboet foreløbig inddrages paa Skiftet og beregnes Boet til Indtægt efter sin Værdi ved Opgjørelsen, forsaavidt en Deling af Kapitalen ikke herved nødvendiggjøres, men denne helt og udelt kan udlægges til Enken efter hendes Anparts Størrelse i Boet, i begge Tilfælde dog saaledes, at Enkens Rentenydelsestret til Kapitalen og dens Baandlæggelse i Overformyndieriet i hendes Levetid ikke angribes. Enken har derimod under 9 Januar dette Aar kontrapaaanket Decisionen, som hun har paastaet forandret i Overensstemmelse med hendes for Skifteretten nedlagte Paastande, idet hun dog subsidiært har paastaet Decisionen stadfæstet. Prokurator Hartnack har paastaet sig tillagt Hoved- og Kontra-Appellens Omkostninger skadesløst, hvad ligeledes Enkefru Julie Frederikke Aggerup, født Kruse, har gjort, forsaavidt hendes principale Paastand tages tilfølg, hvorimod hun, hvis der gives den subsidiære Paastand Medhold, har paastaet dem oplævede. Hvad det ommeldte Løsøre angaar, da er Enkens Paastand støttet paa, at da hun i ca. 35 Aar har levet factisk adskilt fra Afdøde, har havt sin særskilte Husstand og har anskaffet Løsøret for sine selverhvervede Penge, maa dette i Henhold til L. af 7 Mai 1880 om gift Kvindes Raadighed over, hvad hun erhverver ved selvstændig Virksomhed, betragtes som hendes Særeje. Men, da Prokurator Hartnack uimodsagt har anbragt, at det ommeldte Løsøre er anskaffet for bemeldte Lov udkom, og da denne kun har Hensyn til de Gjenstande, en gift Kvinde erhverver efter dens Emanation, vil hendes Paastand om, at Løsøret holdes udenfor Boet allerede af denne Grund ikke kunne tages til Følge. Hvad dernæst den ommeldte, i Overformyndieriet indestaaende Kapital angaar, da har Enken forment, at den ifølge den ommeldte Resolutions Indhold, hvorefter den først ved hendes Død bliver at dele, maa betragtes som hendes Særeje, saa at den bør holdes udenfor Boet, hvorimod Prokurator Hartnack har gjort gjældende, at det af Resolutionens Ord fremgaar, at Kapitalen

ved Enken Steenbergs Død er tilfalden Fællesboet og saaledes tilhører dette, dog at han erkjender, at der ikke paa Skiftet kan være Spørgsmaal om at angribe den Enken for Livstid tillagte Rentenydelse af den, i hvilken Henseende han har bemærket, at Boets Forfatning maa antages at være en saadan, at der som Boslod og Broderlod vil tilfalde Enken et større Beløb, end den heromhandlede Kapital, som derfor overensstemmende med, hvad Afdøde i sit Testamente har bestemt, bør udlægges til Enken efter dens Værdi. Det findes nu ogsaa efter Resolutionens Indhold, som udtrykkelig forbeholder Afdødes Ret med Hensyn til Kapitalen, saafremt han ved at overleve Enken Steenberg maatte have erhvervet nogen saadan, at maatte statueres, at Kapitalen tilfaldt Fællesboet, og saaledes nu med det paa den hvilende Baand tilhører dette, idet det ikke ellers ses, hvilken Ret Afdøde ved at overleve Enken Steenberg skulde have erhvervet til den. Da afdøde Aggerup imidlertid paa den anden Side efter Resolutionens Ord ikke kunde gjøre sin Ret til Andel i Kapitalen gjældende eller overhovedet komme til at udøve nogen Raadighed over Kapitalen eller nogen Del af samme før efter sin Hustrus Død, og da der, saalænge hun lever, ikke kan tilkomme Fællesboet eller Aggerups Arvinger en større Ret i saa Henseende, end han selv havde, sees det ikke rettere, end at det heraf maa blive en Følge, at der ikke for Tiden kan være Spørgsmaal om at inddrage Kapitalen under Boet med den Virkning, at den tages i Betragtning ved Boets Opgjørelse og Deling. En saadan Inddragning vilde nemlig med Nødvendighed medføre, dels at Boet i ethvert Fald til en vis Grad vilde komme til at udøve Raadighed over Kapitalen, dels at denne i Virkeligheden lige imod Resolutionens Ord allerede nu vilde komme til Deling mellem Fru Aggerup og hendes afdøde Mands Arvinger, og det selv om Forholdet, hvilket iøvrigt formentlig ikke vilde kunne ske uden Fru Aggerups Samtykke, maatte kunne ordnes saaledes, at Kapitalen helt udlagdes hende som hendes Andel af Boet. I Henhold til Foranstaaende vil ingen af de under Sagen fremsatte Paastande om en Forandring i den paaankede Skifte-decision kunne tages til Følge, hvorimod denne i sin Helhed vil være at stadfæste. Sagens Omkostninger her for Rotten ville efter Omstændighederne være at ophæve. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Fredagen den 18 Mai.

Nr. 176. Højesteretssagfører Hansen
 contra
Peder Christian Hansen (Def. Bagger),

der tiltales for uberettiget Næringsdrift samt for i sin Næringsdrift at have benyttet ujusteret Maal.

Ramsø-Thune Herreders Politirets Dom af 16 Juni 1882: Tiltalte 1) Høker Peder Christian Hansen af Haudrup bør bøde til Statskassen 2 Kr., som i Mangel af fuld Betaling afsones med 2 Dages simpelt Fængsel, og til gl. Roskilde Amtsfattiggasse 100 Kr., saa bør han ogsaa have sin Næringsret som Høker forbrudt, og bliver det hos ham forefundne njusterede Fjerdingkar at konfiskere.

De Tiltalte 2) Smed Heinrich William Rocatis, 3) Gaardmand Niels Hansen, 4) Gaardmand Søren Hansen, alle af Haudrup, 5) Skræder John Svensson af Assingløse og 6) Slagter Niels Nielsen af Kirke Skjensved bør til gl. Roskilde Amtsfattiggasse hver især bøde 30 Kr.

Af Sagens Omkostninger udreder Tiltalte 1) Høker Peder Christian Hansen det Halve, medens de Tiltalte 2) Smed Heinrich William Rocatis, 3) Gaardmand Niels Hansen, 4) Gaardmand Søren Hansen, 5) Skræder John Svensson og 6) Slagter Niels Nielsen En for Alle og Alle for En tilsvare den anden Halvdel. Det Idømte at udredes inden 3de Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 Februar 1883: Med Hensyn til Sigtelsen mod Tiltalte, Høker Peder Christian Hansen af Haudrup, for i sin Næringsdrift at have benyttet ujusteret Maal, afvises Sagen. Bemeldte Tiltalte bør til gamle Roskilde Amtsfattiggasse bøde 80 Kroner.

Med Hensyn til de Tiltalte, Smed Heinrich William Rocatis, Gaardmand Niels Hansen, Gaardmand Søren Hansen, Alle af Haudrup, samt Skræder John Svensson af Assingløse og Slagter Niels Nielsen af Kirkeskjensved idømte Straffe bør Politiretsdommen ved Magt at stande.

Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor for Overretten, Prokurator Lehmann 30 Kr., betaler Tiltalte, Høker P. Chr. Hansen, dog at de øvrige Tiltalte in solidum med ham udrede Halvdelen.

De idømte Bøder at udredes inden 8 Uger efter denne

Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ligesom det maa have sit Forblivende ved, at Sagen ved den indankede Dom er afvist fra Overretten med Hensyn til Sigtelsen mod Peder Christian Hansen for Benyttelsen af ujusteret Maal, saaledes maa det i Henhold til de i Dommen for hans Vedkommende anførte Grunde billiges, at han er funden skyldig til Straf efter Næringslovens §§ 75, 77 og 78, jfr. § 82; men idet der maa tillægges de i Dommen nævnte tvende Forlig Virkning som Domme for 1ste og 2den Gang begaaet ulovlig Brændevinsudskjænkning, blive samtlige de under nærværende Sag omhandlede Næringsforseelser at tilregne ham som 3die Gang begaaede. Han bliver derfor ikke blot at anse med en Bøde til Amtsfattiggassen, som vil kunne bestemmes til 100 Kroner, men endvidere ifølge § 7 i Lov af 2 Juli 1870 om Brændevinshandel at dømme til at have sin Næringsret som Høker forbrudt.

I Henseende til Sagens Omkostninger bliver Overrettsdommen for Tiltaltes Vedkommende at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Peder Christian Hansen bør til Amtsfattiggassen bøde 100 Kroner samt have sin Næringsret som Høker forbrudt. Iøvrigt bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførererne Hansen og Bagger 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Ramsø-Thune Herreders Politiret efter de Tiltaltes Begjæring hertil indankede Sag, tiltales Høker Peder Christian Hansen, Smed Heinrich William Rocatis, Gaardmand Niels Hansen, Gaardmand Søren Hansen, Alle af Haudrup, samt Skræder John Svensson af Assingløse og Slagter Niels Nielsen af Kirkeskjensved for uberettiget Beværtning og Brændevinsudskjænkning, førstnævnte Tiltalte tillige for ulovlig Høker- og Brændevinshandel samt for i sin Næringsdrift at have benyttet ujusteret Maal, og ved den paaankede Politiretsdom er denne Tiltalte dels i Medfør af Næringsloven af 29 December 1857 §§ 75, 77 og 78 jfr. §§ 55, 58, 81 og 82 anset med en gl. Roskilde Amts-

fattiggasse tilfaldende Bøde af 100 Kr. samt derhos i Medfør af Lov om Brændevinshandel af 2 Juli 1870 § 7 dømt til at have sin Næringsret som Høker forbrudt, dels i Medfør af Straffelovens § 277, 2det Stykke, anset med en Bøde til Statskassen af 2 Kr., som i Mangel af fuld Betaling afsones med simpelt Fængsel i 2 Dage, hvorhos det hos ham forefundne ujusterede Fjerdingkar ved Dommen er konfiskeret, og de øvrige Tiltalte hver især i Medfør af Næringsloven af 29 December 1857 §§ 75 og 78 jfr. §§ 58 og 81 ansete med en gl. Roskilde Amtsfattiggasse tilfaldende Bøde af 30 Kr. Af Sagens Omkostninger er derhos den ene Halvdel paalagt førstnævnte Tiltalte og den anden Halvdel de øvrige Tiltalte, En for Alle og Alle for En.

Med Hensyn til Sigtelsen mod Tiltalte, Høker P. Chr. Hunson, for i sin Næringsdrift at have benyttet ujusteret Maal, bemærkes, at da Sagen som anført alene er indanket efter de Tiltaltes Begjæring, og da den bemeldte Tiltalte for nævnte hans Forhold ved den paaankede Dom idømte Bøde i Forbindelse med Værdien af det konfiskerede Maal ikke udgjør summa appellabilis for Overretten, vil Sagen forsaauidt være at afvise.

Hvad dernæst angaar den mod samtlige Tiltalte -- der ikke have anden Næringsadkomst end Tiltalte, Høker P. Chr. Hansen som Høker, Tiltalte Rocatis som Smed og Tiltalte Svensson som Skræder -- rejste Sigtelse for uberettiget Beværtning og Brændevinsudskjænkning, da foreligger der i saa Henseende Følgende: Den 1 Oktober 1881 blev der af endel Beboere i Haudrup oprettet en Klub for denne By og Omegn og lejet Lokale til samme hos Tiltalte, Høker P. Chr. Hansen, foreløbig i den af ham selv beboede og derefter i en af ham særlig for Klubben opført Bygning. I Klubbens Love angives dens Formaal at være, mod et aarligt Pengebidrag af Medlemmerne at aabne disse Adgang til Adspredelse ved Læsning af Blade og Skrifter, tilladeligt Spil og andre selskabelige Forlystelser. Som Betingelse for at optages som Medlem i Klubben, krævedes ifølge Lovenes § 2, at Velkommonde var fyldt 20 Aar, og at han, efter at være foreslaet af et Medlem, der herom maatte henvende sig til Bestyrelsens Formand med Angivelse af den Foreslaaedes Navn og Stilling, og efterat denne Angivelse havde været ophængt i Forsamlingsaværelset i 2 Dage forinden Afstemningen, ved denne opnaaede Stemmeflerhed for sin Optagelse. I Lovenes § 9 var det derhos bestemt, at ethvert Klubmedlem kunde til Selskabets Sammenkomster indføre Fremmede, for hvis Opførsel i Selskabet Medlemmet var ansvarlig. Beværtningen i Klubben. hvor der for Priser, som fandtes angivne paa en i Lokalet ophængt Prisliste, serveredes Bajersk Øl, Sodavand, Brændevin, Cognak, Rom, russisk Bitter, Likører, Romtoddyer, Kaffe og The med og uden Rom, Smørrebød, Cigarer, Portvin og Rødvind, besorgedes af Tiltalte, Høker P. Chr. Hansen, der af de øvrige Tiltalte, som,

indtil Undersøgelsen i nærværende Sag begyndte, udgjorde Klubbens Bestyrelse, var antagen som saakaldet Opvarter, imod som Vederlag horfor at oppebære foruden Leje af Lokalet og Brændselshjælp en Andel i Beværtingens Overskud, som engang ugentlig fordeltes mellem ham og Bestyrelsen paa Klubbens Vegne efter et nærmere fastsat Forhold, hvorved dog er at bemærke, at det var overladt Opvarteren for egen Regning at beværte med Kaffe, The, Smørrebrød og Cigarer, kun at han ikke herfor tog højere Priser end de paa Prislisten angivne, samt at han kun svarede Klubben en ubetydelig Andel af Indtægten ved Beværtingen med Romtoddyer og med Kaffe- og Thepunsch. Kontrollen med Opvarteren, som ikke havde noget Ansvar for de Klubben ved Indkjøb af Varerne paadragne Gjældsforpligtelser, og som ikke forto noget Regnskab, bestod alene i, at Bestyrelsen engang ugentlig gennemgik Beholdningerne, som iøvrigt vare overladte til Opvarterens fri Raadighed, og efter de tilstedeværende Rester af de modtagne Forsendinger opgjordes det da, hvor stor en Avance, der blev at fordele mellem Klubben og Opvarteren. Naar nu henses til Indholdet af den ovenfor nævnte Bestemmelse i Lovenes § 9 samt til at det ifølge de Tiltaltes egne Tilstandelser og Sagens øvrige Oplysninger maa anses for tilstrækkelig godtgjort, at den nævnte Bestemmelse er bleven benyttet til i betydeligt Omfang at indføre Fremmede i Klubben, som der for Betaling ere blevene beværte med de ovennævnte Varer, findes den i Klubben, som ikke har erhvervet nogen Næringsadkomst, udøvede Beværting at have overskredet Grændserne for den i Medfør af Næringslovens § 61 tilladte Beværting, og da ikke blot de daværende Medlemmer af Klubbens Bestyrelse, der selv have kjendt sig ansvarlige, men ogsaa den saakaldte Opvarter efter det Foreliggende maa anses ansvarlig for den begaaede Overtrædelse af Næringslovgivningen, maa det billiges, at samtlige Tiltalte ved den indankede Politiretsdom ere antagne ved deres ovennævnte Forhold at have gjort sig skyldige i uberettiget Beværting og Brændovinsudskjænkning. Ved Tiltalte, Høker P. Chr. Hansens egen Tilstaelse og det iøvrigt Oplyste maa det endvidere anses for tilstrækkelig godtgjort, at han ved forskellige Lejligheder for Betaling har forsynet Vejfarende, som holdt udenfor hans Dør, med bajersk Øl, som de drak af Flaskerne, hvorefter disso bleve tilbagemandede Tiltalte. Ogsaa ved dette Forhold maa det billiges, at bemeldte Tiltalte ved Politiretsdommen er antaget at have gjort sig skyldig i uberettiget Beværting. Endelig er det, hvad Sigtelsen mod samme Tiltalte for ulovlig Høker- og Brændevinshandel ungaar, paa samme Maade godtgjort, at han fra sin Boutik har solgt Som, Svedsker, Rosiner, Kanel, Peber og Kardemomme, samt at han den 10 September 1881 til tvende Karle har leveret 3 Flasker Brændevin, som den ene af dem samme Dag havde bestilt

hos ham og betalt med 81 Øre, medens de ikke havde kostet Tiltalte mere end 77 Øre, og vel har nu denne til sit Forsvar anført, at han Morgenen efter til vedkommende Handlende, hos hvem han havde kjøbt Brændevinen, har betalt den hos Karlene oppebaarne Avance, men ved dette Anbringende, der ikke er bestyrket ved Nogetsomhelst, navnlig ikke ved de af bemeldte Handlende og hans Lærling afgivne Forklaringer, findes Tiltalte ikke at kunne disculperes, og han er derfor ved Politiretsdommen med Rette fundet skyldig ikke blot i ulovlig Høkorhandel, men ogsaa i ulovlig Brændevinshandel. Af de Tiltalte, der alle ere langt over criminel Lavalder, har Høker P. Chr. Hansen ifølge tvende den 21 November 1879 og den 22 Juli 1881 inden Ramso-Thune Herreders Politiret indgaaede Forlig erlagt Boder af henholdsvis 10 og 30 Kr. for ulovlig Brændvinsudskjænkning, og for samme Forseelse samt for ulovlig Beværtning, og blev det ved det førstnævnte Forlig betydet ham, at Bøden vilde have samme Virkning i Gjentagelsestilfælde, som om den var bleven ikjendt ved Dom, og ved det sidstnævnte Forlig vedtaget, at den truffne mindelige Afgjørelse af Sagen i Gjentagelsestilfælde skulde have Domsvirkning. Iøvrigt ere de Tiltalte ikke tidligere straffede eller tiltalte for Overtrædelse af Næringslovgivningen. For de af Høker P. Chr. Hansen nu begaaede Forseelser — som under Hensyn til, at de nævnte af ham tidligere erlagte Boder vare under Minimum af de lovforeskrevne Boder for henholdsvis 1ste og 2den Gang begaaet ulovlig Brændvinsudskjænkning, hvoraf blandt andet følger, at den ved det førstnævnte Forlig vedtagne Bøde, selv om den var bleven ikjendt ved Dom, dog ikke vilde kunne bevirke, at han senere blev domt for 2den Gang begaaet ulovlig Brændvinsudskjænkning, ville være at bedømme som anden Gang begaaet ulovlig Brændvinsudskjænkning og Brændevinshandel og som tredie Gang begaaet uberettiget Næringsbrug — vil han være at anse efter Næringslovens §§ 75, 77 og 78 jfr. § 82 med en Straf, der passende findes at kunne bestemmes til en gl. Roskilde Amtsfattigkasse tilfaldende Bøde af 80 Kr. Herefter savnes der imidlertid Hjemmel i Lov af 2 Juli 1870 § 7 til at domme ham til at have sin Næringsret som Høker forbrudt. De øvrige Tiltalte ville i Medfør af Næringslovens §§ 75 og 78 være at anse for første Gang begaaet uberettiget Næringsbrug og ulovlig Brændvinsudskjænkning med en Straf, der passende findes at kunne bestemmes som ved Politiretsdommen sket.

Sagens Onkostninger, derunder i Salær til Aktor for Overrotten 30 Kr., findes Tiltalte, Høker P. Chr. Hansen at burde udrede, dog at de øvrige Tiltalte in solidum med ham udrede Halvdelen.

I Overensstemmelse med det Foranførte vil Politiretsdommen være dels at forandre dels at stadfæste.

kaldt til Assistance af Vicevært Hans Jacob Vilhelm Jensen i Anledning af, at Tiltalte øvede Vold mod sin Hustru, Jensens Datter, indfandt sig i Jensens Lejlighed, hvor Tiltaltes Hustru var tyet hen og Tiltalte selv i Øjeblikket var tilstede. Da Betjent Andersen, der var iført Uniform, nemlig her forhindrede Tiltalte i paany at angribe sin Hustru, greb Tiltalte ham i Brystet, saa at hans Uhrkjæde og Flojtekjæde bleve revne itu, og da Betjenten derpaa greb Tiltalte for at sætte ham ud af Lejligheden og bringe ham til Stationen, satte Tiltalte sig til Modværg, hvorunder han, efter at være sat ud af Lejligheden paa Husets Trappegang, gjentagende puffede Betjenten for Brystet, slog Betjenten med knyttet Haand i Ansigtet og sparkede ham over Benene. Det lykkedes ogsaa Tiltalte tilsidst, efter at have faaet fat i Betjentens Stav, som denne under Kampen med Tiltalte havde trukket, men tabt, at frigjøre sig; han blev imidlertid kort efter ved Assistance af en anden tilstedekommet Politibetjent ført til Stationen af denne og Andersen.

Afset fra nogen Æmhed over Benene har Andersen ikke havt Men af den mod ham forøvede Vold. Tiltalte, der er forfalden til Drik, var ved den anførte Lejlighed beskjænket, men kan ikke antages at have handlet i utilregnelig Tilstand.

I Medfør af Foranførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 100, efter Omstændighederne med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, hvorhos han vil have at betale Aktionens Omkostninger.

Nr. 4. Kuratorerne i Firmaet G. A. Gedalia & Co.s Konkursbo paa nævnte Bos Vegne (Klubien)

contra

Kjøbenhavns Handelsbank og Enke-Geheimeconferentsraadinde Fønnesbech (Ingen),

betræffende Gyldigheden af en af Kjøbenhavns Handelbank til Firmaet Gedalia udstedt Recipisse for forskjellige Pengeeffekter og Udleveringen af det ved Realisationen af disse Effekter fremkomne Overskud.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Juni 1882: De Indstævnte, Kjøbenhavns Handelsbank og Enke-Geheimeconferentsraadinde Fønnesbech, bor for Tiltale af Citanterne G. A. Gedalia & Co.s Konkursbo i denne Sag fri at

være. Sagens Omkostninger ophæves. Der forelægges Højesteretsadvokat Hindenburg en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse, til at berigtige Stemplingen af det af ham den 18 Juli f. A. fremlagte Indlæg.

Højesterets Dom.

Ligesom det ved den i den indankede Dom ommeldte Højesteretsdom af 7 December 1880 er afgjort, at Indstævnte, Geheimeconferentsraadinde Fønnesbech, ikke har nogen Panteret eller Ejendomsret til det i Københavns Handelsbank beroende Overskud af de i dens Recipisse af 18 Januar 1875 nævnte Pengeeffekter, der af Banken ere realiserede til Fyldestgjørelse af dens Krav paa Firmaet G. A. Gedalia & Co., saaledes giver hendes Besiddelse af Recipissen hende ej heller nogen anden Hjemmel til at modsætte sig Overskudets Udbetaling til bemeldte Firmas Konkursbo, og hun kan ikke, som hun har gjort, paa-beraabe sig en hende tilkommende Tilbageholdelsesret over Recipissen ligesoverfor Boet. Da nu den i Recipissen indeholdte Bestemmelse, at den skal tilbageleveres i Tilfælde af, at Banken realiserer Pantet, efter det Anførte samt efter Dokumentets særegne Indhold ikke kan beføje Banken til at gjøre Opfyldelsen af den den efter Forholdets Natur paahvilende Forpligtelse til at udbetale Overskudet til vedkommende dertil Berettigede afhængig af, at Recipissen, der i et Tilfælde som det nærværende, hvor Pantet er realiseret, er uden Forpligtelse for Banken, tilbageleveres inden eller samtidigt med, at Udbetalingen foregaar — jfr. Oktroj for Nationalbanken af 4 Juli 1818 § 51 — maa den indstævnte Handelsbank anses pligtig at udbetale Beløbet til Boet uden som Betingelse herfor at kunne fordrø Recipissen tilbageleveret. Som Følge heraf vil der i Henhold til Citanternes Paastand være at give Dom for, at Recipissen ikke skal være til Hinder for, at de erholde det ved Realisationen af de pantsatte Effekter fremkomne Overskud udbetalt af Banken. Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Den ovennævnte, af Indstævnte, Københavns Handelsbank den 18 Januar 1875 til Firmaet G. A. Gedalia & Co. udstedte og nu i Indstævnte, Geheimeconferentsraadinde Fønnesbechs Besiddelse værende Recipisse bør ikke være til Hinder for, at Citanterne erholde det ved Realisationen af de i Recipissen ommeldte Effekter fremkomne Overskud udbetalt af fornævnte Bank. Processens Om-

kostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betale de Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Under 18 Januar 1875 udfærdigede Kjøbenhavns Handelsbank en Recipisse for forskellige af Firmaet G. A. Gedalia & Co. som Haandpant for et optaget Laan stillede Pengeeffekter, i hvilken det blandt Andet hedder: „Det Pantsatte kan kun tilbageleveres mod rette Vedkommendes, paa dette Bevis tegnede Tilstaaelse for Modtagelsen og Beviset er uden Forpligtelse for Banken, naar denne paa lovlig Maade har realiseret Pantet til sin Fyldestgjørelse. Nærværende Recipisse kan hverken pantsættes, sælges eller paa anden Maade overdrages til Trediemand. Den maa medbringes ved Betaling af Renter og Afdrag til Banken, samt naar Forsnyelse af Laanet eller Forandring derved begjæres, og den skal tilbageleveres, naar Laanet indfries, saavel som naar det stillede Pant af Banken realiseres.“

Efter at Firmaet G. A. Gedalia & Co.s Bo den 8 Mai 1875 var bleven overgivet til Konkursbehandling, lod Handelsbanken det stillede Haandpant realisere, og der opstod derpaa i Firmaets Konkursbo en Disput om Berettigelsen til det ved Realisationen fremkomne Overskud. Nu afdøde Geheimeconferentsraad Fønnesbech, til hvem Firmaet ved et Dokument af 21 December 1874 havde overdraget og transporteret som haandfaaet Pant blandt Andet alt det Overskud, som til enhver Tid maatte befinde sig i Firmaets Depot i Handelsbanken, og til hvem den ovennævnte Recipisse i Henhold hertil var bleven overleveret, paastod sig nemlig kjendt berettiget til forlods Dækning i det ved Realisationen fremkomne Overskud, som Handelsbanken havde nægtet at udlevere til ham som Recipissens Ihændehaber. Ved So- og Handelsrettens Skiftoretsafdelings Decision af 28 Juni 1879 oragtedes imidlertid, at den nedlagte Paastand ikke kunde tages til Følge, og dette Resultat blev derefter stadfæstet ved Højesteretsdom af 7 December 1880, i hvis Præmisses det blandt Andet hedder, at naar henses til de i Recipissen af 18 Januar 1875 indeholdte Bestemmelser om, at den er uden Forpligtelse for Banken, naar denne, som i nærværende Tilfælde sket, har realiseret Pantet til sin Fyldestgjørelse, samt at den hverken kan sælges, pantsættes eller paa anden Maade overdrages til Trediemand, kan det ikke antages, at Geheimeconferentsraad Fønnesbech ved Dokumentet af 21 December 1874 i Forbindelse med Recipissens Overlevering til ham har erhvervet Ret til at fordre sig det ved Realisationen af de paagjældende Effekter fremkomne Overskud udleveret af

Handelsbanken, ligeoverfor hvem den trufne Disposition, om hvilken Banken end ikke havde faaet Underretning, maatte være uden Gyldighed, og at han derfor ikke kan anses at være indtraadt i et saadant Raadighedsforhold til Effekterne, som maatte være en Betingelse for Stiftelsen af haandfaaet Pant, hvorom der efter Indholdet af Dokumentet af 21 December 1874 alene kunde være Spørgsmaal.

Efter at Boet derpaa havde henvendt sig til Handelsbanken for at faa Overskudet af Depotet udleveret, vægrede denne sig imidlertid efter Opfordring af Enke-Geheimconferentsraadinde Fønnesbech ved at gjøre dette uden samtidig at faa Recipissen tilbage, og Boet har derefter anlagt nærværende Sag mod Banken og Enkefru Fønnesbech, imod hvem det har nedlagt Paastand om, at den ovennævnte Recipisse kjendes ugyldig at være, saa at den navnlig ikke skal være til Hinder for, at Boet erholder det ved Realisationen af de i Recipissen ommeldte Effekter fremkomne Overskud udleveret af Handelsbanken, samt at de Indstævnte En for Begge og Begge for En tilpligtes at erstatte Boet Sagens Omkostninger. Af de Indstævnte har Geheimconferentsraadinde Fønnesbech principaliter for det Tilfælde, at Sagen ex officio maatte blive afvist, paastaet sig Kost og Tæring hos Citanterne, medens hun subsidiært ligesom Kjøbenhavns Handelsbank har paastaet sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger. Hvad nu den af Fru Fønnesbech nedlagte principale Paastand angaar, skal det bemærkes, at Retten ikke finder Anledning til ex officio at afvise Sagen, navnlig ikke af den af hende anførte Grund, at det af Højesteretsdommen fremgaar, at Handelsbanken kan udbetale Overskudet til Boet uhindret af Recipissen, og at denne altsaa for saa vidt kan siges at være ugyldig, hvorfor Citantens Paastand i Virkeligheden gaar ud paa at kræve nærværende Rets Stadfæstelse af et Punkt, der allerede er afgjort af Højesteret, og som iøvrigt ikke bestrides enten af hende eller Handelsbanken. Ligesom nemlig bemeldte Højesteretsdom ikke umiddelbart kunde være bindende for den indstævnte Handelsbank, der ikke havde været Part under den paagjældende Sag, saaledes maa Citanternes Paastand om, at Recipissen skal erklæres for ugyldig, som det vil fremgaa af det Følgende, antages at have en videregaaende Betydning end ovenfor forudsat. Hvad Sagens Realitet angaar, have Citanterne i deres Deduktionsindlæg gjort gjældende, at det formentlig ved Højesteretsdommen er definitivt afgjort, at Fru Fønnesbech ingensomhelst Ret har til forlods Dækning af Overskudet, og at det vilde være uforenligt hermed, om hun, hvad hun formentlig ved at formaa Handelsbanken til at fordre Recipissen tilbage maa være gaaet ud fra, skulde have Ret til gjennem en Tilbageholdelse af Recipissen ikke desto mindre at tiltvinge sig en større Del af bemeldte Overskud, end der efter hendes Stilling som Kreditor i Konkurs-

boet kan tilkomme hende. Hvad Handelsbanken angaar, have Citanterne dernæst fremhævet, at samme, da Recipissen efter Højesteretsdommen ikke kan medføre nogensomhelst Ret overfor samme og derfor maa betragtes som et aldeles værdiløst Stykke Papir, ikke kan have nogen retlig Interesse i at faa den tilbage, og at dens Vægring ved at udlevere Overskudet uden samtidig at faa Recipissen derfor, i Virkeligheden er en uberettiget Protest mod det Resultat, hvortil Højesteret er kommen med Hensyn til Recipissens Betydning efter Pantets Realisation og i Trediemands Haand. Skjøndt Citanterne herefter meget vel maatte kunne have søgt Banken til Udbetaling af Kapitalen, uden at bekymre sig om Recipissen og dens Ihændehaver, have de dog, da de ikke betvivle, at Handelsbanken handler af en — ganske vist ugrundet — Frygt for at træde den af Fru Fønnesbech prætenderede Ret for nær, troet at burde se Sagen afgjort ved Sogmaal imod Banken i Forbindelse med Fru Fønnesbech, saaledes at deres Paastand gaves det ovenfor refererede Indhold. I deres følgende Indlæg have Citanterne næst udfordligere at motivere deres Opfattelse af Højesteretsdommens Betydning, dels ligeoverfor Spørgsmaalet om en Retentionsret for Fru Fønnesbech, dels ligeoverfor Handelsbankens Krav paa Recipissens Extradition, gjort gjældende, at Recipissens Ord i ethvert Fald ikke hjemler Banken nogen Ret til at betinge det efter de pantsatte Effekters Realisation til Dækning af Bankens Tilgodehavende tilstedeværende Overskuds Udlevering af, at Recipissen samtidig ekstraheres den. Det er kun Udleveringen af det Pantsatte, der er knyttet til et saadant Vilkaar, og Banken maa derfor være pligtig til at udlevere Overskudet mod en simpel Kvittering, medens Spørgsmaalet om Recipissens Extradition maa afgjøres for sig.

Den indstævnte Handelsbank har, næst at henvise til, at den af Højesteret paadømte Sag, hvorunder Banken ikke havde Lejlighed til at udtale sig som Part, selvfølgelig er uden retlig Betydning for samme, og at forøvrigt den afsagte Dom af samme Grund ikke indlader sig paa i al Almindelighed at statuere Noget om Gyldigheden af den heromhandlede Recipisse, samt idet den iøvrigt har exciperet mod de af Citanterne af Dommen uddragne Følgeslutninger, væsentlig indskrænket sig til at hævde sin Berettigelse til at klausulere sine Recipisser, som den finder bedst stemmende med sit Tarv, og derefter forlange, at de Bestemmelser, de indeholde, skulle følges, uden at den behøver at indlade sig paa en Drøftelse af, hvorvidt den muligen i et enkelt foreliggende Tilfælde uden Skade for sig kunde undlade at stille Fordringer i saa Henseende. Iøvrigt har Banken med Hensyn til den af samme indtagne Stilling bemærket, at Recipissen utvivlsomt hjemler den Ret til at stille dens Extradition som Betingelse for Overskudets Udlevering, og at den saa meget mindre har troet at kunne frufalde Fordringen herom, som den

herved vilde træde ud af den neutrale Stilling, den hidtil har indtaget mellem Boet og Fru Fønnesbech, idet denne derved vilde miste den Fordel, hun ved at gjøre Retensionsret over Recipissen gjældende, muligen kunde opnaa.

Indstævnte Fru Fønnesbech har for det Tilfælde, at den nedlagte Paastand ikke maatte kunne forstaas paa den af hende antydede, ovenfor angivne Maade, som blot gaaende ud paa at faa statueret, at Handelsbanken kan udbetale Overskudet uden at forlange Recipissen ekstraderet, søgt at godtgjøre, dels at Handelsbanken har været boretiget til at stille sig som sket, dels at hun har Retensionsret over Recipissen, men hun har iøvrigt i Forbindelse hermed henledet Opmerksomheden paa, at formentlig intet af disse Spørgsmaal, saaledes som Citanterne have formuleret deres Paastand, vil kunne komme under Paakjendelse under nærværende Sag.

Med Hensyn til det saaledes Foreliggende skal det bemærkes, at Retten ikke skjønner rettere, end at den af Citanterne nedlagte Paastand maa opfattes som gaaende ud paa at faa Dom for, ikke alene at Recipissen for saa vidt er ugyldig, som der ikke paa samme kan stottes noget Krav mod Banken — Noget ingen af de Indstævnte have benægtet — men at den i det Hele taget skal anses for ugyldig, navnlig ogsaa forsaavidt den maatte hjemle Banken Ret til under visse Omstændigheder at betinge Overskudets Udlevering af dens Extradition. Ligesom der nu imidlertid maa gives Handelsbanken Medhold i, at den oftere citerede Højesteretsdom ikke i Almindelighed har afgjort, at Recipissen maa anses for ugyldig, saaledes savnes der Foje til af den Omstændighed, at Recipissen, efter at det Pantsatte er blevet realiseret, efter sit eget Indhold er uden forbindende Kraft for Banken, saa at denne forsaavidt er uden Interesse i at faa den tilbage, som den uden Risiko for sig vilde kunne udbetale det ved Realisationen af det Pantsatte udkomne Overskud, uden at stille nogen Fordring i den ommeldte Henseende, at slutte, at Recipissen i det Hele er ugyldig, saa at Banken er uberettiget til, skjøndt saadant udtrykkelig hjemles den ved Recipissens eget Indhold, at fordrø den tilbageleveret. Som Folge heraf vil Citanternes Paastand om, at Recipissen kjøndes ugyldig, ikke kunne tages til Folge, og da det nu derhos — allerede af den Grund, at ingen særlig Paastand i saa Henseende er nedlagt — ikke under nærværende Sag vil kunne afgjøres, enten om Handelsbanken efter Recipissens eget Indhold har været berettiget til at betinge Overskudets Udlevering af Recipissens Extradition, eller om Fru Fønnesbech ligeoverfor Citanterne maatte være berettiget til at holde Recipissen tilbage, uanset at det ved Højesterets Dom er statueret, at hendes afløede Mand ikke havde den af ham prætenderede Haaandpanteret i de i Recipissen ommeldte Effekter eller det ved deres Realisation udkomne Overskud, ville de Ind-

stævnte i det Hele være at frifinde for Citanternes Tiltale i nærværende Sag. Omkostningerne ved denne ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Der vil være at forelægge Højesteretsadvokat Hindenburg en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af det af ham den 18 Juli f. A. fremlagte Indlæg. Iovrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Til Oplysning for Justitasekretæren bemærkes, at Citanterne ville have at erlægge det i Regl. 22 Marts 1814 § 27, jfr. §§ 34 og 23, ommeldte Promillogebyr, der vil være at beregne af det i Handelsbanken henstaaende Overskud af det i Recipissen af 18 Januar 1875 ommeldte Pant, hvilket Overskud ved Sagens Inkamination er opgivet at udgjøre 47,286 Kr.

Mandagen den 21 Mai.

Nr. 167. Fiskeriforpagter og Tømmermester C. Clausen af Holbæk (Nellemann)

contra

Fisker Anders Jensen af Pleierup (Ingen),

betræffende Fiskeriretten m. v. i Vandbassinet i den inddæmmede Del af Lammefjorden.

Dragsholm Birks Gjæsterets Dom af 11 August 1882: Indstævnte Anders Jensen af Pleierup bør til Holbæk Amts Fattigkasse erlægge en Bode paa 50 Kr., samt til Citanter Tømmermester C. Clausen i Holbæk betale en Erstatning af 120 Kr. med 5 pCt. Renter fra den 23de Febr. d. A. til Betaling sker, og i Procesomkostninger 40 Kr. Saa bør Indstævnte ogsaa være uberettiget til Fiskeri og Sejlads i Vandbassinet i den inddæmmede Del af Lammefjorden til Skade for den af Citanter erhvervede Forpagtning af Fiskeriet. Det Idømte at udrode inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Marts 1883: Gjæsteretsdommen bør ved Magt at stande, og bør Citanter, Fisker Anders Jensen af Pleierup, tilsvare Indstævnte, Tømmermester C. Clausen i Holbæk, Sagens Omkostninger her for Retten med 80 Kr. Det Idømte at udrodes inden 8 Uger

efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efser Loven.

Højesterets Dom.

Da Citanten, efter i nærværende, i første Instans ved Gjøsteret paadømte Sag under 24 Marts d. A. at have udtaget Højesteretsstævning, har paastaaet den indankede Dom stadfæstet, og Indstævnte, skjøndt lovlig varslet, hverken er mødt selv eller har ladet møde ved Sagens Foretagelse i Højesteret, vil den paastaaede Stadfæstelse være at give.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Nr. 25. Kapitain og Murmester J. O. Christensen (Lunn)
contra

Indenrigsministeriet paa egne og Krigsministeriets Vegne
(den kst. Kammeradvokat),

betræffende Expropriation af et Jordstykke til Brug for Generalstabens trigonometriske Opmaaling.

Helsingørs Bythings Kjendelse af 22 November 1880:
Den fremsatte Begjæring om Taxationsmænds Udmeldelse kan ikke tages til Følge.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 Mai 1881: Den fremsatte Begjæring om Taxationsmænds Udmeldelse bør at nyde Fremme. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret findes at maatte ophæves.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter at Krigsministeriet under Anbringende af, at Indstævnte, Kapitain og Murmester J. C. Christensen af Helsingør havde modsat sig, at der anbringes en Granit-Mærkesten i den trigonometriske Station, som findes paa hans ved Helsingør beliggende Ejendom „Vapnegaard“, og at Ministeriet som Følge heraf snaa sig nod-saget til at foretage Expropriation af de til den ommeldte Station fornødne Arealer, den 19 August 1878 havde udtaget Stævning til Helsingør Bything imod Indstævnte til at høre tvønde kyndige og uvillige Mænd udmeldte af Retten til efter forudgaaet Op-maalning m. v. at bestemme den Ejeren tilkommende Erstatning for de Arealer, der behøvedes til Oprettelse af den foranførte, til Udførelse af Generalstabens Opmaalingsarbejder nødvendige trigonometriske Station, blev der imod denne Retshandlings Fremme, ialtfald for Tiden, nedlagt Protest af Indstævnte, som til Støtte herfor dels paaboraabte sig, at der ikke i Lovgivningen fandtes Hjemmel til den paatænkte Expropriation, dels gjorde gjældende, at Krigsministeriet ialtfald ikke kunde være berettiget til at for-lange Mænd udmeldte i det anførte Øjemed, forinden Indstævnte ved Dom var kjendt pligtig til at taale Expropriationen, og blev sidstnævnte Indsigelse ved Underrettens Kjendelse af 16 Septbr. 1878 taget til Følge. Ved den af nærværende Ret, for hvilken Sagen derefter af Indenrigsministeriet paa Krigsministeriets Vegne blev indanket, under 31 Mai f. A. afsagte Dom blev imidlertid Underrettens Kjendelse kjendt uefterrettelig og Sagen hjemvist til ny Paakjendelse af Underretten, idet det statueredes, at Sagens Afgjorelse maatte bero paa, om der i Lovgivningen indeholdtes tilstrækkelig Hjemmel til den omspurgte Expropriation, og at dette Spørgsmaal, som der savnedes Hjemmel til at henvise til Paakjendelse undor en særlig i dette Øjemed anlagt Sag, burde have været paakjendt af Underdommeren. I Overensstemmelse hermed begjærte derpaa Indenrigsministeriet paa Krigsministeriets Vegne Sagen reassumeret ved Underretten og Udmeldelsen frem-met; men, da Underretten ved Kjendelse af 22 Novbr. f. A. paany har eragtet, at den fremsatte Begjæring om Taxations-mænds Udmeldelse ikke kan tages til Følge, hvilken Afgjorelse

er støttet derpaa, at den ommeldte Expropriation ikke kan anses at have Hjemmel i Lovgivningen, have Citanterne ved Stævning af 2 Febr. d. A. indanket denne Kjendelse her for Retten, hvor de ved den konstituerede Kammeradvokat have nedlagt Paastand om, at Kjendelsen kjendes uefterrettelig og Sagen hjemvises til ny Foretagelse, hvorunder den begjærte Udmeldelse bliver at iværksætte, eller at Kjendelsen underkjendes og forandres derhen, at den begjærte Udmeldelse bør finde Sted, hvorhos de endvidere have paastaet Indstævnte tilpligtet at betale Citanterne Sagens Omkostninger — derunder Kammeradvokatens Salær — i begge Instanser skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Da Indstævnte, skjondt lovlig varslet, hverken er modt eller har ladet møde for Overretten, vil Sagen i Medfor af Lovens 1—4 —30 cfr. Frdn. 3 Juni 1796 § 2, være at paakjende efter de fremlagte Breve og Bevisligheder, navnlig Underretsakten. Det fremgaar heraf, at Indstævnte til Støtte for sin Formening, at der ikke i Lovgivningen og særlig ikke i den af Krigsministeriet paubernabte Pl. 31 Juli 1801 findes Hjemmel til den ompurgte Expropriation, navnlig har gjort gjældende, at Generalstabens trigonometriske Opmaalingsarbejder ikke kunne betragtes som Foranstaltninger til Landets Forsvar, samt at Pl. 31 Juli 1801 selv under en modsat Forudsætning ikke vilde afgive den fornødne Lovhjemmel, da bemeldte Plakat ved Grundlov 5 Juni 1849 § 87, jfr. den reviderede Grundlovs § 82, og særlig den heri indholdte Bestemmelse, at Expropriation kun kan ske ifølge Lov, maa anses indskrænket saaledes, at den kun kan komme til Anvendelse paa de i samme specielt nævnte Tilfælde, nemlig Skandsers Anlæg eller Udvidelse og Telegrafers Oprettelse, hvorimod Plakaten iøvrigt og navnlig dens Slutningsbestemmelse, ifølge hvilken de i Anordning om Veivæsenet 13 Decbr. 1793 m. fl. foreskrevne Regler skulde være gjældende og til Følge i enhver Begivenhed, hvor der til Landets Forsvar eller offentlige Foranstaltningers Fremme behoves Afstaaelse af Nogens Grund eller Ejendom, i det Hele formenes at være stiltiende ophævet ved foranførte Grundlovsbestemmelse. I de saaledes fremsatte Betragtninger kan der imidlertid ikke gives Indstævnte Medhold. Ligesom det nemlig efter det i Sagen Foreliggende og navnlig under Hensyn til en fremlagt Erklæring fra Generalstaben — ifølge hvilken den trigonometriske Opmaalings Betydning for Landets Forsvar fremgaar deraf, at det altid har været en af Krigsbestyrelsens første Pligter, i Fredstid at skaffe sig gode Kort over mulige Krigsskuepladse, altsaa navnlig over egot Land, og at det derfor ogsaa her som i næsten alle Lande er overdraget de militære Autoriteter at foretage Opmaalinger og tilvojebringe Kort, ved hvis Udarbejdelse der navnlig haves deres militære Bonyttelse for Øje, — maa antages, at Oprettelsen af den nævnte trigonometriske Station henhører til de Foranstalt-

ninger, som Hensynet til Landets Forsvar kræver, saaledes findes Bestemmelsen i PL 31 Juli 1801 om Ejeres Forpligtelse til at taale Expropriation i saadant Ojemed ikke at kunne betragtes som stiltiende ophævet ved den ovenciterede Grundlovsbestemmelse, hvorved bemærkes, at der ikke kan gives Indstævnte Medhold i, at den i Grundlovsbestemmelsen opstillede Fordring, at Expropriation kun kan ske ifølge Lov, efter en saadan Fortolkning vil tabe sin Betydning. Forsaavidt Indstævnte endelig har paaberaabt sig, at der efter Grundloven ved adskillige Love — i hvilken Henseende Indstævnte særlig har henvist til Lov om Tilvejebringelsen af nye Skydebaner for Haandvaaben m. v. af 10 Mai 1867 samt Lov om Øvelseslejr af 24 April 1868 — or udtrykkelig indrømmet Ret til Expropriation til Fremme for saadanne Foranstaltninger, som tilsigte at forberede Landets Forsvar, og at disse Loves Fremkomst maa hvile paa den Forudsætning, at der ikke allerede i den tidligere bestaaende Lovgivning havde Hjemmel til Expropriation, bemærkes det, at selv om en saadan Forudsætning kunde udledes af de nævnte Love, vilde den i og for sig ikke kunne bevirke nogen Forandring eller Ophævelse af en ældre Lov.

Idet den under nærværende Sag omhandlede Expropriation herefter maa anses for lovhjemlet, findes den fremsatte Begjæring om Taxationsmænds Udmeldelse at burde nyde Fromme. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Tirsdagen den 22 Mai.

Nr. 121.

Advokat Hindenburg

contra

Christian Christensen (Def. Levinsen),

der tiltales for Vold imod Poliassistens Hansen i Hesselager, da denne den 19 Marts 1882 vilde sætte ham ud af Hesselager Kro.

Sunds-Gudme Herreders Extrarets Dom af 26 Juli 1882: Tiltalte, Murhaandlanger Christian Christensen af Saaderup, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage samt betale alle af hans Arrest og Aktionens flydende Om-

kostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Schandorff, 20 Kr. og til Defensor, Prokurator Stürup, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 November 1882: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Prokuratorerne Beyer og Bocher for Overretten betaler Tiltalte, Murhaandlinger Christian Christensen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet et efter Dommens Afsigelse optaget Vidneforhør bestyrker det deri antagne Resultat,

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium betaler Tiltalte til Advokaterne Hindenburg og Levinsen for Højesteret 40 Kroner til hver og til den subsidiære Defensor, Prokurator Stürup, 10 Kroner.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Sunds og Gudme Herreders Extraret hertil indankede Sag er Tiltalte, Murhaandlinger Christian Christensen, aktioneret for Vold mod Poliitiassistent Hansen i Hesselager, da denne den 19 Marts d. A. vilde sætte ham ud af Hesselager Kro, og ved egen Tilstanelse og det iøvrigt Oplyste er det ogsaa bevist, at Tiltalte har gjort sig skyldig i denne Lovovertrædelse. Da Poliitiassistent Hansen bemeldte Dags Aften efter Kl. 10 paalagde Tiltalte enten at gaa op paa et af ham forlangt Værelse ovenpaa i Kroen eller forlade denne, vægrede Tiltalte sig derved og vilde forblive nede i Kroen, hvor en Dandseskole, til hvilken Tiltalte ikke hørte, havde Afdandsningsbal, hvorfor Assistenten i Kroens Forstue tog fat i Tiltalte for at føre ham ud, men Tiltalte greb da Assistenten i Brystet i Frakkekraven og modsatte sig at blive ført ud, hvilket det dog lykkedes Assistenten at gjøre. Efter at Tiltalte og Poliitiassistenten vare komne udonfor paa Trappen, der fører op til Kroens Dør, blev Assistenten overfaldet med Slag af forskellige Tilstedeværende, men det er ikke mod Tiltaltes Benægtelse bevist, at han har deltaget heri. At Tiltalte

greb fat i Politiaassistenten, har han villet undskyldte med, at han, der af Politiaassistenten vil være skubbet baglænds ud af Døren, frygtede for at styrte ned af Trappen; men det fremgaa af Sagen, at Tiltalte allerede inde i Forstuen greb fat i Assistenten.

Det maa derfor billiges, at Tiltalte, der er født den 11 Juni 1861 og ikke funden forhen tiltalt eller straffet, ved den indankede Dom er anset efter Straffelovens § 100 cfr. § 98, og da Straffen passende er bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og Aktionens Omkostninger rettelig ere paalagte Tiltalte, vil Dommen være at stadfæste.

Onsdagen den 23 Mai.

Nr. 170.

Advokat Levinsen

contra

1) Niels Nielsen, ogsaa kaldet Svendsen, 2) hans Hustru Petrea Cathrine Johnsen og 3) dennes Moder Karen Marie Sørensen (Def. Klubien),

der tiltales, Nr. 1 for Falsk og Bedrageri og Nr. 2 og 3 for Delagtighed i sidstnævnte Forbrydelse.

Kolding Herreds Extrarets Dom af 15 December 1882: Arrestanten Niels Nielsen (Svendsen) bor hensættes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og Tiltalte Petrea Kathrine Johnsen i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 5 Dage, hvorimod Tiltalte Karen Marie Sørensen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. I Erstatning til Postvæsenet udreder derhos Arrestanten 1043 Kr. 2 Øre, og bør af de med denne Sag forbundne Omkostninger Arrestanten og Tiltalte Petrea Kathrine Johnsen hver for sig udrede de ved deres Anholdelse og Arrest forårsagede Udgifter, medens Aktionens øvrige Omkostninger, herunder Salær til Aktor Overretssagfører Schwensen, 25 Kr. og til Defensor, Sagfører Sørensen, 20 Kr., bør udredes med Halvdelen af Arrestanten og med en Fjerdedel af hver af de Tiltalte. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 19 Februar 1883: I Henseende til den Tiltalte Karen Marie Sørensen tillagte Frifindelse samt den Arrestanten Niels Nielsen, ogsaa kaldet Svendsen,

idømte Straf, bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Tiltalte Petrea Cathrine Johnsen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Arrestanten bør derhos i Erstatning til Postvæsenet betale 727 Kr. 92 Øre samt udrede Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor for Underretten 20 Kr. og til Defensor sammesteds 15 Kr., samt til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelnann og Prokurator Isachsen, 25 Kr. til hver, hvorhos de Tiltalte Petrea Cathrine Johnsen og Karen Marie Sørensen in solidum med Arrestanten og med hinanden indbyrdes tilsvare de med den Forstes Anholdelse forbundne Omkostninger samt en Trediedel af de nysnævnte Salærer. Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og det Idømte iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, ved hvilke intet væsentligt er at erindre, vil Dommen være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden for Niels Nielsen findes at maatte forlænges til 3 Aar.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Niels Nielsen bestemmes til tre Aar. Advokaterne Levinsen og Klubien tillægges i Salarium for Højesteret hver 50 Kroner, der udredes af de Tiltalte paa den med Hensyn til de øvrige Salærer fastsatte Maade.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arrestanten Niels Nielsen, ogsaa kaldet Svendsen, for Falsk og Bedrageri samt hans Hustru, Petrea Cathrine Johnsen, og dennes Moder, Karen Marie Sørensen, for Delagtighed i sidstnævnte Forbrydelse.

Om Arrestanten, der fra 1 Januar f. A. havde erholdt Ansættelse som Landpostbud i Taps Brevsamlingsdistrikt, er det ved hans egen, med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse tilstrækkeligt godtgjort, at han har benyttet sig af sin fornævnte Bestilling til at udøve følgende Forbrydelser:

I Løbet af September Maaned f. A. har han gjentagne Gange — uden dog herom at kunne give nøjere Forklaringer —

til eget Forbrug anvendt mindre Beløb af de ham som Landpost dels til Forsendelse med Posten dels til Abonnementsbetaling for Aviser leverede Penge, saaledes at han dækkede det Forbrugte ved Hjælp af Penge, som han en følgende Dag modtog til Ombering, ved hvilken Fremgangsmaade han dog efterhaanden blev et stedse voxende Beløb skyldig af de Penge, han skulde aflevere i Abonnementsbetaling for Aviser paa Brevsamplingsstedet til Brevsamler Soren Christiansen. Ved Udgangen af September Maaned udgjorde dette Beløb imellem 30 og 40 Kr., og han indbetalte det den 1 Oktober til Christiansen, idet han tog Pengene hertil af et Beløb, stort 100 Kr., der Dagen forud var blevet leveret ham af Christiansen tilligemed den dertil hørende Postanvisning paa dette Beløb til Gendarm Hansen af Veistrupskov, hvem han imidlertid ikke havde truffet den Dag, men for at beholde Pengene i sit Værge og kunne benytte dem, havde Arrestanten selv underskrevet Postanvisningens Kvitteringsrubrik: „Weistrup den 30 September 1882. Gendarm J. Hansen,“ idet han gjorde sig Umage for at efterligne dennes ham bekendte Underskrift, og samme Dags Aften afleveret den saaledes kvitterede Anvisning til Christiansen. Nogle af de 100 Kr. anvendte Arrestanten dernæst til Dækning af nogen Gjæld, og efter hans Forklaring var det hans Agt ved Hjælp af Restbeløbet samt et Laan paa 50 Kr., som han haabede at kunne faa den følgende Dag hos en Bekjendt, at betale Gendarm Hansen de denne tilkommende 100 Kr. for saaledes at faa sit hele Mellemværende med Postvæsenet ordnet; men da han den 2 Oktober fik udleveret til Besørgelse to Postanvisninger, hver lydende paa 100 Kr., til Fru C. Tams i Kjær Mølle samt det tilhørende Pengebeløb, 200 Kr., anvendte han den ene Hundredekroneseddel til at betale Gendarm Hansen med, hvem han da tillige underrattede om, at han havde paaskrevet Postanvisningen Kvittering som anført.

(Fortsættets.)

Færdig fra Trykkeriet den 29 Juni 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Trykket hos Trykkeren (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairen.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 17.

Onsdagen den 23 Mai.

Nr. 170.

Advokat Levinsen

contra

Niels Jensen, ogsaa kaldet Svendsen, hans Hustru Petrea Cathrine Johnsen og dennes Moder Karen Marie Sørensen (Def. Klubien).

Da han kom til Kjær Mølle, undlod han der at omtale, at han havde Anvisningerne til Fru Tams, der, efter hvad han fik at vide, var rejst til Kolding, og da han om Aftenen kom tilbage til Brevsamler Christiansen, omtalte han heller ikke for denne Anvisningerne, men først den 4 Oktober, da der var indlobet Forespørgsel fra Postkontoret i Kolding om disse Anvisninger, sagde han til Brevsamleren, at Fru Tams var bortrejst og først kom hjem den 6 Oktober, paa hvilken Dag han vilde betale hende Pengene og modtage hendes Kvittering paa Anvisningerne. og med denne Besked lod Brevsamleren, der ingen Mistillid havde til Arrestanten, sig nøje. Den 6 Oktober fik Arrestanten blandt andre Postsager til Ombæring en Postanmeldelse til Proprietær Mømsen Petersen af Heilsminde angaaende et til denne fra Skagen ankommet Pengebrev med 800 Kroner, og under Ombæringen af Postsagerne opstod der nu hos ham den Tanke, at han ved at tilegne sig dette Brev kunde blive sat i Stand til at udvandre til Amerika, hvad han længe havde havt Lyst til. Han foreviste derfor ikke Anmeldelsen for Adressaten, da han var inde paa dennes Ejendom, men da han efter endt Ombæring kom tilbage til sit Hjem, forsynede han Anmeldelsens Rubrik til Kvittering for rigtig Modtagelse af den ovenanførte Postforsendelse med Underskriften: „Heilsminde den 6 Oktober 1882. Mømsen Petersen“, idet han gjorde sig Umage for at efterligne dennes Skrift, og samtidig forsynede han ligeledes de 2 oven-

ommeldte Postanvisninger med falsk Kvittering ved at udfylde den dertil bestemte Rubrik med: „Kjær Mølle den 4/10 1882. Fru Tams.“ Samme Aften bragte han disse 3 Dokumenter til Brevsamler Christiansen, hvem han derhos paa Forespørgsel meddelte, at Handelsbetjenten paa Kjær Mølle efter Fru Tams Anmodning havde underskrevet hendes Navn paa Anvisningerne, og den følgende Dag, den 7 Oktober f. A., modtog han derefter paa Brevsamlingsstedet Pengebrevet til Mømsen Petersen, idet Pengesendelser paa over 100 Kroner ifølge Postanordng. af 28 Marts 1871 III § 12 II udsendes med Landpostbudene, naar Postanmeldelsen modtages paa Postkontoret i kvitteret Stand, uden tillige at være forsynet med Paategning om, at Pengebrevet ønskes sendt paa anden Maade. I Løbet af Dagen fandt nu Arrestanten under sin Omvandren med Postsuger Løjlighed til at aabne Pengebrevet og forvise sig om, at det indeholdt 800 Kr., og da han om Aftenen kom hjem, skjulte han Brevet med Indholdet i et Møbel i sin Løjlighed og gik derpaa hen og afleverede sine Postsager til Brevsamler Christiansen, hvem han tillige leverede sin Kontrabog med Brevsamlingsstedet, i hvilken de 2 Anvisninger vare indførte under 2 Oktober og Pengebrevet under 7 s. M. og hvori Arrestanten i Kvitteringsrubrikken udfor disse Forsendelser ligeledes falskeligt havde skrevet henholdsvis „Tams“ og „M. Petersen“. Efter at være kommen hjem igjen fortalte han sin Hustru, Medtiltalte Petrea Cathrine Johnsen, at han havde kastet Penge bort og skrevet falske Kvitteringer for at redde sig og derfor strax vilde rejse til Amerika, men paa hendes Bønner og Forestillinger om, at hun ikke kunde ernære sig og Børnene, opsatte han sin Bortrejse for om muligt den følgende Dag at laane Penge hos sin Fader og dermed klare Forholdet. Men den følgende Morgen tog han, der havde brændt Konvolutten til Pengebrevet, de 800 Kr. og leverede hende deraf 100 Kr., idet han yttrede, at dem skulde hun og deres Børn leve af, indtil han var kommen til Amerika og kunde sende hende Billetter til at følge efter, hvorhos han tillige fortalte hende, at det var Penge, som vare komne fra Skagen og skulde bringes til Mømsen Petersen i Heils, og efter at have paalagt hende, hvis hun kom i Forhør, da at sige, at han var taget til Vejle til et Bryllup, rejste han derpaa med Dugvognen til Kolding. I Dagene mellem den 2 og 6 Oktober havde han desuden af Proprietær Lange paa Heilsgaard, der 2 Dage i Træk havde begjært at faa en Postanvisningsblanket hos Arrestanten, som i Bestillingsmedfør skulde have saadanne hos sig, men dog dengang ikke havde nogen hos sig, modtaget et Beløb af 38 Kr. 10 Øre med Anmodning om for ham at sende det pr. Postanvisning til en Mand i Svendborg, hvilket Arrestanten imidlertid undlod, hvorhos han tilegnede sig disse Penge.

Forsaauidt Arrestanten endvidere er sigtet for at have svigagtig tilegnet sig tvende Beløb, hvert stort 2 Kr. 46 Øre, der

ligeledes engang i fornævnte Tidsrum ere blevne indbetalte til ham af Gaardejer Frost og Toldassistent Jepsen som Betaling for Avisabonnement, da findes der efter Omstændighederne ikke Anledning til at forkaste hans Forklaring om, at det kun er af Forglemmelse, at han har undladt at indføre disse Beløb i sin Bestillingsbog og derfor ikke indbetalt dem paa Brevsamlingsstedet, og det maa derfor billiges, at Arrestanten ved Underrettsdommen forsaavidt er frifunden for Aktors Tiltale i denne Sag.

Foruden, som anført, at anvende de svigagtigt tilvendte Penge til Dækning af tidligere Besvigelser og til den ovennævnte Gave til sin Hustru, havde Arrestanten endvidere med dem dækket forskellige Gjældsposter og Indkjøb til Husforbrug, saa at han ved sin Afrejse fra Hjemmet kun vil have været i Besiddelse af ca. 700 Kr. Dette Beløb satte han derefter overstyr dels ved Sviren i Kolding og Kjøbenhavn, dels ved Gaver til et svensk Fruentimmer, han traf i Kolding og tog med sig til Kjøbenhavn i den Hensigt at rejse med hende til Amerika, og dels til Rejsseudgifter til sig og dette Fruentimmer, der dog skiltes fra ham i Kjøbenhavn og rejste hjem igjen til Kolding, medens Arrestanten tog Billet under et opdigtet Navn til Dampskibet „Dresden“, der gik til New-York og rejste med dette den 13 Oktober fra Kjøbenhavn. Ved Politiets Foranstaltning blev han dog anholdt den følgende Dag i Christianssand og transporteret til Kolding, og ved Ankomsten hertil fandtes han kun i Besiddelse af 79 Øre.

Hvad dernæst angaar Tiltalte Petrea Cathrine Johnsen, Arrestantens Hustru, da har hun efter først i et den 10 Oktober f. A. afholdt Forhør at have nægtet at vide, hvor Arrestanten var taget hen, og at have modtaget Penge af ham ved hans Afrejse, senere, efter at han var anholdt, vedgaaet, at Arrestanten den 7 Oktober om Aftenen havde meddelt hende, at han havde kastet nogle Penge bort og for at redde sig havde skrevet falske Kvitteringer, af hvilken Grund han strax vilde rejse til Amerika; efter at hun længe og mindelig havde bedt ham om at blive hjemme, lovede han at forsøge paa at laane nogle Penge hos sin Fuder i Veerst og, hvis dette lykkedes, at blive hjemme, men om Natten yttrede han, at det nu umulig kunde bringes i Orden, da han havde brændt Brevet, og den følgende Morgen overleverede han hende 100 Kr., nemlig 5 danske og 5 svenske Tikonersedler, med Tilføjende, at dem skulde hun have at leve af, til han var kommen over til Amerika og kunde sende hende Billetter til at følge efter, hvorhos han paa hendes Spørgsmaal fortalte, at det var Penge, som vare komne fra Skagen og skulde bringes til Momsen Petersen i Heils, samt paalagde hende, at hun, hvis hun blev afhørt, skulde foregive, at han var rejst til Vejle for at være med til et Bryllup. Efter at Arrestanten derpaa var rejst bort, sendte Tiltalte den 12 Oktober Bud til sin

Moder, Medtaltalte Karen Marie Sørensen, om at hun skulde komme til hende, og da Moderen ogsaa indfundt sig og Tiltalte for Mandens Skyld ikke, saaledes som Moderen opfordrede hende til, turde melde sig til Øvrigheden og aflevere Pengene, blev de enige om, at Tiltalte skulde beholde de fem svenske Sedler og at Moderen skulde tage de fem danske med sig og gemme dem for det Tilfælde, at Tiltalte senere skulde komme i Trang, idet det navnlig, som hun senere har forklaret, var hendes Tanke at ville sikre sig at have et Beløb disponibelt til Klæder og andre Fornødenheder, naar hendes Mand sendte hende Rejsebilletter til Amerika. I Forbindelse dermed forklarede Tiltalte imidlertid, at det havde været hendes faste Bestemmelse ikke at røre ved Pengene indtil det viste sig, om hun igjen vilde blive kaldt for Retten, idet hun da vilde sige Sandheden og tillige aflevere Pengene, og i samme Forhør blev det ogsaa oplyst, at Tiltalte havde afleveret fem svenske Tikonosedler til Politiet. Endvidere har hun til sin Undskyldning paaberaabt sig, at hun omtrent samtidig med, at hendes Mand gav hende de ommeldte Penge, kom til Kundskab om, at hun var Forbryder og vilde forlade hende og Bornene, og at det var denne Omstændighed i Forbindelse med den hende derved paakomne Frygt for deres fremtidige Existens, der bevirkede, at det i Øjeblikket ikke var hende klart, at hun kunde paadrage sig Strafansvar ved at modtage Pengene, idet hun under andre Omstændigheder ikke vilde have taget imod dem. I Overensstemmelse hermed har Tiltalte Karen Marie Sørensen vedgaaet, at hun, efter af sin medtaltalte Datter at være bleven underrettet om, at dennes Mand havde forset sig med Penge og ved sin Bortrejse leveret hende 100 Kr., og da Datteren ikke turde efterkomme hendes Opfordring om at gjøre Anmeldelse til Øvrigheden, paa Grund af, at hendes Mand havde forbudt hende det, og saaledes idetmindste foreløbig vilde beholde Pengene, er bleven enig med Datteren om, at hun skulde tage de 50 Kroner til sig og gemme dem til hendes Datter mulig senere fik Brug for dem, idet Datteren dog omtalte, at hun, hvis hun igjen kom i Forhør, vilde sige Sandheden, hvorhos Pengene da skulde tilbageleveres Øvrigheden. Hun har derhos udsagt, at hun alene har fejlet, fordi Datteren bad hende om for hendes Mands Skyld ikke at robe, hvad der var sket, og at hun navnlig ikke har modtaget Pengene for at anvende dem til egne Fornødenheder, samt at hun, efter at have raadfort sig med sin Husbond, vilde efter dennes Raad have rejst fra sit Hjem i Thyregod Sogn til Kolding, for at aflevere Pengene til Retten; men forinden hun fik dette udført, blev tilsagt til at møde i Retten. Hun har derhos i Retten afleveret de ommeldte 50 Kr.

Efter Tiltalte Petrea Cathrine Johnsens foranførte Forklaring, hvis Rigtighed der ikke er nogen Føje til at drage i Tvivl, er der ikke tilstrækkelig Anledning til at antage, at hun allerede;

dengang hun af Arrestanten modtog de ovennævnte 100 Kr., skulde have havt til Hensigt at anvende dem til egen Fordel eller overhovedet tænkt nærmere over, hvorledes hun vilde disponere over dem, og at hun ikke i de nærmeste Dage derefter eller navnlig i Forhøret den 10 Oktober afleverede Pengene til Retten, kan naturlig forklares af hendes Frygt for at røbe Mandens Flugt; og forsaauidt saavel hun som Tiltalte Karen Marie Sørensen som ovenanført have vedgaaet, at de derefter bleve enige om forelobig at opbevare de ommeldte Penge til eventuelt Brug for Førstnævnte, bemærkes, at de samtidig dermed maa antages at have været enige om, at Pengene skulde afleveres til Retten, saafremt Petrea Cathrine Johnsen igjen kom i Forhør, hvad de maatte forudsætte som en meget nærliggende Mulighed, samt idet de ogsaa, som meldt, handlede i Overensstemmelse hermed, tyder dette nærmest paa, at de ikke havde fattet nogen endelig Beslutning om at tilvende sig Pengene. Som Følge heraf samt efter Sagens Omstændigheder i det Hele, findes de Tiltalte ikke at kunne betragtes som skyldige i en strafbar Meddelagtighed i de af Arrestanten forøvede Bedragerier, og begge disse Tiltalte, af hvilke Petrea Cathrine Johnsen er født i Aaret 1856 og Karen Marie Sørensen efter sin Forklaring i 1826 og som ikke ses tidligere at have været tiltalte eller straffede, ville derfor, som for Sidstnævntes Vedkommende ved Underrettsdommen sket, være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag, efter Omstændighederne dog med Forpligtelse til at deltage i Udredelsen af Aktionens Omkostninger efter det nedenfor fastsatte Forhold.

Derimod vil Arrestanten Niels Nielson, ogsaa kaldet Svendsen, der er født i Aaret 1858 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for sit ovenomhandlede Forhold være at anse efter Straffelovens §§ 268 og 258 samt efter § 253 sammenholdt med § 141 cfr. § 144 mod en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og bemeldte Dom vil derfor for saa vidt, saavel som i Henseende til den Tiltalte Karen Marie Sørensen tillagte Frifindelse, være at stadfæste.

Arrestanten vil derhos efter den af Postvæsenet i saa Henseende nedlagte Paastand være at tilpligte at betale i Erstatning til summe 1038 Kr. 10 Ore, med Fradrag af 310 Kr. 18 Ore, hvilket Beløb er kommet tilstede dels ved Realisation af, hvad der af Arrestanten og det ovennævnte svenske Fruentimmer var indkjøbt for de af Arrestanten ulovlig erhvervede Penge, dels ved Tilbagebetaling af det til hans Hustru leverede Beløb, dels paa anden Maade, eller til Rest 727 Kr. 92 Ore, ligesom han endvidere vil have at udrede samtlige Aktionens Omkostninger og derunder i Saker til Aktor for Underretten 20 Kr., til Defensor sammesteds 15 Kr., samt til Aktor og Defensor for

Overretten 25 Kr. til hver, hvorhos de Tiltalte Petrea Cathrino Johnsen og Karen Marie Sorensen ville have in solidum med Arrestanten og med hinanden irddbyrdes at tilsvare de med den Førstes Anholdelse forbundne Omkostninger samt en Trediedel af de nysnævnte Salærer.

Nr. 2. Sognepræst for Engom Menighed **H. L. Brix**
(Buntzen efter Ordre)

contra

Værgerne for Engom Kirke, Gaardejer **Søren P. Sørensen**
Bredal m. Fl. (Klubien),

betr. Spørgsmaal om Kirkeejernes Raadighed over Kirkejorden.

Hatting Herredsthings Dom af 13 Marts 1880: Engom Sognekald og dets nuværende Præst samt dets tilkommende Præster bør være uberettigede til uden særlig Overdragelse fra Ejerne af Engom Kirke at bruge og benytte den bemeldte Kirke tilhørende Jordlod paa Engom Mark Matr. Nr. 8 af gl. Hartkorn 2 Td. 6 Skp. 2 Fdk. 1 Alb., nyt Hartkorn 1 Td. 3 Skp. 1 Fdk. 2 Alb., og bør den nuværende Beneficiarius Indstævnte Sognepræst Brix inden en Frist af 6 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og under en Amtsfattiggkassen tilfaldende Mulkt af 10 Kr. fra hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, sætte Citanterne, Værgerne for Engom Kirke, i Besiddelse af den ovennævnte Jordlod. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges den for Indstævnte Sognepræst Brix eller Engom Præstembede beskikkede Sagfører, Prokurator Busch, et Salær af 50 Kr., som udredes af det Offentlige. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 7 November 1881: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves, og der tillægges Citanstens beskikkede Sagfører sammesteds Prokurator Fasting i Salær 70 Kroner, som udredes af det Offentlige. Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat, end det i Dommen antagne, vil denne være at stadfæste, saaledes at den Frist af 8 Uger, inden hvilken Citanten skal sætte de Indstævnte i Besiddelse af Jordlodden, bliver at regne fra Højesteretsdommens Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve og det Citantens befalede Sagsfører tilkommende Salær at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 2 Kroner. Etatsraad Buntzen tillægges i Salarium for Højesteret 200 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter at forhenværende Sognepræst for Engom Menighed, Jacob Buntzen-Jørgensen, som ifølge Fæstebrev af 13 Februar 1852 for sin Embedstid havde havt Brugen af en Engom Kirke, der ejes af Sognets Beboere, tilhørende Jordlod mod at svare de denne paa-bvilende Skatter og Afgifter og en aarlig Afgift til Kirken af 15 Rdl., samt mod uden Vederlag at holde Kirken med Vin og Brød, hvilken Jord han i Forening med Præsteguardsjorden havde bortforpagtet til Forpagter Jacob Pedersen paa 9 Aar fra 1 Mai 1871 at regne, under 19 December 1873 var bleven entlediget fra nævnte Embede, søgte de Indstævnte, Værgerne for Engom Kirke, Guardejerne Peder Kjær Christiansen, Hans Jeppesen og Søren Peder Sørensen, nævnte Forpagter, som var vedbleven at besidde Kirkejorden, til under Udkastelsestvang at fratrede denne, og Pastor Buntzen-Jørgensen til under er daglig Bøde at afstaa Jorden og sætte de Indstævnte i Besiddelse af denne; disse Paastande blevo ved en under 5 Juni 1875 inden Hatting Herreds Ret afsagt Dom tagne til Følge; men medens Forpagter Peterson akkviescerede ved denne Dom, som saaledes for hans Vedkommonde er usvækket, indankede Pastor Buntzen-Jørgensen Sagen for højere Ret og blev derefter ved Højesterets

Dom af 13 Januar 1879, der stadfæstede nærværende Rets Dom af 26 Marts 1877, frifunden for de Indstævntes Tiltale paa Grund af, at det nævnte Fæstebrev Intet indeholdt om, at Jorden skulde være Gjenstand for en særlig Aflevering fra hans Side, og da han ved sin Afskedigelse havde ophørt at besidde denne, hvis Brug af Eftermanden var overtaget som en Embedet tilkommende Ret. De indstævnte Kirkeværger have derefter under nærværende, mod Engom Præsteembede anlagte Sag, hvorunder de have indstævnet saavel Aarhus Stiftsøvrighed som Citanten, den nuværende Sognepræst Harald Leopold Brix, i første Instans nedlagt Paastand om, at Embedet og dets Præster kjendes uberegtiget til uden særlig Overdragelse fra Kirkeejernes Side at bruge og benytte den ommeldte Kirkejord, som er matrikuleret under Nr. 8 i Engom af Hartkorn 1 Td. 3 Skpr. 1 Fkr. 2 Alb., samt at Citanten tilpligtes under en daglig Mulkt at overdrage Besiddelsen af denne til Kirkeejerne, hvorhos de subsidiært have paastaet, at disso i alt Fald kjendes berettigede til, mod at respektere Embedets Ret til Brugen af Kirkejorden, at fordre en rimelig Indfæstning og Lundgilde efter uvillige Mænds Skjøn, hver Gang en ny Præst tiltræder Embedet. Ved Underretsdømmen ere de indstævnte Kirkeværgers principale Paastande tagne til Folge, saaledes at Fristen, inden hvilken Citanten skal sætte dem i Besiddelse af Jorden, er fastsat til 6 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Tvangsbøden, Citanten skal erlægge, dersom han sidder Dommen overhorig, til 10 Kroner for hver Dag, og Citanten har derpaa efter Stævning til Kirkeværgerne, og idet han tillige har stævnet Aarhus Stiftsøvrighed, forsaavidt den, der ej havde ladet møde i 1ste Instans, maatte finde Anledning til at varetage sin eller Præsteembedets Interesse, indanket Sagen her for Retten, hvor han, efter at en af ham nedlagt Paastand om Sugens Afvisning fra Underretten ved Rettens Kjendelse af 21 Marts d. A. var bleven forkastet, ligesom i 1ste Instans har paastaet sig frifunden for de indstævnte Kirkeværgers Tiltale, medens disse have procederet til Underretsdømmens Stadfestelse. Stiftsøvrigheden har ikke ladet møde for Overretten. Foreløbig bemærkes, at forsaavidt Citanten til Støtte for sin Paastand om Frifindelse har paaberaabt sig, at Sagen, da den angaar en Præsteembedet formentlig tilkommende Ret, burde være rettet mod Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, kan der ikke heri gives ham Medhold, eftersom Sognepræsten i alle Tilfælde, hvor der er Spørgsmaal om Sognekaldets Rettigheder og Byrder, maa betragtes som Embedets rette Repræsentant, og som saadan maa kunne søges paa dettes Vegne.

Citanten har dernæst gjort gjældende, at Brugen af den omhandlede Kirkejord, om hvilken det er in confesso, at den tilhører Engom Kirke, i et Tiderum af henved 300 Aar har været henlagt til Engom Præsteembede, saaledes at Præsterne den ene

efter den anden have havt Brugen af Jorden i deres Embedstid, mod at de have svaret de den paa hvilende Skatter og Afgifter samt lovet den ved Uddelingen af Nadverens Sakramente til Engom Sogns Kommunikanter fornødne Vin og Brød, og at der først skete Foraudring i dette Forhold, da fornævnte Sognepræst Buntzen-Jürgensen for at undgaa en Proces med Kirkeværgerne samtykkede i, desuden at svare den ved Fæstebrevet af 13 Februar 1852 betingede Afgift af 15 Rdl. aarlig. Citanten har derefter forment, at Præsteembedet maa anses at have vundet Hævd paa den omhandlede Brng. som ikke har støttet sig til nogen særlig Adkomst, og at denne Hævdserhvervelse ikke kan være forspildt ved den af Pastor Buntzen-Jürgensen gjorte Indrømmelse af Kirkeejernes Ret til at fordre højere Afgift, eftersom denne Indrømmelse, der ikke er approberet af nogen overordnet Autoritet, kun kunde forpligte denne Præst personligt, men maa være Embedet som saadant uvedkommende.

I en under 17 Mai 1661 af den daværende Sognepræst i Engom afgiven Indberetning om Kaldets Beskaffenhed, hvoraf en Extrakt-Udskrift er fremlagt under Sagen, findes det nu ogsaa anført, at nogle Engom Kirke tilhørende Jordstykker paa Asendrup, Bredal og Hedensted Marker altid fra Arilds Tid have været til Engom Præstegaard og at der deraf svarede en aarlig Landgilde af 1 Ærte Rug, Byg og Havre, hvorfor Præsten leverede Vin og Brød til Kirken, hvorhos samme Steds findes indført Ordlyden af en gammel Jordebog fra 1577, af hvilken det frengaar, at „Hr. Niels“ — hvormed maa antages at være sigtet til den daværende Sognepræst — den Gang brugte de ommeldte Stykker Kirkejord imod den fornævnte aarlige Afgift. Endvidere har Citanten henvist til en in originali fremlagt Specifikation over Engom Sognekalds Beskaffenhed, affattet i Aaret 1690 af Sognepræsten Jens Krog, hvori denne meddeler at have i Fæste noget Kirkejord af Hartkorn 2 Td. „ Skpr. 2 Fkr. 1 Alb., hvoraf han holder Brød og Vin til Kirken, og tilføjer, at han, dersom han ikke havde bemeldte Kirkejord, besværligen kunde have Brodet, eftersom Avlingen til Præstegaarden var saa meget ringe.

Ligesom det af disse Dokumenter frengaar, at Præsterne i Engom i det 16de og 17de Aarhundrede mod at levere Vin og Brød til Kirken have havt Brugen af Kirkejorden — hvorved dog ikke kan antages at være ment den her under Sagen omstridte Jordlod, idet der efter Proceduren en Gang i Fortiden skal have fundet et Magelæg Sted af Kirkejorden mod anden Jord, hvorom imidlertid intet videre er oplyst — saaledes har efter Sagens Oplysninger det samme været Tilfældet i nyere Tid, hvad der navnlig er godtgjort med Hensyn til Pastor Buntzen-Jürgensens Formand C. A. Jørgensen og den i 1822 entledigede Sognepræst Leth, medens der om Jørgensens nærmeste Formand Pleener ingen Oplysning haves i den omspurgte Henseende, og

det om dennes Formand Pastor Friedenreich, der var Leths nærmeste Eftormand i Embedet, ikkun ses, at han i en af Rente-kammeret autoriseret Journal for Matrikuleringsarbejdet i Hatting Herred er opført som Bruger af den til Kirken hørende Matr. Nr. 8 i Engom, hvad ligeledes findes anført i en fremlagt Udskrift af Arealberegningen over dette Matr. Nr.

De indstævnte Kirkeværger have imidlertid gjort gjældende, at den saaledes af Præsten udøvede Brug af Kirkejorden ikke kan begrunde nogen Hævdsadkomst for Præsteembedet, eftersom denne Brug ikke blev udøvet af dem i deres Egenskab af Embedets Indehavere, men ifølge særlig Overdragelse til hvor enkelt fra vedkommende Kirkeejeres Side. De have saaledes henvist til, at saavel Buntzen-Jürgensen som C. A. Jorgensen, den Sidste under 28 April 1839, have modtaget Fæstebreve fra Beboerne i Sognet, og medens der som meldt ingen videre Oplysning haves om Præsterne Friedenreich og Plosner — om hvilke de Indstævnte iøvrigt ikke have villet erkjende, at de have havt Brugen af Jorden, hvad dog efter Omstændighederne maa anses at have Sandsynligheden for sig — fremgaar det af det Engom Sogns Beboers under 17 Juni 1812 meddelte Skjøde paa Engom Kirke med dens Tiender og Jord og den dertil hørende Kjøbekontrakt af 17 Junii 1811, at Sognepræst Leth i Følge Fæstebrev af 20 Mai 1785, hvilket ikke har kunnet bringes tilstede under Sagen, havde Kirkens Jorder af Hartkorn 2 Tdr. 6 Skpr. 2 Fkr, 1 Alb. i Fæste paa Livstid, mod at holde og levero Brød og Vin til Kirken, og de indstævnte Kirkeværger have derefter forment, at Leth ogsaa efter sin Afgang fra Embedet i Aaret 1822 er vedbleven at bruge Jorden paa de anførte Betingelser, hvorom imidlertid mod Citautens Benægtelse Intet er oplyst. Til Støtte for deres Formening om, at Præsteembedet som saadant ingen Ret har havt til Brugen af Kirkejorden, have de indstævnte Kirkeværger endvidere paaberaabt sig, at den Del af samme, der fandtes paa Hedensted Mark, af vedkommende Kirkeejer, som det er oplyst, er bortsolgt i Aaret 1800, uden at nogen overordnet Kirkeautoritet ses at have samtykket i Salget, samt at der ifølge Skjøde- og Pantebogen hviler Præstetiende paa Lodden, hvad der vilde være en Urimelighed, dersom Præsteembedet havde Ret til at bruge denne, og de have endelig som Bevis for, at heller ikke de kirkelige Autoriteter have opfattet Forholdet saaledes, henvist til, at der, da Engom Præstekald i Aaret 1822 blev opslaaet vakant, ikke i Opslaget fandtes nogen Meddelelse om, at den omhandlede Brugsret var henlagt til Embedet, og at det i den næste Vakancebekjendtgjørelse i Aaret 1836 alene hedder, at Kirkejorden i mangfoldige Aar har været dyrket under Præstegaarden, idet Præsterne have fæstet samme af Kirkens Ejere, medens det derimod vel i Vakancebekjendtgjørelsen af 1873, som blev udstedt efter at Kirkejerne havde

tilkjendegivet, at de for Fremtiden vilde fordre højere Afgift af Jorden, forudsættes, at Præsten ved Udnævnelsen erhverver en Ret i saa Henseende, hvis Udstrækning i fornødent Fald vilde blive Gjenstand for Domstolens Afgjørelse.

Efter det saaledes Oplyste maa der nu ogsaa gaaes ud fra, at Sognepræsterne i Engom i alt Fald siden Aaret 1785 kun have havt Kirkejorden i Brug ifølge særlig Overdragelse til hver enkelt fra vedkommende Kirkeejeres Side, og ikke som en til deres Embede hørende Indtægt, og at de, forsaavidt de -- hvad der maa antages at have været Tilfældet med de sidste Præster -- have tiltraadt Jordens Brug uden at afvente nogen Overdragelseshandling fra Kirkeejernes Side, have gjort dette med disses stiltiende Samtykke og i Forventning om, at der vilde blive meddelt dem Fæstebrev, ligesom det efter de omtalte gamle Dokumenter, navnlig Indberetningen af 1661, hvori det hedder, at Kirkejorden „fæstes af Præsten“ og Specifikationen af 1690, maa anses for sandsynligt, at Forholdet i ældre Tider har været et lignende, og da en saadan ifølge særlig Adkomst for hver enkelt Præst udøvet Brug ikke findes at kunne begrunde nogen Hævdserhvervelse for Præsteembedet, maa det billiges, at dette ved Underrettsdommen er kjendt uberettiget til den omhandlede Brug, samt at Citanten, der ikke har erholdt Brugen af Kirkejorden overdraget personligt, er tilpligtet at fravige samme og indsætte de indstævnte Kirkeværger paa Kirkeejernes Vegne i dens Besiddelse; den indankede Dom, hvis Bestemmelser om Processens Omkostninger i 1ste Instans og det Citantens beskikkede Sagfører for Underretten tillagte Salær ligeledes billiges, vil saaledes i det Hele være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves, hvorhos der tillægges Citantens beskikkede Sagfører sammesteds i Salær 70 Kroner, som ville være at udrede af det Offentlige.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og med Hensyn til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Fredagen den 25 Mai.

Nr. 24. Overretsprokurator C. Alberti (Alberti)

contra

Firmaet Güssefeldt & Rée (Henrichsen).

betr. de Indstævntes Vejret m. v.

Amager Birkethings Dom af 30 September 1880: De Indstævnte, Firmaet Güssefeldt & Rée, bør under en Mulkt af 10 Kroner til Kjøbenhavns Amts Fattigkasse for hver Dag, de i saa Henseende sidde denne Dom overhørig, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse dels borttage de Sporvejskinner, som ere anbragte paa det Stykke af den ovenfor omhandlede Vej, som gaar over den Citanten, Overretsprokurator C. Alberti, tilhørende Ejendom Matr. Nr. 1 a t af Kastrupgaards Jorder, dels tillukke og afspærre de paa Indstævntes tilgrænsende Ejendom Matr. Nr. 1 a q anbragte, paa det ovennævnte Situationskort med Bogstaverne u og o betegnede Porte.

Saa bør og de Indstævnte dels som Ejere af fornævnte Ejendom Matr. Nr. 1 a q af Kastrupgaards Jorder og efterfølgende Ejere af samme Ejendom være uberettigede til at benytte de ovennævnte over Citanten^s Ejendomme Matr. Nr. 1 a t og Matr. Nr. 1 y af samme Jorder gaaende private Veje, dels som Ejere af Ejendommen Matr. Nr. 1 a s af samme Jorder og efterfølgende Ejere af samme Ejendom være uberettigede til at benytte disse Veje paa anden Maade end som almindelige Veje for Gaaen, Riden og Kjørsel med almindelige Vogne til og fra nævnte Matr. Nr. 1 a s. Iøvrigt bør de Indstævnte for Citantens Til^l tale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 Juni 1881: Underretsdømmen bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Borttagelsen af Sporvejskinnerne samt Tillukningen og Afspærringen af Portene fastsættes til 8 Uger fra nærværende Doms lovlige Forkyndelse. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Der forelægges Overretssagfører Edv. Christensen en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af hans den 10 Januar d. A. fremlagte, paa ustemplet Papir skrevne Indlæg.

Højesterets Dom.

Efter den skete Indstævning og Citantens Procedure for Højesteret bliver det alene at undersøge, om den indankede

Dom bør forandres, forsaavidt den har tillagt de Indstævnte Frifindelse under den Del af Sagen, der omhandler Omfanget af deres Ret til at benytte det Vejstykke, som ligger indenfor Grændserne af den dem tilhørende Parcel Matr. Nr. 1 a s, og særlig Borttagelsen af de paa, under og over dette Vejstykke anbragte Sporvejsskiner, Blyrør og Tag med Stiver.

I Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde, og idet tilføjes, at det af de Højesteret forelagte Skjøder af 22 September 1874 paa det Citanten nu tilhørende Matr. Nr. 1 y og af 8 Oktober 1874 paa Matr. Nr. 1 a s, — ved hvilket sidste denne Parcel under Henvi- ning til det vedhæftede Udstykningskort overdroges Kjøberen som hans fulde Ejendom, — fremgaar, at det ovennævnte Vej- stykke hører til denne Parcel, medens Ejeren af Matr. Nr. 1 y kun har Ret til at befare samme, maa det have sit Forbli- vende ved den de Indstævnte for saavidt tillagte Frifindelse. Overretsdommen, hvis Bestemmelse om Processens Omkost- ninger ligeledes billiges, bliver derfor efter de Indstævntes Paastand at stadfæste, saaledes at Fristen for Borttagelsen af Sporvejsskinerne paa Vejstykket over Matr. Nr. 1 a t og Afspærringen af de i Dommen omtalte Porte regnes fra Højesteretsdommens Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Citanten at maatte betale de Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Proces- sens Omkostninger for Højesteret betaler Citanten til de Indstævnte med to Hundrede Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I Aaret 1873 købte Cand. pharm. C. Alberti en Parcel af Kastrupgaards Jorder paa Amager, Matr. Nr. 1 y, hvilken Ejendom derpaa i Januar 1874 blev udstykket i 2 Parceller, Matr. Nr. 1 y og 1 a q, uden at der for eller paa nogen af disse blev udlagt nogen Vej. I August s. A. blev førstnævnte Parcel atter udstykket i 4 Parceller, nemlig Matr. Nr. 1 y, 1 a r, 1 a s og 1 a t, og blev dor da paa Udstykningskortene afsat en Vej langs Nordgrændsen af Parcellerne, det nuværende Matr. Nr. 1 y og 1 a q, men uden-

for disses Areal, en anden Vej langs Vestgrænsen af Matr. Nr. 1 a q, men udenfor denne Parcell Areal, og endnu en Vej langs Vestgrænsen af Matr. Nr. 1 y og 1 a r. Cand. Alberti solgte i Løbet af Aaret 1874 Matr. Nr. 1 a q og 1 a s til Aktieselskabet „Albertis Svovlsyrefabrikker“ og Matr. Nr. 1 y til Aktieselskabet „Albertis Allunværker“, medens Matr. Nr. 1 a r blev udstykket i 4 Parceller, nemlig Matr. Nr. 1 a r, 1 a u, 1 a v, 1 a x, der solgtes til Forskjellige, og beholdt Cand. Alberti saaledes kun tilbage Matr. Nr. 1 a t. Efterat dernæst baade han og de fornævnte 2 Selskaber i Sommeren 1875 vare fallerede, blev Matr. Nr. 1 a q og 1 a s ved Skjøde af 8 Februar 1877 solgte til de Indstævnte, Firmaet Güssefeldt & Rée, medens Citanten, Overretsprokurator C. Alberti, har erholdt Auktionsskjøde paa Matr. Nr. 1 a t og som Højstbydende paa Matr. Nr. 1 y ligeledes besidder denne Parcel.

Da nu Citanten formente, at de Indstævnte i flere Retninger havde tiltaget sig uhjemlet Brug og Raadighed over de ovennævnte Veje, søgte han dem ved Amager Birkeret, under hvilken Sag han paastod:

principaliter: 1) de Indstævnte som Ejere af Matr. Nr.

1 a q og 1 a s tilpligtede:

- a) at tillukke og afspærre de paa det under Sagen fremlagte Situationskort med n og o betegnede Porte,
- b) at borttage eller tillukke de paa samme Kort med g, h, i, k, l og m betegnede Udlobsrør,
- c) at borttage de Sporvejskinner, som ere anbragte paa de paa samme Kort angivne Veje,
- d) at borttage de under disse Veje forende Blyrørsledninger, forsaavidt de ligge under Vejenes Areal, og
- e) at borttage det ud over en Del af disse Veje anbragte Tag med tilhørende Stiver,

Alt saaledes, at i Undladelsestilfælde Citanten kjendes berettiget til for de Indstævntes Regning at foretage disse Handlinger eller dog saaledes, at disses Udførelse paalægges de Indstævnte under Tvang af en passende daglig Mulkt, samt endvidere:

- 2) de Indstævnte og efterfølgende Ejere af Matr. Nr. 1 a q kjendte uberettigede til at benytte de nysnævnte Veje, og de Indstævnte og efterfølgende Ejere af Matr. Nr. 1 a s kjendte uberettigede til at benytte disse Veje paa anden Maade end som almindelige Veje for Gnaen, Riden og Kjørsel med almindelige Vogne til og fra nævnte Matr. Nr. 1 a s, og subsidiært:
 - 1) de Indstævnte under de ovennævnte Tvangsmidler tilpligtede at udføre saa mange af de foran under 1 a—e nævnte Handlinger, som Retten maatte finde dem pligtige til, og
 - 2) som Nr. 2 under den principale Paastand,

samt mere subsidiært:

at de Indstævnte dømmes efter den under Nr. 1 og 2 fremsatte principale Paastand, dog saaledes, at de Dele af Vejene, der ligge ud for og langs med Matr. Nr. 1 a r, 1 a s, 1 a v og 1 a x udelades af Paastanden.

Endelig paastod Citanten i ethvert Tilfælde de Indstævnte tilpligtede at betale ham Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte paastode sig derimod frifundne, in subsidium, imod at borttage nogle eller en enkelt af de Indretninger, som af dem ere anbragte paa eller ved de paa Situationskortet anførte Veje, dog at det under ingen Omstændighed paalægges dem at borttage Skinnesporet paa det dem formentlig tilhørende Vejereal paa Matr. Nr. 1 a s, eller Udløbsrorene til Grøften, hvorhos de i ethvert Tilfælde paastode sig tillagte Sagens Omkostninger. — Ved ovennævnte Rets Dom af 30 September f. A. blev Citantens Paastand forsaavidt tagen til Følge, at de Indstævnte tilpligtedes under en daglig Mulkt af 10 Kr. til Kjøbenhavns Amts Fattiggasse inden 4 Uger fra Dommens lovlige Forkyndelse, dels at borttage de Sporvejskinner, som ere anbragte paa det Stykke af den ovenfor omtalte Vej, der gaar over Matr. Nr. 1 a t, dels tillukke og afspærre de paa Matr. Nr. 1 a q anbragte paa Situationskortet med n og o betegnede Porte, hvorhos de Indstævnte kjendtes uberettigede til dels som Ejere af Matr. Nr. 1 a q ligesom de efterfølgende Ejere af denne Parcel at benytte de ovennævnte over Matr. Nr. 1 a t og 1 y gaaende Veje, dels som Ejere af Matr. Nr. 1 a s, ligesom de efterfølgende Ejere af samme Ejendom at benytte disse Veje paa anden Maade end som almindelige Veje for Gaaen, Riden og Kjørsel med almindelige Vogne til og fra Matr. Nr. 1 a s, medens de Indstævnte derimod iøvrigt bleve frifundne for Citantens Tiltale og Sagens Omkostninger ophævedes.

Denne Dom er nu af begge Parter indbragt her for Retten, hvor Hovedcitanten har gjentaget den af ham for Underretten nedlagte principale og subsidiære Paastand, idet han derhos har paastaaet sig Sagens Omkostninger i begge Instantser skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt, samt mere subsidiært procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse med Tillæg af Appellens Omkostninger, medens Contracitanterne have paastaaet Dommen forandret i Overensstemmelse med deres i 1ste Instans nedlagte Paastand og in subsidium sig kjendte berettigede til saa mange af de omtvistede Indretninger, som Overretten maatte finde befojede, eller idetmindste Underrettsdommen stadfæstet og i alle Tilfælde sig hos Modparten tillagt Sagens Omkostninger skadesløst i begge Instanser og saavel i Hoved- som i Contrasagen. Da der, som ogsaa ved den indankede Dom antaget, ikke findes Anledning til ex officio at afvise Sagen fra Underretten af Hensyn til, at Hovedcitanten, som af Contracitanterne forment, burde have henvendt sig til Sogneraadet i Henhold til Lov 14 April

1865 om private Vejes Istandsættelse, og at Domstolene derfor skulde være inkompetente til forsaavidt at træffe Afgjørelse, idet en Afgjørelse af disse Spørgsmaal ikke skjønnes at blive berørt af bemeldte Lov eller overhovedet at vedkomme de kommunale Autoriteter, vil der være at give Dom i Sagens Realitet. Hoved-citanten har for sit Søgmaal paaberuabt sig, at de ovennævnte Veje som en fælles Ejendomsgjenstand i Forening tilhøre Ejerne af samtlige Parceller med Undtagelse af Matr. Nr. 1 aq, saaledes at enhver af disse Ejere er berettiget til ikke blot at benytte Vejenes Arealer ved ordinær Brug som Veje til og fra sin Ejendom, men ogsaa at holde enhver Uvedkommende borte fra Vejen og til at modsætte sig, at enkelte af Parthaverne i Vejene benytte disse eller nogen Del af dem paa en Maade, der afviger fra almindelig Benyttelse af en Vej, og har han støttet denne sin Anskuelse paa, at det i en under Sagen fremlagt Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 27 Oktober 1877 udtales, at Vejarealet ved den ovenomtalte i August 1874 foregaaede og af Ministeriet under 3 September s. A. approberede Udstykning er udtaget forlods af den samlede Ejendoms Areal, saaledes at de Beløb af Hartkorn, Gammelskat og Tiende, der ellers vilde falde paa Vejarealet, ere ved Fordelingen blevne overførte paa samtlige ved Udstykningen udlagte Parceller, uden at der kan paavises nogen bestemt Del af Vejarealet, af hvilken en eller flere enkelte Parceller alene svare Skat eller Tiende. Denne Udtalelse af Indenrigsministeriet skjønnes imidlertid ikke at kunne være afgørende for det foreliggende Spørgsmaal, idet der ikke fra den Omstændighed, at Ministeriet ved Fordelingen af den samlede Ejendoms Skattebyrde paa Parcellerne, har holdt de udlagte Vejes Arealer udenfor det Areal, hvorpaa Fordelingen er sket, kan drages nogen Slutning med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Vejarealerne ere henregnede til Parcellerne, og ved deres Salg medindbefattede under Afhændelsen eller ej.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 6 Juli 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Trykket hos Trykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 18.

Fredagen den 25 Mai.

Nr. 24. Overretsprokurator C. Alberti (Alberti)
contra
Firmaet Güssefeldt & Rée (Henrichsen).

Da nu det under Sagen fremlagte Udstykningskort over den samlede Ejendom viser, at Vejene ere lagte indenfor de enkelte Parcelers Grændser, ligesom det ogsaa af den ligeledes fremlagte Udstykningsberegning, som er lagt til Grund for Udstykningen, fremgaar, at de paagjældende Vejstrækninger ere medregnede til Arealet af de Parceller, over hvilke de gaa, maa det i Mangel af Oplysning om anden Aftale mellem Sælger og Kjøber antages, at de ved Afhændelserne ere betragtede som henhørende til vedkommende Parcel, saaledes at Kjøberen af denne ogsaa erholdt overdraget Ejendomsret over den derover gaende Vej, og herimod kan det ikke komme i Betragtning, at det i en ogsaa under Sagen fremlagt Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 21 September 1878 bl. A. udtales, at det er det Sædvanlige, at Veje, som løbe over Parceller, i Matrikulsberegningerne ere indbefattede under Parcellernes geometriske Areal, og det hvad enten Vejene høre til Parcellerne eller ikke, idet der af denne Udtalelse ikke findes at kunne udledes videre, end at det ikke deraf, at Vejene i saadanne Beregninger ere indbefattede under Parcellernes geometriske Areal, med Nodvendighed følger, at de henhøre til de paagjældende Parceller. I Henhold til det Anførte maa saaledes enhver Parcells Ejer in casu anses for Ejer af det Vejestykke, der ligger indenfor hans Parcells Grændser. Da Hovedcitanten ultsaa maa anses for Ejer af den Del af den Nord for Matr. Nr. 1 a q gaaende Vej, som efter Udstykningskortet ligger indenfor Grændserne af den ham tilhørende Parcel Matr. Nr. 1 a t, og da det er in confesso, at der ikke er paalagt ham som Ejer af denne Parcel nogen thingløst Servitutforpligtelse til at tuale, at Kontracitanterne have

Sporvejsskinner paa dette Vejstykke eller de paa Situationskortet med n og o betegnede Porte ud til samme, og da det ejheller mod Hovedcitantens Benægtelse er godtgjort, at han, som af Kontracitanterne paaastaat, da han blev Ejer af Matr. Nr. 1 a t var bekendt med, at ovennævnte Cand. Alberti skulde, som af Kontracitanterne anført, ved at tillade Skinnernes Anbringelse paa Vejstykket og Ejerne af Matr. Nr. 1 a q at have Porten n ud til Vejstykket, have villet lægge en stedsevarende Servitutyburde paa Parcellen, Matr. Nr. 1 a t, maa Kontracitanterne, der ikke have paaberaabt Hævd som Adkomst til at have de her omtalte Indretninger og ejheller have det i Lovens 5—10—56 ommeldte Fortoug foran Portene anses uberettigede saavel til at have Sporvejsskinner paa det over Matr. Nr. 1 a t gaaende Vejstykke, som til at have de ud til dette forende Porte n og o. Da Kontracitanterne derhos ikke mod Hovedcitantens Benægtelse findes at have godtgjort, at de som Ejere af Matr. Nr. 1 a q have nogen Berettigelse til at benytte de over Hovedcitantens Ejendomme forende Vejstykker eller som Ejere af Matr. Nr. 1 a s Berettigelse til at benytte disse Vejstykker paa anden Maade, end som almindelige Veje for Gaaen, Ri:en og Kjørsel med almindelige Vogne til og fra Matr. Nr. 1 a s, maa det ligeledes billiges, at de ved Underretsdommen ere kjendte uberettigede til saadan Benyttelse af disse Vejstykker. Med Hensyn derimod til de paa Situationskortet med g, h, i, k, l og m betegnede Udløbsrør, ville Kontracitanterne, da den Groft, hvortil disse Rør fore, efter de paagjældende Korts Udvisende, som af Kontracitanterne anført, maa antages at ligge i Skjellet imellem Matr. Nr. 1 a q og 1 a t og saaledes at være til fælles Afbenyttelse for disse Parceller, være, som ogsaa ved Underretsdommen antaget, at frifinde for Hovedcitantens Tiltale. Endelig maa Hovedcitanten, som Ejer af Matr. Nr. 1 y, vel ifølge Parternes Procedure anses berettigede til Færdsel paa den Del af den Nord for Matr. Nr. 1 a q og 1 y gaaende Vej, som efter Udstykningskortet ligger indenfor Grændserne af den Kontracitanterne tilhørende Parcel Matr. Nr. 1 a s, men, da denne Færdselsret ikke findes at blive krænkede ved, at der under Vejstykket er anbragt Blyrør — i hvilken Henseende bemærkes, at det ikke under Sagen er oplyst, at saadanne ere anbragte andetsteds end under dette Vejstykke — eller i Henhold til de under Sagen afgivne Vidneforklaringer, og naar henses til, at Vejen er 14 Alen bred, ved det over en Del af samme paa Kontracitanternes egen Grund anbragte Tag med tilhørende Stiver eller de paa dette Vejstykke anbragte Sporvejsskinner, maa det fremdeles bifaldes, at Kontracitanterne under denne Del af Sagen ere tillagte Frifindelse.

I Henhold til alt det Foranførte, og da Underretsdømmens Bestemmelser med Hensyn til Tvangsbøden for Borttagelsen af Sporvejsskinnerne samt Tillukningen og Afspærringen af de oft-

omtalte Porte og Sagens Omkostninger ligeledes billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste, saaledes at der til Udførelsen af de ommeldte Arbejder indrømmes Indstævnte en Frist af 8 Uger fra nærværende Doms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Overretten blive efter Omstændighederne at ophæve. Der vil være at forelægge Overretssagfører Edv. Christensen en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af hans den 10 Januar d. A. fremlagte, paa ustemplet Papir skrevne Indlæg; iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse under Sagen her for Retten.

Nr. 77. Tømmermester **Søren Nielsen** (Alberti)

contra

C. F. Walsøe (Ingen),

betr. Betaling af et Provisionsbeløb.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 Oktober 1882: Indstævnte Tømmermester Søren Nielsen bør til Citanten C. F. Walsøe betale de paastævnte 750 Kr. med Renter heraf 5 ⁹/₁₀ p. a. fra den 5 Septbr. d. A. til Betaling sker og Sagens Omkostninger med 40 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved kongelig Ordre af 4 November f. A. er det tilladt Citanten for Højesteret at fremkomme med de Indsigelser og Benægtelser, som han kunde have fremsat, naar han havde givet behørigt Møde i forrige Instans. Denne Bevilling er vel betimelig forkyndt for Indstævnte, men ligesom det ikke af den fremgaar, hvilke Indsigelser og Benægtelser Citanten agtede at fremsætte, saaledes ses Underretning herom heller ikke paa anden Maade at være meddelt Indstævnte, der ikke har givet Møde for Højesteret. Saadan Underretning var det imidlertid ifølge Procesmaaden for Højesteret og særligt i Henhold til Forskrifterne i Plakat 12 Mai 1781 § 2 nødvendigt at give Indstævnte, førend Sagen foretoges i Højesteret, for at han kunde blive i Stand til at varetage sit Tarv under Sagen i denne forandrede Stilling, ligesom Indstævnte ellers heller

ikke selv ligeoverfor Citanten kunde iagttage Forskriften i Plakatens § 3 om betimelig Meddelelse af de nye Dokumenter, han til Afbevisning af Citantens nye Anbringender maatte finde Anledning til at betjene sig af. Som Følge heraf vil intet Hensyn kunne tages til de af Citanten for Højesteret fremsatte Benægtelser af Indstævntes Sagsfremstilling i forrige Instans, hvorfor den indankede Dom i Henhold til de deri anførte Grunde maa stadfæstes, idet dog Processens Omkostninger findes at burde ophæves. Processens Omkostninger for Højesteret blive ligeledes at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Processens Omkostninger ophæves. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves ligeledes. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmissor ere saalydende: Citanten C. F. Walsoc søger under nærværende Sag Indstævnte Tømmermester Soren Nielsen tilpligtet at betale 750 Kr., som han skal skyldte Citanten som dennes Andel i Provisionen for et Indstævnte forskaffet 1ste Prioritetslaan paa 60,000 Kr., med Renter heraf 5 % p. a. fra Forligsklagens Dato den 5 Septbr. d. A. til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Da nu Indstævnte, skjøndt lovligen varslet, hverken er modt eller har ladet møde, vil der i Medfor af Lovens 1—4—30 og Frdn. 3 Juni 1796 § 2 være at give Dom efter Citantens i Stævningen indeholdte Paastand, saaledes at Sagens Omkostninger, til hvis skadesløse Tilkjendelse der mangler Hjemmel, blive at bestemme til 40 Kr. Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 187. Advokat Henrichsen
 contra
Vilhelm Petersen (Def. Bagger),

der tiltales for bedrægeligt Forhold og ulovlig Omløben med Varer.

Amager Birks Extrarets Dom af 18 Januar 1883: Tiltalte, Kolportør Vilhelm Petersen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage samt bøde 15 Kr. til Amager Birks Politikasse. Saa bør hun og i Erstatning til Firmaet J. Salomons Efterfølger betale 82 Kr. 80 Øre, samt udrede Aktionens Omkostninger, hvorunder Salær til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Jørgensen og Møller, 10 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 6 April 1883: Forsaa vidt angaar Tiltalen for ulovlig Omløben med Varer, afvises Sagen. Iøvrigt bør Underrettsdommen ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Gange 5 Dage. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Alberti og Steinthal betaler Tiltalte Vilhelm Petersen af Sundbyvester 15 Kr. til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde i Forbindelse med en af Tiltalte efter Dommens Afsigelse afgiven yderligere Forklaring,

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Henrichsen og Højesteretssagfører Bagger 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Amager Birks Extraret hertil indankede Sag aktioneres Tiltalte Vilhelm Petersen af Sundbyvester for bedrægligt Forhold og ulovlig Omloben med Varer.

Forelobig bemærkes, at forsaavidt Tiltalte er aktioneret for ulovlig Omloben med Varer, vil Sagen være at afvise, eftersom den Tiltalte herfor idømte Bøde af 15 Kr. ikke udgjør summa appellabilis og Sagen er indanket hertil alene efter Tiltaltes Begjæring.

Hvad angaar Tiltalen for bedrægligt Forhold, er det ved Tiltaltes egen og af det iøvrigt Oplyste bestyrkede Tilståelse godtgjort, at han har gjort sig skyldig heri. I Juni f. A. blev Tiltalte af Firmaet J. Salomons Efterfølger antaget til at ombringe Bøger, der leveredes heftevis til Firmaets Subskribenter paa Amager og til at indkassere Betalingen for disse Bøger, med hvilke der skulde følge forskjellige Præmier, som udleveredes til vedkommende Subskribent, naar han havde betalt Bogens første 4 Hefter, imod at underskrive en Kontrakt, der formuleredes som en Lejekontrakt angaaende Præmiens Gjenstand, medens det dog var Meningens, hvad ikke blev udtrykkeligt udtalt i Kontrakten, at Præmien skulde tilhøre Subskribenten som Ejendom, naar han ialt havde i Leje betalt et saa stort Beløb, som Præmiens Værdi var ansat til i Kontrakten. Af hvad Tiltalte i sin ovennævnte Stilling paa Firmaets Vegne har oppebaaret hos dettes Subskribenter for Bøger og Præmier, har han efterhaanden besveget dette for 82 Kr. 80 Øre, hvorhos han for et Laan af 10 Kr. ulovlig har pantsat et til 33 Kr. 35 Øre vurderet Uhr, der af Firmaet var ham betroet til Udlevering til en Subskribent, og for at skjule dette Bedrageri til Firmaet indleveret en af en Trediemand pro forma underskreven Kontrakt om Uhret, hvorefter det fik Udseende af, at denne Trediemand havde subskriberet paa Uhret. Firmaet, hvem Uhret er blevet udleveret, har paastaet sig ovennævnte Beløb af 82 Kr. 80 Øre tilkjendt i Erstatning hos Tiltalte.

I Medfør af det Anførte maa det billiges, at Tiltalte, der er født den 29 Oktober 1852 og som med Undtagelse af arbitrært at være ansat for Udeblivelse fra Mønstringen i 1882 ikke findes tidligere straffet, ved den indankede Dom af 18 Januar d. A. herfor er ansat efter Straffelovens § 253, men findes Straffen, som ved Underretsdømmen er fastsat til Frængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, passende at kunne sættes til lige Frængsel i 2 Gange 5 Dage. Med de Forandringer, som følge af Ovenstaaende, vil Underretsdømmen, da dens Bestemmelser om Erstatning til ovennævnte Firma af 82 Kr. 80 Øre samt om Aktionens Omkostninger, der ere paalagte Tiltalte, tiltrædes, være

at stadfæste. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil Tiltalte derhos have at udrede 15 Kr. til hver.

Nr. 175.

Advokat Henrichsen

contra

Peder Andersen (Def. Halkier),

der tiltales for Overtrædelse af det i Straffelovens § 182.

Rudkjøbing Kjøbstads Extrarets Dom af 25 April 1882: Tiltalte, Værtshusholder Peder Andersen af Rudkjøbing, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han vil have at udrede dens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor Prokuratorerne Rasmussen og Schandorff hver med 10 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forfyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 Marts 1883: Tiltalte, Værtshusholder Peder Andersen af Rudkjøbing, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og have det ham under 12 April 1881 meddelte Borgerskab som Værtshusholder i bemeldte Kjøbstad forbrudt.

I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I Salær til Overretsprokuratorerne P. A. Petersen og Bocher bør Tiltalte udrede 25 Kr. til hver, og i Salær til Overretsprokurator, Kancelliraad Møller og til Prokurator Ritzau bør han betale 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom auførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Henrichsen og Halkier 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Rudkjøbing Kjøbstads Extraret hertil indankede Sag tiltales Værtshusholder Peder Andersen af Rudkjøbing for Overtrædelse af Straffelovens § 182 og er i saa Henseende, navnlig ved de efter Underrettsdommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger, Følgende oplyst:

Pigen Anna Theodora Vilhelmine Jensen, der tjente som Opvartningspige hos Tiltalte fra Begyndelsen af Oktober 1881 til Begyndelsen af December s. A., har under Ed forklaret, at hun under denne sin Tjeneste hyppigt paa sit Værelse plejede legemlig Omgang med de Gjæster, som kom i Beværtningen, og at, ligesom hun selv erholdt Betaling herfor, saaledes lod Tiltalte sig betale 2 Kr. for en $\frac{1}{2}$ Fl. Portvin, naar den blev drukket paa hendes Værelse, medens han kun krævede $1\frac{1}{2}$ Kr. for den, naar den blev drukket nede i Beværtningen. Hun har fremdeles forklaret, at Tiltalte vel aldrig direkte har sagt til hende, at hun skulde have Samleje med Gjæsterne, men at han heller ikke har forbudt hende Saadant, og at hun ikke nærer Spor af Tvivl om, at han godt vidste Besked herom, idet han endogsaa undertiden har lukket Gjæster ind og ladet dem gaa op paa hendes Værelse, efterat hun var gaaet tilsengs, hvorefter hun maatte staa op og hente Drikkevarer, som saa bleve drukne paa hendes Værelse, hvorefter hun havde Samleje med de Puugjældende. En af de Mandspersoner, som Tiltalte efter fornævnte Piges Forklaring skal have lukket ind til hende, har nu ogsaa under Ed forklaret, at han engang i Efteraaret 1881 meget sent om Aftenen eller om Natten kom ind i Tiltaltes Beværtning og gik op paa Pigens Værelse, hvorefter Pigen, der var gaaet tilsengs, stod op og efter hans Anmodning hentede noget Vin. Bemeldte Vidne har derhos forklaret, at Tiltalte meget godt saa, at han gik op ad Trappen, som førte til Pigens Værelse, og at Tiltalte sikkerlig godt har vidst, at Hensigten var om muligt at have legemlig Omgang med Pigen. Ligesom det derhos af flere andre Vidner er forklaret, at de have drukket Vin paa den hos Tiltalte tjenende Opvartningspigens Værelse og der havt Samleje med hende for Betaling, saaledes have flere andre Vidner udtalt som deres Formening eller Overbevisning, at Tiltalte ikke var uvidende om, hvad der passerode. Tiltalte har imidlertid benægtet at have været vidende om, at Gjæsterne havde legemlig Omgang med Pigen paa hendes Værelse, og han vil endog have forbudt Pigen Saadant, og han har nægtet at have lukket Gjæster ind om Natten og ladet dem gaa op paa Pigens Værelse, men han har indrømmet, at det var med hans Samtykke og Vidende, at Gjæsterne kom op paa Pigens Kammer med Pigen, og som Grund til, at dette skete, har han kun kunnet angive, at det skete, fordi Gjæsterne ønskede det; han har fremdeles indrømmet, at han fik 1 Kr. 50 Ø. for Vinen, naar den blev drukket nede i Bevært-

ningen, og 2 Kr., naar den blev drukket paa Pigens Værelse, og han har ikke kunnet angive nogen fyldstgjørende Grund herfor. Naar nu hensees til de af Tiltalte saaledes afgivne Forklaringer samt til de afgivne Vidneforklaringer, findes det at maatte antages, at Tiltalte har været vidende om, at den hos ham tjenende Opvartningspige har havt legemlig Omgang med Gæsterne paa sit Værelse, og at han i egennyttig Hensigt ikke har hindret dette.

Tiltalte, der er født den 19 September 1834 og som ikke tidligere er funden tiltalt eller straffet, vil derfor være at anse efter Straffelovens § 182, 2det Led, og findes Straffen at kunne fastsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, hvorhos Tiltalte i Medfør af Lov af 23 Mai 1873 § 9 vil være at domme til at have det ham under 12 April 1881 meddelte Borgerskab som Værtshusholder i Rudkjøbing forbrudt. I Overcepsstemmelse hermed vil Underrettsdommen, hvorved Tiltalte er frifunden for Aktors Tiltale, være at forandre, hvorimod den i Hensende til Aktionens Omkostninger, der rettelig ere paaagte Tiltalte, vil være at stadfæste.

Nr. 193.

Advokat Halkior

contra

Peder Frandsen Christian Christensen (Def. Buntzen),

der tiltales for Brandstiftelse.

Mariager Kjøbstads Extrarets Dom af 24 Marts 1883: Arrestanten Peder Frandsen Christian Christensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i otte Maanedre og udrede alle denne Sags Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Bredstrup, 10 Kr., og til Defensor, Sagfører Blegvad, 8 Kr. Saa bør han og i Erstatning betale til den almindelige Brandforsikkring for Landbygninger 118 Kr. og til Brandforsikringen Jylland 32 Kr. 75 Øre.

De idømte Erstatningsbeløb at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 16 April 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, betaler Arrestanten 15 Kr. til hver. De idømte

Erstatningsbeløb udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande.
I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Halkier og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arrestanten Peder Frandsen Christian Christensen for Brandstiftelse.

Ved Arrestantens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at han den 6te Februar d. A. har sat Ild paa et Gaardejer Niels Laurens tilhørende Bagehus paa Handost Mark, hvorved dette aldeles nedbrændte. Arrestanten har nærmere forklaret, at han — der Dagen i Forvejen havde forladt Randers, hvor han havde afsonet en ham ved Overrettens Dom af 18 December f. A. for Tyveri idømt Straf af 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, og som derpaa, idet han efter sin Forklaring ikke vilde melde sig til vedkommende Sognefoged som blottet for Erhverv, vil have søgt Arbejde uden dog at erholde saadant — den ovennævnte Dag havde begivet sig ind i det ommeldte Hus i det Haab der at faa noget at spise, men at han, da han saa, at der ingen Mennesker var tilstede i Huset, og at dette ikke var indrettet til Beboelse, samt at der i samme henlaa noget Lyng, fik den Tanke at afbrænde Huset — der, efter hvad han vil have antaget, laa saa langt fra andre Bygninger, at disse ikke kunde være udsatte for nogen Fare, — idet han efter sin Forklaring antog, at han derved vilde opnaa at blive anholdt, og at den Sag, der derefter vilde blive rejst imod ham, først vilde blive afgjort, naar det var lettere at faa Arbejde, samt at han strax bragte denne Tanke til Udforelse, idet han ved Hjælp af nogle Tændstikker, han havde hos sig, antændte den i Huset liggende Lyng, hvorpaa han, efter at have set at Lyngen brændte, bortfjernede sig. Da han imidlertid ved flere Gange at vende sig om havde bemærket en stærk Røg og deraf sluttede, at der var gaaet Ild i Huset, faldt det ham efter hans Forklaring ind, at det var galt, hvad han havde

gjort, hvorfor han løb videre hen ad Landevejen og, da han mærkede, at han blev eftersat, først søgte at skjule sig, men, da han indsaa, at han ikke kunde undgaa at blive greben, overleverede sig til dem, der satte efter ham, og strax tilstod sin Brøde. Det ommeldte Hus, der laa ca. 80 Alen fra de øvrige til Niels Laursens Gaard hørende Bygninger, og var opført dels af Bindingsværk, dels af rau Sten og Kumpsten, som havde en Længde af henved 12 Alen og en Bredde af ca. 8 Alen, men kun delvis var forsynet med Loft, var indrettet til Kølle og Bagehus og indeholdt foruden Køllen og Ovnen et lille Rum foran til Indfyring og Ildebrændsel samt et andet Rum til Lægning af Deig m. v. Huset var i 1857 assureret for 120 Kr. i den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, der har nedlagt Paastand om hos Arrestanten at faa tilkjendt en Erstatning af 118 Kr., medens Brandforsikringen „Jylland“, i hvilken de faa i Huset tilstedeværende Løsoregjenstande havde været forsikrede, har paastaaet sig et Beløb af 32 Kr. 75 Øre erstattet hos Arrestanten, der ikke har fundet noget at erindre imod disse Erstatningskrav. For sit ovenomhandlede Forhold findes Arrestanten, der er født i Aaret 1863, og har været straffet som foranført, ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 282, og da Straffen efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Erstatningen og Aktionens Omkostninger ligeledes billiget, saaledes være at stadfæste.

Mandagen den 28 Mai.

Nr. 174.

Etatsraad Buntzen

contra

Aron Meyer eller **Meyer Aron Meyer** (Def. Hindenburg),

der tiltales for Tyveri.

Kjøbenhavn's Kriminal- og Politirets Dom af 27 Februar 1883: Arrestanten Aron Meyer eller Meyer Aron Meyer bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Casse og Gottschalck, 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Hindenburg 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Aron Meyer eller Meyer Aron Meyer, der er langt over kriminel Lavalder og tidligere anset blandt andet ved Kronborg Østre Birks Extrarets Dom af 8 September 1873 efter Straffelovens §§ 228 og 251 samt § 46 jfr. § 251 og 62 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage, ved Kolding Kjøbstads Extrarets Dom af 2 Maj 1874 efter Straffelovens § 230 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved Roskilde Kjøbstads Extrarets Dom af 29 April 1878 efter Straffelovens §§ 231, 1ste Led, 251 og 253, jfr. § 62, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, og senest ved Rettens Dom af 30 Juli 1881 efter Straffelovens § 251 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, tiltales under nærværende Sag for Tyveri og sigtes for at have gjort sig skyldig i et saadant, der efter herom den 10 November forrige Aar gjort Anmeldelse til Kjøbenhavns Politi og hvad nærmere er forklaret under Undersøgelsen, en af de første Dage i bemeldte Maaned, rimeligvis den 6te, er forøvet i Hans Høihed Prins Vilhelm af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Glücksborgs Sovegemak i det saakaldte gule Palæ i Analiegade og hvorved er frastjålet Hans Høihed to Par Manchetknapper, der laa i en Æske paa en Kommode i Gemakket. I Henseende til dette Tyveris Beskaffenhed som simpelt eller grovt foreligger intet sikkert, men Arrestanten har nægtet at have gjort sig skyldig i samme. Imidlertid maa det ved, hvad han selv har vedgaaet og iøvrigt er oplyst, anses bevist, at han har været i Besiddelse af 2 Par Manchetknapper siden den 6 November forrige Aar om Aftenen, og indtil han paa en Rejse til Jylland, han tiltraadte en Ugestid efter, gav dem i Pant, det ene Par hos en Guldsmed i Randers for et Laan af 30 Kroner, det andet Par hos en Guldsmed i Aarhus for et Laan af 20 Kroner, og da hans Høihed i disse af vedkommende Guldsmede udleverede og i Retten tilstedebragte Knapper har gjenkjendt de ovenomtalte, bevist sin

Ejendomsret til dem og aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til samme, samt der intet Hensyn vil kunne tages til den af Arrestanten opgivne aldeles ubestyrkede Hjemmel til hans Besiddelse af disse Knapper, hvorefter han den 6 November forrige Aar om Aftenen paa Gaden her i Staden skulde have kjøbt dem af en ham ganske ubekjendt Person for 10 Kroner, saa foreligger der et efter danske Lov 6—17—10 og 11 jfr. Forordningen af 8 September 1841 § 6 tilstrækkeligt Bevis til med Hensyn til disse Knapper, hvis Værdi er ansat til 100 Kroner pr. Par, at domme Arrestanten for uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster, dog kun som Hæler, idet Omstændighederne, hvoriblandt Arrestantens bevislige Kjendskab til Lokaltiteterne i det omtalte Palmé, ikke aldeles tilstrækkeligen vise hen til, at han selv har stjalet dem.

I Medfør af Foranførte vil Arrestanten være at anse i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Led, efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri, og findes Straffen efter Omstændighederne at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaned. hvorhos han vil have at betale Aktionens Omkostninger.

Nr. 49. Smed **Hartvig Christensen** (Ingen)

contra

Boelsmand **Mads Jacob Mogensen** (Salomon),

Langelands Herreders ordinære Rets Dom af 10 Januar 1880: Saafremt Indstævnte, Smed Hartvig Christensen af Humble, trøster sig til, efter lovlig Omgang, inden sit Værnething, med sin korporlige Ed at benægte, at han ved Rasmus Madsen Mogensens Død var i Besiddelse af et dobbelt Egetræes Klædeskab og et malet Sengested, tilhørende denne, bør han for Citanten, Boelsmand Mads Jacob Mogensen af Hesselbjerg, hans Tiltale i det Hele i denne Sag fri at være, hvorimod Indstævnte i Mangel af saadan Ed vil have under en daglig Mulkt af 1 Kr. til Svendborg Amts Fattigkasse at udlevere de omhandlede Gjenstande til Citanten, men iøvrigt for dennes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 7 August 1882: Kontracitanten, Smed Hartvig Christensen af

Humble, bor under en daglig Mulkt af 5 Kr. til Svendborg Amts Fattigkasse fravige Besiddelsen af Huset Matr. Nr. 46 i Humble og af den dertil hørende Jordlod. Saa bor Kontracitanten og under en daglig Mulkt af 1 Kr. til bemeldte Kasse til Hovedcitanten, Boelsmand Mads Jacob Mogensen, udlevere det ovenfor nævnte dobbelte Egetræes Klædeskab. Saafremt Kontracitanten efter foregaaende lovlig Omgang inden Retten med sin Ed benægter, at fornævnte ved Døden afgaaede R. M. Mogensen, da Kontracitanten flyttede ind i bemeldte Hus, var i Besiddelse af det ovenfor nævnte malede Sengested, bor han i saa Henseende for Hovedcitantens Tiltale i denne Sag fri at være. Drister han sig derimod ikke til sagnan Ed at aflægge, bor han endvidere under den med Hensyn til Udleveringen af det nævnte Klædeskab foreskrevne Tvang til Hovedcitanten udlevere bemeldte Sengested. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges den for Kontracitanten beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Alberti, et Salær af 60 Kr., der udredes af det Offentlige. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Da Kontracitanten, efter at Hovedcitanten havde udtaget Strævning, hvorved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 7 August f. A. paaankes til indeværende Højesteretsaar, ifølge dertil meddelt Anticipationsbevilling har under 18 Januar d. A. indanket Dommen til Stadsfæstelse, og Hovedcitanten, skjøndt lovlig varslet, ikke ved Sagens Foretagelse i Højesteret har givet Møde, vil efter den derom nedlagte Paastand Dommen være at stadfæste, saaledes at Fristen for Hovedcitanten til Dommens Opfyldelse bestemmes til 4 Uger fra Højesteretsdommens Forkyndelse. Derhos vil Hovedcitanten have at betale Kontracitanten Processens Omkostninger for Højesteret med 200 Kroner.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen bestemmes til fire Uger fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Hovedcitanten til Kontracitanten med 200 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Onsdagen den 30 Mai.

Nr. 150.

Advokat Halkier

contra

Hemming Peter Hansen (Def. Hansen),

der tiltales for Falsk.

Kriminal- og Politirettens Dom af 20 Januar 1883: Arrestanten Hemming Peder Hansen bør straffes med Forbudningshusarbejde i 2 Aar samt i Erstatning til Overpostmester i Kjøbenhavn Harald Georg Petersen betale 260 Kr. 96 Øre. Saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Winther og Rode, 40 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til et andet Resultat end det i Dommen antagne,

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Hansen 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende mod Arrestanten Hemming Peter Hansen, der er født den 8 Februar 1854 og ikke funden forhen straffet, for Falsk anlagte Sag er det ved Arrestantens egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste bevist, at han, efter i Begyndelsen af December 1881 at have fattet den Plan at gjøre sig Fordel ved Forfalskning af Postanvisninger, fra den Tid og indtil han den 14 Januar 1882 blev paagreben, har bragt denne sin Plan til Udførelse paa følgende Maade:

Den 8 December 1881 indbetalte Arrestanten til Postexpeditionen i Roskilde tvende Beløb, det ene af 5 Kr., det andet af 1 Kr. 50 Øre, hvilke han pr. tvende Postanvisninger lod afsende

til sin Adresse her i Staden paa et Sted i Bagergade, hvor han dengang havde lejet Logis. Efter den paaafølgende Dag her i Staden at have modtaget disse gennem Postvæsenet forsendte og efter deres Adresse afleverede Postanvisninger, forfalskede han Belobene, som disse vare angivne i dem saavel i Tal som i Ord, saaledes at de kom til at lyde paa henholdsvis 50 — Femti — Kr. og 41 — Firti En — Kr. 50 Øre, hvorefter han forsynede den paa Bagsiden af dem paastrykkede Text til Kvittering for Modtagelse af omstaaende Belob med sin Underskrift, og ved at præsentere dem i Expeditionen paa Postgaarden erholdt udbetalt paa dem 50 Kr. og 41 Kr. 50 Øre. Af Frygt for Opdagelse holdt Arrestanten derpaa en Tid inde med denne ulovlige Virksomhed, men gjenoptog den i Januar f. A. Den 7de i nævnte Maaned indbetalte Arrestanten paa Postexpeditionerne i Kjøge og Thaastrup Belob af henholdsvis 1 Kr. og 2 Kr., hvilke han fra begge Steder lod sig sende her til Staden under Adresse Jærgergade Nr. 7, 2den Sal, hvor en gift Søster af ham, hos hvem han havde Tilhold, boede. Efter at have modtaget her i Staden de efter denne Adresse afleverede Postanvisninger, forfalskede han deres i Tal og Ord angivne Paalydender, saaledes at de bleve til henholdsvis 100 — Et Hundrede — Kr. og 50 — Femti — Kr., ligesom han for at sikre sig imod Opdagelse, forfalskede de i dem anførte Adresser, saaledes at Jærgergade blev til Prins Jørgensgade. Efter derpaa at have kvitteret paa disse Postanvisninger paa foromtalt Maade, erholdt han ved at præsentere dem, den ene i Expeditionen paa Postgaarden, den anden i Postexpeditionen paa Nørrebro, udbetalt henholdsvis 100 Kr. og 50 Kr. Under lige Omstændigheder sendte Arrestanten sig den 9 Januar f. A. fra Frederiksborg pr. Postanvisning adresseret Rosenborggade Nr. 9, 4de Sal her i Staden, hvor han dengang havde lejet sig Logis, et Belob af 2 Kr., samt den 10 s. M. fra Lyngby pr. Postanvisning, adresseret sammesteds hen, 1 Kr. og fra Holte pr. Postanvisning, adresseret til hans Sosters formeldte Bolig, et Belob af 4 Kr.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 13 Juli 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretaier.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 19.

Onsdagen den 30 Mai.

Nr. 150.

Advokat Halkier

contra

Hemming Peter Hansen (Def. Hansen),

Efter at have modtaget her i Staden disse Postanvisninger forfalskede han deres Paalydende, som disse vare angivne i dem, saavel i Tal som i Ord, saaledes at de kom til at lyde, den første paa 50 — Femti — Kr., den anden paa 100 — Et Hundrede — Kr., den tredje paa 80 — Firsindstyve — Kr., ligesom han af foranførte Grund forfalskede de i dem opgivne Adresser, i de to førstmeldte Ejendommenes Nummer og Sal, i den Førstnævnte tillige Gadens Navn. Efter at have kvitteret paa alle 3 Postanvisninger, præsenterede han personlig de to sidstmeldte i Postexpeditioner her i Staden, hvor der udbetaltes ham paa dem 100 Kr. og 80 Kr.; den førstmeldte leverede han til et Bybud, for at denne skulde indfri den for ham; da han imidlertid var bleven ængstelig over, hvad han havde gjort, oppebiede han ikke Bybudets Tilbagekomst, og har saaledes ikke modtaget af denne det Beløb af 50 Kr., som paa Expeditionen paa Postgaarden var blevet udbetalt paa Anvisningen, og som Bybudet, efter en Stund forgjæves at have afventet Arrestantens Tilbagekomst, afleverede paa Politikamret. Videre end som anført naaede Arrestanton ikke i Gjennemførelsen af sin Plan, hvilken han iøvrigt, efter hvad han selv har forklaret, yderligere vilde have gennemført, hvis han ikke ved sin Paagribelse var bleven forhindret heri. Blanketterne til samtlige foromtalte Postanvisninger ere ved Indbetalingen af de nævnte Beløb paa Afsendelsesstederne udfyldte af Arrestanten selv og paa saadan Maade, at den af ham tilsigtede senere Forfalskning af dem lod sig udføre uden let at blive opdaget. Derhos har Arrestanten, forinden han,

efter at have forfalsket 6 af de ommeldte Postanvisninger, præsenterede disse til Udbetaling paa Postexpeditioner her i Staden, for at give det Udseendet af, at der var betalt i Porto af dem et til det højere Paalydende, de ved Forfalskningen havde faaet, svarende Beløb, forsynet dem med Frimærker, der enten tidligere vare afstemplede eller paa hvilke han aftrykte en i Bleg dyppet Syring, for at de skulde se ud som afstemplede, ligesom han paa den 7de af dem — en af de fra Roskilde afsendte — hvilken ikke var forsynet med Frimærker, men hvorpaa af vedkommende Postbud var skrevet med rødt Blyant et skyldig Porto angivende Ottotal, har udvidsket dette Tal og istedetfor samme med rødt Blyant skrevet Tallet 16, men for intet af disse Forhold vil der kunne blive Spørgsmaal om at paalægge Arrestanten særligt Strafansvar. Strax efter at Arrestanten var bleven paagreben og til en Politirapport havde afgivet Tilstaaelse og omstændelig Forklaring om formeldte af ham forøvede Forbrydelser, fik han Anfald af en ved Sindsbevægelse fremkaldt, af Retslægen saakaldet passiv Melankoli, og blev som Følge heraf udlagt først paa Kommunehospitalet og derefter paa St. Hans Hospital. Efter at være udskrevet herfra som helbredet for dette Anfald, fastholdt Arrestanten under den paafølgende Undersøgelse i Sagen og endnu ved dennes Afslutning første Gang, at han havde mistet enhver Erindring om, hvad han havde forøvet og hvad han herom havde tilstaaet til formeldte Rapport. Efter at det kgl. Sundhedskollegium imidlertid i en til Retten afgiven Erklæring af 16 November f. A. havde udtalt, at der efter de i Sagen foreliggende Oplysninger ikke var Grund til at antage, at han skulde have været utilregnelig paa den Tid, han udførte de Forbrydelser, hvorfor han tiltales, eller da han til Rapporten afgav Tilstaaelse herom, og Arrestanten, da han var bleven gjort bekendt med denne Erklæring, var gernaadet i en Tilstand, der efter faa Dages Forløb under hans Behandling af Politilægen viste sig at være simuleret, har Arrestanten i Forhor af 29 November f. A. og paafølgende Forhorer, foruden at vedgaa nysommeldte Simulation, erkjendt, at hans tidligere Forklaringer om at have mistet Erindringen om sine Forbrydelser og hvad han har afgivet herom til Rapporten, ere lutter Opspind, samt afgivet en med alt i Sagen Oplyst og med det Væsentlige af hans tidligere Udenretstilstaaelse stemmende Tilstaaelse om disse Forbrydelser, hvilken, i Forbindelse med Sundhedskollegiets foromtalt Erklæring, Arrestantens Forsøg paa Simulation og andre i Sagen tilvejebragte Oplysninger, gjør det utvivlsomt, at det er i tilregnelig Tilstand, at Arrestanten har forbrudt sig som ovenanført.

I Medfør af alt Foranført vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 274, jfr. § 269, 2det Led, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, hvorhos han vil have at betale i Erstatning til Overpostmester i Kjøbenhavn Harald Georg

Petersen, hvem Ansvarer for det Statskassen ved Arrestantens Forbrydelser paaførte Tab, efter det Oplyste paaahviler, 260 Kr. 96 Øre. Han vil derhos have at betale Aktionens Omkostninger.

Fredagen den 1 Juni.

Nr. 27. Grosserer **H. Nissen** (Nellemann)

contra

Prokurator **C. T. Hartnack** som Værge for den umyndige **Ludovica Fischmann** (Lunn),

betr. Spørgsmaal om Ejendomsret til en Jordstrimmel.

Kjøbenhavn's Amts søndre Birkethings Ret af 18 Mai 1881: Indstævnte, Prokurator Hartnack som Værge for den umyndige Ludovica Fischmann, bor inden en Frist af 4 Uger fra denne Doms lovlige Forkyndelse og under en Kjøbenhavn's Amts Fattigkasse tilfaldende Bøde paa 5 Kr. for hver Dag, han maatte sidde Dommen overhorig, dels fravige den ovennævnte Jordstrimmel af Ejendommen Matr. Nr. 21 n af Frederiksberg og dels anbringe lovligt Hegn i Skjellinien mellem den nævnte Parcel og Matr. Nr. 21 m sammesteds. Iøvrigt bør han for Tiltale af Citanten, Grosserer H. Nissen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 December 1881: Saafremt den under Sagen omhandlede Kjøbmand G. Wulff efter foregaaende lovlig Omgang inden Retten med Ed bekræfter, at der ved den i 1874 foregaaede Fraskillelse af don paa det under Sagen fremlagte Kort over Matr. Nr. 21 m og 21 n af Frederiksberg By og Sogn med a b c d betegnede Jordstrimmel fra Matr. Nr. 21 n og Opsættelsen af et Plankeværkshegn i Linien c d mellem Strimmelen og den øvrige Del af bemeldte Matr. Nr. 21 n ikke har været tilsigtet en endelig Overdragelse af Jordstrimmelen til Citanten, Prokurator C. T. Hartnacks Myndling Ludvica Fischmann, bør Underrettsdommen, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Fristen for Dommens Efterlevelse bestemmes til 8 Uger fra denne Doms lovlige Forkyndelse. Troster bemeldte Kjøbmand Wulff sig der-

imod ikke til saadan Ed at aflægge, bør Citanten som Værge for sin fornævnte Myndling for Tiltale af Indstævnte, Grosserer H. Nissen i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger mangler der, som ogsaa i Dommen antaget, tilstrækkelig Føje til at betragte Grosserer Hagemann som den, hvem Ejendomsraadigheden over Matr. Nr. 21 n i Virkeligheden tilkom, uanset at det var Kjøbmand G. Wulff, der havde Skjøde paa Ejendommen. Om det nu end efter de Foranstaltninger, der i sin Tid bleve truffene med Hensyn til den under Sagen omtvistede Jordstrimmels Henlæggelse til Naboejendommen Matr. Nr. 21 m, i Forbindelse med, hvad der iøvrigt foreligger, er antageligt, at det har været paatænkt, ogsaa fra Wulffs Side, at denne Henlæggelse skulde være endelig, kan det dog ikke anses for bevist, at en Overdragelse af Ejendomsretten over Jordstrimmelen til Kontracitantens Myndling virkelig har fundet Sted eller at nogen kontraktmæssig Forpligtelse hertil har været stiftet, og der findes end ikke tilvejebragt en saadan Formodning herfor, at Sagens Udfald, som i Dommen sket, vil kunne gøres afhængigt af Ed.

Som Følge heraf vil Underretsdommen, hvorved det er paalagt Kontracitanten at fravige vedkommende Jordstrimmel og anbringe lovligt Hegn i Skjellinien mellem Matr. Nr. 21 m og 21 n, efter Hovedcitantens Paastand være at stadfæste, saaledes at den ved Dommen givne Frist af 4 Uger regnes fra Højesteretsdommens Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Overretten og Højesteret findes at maatte ophæves.

Thi kjendes for Ret:

Birkethingsdommen bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Overretten og Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Kontracitanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag søgte Indstævnte, Grosserer H. Nissen, i 1ste Instans ved Kjøbenhavns Amts søndre Birks Ret Citanten, Prokurator C. T. Hartnack som Værge for den umyndige Ludovica Fischmann, tilpligtet under en daglig Mulkt

- 1) at borttage et paa Parcellen Matr. Nr. 21 n af Frederiksberg staaende Plankeværk,
 - 2) at fravige en Jordstrimmel af bemeldte Parcel, beliggende mellem det nævnte Plankeværk og den Ludovica Fischmann tilhørende Naboejendom Matr. Nr. 21 m, hvilken Jordstrimmel paa et under Sagen fremlagt Kort over Matr. Nr. 21 m og n af Frederiksberg By og Sogn er betegnet med Bogstaverne a b c d, og
 - 3) at anbringe forsvarligt Hegn mellem de to Parceller Matr. Nr. 21 n og 21 m
- samt at betale Sagens Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb.

Ved bemeldte Rets Dom af 18 Mai d. A. blev Citanten tilpligtet inden en Frist af 4 Uger fra Dommens lovlige Forkyndelse og under en Kjøbenhavns Amts Fattiggasse tilfaldende Bøde paa 5 Kr. for hver Dag, han maatte sidde Dommen overhørig, dels at fravige den ovennævnte Jordstrimmel af Ejendommen Matr. Nr. 21 n af Frederiksberg og dels at anbringe lovligt Hegn i Skjellinien mellem den nævnte Parcel og Matr. Nr. 21 m sammesteds, medens han iøvrigt frifandtes for Indstævntes Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger ophævedes. Denne Dom har Citanten derefter ved Stævning af 11 Juli d. A. indanket for nærværende Ret, hvor han har paastaaet Dommen, forsaavidt angaar den ham paalagte Forpligtelse til at fravige den fornævnte Jordstrimmel og at anbringe lovligt Hegn i Skjellinien mellem Parcellerne, underkjendt, tilsidesat og forandret derhen, at han frifindes for Indstævntes Tiltale, hvorhos han har paastaaet Indstævnte tilpligtet at godtgjøre ham Sagens Omkostninger skadesløst i begge Instanser. Indstævnte har derimod paastaaet Underretsdommen stadfæstet og sig hos Citanten tillagt Sagens Omkostninger her for Retten skadesløst. Det er in confesso, at Kjøbmand G. Wulff i 1872 for Grosserer Hagemanns Regning købte Parcellen Matr. Nr. 21 m af Frederiksberg, saaledes at Wulff fik Skjøde paa Ejendommen, og at han derpaa efter Hagemanns Ønske i 1873 tilskjødede Citantens Myndling Ludovica Fischmann samme, samt at der, efter at Wulff under 14 Marts 1874 havde erholdt Skjøde, thinglæst den 25 s. M. paa Naboejendommen Matr. Nr. 21 n, paa denne Ejendom blev anbragt det ovennævnte, paa det fremlagte Kort med c d betegnede Plankeværk, hvorved en Strimmel Jord paa ca. 12 Alens Bredde adskiltes fra den øvrige Del af Ejendommen, saaledes at Jordstrimlen blev forenet med Matr. Nr. 21 m, under hvilken den

siden har været benyttet som Have, men uden at der dengang eller senere er foretaget nogen Udstykning af Grunden eller meddelt L. Fischmann noget Skjode paa dette Grundstykke. Ved et under Sagen fremlagt Skjode af 2 December 1879, thinglæst den 10 s. M., har G. Wulff derefter overdraget til Indstævnte Ejendommen Matr. Nr. 21 n og er det i bemeldte Skjode paalagt Indstævnte i Mangel af mindelig Overenskomst at anlægge Sag til Erhvervelse og Besiddelse af det omstridte Grundstykke, der i Skjødet siges at tilhøre Sælgeren og af ham at være overdraget Kjøberen, idet det er tilføjet, at saafremt det ved endelig Dom skulde blive statueret, at Wulff havde været uberettiget til at overdrage Indstævnte dette Grundstykke, skal Handelen kun anses indgaaet om Resten af Ejendommen, og et Beløb af 2500 Kr. afgaa i Kjøbesummen.

Sin Paastand om Frifindelse har Citanten først støttet paa, at det kun er pro forma, at G. Wulff har faaet Skjode paa Matr. Nr. 21 n, der i Virkeligheden i 1874 skal være kjøbt af Wulff som Fuldmægtig for Grosserer Hagemann, i hvis Forretning Wulff dengang var Medarbejder, og for Hagemanns Regning, hvilken Sidste saaledes var den egentlige Ejer af Grunden, hvorfra han senere skal have bortgivet den omstridte Jordstrimmel til L. Fischmann, saa at Wulff har været uberettiget til at bortskjøde Jordstykket til Indstævnte. Da imidlertid baade Wulffs og Indstævntes Adkomst paa hele Matr. Nr. 21 n i ethvert Fald formelt er fuldstændig i Orden og det ikke mod Indstævntes Benægtelse er godtgjort, at der tilkommer Grosserer Hagemann nogen Ret over den paagjældende Ejendom eller over den omprocederede Jordstrimmel, der kan vitiere den foregaaede Overdragelse af Ejendommen fra Wulff til Indstævnte, vil der ikke af den her anførte Grund kunne tillægges Citanten den paastaaede Frifindelse, ligesom der ejheller findes af Citanten tilvejebragt saadan Formodning for Rigtigheden af hans Anbringende om Hagemanns Ejendomsret til Matr. Nr. 21 n, at Sagen, efter hans herom nedlagte subsidiære Paastand, kan gøres afhængig af Ed fra Wulffs Side angaaende hans og Hagemanns indbyrdes Forhold med Hensyn til den paagjældende Ejendom. Det er imidlertid endvidere af Citanten med Hensyn til den omkvæstionerede Jordstrimmel anbragt, at Kjøbmand Wulff i Eftersommeren 1874, efterat der var udstedt Skjode til ham paa Matr. Nr. 21 n, meddelte Citanten, som endnu dengang ikke var Værge for L. Fischmann, at Hagemann ønskede at lægge en Strimmel Jord af 12 Alens Bredde fra Grunden Matr. Nr. 21 n til Ejendommen Matr. Nr. 21 m, og at Citanten derfor besorgede en saadan Strimmel opmaalt og afsat ved en Landinspektør, som leverede Kort over samme og over den tilbageværende Del af Grunden, medens der dog ikke skete nogen formelig Udstykning, fordi nogle Bestemmelser i Skjødet paa Matr. Nr. 21 n antoges at

være til Hinder derfor, og man derhos gik ud fra, at en saadan altid kunde finde Sted, naar der engang skulde disponeres over den øvrige Del af Matr. Nr. 21 n, derimod blev Strimmelen strax faktisk forenet med Matr. Nr. 21 m, idet Hegnet i det tidligere Skjel blev borttaget og et nyt Hegn opsat i det nye Skjel mellem Strimmelen og den øvrige Del af Grunden 21 n, alt efter Wulffs Anvisning, og at Strimmelen siden den Tid har været betragtet og benyttet som en Del af Matr. Nr. 21 m, og dette Anbringende er af Indstævnte kun modsagt, forsaavidt det skulde gaa ud paa at vise, at Wulff havde anerkjendt Hagemann for Ejer af eller dispositionsberettiget over Matr. Nr. 21 n, men iøvrigt er dets Rigtighed ikke benægtet, ligesom Indstævnte oiheller har modsagt, hvad Citanten har anbragt om, at det af hele Plankeværkets og de dertil anvendte Materialiers Beskaffenhed klart kan ses, at det ikke er noget midlertidigt Hegn, der er opsat for indtil videre at adskille Grundstykket fra Resten af Matr. Nr. 21 n, men at det er et Hegn, der er beregnet paa at blive staaende i saa lang Tid, som et Hegn overhovedet kan tænkes at kunne staa. Det er derhos af 2 Vidner, Forvalter Myhre og Tømmermester Lund, der forestod Arbejdet ved Borttagelsen af det gamle Hegn mellem Matr. Nr. 21 n og 21 m og Anbringelsen af det omhandlede Plankeværk i det nye Skjel, forklaret, at Kjobmand Wulff, saavel som Hagemann oftere vare tilstede under disse Arbejders Foretagelse, der varede i flere Dage, og har Forvalter Myhre endvidere forklaret, at Wulff ved denne Lejlighed har udtalt, at Grunden til den nævnte Foranstaltning var en foronsket Udvildelse af Kjøkkenhaven paa Matr. Nr. 21 m, samt Tømmermester Lund, at Wulff har yttret, at den fraskilte Strimmel af Matr. Nr. 21 n skulde høre til Naboejendommen, ligesom endelig et tredje Vidne, Kapitain Sørensen har forklaret, at det har hort Hagemann anmode Wulff om at foranledige, at et Stykke af Matr. Nr. 21 n blev adskilt fra dette, for at det kunde lægges til Haven paa Matr. Nr. 21 m, og Indstævnte har ikke særlig modsagt Rigtigheden af disse Vidneforklaringer. Det maa her-efter anses godtgjort, at Henlæggelsen af den omprocederede Jordstrimmel til Haven paa Matr. Nr. 21 m er foregaaet med Wulffs Vidende efter hans Anordning paa den af Citanten angivne Maade, og efter dennes hele Karakter maa det have Formodningen for sig, at det har været Meningen at det skulde være en endelig Overdragelse af Jordstrimmelen til Matr. Nr. 21 m, som herved foregik. Vel har Indstævnte herimod anbragt, at det kun var for at imødekomme et Ønske af Hagemann, at han*) midlertidig overlod Citantens Myndling den paagældende Jordstrimmel til Brug, og at han vel ikke havde noget imod, at et Plankeværk blev opsat og forblev staaende, saalænge Citantens

*) s: Wulff.

Myndling havde Jordstrimmelen i Brug, men at han ingenlunde har sanktioneret eller har villet sanktionere, at Plankeværket skulde betegne en ny Grændse mellem de to Ejendomme, hvorimod det altid har været selvfølgelig, at Gvundstykket skulde fraviges, naar Ejendommen i det Hele blev solgt; men dette Anbringende, hvis Rigtighed ikke er støttet ved noget i Sagen Oplyst, kan ikke afkræfte den Formodning for en endelig Ejendomsoverdragelse, som ligger i den hele Fremstilling*), efter den Maade, hvorpaa den er foregaaet, og som støttes ved de ovenanferte Vidneforklaringer. Da nu Indstævnte maa antages ved Erhvervelsen af Matr. Nr. 21 n fra Wulff at have været tilstrækkelig bekendt med den Indsigelse, som Citanten under nærværende Sag har gjort gjældende mod Wulffs Ret til at disponere over Jordstrimmelen quæstionis, saa at denne Indsigelse ikke kan være tabt ligeoverfor ham, fordi hans Skjode er blevet thinglæst uden Retsanmærkning om nogen Citantens Myndling tilkommende Ret, kan Indstævnte ikke under Sagen gjøre videre Ret gjældende, end Wulff vilde have kunnet, og vel er det nu ikke ved det Ovenanferte godtgjort fra Citantens Side, at Wulff allerede i 1874 havde overdraget Ejendomsretten over Jordstrimmelen a b c d til Citantens Myndling, men den herfor tilvejebragte Formodning er dog saa stor, at Sagen findes at burde gjøres afhængig af Wulffs Ed, saaledes at, dersom han troster sig til edelig at bekræfte, at der ved den i 1874 foregaaede Fraskillelse af Jordstrimmelen a b c d paa Matr. Nr. 21 n og Opsættelse af et Plankeværkshegn i Linien c d mellem Strimmelen og den øvrige Del af Matr. Nr. 21 n ikke har været tilsigtet en endelig Overdragelse af Jordstrimmelen til Citantens Myndling L. Fischmann, vil Underrettedommen, hvis Bestemmelse i saa Fald billiges, være at stadfæste, dog saaledes at Fristen for Jordstrimmelens Fravigelse m. m. fastsættes til 8 Uger fra denne Doms Forkyndelse at regne, men dersom Wulff ikke aflægger bemeldte Ed, vil Citanten være at frifinde for Indstævntes Tiltale i Sagen. Sagens Omkostninger findes i begge Tilfælde at burde ophæves saavel for Overretten som for Underretten. Stempelovertrædelse foreligger ikke.

*) skal være: Foranstaltning.

Nr. 202.

Advokat Halkier

contra

Mads Anthon Bernhard Roland Madsen (Def. Levinsen),

der tiltales for Tyveri.

Skanderborg Kjøbstads Extrarets Dom af 3 April 1883: Arrestanten Mads Anthon Bernhard Roland Madsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder; saa udreder han ogsaa alle Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor Prokurator Bjerregaard 10 Kr. og til Defensor Kancelliraad Prokurator Bagger 8 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven,

Viborg Landsoverrets Dom af 30 April 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, betaler Arrestanten 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden findes at burde forlænges til 1 Aar.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til eet Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Levinsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Arrestanten Mads Anthon Bernhard Roland Madsen for Tyveri. Ved Arrestantens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkeligt godtgjort, at han den 1 Mars d. A. om Eftermiddagen, da han tilligemed Værtshusholder Johan Nielsen befandt sig i Værtshusholder Madsens Beværtning i Skanderborg og i Forening med Nielsen var gaaet ind i et Værelse for at vække Arbejdsmand Niels Pederson, som laa der i en Seng og sov, har ud af Lommen paa Pedersens Benklæder, der hang paa en Bjælke over Songen, tilegnet sig en Pedersen

tilhørende Portemonnaie, hvori der, hvad der var Arrestanten bekendt, laa en Laaneseddel for et Laan paa 7 Kr., som Peder- sen havde modtaget mod Haandpant i en Dyne og et Lagen, der efter Bestjaalnes Opgivende have en Værdi af 22 Kr. Portemonnaien, der er vurderet til 25 Øre, samt Laanesedlen ere bragte tilstede og udleverede Bestjaalne, der har paastaet, hvad Arrestanten dog har benægtet, at der desuden i Portemonnaien laa 25 Øre, men iøvrigt har frafaldet Krav paa yderligere Erstatning.

For sit ommeldte Forhold er Arrestanten, der er født i Aaret 1859 og tidligere har været straffet ved Aarhus Kjobstads Extrarets Domme af 21 November 1881 og 12 Januar d. A. henholdsvis efter Straffelovens § 228 og § 253, cfr. §§ 48 og 55, og efter samme Lovs § 253 med Fængsel paa Vand og Brød i resp. 3 Gange 5 og 5 Gange 5 Dage samt ved Randers Kjobstads Extrarets Dom af 10 Oktober 1882 efter bemeldte Lovs §§ 230, 253 og 256 med samme Art af Fængsel i 5 Gange 5 Dage, hvorhos der tillige ikjendtes ham en Bøde paa 10 Kr. for Gadeuorden, nu ved Underrettsdommen rettelig anset efter fornavnte Lovs § 231 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 8 Maanedes, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 197.

Etatsraad Buntzen

contra

Johanne Sofie Mogensen, Hansens fraskilte Hustru,
(Defensor Levinsen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 14 April 1883: Arrestantinden Johanne Sofie Mogensen, Hansens fraskilte Hustru, bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maanedes samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Rode og Leth, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzeu og Advokat Levinsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestantinden Johanne Sofie Mogensen, Hansens fraskilte Hustru, der er født den 29 Februar 1848 og tidligere anset bl. A. ved Rettens Donne af 25 November 1879 og 28 Oktober f. A. efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brod i 3 Gange 5 Dage og efter denne Lovs § 230 1ste Led med lige Straf, under nærværende mod hende for Tyveri anlagte Sag ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist om at have den 9 f. M. frastjålet Guldsmed Vilhelm Carl Dahl 3 Skjorter, en Chemise og et Par Underbenklæder, hvilke til ialt 8 Kroner vurderede Gjenstande vare ophængte til Torring i det til en Ejendom her i Staden hørende Gaardsrum, hvortil var uhindret Adgang, saa vil hun være at anse efter Straffelovens § 231 1ste Led, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaned, hvorhos hun vil have at betale Aktionens Omkostninger.

Mandagen den 4 Juni.

Nr. 71. Gaardejer Niels Larsen (Ingen)

contra

Sogneraadet for Frue Sogn (Halkier efter Ordre).

Højesterets Dom.

Citanten, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til vor Frelzers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen og ham ei tilstedes videre derpaa at tale. Saa bør han og da betale til Justitskassen

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 April 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salarer til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Winther og Simonsen, betaler Tiltalte Claus Pedersen af Hjelms 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Klubien og Højesteretssagfører Bagger 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Ved Tiltalte Claus Pedersens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder er det under nærværende, fra Musse Herreds Extraret hertil indankede Sag tilstrækkelig oplyst, at Tiltalte, der er aktioneret for Overtrædelse af Straffelovens § 170, i afvigte Aars Fornar 2 Gange med et Mellemlum af en Maanedstid har havt Samleje med Karen Andersdatter, som derefter nedkom med et Barn, der kort efter Fodslen den 2 November s. A. fandtes dødt henliggende i en Bunke Fejeskarn i hendes Værelse. Vedkommende Distriktslæge har i sin Erklæring udtalt, at Karen Andersdatter, der er 36 Aar gammel, men fra Barndommen har været Idiot og aldrig har søgt Skole, ligesom hun heller ikke er konfirmeret, aldeles ikke har været sig Samlejets eller Fodslens Betydning bevidst og i det Hele maa anses for ikke at have mere Fornuft og fri Villie end et 5—6 Aars Barn. Tiltalte har indrømmet, at han, som oftere er kommet sammen med Karen Andersdatter, var bekendt med, at hun mangler almindelige, menneskelige Begreber, at hun aldrig har gaaet i Skole og Intet har lært samt Intet kan foretage sig. For dette Forhold er Tiltalte, der er født den 22 Marts 1858 og ikke funden straffet, ved Underretsdømmen rettelig anset efter Straffelovens § 170, og da den i den indankede Dom valgte Straf af Forbedringshusarbejde i 1 Aar findes at være passende, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, i det Hele være at stadfæste.

Onsdagen den 6 Juni.

Nr. 8. Besidderen af Stamhuset Ausumgaard, Kapitaïn
Helm Jermin (Klubien)

contra

Indsiddet **Peter Akesen** af Torndal (Levinsen efter Ordre),
betræffende Spørgsmaal om en Fæsteret.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 December 1880: Indstævnte Kaptain Helm Jermin som Besidder af Stamhuset Ausumgaard bor: enten overdrage Citanten Indsiddet Peter Akesen i Fæste den under Stamhuset Ausumgaard hørende Gaard Tipsmark i Veirum Sogn, Hjerm Herred, Ringkjøbing Amt, skyldsæt som Matr. Nr. 18 for Hartkorn 9 Tdr. 7 Skp. 3 Fdk. 1³/₄ Alb., med aarlig Gammelskat 82 Kr. 42 Øre, imod en Indfæstning af 8000 Kr. samt 4 pCt. af Indfæstningens Beløb til Godsforvalteren og en aarlig Landgilde af 240 Kr. samt paa de Vilkaar, som Indstævnte har ladet fremlægge i Hjerm-Ginding Herreders Auktionsret den 23 Juni 1875 ved Fæsteauktion over bemeldte Gaard, og iøvrigt i Overensstemmelse med Erectionspatentet for det nævnte Stamhus og Lovgivningen om Fæstevæsenet, — samt betale til Citanten for Afsavnet af Gaarden i Tidsrummet fra den 1 Maj 1876 indtil Fæsteoverdragelsen finder Sted, en saadan aarlig Erstatning, som af uvillige af Retten udmeldte Mænd maatte bestemmes, dog ikke udover 1500 Kr. aarlig, tilligemed Renter af de aarlige Erstatningsbeløb 5 pCt. p. a. for hvert Erstatningsbeløbs Vedkommende fra Udlobet af det Aar, for hvilket Erstatningen ydes, til Betaling finder Sted, eller, forsaavidt Indstævnte ikke kan overdrage Gaarden i Fæste paa foranførte Maade, betale ham en saadan Erstatning for Afsavnet af Fæstegaarden, som uvillige, inden Retten udmeldte Mænd maatte bestemme, dog ikke udover 30,000 Kr. med Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra den 1 Maj 1876, til Betaling finder Sted. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret er det oplyst, at den i den indankede Dom anførte Post 4 Nr. 4 i det omhandlede Stamhusbrev — hvis rette Dato er 30te December 1767 — i dens Begyndelse udtaler, at enhver Bonde ejer sit paaboende Sted med »Arvefæste-Rettighed» — ikke Arverettighed — for sig og Afkom. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen

under den Del af samme, der efter Indstævningen og Proceduren for Højesteret foreligger til Prøvelse, anførte Grunde, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger tildels bestyrke det i Dommen antagne Resultat, vil denue efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret findes at maatte ophæves, og det Indstævntes befalede Sagfører tilkommende Salær bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner. Advokat Levinson tillægges i Salarium for Højesteret 200 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag har Citanten, Indsidder Peter Akesen paastaat Indstævnte Kaptain Helm Jermin som Besidder af Stanhuset Ausumgaard tilpligtet enten under en daglig Mulkt at overdrage ham i Fæste Gaarden Tipsmark i Veirum Sogn, Hjerm Herred, Ringkjøbing Amt, skyldsat som Matr. Nr. 18 for Hartkorn 9 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdk. 1³/₄ Alb., med aarlig Gammelskat 82 Kr. 42 Ore, imod en Indfæstning af 8000 Kr. og en aarlig Landgilde af 240 Kr. eller i alt Fald imod en saadan Indfæstning og Landgilde, som uvillige, af Retten udmeldte Mænd maatte efter lovlig Omgang edelig skjonne passende efter og stemmende med Skik og Sædvane i Hjerm og Ginding Herreder og iøvrigt dels paa de Vilkaar, som Indstævnte har ladet fremlægge i Hjerm og Ginding Herreders Auktionsret den 23 Juni 1875 ved Fæsteauktion over Tipsmark, dels i Overensstemmelse med Erections-patentet for bemeldte Stanhus og Lovgivningen om Fæstevæsenet, men saaledes at Citanten fritages for de i bemeldte Konditioner 9de Post nævnte 4 pCt. af Indfæstningen til Forvalteren; subsidiært saaledes, at han ogsaa erlægger dette Procentbeløb, eller saafremt Tipsmark ikke saaledes overleveres Citanten i Fæste, at betale ham i Erstatning for dette Fæste 30,000 Kr. samt i ethvert Tilfælde at betale til Citanten dels i aarlig Erstatning 1500 Kr. for Afsavnet af Gaarden Tipsmark, regnet fra 23 Juni 1875 til den Dag, da Gaarden overleveres Citanten, eller da de foran paastævnte 30,000 Kr. udbetales til Citanten, dels Renter

5 pCt. aarlig af denne aarlige Erstatning: fra den 23 Juni 1876 af det første Aars Erstatning og saaledes fra hver paafølgende 23 Juni for det da udløbne Aar, indtil Betaling sker, og denne Sags Omkostninger skadesløst. Indstævnte har principaliter paa-
staaet, at han kun, saafremt uvillige, af Retten udmeldte Mænd skjønne, at der efter Gaarden Tipsmarks Størrelse og Beskaffenhed og Egnens Skik og Brug ikke passende kunde fordres højere Indfæstning og Landgilde ved Gaardens Bortfæstning end den Indfæstning og Landgilde, der er tilbudt af Citanten, tilpligtes enten at udstede Fæstebrev til Citanten paa Tipsmark mod en Indfæstning af 8000 Kr., aarlig Landgilde af 240 Kr., og iøvrigt paa de ved Fæsteauktionen fremlagte Vilkaar, eller at betale Citanten og hans nulevende Hustru fra den 1 Mai 1876 at regne og saalænge nogen af dem lever, en saadan aarlig Erstatning for Afsavnet af Fæstet, som uvillige, af Retten udmeldte Mænd under Hensyn til, at Citantens Kapital og Arbejde vil kunne faa anden lukrativ Anvendelse, skjønne passende, hvilken Erstatning erlægges hvert Aars 1ste Maj for det forløbne Aar, første Gang den 1 Maj 1877, hvorimod Indstævnte i modsat Fald frifindes for Citantens Tiltale. I alle Tilfælde har Indstævnte derhos paaستاet sig tillagt Sagens Omkostninger med et tilstrækkeligt Beløb. Citanten har støttet sin Paastand paa en Bestemmelse, der findes i Post 4 Nr. 4 af det af Consistorialraad samt Provst og Sognepræst Th. J. Jermin og hans Hustru den 3 December 1767 og den 1 September 1777 oprettede Testament, hvorved Asumgaard med underliggende Tiender og Bøndergods fastsættes at blive et samlet Fideikommis eller Stamgods, og som under 2 Januar 1778 forsynedes med kgl. Konfirmation. Denne Bestemmelse er saalydende:

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 20 Juli 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 20-21.

Onsdagen den 6 Juni.

Nr. 8. Besidderen af Stamhuset Ausumgaard, Kapitaïn
Helm Jermin (Klubien)

contra

Insidder Peter Akesen af Torndal (Levinsen efter Ordre).

„Paa det at enhver Bonde maa vide, at han med Arveret-
tighed for sig og Afkom ejer sit iboende Sted, maa, ligesom
hidtil sket er, aldrig nogen Bondested fæstes bort til andre end
den Afdodes Børn, Mandkjøn saalænge er til og siden Kvinde-
kjøn, om den Afdode har efterladt sig Børn, som ere af den
Alder og i den Stand, at de kan modtage Fæste. Hvis ikke,
da til den som Beboeren endnu i levende Live udnævner; men
er nogen Bonde bevislig for Eierens ondt og vanartig
og det kan skjønnes, at han har arvet den Ondskab og Vanart
af hans Forfædre, Børnene og ikke tegne sig til bedre, bør disse
have deres Arvefæsterettighed forbrudt og Stedet ved ny Fæste,
naar forefalder, forsynes med en Anden, om hvilken kan have
bedre Haab.“ Citanten formener nemlig, at der ved bemeldte
Bestemmelse er hjemlet Børnene efter en afdød Fæster under
Stamhuset en særlig Ret til under de ved Bestemmelsen givne
Forudsætninger at faa den paagjældende Gaard i Fæste, og, da
han, der er gift med en Datter af den den 19 April 1875 afdøde
Fæsterske af Gaarden Tipsmark, og til Fordel for hvem den
Afdodes øvrige Livsarvinger have renonceret paa deres forment-
lige Ret til Fæstet, er bleven Enestebydende med 8000 Kr. Ind-
fæstning + 4 pCt. til Forvalteren og 240 Kr. i aarlig Landgilde
ved en den 23 Juni 1875 til Bortfæstning af Gaarden afholdt
Auktion, formener han, at Gaarden burde været overdraget ham
i Fæste overensstemmende med den oftnævnte Bestemmelse i
Erectionspatentet, og at hans Ret saaledes er bleven krænk-

derved, at Stamhusbesidderen har nægtet Approbation paa Auktionsbudet og uden yderligere Forhandlinger med eller Underretning til Citanten overdraget Gaarden i Fæste til en Broder af sig, hvem der derhos kort efter blev meddelt Skjøde paa Gaarden. Mod Indstævntes Benægtelse findes det efter de i den onspurgte Bestemmelse brugte Udtryk klart, at der derved er tilsigtet at hjemle Livsarvingerne efter Stamhusets Fæstere en virkelig juridisk Ret med Hensyn til Fæsterettigheden til vedkommende Ejendom, og, forsaavidt Indstævnte har forment, at Bestemmelsen i alt Fald maatte betragtes som bortfalden paa Grund af, at den ikke skulde være overholdt i den siden Stamhusets Oprettelse forløbne Tid, undtagen forsaavidt nogle Gaarde under Stamhuset, deriblandt dog ikke Gaarden Tipsmark, i Aarone fra 1797—1803 formentlig tildels i Henhold til bemeldte Bestemmelse ere blevne givne i egentligt Arvefæste, da kan der ikke gives denne Betragtning Medhold allerede af den Grund, at der ikke af Indstævnte er ført tilstrækkeligt Bevis for, at en virkelig Tilsidesættelse af Bestemmelsen har fundet Sted. Thi vel er det oplyst, at Bestemmelsen ikke er bleven særlig paaheraabt i de udstedte Fæstebreve, men dette udelukker ikke, at Bestemmelsen kan være taget i Betragtning ved Bortfæstningen, saa meget mere, som det ikke er oplyst — særligt ikke for Gaarden Tipsmarks Vedkommende — at der ved de skete Bortfæstninger er gjort Brud paa Livsarvingernes Ret efter den omstridte Bestemmelse. Det er ligeledes uberettiget, naar det af Indstævnte er gjort gjældende, at Bestemmelsen skulde være at forstaa saaledes, at de kvindelige Arvinger skulde være udelukkede fra at nyde godt af Bestemmelsen, naar der, som in casu, overhovedet var mandlige Arvinger, selv om disse ikke kunde eller vilde overtage Fæstet, idet de kvindelige Arvingers Adgang til Fæstet utvivlsomt maa indtræde, naar de tilværende mandlige Arvinger ikke kunne eller ville overtage det. Og, forsaavidt Indstævnte har anbragt, at den ene mandlige Arving, Jens Olesen's, Renunciation, i alt Fald var betydningsløs, da han skal være umyndiggjort tidligere, da er det for det Første ikke mod Citantens Benægtelse godtgjort, at dette er Tilfældet, og dernæst er det klart, at Jens Olesen, der i 1875 var i en Alder af 60 Aar, hvis han var umyndiggjort, ikke kunde siges at være „af den Alder og i den Stand“, at han kunde modtage Fæstet, saa at en udtrykkelig Renunciation for hans Vedkommende ikke vilde være nødvendig. Da det nu ejheller mod Citantens Benægtelse kan anses godtgjort, at han, som af Indstævnte paastaet, skulde ved sit Forhold under stedfundne Forhandlinger med denne om det omstridte Fæste og navnlig ved at trække sig tilbage fra et gjort Tilbud om en højere Indfæstning end den af ham ved Auktionen budne have forskjertset den Ret, han gennem sin Hustru maatte have til Fæstet, saa maa det antages, at Citanten virkelig har en

juridisk Ret med Hensyn til det omhandlede Fæste, og det bliver altsaa at undersøge, hvilket Indhold der maa tillægges denne Ret, og hvorvidt Citanten har opfyldt de Betingelser, der af Indstævnte kunde stilles for, at Fæstet overdrages ham. Det er nu efter den oftnævnte Bestemmelses Indhold klart, at den deri omhandlede Ret for Bønderne under Stamhuset idetmindste er en særegen Art af Livsfæste med Ret for Fæsterens Livsarvinger til, udenfor det særlig nævnte Undtagelsestilfælde, at indtræde i Fæstet efter hans Død, og med Ret for Fæsteren til, naar han ingen Livsarvinger har, at designere en Efterfølger, Alt under Forudsætning af, at Arvingen eller den designerede Efterfølger opfylder de Fordringer, der fra Stamhusbesidderens Side efter Bestemmelsen og Forholdets hele Beskaffenhed maa antages at kunne stilles til ham. Nogen videregaaende Fordring er nu ej heller under Sagen stillet fra Citantens Side, og forsaavidt Indstævnte har forment, at Citanten efter Stævningen og Proceduren under alle Omstændigheder kun kan gøre Fordring paa at erholde Gaarden i almindeligt Livsfæste, kan dette ikke billiges; thi, ligesom selve Grundlaget for Søgemaalnet netop er Bestemmelsen om Successionsretten, saaledes har Citanten paastaet sig meddelt Fæste overensstemmende med Erectionspatentet, og har derved tilstrækkelig tilkjendegivet, at han ogsaa fordrer Successionsretten opretholdt for sine Efterkommere. Hvorvidt det dernæst, som af Stamhusbesidderen paastaet, er overladt til dennes Skjon at afgjøre, om en Arving befinder sig i det i Bestemmelsen omhandlede Undtagelsestilfælde, er det unødvendigt her at undersøge, da det ikke fra Stamhusets Side er gjort gjældende, at saadant Undtagelsestilfælde foreligger for Citantens Vedkommende. Hvad derhos angaar Spørgsmaalene om, hvilke Betingelser der fra Stamhusbesidderens Side kunne stilles for Arvingens eller den designerede Efterfølgers Tiltrædelse af et ledigblevet Fæste, da findes det vel under Erectionspatentets fuldstændige Tausshed om dette Punkt uberettiget at antage, at Arvingen eller Efterfølgeren skulde være berettiget til at fordrer sig Fæstet overdraget ganske paa samme Vilkaar som Formanden, og det frengaar ogsaa af de tilvejebragte Oplysninger, at Bestemmelsen ikke er bleven anvendt saaledes, idet Vilkaarene ved Fæsteskitte oftere ere bleve forandrede og navnlig efter Landbrugets tiltagende Udvikling betydelig forhojede. Men paa den anden Side maa det efter hele Indholdet af den paagjældende Bestemmelse antages, at det har været Erectors Mening derved at tilsikre Bønderne et virkeligt Gode, og at Bestemmelsen saaledes ikke kan være fyldstgjort alene derved, at der anerkjendes en Fortrinsret for Arvingen eller den designerede Efterfølger til at faa Fæstet, naar han vil modtage det paa samme Vilkaar, som Stamhusbesidderen i hvert enkelt Tilfælde kan opnaa hos en Aude. Man ledes derfor til at antage, at Meningen af Bestemmelsen

maa være, at det ledige Fæste skal overdrages den Successionsberettigede paa billige, efter Egnens Skik og Brug afpassede Vilkaar. Under denne Forudsætning findes Citanten da at have fyldtgjort Betingelserne for at erholde Fæstet ved sit paa den ommeldte Auktion gjorte Bud; thi vel kunde Stamhusbesidderen, da Fæstet kun var stillet til Auktion paa nærmere Approbation, have ladet afholde en yderligere Auktion, men dette har han ikke gjort, og Citantens Bud maa derfor anses passende efter Egnens Skik og Brug, saalænge Modparten ikke har kunnet godtgjøre, at det dog ikke har havt en saadan Karakter. Indstævnte har nu vel ogsaa forment, at Budets Utilstrækkelighed noksom skulde fremgaa deraf, at han efter Auktionen har kunnet bortfæste Gaarden til sin Broder paa ikke lidet byrdefuldere Vilkaar, nemlig 10,000 Kr. i Indfæstning og en aarlig Landgilde af 200 Kr.; men, foruden at den højere Indfæstning noget opvejes ved den lavere Landgilde, kan hele denne Transaktion med Broderen efter de fremkomne Oplysninger om Beskaffenheden af samme, hvis endelige Maal fra først af synes at have været et Salg af Gaarden til Broderen, der ogsaa kort efter fuldbyrdes paa særdeles gunstige Vilkaar for denne, ikke anses egnet til at angive Maalestokken for, hvad der kan betragtes som et passende Vederlag for det paagældende Fæste.

Efter alt det Anførte maa det antages, at Indstævnte har været pligtig overensstemmende med Forskrifterne i Erections-patentet at overdrage Citanten Gaarden Tipsmark i det heromhandlede Fæste for det af ham ved Auktionen den 23 Juni 1875 gjorte Bud, derunder altsaa ogsaa indbefattet de 4 pCt. til Forvalteren, og iøvrigt paa de ved Auktionen fremlagte Vilkaar, og, forsaavidt Indstævnte nu ikke kan opfylde denne Pligt, maa han altsaa, da det ikke kan betvivles, at den paagældende Fæsteret har en Pengeværdi, efter Citantens Paastand yde denne Erstatning. Der findes nu vel Intet at være til Hinder for, at denne Erstatning ansættes til et Kapitalbeløb engang for alle, men, da Retten ikke er sat istand til selv at kunne bestemme Erstatningens Storrelse og Citanten navnlig heller ikke nærmere har begrundet sin Paastand paa, at den ansættes til 30,000 Kr., vil den indenfor Grændserne af dette Beløb være at ansætte ved Skjon af uvillige, inden Retten udmeldte Mænd. Indstævnte vil derhos have at svare Renter af Beløbet 5 pCt. p. a., til Betaling sker, men Renten vil først kunne beregnes fra den i Indstævntes subsidære Paastand ommeldte Dato den 1 Maj 1876, da Indstævnte i Medfor af Fæstelovgivningen, cfr. navnlig Lov af 19 Februar 1861 § 4, ikke kunde være pligtig at bortfæste Gaarden tidligere og det ikke kan gjøre nogen Forandring heri, at Fæstet tidligere af Indstævnte blev stillet til Auktion paa nærmere Approbation. Da den aarlige Rente af Kapitalbeløbet indtil dette udbetales maa antages at ækvivalere det aarlige Tab ved

Afsavnet af Frøstet, bliver der, forsaavidt Sagen af Indstævnte afgjøres ved den ommeldte Erstatning, ikke Spørgsmaal om nogen anden aarlig Erstatning til Citanten. Ser Indstævnte sig derimod i Stand til at overdrage Citanten Gaarden i det ommeldte Fæste, vil han tillige for Afsavnet af Gaarden i Tidsrummet fra den fornævnte 1 Maj 1876, til Overdragelsen finder Sted, have at betule Indstævnte en saadan aarlig Erstatning, som uvillige af Retten udmeldte Mænd maatte finde passende, dog ikke udover de af Indstævnte paastaacde 1500 Kr. aarlig, og vil Indstævnte da af disse aarlige Erstatningsbeløb have at svare en aarlig Rente af 5 pCt., for hvert Erstatningsbeløbs Vedkommende fra Udløbet af det Aar, for hvilket Erstatningen ydes, indtil Betaling finder Sted. Da Citanten selv i sin Paastand har opstillet 2 Alternativer, mellem hvilke Valget maa tilkomme Indstævnte, og det sidste af disse angaar en Pengeforpligtelse, bliver der ikke Spørgsmaal om, saaledes som af Citanten paastaaget, at foreskrive Dagsmulkt for Opfyldelsen af det første Alternativ. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves. Der foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Torsdagen den 14 Juni.

Nr. 114. Højesteretssagfører Bagger
 contra

Byfoged og Byskriver i Præstø, samt Birkedommer og Skriver
i Vordingborg nordre Birk Seier Malling Emil Holm
(Defensor Henrichsen),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens 13de Kapitel i sin
Stilling som Undersøgelsesdommer og Politimester.

Commissionens Dom af 21 Februar 1882: Tiltalte Byfoged og Byskriver i Præstø samt Birkedommer og Skriver i Vordingborg nordre Birk Seier Malling Emil Holm bør straffes med simpelt Fængsel i 4 Maaneder samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Mundt og Sørensen, 500 Kr. til Førstnævnte og 400 Kr. til Sidstnævnte. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at Tiltalte i den indankede Dom ommeldte Forhold med vilkaarlig at nægte nogle Arrestanter Extraforplejning og en enkelt Arrestant Brugen af egne Klæder maa henføres under Straffelovens § 141, og iøvrigt i det Væsentlige i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger tildels bestyrke det i Dommen antagne Resultat, vil denne være at stadfæste. Idet endnu tilføjes, at Defensor for Højesteret ikke har paa-
staaet Salær,

kjendes for Ret:

Commissariernes Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger 600 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Efter at det i Anledning af Klager, der vare indkomne til Justitsministeriet over den Maade, hvorpaa Byfoged og Byskriver i Præsto, samt Birkedommer og Skriver i Vordingborg nordre Birk, Seier Malling Emil Holm, havde ledet trede kriminelle Sager, henholdsvis mod Kjøbmand H. H. S. C. Hald for Brandstiftelse, Gaardmand Jacob Henriksen og Husmand Jøns Christian Larsen, Førstnævnte for Forledelse til falsk Forklaring for Retten og til Mened og Sidstnævnte for falsk Forklaring for Retten, var ved allerhøjeste Kommissorialbefaling af 18 November 1880 overdraget medunder-
tegnede Assessor i Kjøbenhavns Kriminal- og Politiret Jensen at foretage fornøden Undersøgelse af, hvorvidt og i hvilken Grad Byfoged og Birkedommer Holm ved Behandlingen af de 3 nævnte Sager samt af saadanne Sager, med Hensyn til hvilke lignonde Klager under Undersøgelsen maatte forekomme, havde forset sig mod sin Embedspligt, er det efter Slutningen af denne Undersøgelse ved allerhøjeste Reskript af 27 December s. A. paalagt undertegnede Assessorer i nævnte Ret at sammentræde i en Kommission til yderligere at undersøge og paakjende denne Sag, hvorunder Byfoged og Byskriver i Præsto samt Birkedommer og Skriver i Vordingborg nordre Birk Seier Malling Emil Holm vil være at tiltale for Overtrædelse af Straffelovens 13de Kapitel i sin Stilling som Undersøgelsesdommer og Politimester.

Tiltalte, der den 12 April 1872 blev beskikket i nævnte Embede, har siden den Tid bestyret dette, indtil han ifølge

Justitsministeriets Resolution af 27 December 1880 blev suspenderet fra samme.

Resultaterne af de i Sagen foretagne Undersøgelser i forårsførte Henseender ere følgende:

Da Besværingerne over at have været Gjenstand for Haandgribeligheder fra Tiltaltes Side gaa igjen i alle Sager, der have været undersøgte af Kommissionen, og Tiltaltes nedenauførte Forhold i Henseende til en Erklæring fra Retsvidnerne i hans Jurisdiktion har givet yderligere Anledning hertil, har Undersøgelsen forsaavidt maattet strække sig ud over de enkelte Sager, hvori Klager ero fremkomne. Det maa i saa Henseende, ved hvad der er erkjendt af Tiltalte og iøvrigt oplyst, anses tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte jævnlige i de af ham afholdte Forhører, naar han befandt sig overfor Inqvisiter, der enten ikke fulgte behørigt med, eller i deres Opfattelse af hans Spørgsmaal og deres Besvarelse af samme robede Vrangvillighed og Tilbageholdenhed, har, for at vække dem til Eftertanke eller give sin Examination Eftertryk, rusket dem eller knubset og stødt dem med Haanden eller med en Lineal eller Nøgle, som han havde i Haanden, at denne Fremgangsmaade vel i Reglen er anvendt paa lempelig Maade, men at den dog ogsaa ved enkelte Lejligheder — hvor Tiltalte under Paavirkningen af den Iver, hvormed han utvivlsomt har grebet sine Undersøgelser an, ikke har givet fornøden Agt paa, hvad han gjorde, og forsaavidt uforsættelig — er bragt i Anvendelse saaledes, at den i sin Virkning har været ikke saa lidt følelig for Vedkommende.

Derhos er det paa ovenanførte Maade bevist, dels at Tiltalte ved tvende forskjellige Lejligheder, hvor to forskjellige Drengene, hver i 14 Aars Alderen, nægtede sig skyldige i, hvad der paa sigtedes dem, og Undersøgelserne ikke førte til noget Resultat, har pryglot dem i Retten for at tildele dem en efter hans Formening gavnlige korporlige Revselse, dels at han under tvende af ham ledede Undersøgelser mod Tjenestekarl Rasmus Nielsen har behandlet denne paa følgende Maade:

Efter at bemeldte Rasmus Nielsen den 15 Marts 1877 var bleven anholdt som mistænkt for at have Natten mellem den 13de og 14de forud af sin forhenværende Husbond, Gaardmand af Bøgesø Villum Petersens Stald stjaalet en Hest, men i sin Forklaring til en Politirapport havde nægtet sig skyldig i dette Tyveri, fremstillede han den 16 Marts s. A. i et Forhør for oftmeldte Birks Politiret, hvor han fastholdt sin til Rapporten afgivne Forklaring. Overbevist om, at Nielsen var skyldig i dette Tyveri og for at fremkalde hans Tilstaaelse heraf saa hurtigt, at der, hvad han saa havde gjort af Hesten, kunde være Udsigt for Ejeren til at faa den tilbage, lod Tiltalte da Nielsen føre ind i et bag Forhørsstuen liggende Værelse, hvor han efter forgjæves at have opfordret ham til at følge Sandheden, med sin

venstre Haand greb ham i Brystet, rystede ham og satte ham op imod Væggen, og med sin højre Haand slog ham, og under idelige Opfordringer til ham om at tilstaa sin Brøde vedblev at slaa ham, indtil Nielsen erklærede sig villig til at følge Sandheden. Nielsen blev herefter atter stillet for Forhør, hvor han tilstod at have stjaalet Heaten, redet paa den til Kjøge og sat den eller ladet den sætte ind i en derværende Stald. Tilstaaelsen viste sig at være rigtig. Hesten, hvis Værdi var 6 à 700 Kr., kom atter sin Ejer ihænde, og Nielsen blev for Tyveriet af den ved Birkets Extrarets Dom af 30 April 1877 anset efter Straffelovens § 229 Nr. 4 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. I Februar og Marts Maaneder 1880 var Rasmus Nielsen atter arresteret under Birket for Ejendomsindgreb, i hvilke han efter nogen Tids Nægtelse vedgik sig skyldig, og for hvilke han ved Birkets Extrarets Dom af 7 April næstefter blev anset efter Straffelovens §§ 248 og 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. I flere af de i denne Sag afholdte Forhører har Tiltalte — forsættelig paa kraftig Maade — rusket og puffet og stødt Nielsen for Brystet; at dette imidlertid, saaledes som i foranferte Sag, skulde være sket for at aftvinge ham en Tilstaaelse er mod Tiltaltes Benægtelse ubevist, hvilket ogsaa gjælder, hvad der paasigtes Tiltalte om at have i disse Forhører søgt paa forskjellig Maade at true Nielsen til at tilstaa og om at have ladet Nielsen, medens denne hensad i Varetægtsarrest, vederfares en Behandling, der ikke er stemmende med Forskrifterne i Reglement for Arrestvæsenet i Danmark af 7 Mai 1846.

Den 19 April 1879 udbrød Ild i en Ejendom i Viemose, der tilhørte Kjøbmændene Hans Heinrich Søren Christian Hald og dennes Broder, hvilke her drev en Handel, som var Filial af deres Kjøbmandsforretning i Præstø, og under den i Anledning af denne Brand, der forøvrigt var bleven slukket uden at forårsage større Skade, ved Vordingborg nordre Birks Politiret indledede Undersøgelse blev bemeldte Kjøbmand Hans Heinrich Søren Christian Hald den 26 April næstefter anholdt som mistænkt for at have paasat Ilden. Den 28 s. M. afsagdes Fængselkjendelse over ham, og han forblev herefter hensiddende i Varetægtsfængsel, indtil han den 30 August næstefter blev løsladt, samtidig med at Undersøgelsen blev sluttet. I den herefter mod Hald for Brandstiftelse og Assurancevig eller Forsøg paa sidstnævnte Forbrydelse ved Birkets Extraret anlagte Sag, til hvis Paakjendelse der i Anledning af en af Halds Defensor til Præstø Amt indgiven Klage over Tiltaltes Behandling af Undersøgelsen blev beskikket Sættedommer, blev den 23 December 1879 afsagt Dom, hvorved Hald blev frifunden for Aktors Tiltale og Aktionens Omkostninger paalagte det Offentlige. Sagen blev herefter indanket for Landsøver- samt Hof- og Stadsretten, hvor der den 2 Juli 1880 afsagdes Dom i samme, hvorved

Underrettsdommen kjendtes ved Magt at stande og Aktionens Omkostninger for Overretten paalagdes det Offentlige. Om Tiltaltes Behandling af Undersøgelsen i den heromhandlede Sag hedder det i Overrettsdommen, at det fandtes ikke at kunne billiges, at den under samme efter Tiltaltes Foranstaltning foretagne Opgjørelse af Halds Varelager i Viemose m. m., der ganske maatte sættes i Klasse med en Husundersøgelse, var iværksat, uden at der i Overensstemmelse med Grundlovens § 81 havde foreligget en egentlig Kjendelse herfor eller et udtrykkeligt Samtykke fra Halds Side, at om der end ikke aldeles havde manglet Føje efter det Foreliggende til ved Undersøgelsens Begyndelse at dekrettere Arrest paa Halds Person, maatte det derimod misbilliges, at denne Fængsling havde varet i over 4 Maaneder, idet det ikke ved Undersøgelsens Gang eller det iøvrigt Fremkomne var oplyst, at der havde været tilstrækkelig Grund hertil, men at det dog som Sagen forelaa, og navnlig ogsaa under Hensyn til, at Defensor havde oplyst, at der var andraget paa en selvstændig Undersøgelse af Forhørsdommerens Behandling, ikke fandtes tilstrækkelig Grund til i alt Fald der under Sagen at paalægge Tiltalte Ansvar i de anførte Henseender, hvorfor Overretten af det nævnte Hensyn ikke fandt Anledning til at udtale sig om hans Behandling af Undersøgelsen i det Hele.

Som Sagen forelaa for Overretten, fuld af Besværinger fra Halds Defensors Side ikke blot over Tiltaltes Behandling af Undersøgelsen, men over hans Behandling af Halds Person i Varetægtsfængslet og i enkelte af de afholdte Forhører, kunde der i Virkeligheden være Spørgsmaal om, hvorvidt der ikke til Grund for Tiltaltes Forhold ogsaa i de Henseender, i hvilke Overretten havde udtalt sig og da navnlig i Forlængelsen af Fængslingen, havde ligget en Hensigt fra Tiltaltes Side til at fremtvinge en Tilstaaelse fra Halds Side om at have gjort sig skyldig i, hvad der paasigtedes ham. I saa Henseende er der imidlertid mod Tiltaltes bestemte Benægtelse Intet bevist. Ved den foretagne Opgjørelse af Halds Varelager m. m. vil han være gaaet ud fra, at disse Foranstaltninger ikke kunde sættes i Klasse med de i Grundlovens § 81 nævnte, og at han i alt Fald i en Udtalelse af Hald i Forhøret den 26 April 1879 havde dennes Samtykke hertil, og i Henseende til Fængslingens Forlængelse har han henvist til Sagens Vigtighed, sin egen personlige Overbevisning om Halds Skyld og andre ham paahvilende Embedsforretninger, der have hindret ham i at fremme Undersøgelsen med større Hurtighed. Hvad angaar de fremførte Besværinger over hans Behandling af Halds Person, er det vel ved, hvad der er vedgaaet af Tiltalte selv og iøvrigt oplyst, bevist, dels at Tiltalte, uden at der fra Halds Side var udvist noget Forhold, der kunde give Anledning hertil, har under Arrestationen helt eller tildels nægtet ham Tilladelse til at skaffe sig en saadan Extra-

forplejning, som vel maatte kunne bestaa med nødvendig Orden og Maadehold i Arresthuset, dels at han, efter den 11 August 1879 at have ladet Hald iføre Arrestklæder som Folge af, at dennes egne Klæder trængte til Udluftning, og vægret sig ved at sende Bud til Halds Hjem i Præsto om Oversendelse af andre Klæder til Arresthuset, har ladet Hald være iført Arrestklæder indtil den 29de næstefter, længe efter at dennes egne Klæder vare eller kunde have været udluftede, uagtet han vidste eller i alt Fald ikke kunde være i Tvivl om, at det var imod Halds Ønske, at denne bar Arrestklæder; men til at forkaste Tiltaltes Forklaring om, at hans Bevæggrund hertil ene har været den, at det var ham imod, at en Arrestant, blot fordi han havde Midlerne hertil, skulde hense i Varetægtsfængsel under bedro Vilkaar end Andre, der ikke vare saaledes situerede, giver det Oplyste ikke Foje, og hvad angaaer de iøvrigt fremsatte Anker over hans Behandling af Halds Person, da ere disse ubeviste enten i Henseende til det Faktiske, de angaa — til Exempel at Tiltalte under Forhørene skal have huanet og puffet Hald — eller i Henseende til det ulovlige Forsæt eller Formaal, der underlægges det paagjældende Forhold fra Tiltaltes Side.

Under en mellem Gaardejer Jacob Henrikson af Bøgesø og Snefoged Lars Jensen ved Vordingborg nordre Birks Politiret efter Hoved- og Kontraklago procederet Injuriesag, fremstillede Snefoged Jensen ved Sagens Foretagelse i Retten den 22 Februar 1877 trende til Mode dersteds samme Dag indstævnte Vidner, nemlig Ungkarlene Peder Nielsen og Christen Hanson, samt Husmand Jens Christian Larsen, og afgav disse hver for sig Vidneforklaring i Sagen, hvilken de bekræftede med Ed. Under en endnu samme Dag paabegyndt kriminel Undersøgelse ved Birkets Politiret vedgik imidlertid de 2 nævnte Ungkarle tildels strax, at de i deres Forklaringer i nævnte Sag forsættligen vare afvegne fra Sandheden til Gunst for Henriksen og erklærede, at de vare forledede hertil af denne, idet han, med hvem de og Larsen vare kjorte til Byen i Anledning af Retsmødet, hvortil de vare indvarslede, undervejs gjentagne Gange havde opfordret dem og Larsen til at bevidne, at de Intet huskede i Henseende til det, hvorom Forklaring maatte blive dem afæsket. Larsen blev afhørt i samme Forhør, men fastholdt Rigtigheden af den af ham i Injuriesagen afgivne Forklaring, ligesom han i Henseende til, hvad der saaledes paasagdes Henriksen, erklærede, at han ikke med Bestemthed mindedes noget herom, hvorefter han blev demitteret, medens de to Ungkarle bleve anholdte og efter i Forhør den 25 s. M. at have gjentaget deres Tilstaaelser, arresterede ifølge Kjendelse. Henriksen blev derpaa anholdt og stillet for Retten den 26 s. M., men nægtede Rigtigheden af det ham Paasigtede. Larsen, der mødte i Forhøret samme Dag, og hvem det efter Protokollens Udvisende blev betydet, at Sagen ikke

angik ham, men at han mødte som Vidne, forklarede den Dag med Bestemthed, at han ikke mindedes, at Jacob Henriksen havde udtalt sig til Vidnerne saaledes, som det paasigtedes ham af Nielsen og Hansen. Han blev derefter anholdt og i et paafølgende Forhor tilligemed Henriksen fængslet ifølge Kjendelse, der for Begges Vedkommende blev paaanket, men ved Lands- over- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 April 1877 stadfæstet. I et den 28 Mai s. A. afholdt Forhor tilstod Larsen, at hans anførte i Forhørene den 22 og 26 Februar forud under den kriminelle Undersøgelse afgivne Forklaringer vare usande, idet han godt havde erindret at have hørt Henriksen paa Vejen til Præsto den ovennævnte Dag opfordre ham og de 2 Ungkarle til at forklare i Retten saaledes, som det paasagdes Henriksen af disse, og i Forhor den 12 Juli s. A. tilstod ogsaa Henriksen, at han ved bemeldte Løjlighed havde, som anført, opfordret de 3 Andre, der kjørte sammen med ham, til at afgive falsk Vidneforklaring i Injuriesagen. Ved Birkets Extrarets Dom af 30 August s. A. bleve de derefter ansete, Henriksen efter Straffelovens § 145 første Led jfr. § 52 samt efter § 101 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, Nielsen og Hansen efter denne Lovs § 145 2det Led jfr. § 58 hver med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, og Larsen efter Straffelovens § 146 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Samtlige acquiescerede ved Dommen, og de dom idømte Straffe execveredes. Spørgsmaalet om Rigtigheden af den afsagte Dom for Larsens Vedkommende under Hensyn til Straffelovens § 147 anser Kommissionen efter Indholdet af det den meddelte Kommissorium sig ikke kompetent til at afgjøre.

Ved hvad der er vedgaaet af Tiltalte og iøvrigt oplyst er det bevist, at Tiltalte for at fremtvinge Tilstaaelse af Jens Christian Larsen og Jacob Henriksen i denne Sag har anvendt det Middel, under deres Hensiddende i Varetægtsfængslet at belægge dem med Spændetroie. Medens dette Tvangsmiddel man antages at have været anvendt paa Larsen fra den 17 Mai og indtil han den 28 næstefter afgav Tilstaaelse, Dag og Nat uden andre Afbrydelser end de, der nødvendigjordes ved Maaltider, Omklædning osv. og en Nats Afbrydelse, der skyldtes en Forglemmelse fra Arrestforvarerens Side, og medens det fra Først til Sidst har været benyttet overfor Larsen for at opnaa hans Tilstaaelse i Sugen, har Spændetroien været anvendt paa Henriksen fra en af de sidste Dage i Mai Maaned 1877 og til han den 12 Juli næstefter afgav Tilstaaelse, foruden med foranførte nødvendige Afbrydelser, med gjentagne Afbrydelser af flere Dage og Nætter i Træk samt — efter hvad Tiltalte med Bestemthed fastholder og det Foreliggende giver nogen Foje til at antage — fra Begyndelsen, men iøvrigt kun en kort Tid, som Forebyggelsesmiddel mod Selvmord, hvorpaa Tiltalte vil have befrygtet Forsøg

fra hans Side, og først derefter som Middel til at aftvinge ham Tilstaaelse. I Henseende til denne sin Fremgangsmaade har Tiltalte paabernaabt sig, at han, der var overbevist om, at Larsen og Henriksen vare skyldige i det Forhold, som Undersøgelsen angik, frygtede for den skadelige Indflydelse, det vilde have paa Retsbevidstheden i Jurisdiktionen, om det skulde lykkes disse Tvende og da navnlig Henriksen, der var Ophavsmanden til den begaaede Forbrydelse, ved deres Ihærdighed i at tilbageholde Sandheden at unddrage sig forskyldt Straf, medens de 2 unge Mennesker, som Henriksen havde forført til Forbrydelsen, ved deres Beredvillighed til at tilstaa deres Brøde vare hjemfaldne til Straf; og at de af Larsen og Henriksen afgivne Tilstaaelser skulde være urigtige, er da heller ikke under Undersøgelsen i nærværende Sag gjort gjældende af dem, ligesaa lidt som der efter det i Sagen Foreliggende findes den allorringeste Foje til at betvivle deres Rigtighed. Heller ikke vil Tiltalte have tænkt sig, at Anvendelsen af Spændetrojen kunde medføre Andet end Gene og ikke Lidelse, end sige Skade. At Spændetrojen imidlertid saavel imedens den var paalagt dem, som i den nærmeste Tid herefter, har voldt dem Smerte, kan vanskelig betvivles, men at der, som af Henriksen paastaet, herved skulde være paaført ham en varig Skade, der har svækket hans Arbejdsdygtighed, er efter Udviønde af de Erklæringer, der ere afgivne dels af Lægen i Vridsløsolille Strafanstalt, hvor Henriksen udstod den ham idømte Straf, og som i den Tid har undersøgt dennes Tilstand, dels af Physikus i søndre sjællandske Physicat, der under nærværende Sag har undersøgt ham i saa Henseende, lidet sandsynligt, idet det navnlig har vist sig, at intet objektivt Tegn paa Tilstedeværelsen af de Følger — Trangbrystighed m. m. — som han paabernaabr sig, at Spændetrojen har havt paa ham, er tilstede. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste maa det fremdeles antages godtgjort, dels at Tiltalte i enkelte af de af ham afholdte Forhører i den heromhandlede Sag har bragt sin ovenanførte almindelige Fremgangsmaade overfor Inqvisiter i Anvendelse paa Henriksen, Nielsen og Larsen, engang overfor Henriksen og engang overfor Nielsen paa en føleligere Maade, dels at Tiltalte af samme Hønsyn, som dette er sket overfor Kjøbmand Hald, til sine Tider har nægtet Henriksen og Larsen Tilladelse til at skaffe sig Extraforplejning i Arresten.

Efter at Pigen Ane Marie Jensen i en ved Vordingborg nordre Birks Politiret foretagen Thingsvidnesag til Erhvervelsen af nye Oplysninger i en mod hendes Husbond Gaardejer Jens Mortensen af Viemose af en anden Pige anlagt og her paakjendt Tyendesag, der var appelleret til Landsover- samt Hof- og Stadsretten, den 12 December 1878 havde afgivet Forklaring som Vidne, uden dog at være bleven tagen i Ed, vedgik hun under en mod hende i Anledning heraf indledet kriminel Undersøgelse,

at hun under formeldte Sag i flere Henseender havde, dels forsætligen, dels uforsætligen afgivet urigtig Forklaring til Gunst for hendes nævnte Husbond, og blev hun herefter ved Birkets Extrarets Dom af 26 April 1879 anset efter Straffelovens § 146, jfr. § 39, med simpelt Fængsel i 8 Dage. Ogsaa under den heromhandlede kriminelle Sag har Tiltalte, efter hvad han selv har erkjendt, og iøvrigt er oplyst, et Par Gange bragt sin foromtalte almindeligere Fremgangsmaade overfor Inquisiter i Anvendelse, idet han i et Forhør har puffet Ane Marie Jensen og i et andet taget hende haardt i Armen og rystet hende, blandt Andet som Folge af, at hun, der uforbeholdent havde vedkjendt sig sin egen Brode, forekom ham at være forbeholden overfor hans Spørgsmaal om, hvorvidt hun havde handlet under Paa-virkning af nogen Anden eller ikke.

I Slutningen af December Maaned 1878 blev Møller og Gaardejer Johan Hansen af Vestenbæk arresteret ved Birket som sigtet for at have som Ejer af en Mølle og et Bagori i Baarse gjort sig skyldig i bedrageligt Forhold; under Undersøgelsen tilstod han paa forskjellig Maade at have forurettet sine Kunder og blev — efter den 29 Mai 1879 at være bleven løsladt af Arresten — ved Vordingborg nordre Birks Extraretsdom af 20 Juni 1879 anset efter Straffelovens §§ 253, 257 og 248 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, hvilken Dom ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 28 Januar 1880 blev forandret derhen, at han blev anset efter Straffelovens § 253 tildels sammenholdt med § 46 og § 278 sidste Stykke samt § 248, med lige Fængsel i 3 Gange 5 Dage.

Medens Sagen henstod under Appel til Højesteret, tilbagekaldte Johan Hansen de af ham afgivne Tilstaaelser under Paa-beraabelse af, at de vare fremkaldte ved den langvarige Vare-tægtsarrest, han havde været underkastet, og hvis længere Vedvaren han ifølge Tiltaltes Udtalelser vil have befrygtet, hvorhos han klagede over, at Tiltalte under de afholdte Forhører havde tilføjet ham Slag og Stød, uden dog egentlig at paastaa, at han ved disse skulde være bevæget til at tilstan. Ved Højesteretsdom af 7 Marts f. A. blev han — idet de af ham afgivne Tilstaaelser i visse nærmere opgivne Punkter, i hvilke der efter det iøvrigt i Sagen Oplyste ikke kunde være begrundet Tvivl om deres Rigtighed, i Medfør af danske Lovs 1—15—4 fandtes at maatte tillægges Gyldighed — anset efter Straffelovens §§ 253 og 248 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. I Præmisserne til denne Højesteretsdom hedder det, at da det er overdraget en ifølge kongeligt Kommissorium af 27 December 1880 nedsat Kommission yderligere at undersøge og paakjende den mod Underretsdommeren for Overtrædelse af Straffelovens 13de Kapitel anlagte Sag, og denne Tiltale omfatter de herunder henhørende Overtrædelser, i hvilke Underdommeren maatte have

gjort sig skyldig under Behandlingen af bemeldte Sag, bliver der ikke Spørgsmaal om for disse at paalægge ham Ansvar der under Sagen.

At Tiltalte skulde have benyttet Fængsling som Middel til at aftvinge Johan Hansens Tilstaaelse eller under Undersøgelsen mod denne udtalt sig til ham paa en Maade, der kunde give ham Anledning til at befrygte noget i saa Henseende, er ubevist. Derimod maa det, ved hvad der af Tiltalte selv er erkjendt og hvad der iøvrigt er oplyst, anses tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte i flere af de over Hansens afholdte Forhører har — i Lighed med sin oftomtalte almindeligere Fremgangsmaade overfor Inkvister — med Haand, Nogle eller Lineal knubset og stødt Hansen, ved en enkelt Lejlighed paa en foleligere Maade.

Efterat Johan Hansens Defensor for Højesteret, Højesteretsadvokat Hindenburg, i Skrivelse af 3 November 1880 til Tiltalte i Anledning af Hansens Tilbagekaldelse af sin Tilstaaelse i Sagen og sine Besværinger over Tiltalte, fremsførte i Skrivelse til Advokaten af 9 Oktober forud, havde begjært yderligere Forhører optagne efter den hertil givne Foranledning, afholdt Tiltalte Forhører ved Birkets Politiret den 15 og 22 November næstefter. Ved Slutningen af det første af disse Forhører opfordrede Tiltalte til Retsprotokollen Retsvidnerne til, efter Johan Hansens Skrivelse til Advokat Hindenburg og hans i dette Forhør afgivne Forklaring, i Forening med de to Retsvidner, som havde overværet Forhører i samme Sag, at afgive skriftlig Erklæring i Henhold til deres Ed som Retsvidner, til Fremlæggelse under Sagen. I det andet af de nævnte Forhører fremlagdes nedenanførte af Jurisdictionens 4 Retsvidner under Eds Tilbud afgivne Erklæring. Efter Protokollens Udvisende blev denne Erklæring ophæst for Johan Hansen, der erklærede den „saa nogenlunde“ eller „saa omtrentlig“ stemmende med hans egen Forklaring, og for de to tilstedeværende Retsvidner, der godkjendte deres Erklæringers Rigtighed, hvorefter Tiltalte for sit Vedkommende med Henviisning til Retsvidnernes Attest gjorde den Bemærkning til Protokollen, at han efter denne Attest og Johan Hansens Forklaring ansaa det unødvendigt selv at afgive nogen Erklæring til Protokollen. Forhøret blev derefter sluttet og i Udskrift tilstillet Højesteretsadvokat Hindenburg.

Den fremlagte Erklæring, der er dateret 18 November 1880 og underskrevet af Jurisdictionens 4 Retsvidner, er saalydende:

„I Anledning af, at Johan Hansen, forhen Møller i Baarse, i en Skrivelse til sin Defensor for Højesteret, Hr. Højesteretsadvokat Hindenburg, har fremsat den Beskyldning mod Dommeren i Vordingborg nordre Birk, Hr. Borgmester Malling Holm i Præsto, at denne, naar han forhørte ham, i Almindelighed stod med en Nogle eller en Lineal i Haanden og dermed stadig slog ham for Fingrene eller Armen eller i Ansigtet, ligesom han flere

Gange stodte ham for Brystet, engang endogsaa saaledes, at han i flere Dage havde Meen deraf, erklære vi undertegnede Retsvidner, at vi aldrig have set Hr. Borgmester Malling Holm under sin Embedsvirksomhed tilføje enten Johan Hansen eller nogen anden Arrestant nogensomhelst Overlast, hvad vi neppe vilde have undgaaet at bemærke, dersom noget saadant var sket, saameget mere som Dommeren under Forhorene selv ofte indskjærper os Opmærksomhed, og maa som Følge heraf Johan Hansens Beskyldning for Overlast eller Slag fra Dommerens Side betegnes som blottet for al Sandhed. Hr. Borgmester Malling Holm bruger ofte snavel under sin Virksomhed som Dommer som Forligsmægler med en Nogle, Lineal eller hvad Andet han tilfældigt har i Haanden at berøre Vedkommendes Skulder eller ogsaa med en Finger at berøre deres Skulder eller Bryst, med en Haand trække dem i Frakken og Lignende; men det er saa langt fra, at dette kan betegnes som Overlast, eller at der kan være Tale om at tilføje Smerte, at det tvertimod udelukkende er et Udtryk for en livlig Examination eller stærk Interesse for Sagen fra Borgmesterens Side og benyttes af ham som Middel til under Forligsmæglingen mere indtrængende at opfordre Parterne til at søge Forlig opnaet, eller under Forhører paa en indtrængende Maade til at opfordre Delinqventen til at følge Sandheden. — Ovenstaaende Erklæring ere vi paa Forlangende villige til at bekræfte ved vor Ed.“

At denne Erklæring af Retsvidnerne er kommen til at omfatte Tiltaltes Forhold ogsaa udenfor den Sag, i hvilken den var afæsket, tør antages at staa i Forbindelse med et Ønske fra Tiltaltes Side om engang for alle at komme i Besiddelse af en Erklæring fra disse om hans Forhold overfor Inquisiter i Almindelighed, som kunde benyttes til at imodegaa de snavel efter hans egen som Retsvidnernes Mening langt overdrevene Angreb, hvorfor han var Gjenstand i den lokale Presse.

At den i Erklæringen givne, i ethvert Fald misvisende Fremstilling af Tiltaltes Forhold i de heromhandlede Henseender skulde skyldes nogen forsætlig herpaa anlagt Paavirkning eller anden Medvirkning fra Tiltaltes Side, er mod hans Benægtelse ikke bevist. I Henseende til den retslige Brug, han som anført, efter at have modtaget Erklæringen, har gjort af den, har han forklaret, at han herunder ikke mindedes den Behandling, han havde ladet Rasmus Nielsen vederfares, og at han var af den Mening, at de to Tilfælde af korporlig Revselse af Drengene ikke berortes af Erklæringen; under disse Omstændigheder og optagen, som han angiver at have været af andre Forretninger, vil han dengang ikke være bleven opmærksom paa, at der, bortset fra nævnte Tilfælde, endnu lod sig indvende noget Væsentligt mod Erklæringens Rigtighed. Men om nu end denne hans Forklaring efter Omstændighederne ikke tør forkastes, vil Tiltalte, med den

som Grundlag for Sagens Paadømmelse, dog ikke kunne frikjendes for, ved sin anførte Brug af Erklæringen at have handlet uden den Overvejelse og Prøvelse af dennes Indhold, som hans Embedsstilling krævede, og som han havde yderligere Opfordring til at iagttage, saavel i den Omstændighed, at Johan Hansen ikke ubetinget erkjendte Rigtigheden af dens Indhold, forsaavidt den angik ham, som navnlig deri, at der — saaledes som det er bevist ved Tiltaltes egen Tilstaelse og det iøvrigt Oplyste — ved Erklæringens Fromlæggelse i det foromtalte Forhør blev fra de 2 tilstedeværende Retsvidners Side udtalt alvorlige Betænkkeligheder ved at vedstaa den.

For sit Forhold ved i Sagen imod Gaardmand Henriksen og Husmand Larsen og i Sagen mod Tjenestekarl Rasmus Nielsen, betreffende Tyveri af en Hest, at have anvendt ulovlige Tvangsmidler for at udpresse Tilstaelse, vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 126, for sine øvrige Haandgribeligheder mod Inquisiter vil han være at anse efter Straffelovens § 125, for Brugen af Retsvidneerklæringen efter Straffelovens § 143; Tiltaltes ovenanførte Behandling af Kjøbmand Hald, Gaardmand Henriksen og Husmand Larsen, medens disse vare belagte med Varetægtsarrest, i Henseende til Extraforplejning og Brug af egne Klæder, maa misbilliges som ikke stemmende med Forskrifterne i Reglement for Arrestvæsenet i Danmark af 7 Maj 1846, særlig dettes E § 16, men til herfor eller for Tiltaltes Behandling af Sagen mod bemeldte Kjøbmand Hald i de Henseender, i hvilke allerede Overretten har udtalt en bestemt Misbilligelse af samme, at paalægge Tiltalte Strafansvar, findes der ikke efter Omstændighederne at være aldeles tilstrækkelig Anledning.

Iøvrigt foreligger i Tiltaltes Behandling af de Sager, der have været Gjenstand for Kommissionens Undersøgelse, Intet, hvorfor der findes at burde gjøres Ansvar gjældende mod ham.

Den Straf, Tiltalte har forskyldt efter de ovenanførte §§ af Straffeloven, findes efter Omstændighederne at burde bestemmes til simpelt Fængsel i 4 Maaneder.

En af ovenomtalte Gaardmand Henriksen nedlagt Paastand om Erstatning hos Tiltalte for tilføjet Skade vil ikke kunne tages tilfølge, eftersom det som anført ikke er bevist, at der er ham paaført nogen saadan.

Fredagen den 15 Juni.

Nr. 191. Advokat Hindenburg
 contra
 Jacob Larsen (Def. Nellemann),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 24 Marts 1883: Tiltalte Jacob Larsen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Beyer og Kalko, med 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet et Højesteret forelagt Brev af 24 Januar 1879 fra Teglblænder Hansen til Tiltalte og hans Hustru bestyrker det i Dommen antagne Resultat, vil denne være at stadfæste. De Sagførererne for Højesteret tilkommende Salærer findes at maatte udredes af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. Advokaterne Hindenburg og Nellemann tillægges i Salarium for Højesteret hver 40 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende mod Tiltalte Jacob Larsen for Bedrageri anlagte Sag sigtes Tiltalte for at have gjort sig skyldig i denne Forbrydelse overfor Teglblænder Claus Frederik Hansens Dodsbo med Hensyn til en Kreditforeningsobligation lydende paa 2000 Kr. og vurderet til 1960 Kr. samt en Guld kjæde og en Overfrakke af Værdi tilsammen 60 Kr., hvilke Gjenstande afdøde Hansen, efter hvad der under Sagen er oplyst, i August Maaned forrige Aar, da han kom hertil Byen for at indlægge sig i Kommunchospitalet, og i nogle Dage tog Ophold hos Tiltalte, der er gift med Hansens uægte Datter, har givet Tiltalte ihænde, og som Tiltalte, da Hansen den 3 Oktober næstefter var afgaet ved Døden paa

Hospitalet, har tilbageholdt og for de trende førstnævnte Gjenstandes Vedkommende paa Rekvisition af Afdodes Hustru Marie Elisabeth Petersen som eneste Universalarving efter Hansen nægtet at udlevere under Foregivende af, at de vare ham skjænkede af Afdode. Tiltalte har nu vel ogsaa, efter først under de over ham afholdte Forhører, at have fastholdt Rigtigheden heraf med Tilføje, at Gjenstandene bleve ham skjænkede under Hansens Ophold hos ham, saaledes at Obligationen skulde tilhøre ham strax og de øvrige Ting ved Hansens Dod, senere, da han var bleven sat under Anholdelse, afgivet den Tilstaaelse, at denne hans Forklaring er urigtig, at Gjenstandene derimod alene ere blevne ham betroede til Opbevaring af Afdode under dennes Ophold paa Hospitalet, og at han med beruud Hu har søgt svigagtig at tilvende sig dem, idet han stode paa, at Afdodes Hustru ikke skulde faa Sagen nærmere undersøgt; men da Tiltalte har tilbagekaldt denne Tilstaaelse, som han kun vil have afgivet, fordi han haabede i saa Fald at blive løsladt og slippe for videre Tiltale, og er vendt tilbage til sit oprindelige Udsagn, da den af Tiltaltes Hustru afgivne Forklaring ligeledes gaar ud paa, at Gjenstandene ere blevne dem skjænkede, da dette i og for sig ikke er uantageligt efter hvad der er oplyst om Forholdet mellem paa den ene Side Tiltalte med Hustru og paa den anden Side Afdode, hvis Dodsbo udgjør ca. 30,000 Kr. og som ikke efterlader sig andre Born end Tiltaltes Hustru, da flere under Sagen afhørte Vidner, nemlig Øltapper Christen Johansen, Grosserer Peter Christensen og Cecilie Nielsen, Johnsens Enke, ogsaa have udsagt, at Tiltalte eller dennes Hustru nogen Tid for Hansens Dod har meddelt dem, at Hansen havde foræret Tiltalte Obligationen, sidstnævnte Vidne med Tilføje, at Tiltaltes Hustru allerede ifjor Fornar for det har omtalt, at hendes Fader havde lovet at give hende og Tiltalte en Obligation paa 2000 Kr., og da det ialfald, selv om der gaas ud fra, at der ikke har fundet nogen Gavodisposition Sted, ikke er udelukket, at Tiltalte, der er tunghør og skildret som særdeles indskrænket, kan have misforstaaet Afdodes Ytringer, findes det betænkeligt at lægge den af Tiltalte afgivne Tilstaaelse, til hvis Bestyrkelse der iovrigt ikke er fremkommet noget Væsentligt og som efter det om Tiltaltes Person Oplyste mulig nok kan skyldes det af ham angivne Motiv, til Grund for Afgjørelsen. Som Følge heraf vil Tiltalte, der er født den 6 November 1843 og ikke funden forhen straffet, være at frifinde for Aktors Tiltale, dog med Forpligtelse til at udrede Aktionens Omkostninger.

Nr. 201. Advokat Levinsen
 contra
William Mac Bean (Dof. Hindenburg),

der tiltales for Voldtægt.

Frederiksstedts kriminelle Extrarets Dom af 25 Januar 1883: Arrestanten „William Mac Bean“ af „Frederikssted“ bør miste sit Liv, hvorhos han vil have at udrede de af Aktionens lovligen flydende Omkostninger samt i Erstatning til „Naomi Smith“ eller „Richard“ en vestindisk Daler. -- Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Den vestindiske Landsoverrets Dom af 7 Marts 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at den for Udredelsen af Aktionens Omkostninger fastsatte Exekutionsfrist bortfalder. Den idømte Erstatning at udredes inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
 kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Levinsen og Hindenburg 10 vestindiske Daler til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende i 1ste Instans ved Frederiksstedts Extraret af Domneren med tiltagne Meddomsmænd paakjendte Sag aktioneres Arrestanten, Tømrer William Mac Bean af Frederikssted for Voldtægt. Af Enken Naomi Smith eller Richard, der er 54 Aar gammel, er det dels i Politiretten, dels under et ifølge Overrettens Kjendelse afholdt Forhør, hvorunder hun er bleven edfæstet, forklaret, at hun Natten til den 29 Oktober f. A., da Klokkeren maa antages at have været omtrent 3, mødte Arrestanten paa Vejen imellem

Plantagerne Nicholas og Rosehill ved Folden paa førstnævnte Ejendom. Efter at de havde vexlet nogle ligegyldige Ord, begyndte Arrestanten at føre liderlig Tale; men hun afviste ham med den Bemærkning, at han skulde lade hende gaa i Fred, da hun havde Hastværk, hvorpaa hun fortsatte sin Vej; men, da hun efter nogle Minutters Gang var kommen i Nærheden af den gamle Vejrmølle paa Plantagen Mt. Victory, greb Arrestanten hende bagfra og kastede hende til Jorden. Hun gav sig strax til at raabe om Hjælp, og, medens Arrestanten, foruden at true med at ville skjære Halsen over paa hende, slog hende i Hovedet og under sine Forsøg paa at blotte hende sonderrev hendes Klæder, samt skilte hendes Ben ved at presse sine egne ind imellem dem, vedblev hun at skribe om Hjælp, kradsede ham paa Halsen og tog fat paa hans Strube. Først da hun folte, at det ikke var til nogen Nytte at kæmpe med Arrestanten, der er en kraftig bygget Mand, medens hun selv ifølge Underrettens Skjøn ikke ser synderlig stærk ud, opgav hun sin Modstand, og Samlejet blev derpaa fuldført. Den paafølgende Dag gjorde Enken Smith Anmeldelse til Politiet om det Passerede, og, da hun atter Dagen efter forhørtes, fremviste hun flere af Arrestanten hende tilføjede, som det iøvrigt synes, ubetydelige kradsede Saar paa og ved Siden af Næsen, hvorimod der ved en af offentlig Læge Hansen samme Dag foretagen Undersøgelse af hendes Kjønsdele ikke fandtes andre Spor af Beskadigelse, der kunde tyde paa udøvet Vold, end en ubetydelig Exkoriation. Arrestanten, der havde tilbragt Aftenen og den første Del af Natten paa Plantagen William, hvor hun havde nydt en Del Rom, tilstod kort efter sin Anholdelse, at han havde havt legemlig Omgang med Enken Smith imod hendes Villie, dog med Tilføjende, at han var beskjenket, og forklarede nærmere i et følgende Forhør, dels at han maatte brydes med hende for at opnaa Samleje, dels at han havde iturevet hendes Klæder. Ved hans Anholdelse fandtes ogsaa paa hans Hals nogle Mærker ligesom kradsede med Negle. Under det ommeldte Reassumtionsforhør har han villet gjøre gjældende, at Rommen, som han havde drukket paa Plantagen William, paa hans Nattevandring, da han forinden det sidste Møde med Enken Smith gik med Vinden i Ansigtet, har virket saaledes paa ham, at han ikke vidste, hvad han foretog sig, og at han først senere paa Dagen, da Enken Smith i Frederiksted sigtede ham for at have voldtaget hende, erindrede at have tiltvunget sig Samleje med hende, efter at hun længe havde gjort Modstand, skreget og forsvaret sig. Men, om det end efter det Foreliggende er rimeligt nok, at Arrestanten har handlet under Indflydelse af en Rus, er det uantageligt, at hans Tilregnelighed i Gjerningens Øjeblik skulde have været videre officeret, end sige, at han skulde have været aldeles utilregnelig. Ikke alene Forbrydelsens

Natur synes at tale herimod; men, ligesom Vidnet George Civil, der horte Noget af Arrestantens og Enken Smiths Samtale ved Folden paa Plantagen Nicholas, under Ed har bevidnet, at Førstnævnte den Gang talte meget forstandigt eller naturligt, saaledes har den Voldtagne edelig udsagt, at hun under deres første Møde slet ikke fik Indtrykket af, at Arrestanten var beskjenket, og, da han overfaldt hende, alene mærkede, at han lugtede lidt af Rom. Uagtet det, som ovenfor nævnt, af Enken Smith er forklaret, at hun tilsidet opgav sin Modstand, da hun aasaa den for unyttig, er der ingen Grund til at antage, at Arrestanten har været under det Indtryk, at hun opgav Modstanden, fordi hun ikke var uvillig til at hengive sig til ham — han har selv aldeles Intet herom anbragt. Da den Voldtagne derhos, om hun end forinden sit Ægteskab har lovet sammen med en navngiven Person og derefter med Fisker James Smith, med hvem hun senere blev gift, i sin Enkestand har fort en anstændig Vandel og saaledes maa anses for en „ærlig Enke“, vil Arrestanten, der ifølge fremlagt Daabsattest er født den 12 Januar 1849 og ikke tidligere er tiltalt eller straffet, ikke kunne undgaa at anses med den for Voldtægt i Ls. 6—13—16 fastsatte Livsstraf.

Underrettsdommen, der har samme Resultat og ligeledes med Rette har tilpligtet Arrestanten at udrede Aktionens Omkostninger samt i Erstatning til Enken Smith for iturovne Klæder D. 1.00, vil saaledes i det Hele være at stadfæste, dog at terminus executionis med Hensyn til Udredelsen af Aktionens Omkostninger bortfalder.

Nr. 68. Ungkarl Jens Nielsen Rasmussen
(Henrichsen efter Ordre)

contra

Gaardejer Jens Pedersen (Ingen),

betr. Erstatning for et Lejemaalets Ophævelse m. v.

Arts og Skippinge Herreders Rets Dom af 30 Oktober 1880: Indstævnte bor for Tiden for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at den ovennævnte Overenskomst findes at være skreven paa ustemplet Papir.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 12 Juni 1882: Indstævnte Ungkarl Jens Nielsen Rasmussen af

Aarby bør til Citanten Gaardejer Jens Pedersen af Rørby betale de paastævnte 200 Kr. med Renter heraf 4 pCt. aarlig fra den 18 Juli 1880 til den 30 s. M. og derefter 5 pCt. aarlig indtil Betaling sker. Saa bør Indstævnte og under en Holbæk Amta Fattigkasse tilfaldende Mulkt af 5 Kr. for hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, kvittere den ovennævnte Lejekontrakt af 8 Marts 1880 til Udslettelse og ligeledes kvittere den ovennævnte Aftægtskontrakt af 24 Marts 1872 til Udslettelse, forsaavidt angaar de ovenfor nævnte, ham ved samme tilsagte Præstationer. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet Proceduren for Højesteret ikke giver Anledning til overensstemmende med Dommens Præmisser at tilføje dens Conclusion en udtrykkelig Bestemmelse om, at Processens Omkostninger for Underretten og Overretten ophæves, vil Dommen være at stadfæste, saaledes at Fristen for Meddelelsen af Kvitteringerne bestemmes til 8 Dage fra Højesteretsdommens Forkyndelse. Det Citantens befalode Sagfører for Højesteret tilkommende Salær bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at ovennævnte Frist bestemmes til 8 Dage fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Til Justitskassen betaler Citanten 2 Kroner. Advokat Henrichsen tillægges i Salarium for Højesteret 120 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved en under 24 Marts 1872 oprettet og under 8 Juni s. A. thinglæt Aftægtskontrakt forpligtede Citanten, Gaardejer Jens Pedersen af Rørby, sig til at svare til sine Svigerforældre, nu afdøde Rasmus Nielsen og Hustru Ane Kirstine Hansen, en nærmere bestemt Aftægt, der sikkedes ved Pant i den Citanten tilhørende Ejendom Matr. Nr. 13 b og 51 k i Rørby By og Sogn samt at levere til deres Son, Indstævnte Ungkarl Jens Nielsen Rasmussen, blandt Andet en Ko og 2 Faar, naar han kom i en selvstændig Stilling,

og ifølge en mellem Citanten og Indstævnte under 8 Marts 1880 oprettet og den 13 Marts s. A. thinglæst Lejekontrakt, hvorved Citanten bortlejede til Indstævnte Jordlodden Matr. Nr. 51 k, overtog Indstævnte de Citanten ifølge den nævnte Aftægtskontrakt paalvilende Forpligtelser ligeoverfor fornævnte Ane Kirstine Hansen, og Sidstnævnte frafaldt ved en Aftægtskontrakten ligeledes under 8 Marts 1880 given Paategning den hende ved Kontrakten tilsikrede Aftægt hos Citanten og samtykkede i, at Kontrakten blev udslettet af Pantebogen, hvorhos Indstævnte i den samme Paategning erkjendte at have istedetfor Citanten og senere Ejere af Matr. Nr. 13 b og 51 k i Rorby pantaget sig alle i Kontrakten indeholdte Forpligtelser overfor hans Moder og til Sikkerhed for Forpligtelsernes Opfyldelse gav hende Panteret i den ham tilkommende Lejeret med Hensyn til Jordlodden Matr. Nr. 51 k af Rorby, denne Paategning thinglæstes derpaa ogsaa den 13 Marts 1880. Der blev derefter mellem Citanten og Indstævnte under 25 Marts 1880 indgaaet en Overenskomst, hvorved den nævnte Lejekontrakt i Et og Alt ophævedes, og hvorved Indstævnte som Vederlag for Lejemaalets Ophævelse forpligtede sig til i Juni Termin s. A. at betale Citanten 200 Kr. uden Renter og derhos paa Anfordring at kvittere den Kontrakt, hvori der var tilskrevet ham en Ko og 2 Fnaar, ved hvilken Kontrakt der, efter hvad der er in confesso, sigtedes til Aftægtskontrakten af 24 Marts 1872, og hedder det endvidere i den nævnte Overenskomst. „Jeg fritages for at svare min Moder Rasmus Nielsens Enke Aftægt efter den mellem os derom oprettede Kontrakt, idet Jens Pedersen har pantaget sig at svare hende Aftægten fremdeles efter den mellem dem derom truffene Aftale, hvorom særlig Kontrakt bliver at oprette imellem dem.“ Der blev derpaa mellem Citanten og fornævnte Rasmus Nielsens Enke oprettet en ny honholdsvis under 6 og 17 April 1880 underskrevet, men ikke senere thinglæst Aftægtskontrakt, der blandt Andet gaar ud paa, at bemeldte Rasmus Nielsens Enke til Sikkerhed for Kontraktens Opfyldelse skulde have Panteret i den Citanten tilhørende Ejendom Matr. Nr. 13 b og 51 k i Rorby By og Sogn, næstefter en Arvefæstefgift og forskjellige Prioriteter, ialt til Beløb 7650 Kr. og der gaves derpaa Aftægtskontrakten af 24 Marts 1872 efter den tidligere Paategning af 8 Marts 1880 følgende af oftnævnte Enke underskrevne og den 30 April 1880 daterede Paategning: „Efter senere Overenskomst kvitteres nærværende Kontrakt til Udslettelse af Pantebogen som Hefelse paa Matr. Nr. 51 k af Rorby eller Lejeretten til samme m. v. og er Kontrakten nu i det Hele død og magtesløs.“ Da Indstævnte ikke opfyldte de af ham ved den nævnte Overenskomst af 25 Marts 1880 overtagne Forpligtelser, paastod Citanten under nærværende, i første Instans inden Arts og Skippinge Herreders Ret anlagte Sag Indstævnte tilpligtet at betale ham 200 Kr. med Renter heraf

4 pCt. aarlig fra den 18 Juni 1880 indtil Forligsklagens Dato den 30 s. M. og derefter 5 pCt. aarlig indtil Betaling sker og derhos under en daglig Mulkt at kvittere den nævnte under 8 Marts 1880 oprettede Lejekontrakt og ligeledes under en daglig Mulkt at kvittere til Udslettelse den nævnte Aftægtskontrakt af 24 Marts 1872, forsaavidt der efter samme tilkom Indstævnte en Ko og 2 Faar, hvorhos Citanten endelig paastod sig hos Indstævnte tilkjendt Sagens Omkostninger skadesløst.

Ved den i Sagen under 30 Oktober 1880 afsagte Dom blev Indstævnte i Overensstemmelse med den af ham nedlagte Paastand for Tiden frifunden for Citantens Tiltale, og blev Sagens Omkostninger derhos ved Dommen ophævede. Denne Dom har Citanten ifølge Stævning af 24 December 1880 indanket her for Retten og han har her paastaet Dommen forandret i Overensstemmelse med den af ham for Underretten nedlagte Paastand, hvorhos han har paastaet Indstævnte tilpligtet at betale Sagens Omkostninger her for Retten skadesløst. Indstævnte har derimod paastaet Underrettsdommen stadfæstet og Citanten tilpligtet at godtgjøre ham Sagens Omkostninger skadesløst. Medens Citanten har gjort gjældende, at den af ham nedlagte Paastand formentlig er hjemlet ved den nævnte Overenskomst af 25 Marts 1880, har Indstævnte paaberaabt sig, at den Kontrakt, som ifølge den nævnte Overenskomst skulde oprettes mellem Citanten og Rasmus Nielsens Enke om den Sidstnævnte tilkommende Aftægt ifølge Overenskomstens udtrykkelige Bestemmelse skulde oprettes efter den derom trufne Aftale, og at denne Aftale gik ud paa, at bemeldte Enke skulde have Panteret i Ejendommen for Aftægten næstefter en Arvefæsteafgift og 7650 Kr., hvilket ogsaa skal fremgaa af den under 6 og 17 April 1880 oprettede Aftægtskontrakt, samt at Citanten, da han ikke endnu har ladet sidstnævnte Aftægtskontrakt thinglæse og saaledes ikke har forskaffet Enken den aftalte Pantesikkerhed, formentlig heller ikke kan fordre den ham efter Overenskomsten tilkommende Modpræstation ydet, og at Sagen derfor maa anses for tidlig anlagt. Indstævnte har imidlertid ikke ligesoverfor Citantens Benægtelse godtgjort, at der skulde tilkomme ham nogen selvstændig Ret ligesoverfor Citanten til at fordre den oftnævnte Enke tilkommende Aftægt sikret ved Pant, og, da der nu findes at maatte gives Citanten Medhold i, at han maa siges at have opfyldt de ham efter Indholdet af den nævnte Overenskomst af 25 Marts 1880 paahvilende Forpligtelser, eftersom Lejekontrakten af 8 Marts 1880 fra hans Side er ophævet og han derhos ved den nye Aftægtskontrakt har paataget sig at udrede den Aftægt, som for Fremtiden skulde tilkomme oftnævnte Enke, hvilken Sidste derefter har frafaldet al Ret til Aftægt hos Indstævnte, vil Indstævnte, der iøvrigt ingen Indsigelse har fremsat imod Søgmaalet, i Overensstemmelse med den af Citanten ned-

lagte Paastand være at domme til at betale Citanten 200 Kr. med Renter som af Citanten paastaaet samt til inden en Frist af 8 Uger fra denne Doms lovlige Forkyndelse under en Holbæk Amts Fattigkasse tilfaldende daglig Mulkt, der findes at kunne bestemmes til 5 Kr., at meddele de af Citanten paastaaede Kvitteringer. Sagens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Rotten.

Mandagen den 18 Juni.

Nr. 180.

Advokat Klubien

contra

Severine Jørgensen (Def. Henriksen),

der tiltales for Tyvori.

Hasle, Vesterlisbjerg m. fl. Herreders Extrarets Dom af 8 Januar 1883: Arrestantinden Severine Jørgensen bor hensættes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar og har at udrede i Erstatning til Gaardejer Frands Nielsen i Norring 26 Kr. 40 Ore, Gaardejer Anders Jensen i Foldby 12 Kr., Gaardejer Jens Rasmussen i Lisbjerg 16 Kr. 10 Ore, Tjenestekarl Bertel Hansen i Soften 5 Kr., Gaardejer Jørgen Knudsen af Gjeding Mark 31 Kr. 80 Ore, Sognefoged P. Kjeldsen i Ølsted 17 Kr., Gaardejer Niels Laursen af Sporning Mark 24 Kr. 40 Ore, Gaardejer Laurs Sørensen af Vinterslev 23 Kr. og til Gaardejer Laurs Jensen af Bodstrup Mark 250 Kr. Saa bor Arrestantinden og tilsvare alle af hendes Arrest og Aktion flydende Omkostninger, hvoriblandt Salær til Aktor, Overretssagfører Lund, 40 Kr. og til Defensor, Prokurator Winge, 30 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 5 Marts 1883: Underretsdommen bor ved Magt at stunde. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, betaler Arrestantinden 40 Kr. til hver. De idømte Erstatningsbeløb udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden findes at maatte forlænges til 3 Aar.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til tre Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Klubien og Heinrichsen 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Arrestantinden Severine Jorgensen for Tyveri. Ved Arrestantindens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at hun i Tidsrummet fra 1ste Maj 1881, da hun flyttede til Aarhus for at lære at sy, og indtil hun den 22 September f. A. anholdtes af Politiet, har gjort sig skyldig i en stor Mængde for Storstedelen grove Tyverier, hvoraf en Del ere udførte efter en forud lagt Plan, navnlig paa Steder, hvor hun tidligere havde tjent eller dog fra tidligere Tid kjendte Lokalteterne, medens de øvrige ere begaaede paa Steder, hvor hun enten var gaaet ind i andet Ærinde eller som hun tilfældigvis var kommen forbi, naar hun strejfedes omkring i Landet, hvilket hun navnlig i de sidste Maaneder før hendes Anholdelse hyppigt gjorde, hvorved dog bemærkes, at Hensigten med denne hendes Omstrejfen, efter hvad hun har erkjendt, undertiden just var den at søge Lejlighed til at begaa Tyveri. Hendes første Tyveri, der er begaaet omtrent midt i Maj Maaned 1881, var et natligt Indbrudstyveri i Frands Nielsens Gaard i Nørring. Efter omtrent ved Midnat at være ankommen til Gaarden i den Hensigt at stjæle Fjer, som hun, der tidligere havde tjent paa Gaarden og nylig aflagt et Besøg sammesteds, vidste opbevarede paa Stuehusets Loft, steg hun ind i Bryggerset gennem et Trævindue, som hun aabnede ved med en Pind, som hun stak gennem en Revne i samme, at aftage den Krog, hvorved Vinduet indvendig var aflukket, og gik derpaa ad en i Bryggerset anbragt Trappe op paa Loftet, hvor hun tilegnede sig en Pose med 9 Pd. Fjer, et Stykke roget Flæsk og 2 rogede Faaresider. Da hun en Aften i Juni Maaned f. A. vilde besøge en af sine Brødre, der tjente hos Soren Sorensens Enke i Hal-lendrup, gik hun, der, da hun kom i Nærheden af Gaarden,

havde set Gaardens Folk gaa ind i Stuehuset for at spise til Aften, ind i Karlekammeret for at vente paa sin Broder, og stjal, medens hun var alene sammesteds, af et Skab — hvis Nøgle sad i Døren og som hun vil have aabnet, fordi hun troede, at det var hendes Broders og havde Lyst til at se, hvad der var deri — 2 Frakker, et Par Benklæder og en Vest, som tilhorte Tjenestekarl Rasmus Hansen. En Aften kort Tid efter, at Arrestantinden havde begaaet sidstnævnte Tyveri, som det maa antages den 26 Juni, stjal hun omtrent 30 Alen Lærred, der tilhorte Boelsmand Knud Nielsen Prip paa Soften Mark, og som hun, da hun den nævnte Aften gik forbi Bestjuaalnes Hus, havde set ligge i en Ballie, som stod i hans Have tæt op til Vejen. Da Arrestantinden en Nat, som det maa antages, i Juni Maaned f. A. var krobet gjennem et aabentstaaende Vindue ind i Gaardejer i Tinning Jens Rasmussens ogsaa kaldet Mikkelsens, Lade, efter sin Forklaring for at hvile sig sammesteds, stjal hun noget over 12 Pd. Hørgarn, som hun saa hænge paa en Stang i Laden. En Dag i Midten af Juni Maaned f. A., da Arrestantinden var gaaet ind i Gaardejer i Soften Søren Mollers Karlekammer for at soge efter hans Røgtor, hvem hun vilde besøge, men ikke traf Nogen i Kammeret, stjal hun dels af et sammesteds henstaaende Skab, hvis Nøgle enten sad i Døren eller laa ovenpaa Skabet, en Frakke, et Par Benklæder, en Vest og en Æske med en Guldmedaillon, der tilhorte Tjenestekarl Bertel Hansen, dels af en Pengepung, der laa paa Bunden af samme Skab, 5 Kr., der ligeledes tilhorte bemeldte Bertel Hansen, dels af en uafsaaset Kiste et Par Benklæder, der tilhorte Tjenestekarl Rasmus Peder Frandsen, og dels endelig et ovenpaa bemeldte Kiste liggende, Tjenestedreng Anders Poulsen tilhørende Lømmetørklæde. Efter en Nat i Juli Maaned f. A. at have indfundet sig i Jørgen Knudsens Gaard paa Gjeding Mark i den Hensigt at stjæle, gik Arrestantinden gjennem den uafsaasede Staldør ind i Stalden, der er i Gaardens nordre Udhuslænge, og derfra ad en Stige op paa Loftet, hvor hun tilegnede sig 2 Skinker og 2 Stykker Mellemskæg, hvorhos hun ved sin Bortgang medtog en Pose, der hung ved Nedgangen fra Loftet. Den 4 August f. A. om Aftenen stjal hun i ovennævnte Gaardejer Frands Nielsens Mælkestue, der kun ved en Væg er adskilt fra hans Sovekammer, 16 Pd. Smør, idet hun skaffede sig Adgang til Mælkestuen ved at stige gennem sammes Vindue, der vender ud til Haven, og som stod paa Klem, kun fastholdt med en Strop, som hun loftede af. Den 20 September f. A. begik hun et større Pengetyveri i Laurs Jensens Gaard paa Bostrup Mark. Hun, der tidligere havde tjent sammesteds og som vidste, at Laurs Jensen gjemte sine Penge i en afsaaset Skuffe i et i hans Sovekammer henstaaende Bord, havde besluttet sig til at stjæle af disse Penge. Hun indfandt sig derfor om Aftenen den 19

September ved Gaarden og gik gennem sammes Port, der plejer at lukkes om Natten, men endnu ikke var lukket ved hendes Ankomst til Gaarden, ubemærket ind i en Lade, hvor hun lagde sig til at sove. Efter at være vaagnet henimod Morgenstunden, gik hun gennem Gaarden ud i Haven, hvor hun ved Hjælp af en fra Gaarden medtagen Stige steg gennem et aabent staaende Vindu i Stuehusets Gavl ind paa Loftet. Her forblev hun, der trak Stigen op til sig og lagde den paa Loftet, indtil Laurs Jensen var gaaet i Marken og hans Hustru gaaet ud at malke, hvorefter hun, der vidste, at der ingen Tjenestefolk var paa Gaarden, gennem Loftsdøren, der ikke var anderledes lukket, end at den kunde skydes op, gik ned i Gangen og derfra gennem en uafsaaset Dør ind i Sovekammeret, hvor hun med en Kniv, som hun, forinden hun gik ind i bemeldte Kammer, havde hentet i Gaardens Kjøkken, aabnede 2 afsaasede Skuffer i det i Sovekammeret henstaaende Bord. Af den ene Skuffe tog hun en Pung, hvori der var ca. 20 Kr. og af den anden Skuffe 230 Kr., der tilligemed flere andre Ponge opbevaredes dels i en Tegnebog dels i en Pung, der laa i bemeldte Skuffe. Efter at have udført Tyveriet gik hun ind i et tilstodende Værelse, aabnede her et Vindu og sprang gennem samme ud i Haven. Laurs Jensens 7 Aar gamle Son, der laa og sov i Sovekammeret, var efter sin Forklaring vaagnet mellem Kl. 5 og 6 den Morgen, Tyveriet blev begaaet og havde set Arrestantinden staa ved Bordet i Kammeret, men, da han ikke saa hende tage Noget og hun ikke talte til ham, havde han ikke gjort sig nogen Tanke i den Anledning. Arrestantinden havde ogsaa set Drengen ligge i en Seng i Sovekammeret, men bemærkede først at han var vaagen, i det Øjeblik, da hun offer at have udført Tyveriet, gik fra Sovekammeret ind i det tilstodende Værelse. Endelig har Arrestantinden til forskellige Tider i Foraaret, Sommeren og September Maaned f. A. stjaalet fra Anders Jensen af Foldby en Skinke og 2 røgede Faarelaar, fra Knud Jensen af Riis en Del Fjer og Uld, 4 Pd. Uldgarn, en gammel Pude og nogle Poser, fra Jens Rasmussen af Lisbjerg ca. 23 Pd. Flæsk, fra Peder Laursen af Hinnorup ca. 32 Pd. Flæsk og et Faarelaar, fra Niels Jensen af Gjeding 3 Faarelaar og en Pølse, fra Sognefoged P. Kjeldsen af Olsted en Skinke, et Faarelaar, 2 Stykker Flæsk og et Stykke Linned, fra Niels Laursen af Sporing Mark 2 Stykker Flæsk, 2 Faarelaar og en Dyne, fra Jøns Andersen Krog af Balle en Skinke, nogle Knaposte og 2 Stykker Linned samt fra Laurs Sørensen af Vinterslev 2 Skinker, 2 Stykker Flæsk og 2 Rullepølser. Tyveriet hos Knud Jensen af Riis er begaaet en Aften inden Gaardens Folk vare gaaede til sengs, men alle de øvrige Tyverier ere udøvede ved Nattetid, og de stjaalne Gjenstande, med Undtagelse af de 2 Jøns Andersen Krog frustjaalne Stykker Linned, som Arrestantinden tog i

hans Have, hvor de hang paa en Hæk, ere borttagne fra Lofter i de Bestjaalnes Stuehuse, hvortil Arrestantinden havde skaffet sig Adgang i den Hensigt at stjæle. Ved Tyveriet hos Knud Jensen steg hun, efter at have udtaget et Vindu, der vendte ud mod Vejen og som var sommet fast udvendig, gennem Vinduet ind i et Kammer i Stuehuset, og gik derfra gennem en uaf-laaset Dor ind i det tilstodende Bryggers, hvorfra hun ad en sammesteds anbragt Trappe kom op paa Loftet, hvorimod hun de andre Steder steg ind paa Lofterne gennem Vinduer i Gavlen, idet hun ved Tyveriet hos Niels Jensen af Gjeding kom op til Vinduet ved at klatre op i et udenfor samme staaende Træ, men ellers benyttede Stiger, som hun fandt henstaaende eller henliggende i eller ved de Bestjaalnes Gaarde og satte op til Vinduerne. Vinduet i Laurs Sorensens Gaard maatte hun aabne ved at udlage et Som, hvormed det var sommet fast, men paa de andre Steder var der enten ikke Vinduer i Vinduesaabningerne eller ogsaa stode Vinduerne aabne eller paa Klem. Af de Penge, hun havde stjaalet hos Laurs Jensen paa Bostrup Mark, brugte hun lidt over 100 Kr. til Indkjøb af Møbler og Dynner, medens hun efter sin Forklaring Dagen for sin Anholdelse brændte Resten med Undtagelse af nogle Solvpenge, som hun vil have tabt ud af sin Lomme, fordi hun havde hørt, at Politiet havde spurgt efter hende og frygtede for at blive fundet i Besiddelse af et saa stort Pengebeløb. Storstedelen af de øvrige stjaalne Koster, der man antages tilsammen at have haft en Værdi af 350 à 400 Kr. og hvoraf en Del er bragt tilstede og tilbageleveret de Bestjaalne, solgte eller pantsatte hun, medens hun dog ogsaa skjulte en Del af dem paa forskellige Steder udenfor sit Hjem. En Del af de Bestjaalne have frafaldet Krav paa Erstatning, men Frands Nielsen, Anders Jensen, Jens Rasmussen, Bertel Hansen, Jørgen Knudsen, P. Kjeldsen, Niels Laursen, Laurs Sorensen og Laurs Jensen have i Overensstemmelse med de af dem nedlagte Paastande, mod hvilke Arrestantinden ikke har fundet Noget at erindre, ved Underrettsdommen faaet sig tilkjendte i Erstatning henholdsvis 26 Kr. 40 Øre, 12 Kr., 16 Kr. 10 Øre, 5 Kr., 31 Kr. 80 Øre, 17 Kr., 24 Kr. 40 Øre, 23 Kr. og 250 Kr.

For sit omhandlede Forhold vil Arrestantinden, der er født i Aaret 1858 og som ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, være at anse efter Straffelovens §§ 228 og 229 Nr. 4 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og beindlægt Dom, ved hvis Bestemmelser i Henseende til Erstatningen og Aktionens Omkostninger det ligeledes vil kunne have sit Forblivende, vil saaledes være at stadfæste.

Tirsdagen den 19 Juni.

Nr. 58. Flv. Hestehandler **N. S. Schjøtz** (Selv)

contra

Prokurator **O. de Bretteville** (Zahle),

betr. Betaling af nogle Sælærer.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Kjendelse af 8 August 1881: Den af Indstævnte, forhenværende Hestehandler **N. S. Schjøtz**, nedlagte Afvisningspaastand kan ikke tages til Følge, hvorimod der bevilges ham Anstand til Mandagen den 22 August d. A., for at procedere Sagens Realitet.

Samme Rets Dom af 6 Marts 1882: Indstævnte, flv. Hestehandler **N. S. Schjøtz**, bør til Citanten, Prokurator **O. de Bretteville**, betale de paastævnte 1069 Kr. 30 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra den 17 Mai f. A. til Betaling sker og denne Sags Omkostninger med 60 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Da den i den indankede Kjendelse af 8 August 1881 ommeldte Indsigelse, paa hvilken Citanten i forrige Instans støttede sin Afvisningspaastand og som han paany har fremsat for Højesteret, er betydningsløs, og da Højesteret forøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde tiltræder det i denne antagne Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Citanten at maatte betale til Indstævnte med 150 Kroner.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Citanten til Indstævnte med 150 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Kjendelsens Præmisser lyde saaledes: Citanten, Prokurator **O. de Bretteville**, søger under nærværende Sag Indstævnte, forhenværende Hestehandler **N. S. Schjøtz**, til Betaling af 1069 Kr.

30 Øre, hvilket Beløb han ifølge ham tilstillede specificerede Regninger henholdsvis af 4de Mai 1878 og 15 Juni 1879 oprindelig skal have skyldt Citanten og Prokurator Buemann for Udlæg og som Salær for forskellige af disse for ham udførte Forretninger, men nu ifølge Transport af 18de Mai d. A. fra Prokurator Buemann til Citanten skal skyldes Sidstnævnte alene, tilligemed Renter af det paastævnte Beløb 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 17 Mai d. A. indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst. Den nævnte af Prokurator Buemann udstedte Transport, der findes tegnet paa en under Sagen fremlagt Gjenpart af de fornævnte Regninger, er saalydende: „Den mig tilkommende Andel i foranstaaende af Hr. N. S. Schjotz skyldige Saldo af 1069 Kr. 30 Øre, transporterer jeg herved til Hr. Prokurator C. C. N. de Bretteville.“ Indstævnte har under foreløbig Procedure af Sagens Formalitet paastaet Sagen afvist og sig tilkjendt Kost og Tæring hos Citanten med noget Tilstrækkeligt, idet han til Støtte for denne sin Paastand har paaraabt sig, at den ovennævnte Transport ikke skulde være lovlig eller fyldestgørende, fordi den ikke indeholder nogen Angivelse af, hvad der er Gjenstand for Transporten, eller hvad Værldi det Transporterede har. Da denne Indsigelse imidlertid, selv om den ikke maatte anses for ganske betydningsløs, i hvert Fald ikke vedrører Sagens Formalitet, vil den nedlagte Afvisningspaastand, mod hvilken Citanten har protesteret, ikke kunne tages til Følge, hvorimod der vil være at bevilge Indstævnte den af ham for dette Tilfælde begjærte Anstand i 14 Dage for at proedere Sagens Realitet.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Citanten, Prokurator C. de Bretteville, søger under nærværende Sag Indstævnte, forhenværende Hestehandler N. S. Schjotz, til Betaling af 1069 Kr. 30 Øre, hvilket Beløb han ifølge tvende ham tilstillede specificerede Regninger henholdsvis af 4de Mai 1878 og 15de Juni 1879 oprindelig skal have skyldt Citanten og Prokurator Buemann for Udlæg og som Salær for forskellige af disse for ham udførte Forretninger, men nu ifølge Transport af 18de Mai f. A. fra Prokurator Buemann til Citanten skal skyldes Sidstnævnte alene, tilligemed Renter af det paastævnte Beløb 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 17 Mai f. A. til Betaling sker og Sagens Omkostninger skadesløst. Subsidiært har Citanten paastaet Indstævnte tilpligtet at betale 569 Kr. 30 Øre eller mere subsidiært 469 Kr. 30 Øre foruden i begge de sidstnævnte Tilfælde et saa stort Beløb, som Retten eller uvillige paa Indstævntes Bekostning af Retten udmeldte Mænd maatte anse som et passende Vederlag for den under Post III. paa Regningen af 15de Juni 1879 ommeldte Virksomhed samt Renter af det samlede Beløb som ovenfor nævnt og skadesløse Sagsomkostninger

Mest subsidiært har Citanten endelig paastaet sig tilkjendt 469 Kr. 30 Øre med Renter heraf og Omkostninger som fornævnt.

Efterat en af Indstævnte under forelobig Procedure af Sagens Formalitet nedlagt Afvisningspaastand var forkastet ved Rettens Kjendelse af 8 August f. A., har Indstævnte i Realiteten principalt paastaet sig frifunden for Citantens Tiltale med Tillæg af Sagens Omkostninger mod at betale ham 469 Kr. 30 Øre uden Renter, subsidiært har han paastaet Størrelsen saavel af det under Post II. som af det under Post III. paa sidstnævnte Regning ommeldte Salær fastsat af Retten eller ved uvillige, paa Citantens Bekostning, af Retten udmeldte Mænds Skjon. Medens Indstævnte ikke har fremført nogen Indsigelse mod de øvrige paa de omhandlede Regninger opførte Poster, har han, som ovenfor antydet, vægret sig ved at betale de paa Regningen af 15de Juni 1879 under Posterne II. og III. berregnede Salærer paa henholdsvis 100 og 500 Kr. Med Hensyn til Post II., der angaar Foranstaltninger vedkommende Henlæggelsen af et Grundstykke fra Naboejendommen Matr. Nr. 312 til Indstævnets tidligere Ejendom Matr. Nr. 442 i udenbyes Klædebo Kvarter, har Indstævnte gjort gjældende, at det maa paahvile en udstævnt Trediemand, nemlig Hestehandler Jacob Brøndum, til hvem Indstævnte ved Skjøde af 19de Oktober 1878 har overdraget Ejendomsretten over Matr. Nr. 262 og 442 i bemeldte Kvarter, at udrede det nævnte Salær, i hvilken Henseende han dels har anført, at det i fornævnte Skjodes § 11 er bestemt, at Omkostningerne ved Handelens Berigtigelse afholdes af Kjøberen og at samtlige under Post II. omhandlede Foranstaltninger stode i uadskillelig Forbindelse med Ordningen af Ejendomsalget til bemeldte Brøndum, hvem de udelukkende kom tilgode uden at han derfor skulde betale Indstævnte noget særligt Vederlag, og dels har paaberaabt sig, at Kjøberen ifølge særlig Overenskomst med Indstævnte under 19de Oktober 1878 har — som ogsaa Regningen af 15de Juni 1879 udviser — betalt Citanten og Prokurator Buemann de i Anledning af de omhandlede Foranstaltninger havte Udlæg til Beløb 57 Kr. 66 Øre, idet Indstævnte formener, at Formodningen herefter maa være for, at det var Meningen, at han skulde være fritaget for enhver Udgift i Anledning af bemeldte Foranstaltninger, altsaa ogsaa for at betale Salær til Citanten og Prokurator Buemann.

(Fortsættes.)

Rettelse: Side 275 L. 1 f. n.: denne — skal være: dennes.

Færdig fra Trykkeriet den 3 August 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 22-28.

Tirsdagen den 19 Juni.

Nr. 58. Fhv. Hestehandler N. S. Schjotz (Selv)
contra
Prokurator C. de Bretteville (Zahle),

Der man imidlertid gives Citanten Medhold i, at ligesom Omkostningerne ved de heromhandlede Foranstaltninger, der være foretagne forinden Forhandlingerne med Brøndum indlededes, ikke kunne henregnes til de i Skjødets § 11 omhandlede Omkostninger ved Handelens Berigtigelse, saaledes kan der heller ikke af den Omstændighed, at Kjøberen ved særlig Overenskomst med Indstævnte har paataget sig at betale Citanten og Prokurator Buemann de af dem i Anledning af bemeldte Foranstaltninger havde Udlæg, udledes, at han ogsaa skulde have paataget sig at betale dem det dem tilkommende Salær. Indstævnte vil saaledes ikke kunne fritages for at betale Citanten Salær for de omhandlede Foranstaltninger. Med Hensyn til det under Post III. for Foranstaltninger vedkommende Salget af Indstævntes fornævnte Ejendomme beregnede Salær af 500 Kr., har Citanten nærmere anbragt, at efterat Indstævnte i Foraaret 1878 havde besluttet at afhænde bemeldte Ejendomme til Hestehandler Christen Peitersen, bleve Vilkaarene for en saadan Overdragelse i Lobet af et halvt Aars Tid gjorte til Gjenstand for hyppige og vidtløftige Forhandlinger med Indstævnte og bemeldte Peitersen dels hver for sig dels under Et, og at der i Begyndelsen af Oktober Maaned efter Indstævntes Anmodning blev udfærdiget et Udkast til en Kjobekontrakt. Paa Grund af en mellem Indstævnte og bemeldte Peitersen opstaaet Uenighed gik Salget til denne imidlertid overstyr, hvorefter Indstævnte solgte Ejendommene til Hestehandler Brøndum og anmodede Citanten eller Prokurator Buemann om at varetage hans Interesser ved Handelens Berig-

tigelse. I Honhold hertil bleve Vilkaarene for Salget, der af Kjøberens Sagfører, hvem det var overdraget at udfordige de til Handelens Fuldbyrkelse fornødne Dokumenter, vare løst optegnede, nærmere drøftede og en Slutseddell vedtaget og underskrevet paa Indstævntes Bopæl. hvorefter der under 19 Oktober 1878 blev meddelt Kjøberen et paa Grundlag af Slutseddelen affattet Skjode, ifølge hvilket Kjøbesummen beløb sig til ialt 150,000 Kr. Forsaavidt nu Indstævnte har forment, at der ikke skulde tilkomme Citanten noget Salær for den i Anledning af det paa-tænkte Salg til Hestehandler Peitersen udviste Virksomhed, og til Begrundelse heraf har anført, at Handelen ikke blev fuldbyrdet, findes der ikke heri at kunne gives ham Medhold, og naar Indstævnte dernæst har forment, at det i hvert Fald ikke kunde paahvile ham at udrede dette Salær, savner denne Formening al Foje, idet navnlig Intetsomhelst til Støtte herfor kan udledes af den af Indstævnte i saa Henseende paaberaabte Omstændighed, at det ovennævnte Udkast til en Kjøbekontrakt indeholdt en Bestemmelse om, at Omkostningerne ved Handelens Berigtigelse skulde afholdes af Kjøberen. Ikke heller for den med Hensyn til Salget til Hestehandler Brøndum udviste Virksomhed mener Indstævnte, at der kan tilkomme Citanten noget Salær, og støtter denne sin Formening dels paa den ovennævnte Bestemmelse i Skjodets § 11, dels paa, at det skal være en fast Koutume, at det ikke i Tilfælde som det foreliggende uden særlig derom truffen Aftale paahviler Sælgeren af en fast Ejendom at betale Salær til sin juridiske Konsulent, dels endelig paa, at Citanten enten allerede har faaet eller i hvert Fald vil faa sit Salær udbetalt af Kjøberen. Der maa imidlertid gives Citanten Medhold i, at der ikke af den ovennævnte Bestemmelse i Skjodets § 11 kan udledes nogen Forpligtelse for Kjøberen til at betale Salær til Sælgerens juridiske Konsulent, naar det som in casu ikke er overdraget denne at affatte de Ejendomsoverdragelsen vedkommende Dokumenter, men alene at varetage Sælgerens Interesser ved Handelens Afslutning, og da Indstævnte derhos ikke mod Citantens Benægtelse har fort nogetsomhelst Bevis for, at der skulde existere en Koutume som den af ham paaberaabte, eller for at Citanten skulde have modtaget eller endog blot have Udsigt til at erholde noget Salær af Kjøberen af de omhandlede Ejendomme, maa Indstævnte anses pligtig at betale Citanten Salær ogsaa for den heromhandlede Del af hans og Prokurator Buemanns Virksomhed.

Som Følge af Foranstaaende og da det ikke skjønes, at de omhandlede Salærer efter det Foreliggende kan anses for ubillige, vil Indstævnte i det Hele være at dømme efter Citantens principale Paastand, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 60 Kr. Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Onsdagen den 20 Juni.

Nr. 186.

Etatsraad Buntzen

contra

1) **Lars Peder Rasmussen** eller **Olsen**
og 2) **Jacob Julius Pedersen** (Def. Hansen),

der tildales for Tyveri, Sidstnævnte tillige for Mislighed med Hensyn til hans Skudsmaalsbog.

Antvorskov Birks Extrarets Dom af 13 Januar 1883: Arrestanten, Mursvend Lars Peder Rasmussen eller Olsen, bør for Aktors Tiltale i Sagen fri at være. Arrestanten Jacob Julius Pedersen og Tiltalte, Arbejdsmand Peder Jørgensens Enke, Else Marie Jensen, bør hensættes, den Første til Forbedringshusarbejde i 1 Aar og den Sidste i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Arrestanten Jacob Julius Pedersen bør i Erstatning til Fabrikant Kjerulff af Slagelse betale 26 Kr. 73 Øre, dog at Tiltalte Else Marie Jensen in solidum med ham heraf betaler 1 Kr. 40 Øre. Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Drechsel, 20 Kr. og til Defensor, Prokurator Deichmann, 15 Kr., bør betales af Arrestanterne Lars Peder Rasmussen og Jacob Julius Pedersen, En for Begge og Begge for En, dog at Tiltalte Else Marie Jensen in solidum med Arrestanterne deltager i Udredelsen heraf for sit Vedkommende og deriblandt med $\frac{1}{3}$ Del af de Aktor og Defensor tilkjendte Salærer. Den idømte Erstatning at betales inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 Marts 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Arrestanterne Lars Peder Rasmussen eller Olsen og Jacob Julius Pedersen af Aktionens Omkostninger — derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer og i Salær til Overretsprokuratorerne Mundt og Salomonsen, 25 Kr. til hver — En for Begge og Begge for En udrede Halvdelen, saaledes at Tiltalte Else Marie Jensen, Arbejdsmand Peder Jørgensens Enke, heraf tilsvare det Halve og Arrestanten Pedersen den anden Halvdel. Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakjendelse for Jacob Julius Pedersens

Vedkommende, maa det i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af samme anførte Grunde billiges, at han er anset efter Straffelovens § 229 Nr. 4 og efter § 274 jfr. § 270, men Straffen findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Ved de under Sagen fremkomne Oplysninger, hvoraf det Væsentligste er fremstillet i Overrettsdommen, maa der anses at være tilvejebragt et efter Fdg. af 8 September 1841 tilstrækkeligt Bevis for, at Lars Peder Rasmussen har deltaget med Tiltalte Pedersen i Udførelsen af det i Dommen omhandlede Tyveri; han vil derfor, og under Hensyn til de ham tidligere overgaaede Straffedomme, være at domme efter Straffelovens § 232, 2det Led for 4de Gang begaaet Tyveri, og hans Straf bliver at bestemme til Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Begge de for Højesteret Tiltalte ville solidarisk have at udrede saavel den af Bestjaalne paastaaede Erstatning som samtlige Aktionens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Lars Peder Rasmussen og Jacob Julius Pedersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde, Rasmussen i tre Aar, Pedersen i atten Maaneder. Saa bør de og En for Begge og Begge for En i Erstatning til Fabrikant H. P. Kjærnlff betale 26 Kroner 73 Øre og udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium for Højesteret til Etatsraad Buntzen og Højesterets-sagfører Hansen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Antvorskov Birks Extraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanterne 1) Lars Peder Rasmussen eller Olsen, der er født den 20 Mai 1849 og senest ved fornævnte Rets Dom af 26 April 1879 anset efter Straffelovens § 238 i Medfor af dens § 241 som for 4de Gang begaaet Hæleri med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, og 2) Jacob Julius Pedersen, født den 29 Oktober 1858 og ved nærværende Rets Dom af 12 Oktober 1880 anset efter Straffelovens § 204 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, samt 3) Tiltalte Else Marie Jensen, Arbejdsmand Peder Jorgensens Enke, født den 2 Mai 1836 og ved Slagelse Kjøbstads Extrarets Dom af 12 Marts 1860 anset efter Forordningen 11 April 1840 med en Bøde af 5 Rdl., Arrestan-

terne for Tyveri, Nr. 2 tillige for Mislighed med Hensyn til hans Skudsmaalsbog, og Tiltalte Nr. 3 for Hæleri.

Efter at det var anmeldt for Politiet, at der Natten mellem den 27 og 28 Oktober forrige Aar ved Indbrud paa Jernbjerggaarden var frastjaalet Ejeren, Fabrikant Kjerulff ondel Fødevarer m. m. og Mistanken var bleven henledet paa Arrestanterne som de formentlige Gjerningsmænd, afgav Arrestanten Pedersen efter nogen Tids Nægten en ved det iovrigt Oplyste tildels bestyrket Tilstaaelse, der i det Væsentlige gaar ud paa Folgende: Den 27 Oktober om Aftenen aftalte Arrestanterne, der begge havde Tillhold hos Tiltalte, at de samme Nat i Forening vilde bryde ind i Spisekammeret paa Jernbjerggaard for at stjæle, og gik i denne Hensigt til Gaarden — som de maa antages at have naaet efter Sengetid — og hvor Arrestanten med Fingrene aabnede et ikke helt tillukket Vindue, gennem hvilket de steg ind i Borgestuen, hvorfra de gik ud i Gaarden. Her satte de en Stige op mod Spisekammervinduet, som Arrestanten Pedersen oplukkede ved med et rask Ryk at overrive et Stykke Seglgarn, hvormed det indvendig var fastgjort. Gjennem dette Vindue gik de ind i Spisekammeret og bemægtigede sig endel derværende Fødevarer m. m., hvoraf de strax fortærede noget og fyldte det øvrige i nogle hjemmefra medbragte Poser, hvorefter de bragte det til Tiltaltes Bolig, hvorfra Arrestanten Pedersen strax efter bortførte det meste deraf og skjulte det under en i Nærheden værende Stenkiste. Tiltalte, der er Moder til Arrestanten Pedersen, har forklaret, at Arrestanterne den 27 Oktober f. A. forlod hendes Hjem om Aftenen og kom hjem langt ud paa Natten, og at hun da i sit Kjøkken bemærkede en Sæk, om hvilken hun antog, at den indeholdt Tyvekoster, men som strax efter fjernedes af Arrestanten Pedersen, samt i Dagligstuen 2 Sigtebrød, som hun de følgende Dage fortærede i Forening med Arrestanterne, skjøndt hun jo nok kunde formode, at de vare stjaalne, hvilket i Virkeligheden ogsaa var Tilfældet. Da hun senere hørte om Tyveriet paa Jernbjerggaard, vil hun have foreholdt Arrestanterne sin Formodning om, at de vare Gjerningsmændene, og Arrestanten Rasmussen har da — som hun paastaar — stiltiende indrømmet Rigtigheden heraf, hvorhos begge Arrestanter skulle have paalagt hende, saafremt hun kom i Retten, at nægte at vide noget til Oplysning om Tyveriet. Det Stjaalne er under Sagen ansat til en Værdi af ca. 32 Kr., og deraf de Sigtebrød, i hvis Fortæring Tiltalte har deltaget, til 1 Kr. 40 Øre. Arrestanten Rasmussen har nægtet enhver Delagtighed i Tyveriet og forklaret, at begge Arrestanterne den 27 Oktober henad Kl. 10 Aften gik tilsænge, hvor Arrestanten selv forblev til næste Morgen Kl. 10; men efter at det ved Vidner var bevist, at han den ommeldte Nat havde været udenfor sit Hjem i Følge med Arrestanten Pedersen, har han givet vaklende Forklaringer og blandt andet udsagt, at

han i saa Fald maa have været bevidstløs paa Grund af Beru-
selse. Han har derhos vedkjendt sig som sig tilhørende en
under den omtalte Stenkiste forefundne Pose, som indeholdt
nogle af de stjaalne Koster. Men skjøndt den af de Medtaltte
mod ham rejste Sigtelse yderligere bestyrkes ved hans foregaaende
Vandel, findes de fremkomne Indicier dog ikke tilstrækkelige til
at anse ham skyldig i Tyveriet. Forsaaavidt Arrestanten Pedersen
sigtes for Mislighed med Hensyn til hans Skudsmaalsbog, er det
oplyst, at han i Foråret 1880 af Gaardmand Jørgen Jeppesen
i Frølund blev fæstet til at tjene hos denne fra 1ste Mai s. A.
til 1ste Mai 1881 for en Løn af 100 Kr., hvorom Jørgen Jeppesen
indforte en Paategning i Arrestantens Skudsmaalsbog, men at
Arrestanten i August 1880 blev arresteret og først i Juni 1881,
efter at have udstaaet den ham ved fornævnte Overretsdømme idømte
Straf, løslodes fra Straffeanstalten, hvorhos han henvendte sig til
Jeppesen med Begjæring om at erholde sin hos denne beroende
Skudsmaalsbog udleveret. Jeppesen, der var noget beruset, indforte
da i Skudsmaalsbogen en Attest om, at Arrestanten havde tjent ham
fra 1 Mai 1880 til 1 Mai 1881, og Arrestanten har erkjendt,
at han, da Jeppesen leverede ham Bogen, blev opmærksom paa
denne Paategnings Urigtighed. Jeppesen har under Sagen for-
klaret, at han, da Arrestanten ved Bogens Modtagelse udtalte
sig om det fejlagtige i Paategningen, forgjæves søgte at formaa
Arrestanten til at give Bogen tilbage, for at han kunde rette
Fejlen, men Rigthigheden heraf er imod Arrestantens Benægtelse
ikke godtgjort. Derimod er det ved denne Arrestants Tilstaaelse
og det iøvrigt Oplyste bevist, at han, kort efter saaledes at være
kommen i Besiddelse af Skudsmaalsbogen, falskeligt har forandret
Tallet „100“ i den først anførte, af Jørgen Jeppesen underskrevne
Paategning til „140“ i det Haab derved at kunne opnaa højere
Løn andetsteds, samt at han har forevist den saaledes forfalskede
Skudsmaalsbog for Forskjellige. I Henhold til alt det Anførte
maa det billiges, at Arrestanten Lars Peder Rasmussen eller
Olsen ved den indankede Dømme er frifunden for Aktors Tiltale.
Arrestanten Jacob Julius Pedersen vil være at ansee efter Straffe-
lovens § 229 Nr. 4 og for Skudsmaalsbogens Forfalskning, som
ved bemeldte Dømme retteligt antaget, efter Straffelovens § 274 jfr.
§ 270, hvorimod hans Forhold ved at benytte Skudsmaalsbogen
uanset den ved Jørgen Jeppesens Ugtsomhed deri indkomne
Urigtighed, for hvilket han ved Dømmen er anset efter Straffe-
lovens § 155 jfr. § 55, efter Omstændighederne ikke findes at
kunne paadrage ham Strafansvar. Da den for ham valgte Straf
af Forbedringshusarbejde i 1 Aar findes passende, og det lige-
ledes maa billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 238
og at hendes Straf er bestemt til Fængsel paa Vand og Brod i
5 Dage, samt da Dømmens Bestemmelser om den Bestjaalne
tilkommende Erstatning tiltrædes, vil Dømmen i det Hele kunne

stadfæstes, dog at Arrestanterne af Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underretsdømmen bestemte Salærer og i Salær til de beskikkede Sagførere for Overretten 25 Kr. til hver, En for Begge og Begge for En vil have at udrede Halvdelen, saaledes at Tiltalte in solidum med dem heraf tilsvare det Halve, og Arrestanten Pedersen den anden Halvdel.

Torsdagen den 21 Juni.

Nr. 79. Gaardejer **Hans Peter Schruld** af Knudsker
Sogn paa Bornholm (Selv)

contra

Sekretær **O. Hall**, fhv. Bankdirektør **H. P. Frederiksen**, Kommerceraad, Bankdirektør **B. Friebling**, fhv. Gaardejer **Hans Peter Sode**, Prokurator **P. Petersen**, Enkefru **Caroline Elisabeth Colberg** og det anonyme Selskab „de forenede Granitbrud og Stenhuggerier i Rønne“ (Asmussen),

betr. Omfanget af en Stenbrydningsret.

Bornholms Vester Herreds ordinære Rets Dom af 27 Mai 1878: De Indstævnte, Sekretær O. Hall af Frederiksberg Sogn, Prokurator Petersen og Stenværksejer G. Colberg af Rønne samt Professor N. C. Frederiksen, Bankdirektør H. P. Frederiksen og Kommerceraad B. Friebling af Kjøbenhavn samt Hans Peter Sode af Rønne, de tre Forstnævnte tillige i Egenskab af Bestyrelse for det anonyme Selskab „de forenede Granitbrud og Stenhuggerier ved Rønne“ bør under en Bøde til Bornholms Amtsfattiggasse af 4 Kr. for hver Dag, de maatte sidde Dommen overhørig, inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse nedkaste og udjævne alle de Skaar eller Stenskjærver og det Jordaffald i den under Sagen omhandlede nordligste Kule paa det saakaldte Stenbjerg, paa Kortet betegnet som Nr. I, som er og forefindes paa den Kulen omgivende Arbejdsplads, saant endvidere borttage den Hytte, som findes opført nordenfor det under Sagen omhandlede Stenbrud Nr. III i den saakaldte Stenløkke og derefter at ryddeliggjøre og udjævne Tomten, men iøvrigt bør de Indstævnte for Citanten, Sandemand og Gaardejer Hans Peter Schrulds Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 December 1881: Det bør være de Indstævnte, Sekretær O. Hall, Bankdirektør H. P. Frederiksen, Kommerceraad, Bankdirektør B. Friehling, fhv. Gaardejer Hans Peter Sode, Prokurator P. Petersen, Caroline Elisabeth Colberg, født Soborg, samt det anonyme Selskab „de forenede Granitbrud og Stenhuggerier ved Ronne“ forbudt at benytte de Skaar, der fremkommer ved Brydningen og Tilhugningen paa Stedet af de Sten, som de ere berettigede til at tilegne sig paa den 21de Selvejergaard i Knudsker Sogn paa Bornholm, Klippegaarden kaldet, til Produktion af Skjærver eller andet lignende Vejmateriale, hvorimod de ville have at anvende disse Skaar til Opfyldning af de ved Stenenes Optagelse af Grunden fremkomne Huller, forsaavidt Arbejdet i disse ikko vedblivende fortsættes og hindrer Nødkastningen, samt at tiljevne Hullerne med den Jord, som findes paa Stedet. Derhos bør de Indstævnte under en Bøde in solidum af 10 Kr. til Bornholms Amtsfattiggasse for hver Dag, de sidde Dommen overhørig, inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse nedtage og bortføre de i Stenløkken opførte Hytter eller Skure samt ryddeliggjøre og tiljevne Tomterne, saa og borttage de paa Pladsen omkring den nordlige Kule i Stenbjerget og den med Nr. IV paa Kortet betegnede Kule i Stenløkken henkastede Skjærver og de sammesteds opkastede Hobe af Skjærver og Jord samt dermed tilfylde bemeldte Kuler. Men iøvrigt bør de Indstævnte for Tiltale af Citanten Gaardejer Hans Peter Schruld af Knudsker Sogn paa Bornholm i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter Indholdet af den i den indankede Dom nævnte Skjødepaategning af 11te Februar 1836 kan der ikke antages at tilkomme de Indstævnte nogen videre gaende Ret til at tage Sten i „Klippegaardens“ Avlsjord og Enge, end der hjemledes ved Kjøbekontrakten af 3die August 1833, hvorefter saadan Borttagning kun kunde ske efter nærmere Overenskomst med Gaardens Ejer. Med denne Bemærkning, og idet Højesteret iøvrigt i det Væsentlige kan henholde sig til de i Dommen anførte Grunde under den Del af samme, som efter den skete Indstævning foreligger til Prøvelse, samt da de Højesteret af Citanten forelagte nye Oplysninger maa blive uden Indflydelse paa Udfaldet, vil Dommen efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste, saaledes at den dem forelagte Frist regnes fra Højesteretsdommens Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen rognes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I Aaret 1828 købte daværende Kjøbmand i Ronne Jens Hansen Ronne den 21de Selvejergaard i Knudsøker Sogn paa Bornholm „Klippegaarden“ kaldet, med et Areal af ca. 63 Tdr. Land, paa hvilken Ejendom der maa antages allerede den Gang at have været drevet Stenbrydning og Stenhuggeri, idet en tidligere Ejer af samme ved en Kontrakt af 27 Mai 1821 havde overdraget Oberstlieutenant Hoffmann for en Tid af 5 Aar Eneret til paa Gaardens Grund, alle Steder og hvor han vilde, at lade opbrække, hugge og afbenytte, hvad Klipper eller grundfaste Stenlag eller store Sten til Forarbejdning, som fandtes paa Gaardens Grund, hvorhos der blev overladt Hoffmann Hugge- og Læggeplads overalt i Nærheden af Hugge- og Brydestederne for, hvad Sten der opbrodes og huggedes, fri og ubehindret Vandafledningsret til at udgrøfte eller paa anden Maade skille sig ved det Hugningen og Brydningen hinderlige Vand samt fri og ubehindret Vej, hvor belejlighst for ham var, saavidt Gaardens Grund gik, til og fra Stenarbejdsstederne, Alt for et aarligt Vederlag af 50 Rdl. Sedlor — og, ligesom der efter det i saa Henseende under Sagen Oplyste er Grund til at antage, at Kjøbmand Jens Hansen Ronne har ved at købe Klippegaarden taget særligt Hensyn til den Lejlighed, som der var til Stenbrydning og Stenhuggeridrift, saaledes maa det anses in confesso, at han, medens han ejede Gaarden, lod bryde Sten i dens Grund til Benyttelse ved den Stenhuggervirksomhed, som han drev. Ved Kjøbekontrakt af 3die August 1833 solgte han imidlertid Gaarden til Christian Hansen, idet han dog forbeholdt sig Ret til Stenbrydning paa den, hvorom Kontraktens Post 7, ifølge en under Sagen fremlagt Afskrift af Kontrakten, indeholder saalydende Bestemmelse: „I en Tid af 30 Aar forbeholder jeg mig Ret til at bryde, benytte og borttage af den Sten, som findes paa Gaardens Grund der i Stenbjergtet Sydvest for Gaarden; den norden derfor og den i Lokkerne er jeg berettiget til ubehindret i dette Tidsrum til enhver Tid at bryde og hugge paa Stedet og udgrave, naar Skaarene nedkastes igjen og tiljævnes med Jorden, forsaavidt den findes paa Stedet.

Stenen i Avlsjorden og Enge kan jeg derimod ikke borttage uden nærmere Overenskomst med Ejeren, dog maa han ikke lade nogen Anden erholde Sten fra Gaarden, hvorimod han til Gaardens Fornødenhed kan tage, hvad han vil. Fremdeles forbeholder jeg mig Vej til enhver Tid fra Brydnings- og Hugningsstederne, til den Vej, der ligger Syd for Gaarden, og Færdsel fra denno til Landevejene, og endelig forbeholder jeg mig den Rende, som nu er begyndt at anlægges i Vesten for Løkken, til frit Løb for Vandet og Stenhuggeriet. Denne forbeholdte Afbenyttelse kan jeg eller Arvinger i bemeldte 30 Aar overdrage til hvem vi vil og anslaar den aarlig af Værd 10 Rdl., som ogsaa af Brugeren skal svares Gaardejerno, Halvdelen i 11te Juni og Halvdelen i 11te December Termin. Endelig forbeholdes den, der har Brugsretten om 30 Aar, forlods Ret til fremdeles at bryde Sten, naar Gaardejeren vil overdrage samme, og han vil give det, Andre vil give.“

Denne Kjøbekontrakt blev fuldbyrdet ved Skjøde af 14de Juli 1835, i hvilket der bl. a. er bemærket, at de 30 Aar, Sælgeren havde forbeholdt sig Ret til Stenbrydning, skulde regnes fra Skjødets Dato, og at den Ret, Kjøberen havde til at tage Sten til eget Brug, kun gjaldt om Sten, hvorpaa intet Arbejde var begyndt. Under 11to Februar 1836 meddelte Kjøberen og Sælgeren en ligelodes i Afskrift fremlagt Paategning, der blev thinglæst den 18de s. M., ved hvilken de gav Skjødet og den foregaaende Kjøbekontrakt af 3die August 1833 dens 7de Post følgende nærmere Bestemmelse: „at min Christian Hansens Medkontrahent Kjøbmand Ronno beholder fuldkommen Ejendom over al den Sten, som findes paa min ejende 21de Selvejergaards Grund i Knudsker Sogn, og fri Raadighed derover uden Indskrænkning til nogen vis Tid, og at han til Vederlag for de øvrige, til Stenhuggeriets Drift i bemeldte Post ham forbeholdte Rettigheder: til Vej og Vandrende etc., der blive uforandrede efter Kontraktens og Skjødets Bestemmelse derom og vedvare, saalænge de til Huggeriets Drift ere nødvendige, erlægges til Gaardejeren istedetfor de bestemte 10 Rdl. aarlig 5 Mk. Tegn for hver Maaned, Stenarbejdet foretages, ligesom og Gaardejeren tillige uden Vederlag maa afbenytte den paa Gaardens Grund værende Sten, der ikke er taget under Arbejde, til Gaardens eget Brug.“ Den ommeldte Gaard blev af Chr. Hansen den 19 December 1839 overdraget til Mads Kofoed og derefter under 23de Maj 1845 af denno solgt til P. K. Gregersen, efter hvem Citanten, Gaardejer Hans Peter Schruld, erhvervede den ifølge Auktionsskjøde af 31te December 1849, medens den Jens Hansen Ronne efter de foranførte Dokumenter tilkommende Stenbrydningsret gennem forskellige Ejere er — som det maa anses in confesso under Sagen — overgaaet til de Indstævnte Sekretær O. Hall og Prokurator P. Petersen, som derefter ved Skjøder,

thinglæste den 15 November 1875, have overdraget $\frac{9}{13}$ Del af Retten til de Indstævnte, Bankdirektor H. P. Frederiksen, Kommerceraad, Bankdirektor B. Friebling og fhv. Gaardejer Hans Peder Sode samt til Professor N. C. Frederiksen og den senere afdøde Stenværksejer G. Colberg, dog at tillige et ifølge Anmeldelse af 9de Juni 1875 til Byfogden i Rønne, med de fornævnte G. Colberg, Sekretær O. Hall og Prokurator Petersen som Bestyrere dannet anonymt Selskab, i Anmeldelsen er angivet at eje „Granitbruddene paa Klippegaards Grund i Knudsker Sogn.“ Da Citanten forment, at Stenbrydningen og Stenhuggeriet paa hans Gaards Grund blev drevet paa en Maade og i et Omfang, de paaagjældende Dokumenter ikke hjemlede, lod han efter Stævning til de daværende Ejere af Stenbrydningsretten: Sekretær Hall og Prokurator Petersen den 18 Januar 1875 inden Bornholms Vestre Herreds Ret begjære Mænd udmeldte til med Bistand af en Landinspektør, der navnlig vilde have at foretage de fornødne Opmaalinger samt optage fornødent Kort, at foretage en Granskningsforretning paa Aastedet til Oplysning om, paa hvilken Maade og i hvilket Omfang der havde været og blev brudt Sten i Klippegaardens Grund, hvilke Spor denne Stenbrydning havde efterladt, hvilke Følger den havde haft for Gaardens Jorder og hvormeget af Gaardens Areal der derved var unddraget Ejerens Benyttelse m. m., og gaar den af de derefter udmeldte 2de Mænd den 26 April s. A. afholdte og beskrevne Forretning, der blev afhjemlet inden Retten den 19 Juli næstefter, ud paa følgende: Den Nord og Vest for Gaarden indhegnede Lokke og det saakaldte Stenbjerg Sydvest for bemeldte Lokke var optaget af en Mængde, tildels dybe Huller, fremkomne ved Stenbrud og mere eller mindre fyldte med Vand; der arbejdedes i Grundklippe dels ved Klovning med Kiler, dels ved Sprængning; ved de bearbejdede Huller fandtes opkastede større og mindre Hobe af Skjærver og Jord blandet med hinanden, ligesom der overalt i Løkken fandtes Skjærver henkastede. Fra det for Tiden bearbejdede Stenbrud i Løkken var der lagt en Kjørebane, tildels belagt med større Skjærver i Øst til Sognevejen, og fandtes der forøvrigt Vejspor fra de forskjellige bearbejdede Kuler gennem Løkken til den nævnte Sognevej. Vandet fra Stenkulerne løb dels i Vest, dels i Syd, og da der ikke fandtes tilstrækkelige Afledningsgrøfter, medførte dette betydelig Skade for Ejerens tilstødende Agerjorder. Ved det Stenbrud, som for Tiden bearbejdedes i Løkken, forefandtes 5 Kraner og paa Stenbjerget 1 Kran, ligesom der var opført 2 Hytter i Løkken. Endvidere forefandtes i Løkken bearbejdet Materiale af udklovede Sten, flere Hobe af tildannede Brosten og slaede Sten til Veje. I det Brud i Løkken, som for Tiden bearbejdedes, fandtes en Pumpe, hvormed Vandet op-pumpedes. Ved de saaledes i Tidernes Løb optagne Stenbrudshuller, de benyttede Veje, den opkastede Jord og Skjærver, de

opførte Hytter, det forarbejdede og raa Materiale osv. var Areal i den Grad optaget, at Ejeren kun havde meget ubetydelig Nytte deraf til Grøsgang. Ifølge det ved Granskningen optagne og ved Afhjæmningen i Retten fremlagte Kort udgjorde det af Granskningsmændene beskrevne Terræn et Areal af 6⁹/₁₄ Tdr. Land og vare de omhandlede Stenkuler indtil 18 Fod dybe under Jordsmonnet med indtil 11 Fod Vand.

I Henhold til det saaledes Fremkomne anlagde Citanten ved Stævning af 11 Februar 1876 nærværende Sag i 1ste Instants ved Bornholms Vøster Herreds Ret mod de Indstævnte Sekretær O. Hall, Bankdirektør Frederiksen, Kommerceraad Frieling, fhv. Gaardejer H. P. Sode og Prokurator Petersen samt mod Professor N. C. Frederiksen og Stenværksejer G. Colberg dels personlig, dels for Halls, Petersens og Colbergs Vedkommende tillige som Bestyrere for det ovenfor ommeldte anonyme Selskab og paastod dem

1. kjendte uberettigede til: at bryde, benytte og borttage Sten af Gaardens faste Klippeunderlag, at hugge Sten til Skjærver eller andet Vejmateriale, og at benytte Krudt, Dynamit eller lignende Sprængningsmidler til Sprængning af den Sten, de vare berettigede til at tilegne sig, eller ialtfald at benytte benævnte Sprængningsmidler til andet end Borttagelse af Uregelmæssigheder paa Sten og fraskilte Klippestykker,
2. tilpligtede under en daglig Mulkt eller anden passende Tvang inden en passende kort Frist: at borttage de opstillede til Ophejning af Sten benyttede Kraner, at borttage de ophobede Bunker af raa og tilhuggede Sten samt de overalt henkastede Skjærver og de opkastede Hobe af Skjærver og Jord blandede med hinanden, at nedbryde og bortføre de opførte Skure eller Hytter, at sørge for saadant Aflob af Vandet i Stenkulerne, at det ikke gjør Skade paa Gaardens Jorder, at tilfylde de siden de Indstævnte Hall og Petorsens Erhvervelse af Stenbrydningsretten bearbejdede Kuler, navnlig den store Kule i Stenløkken, og den nordligste Kule i Stenbjerget, og at aflægge den over Stenløkken anlagte med Skjærver belagte Kjørebane — der paa Kortet er betegnet med 2 punkterede Linier og med Bogstavet A i dens Endepunkt ved Sognevejen — og benytte det til denne Kjørebane anvendte Vejmateriale til Kulernes Opfyldning; — samt
3. tilpligtede for Fremtiden: at tilhugge Stenene paa Stedet, hvor de findes, og benytte Affaldet til Opfyldning af de ved Stenenes Optagelse fremkomne Huller samt tiljævne Affaldet med den paa det paagjældende Sted opgravede Jord og at indskrænke Kjørselen til den Vej, der kan fordres anvist af Gaardens Ejer ifølge et den 30 Mai 1840 inden Bornholms Amts Forligskommission imellem de daværende Ejere af

Klippegaarden og Stenbrydningsretten Mads Kofoed og J. H. Ronne, indgaaet Forlig.

Endelig paastod Citanten de Indstævnte paalagte enten in solidum eller hver for sig at godtgjøre ham Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Af de Indstævnte, hvis Sagfører for Underretten tillige gav Møde for de forrige Ejere af Stenbrydningsretten, for hvilke Sagen var denunceret, paastode Professor Frederiksen, Bankdirektor Frederiksen, Kommerceraad Friebling og fhv. Gaardejer Sode sig frifundne under Sagen allerede af den Grund, at Stenbrydningsretten ejedes af det anonyme Selskab „de forenede Granitbrud og Stenhuggerier ved Ronne,“ og den paastaede Dom saaledes formentlig kun kunde erhverves over bemeldte Selskab. Iøvrigt paastode de Indstævnte sig frifundne for Citantens Tiltale, ialtfald mod at borttage det nordre af de under Sagen omhandlede i Løkken opførte 2 Skure samt ryddeliggjøre og udjævne Tomten og sig tillagte Sagens Omkostninger hos Citanten, idet de dog med Hensyn til den under Sagen nedlagte Paastand om Afledning af Vand fra Stenkulerne forment, at denne Del af Sagen ex officio vilde være at afvise som ikke hørende under Domstolenes Afgjørelse jfr. Frd. 29 Juli 1846, 3die Afsnit.

Ved Underrettens den 27 Mai 1878 afsagte Dom bleve de Indstævnte tilpligtede under en daglig Bode af 4 Kr. til Bornholms Amts Fattigkasse inden 8 Uger efter Dommens Forkyndelse at nedkaste og udjevne alle de Skaar eller Stenskjærver og det Jordaffald i den under Sagen omhandlede nordligste Kule paa det saakaldte Stenbjerg, paa Kortet betegnet Nr. I., som er og forefindes paa den Kulen omgivende Arbejdsplads, samt endvidere borttage den Hytte, som findes opført Norden for det under Sagen omhandlede Stenbrud Nr. III i den saakaldte Stenløkke og derefter at ryddeliggjøre og udjevne Tomten; men iøvrigt bleve de frifundne for Citantens Tiltale og Sagens Omkostninger ophævede.

Denne Dom har Citanten efter erhvervet Oprejsningsbevilling af 8de Juli 1879 ved Stævning af 23de s. M. indbragt her for Retten, idet han har indstævnet de samme Personer som for Underretten med Undtagelse af Professor N. C. Frederiksen, hvis Andel i Stenbrydningsretten er overgaaet til Sekretær O. Hall, og G. Colberg, der er afgaaet ved Døden, og i hvis Sted er indstævnet hans Enke Caroline Elisabeth Colberg født Soborg, der hensidder i uskiftet Bo efter ham, hvorhos det anonyme Selskab: „de forenede Granitbrud og Stenhuggerier ved Rønne“ er indvarslet ved dets nuværende Bestyrelsesmedlemmer Sekretær Hall, Prokurator Petersen og Driftsbestyrer A. P. Brodersen, og har Citanten, der har erhvervet Bevilling til at fore nye Vidner og fremlægge nye Dokumenter for Overretten, gjentaget sine for Underretten nedlagte Paastande og paastaet Underretsdommen

principalt i det Hele forandret i Overensstemmelse med disse og subsidiært forandret med Hensyn til de Punkter, i hvilke Overretten maatte give ham Medhold, men Underrettsdommen er gaaet ham imod, og ivoerigt stadfæstet, forsaavidt den har givet hans Paastande Medhold. Endelig har han for alle Tilfælde paaستااet sig Sagens Omkostninger i begge Instantser tillagte hos de Indstævnte skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt. De Indstævnte, der i det Hele have fastholdt og gjentaget deres for Underretten fremsatte Bemærkninger og Paastande, have i Henhold hertil paaستااet Underrettsdommen stadfæstet, forsaavidt ikke en partiel Afvisning maatte finde Sted, og sig tillagte Sagens Omkostninger for Overretten hos Citanten. Naar de Indstævnte, forsaavidt de ikke udgjøre Bestyrelsen af det anonyme Selskab „de forenede Granitbrud og Stenhuggerier ved Rønne“ her for Retten ligesom for Underretten mod Sogsmaalet have indvendt, at Stenbrydningsretten paa Klippegaarden alene tilkommer bemeldte Selskab, og at Citantens Paastande allerede af den Grund ikke kunne tages tilfulde ligeoverfor dem, da kan der ikke heri gives dem Medhold, da de ikke have oplyst, hvorledes Stenbrydningsretten, som de maa anses at have indrømmet, at de selv have erhvervet Adkomst paa, er gaaet over til det nævnte Selskab, eller navnlig, at dette har erhvervet Retten saaledes, at de selv ikke længere have nogen Del i samme. Citanten maa derfor være berettiget til at fordre de indankede Qvæstioner paadømte saavel ligeoverfor bemeldte Indstævnte som Parthavere i Stenbrydningsretten, som ogsaa overfor det anonyme Selskab, der i hvert Fald for Tiden faktisk udøver Retten. De af Citanten nedlagte Paastande ere, som det fremgaar af det Ovenanførte, begrundede paa, at han formener, at de Indstævnte i Udøvelsen af den dem tilkommende Ret til Stenbrydning og Stenhuggeri paa hans Grund, hvilken Ret alene støtter sig paa de foran anførte Kontrakter mellem Jens Hansen Rønne og Christian Hansen, have overskredet de Bestemmelser, som disse Kontrakter i saa Henseende indeholde, hvorved de efter hans Anbringende have gjort Retten mere byrdefuld og skadelig for hans Ejendom, end han er pligtig til at taale og end nødvendigt er. Foreløbig bemærkes med Hensyn til, at der under Sagen har været Uenighed mellem Parterne om, paa hvilke Steder de Indstævnte overhovedet have brudt og udgravet Sten, at disse vel have benægtet, at det indstævnte Selskab har arbejdet i andre af de paa det fremlagte Kort angivne Stenkuler end den i Stenbjerget, der er betegnet med Nr. I, og de to i Stenløkken, der ere betegnede med Nr. II og III, medens det ikke er klart, om denne Benægtelse tillige angaar de Indstævnte Hall og Petersen, der ejede Stenbrydningsretten, forinden det ommeldte Selskab anmeldtes som Ejer af samme, men efter Proceduren, og navnlig, da Citantens bedste Anbringende i saa Henseende ikke af de Indstævnte er tilstræk-

kelig benægtet, maa der dog her under Sagen gaas ud fra, at de Indstævnte, foruden i de ovennævnte 3 Kuler, tillige have arbejdet i ait Fald i nogen Tid i den nordlige af de to Kuler paa Stenbjerget og i den med Nr. IV betegnede sydvestlige Kule i Stenlokken, hvorimod alle de øvrige paa Kortet angivne og i Granskningsforretningen ommeldte Stenkuler maa antages alene at hidrøre fra de tidligere Stenbrydningsejeres Arbejder.

Citanten har nu forment, at de Indstævntes Ret kun strækker sig til at bryde, hugge og borttage de paa Gaardens Grund værende løse Stene, hvad enten de ere større eller mindre, men ikke til at løsbryde og borttage Dele eller Stykker af selve den faste Grundklippe, paa hvilken Gaardens Jorder hvile, og til Støtte herfor har han navnlig pauberaabt sig, at det i Kjøbekontrakten af 1833 og Skjødepantegningen af 1836 hedder, at J. H. Ronne maa bryde og tage eller beholde Ejendom over den Sten, som findes paa Gaardens Grund, hvilket Udtryk formentlig viser, at der sigtes til Sten, som ere forskellige fra selve Gaardens Grund eller Klippen og altsaa kun kunne være større eller mindre i Jorden beliggende løse Sten, at der tales om, at Stenen maa „udgraves“, hvilket Udtryk — navnlig efter bornholmsk Talebrug — kun skal kunne anvendes med Hensyn til løse Stene, ikke med Hensyn til den faste Klippe, om hvilken derimod, naar den fremdrages derved, at det dækkende Jordlag fjernes, altid skal bruges Udtrykket „afrommes“, ikke „udgraves“, og endelig at det brugte Ord „Sten“ paa Bornholm kun skal kunne bruges om løse Sten og Klippestykker, men aldrig om den faste Klippe eller Klippeunderlaget, der altid benævnes „Klippen“. Han har derhos henvist til, at Kontrakten af 1833 foreskriver, at Skaarene 3: Affaldet ved Stenenes Tilhugning, skulle „nedkastes“ igjen og tiljævnes med „Jorden“, hvad der formentlig tyder paa, at Kontrahenterne kun have tænkt sig, at der ved Stenenes Udgravning dannedes mindre Huller, som i alt Fald i det Væsentlige kunde udfyldes med Skaarene og tiljævnes med Jord, saa at Terrænet kunde blive nogenlunde jævnt, medens det, saafremt det havde været Meningen, at der maatte brydes i Grundklippen, var aldeles unyttigt at fordre Skaarene nedkastede i Hullerne, da en saadan Brydning vilde frembringe saa store Kuler — hvad ogsaa Granskningsforretningen udviser — at Skaarene maatte være fuldstændig utilstrækkelige til at fylde dem. Citanten har endvidere forment, at den Omstændighed, at der i den ovenfor anførte Kontrakt af 1821 mellem Klippegaardens daværende Ejer og Oberstlieutenant Hoffmann udtrykkelig er indrommet denne en Ret til at hugge af „Klipper eller grundfaste Stenlag,“ medens saadant ikke nævnes i J. H. Rønnes Kontrakt med Chr. Hansen af 1833, uanset at Ronne utvivlsomt har været vel bekendt med hin Kontrakt, taler for, at Ronne ikke har tilsigtet at erhverve Ret til at bryde i den faste Klippe,

idet han i modsat Fald maatte antages at have villet benytte lignende bestemte Udtryk som dem, der findes i Hoffmanns Kontrakt. Endelig har Citanten anført, at den ringe Værdi af 10 Rdl. naarl, hvortil den hele Rettighed i 1833 er anslaaet, formentlig bestyrker, at der ved samme kun kan være tænkt paa en Ret til at tage løse Sten, ikke til at bryde i selve Grundklippen.

Det skjønnes imidlertid ikke, at der af de i Kontrakten af 1833 brugte Udtryk kan med nogen Bestemthed udledes, at det kun har været Kontrahenternes Mening, at der skulde forbeholdes Ronne Ret til at tage de løse Sten paa Gaardens Grund, idet de af Citanten fremhævede Ord utvivlsomt lige saa vel kunne anvendes paa den faste Klippe, som paa løse Stene og Klippestykker, der maatte findes i Jorden, og, naar henses til, at Klippen, efter hvad de Indstævnte uimodsagt have anbragt, saavel i Stenbjerget som i Stenløkken — de to Steder paa Gaardens Grund, hvor Ronne i 1833 særlig forbeholdt sig Retten til Stenbrydning, og hvor denne som anført, kun har fundet Sted — træder frem i Dagen, og at Stenmassen i Klippen, efter hvad der ved de under Sagen førte Vidner er oplyst, er af en haardere og bedre Beskaffenhed end de løse Sten, og derfor ogsaa allerede af J. H. Ronne benyttedes, naar særlig gode Sten skulde tilvejrbringes, synes det at maatte have Formodningen for sig, at det ikke i Kontrakten af 1833 var tilsigtet at begrænse den Ronne forbeholdte Stenbrydningsret til kun at angaa de løse Sten, men at den ogsaa har omfattet selve Klippemassen. Forsaavidt Citanten særlig har søgt at godtgjøre, at Ordet „Sten“ i den bornholmske Dialekt aldrig bruges om Grundklippen, og at der ved „Sten“ i Kontrakten af 1833, uanset at Ordet er brugt i Enkelttalsformen, derfor kun kan være sigtet til de løse Stene i Jorden, da kan det dels ikke anses at være lykkedes Citanten at føre noget afgjørende Bevis i saa Henseende, dels foreligger der Intet, som berettiger til at antage, at Kontrahenterne i den ommeldte Kontrakt have benyttet eller henholdt sig til en ejendommelig bornholmsk Dialekt, forskjellig fra almindelig dansk Sprogbrug. Naar det i Kontrakten er fastsat, at Skaarene fra Stenhugningen skulle nedkastes i Hullerne og tiljevnes med Jord, er det vel muligt, at Kontrahenterne ved denne Bestemmelse ikke have tænkt paa, at Stenbrydningshullerne skulde blive saa store, at der ikke vel kunde blive Tale om nogen Tiljevning af dem, selv om Skaarene nedkastedes deri, men heraf følger ikke, at det har været Meningen, at saa store Huller ikke maatte dannes, i hvilken Henseende det maa tages i Betragtning, at Nutidens tekniske Hjælpemidler og øvrige Forhold gøre det muligt at drive det heromhandlede Arbejde i et Omfang, som man neppe kunde tænke sig i Aaret 1833, men som dog derfor ikke behøver at være udelukket ved den paaagjældende Kontrakt.

Det skjønnes derfor ikke, at der — uden at det behøves med de Indstævnte at antage, at Nedkastningen af Skaarene er foreskrevet alene for at fjerne dem fra Græsajorden, for at de ikke ved at ligge paa denne skulde hindre Græsvoxten, — af den anførte Bestemmelse kan udledes, at Grundklippen skulde være undtagen fra at bearbejdes af Ronne. — Ejholler af den Omstændighed, at Udtrykkene i den af Hoffmann i 1821 indgaaede Kontrakt ere forskjellige fra de i Kontrakten af 1833 benyttede, synes det med nogen Bestemthed at kunne sluttes, at J. H. Rønne kun har villet forbeholde sig en mindre Ret end den, der var indrommet Hoffmann. Det ligger nærmest at antage, at J. H. Rønne, som, efter hvad der oplyst, maa antages den Gang i længere Tid at have drevet Stenhuggeri, har villet forbeholde sig samme Ret til saadan Virksomhed paa Klippegaardens Grund, som Hoffmann i sin Tid havde erholdt, og at der ikke i Kontrakten af 1833 er brugt saa nøjagtige Udtryk til at betegne Retten, som i Hoffmanns Kontrakt, strider ikke med Nødvendighed herimod, da de brugte Udtryk dog ikke udelukke, at Kontrakterne have samme Omfang. Endelig kan Hensynet til den Værdi, der i Kontrakten af 1833 blev sat paa Rettigheden, — en Værdiansættelse, der derhos blev ophævet ved Skjodepaategningen af 1836, — intet relevare allerede af den Grund, at Rettigheden ikke blev erhvervet af J. H. Rønne ved et Kjøb, men forbeholdt ved Salget af den paagjældende Ejendom. Der findes herefter ikke at foreligge tilstrækkelig Grund til at antage, at Stenbrydningsretten skulde være indskrænket til kun at omfatte de løse Stene, og ikke ligesaavel det faste Stenlag paa Klippegaardens Grund, hvor dette er eller maatte kunne blive tilgængeligt, og Sagens Oplysninger tale ogsaa nærmest for, at Kontrakten altid er bleven forstaaet paa den Maade, og at saavel Rønne som hans Efterfølgere i Rettigheden hidtil uhindret have brudt af den faste Klippe.

Forsaavidt Citanten her for Retten subsidiært har paastaat de Indstævnte i alt Fald kjendte uberettigede til at angribe Grundklippen i eller under Avlsajorden og Engene, da findes ej heller denne Paastand at kunne tages til Følge, idet Skjodepaategningen af 1836 omfatter al den Sten, der findes paa Gaardens Grund, og ikke gjør nogen Undtagelse med Hensyn til Stenen i Avlsajorden og Engene, medens det iøvrigt følger af Kontrakten af 1833, at den derværende Sten ikke af Stenbrydningsejerne kan borttages uden efter Overenskomst med Gaardejeren.

Naar Citanten har paastaat, at de Indstævnte skulde kjendes uberettigede til at anvende Krudt, Dynamit og lignende Sprængmidler ved Tilegnelsen af Stenene, har han i saa Henseende paaberaabt sig, at den dem ifølge de paagjældende Kontrakter tilkommende Ret kun gaar ud paa, at „bryde“ og „hugge“ Sten,

men ikke paa at „sprænge“ dem, og at det, da der ikke paa den Tid, bemeldte Kontrakter blevo oprettede, eller selv langt senere er blevet benyttet saadanne Sprængningsmidler i Stenværkerne paa Bornholm, ikke uden en udtrykkelig Tilkjendegivelse derom kan antages at have været Kontrahenternes Mening at indrømme Stenbrydningsejeren Ret til Brugen af slige Midler, der kunde blive farlige for Mennesker og Dyr, som færdes paa Citantens Grund i Nærheden af Arbejdsstederne, og idelig maatte forstyrre Gaardbeoernes Fred. De Indstævnte have imidlertid næst at bemærke, at Dynamit ikke af dem er bleven anvendt til Stensprængning, gjort gjældende, at Anvendelsen af Krudt som Sprængmiddel i Stenhuggeriet har fundet Sted i lang Tid, uden at der kan eftervises noget Exempel paa Farligheden herved, som kun kan indtræde ved grov Uagtksomhed, og at Citanten, der er pligtig til at taale Stenbrydningen paa sin Grund, ogsaa maa finde sig i dens Konsekvenser, naar der kun ikke dermed tilføjes ham større Ulempe, end Rettighedens kontraktmæssige Udovelse nødvendig udkræver. Ved de af Parterne tilvebragte Thingsvidner, maa det nu vel anses godtgjort, at det først er i de seneste Aar, at der ved Stenbruddet er anvendt Krudt til egentlig Lossprængning af Sten eller Spaltning af Klippen, medens det tidligere kun blev anvendt til af de klovede Sten at bortsprænge Uregelmæssigheder, der vare fremkomne ved Klovingen med Kiler, og som ikke godt kunde borttages paa anden Maade, til hvilken Sprængning der imidlertid kun anvendtes Borehuller til Optagelse af Krudtet, indtil en Dybde af fra 6 - 24 Tommer, medens der til egentlig Stensprængning bruges Huller af 2—4 Alens Dybde — og medens det ikke er oplyst, at der i J. H. Ronnes Tid indtil 1844 nogensinde er bleven anvendt Sprængning ved Krudt, har et Vidne, der har kjendt Forholdene fra 1833—39, endog forklaret, at Krudt i den Tid ikke blev anvendt. Men, selv om det herefter maatte antages, at de oprindelige Kontrahenter i 1833 ikke havde tænkt paa Anvendelsen af exploderende Midler ved Stenbrydningen, kan heraf dog ikke sluttes, at saadan Anvendelse skulde være udelukket. Det kan nemlig ikke antages at have været Kontrahenternes Mening, at Stenbrydningen bestandig skulde foregaa paa samme Maade, som tidligere havde været brugt, hvorimod det efter Forholdets Natur maa anses for en Selvfølge, at J. H. Ronne og hans Efterfølgere i Udovelsen af den dem tilkommende Stenbrydningsret maatte være berettigede til at følge den Udvikling, som Stenbrydningsvirksomheden i det Hele maatte tage, og derfor ogsaa til at anvende de Midler, som enhver Tid maatte frembyde som de hensigtsmæssigste for deres Formaal, forsaavidt disse Midler kunne anvendes uden at skade Gaardens Ejer, og den Omstændighed, at Kontrakten af 1833 kun bruger Udtrykkene „bryde“ og „hugge“, kan ikke udelukke Anvendelsen af Sprængmidler

til Stenenes Brydning og Tilhugning. Forsnaavidt Citanten har paaberaabt sig, at Anvendelsen af Sprængmidler medfører Fare for hans Færdsel paa Ejendommen, da er det vel oplyst, at der ved Sprængningen kan kastes Stenstykker temmelig langt bort, men det kan dog ikke anses godtgjort, at dette medfører nogen egentlig Fare, der kan hindre den fri Færdsel paa Citantens Ejendom, naar de Indstævnte, hvad de selvfølgelig ere forpligtede til, iagttage behørig Forsigtighed ved Anvendelsen af de omhandlede Midler. De Indstævnte ville saaledes med Hensyn til dette Punkt være at frifinde for Citantens Tiltale. Citanten har dernæst forment, at de Indstævnte ere uberettigede til at hugge Sten til Skjærver eller andet Vejmateriale, eftersom det i Kontrakten af 1833 er bestemt, at Skaarene eller alt det Affald, der fremkommer ved Stenenes Løsbrydning, Klovning og Tilhugning, skulle nedkastes i Hullerne, og af Proceduren fremgaar det, at Citanten under Vejmateriale ogsaa har indbefattet Brosten, idet han har anbragt, at Stenstykker, der ikke ere større end til at slaa Brosten af, henregnes til Ros eller Affald, og altsaa vil være at kaste i Hullerne til Fordel for Gaardejeren. Ligeledes har Citanten gjort gjældende, at de Indstævnte ere uberettigede til saaledes som i de senere Aar er sket, at fore en Del af de løsbudte Sten til Ronne eller andetsteds hen for der at lade dem tilhugge, idet Skaarene da gaa tabte for Gaarden, og ikke kunne nedkastes til Opfyldning af de udgravede Huller, hvorfor Citanten ogsaa har paastaet de Indstævnte kjendte pligtige til at lade alle Sten tilhugge paa Brydningsstedet. De Indstævnte have derimod indvendt, at det kun er, hvad Stenbrugsejeren ikke benytter, der kan kaldes Affald og forlanges kastet i Hullerne, naar der ikke længere arbejdes i disse, og at Stenbrugsejeren maa være berettiget til at benytte Alt af den udvirkede Sten, der kan yde ham et Produkt, hvorfor han maa kunne ikke blot tildanne Brosten, hvad der ogsaa formentes at være sket paa Klippegaarden fra lang Tid tilbage, men ogsaa at slaa Vejskjærver, om han maatte finde sin Røgning derved. De Indstævnte have derhos imod Citantens heromhandlede Fordringer gjentaget den ovenfor omtalte Formening, at Grunden til, at Kontrakten forlanger Skaarene nedkastede i Hullerne, ikke er, at disse skulle opfyklos derved, men kun at faa Skaarene fjernede fra Græs-jorden, og at det derfor maa være uden Interesse for Citanten, om de Indstævnte benytte Affaldet til Brosten og Vejskjærver, naar det blot derved fjernes fra hans Grund. — Der kan imidlertid ikke heri ubetinget gives de Indstævnte Medhold. Da det nemlig i Kontrakten ligefrem er paabudt, at Skaarene skulle nedkastes og tiljevnes med den tilstedeværende Jord, maa Citanten, aldeles afset fra, hvormeget eller hvorlidet Skaarene kunde fylde i Hullerne og tjene til disses Udjevning, være berettiget til at fordre, at denne Bestemmelse opfyldes, og at derfor de Skaar,

der fremkomme ved Stenenes Brydning og Tilhugning paa Stedet, ikke bortføres fra Grunden, enten ligefrem eller derigjennem, at de afhændes som Vejskjærver, — altsaa netop i deres Tilstand som Skaar — men at de nedkastes i de dannede Huller. Hvad deriuod angaar Spørgsmaalet om, at det er de Indstævnte tilladt at hugge Brosten, da skjønnes ikke rettere, end at saadan Brug af Stenene maa være dem uforment, idet Kontrakten af 1833 ganske i Almindelighed indrømmer dem Ret til at bryde og hugge Sten, naar blot Skaarene kastes i Jorden igjen, uden at sætte nogen Grændse for den Lidenhed, hvortil en Sten maa hugges, forinden den bliver at henregne til Skaar, og Brosten ikke synes at kunne henføres hertil. Vel have flere af de af Citanten førte Vidner, der som Stenhuggere have arbejdet paa Klippegaardens Stenbrud efter 1858, forklaret, at det først er i de senere Aar efter 1860 eller saa omtrent, at der er blevet slaaet Brosten paa Klippegaarden, at disse slaas af Rosset eller Affaldet, og at Stenbrugsejerne til denne Brug have indhentet Samtykke fra Citanten, men der skjønnes ikke at kunne tillægges disse Forklaringer videre Betydning, da det ikke ses, hvorfra Vidnerne have deres Kundskab om, at Stenbrydningsejerne have erhvervet Gaardejerens Samtykke, for at slaa Brosten, og det derhos af et andet Vidne, der havde arbejdet ved Stenhuggeriet fra 1844—60, er udsagt, at der ogsaa i den Tid blev slaaet Brosten, og at han ikke antog, at Gaardejerens Samtykke hertil blev indhentet af Stenbrydningsejerne, men at derimod omvendt Gaardejeren maatte søge Stenbrydningsejerne om Tilladelse, naar han vilde danne Brosten af det tilstedeværende Materiale. Forsnavidt Citanten derhos har anbragt og ved en fremlagt Kvittering villet godtgjøre, at der af en tidligere Ejer af Stenbrydningsretten er betalt ham en Andel af Indtægten for slagne Brosten, da have de Indstævnte herimod bemærket, at denne Betaling blev ydet Citanten som Vederlag, fordi han førte Tilsyn med Brostensproduktionen og vel have de Indstævnte ikke mod Citantens Benægtelse heraf ført noget Bevis for Rigtigheden af dette Anbringende, men der foreligger dog ikke tilstrækkelig Oplysning om det paagældende Forhold mellem Citanten og vedkommende Stenbrydningsejer til, at der af det af Citanten i saa Henseende Anbragte kan udledes nogen Indrømmelse fra Stenbrydningsejernes Side af, at de vare uberettigede til uden Citantens Samtykke at slaa Brosten af de opbrudte Sten. Det vil saaledes kun kunne forbydes de Indstævnte at slaa de fremkomne Skaar til Skjærver eller lignende Vejmateriale, men ikke at producere Brosten, og ejheller kan det paalægges de Indstævnte altid at tilhugge Stenene paa Brydningsstedet. Bestemmelsen i Kontrakten af 1833 om Tilhugning af de brudte Sten paa Klippegaardens Grund maa nemlig anses ikkun at hjemle Stenbrydningsejerne en Ret i saa Henseende, som det

maa staa dem frit for at undlade at benytte, hvad enten de ville afhænde Stenene i utilhugget Stand eller de ville tilhugge dem andetsteds; og det kan ikke antages, at det gennem Bestemmelsen om Nedkastning af de ved Tilhugningen fremkomne Skaar skulde være paalagt Stenbrydningsejerne som en Pligt at tilhugge Stenene paa Stedet, hvor de brydes, for at der skulde fremkomme Skaar til Hullernes Opfyldning.

Naar Citantens Paastande endvidere gaa ud paa, at det skal paalægges de Indstævnte, at de skulle borttage de overalt henkastede Skjærver og de opkastede Hobe af Skjærver og Jord blandede med hinanden, at de fremtidig skulde benytte Affaldet til Opfyldning af de ved Stenenes Optagelse fremkomne Huller, samt tiljevne Affaldet med den paa det paagjældende Sted opgravede Jord, og særlig at de skulle tilfylde de siden de Indstævnte Halls og Petersøns Erhvervelse af Stenbrydningsretten bearbejdede Kuler, navnlig den store Kule i Stenløkken og den nordligste Kule i Stenbjergtet, da have de Indstævnte anbragt, at de formentlig først kunne være pligtige at nedkaste Skaarene i Kulerne, naar de definitivt have opgivet at bearbejde dem, idet Kulerne Opfyldning ellers vilde hindre Stenbrydningen og nødvendiggjøre en fornyet Opgravning af Kulerne. Heri maa der forsaavidt gives dem Medhold, som det ikke kan forlanges af dem, at de skulle nedkaste Skaar i en Kule, saalænge der endnu optages Sten af den og Nedkastningen ikke kan foregaa uden at hindre dette Arbejde, men derimod kan det ikke tillades de Indstævnte at undlade Nedkastningen af Skaar, fordi det for Tiden opgivne Arbejde i en Kule mulig engang kunde blive gjenoptaget og Kulens Bearbejdelse saaledes ikke definitivt er opgivet. Citanten maa nemlig anses berettiget ifølge Kontrakten til at forlange, at de Indstævnte, naar de ophøre med Arbejdet i en Kule, da strax nedkaste de fra samme fremkomne Skaar i den, og ikke lade Skaarene henligge paa Pladsen under Angivende af, at de mulig engang igjen vilde yderligere bearbejde bemeldte Kule. De Indstævnte vilde herefter være at tilpligte at tilfylde Kulen Nr. IV i Stenløkken og den nordligste Kule i Stenbjergtet — hvilke Kuler de efter det ovenfor Bemærkede maa anses at have bearbejdet, men at have opgivet Arbejdet i — med de omhandlede Skjærver og Hobe af Skjærver og Jord, som findes omkring dem. Naar det i Underrettsdommen hedder, at den nordlige Kule i Stenbjergtet er betegnet med Nr. I., da stemmer dette ikke med Proceduren eller med Kortet, paa hvilket det er den sydlige Kule paa Stenbjergtet, der er betegnet Nr. I., men om denne Kules Tilfyldning vil der ikke for Tiden kunne gives nogen Bestemmelse, da det ikke klart fremgaar af Sagen, om der endnu arbejdes i den eller ej. Forsaavidt Citantens Paastand gaar ud paa Borttagning og Nedkastning af samtlige de Skjærver og Bunker af saadanne, der findes spredt paa det

i Granskningsforretningen omhandlede Terræn, da kan Paastanden ikko i dette Omfang tages til Folge, da det ikke kan paalægges de Indstævnte at nedkaste andre Skaar end dem, som hidrøre fra deres egne Arbejder, og saadant imod deres Benægtelse ikke kan antages at gjælde andre Skaar end dem, der findes omkring de af Indstævnte bearbejdede Kuler.

Med Hensyn dernæst til, at der i Stenlokken er forefundet opstillede Hobe af kløvede Sten, Brosten og raa Sten, navnlig i en Afstand af indtil 50 Alen fra de bearbejdede Kuler II. og III., har Citanten gjort gjældende, at de Indstævnte ere uberettigede baade til at benytte hans Grund til Oplagsplads for deres færdige Sten og til at lade de raa Sten henligge der i længere Tid, forinden de bearbejdes, hvorved han hindres i Benyttelsen af Grunden, og han har derfor paastaet de Indstævnte tilpligtede at borttage disse Sten, hvorimod de Indstævnte have benægtet, at Citanten har lidt nogen unødvendig Ulempe ved deres Udøvelse af Stenhuggeriet paa hans Grund, idet de endvidere have anbragt, at de endog have benyttet deres Ret til Stenhugning paa en for Citanten meget lempelig Maade, ved at lade en stor Del af Stenene føre til Ronne og tilhugge der, hvorved Antallet af de paa Citantens Grund beskjæftigede Arbejdere er blevet betydelig mindre, end ellers vilde have været nødvendigt, og der derfor ogsaa kun er benyttet et mindre Terræn til Arbejdsplads. Medens det nu er en Selvfølge, at de Indstævnte, som ifølge Kontrakten af 1833 ere berettigede til at tilhugge deres Sten paa Citantens Grund, hertil maa have den fornødne Plads, som de have Ret til at benytte i saa lang Tid, som nødvendigt er, for at faa de raa Sten tildannede og kjørte bort, maa det paa den anden Side følge af, at der ikke i Kontrakten er indrommet dem Ret til at have Oplagsplads ved Stenbrudene, at de hverken maa lade deres forarbejdede Sten henstaa i længere Tid, end der udkræves til, at de kunne blive transporterede bort, og ej heller lade det raa Stenmateriale henligge uforarbejdet i længere Tid end nødvendigt. Det er imidlertid heller ikke af Citanten oplyst, at de Indstævnte have gjort sig skyldige i Forsømmelse i saa Henseende, idet saadant ikke kan anses at følge alene deraf, at der ved Granskningsforretningen forefandtes de paa Kortet angivne Hobe og Bunker af Sten, da Intet foreligger om, hvorlænge disse havde henligget paa Pladsen, og der vil derfor ikke kunne gives de Indstævnte det af Citanten paastaede Paalæg. Hvad de af de Indstævnte benyttede Kraner til Ophejsning af de i Stenkulerne løsbrudte Sten angaar, har Citanten forment, at, da der ikke i Kontrakten af 1833 er givet Stenbrudsejerne Tilladelse til at have slige Maskiner, og de først ere komne i Brug, efterat han havde erhvervet Klippegaarden. samt da de skade ham, idet Græsvæxten hindres, hvor de staa, maa han være berettiget til at fordre dem fjærnede. Da det imidlertid følger af sig selv, at

der maa indrømmes de Indstævnte fornoden Plads til at skaffe de i Stenkulerne losbrudte Sten op paa Jordoverfladen, og da det ikke af Citanton er oplyst, at der ved Anvendelsen af Kraner dertil optages en større Plads, end der vilde udkræves ved nogen anden Arbejdsmaade, eller at der ved Kranerne tilføjes hans Jord mere Skade end nødvendigt er, naar Stenene skulle bringes op af Jorden, kan det ikke paalægges de Indstævnte at borttage deres Kraner.

Derimod findes de Indstævnte at maatte tilpligtes at borttage de i Granskningsforretningen ommoldte Hytter eller Skure, som ere opførte i Stenlokken, da Kontrakten af 1833 ikke indrømmer Stenbrydningsejerne Ret til at have eller opføre slige Bygninger paa Citantens Grund. Vel have de Indstævnte anbragt, at de paagældende Hytter eller Skure, der kun skulle være opførte af løse Sten og Torv, ere aldeles nødvendige for Arbejdet i Stenbruddene, nemlig til Opbevaring af Redskaber og deslige; men, selv om det ogsaa maatte være nødvendigt for de Arbejdere, der arbejde i Stenbrudet, at have deres Redskaber opbevarede paa selve Pladsen, følger deraf dog ikke, at Citanton skal være pligtig at afgive Grund til Opførelse af Bygninger til saadan Opbevaring, og forsaavidt de Indstævnte endvidere have anført, at den ene af Hytterne, der indtager et Fladerum af 63 Qv. Alen, ligger i en Afstand af ikkun 15 Alen fra Kulen Nr. II. og saaledes indenfor Grændsen af det Areal, som maa indrømmes til Arbejdsplads, da kan der ikke tillægges denne Omstændighed nogen Betydning, da der ikke er fastsat noget bestemt Areal til Arbejdsplads for hver Stenkule og den Omstændighed, at Hytten optager en Del af den nærmeste Plads ved Kulen, selvfølgelig bevirker, at Stenhugningsarbejderne da maa foregaa paa et andet Sted og derved optage en større Plads end ellers nødvendigt. Med Hensyn til Citantens Paastand om et Paalæg til de Indstævnte angaaende Vandafledningen fra Stenbruddene, have de Indstævnte her for Rotten gjentaget deres for Underretten gjorte Henstilling om, at denne Del af Sagen ex officio afvises som ikke henhørende under Domstolene. Da der imidlertid ikke her er Spørgsmaal om Afledning af Vand, der løber over forskellige Ejeres Jorder, men alene om, hvilken Forpligtelse der kontraktmæssig maatte paahvile de Indstævnte til at sørge for, at det Vand, der samles i de ved deres Stenbrydningsarbejder paa Citantens Grund dannede Kuler, ledes bort uden at skade hans øvrige Grund eller Jord, horer Spørgsmaalet utvivlsomt under Domstolenes Afgjørelse, og Afvisning kan saaledes ikke finde Sted. Ifølge Granskningsforretningen gjør Vandet, som løber fra Stenkulerne, betydelig Skade paa Citantens Agerjord, paa Grund af, at der mangler de fornødne Afledningsgrøfter, men Forretningen oplyser ikke nærmere, enten fra hvilke Kuler dette Vand kommer, eller paa hvad Maade Vandet gjør Jorden Skade, og saadant er

heller ikke paa anden Maade under Sagen oplyst, idet Citanten kun har anført, at hans Grund gjøres fugtig af Vand, der siver ud gennem Siderne af Stenkulerne. De Indstævnte have derimod benægtet, at der fra de af dem bearbejdede Stenkuler er kommet Vand, som har skadet Citantens Jord, og anbragt, at der ikke fra disse Kuler er løbet andet Vand, end hvad de af og til have oppumpet af Kulørne Nr. II og III i Stenløkken, af hvilket dog kun Vandet fra den førstnævnte Kule er rislet over Citantens Jord, hvor det skal have virket velgjørende paa Græs-væxten, medens Vandet fra den anden Kule er løbet ind paa en Nabos Jord. Ved Kontrakten af 1833 og Skjodepaategningen af 1836 er der givet Stenbrudsejeren Ret til at bortlede Vandet fra Stenkulerne over Citantens Grund, og det var derhos særlig indrømmet ham dertil at maatte benytte en i 1833 paabegyndt Rende, om hvilken det imidlertid maa anses oplyst under Sagen, at den er ubrugelig for dette Øjemed. Derimod indeholdt Kontrakten ingen Bestemmelse om, at Stenbrudsejeren skal være forpligtet til at bortlede Vandet, idet det aabenbart er forudsat, at dette or noget, han vilde gjøre i sin egen Interesse. Det maa imidlertid anses for at være en naturlig Fordring fra Citantens Side til Stenbrugsejerne, at de skulle drage Omsorg for, at der ikke af Vand, der samles i de af dem bearbejdede Stenkuler, tilføjes hans Jord og Grund Skade, forsaavidt saadant lader sig forhindre ved en passende Afledning af Vandet og han dertil afgiver den fornødne Grund. Men da det ikke er godtgjort, at der er sket Skade paa Citantens Jord af Vand fra de Kuler, som de Indstævnte have bearbejdet, og de andre Stenkuler i saa Henseende maa være dem uvedkommende, og der ejheller foreligger nogen Oplysning om, at Citanten har givet de Indstævnte nogen Anvisning om, hvorhen de kundo aflede det Vand, som han besværer sig over, skjønnes det ikke godtgjort, at de Indstævnte have paadraget sig Ansvar ved Intet i den anførte Henseende at have foretaget, og der findes derfor ikke Foje til at give dem saadant Paalæg, som af Citanten paastaet.

Forsaauidt der endelig er Spørgsmaal om de Indstævntes Færdsel over Citantens Grund, bemærkes, at de i saa Henseende i Kontrakterne af 1833 og 1836 indeholdte Bestemmelser ere blevne ændredo ved et mellem den daværende Ejer af Klippegaarden Mads Kofoed og H. J. Rønne den 30 Mai 1840 inden Bornholms Amts Forligelseskommission indgaaet Forlig, der gik ud paa, at Mads Kofoed forpligtede sig til at anwise J. H. Rønne en Vej paa 6 Alens Bredde fra Stenbjerget eller fra ethvert andet Sted, J. H. Rønne vilde bryde Sten paa Klippegaardens Grund, gennem Stenløkken Norden for Gaarden til Vandgroften Øst for samme langs med en Vej, som Mads Kofoed den Gang onskede bestemt til Kirkevej for Sognet — hvilken Vej efter Sagens Oplysninger er den paa det fremlagte Kort som „Sogne-

vej" angivne Vej langs Stenlökkens østlige Skjel —, hvorimod J. H. Rønne forpligtede sig og enhver Anden, der kom i Besiddelse af hans Stenbrydningsret paa Klippegaardens Jorder, til under Exekutionstvang at betale Klippegaardens Ejer hver December Termin en Erstatning af 4 Rdl. Sedler, og skulde derefter den Vej bortfalde, som J. H. Rønne hidtil i Overensstemmelse med hans Kontrakt med Klippegaardens Ejer havde benyttet. I Henhold hertil formener Citanten nu, at de Indstævnte ere uberettigede til at benytte anden Vej over Stenlökken end den, som Gaardens Ejer maatte anvise dem, og at de derfor maa være forpligtede til at aflægge den Kjørebane over Stenlökken, som de selv have tildannet og belagt med Skjærver — hvilken Kjørebane, som tidligere bemærket, paa Kortet er angiven ved to punkterede Linier, udmundende i Sognevejen ved Punktet A. --, ligesom han har paastaet dem tilpligtede at optage de Vejen paaførte Skjærver og fylde disse i Kulerne, saaledes som Kontrakten af 1833 foreskriver om Skaarene paa Stenhuggeriet. De Indstævnte have imidlertid anbragt, at den omhandlede, af dem benyttede Kjørebane, der forer fra Stenbjerget gennem Lökken til Sognevejen, er den Vej, som i sin Tid i Overensstemmelse med Forliget af 1840 er anvist Stenbrydningsejeren, samt benægtet, at de have benyttet andre Veje end denne og de nødvendige Spor fra Stenkulerne til samme, idet de have tilføjet, at alle de øvrige paa Kortet angivne Veje og Vejspor hidrøre fra de tidligere Stenbrydningsejere, og, da Citanten ikke har godtgjort, at dette Anbringende er urigtigt, eller oplyst, at han har anvist de Indstævnte nogen anden Vej end den ovenanførte, af dem benyttede, vil det ikke kunne paalægges de Indstævnte at aflægge samme. Hvad derhos angaar de Skjærver, som de Indstævnte have paaført Vejen, da paahviler det vel ikke ifølge Forliget Citanten eller Gaardens Ejer at istandsætte, den de Indstævnte anviste Vej eller at afgive Materiale dertil, men paa den anden Side skjønnes det ikke at kunne formenes de Indstævnte af de af dem selv indvundne Sten at hugge Materiale til Vejens Forbedring, idet det ikke kan antages at have været Meningen med Bestemmelsen om Skaarenes Nedkastning i Hullerne at forbyde Stenbrydningsejerne selv at benytte sig af dem, forsaavidt deres Arbejder maatte gjøre saadan Benyttelse nødvendig. De af Citanten med Hensyn til de Indstævntes Færdsel nedlagte Paastande kunne saaledes ikke tages til Følge.

I Henhold til det Ovenanførte vil det være at forbyde de Indstævnte at benytte de Skaar, der fremkomme ved Brydningen og Tilhugningen paa Stedet af de Sten, som de ere berettigede til at tilegne sig paa Citantens Gaard, til Produktion af Skjærver eller lignende Vejmateriale, hvorimod Skaarene ville være at anvende til Opfyldning af de ved Stenenes Optagning fremkomne Huller i Grunden, forsaavidt Arbejdet i disse Huller ikke ved-

blivende fortsattes og saaledes hindrer Nedkastningen, ligesom Hullerne derefter ville være at tilfylde med Jorden, som findes paa Stedet. De Indstævnte ville derhos være at tilpligte under en Bornholms Amtsfattiggasse tilfaldende daglig Mulkt af 10 Kr., der bliver at udrede af dem in solidum, at nedbryde og bortføre de i Stenløkken opførte 2 Skure eller Hytter og derefter ryddeliggjøre og udjevne Tomterne samt at borttage de paa Pladsen omkring den nordlige Kule i Stenbjerget og den med Nr. IV. paa Kortet betegnede Kule i Stenløkken henkastede Skjærver og opkastede Hobe af Skjærver og Jord og dermed tilfylde bemeldte Kule. Men forovrigt ville de Indstævnte være at frisnde for Citanens Tiltale i Sagen. Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves. Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse her for Retten.

Mandag den 25 Juni.

Nr. 10. Handelsfirmaet **Gebrüder Fritze & Co.** i
Bremen (Grüner)

contra

Grosserer **A. W. Heydtmann**, Kjøbenhavn (Arntzen),

betr. Differencebetaling for en Handel om Petroleum.

So- og Handelsrettens Dom af 17 November 1881: Indstævnte, Grosserer A. W. Heydtmann, bor for Tiltale af Citanterne, Handelsfirmaet „Gebrüder Fritze & Co.“ af Bremen i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betale Citanterne til Indstævnte med 60 Kr. inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Om det end efter de Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse fremkomne Oplysninger antages, at det af Indstævnte beordrede Salg af Petroleum pr. Marts og det af ham til Dækning af dette beordrede Kjøb ere tilstrækkelig effektuerede, findes Indstævnte dog at have havt Berettigelse til at annullere den sidste Ordre som Følge af, at Citanterne ikke for hans Vedkommende have efterkommet Telegrammet af 1ste Marts 1881 i dets Helhed, idet

de have undladt at iværksætte Kjøbet af 1000 Tdr. pr. April. Det maa nemlig antages, at Indstævnte den 1 Marts har tilkjendegivet den Mand, der optraadte som Befuldmægtiget for Citanternes Agent, at han ikke strax vilde have de pr. Marts solgte 1000 Tdr. Petroleum dækkede, medmindre han saamtidigt kunde faa indkjøbt 1000 Tdr. pr. April, og om dette end ikke med fuld Tydelighed er fremtraadt i Telegrammet, saaledes som det blev afsendt af Citanternes Agent, burde disse dog efter det Forhold, hvori de stode til Indstævnte, ikke uden at indhente nærmere Instrux have indladt sig paa kun at udføre den ene Del af Ordren, især da de vidste, at Indstævnte ikke var pligtig at dække Salget pr. Marts før den 25de. Det maa derhos bemærkes, at Indstævnte allerede den 2den Marts, da der var kommen telegrafisk Meddelelse fra Citanterne til deres herværende Agent om Dækningskjøbet, protesterede mod denne delvise Udførelse af hans Ordre.

Som Følge heraf maa det have sit Forblivende ved den Indstævnte tillagte Frifindelse for Citanternes Tiltale, idet dog Processens Omkostninger i forrige Instans findes at burde ophæves, ligesaavel som Processens Omkostninger for Højesteret.

Thi kjendes for Ret:

So- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Processens Omkostninger ophæves. Ligeledes ophæves Processens Omkostninger for Højesteret. Til Justitskassen betale Citanterne 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Citanterne, Handelsfirmaet „Gebrüder Fritze & Co.“ af Bremen, have under nærværende Sag paastaet Indstævnte, Grosserer A. W. Heydtmann her af Staden tilpligtet som Difference paa Handel om Petroleum at betale Citanterne Rmk. 1968, 25 Pf. eller Kr. 1749, 55 Ore, dog med Fradrag af 20 Kr., der ere tilkjendte Indstævnte i Kost og Tæring hos Citanterne ved Hof- og Stadsrets-Dom af 11te April d. A. Af Beløbet have Citanterne paastaet sig tillagt Renter 6 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 27 April d. A., indtil Betaling sker, hvorhos de have paastaet sig hos Indstævnte tilkjendte Sagens Omkostninger skadesløst. Indstævnte har paastaet sig frifunden med Tillæg af Sagsomkostninger.

Grosserer N. V. J. Petersen her af Staden, der, efter hvad han som Vidne har forklaret, havde afsluttet Overenskomst med

Citanternes herværende Agent Christensen om, at han imod at faa Halvdelen af Agentens Provision skulde søge at skaffe Ordre til Agenten med Hensyn til Petroleumshandler, — hvilken Overenskomsts Tilstedeværelse Agenten dog har benægtet — indfandt sig i Januar d. A. hos Indstævnte, til hvem han efter Indstævntes Anbringende anbefalede Citanterne som Kommissionærer ved Kjøb og Salg af Petroleum. Indstævnte offererede da til Salg 1000 Barrels Petroleum paa nærmere angivne Betingelser, og efter at Offerten ved Agenten var meddelt Citanterne, modtog Indstævnte fra dem en Skrivelse af 17de Januar d. A., i hvilken det hedder: „Ifølge Ordre fra Hr. P. A. Christensen dersteds solgte vi idag for Deres ørøde Regning 1000 Barrels Petroleum raffineret amerikansk st. white til en Pris af Mk. 8.55 pr. 50 Kil. Thara 20 pCt., at levere efter Deres Valg i Løbet af Marts Maaned ct. i Bremerhafnen eller Geestemünde mod kontant Betaling med Fradrag af Rigsbankdiskonto for en Maaned. Ovennævnte Salg er at dække ved os senest den 25 Marts ct., og ere vi berettigede til paa den Dag at foretage Dækning for Deres Regning, ifald de ikke allerede forinden har givet Ordre til Indkjøb af ovennævnte 1000 Barrels. For Kjøb og Salg beregne vi dem inklusive alle Pladsudgifter, 3 pCt. Kommission saavel som vore Udlæg for Porto og Depescher.“ Horpaa svarede Indstævnte med Anerkjendelsesskrivelse af s. D. Den 1ste Marts d. A. indfandt Grosserer Peterson sig hos Indstævnte, og denne gav da Petersen en Ordre, som Sidstnævnte efter hans Forklaring opfattede saaledes, at han skulde lade telegrafere til Citanterne om at dække de ved dem solgte 1000 Tdr. Petroleum pr. Marts, naar Citanterne samtidig for Indstævntes Regning vilde købe 1000 Tdr. pr. April, og Petersen har forklaret, at han er vis paa, at Indstævnte ikke ønskede de pr. Marts solgte 1000 Tdr. Petroleum dækkede, med mindre han fik kjøbt 1000 Tdr. pr. April. Der blev da forfattet Koncept til et Telegram, hvilken Koncept efter Indstævntes Anbragte blev forfattet af Petersen, men som Sidstnævnte formener at være forfattet af begge i Fællesskab, og Koncepten, der blev læst for Indstævnte, men hvis Affattelse han nægter at have godkjendt, lod saaledes i Oversættelse: „Dæk Heydtmann 1000 kjøb endvidere 1000 April; Traadsvar.“ Denne Koncept bragte Petersen til Citanternes Agent, fra hvem der blev sendt dem ligelydende Telegram, i hvilket dog efter „April“ var indskudt Ordene „endvidere Bue-mann 500 billigst.“ Samme Dag tilskrevo Citanterne Indstævnte, at de efter den modtagne Ordre til at dække de for hans Regning pr. Marts Levering solgte 1000 Barrels Petroleum havde for hans Regning kjøbt 1000 Barrels Petroleum pr. Marts Levering à Mark 9 pr. 50 Kilo, og at de den følgende Dag vilde sende Afregning, hvorimod de i Skrivelsen ikke omtalte Ordren til at købe 1000 Barrels pr. April, hvorfor de

ogsaa samme Dag telegraferede til deres herværende Agent, at de havde dækket Salget pr. Marts, men uden at omtale Ordren pr. April, og da Grosserer Petersen foreviste denne Depesche for Indstævnte nedlagde denne Indsigelse mod den delvise Udførelse af den givne Ordre og annullerede Ordren til Citanternes Agent. Brevet fra Citanterne af 1ste Marts tilligemed et Brev fra dem af 2den s. M., med hvilket sendtes en Salgsregning og en Indkjøbsregning, efter hvilke den paastævnte Difference fremkommer, vil Indstævnte først have modtaget den 8de s. M. om Aftenen, og den 10de s. M. skrev Indstævnte til Citanterne, at han paa Grund af den delvise Udførelse af den givne Ordre ikko anerkjendte det gjorte Indkjøb eller de sendte Afregninger, og da Citanterne i Skrivelse af 12te s. M. havde fastholdt deres Afregning og forlangt sig Differencen tilstillet, telegraferede Indstævnte den 16de næstefter til Citanterne: „Dæk idag billigst omtvistede 1000 Marts. Brev følger,“ og tilskrev dem samme Dag et Brev, i hvilket han fastholdt sin tidligere Opfattelse. Den i nysnævnte Telegram givne Ordre vægrede Citanterne sig ved at udføre.

Indstævnte har for det første til sin Frifindelse, næst at fremhæve, at han ikke har solgt til eller kjøbt af Citanterne, men at disse have været hans Kommissionærer eller Befuldmægtigede og som saadanne have modtaget hans Ordre til Udførelse, af hvilken Grund de ogsaa paa deres Regninger have beregnet sig Provision, benægtet, at Citanterne virkelig have effektueret det af ham beordrede Salg pr. Marts eller det af ham til Dækning af dette beordrede Kjøb. Citanterne have nu ogsaa under Sagens Forhandling for Retten erkjendt, at omhandlede Salg og Kjøb ere foretagne af dem som Befuldmægtigede for Indstævnte; men idet de paastaa, at nævnte Salg og Kjøb have været effektive, formene de, at der ikke kan tages Hensyn til Indstævntes Benægtelse heraf, da han ikke for Sagens Anlæg har fremsat den, og den formenes at stride imod hans Udtalelser i den tidligere mellem Parterne førte Korrespondance, i hvilke Kjøbet omtales som sket til Dækning af det efter hans Ordre effektuerede Salg. Heri skjønnes der imidlertid ikke at kunne gives Citanterne Medhold. Naar nemlig Indstævnte har anført, at han tidligere ikke havde personlig Kundskab om, hvorvidt hans Ordre virkelig vare effektuerede af Citanterne, findes dette efter Sagens Omstændigheder ikke at kunne forkastes, og det er af ham for Retten uimodsagt anført, at han først efter Sagens Anlæg har faaet Grund til at betvivle, at Ordrene virkelig ere effektuerede. Det maatte som Følge heraf paa hvile Citanterne at godtgjøre, at de virkelig have effektueret Salg og Kjøb efter Indstævntes Ordre, og da de intotsomhelst have oplyst om, at dette virkelig er sket, maa Indstævnte allerede af den Grund blive at frifinde, uden at det bliver fornødent at undersøge, hvad han iøvrigt til

sin Frifindelse har anført. Sagens Omkostninger findes Citanterne at burde erstatte Indstævnte med 60 Kr. Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Tirsdagen den 26 Juni.

Nr. 217.

Advokat Hindenburg

contra

Lars Christian Johan eller Johannes Møller, ogsaa kaldet Christian Helesen (Def. Levinsen),

der tiltales for Tyveri.

Dronninglund Herreds Extrarets Dom af 18 April 1883: Arrestanten Lars Christian Johan eller Johannes Møller, kaldet Christian Helesen, bør hensættes til Forbedringshusarbejde i et Aar, saa bor han og udrede alle af denne Sag flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Kjelgaard 10 Kr. og til Defensor, Sagfører Kristiansen 8 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 21 Mai 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at Straffetiden bestemmes til 8 Maaneder. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, betaler Arrestanten 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 231, 1ste Led, men Straffen findes at maatte, som ved Underrettsdommen sket, bestemmes til Forbedringshusarbejde i et Aar. I Henseende til Aktionens Omkostninger bliver Overrettsdommen at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

I Henseende til Straffen bør Herredsthingsdommen, iovrigt Landsoverrettens Dom ved Magt

at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Hindenburg og Levinsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Arrestanten Lars Christian Johan Møller, ogsaa kaldet Christian Heilesen, for Tyveri. Ved Arrestantens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han — der den 27 Marts d. A. om Eftermiddagen paa Hjemvejen fra Agersted Kro, hvor han havde nydt endel Drikkevarer, til sit Hjem i Haven Skov i Horby Sogn var gaaet ind i Husmand Christen Rasmussens Hus i Idskov, efter sin Forklaring for at bede om noget at drikke — har, da han Ingen traf hjemme, i Storstuen stjaalet et Par Benklæder med vedhængende Seler, der hang i et uafsnaset Klædeskab, og et Lommeorklæde, som han udtog af en uafsnaset Dragkiste, samt i Dagligstuen et Halstorklæde, der hang sammesteds, hvorhos han maa antages ved samme Lejlighed at have fra Spisekammeret borttaget en Rullepølse og 3 Skiver Sigtebrod, der den næste Dag tilligemed det stjaalne Halstorklæde og den ene Seholder fandtes i en Groft i Nærheden af Christen Rasmussens Hus. Arrestanten, der maa antages at have været noget beruset, og som ikke med Sikkerhed vil kunne erindre den nævnte Dag at have været inde i Christen Rasmussens Spisekammer, har ment, at han aabnede den Dør, gennem hvilken han kom ind i Huset og som var til at lukke med et Klinkefald, ved at trykke paa Klinketrykkerens Plade, men iøvrigt er der efter Sagens andre Oplysninger Grund til at antage, at Klinketrykkeren har været udtaget, saa at han har maattet aabne Døren ved at anbringe et eller andet Redskab som Klinketrykker. De stjaalne Benklæder pantsatte Arrestanten næste Dag hos en Detaillist i Torslev for nogle Varer af Værdi omtrent 4 Kr., men saavel Benklæderne som de øvrige stjaalne Koster ere bragte tilstede under Sagen og efter at være vurderede tilsammen til 9 Kr. 50 Øre tilbageleverede Bestjaalne, der har frafaldet Krav paa videre Erstatning. For sit omhandlede Forhold vil Arrestanten — der er født i Aaret 1857 og som flere Gange har været straffet, navnlig to Gange for Tyveri, senest ifølge Overrettens Dom af 3die Oktober 1881 efter Straffelovens § 230 andet Led, jfr. § 229 Nr. 4, med Forbedringshusarbejde i 8 Maanedere — være at anse for tredje Gang begaaet Tyveri efter Straffelovens § 231, 1ste Led, med en Straf, som efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 8 Maanedere. Ved Underrettsdommen er Straffen bestemt til samme Art

af Strafarbejde i 1 Aar, og med denne Forandring i Henseende til Straffetiden vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger billiges, saaledes være at stadfæste.

Nr. 90. Snedkermester J. O. D. Voetmann (Ingen)
contra
Murmester Kofod (Ingen).

Højesterets Dom.

Citanten, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelses Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Færdig fra Trykkeriet den 17 August 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schön) Kjøbenhavn.

Høiesteretidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 24.

Tirsdagen den 26 Juni.

Nr. 63. Proprietær **Köniche** samt Gaardejerne Landvæsenkommissær **N. Nikolaisen** og **M. Nikolaisen** (Hansen)

contra

Kroejer Jacob Larsen (Ingen),

betreffende et Væddemaal.

Dragsholm Birks ordinære Rets Dom af 25 Juni 1880: Indstævnte, Kroejer J. Larsen af Nykro, bor til hver af Citanterne, Proprietærerne Köniche af Gundestrup og Jorgensen af Egebjerggaard samt Gaardejerne Landvæsenkommissær N. Nikolaisen af Lumbaas og M. Nikolaisen af Gudmendrup levere 10 Tdr. Byg eller betale hver af dem 150 Kr. Processens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 Februar 1882: For Indstævnte Proprietær Jørgensens Vedkommende hæves Sagen. Citanten Kroejer Jacob Larsen af Nykro bor for Tiltale af de Indstævnte Proprietær Köniche samt Gaardejerne, Landvæsenkommissær N. Nikolaisen og M. Nikolaisen for Tiden i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Høiesterets Dom.

Efter hvad der i den indankede Dom er anført angaaende Mangelen af Aftale om nogen bestemt Tid, inden hvilken Indstævnte skulde udføre den omhandlede Tærskning, maa — som i Dommen antaget — allerede den Omstændighed, at han ikke

inden Sagens Anlæg kan anses at være bleven opfordret til at udføre Tærskningen inden en vis Frist, medføre, at han ikke kan statuere paa det Tidspunkt, da Forligsklagen udtoget, at være afskaaren fra at opfylde Væddemaalet. Som Følge heraf, og idet der efter den skete Indstævning til Højesteret ikke er Spørgsmaal om at forandre Overretsdommen til Fordel for Indstævnte, maa det have sit Forblivende ved den ham tillagte Frifindelse for Tiden for de for Højesteret optraadte 3 Citanter Tiltale, saavel som ved Ophævelsen af Processens Omkostninger for Underretten og Overretten.

Thi kjendes for Ret:

Landover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. Til Justitskassen betale Citanterne 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses are saalydende: Under 12 Juni 1878 blev der mellem Citanten Kroejer Jacob Larsen af Nykro paa den ene Side og de Indstævnte Proprietærene Koniche af Gundestrup og Jørgensen af Egebjerggaard samt Gaardejerne Landvæsenskommisær N. Nikolaisen af Lumbaas og M. Nikolaisen af Gudmenstrup paa den anden Side indgaaet et Væddemaal, hvorved Førstnævnte paatog sig paa nærmere Vilkaar paa en Dag med Plejlstøj at tærsk 3 Tdr. Byg, saaledes at han, hvis han opfyldte Væddemaalet, skulde have 10 Tønder Byg af hver af de Indstævnte, medens han i modsat Fald skulde levere hver af dem et tilsvarende Kvantum Byg. Under Anbringende af, at det blandt Andet var et Vilkaar ved Væddemaalet, at den Sæd, der skulde tærskes, skulde være af Citantens egen Afgrøde for 1878, samt at Citanten ikke havde opfyldt Væddemalet og ikke længer kunde opfylde det, da al hans Bygsæd for Aaret 1878 var udtærsket, sagsogte de Indstævnte ved Dragsholm Birkeathing Citanten til at levere dem 40 Tdr. Byg eller betale samme med 15 Kr. pr. Td. samt til Betaling af Sagens Omkostninger. Citanten procederede principaliter til Sagens Afvisning med Tillæg af Kost og Tæring, subsidiært til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger. Ved Underrettens Dom af 25 Juni 1880 blev Citanten tilpligtet at levere hver af de Indstævnte 10 Tdr. Byg eller betale hver af dem 150 Kr., medens Sagens Omkostninger ophævedes.

Denne Dom har Citanten ifølge Stævning af 7 Oktober 1880 indanket her for Retten, hvor han har gjentaget sine for

Underretten nedlagte Paastande saavel i Formaliteten som i Realiteten samt endvidere har paastaet sig Appellens Omkostninger tilkjendte, forsaavidt Sagen maatte blive paakjendt i Realiteten. De Indstævnte have principalt paastaet Underretsdommen stadfæstet, subsidiært med den Modifikation, at Citanten tilpligtes at opfylde Dommen, hvis han ikke inden en passende, af Retten fastsat Frist, opfylder Væddemalet, og mest subsidiært, at der ialtfald kun tillægges Citanten Frisfindelse for Tiden i Sagen som for tidligt anlagt, hvorhos de Indstævnte for alle Tilfælde have paastaet sig Sagens Omkostninger tilkjendte skadesløst eller med et passende Beløb.

Forelobig maa bemærkes, at Sagen for Indstævnte Proprietær Jørgensens Vedkommende maa anses forligt under Proceduren her for Retten, efter at denne Indstævnte har orkjudt, at han for sit Vedkommende betragter det indgaaede Væddemaal som tabt derved, at Citanten den 19 April f. A. har udført den i Væddemalet ommeldte Tærskning, hvorfor han har leveret Citanten de 10 Tdr. Byg, hvorum der var væddet. Sagen vil herefter for denne Indstævntes Vedkommende være at hæve. De øvrige 3 Indstævnte have derimod benægtet, at Citanten har udført den Handling, hvorpaa Væddemalet gaar ud, og have protesteret imod, at der under nærværende Sag tages Hensyn til Citantens Paastand om under Proceduren her for Retten at have opfyldt Væddemalet, og Sagen vil altsaa for disse 3 Indstævntes Vedkommende være at paadomme.

Med Hensyn til Formaliteten bemærkes, at Citantens Afvisningspaastand er støttet paa, at der skal foreligge en utilladelig Kumulation af Sagen, idet de Indstævnte i Virkeligheden i Henshold til Væddemalet gjøre hver sin selvstændige Fordring paa 10 Tdr. Byg gjældende og derfor ogsaa hver især burde anlægge selvstændigt Sogsmaal. Men heri findes der ikke at kunne gives Citanten Medhold, da de Indstævntes Fordringer, om de end kunde have været paatalte under særlige Sager af hver Enkelt, dog som hvilende paa en fælles Skyldgrund ogsaa maatte kunne forenes under eet Sogsmaal.

Hvad Sagens Realitet angaar, bemærkes forelobig, at medens den af Citanten for Underretten nedlagte Frisfindelspaastand alene kunde forstås som en Paastand om for Tiden at frindes for de Indstævntes Tiltale, maa hans Paastand her for Retten forstås som principaliter gaaende ud paa endelig Frisfindelse for de Indstævntes Tiltale — hvilken Paastand han støtter paa sit ovennævnte Anbringende om efter Sagens Indbringelse for Overretten at have udført Væddemalet — og kun subsidiært paa Frisfindelse for Tiden. Da den principale Paastand om endelig Frisfindelse imidlertid, som anført, ikke har været fremsat i 1ste Instans, vil den heller ikke her for Retten kunne tages under Paakjendelse, og det bliver saaledes alene at under-

søge, hvorvidt Citantens subsidimre Paastand om for Tiden at frifindes for de nævnte 3 Indstævntes Tiltale maatte kunne gives Medhold.

I saa Henseende bemærkes, at de Indstævnte ikke have bevist deres Paastand om, at det ved Indgaaelsen af Væddemaalet var Aftalen, at de 3 Tdr. Byg, som Citanten skulde tærskke, skulde være af hans Afgrøde af 1878, og at Citanten, efter at have udtærsket sin Bygafgrøde for det nævnte Aar, allerede af denne Grund skulde være afskaaren fra at opfylde Væddemaalet. Og forsaa vidt de Indstævnte have paastaaet, at Citanten, selv bortset derfra, maa have fortabt sin Adgang til at opfylde Væddemaalet og derfor maa finde sig i at betragtes, som om han ikke var istand til at opfylde det, da maa der vel gives de Indstævnte Medhold i, at den Omstændighed, at der ikke ved Væddemalets Indgaaelse blev aftalt nogen bestemt Frist, inden hvilken Opfyldelsen skulde finde Sted — hvilket er in confesso — ikke kan medføre, at det skulde være overladt Citanten frit at bestemme Tiden for Opfyldelsen og udsætte denne efter Fordogt-befindende, men at der kun kunde tilkomme Citanten en passende Frist i saa Henseende; men paa den anden Side skjønnes der ikke, efter hvad der er oplyst om Indholdet af den trufne Aftale, at haves tilstrækkelig Hjemmel til at statuere, at Citanten allerede ved Sagens Anlæg og navnlig ved Forligsklagens Udtagelse den 15 November 1879 skulde være afskaaren fra at opfylde Væddemaalet, og det allerede af den Grund, at de Indstævnte ikke have godtgjort, at de inden Sagens Anlæg have rettet nogen Opfordring til Citanten om inden en vis Tid at udføre Tærskningen. Som Følge heraf vil Citanten være for Tiden at frifinde for de oftnævnte 3 Indstævntes Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves. Under Sagen findes ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papir at have fundet Sted her for Retten.

Torsdagen den 28 Juni.

Nr. 159.

Advokat Nellemann
contra

Hans Peter Sørensen (Def. Hindenburg),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens §§ 186 eller 188.

Vends Herreds Extrarets Dom af 29de November 1882: Arrestanten Hans Peter Sørensen bor straffes med Tugt-

husarbejde paa Livstid, saa bør han og udrede alle af denne Aktion flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Schmidt og Defensor, Sagfører Brandt, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 Februar 1883: Arrestanten Hans Peter Sørensen bør honsættes til Tugthusarbejde i 10 Aar. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Tvermoes og Bøyer, betaler Arrestanten 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger, deriblandt en af det kongelige Sundhedskollegium afgiven Erklæring, i deres Helhed yderligere bestyrke det i Dommen antagne Resultat, vil denne være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden findes at burde forlænges til 12 Aar.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til tolv Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Nellemann og Hindenburg 100 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende, fra Vends Herreds Extraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Hans Peter Sørensen for Overtrædelse af Straffelovens § 186 eller § 188, og ere de med denne Sag forbundne Omstændigheder følgende: Om Morgenen den 24 Oktober f. A. blev den ugifte 53aarige Sara Henriette Wamberg funden dod i det hende tilhørende og af hende alene beboede Hus i Bubbøl By; Liget laa paa Gulvet indenfor Døren i den forreste Stue tilvenstre for den Gang, til hvilken Gadedøren fører ind, med Fodderne tæt ved Døren og Hovedet — omkring hvilket fandtes en Blodpøl — lidt ind under en ved Væggen staaende Dragkiste. Ved den befalede Undersøgelse af Liget fandtes der paa dets Hoved 3 betydelige Saar, der i det efter en foretagen

Obduktion af Liget afgivne visum roperum beskrives saaledes: Paa venstre Side af Panden findes et $1\frac{1}{2}$ Tomme langt, gabende Saar, der begynder opad i Midtlinien lige ved Haargrænsen og gaar nedad tilvenstre; Randene ere stærkt kontunderede, Benet i Bunden af Saaret føles dækket af Benhinden. Paa venstre Side af Baghovedet findes 2 Saar: længst bagtil nærmest Midtlinien et omtrent korsformigt Saar med det længste Ben opad fortil, naaende Midtlinien; den længste Diameter gaar ovenfra indad, nedad og udad ca. 3 Tommer; medens den tverløbende Del er ca. 2 Tommer; Saaret er gabende, Randene stærkt kontunderede, løsnede fra Underlaget, Bunden dækket af den stærkt imbiberede Benhinde. En god Tomme længere fortil paa Issen ovenover lidt bag ved venstre Øre findes et $1\frac{1}{2}$ Tomme langt Saar, skraatløbende bagfra fortil, ovenfra nedad med stærkt kontunderede Rande, gabende, og i Bunden ses den stærkt imbiberede Benhinde. Under Saaret i Panden fandtes Bløddelene stærkt imbiberede med Blod, medens den ydre Benskal ikke der viste nogen Beskadigelse; derimod fandtes, svarende til den nederste Ende af det bageste Saar, i Nakkebenet paa venstre Side en betydelig Fissur, der gik gennem hele Hjernes skallens Tykkelse og strakte sig gennem hele Nakkebenet buetformet indad mod Nakkehulen. Endelig var højre øvre Øjelaag stærkt opsvulmet og Huden rødlig dekoloreret, hvorhos der i Panden ovenfor højre Øje fandtes en fluktuerende Svulst og i højre Tindingeregion en uregelmæssig rundagtig, langagtig exkorieret rød Plot. Ifølge den af vedkommande Læger afgivne Erklæring maatte de ovenomhandlede Saar derhos antages at være bibragte Afdøde med et med en betydelig Kraft fort stumpet Redskab og at have fremkaldt hendes Død, i hvilken Henseende Distriktslægen i en særlig Erklæring har udtalt, at det ikke med Sikkerhed tør paastaas, at alle de paa Liget fundne Læsioner i Forening med Nødvendighed maatte medføre Doden, i ethvert Fald ikke saa hurtigt som i dette Tilfælde, og at Doden derfor her nærmest maa antages at være fremkaldt ved en som Følge af Slagene paa Hovedet fremkaldt Hjernerystelse eller paa Grund af en derved bevirket Blødning i Hjernes skallens Hulrum, der har udøvet et Tryk paa Hjernen og saaledes lammet denne. Mistanken for at have begaaet det her formentlig foreliggende Drab blev straks henledet paa Arrestanten, der samme Morgen havde opsagt sin Tjeneskø paa den nærliggende Bubbolgaard og forladt Egnen, og under den mod ham, efter at han var anholdt paa et Værtshus i Fredericia den 25 Oktober, indledede Undersøgelse har han ogsaa — efter først igjennem en Række af Forhør at have bønøgtet at have havt nogen Del i Jfr. Wamberts Død og derpaa den 4 November at have afgivet en mere forbeholden Tilstaaelse — i Forhøret den 6 November f. A. og efterfølgende Forhører den 7de, 11te og 13de s. M. afgivet nedenstaaende

Forklaring: Efter at han, der var endel beskjenket og vilde have mere Brændevin, om Aftenen den 23 Oktober f. A. imod sin Husbonds Forbud havde forladt Bubbelgaard og begivet sig til Bubbøl, traf han der en Bekjendt, med hvem han gik ind til en derboende Kone, hos hvem de drak noget Brændevin, som Arrestanten der havde staaende; derfra fulgtes de hen til et andet Sted i Byen, hvor de ogsaa fik Drikkevarer, og Arrestanten gik derpaa alene tilbage til den ovennævnte Kone, hos hvem han drak Kaffe og forblev indtil Kl. ca. 10. Da bemeldte Kone ikke havde villet føje ham i hans Begjæring om at tilstaa ham Samleje, faldt det ham, hvis Sandselighed nu var bleven vakt, ind, at han kunde prøve paa at faa den tilfredsstillet hos den i Nærheden boende Afdøde, med hvem han forøvrigt aldrig vil have talt, og hvem han forinden aldeles ikke vil have tænkt paa at besøge. Han gik derfor, da han saa, at der var Lys i Afdødes forreste Stue, og at Gadedøren stod aaben, ind i Gangen og aabnede, uden at banke paa, den ikke afsædede Dør til bemeldte Stue, hvor han traf Afdøde staaende midt paa Gulvet. Efter at være kommen ind i Stuen henvendte han til Afdøde en Ytring, om hun ikke kunde have Lyst til at være hans Kjæreste, men da hun derpaa svarede: „Gaa bort, dit fordrukne Svin“ og puffede til ham, kom, som han siger, det Onde op i ham, og han gav hende et Stød med sin Næve i Ansigtet, saa at hun tumlede om og faldt paa Gulvet, hvorefter han, der ikke vil have bemærket, at Afdøde i Faldet slog sig mod nogen Gjenstand eller paadrog sig noget Saar, med sin Stok bibragte hende nogle Slag i Hovedet. Efter Faldet hverken værgede Afdøde for sig eller „tog for sig“, ligesom hun heller ikke skreg højt, hvorimod hun klagede sig noget og sagde Noget, som han ikke vil kunne huske; hvad han derefter foretog sig, har han paastaet ikke rigtig at kunne erindre, men han har dog ikke villet benægte at have lagt Afdøde i den Stilling, hvori hun den følgende Morgen blev funden. Medens han, der ikke vil have bemærket, at Afdøde blodte stærkt af de hende tilføjede Saar, og ikke vil have faaet Blodspor, hverken paa sine Klæder eller sin Stok, med hvilken hun slog, vedblivende har paastaet, at hun, da han forlod Huset, ikke var død, eftersom hun endnu dengang klagode sig, ore hans Forklaringer derimod noget vaklende med Hensyn til, hvorvidt han ved sin Bortgang antog, at hendes Tilstand var livsfarlig. Han har derhos vedblivende paastaet, at han, der slet ikke havde tænkt paa, hvad han vilde gjøre, hvis Afdøde ikke vilde have med ham at bestille, og navnlig ikke paa i saa Fald at øve Vold mod hende, ikke gjorde sig nogen videre Tanke ved, hvad han efter Faldet foretog sig med Afdøde, idet han dog samtidig har indrommet, at Meningen med at slaa Afdøde i Hovedet, efter at hun var falden, ikke kan have været nogen anden, end at han vilde sætte hende ud af Stand til at anmelde

ham; men medens han i Forhøret den 6 November f. A. i Forbindelse hermed har erkjendt, at han altsaa i det Øjeblik maa have tænkt paa at stille Afdode ved Livet, har han under alle de senere Forhør bestemt fastholdt, at han aldeles ikke har tænkt herpaa. Ligesom denne af Arrestanten afgivne Forklaring, for saa vidt angaar de faktiske Omstændigheder, i det Hele maa siges at stemme med de iøvrigt under Sagen tilvejebragte Oplysninger, saaledes har Distriktslægen udtalt, at han anser det for fuldkommen sandsynligt, at Arrestantens under Sagen tilstede-komne Stok, der er en svær, 36 Tommer lang, $3\frac{1}{4}$ Tomme tyk, med Jerndupsko forsynet Egekjæp, fort af en kraftig Haand, har kunnet fremkalde de paa Liget forefundne Læsioner. Med Hensyn til Arrestantens Tilregnelighed under Gjerningens Ud-ovelse, da maa det vel antages, at han den paagjældende Aften har været noget boskjænket, men saavel efter hvad han selv har erkjendt, som ifølge de herom afgivne Forklaringer af de Personer, med hvem han den Aften var sammen, kan dette dog ikke antages at have været i nogen høj Grad. Under et efter Aktionens Anlæg den 25 November f. A. — i Anledning af en af Arrestanten til sin for Underretten beskikkede Defensor den foregaaende Dag gjort Meddelelse — optaget Forhør har Arrestanten imidlertid, efter allerede forinden at have gjort det overfor sin Sjælesorger, tilbagekaldt den ovenomhandlede af ham afgivne Tilstaaelse og paastaact, at han var uskyldig i Afdodes Død, idet han derhos har anbragt, at Tilstaaelsen er bleven ham aftvunget i Arresten af Politiassistent Bosso, men til denne af Intotsomhelst bestyrkede Tilbagekaldelse vil der i Medfør af D. L. 1. 15. 1. ikke kunne tages noget Hensyn. Idet den af Arrestanten afgivne Tilstaaelse saaledes i det Hele vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse, vil Arrestanten, der er født den 19 September 1833 og tidligere 4 Gange har været straffet for Tyveri, den første Gang tillige for Roveri, nemlig ifølge Højesterets Dom af 4 April 1853, ifølge Viborg Overrets Dom af 27 Februar 1860 og ifølge Fredericia Kjobstads Extrarets Dom af 24 Januar 1866 med Forbedringshusarbejde i 4, 3 og 5 Aar samt ifølge bemeldte Overrets Dom af 12 Juni 1871 med Tugthusarbejde i 2 Aar, nu være at anse efter Straffelovens § 188 med en Straf, der passende findes at kunne bestemmes til Tugthusarbejde i 10 Aar, og den indankede Dom, hvorved Arrestanten i Medfør af bemeldte Lovs § 186 er anset med lige Arbejde paa Livstid, vil saaledes for saa vidt være at forandre, medens den i Henseende til Aktionens Omkostninger vil være at stadfæste.

Nr. 210.

Advokat Klubien

contra

Lars Peter Jensen (Def. Levinsen),

der tiltales for Tyveri eller Hæleri, Fornærmelser mod Politiet samt Overtrædelse af Politilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 19 Mai 1883: Arrestanten Lars Peter Jensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i otte Maaneder samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Seidelin og Winther, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret: .

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Klubien og Levinsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Arrestanten Lars Peter Jensen er under nærværende mod ham for Tyveri eller Hæleri, Fornærmelser mod Politiet samt Overtrædelse af Politilhold anlagte Sag ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste overbevist at have overtraadt et ham den 25 Oktober f. A. til Kjøbenhavns Politiprotokol over mistænkelige Personer under sædvanlig Straffetrudsæl givet Tilhold, idet han fra den 3 Januar d. A., da det var blevet ham tilladt at foretage den ham paaagte ugentlige Melding til denne Protokol hver anden istedet for hver Mandag, og indtil hans Paagribelse den 19de næsteften, slet ikke har foretaget nogen Melding til nævnte Protokol, deriblandt ingen om en af ham i denne Mellemtid foretagen Forandring af Bopæl. Det er fremdeles ved hans egen Tilstaaelse i Forbindelse med de Forklaringer, der ere afgivne i Sagen af Politibotjentene Nr. 192 Kjær og Nr. 207 Nielsen bevist, at han paa Vejen til Stationen, hvorhen han ved sin foranførte Paa-

gribelse blev ført af disse Politibetjente, hvis Stillinger som saadanne vare ham bekendte, har udskjældt Politibetjent Kjær bl. A. for „Lommel“. Derimod har Arrestanten nægtet at have gjort sig skyldig i Tyveri eller Hæleri, i en af hvilke Forbrydelser han sigtes for at være skyldig med Hensyn til et Dameuhr med vedhængende Kjæde og Medaillon, hvilke Gjenstande tilhorte Christiane Caroline Gerhardine Henriette Lund, Smedesvend Molgaards Hustru, og ifølge herom den 19 Januar d. A. gjort Anmeldelse til Københavns Politi og senere i Retten afgivne Forklaringer vare stjaalne i den af hende og hendes Mand beboede Lejlighed i Ejendommen Nr. 18 paa Olufsvej den 18 Januar d. A. mellem Kl. 8 Formiddag og Kl. 4 Eftermiddag samt under Omstændigheder, der gjøre det antageligt, at Tyven ved Hjælp af falsk Nogle har skaffet sig Adgang til Lejligheden. Det er imidlertid, ved hvad der er vedgaaet af Arrestanten og iøvrigt oplyst, bevist, at Arrestanten den 18 Januar d. A. om Eftermiddagen i en Laaneforretning i Borgergade har pantsat — og saaledes været i Besiddelse af — et Dameuhr, der er bragt tilstede under Undersøgelsen i Sagen og af Molgaards Hustru erklæret at være det hende ved foranførte Lejlighed frastjaalne, ligesom hun og hendes Mand med Hensyn til samme have aflagt Tilhjemlingsed og bevist deres Ejendomsret, og da den af Arrestanten som Hjemmel for sin Besiddelse af dette Uhr afgivne Forklaring om, at han samme Eftermiddag, han pantsatte det, havde tilbyttet sig det af en Person, som han traf paa Vejen fra Damhussoen her til Staden, men om hvem han ikke kan meddele anden Oplysning, end at hun skal hedde Olsson, or ganske ubestyrket, saa foreligger der et efter D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Frdn. 8de September 1841 § 6 tilstrækkeligt Bevis til med Hensyn til bemeldte Uhr, der er vurderet til 18 Kr., at domme Arrestanten for uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster, dog kun som Hæler, idet Omstændighederne ikke aldeles vise hen til ham som den, der selv har stjaalet det. Arrestanten, der er født den 9 Juni 1858, er anset ved Rettens Domme af 14de November 1876 og 16de Oktober 1880 efter Straffelovens § 228 og § 229 Nr. 4, jfr. tildels § 37, samt efter § 229 Nr. 4, jfr. § 46 og § 238 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Led samt efter § 1 i Lov af 3die Marts 1860 med lige Straf. Han er derhos ved Dom afsagt i Rettens 2den Afdelig for offentlige Politisager den 13 Oktober 1879 anset efter § 3 i nævnte Lov af 1860 med Arbejde i Københavns Fattigvæsens Tvangsarbejdsanstalt i 18 Dage og ved Dom afsagt i Rettens 1ste Afdeling for offentlige Politisager den 22 September f. A. anset efter § 1 i samme Lov med saadant Tvangsarbejde i 30 Dage.

Han vil i Medfør af Foranførte nu være at anse efter Straffelovens § 238, jfr. § 241, 1ste Led, som for 3die Gang

senest overgaaede nedenfor citerede Dom først tog Ophold i Udlandet og derefter fra Begyndelsen af December f. A. indtil sin Anholdelse den 10 Januar d. A. her i Staden med en Afbrydelse paa ca. 1 Uge, under hvilken han foretog en Udfugt til Lolland, hvorfra han over Korsør vendte tilbage hertil — under sine Ophold paa samtlige disse Steder har gjort sig skyldig i en Række Bedragerier, af hvilke imidlertid kun de af ham her i Landet begaaede ere Gjenstand for Paatale under denne Sag, samt her i Staden tillige i Falsk. Den største Del af de ommeldte Bedragerier har Arrestanten udført paa ganske ensartet Maade, idet han henvendte sig til Folk, om hvem han vidste, at de havde Værelser at udleje, eller som han bevægede til at udleje Værelser, og i Almindelighed under falsk Navn indlogerede sig hos dem for en bestemt akkorderet Betaling, hvorpaa han efter en eller to Dages Forlob forlod Logiet, uden at betale hvad han skyldte, hvad heller ikke fra første Færd var hans Hensigt, samt uden at tilbagebetale de Pengelaan eller tilbagelevere de Gjenstande, som han i svigagtig Hensigt og under mange forskellige falske Foregivender forstod at skaffe sig tillaans hos sine Værter eller hos Medlogerende. Paa denne Maade har Arrestanten paa 9 forskellige Steder her i Staden, paa Lolland og i Korsør svigagtig skaffet sig Logis og tildels Kost, ialt ansat til en Værdi af ca. 20 Kroner og opnaaet Pengelaan til et Beløb af 74 Kroner samt svigagtig tilegnet sig et Uhr med Kjæde, en Pibe, Beklædnings- og lignende Gjenstande af Værdi ialt 24 Kr. 65 Øre, hvorhos han paa et tiende Sted her i Staden, hvor han ikke har bedraget for Kost og Logis, idet han paa Forlangende havde betalt forud herfor, af sin Vært har laant en til 75 Øre vurderet Spadserestok, som han derefter har tilegnet sig. Fremdeles har Arrestanten hos 3 forskellige næringsdrivende Borgere her i Staden taget Varer paa Kredit uden Hensigt at betale dem, nemlig hos Guldtrækker Frederik Bernhard Fischer 2 Alen Guldsnor af Værdi 2 Kr., hos Kaskjethandler Ludvig Marky en Kaskjot af Værdi 2 Kr. og hos Skomagermester Christian Gotlob Hoyer et Par Sko af Værdi 5 Kr., samt svigagtig tilegnet sig 2 Vinterfrakker og et Par Bonklæder, hvilke Gjenstande af Værdi tilsammen 50 Kr. han udelukkende i bedragerisk Ojemed havde lejet dels af Skrædermester Niels Nielsen dels af Marskandiser Otto Møller. Efter at det var lykkedes Arrestanten paa sin Udfugt til Lolland under falske Foregivender om sine personlige Forhold at blive antagen af Forvalter Kliim paa Nobbellegaard som Landvæsenslev, meddelte han efter et kort Ophold dersteds, at han vilde tage til Maribo for at hente et Par Stovler og et Gulduhr, der af ham havde været indleveret til Reparation, og laante til at bestride Omkostningerne herved i bedragerisk Ojemed 15 Kr. af Kliim. Denne medgav ham derhos 5 Kr. til at gjøre nogle Indkjøb for sig og Økonom Schwerdfeger i lignende

Ojemed 3 Kroner samt en paa 22 Kroner 50 Øre lydende Post-anvisning, som Arrestanten skulde hæve for ham. Arrestanten hævdede Pengene efter Anvisningen og tilegnede sig saavel disse som de øvrige ham betroede Midler. Endelig har Arrestanten under sin Rejse paa Lolland bedraget Tjenestekarl Niels Christian Vilhelmsen for et Par Støvler til Værdi 15 Kr., som han havde afkjøbt denne paa Kredit uden Hensigt at betale Kjøbesummen og erholdt udleveret til sig, med hvilke Støvler han forlod Øen, uden at betale Vilhelmsen noget for dem. I Falsk har Arrestanten gjort sig skyldig i følgende tvende Tilfælde: Da Arrestanten, der paatænkte at søge Tjeneste i England, ønskede at komme i Besiddelse af nogle anbefalinger, indrykkede han i Adresseavisen et Avertissement om, at en velanbefalet Kusk kunde faa Plads i nævnte Land. Efter dette Avertissement indleverede Tjenestekarl Søren Mogensen Billet og modtog derefter fra Arrestanten et af denne skrevet med det fingerede Navn A. Bang undertegnet Brev, hvori Mogensen underrettes om, at Brevskriveren ønsker at træde i Forbindelse med ham, og opfordres til at melde sig efter en nærmere opgiven Adresse. Mogensen efterkom denne Opfordring og overleverede Arrestanten 4 anbefalinger, som Arrestanten derefter tilvendte sig. Medens Arrestanten logerede hos Skibskok Cæsar Skou, anmodede han, for at give sig et vederhæftigt Udscende, denne om at bestille et Exemplar af Berlingske Tidende for Januar Kvartal og nedskrev i denne Anledning en med det fingerede Navn Carlsen undertegnet Rekvisition paa Bladet, hvilken han overleverede til Skou, som besørgede samme afleveret paa Aviskontoret, hvorfra der derefter i de følgende Dage blev sendt Numre af Bladet til Arrestantens i Rekvisitionen opgivne Adresse.

Arrestanten, der har opgivet at være 32 Aar gammel, hvilken Alder af Retten er skjønned at stemme med hans Udscende, er oftere forhen straffet, først tvende Gange under Navnet Alfred Christian Petersen, hvilket Navn han, der havde forskaffet sig en Andens Legitimationspapirer, havde foregivet at bære, nemlig ifølge Maribo Kjøbstads Extraretsdomme af 20de Juli 1874 og 7de Juni 1875 efter Straffelovens § 253 cfr. § 251 sammenholdt med § 37 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, og efter Straffelovens § 270 cfr. § 62 med lige Fængsel i 3 Gange 5 Dage, og derefter 4 Gange under sit virkelige Navn, uden at under disse Sager de ham tidligere under falsk Navn overgaaede Domme have været oplyste, nemlig ifølge denne Rets Domme af 5te Juni 1877, 29de Januar 1878 og 25de Februar 1879 og senest ifølge Højesteretsdom af 1ste Oktober 1880 henholdsvis efter Straffelovens §§ 228 og 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage efter § 230 1ste Led og §§ 251 og 253 jfr. tildels § 46 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, efter §§ 251, 253 og 270 og efter Lov 3die Marts 1860 § 1 med Forbedringshusarbejde i

18 Maaneder, samt efter § 231, 1ste Led, § 251 jfr. tildels § 46, § 253 og § 275 jfr. § 270 og efter Lov 3die Marts 1860 § 1 med Tugthusarbejde i 2 Aar. I Medfør af det Foranførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens §§ 251 og 253 samt efter § 275, jfr. §§ 268 og 270 efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 4 Aar, hvorhos han efter de derom nedlagte Paastande vil have at betale i Erstatning til Forvalter Kliim 20 Kr., til Økonom Schwerdfeger 25 Kr. 50 Øre og til Fabrikarbejder ved Sukkerfabrikken paa Lolland Christian Jørgensen, der er en af de af Arrestanten bedragne Logisværter, 4 Kr. samt endelig at tilsvare denne Aktions Omkostninger.

Nr. 220.

Advokat Hindenburg

contra

Karen Marie Hansen (Defensor Halkier)

der tiltales for Tyveri, Bedrageri, Løsgænger og Betleri.

Næstved Kjøbstads Extrarets Dom af 4 April 1883: Arrestantinden Karen Marie Hansen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 14 Maaneder, samt udrede alle af denne Sag flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Thomsen og Larsen, 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 Mai 1883: Arrestantinden Karen Marie Hansen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande, og bør Arrestantinden i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Maag og Tvermoes, betale 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret

betaler Tiltalte til Advokaterne Hindenburg og Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestantinden Karen Marie Hansen, der er født den 23 September 1844 og tidligere har været straffet, i Aarot 1859 for Tyveri i Medfør af Frdn. 11te April 1840 § 26 med Fængsel i 14 Dage, i 1865 i Medfør af samme Frdn. §§ 1 og 41 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, i 1866 i Medfør af Straffelovens § 251 med samme Art Fængsel i 4 Gange 5 Dage, i 1870 i Medfør af Straffelovens § 230, 1ste Led, med samme Straf samt derefter 9 Gange for Betleri og Løsgænger, senest ifølge Tybjerg Herreds Politiretsdom af 7de November f. A. for Betleri i Medfør af Lov 3die Marts 1860 § 3 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, tiltales under denne fra Næstved Kjobstads Extraret hertil indankede Sag for Tyveri, Bedrageri, Løsgænger og Betleri. Ved Arrestantindens med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse er det godtgjort, at hun, som var indlagt paa Herlufmagle Fattiggaard og hvem der under 4de Decem্বর f. A. inden Politiretten var mod sædvanlig Straffetruksel givet Tilhold om ikke uden vedkommende Sogneraads Samtykke at forlade bemeldte Fattiggaard, har Natten mellem den 8 og 9 Februar d. A. hommelig listet sig bort fra Fattiggaarden, hvorefter hun har strejft arbejdslos omkring paa Sjælland, ernærende sig til dels ved Betleri, indtil hun den 9 Marts d. A. i beruset Tilstand blev anholdt af Politiet i Karrebæksmine. Ved sin Bortgang fra Fattiggaarden medtog hun et til 50 Øre vurderet Uldtørklæde, som tilhørte et andet Fattiglem, der delte Kammer med hende, og som hun tilvendte sig af et i Kammeret staaende unflaaset Skrin, hvorefter hun paa sin Omstrejfen efter sin Forklaring har mistet det, uden at hun véd hvorledes. Paa samme Maade er det godtgjort, at Arrestantinden paa Gaarden „Marieloi“, hvor hun indfandt sig den 10 Februar, har ved falskelig at foregive, at hun var Datter af en ved Ringsted boende Vejmand og var bleven bortjaget fra sin Tjeneste paa en nærliggende Gaard uden at have faaet noget af sit Tøj med sig, formanet Gaardens Ejer, Proprietær Boy, til at laane sig 75 Øre, dennes Hustru til at laane sig en Kaabe og endelig deres Tjenestepige Albertine Andersen til at laane sig et uldent Tørklæde, hvilke Gjenstande det ikke var hendes Hensigt, da hun laante dem, at levere tilbage. De modtagne 75 Øre brugte hun til at kjøre for til Ringsted; Tørklædet, der maas antages at have haft en Værdi af 11 til 12 Kr., pantsatte eller solgte hun for 3 Kr. til en Markandiser i Sorø, hvorfra det er bragt tilveje og tilbageleveret

Ejerinden, og Kaaben, som hun brugte under sin Omstrejfen, fandtes hun ved sin Anholdelse endnu i Besiddelse af, hvorpaa den, som ved Udlaanet er antaget at have havt en Værdi af 12 à 15 Kr., medens den ved Tilbageleveringen kun er bleven vurderet til 5 à 6 Kr., er tilbagegivet Ejerinden. For det af Arrestantinden saaledes udviste Forhold vil hun nu være at anse efter Straffelovens §§ 228 og 251 samt Lov 3die Marts 1860 § 1 jfr. § 5 og findes Straffen at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, medens hun ved den indankede Dom af 4de f. M., der har henført hendes Forhold under Straffelovens §§ 228, 251 og 253 er anset med lige Arbejde i 14 Maaneder. Underretsdommen vil derfor med Hensyn til Straffen være at forandre, hvorimod den vil være at stadfæste forsaavidt angaar dens Forskrifter om Aktionens Omkostninger, som retteligen ere paalagte Arrestantinden. Hun vil derhos have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Maag og Tvermoes, 15 Kr. til hver.

Færdig fra Trykkeriet den 31 August 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 25-26.

Fredagen den 29 Juni.

Nr. 196.

Advokat Henrichsen

contra

Jens Chr. Andersen Dybdahl (Def. Hansen),

der tiltales for Kvaksalveri.

Viborg Landsoverrets Dom af 2 April 1883: Underrettsdommen bor ved Magt at stande. I Salar til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Mols og en Del af Sønder Herreds Extrarets Dom af 16 Februar 1883: Tiltalte Jens Christian Andersen Dybdahl bor hensættes i simpelt Fængsel i 4 Maaneder samt udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Saker til Aktor, Prokurator Møller, 12 Kr. og til Defensor, Sagfører Eykens 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Høiesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bor ved Magt at stande. I Salarium for Høiesteret betaler Tiltalte til Advokat Henrichsen og Høiesteretssagfører Hansen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Jens Christian Andersen Dybdahl, der er født i Aaret 1849, og som tidligere har været anset 5 Gange for Kvaksalveri, samt ifølge Højesteretsdom af 27 November f. A. med simpelt Fængsel i 4 Maaneder, tiltales under denne Sag paany for samme Forseelse. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han i forrige Aars Juni og Juli Maaneder, medens de to seneste mod ham for Kvaksalveri anlagte Sager stode under Appel henholdsvis for Højesteret og for Overretten, har flere Gange indfundet sig i Agri og Egens Sogne og taget Syge i Kur samt har modtaget Betaling, naar samme bødes ham; og da Tiltalte for dette Forhold rettelig er ved Underrettsdommen anset efter Frd. 5 Septbr. 1794 § 5, jfr. Lov 3 Marts 1854, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til simpelt Fængsel i 4 Maaneder, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, saaledes være at stadfæste.

Nr, 195.

Højesteretssagfører Bagger

contra

Jens Hansen (Def. Henrichsen),

der tiltales for Vold og Fornærmelser mod Politiet.

Kriminal- og Politirettens Dom af 15 April 1883: Tiltalte Jens Hansen bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salarer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Beyer og Niessen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Henrichsen 40 Kr. til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende mod Tiltalte Jens Hansen for Vold og Fornærmelser mod Politiet anlagte Sag er det ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det øvrige Oplyste, samt idet der efter D. L. 1—15—1 ikke vil kunne tages Hensyn til hans senere ved Intet bestyrkede Tilbagekaldelse af denne Tilstaaelse, bevist, at Tiltalte den 8 Januar d. A. har gjort sig skyldig i de nævnte Lovovertrædelser under følgende Omstændigheder. Tiltalte havde nævnte Dags Aften i Følge med en anden Person indfundet sig hos Hoker Niels Peter Jensen i Anledning af, at der var Tale om, at denne Sidste vilde afstaa sin Forretning. De havde under deres Ophold hos Jensen drukket en Del bajersk Ol og ved deres Bortgang nægtet at ville, som det forlangtes af Jensen, betale herfor. Jensen var da fulgt efter dem og havde, da han paa Gaden traf Politibetjentene Nr. 304 Rasmussen og Nr. 372 Andersen, forebragt disse Betjente det Passerede og anmodet dem om at notere de Paagældendes Navne og Bopæl. Nævnte Betjente havde som Følge heraf, ligeledes paa Gaden, henvendt sig til Tiltalte og den i Følge med ham værende Person og opfordret disse til at opgive deres Navne og Bopæle, hvilken Opfordring begge havde efterkommet. Medens nu Betjent Rasmussen var ifærd med at optegne det Fornødne i saa Henseende, gav Tiltalte sig til at udskjelde en tilstedeværende Person, der med Jensen var fulgt efter ham, samt vedblev hermed, uagtet han af Betjentene opfordredes til at forholde sig rolig. Da Tiltalte derhos brugte Udladelser, i hvilke han benævnedes Betjentene som Tjenestekarle eller med et lignende Udtryk, og han ved sin Adfærd foranledigede, at der samlede sig Folk paa Stedet, opfordrede Betjentene, der vare iforte Uniform, ham til at følge dem til Stationen samt greb ham, da han nægtede at ville følge dem derhen, for at føre ham til Stationen. Tiltalte gjorde imidlertid og vedblev paa Vejen derhen at gjøre Modstand herimod og brugte herunder Skjældsord, saasom „Lømler“ og Lignende mod Betjentene samt tilføjede en af dem, nemlig Andersen, med Haanden et Slag i Ansigtet. Ankommen til Stationen udviste han en modvillig og senere en støjende Adfærd, saa at han, efter først at være sat ind i Stationens Detentionslokale, maatte føres til Politivagtens Detentionslokale. Forinden Transporten derhen blev effektueret, brugte han Udladelser mod den paa Stationen vagthavende Overpolitibetjent Nr. 22 Lund, bl. A. om, at denne var „gal“, og at han — Tiltalte — var istand til at skille ham — Overbetjenten — af med de Klæder, han bar.

Forsaauidt Tiltalte har paaberaabt sig, at det var som Følge af, at Betjentene Rasmussen og Andersen toge for haardt paa ham, at han bibragte denne Sidste det for omtalte Slag, maaske Urigtigheden af dette Anbringende anses bevist ved de af disse Betjente samt af Politibetjent Nr. 241 Rasmussen afgivne Vidno-

forklaringer; men forøvrigt har Politibetjent Andersen ikke havt videre Møn af dette Slag, der, idet det tildels blev afpareret af ham, kun ramte ham paa Kinden. Tiltalte antages at have under det Passerede befundet sig i en af de forud nydte Drikkevarer noget paavirket, om end fuldstændig tilregnelig Tilstand. Tiltalte, der er født den 12 April 1840, er ikke funden forhen tiltalt eller straffet, men har tvende Gange været belagt med Varetægtsarrest under retslige Undersøgelser, der have været indledede mod ham i Anledning af Sigtelser for Bedrageri. Han vil for sit under ovenmeldte Omstændigheder udviste Forhold mod de tvende Politibetjente og Overpolitibetjent Lund være at anse efter Straffelovens §§ 100 og 101 efter Omstændighederne med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, hvorhos han vil have at betale Aktionens Omkostninger.

Nr. 33. Lærer Chr. Pedersen (Hansen efter Ordre)

contra

Kammerraad, Godsforvalter Kraglund (Ingen),

betræffende fornærmelige Udladelser.

Fuglse Herreds Politirets Dom af 12 April 1881: Indklagede, Kammerraad, Godsforvalter Kraglund af Lungholm, bøder til Statskassen 100 Kr. eller hensættes i Mangel af Betaling i simpelt Fængsel i 15 Dage, hvorhos den af ham om Klageren, Lærer Chr. Pedersen af Strandbyskolen, brugte Udladelse, at han har 2 Børn med et Fruentimmer i Kjøbenhavn, bliver at mortificere, saa at den ikke kommer Klageren til Skade paa gode Navn og Rygte. Sagens Omkostninger erstatter Indklagede Klageren med 25 Kr. Det Idømte at udredes inden 3 Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 September 1882: Hovedcitanten, Kammerraad, Godsforvalter Kraglund paa Lundholm, bør for Tiltale af Kontracitanten, Lærer Chr. Pedersen, tidligere af Strandbyskolen, nu af Norre Vedby, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Højesterets Dom.

Som i den indankede Dom antaget, er det ikke imod Indstævntes Benægtelse bevist, at den af Citanten paaklagede Udladelse, om hvilken der efter Sagens processuelle Stilling for Højesteret alene er Spørgsmaal, gik ud paa, at Citanten havde 2 Børn med et Fruentimmer i Kjøbenhavn, men ikkun, at Indstævnte har omtalt et desangaaende i Omløb værende Rygte. Idet det nu af Vidner, som Citanten selv havde ført, var forklaret, at Indstævntes Udtalelse var falden paa den sidstnævnte Maade, maatte Indstævnte — tilmed da han ved sit første Tilsvar for Politiretten havde givet sin Benægtelse af at have udtalt sig som af Citanten paastaet den Tilføje-ning, at han i hvert Fald ikke havde yttret sig som i Klagen angivet — være berettiget til at støtte sin Paastand om Fri- findelse paa, at den saaledes af Vidnerne omfoklarede Ud- talelse ikke kunde medføre noget Strafansvar for ham, og denne hans Indsigelse mod Søgsmålet kunde allerede som Følge heraf ikke, som af Citanten forment, betragtes som for sent fremsat. Da det nu er bevist, at et saadant Rygte som det ommeldte virkelig eksisterede, findes Indstævntes Omtale deraf, under særligt Hensyn til, at den foregik i et privat Hus i en snever Kreds af Bekjendte, uden at Noget iøvrigt tyder paa, at det var Indstævntes Hensigt at bidrage til Ryg- tets videre Udbredelse, i Dommen med Føje anset for ikke at være retstridig, hvorved endnu bemærkes, at Indstævnte ikke, da han omtalte Rygtet, kan antages at have været vidende om dets Usandhed. Det maa derfor have sit Forblivende ved den Indstævnte tillagte Frifindelse, ligesom Dommens Bostem- melse angaaende Processens Omkostninger bifaldes. Det Ci- tantens beskikkede Sagfører for Højesteret tilkommende Salær bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Ci- tanten 2 Kroner. Højesteretssagfører Hansen til- lægges i Salarium for Højesteret 120 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under Anbringende af, at Hovedcitanten, Kammerraad, Godsforvalter Kraglund paa Lungholm i et privat Hus i flere Mænds Pænhør i Januar eller Februar først i Februar Maaned 1879 havde yttret omtrent Følgende:

1. Skolelærer Pedersen er uheldig stillet ved at falde som Rigsdagsmand; thi hans Kone har modtaget Brev fra et Fruentimmer i Kjøbenhavn, hvor han er Fader til 2 Børn. Nu kan hun ikke leve, dersom ikke han snart kommer derind eller sender Hjælp.
2. Han har naturligvis givet sig ud for ugift, og senere har hun erfaret, at han er gift.
3. For Øjeblikket ligger Pedersen farlig syg; og det skal være Galdefeber; det er da ganske paalideligt,“

anlagde Kontracitanten, Lærer Pedersen, dengang af Strandby-skolen, nu af Norre-Vedby, inden Fuglse Herreds Politiret Sag imod Hovedcitanten, og under denne paastod han Hovedcitanten anset mod Straf efter Straffelovens §§ 215 og 217, jfr. § 62, i Anledning af de nævnte Udladelser, der formentlig, hvis de vare sande, vilde gjøre ham uværdig til almindelig borgerlig Agtelse og absolut ubrugelig til hans Gjerning som Lærer, hvorhos han paastod Yttringerne mortificerede og sig tilkjendt Sagens Omkostninger.

Ved den i Sagen under 12 April f. A. afsagte Dom blev det anset bevist, at Hovedcitanten havde udtalt, at Kontracitanten havde 2 Børn med et Fruentimmer i Kjøbenhavn, hvorimod det ikke blev anset godtgjort, at han havde brugt de øvrige paaklagede Udtalelser, og for at have brugt den førstnævnte Udtalelse blev Hovedcitanten — idet en af ham fremsat Indsigelse om, at han kun havde fremfort den omhandlede Yttring som et Rygte, han havde hørt, og at et saadant Rygte virkelig existerede, blev anset som for sent fremkommen til at kunne tages i Betragtning, — ved Dommen i Medfør af Straffelovens § 217 anset mod en Bøde til Statskassen af 100 Kr. eller subsidiært simpelt Fængsel i 15 Dage, hvorhos den paagjældende Yttring blev mortificeret og Hovedcitanten dømt til at erstatte Kontracitanten Sagens Omkostninger med 50 Kr.

Denne Dom har Hovedcitanten efter meddelt Oprejsningsbevilling af 19 Juli f. A. ifølge Stævning af 20 s. M. indanket her for Retten, hvor han i Overensstemmelse med hans for Underretten nedlagte Paastand har paastaet sig frifunden for Kontracitantens Tiltale med Tillæg af Underrettsagens Omkostninger: subsidiært har han paastaet den idømte Bøde nedsat; i alle Tilfælde har han paastaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger her for Retten. — Kontracitanten har derimod efter meddelt Oprejsningsbevilling af 15 Septbr. f. A. ifølge Kontraappelstævning af 16s. M. kontrapaaanket den afsagte Dom, som han har paa-

staaet stadfæstet, forsaavidt angaar den derved givne Mortifikation, men forundret saaledes, at Straffen skjærpes til en Bøde af 500 Kr. eller dog efter Rettens Skjøn, og at Sagens Omkostninger tilkjendes Kontracitanten med 150 Kr.; subsidiært har han paastaet Underrettsdommen i det Hele stadfæstet. Han har derhos i alle Tilfælde paastaet Hovedcitanton tilpligtet at betale ham begge Appellsøgsmaalenes Omkostninger skadesløst, og i yderste Fald har han paastaet Sagens Omkostninger baade for Politiretten og her for Retten ophavede.

Saaledes som Sagen foreligger her for Retten, er der kun Spørgsmaal om, hvorvidt Hovedcitanten kan straffes for at have udtalt, at Kontracitanten havde 2 Børn med et Fruentimmer i Kjøbenhavn. Ved Sagens første Foretagelse for Politirotten mødte Hovedcitanten ifølge Retsprotokollen personlig uden tillige at møde med nogen Sagfører, og han benægtede da Klagens Rigtighed i det Hele og specielt at have brugt nogen af de under Nr. 1, 2 og 3 i Klagen ommeldte Udtalelser; i hvert Fald benægtede han at have yttret sig, saaledes som der er anført, eller ved sine mulige Udtalelser om Klageren at have tilsigtet nogensomhelst Fornærmelse for denne.

Efterat der derpaa for Politiretten var ført flere Vidner af hvis Forklaringer det fremgik, at de af Kontracitanten paaklagede Udtalelser vare brugte af Hovedcitanten i en privat Munds Hus under en tilfældig Samtale med nogle derværende Bekjendte, og efterat Kontracitanten havde fremlagt Indlæg i Sagen, erklærede Hovedcitanten i det af ham derefter fremlagte Indlæg, at han under den omhandlede Samtale kun havde udtalt sig efter et for ham fremkommet og virkelig eksisterende Rygte. Forsaavidt nu Kontracitanten har protesteret imod, at der toges noget Hensyn til den af Hovedcitanten saaledes fremsatte Indsigelse, fordi denne skulde være for sent fremsat, navnlig da der den første Retsdag sammen med Hovedcitanten skal være modt en Fuldmægtig for en Sagfører, vil der ikke kunne gives Kontracitanten Medhold heri. Efter hvad der nemlig som ovenfor anført indeholdes i Retsprotokollen, mødte Hovedcitanton den første Retsdag personlig, og der mødte ikke nogen Sagførerfuldmægtig til Retsprotokollen; Hovedcitanten stod derfor den nævnte Dag under Vejledning af Dommeren, der, naar navnlig henses til selve Indholdet af den af Hovedcitanten den nævnte Dag afgivne Proceserklæring, havde en Opfordring til at foranledige Hovedcitanten til at udtale sig tydeligere og fuldstændigere om, hvad han ved den paagjældende Lejlighed havde udtalt.

Da det nu ikke er godtgjort at Hovedcitanten ved den omhandlede Lejlighed har udtalt, at Kontracitanten havde to Børn med et Fruentimmer i Kjøbenhavn, men dette kun kan anses udtalt af ham som et Rygte, og da Hovedcitanton derhos har godtgjort, at et saadant Rygte eksisterede, forinden han brugte

den nævnte Udtalelse, vil Hovedcitanten allerede paa Grund heraf være at frifinde for Kontracitantes Tiltale, uden at det bliver nødvendigt at undersøge Betydningen af, hvad Hovedcitanten iøvrigt til Støtte for sin Frifindelsespaustand har anført.

Sagens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Nr. 205.

Etatsraad Buntzen

contra

Alfred Michael Caspersen (Def. Bagger),

der tiltales for Ran.

Horsens Kjøbstads Extrarets Dom af 7 April 1883: Arrestanten Alfred Michael Caspersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvorhos han bør betale alle af denne Sag lovlig flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Kammerassessor, Prokurator Poulsen, 15 Kr. og til Defensor, Prokurator Bjerreguard 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 15 Mai 1883: Tiltalte Alfred Michael Caspersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Saa betaler han og i Erstatning til Tjenestekarl Morten Jensen 10 Kr. samt udreder Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor for Underretten 12 Kr., til Defensor sammesteds 10 Kr. samt til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, 15 Kr. til hvor. Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold findes efter samtlige med Gjærningen forbundne Omstændigheder at maatte henføres under Straffelovens § 243. Hans Straf vil være at bestemmes til Forbedringshusarbejde i

18 Maaneder. I Henseende til Erstatningen og Aktionens Omkostninger bliver Overrettsdommen at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Alfred Michael Caspersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i atten Maaneder. Iøvrigt bør Laudsoverrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Højesteretssagfører Bagger 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmissor hedder det; Under denne Sag tiltales Slogtersvend Alfred Michael Caspersen for Ran. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han, der den 25 Marts d. A. om Aftenen inellem Kl. 9 og 10 havde opholdt sig en Tid i et Værtshus paa Horsens Kjobstads Sønderbro — hvor der samtidig var flere andre Personer tilstede, deriblandt Tjenestekarl Morten Jensen af Hedensted Mark og Arbejdsmand Laurs Madsen — og ved sin Bortgang fra Værtshuset omtrent Kl. 10 var fulgt med Morten Jensen ud ad Sønderbro, medens Laurs Madsen ifølge et Vink af Tiltalte holdt sig et Stykke bagefter dem, har, i den Hensigt at faa fat i et Lommeuhr, som han under Opholdet i Værtshuset havde set Jensen i Besiddelse af, for at gjøre det i Penge, gjentagne Gange opfordret Jensen til at lade ham faa Uhret med Tilføjende, at saa kunde Jensen faa det tilbage igjen den følgende Dag, idet han derhos — efter sit Anbringende dog kun for at faa Jensen til at gaa noget hurtigere — stadig stodte og puffede til denne, samt at han, da Jensen ikke godvillig vilde give ham Uhret, har forsøgt at tage Uhret ud af Jensens Lomme, hvad dog blev forhindret ved, at Jensen holdt sin Haand paa Lommen, og derefter har overrykket Uhrsnoren og udtaget Uhret af Lommen og puttet det til sig. Tiltalte har i saa Henseende nærmere forklaret, at han gik med sin højre Arm under Jensens venstre Arm, og at Jensens Frakke stod ubøen, saaledes at han kunde komme til først med begge Hænder at rykke Uhrsnoren over og derefter med venstre Haand at tage Uhret ud af Lommen, men at Jensen iøvrigt, skjøndt han — formentlig af Frygt for at faa Prygl — Intet sagde, dog maa have bemærket, at Tiltalte tog Uhret, og dette har Jensen ogsaa bekræftet, idet han herom har udsagt, at Tiltaltes hele

Opførsel imod ham ved, medens de fulgtes ad, at støde og puffe til ham, forlange hans Uhr, samt faa lo efter det ved Uhrlommen, efter hans Opfattelse havde Karakteren af et Overfald imod ham, som han forment ikke i Øjeblikket med nogen Nytte at kunne modsætte sig, og som lod ham befrygte, at han kunde komme i yderligere Spektakler med Tiltalte, hvorfor han, da Tiltalte tog Uhret ud af hans Lomme, lod, som om han ikke mærkede det. Efterat Tiltalte havde tilegnet sig Jensens Uhr, forlod han denne, der derpaa begav sig videre ad sit Hjem til, men strax efter lod Tiltalte tilbage efter Jensen og gav denne med sin flade Haand et Slag i Nakken, hvorved Jensen faldt om, og nu kom ogsaa Laurs Madson til og sparkede Jensen gjentagne Gange i Hovedet, hvorpaa de forlode ham, der derefter gik tilbage til Byen og anmeldte det Passerede for Politiet. Ved sin Anholdelse den følgende Dag var Tiltalte endnu i Besiddelse af det omhandlede Uhr, der efterat være vurderet til 10 Kr. er udleveret til Jensen, som ved den paagældende Lejlighed fik sin Frakke itureven og sin Hat beskadiget, uden at han nøjere har kunnet gjøre Rede for, hvorledes dette er sket, og derfor har paastaet sig tilkjendt 10 Kr. i Erstatning hos Tiltalte, og denne, der har erkjendt at have foranlediget disse Beskadigelser, har erklæret Intet at have at erindre imod den nedlagte Erstatningspaastand. For paa den ovennævnte Maade at have tilegnet sig Morten Jensens Uhr, vil Tiltalte — der er født i Aaret 1859 og tidligere, efter 1 Gang at være straffet for Tyveri, forinden han fyldte sit 18de Aar, tvende Gange har været straffet for samme Forbrydelse, senest ifølge Horsens Kjøbstads Extrarets Dom af 26 Januar 1882 efter Straffelovens § 230, 1ste Led, med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage — i Medfør af Straffelovens § 237 være at anse efter samme Lovs § 231, 1ste Led, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar, hvorhos Tiltalte vil have at be- i Erstatning til Morten Jensen 10 Kr. samt at udrede Aktionens Omkostninger.

Nr. 204.

Højesteretssagfører Bagger
contra

Anders Hansen Andersen (Defensor Hansen),

der tiltales for Forsøg paa Voldtægt.

Kronborg vestre Birks Extrarets Dom af 27 Febr. 1883: Tiltalte Parcellist Anders Hansen Andersen af Slettelt bør

at hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, samt at udrede alle af Aktionen lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Løngkilde, 15 Kr. og Defensor, Prokurator Wodschow, 12 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Mai 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Tvermøes og Alberti, betaler Tiltalte Anders Hansen Andersen af Slettelt 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden findes at burde forlænges til 18 Maaneder.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til atten Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Bagger og Hansen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmissær hedder det: Under nærværende fra Kronborg vestre Birks Extraret hertil indankede Sag er Tiltalte Anders Hansen Andersen af Slettelt aktioneret for Forsøg paa Voldtægt, og er det ogsaa ved hans egen Tilståelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger tilstrækkelig godtgjort, at han heri har gjort sig skyldig under følgende nærmere Omstændigheder. Lørdagen den 9 December f. A. havde Tiltalte, der er beskikket som Brandsynsvidne for Slettelt By, tilligemed det andet Brandsynsvidne, Parcellist Hans Hansen af samme By, ledsaget Brandfogden Niels Jørgensen paa Brandsyn fra Kl. 1 Eftermiddag, indtil Mørket faldt paa, hvorefter han og det andet Brandvidne først fulgte Brandfogden til dennes Hjem og derefter sammen gik ad Slettelt til. Paa Vejen mødte de da en Pige, som viste sig at være den hos Jørgen Larsens

Enke i Meilinge tjenende 16aarige Ellen Kirstine Christensen og da kort efter Hans Hansen var drejet af fra Landevejen for at begive sig til sit Hjem, vendte Tiltalte om og gik efter Pigen, efter hans Anbringende i den Tro, at det muligen var hans Kones Søster, som samme Aften ventedes hjem til sin der i Nærheden boende Moder. Da han havde indhentet Pigen, saa han, at han havde taget fejl, men han fulgte imidlertid et Stykke med Pigen, og det faldt ham 'da ind, at han mulig kunde skaffe sig legemlig Omgang med hende, hvorfor han talte til hende i den Retning og samtidig hermed tog hende om Livet og Halsen. Pigen tilbageviste hans Opfordring og bad ham at lade hende være fri, men Tiltalte besluttede da at tage hende med Magt, og han kastede hende derfor pludselig omkuld paa Vejen, løftede derpaa hendes Klæder op og lagde sig ovenpaa hende. I denne Stilling stredes han nogen Tid med Pigen, der skreg og gjorde al den Modstand, hun formaaede, medens Tiltalte holdt hende for Munden med den ene Haand og med den anden holdt Pigens ene Arm mod Jorden, hvorhos han, der førte en Stok med sig, efter Pigens Forklaring, hvis Rigtighed Tiltalte ikke har turdet modsige, truede med at slaa hende ihjel, hvis hun ikke vilde tie stille, hvilken Trusel han dog har paastaet, at det aldrig kunde være faldet ham ind at bringe til Udførelse. Pigens Ruab hidkaldte dog Husmand Jørgen Christensen, og da denne var ilet til Stedet, rejste Tiltalte sig og løb, efterat have vexlet nogle Ord med Jørgen Christensen, der bebrejdede ham hans Adfærd, bort i Retningen ad Græsted til. Pigen, om hvem det er oplyst, at hun er en uberygtet og sædelig Pige, har ved den hende overgaaede Vold ingen Skade lidt og formener, at Tiltalte end ikke er kommen saa vidt, at han har berørt hendes blottede Legeme, hvad Tiltalte dog tror at have gjort, og Begge ere enige i, at Tiltalte i ethvert Fald ikke naaede at faa sine Benklæder nedknappede eller paa anden Maade kom videre i Udførelsen af sit Forsæt. Det maa vel antages, at Tiltalte den pangjældende Aften har været under Paavirkning af nydte Drikkevarer, men efter samtlige Sagens Oplysninger, og navnlig hans udførlige og med Pigens Udsagn i alt Væsentligt stemmende Forklaring om, hvorledes det i det Hele er tilgaaet ved Overfaldet paa Pigen, kan det ikke antages, at Tiltalte har været i saadan Grad beruset, at det kunde tillægges Indfyldelse paa hans Tilregnelighed.

Efter det Anførte findes Tiltalte, der er født den 15 Juni 1857, og som ikke ses tidligere at være tiltalt eller straffet, rettelig ved den indankede Dom af 27 Februar d. A. at være for sit ovenomhandlede Forhold anset efter Straffelovens § 168, cfr. § 46, og da ogsaa den valgte Straf af Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, efter Omstændighederne findes passende, vil be-

meldte Dom, hvis Bestemmelser om Sagens Omkostninger ligledes billiges, i det Hele være at stadfæste.

Mandagen den 30 Juli.

Nr. 228.

Advokat Nellemann

contra

Christian Jensen (Def. Henrichsen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 9 Juni 1883: Arrestanten Christian Jensen bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Kalko og Steinthal 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Nellemann og Henrichsen 30 Kroner til hver.

Da Arrestanten Christian Jensen, der er født den 10 Oktober 1875 og ved Rettens Dom af 12 Juni 1875 anset efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage under nærværende mod ham for Tyveri anlagte Sag ved egen Tilstandelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have den 30 April d. A. medens han var tilstede paa et Værelse i et Logishus, paa hvilket Arbejdsmand Jens Olsen i beskjenket

Tilstand var ifærd med at klæde sig af for at gaa tilsengs eller allerede var gaaet tilsengs, frastjaalet Olsen en til 3 Kr. vurderet Frakke, der laa fremme paa Værelset, vil han være at anse efter Straffelovens § 230, 1ste Led, efter Omstændighederne med Frængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, hvorhos han vil have at betale Sagens Omkostninger.

Nr. 223.

Advokat Nellemann

contra

Christian Sørensen Holm (Defensor Hansen),

der tiltales for Bedrageri.

Hammerum Herreds Extrarets Dom af 28 Mai 1883: Tiltalte Arrestanten Christen eller Christian Sørensen Holm bør hensættes til Tugthusarbejde i 2 Aar samt betale alle med hans Arrest og denne Sag lovlige forbundne Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Valeur 14 Kr. og til Defensor, Prokurator Brask 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 28 Mai 1881: Underrotdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Nellemann og Højesteretssagfører Hansen 40 Kroner til hver.

I den indlankede Doms Præmisser hedder det: Christian Sørensen Holm — der er født i Aaret 1814, og som tidligere, foruden et Par Gange at være straffet i Hertugdømmet Slesvig for Bedrageri, gjentagne Gange har været straffet her i Landet, nemlig ifølge Norvang-Torrild Herreders Ertrarets Dom af 16 Juni 1845 for Bedrageri efter Frd. 11 April 1840 § 41, samt for Løsgængeri med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage, ifølge Højesteretsdom af 10 November 1846 for Forsøg paa Tyveri og Røveri efter samme Forordnings §§ 12 og 34 jfr. § 80, med Fæstningsarbejde i 8 Aar, hvilken Straf tildels udstodes i Straffeanstalten paa Christianshavn, hvorfra han, efter sin Forklaring paa Grund af gjentagne Undvigelsler, først løslodes den 8 April 1864, ifølge Skodborg-Vandfuld Herreders Politiretsdom af 12 December 1868 for Løsgængeri og Betleri med Fængsel paa Vand og Brød i 8 Dage, ifølge Norvang-Torrild Herreders Extraretsdom af 4 Marts 1870 for Bedrageri efter Straffelovens §§ 251 og 253 med samme Art Fængsel i 2 Gange 5 Dage, ifølge Gjording-Malt Herreders Extraretsdom af 21 Januar 1871 for Bedrageri og Løsgængeri efter Straffelovens § 251 og Lov 3 Marts 1860 med samme Art af Fængsel i 5 Gange 5 Dage, ifølge Overrettens Dom af 20 Juli 1874 for Bedrageri efter Straffelovens § 251, tildels sammenholdt med § 46, samt efter §§ 253 og 257 med Tugthusarbejde i 2 Aar, ifølge Højesteretsdom af 24 Januar 1877 for Bedrageri efter Straffelovens §§ 251 og 257 med Tugthusarbejde i 3 Aar og ifølge Hjelmslev-Gjern Herreders Extraretsdom af 7 Juni 1880 for Bedrageri efter samme Lovs § 253, jfr. § 251 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar — tiltales under denne Sag paany for Bedrageri.

Den 24 Oktober f. A. lod Gaardejer Christen Pedersen af Volsgaard til Politiet i Hammerum Herred anmelde, at en Person, der navngav sig Christen Damgaard fra Junnerup Sogn ved Varde og foregav at ville kjøbe en Gaard til et Par unge Folk, som skulde giftes, og ejede 20,000 Kr., den 22 s. M. var kommen med Toget Vest fra og havde overnattet hos ham, og at denne Person den følgende Dag havde laant af ham en Overfrakke, som han lovede at tilbagegive samme Dags Aften, men derefter var udebleven, og samtidig lod Enken Kirstine Poulsen af Volsgaard anmelde, at den ommeldte Person under sit Ophold hos Chr. Pedersen havde af hende laant 4 Kr., som han ligeledes havde undladt at tilbagebetale. Den paagjældende Person blev derpaa efterlyst i Politiefterretninger, og da det af Chr. Pedersen opgivne Signalement passede paa Tiltalte, der i Midten af Januar Maaned d. A. var bleven indlagt paa Fattiggarden i Aarhus og tagen under Kur sammesteds for en Kontusion af den ene Arm samt for delirium tremens, blev han, efterat være bleven helbredet, den 2 Februar d. A. afleveret til Hammerum

Herreds Kontor. Under den derefter imod Tiltalte indledede Undersøgelse, har ovennævnte Chr. Pedersen i Tiltalte gjenkjendt den Person, om hvem han havde ladet gjøre Anmeldelse, hvorhos han nærmere har forklaret, at Tiltalte, med hvem han samtalede endel om det af denne opgivne Ærinde, var grumme sliuk at tale med og gjorde et rigtig paalideligt Indtryk, samt at han laante sin ovennævnte Overfrakke, der havde en Værdi af omtrent 20 Kr., fordi Tiltalte, der omtalte at ville gjøre en Tur til Herning og vende tilbage til Herning samme Dags Aften, beklagede sig over, at han havde glemt sin Overfrakke i Borris, ligesom Tiltalte ogsaa er gjenkjendt af Enken Kirstine Poulsen, der nærmere har forklaret, at han først spurgte hende, om hun kunde bytte en Hundredekroneseddel, og da hun bekræftede dette med Tilføjende, at hun nodig vilde af med saamange Smaapenge, yttrede, at det kun var 4 Kr., som han den Dag havde Brug for, og at hun da tilbød ham dette Beløb, som han skulde tilbagebetale, naar han om Aftenen kom tilbage fra Herning. Endvidere er Tiltalte gjenkjendt af Husmand Søren Jensen Høimark af Lem Sogn som en Person, der efter Høimarks beedigede Forklaring kom til hans Bolig engang midt i Oktober f. A. som det maa antages den 14 ds. — og spurgte om en Gaard, der var tilfals, men gik igjen, da Høimark ikke var hjemme, og vendte tilbage den følgende Dag, efterat have overnattet i den Gaard, som han havde forhort sig om; han bad nu Høimark først om at vexle en Femhundrede-Kroneseddel, og da Høimark erklærede sig ude af Stand hertil, om at laane ham nogle Kroner, som han lovede at ville tilbagebetale den følgende Dag paa et nærmere angivet Sted, hvorefter Høimark laante ham 5 Kr., som ikke senere ere tilbagebetalte, og endelig har Gaardmand Mads Aarup Andersen af Velling edelig forklaret, at en Person, som han gjenkjender i Tiltalte, en Dag i den sidste Halvdel af Oktober Maaned f. A. kom til ham under det Foregivende at ville handle om Stude og forhøre sig om Kjobet af en Gaard til et Par ungo Folk, og at Tiltalte ved denne Lejlighed, idet han foregav, at hans Overfrakke laa paa Lem Station, forlangte og fik tillians en Mads Aarup Andersen tilhørende Frakke af Værdi 20 Kr., som han lovede at sende tilbage fra Lem Station, hvad han dog ikke har gjort. Tiltalte — der nogen Tid efterat han i Juni Maaned f. A. havde udstaaet den ham senest idømte Straf af Forbedringshusarbejde i 2 Aar, havde efter sin Forklaring faaet Ophold paa en Fattiggaard i Ribe-Egnen, hvor han er hjemmehørende, men atter forladt Fattiggaarden i Oktober Maaned næstefter og derpaa en Tid strejft om paa forskjellige Steder i Jylland, indtil han i Slutningen af s. M. tog Tjeneste som Røgter paa en Gaard i Vinding — har forklaret, at det, efter det Anfald af delirium, hvorfor han, som meldt, laa under Kur paa Aarhus Fattiggaard i Januar Maaned d. A., er ham

umuligt at faa ret Samling paa Noget, og han har saaledes navnlig naegtet at kunne gjøre Rede for, hvor han paa sine Vandringer har været, og hvad han har foretaget sig; men han har iovrigt udsagt, at han ikke betvivler Rigtigheden af de af de ovennævnte Deponenter afgivne Forklaringer, idet han, der, medens han i den sidste Halvdel af Oktober strejfedes om paa Landet, gik i en stadig Rus, altid, naar han befinder sig i denne Tilstand, giver den store Mand, praler og opdigter Historier for at vække Indtrykket af at være en velstaaende Mand. Han har imidlertid vedgaaet, at han godt kan huske, at han ved Volsgaard har faaet et Frakke tilhans, og at han af en Kone i Omegnen af Herning har laant 4 Kr., som han selvfølgelig ikke havde til Hensigt at betale tilbage, men kun havde laant for at faa Penge til at leve for, ligesom han ogsaa har erkjendt, at han nok kan huske, at han 2 Gange har laant en Frakke og pantsat den ene af Frakkerne til en Mand ved Navn Jens Meldgaard, der boede ved en større Færdselsvej, der dog ikke var en Chausse, ligesom han erindrer under sin heromhandlede Omstrejfen at have kaldt sig Christen Daingard, og han har, efterat være foreholdt de af Søren Jensen Høimark og Mads Aarup Andersen afgivne Forklaringer, erklæret, at det ogsaa svæver for ham, at noget saadant, som af dem omforklæret, er passeret. I Forbindelse med sit ovennævnte Anbringende om, at han under sin Omstrejfen i Oktober Maaned f. A. gik i en stadig Rus, har Tiltalte nu vel tillige villet gjøre gjældende, at han i hele det ommeldte Tidsrum skulde have befundet sig i en utilregnelig Tilstand, uden at dog de Folk, med hvilke han var kommen i Berøring, havde kunnet mærke saadant, idet han i de Perioder, hvori hans Tilbøjelighed til at drikke faar Overhaand, kan, naar han blot sørger for strax om Morgenen at faa drukket endel Brændevin, gaa omkring og være aldeles beruset, uden at det giver sig tilkjende i hans Opførelse, saa at Folk tror, at han er ædru; men til disse Anbringender vil der efter Sagens Omstændigheder i det Hele ikke kunne tages noget Hensyn, ligesom der ej heller findes Føje til efter en af Tiltalte i et Indlæg til Overretten fremsat Begjæring at indhente Sundhedskollegiets Erklæring angaaende dette Punkt. Ligesom det nemlig i og for sig er aldeles usandsynligt og uden Støtte i Sagens øvrige Oplysninger, at Tiltalte ved de paagjældende Lejligheder skulde have været i nogen videre høj Grad beruset, end sig aldeles utilregnelig, uden at nogen af de Folk, han i den Tid er kommen i Berøring med, skulde have kunnet mærke det, eller at han som Følge af den først henimod et kvart Aar senere udbrudte Drankergulskab skulde have tabt Erindringen udelukkende med Hensyn til, hvad han har foretaget sig i den sidste Halvdel af Oktober Maaned f. A., medens hans Forklaringer under Sagen saavel som det ovennævnte til Overretten stiledes Indlæg og to andre sammesteds

fremlagte Skrivelser fra Tiltalte vise, at han er godt istand til at erindre og gjøre Rede for, hvad der er tilstødt ham baade for og efter den Tid, saaledes fremgaar det af Akterne i flere af de tidligere imod ham for Bedrageri anlagte Sager, navnlig den sidste, at han ogsaa tidligere har søgt ved lignende Anbringender at undgaa Strafansvar, men at de i den Anledning tilvejebragte Oplysninger ikke blot ikke have bestyrket Rigtigheden af hans Anbringender, men endog bestemt tydet paa, at de vare usande, og navnlig gaar en under den sidstnævnte Sag fremlagt Erklæring fra Distriktslægen blandt Andet ud paa, at Lægen aldrig i de 2 $\frac{1}{2}$ Maaned. hvori han havde kjendt og ugentlig talt med Tiltalte, havde hos denne opdaget noget Tegn til abnorm Sindstilstand, hvorimod han havde faaet Indtrykket af, at Tiltalte var en snu Hykler og Simulant, og derfor ikke kunde finde nogensomhelst Anledning til at tillægge hans Forklaring om, at han paa Grund af chronisk Alkoholisme ikke var i Besiddelse af sjælssunde Personers Tilregnelighed, nogen Betydning. Den ovenfor ommeldte Frakke, som Tiltalte havde laant af Mads Aarup Andersen, og som han efter Sagens Oplysninger kort Tid efter pantsatte for 2 Kr. til Husmand Jens Meldgaard Jensen af Eistrup, er bragt tilstede under Sagen og udleveret Ejeren, der har frafaldet Krav paa videre Erstatning under Sagen, ligesom ogsaa Chr. Pedersen, hvis Frakke ikke har kunnet skaffes tilveje, Kirstine Poulsen og Søren Jensen Hoiemark har frafaldet Erstatningskrav.

Efter hvad der saaledes foreligger, maa der anses tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis for, at Tiltalte har gjort sig skyldig i de ovennævnte Bedragerier, og han vil derfor være at anse efter Straffelovens §§ 253 og 251 med en Straf, der ved Underrettsdommen findes passende bestemt til Tugthusarbejde i 2 Aar. Bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, vil derfor være at stadfæste.

Nr. 209.

Advokat Hindenburg

contra

Peder Nielsen (Defensor Buntzen),

der tiltales for Tyveri eller uljemet Besiddelse af stjalne Koster.

Aalborg Kjøbstads Extrarets Dom af 21 Marts 1883: Arrestanten Peter Nielsen bør straffes med Tugthus-

arbejde i 5 Aar og udrede alle af denne Sag lovlig flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Hasselbalch 25 Kr. og til Defensor, Prokurator Larsen 20 Kr. samt til de subsidiære Defensorer, Sagfører Johnsen i Thisted og Prokurator Poulsen i Holstebro 4 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 7 Mai 1883: Arrestanten Peter Nielsen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes at han udreder Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, 24 Kr. til hver. Det Idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Da Tiltaltes i den indankede Dom anførte Forklaring om at have havt Osbahrs Illustrus Samtykke til at afhænde den i Dommen omhandlede Frakke efter de foreliggende Oplysninger ikke vil kunne forkastes, maa det have sit Forblivende ved den ham tillagte Frifindelse, dog, som ved Dommen bestemt, med Forpligtelse til at udrede Aktionens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Hindenburg og Etatsraad Buntzen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Arrestanten Peder Nielsen, der er født i Aaret 1835 og ofte tidligere har været straffet, deriblandt ifølge Højesteretsdom af 21 November 1866 som for 4de Gang begaaet Hæleri efter Straffelovens § 238, cfr. Straffelovens § 241 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar og derefter 3 Gange for Tyveri, tidtels i Forbindelse med Betleri, senest ifølge Overrettens Dom af 3 Juni 1878 efter Straffelovens § 232 cfr. §§ 241 og 238 med Tugthusarbejde i 4 Aar, — tiltales under denne Sag for Tyveri eller uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster, og efter den Maade, hvorpaa Sagen

efter den passerede Indstævning foreligger Overretten til Paakjendelse, bliver der her for Retten alene Spørgsmaal om Arrestantens Forhold med Hensyn til en Vadmels Frakke af Værdi 10 Kr., der er bragt tilstede under Sagen, og om hvilken Stenhugger Osbahr i Aalborg edelig har forklaret, at den er ham tilhørende og frakommen ham mod hans Vidende og Villie.

Efter Sagens Oplysninger blev der den 4 November f. A. om Eftermiddagen af fornævnte Stenhugger Osbahrs Hustru Christine Laugesen til Politiet i Aalborg gjort Anmeldelse om, at der samme Eftermiddag var frastjålet hendes Mand, der var fraværende fra Byen en blå Vadmels Frakke, idet hun henedede Mistanken for dette Tyveri paa Arrestanten, der, efter hvad hun har forklaret under Sagen, den nævnte Eftermiddag havde været hos hende i hendes Hjem, hvor han var bleven ene tilbage, imedens hun, efter først paa hans Begjæring at have hentet ham en Flaske Ol, var gaaet paa Torvet, men hvorfra han var bortgaaet ved hendes Hjemkomst, ved hvilken Lejlighed hun savnede Frakken, der havde henligget i en uafsluset Skuffe i hendes Kommode. Ved den af Politiet anstillede Eftersøgning blev der hos Arbejdsmand Johannes Hansen i Øster-Sundby fundet en Frakke, med Hensyn til hvilken Hansen edelig har forklaret, at han den paaagjældende Lørdag Eftermiddag har afkjøbt Arrestanten den for 8 Kr., samt at Arrestanten, der efter hans Forklaring henvendte sig til ham paa Gaden i Aalborg og bød ham Frakken tilkjøbs for 14 Kr., ved denne Lejlighed udgav sig for en Snelker Rasmussen og foregav at have faaet Frakken af en Mand, der skyldte ham nogle Penge, som hun ikke kunde betale, med Tilladelse til at sælge den, og ligesom Rigtigheden af denne Forklaring er edelig bekræftet af Arbejdsmand Peter Hansen, der ved den omtalte Lejlighed var i Følge med Johannes Hansen, og som særlig har forklaret, at den hos Sidstnævnte forefundne Frakke, saavidt hun kan se, er den samme, som Johannes Hansen afkjøbte Arrestanten, saaledes har Arbejdsmand Jens Peter Christensen i et Forhør den 18 December f. A. forklaret, at han en Lørdag for nogen Tid tilbage var Vidne til, at Arrestanten paa Gaden i Aalborg for 8 Kr. solgte Johannes Hansen en blå Frakke, for hvilken han først havde forlangt 12 Kr., uden at han dog med Bestemthed har kunnet gjenkjende den hos Johannes Hansen forefundne Frakke som den, denne havde afkjøbt Arrestanten, og endvidere er det af Arbejdsmand Vestergaards Hustru, Marie Magdalene Nielsen, edelig forklaret, at hun den tidnævnte Eftermiddag, medens hun opholdt sig hos en Familie i samme Hus, hvor Osbahr bor, saa Arrestanten gaa bort fra Osbahrs Hus med den tilstedebragte Frakke, hvilken hun derhos med Bestemthed har gjenkjendt som Osbahrs Ejendom. Arrestanten — der den omvæltte Dags Eftermiddag, forinden Anmeldelsen fra Osbahrs Hustru indløb,

var bleven anholdt som sigtet for et andet Tyveri — har erkjendt, at han samme Eftermiddag har været i Osbahrs Hjem: men ligesom han, der ved denno Lejlighed vil have været noget beruset, ikke vil kunne erindre, om han forlod dette, forinden Osbahrs Hustru var vendt tilbage fra Torvet, hvorhen hun, som af hendo forklaret, var ganet efter først at have hentet ham noget Øl, saaledes har han vedholdende nægtet at have stjaalet den ommeldte Frakke, og efter først at have nægtet at have været i Besiddelse af den tilstedebragte Frakke eller den paagjældende Dag overhovedst at have været i Besiddelse af andre Frakker end den, han ved sin Anholdelse var ifort, og derefter at have forklaret, at han ikke kunde huske, om han ved sin Bortgang fra Osbahrs Lejlighed modtog dennes Frakke, men at han, hvis han havde taget den med, har gjort det som Folge af, at Osbahrs Hustru ved denne eller ialfald en tidligere Lejlighed havde anmodet ham om at sælge eller pantsætte den for hende, samt at det, hvis han den Dag har solgt en Frakke, hvad han dog ikke vil kunne erindre, ligesom han ikke vil kunne erindre tidligere at have set Arbejds mændene Johannes Hansen eller Peter Hansen — i ethvert Tilfælde ikke er den tilstedebragte, har han senere afgivet en Forklaring, der gaar ud paa, at han ikke vil modsige, at han har været i Besiddelse af den tilstedebragte Frakke, og at denne kan være den, han paa Opfordring af Osbahrs Hustru har taget med sig fra hendes Hjem, for at disponere over den paa tidligere omforklarede Maade, men at det dog forekommer ham, der paa Grund af sin berusede Tilstand ikke vil have set saa noje paa den Frakke, han medtog, at denne var af tykt Klæde eller Dyffel. Osbahrs Hustru har, efterat være foreholdt Arrestantens ovenanførte Forklaring, benægtet, at den tilstedebragte Frakke — om hvilken hun, efter at have taget den i Øjesyn, har udsagt, at det jo maa være den hendes Mand tilhørende — er bleven leveret Arrestanten til Salg eller Pantsættelse, eller at der nogensinde er blevet vexlet et Ord mellem hende og Arrestanten om Frakken, og særlig at Arrestanten, som af ham angivet, et Par Dage for den 4 November f. A. har været inde hos hende, og at hun da har villet have ham til at sælge eller pantsætte Frakken, hvorimod hun har erklæret, at Arrestanten har taget Frakken ganske imod hendes Vidende og Villie, og denne Forklaring har hun bekræftet med Ed. Ved de ovenanførte Vidneforklaringer i Forbindelse med Arrestantens egen foranførte Forklaring maa det nu vel anses godtgjort, at han den nævnte Dag har været i Besiddelse af og solgt en Frakke, der navnlig efter samtlige foreliggende Omstændigheder maa antages at være den under Sagen tilstedebragte; men Betingelserne for det i 6—17—10 og 11 og Forordningen af 8 September 1841 § 6 hjemlede indirekte Bevis kunne dog ikke anses at være tilstede, idet der ikke er tilvejebragt fuldt Bevis for Osbahrs Ejen-

domsret til den tilstedebragte Frakke, ligesom der ikke heller kan tillægges den af ham aflagte Tillhjenlingsed nogen væsentlig Betydning under Sagen, eftersom den ham frakomne Frakke efter Oplysningerne i Sagen ikke har været i hans umiddelbare Besiddelse paa den Tid, da den skulde være bortstjaalen, og hvad angaar den af Osbahrs Hustru aflagte Ed paa, at Arrestanten har taget Frakken mod hendes Vidende og Villie, findes der ej heller, efter hvad der er oplyst om hendes Personlighed og Forhold til Arrestanten, at kunne lægges afgjørende Vægt paa dette Vidnesbyrd, i hvilken Henseende bemærkes, at det er oplyst, at hun har været arresteret som mistænkt for Anstiftelse af Ildebrand og efter sin egen Forklaring ligeledes har været arresteret som mistænkt for Tyveri, hvorhos hun er forfalden til Drik og navnlig efter et Vidnes Forklaring paa den Dag, Tyveriet skal være bogaet, var beruset som sædvanlig, ligesom hun selv har erkjendt, at hun tidligere uden sin Mands Vidende har pantsat den her omhandlede Frakke og saa Dage, før den blev bortstjaalen, atter har villet pantsætte den, samt at hun, der tidligere har laant Penge af Arrestanten, den 4 November f. A. under Arrestantens Ophold i hendes Hjem igjen bad ham om at laane sig Penge, hvorefter hun fik 1 Kr. af ham, og at hun den følgende Dags Morgen forlod sit Hjem — efter hvad der maas antages — uden sin Mands Vidende og uden senere at vende tilbage dertil.

Idet det efter det Nysauforte findes betænkeligt at forkaste Arrestantens Forklaring om, at han, forsaavidt han har solgt Osbahrs Frakke, har gjort det efter Aftale og Samtykke af Osbahrs Hustru, kan der ikke heller anses tilvejebragt et efter Lovgivningen tilstrækkeligt almindeligt Indiciebevis mod Arrestanten, og han vil som Følge heraf være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag, efter Omstændighederne dog imod Forpligtelse til at udrede Aktionens Omkostninger.

Tirsdagen den 31 Juli.

Nr. 80. Sognepræst for Stenløse og Vexø Menighed Jøssen
(Buntzeu efter Ordre)

contra

Gaardejer Hans Eriksens Enke Birthe Kirstine f. Pedersen
(Ingen).

betr. Spørgsm. om Kaldets Ret til Rekognition af en Annexguard.

Kjøbenhavns Amts nordre Birkethings Rets
Dom af 22 December 1880: Indstævnte Gaardejer Hans Erik-

sens Enke Birthe Kirstine, født Pedersen, af Angerup bor for Tiltale af Citanten, Sognepræst til Stenløse og Vexø Menigheder Jessen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Prokurator K. E. Jørgensen tillægges i Salær 30 Kr., der udredes af det Offentlige.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 Februar 1882: Underrettsdommen bor ved Magt at stande, dog at det Prokurator K. E. Jørgensen tillagte Salær bestemmes til 50 Kr. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. Der tillægges Prokurator Engberg 50 Kr. i Salær og 20 Øre i Godtgjørelse for havte Udlæg hos det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste. Det Citantens befalede Sagfører for Højesteret tilkommende Salær bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Citanten 2 Kroner. Etatsraad Buntzen tillægges i Salarium for Højesteret 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Skrivelse til Stiftsovrigheden over Sjællands Stift af 8 November 1856 meddelte Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Anledning af et Andragende fra den daværende Fæstersko af den Stenløse Vexø Sognekald tilhørende Annexgaard Matr. Nr. 1 i Vexø By og Sogn, Approbation paa, at bemeldte Guard overdrages hende til Arvefæste paa de i en allerhøjeste Resolution af 8 Februar 1848 opstillede, i Skrivelsen nærmere angivne Betingelser, i hvilke det blandt Andet, efter at det i Post 2 er fastsat, at der af Gaarden foruden Tienvederlaget skal svares en aarlig Afgift til Kaldet af 25 Tdr. Rug, 25 Tdr. Byg og 25 Tdr. Havre, at betale med Penge efter hvert Aars Kapitelstaxt, yderligere i Post 3 hedder, at „Arvefæsteren svarer alle Skatter og offentlige Afgifter af Ejendommen, saavel som en Rekognition lig 1 Aars Afgift ved hver Forandring af Besidder. Efterat

samme Ministerium i Anledning af et senere Andragende fra Fræstersken under 16 Februar 1857 havde samtykket i, at hendes Ret til at erholde Skjode paa Gaarden maatte under de Vilkaar, der vare fastsatte i den ovennævnte kongelige Resolution, gaa over til hendes Svigeren, Gaardmand Rasmus Pedersen af Vexo, „saaledes, at der“, som det hedder i Ministeriets Skrivelse, „uanset Gaardens umiddelbare Overgang til ham, orlægges til Sognekalder den Rekognition, der ifølge Salgskonditionerne tilkommer samme ved hver Forandring af Fræster“, udstedte den daværende Sognepræst til Stenløse og Vexo Menigheder Bang under 10 Marts 1857 under Paaberaelse af den nysnævnte Kgl. Resolution og de tvende ovennævnte Skrivelser af 8 November 1856 og 16 Februar 1857 — hvilke Skrivelser in extenso findes indførte i Skjodets Intimation — Arvefæsteskjode med Ret til at sælge og pantsætte til fornævnte Rasmus Pedersen. I dette Skjode, som blev thinglæst den 19de s. M., og som under Post 1—8 angiver de nærmere Vilkaar for Overdragelsen, hedder det under Post 5: „Hvergang Gaarden ved Dødsfald, Salg eller i andre Tilfælde bliver overladt eller afhændet til en ny Ejer, skal der ved enhver saadan Forandring til Sognepræsten for Stenløse og Vexo Menighed betales en Rekognition lig den i 1ste Post onmeldte Afgift for 1 Aar, nemlig 25 Tdr. Rug, 25 Tdr. Byg og 25 Tdr. Havre, der skulle betales med Penge efter den ved Forfaldstiden sidst satte Kapiteltaxt for Sjællands Stift, og maa intet Skjode eller Skiftobrev, hvorved denne Ejendom eller Dele af samme afhændes eller udlægges for Gjæld eller i Arv, ei heller nogen Eksekutionsforretning thingløses eller protokolleres, førend samme af Sognepræsten for Stenløse og Vexo Menigheder har faaet Paategning om, at Rekognitionen af Gaarden rigtigten or betalt.“

Da Rasmus Pedersen senere var afgaaet ved Døden og hans Bo var blevet udleveret hans Arvinger til privat Skifte og Deling, blev den ommeldte Ejendom med Besætning og Inventarium tilligemed den Boet tilhørende Del af Løjelto So paa Boets Vegne stillet til Auktion, og var det blandt Andet i Auktionskonditionerne § 3 fastsat, at Ejendommen tiltraadtes strax af Kjøberen og fra Hammerslaget stod for hans Regning og Risiko i alle Tilfælde, dog at Boet forbeholdt sig at beholde sit Losoro staaende paa Gaarden i 14 Dage efter Hammerslaget og der at fna*) Husholdning for de fornødne Folk samt i det nævnte Tidsrum at holde Auktion paa Gaarden over de løse Ejendele, hvorhos det i Konditionerne § 7 var bestemt, at enhver Bydende var pligtig til for skadesløs Opfyldelse af sit Bud og af Konditionerne i det Hele at stille fornøden Sikkerhed, naar det for eller efter Hammerslaget paaforredes, samt at Boet, naar saadan Sikkerhed ej paa Anfordring stilledes, kunde forkaste Budet og snavel da, som i Tilfælde af mislig Betaling af Kjøbe-

*) Fejlskrift for •fore•.

summen til Forfaldstid lade Ejendommen bortsælge ved en eneste Auktion for Paagjældendes Regning, uden at dog det mulige Overskud tilkom ham. Ved den den 14 Maj 1878 afholdte 5te Auktion blev Indstævnte Gaardejer Hans Eriksens Enke Birtho Kirstine født Pedersen af Aagerup, nu i Kjøbenhavn, der var en af Arvingerne, Højstbydende, uden at der dog blev givet Hammerslag, idet Indstævnte erklærede, at hun endnu ikke ønskede Budet bekræftet ved Hammerslag, men forbeholdt sig nærmere at erklære, om hun ønskede Hammerslag eller vilde begjære sig som Arving Ejendommen udlagt, mod hvilhet Forbehold Boets Repræsentanter, idet de antog Budet, erklærede intet at have at erindre, saalidt som der fordredes Sikkerhedsstillelse.

Allerede under 19 s. M. blev der mellem Indstævnte og Landmand Bartholdy afsluttet en foreløbig Overenskomst, hvorved hun forpligtede sig til at overdrage ham den Ret, hun som Højstbydende havde erhvervet til Ejendommen, saaledes at han, som det hedder, indtraadte i alle hendes Rettigheder og Forpligtelser som Højstbydende . . ., ganske som om han selv var bleven Højstbydende ved Auktionen — dog med nogle Modifikationer i Hensende til Sikkerheden for den Del af Kjøbsummen, der efter Auktionskonditionerne skulde blive indestaaende i Ejendommen, i hvilke Modifikationer de øvrige Arvinger paa en samme Dag i Boet afholdt Skiftesamling indvilligede, og i Overensstemmelse med denne Overenskomst blev der den 25de s. M. mellem Indstævnte og Bartholdy oprettet Transportkjøbekontrakt, hvorved Indstævnte forpligtede sig til at overdrage til ham den af hende erhvervede Ret til at erholde Skjøde paa Ejendommen, der fra bemeldte Dag stod for hans Regning og Risiko, hvorhos han kunde tiltræde den, naar fornøden Sikkerhed for Opfyldelsen af de af ham overtagne Forpligtelser var stillet.

Efter hvad der fremgaar af Proceduren, havde Indstævnte fra R. Pedersens Død i Forening med en af Medarvingerne været paa Gaarden paa Boets Vegne og bostyret Husholdningen og Bedriften, og denne Husholdning fortsattes overensstemmende med den ovenfor anførte Bestemmelse i Auktionskonditionerne, indtil der den 25 Mæi 1878 var blevet afholdt Auktion over Boets Løsore, da Husholdningen hævdedes, hvorpaa Bartholdy samme Dag, uden at der var foretaget nogen Overleveringsforretning til Indstævnte eller til ham, som derhos først berigtigede den forlangte Sikkerhed nogle Dage efter, tiltraadte Besiddelsen af Ejendommen, paa hvilken der den 19 Juli 1879 af Rasmus Pedersens Bo blev meddelt ham Udlægsskjøde, efterat han havde opfyldt de vedtagne Overdragelsesvilkår.

I Anledning af det stedfundne Salg til Indstævnte og den paafølgende Overdragelse af hendes Ret til Ejendommen til Bartholdy, gjorde Citanten, den nuværende Sognopræst til Stenløse

og Vexo Menigheder under Frederiksborg Amt Carl Andreas Laurits Jessen, Paastand paa at erholde den i Arvfaesteskjødet af 10 Marts 1857 betingede Rekognition erlagt 2 Gange. Da Indstævnte, der ved den ovenfor ommeldte Kontrakt med Bartholdy havde overtaget at afholde samtlige Omkostninger ved Handelen og de Afgifter, der blive at udrede i Anledning af samme, derunder Rekognitionen til Sognekaldet, imidlertid vægrede sig ved at betale mere end én Rekognition, nemlig i Anledning af Ejendommens Overgang til Bartholdy, modtog Citanten under 6 Juli 1879 denne Rekognition efter Kapitelstaxten for 1877 med 833 Kr. 50 Øre, men dog kun med Forbehold af Sognekaldets Ret til en lige saa stor Rekognition i Anledning af Salget til Indstævnte saavel som til Renter af begge Rekognitioner fra Salgsdatoerne.

I Henhold til et ham af Stiftsovrigheden i saa Henseende givet Paalæg og efter dertil meddelt Bevilling til fri Proces, anlagde Citanten derefter nærværende Sag ved Kjøbenhavns Amts nordre Birk som 1ste Instants til Betaling af Rekognition i Anledning af Indstævntes Kjob af Gaarden den 14 Mai 1878 med et Beløb af 833 Kr. 50 Øre og Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den nævnte Dag, indtil Betaling skete, og endvidere af Renter af den den 6 Juli 1879 indbetalte Rekognition 5 pCt. p. a. fra den 28 Mai 1878 til 6 Juli 1879 med 45 Kr. 57 Øre samt af Sagens Omkostninger skadesløst.

Ved Kjøbenhavns Amts nordre Birkethings Dom af 22 December 1880 blev Indstævnte imidlertid frifunden for Citantens Tiltale og Sagens Omkostninger ophævede, og blev der tillagt Citantens befalede Sagfører, Prokurator K. E. Jørgensen, et Salær af 30 Kr. af det Offentlige.

Denne Dom er derefter af Citanten ved Stævning af 11 Juni f. A. indanket her for Rotten, hvor der ligeledes er meddelt ham Bevilling til fri Proces, og har han ved sin her beskikkede Sagfører, Prokurator Engberg, paastaet Dommen forandret overensstemmende med hans Paastand for Underretten og Indstævnte paalagt at udrede Sagens Omkostninger for Overretten skadesløst, derunder Salær til Prokurator Engberg, hvilket denne under alle Omstændigheder har paastaet sig tillagt.

Indstævnte procederer derimod til Underrettsdommens Stadfæstelse med Tilkjendelse af Appellens Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb.

Til Stotte for sin Paastand om, at der vil være at udrede Rekognition med Renter i Anledning af Indstævntes Kjob af den omtalte Gaard, har Citanten navnlig anbragt, at den afgjørende Bestemmelse angaaende Forpligtelsen til at udrede Rekognition formentlig indeholdes ikke i den ovenommeldte Post 5 i Skjødet af 10 Marts 1857, som den daværende Beneficiarius vilkaarligt eller af Uagtsomhed har formuleret saaledes, at Forpligtelsen er

bleven gjort afhængig af Ejerskifte, men derimod i den ovenfor nævnte Kgl. Resolution af 8 Februar 1848, hvis Vilkaar for Ejendommens Afhændelse ere optagne i den i nysnævnte Skjøde indførte ligeledes ovenfor nævnte Skrivelse af 8 November 1856, i Henhold til hvilken dette er udstedt, og hvorefter Rekognitionen skal svares ved hver Forandring af Besiddor, idet Citanten med den Bemærkning, at der herved kun kan være sigtet til borgerlig Besiddor, har fremhævet, at Indstævnte formentlig i alt Fald var bleven borgerlig Besiddor af Ejendommen, da hun den 14 Maj 1878 blev Højtbydende ved den afholdte Auktion, eftersom Boets Besiddelse af Ejendommen fra den nævnte Dag maatte betragtes som stedfunden paa hendes Vegne. Citanten har iøvrigt i Forbindelse hermed gjort gjældende, at Indstævnte endog maatte anses for Ejer i ethvert Fald overfor den Rekognitionsberettigede, fra Auktionsdagen eller dog senest fra den 19 Mai 1878, da Medarvingerne sanktionerede det paa Auktionen Passerede.

Efter Alt, hvad der under Sagen er oplyst, kan det imidlertid ikke antages, at Indstævnte den 14 Mai 1878 eller senere er indtraadt i nogen Ejendomsraadighed over den omhandlede Gaard eller overhovedet har overtaget Besiddelsen af samme eller — omend kun for en kort Tid — har kunnet betragtes som Arvefæster af den; men Gaardens Besiddelse maa meget mere antages at være bleven hos Boet, indtil den blev tiltraadt af Bartholdy, og Indstævnte vil som Følge heraf ikke kunne tilpligtes at udrede den paastaaede Rekognition med Renter, uden at det bliver fornødent at undersøge, hvorvidt det, som af Indstævnte gjort gjældende, maatte anses som en Betingelse for Rekognitionsforpligtelsens Indtræden, at der var foregaaet et egentligt Ejerskifte, og at den formelle Berigtigelse af Adkomsten i saa Henseende havde fundet Sted.

Hvad dernæst angaar Citantens Paastand om at tilkjendes Renter af den den 6 Juli 1879 betalte Rekognition med 45 Kr. 57 Øre, da findes der, som af Indstævnte gjort gjældende, ej heller at have nogen Hjemmel til at tilkjende Citanten dette Rentebeløb hos Indstævnte.

Idet Indstævnte saaledes i det Hele vil være at frifinde, findes Underrettsdommen efter Indstævntes Paastand at burde stadfæstes, dog at det Salær, der er tillagt Prokurator K. E. Jørgensen — hvis Sagforelse ligesom Sagens Behandling i 1ste Instants, forsaavidt den har været beneficeret, har været lovlig — efter Omstændighederne findes at burde fastsættes til 50 Kr.

Sagens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve. Der vil være at pålægge Prokurator Engberg, hvis Sagforelse har været lovlig, 50 Kr. i Salær hos det Offentlige samt 20 Øre i udlagt Porto, hvorimod hans Paa-

stand om Godtgjorelse af 4 Kr. 30 Øre for Erhvervølsen af tvende Domsudskrifter ikke kan tages til Følge.

Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Rotten.

Nr. 212.

Advokat Halkier

contra

**Carl Mathiesen Nielsen ogsaa kaldet Lund, Jens Olsen
og Hans Peter Andersen (Def. Buntzen),**

der tiltales for Tyveri.

Ramso-Thune Herreders Extrarets Dom af 11 April 1883: Arrestanterne Carl Mathiesen Nielsen, ogsaa kaldet Lund, Jens Olsen og Hans Peter Andersen bor straffes med Forbedringshusarbejde, den Forstnævnte i 1 Aar og de 2de Sidstnævnte hver især i 8 Maaneder. Saa bor og Arrestanten Carl Mathiesen Nielsen, ogsaa kaldet Lund, i Erstatning til Tjenestepige i Korporalskroen Anna Pettersson erlægge 6 Kr. 50 Øre samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Hude og Jacobsen, henholdsvis 30 og 15 Kr., dog at Arrestanterne Jens Olsen og Hans Peter Andersen in solidum med ham En for Begge og Begge for En tilsvare en Trediedel af bemeldte Omkostninger. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 Mai 1883: Underrettsdommen bor ved Magt at stande. Der tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Lassen og P. A. Petersen, i Salær hver 20 Kr., som udredes af Arrestanterne Carl Mathiesen Nielsen, ogsaa kaldet Lund, Jens Olsen og Hans Peter Andersen paa samme Maade som Aktionens øvrige Omkostninger. Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Advokat Halkier og Etatsraad Buntzen tillægges i Salarium for Højesteret hver 40 Kroner, der udredes af de Tiltalte paa den med Hensyn til Aktionens øvrige Omkostninger fastsatte Maade.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ramso-Thune Herreders Extraret hertil indankede Sag, hvorunder Arrestanterne 1) Carl Mathiesen Nielsen, ogsaa kaldet Lund, 2) Jens Olsen og 3) Hans Peter Andersen tiltales for Tyveri, er det ved Arrestanternes egne af det iøvrigt Oplyste bestyrkede Tilstaelser godtgjort, at de have gjort sig skyldige i følgende Tyverier: Forstnævnte Arrestant, der har begaaet samtlige af ham forøvede Tyverier, medens han var i Tjeneste hos Kroforpagter Nikolai Nielsen i Korporalskroen, har Natten mellem den 20 og 21 August 1880 frastjaalet sin Medtjener Carl Koppen, efterat denne i beruset Tilstand var bleven brugt ind i det fælles Karlekammer og hjulpet i Seng, et Uhr med Lidse og Nogle af Værdi 16 Kr. 10 Øre, som Arrestanten tog ud af Lommen paa Bestjaalnes Vest, der henlaa paa dennes Kiste, samt endvidere i Vinteren 1880—81 i 2 forskellige Gange ialt 5 Kr., som han udtog af Bestjaalnes Portemonnaie i Lommen paa hans Benklæder, der laa paa hans Kiste i ommeldte Kammer, og i Sommeren 1882 et Par Strømper, et Par Manchetter og en Barbærkniv, tilsammen af Værdi 2 Kr., der ligeledes beroede i ommeldte Kammer. I Tiden mellem Jul 1880 og Fastelavn 1881 har han i 2 forskellige Gange frastjaalet sin Medtjener Hans Jensen ialt 20 Kr.. idet han hver Gang udtog en Tikroneseddel af Bestjaalnes Tegnebog, der laa i dennes aflaaede i bemeldte Kammer henstaaende Kiste, til hvilken han skaffede sig Adgang med Nøglen til samme, der hang paa et Som bag paa den. Den 1 November s. A. har han, medens han hjalp forhenværende Politibetjent Dooses Hustru Martha Marie Lund, der flyttede til Kjøge, med Flytningen, tilvendt sig en til 85 Øre vurderet Flaske med Rom, der da var aflæst og

stod ved Porten til den Ejendom, hvori hun flyttede ind. Ved Juletid f. A. har han frastjålet Anna Pettersson, der tjente sammen med ham, en Tikronesæddel, som han tog ud af hendes aflnasede Kiste, der henstod i hendes aflnasede Kummer. Den 11 Januar d. A. har han, efterat have fulgt Garversvend Julius Carl Christian Taaning over paa dennes Værelse, efterat denne var gaaet iseng, af de i dennes Buxelommer beroende løse Penge stjalet 4 Kr. 50 Ore. I Vinteren 1881—82 har han fra sin ovennævnte Husbond i flere forskellige Gange fra Hønsereder i Udhusene stjalet ialt 15 Æg, tilsammen af Værdi 60 Ore, hvilke, efterat være henbragte til en Trediemand, bleve kogte og fortærede der. Bestjialne har begjært offentlig Tiltale. Endelig har bemeldte Arrestant og Arrestanterne Jens Olsen og Hans Peter Andersen, der tjente sammen med ham, i 5 forskellige Gange, dels i December f. A., dels mellem Jul og Fastelavn sidstleden, efter en i Samraad fattet Beslutning til fælles Fordel frastjålet nysnævnte deres Husbond af en i dennes aflnasede Mælkestue, hvortil der kun er Adgang fra Haven, hønstandende Tonde ialt ca. 40 Stykker Sild til en Værdi af 8 Ore Stykket. Til bemeldte Mælkestue skaffede bemeldte Arrestant sig hver Gang Adgang ved med Vold at opbryde Døren, hvorved han benyttede en stor Lommekniv med et Blad, hvis yderste Del var afbrækket, idet han stak del tilbageværende Stykke af Bladet, der var stærkt og tykt, ind imellem Døren og Karmen og samtidig stemmede sin ene Skulder mod Døren, hvorpaa han, ved at trække Kniven til sig, fik Døren saa meget tvunget til Side, at Laaseriglen, der gik $\frac{1}{4}$ Tomme ind i Karmen, slap denne. Arrestanten Olsen var de 2 Gange og Arrestanton Andersen de 3 andre Gange med førstnævnte Arrestant inde i Mælkestuen, hvor de hver Gang tog ca. 8 Stykker Sild, og den af Arrestanten Nielsens Medarrestanter, der ikke var med ham, holdt Vagt. Efterat Tyveriet var udført, skubbede Arrestanten Nielsen hver Gang Riglen tilbage med Fingrene og slog Døren i. Arrestanten Nielsen, der er født den 23de Juli 1864, er ikke funden forhen straffet. Arrestanterne Olsen og Andersen, der ere fødte henholdsvis den 12 Februar 1837 og den 3 Oktober 1862, ere ansete Førstnævnte ved Vallo Birks Extrarøts Dom af 15 Oktober 1868 for bedrægeligt Forhold med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, og Sidstnævnte ved Ramsø-Thune Herreders Politirets Dom af 20 Marts f. A. for Løsgænger og Betleri med 18 Dages Tvangsarbejde. For det af Arrestanterne udviste Forhold findes de ved den indankede Dom af 11 April f. A. rettelig at være ansete Førstnævnte efter Straffelovens §§ 228 og 235, jfr. tildels § 37 og efter Sammes § 229 Nr. 4, 1ste Led, og de to Sidstnævnte efter dens § 229 Nr. 4, 1ste Led, jfr. § 54, og da ogsaa den i Underrettsdommen fastsatte Straf af Forbed-

ringshusarbejde for Førstnævntes Vedkommende i 1 Aar og for de to Sidstnævntes i 8 Maaneder hver, efter Omstændighederne findes passende, og Dommens Bestemmelser om Erstatning til Anna Pettersson af 6 Kr. 50 Ore og om Aktionens Omkostninger, hvilke ere paaagte Arrestanten Nielsen, dog at Arrestanterne Olsen og Andersen in solidum med ham En for Begge og Begge for En tilsvare $\frac{1}{n}$ af bemeldte Omkostninger, ligeledes billiges, vil bemeldte Dom være at stadfæste.

Nr. 218.

Etatsraad Buntzen

contra

Mathias Andersen (Def. Klubien),

der tiltales for Tyveri.

Veile Kjøbstads Extrarets Dom af 8 Mai 1883: Arrestant Mathias Andersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 9 Maaneder samt udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Seidelin, og til Defensor, Prokurator Borch, 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 28 Mai 1883: Arrestanten Mathias Andersen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. Saa udreder Arrestanten og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underretsdommen tilkjendte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Fasting og Kancelliraad Møller, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, ved hvilke intet Væsentligt findes at erindre,

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Klubien 30 Kroner til hver.

I den indlankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Arrestanten Mathias Andersen for Tyveri, og er det ved hans egen Tilståelse og Sagens øvrige Oplysninger tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i efternævnte Tyverier. Noget før Jul f. A. tilvendte Arrestanten sig fra Vejle Trælsthands Oplagsplads, hvor han var inde for at købe 3 Brædder, et Brædt, som efter hans Opgivende havde en Værdi af ca. 50 Ore, og som han har forbrugt. En Aften i Februar d. A. medtog han fra Skoven hvor han fældede Træ for Tommermester Dueholm, 2 Stykker klovet Brænde, efter hans Opgivende af Værdi 30 Ore, hvilke Stykker, der, efter hvad han har erkjendt, vare for store, til at han kunde anse sig berettiget til at tilegne sig dem uden Ejeren, fornævnte Dueholms, Sæntykke, han senere anvendte til Brændsel. Den 8 April d. A. om Aftenen noget før Kl. 10 tilegnede Arrestanten sig fra Veile Trælsthands Oplagsplads, der overalt, hvor den ikke støder op til den til samme hørende Bygning, er indhegnet med et 2 Alen 2 Tommer højt Stakit, og til hvilken Adgangen er gennem Bygningens mod Voile Kjøbstads Havnevej vendende Port, 7 Stykker Brædder, tilsammen af Værdi 2 Kr., idet han fra den saakaldte Engvej steg over Stakittet ind paa den mod bemeldte Vej liggende Del af Pladsen, hvorefter han kastede Brædderne ud paa Vejen og forlod Pladsen paa samme Maade, paa hvilken han var kommen ind. De stjaalne Brædder ere tilbageleverede Ejeren. Endelig har Arrestanten Natten mellem den 15 og 16 April d. A. fra Tommermester Dueholms uindhegnede Plads borttaget et til 60 à 70 Ore vurderet Stykke Fyrreplanke, hvilket han, der paa Vejen hjem var antruffen af en Politibetjent, imidlertid samme Nat bragte tilbage paa Pladsen. Samtlige Bestjaalne have frafuldet Krav paa Erstatning.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 14 Septbr. 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiestoretsaaret 1883—84.

Nr. 27.

Tirsdagen den 31 Juli.

Nr. 218.

Etatsraad Buntzen

contra

Mathias Andersen (Def. Klubien).

Af de ovennævnte Tyverier, som Arrestanten vil have udført i noget beruset Tilstand, uden at denne dog kan antages at have havt Indflydelse paa hans Tilregnelighed, vil hans Forhold med Hensyn til Tilegnelsen af de 2 Stykker Brænde efter sin Beskaffenhed være at henføre under Straffelovens § 235, men da Bestjaalnes Erklæring om, hvorvidt han forlanger Arrestanten straffet herfor, ikke ses at være indhentet og der efter Omstændighederne ikke findes Foje til at opholde Sagen for at faa denne Mangel afhjulpen, vil der ikke forsaavidt kunne paalægges ham særlig Straf under denne Sag. Derimod vil Arrestanten, der er født i Aaret 1855, og som — afset fra en ham under hans militære Tjeneste for Disciplinærforseelse idomt arbitrær Straf — ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for sit øvrige ovennævnte Forhold, af hvilket Tyveriet af de 7 Stkr. Brædder efter det Oplyste og særlig efter den fra Bygningen afsondrede Beliggenhed af den Del af Pladsen, hvor Arrestanten steg ind, ikkun findes at kunne tilregnes ham som simpelt, være at anse efter Straffelovens § 228 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger.

Nr. 227.

Advokat Halkier

contra

Andreas Hansen Enig (Def. Klubien),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 23 Juni 1883: Arrestanten Andreas Hansen Enig bør straffes med Tugthusarbejde i 3 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Sælærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Hvalsøe og Bøcher, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Klubien 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arrestanten Andreas Hansen Enig, der er født den 29 Juli 1844, og som senest er straffet ifølge Højesterets Dom af 30 April 1880 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Led, efter dens § 238 som for 6te Gang begaaet Hæleri med Tugthusarbejde i 2 Aar for Tyveri, i hvilken Henseende Følgende er oplyst. Den 25 Marts d. A. henved Kl. 9 om Aftenen bemærkede Arbejdsmand Carl Emil Christiansen, dennes Hustru Albertine Charlotte Hauberg og hans Søster Bolette Henriette Christiansen ifølge de af dem afgivne beedigede Forklaringer, at Arrestanten stod i en Gadedør til Ejendommen Fiskergade Nr. 3 og stoppede en Pakke hvidt Toj op, under sin Frakke. Da dette forekom Christiansen mistænkeligt, hvad han ogsaa lod Arrestanten forstaa, gik suavel han som hans Hustru bort for at finde en Politibetjent, medens Bolette Christiansen blev staaende udenfor bemeldte Ejendom. Kort efter kom Christiansen tilbage med Inspektionsbetjent Nr. 68 Thomsen og Politibetjent Nr. 183 Elisiussen, og, da disse kom hen mod Arrestanten, saa Bolette Christiansen, at han løb ind i Ejendommen.

Efterat Elisiussen havde gjort et Forsøg paa at finde Arrestanten i Huset, besluttede begge Betjentene at undersøge en mørk Kjældergang i samme og gik i den Anledning ned i denne. Ifølge Thomsens beedigede Forklaring, sik han vod at afstryge en Tændstik i Kjældergangen Oje paa Arrestanten, der stod i den modsatte Ende af denne, og, da Thomsen kom hen til ham og paany antændte en Tændstik, saa han en Pakke hvidt Toj Toj ligge omtrent ved Arrestantens Fod og saa, at han sparkede til den. Elisiussen har derhos ligeledes edelig forklaret, at medens ogsaa han afstrog Tændstikker i Kjældergangen, saa han Arrestanten lade noget hvidt Toj falde fra sig, og da han kom hen til Arrestanten, saa han en saadan Pakke ligge ca. $\frac{1}{3}$ Alen fra Arrestanten paa Kjældergulvet. Arrestanten nægtede overfor dem at have været i Besiddelse af denne Pakke, der viste sig at være 2 Uldtrojer. Paa Thomsens Spørgsmaal om, hvad han saa vilde i Kjælderen, udtalte han først, at han boede der i Huset, erklærede senere at bo paa Kapelvejen og erkjendte først paa Politistationen at have Ophold paa Ladegaarden, hvor han var udlagt. Efter de af de nævnte Personer afgivne Forklaringer var Arrestanten ikke eller dog kun i ringe Grad beruset. Bemeldte to Uldtrojer, der ere vurderede til ialt 3 Kr., ere ifølge en under Sagen fremkommen Anmeldelse i Tidsrummet fra 21 til 25 Marts d. A. bortkomne fra et Loft i Ejendommen Charlottegade Nr. 7, til hvilket der var uhindret Adgang, og hvor de vare ophængte til Torring af Møllersvend Jens Peter Jørgensens Hustru, der havde modtaget den til Vadsak af Cigararbejderne Lauritz Jørgensen og Oscar Petersen. Arrestanten har først forklaret, at han, der den omhandlede Dag havde Udgangstilladelse fra Ladegaarden, hen paa Dagen var bleven saa beruset, at han slet ikke vidste, hvad han senere havde foretaget sig, og særlig vil han aldeles ikke kunne mindes at have haft de nævnte Uldtrojer i sin Besiddelse. Efter i længere Tid at have fastholdt dette Anbringende, har han imidlertid sluttelig forklaret, at han om Eftermiddagen den nævnte Dag i eller lige udenfor en Port paa Kapelvejen fandt en Pakke Toj, som han tog til sig, uden at han vil kunne mindes, om han har havt til Hensigt at beholde den, hvorhos han har udsagt, at han ikke betvivler, at denne Pakke Toj er de i Sagen omhandlede Uldtrojer. Efter alt det saaledes Foreliggende, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanten har været i Besiddelse af de ommeldte Uldtrojer, med Hensyn til hvilke Cigarmagerne Jørgensen og Petersen have fort fyldestgjørende Ejendomsbevis, ligesom Tilhjemlingsed paa behørig Maade er aflagt. Da der derhos ikke vil kunne tages Hensyn til Arrestantens i Slutningen af Forhøret afgivne Forklaring om Maaden, paa hvilken han vil være kommen i Besiddelse af bemeldte Gjenstande, i hvilken

Henscende bemærkes, at denne er ganske ubestyrket ved det iøvrigt i Sagen Fremkomne, og ligesom Arrestantens øvrige Forklaring bærer kjendeligt Præg af Mangel paa Oprigtighed, samt naar tillige henses til, at Arrestanten er en for Tyveri og Hæleri oftere straffet Person, findes Betingelserne for Anvendelsen af det i D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Forordningen af 8 September 1841 § 6, hjemlede Bevis med Hensyn til de i Sagen omhandlede Uldtrøjer at være tilstede, men da Omstændighederne ikke tilstrækkelig vise hen til, at Arrestanten selv har stjaalet dem, vil han alene kunne dømmes som Hæler med Hensyn til bemeldte Gjenstande. Som Følge af det Anførte vil Arrestanten paany være at anse i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Led, efter dens § 238 som for 7de Gang begnaet Hæleri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 3 Aar og have at betale Aktionens Omkostninger.

Nr. 219.

Advokat Halkier

contra

Ane Margrethe Nielsen (Def. Bagger),

der tiltales for at have dræbt sit uægte Barn eller for Barnefødsel i Dolgsnaal.

Voer-Nim Herreders Extrarets Dom af 17 Marts 1883: Arrestantinden Ane Margrethe Nielsen bor hensættes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar. Derhos vil hun have at udrede alle af Aktionen lovligt flydende Omkostninger, derunder indbefattet Salær til Aktor, Prokurator Hviid, 15 Kr. og til Defensor, Prokurator Bjerregaard, 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsøverrets Dom af 21 Mai 1883: Underrettsdommen bor ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, betaler Arrestantinden 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden findes at burde forlænges til 3 Aar.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til tre Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Bagger 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arrestantinden Ane Margrethe Nielsen for at have dræbt sit uægte Barn eller for Barnefødsel i Dolgmaal. Den 21 Januar d. A. blev det anmeldt for Politiet, at Arrestantinden — der siden midt i November Maaned f. A. havde opholdt sig i Peder Rasmussens Gaard i Vinthen, hvor hun hjalp til med Syning og andet Arbejde — havde samme Dags Morgen i Dolgmaal født et Barn, hvis Lig derefter var blevet fundet under Sengen i hendes Kammer, og under et i Anledning heraf den paafølgende Dag afholdt Forhør, afgav Arrestantinden ogsaa en Tilstaaelse, der gaar ud paa, at hun den forstnævnte Dag henad Morgenstunden havde, medens hun laa i sin Seng, hemmelig født et Barn, hvilket hun, der ikke havde mærket nogen Bevægelse hos Barnet eller hørt det give nogen Lyd fra sig, havde ladet blive liggende under Dynen, indtil det blev lyst, da hun havde lagt det indsvøbt i to Skjorter ved Siden af sig i Sengen, hvor det var forblevet henliggende, indtil hun noget efter Middag havde skjult det under Sengen, idet det havde været hendes Hensigt samme Eftermiddag at gaa hjem til sine Forældre, Arbejdsmand Niels Nielsen og Hustru i Lundum, og da at tage det med sig. Derimod nægtede hun at have foretaget Noget for at ombringe Barnet. Efterat imidlertid en den 24 næstefter foretagen legal Obduktion af Liget havde ført til det Resultat, at Barnet, der var af Kvindekjøn, fuldbaaret og ualmindelig kraftigt, havde levet og aanded efter Fødslens, men at Aandedrættet snart var blevet afbrudt, at forskellige paa Liget forefundne Læsioner tydede paa, at der havde været anvendt ydre Vold mod Barnet, hvilken efter Beskaffenheden af Læsio-

nerne maatte antages at have bestaaet i, at en Haand var bleven lagt med Tommelfingeren paa Halsen og Haandfladen samt de andre Fingre over Munden, hvorved en pludselig Standsning af Aandedrættet og derigjennem af Blølets frie Cirkulation var virket, samt at Barnets Død maatte antages at være fremkaldt ved den imod det anvendte Vold, tilstod Arrestantinden, at hun med sin Beslutning om at føde i Dølgemaal havde forbundet den Tanke, at Barnet ikko maatte komme til at leve, og at hun derfor, da Barnet var kommet frem — uden at hun saa det eller kastede Dynen tilside — havde i den Hensigt at faa det til at ophøre at leve, hvis det var i Live, med sin højre Haand havde taget det om Hovedet og Halsen eller Munden, uden at hun imidlertid kunde gjøre nærmere Rede for, hvorledes hun havde taget paa det, og denne Forklaring har hun fastholdt under de følgende i Sagen optagne Forhør. Arrestantinden har nærmere forklaret, at hun, der efter for 3 Aar siden at have udenfor Ægteskab født et Barn, der imidlertid er død, under et Ophold hos en Gaardmand i Raadved paany var bleven besvangret ved en sammetseds tjenende Karl, saavidt hun antager, sidst i Mai Maaned f. A., og som siden Høsten samme Aar havde mærket Liv i sit Foster og ventede sin Nedkomst sidst i Januar eller først i Februar d. A. — vel ikke har omtalt sin Tilstand for Nogen og endog ligeoverfor Peder Rasmussens Hustru, der lige indtil Fødslen gjentagende har spurgt hende, om hun var frugt-sommelig, har nægtet dette samt ligeoverfor sin Moder, naar denne har gjort Hentydning dertil, har givet undvigende Svar, men hun har paastaaet, at hun ikke tidligere har tænkt paa at føde i Dølgemaal, idet det nærmest har været hendes Tanke at ville gjøre Barsel hjemme hos sine Forældre, hos hvem hun efter sin Forklaring — der under et efter Overrettens Foranstaltning optaget yderligere Forhør ogsaa har vist sig at være rigtig — havde Bornetøj liggende fra den tidligere Fødsel, men at hun dog ikke turde henvende sig til dem med Begjæring om at tage imod hende, forinden Tiden kom, da hun skulde føde, samt at hun havde havt isinde at gaa hjem den 20 Januar d. A., men bestemte sig til at opsætte det til den følgende Dag. Da hun denne Dags Morgen, saavidt hun antager, Kl. ca. 5¹/₂ folte, at Fødslen, til hvis nærforestaaende Indtræden hun hverken den foregaaende Dag eller i Løbet af Natten vil have mærket noget Tegn — forestod, opstod den Tanke hos hende at føde i Dølgemaal samt at forhindre, at Barnet kom til at leve, og ligesom hun fortav Grunden til sit Ildebefindende for en paa Gaarden tjenende Pige, der delte Seng med hende og paa hendes Begjæring hentede først Vand og derpaa Brændevin til hende, saaledes svarede hun, da Rasmussens Hustru paa Foranledning af den omtalte Pige var kommen tilstede i hendes Kammer og spurgt hende, om hun ikke skulde have en Lille, benægtende

herpaa, men Arrestantinden har paastaet, at hun vilde have aabenbaret sin Tilstand for Rasmussens Hustru, hvis denne havde vist sig venlig imod hende, men at hun, da Konen kom ind i Kamret i Vrede og navnlig brugte den Ytring, at hendes Hus var ulykkeligt, hvis Arrestantinden fødte hos dem, og Arrestantinden derhos hørte Rasmussen tale vredt og fortrydeligt inde i det tilstodende Sovekammer, ikke vovede at aabenbare sin Tilstand, og at hun da først tog den endelige Beslutning om at bringe den ovennævnte Tanke til Udførelse, hvad hun, da Barnet kort efter, at Rasmussens Hustru havde forladt Kammeret og ca. $\frac{1}{2}$ Time efterat Fødselsveerne vare begyndte, kom frem, ogsaa gjorde paa den ovenanførte Maade.

Efter Sagens Oplysninger, saaledes som disse tildels under det ovennævnte yderligere Forhør ere tilvejebragte, kom Rasmussens Hustru kort efterat hun, som nysanført, havde forladt Arrestantindens Kammer, atter derind og gjentog sit tidligere Spørgsmaal, men Arrestantinden nægtede da paany at skulle føde, idet Fødslon, efter hvad hun har paastaet, dengang netop var foregaaet, og da Arrestantinden om Eftermiddagen paa Opfordring af Rasmussens Hustru var staaet op af Sengen og Sidstnævnte saavel paa denne som paa Arrestantindens Linned kunde se, at hun havde født, nægtede Arrestantinden ligeledes dette, men ved Eftersøgning fandtes da Liget af Barnet tilligemed Efterbyrden indsvøbt i 2 Skjorter under Sengen, hvorefter Navlestrengen blev overklippet af den tilstedekomne Jordemoder.

Efter det Anførte maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Arrestantinden forsætlig har ombragt sit ommeldte Barn, strax efterat det var født, medens det derimod ikke imod hendes Benægtelse er godtgjort, at Beslutningen herom har været fattet for Fødslon. Det maa derfor billiges, at Arrestantinden, der er født i Aaret 1857 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for sit ommeldte Forhold ved Underrettsdommen er anset efter Straffelovens § 192, 1ste Led, og da Straffen efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Forbedrings husarbejde i 2 Aar, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Hensende til Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, være at stadfæste.

i Forbindelse med Bedrageri og senest ifølge Overrettens Dom af 12 November 1877 efter Straffelovens § 231, tildels sammenholdt med § 229 § 1, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, hvorhos han i Aarene 1872 og 1879 har været tiltalt, men er bleven frifunden for Aktors Tiltale, dog med Paalæg af Aktiøns Omkostninger, under 2 Sager, der vare anlagte imod ham for Faaretyveri paa Marken, hvilken Forbrydelse han er domt for ved to af de foran berørte Domme — tiltales under denne Sag for Tyveri og Hæleri. Natten mellem den 8 og 9 September f. A. bortkom der fra Niels Christensen Tinbæks Mark i Hornsøld 2 ham tilhørende Faar og et Vædderlam, og da Bestjaalne, der den 24 s. M. tilfældig havde erfaret, at Arrestanten skulde under mistænkelige Omstændigheder og navnlig for en uforholdsmæssig lav Pris have solgt et Faar og et Lam paa Daugaard Jernbanestation, og som herved havde fattet Mistanke om, at de ham frakomne Kreaturer kunde være stjaalne af Arrestanten, paa Grund heraf samme Dag i Følge med en anden Mand foretog en Eftersegning paa Jordlodden til et Sted ved Tirsbæk Skov, som Arrestanten, hvis egentlige Bopæl var i Ulvedal, et godt Kvarters Gang derfra, bestyrode for sin Datters Kjæreste, forofandt han paa bemeldte Lod et Faar, i hvilket han gjenkjendte det ene af de ham frakomne, og efterat han herom havde gjort Anmeldelse til Politiet, blev Undersøgelsen i nærværende Sag indledet. Arrestanten har under denne erkjendt, hvad ogsaa stemmer med Sagens øvrige Oplysninger, at han har været i Besiddelse af det nævnte Faar, samt at han den 15 September har paa Daugaard Jernbanestation til en Slagter fra Veile afhændet et Faar og et Lam, efter Slagtores Forklaring et Vædderlam, for tilsammen 47 Kr., men har tillige vedholdende benægtet at have gjort sig skyldig i noget ulovligt Forhold med Hensyn til de ommeldte Faar og Lam samt paastaet, at han havde købt begge Faarene i Veile den 13 September af ubekjendte Personer og ligeledes nogle Dage iforvejen sammesteds havde tilforhandlet sig Lammet, hvorhos han nærmere har anbragt, at det ene Faar blev købt til hans Datters Kjæreste — der ogsaa efter Sagens Oplysninger havde anmodet ham om og leveret ham Penge til Indkøb af et Faar — samt at, da han den 13 September kom trækkende med Faarone, løb det ene fra ham ind paa en fremmed Mands Mark, hvorfor han tøjrede det andet Faar sammesteds og næste Dag hentede snavel begge Faarene som Lammet — hvilket han i den Tid, han havde det, vil have ladet gaa paa en Enkes Mark mellem dennes Faar — og bragte det for Datterens Kjæreste bestemte Faar ud paa sin Mark, men det andet Faar og Lammet til et Sted i Daugaard, om hvilket han stod i Handel med en Svoger af sig, og som han foreløbig havde overtaget. Vel er nu denne Arrestantens Forklaring om, hvorledes han var kommen i Besiddelse af Faarene

og Lammet m. v. saa langt fra bestyrket ved Sagens Oplysninger, at disse tvertimod tyde paa, at Forklaringen er usandfærdig, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at Arrestanten, da han den 13 September kom hjem og fortalte, at han havde kjøbt 2 Faar, efter de af hans Hustru og Datters Kjæreste samt et tredje Vidne afgivne Forklaringer ikke gav nogen ordentlig Forklaring om, hvor han havde Faarene staaende, at det efter forskjellige i Sagen afhørte Vidners Forklaringer er i høj Grad usandsynligt, at Faarene og Lammet skulde paa de ommeldte Tider have staaet eller gaaet paa de angivne Marker, uden at dette, hvad ikke har været Tilfældet, blev bemærket af de Paa-gjældende, at Arrestanten solgte det ene Faar og Lam for en Pris, der maa antages at have været ikke lidt under deres Værdi, at han end ikke til sin Hustru har omtalt at have havt Lammet eller at have handlet med Slagteren, og at det mod Arrestantens Benægtelse ved flere Vidners beedigede Forklaringer maa anses tilstrækkeligt godtgjort, at han i adskillige Dage før den 15 September havde 2 Faar og 1 Lam, efter 2 Vidners Forklaringer et Vædderlam, staaende ved det ommeldte Sted i Daugaard, af hvilke Kreaturer det ene var trukket bort om Morgenen paa den Dag, da Arrestanten solgte et Faar og et Lam paa Daugaard Jernbanestation; men desuagtet og uagtet der til det Anfært kommer, at Arrestanten, efter først at have benægtet det, har vedgaaet, at han, der ellers ikke opholdt sig paa Stedet i Daugaard, undtagelsesvis har været der en Nat i Efterhøsten ifjor, hvilken Nat efter Sagens Oplysninger maa antages at have været Natten mellem den 8 og 9 September, da de to Faar og et Lam bortkom fra Niels Christensen Tinbæks Mark i Hornsyld, som ligger ca. 1³/₄ Mil fra Daugaard, kan der dog, da der Intet er oplyst om Identiteten af det af Arrestanten til Slagteren i Veile afhændede Faar og Lam, der bleve afsendte til Hamborg Dagen efter Handelen, med de Tinbæk frakomne Kreaturer, ikke anses tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis for, at Arrestanten har været i Besiddelse af det forstnævnte Faar og Lam. Hvad derimod angaar det ovenfor ommeldte i Arrestantens Besiddelse forefundne Faar, har Niels Christensen Tinbæk aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til samme og ved Vidner behørig godtgjort sin Ejendomsret til Faaret, der var særlig kjendeligt, idet det havde et skjævt Bagben, og da Betingelserne for det i D. L. 6—17—10 og 11 cfr. Frdn. 8 September 1841 § 6 hjemlede indirekte Bevis saaledes ere tilstede, vil Arrestanten ikke kunne undgaa Strafansvar for sit Forhold med Hensyn til dette Faar, efter Omstændighederne dog kun som Hæler. Bemeldte Faar er, efterat være vurderet til 26 Kr., under Sagen blevet udleveret til Ejeren, og der er ikke Spørgsmaal om yderligere Erstatning. Foraaavdt Arrestanten endvidere er sigtet for at have stjaalet en Gris, som Husmand Jens Rasmussen Stærk, efterat have kjøbt

Ien paa Maanedsmarkedet i Horsens den 2 Juni f. A. for 17 Kr., hensatte i en Tonde i en Kjøbmandsgaard sammesteds, og som bortkom, medens Ejeren en kort Tid var fraværende fra Gaarden, har Arrestanten vel overensstemmende med det iøvrigt Oplyste vedgaaet, at han den nævnte Dag fra Horsens hjembragte en Gris, som han angiver at have kjøbt paa Markedet for 15 Kr., og 2 Gange var inde i en Kjøbmandsgaard der i Byen, hvilken Gaards Beliggenhed efter hans Beskrivelse maa antages at passe med førstnævnte Gaards, hvorhos J. R. Stærk har forklaret, at han ved sin Tilbagekomst til denne i Porten mødte en Mand, som bar en Gris i en Pose, og efter i et Forhør den 6 Oktober at have taget Arrestanten i Øjesyn har udsagt, at han ikke kunde se Nogen, der mere lignede hin Mand, uden at han dog efter saa lang Tids Forløb turde beedige Identiteten, men da der iøvrigt ikke er fremkommet Noget af Betydning til Bestyrkelse af bemeldte Sigtelses Rigtighed, vil der ikke kunne paalægges Arrestanten noget Strafansvar i saa Henseende. Det samme gjælder, forsaavidt angaar Sigtelsen imod Arrestanten for at have været i ulovlig Besiddelse af et Faar med et Lam, som Natten mellem den 22 og 23 September f. A. bortkom fra Husmand Rasmus Simonsens Jordlod paa Sønder Aldum Mark i ca. 2 Mils Afstand fra Arrestantens Bopæl og nogle Dage efter fandtes mellem Forpagter paa Tirsbæk Kjærs Faar, i hvilken Henseende det af Sagens Oplysninger fremgaar og ogsaa er vedgaaet af Arrestanten, at han om Morgenen den 24 September kom trækkende til Stedet ved Tirsbæk Skov med et Faar og et Lam, og at der den nævnte Dag har paa Stedets Jordlod foruden Niels Christensen Tinsbæks ovenmeldte Faar og et Arrestanten tilhørende Faar staaet endnu et Faar og et Lam, der ikke tilhørte ham, og som vare borte næste Morgen, hvorimod der iøvrigt Intet er oplyst, som kunde befoje til at forkaste Arrestantens Forklaring om, at sidstnævnte Faar og Lam vare komne tillobende til ham. Efter det Anførte maa det billiges, at Arrestanten ved Underrettsdommen alene er funden skyldig til Straf, forsaavidt angaar hans Forhold med Hensyn til ovennævnte Niels Christensen Tinsbæk tilhørende Faar, og da han for dette rettelig er ved Dommen anset efter Straffelovens § 238 cfr. § 241 som for fjerde Gang begaaet Hæleri med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Tugthusarbejde i 2 Aar, og Dommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, dog at der derunder tillige vil være at tillægge Kancelliraad Borch i Veile, der har varetaget Arrestantens Tarv under et, medens Sagen henstod for Underretten, i en fremmed Jurisdiktion optaget Thingsvidne, i Salær 5 Kr., vil saaledes bemeldte Dom være at stadfæste med den nævnte Tilføjelse.

Onsdagen den 29 August.

Nr. 231. Advokat Henrichsen
 contra
 Niels Dam Jørgensen (Def. Nellemann),

der tiltales for Falsk, Bedrageri og Overtrædelse af Straffelovens § 258.

Øster og Vester Herreders Extrarets Dom af 19 Mai 1883: Arrestanten Niels Dam Jørgensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 $\frac{1}{2}$ Aar og udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Smith og Ferslev, henholdsvis 12 og 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 18 Juni 1883: Arrestanten Niels Dam Jørgensen bør hensættet til Forbedringshusarbejde i 2 Aar. Saa udreder Arrestanten og Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten henholdsvis 15 og 12 Kr. samt til Aktor og Defensor for Overretten, Landsoverretsprokurator Isaacsen og Kancelliraad Møller, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, ved hvilke intet Væsentligt findes at bemærke, vil Dommen være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden findes at maatte forlænges til 3 Aar,

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til tre Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Henrichsen og Nellemann 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sng tiltales Arrestanten, forhenværende Landpostbud Niels Dam Jørgensen for at have gjort sig skyldig i Falsk, Bedrageri og Overtredelse af Straffelovens § 258. Ved Arrestantens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han i Tidsrummet fra 2 Juli 1881 og indtil 13 December f. A. har efterhaanden faaet diskonteret i Varde Bank 24 af ham selv til forskellige Personer udstedte 3-Maaneders Vexler, der af ham vare blevne forsynede med falske Endossementer, idet han, der under 2 Juli, 24 Juli og 26 November 1881 samt 13 Juni f. A. havde udstedt 4 saadanne Vexler af samlet Paalydende 486 Kr.*), derefter har successivt indfriet disse ved nye lignende Vexler, ligesom han, da en af ham den 9 August 1881 udstedt og den 9 November f. A. fornyet Vexel, der dengang var forsynet med ægte Endossement, den 9 Februar 1882 atter udløb, har indfriet den med en med falsk Endossement forsynet for 130 Kr. udstedt Vexel, hvilken han senere flere Gange har indfriet ved nye falske Vexler, saaledes at Varde Bank ved indeværende Aars Begyndelse var i Besiddelse af 5 3-Maaneders Vexler, udstedte af Arrestanten under 2 Oktober, 24 Oktober, 9 November, 26 November og 13 December f. A. henholdsvis lydende paa 130 Kr., 150 Kr., 80 Kr., 90 Kr. og 90 Kr. med Angivelse af, at de vare betalbare respektive til Husmand Jens Jensen af Skovlund, Husmand Niels Peterson af Lund, Gaardmand Laurids Jensen af Geil, Aftægtsmand Hans Christian Jensen af Heiskjær og Gaardmand Hans Hansen af Hoddeskov, hvilke Personers Navne Arrestanten uden deres Vidende og Villie havde skrevet paa Bagsiden af den til hver især af dem udstedte Vexel, hvorhos han som yderligere Endossement havde paaskrevet den sidstmeldte Vexel Navnet Ole Knudsen, hvorved han sigtede til Gaardmand Ole Knudsen af Lørkeholdt, uden hvis Vidende og Villie dette skete. Arrestanten har vedgaaet, at han ved at skrive disse Navne har, forsaavidt han kjendte de Paagjældendes egen Haandskrift, søgt at efterligne denne, samt at han stadig har søgt at skrive de falske Endossementer paa samme Maade, som han oprindeligt havde skrevet dem, hvorhos han paa den sidstnævnte Vexel skrev Navnet Ole Knudsen med danske Bogstaver, for at det ikke i Skrivemaaden skulde ligne det ovenover skrevne Navn Hans Hansen, der var skrevet med latinske Bogstaver. Da der omtrent ved Nytaarstid d. A. opstod Mistanke hos Bankens Bestyrelse om, at Navnet Jens Jensen paa den ovennævnte, den 2 Oktober f. A. udstedte Vexel var falskt, tilskrev Banken Arrestanten, at han kunde faa denne Vexel, der forfaldt den 2 Januar d. A., fornyet, naar Jens Jensen selv mødte og endossemede Vexlen; tillige gav Banken i et rekommanderet Brev Sidstnævnte Underretning om Vexlens Protest, ligesom der noget

*) Skal være 480 Kr..

efter paa samme Maade blev givet Meddelelse til Husmand Niels Pedersen og Gaardmand Laurids Jensen om, at de ovennævnte af Arrestanten den 24 Oktober og 9 November f. A. udstedte, med Pedersens og Jensens Endossementer forsynede Vexler, der forfaldt til Udbetaling den 24 Januar og den 9 Februar d. A., vare blevne protesterede, hvilke tre Breve henholdsvis under 5 Januar, 28 Januar og 19 Februar d. A. bleve afsendte fra Varde Postkontor til Mølby Brevsamlingssted. Arrestanten, der fra Midten af Sommeren 1878 og indtil Begyndelsen af Marts d. A. havde Ansættelse som Landpostbud under Varde Postdistrikt med Route mellem Mølby og Skovlund, modtog nu disse Breve til Udlevering paa de respektive Brevudvexlingssteder tiligemed de til Brevene hørende Kvitteringsblanketter, men da han anede deres Indhold, tilintetgjorde han Brevene og Kvitteringerne for at hindre de Paagjældende i at faa Underretning om hans Falsknerier, ligesom han ogsaa tilintetgjorde 3 urekommanderede Breve, der omtrent samtidig bleve sendte fra Bankens Sagfører til de nævnte Mænd, og hvis Indhold angik den samme Sag, hvilket Arrestanten kunde slutte af, at han selv modtog Brev fra den ommeldte Sagfører angaaende dette Anliggende. For yderligere at dække sig mod Opdagelse, tilskrev han den 31 Januar d. A. Banken et med Niels Pedersens Navn fælskelig underskrevet Brev, der gik ud paa, at Niels Pedersen, næst at erkjende Modtagelsen af Protestmeddelelsen, bad om Tilsendelse af en Vexel til Underskrift med Tilføjende: „Mod en lille Afdrag og Omkostninger.“ Da Bankens Direktør og Bogholder, Kjobmand S. Thomsen i Varde modtog dette Brev, folte han sig efter sin Forklaring beroliget, og der blev nu kun anlagt Sager imod Arrestanten i Forening med de angivne Endossementer paa de da forfaldne Vexler, Jens Jonsen og Niels Pedersen, til Indfrielse af de paagjældende Vexler, hvorefter Arrestanten, der forgyvnes havde søgt at laane Penge til at dække de skyldige Beløb med, henvendte sig i Følge med Jøns Jensen og Niels Pedersen til Kjobmand Thomsen, overfor hvem han vedgik, at Endossementerne paa disse Vexler vare falske, og under fortsat Forhandling erkjendte han, at ogsaa Endossementerne paa de øvrige Vexler vare falske. Der blev herefter ved nogle andre Mænds Bistand truffet et Arrangement sigtende til at indfri Vexlerne og dække Banken, og Kjobmand Thomsen har erklæret, at han ingen Anledning har til paa Bankens Vegne at nedlægge nogen Paastand om Erstatning under nærverende Sag. Det er fremdeles paa samme Maade godtgjort, at Arrestanten efter at have modtaget paa Mølby Brevsamlingssted til videre Besørgelse tvende Postanvisninger, der fra et Handelshus i Hamborg vare sendte til Gaardmand Niels Chr. Nielsen af Geil og Gaardmand Niels Hansen af Lunds Mark, hvilke Anvisninger vare indgaaede paa Varde Postkontor den 31 Mai og 1 Juni 1881, har falske-

lig skrevet Adressaternes Navne i Anvisningernes Kvitteringsrubrik og afleveret de saaledes kvitterede Anvisninger paa Brevsamlingsstedet, hvor saa Anvisningernes Paalydende, respektive 23 Kr. 5 Øre og 23 Kr. 47 Øre, blev udbetalt ham, der benyttede Pengene til at forny nogle Vexler. Kort efter fik imidlertid de nævnte Mænd Afregning tilstillet fra Handelshuset og saa deraf, at de ommeldte Anvisninger vare afsendte til dem, hvorefter de henvendte sig til Arrestanten herom, og denne vedgik da, hvad han havde gjort, og betalte dem nogle faa Dage efter de nævnte Pengebeløb, som det iøvrigt efter Arrestantens Forklaring kun havde været hans Mening at tilbageholde nogle faa Dage, indtil han kunde faa skaffet de fornodne Penge tilveje, hvilket dog ikke lykkedes ham, for de paa den anførte Maade havde faaet Meddelelse om Afsendelsen af Anvisningerne. Foraavidt Arrestanten endvidere har erkjendt, at han for nogle Aar siden, da han havde faaet udleveret paa Molby Brevsamlingssted til Besørgelse en Postanvisning, der sendtes fra et Handelshus i Hamborg til den senere afdøde Christen Knudsen af Lerkeholdt, tilligemed Anvisningens Paalydende mellem 20 og 30 Kr. i kontante Penge, har anvendt Pengene til Fornyelse af en af ham udstedt Vexel, paa hvilken Knudsen havde skrevet sig som Endossent, og først derefter leveret Christen Knudsens Anvisningen, hvilken denne da selv kvitterede, da findes der, idet Tiltalte efter sin Forklaring ved samme Lejlighed gav Knudsen Underretning om, hvorledes han havde disponeret over Pengene, og inden faa Dages Forløb bragte denne det Pengebeløb, som Anvisningen lød paa, samt idet hans Forklaring om, at den ommeldte Disposition altsaa er foregaaet med Chr. Knudsens Vidende og Villie, efter Omstændighederne ikke kan forkastes, ikke at kunne paalægges Tiltalte noget Strafansvar for hans Forhold i saa Henseende. Endelig har Arrestanten vedgaaet, at han engang i Marts Maaned f. A., da han vilde kjobe nogle Fjæl til sit Hus hos Møller Th. Jensen i Lindberg Molle og Gaardmand Jes Deigaard af Lerkeholdt, hvem Arrestanten gik tilhaande, naar han var færdig med at besørges Posten, havde laant ham en Vogn til at transportere Fjælene med, har overfor Jensens Handelsbetjent, da denne, der var ubekjendt med Arrestanten, ikke vilde kreditere ham Fjælene, opgivet, at Jes Deigaard, af hvem han dog ingen Bemyndigelse havde hertil, gjerne maatte skrives for Beløbet, som udgjorde 19 Kr. og nogle Øre, hvilket ogsaa skete; men da Møller Jensen noget efter erfarede af Jes Deigaard, at Arrestanten havde benyttet dennes Navn uden hans Vidende og Villie, krevde han øjeblikkelig Betaling af Arrestanten, der lovede at afgjøre sin Gjæld i den nærmeste Tid, hvad hun ogsaa gjorde i Juni f. A. Arrestanten har imidlertid anbragt, at det i Virkeligheden aldrig havde været i hans Tanker at ville bedrage Møller Jensen eller Jes Deigaard for disse

Penge, og at han i Øjeblikkets Forlegenhed ikke gjorde sig nogen Betænkelighed ved at lade Jes Deigaard skrive for Beløbet, idet han antog, at denne ikke vilde have Noget derimod, samt at han undlod at underrette Jes Deigaard om det Skete, fordi det var hans Hensigt i den nærmeste Tid derefter at betale Beløbet, og da Jes Deignard under Sagen har forklaret, at han næppe vilde have nægtet Arrestanten Lov til at tage Fjælene paa hans Navn, dersom Arrestanten havde anmodet ham herom, findes der herefter ikke tilstrækkelig Foje til at antage, at Tiltalte har forbundet nogen svingagtig Hensigt med det ommeldte Forhold, og han vil derfor ikke heller kunne anses med Straf i saa Henseende. For sit Forhold i de foran ommeldte Henseender vil Arrestanten, der er født i Aaret 1846 og ikke findes tidligere tiltalt eller straffet, være at anse efter Straffelovens §§ 269, 1ste Led, 268, 270 og 138 jfr. med § 144 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Færdig fra Trykkeriet den 28 Septbr. 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 28.

Onsdagen den 29 August.

Nr. 216.

Etatsraad Buntzen

contra

Jacob Hansen (Def. Henrichsen),

der tiltales for Tyveri og Overtrædelse af Polititilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 12 Mai 1883: Arrestanten Jacob Hansen bør straffes med Tugthusarbejde i 3 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Salomonsen og Beyer, med 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Høiesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Høiesteret forelagte nye Bevisligheder maa blive uden Indflydelse paa Sagens Udfald,

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Høiesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Henrichsen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Arrestanten Jacob Hansen, der er født den 16 Juli 1851 og oftere forhen straffet for Ejendomsindgreb, derunder tre Gange med Forbedringshusarbejde, senest ifølge Højesteretsdom af 17 Januar 1878 efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 4 Aar, tiltales under nærværende Sag for Tyveri og Overtredelse af Polititilhold. Forsaauidt Tiltalen for Tyveri angaar, er Følgende oplyst: Ved sin Anholdelse den 17 Februar dette Aar, fandtes Arrestanten i Besiddelse af tre Lommeuhre, som han har forklaret at have kjøbt af ubekjendte Mandpersoner. Om det ene af disse Uhre er det imidlertid oplyst, at det den 10 Febr. d. A. er stjålet i Arbejdsmand Ole Nielsens Lejlighed, til hvilken Tyven, efter hvad der maa antages, har skaffet sig Adgang ved falsk Nøgle eller Dirk, og da Nielsen tilligemed sin Hustru har aflagt Tilhjemlingsaend samt fort Bovis for sin Ejendomsret til Uhret, som er vurderet til 10 Kroner, foreligger der, idet intet Hensyn kan tages til Arrestantens ubestyrkede Angivelse om hans Adkomst til Uhret, et efter D. L. 6—17—10 og 11 jfr. Forordningen 8 September 1841 § 6 tilstrækkeligt Bevis til at domme Arrestanten for den uhjemlede Besiddelse af Uhret, efter Omstændighederne dog kun som Hæler, da der ikke er fremkommet Andet, der tyder paa, at han er Gjerningsmanden til Tyveriet, end at en af de hos ham fundne Nøgler har vist sig at passe til Nielsens Lejlighed. Iøvrigt findes Arrestanten ikke overbevist om noget Forhold, der kan henføres under denne Del af Aktionsordren. Vel er det oplyst, at Arrestanten den 14 Februar dette Aar er truffen under mistænkelige Omstændigheder i Værtshusholder Hansens Beboelseslejlighed i Ejendommen Nr. 52 i Pilestræde, og vel er Rigtigheden af Arrestantens Forklaring om, at han havde begivet sig ind i bemeldte Lejlighed, til hvilken han vil have fundet Adgangen uhindret, for at søge efter en der boende Skomager, efter det iøvrigt Fremkomne mindre sandsynlig, men den findes dog efter Omstændighederne ikke at kunne forkastes. Hvad angaar Tiltalen for Overtredelse af Polititilhold, er det ved Arrestantens egen af det iøvrigt Oplyste bestyrkede Tilstaaelse godtgjort, at han har overtradt et ham til Kjøbenhavns Politis Protokol over mistænkelige Personer den 3 September 1881 under sædvanlig Straffetrusel givet Tilhold ved i de sidste Maaneder før sin Anholdelse at undlade at foretage de ham paalagte ugentlige Meldinger ved bemeldte Protokol og ved at undlade at anmelde en af ham foretagen Bopælsforandring. Som Følge af Foranstaaende vil Arrestanten være at anse i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stykke, efter dens § 238 som før 6te Gang begaaet Hæleri, samt efter Lov 3 Marts 1860 § 1 efter Omstændighederne under Et med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Nr. 237.

Advokat Nellemann

contra

Hans Peter Jacobsen (Def. Buntzen),

der tiltales for Løsgængereri og Betleri.

Kjerteminde Kjøbstads Politirets Dom af 9 Juni 1883: Arrestanten, Skomagersvend Hans Peter Jacobsen, bør til Tvangsarbejde i 180 Dage at hensættes og samtlige af Sagen lovligt flydende Omkostninger at udrede. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 Juli 1883: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Sager til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Winther og Juul, betaler Arrestanten Hans Peter Jacobsen, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de foreliggende Oplysninger mangler der tilstrækkelig Føje til at anse Tiltalte skyldig i et Forhold, der kan tilregnes ham som Løsgængereri. Derimod vil han for det af ham forovede, i Dommen ommeldte Betleri være at dømme efter Lov om Straffen for Løsgængereri og Betleri af 3 Marts 1860 § 3 og Straffen at bestemme til Arbejde i Odense Tvangsarbejdsanstalt i 90 Dage. Han vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Hans Peter Jacobsen bør hensættes til Arbejde i Odense Tvangsarbejdsanstalt i 90 Dage. Saa bør han og udrede Sagens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier, og i Salarium for Højesteret til Advokat Nellemann og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Da Arrestanten Hans Peter Jacobsen, der er født den 22 Marts 1822 og mange Gange tidligere straffet bl. A. for *Løsgængeri* og *Betleri* senest ved *Kjerteminde Kjøbstads og Hindsholms Herreds Politiretsdom* af 26 Oktober f. A. efter *Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 5* med *Tvangsarbejde* i 180 Dage, ved egen af det iøvrigt Oplyste bestyrkede *Tilstaaelse* er overbevist om, at have imod et ham den 30 April d. A. til nysnævnte *Kjøbstads Politiprotokol* under sædvanlig *Straffetrusel* givet *Tilhold* om at ernære sig paa lovlig Maade, i den sidste Ugestid forinden hans *Anholdelse* den 3 Juni d. A. uden at søge lovligt *Erhverv* og uden at være forsynet med *Subsistensmidler* drevet *arbejdsløs omkring* i *Kjerteminde* og i samme *Tidsrum* gjort sig skyldig i *Betleri*, vil han paany være at anse efter den ovennævnte *Lovs § 1* jfr. § 5, og da den ved den indankede *Dom* valgte *Straf af Tvangsarbejde* i 180 Dage findes passende, og dens *Bestemmelse om Sagens Omkostninger*, der ere paalagte *Arrestanten*, ligeledes billiges, vil bemeldte *Dom* i det Hele være at stadfæste.

Nr. 251.

Advokat Nellemann

contra

August Thorup (Def. Buntzen),

der tiltales for *Løsgængeri* og *Betleri*.

Frederikssunds Kjøbstads Politirets Dom af 6 Juni 1883: *Arrestanten Slagtersvend August Thorup* af *Kjøbenhavn* bør straffes med *Fængsel paa Vand og Brød* i 6 Gange 5 Dage, samt udrede alle af *Sagen* lovlig flydende *Omkostninger*. At efterkommes under *Adfærd* efter *Løven*.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 24 Juli 1883: *Underrettsdommen* bør ved *Magt* at stande. I *Salær* til *Prokuratorerne Herforth og Lange* for *Overretten* betaler *Arrestanten August Thorup* 15 Kr. til hver. At efterkommes under *Adfærd* efter *Løven*.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Nellemann og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmissær hedder det: Arrestanten August Thorup, der er født den 6 Marts 1824, og som mange Gange er straffet for Losgænger og Betleri, senest ved Højesteretsdom af 16 Mai f. A. med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, er under nærværende fra Frederikssund Købstads Politiret hertil indankede Sag paany tiltalt for disse Lovovertrædelser, og ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det ogsaa bevist, at han heri har gjort sig skyldig, idet han — der den 18 Januar d. A. blev afleveret til Fattigvæsenet og betydet til Politiprotokollen, at han ved at forlade Fattigvæsenets Forsorg, uden forud at have godtgjort lovligt Erhverv og erholdt Tilladelse dertil, vilde paadrage sig Straf for Losgænger — den 9 Mai d. A. uden Tilladelse udeblev fra Ladegarden her ved Staden, hvor han var udlagt til Forsørgelse, og forlod København, hvorefter han begav sig over Roskilde, Skiby og Skuldelev til Frederikssund, hvor han ankom den 21 s. M. og samme Dag meldte sig til Politiet som blottet for Subsistentsmidler. Ved sin Bortgang fra Ladegarden var Arrestanten saa godt som uden Penge, og han ernærede sig paa sin Vandring ved Betleri. Arrestanten vil derfor være at anse efter Lov af 3 Marts 1860 § 2 jfr. §§ 1 og 5, og da den ved Politiretsdommen bestemte Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage findes passende, og Sagens Omkostninger rettelig ere ham paalagte, vil den indankede Dom være at stadfæste.

Nr. 233.

Advokat Klubien

contra

Carl Edvard Schmidt (Def. Hindenburg),

der tildales dels for med Vold og Skjældsord at have overfaldet Inspektøren ved Københavns Tvangs- og Arbejdsanstalt paa Ladegarden, dels til at behandles efter Straffelovens § 299.

Kriminal- og Politirettens Dom af 23 Juni 1883:

Arrestanten Carl Edvard Schmidt bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og efter udstaaet Straf tage Ophold udenfor Sjællands Stift og ingensinde indfinde sig i bemeldte Stift eller for det Tilfælde, at han ikke kan eller vil opfylde eller overholde denne Forpligtelse, hensættes i Varetægtsfængsel paa det Offentliges Bekostning. Saa bør hun og betale Aktiørens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Seidelin og Winther, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesterot betaler Tiltalte til Advokaterne Klubien og Hindenburg 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Carl Edvard Schmidt tildales under nærværende Sag dels for med Vold og Skjældsord at have overfaldet Inspektøren ved Københavns Tvangs- og Arbejdsanstalt paa Ladegarden, dels til at behandles efter Straffelovens § 299. Sagens Omstændigheder, som disse ere beviste ved Arrestantens egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste, ere følgende: Arrestanten, der er født 4 September 1855, er anset ved Odense Kjøbstads Politiretsdom af 31 December 1875 efter § 3 i Lov 3 Marts 1860 med Frængsel paa Vand og Brod i 3 Dage, ved Dom, afsagt i Rettens

1ste Afdeling for offentlige Politisager den 5 April 1881 efter samme Lovbestemmelse med Arbejde i Kjøbenhavns Fattigvæsens Tvangsarbejdsanstalt i 12 Dage og ved Holbæk Kjøbstads Extra-retsdom af 9 Juli s. A. efter samme Lovbestemmelse og Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Han har siden 1878 gjentagende været udlagt paa Ladegaarden og er under sit Ophold hersteds straffet dels arbitrært 7 Gange — hvoraf 6 Gange med Indeholdelse fra 1 til 8 Uger for upassende Opførsel mod en af Anstaltens Opsynsmænd — dels ifølge Politikommissionskjendelse af 11 Februar 1880 med 3 Ugers Tvangsarbejde for under Arbejde, der var ham anvist paa Almindelig Hospital, at have slaet Portneren dersteds, da denne fratog ham en Flaske Brændevin, som han vilde indsmugle i Hospitalet, og for ved sin Hjemkomst til Ladegaarden at have udvist en truende Opførsel mod en af Opsynsmændene ifølge Politikommissionskjendelse af 18 Februar f. A. med en Maanedes Tvangsarbejde og 8 Ugers Indeholdelse for Bortgang og Forvanskning af Fattigvæsenets Klæder, samt ifølge Politikommissionskjendelse af 21 Februar d. A. med 8 Ugers Tvangsarbejde, for den 15 Januar forud at være brudt ud af Arbejdsanstalten, medens han udstod en Straf af Indeholdelse, og for at have villet indsmugle i Anstalten 4 Potter Brændevin. Arrestanten havde i længere Tid været forbitret paa Inspektoren ved Tvangs- og Arbejdsanstalten paa Ladegaarden, Johan Bülow, fordi denne efter hans Mening ikke tog sig af de paa Ladegaarden udlagte Personer, idet han, naar de henvendte sig til ham med Klager, henviste dem til deres Opsynsmænd paa Anstalten — en Anke, hvis Rigtighed forøvrigt er benægtet af Inspektør Bülow. I den Tid af ca. 5 Uger, der var hengaaet, siden Arrestanten den 15 Januar begik den sidstomtalte Disciplinærforseelse og indtil denne den 21 Februar næstefter paakjendtes af Politikommissionen — hvilket Ophold skyldtes Kommissionens Forretningsgang og ikke Inspektør Bülow, der end ikke er Medlem af Kommissionen — havde Arrestanten hensiddet i et afsondret Lokale paa Anstalten, sammen med andre af Fabrikarbejderne, men uden at erholde Udgangstilladelse, hvilket var stemmende med de gjældende Forskrifter om, at Fabrikarbejdere paa Ladegaarden, snarlønge de afvente Politikommissionskjendelse, ikke tør meddeles Udgangstilladelse, medens den dem herved paaforte Indholdelsesstraf afkortes i den, der senere maatte blive dem ikkjendt af Politikommissionen. Imidlertid havde den lange Tid, Arrestanten havde ventet paa sin Straf, yderligere forbitret hans Sind mod Inspektoren; han havde i Løbet af samme fattet det Forsæt at hævne sig paa Inspektoren, og da han den 21 Februar d. A., efter i Politikommissionen at være betydet den ham af Samme den Dag ikkjendte Straf, fandt paa Gulvet i det ommeldte Lokale

et Stykke Jern af den Art, som benyttes ved Pilning af Værk, besluttede han at benytte dette Stykke, der var $4\frac{1}{2}$ Tomme langt, $\frac{3}{4}$ Tomme bredt, ca. 2 Linier tykt samt temmelig spidst tildannet i den ene Ende, til mod samme at tilføje Inspektøren en Læsion, der for længere Tid kunde sætte ham ud af Stand til at forrette sin Embedsgjerning. For at faa Lejlighed til at sætte denne Gjerning i Værk, begjærede han sig fremstillet for Inspektøren, og da han som Følge af denne Begjæring den paafølgende Dag blev fremstillet for Inspektøren paa dennes Kontor i Overværelse af Kvartermester Henrik Jensen, havde han det omtalte Stykke Jern med sig, skjult i sin Haand. Efterat være fremstillet for Inspektøren, spurgte han denne om, hvorlænge han skulde forblive hensiddende i det afsondrede Lokale, inden han kom til at afsones sin Straf, og da Inspektøren svarede ham, at Afsoningen af samme skulde begynde den 24 Februar, slog han i Bordet for Inspektøren med et Udraab om, at denne ikke havde Lov til at stjæle hans Tid, og loftede i det samme Haanden, hvori han nu holdt Jernet saaledes, at dets spidse Ende ragede et Stykke udenfor Haanden, til Slag mod Inspektøren, der i det Øjeblik befandt sig i hans umiddelbare Nærhed. Inden han imidlertid kunde lade Slaget falde, blev han greben af den tilstedeværende Kvartermester, der kastede ham om i en paa Kontoret staaende Sofa og holdt ham her, indtil flere af Funktionærerne paa Ladegaarden vare komne tilstede, hvorefter Arrestanten blev ført ud af Kontoret. Da han paa Gangen udenfor samme fik Øje paa Inspektøren, der havde forladt Kontoret for at søge Assistance, udskjældte han denne for en gammel Æsel og truede ham med, at han nok skulde ramme ham en anden Gang. Det Slag, Arrestanten som anført stod i Begreb med at bibringe Inspektør Bülow, vil han ikke have rettet efter noget bestemt Sted af dennes Legeme, uden forsvavidt, at han ikke vil have ramt Inspektøren i Hovedet, hvor han indsaar, at han udsatte sig for at tilføje ham en Læsion, der kunde medføre yderligere Følger for denne, end for længere Tid at gjøre ham uskikket til at udføre sin Embedsgjerning, men en Læsion af sidstnævnte Beskaffenhed har han fastholdt, at det var hans bestemte Hensigt at tilføje Inspektør Bülow; til en saadan vil han have sigtet ved sin ommeldte Trusel, og han har gjentagende under Undersøgelsen i Sagen erklæret, at det fremdeles er hans Hensigt, naar Lejlighed dertil gives, at tilføje Inspektøren en saadan Læsion. For det af Arrestanten gjorte Forsøg paa Vold mod Inspektør Bülow samt for den af ham mod denne brugte fornærmelige Adfærd og Tiltale vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 98 jfr. § 46 og efter § 101 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Lovrigt skjønnes det ikke rettere, end at Inspektør Bülow, der herom har fremsat Begjæring, under de foreliggende Omstændigheder

maa have Krav paa, at Straffelovens § 299 bringes i Anvendelse paa Arrestanten, og denne, der er under Fattigvæsenets Forsorg og end ikke ejer Klæderne, han bærer, findes i Overensstemmelse hermed at burde paalægges at stille Inspektør Bülow Sikkerhed ved at tage Ophold udenfor Sjællands Stift og ingensinde indfinde sig i bemeldte Stift eller, for det Tilfælde, at han ikke kan eller vil opfylde eller overholde denne Forpligtelse, at burde hensættes i Varetægtsfængsel paa det Offentliges Bekostning. Han vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger.

Nr. 248.

Advokat Hindenburg

contra

Søren Lyder Larsen (Def. Halkier),

der tiltales for Losgænger og Betleri.

Kjøbenhavn's Amts nordre Birks Politirets Dom af 15 Juni 1883: Arrestanten Søren Lyder Larsen bør hensættes til Arbejde i Kjøbenhavn's Amts Tvangsarbejdsanstalt i 180 Dage samt udrede de med Sagen forbundne Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 24 Juli 1883: Politirettens Dom bør ved Magt at stande. Til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Muag og Tvermoes, betaler Arrestanten Søren Lyder Larsen 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Hindenburg og Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Kjøbenhavns Amts nordre Birks Politiret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Søren Lyder Larsen, som er født den 17 December 1824 og tidligere mange Gange har været straffet for Betleri, tildels i Forbindelse med Losgængeri, senest ved bemeldte Politirets Dom af 7 Juni f. A. efter Lov 3 Marts 1860 § 5 med Arbejde i Kjøbenhavns Amts Tvangsarbejdsanstalt i 180 Dage, paany for disse Forseelser, og da Arrestanten ved egen, af det iøvrigt Oplyste bestyrkede Tilstaaelse er overbevist at have gjort sig skyldig i det ham Paasigtede, idet han, som den 12 Decbr. f. A. under sædvanlig Straffetrusel til Kjøbenhavns Politiprotokol over mistænkelige Personer, da han afleveredes til Fattigvæsenet, erholdt Tilhold om ikke at forlade sammes Forsorg uden forud at have godtgjort lovligt Erhverv og at have erholdt Politiets Tilladelse dertil, den 22 April d. A., da han havde erholdt Udgangstilladelse fra Ladegaarden, hvor han var anbragt, er udebleven, og derefter har strejft omkring paa Landet og ernæret sig ved Betleri, indtil han den 5te f. M. blev anholdt af Politiet, vil han herfor være at anse efter den citerede Lovs § 1 cfr. § 5, og da den ved den indankede Dom fastsatte Straf af Arbejde i fornævnte Tvangsarbejdsanstalt i 180 Dage findes passende og Dommens Bestemmelse om Sagens Omkostninger ligeledes billiges, vil denne i det Hele være at stadfæste.

2den ordinære Session.

Mandagen den 1 Oktober.

Nr. 263.

Advokat Halkier

contra

Johannes Jacobsen (Def. Henrichsen),

der tiltales for Tyveri.

Aars og Slet Herreders samt Logstør Birks Extrarets Dom af 21 Juni 1883: Tjenestekarl Johannes Jacobsen af Molgaard bør hehsmettes i Fængsel paa Vand og Brød i fire Gange fem Dage. Saa bør han og udrede alle af hans Arrest, Aktion og Dommens Exekution lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Nors, ti Kr. og til Defensor, Prokurator Mønsted, otte Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 23 Juli 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Saker til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Henrichsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det; Under nærværende Sag tiltales Tjenestekarl Johannes Jacobsen for Tyveri. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han, der den 18 Mai d. A. paa Vejen fra Sebbersund til Molgaard var gaaet ind i et ved Sebbærkloster beliggende Møllehus, til hvilket Døren stod aaben, for at faa Noget at drikke, har, da der Ingen var tilstede i Huset, og han ved at se efter i en i Stuen staaende Alkoveseng, om der var Nogen deri, saa et Uhr hænge paa et Som inde i samme, tilvendt sig dette Uhr med vedhængende Sølvkjæde og bortfjernet sig med samme. Da der imidlertid opstod Mistanke mod Tiltalte, blev Uhret, der tilhørte Møllersvend Jøns Christian Jensen og af denne tilligemed Kjæden er ansat til en Værdi af 28 Kr., ved en forøget Undersøgelse forefundet hos Tiltalte, hvorefter Uhret med Kjæde udleveredes Bestjaalne, der har frafuldet Krav paa Erstatning.

For sit ommeldte Forhold vil Tiltalte — der er født i Aaret 1862 og tidligere ifølge Aalborg Kjøbstads Extraretsdom af 23 December f. A. har været straffet for 1ste Gang begaaet Tyveri efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage — være at unse efter Straffelovens § 230, 1ste Led, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underretsdommen passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser

om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 15 Kr. til hver.

Nr. 260.

Advokat Henrichsen

contra

Peter Christensen Bach (Def. Halkier),

der tiltales for Tyveri og Bedrageri.

Viborg Kjøbstads Extrarets Dom af 21 Mai 1883: Tiltalte Peter Christensen Bach bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage samt udrede alle af denne Sag flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Cancelliraad, Overretsprokurator Møller, 15 Kr. og Defensor Overretsprokurator Fasting, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 2 Juli 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Salæret til Aktor for Underretten bestemmes til 12 Kr. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden findes at maatte forlænges til 3 Gange 5 Dage.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til tre Gange fem Dage. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Henrichsen og Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmissor hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arbejdsmand Peter Christensen Bach for Tyveri og Bedrageri.

Ved Tiltaltes egen Tilstandelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte den 31 Marts d. A., da 6te Bataillons Rekruter ankom til Viborg og han i denne Anledning havde indfundet sig paa Banegaarden for at søge Fortjeneste ved at bringe Rekruternes Tøj til deres Kvarter, har, efter til sit Hjem at have medtaget en udenfor Banegaarden henstaaende Kasse — som han iøvrigt vil have antaget for at tilhøre en i Nærheden af hans Hjem indkvarteret Rekrut — aabnet denne Kasse ved med et Søm at frabryde Stabelen, hvormed en Hængelaas var fastgjort, og af samme tilvendt sig et Par Stromper, et Stykke Pølse, nogle Mellemmader og et lille Stykke Kjød, hvorefter han næste Dag bragte Kassen ned paa Jernbanegaarden, hvor den senere blev funden af Ejermændene, Rekrut Jens Christen Sørensen. Denne har ansat Værdien af de borttagne Gjenstande, af hvilke Tiltalte havde forteret Fødevarerne og brændt Stromperne, da han antog, at det var opdaget, at han havde aabnet Kassen, til ialt 1 Kr. 60 Øre, hvori dog ikke var indbefattet Værdien af det ommeldte Stykke Kjød, som Bestjaalne ikke vidste var i Kassen, men han har frafaldet Krav paa Erstatning.

Paa samme Maade er det godtgjort, at Tiltalte, der engang i sidste Vinter havde laant et Gevær af Tomrer Ludvigsen, har solgt dette til en Marskandiser i Viborg for 1 Kr., til hvilken Værdi Geværet, der er udleveret Ludvigsen, ogsaa under Sagen er anslaaet, og om Erstatning er der ikke Spørgsmaal.

Endelig er det paa samme Maado godtgjort, at Tiltalte, der den 24 Marts d. A. af en ham ubekjendt Fiskehandler havde modtaget 4 Snese Torsk til Forhandling paa Torvet i Viborg, har, efterat have solgt af Torskene for omtrent 1 Kr. 75 Øre bortfjernet sig med dette Beløb, som han derefter har forbrugt, medens han overlod Resten af Fiskene til en anden Fiskehandler, for at denne kunde levøre den til Ejeren, hvad ogsaa man antages at være sket. Ejeren af de ommeldte Fisk er iøvrigt ikke udfunden under Sagen.

For sit Forhold i de anførte Henseender vil Tiltalte, der er født i Aaret 1855 og ved Højesterets Dom af 7 Januar 1879 for Bedrageri har været anset efter Straffelovens § 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, være at anse efter Straffelovens §§ 228 og 253 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, dog at Salæret til Aktor for Underretten vil være at

bestemme til 12 Kr., vil saaledes være at stadfæste med denne Forandring.

Tiltalte vil derhos have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 15 Kr. til hver.

Nr. 236.

Advokat Levinsen

contra

Peder Nielsen, ogsaa kaldet **Enevoldsen**, (Def. Halkier),

der tiltales for Tyveri og Bedrageri.

Grenaa Kjøbstads, Nørre og en Del af Sønder Herreds Extrarets Dom af 30 April 1883: Tiltalte Peder Nielsen, kaldet Enevoldsen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Møller, 12 Kr. og til Defensor, Prokurator Lunoe, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 18 Juni 1883: Tiltalte Peder Nielsen, ogsaa kaldet Enevoldsen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Levinsen og Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arbejdsmand Peder Nielsen, ogsaa kaldet Enevoldsen, for Tyveri og Bedrageri.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han, der den 18 Marts d. A. om Formiddagen var gaaet til Emmedsbo Strand for at grave Orm, har med en saakaldet Ormegreb opbrudt Døren til et ved Stranden staaende transportabelt Skydehus, der tilhørte Besidderen af Stamhuset Benzon, idet det efter hans Forklaring var hans Hensigt at søge Ly i Huset, som han antog for et tomt Badehus, medens han spiste, medens han ikke vil have tænkt paa at begaa Tyveri sammesteds. Efterat være kommen ind i Skydeset, der, efter hvad der er oplyst, var en paa 2 Hjul hvilende 4 Alen lang, $2\frac{1}{4}$ Alen bred og $3\frac{3}{4}$ Alen høj Træbygning uden Vinduer, men med Glughuller, og som var forsynet med Kakkellovn og nogle Mobler, fandt han her nogle Flasker, og af disse drak han da omtrent en Flaske Vin og $\frac{1}{2}$ Flaske Brændevin, hvilke Drikkevarer ere ansatte til Værdi 1 Kr., og er Erstatning i saa Henseende frafaldet.

Endvidere er det paa samme Maade godtgjort, at Tiltalte, der af Modehandlerinde, Jomfru Birgitte Madsen i Grenaa havde lejet en Kakkellovn, som denne har ansat til en Værdi af 12 Kr., har solgt denne Kakkellovn for 2 Kr., efter hans Forklaring paa Grund af, at han og hans Familie manglede Fødemidler. Den ommeldte Kakkellovn er under Sagen tilbageleveret Ejeren, der har frafaldet Krav paa videre Erstatning.

Tiltalte, der er født i Aaret 1845 og ifølge Overrettens Dom af 16 September 1878 har været straffet efter Straffelovens § 256 med simpelt Fængsel i 8 Dage, vil for sit ovenomhandlede Forhold være at anse dels efter Straffelovens § 235, dels efter samme Lovs § 253, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Tiltalte vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger efter Underrettsdommens Bestemmelser og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten 15 Kr. til hver.

Tirsdagen den 2 Oktober.

Nr. 230.

Etatsraad Buntzen

contra

Else Marie Mortensen (Defensor Levinsen),

der tiltales for Tyveri.

Middelsom-Sønderlyng Herreders Extrarets Dom af 4 Mai 1883: Arrestantinden Else Marie Mortensen bør hen-sættes i Fængsel paa Vand og Brod i 2 Gange 5 Dage. Saa udreder hun og alle af hendes Arrest og nærværende Aktion flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Overrets-prokurator Isaacsen, 15 Kr. og til Defensor, Prokurator Esmann 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 18 Juni 1883: Under-retsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og De-fensor for Overretten, Prokurator Fasting og Justitsraad Neckel-mann, betaler Arrestantinden Else Marie Larsdatter, Peder Mor-tensens Enke 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

(Fortsættes.)

Rettelse:

P. 424, L. 7 f. n.: „Boch“, læs: Borch“.

Færdig fra Trykkeriet den 26 Oktober 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 29-30.

Tirsdagen den 2 Oktober.

Nr. 230.

Etatsraad Buntzen

contra

Else Marie Mortensen (Def. Levinsen).

Høiestørets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom i saa Henseende anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er funden skyldig i Tyveri af det deri ommeldte Olietryksbillede. Derimod mangler der Bevis for, at Tiltalte har udvist et strafbart Forhold med Hensyn til nogen af de øvrige i Dommen nævnte Gjenstande, som hun sigtes for at have stjaalet. Navnlig ere Betingelserne for Anvendelsen af det ved L. 6—17—10 og 11 og Frdn. 8 Septbr. 1841 § 6 hjemlede Bevis hverken tilstede med Hensyn til de omhandlede 5 Par Strømper, idet den af Ejerindens Fader aflagte Tilhjemlingsed ikke i dette Tilfælde findes tilstrækkelig, eller med Hensyn til den blaa Klædesfrakke, idet Husmand Frounings Ejendomsret til den ikke kan anses erkjendt af Tiltalte eller iøvrigt er bevist.

For det ovennævnte Tyveri af et Olietryksbillede bliver Tiltalte at domme efter Straffelovens § 228 og Straffen at bestemme til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Hun vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger efter Overretsdommens Forskrifter.

Thi kjendes for Ret:

Else Marie Larsdatter, Peder Mortensens Enke, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i fem Dage. Saa udreder hun og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens

Dom fastsatte Salarier og i Salarium for Højesteret til Etatsraad Buntzen og Advokat Levinsen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne Sag tiltales Arrestantinden Else Marie Larsdatter, Peder Mortensens Enke, for Tyveri.

Efter Sagens Oplysninger blev der den 15 Januar d. A. i Anledning af en opstaaet Mistanke om, at Arrestantinden havde tilvendt sig en Del Husmand Frederik Frousing af Rodkjærsgade, hos hvem hun fra Mai 1881 tjente som Husholderske, og hans Datter tilhørende Gjenstande, af bemeldte Frousing og tvende af ham tilkaldte Mænd anstillet en Undersøgelse af Arrestantindens Gjemmer, nemlig en Kuffert og Trækasse, der stode i hendes Værelse, og blev der ved denne Lejlighed forefundne i de nævnte Gjemmer omhyggelig henlagte under en Del Arrestantinden tilhørende Effekter efternævnte Ting: 1 gammelt og 1 nyt Lagen, 3 Stkr. Forhængsgardiner, 1 Pudevaar, 1 Serviet og 5 Par Strømper, hvilke Frousing og Datter gjenkjendte som sig tilhørende, hvorhos der efter Frousings beedigede Forklaring tillige fandtes 2 ham tilhørende Haandklæder, hvilken Forklaring dog er benægtet af Arrestantinden, der har paastaet, at de ved en Fejltagelse ere medtagne i den Pakke, hvori de øvrige fornævnte, i hendes Besiddelse forefundne Effekter, blev indrullede. Ved en den følgende Dag af Politibetjent Bahnson hos hende anstillet Undersøgelse fandtes endvidere nedlagt i hendes Gjemmer et Olietryksbillede, som Frousing ligeledes vedkjendte sig som sin Ejendom, og ved en senere i Retten foretagen Undersøgelse af hendes Kuffert og Kasse forefandtes en til en Særk omsyet Skjorte med nogle deraf klippede Stykker Lærred, et Fotografibillede og nogle Nøgler Garn, som Frousing og Datter have gjenkjendt som deres og — hvad Skjorten angaar — som Forstnævntes i Amerika borteværende Sønns Ejendom, hvorhos Arrestantinden sluttelig har vedgaaet at have foræret til sin gifte Datter i Viborg — foruden en slagtet And og andre Fødevarer, som hun vil have kjøbt — en gammel Uldtroje, 2 gamle Skjorter og en blaa Klædesfrakke, som hun vil have faaet til Gave af Frousings fornævnte Søn ved hans Afrejse fra Hjemmet som Vederlag for havt Ulejlighed med at vaske og sy for ham, medens Faderen med Bestemthed har paastaet, at Frakken, der er vurderet til 3 Kr., er hans Ejendom og har været i hans Besiddelse efter Sonnens Bortrejse. Arrestantinden har imidlertid vedhol-

dende benægtet, at hun paa ulovlig Maade er kommen i Besiddelse af de ommeldte Gjenstande, og gaar hendes Forklaring i saa Henseende ud paa, at de 3 Forhængsgardiner, Pudevaaret og Servietten, der ere vurderede til henholdsvis 75 Øre, 50 Øre og 20 Øre, vare af hende bragte ind paa hendes Værelse for at repareres og henlagte paa en derværende Stol, og da der Nytaarsdagsaften var nogle Fremmede hos Frousings og Stolen derfor behøvedes, tog hun for at rømme denne det paa samme helliggende Tøj og lagde det ned i sin Kuffert, hvor ogsaa det gamle til 35 Øre vurderede Lagen, som af hende jævnlig benyttedes til at lægge om Strygebrættet, var henlagt; om Strømperne, der i deres nuværende meget slidte Stand ere vurderede til 50 Øre, har hun udtalt, at hun mulig selv har nedlagt dem i Kufferten for at skaffe dem afvejen, men at hun iøvrigt ikke mindes, om de sammen med det øvrige Tøj laa paa Stolen den omforklarede Aften, i hvilket Tilfælde hun saa i Skyndingen maa have lagt dem ned for at skaffe dem tilside; i modsat Fald maa hun antage, at de ere nedlagte i Kufferten af Frousings Datter, maaske af Ondskabsfuldhed, og hvad det nye Lagen og Olie-tryksbilledet angaar, der ere vurderede til henholdsvis 2 Kr. og 50 Øre, har hun paastaet at have faaet Billedet til Foræring af Frousing, og at Lagenet var indkjøbt af ham for hendes Regning til Foer til en Kjole, men at hun ikke anvendte det indkjøbte Lærred hertil, men syede det til et Lagen, som saaledes er hendes Ejendom, og dette paastaar hun ogsaa er Tilfældet med den ovennævnte Skjorte, som hun vil have havt med sig ved Tjenestens Tiltrædelse hos Frousing, og med de forefundne Nøgler Garn, ligesom hun som fornævnt vil have dels kjøbt, dels af Frousings Søn faaet de Ting, som hun skjænkede til sin Datter. Med Hensyn til Fotografibilledet har hun erkjendt, at det blev fundet i en Bog i hendes Kuffert, uden at hun veed, hvorledes det er kommet deri, men hun antager, at dette lille, for hende værdiløse Billede, har henligget paa en i Stuen værende Boghylde, hvor ogsaa hendes Bog laa, og at det, da nogle Børn hos Frousings fik en Del paa Hylden løst liggende Billeder at lege med, derved tilfældig er kommen ind i hendes Bog, uden at hun senere har lagt Mærke dertil.

Vel har Arrestantindens Forklaring, under hvilken hun har indviklet sig i flere Modsigelser, og som i det Hele har været meget vakkende, paa flere Punkter vist sig at være urigtig og lidet sandsynlig, men ligesom der ikke er fremkommet Noget om, at hun skulde have tilegnet sig Fødevarerne hos Frousing eller 2 nye Stykker Linned og en Krave, som hun ogsaa har været sigtet for at have tilvendt sig fra Frousings Datter, saaledes findes der efter Omstændighederne ikke tilstrækkelig Føje til at forkaste hendes Forklaring om den Maade, hvorpaa det gamle Lagen, Gardinerne, Pudevaaret, Servietten og Fotografibilledet

ere komne i hendes Besiddelse, hvorefter hun ikke vil have havt til Hensigt at tilegne sig disse Ting, som hun har erkjendt at være Frousing tilhørende. Heller ikke findes hun at kunne straffes for uhjemlet Besiddelse af det nye Lagen, Haandklæderne, den omhandlede Skjorte med Tilbehør, Garnnøglerne, Uldtrøjen og de 2 Skjorter, idet det hvad Haandklæderne angaar ikke mod hendes Benægtelse er tilstrækkelig oplyst, at de ere fundne i hendes Besiddelse, og der med Hensyn til de øvrige Gjenstande mangler det fornødne Ejendomsbevis og — med Undtagelse af Lagenet — tillige Ejerens Tilhjemlingsed. Hvad derimod angaar det i Arrestantindens Besiddelse forefundne Olietryksbillede, hvilket hun, som meldt, vil have faaet i Foræring af Frousing, har denne edelig forklaret, at det er ham frakommet mod hans Vidende og Villie, idet han særlig har benægtet Arrestantindens Anbringende om, at hun i hans Overværelse skulde have udtaget det af hans Chatol, hvor det laa, og at han skulde have skjænket det til hende, hvilket Anbringende ogsaa iøvrigt er ganske ubestyrket, og med Hensyn til de 5 Par Strømper, der, efter hvad Arrestantinden har erkjendt, tilhørte Frousing's Datter, har denne forklaret, at ved hendes Afrejse til Sindssygeanstalten i Aarhus, hvor hun opholdt sig fra 14 Juli til 27 December f. A., vare de 3 Par nedlagte i hendes Kommodeskuffe, medens de 2 andre Par, saavidt hun mindes, vare smudsige og skulde vadske, men at hun strax ved sin Hjemkomst savnede samtlige 5 Par og gjentagne Gange forespurgte hos Arrestantinden, om hun ikke vidste, hvor de vare, hvilket hun imidlertid besvarede benægtende, samt at alle Parrene, hvoraf de tre ved Afrejsen vare rene og i god Stand, nu befandtes i høj Grad hullede og forslidte, saa at de maa have været brugte under hendes Fraværelse, hvilket Arrestantinden imidlertid har benægtet at have gjort, hvorhos Frousing, der ligeledes har aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til Strømperne, hvortil han maa anses at have været beføjet, idet de efter det Oplyste maa antages at have været i hans Besiddelse, da de bortkom, har afgivet en Forklaring angaaende dem, der i det Hele stemmer med hans Datters Forklaring, medens den af Arrestantinden, der har erkjendt at have overfor Sidstnævnte benægtet at vide, hvor Strømperne fandtes, afgivne Forklaring om Maaden, hvorpaa de skulde være komne i hendes Kuffert, er aldeles ubestyrket og usandsynlig. Hvad endelig angaar den blaa Klædesfrakke, som Arrestantinden har vedgaaet at have skjænket sin Datter og dennes Mand, da er der Intet under Sagen fremkommet til Bestyrkelse af Arrestantindens Anbringende om, saavidt hun mindes at have faaet den af Frousing's Søn, hvorimod hun maa anses at have erkjendt, at den har tilhørt Frousing, der ogsaa med Hensyn til Frakken har edelig forklaret, at den er ham frakommen mod hans Vidende og Villie, og at den, efterat den skulde være skjænket hende, ikke har

været gjemt hos hende, men dels har ligget paa Sofaen i Frou-sings Stue, dels været ophængt i samme Værelse, om den end, efter hvad hun tror, ogsaa et Par Gange har hængt inde hos hende.

Efter det Anførte findes saaledes med Hensyn til Olietryk-billedet, Strømperne og Frakken, hvilke Gjenstande ere udleve-rede Frousing, der har frafaldet Krav paa Erstatning for deres Afsavn, Betingelserne for Anvendelsen af det ved D. L. 6—17 —10 og 11 jfr. Frdn. 8 September 1841 § 6 hjemlede Bevis at være tilstede, og da det efter de oplyste Omstændigheder maa antages, at Arrestantinden selv har stjaalet de paagjældende Gjenstande, vil hun, der er født i Aaret 1829 og tidligere i 1864 for Overtrædelse af et Entholdelsesdekret er straffet med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Dage, og som senere har været sigtet for Indbrudstyveri, hvorfor hun imidlertid ved Højesterets-dom af 26 Juni 1879 blev frifunden, dog med Paalæg af Ak-tionens Omkostninger, for sit ommeldte Forhold være at anse efter Straffelovens § 228 med en Straf, der efter Sagens Om-stændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 225.

Advokat Levinsen

contra

Peder Jacobsen (Def. Hansen),

der tiltales for Tyveri og ulovlig Omgang med Hittegods.

Hassing-Refs Herreders Extrarets Dom af 21 Decbr. 1882: Tiltalte Peder Jacobsen af Grurup bør straffes med 10 Slag af en Rotting og udrede i Erstatning til Tjenestekarl Niels Christian Nielsen af Handrup 26 Kroner. Dernæst udreder Tiltalte alle af hans Arrest og Sagen iøvrigt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Sagfører Johnsen og Prokurator Schiellerup, 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen forevrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 7 Mai 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Salærene til Aktor og Defensor for Underretten bestemmes til 15 Kr. for den Første og 10 Kr. for den Sidste. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Fasting og Justitsraad Møller, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at Tiltalte for sit i den indankede Dom fremstillede Forhold med Hensyn til en Tobakspibe bliver at anse efter Analogien af Straffelovens § 253, men iøvrigt i Henhold til de i Dommen under den Del af Sagen, der efter den skete Indstævning alene foreligger Højesteret til Paakjendelse, anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Levinsen og Højesteretssagfører Hansen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Peder Jacobsen for Tyveri og ulovlig Omgang med Hittegods.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han den 5 November f. A. har i det ved Siden af Stationskroen i Bedsted belliggende under Opførelse værende Hus, hvortil Adgangen var fri, tilvendt sig en til en Værdi af ca. 2 Kr. ansat Tobakspibe, der tilhørte Murer Frøhstüch og af denne var hensat i et Vindu sammesteds. Efter Tiltaltes Forklaring tog han, der var kommen ind i det ommeldte Hus for at hente en Pakke, som var henlagt der, Piben for at røge af den, men bestemte sig derefter til at beholde den og solgte den under sit Ophold i Kroen; senere har han imidlertid, efterat det var blevet opdaget, at Piben var borttaget, købt den tilbage og tilbageleveret den til Frøhstüch, der har frafaldet Krav paa videre Erstatning under Sagen.

Tiltalte har endvidere tilstaaet, at han -- der samme Aften

var i Slagsmaal med Tjenestekarl Niels Chr. Nielsen udenfor Kroen og en Timestid efter paa det Sted, hvor Slagsmaalet havde fundet Sted, vil have fundet en Læderpung eller Portemonnæ med Penge i — har udtaget og tilvendt sig disse, der maa antages at have udgjort omtrent 26 Kr., og som han ved sin Anholdelse for Størstedelen havde brugt, hvorimod han vil have ladet Pungen, der faldt fra ham, medens han var ifærd med at tælle Pengene, blive liggende udenfor Kroen. Denne Pung med Indhold maa antages at have tilhørt Niels Chr. Nielsen, der har forklaret, at han under sit Ophold i Bedsted Kro den paagældende Aften mistede en saadan Pung med omtrent 26 Kr. i, uden at han, der var i høj Grad beruset, veed, hvorledes det dermed er tilgaaet, og navnlig, om han, hvad godt kan være Tilfældet, har tabt den under Sammenstødet med Tiltalte. Han har paastaet sig Erstatning tilkjendt hos denne.

Endelig har Tiltalte vedgaaet, at han, medens han til 1ste November f. A. var i Lære hos Maler Erichsen, har til eget Brug benyttet noget denne tilhørende Lim, dog ikkun en ren Ubedydelighed.

Medens der nu, idet dette sidste Forhold findes at maatte henføres under Straffelovens § 235, og Maler Erichsen maa antages at have frafaldet Tiltale herfor, ikke bliver Spørgsmaal om i denne Henseende at idømme Tiltalte nogen Straf, vil han, der er født den 8 Januar 1866 og ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, for sit øvrige ovenfor omhandlede Forhold være at anse efter Straffelovens §§ 228 og 247, cfr. §§ 21 og 37, med en Straf, der ved Underrettsdommen findes passende bestemt til 10 Rottingslag, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Erstatningen og Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, dog at Salærene til Aktor og Defensor for Underretten ville være at bestemme henholdsvis til 12 og 10 Kr., vil saaledes med den nævnte Forandring være at stadfæste. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at betale 15 Kr. til hver.

Nr. 270.

Advokat Levinsen

contra

Christen Christensen Strand (Def. Hansen),

der tiltales for Overtrædelse af Lov af 23 Februar 1866 § 15, cfr. § 17.

Hjerm-Ginding Herreders Extrarets Dom af 19 Juni 1883: Tiltalte Christen Christensen Strand bør hensættes

i simpelt Fængsel i 20 Dage samt udrede Omkostningerne ved denne Aktion, derunder Salær til Aktor, Prokurator Brask, 10 Kr. og til Defensor, Prokurator Poulsen, 8 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 6 August 1883: Tiltalte Christen Christensen Strand bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger efter Underrettsdommens Bestemmelser og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Levinsen og Høieste-
retssagfører Hansen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under den Sag tiltales Christen Christensen Strand for Overtrædelse af Loven af 23 Februar 1866 § 15, cfr. § 17.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han, der i Mai f. A. i Kjøbenhavn havde ladet sig forhyre maanedvis som Letmatros med Dampskibet H. J. Pallisen og af Hyren forud havde faaet en halv Maanedes Udgaende 16 Kr., som han vil have helt forbrugt, inden Skibet forlod Kjøbenhavn den 17 Mai, er, efter med Skibet at være kommen til Antwerpen, en Nat, som det maa antages Natten mellem den 26 og 27 s. M., romt fra Skibet i Forening med 2 andre af dettes Matroses, uden senere at vende tilbage til Skibet, idet han nogle Dage efter afsejlede med et engelsk Skib til Ostindien, og gaar Tiltaltes Forklaring iøvrigt ud paa, at han og hans fornævnte Kammerater rømte, fordi der af en Mand, som var kommen ombord til dem i Antwerpen, blev lovet dem stor Hyre med en Dampers, medens deres Hyre i

H. J. Pallisen, hvor de havde strengt Arbejde, kun var lille, samt at Mandskabet i H. J. Pallisen foruden Skipperen bestod af 2 Styrmand, 5 Matroser og 1 Ungmand. Der er under Sagen ikke Spørgsmaal om Erstatning.

Da Tiltalte efter det Anførte maa anses at være romt fra sit Skib med den af ham oppebaarne Hyre, hvorfra — efter hvad han har erkjendt — 6 Kr. 93 Øre endnu ikke vare fortjente, og der ikke under Sagen er oplyst Noget, der giver Anledning til at antage, at han ikke skulde have tilsigtet at tilvende sig den ommeldte, ikke fortjente Del af Hyren, vil han — der er født i Aarot 1860 og med Undtagelse af, at han i 1880 har for Polituorden i Mindelighed erlagt en Bøde af 8 Kroner, ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet — ikke kunne undgaa for sit ommeldte Forhold at anses i Medfør af den ovennævnte Lov af 23 Februar 1866 § 15 som for Bedrageri efter Straffelovens § 251 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger efter Underrettsdommens Bestemmelser.

Nr. 226. Højesteretssagfører Hansen
 contra
Henrik Andersen (Def. Bagger),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 176.

Baag Herreds Extrarets Dom af 16 Februar 1883: Tiltalte, Husmand Henrik Andersen af Sollested Mark bør hensesættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage samt udrede alle af hans Arrest og denne Aktion lovligt flydende Omkostninger, derunder i. Salær til Aktor, Prokurator Kramer, og Defensor, Prokurator Schmidt, 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Juni 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 4 Gange 5 Dage. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Kaas og Gott-

schalck betaler Tiltalte, Husmand Henrik Andersen af Søllested Mark 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Hansen og Bagger 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Baag Herreds Extraret hertil indankede Sag er Tiltalte, Husmand Henrik Andersen af Søllested Mark aktioneret for Overtrædelse af Straffelovens § 176, i hvilken Henseende der ved Tiltaltes egen Tilstaaelse med det iøvrigt Oplyste er godtgjort Følgende: Da Tiltalte Søndagen den 24 September f. A. traf Pigebarnet Ane Margrethe Petersen, der er født den 3 Mai 1873, hos Husmand Henrik Jensen ved Dærup Grusgrav, faldt det Tiltalte, der var noget beruset, ind at søge Lejlighed til at tage hende op under Klæderne, i hvilket Øjemed han foreslog, at de skulde følges ad, da hun vilde begive sig til sit Hjem paa Dærup Mark. Paa Vejen opfordrede Tiltalte hende derefter til at lægge sig ned i Grøften, og da hun nægtede dette, kastede han hende omkuld, idet han lagde sig ovenpaa hende, dog uden at han forsøgte paa at skaffe sig Samleje med hende, eller blottede sit Lem, førte han en Haand op under hendes Klæder, befølte hendes Kjensdele og førte sin Finger ind i dem. Efterat han atter havde rejst sig, gik de videre, men standsede han flere Gange paa Vejen og befølte hendes Kjensdele samt førte sin Finger ind i dem, idet han samtidig gav hende Brystsukker og en Femøre, hvorhos han under Trusler paalagde hende at fortie det Forefaldne. Efter Ane Margrethe Pedersens Forklaring har Tiltalte derhos, da hun, efterat være kastet om i Grøften, gav sig til at græde, med Haanden slaaet hende i Hovedet, for at hun skulde tie stille, men dette vil Tiltalte ikke kunne mindes. Den Ane Margrethe Pedersen overgaaede Behandling har ikke efterladt synligt Spor, hvorimod hun i nogle Dage efter følte Smerter i

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Arrestanten Laurits Peter Marius Hansen, som er født 14 Februar 1858, og som tidligere oftere har været straffet, derunder flere Gange for Betleri og for Løsgængeri, senest ifølge Odense Herreds Politirets Dom af 29 Januar d. A. for begge disse Forseelser med Tvangsarbejde i 120 Dage, tiltales uder nærværende fra samme Politiret hertil indankede Sag for Løsgængeri, og det er ogsaa ved hans egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger tilstrækkelig godtgjort, at han heri har gjort sig skyldig.

Efterat Arrestanten havde udstaaet den ham ved nysnævnte Dom af 29 Januar d. A. idømte Straf, blev han som blottet for Subsistensmidler den 6 Juni d. A. afleveret til Fattigvæsenet i i Vissenberg, hvor han er forsorgelsesberettiget, idet der forinden til Politiprotokollen blev givet ham Tilhold om, under Straf som for Løsgængeri ikke at forlade det Opholdssted og det Arbejde, der af Fattigvæsenet vilde blive ham anvist. Af Fattigbestyrelsen i Vissenberg Sogn blev Arrestanten derpaa indlagt paa Fattiggaarden sammesteds, men allerede den 11 s. M. forlod Arrestanten ikke blot uden Tilladelse, men imod Bestyrerens Forbud Gaarden, og gik derpaa til Odense, hvor han samme Dags Aften blev anholdt af Politiet i en højst beruset Tilstand. For dette sit Forhold findes Arrestanten rettelig ved den indankede Dom af 21 Juni d. A. at være anset efter Lov af 3 Marts 1860 § 1, og da ogsaa den valgte Straf af Arbejde i Odense Tvangsarbejdsanstalt i 180 Dage efter Omstændighederne skønnes at være passende og Dommens Bestemmelser om Sagens Omkostninger ligeledes billiges, vil bemeldte Dom være at stadfæste.

Onsdagen den 3 Oktober.

Nr. 213. Højesteretssagfører Bagger
 contra
 Kirsten Nielsen, Rasmussens Hustru (Def. Nellemann),

der tiltales for Tyveri, Falsk og Bedrageri.

Roskilde Kjøbstads Extrarets Dom af 20 Januar 1883: Tiltalte Arbejdsmand Niels Rasmussens Hustru, Kirsten Rasmussen, født Nielsen, bør hensættes til Forbedringshusarbejde

i 18 Maaneder og udrede alle af denne Sag flydende Omkostninger, hvorunder i Salærer til Aktor, Prokurator Jacobsen og Defensor, Prokurator Hude, 14 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Mai 1883: Underrettens Dom bør ved Magt at stande, dog saaledes at Straffetiden bestemmes til 2 Aar. Til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Bloch og Leth, betaler Tiltalte, Kirsten Nielsen, Arbejdsmand Niels Rasmussens Hustru af St. Jorgensbjerg, i Salær 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, hvorved dog bemærkes, at Straffelovens § 271 ikke kan komme til Anvendelse,

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Nellemann 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmissor hedder det: Under nærværende fra Roskilde Kjøbstads Extraret hertil indankede Sag aktioneres Tiltalte Kirsten Nielsen, Arbejdsmand Niels Rasmussens Hustru af St. Jorgensbjerg, der er født den 8 Juli 1847 og senest ved Holsteinborg Birks Extraretsdom af 19 Marts 1875 er anset efter Straffelovens § 232, 1 Mbr., for 4de Gang begaaet Tyveri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, for Tyveri, Falsk og Bedrageri, og er ved egen af det iøvrigt Oplyste bestyrkede Tilstaaelse overbevist at have gjort sig skyldig i disse Forbrydelser. Tiltalte har saaledes vedgaaet ved det sidste Høstgilde paa Bidstrup Parcelgaard at have frastjaalet Arbejdsmand Niels Abrahamsens Enke et hende tilhørende til 66 Øre vurderet sort uldent Torklæde, som af Bestjaalne var ophængt paa Stuepigens Klædeskab, og med hvilket hun fjernede sig fra Høstgildet. Hvad dernæst angaar Sigtelsen for Falsk, har hun til-

staaet, at hun under det urigtige Foregivende, at hendes Mand skulde købe nogle Varer hos Manufakturhandler Jørgensen i Roskilde efter en ham af Forpagter Bülows Hustru paa Parcelgaarden leveret Seddel, men at denne var forkommen, har formaaget en trettonaarig Pige til efter Diktat at skrive med Blyant en med „Fru Bülow“ underskreven Rekvisitionsseddel paa forskjellige Manufakturvarer og derefter den 13 November f. A. med denne indfundet sig i fornævnte Manufakturhandler Jørgensens Butik, og ved urigtigen at foregive, at Sedlen var skreven af Forpagter Bülows Hustru, og at Tiltalte var sendt af denne, uden hendes Vidende og Villie erholdt udleveret forskjellige til ialt 57 Kr. 98 Øre vurderede Varer, som Tiltalte selv beholdt. Endelig har Tiltalte i Forpagter Bülows Hustrus Navn, men uden dennes Vidende og Villie, i Blikkenslager Løitveds Butik samme Dag faaet udleveret en til 3 Kr. 50 Øre vurderet Petroloumslampe, idet hun foregav, at den skulde være til et Værelse, som afbenyttedes af en navngiven Dame, som hun kunde forudsætte at være den Person, med hvem hun handlede, bekjendt, og da der næredes Betænkkelighed ved at udlevere Lampen, forlangte en Seddel om, at hun ikke fik Lampen udleveret, hvorpaa Vedkommende af Frygt for, at Bülows Hustru mulig skulde blive fornærmet, saafremt Begjæringen ikke skulde blive efterkommet, leverede Tiltalte Lampen. For det af Tiltalte i de ovenanførte Henseender udviste Forhold, og idet Overretten med Underretsdommen er enig i, at Straffelovens § 271 paa Grund af Sedlens øjensynlige Mangel maa komme til Anvendelse, maa det billiges, at Tiltalte er anset efter bemeldte Lovs § 232 for 5te Gang bogaadt Tyveri, § 268 cfr. § 271 og § 251, men Straffen, der ved Dommen er bestemt til 18 Maaneders Forbedringshusarbejde, findes efter Omstændighederne at burde fastsættes til samme Slags Strafarbejde i 2 Aar. Med denne Forandring i Henseende til Straffetiden vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser angaaende Aktionens Omkostninger ligeledes bifaldes, være at stadfæste.

Nr. 184. Højesteretssagfører Bagger
 contra
 Carl Christian Anton Jensen (Def. Nellemann),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 290.

Varde Kjøbstads Extrarets Dom af 17 Januar 1883: Tiltalte Carl Christian Anton Jensen bør til Statskassen udrede en Bøde af 400 Kr., eller, saafremt han ikke betaler denne Bøde fuldt ud, hensættes i simpelt Fængsel i 60 Dage. Saa udreder Tiltalte ogsaa saantlige af denne Sag flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Smith og Sagfører Harek, henholdsvis 25 og 22 Kr. At efterkommes inden tredje Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 12 Marts 1883: Underretsdømmen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Fasting og Kancelliraad Møller, betaler Tiltalte 30 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Bødens Udredelse bestemmes til 4 Uger fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Nellemann 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Slagter Carl Christian Anton Jensen i Varde — der ved Overrettens Dom af 1 Mai f. A. for at have benyttet Kjød, som ikke kunde nydes

af Mennesker uden Fare for Sundheden, til Fabrikation af Pølse, blev anset efter Straffelovens § 290, 1ste Led, med Straf af simpelt Fængsel i 14 Dage — tiltales under denne Sag paany for Overtrædelse af Straffelovens § 290. Tiltalte har erkjendt, at han, ogsaa efterat være domt som anført, har til Pølsefabrikation anvendt Kjød af Kreaturer, der havde været syge af „Grødesyge“ eller „Perlesyge“ — hvorved der efter det Oplyste forstaas Kvægets Tuberkulose — dog kun i Tilfælde, hvor Sygdommen var i saa ringe Grad udviklet, at Kjødets Friskhed og og Fasthed ikke derved var bleven forringet, saa at han betragtede Nydelsen deraf som ubetinget uden Skade for Sundheden, og da det af de under Sagen afgivne sagkyndige Erklæringer fremgaar, at Tilstedeværelsen af de nævnte Sygdomme i mindre Grad ikke ubetinget gjør Kjødet af det paangjældende Dyr usundt, maa det billiges, at Tiltalte ved Underrettsdommen ikke er funden skyldig i noget strafbart Forhold ved at benytte til sin Pølsefabrikation Kjød af Dyr, der ikke have været angrebne af bemeldte Sygdomme i højere Grad, end af ham angivet. Om 3 af ham dertil benyttede Koer, nemlig en, han i Mai Maaned f. A. købte af Gaardmand Hans Sorensen af Meils, og tvende, som han i Midten af August Maaned f. A. købte henholdsvis af Gaardmand Jøns Nielsen Hansen i Brøndum og af Bestyrelsen af Kjærgaard Fattiggård, Jens Hanson, maa det dog efter det under Sagen Oplyste anses tilstrækkelig godtgjort, at de have lidt af Lungesyge i en saadan Grad, at deres Kjød har været uskikket til Menneskeføde.

Angaaende den forstnævnte Ko har Gaardmand Hans Sorensen forklaret, at han, der i Marts f. A. havde solgt denne Ko til en anden Mand, men i den paafølgende Maj Maaned blev nødsaget til at tage Koen tilbage, da det ved tvende under 21 og 24 April f. A. afgivne Erklæringer af Distriktsdyrlægen var konstateret, at Koen led i saa høj Grad af Lungetæring, der maatte have været tilstede allerede, for Salget i Marts fandt Sted, at dens Kjød maatte være utjenligt til Menneskeføde, derefter bestemte sig til at sælge Koen til en Slagter, der, efter hvad han vil have ment, kunde bruge dens Kjød til Svineføde. Han henvendte sig derfor med Koen, som den 4 Maj paa Grund af dens afkræftede Tilstand var bleven sendt med Jernbanen til Varde, men da var saa daarlig, at han ikke kunde trække den hjem med sig til Meils, til en Slagter i Varde, og denne raadede ham til at sælge Koen til Tiltalte. Ifølge flere i Sagen afgivne Vidneforklaringer var Koen da i højeste Grad afmagret og ussol og kunde med Nød og Neppe gaa ind i den Gaard, hvor den af Sorensen blev solgt til Tiltalte for 12 Kr. Sorensen omtalte ikke Dyrlægeattesterne for Tiltalte, men han har edelig bekræftet, at han sikkert tror, at han fortalte Tiltalte, at han havde solgt Koen, men at Handelen maatte gaa tilbage paa Grund af, at

Koen var usund, og Tiltalte har vel benægtet dette, men dog erkjendt, at han tror, at han selv sagde til Sørensen, at Koen var vel syg, og at Sørensen derpaa fortalte ham om den tidligere Handels Tilbagegang. Koen blev derpaa slagtet af Tiltaltes Svend Carl Frank og dens Kjød sammen med andet Kjød anvendt til Polser. Angaaende den anden af de ommeldte Koer har Knud Salling, der er Daglejer hos Tiltalte, forklaret, at Gaardmand Niels Hansen Nielsen, ved hvilket Navn Salling maa antages at mene Jons Nielsen Hansen, af Brøndum i Tiltaltes Fraværelse indfandt sig i Slagtoriet og tilbød en Ko tilsalgs, som han angav at have kjøbt for 40 Kr., men ikke vilde beholde, uden at omtale, at den var syg. Da Salling antog, at Koen egnede sig til Pølsefabrikationen, bleve de enige om, at Prisen for den skulde være 10 Kr., og Salling tog derpaa, efterat have meddelt Tiltalte Salgstilbudet og af denne at være bleven bemyndiget til at se paa Koen og eventuelt købe den til Tiltalte, den 17 eller 18 August f. A. ud til Brøndum, hvor han i Halvskumringen købte Koen, som han fandt mager, og slagtede paa Stedet, ved hvilken Lejlighed han, der iøvrigt ikke specielt undersøgte Lungen og Indvoldene, vel iagttog endel af de saakaldte „Grøder“ paa Koens Lunge og Ribben, men da Kjødet saa godt og fast ud, ikke gjorde sig nogen Betænkelighed derover, idet han antog, at Grøde sygdommen ikke var tilstede i højere Grad, end at Kjødet godt kunde bruges. Indvoldene bleve nedgravede paa Slagtestedet, og Kjødet bragte Salling med hjem til Varde, hvor det — uden at Salling, da han meddelte Tiltalte Underretning om Kjødet, fortalte Noget om de „Grøder“, han havde set — blev anvendt af Tiltalte til Pølsefabrikation sammen med Kjødet af den tredje af de ovennævnte Koer. Angaaende denne er det oplyst, at Tiltalte, der havde faaet skriftlig Meddelelse om, at der var en Ko tilsalgs paa Kjærgaard Fattiggaard, sendte Salling ud for at se paa Koen og købe den. Salling, der har forklaret, at Koen var mager og saa syg ud og, at han nok forestillede sig, at den led af Grøder, købte den for 25 Kr., hvorefter den den 19 August f. A. blev bragt til Bramminge Station, for derfra at sendes til Varde, men efter de herom afgivne Vidnesbyrd var den da saa afmagret, ussel og syg, at den faldt om i Krampe ved en Kvægfold, den var tøjet ved, og først næste Morgen kunde transporteres med Jernbanen til Varde. Efter Ankomsten hertil blev Koen, der under Transporten var bleven saa afkræftet, at den ikke kunde rejse sig, slagtet paa Jernbanens Territorium af Salling, der var tilstede for at afhente den til Tiltaltes Slagteri. Under Slagtingen iagttog Salling efter sin Forklaring, at Koen havde „Grøder“ paa Lungen, og i større Mængde, end Tilfældet havde været med den i Brøndum købte Ko, men dog, som han senere har udsagt, ikke i nogen høj Grad, og han omtalte ej heller, hvad han

saaledes havde ingttaget, for Tiltalte, til hvem han bragte Kjødet af det slagtede Krentur, medens dettes Indvolde blev nedgravede paa Banegårdens Grund. Af Kjødet blev der, som ovenfor bemærket, sammen med Kjødet af Koen fra Brøndum fabrikeret Polsor, som ere blevne tagne i Bevaring af Politiet. Indvoldene af disse to Køer blev ved Politiets Foranstaltning opgravede og ved en af Distriktsdyrlægen foretagen Undersøgelse fandtes disse i en saa sygelig Tilstand, at Dyrlægen i tvende den 20 og 21 August f. A. afgivne Erklæringer har udtalt, at Kjødet af Koen fra Brøndum maatte betegnes som usund Føde, der ikke maa benyttes til Mennesker, og at Kjødet af den anden Ko ikke kunde spises uden Fare for Sundheden, og disse Erklæringer har det veterinære Sundhedsraad, hvem endel af de opgravede Indvolde have været tilstillede til Undersøgelse, i det Hele tiltraadt i sin den 11 September f. A. afgivne Erklæring.

Tiltalte har imidlertid vedblivende fastholdt, at Kjødet af disse 3 Køer ikke har været angrebet af Sygdom i en saadan Grad, at Nydelsen af det kunde medføre Fare for Sundheden. Han har i saa Henseende paaberaabt sig, at deres Kjød — der, hvis de havde været saa syge, som Dyrlægeerklæringerne angive, efter Tiltaltes Formening overhovedet ikke vilde kunne været anvendt til Polsor, idet Kjødet, naar Polsen kom i Rog, vilde gaa i Gjæring og Polsen gaa istykker — har været fast og kun i ringe Grad frembudt Spor af Sygelighed, i hvilken Henseende han nærmere har anbragt med Hensyn til Koen fra Meils — hvis Identitet mod den i Dyrlægeerklæringerne af 21 og 24 April f. A. ommeldte, han ikke har villet erkjende, uden at han dog har fremført Nogetsomhelst, der berettiger til Tvivl i saa Henseende — at han, efterat hans Svend havde slagtet den, spurgte om, hvorledes den var, og da Svenden fortalte ham, at den var god nok, men paa den ene Side af Ribbenene havde nogle Tuberkler — hvorved iøvrigt bemærkes, at efter Svendens Forklaring gik dennes Udtalelse kun ud paa, at den højre Lungespids var sammenvoxet med 2 Ribben — selv besaa den slagtede Ko, hvis Lunge og Hjerte, saavidt han kunde se, vare fuldstændig sunde, medens der derimod paa 2 Ribben sad smaa Prikker, som viste, at Koen havde været angrebet, men kun i ringe Grad, af Perlesyge; med Hensyn til Koen fra Brøndum, at han, der selv ikke har set denne Ko, enten i levende eller slagtet Tilstand, maa henholde sig til Sallings ovennævnte Forklaring, hvor-efter denne Ko ikke led af Grødesygdom i højere Grad end, at dens Kjød godt kunde bruges, og med Hensyn til Koen fra Kjærgaard Fattiggaard, at han, efterat den i slagtet Tilstand var bleven bragt hjem til ham, besaa den og fandt, at den saa rigtig godt ud, og at han ganske vist paa den ene Side af Ribbenene saa nogle Tuberkler, men at de vare saa faa og lidet udviklede, at han ikke lagde Vægt derpaa. Efterat være bleven be-

kjendt med Tiltaltes Forklaringer, har det veterinære Sundhedsraad i en den 13 December f. A. afgiven Erklæring udtalt, at det vel efter samtlige foreliggende Oplysninger maa anse det for overvejende sandsynligt, at Kjødets Tilstand ved Slagtingen har været saaledes, at Tiltalte efter dets Udseende og Beskaffenhed som kyndig Mand maa have været sig bevidst, at det hidrørte fra syge Kreaturer og var usundt og skadeligt som Menneskeføde, men at det dog ikke drister sig til med Bestemthed at udtale, at dette er konstateret ved de i Sagen givne Oplysninger, idet den Slutning fra Dyrenes Sygdom til Kjødets Tilstand som man i Manglen af sagkyndig Undersøgelse af Kjødet er indskrænket til at bygge paa, altid er forbunden med nogen Usikkerhed.

Medens nu Retten herefter maa have overvejende Betænk-
lighed ved at forkaste Tiltaltes Forklaring om, at han har været af den — efter det Ovenanførte urigtige — Formening, at Kjødet af de ommeldte Koer ikke var uskikket til Menneskeføde, findes han derimod dels ved, trods de af ham selv gjorde Iagttagelser med Hensyn til Koerne fra Meils og Kjærgaard Fattiggaard at have benyttet deres Kjød til Polsefabrikation uden at anstille nærmere og nøjagtigere Undersøgelse navnlig ved at indhente en Dyr læges Erklæring angaaende dets Beskaffenhed, og dels ved ikke at have forlangt nogensomhelst Forklaring af Salling angaaende Beskaffenheden af Kjødet af den i Brøndum slagtede Ko, og heller ikke selv anstille nogen Undersøgelse i saa Henseende, forinden det blev benyttet i hans Polsefabrikation, skjøndt han var bekendt med den lave Pris, for hvilken Koen, hvis Hud blev solgt for lidt over 6 Kr., var kjøbt, at have gjort sig skyldig i en saadan Ugatsomhed, at han med Føje er bleven anset ved Underrettsdommen efter Straffelovens § 290 sidste Stykke, og da den Straf, som han — der er født i Hertugdømmet Slesvig i Aaret 1849 og tidligere har været straffet ved Overrettens Dom af 25 August 1879 i Henhold til Straffelovens §§ 100 og 101 med simpelt Fængsel i 8 Dage, samt ved Overrettens Dom af 1 Mai f. A., som ovenfor anført, — derfor har forskyldt, efter samtlige Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til en Bøde til Statskassen af 400 Kr. eller i Mangel af fuld Betaling heraf simpelt Fængsel i 60 Dage, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, saaledes være at stadfæste.

Torsdagen den 4 Oktober.

Nr. 203. Højesteretssagfører Hansen

contra

Halvor Mortensen og dennes Hustru **Mette Marie**, født **Jespersen** (Def. Nellemann),

der tiltales for Rufferi og Overtrædelse af §§ 62 og 65 i Politivædægten for Fredericia Kjobstad.

Fredericia Kjobstads Extrarets Dom af 15 Marts 1883: Arrestantinden Ane Kirstine Petrea Larsen, Arrestanten Hans Frederik Hansen Østerbye, Tiltalte Værtshusholder Halvor Mortensen og hans tiltalte Hustru Mette Marie, født Jespersen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brod, de tre Førstnævnte hver i 3 Gange 5 Dage og Sidstnævnte i 2 Gange 5 Dage, ligesom og Tiltalte Mortensen bør have sin Næringsadkomst som Værtshusholder og Herbergerer forbrudt. I Erstatning til Høker S. Laugesen af Pjedsted betaler Arrestantinden og Arrestanten hver især 10 Kr. Alle af Sagen flydende Omkostninger, deriblandt Saler til Anklageren, Sagfører Obel, 16 Kr. og til Forsvareren, Overretssagfører Rothe, 12 Kr., udredes af Arrestantinden, Arrestanten og Tiltalte Mortensen, hver med en Trediedel, Sidstnævnte solidarisk med sin Hustru. Det Idømte at udredes inden 5 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 30 April 1883: Underretsdømmen bør, forsaavidt paananket er, ved Magt at stande. Saa udrede de Tiltalte og En for Begge og Begge for En Aktionens Omkostninger for Overretten og derunder i Saler til Aktor og Defensor sammesteds, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til de Tiltaltes Frifindelse, vil Dommen være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at kunne forkortes til 2 Gange 5 Dage for Halvor Mortensen og til 5 Dage for hans Hustru.

Thi kjendes for Rjet:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes for Halvor Mortensen til to Gange fem Dage og for Mette Marie Mortensen, født Jespersen, til fem Dage. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Nellemann 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag — der i første Instants tillige angik to andre Tiltalte, for hvis Vedkommende Appel ikke har fundet Sted — tiltales Værts-husholder og Herbergerer Halvor Mortensen i Fredericia og den-nes Hustru Mette Marie Mortensen, født Jespersen, for Rufferi og Overtrædelse af §§ 62 og 65 i Politivedtægten for Fredericia Kjobstad.

Den i første Instants medtiltalte Ane Kirstine Petrea Lar- sen har forklaret, at hun, der den 31 Mai 1881 havde til Kjø- benhavns Politis Advarselsprotokol for løsaftige Fruentimmere faact Advarsel mod at søge Erhverv ved Utugt, har, medens hun fra Begyndelsen af December Maaned f. A. og indtil nær- værende Undersøgelses Paabegyndelse den 30 Januar d. A. tjente hos Tiltalte Mortensen, af hvem hun var fæstet som Opvart- ningspige for en maanedlig Løn af 5 Kr. og med Løfte om, at Lønnen skulde blive forhøjet til 6 Kr. om Maaneden, dersom hendes Husbond blev fornojet med hende, mod Betaling paa sit Kammer i Mortensens Hus havt Samleje med forskjellige Mands- personer, af hvilke hun navngav nogle, deriblandt en Person ved Navn Jørgen Nielsen, der flere Gange havde været hos hende, og som navnlig havde tilbragt en Nat hos hende paa hendes Kammer, samt en Malersvend Carl Albert Julius Reeder, der ligeledes havde tilbragt en Nat hos hende sammesteds. Hun tilføjede derhos, at hendes Husbond og Madmoder ikke havde kunnet være uvidende derom, eftersom der ved de ommeldte Lejligheder blev kjøbt Vin for at bringes op paa hendes Kammer, og at hendes Husbond og Madmoder — af hvilke den Første havde sagt til hende, at han ikke havde Noget imod, at hun havde Omgang med hans Gjæster, naar hun selv kunde tie der- med, medens hendes Madmoder havde advaret hende om at være forsigtig med, hvilke Mandfolk hun tog med op, idet hun navn- lig ikke maatte medtage unge Mennesker, hvorimod det ikke

gjorde Noget med gifte Mænd, da disse nok skulde tie stille — vel ikke havde botinget sig eller modtaget nogen Del af den Betaling, hun fik af dem, med hvem hun havde Samleje, men at de dog havde haft Fordel deraf, idet de fik 2 Kr. for hver halve Flaske Vin, der ved de ommeldte Lejligheder leveredes til Fortæring paa hendes Kammer. Ligeledes har Ane Marie Hansine Jensen — der for flere Aar siden havde været Opvarningspige hos Tiltalte Mortenson, og som senere i Slutningen af forrige Aar en kort Tid, medens hun var tjenesteledig, havde haft Kost og Logis sammesteds, som det maa antages mod at gaa tilhaande i Beværtningen — udsagt, at hun 2 Gange paa et Kammer sammesteds har haft Samleje med og drukket Vin med 2 forskjellige Mandspersoner, og at hun ved disse Lejligheder har, den ene Gang af Mortenson solv, den anden Gang af Ane Kirstine Petrea Larsen, der sagde, at Pengene vare fra Mortensen, modtaget 25 Øre, hvorhos hun en Gang i Forening med fornævnte Ane Kirstine Petrea Larsen og ovennævnte Jørgen Nielsen har nydt endel Drikkevarer paa Forstnævntes Kammer, uden at hun eller med hendes Vidende den anden Pige dog ved denne Lejlighed havde Samleje med Jørgen Nielson, men iøvrigt har hun paastaet, at Mortensen og Hustru, der ikke havde udtalt sig til hende om, hvorvidt de vidste, at det var i utugtlig Hensigt, at hun og Ane Kirstine Petrea Larsen gik med Gjæsterne op paa deres Kammer, oftere havde sagt til hende, at naar hun vilde bedrive Utugt; skulde kun gaa ud af Huset. Endvidere har ovennævnte Jørgen Nielsen afgivet en Forklaring, der stemmer med Ane Kirstine Petrea Larsens og Ane Marie Hansine Jensens ommeldte Forklaringer, forsaavidt disse angaa ham, hvorhos han har tilfojet, at der vel ikke forofaldt nogen Samtale mellem ham og Mortensen eller dennes Hustru angaaende hans omfoklarode Forhold til de ovennævnte Piger, men at det selvfølgelig umuligt kunde være ubekjendt for dem, at det skete i utugtlig Hensigt, naar Gjæsterne rekvirerede Vin for at drikke den med Opvarningspigen paa hendes Kammer, og at der vel ikke forud for den Nat, han tilbragte hos Ane Kirstine Petrea Larsen, blev talt mellem ham og Mortensen — der iøvrigt, hvad Mortensen ogsaa har indrømmet, havde tilladt ham at logere den Nat i Mortensens Hus mod en Betaling af 25 Øre, som dog maa antages ikke at være bleven erlagt — om, at han skulde ligge hos Pigen, men at Mortensen selvfølgelig ikke kunde være uvidende om, at dette var Mening, naar Nielsen, der er gift og bosat i Fredericia, vilde logere en Nat i Mortensens Hus. Endelig har den af Ane Kirstine Petrea Nielsen omfoklarode Malersvend Reeder udsagt, at han, der en Aften i Mortensens Beværtning havde med fornævnte Pige drukket endel Vin, som han betalte med 2 Kr. for hver halve Flaske, og som derved var

bleven stærkt beruset, næste Morgen, da han vaagnede, laa paa klædt i hendes Seng, og at Mortensen, da Reeder efter at være staaet op kom med Pigen, som han havde truffet i et andet Værelse, ned i Beværtingen, spurgte hende, om de havde ligget sammen, hvad hun imidlertid benægtede. Vel have nu de Tiltalte, der udtrykkelig ville have forbudt deres Opvartningspiger at bedrive Utugt i deres Hus, vedholdende benægtet at have havt Kundskab om, at dette Forbud blev overtraadt særlig af Ane Kirstine Petrea Larsen, men de maa dog anses at have erkjendt, at de have været vidende om, at den nævnte Pige oftere, medens hun tjente hos dem, om Natten har havt Mandfolk hos sig paa sit Kammer, uden at de have undersøgt, hvad Pigen og Gjæsterne foretog sig sammesteds og uden at have gjort noget Skridt for at faa Gjæsterne, der, som meldt, undertiden bleve sammesteds hele Natten, til at forlade Huset, idet de tvortimod mod Betaling have ladet dem faa Vin op paa Kammeret, og da det efter Omstændighederne er aldeles uantageligt, at de ikke skulde have indset eller i alt Fald havt en bestemt Formodning om, at det var i utugtig Hensigt, naar Gjæsterne ved Nattetid opholdt sig med Pigen paa hendes Kammer, maa de Tiltalte, der have havt Fordel af Gjæsternes Besøg sammesteds, idet disse maatte betale 2 Kr. for hver halve Flasko Vin, de fortærede paa Kammeret, medens Mortensen selv købte den ommeldte Vin hos en Vinhandler i Fredericia for 50 Øre pr. halve Flasko, herefter anses at have gjort sig skyldige i et Forhold, der maa paa drage dem Strafansvar efter Straffelovens § 182 andet Membrum, hvorimod det mod deres Benægtelse ikke kan anses godtgjort, at de have gjort sig skyldige i egentligt Rufferi.

Som Følge af Foranstaaende maa de Tiltalte — af hvilke Mortensen efter sin Forklaring er født i Norge i Aaret 1835 og hans Hustru her i Landet i Aaret 1839, og som ikke ses tidligere at have været tiltalte eller straffede, være at anse efter fornævnte Lovbud med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød for Mortensen i 3 Gange 5 Dage og for hans Hustru i 2 Gange 5 Dage, hvorimod der ikke bliver Spørgsmaal om at anse Tiltalte Mortensen med særlig Straf efter Lov af 4 Februar 1871 § 6, sammenholdt med Fredericia Kjøbstads Politivedtægts §§ 62 og 65, idet det ikke under Sagen er oplyst, at han har gjort sig skyldig i andre Overtrædelser af de nævnte §§ i Politivedtægten end saadanne, der ere tagne i Betragtning ved Fastsættelsen af Straffen efter den foran citerede Bestemmelse i Straffeloven.

Bemeldte Dom, ved hvilken Mortensen derhos i Medfør af Lov af 24 Mai 1873 § 9 rettelig er tilfunden tillige at have sin Næringsadkomst som Værtshusholder og Herbergerer forbrudt og ved hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger i første

lysninger ikke kunne føre til et andet Resultat, billiges, at han er funden strafskyldig efter den nævnte Lovbestemmelse for 4de Gang begaaet ulovligt Næringsbrug. Da derhos den i Dommen omtalte, af Tiltaltes Søn afgivne Erkjendelse af, flere Gange at have i Tiltaltes Boutik solgt Drikkevarer til Selskaber af Karle og Piger og laant dem Glas til Fortæringen deraf — hvilken maa antages foregaaet lige udenfor — blandt Andet omfatter Solbærrøm, Extrakt og Brændevin, vil Tiltalte tillige være at anse for 1ste Gang begaaet ulovlig Brændevinsudskjænkning efter Næringslovens § 78. Straffen findes i det Hele at kunne bestemmes, som ved Politiretsdommen sket, til en Bøde af 120 Kroner.

I Henseende til Sagens Omkostninger vil Overrettens Dom være at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

I Henseende til Straffen bør Politiretsdommen, men iøvrigt Landsover- samt Hof- og Stjadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Nellemann for Højesteret betaler Tiltalte 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Lunde-Skam Herreders Politiret hertil indankede Sag, er Tiltalte Detaillist Rasmus Hansen Johnsen af Eskildstrup, der ofte tidligere er straffet for Overtrædelse af Næringslovgivningen, senest i Henhold til nærværende Rets Dom af 21 Marts d. A., der stadfæstede Falsters vestre Herreds Politirets Dom af 8 Oktober 1881, i Henhold til Næringslovens § 75 for 3die Gang begaaet uberettiget Næringsbrug med en Bøde til Maribo Amts Fattigkasse af 50 Kr., nu atter sat under Tiltale for Overtrædelse af Næringslovgivningen og foreligger der efter de under Sagen tildels efter Underretsdommens Afsigelse optagne Forhør i saa Henseende Følgende:

Under 21 December 1880 blev der meddelt Tiltalte, der driver Gjæstgiveri i Eskildstrup paa Falster, Næringsbevis paa Detail- og Brændevinshandel i Taagerod under Lunde-Skam Herreders Jurisdiktion. Den i Henhold hertil etablerede Forretning er imidlertid ikke bleven droven af Tiltalte selv, men af hans

mindreaarige Søn Rasmus Rasmussen Johnsen, hvem han havde meddelt Fuldmagt til at underskrive pr. pro cura, og Tiltalte er selv kun omtrent en Gang om Aaret kommen over for at tilse Forretningen. Under Bestyrelsen af denne skal Sønnen have gjort sig skyldig i forskellige Overtrædelser af Næringslovgivningen og det er disse, der ere Gjenstand for nærværende Sag. Forsaavidt det nu imidlertid i saa Henseende af Niels Rasmussen og Christian Christoffersen overensstemmende er forklaret, at de nogle Dage før 1ste Mai 1881 have kjøbt 2 Flasker Solbærrum i Tiltaltes Forretning, som de fortærede paa Stedet, den ene af Glas, som Tiltaltes Søn havde laant dem, findes det dog, naar Hensyn tages til, at Niels Rasmussen tidligere er straffet for Tyveri og derfor ikke har kunnet beedige sin Forklaring samt at Tiltaltes Søn stadig har fastholdt, at han ikke kan erindre Noget om Kjøbet af den ommeldte Solbærrum, betænkeligt at anse det som bevist ligeoverfor Tiltalte, at der ved den ommeldte Lejlighed er foregaaet noget Ulovligt, saaledes som ved Underrettsdommen antaget. Derimod har Tiltaltes Søn indrømmet, at han nogle Gange havde tilladt Folk, der havde kjøbt bajersk Øl i Butikken, at drikke det paa Stedet, og er det særligt ved tvende under Sagen førte Vidners Forklaring godtgjort, at Tiltaltes Søn en Dag efter den 1 November s. A. har solgt til det ene af Vidnerne og en anden Person, som var i Følge med det, 2 halve Flasker bajersk Øl, der leveredes Kjoberne optrukne og strax blevne drukne af disse, uden at Tiltaltes Søn modsatte sig dette. Sidstnævnte har fremdeles erkjendt, at det ofte er sket, at Karle og Piger have kjøbt Drikkevarer i Butikken, der derefter ere blevne fortærede lige udenfor denne, og er det i saa Henseende under det optagne Reassumptionsforhør særlig forklaret af 3 Vidner, at sandant sidste Gang skete en Dag efter den 1 November f. A., da de, efter at have kjøbt Vin i Butikken, drak denne lige udenfor af Glas, Tiltaltes Søn havde laant dem, og som de stillede paa noget Brænde, han havde liggende udenfor Huset. Tiltaltes Søn har nu vel villet gjøre gjældende, at han ikke vidste eller kunde vide, hvad Vidnerne foretog sig udenfor hans Hus, samt at han ikke har laant Glassene ud i den Hensigt, at Vinen skulde fortæres som sket, men efter alt Foreliggende findes der ikke at kunne tages Hensyn hertil.

For de ved de tvende sidst nævnte Lejligheder efter det Foranstaaende stedfundne Overtrædelser af Næringslovgivningen, vil Tiltalte, der man bare Ansvar for samme, og som, forinden de fandt Sted, ved den ovenfor omtalte Politiretsdom af 8 Oktober 1881 var idomt Bøde i Henhold til Næringslovens § 75 for 3die Gang begaaet uberegtiget Næringsbrug, nu være at anse for samme Forseelse 4de Gang begaaet og findes Straffen for ham passende at kunne fastsættes til en Odense Amts Fattig-

kasse tilfaldende Bøde af 100 Kr. Overensstemmende hermed vil den indankede Politiretsdom, ved hvilken Tiltalte er anset dels efter Næringslovens § 75 for 4de Gang begaaet uberettiget Næringsbrug dels efter samme Lovs § 78 for 1ste Gang begaaet ulovlig Brændevinsudskjækning med en samlet Bøde af 120 Kr. til Odense Amts Fattigkasse, derfor være at forandre, hvorimod den, da det bifaldes, at Sagens Omkostninger ere paalagte Tiltalte, iøvrigt vil være at stadfæste. I Salær til Aktor her for Retten vil Tiltalte have at udrede 20 Kr. Derimod bliver der ikke at bestemme Noget om det hans Defensor Advokat Nolle-mann tilkommende Salær, da denne har været privat engageret.

Mandag den 8 Oktober.

Nr. 160. Højesteretssagfører Hansen

contra

Rasmus Hansen Johnsen (Strøm som privat engageret Defensor),

der tiltales for Overtrædelse af Næringslovgivningen.

Falsters vestre Herreds Politirets Dom af 27 Juli 1882: Tiltalte Gjæstgiver og Høker Rasmus Hansen Johnsen af Eskildstrup, bør inden trende Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Maribo Amts Fattigkasse bøde 160 Kr., saa vil Tiltalte ogsaa have at udrede alle af Sagen lovlige flydende Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 12 December 1882: Tiltalte, Høker Rasmus Hansen Johnsen af Eskildstrup, bør til Maribo Amts Fattigkasse bøde 200 Kr. Med Hensyn til Udredelsen af Sagens Omkostninger bør Politiretsdommen ved Magt at stande. I Salær til Aktor her ved Retten, Overretsprokurator Rode, vil Tiltalte have at udrede 20 Kr. Den idømte Bøde at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at Politiretsdommen af 25 April 1882 er den 5te d. M. stadfæstet af Højesteret i Henseende til Straffen, og i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, ved hvilke intet Væsentligt findes at erindre, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger maa blive uden Indflydelse paa Sagens Udfald,

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Hansen 50 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Falsters vestre Herreds Politiret hertil indankede Sag er Tiltalte, Høker Rasmus Hansen Johnsen af Eskildstrup, sigtet for Overtrædelse af Næringsloven, og foreligger der i saa Henseende Følgende:

Ved Falsters vestre Herreds Politiretsdom af 8 Oktober 1881, der stadfæstedes ved nærværende Rets Dom af 21 Marts d. A., blev Tiltalte, der har Næringsbevis som Høker, for at have forhandlet Varer, navnlig Stenkul og Jern, som Høker paa Landet ikke ere berettigede til at handle med, idømt en Bøde af 50 Kr. for 3die Gang begaaet Overtrædelse af Næringslovens § 75. Kort efter, at ovennævnte Politiretsdom var afsagt — nemlig den 5 December 1881 — anmeldte Tiltalte, at der i Eskildstrup havde dannet sig en Forbrugsforening med ham som Forretningsfører, idet han samtidig fremsendte et Exemplar af Foreningens Love og en Fortegnelse over dens Medlemmer. Under 12 Februar d. A. blev der imidlertid af Politimesteren efter forudgaaet Korrespondance med Indenrigsministeriet tilkjendegivet Tiltalte, at Foreningen ikke kunde anerkjendes som Forbrugsforening, i hvilken Anledning Tiltalte under 17de næstefter tilstillede Politimesteren en Extrakt-Udskrift af Foreningens Forhandlingsprotokol, der viste, at Foreningen havde vedtaget ikke at erkjende sin Virksomhed som Næringsdrift og altsaa heller ikke som ulovlig, hvorefter Virksomheden da ogsaa fortsattes paa samme Maade som tidligere. I Slutningen af Mai Maaned d. A. blev der der-

paa indledet Undersøgelse mod Tiltalte, der i Mellemtiden ved Lunde-Skam Herreds Politiretsdom af 25 April d. A. var bleven idømt en Bøde af 120 Kr. for 4de Gang begaaet Overtrædelse af Næringslovens § 75 og 1ste Gang begaaet Overtrædelse af samme Lovs § 78, og ved den derefter afsagte Dom blev Tiltalte idømt en Bøde af 160 Kr. til Maribo Amts Fattiggkasse for 5te Gang begaaet Overtrædelse af Næringslovens § 75, hvorhos han tilpligtedes at udrede Sagens Omkostninger. Efter hvad der foreligger under Sagen, maa det antages, at det er Tiltalte, der har taget Initiativet til Oprettelsen af den saakaldte Forbrugsforening, hvis Love vedtoges i et hos Tiltalte den 29 Oktober f. A. afholdt Møde. I Lovenes § 1 er Foreningens Formaal angivet at være at skaffe Medlemmerne gode Varer til saa billige Priser som muligt, og efter § 8 er det Foreningens Bestyrelse, der bestemmer, hvilke Varesorter der skulle opkjøbes, men Tiltalte har iøvrigt erkjendt, at de Varer, Foreningen hidtil har ført Handel med, væsentlig ere de samme, som han ved Politiretsdommen af 8 Oktober f. A. blev kjendt uberettiget til at forhandle, og det man, ved hvad der i det Hele er frenkomet under Sagen, anses tilstrækkelig konstateret, at Øjemedet med Foreningens Oprettelse just har været at gjøre det muligt for Omegnens Beboere i Tiltaltes Butik at kunne faa saadanne Varer, som han ikke er berettiget til at forhandle som Høker og som han, da Eskildstrup ligger indenfor 1½ Mil fra Nykjøbing, ikke kan faa Ret til at forhandle, navnlig da Kul, Jern og Isenkramvarer. Efter Lovenes § 2 kan Enhver blive Medlem af Foreningen, som tager mindst een Aktie. Denno skulde egentlig beregnes til 5 Kr., men i Lovenes § 5 var der givet Bestyrelsen Myndighed til for enkelte Medlemmers Vedkommende at nedsætte Indbetalingen paa Aktierne til 1 Kr. og i et senere Bestyrelsesmøde vedtoges det, at det skulde bero paa Vedkommende selv, om han vilde betale 1 eller 5 Kr. Af de under Sagen fremkomne Oplysninger fremgaar det, at Storstedelen af Medlemmerne kun have betalt 1 Kr., og have en stor Del af dem forklaret, at Grunden til, at de indtraadte i Foreningen var den, at de, naar de henvendte sig i Tiltaltes Butik for at købe Varer, som han ikke kunde forhandle som Høker, fik til Svar, at de kun kunde faa dem mod at indtræde i Foreningen, hvad de da strax gjorde. Det var nemlig tilstrækkeligt til at blive Medlem, at Vedkommende indbetalte 1 Kr. til Tiltalte, der da mod en Betaling af 16 Øre udleverede Paagjældende en Kontrabog til Bevis for, at han var optagen i Foreningen. Efter Lovenes § 6 bestaar Foreningens Bestyrelse — foruden af den ved Foreningens Stiftelse antagne Forretningsfører 3: Tiltalte — af 3 af Generalforsamlingen for 2 Aar valgte Medlemmer. Forretningsføreren, der tillige er Kasserer og Udleverer, har at besøge Indkjøb af Varer, Foreningens Korrespondance samt Varernes Opbevaring

og Udlevering. Lovene indeholde Intet om, at Tiltalte kan afsættes som Forretningsfører, eller om, hvorledes der skal forholdes, hvis han maatte do, bortflytte osv. Naar de af Forretningsforenen indkøbte Varer ere komne Foreningen ihænde, skal Bestyrelsen efter Lovenes § 8 fastsætte, til hvilken Pris de blive at udlevere Medlemmerne, men i Mellemtiden mellem Bestyrelsesmoderne, der ordinært kun afholdes 1 Gang hvert Fjerdingaar, har Tiltalte dog været bemyndiget til selv at fastsætte Salgspriserne, mod senere at gjøre Regnskab i saa Henseende. Prisberegningen sker efter Lovene derved, at der til Fakturaprisen lægges Fragt og andre Omkostninger, deriblandt til Forrentning af Aktierne og eventuelle Laan, samt Provision til Udlevereren og Vederlag til denne for Svind m. v. Alt, hvad der indkommer for Varerne, tilfalder Tiltalte, der da forrenter Interessenternes Indskud med 5 pCt. Om nogen Fordeling af Overskud til Interessenterne bliver der som Følge heraf ikke Tale, og der føres intet Regnskab over de afhændede Varer. Endelig indeholde Lovene Intet om, hvorledes det skal kontrolleres, at Varerne kun fordeles mellem Foreningens Medlemmer og at Tiltalte ikke beregner højere Priser for dem end vedtaget, i hvilken Henseende særlig skal bemærkes, at de vedtagne Salgspriser end ikke ere blevne tilfornede Bestyrelsens Forhandlingsprotokol, og Bestyrelsens andre Medlemmer have end ikke under Forhøret kunnet opgive, hvor stor Salgsprisen var paa de vigtigste Varer. Varerne bero hos Tiltalte og ere for Størstedelen blandede medlem de Varer, han forhandler som Hoker, og skjondt de efter Lovene kun maa sælges mod kontant Betaling, har Tiltalte dog, efter hvad han selv har indrømmet, oftere solgt dem paa Kredit i eget Navn. Endnu skal det, med Hensyn til, at det i Lovenes § 5 hedder, at Foreningens Driftskapital dannes af Aktier og eventuelt af Laan, bemærkes, at det af Sagen fremgaar, at Tiltalte i Henhold til en Bestyrelsesbeslutning af 15 Februar d. A. har optaget et Laan hos Sparekassen i Nykjøbing paa 1000 Kr. I det i den Anledning udfærdigede Gjældsbevis af 16 Februar hedder det nu vel, at Gjælden er stiftet af Tiltalte som Forretningsfører for Forbrugsforeningen for Eskildstrup og Omegn paa denne Forenings Vegne, men det tilføjes udtrykkeligt, at Tiltalte dog ligeoverfor Kreditor er umiddelbart og personlig ansvarlig for Gjælden.

Efter Alt, hvad der saaledes foreligger, skjønnes den af Tiltalte dannede Forening overhovedet ikke med Rette at kunne betragtes som en Forbrugsforening, men i ethvert Fald findes det at maatte statuere, at den gennem Tiltalte stedfandne Forhandling af de nominelt i Foreningens Navn indkøbte Varer er sket, ikke for Foreningens, men for Tiltaltes egen Regning, idet hverken Overskuddet eller Underbalancen, som dog maa kunne fremkomme ved enhver saadan Virksomhed, vedkommer Forenin-

gens Medlemmer. Hertil har Tiltalte imidlertid ikke havt Hjemmel i det ham som Høker meddelte Næringsbevis, og han vil derfor ikke kunne undgaa Straf for den af ham i saa Henseende udfoldede Virksomhed. Da denne nu har fundet Sted dels for, dels efter Afsigelsen af den ovenfor omtalte Politiretsdom af 25 April d. A., der ved nærværende Rets Dom af 8 December d. A. er bleven forandret derhen, at Tiltalte i Henhold til Næringslovens § 75 er bleven anset for 4de Gang begaaet uberettiget Næringsbrug med en Bøde af 100 Kr., vil Tiltalte nu være at anse efter fornævnte §, dels med en Tillægsstraf til den sidst idømte, dels som for 5te Gang begaaet ulovligt Næringsbrug, og findes den af ham herefter i det Hole forskyldte Straf passendo at kunne bestemmes til en Maribo Amts Fattigkasse tilfaldende Bøde paa 200 Kr. Overensstemmende hermed vil den indankede Politiretsdom derfor være at forandre, medens den iøvrigt findes at kunne stadfæstes.

I Salær til Aktor her ved Retten vil Tiltalte have at udrede 20 Kr. Derimod bliver der ikke at bestemme Noget om det hans Defensor, Højesteretsagfører Strom, tilkommende Salær, da denne har været privat engageret.

Nr. 92. Murmester C. P. C. Scharling (Ingen)

contra

Ejendomsmægler H. Nielsen (Ingen)

Højesterets Dom.

Citanten, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemte Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelses Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 100. Vinding, Bryrup og Vrads Sogneraad
(Åsmussen)

contra

Jens P. Dynesen m. Fl. (Ingen),

betr. Spørgsm. om, til hvilken Kommune Hartkornsafgiften af nogle Lodder skulle svares.

Thyrsting-Vrads Herreders Fogedrets Kjendelse af 22 Februar 1881: Den paankede Udpantningsforretning ophæves.

Viborg Landsoverrets Dom af 2 Januar 1882: Den indankede Fogedkjendelse bor ved Magt at stande.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 2 Novbr. 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairen.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 31.

Mandagen den 8 Oktober.

Nr. 100. Vinding, Bryrup og Vrads Sogneraad
(Asmussen)
contra
Jens P. Dynesen (Ingen).

Høiesterets Dom.

Ved kgl. Ordre af 21 April 1882 er Høiesteret bemyndiget til at tage denne Sag under Paakjendelse, uanset at dens Gjenstand maatte findes ikke at udgjøre summa appellabilis. Derhos bemærkes, at der ved Sagens Paakjendelse intet Hensyn vil kunne tages til nogle nye Dokumenter, som Citanterne have forelagt Høiesteret uden dertil erhvervet Bevilling og uden at have iagttaget Forskriften i Plakat af 12 Mai 1784 § 2,

Da de i den indankede Dom omhandlede Englodder ifølge Proceduren ligge inde i Vrads Sogn og Kommuneskatterne af dem mindst i de sidste 20 Aar udelukkende ere blevne svarede til Vinding, Bryrup og Vrads Kommune, maatte det paahvile de Indstævnte at godtgjøre, at de desuagtet i Henseende til Skattepligt henhøre til en anden Kommune. Vel maa det nu, som i Dommen anført, anses in confesso under denne Sag, at de paagjældende Jordlodder i Matrikulen af 1688 vare medregnede under de Indstævntes i Nørresnede Sogn beliggende Hovedejendommers Hartkorn, men herved er der efter Matrikulens Øjemed og Reglerne for dens Udarbejdelse ingen Forandring gjort i Loddernes Sogneforbindelse; og om der end fremdeles, skjøndt intet nærmere derom er oplyst, gaas ud fra, at de sognekommunale Hartkornsafgifter af Lodderne, efterat saadanne vare indførte, fra først af ere tilfaldne Nørre-

sne-Edstrup Kommune som Følge af, at Lodderne vare skyldsatte under Eet med de Indstævntes til denne Kommune hørende Hovedjendomme, og det navnlig antages, at Plakat af 5 December 1815 § 1 ikke i Tidsrummet indtil den nye Matrikuls Indførelse i 1844 er bleven anvendt paa disse ubeboede og dengang endnu ikke særskilt skyldsatte Englodder, kunde dette dog ikke medføre, at den saaledes i en kortere Aarrække bestaaende faktiske Tilstand, der ikke ses at være fortsat efter den nye Matrikuls Indførelse og i hvert Fald som ovenberørt ikke har bestaaet i de sidste 20 Aar, nu skulde kunne fordres gjenoprettet, skjøndt Anledningen til den er bortfalden, og et i og for sig naturligt Forhold derved vilde opstaa.

Da Citanterne saaledes ikke kunne anses at have manglet Ret til for Aaret 1880 ligesom for de foregaaende Aar at afkræve de Indstævnte Hartkornsafgift af de omhandlede Lodder, vil den paagjældende Udpantningsforretning af 21 Januar 1881 efter Citanternes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten og Højesteret blive at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Den omhandlede Udpantningsforretning bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten og Højesteret ophæves. Til Justitskassen betale de Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Efterat der ifølge Begjæring af Citanterne, Sogneraadet for Vinding, Bryrup og Vrads Kommune, af Fogden i Thyrsting og Vrads Herreder var paa Citanternes Ansvar, forsaavidt angik Fordringens Rigtighed, meddelt Approbation til Inddrivelse ved Udpantning af en Restanceliste over forskjellige Beløb, som de Indstævnte, Niels Laursen og Jens Nielsen af Vampenbjerre, Thomas Andersens Enke, Maren Madsen, Jacob Jensen og Jørgen Nielsen af Vampen, samt Claus Pedersen, Jens P. Dynesen og Peder Eskesen af Nørhoved, Alle af Nørre-Snedo Sogn, skulde skyldte i Kommunebidrag til Vinding-Bryrup og Vrads Kommune for

Aaret 1880 af Hartkornet paa nogle dem tilhørende Jordlodder i Kjærhoved Kjær, og Udpantningen derefter var foretagen af Sognefogden, fremsatte de Indstævnte for Fogden Indsigelse mod den afholdte Udpantningsforretning, som de paastode ophævet, og da Fogden derefter gav Parterne Lejlighed til at forhandle Sagen for Fogedretten, blev det fra de Indstævntes Side gjort gjældende, at de ommeldte Jordlodder, der først ved den nu gjældende Matrikul blev satte i særskilt Hartkorn, fra umindelig Tid have udgjort integrerende Dele af deres respektive Ejendomme i Nørre-Snedo Sogn og indtil Indførelsen af den nye Matrikul have været indbefattede under det bemeldte Eiendomme paahvilende Hartkorn, samt at medens vel Kommuneskatterne for Jorderne i de sidste ca. 20 Aar ere betalte til Vinding, Bryrup og Vrads Kommune, have de Indstævnte og deres Formænd tidligere orlagt bemeldte Skatter til Nørre-Snedo og Eistrup Kommune, hvorimod Citanterne fornemmelig paaberubte sig, at da Jordlodderne ere beliggende i Vrads Sogn, maa Kommunebidrag af deres Hartkorn tilfalde den Kommune, hvortil dette Sogn horer.

Ved Fogdens derefter afsagte Kjendelse blev den foretagne Udpantningsforretning ophævet, og denne Kjendelse er nu af Citanterne indanket her for Retten, hvor de have paastaet den rekvirerede Forretning tillagt Fremme, medens de Indstævnte ikke have givet Møde for Overretten.

Vel maa det nu, saaledes som Sagen foreligger, antages, at de omhandlede Jordlodder ere beliggende indenfor Vrads Sogns Grændser, og vel kunne Citanterne ikke anses at have erkjendt, at der indtil for ca. 20 Aar siden bestandig er bleven svaret Kommunebidrag for Jorderne til Nørre-Snedo og Eistrup Kommune, for hvilket Anbringende af de Indstævnte disse heller ikke have tilvejebragt noget særligt Bevis; men da det er in confesso under Sagen, at de paagjældende Jorder i Matrikullen af 1688 vare medregnede under de Indstævntes i Nørre-Snedo Sogn beliggende Ejendommers Hartkorn, maa der gaaes ud fra, at Hartkornsbidrag for Jorderne til Kommunen tidligere ere blevne svarede til Nørre-Snedo og Eistrup Kommune, og ligesaalidt som en Forandring i dette Forhold kunde blive en Følge alene deraf, at Jorderne ved den nye Matrikul erholdt særskilt Hartkorn og henførtes til Vrads Sogn, ligesaalidt kan Vinding, Bryrup og Vrads Kommune antages at være bleven berettiget til at oppebære Kommuneskat af Jorderne, fordi dette har været Tilfældet i ca. 20 Aar.

Som Følge heraf, og da Citanterne iøvrigt Intet have anført til Støtte for deres ovenanførte Paastand, vil denne ikke kunne tages tilfølge, hvorimod der indankede Fogedkjendelse bliver at stadfæste.

Efter dette Udfald af Sagen samt idet de Indstævnte, som

meldt ikke have givet Møde for Overretten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkjendelse af Procesomkostninger sammesteds.

I Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Tirsdagen den 9 Oktober.

Nr. 252.

Advokat Halkier

contra

John Seville Nunes (Def. Henrichsen),

der tiltales for Brandstiftelse og Bedrageri.

St. Thomæ Bythings Extrarets Dom af 12 April 1883: Arrestanten John Seville Nunes bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder Aktionens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Den vestindiske Landsoverrets Dom af 11 Juni 1883: Tiltalte John Seville Nunes bør hensættes i simpelt Fængsel i een Maaned, samt i Erstatning betale til Jane Moreton D. 100, til Judith Hill D. 50, til Ernest Mayer D. 50, til Mary Ossers D. 40, til Ann Eliza Ross D. 450, til Adelaide Pierre Louis D. 900, til Alex Porter D. 400, til Rose Behagen D. 40, til Francisca Fins D. 25, til Mary Garner D. 25, til Adelaide Dunlop D. 18 og til Levy Toledano D. 560, dog at Straffen bortfalder, naar han udreder de nævnte Erstatningssummer. I Hensende til Aktionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande. Den idømte Erstatning at udredes inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, ved hvilke intet væsentligt findes at erindre,

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Erstatningens Udredelse regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Henrichsen 12 vestindiske Daler til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag aktioneres Tiltalte John Seville Nunes af St. Thomas, der er skjønnet at være 27 Aar gammel og ikke tidligere tiltalt eller straffet under nogen offentlig Sag, for Brandstiftelse og Bedrageri, og er han ved den i 1ste Instants inden St. Thomæ Bythings Extraret den 12 April d. A. afsagte Dom frifunden for Aktors Tiltale, men paalagt at udrede Aktionens Omkostninger. Foreløbig mærkes, at, da Aktor for Underretten ikke har nedlagt bestemt Paastand om Livsstraf, og da Underdommeren er kommen til det nys angivne Resultat, bifaldes det, at Meddomsmænd ikke ere tiltagne til Sagens Paakjendelse. Hvad angaar den første Del af Aktionsordren, da maa det efter de fremkomne Oplysninger antages, at Tiltalte, der havde Cigarudsalg i Forbindelse med Værksted i nederste Etage af en 2-Etages Træbygning, Nr. 12 Strandgude i St. Thomæ By, den 26 November f. A. om Aftenen Kl. omtrent 9¹/₂ afslukkede og forlod Udsalget i Følge med en hos ham arbejdende Cigarmager, Joseph Baron. Omtrent en halv Time efter blev Beboeren af et tilstødende Værelse opmærksom paa, at der var Ild i Tiltaltes Butik. Da Gadedøren opbrødes, saas Ilden i den bageste Del af Lokalet, der benyttedes til Værksted og ved et Skjærnbrædt var afsondret fra Udsalget, og den havde alt saa megen Magt, at der kun var Tid til at redde Disken og nogle faa Baller Tobak. Saavel Nr. 12 i Strandgude som 3 tilstødende Træbygninger vare nedbrændte til Grunden, ligesom flere af de i Nærheden liggende Murbygninger beskadigede, da Brandvæsenet mellem Kl. 12 og 1 blev Herre over Ilden. Intet Menneskeliv gik tabt, men flere af Beboerne i Stedet, hvor Ildebranden opstod, havde kun Tid til at redde sig i det blotte Linned, og en af dem fik et, som det iøvrigt maa antages, ubetydeligt Brandsaar paa Halsen. Værdien af de brændte Bygninger og Effekter var omtrent D. 7000. Tiltalte, der Dagen efter blev anholdt som mistænkt for at have paasat Ilden og først løslodes, efterat Dom var afsagt i Extra-

retten, har stadig nægtet med Forsæt at have forarsaget Ildbranden og ligeledes indtil den 16 Februar sidstleden at vide, hvorledes denne var opkommen; men nævnte Dag tilstod han, at paagjældende Aften, kort forinden han forlod Butiken, havde havde han, som han iøvrigt ofte tidligere havde gjort, uden at tænke paa de mulige Folger, kastet en brændende Cigaretstump fra sig i en Krog, hvor der laa en Seron Tobak, og anførte, at det var muligt, Ilden var opstaaet paa den Maade, altsaa ved Uforsigtighed fra hans Side. I de følgende Forhør forklarede han nærmere, at der i Krogen, hvor han kastede Cigaretstumpen, var flere Seroner Tobak, der alle ligesom den øvrige Tobak i hans Butik vare indpakkede i Straa eller Bast, og endvidere nogle Tønder, som vare tomme paa én nær, der indeholdt Halm, samt at Skjærnbrædtet, ved hvilket disse Gjenstande fandtes, ligeledes bestod af letfængeligt Stof, idet Rammen var af Træ og beklædt med Bomuldstøj. Om Tiltalte end ikke kunde sige med Vished, at han paa den angivne Maade havde forarsaget Ilden, indrommede han, at der var en høj Grad af Sandsynlighed herfor. Forskjellige Omstændigheder ere vel oplyste, som tale Noget for, at Tiltalte selv har paasat Ilden, navnlig at han havde forsikkret sin Varebeholdning for et Beløb, der maa antages at overstige dens Værdi, og at han under hele Undersøgelsen har aflagt ikke blot vakkende, men bevislig usande Forklaringer især om sin Forretning, som han stadig har søgt at fremstille som meget god, uagtet dette var saa langt fra at være Tilfældet, at han oftere har maattet laane Smaabeløb imod haandfaact Pant, en Gang endog givet den Seng, han laa i, til Sikkerhed. Hvad særlig angaar Tiltaltes Assurance, mærkes, at han i September ifjor hos en Agent for det hamburgske „Hanseatische Feuer Versicherungs Gesellschaft“ havde forsikkret sin Varebeholdning for D. 600, men hans egne Forklaringer angaaende denne have i det Høie været ufyldstgjørende, idet han vel ved et detailleret Opgivende af Butikkens Indhold naar til en samlet Værdi af over D. 700, men kun ved at sætte kjendelig overdrevne Priser især paa sin Tobak. Dennes Værdi angiver han nemlig til D. 320, medens han havde kjøbt den for under D. 10, væsentlig paa forskjellige Auktioner over havareret Tobak, og den efter en Vurdering, som 2de Sagkyndige have foretaget af den fra Branden reddede Tobak, ikke kan antages at have været D. 100 værd. De Oplysninger, som ellers ere fremkomne under Sagen, bestyrke for Størstedelen heller ikke Rigtigheden af hans Forklaring om Værdien af, hvad der var i Butikken; men han har iøvrigt, efter først at have erklæret, at han ikke agtede at fordre mere end D. 400 af Forsikkringssummen, tilsidst frafaldet alt Krav paa samme.

Det forstaar sig imidlertid af sig selv, at Foranstaaende ikke imod Tiltaltes vedholdende Nægtelse er tilstrækkeligt til at godt-

gjøre, at Ilden er pausat af ham, og maasko endog tildels naturlig kan forklares af de overdrevne Ideer om hans egen Dygtighed og Beskaffenheden af hans Forretning, hvilke hans Udsagn gjennemgaaende bære Vidnesbyrd om, at han har havt. Derimod findes det ikke rettere end, at hans Forklaring om at have henkastet en brændende Cigaretstump paa et Sted, hvor der laa meget letfængeligt Materiale, medens iovrigt Intet under Sagen er fremkommet, som kunde tyde paa nogen anden Aarsag til Ilden giver en ikke blot rimelig, men endog sandsynlig Aarsag til dennes Opkomst, og vil Forklaringen ikke kunne tilsidesættes, fordi den i det Foregaaende nævnte Joseph Baron paastaar, at Tiltalte ikke røg nogen Cigaret, umiddelbart forinden de i Forening forlod Butikker, eller, som han senere siger, at han ikke mindes at have set Tiltalte ryge. Ved det nævnte Forhold skjønnes derhos Tiltalte at have udvist en saadan Tilsidesættelse af den Agtsomhed, som almindelig Forsigtighed kræver, at han maa være ifalden Straf efter Forordningen 26 Marts 1841 § 14, 2det Punktum. Under den anden Del af Aktionen har Underrettsdommeren i Overensstemmelse med Aktors Procedure og, som det skjønnes med Føje, alene undersøgt, hvorvidt Tiltalte ved de nedenfor nævnte tvende Handlinger har gjort sig skyldig i Bedrageri, og betragtet Spørgsmaalet, om han har begaaet Assurancevig eller dog Forsøg herpaa, som liggende udenfor Aktionsordren. Tiltalte sigtes da først for Bedrageri, forsaavidt han til eget Brug har anvendt et Beløb af omtrent D. 120, som han har modtaget for endel Straahatte, en Spanier ved Navn Zocarras nogle Maaneder for Branden havde overgivet ham til Forhandling. Den nævnte Zocarras's Vidnesbyrd har ikke kunnet erhverves, og al den Oplysning, som foreligger om hans Mellemværende med Tiltalte, er dennes egen Forklaring, som gaar ud paa, at Zocarras har erklæret, at, naar han kom tilbage til St. Thomas, kunde Tiltalte give ham Cigarer i Betaling for Hattene. Men, naar denne Forklaring lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, følger det af Forskriften i Frdn. 11 April 1840 § 44, 2det Led, at Tiltalte ikke kan drages til Ansvar for sit her omhandlede Forhold, allerede fordi Zocarras ikke har gjort Paastand om Sagens Forfølgning. Ligeledes maa Tiltalte blive at frifinde for Aktors Tiltale, forsaavidt han sigtes for Bedrageri ved sit Forhold med Hensyn til en Symaskine, tilhørende Gadebetjent Nielsen. Sidstnævnte har vel udsagt, at han 4—5 Maaneder for Branden efter Opfordring af Tiltaltes Concubine overgav Symaskinen til Tiltalte, for at denne skulde istandsætte den, og at han uagtet gjentagne Opfordringer ikke har faaet den tilbageleveret; men Tiltalte, hvis Forklaringer iovrigt have været vaklende ogsaa under denne Del af Sagen, paastaar at have tilbageleveret Maskinen, hvoraf Rigtigheden bestyrkes ved hans Concubines

Udsagn om at have set ham bringe den over til Ejermanden, og afsot fra donnes Forklaring foreligger der ikke imod Tiltaltes Benægtelse Noget, som taler for, at han svigagtig har tilegnet sig eller disponeret over paagjældende Gjenstand.

I Henhold til Foranstaaende vil Tiltalte altsaa under nærværende Sag alene være at domme i Henhold til den oven citerede Forskrift i Frdn. 26 Marts 1841, og findes hans Straf passende at kunne fastsættes til simpelt Fængsel i en Maaned, hvilken Straf dog ifølge den nævnte Forskrift vil bortfalde, saafremt han maatte kunne gjøre Udvej til at betale Efternævnte de Erstatningsbeløb, hvorpaa de under Sagen have gjort Paastand, nemlig Jane Moreton D. 100, Judith Hill D. 50, Ernest Mayer D. 50, Mary Ossers D. 40, Ann Eliza Ross D. 450, Adelaide Pierre Louis D. 900, Alex Porter D. 400, Rose Behagen D. 40, Franciska Fins D. 25, Mary Garner D. 25, Adelaide Dunlop D. 18 og Levy Toledano D. 560. Foruden disse Summer, tilsammen D. 2658, have forskjellige Assuranceselskaber til Brandlidte udredet D. 4370, men da vedkommende Agenter ej have villet nedlægge Paastand om Erstatning i nærværende Sag, bliver Intet herom i Dommen at bestemme. Medens Underretsdommen altsaa forsaavidt bliver at forandre, vil den være at stadfæste i Henseende til Aktionens Omkostninger, som rettelig ere paalagte Tiltalte. Sagens Behandling og Sagførelse i 1ste Instants har været forsvarlig, og om Sagførelsen her ved Retten findes Intet, der kunde medføre Ansvar, at bemærke.

Onsdagen den 10 Oktober.

Nr. 242.

Advokat Halkier

contra

Jacob Pedersen og Morten Peter Mortensen
(Def. Hansen),

der tiltales for bedragerisk Forhold.

Rønne Kjøbstads Extrarets Dom af 21 Juli 1883: Tiltalte Jacob Pedersen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Tiltalte Morten Peter Mortensen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkost-

ninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Petersen og Sagfører J. Olsen, 20 Kr. til hver og Erstatning til d'Hrr. Schlichtkrull & Lassen og d'Hrr. Fries & Co. henholdsvis 80 og 90 Kr., udredes af de Tiltalte in solidum. Det Idømte at udredes inden 3de Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse. Dommen at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, hvorved imidlertid bemærkes, at Jacob Pedersens Forhold maa henføres under Straffelovens § 257, medens det dog ligefuldt maa have sit Forblivende ved den ham idømte Straf, vil Dommen være at stadfæste, dog saaledes at dens Bestemmelse om Erstatning til Firmaet Fries & Co. ifølge de Højesteret forelagte nye Oplysninger maa bortfalde, hvorhos den Handels-
huset Schlichtkrull & Lassen tilkjendte Erstatning af 80 Kroner alene kan paalægges Jacob Pedersen.

Thi kjendes for Ret:

Bythingsdommen bør ved Magt at stande, dog at Erstatningen til Fries & Co. bortfalder og Erstatningen til Schlichtkrull & Lassen alene udredes af Jacob Pedersen. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En til Advokat Halkier og Højesteretsagfører Hansen 40 Kroner til hver.

Under nærværende Sag tiltales Jacob Pedersen, født i Ringsted den 1 Juni 1856, og Morten Peter Mortensen, født i Rønne den 23 April 1838, og af hvilke Ingen tidligere findes kriminalliter tiltalt, dømt eller straffet, for bedragerisk Forhold, og ere Sagens Omstændigheder ifølge de Tiltaltes egen Tilståelse, som stemmer med de iøvrigt under Sagen tilvejebragte Oplysninger, følgende:

I Marts Maaned d. A. traf de Tiltalte, af hvilke Pedersen er Detailhandler her i Byen, og Mortensen, der tidligere har været Avlsbruger her, nu er uden Erhverv, Aftale om, at Pedersen til 1 April d. A. skulde overdrage sit Varelager og sin Forretning til Mortensen, og at Vederlaget herfor, der ansloges

til ca. 3000 Kr., skulde dækkes af Varer, som Pederson skulde være Mortensens behjælpelig med at skaffe paa Kredit hos Handelshuse i Kjøbenhavn, samt ved en 3 Maaneders Vexel paa Vognmand Pihl, stor 350 Kr., hvoraf de 250 Kr. skulde anvendes til Dækning af et halvt Aars Husleje og de 100 Kr. til Betaling af Mortensens Borgerskab, hvilken Vexel dog viste sig at være værdiløs. Da Handelshuset Schlichtkrull & Lassens Handelsrejsende Schleisner i de Dage opholdt sig her, henvendte Pedersen sig til ham og bestilte under Foregivende af, at Medtiltalte M. P. Mortensen var en velhavende Mand, der nylig havde solgt sin Gaard i Klemensker og skulde overtage hans Forretning med kontant Betaling af Overdragelsessummen, endel Varer hos nævnte Handelshus, bestaaende af Sukker, The m. v. til Beløb af ialt 900 Kr., og endvidere hos samme Handelsrejsende Chokolade fra Fabrikant Søeborg for 70 Kr., Cigarer fra Fries & Co. for 150 Kr. og Jern og Tjære fra Hørkræmmer Larsen for ca. 1000 Kr. Om disse Bestillinger gav Pedersen ikke Mortensen uden Besked end den, at der gaves 3 Maaneders Kredit med Betalingen for Varerne, men han handlede forovrigt aldeles paa egen Haand, dels fordi Mortensen slet ikke forstod sig paa Handel, og dels fordi Forholdet i Virkeligheden var det, at Pedersen og ikke Mortensen skulde have disse Varer. Bevæget ved den Fremstilling, som Pedersen gav af Mortensens økonomiske Forfatning, søgte Schleisner at skaffe de bestilte Varer til Mortensen. Hørkræmmer Larsen vilde imidlertid dog ikke efterkomme Bestillingen, da han strax ved Ordrens Modtagelse fattede Mistanke; de øvrige Varer kom derimod hertil en af de første Dage i April Maaned under Mortensens Adresse. Mortensen bragte imidlertid det med Varerne følgende Brev samt Adressebrevet til Pedersen, der lod Varerne hente fra Dampskibet og bringe til sit Pakhus, hvortil han alene havde Nøglen, og hvortil Mortensen ingen Adgang havde. Nogle Dage efter disse Varers Modtagelse lod Jacob Pedersen den 10 April sin Kommiss C. O. Jensen, uden Mortensens Vidende og uden hans Bemyndigelse, tilskrive Handelshuset Schlichtkrull & Lassen et Brev under Mortensens Navn, hvorved han bestilte et Fad Sukker, formentlig til en Værdi af 4 à 500 Kr. Da denne Bestilling forekom Firmaet mistænkelig, blev Sukkeret ikke afsendt. Efterat foranførte Varer vare ankomne hertil, behandlede Pedersen dem fuldstændig som sine og solgte af dem til Forskjellige, ungdet han samtidig vedblev at drive sin egen Forretning, idet den paatrængte Overdragelse af samme til Mortensen ikke kom istand, fordi det ikke lykkedes at skaffe Varer til et saadant Beløb, som Overdragelsessummen skulde udgjøre, og fordi Pedersen vidste, at Mortensen var uvederhæftig, saa at han ikke turde betroe ham Noget, end ikke saa meget, som et Detailhandler-Borgerskab kostede. Efter at Undersøgelsen i denne Sag er bleven

indledet, har Jacob Pedersen dels ved at remittere de modtagne Varer, fornavvidt de vare i Behold, og dels ad anden Vej i det Væsentlige holdt de Besvegno skadesløse, saaledes at Schlichtkrull & Lassen og Fries & Co. alene have lidt et Tab af henholdsvis 80 og 90 Kr., som de have paastaet sig tilkjendte under Sagen.

For sit ovenfremstillede Forhold vil Tiltalte Jacob Pedersen være at anse efter Straffelovens § 251, og fastsættes Straffen til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, hvorhos han in solidum med Medtiltalte Morten Peter Mortensen bør udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Petersen og Sngfører J. L. Olsen, 20 Kr. til hver samt i Erstatning til Schlichtkrull & Lassen og Fries & Co. i Kjøbenhavn henholdsvis 80 og 90 Kr. Hvad Tiltalte Morten P. Mortensen angaar, da er det ikke oplyst, at det er med hans Vidende og Villie, at Jacob Pedersen har fremstillet hans økonomiske Forhold bedre, end de vare, og der mangler overhovedet, efter hvad der foreligger under Sagen, tilstrækkeligt Bevis for, at han har handlet i retsstridig Hensigt. Han vil derfor være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag, dog saaledes, at han in solidum med Jacob Pedersen udreder Sagens Omkostninger samt ovenanførte Erstatning.

Fredagen den 12 Oktober.

Nr. 55. Arvefæstegaardmændene i Trønninge **Niels Meinertsen, Jens Jensen m. Fl.** (Hansen)

contra

Administrationskommissionen for Baroniet Løvenborg ved dens Formand, Lehnsgreve **Lerche** (Nellemann),

betr. Spørgsmaal om en Havreafgift til Baroniet Løvenborg.

Meerløse-Tudse Herreders Dom af 29 Januar 1880: De Indstævnte, Arvefæstegaardmændene Niels Meinertsen, Jens Jensen, Lars Michelsen, Jens Nielsen, Lars Nielson, Jens Hansen, Hans Rasmussen og Søren Jensen, Alle af Trønninge, bor

hver for sig til Citanten, Administrationen for Baroniet Løvenborg, levere $7\frac{1}{3}$ Skp. Havre. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 28 November 1881: Herredsthingsdommen bor ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved kongelig Ordre af 6te dennes er Højesteret bemyndiget til at tage denne Sag under Paakjendelse, uanset at dens Gjenstand maatte befindes ikke at udgjøre summa appellabilis.

Da den i den indankede Dom nævnte Overrettsdom af 13 Oktober 1828 ikkun angik 7 Gaarde i Trønninge, medens Citanterne eje 8 Gaarde sammesteds, kan denne Dom i hvert Fald ikke være en forbindende Retsafgjørelse for den Gaards Vedkommende, hvis Ejer ikke havde Del i den i 1828 paa-dømte Sag. Derimod omfattede ældre Domme, navnlig de i 1694 og 1789 afsagte, alle Citanternes Gaarde, og det er heller ikke af dem bestridt, at Baroniet Løvenborg har Alderstidshævd paa den under Sagen omhandlede Havreafgift, men alene under Paaberaabelse af den i den indankede Dom anførte Passus af en Jordebog, der er indført i Fundatsen for Stamhuset Løvenborg og Erektionsbrevet for Baroniet, gjort gjældende, at Afgiftens Erlæggelse skulde være betinget af, at „Skovmarken ligger til Fælled“, hvilket ikke var Tilfældet i 1878. Efter de brugte Udtryk og hvad der iøvrigt foreligger, mangler der imidlertid Føje til at forstaa den saaledes paa-beraabte Udtalelse som indeholdende en Betingelse — hvilken intetsteds omtales i de under Sagen fremlagte ældre Domme og Adkomstdokumenter —, hvorimod den maa forstaaes som en Tidsangivelse, der ikke kan have nogen Indflydelse paa Forpligtelsen til at udrede den hvert tredie Aar forfaldende Afgift.

Ifølge det Anførte maa det Resultat, hvortil Overrettsdommeu er kommen, billiges, hvorfor den efter de Indstævntes Paastand bliver at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret findes Citanterne at burde betale til de Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betale Citanterne til de Indstævnte med 200 Kroner. Saa betale de og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende i 1ste Instants inden Merlose-Tudso Herreders ordinære Ret anlagte Sag have de Indstævnte, Administrationskommissionen for Baroniet Lovenborg, paastaet Citanterne, Arvefæsteguardmændene Niels Meinertsen, Jens Jensen, Lars Michelsen, Jens Nielsen, Lars Nielsen, Jens Hansen, Hans Rasmussen og Soren Jensen, Alle af Trønninge, tilpligtede hver især til Baroniet at levere en resterende Afgift for Trearet til 1878 inklusive med $7\frac{1}{2}$ Skjæppe Havre samt til at betale Sagens Omkostninger. Citanterne derimod paastode Frifindelse med Tillæg af Processens Omkostninger skadesløst. Da de Indstævntes Paastand blev tagen til Følge ved den inden Horredstthinget den 29 Januar f. A. afsagte Dom, dog at Sagens Omkostninger ophævedes, have Citanterne indbragt Sagen for Overretten, hvor de have paastaet Dommen forandret i Overensstemmelse med deres Paastand i 1ste Instants og sig tillagt Appellens Omkostninger skadesløst. De Indstævnte procedere til Stadfæstelse af Herredsthingsdommen og paastaa sig tilkjendt Procesomkostninger for Overretten. Efter de Indstævntes Anbringende have Gaardbrugerne i Trønninge fra umindelige Tider været forpligtede til hvert tredje Aar at levere til Ejeren af Hovedgaarden Vognserup, der nu henhører under Baroniet Lovenborg, en Afgift af 8 Tdr. Havre gammelt Maal eller 12 Tdr Havre efter det nyere Maal. Det ældste Datum for Ydelsen er et Skjøde fra Jorgen Pasberg til Jomfru Helle Trolle paa Vognserup, dateret 10 April 1672, hvori det hedder: „Nok giver Trønninge Bymænd til Vognserup hvert 3die Aar 8 Tdr. Havre,“ og dette gjentages i de følgende Skjoder paa Vognserup, daterede respektive 16 December 1685, 18 November 1686 og 6 August 1688, i hvilket sidste Skjøde tilfojes „efter Dom“. I et Auktionskjøde paa Vognserup af 26 Juni 1721 bestemmes, „at den Herlighed, som ligger i Vognserup, at Trønninge Bymænd svare hvert tredje Aar til Gaarden tolv Tonder Havre efter Dom og Adkomster . . . skulle og følge med i dette Kjob“, og lignende Bestemmelser findes paa tvende

Skjoder paa Vognserup af 11 December 1747 og 17 December 1750. Bymændene i Trønninge have imidlertid gjentagne Gange vægret sig ved at betale den nævnte Havreafgift, men de ere derefter ved Dom tilpligtede at svare Afgiften, nemlig ved Tudse Herredsthingsdom af 22 December 1683, Sjællands Landsthingsdom af 4 Juli 1694 og tvende inden Merlose og Tudse Herredsa-thing den 22 December 1729 og 16 April 1789 afsagte Domme. Da flere af Bymændene i 1828 atter nægtede at erlægge Havreafgiften, bleve de sagsøgte af Besidderen af Baroniet Løvenborg, og ved nærværende Rets Dom af 13 Oktober 1828 bleve de domte til at udrede Afgiften, hvilken de, da der ingen speciel Indsigelse var sket mod den Maade, hvorledes Indsidderen havde fordelt Afgiften mellem samtlige Ydere, tilpligtedes at svare hver med $7\frac{1}{2}$ Skjæppe Havre Citanterne erkjende, at der i sin Tid har tilkommet Ejeren af Vognserup en Ret til Havreafgift hvert 3die Aar af Trønninge Bønder, men formene, at denne Ret ikke længere eksisterer, i hvilken Henseende de have henvist til Fundatsen for Stamhuset Løvenborg af 10 Januar 1766 og Erektionsbrevet for Baroniet Løvenborg af 25 November 1773, hvori det hedder: „Samtlige Trønninge Bønder leverer til Vognserup efter Dom: „Havre — Tolv Tønder hvert tredie Aar, naar Skovmarken ligger til Fællede.“ Citanterne formene nemlig, at der herved er givet Bønderne i Trønninge Tilsagn om Vederlag for Havreudelsen, bestaaende i en Græsningret paa Skovmarken, og da de ikke erholde det dem tilkommende Vederlag, anse de sig ikke længere pligtige til at levere Havren, og de have anført som Grund til, at denne Indsigelse ikke blev gjort gjældende under Retssagen i 1828, at Bymændene, skjøndt Fundatsen og Erektionsbrevet ere thinglæste henholdsvis 1766 og 1774, først i 1870 fik Kundskab om Indholdet af den citerede Bestemmelse ved at erholde en Afskrift af disse Dokumenter. Der maa imidlertid gives de Indstævnte Medhold i, at den nævnte Dom af 13 Oktober 1828, der er upaaanket, er en Citanterne, der kun have paastaet, at ingen af dem var Part i hin Sag, men ikke benægtet, at de eje de samme Gaarde som de Mænd, der den Gang sagsøgtes, under nærværende Sag forbindende Retsafgjørelse, thi det er indlysende, at de Frifindelsesgrunde, der af hvilkensohelst Aarsag ikke blev gjort gjældende under den tidligere Rets-sag, ere tilintetgjorte ved den Dom, der endelig har afgjort Retsforholdet. Da det nu endelig ikke kan tillægges nogen Betydning, at Dommen af 1828 ikke er thinglæst eller at Citanternes Adkomstbreve intet indeholder om Havreafgiften, vil bemeldte Dom være at lægge til Grund ved Sagens Afgjørelse, og den indankede Dom bliver derfor at stadfæste. Processens Omkostninger for Overretten blive efter Omstændighederne at ophæve. Stempelovertrædelse er ikke begaaet her for Retten.

Nr. 258.

Advokat Klubien

contra

Ernst Hinrichsen (Def. Bagger),

der tiltales for Bedrageri.

Aarhus Kjøbstads Extrarets Dom af 17 Marts 1883: Tiltalte Fabrikbestyrer Ernst Hinrichsen af Esbjerg bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, saa udreder han og alle Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Kjer, 12 Kr. og til Defensor, Overretssagfører Hoogh Guldberg, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 9 Juli 1883: Tiltalte Ernst Hinrichsen bør hensættes i simpelt Fængsel i 14 Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold bliver at henføre under Straffelovens § 253. Straffen findes at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, hvorhos Tiltalte vil have at udrede Aktionens Omkostninger efter Overrettsdommens Forskrifter.

Thi kjendes for Ret:

Ernst Hinrichsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i fem Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium for Højesteret til Advokat Klubien og Højesterets-sagfører Bagger 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under deno Sag tiltales Væver Ernst Hinrichsen for Bedrageri. Efterat Grosserer Carl Bertelsen og tre andre Mænd i Aarhus efter Tiltaltes Anmodning i Slutningen af 1881 havde lovet at forstrække ham hver med 100 Kr. til Anskaffelse af en Rundvævsmaskine, og Tiltalte derhos af bemeldte Bertelsen var henvist til at forhandle det Nærmere i saa Henseende med Sidstnævntes Sagfører, Overretssagfører Schwenn i Aarhus, meddelte denne Tiltalte, at Sagen i Overensstemmelse med, hvad Bertelsen allerede havde sagt ham, maatte ordnes saaledes, at Ejendomsretten over Maskinen forblev hos de nævnte 4 Mænd, indtil de 400 Kr. vare betalte, medens Mændene ikke vilde fordre Rente eller overhovedet anden Godtgjorelse end dette Beløbs Tilbagebetaling, og at Tiltalte altsaa, da han selv vilde have at tilskyde, hvad Maskinen maatte koste udover 400 Kr., vel maatte finde sig i den Risiko, at han desuagtet ikke fik anden Ret over Maskinen end som Laantager, men at han paa den anden Side kunde være sikker paa at beholde den som sin Ejendom, naar han betalte de 400 Kr., da det kun var Vedkommendes Hensigt at sikkre sig Maskinen, hvis Pengene ikke kom. Maskinen blev derefter — for at Tiltalte kunde oppebære Provision som en Art Agent for vedkommende Fabrikanter — af ham bestilt hos et Firma i Rotenburg i Würtemberg, at levere til fornævnte Bertelsen, og efterat Overretssagfører Schwenn paa dennes Vegne havde tilstillet Firmaet et af samme forlangt Forskud, og Maskinen var ankommen til Aarhus med Faktura og Fragtbrev til Bertelsen, samt Betalingen for Maskinen, 519 Kr. 12 Øre, tilligemed Fragten betalt af Schwenn, som derimod af Tiltalte erholdt udbetalt de 119 Kr. 12 Øre, hvormed Prisen oversteg de 400 Kr. foruden Fragtbeløbet, fulgtes Schwenn og Tiltalte den 8 December 1881 ad til Toldkammeret i Aarhus for at fortolde Maskinen, idet Tiltalte betalte Tolden, der tilligemed Fragten udgjorde ca. 80 Kr., og strax tog Maskinen med sig, medens Schwenn beholdt Fragtbrevet saavel som Fakturaen.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 9 Novbr. 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Tryks Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairen.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 32.

Fredagen den 12 Oktober.

Nr. 256.

Advokat Klubien

contra

Ernst Hinrichsen (Def. Bagger).

Efter Opfordring af Overretssagfører Schwenn indfandt Tiltalte sig derefter den 9 Januar f. A. paa Førstnævntes Kontor og underskrev et under Sagen i Gjenpart fremlagt Dokument, der gaar ud paa, at de ovenmeldte 4 Mænd til Brug i hans Næringsvej og uden Vederlag havde overladt ham den ommeldte Maskine, der i Dokumentet betegnes som „kjøbt“ af de Paa-gjældende hos Firmaet i Rottenburg, saaledes at han skulde være pligtig til paa Forlangende at tilbagelevere den til Grosserer Bertelsen som Repræsentant for de tidnævnte 4 Mænd som „Ejere“ af Maskinen, men at det tillige var aftalt, at han til enhver Tid kunde forlange sig Maskinen overdragen til Ejendom, naar han til Bertelsen betalte 400 Kr. Desuagtet solgte imidlertid Tiltalte, uden da at have betalt nogen Del af de 400 Kr., den 11 Februar næstefter Maskinen til en Trediemand, som han var i Gjæld til, og som skulde betale Maskinen ved at indfri to Vexler for Tiltalte, og efterat Grosserer Bertelsen derpaa havde anlagt Retssag mod Kjøberen til Maskinens Udlevering, blev efter Begjæring af Kjøberen Undersøgelsen i nærværende Sag indledet. Under denne har nu Tiltalte under et efter Overrettens Foranstaltning optaget yderligere Forhør, næst at erkjende Rigtigheden af foranstaaende Fremstilling, særlig vedgaaet, at han, da han underskrev det ommeldte Dokument af 9 Januar f. A., vidste at Maskinen tilhørte de nævnte 4 Mænd, og at han var uberegtiget til at afhænde Maskinen, forend de 400 Kr. vare betalte, medens han tillige vedblivende har gjort gjældende, at han ikke har villet bedrage de Paa-gjældende, i hvilken Henseende bemær-

kes, dels at den af Overretssagfører Schwenn i Sagen afgivne Vidneforklaring blandt Andet gaar ud paa, at Tiltalte efter Forhandlingerne angaaende Udstedelsen af det ovenmeldte Dokument havde fuld Foje til at antage, at de Paagjældende ikke inden Juni Termin f. A. vilde foretage Noget til Haandhævelse af deres Ret til Maskinen, dels at der efter Sagens Omstændigheder i det Hele ikke er Foje til at forkaste Tiltaltes Forklaring om at have havt til Hensigt at betale Ejerne af Maskinen deres Tilgodehavende og alene at være bleven hindret deri ved Mangel af de fornødne Midler, hvorhos det er godtgjort, at Tiltalte den 7 December f. A. har betalt et Afdrag af 50 Kr. paa de ham forstrakte 400 Kr. samt under Sagen tilbuddt at afbetale Resten med 2 Kr. ugentlig, hvilket Tilbud dog ikke er blevet modtaget. Der er under Sagen ikke Spørgsmaal om Erstatning. Idet der nu efter det Anførte maa gaas ud fra, at den omhandlede Maskine, da Tiltalte afhændede den, tilhorte Grosserer Bertelsen m. Fl., og at dette har været Tiltalte fuldt bekjendt, men at Tiltalte dog ikke ved Salget af Maskinen har handlet i egentlig bedragerisk Hensigt, vil han — der er født i Holsten i Aaret 1850 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet her i Landet — for sit ommeldte Forhold være at anse efter Straffelovens § 257 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 14 Dage, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer.

Nr. 221.

Advokat Klubien

contra

Christen Christensen med Tilnavnet **Søndergaard** og
Jens Jensen (Def. Nellemann),

der tiltales Førstnævnte for Overtrædelse af Lov Nr. 61 af 1 April 1871 § 11 sammenholdt med Lov Nr. 57 af 12 Mai 1862 og for Overtrædelse af Straffelovens § 146, sammenholdt med §§ 51 og 52 og Sidstnævnte for Overtrædelse af Straffelovens § 146.

Hjerm-Ginding Herreders Extrarets Dom af 29 December 1882: De Tiltalte Jens Jensen og Christen Christensen kaldet Søndergaard, bør hver især hensættes i simpelt Fæng-

sel i 2 Maaneder. Saa bør Tiltalte Christen Christensen ogsaa til de Fattiges Kasse i Lising Sogn erlægge en Bøde af 4 Kr. Tiltalte Niels Nielsen, kaldet Rusberg, bør til samme Kasse bøde 8 Kr. Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Poulsen, 15 Kr. og til Defensor, Prokurator Brask, 12 Kr., blive at udrede af de Tiltalte Jens Jensen og Christen Christensen, En for Begge og Begge for En, dog at Tiltalte Niels Nielsen in solidum med dem vil have at tilsvare en Sjettedel. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 27 Marts 1883: I Henseende til de idømte Straffe hør Underrettsdommen ved Magt at stande, dog saaledes at Bøden for Tiltalte Christen Christensens Vedkommende fastsættes til 8 Kr. Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor for Underretten 12 Kr. og til Defensor sammesteds 10 Kr. samt til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen 15 Kr. til hver, udredes af de Tiltalte Christen Christensen og Jens Jensen En for Begge og Begge for En, hvorhos Tiltalte Niels Nielsen in solidum med dem udreder $\frac{1}{3}$ af bemeldte Omkostninger med Undtagelse af Salærerne til Aktor og Defensor for Underretten. De idømte Bøder udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt angaar Sigtelsen mod Christen Christensen for Overtrædelse af Lov 1 April 1871 § 11, sammenholdt med Lov 12 Mai 1882, vil Sagen som manglende summa appellabilis for Højesteret være at afvise. Iøvrigt maa det billiges, at de for Højesteret Tiltalte for det af dem udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold ere ansete efter Straffelovens § 146, for Christensens Vedkommende sammenholdt med § 52; men medens det vil kunne have sit Forblivende ved den Jens Jensen idømte Straf af simpelt Fængsel i 2 Maaneder, findes Straffen for Christensen at maatte bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. I Henseende til Aktionens Omkostninger bliver Dommen for disse Tiltaltes Vedkommende at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Med Hensyn til Sigtelsen mod Christen Christensen for Overtrædelse af Jagtlovgivningen af-

vises Sagen. Bemeldte Tiltalte bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i to Gange fem Dage. Iøvrigt bør Landsoverrettens Dom, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En til Advokaterne Klubien og Nellemann 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Husmand Christen Christensen med Tilnavn Søndergaard og Arbejdsmand Niels Nielsen med Tilnavn Rusberg for Overtrædelse af § 11 i Loven af 1 April 1871, indeholdende nogle Bestemmelser angaaende Jagten og Fredning af visse nyttige Dyr, sammenholdt med Loven af 12 Mai 1882 om Forlængelse af den midlertidige Jagtlov af 24 Mai 1879 og Førstnævnte tillige for Overtrædelse af Straffelovens § 146, sammenholdt med § 51 og § 52, samt Jens Jensen for Overtrædelse af Straffelovens § 146. Ved Tiltalte Jensens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han, der den 22 September f. A. havde indgivet en Anmeldelse til Hjerm-Ginding Herreds Kontor om, at han den 20de næstforhen havde set, at de tvende Medtiltalte nedskjød Harer, og som under den i denne Anledning indledede offentlige Undersøgelse efter Indkaldelse var mødt den 17 Oktober f. A. i bemeldte Herreders Politiret for at afgive Vidneforklaring, har, efterat være forberedt til Vidnesbyrds Aflæggelse ved den befalede Formaningstales Oplesning mod bedre Vidende forsætlig aflagt urigtig Forklaring for Retten, idet han i bemeldte Retsmøde først under Sandheds Lofte forklarede, at han vel den 20 September havde set de 2 Medtiltalte jage sammen paa Lille Nygaards og Eising Fattiggaards Marker og skyde efter 2 Dyr, som løb, men at han ikke turde sige, om det var Harer eller Rævcunger, hvorhos han senere under Foreholdelse af sin ovennævnte Anmeldelse tilfojede, at de paagjældende Dyr havde lange Øren, og at han unægtelig var temmelig sikker paa, at det var Harer, men at han dog ikke turde aflægge Ed derpaa, medens han, der paa Dommerens Tilkjendegivende om, at han maatte aflægge Ed paa sin Forklarings Rigtighed, trykkede sig saa meget derved, at Dommeren fandt sig foranlediget til at lade de Medtiltalte aftræde og underkaste ham en yderligere Examination, derefter vedgik, at han var sikker paa, at det var en Hare, som han saa de Medtiltalte skyde efter, og denne Forklaring vedblev han under et senere Forhør

med Tilføje, at han med Bestemthed saa, at Tiltalte Christensen ved den nævnte Lejlighed tog en Hare op, efter hvilket Dyr han og Tiltalte Nielsen iforvejen havde skudt. Efter Tiltalte Jensens Forklaring havde han oprindelig ikke tænkt paa Andet end at sige den rene Sandhed, men da han paa Rejsen til Thingstedet paa Vinderup Station traf Tiltalte Christensen, og denne opfordrede ham til at sige, at det ikke var Harer, han havde set dem skyde efter, idet Sagen i saa Fald nok vilde faa Ende, samt at han havde nogen Frygt for de to Medtiltalte og fortrod at have gjort den fornævnte Anmeldelse, fristedes han til at afgive sin urigtige Forklaring for derved at komme ud af Forlegenheden, hvorimod det har ligget udenfor hans Forsæt at beedige sin Forklaring, i hvilken Henseende han har anbragt, at han haabode, at han, hvis det virkelig blev paalagt ham at aflægge Ed, ikke vilde blive taget saa strængt, naar han dog kom frem mod Sandheden, inden han aflagde Ed. Tiltalte Christensen har fremdeles afgivet en med det ovenfor Anførte i det Væsentlige stemmende Tilstaaelse, angaaende hvorledes han har formanet Tiltalte Jensen til at aflægge den urigtige Forklaring, idet han har vedgaaet, at han, da Jensen paa hans Yttring om, at han ikke kunde sige, at det var Harer, svarede jo, det kunde han, ved den ommeldte Lejlighed paa Vinderup Station lod falde nogle Bemærkninger, hvis Ordlyd han ikke erindrer, men som indeholdt en Opfordring til Jensen om at se at læmpe sig igjennem i Retten og undgaa at komme til med Bestomthed at erklære, at han havde set Christensen og Tiltalte Nielsen skyde efter Harer. Tiltalte Christensen har iøvrigt forsikkret, at han, hvis Tiltalte Jensen ikke havde trykket sig ved at beedige sin Forklaring, vilde have skredet ind og forhindret Edsaflæggelsen. Hvad dernæst angaar Sigtelsen for at have overtraadt Fredningsbestemmelserne i de ovennævnte Love, har Tiltalte Christensen tilstaaet, at han i afvigte September, i hvilken Maaned det ifølge de citerede Lovbestemmelser er forbudt at fange eller dræbe Harer, har paa Lille Nygaard's Mark skudt en Hare og taget den hjem med sig og Tiltalte Nielsen har vedgaaet, at han en Dag i samme Maaned, da han var ude paa Eising Fattiggaards Mark for at jage, ifølge sit Opgivende, efter Agerhøns, og da en lille Hund, som han forste Gang havde med paa Jagt, havde rejst en Harekilling og faaet fat i den, har taget bemeldte Harekilling, som han fandt omtront dod, til sig. Af de Tiltalte er Jens Jensen født 1863, Christen Christensen 1843 og Niels Nielsen 1854 og Tiltalte Christensen er ved nærværende Rets Dom af 26 April 1875 anset efter Straffelovens § 203 med simpelt Fængsel i 4 Dage, men iøvrigt ses ingen af dem tidligere at have været tiltalt eller straffet. For deres ovenomhandlede Forhold ere de Tiltalte Christensen og Jensen ved Underrettsdommen rettelig ansete efter Straffelovens § 146, for Førstnævntes Vedkommende

sammenholdt med § 52, og førstnævnte Tiltalte samt Tiltalte Nielsen efter Loven af 1 April 1871 § 11, sammenholdt med Loven af 12 Mai 1882, og da Straffene ved den indankede Dom findes efter Sagens Omstændigheder passende bestemte for Christensen og Jensen til simpelt Fængsel i 2 Maaneder for hver og for Nielsen til en Bøde, stor 8 Kr., til de Fattiges Kasse i Eising Sogn, medens den af Christensen for Overtrædelse af de ovennævnte Bestemmelser i Jagtlovgivningen forskyldte Bøde, der ved Underrettsdommen er fastsat til 4 Kroner til fornævnte Kasse, efter Omstændighederne findes at burde bestemmes til 8 Kroner, vil den indankede Dom i Henseende til de ved samme fastsatte Straffe med den nævnte Modifikation være at stadfæste. De Tiltalte Christenson og Jensen ville derhos En for Begge og Begge for En have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor for Underretten 12 Kr. og til Defensor sammesteds 10 Kr. samt til Aktor og Defensor for Overretten 15 Kr. til hver, hvorhos Tiltalte Nielsen vil have in solidum med dem at udrede $\frac{1}{6}$ af Aktionsomkostningerne med Undtagelse af Underretssalærerne.

Mandag den 15 Oktober,

Nr. 271.

Advokat Nellemann

contra

Niels Nielsen (Def. Bagger),

der tiltales for Bedrageri.

Skads Herreds Extrarets Dom af 23 April 1883: Tiltalte Niels Nielsen for af Vrenderup nu i Gammelby Læborg Sogn bør hensættes i simpelt Fængsel i 14 Dage, samt udrede samtlige af hans Transport, Arrest og nærværende Sag lovlig flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører, Lieutenant A. Harck, 12 Kr., Defensor, Prokurator Smith, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 25 Juni 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og

Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Justitsraad Neckelmann betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold findes efter de foreliggende Oplysninger at kunne henføres under Straffelovens § 256, jfr. § 253. Straffen bliver at bestemme til simpelt Fængsel i 14 Dage, og da denne Straf er ham idømt ved Overretsdommen, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil den være at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Nellemann og Højesteretssagfører Bagger 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Niels Nielsen for at have gjort sig skyldig i Bedrageri. Efter Sagens Oplysninger afhændede Tiltalte, der ved Obligation af 8 December 1881, thinglæst 13 s. M., samtidig med hans Skjode paa Stedet Matr. Nr. 3 c i Vrenderup af Hartkorn 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb., havde for et Laan af 2000 Kr. givet den vest- og sonderjydske Kreditforening 1ste Prioritets Panteret i bemeldte Ejendom bl. A. med Besætning, ved en Mageskiftekontrakt af 20 December 1882 Stedet til en anden Mand; og da den nævnte Kreditforening paa Grund af, at Renten til 11 December Termin s. A. af Foreningens Pantefordring i Stedet ikke var bleven erlagt i rette Tid, den 15 Januar næstefter for Gjældens Restbeløb med Renter og Omkostninger, ialt 2094 Kr. 5 Øre, lod sig ved Fogden give Udlæg i Ejendommen, der ved Fogedforretningen vurderedes til 2000 Kr., fandtes denne aldeles blottet for Besætning. Under denne Sag har Tiltalte nu vedgaaet, hvad ogsaa stemmer med Sagens andre Oplysninger, at han af Stedets Besætning, der ved Pantsætningen til Kreditforeningen bestod af 2 Stude, 2 Køer, 4 Faar og 2 Svin, ved Juletid 1881 solgte Studene, istedetfor hvilke han dog indkjøbte en Hest, som han imidlertid atter solgte i November næste Aar, og at han lige-

ledes har solgt de 2 Koer og det ene Svin, medens han senere købte en Ko, hvorhos han slagtede 2 af Faarene og det andet Svin, saa at der, da han ved den ovenmeldte Mageskiftekontrakt afhændede Stedet, ved samme — foruden en Vædder, der nogen Tid iforvejen var løben bort og bleven optagen af en Husmand, hos hvem den stod — ikke fandtes anden Besætning end Koen og et Faar, hvilke Tiltaltes Kjøber efter hans strax stedfundne Overtagelse af Stedet solgte fra dette, men som iøvrigt maa antages senere at være førte tilbage dertil. Tiltalte har derhos særlig erkjendt, at han vidste, at han ikke maatte sælge den med Ejendommen pantsatte Besætning, samt at han undlod at underrette sin Kjøber om, at Besætningen var pantsat til Kreditforeningen, men har tillige paastaet, at han gik ud fra, at Kjøberen vilde forsyne Stedet med Besætning, og at det i ethvert Fald ikke har været hans Hensigt, at Kreditforeningen skulde lide Tab ved de af ham trutne Dispositioner. Der er under Sagen ikke Spørgsmaal om Erstatning. Idet nu Tiltaltes Anbringende om, ikke at have havt til Hensigt at paaføre Kreditforeningen Tab, efter Omstændighederne, og navnlig naar henses til, at den paagjældende Ejendom med Tilbehør ved en den 7 November 1881 afholdt Taxationsforretning blev vurderet til 4000 Kr., findes ikke at kunne forkastes, maa det billiges, at Tiltalte, der er født i Aaret 1848 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for sit ommeldte Forhold ved, uanset at Stedets Pantsætning tillige omfattede Besætningen, væsentlig at have formindsket denne, er ved Underrettsdommen anset efter Straffelovens § 257, og da Straffen efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til simpelt Fængsel i 14 Dage, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, saaledes være at stadfæste.

Nr. 255. Skræder L. Nielsen (Ingen)

contra

Fabrikant Anker Høegaard (Asmussen),

betr. Stadfæstelse af en Exekutionsforretning.

Fogedforretning (ved Kongens Foged i Kjobenhavn) af
5 Januar 1882: Aar 1882, den 5 Januar, har undertegnede
cst. Assistent — været Prokurator P. A. Petersen ved Fuld-

mægtig Lützen for Fabrikejer Anker Heegaard følgagtig — til Absalonsgade Nr. 37 for hos — Skrædermester Lauritz Nielsen at foretage Exekution for 39,400 Kr. m. m. ifølge Panteobligation af 6 Mai 1879, læst den 26 s. M. — ved hvilken der er givet Pant i den herværende faste Ejendom Matr.-Nr. 271 i Stadens udonbys Vester Kvarter. — — — — —

Thi blev — ankyndt Rettens Exekution og Udlæg i ovennævnte faste Ejendom med Grund og Bygninger, mur- og nagelfaste Appertinentier, Leje og Interesse samt Assurance, Alt til Dækning af det Æskede.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 Juni 1883: Den indankede Exekutionsforretning stadfæstes. Til Indstævnte, Fabrikant Anker Heegaard, betaler Citanten, Skræder L. Nielsen, denne Sags Omkostninger skadesløst. De idømte Omkostninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at det ikke af den af Citanten den 31 Juli f. A. fremlagte bekræftede Gjenpart af det forommeldte Dokument af 5 Mai 1879 kan ses, hvorvidt bøherigt stemplet Papir er brugt til Originalen.

Højesterets Dom.

Da Kontracitanten, efter at Hovedcitanten havde udtaget Stævning, hvorved den i nærværende Sag den 25 Juni d. A. afsagte Landsover- samt Hof- og Stadsretsdom paaankes til næste Højesteretsaar, ifølge dertil meddelt Anticipationsbevilling, har contrapaaanket bemeldte Dom til Stadfæstelse, og Hovedcitanten, skjøndt lovlig varslet, ikke ved Sagens Foretagelse i Højesteret har givet Møde, vil efter den derom nedlagte Paastand Dommen være at stadfæste og Hovedcitanten at tilpligte at udrede Processens Omkostninger for Højesteret, hvilke dog, da den paagældende Panteobligation ikke er dokumenteret for Højesteret, ikke, som paastaat, ville kunne tilkjendes Kontracitanten skadesløst.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Hovedcitanten til Kontracitanten med 200 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Nr. 261.

Advokat Hindenburg

contra

**Jørgen Anton Jensen og Hustru Juditte Caroline
Tillemann (Def. Hansen),**

der tiltales for Tyveri og Hæleri.

Viborg Kjøbstads Extrarets Dom af 11 Mai 1883: De Tiltalte Jørgen Anton Jensen og Hustru Juditte Caroline Tillemann bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i henholdsvis 4 Gange 5 Dage og 4 Dage, samt in solidum udrede alle af denne Sag flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretsprokurator Fasting, og Defensor, Overretsprokurator, Kancelliraad Møller, henholdsvis 15 Kr. og 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 18 Juni 1883: De Tiltalte Jørgen Anton Jensen og dennes Hustru Juditte Caroline Tillemann bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, den Første i 3 Gange 5 Dage og den Sidste i 2 Dage. Saa udrede de Tiltalte og En for Begge og Begge for En Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor for Underretten 12 Kr., til Defensor sammesteds 15 Kr. samt til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En til Advokat Hindenburg og Højesteretssagfører Hansen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arbejdsmand Jørgen Anton Jensen og hans Hustru Juditte Caroline Tillemann henholdsvis for Tyveri og Hæleri. Ved Tiltalte Jensens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han den 7 April

d. A. om Aftenen har fra Ejeren af Ravnstrup Mølle Sørensens Vogn, der henstod i Kjøbmand Chr. Jensens Gaard i Viborg, hvor Tiltalte tilfældigvis var kommen ind, stjaalet en Pakke Urtekramvarer og en Flaske Kognak, som Tiltalte samme Dag havde kjøbt i Kjøbmand Jensens Butik. Ligeledes maa Tiltalte Juditte Caroline Tillemann anses at have vedgaaet, at hun, da hendes Mand den nævnte Aften kom hjem med Pakken, har været ham behjælpelig med at aabne den og gemme de deri værende Varer, af hvilke Kognaken maa antages at være bleven skjult i deres Seng, skjøndt hun nok forstod, at hendes Mand, der sagde til hende, at han var kommen nemt til Pakken, og som paa hendes Spørgsmaal, om det kunde gaa an, svarede, at der var Ingen, der havde set det, havde stjaalet Pakken, ligesom hun ogsaa, da en Politibetjent noget efter kom ind i deres Hus, hvor hendes Mand ikke den Gang var tilstede, for at forhøre sig om de stjaalne Sager, har nægtet at være i Besiddelse af samme, medens hun derimod, da Politibetjenten senere atter kom tilstede tilligemed hendes Mand og en anden Politibetjent, strax kom frem med dem. Jensen havde drukket lidt af Kognaken, men Røsten af Varerne ere bragte tilstede under Sagen, og, efterat være vurderede tilsammen til 1 Kr. 13 Øre, udleverede til Kjøbmand Jensen, der havde givet Sørensens Karl andre Varer istedetfor de stjaalne, og der er ikke under Sagen Spørgsmaal om Erstatning. For deres omhandlede Forhold vil Tiltalte Jørgen Anton Jensen — der er født i Aaret 1853 og som ifølge Overrettens Dom af 23 August 1880 har været straffet efter Straffelovens § 228, cfr. § 54, med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, samt ifølge Viborg Kjøbstads Politiretsdom af 15 Marts d. A. for Betleri med simpelt Fængsel i 2 Dage, medens han derimod under en imod ham og hans medtiltalte Hustru for Tyveri anlagt Sag ved samme Kjøbstads Extrarets Dom af 5 Januar d. A. blev frifunden for Aktors Tiltale, fordi Bestjaalne ikke ønskede Tyveriet, der fandtes at maatte henføres under Straffelovens § 235, paatalt af det Offentlige — være at anses efter Straffelovens § 230, og Juditte Caroline Tillemann — der er født i Aaret 1857, og som med Undtagelse af, at hun ogsaa var sat under Tiltale for Tyveri under den ovennævnte inden Viborg Kjøbstads Extraret af 5 Januar d. A. paadømte Sag, hvorunder hun ligesom sin Mand frifandtes for Aktors Tiltale, ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, efter Straffelovens § 238 med Straffe, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød for Jensen i 3 Gange 5 Dage og for hans Hustru i 2 Dage, hvorhos de Tiltalte in solidum ville have at udrede Aktionens Omkostninger.

Nr. 264. Højesteretssagfører Bagger
 contra
 Niels Peter Mathias Thomsen (Def. Hindenburg),

der tiltales for Vold og Legemsbeskadigelse.

Hasle, m. fl. Herreders Extrarets Dom af 4 April 1883: Tiltalte Niels Peter Mathias Thomsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og erstatte alle af denne Aktion lovlige flydende Omkostninger, hvoriblandt Salær til Aktor, Prokurator Winge, 10 Kr. og til Defensor, Overretssagfører Lund, 8 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 16 Juli 1883: Tiltalte Niels Peter Mathias Thomsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. Saa betaler han og i Erstatning til Forvalter Lehmann 82 Kr. samt udreder Aktionens Omkostninger, og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten henholdsvis 12 Kr. og 10 Kr., samt til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Fasting og Kancelliraad Møller, 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Hindenburg 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Tjenestekarl Niels Peter Mathias Thomasen tor Vold og Legemsbeskadigelse. Det er oplyst under Sagen, at da Tiltalte, der var i Tjeneste som Staldkarl paa Gaarden Ludvigsholm, den 18 Januar d. A. om Morgenen Kl. 4 blev vækket af Gaardens Forvalter, Lehmann, udskjældte han denne og slog en tændt Lygte, som Forvalteren holdt i sin Haand, fra ham, saa at Lygten gik itu, hvorfor Forvalteren meldte, hvad der var sket, til Gaardens Ejer, Kaptajn Simesen, der derpaa gik over til Tiltalte, men mærkede, at Tiltalte, der havde svirot den foregaaende Aften, endnu var noget beskjænket, hvorfor han ikke vilde tale med Tiltalte, for denne blev ædru. Da Forvalter Lehmann derefter Kl. 7 kom ind i Stalden, hvor Tiltalte var beskjæftiget med at feje, gjorde Tiltalte en haanlig Hentydning til, at Forvalteren havde henvendt sig til Gaardens Ejer angaaende det forud Passerede, og da Forvalteren hertil bemærkede, at han ingen Vrovl vilde høre af Tiltalte og derfor havde meddelt Kaptajnen det Skete, tilføjede Tiltalte ham med det Udraab „jøg er ingen Hyldedreng“ et saa stærkt Slag i Ansigtet med Skaftet af sin Kost, at Blodet flød ham ned over Ansigtet, saa at han Intet kunde se, men maatte skynde sig ud af Stalden for at blive vadsket og forbunden.

Ifølge en den næste Dag afgiven Lægeerklæring fandtes da de Forvalter Lebmann ved Slaget tilføjede Læsioner at bestaa i et Brud af højre Næseben, hvorhos hele Næsen, det tilstødende Parti af Panden og Øjenlaagene vare Sædet for en temmelig betydelig om Svulst, ligesom der ogsaa i Næschulen var en meget betydelig Svulst, og paa højre Side af Næseryggen fandtes to mindre betydelige Hudafskrabbinger, af hvilke den ene naaede til Benhinden. Ved Slaget blev der frømddeles efter al Sandsynlighed foraarsaget en temmelig betydelig Kongestion til Hjernen samt heftige Hovedsmærter, hvoraf Forvalter Lehmann led i de første 10 a 12 Dage efter Læsionens Tilføjelse, men ifølge en den 17 Februar udstedt Lægeerklæring var han da helbredet for de ommeldte Læsioner, der efter al Sandsynlighed ikke vilde efterlade skadelige Følger for hans Helbred, og under 1 Marts næstefter har Lægen særlig erklæret, at Bruddet af Næsebonet ikke havde efterladt nogen Lyde eller Vanzir. Tiltalte har til sin Undskyldning anbragt, at han handlede i Overvilelse og Hidsighed, ærgerlig over, at Forvalteren, med hvem han hidtil bestandig var kommen godt ud af det, efter hans Formening i de sidste Dage havde været noget mere nøjeregnende og vanskelig og uden Nødvendighed havde vækket ham om Morgenen, ligesom Tiltalte navnlig ogsaa vil have været under Paavirkning af den foregaaende Aftens Rus, men iøvrigt har han erkjendt, at Forvalteren, da han ved den paagjældende Lejlighed kom ind i Stalden, ikke i nogen Henseende havde fornærmet ham. Under

et efter Overrettens Foranstaltning optaget yderligere Forhør har Forvalter Lehmann paastaet sig tilkjendt i Erstatning for Helbrodelsesudgifter, Lidelse og Næringstab ialt 82 Kr., imod hvilken Erstatningspaastand Tiltalte ikke har havt Noget at erindre. For sit anførte Forhold vil Tiltalte, der er født i Aaret 1846 og ikke ses at være tidligere tiltalt eller straffet, være at anse efter Straffelovens § 203, cfr. Tyendelovens § 26, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, hvorhos han bør betale i Erstatning til Forvalter Lehmann 82 Kr. samt udrede Aktionens Omkostninger.

Nr. 229. Højesteretssagfører Bagger
 contra
 Thorvald Vilhelm Hansen (Def. Halkier),

der tiltales for Vold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 22 Mai 1883: Tiltalte Thorvald Vilhelm Hansen bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salarer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Gottschalck og Simonsen med 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde i Forbindelse med en Højesteret forelagt ny Lægeerklæring

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Tiltalte Thorvald Vilhelm Hansen, der er født den 31 Januar 1863 og ikke funden forhen straffet, er under nærværende mod ham for Vold anlagte Sag ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste overbevist at have Natten mellem den 4 og 5 Marts dette Aar omtrent Kl. 2 overfaldet Bryggerknægt Jørgen Jensen, idet han paa Nørre Boulevard uden nogensomhelst af Jensen dertil given Anledning tilføjede denne et Slag i Ansigtet, som frembragte et lidt over en Tomme langt buformigt Saar, der strakte sig fra det venstre Øjes indvendige Vinkel nedad og udad mod Kindbenet og var trængt ind til Bindehinden, dog uden at lædere denne. Medens Overfaldne har forment, at dette Saar blev ham tilføjet af Tiltalte med et eller andet Redskab, hvad ogsaa Saarets Beskaffenhed nærmest synes at tyde paa, har Tiltalte vedblivende fastholdt, at han alene førte Slaget med sin knyttede højre Haand, paa hvis Pegefinger han imidlertid bar en Ring, paa hvis Yderside fandtes en af Metal og indsatte afslebne Glasstykker dannet Klump, og denne Tiltaltes Forklaring vil efter Omstændighederne ikke kunne forkastes. Det ommeldte Saar, som strax efter Overfaldet blev sammensyet og forbundet af en Læge, var allerede den 8 Marts godt sammenvokset; men der viste sig som Følge af Læsionen en stærk Tilbøjelighed til, at nederste Øjelaag vilde faa Vanskelighed ved paa naturlig Maade at slutte sig til Øjæblet, og vel blev denne Mangel ved en den 28de næstefter foretagen Operation tildels hævet; men ifølge en den 5 April udstedt Lægeerklæring vil Forholdet i den berørte Henseende desuagtet næppe nogensinde blive ganske normalt, hvilket vil have til Følge, at Bindehinden paa nederste Øjelaag vil blive Sæde for en kronisk Irritationstilstand, og at Øjet vil være tilbøjeligt til at løbe i Vand. Tiltalte vil, da han førvede Overfaldet, udelukkende have handlet af Kaadhed og ikke have havt til Hensigt at tilføje Overfaldne nogen egentlig Skade. Som Følge af Foranstaaende vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 203 efter Omstændighederne med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage samt have at udrede Aktionens Omkostninger.

Tirsdagen den 16 Oktober.

Nr. 246.

Etatsraad Buntzen
 contra
 Christian Nielsen (Def. Bagger),

der tiltales for Vold og Legemsbeskadigelse samt for Overtrædelse af Straffelovens § 178.

Salling Herreders Extrarets Dom af 5 Mai 1883: De Tiltalte Christian Nielsen og Dorthe Marie Jørgensen bør straffes, Førstnævnte med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage og Sidstnævnte med simpelt Fængsel i 8 Dage. Saa udrede de og Aktionsomkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Munksgaard, 20 Kr. og Defensor, Overretsprokurator Isaacsen, 15 Kr., Tiltalte Christian Nielsen med $\frac{3}{4}$ og Tiltalte Dorthe Marie Jørgensen med $\frac{1}{4}$, hvorhos Tiltalte Christian Nielsen i Erstatning til Husmand af Rønberg Morten Sørensen betaler 200 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes ved Øvrighedens Foranstaltning under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 2 Juli 1883: I Henseende til de idømte Straffe og til den Morten Sørensen tilkendte Erstatning bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Fasting og Kancelliraad Møller, 20 Kr. til hver, udredes af Tiltalte Christian Nielsen, dog saaledes, at Tiltalte Dorthe Marie Olesdatter in solidum med ham udreder en Fjerdedel af bemeldte Omkostninger med Undtagelse af de, der vedrøre hans Arrest. Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 16 Novbr. 1888.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Trykrets Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 33-84.

Tirsdagen den 16 Oktober.

Nr. 246.

Etatsraad Buntzen

contra

Christian Nielsen (Def. Bagger).

Høiesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Christian Nielsens Vedkommende anførte Grunde og under Hensyn til de Høiesteret forelagte nye Oplysninger vil Dommen være at stådfæste, forsaavidt den angaar ham, dog saaledes at Straffetiden findes at burde forlænges til 6 Gange 5 Dage.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til sex Gange fem Dage. I Salarium for Høiesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Høiesteretssagfører Bagger 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne Sag tiltales Smed Christian Nielsen for Vold og Legemsbeskædigelse samt for Overtrædelse af Straffelovens § 178 og forhenværende Jordemoder Dorthe Marie Olesdatter, Fattiglem Knud Jørgensens Hustru, for sidstnævnte Forsælse. Efter Sagens Oplysninger traf Tiltalte Christian Nielsen, der er meget hengiven til Drik og bliver voldsom og ustyrlig, naar han faar noget i

Hovedet, den 22 Februar d. A. om Aftenen paa Vejen fra Kjørgaardsholms Kro, hvor han efter i sit Hjem at have drukket ca. 8 Pægle Brændevin havde været henne for at hente 2 Flasker Brændevin, Husmand Morten Sorensen, der fulgte med til Tiltaltes Hjem, hvor de, der paa Vejen hertil havde nydt noget af Brændevinen, drak mere heraf samt flere Punscher og gav sig til at spille Kort, under hvilket Spil der opstod Uenighed samt Slagsmaal mellem dem, der begge vare blevne beskjænkede, uden at det er blevet oplyst, hvem der havde givet Anledning dertil. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at han, der efter sin Forklaring var bleven forbitret over, at Morten Sorensen under Slagsmaalet bed ham i Fingrene og herved gjenembed Neglen paa den ene Finger, i sit herved samt ved sin beskjænkede Tilstand fremkaldte Raseri lob ind i Værkstedet og hentede et 12 $\frac{1}{2}$ " langt, ca. 3" bredt og $\frac{1}{12}$ " tykt Stykke Baandjern og med dette slog Sorensen mange Gange i Hovedet, saa at Blodet lob stærkt ned ad ham, og han raabte, at Tiltalte slog hans Hoved i Stykker, uden at Tiltalte dog derfor standsede med Slagene, hvorhos Tiltalte endvidere sparkede ham paa flere Steder af Legemet med sine jernbeslaaede Træsko, idet det dog efter hans Forklaring kun var hans Hensigt at give Sorensen — som han har udtrykt sig — nogle gode Klo. medens han iøvrigt godt indsaa, at hans Handling kunde medføre farlige Følger, hvilket han imidlertid paa Grund af sin Hidsighed ikke brod sig om. — Da Sorensen paa Grund af den ham tilføjede Overlast faldt om paa Gulvet, fortrod Tiltalte sin Gjerning, søgte at stille Blodet med Vand og klippede et løsthængende Stykke Hud med en Sax bort fra Sorensens Hoved samt tillod ham at lægge sig i Sengen. hvorhos han atter bragte Jernet ud i Værkstedet og kastede det hen mellem endel gammelt Jern. Ved Andres Foranstaltning blev der hentet Læge næste Dags Eftermiddag. og denne beordrede Sorensen indlagt paa Sygehuset. Ifølge den af Lægen afgivne Erklæring fandtes der ved Undersøgelsen af Sorensen paa Sygehuset den 24 Februar paa venstre Side af Hovedets Længdelinie, omtrent svarende til de bageste $\frac{2}{3}$ af Issebenet, et 3" langt og 2" bredt Substantstøb, hvor alle Bløddelene manglede lige ind til Benhinden, som i den forreste Del af Partiet ogsaa manglede i et Omfang af Storrelse som et Kronestykke, saa at selve Issebenet her laa fuldstændig blottet. I den bageste Del af Partiet manglede ligeledes Benhinden paa et mindre Sted, og her observeredes i selve Issebenet en Rerne, uden at det dog kunde konstateres, hvor langt den strakte sig tilbage eller hvilke Dimensioner den antog, ligesom de Substantstøbet omgivende Bløddeler vare i omtrent 1 Tommes Omfang løsnede fra Underlaget, undtagen bagtil. Bagved det ommeldte store Saar fandtes henover Nakkebenet et 2" langt og ca. $\frac{1}{2}$ " bredt Saar, der var trængt

gjennem alle Bloddelenene lige ind til Benhinden, og desuden omkring det førstnævnte 16—17 andre, for endel til Benhinden gaende Saar, der i Størrelse varierede fra $\frac{1}{2}$ til $\frac{5}{3}$ ", ligesom der i Ansigtet og paa Hænderne fandtes talrige Rifter og skorpedækkede Partier, der dog alle vare overfladiske med Undtagelse af et, som i en Længde af $\frac{5}{4}$ " løb langs højre Ojehules nederste Rand, saa at Ojelaaget derved tildels var løsnet fra sit Underlag. Ifølge Lægeerklæringen, hvorefter Saarenes Beskaffenhed tydede paa, at de vare bibragte med et fladt og stumpt Instrument, og at Slagen vare førte med megen Kraft, kunde det ikke paa det daværende Stadium afgjøres, om Læsionerne vilde medføre Fare for Overfaldnes Liv, men det udtales dog, at en Læsion af Beskaffenhed som det store Substantstab paa Grund af sit Sæde i Hovedet altid var af en meget betænkkelig Karakter, og dobbelt her, hvor Omgivelserne dels vare løsenede fra Underlaget, dels huggede sonder og sammen, og at Helbredelsen altid vilde medtage lang Tid, samt at det store Substantstab vilde efterlade et overordentlig vansirende Ar; men i en den 4 April af vedkommende Læge afgiven Erklæring hedder det, at det ikke kan antages, at Beskadigelserne vilde medføre nogen væsentlig Svækkelse af Sorensens Sjæls- og Legemskræfter, hvorimod der rimeligvis endnu vilde hengaa ikke saa kort en Tid, inden Substantstabet vilde være helbredet, ligesom Snarrandene kun meget langsomt og muligvis kun ad operativ Vej vilde kunne bringes til at voxes sammen. Efter Tiltaltes senere Forklaring vil han ikke ved den ommeldte Lejlighed have forudset, at den tilføjede Skade var en rimelig eller ikke usandsynlig Følge af hans Gjerning, og han har udtalt, at saafremt luan ikke havde været fuld, saa at det — som han har udtrykt sig — var alt det, han vidste, hvad han gjorde, vilde han istedetfor at slaa løs paa Sorensen, med hvem han iøvrigt er gode Venner, have indskrænket sig til at kaste ham ud af Stuen; men om det end maa antages, at Tiltalte har været ikke lidet beruset i Gjerningens Ojeblik, kan det dog ikke anses at have været i nogen hans Tilregnelighed udelukkende Grad. Morten Sorensen har i Erstatning for Helbredelsesudgifter, Smerte, Lyde og Vansir samt Næringstab paastaet sig tilkjendt 200 Kr. hos Tiltalte, der ikke har fundet Noget at erindre mod denne Erstatningspaastand. Ved de Tiltaltes egne Tilstaelser og Sagens øvrige Oplysninger maa det fremdeles anses tilstrækkelig godtgjort, at de, uagtet der ifølge Viborg Amts Ordre af vedkommende Politiovrighed den 12 Januar 1878 var meddelt dem Advarsel om at fjerne sig fra hinanden under Tilkjendegivelse, at de i modsat Fald vilde blive tiltalte efter Straffelovens § 178, ikke have holdt sig denne Advarsel efterrettelig, idet de desuagtet have levet sammen som Mand og Kone med felles Sovekammer, hvor de dog have hver sin Seng, og jævnlig plejet legemlig Omgang med hinanden.

For det af de Tiltalte, af hvilke Christian Nielsen er født i Aaret 1840 og ved Viborg Overrets Dom af 4 Marts 1878 er straffet for uterligt Forhold med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, medens Dorthe Marie Olesdatter, der er født i Aaret 1834, ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, udviste ovennævnte Forhold ville de være at anse, Tiltalte Nielsen efter Straffelovens §§ 203 og 178 og Tiltalte Dorthe Marie Olesdatter efter sidstnævnte § med Straffe, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemte for Førstnævnte til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage og for Sidstnævnte til simpelt Fængsel i 8 Dage, og bemeldte Dom, ved hvis Bestemmelser i Henseende til den Morten Sørensen tilkjendte Erstatning af 200 Kroner det findes at kunne have sit Forblivende, vil derfor i de nævnte Hensender være at stadfæste. Tiltalte Nielsen vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kr. til hver, dog saaledes, at Tiltalte Dorthe Olesdatter in solidum med ham udreder $\frac{1}{4}$ af disse Omkostninger med Undtagelse af de hans Arrest vedrørende.

Nr. 222.

Advokat Levinsen

contra

Niels Jørgen Jensen, Hans Frederiksen og Jens Jørgensen (Defensor Buutzen),

der tiltales for Tyveri.

Kronborg østre Birks Extrarets Dom af 7 Marts 1883: De Tiltalte, Arbejdsmændene Niels Jørgen Jensen af Niverød og Hans Frederiksen af Lonholt samt Jens Jørgensen af Niverød bor hensættes, de to Førstnævnte i Fængsel paa Vand og Brød i henholdsvis 8 og 12 Dage og Sidstnævnte i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage. Saa bor de En for Alle og Alle for En udrede alle af Aktionen flydende Omkostninger, hvoriblandt i Salær til Aktor, Overretssagfører Raaschau, 18 Kr. og til Defensor, Prokurator Langkilde, 16 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Mai 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Tiltalte Jens Jørgensens Vedkommende forandres til 32 Dage. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten Prokuratorerne Mundt og Simonsen betale de Tiltalte Niels Jørgen Jensen, Hans Frederiksen og Jens Jørgensen En for Alle og Alle for En, 15 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Alle og Alle for En til Advokat Levinsen og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende i 1ste Instants ved Kronborg østre Birks Extraret paa-kjendte Sag, hvorunder de Tiltalte Niels Jørgen Jensen, Hans Frederiksen og Jens Jørgensen sigtes for Tyveri, ere de Tiltalte ved egen, af de iøvrigt fremkomne Oplysninger bestyrkede Tilstaaelse overbeviste at have gjort sig skyldige deri, idet de den 23 December f. A. i Forening i Krogerup Skov have afskaaret og tilvendt sig ca. 300 Stkr. Tækkekjæppe, hvorhos Tiltalte Jens Jørgensen ca. 14 Dage før sidste Jul sammen med Tiltalte Hans Frederiksen og engang tidligere i Efteraaret sammen med Tiltalte Niels Jørgen Jensen i Laveskov har afskaaret og tilvendt sig henholdsvis 200 og 220 Tækkekjæppe, ligesom Tiltalte Jens Jørgensen endelig alene en Maanedstid for Jul i sidstnævnte Skov afskaaret og tilvendt sig ca. 200 Stkr. Tækkekjæppe. De stjalne Tækkekjæppe vare til en Værdi af 1 Kr. 50 Ore pr. 100 Stkr.

Tiltalte Niels Jørgen Jensen, der er født den 2 November 1857, har tidligere været kriminaliter straffet ifølge nærværende Rets Dom af 19 Marts 1878 for Vold med Fængsel paa Vand

og Brød i 5 Gange 5 Dage, og Tiltalte Hans Frederiksen, der er født den 13 Marts 1832, er gjentagne Gange straffet for Ejendomsindgreb, senest ifølge Hørsholms Birks Extrarets Dom af 21 Mai 1867 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, medens Tiltalte Jens Jørgensen, der er født den 30 December 1808, ikke findes tidligere straffet. Det maa derfor billiges, at samtlige de Tiltalte nu ere ansete efter Straffelovens § 228, og at Straffen for Niels Jørgen Jensen og Hans Frederiksen er bestemt til Fængsel paa Vand og Brød henholdsvis i 8 og 12 Dage, medens Straffen for Jens Jørgensen, der i Medfør af Straffelovens § 23 er fastsat til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, findes at burde forandres til lige Fængsel i 32 Dage. Med denne Forandring vil Underrettsdommen, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger bifaldes, være at stadfæste.

Onsdagen den 17 Oktober.

Nr. 78. Gaardejer **Lars Jensen** af Næstelsø (Nellemann)
 contra
 Justitsraad, Birkedommer **Brun** (Buntzen efter Ordre).

betr. Annullation af nogle Retsanmærkninger.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 Oktober 1881: Indstævnte, Justitsraad, Birkedommer og Birkeskriver Brun bør udslette den ovennævnte Panteobligation givne Retsanmærkning, forsaavidt denne gaar ud paa, at en foregaaende Ejers den 17 Februar 1830 thinglæste Panteobligation, til Rest 375 Rdlr. 88 Sk. henstaar uudslettet i Pantebogen, og derhos ved Paategning paa bemeldte Obligation og ovennævnte Skjøde præcisere, hvortil der sigtes i Retsanmærkningen om de forskellige Hæftelser paa Holmegaards Gods, der staa uudslekkede i Panteprotokollen. Processens Omkostninger ophæves. I Salær til Prokurator H. F. Møller betaler det Offentlige 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Der

forelægges Prokurator Winther en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til Berigtigelse af Stempelpligten med Hensyn til det af ham den 7 Februar d. A. fremlagte Indlæg.

Højesterets Dom.

Om det end antages, at Indstævnte efter de ham da foreliggende Oplysninger har været berettiget til at give Citantens Skjøde og Panteobligationen af 16 December 1879 de i den indankede Dom nævnte Retsanmærkninger om, at forskellige Hæftelser paa Holmegaards Gods henstaa udslettede i Pantebogen, forsaavidt herved sigtedes til den i Dommen omhandlede under 15 Juni 1801 udstedte Panteobligation, maa det i alt Fald nu anses oplyst, at denne Obligation allerede under 9 Juni 1819 er bleven udslettet i Panteregistret for Tybjerg Herred, under hvilken Jurisdiktion Holmegaard dengang hørte. Som Følge heraf og idet de andre Hæftelser, hvortil der tillige var sigtet, som i Dommen anført, ikke vedkom Citantens Ejendom, findes Indstævnte i Henhold til Citantens Paa-stand at maatte tilpligtes at annullere den ovenanførte Passus af Retsanmærkningerne. Efter den skete Indstævning vil det derhos have sit Forblivende ved det Indstævnte ved Dommen givne Paalæg om at udslette den Panteobligationen af 16 December 1879 givne Retsanmærkning, forsaavidt den gaar ud paa, at en af en foregaaende Ejer udstedt Panteobligation til Rest 375 Rdlr. 88 Sk. henstaa udslettet. Endelig tiltrædes Dommens Bestemmelser om Processens Omkostninger, derunder det Indstævntes befalede Sagfører tillagte Salær. Processens Omkostninger for Højesteret blive at ophæve og det Indstævntes befalede Sagfører sammesteds tilkommende Salær at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Indstævnte bør annullere de ovenomhandlede Retsanmærkninger paa Citantens Skjøde og den af ham den 16 December 1879 udstedte Panteobligation om, at forskellige Hæftelser paa Holmegaards Gods henstaa udslettede i Pantebogen. Iøvrigt bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 2 Kroner. Etatsraad Buntzen tillægges i Salarium for Højesteret 200 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Under nærværende Sag har Citanten, Gaardejer Lars Jensen af Næstelø, anket over en af Indstævnte, Justitsraad, Birkedommer og Birkeskriver Brun som Rets skriver i Bregentved-Gisselfeld Birk gjort Paategning paa et den 9 Januar 1880 læst Skjode til Citanten paa Matr.-Nr. 6 a i Næstelø By og Sogn, der gaar ud paa, at forskellige Hæftelser paa Holmegaards Gods, hvortil Ejendommen har hørt, henstaa uudslettede i Pantebogen, samt over en Paategning paa en samme Dag thinglæst, af Citanten til Diskonto-, Laane- og Sparebanken for Næstved og Omegn udstedt Panteobligation, der ligeledes gaar ud paa, at forskellige Hæftelser paa Holmegaards Gods, hvortil Pantet har hørt, henstaa uudslettede i Pantebogen, og derhos, at en foregaaende Ejers den 17 Febr. 1830 thinglæste Panteobligation, til Rest 375 Rdlr. 88 Sk., staar udslettet. Citanten har paastaaet Indstævnte tilpligtet at udslette disse Bemærkninger og at betale Sagens Omkostninger skadesløst. Indstævnte, hvem der er tilstaaet fri Proces, har derimod paastaaet sig frifunden for Citantens Tiltale og Citanten tilpligtet at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager og et passende Salær til hans beskikkede Sagfører, Prokurator H. F. Møller, der i hvert Fald har paastaaet sig saadant tilkjendt hos det Offentlige. Til Støtte for Paastanden om Udslettelse af Retsanmærkningen paa Panteobligationen, forsaa vidt Anmærkningen gaar ud paa, at en foregaaende Ejers Panteobligation henstaa udslettet i Pantebogen, har Citanten fremlagt sidstnævnte Obligation, der er læst til Udslettelse den 9 Januar 1880, og Indstævnte har ogsaa erkjendt, at Retsanmærkningen forsaa vidt beror paa en Fejltagelse. Denne Del af Citantens Paastand vil derfor være at tage tilfølge. Hvad dernæst angaar den Skjødets og Panteobligationen meddelte Retsanmærkning om, at forskellige Hæftelser paa Holmegaards Gods, hvortil Ejendommen og Pantet har hørt, henstaa uudslettede i Pantebogen, er herved efter Indstævntes Angivelse sigtet dels til nogle Hæftelser, der vare opførte paa Folier for tidligere Bøndergods under Holmegaard, men som ved fornyet Eftersyn af Register og Panteprotokoller have vist sig ikke at vedkomme Citantens Ejendom, hvorfor Hæftelserne senere ere udslettede paa Foliet for denne Ejendom, saa at Annulation af Retsanmærkningen kan finde Sted for disse Hæftelsers Vedkommende, dels til en af Greve Danneskjold-Samsøe til Major von Post under 15 Juni 1801 udstedt, den 24 s. M. ved Sjællands Landsting læst Panteobligation, stor til Rest 100,000 Rdlr., hvorved er givet Pant i Holmegaard med underliggende Bøndergods. Ved Landstingets Ophævelse i 1805 blev Hæftelsen efter fornævnte Obligation opført paa en af Rotsskriveren i Landstinget til Ringsted Herred meddelt Udskrift af Hæftelsen vedkommende Ejendomme i Herredet, og Hæftelsen er derefter atter opført paa den

af Retsskriveren i Ringsted Herred til Bregentved-Gisselfeld Birk afgivne Afskrivelse af Real-Panteregistret for Ringsted Herred, forsaavidt angaar den Del af Herredet, der ifølge allerhøjeste Resolution af 12 Juli 1872 er overgaaet til Birket, hvorefter Indstævnte derfra har opført Hæftelsen paa Foliet for Citantens Ejendom. Citanten har forment, at Hæftelsen med Urette er anført paa Afskriften fra Ringsted Herred, og at Indstævnte ialtfald ikke burde have opført den paa Foliet for Citantens Ejendom i Pantebogen for Bregentved-Gisselfeld Birk. Det bliver imidlertid ufornodent at afgjøre, om Citanten har Ret i denne Formening; thi, da Hæftelsen nu er anført paa Foliet for Citantens Ejendom i Bregentved-Gisselfeld Birk, følger heraf, at der ved Thinglæsningen af Dokumenter vedkommende denne Ejendom ogsaa maa gjøres Anmærkning om Hæftelsen, og at dette først kan undlades, naar Hæftelsen selv er annulleret og udslettet af Pantebogen for bemeldte Birk; men herom er der ikke nedlagt nogen Paastand af Citanten. Dennes Paastand om Udslettelse af Retsanmærkningen om Hæftelsen kan derfor ikke tages tilfølge. Derimod bliver overensstemmende med en af Citanten nedlagt subsidier Paastand at præcisere ved Pantegning paa Skjodet og Panteobligationen, hvortil der sigtes i Anmærkningen om de Hæftelser, der henstaa udslettede i Pantebogen. Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve, og tillægges der Prokurator H. F. Møller, hvis Sagforelse har været forsvarlig, 50 Kr. i Salær, der udredes af det Offentlige. Der vil være at forelægge Prokurator Winther en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stempelpligten med Hensen til det af ham den 7 Februar d. A. fremlagte Indlæg. Iøvrigt er der ikke begaaet Stempelovertrædelse under Sagen.

Torsdagen den 18 Oktober.

Nr. 208.

Advokat Nøllemann

contra

Niels Christian Seliger og Hustru Laura, født Christensen (Def. Overretssagfører Hagen),

der tiltales for Falsk og Bedrageri.

Randers Kjøbstads Extrarøts Dom af 23 Januar 1883: De Tiltalte Arbejdsmand Niels Christian Seliger og Hustru Laura, født Christensen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i henholdsvis 4 Gange 5 og i 5 Dage. Saa udrede de En for Begge og Begge for En 4 Kr. i Erstatning til Stolemager Johansens Hustru Florentine samt alle af denne Sag lovlige flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Jacoby, med 16 Kr. og til Defensor, Kancelliraad, Prokurator Bredstrup med 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 23 April 1883: De Tiltalte Niels Christian Seliger og Laura Christensen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, den Første i 2 Gange 5 Dage og den Sidste i 5 Dage. Saa udrede de Tiltalte og Erstatningen samt Aktionens Omkostninger efter Underrettsdommens Bestemmelser og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Fasting og Kancelliraad Møller, 20 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det af de Tiltalte udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold findes de at maatte dømmes efter Straffelovens § 253 og Straffen at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage for Niels Christian Seliger og i 5 Dage for hans Hustru. Da de samme Straffe ere tilkjendte de Tiltalte ved Overrettsdommen og dennes Bestemmelse om Erstatningen og Sagens Omkostninger tiltrædes, bliver den at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En til Advokat Nellemann og Overretssagfører Hagen 40 Kroner til hver.

I den indkandede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arbejdsmand Niels Christian Seliger og Hustru Laura Christensen for Falsk og Bedrageri. Ifølge Sagens Oplysninger ankom der i Juni Maaned f. A. til Randers Postkontor en til Stolemager Johansens Hustru, boende i Raadmandsvangen paa Randers Mark, afsendt Pakke, med Hensyn til hvilken der af Postkontoret blev udfærdiget en den 14 s. M. dateret Postanmeldelse om, at der til Madam F. Johansen, Mariagervej 356, var fra Kjøbenhavn ankommen en Pakke af Vægt 3 Pund 30 Kvint, og at Pakken udleveredes fra Kontoret mod behørig Kvittring. Da det Landpostbud, som skulde besøge Anmeldelsen afleveret til Adressaten, traf Tiltalte Laura Christensen, der med sin Mand den Gang boede paa Mariagervej, udenfor hendes Hus og spurgte hende, om hun ikke vidste, hvor Madam Johansen boede, og hun hertil svarede, at hendes Svigermoder hed saaledes og boede inde i Randers - hvad efter Sagens Oplysninger ogsaa forholdt sig saaledes - leverede Postbudet hende Postanmeldelsen, og hun, der ikke kunde læse Skrift, men vidste, at Svigermoderen havde en gift Datter i Kjøbenhavn, vil da have staaet i den Formening, at Pakken var sendt af denne til Svigermoderen. Efterat hun derpaa havde vist sin medtiltalte Mand - der, efter hvad der er oplyst under et efter Overrettens Kjendelse optaget yderligere Forhør, dengang var hjemme - den ommeldte Postanmeldelse, undertegnede han den Anmeldelsen paa trykte Kvittringsrubrik med Navnet „Madamme Johansen“, hvorved han vil have sigtet til sin Moder, og med den saaledes udfyldte Blanket begav Tiltalte Laura Christensen sig paa Posthuset for at afhente Pakken, idet hun dog undervejs først var paa sin Svigermoders Bopæl for at spørge, om Pakken var til hende, og da hun ikke traf hende hjemme, derpaa hos sin Mands Halvbroder, hvem hun foreviste Postanmeldelsen, og som efter sin Forklaring underrettede hende om, at Pakken hverken var til hende eller til hans Moder, medens Tiltalte Laura Christensen har anbragt, at han tilkjendegav hende, at hun, naar hun var i Tvivl, om Pakken var til dem, jo kunde hente den og se ad, og hun fik da ogsaa paa Posthuset Pakken udleveret mod at afgive den ommeldte kvitterede Blanket. Begge de Tiltalte have nu tilstaaet, at de ved Modtagelsen af Pakken, hvorpaa Adressatens Bolig var opgivet at være Raadmandsvangen, og ved dens Udpakning vare fuldkommen paa det Rene med, at den ikke var til dem, men at de ikke desto mindre vare fuldt enige om at beholde Pakken, og uagtet Tiltalte Seligers Moder en følgende Dag, efterat have set Pakken, udtalte til Svigerdatteren, at den ikke var til nogen af dem, og at hun skulde bringe den tilbage til Postkontoret, tilegnede de Tiltalte sig dog Pakken, idet de af dens Indhold, der bestod af en Fruentimmerkjole, en Chemise, et Par Underbenklæder, 2 Stkr. Børnelinned, et Barneskjort, et

Par Strømper, et uldent Halstørklæde, en Kam, noget Papir og nogle Konvolutter, et Stk. Sæbe og 25 Øre, forbrugte de sidstnævnte Gjenstande og benyttede Klædningsstykkerne for sig og Børnene. Medens Tiltalte Laura Christensen stadig har fastholdt, at hun først ved Pakkens Modtagelse fik Vished om, at den var dem uvedkommende, og at hun forinden vel har havt Tvivl om, hvorvidt den var til hendes Mands Moder, men dog har tænkt sig den Mulighed, at den var bestemt til dem og afsendt af hendes Mands Familie i Kjøbenhavn, hvilken Forklaring ogsaa maa anses bestyrket ved denne Tiltaltes Henvendelser til sin Svigermoder og Svoger, for hun afhentede Pakken, har Tiltalte Seliger derimod i et den 15 November f. A. optaget Forhør erkjendt, at han snavelksom hans Hustru meget godt vidste, at Pakken ikke var til dem, men at de, da Anmeldelsen nu engang var kommen i deres Besiddelse, bleve enige om at tilvende sig Pakken, hvorhos han i et den 21 s. M. afholdt Forhør særlig erkjendte, at han ikke, da han underskrev Kvitteringen, troede, at Pakken var til hans Moder; men i et den 9 Januar d. A. afholdt Forhør har han forklaret, at han, da han underskrev Postanmeldelsen, dog tænkte sig Muligheden af, at den var til hans Moder og i saa Fald ikke ansaa sig uberettiget til at hente Pakken, hvortil Moderen ogsaa har bemærket, at hun, forsaavidt Pakken virkelig havde været til hende, ikke vilde have fundet det urigtigt, at Sønnen kvitterede Postanmeldelsen for hende og lod Pakken hente. Under det ovennævnte, efter Overrettens Foranstaltning optagne yderligere Forhør, har Tiltalte Seliger fastholdt sin sidstanførte Forklaring og navnlig paastaet, at han, der ikke lagde Mærke til, at Anmeldelsen lod paa Madam F. Johansen, — hvilket Forbogstav ikke passer paa hans Moders Fornavn — tænkte det rimeligt, at Pakken kunde være til hans Moder, samt at han mener allerede om Middagen at have til sin medtiltalte Hustru udtalt en Formodning om, at Pakken kunde være fra hans Søster i Kjøbenhavn, hvilket iøvrigt ogsaa stemmer overens med den af Tiltalte Laura Christensen under hele Undersøgelsen fastholdte Forklaring om, at det var efter Aftale med Seliger og for at forhøre, om Pakken var til dennes Moder, at hun, for hun afhentede den, henvendte sig paa Sidstnævntes Bopæl. Efter hvad der saaledes foreligger og efter Sagens Omstændigheder i det Hele, findes det betænkeligt at anse det tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte Seliger overensstemmende med sin Forklaring i Forhøret den 15 November f. A. allerede, da Postanmeldelsen blev ham bragt af Laura Christensen, og for han forsynede Kvitteringen med Underskrift, har været paa det Rene med, at Pakken ikke var til dem eller navnlig til hans Moder, hvorved ogsaa bemærkes, at Tiltalte Seligers Forklaring i bemeldte Forhør iøvrigt gaar ud paa, at han først modtog og underskrev Blanketten om Aftenen ved sin Hjem-

komst, medens det efter det senere Oplyste — som ovenfor berørt — maa antages, at han var hjemme om Middagen, da Laura Christensen kom med Anmeldelsen, og allerede da underskrev den, og der findes herefter, samt idet han efter Omstændighederne maatte kunne anse sig bemyndiget til under Forudsætning af, at Pakken var til hans Moder, at underskrive dennes Navn paa Kvitteringsblanketten, ikke at kunne paalægges ham Strafansvar for falsk Underskrift paa den ommeldte Blanket. Kammen og Storstedelen af de ovennævnte Klædningsstykker ere under Sagen bragte tilstede, om end i noget slidt og beskadiget Stand, og vurderede til 3 Kr. samt udleverede den rette Adressat, der har paastaet sig tilkjendt i Erstatning for de manglende Klædningsstykker, og for Beshadigelsen af de tilstedekomne 4 Kr. For deres ovennævnte Forhold ville de Tiltalte Niels Christian Seliger og hans Hustru Laura Christensen, der ere fødte henholdsvis 1852 og 1854, og som — afset fra, at Seliger i 1878 er for Overtrædelse af Værnepligtslovgivningen anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned — ikke ses tidligere at have været tiltalte eller straffede, være at anse efter Straffelovens § 248 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød for Seliger i 2 Gange 5 Dage og for Laura Christensen i 5 Dage, hvorhos de Tiltalte ville have at udrede Erstatningen samt Aktionens Omkostninger efter Underrettsdommens Bestemmelser og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kr. til hver. Under Sagens Behandling i 1ste Instants og den befalede Sagforelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Nr. 102. Vognmand J. Krarup (Arntzen)

contra

Bestyrelsen for Randers Arbejderforening (Ingen),

betr. en Kautionsforpligtelse.

Randers Bythings Dom af 19 December 1881: Indstævnte Vognmand J. Krarup bør for Citanten Bestyrelsen for Randers Arbejderforening deres Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Den af Citantens Sagfører ned-

lagte Paastand paa Mulkt og Mortifikation i Anledning af formentlig fornærmelige Udladelser under Proceduren kan ikke tages tilfølg.

Viborg Landsoverrets Dom af 12 Juni 1882: Indstævnte Vognmand J. Krarup i Randers bør til Citanterne, Bestyrelsen for Randers Arbejderforening, betale 282 Kr. 33 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 27 April 1881 indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter oplæves. Det Idømte udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ifølge Paategning af 19 November 1879 paa en imellem Citanterne, Bestyrelsen for Randers Arbejderforening og A. Shelsig den 31 Marts 1878 afsluttet Kontrakt, — hvorved sidstnævnte paa de i Kontrakten nærmere angivne Vilkaar fra 1ste April næstefter paatog sig Stillingen som Bogholder og Kasserer i nævnte Forening, og paa hvilken der til Sikkerhed for Opfyldelsen af de ham efter Kontrakten paahvilende Forpligtelser af flere Mænd i Forening var tegnet Selvskyldnerkaution for ialt 4000 Kr., saaledes at indtil Halvdelen af dette Beløb skulde tilsvares af den ene af Kautionisterne — overtog med Citanternes Samtykke Indstævnte Vognmand J. Krarup i Randers i Forening med 3 Andre hver med en Fjerdedel den sidstommeldte Part af Kautionsforpligtelsen, fra hvilken den hidtilværende Kautionist, i hvis Forpligtelser de i Et og Alt indtrandede, fuldstændig løstes. Efterat Shelsig, der til den i Kontrakten vedtagne Tid havde tiltrædt den ovennævnte Stilling, den 25 Februar f. A. atter var fra-

traadt samme, have Citanterne — under Anbringende af, at det ved en foretagen kritisk Revision af Shelsigs Regnskabsforelse havde vist sig, at han dels havde undladt at indføre adskillige Indtægtsposter i sine Bøger, dels havde indført sammesteds større Beløb som udbetalte, end han virkelig havde udbetalt, idet han navnlig i Tilførslerne til Bøgerne om de Beløb, som Foreningens Medlemmer havde hævet paa deres Kontrabøger med Foreningen, havde angivet de hævdede Beløb større, end de virkelig havde været, og at han i Anledning af disse Misligheder har at tilsvare Citanterne 2258 Kr. 61 Øre — under nærværende Sag i 1ste Instants paastået Indstævnte tilpligtet at betale dem den ham i Forhold til hans Kautionsforpligtelse paa hvilende Andel af dette Beløb 282 Kr. 33 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 27 April 1881 indtil Betaling sker.

Ved Underrettsdommen er Indstævnte imidlertid frifunden for Citanternes Tiltale, og disse have derefter indanket Sagen her for Retten, hvor de principaliter have gjentaget deres i 1ste Instants nedlagte Paastand og subsidiært paastået Indstævnte tilpligtet at betale dem 225 Kr. med Renter som anført. Indstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Citanterne have til Støtte for deres Paastand fremlagt 3 Attester, der ere daterede den 11 April 1881 og underskrevne V. N. Vartz, og af hvilke den ene gaar ud paa, at nævnte Vartz efter Opfordring af Citanterne og sammen med dem har revideret de af Shelsig som Bogholder og Kasserer i Randers Arbejderforening i Tiden fra 1 April 1878 til 25 Februar 1881 førte Bøger, og at det herved er fundet, at endel af de i samme indførte Beløb ere urigtige, saaledes at den som Resultat af Bogføringen udkomne Kassebeholdning er 2258 Kr. 61 Øre mindre end den, der i Virkeligheden skulde have været tilstede — hvorhos Shelsig ved en Paa tegning paa denne Attest har erkjendt ved i den anførte Egenskab at have ført Foreningens Bøger, at være bleven denne det ommeldte Beløb skyldig — den anden giver en Oversigt over, hvorledes hint Beløb er fordelt paa de forskjellige Kvartaler, og den tredie angiver, hvormegget hver af Kautionisterne i Forhold til den af dem paatagne Kautionsforpligtelse har at tilsvare af det nævnte Beløb. Disse Attester har Vartz derefter under et i Sagen optaget Thingsvidne edelig vedkjendt sig samt bekræftet Rigtigheden af deres Indhold med Tilføjende, at det Foreningen af Shelsig saaledes paaførte Tab mindst udgjør 2258 Kr. 61 Øre, hvorhos han nærmere har forklaret, at under Revisionen af Bøgerne har den ene af Indstævntes Medkautionister Vinhandler Christensen gennemgaaende været tilstede og været Vidne til, at Fejlene i de af Shelsig førte Bøger ere bleve fundne og paaviste — uden at han dog har turdet sige, hvorvidt alle Fejlene ere bleve ham bekjendte — samt at de Kassebogen urigtigt opførte Poster, hvilke fandtes

saavel paa Indtægts- som paa Udgiftssiden i samme — ere blevne foreholdte Shelsig og Post for Post erkjendte af denne, hvad, saavidt Vidnet mindes, i Almindelighed skete i Overværelse af et eller flere af Bestyrelsens Medlemmer. Bemeldte Vinhandler Christensen har derhos edelig bekræftet Rigtigheden af den af Vartz oppgivne Underballance forsaavidt angaar de 6 første Kvartaler af Shelsigs Funktionstid — hvilken Del af Underballancen udgjør ialt 936 Kr. — idet Revisionen for dette Tidsrums Vedkommende er foretaget af ham i Forening med Vartz, hvorhos han har tilføjet, at han, efter senere at have gjennemgaaet Vartz's Opgivende af Underballancen for de 2 sidste Kvartaler, forsaavidt Hovedsummerne angaar, ogsaa nok tror, at dennes Opgivende i saa Henseende er rigtigt, men at han, der kun tildels har deltaget i Revisionen, for disse 2 Kvartalers Vedkommende dog kun kan bekræfte, at Underballancen i dem har udgjort tilsammen mindst 900 Kr., og at han saaledes er sikker paa, at Underballancen i det Hele udgjør mindst imellem 1800 og 1900 Kr. Forsaavidt Indstævnte nu har villet gjøre gjældende, at der ikke kan tillægges den af Citanterne foranledigede Revision og Shelsigs Regnskabsførelse nogen Betydning, idet en saadan Revision for at have forpligtende Virkning for Indstævnte, formentlig maatte være foretaget i Overensstemmelse med de for Foreningen gjældende under Sagen fremlagte Love, hvorefter de Foreningen vedrørende Regnskaber kvartalsvis skulle revideres af 2 af en Generalforsamling blandt Foreningens Medlemmer valgte Revisorer, da kan der ikke heri gives ham Medhold; thi de ommeldte Bestemmelser, der kun angaa den ordinære Revision af Foreningens Regnskaber, give ingen Regel for, hvorledes der skal forholdes, naar det i Anledning af formodede Misligheder fra Regnskabsforerens Side bliver nødvendigt at lade foretage en kritisk Revision af hele hans Regnskabsførelse, og vel har Indstævnte — der iøvrigt maa anses at have erkjendt, at Shelsig ved Fratrædelsen af sin Stilling som Foreningens Kasserer havde Kasseangel, og at han ikke har nogen personlig Kundskab om Kasseanglens Storrelse eller har gjort noget Skridt for at komme til Kundskab derom — forment, at den af Vartz foretagne Opgjørelse af samne i ethvert Tilfælde ikke kunde være forbindende for ham, men ved Vartz's efter foregaaende Undersøgelse af Shelsigs Regnskabsførelse afgivne og senere beedigede Erklæringer — der ikke ere i Strid med Christensens Forklaring, da denne tværtimod som meldt gaar ud paa, at han er sikker paa, at Vartz's Opgjørelse for de 6 første Kvartaler er rigtig, og at han nok tror, at dette ogsaa er Tilfældet med Opgjørelsen for de 2 sidste Kvartalers Vedkommende, om han end ikke kjender alle de enkelte Fejl, der ere forefundne for disses Vedkommende — i Forbindelse med Shelsigs egen Anerkjendelse af at skyldte det af Vartz oppgivne Beløb, findes der dog at være

gildebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Bevis for, at Kasse manglen virkelig udgjør 2258 Kr. 61 Øre, hvorved bemærkes, at Shelsigs Erkjendelse af de af Vartz paaviste Fejl i hans Regnskaber vol ikke i og for sig kan være forbindende for Indstævnte, men at denne hans Erkjendelse, der efter de ovennævnte Vidners Forklaringer maa antages at være afgiven i Overværelse foruden af Vidnerne eller et af disse tillige af et eller flere Medlemmer af Arbejderforeningens Bestyrelse, efterat de enkelte urigtige Poster vare ham særlig foreholdte, dog maa afgive et vægtigt Bevisdatum for Fejlens Existents. Ligesom derhos den Omstændighed, at Shelsigs Regnskaber for endel af det heromhandlede Tidsrums Vedkommende ere eller ialfald efter Foreningens Love skulde have været reviderede af Foreningens Revisorer og deciderede af sammes Bestyrelse, ikke, som af Indstævnte forment, kan have nogen Betydning med Hensyn til indeværende Sags Udfald, idet der i ethvert Tilfælde ikke deraf, at en saadan Revision og Decision er foretagen, uden at der er gjort Ansvar gjældende mod Shelsig, kan udledes nogen Renunciation fra Foreningens Side paa Erstatning for de Tab, Shelsig maatte have paaført Foreningen ved Misligheder, som først kunde udfindes ved en kritisk Revision af hele hans Regnskabsførelse, saaledes maa det, forsaavidt angaar Indstævntes Indsigelse imod, at hans Ansvar føres længere tilbage end til hans Indtrædelse i Kautionsforpligtelsen, bemærkes, at denne Indsigelse, der ikke er fremkommen i hans første Tilsvær for Underretten, men først efter hans senere Procedure — maa betragtes som for sent fremsat, og at den følgelig allerede af denne Grund ikke mod Citanternes Protest kan komme i videre Betragtning. Efter det Ovenanførte ville Indstævntes Indsigelser mod at dømmes i Overensstemmelse med Citanternes principale Paastand ikke kunne tages tilfølge, og han maa derfor i Overensstemmelse med denne Paastand blive at tilpligte at betale dem 282 Kr. 33 Øre med Renter som paastaact. Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve. Forsaavidt Citanterne ligesom i 1ste Instants have nedlagt Paastand om Mortifikation og Mulkt i Anledning af en under Proceduren for Underretten brugt Udladelse, findes der, som ved Underrettsdommen rettelig antaget, ikke Foje til at tage denne Paastand tilfølge. Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 279.

Advokat Henrichsen

contra

Søren Christiansen (Def. Nellemann),

der tiltales for Losgænger og Betleri.

Frederikssund Kjøbstads Politirets Dom af 7 August 1883: Arrestanten Søren Christiansen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage samt udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 7 September 1883: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Winther og Jacobsen, betaler Arrestanten Søren Christiansen 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Henrichsen og Nellemann 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Frederikssunds Kjøbstads Politiret hertil indankede Sag er Arrestanten Søren Christiansen, der er født den 31 Mai 1838 og ofte har været straffet, dels for Betleri, dels for Losgænger, senest ved Bregentved-Gisselsfeld Birks Politirets Dom af 12 Oktober 1882 for begge Forseelser med Tvangsarbejde i 150 Dage, tiltalt for Losgænger og Betleri, — i hvilken Henseende det ved Arrestantens egen med det iovrigt Oplyste stem-

mende Tilstaaelse er godtgjort, at han, der efterat have udstaaet den ham ved den ovennævnte Dom ikjendte Straf, den 24 Marts d. A. anbragtes paa Fattigguarden i Bregninge, samme Dag bortgik fra bemeldte Fattiggaard og siden da har strejft arbejdsløs omkring og ernæret sig ved Betleri, indtil han den 23 Juli d. A. blev anholdt.

For det saaledes udviste Forhold er Arrestanten ved den indankede Dom rettelig anset efter Lov 3 Marts 1860 § 1, jfr. § 5, og da den i Politiretsdommen bestemte Straf af Fængsel paa Vand og Brod i 6 Gange 5 Dage efter Omstændighederne findes passende, vil beandede Dom, der ligeledes findes rettelig at have paalagt Arrestanten at udrede Sagens Omkostninger, i det Hele være at stadfæste. Arrestanten vil derhos have at betale Salær til Aktor og Defensor for Overretten, 15 Kr. til hver.

Fredagen den 19 Oktober.

Nr. 75. Partikulier **Th. Meyer** (Zahle)

contra

Exam. juris **J. Thomsen** (Selv),

betr. Betaling af Lejefgift.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 September 1882: Indstævnte Partikulier Th. Meyer bør til Citanten exam. jur. J. Thomsen, i Leje for de ovenfor nævnte Lokaler med Have paa Ejendommen Lundelyst for Tiden fra April Flyttedag 1875 til April Flyttedag 1881 betale et saa stort Beløb, som tvende af Retten udmeldte, uvillige Mænd maatte skjønne at være passende, dog ikke mere end 500 Kr. aarlig, hvorhos Indstævnte af det Beløb, som herefter tilkommer Citanten, til denne bør betale Renter 5 pCt. aarlig fra den 18 Februar d. A. til Betaling sker; men iøvrigt bør Indstævnte for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Der forelægges Citanten en Frist af 8 Dage efter denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af det af ham den 31 Juli d. A. fremlagte, paa ustemplet Papir skrevne, Indlæg.

Højesterets Dom.

Ved en Højesteret forelagt, af Indstævnte den 31 Oktober 1879 underskreven Kvittering i Forbindelse med en samme Dag af Citanten til Indstævnte udstedt Kvittering er det tilstrækkeligt godtgjort, at Indstævnte er bleven fyldestgjort for hele den ham indtil Oktober Flyttedag 1879 tilkommende Husleje af den i den indankede Dom omhandlede Lejlighed. Derimod kan Citanten ikke anses at have ført Bevis eller tilvejebragt vis Formodning for, at Huslejen for det paafølgende Tidsrum indtil April Flyttedag 1881 er bleven berigtiget, navnlig som af Citanten påstaaet ved en i sidstnævnte Aar foregaaet Opgjørelse af Parternes Mellemværende, og Citanten vil derfor være at dømme til for det nævnte Tidsrum at betale Indstævnte Husleje, hvis Størrelse efter den skete Indstævning og Parternes Procedure bliver at bestemme paa den i Dommen nærmere angivne Maade. Med den heraf flydende Indskrænkning vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Processens Omkostninger bifaldes, være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret blive at ophæve.

Thi kjendes for Ret.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Lejen kun erlægges for Tidsrummet fra Oktober Flyttedag 1879 til April Flyttedag 1881. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler hver af Parterne 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under Anbringende af, at Indstævnte Partikulier Th. Meyer i Henhold til en Afsætningsforretning af 9 April 1873 har taget den Citanten, exam. jur. J. Thomsen dengang tilhørende Ejendom Lundelyst i Gjentofte Sogn, i hvilken han havde Panteret, i Besiddelse, og at han fra den nævnte Dato indtil 11 Juni 1881 har benyttet en dels paa Ejendommen værende Lejlighed, bestaaende af 5 Værelser og Kjøkken, Kjælderlejlighed til Viktualier og et Baghus, hvori der er Brænderum, Stald til 2 Heste og Vognskur,

dels en til Ejendommen hørende, henimod $\frac{1}{2}$ Tønde Land stor, ældre Have med en Mængde Frugttrær og Buskvækster, men at han aldrig har betalt nogen Leje af bemeldte Lejlighed og Have m. v., har Citanten under nærværende Sag paastaet Indstævnte tilpligtet at betale 500 Kroner aarlig i Leje af den nævnte Lejlighed og Have eller ialt 4000 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 18 Februar d. A., til Boutling sker og Sagens Omkostninger skadesløst. Indstævnte har, efterat en af ham nedlagt Afvisningspaastand var bleven forkastet ved Rettens Kjendelse af 10 Juli d. A., procederet Sagens Realitet, og han har i Henseende til denne paastaaet sig frifunden for Citantens Tiltale og sig tilkjendt Sagens Omkostninger. Indstævnte har benægtet at have boet paa Ejendommen i længere Tid end fra April Flyttedag 1875 og til April 1881, idet Citantens Vicevært nemlig skal have boet paa Ejendommen fra Fogedforretningen i 1873 til April Flyttedag 1875 og benyttet Haven og omtrent Halvdelen af Husrummet uden derfor at betale nogen Leje. Indstævnte har fremdeles benægtet at have benyttet Vognskuret, og at Haven er $\frac{1}{2}$ Td. Land stor. Han har dernæst anført, at ved en i 1877 mellem Parterne truffen Overenskomst blev Indstævntes Husleje ansat til 300 Kr., og at denne Husleje er medregnet ved de Opgjørelser, som have fundet Sted mellem Parterne, senest i Aaret 1881, og til Oplysning herom har han fremlagt en Gjenpart af en Kvittering, som skal være udstedt af Citanten den 3 Oktober 1879, og som gaar ud paa, at Citanten er fyldestgjort for Husleje til Oktober Flyttedag s. A. Indstævnte har endelig anbragt, at den forlangte Leje er for stor, og at Lejen maa fastsættes efter, hvad der tidligere er givet i Leje, eller efter uvillige Mænds Skjøn, hvorhos han har paastaet, at der i Lejen maa afkortes 100 Kr. aarlig eller et ved Rettens eller uvillige Mænds Skjøn fastsat Beløb som Vederlag, fordi han har administreret Ejendommen. Citanten har imidlertid benægtet, at Indstævntes Husleje er bleven ansat til 300 Kr., og at den under Sagen omhandlede Husleje er medtagen under nogen Opgjørelse, samt at han for Huslejen har udstedt nogen Kvittering, hvorhos han har opfordret Indstævnte til at fremlægge den originale Kvittering, der skal være udstedt af Citanten den 3 Oktober 1879, hvilken Kvitterings Rigtighed han ikke har villet anerkjende. Endelig har Citanten protesteret imod, at der tilkjendes Indstævnte et aarligt Vederlag af 100 Kr. i Administrationsgebyr, og særlig har han protesteret mod, at Spørgsmaalet herom tages under Paakjendelse under nærværende Sag, idet Indstævnte ikke har anlagt Kontrasogsmaal.

Indstævnte er derpaa udebleven under Sagen uden at fore noget Bevis overfor de ovenfor anførte, af Citanten fremsatte Benægtelser og uden at fremlægge den nævnte Kvittering, og det er saaledes ikke godtgjort, at der er truffet nogen Aftale mellem

Parterne om Størrelsen af Lejen, eller at der har fundet nogen Afgjørelse af Lejen Sted, og da Indstævnte ikke har anlagt Kontrasogsmaal, bliver der ikke Spørgsmaal om at tilkjende ham noget Beløb som Administrationsvederlag. Paa den anden Side har Citanten ikke godtgjort, at Indstævnte har haft Benyttelsen af andre Lokaler foruden Haven end af Indstævnte indrømmet, eller at Indstævnte har haft Benyttelsen i længere Tid end den af ham angivne. Størrelsen af Lejen vil derhos være at fastsætte ved uvillige Mænds Skjøn, dog at den ikke kan overstige 500 Kr. aarlig. I Overensstemmelse hermed vil Indstævnte være at tilpligte at betale til Citanten i Leje for de af Indstævnte benyttede Lokaler i Ejendommen Lundelyst, nemlig en Lejlighed af 5 Værelser og Kjøkken samt Kjælderlejlighed til Viktualier og et Brænderum samt Stald til 2 Heste i Baghuset, samt for den til Ejendommen hørende Have et saa stort Beløb for Tiden fra April Flyttedag 1875 til April Flyttedag 1881, som tvende af Retten udmeldte uvillige Mænd maatte skjonne at være passende, dog ikke mere end 500 Kr. aarlig. Af det Beløb, som herefter maatte tilkomme Citanten, vil Indstævnte derhos have at svare Renter som af Citanten paastaact. Iøvrigt vil Indstævnte være at frifinde for Citantens Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve. Der vil være at forelægge Citanten en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stempelingen af det af ham den 31 Juli d. A. fremlagte, paa ustemplet Papir skrevne, Indlæg; iøvrigt foreligger ingen Steмпelovertrædelse under Sagen.

Tirsdagen den 23 Oktober.

Nr. 240. Højesteretsadvokat Bagger

contra

- 1) **Hans Jørgen Petersen** med Tilnavnet **Viuf** og
- 2) **Mette Marie Hansen** (Def. Klubien),

der tiltales Nr. 1 for Overtrædelse af Straffelovens §§ 166, 183, 237, 243, 248 og 252 eller 257 samt for ulovlig Beværtning og Udskjænkning, og Nr. 2 i Henhold til Straffelovens § 228.

Nørvang-Tørrild Herreders Extrarets Dom af 2 Marts 1883: Tiltalte Gaardejer Hans Jørgen Petersen (Viuf) af Floistrup bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Uger og til Vejle Amts Fattigkasse erlægge en Bøde af 40 Kr., og den medtiltalte Pige Mette Marie Hansen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage. De Tiltalte bør derhos En for Begge og Begge for En udrede alle af Sagen lovligt flydende Omkostningene, deriblandt i Salær til Aktor, Kancelliraad, Prokurator Borch 40 Kr. og til Defensor, Prokurator Wadum, 30 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 11 Juni 1883: Tiltalte Hans Jørgen Petersen med Tilnavn Viuf bør hensættes i simpelt Fængsel i 1 Maaned og til Vejle Amts Fattigkasse bøde 40 Kr., men iøvrigt for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Tiltalte Mette Marie Hansen bør hensættes i simpelt Fængsel i 8 Dage. Saa udrede de Tiltalte og En for Begge og Begge for En Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underretsdommen bestemte Salærer, samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, 40 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og det Idømte iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Hans Jørgen Petersen er sigtet for ulovlig Beværtning og Udskjønknng, vil Sagen, da den Straf, som herfor ifølge Lovgivningen kunde idømmes ham, ikke udgjør summa appellabilis for Højesteret, være at afvise. Forøvrigt maa Højesteret i Henhold til de i den indankede Dom for denne Tiltaltes Vedkommende anførte Grunde billige, at han ikkun er funden skyldig til Straf for det af ham udviste, i Dommen fremstillede Forhold ligeoverfor Gaardejer Jens Jensen med Tilnavn Kyed; men for dette bliver han at dømme i Henhold til Straffelovens § 251 og Straffen at bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

I Betragtning af det i Overretsdommen for Mette Marie Hansens Vedkommende Anførte billiger Højesteret, at hun ikkun er anset efter Straffelovens § 247, jfr. § 37, men hendes Straf findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage.

Overretsdømmens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger tiltrædes med den Forandring, at sidstnævnte Tiltalte ikkun vil have at tilsvare en Fjerdedel af dem.

Thi kjendes for Ret:

Med Hensyn til Sigtelsen for ulovlig Beværtning og Udskjænkning afvises Sagen.

Hans Jørgen Petersen med Tilnavn Viuf bør hensættes i Fængsel paa Vaud og Brød i tre Gange fem Dage, Mette Marie Hansen i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i otte Dage. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom bestemte Salarier og i Salarium til Højesterets-sagfører Bagger og Advokat Klubien for Højesteret 60 Kroner til hver, udredes af Hans Jørgen Petersen, hvorhos Mette Marie Hansen in solidum med ham deraf tilsvare en Fjerdedel.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under deno Sag tiltales Gaardejer Hans Jørgen Petersen med Tilnavn Viuf i Henhold til Straffelovens §§ 166, 183, 237, 243, 248 og 252 eller 257, samt for ulovlig Beværtning og Udskjænkning, og hans Plejedatter Mette Marie Hansen i Henhold til Straffelovens § 228.

Forsnavidt Tiltalte Mette Marie Hansen sigtes for at have frastjaalet Tjenestedreng Anders Nielsen, der tjente hos hendes Plejefaders Nabo, Gaardejer Jørgen Andersen af Fløistrup en til 80 Øre vurderet Tobakspibe, — som bemeldte Anders Nielsen efter sin Forklaring en Dag i Begyndelsen af Oktober Maa-ned f. A., da han skulde se til sin Husbonds Kreaturer, havde lagt fra sig ved et Baal, som han og Tiltaltes Plejefaders Tjenestedreng den nævnte Dag havde antændt i Skjellet mellem deres Husbonders Marker, hvor den inidlertid ikke fandtes, da han atter kom tilbage dertil, og som efterat Mette Marie Hansen, der den nævnte Dag havde ligget med Drengene ved Baalet, tilligemed sin Plejefader den 19 Oktober var bleven anholdt og ført til Vejle, skal være funden i Sidstnævntes Hus i en Kasse, som henstod under hans Seng — da har Mette Marie Hansen vel vedgaaet at have været i Besiddelse af bemeldte Pibe, men hun har benægtet at have stjaalet den, hvorimod hun efter sin

Forklaring vil have fundet den i Marken og lagt den, som hun vidste tilhørte Anders Nielsen, paa en Hyld over sin Seng, for senere at overlevere ham samme, hvori hun imidlertid hindredes ved sin Anholdelse den 19 Oktober, og da denne hendes Forklaring efter Omstændighederne maatte lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, kan det saaledes ikke anses godtgjort, at hun under denno Del af Sagen har gjort sig skyldig i noget Forhold, der kan pandrage hende Strafningsvar. Ej heller kan det anses godtgjort, at hun har gjort sig skyldig i Tyveri eller andet strafbart Forhold med Hensyn til et Uhr med vedhængende Uhrkjæde, — som hun efter sin Forklaring en Dag i forrige Aars Høst, medens Gaardskarl Christian Pedersen af Bredsten Kro opholdt sig i hendes Plejefaders Hus, hvor han og hendes Plejefader maa antages i Forening med flere Andre at have sviret fra den nævnte Dags Middag indtil den paafølgende Dags Morgen, havde udtaget af Christian Pedersens Lomme og leveret til sin Plejefader, der, da Christian Pedersen ved sin Bortkjørsel fra Gaarden forlangte at faa Gjenstandene tilbage, nægtede at udlevere samme; — thi efter Omstændighederne maa det nærmest antages, at Borttagelsen af Uhret og Kjæden, der synes at have fundet Sted med Christian Pedersens Vidende og Samtykke, medens Mette Marie Hansen sad paa hans Knæ, er sket for Spøg, og at hverken Mette Marie Hansen eller hendes Plejefader, der efter sin Forklaring selv den ommeldte Nat havde været noget beruset, og som to Gange senere vil have taget Uhret med til Veile for at levere det tilbage til Christian Pedersen, men uden at træffe ham, have havt til Hensigt mod Christian Pedersens Villie at skille ham ved Uhret og Kjæden. Derimod har Mette Marie Hansen vedgaaet, at hun, da hun Morgenen efter det ovennævnte Drikkegilde gjorde rent i den Stue i hendes Plejefaders Hus, hvor Plejefaderen og hans Gjæster den foregaaende Eftermiddag og Nat havde siddet og drukket sammen, har paa Gulvet sammesteds fundet to Tikronesedler, og at hun, skjændt hun troede, at Sedlerne — hvad ogsaa maa antages at have været Tilfældet — tilhørte ovennævnte Christian Pedersen, der om Natten under Drikkegildet havde klaget over at være bleven berøvet sine Penge, har tilegnet sig den ene af Sedlerne og leveret den anden til sin Plejefader, idet hun med Bemærkning, at hun havde fundet Sedlen, spurgte ham, om det ikke var hans, hvortil han svarede, at det var det vistnok, han vilde se ad. Efterat have afgivet denne Forklaring, har hun i et senere Forhør tilstaaet, at hun selv under det ovennævnte Drikkegilde havde udtaget Sedlerne af Christian Pedersens Lomme og kastet dem hen i en Krog ved Vinduet, hvor hun næste Morgen tog dem; men denne Tilstaaelse, som hun vil have afgivet, fordi hun, der den Gang var arresteret, haabede at blive losladt, naar hun tilstod at have stjaalet Sedlerne, har hun i de senere For-

hør tilbagekaldt, og idet der efter Omstændighederne ikke findes tilstrækkelig Føje til at forkaste denne Tilbagekaldelse, maa der saaledes ved Sagens Paadømmelse gaas ud fra, at hun tilfældig har fundet Sedlerne, hvis Tilegnelse derfor kun vil kunne tilregnes hende som ulovlig Omgang med Hittegods. Christian Pedersen, der under Sagen har af Tiltaltes Plejefader faaet udbetalt 10 Kr. i Erstatning for den Seddel, denne havde modtaget af Tiltalte, har frafaldet Krav paa yderligere Erstatning. Hvad dernæst angaar Tiltalte Hans Jørgen Petersen, da kan det, efter hvad ovenfor er bemærket, ikke anses godtgjort, at han paa ulovlig Maade har villet tilegne sig ovennævnte Christian Pedersens Uhr og Uhrkjæde, og ej heller vil der kunne idømmes ham nogen Straf for hans Tilegnelse af den Christian Pedersen tilhørende Tikroneseddel, som Mette Marie Hansen, som meldt havde leveret ham, idet der ikke er tilstrækkelig Grund til mod hans Benægtelse at antage, at han ved Sedlens Modtagelse har vidst eller formodet, at den ikke tilhorte ham selv. Under de over Mette Marie Hansen optagne Forhør har hun — der er født den 4 Februar 1866 og som siden November 1881 og indtil nærværende Undersøgelses Paabegyndelse med en kortvarig Afbrydelse har haft Ophold i Tiltalte Petersens Hus, hvor hun efter sin Forklaring betragtedes og behandledes som Plejedatter af Petersen og Hustru, hvem hun kaldte Fader og Moder — iøvrigt sigtet Petersen for en Aften kort for Jul 1881 at have forført hende til at have Samleje med ham, hvorefter han senere gjentagne Gange skal have haft legemlig Omgang med hende; men imod Petersens vedholdende Benægtelse kan det ikke anses godtgjort, at han under Mette Marie Hansens Ophold i hans Hus enten har haft eller søgt at faa Samleje med hende, og efter Omstændighederne er der heller ikke tilstrækkelig Føje til at antage, at det skyldes Forførelse fra hans Side, naar Mette Marie Hansen — der har erkjendt, at hun allerede i Vinteren 1880/81, altsaa forinden hun kom i Petersens Hus, havde haft legemlig Omgang med en navngiven Mandsperson, i Petersens Hus har gjort sig skyldig i løsagtigt Forhold ligeoverfor hans Gjæster; thi vel har Mette Marie Hansen udsagt, at Petersen en Aften i Oktober Maaned f. A., som det maa antages den 4 Oktober, da Slogter Beck i Veile, der var i Besøg hos Petersen og skulde overnatte sammesteds, bad Petersen om at faa Lov til at tage hende, med hvem Beck den nævnte Dag var blevet forlovet, med op i sit Sengekammer, har svaret „ja det maa Du godt“, og da hun spurgte, hvad det skulde til, har yttret, „at det skulde hun aldrig bryde sig om, eller det gjorde ikke noget, hun skulde jo have Slogteren alligevel“, men ligesom Petersen har nægtet at have givet saadant Samtykke og erklæret, at han slet ikke havde været vidende om, at de gik tilsengs sammen, hvilket han først vil have erfaret bagefter, saaledes er der efter Becks For-

klaring og Sagens andre Oplysninger i ethvert Tilfælde ingen Grund til at betvivle, at hun og Beck, der tidligere den nævnte Aften havde havt Samleje ved et Hæs udenfor Gaarden, have været enige om at ligge sammen den paafølgende Nat, forinden Beck desangaaende henvendte sig til Peterson. Endvidere har ovennævnte Slagter Beck i en Skrivelse til Politiretten af 17 Oktober f. A. anmeldt, at han den foregaaende Aften i Petersens Gaard uden Foranledning fra hans Side er bleven voldelig overfaldet af Petersen, og, at han ikke kunde tænke sig anden Anledning til den mod ham udovede Vold, end at Petersen vilde tvinge ham til at betale sig et Beløb, som han med Urette havde affordret ham. Efter den af Beck under Forhorene afgivne Forklaring vare Petersen og Mette Marie Hansen Morgenen, efterat Sidstnævnte havde havt Samleje med Beck, kørte med ham til Veile, hvor han og Mette Marie Hansen vilde kjobe Forlovelsesringe. Efterat Beck og Mette Marie Hansen, der havde tilbragt den største Del af Dagen sammen, om Aftenen vare trufne sammen med Petersen i en Beværtning i Veile, hvor ogsaa en Murer Jensen var tilstede, yttrede bemeldte Jensen, at Mette Marie Hansen var en Pige, som passede til hans Son, hvortil Beck imidlertid bemærkede, at det ikke kunde blive til Noget, fordi han skulde have hende, men da Petersen nu yttrede, at han nok troede, at han hellere vilde have Mureren til Svigersøn, og Mette Marie Hansen paa et Spørgsmaal af Beck om, hvad hun sagde dertil, havde svaret, at hun ogsaa troede, at det var det Bedste, sagde Beck, der blev noget hidsig, „at han heller ikke meget havde paaregnet hende, naar han den første Nat, efterat de vare blevne gode Venner eller han havde lært hende at kjende, at kjende, havde faaet Lov til flere Gange at pleje legemlig Omgang med hende“, og da Petersen derpaa kastede ham Brændevinen i Øjnene, idet han udskjældte ham, forlod Beck Værts huset. Da han imidlertid ikke længe efter fortrød, at han havde udtalt sig om Mette Marie Hansen som ovennævnt, opsøgte han atter hende og Petersen, og kørte med dem hjem, som han har udtrykt sig, for at tale sig tilrette med dem. Efterat de vare komne hjem til Petersens Gaard, forlangte Petersen, at Beck skulde betale 20 à 25 Kr. til Petersen paa Mette Marie Hansens Vegne samt desuden Noget til Petersen og dennes Karl i Anledning af Kjørselen til Veile; men da Beck erklærede, at han ikke vilde betale Pigen for det Samleje, han havde havt med hende, bibragte Petersen ham nogle Slag med en tyk Stok; Beck udbrod da: „kan Du ikke slaa bedre, er det rettest, at Du lader være dermed,“ hvorhos han tilføjede, at de gjorde klogest i at tage Sagen med Ro og opgjøre deres Regning. Petersen betalte ham nu 4 Kr., som han skyldte ham for nogle Medisterpølser, som Petersen den foregaaende Dag havde kjøbt af ham, og som de i Forening med Mette Marie Hansen havde fortæret i Veilo,

og Beck, der, som han har udtrykt sig, ikke havde mere at fordre hos Petersen, løb derpaa ud for snarest mulig at komme hjem, men Petersen og dennes Karl løb efter ham, og efterat de havde indhøntet ham, der var snublet over en Groft og falden, bibragte Petersen ham med den ovennævnte Stok et Slag paa den højre Side af Panden og forlangte de 4 Kr. tilbage, som han kort iforvejen havde betalt Beck. Af Frygt for flere Slag gav Beck ham de 4 Kr. og undløb derpaa, men da han ikke kunde faa Natteløgis i et nærliggende Hus, hvorhen han derefter havde begivet sig, gik han tilbage til Landevejen, hvor han traf Petersen og dennes Karl, med hvem han derpaa gik hjem til dennes Gaard, idet det blev Bestemmelsen, at han skulde tilbringe Natten sammesteds. Da de kom til Gaarden, vilde Petersen igjen have, at Beck skulde betale Penge til ham for Plejedatteren, og da Beck, der havde skjult sin Pengepung i sine Underbenklæder, foregav at have tabt sine Penge, forlangte Petersen, efter med sin Karl forgjæves at have søgt efter Becks Penge udenfor Gaarden, at Beck skulde give ham et skriftligt Bevis for 20 Kr. Af Frygt for yderligere Vold skrev Beck derpaa nogle Linier paa et Stykke Papir, inden dog at underskrive Documentet. som han iøvrigt ogsaa antager var uden Mening og maaske ulæseligt, og gik derpaa tilsengs. Næste Morgen stod han tidligt op og bankede paa Petersens Sovekammerdør for at sige Farvel til Petersen, og da denne, der endnu ikke var staaet op, efter paa et Spørgsmaal til Beck, om denne havde fundet sine Penge, at have faaet et bekræftende Svar, igjen forlangte Penge af ham, svarede Beck, at det kunde de tale om, naar Petersen kom op, hvorefter han skyndte sig bort fra Gaarden. Efter hvad der iøvrigt er oplyst under Sagen, maa det nu vel antages, at Petersen ved den ommeldte Lejlighed har afkrevet Beck Penge som Erstatning dels til Mette Marie Hansen for hans Opforsel mod hende, dels til Petersen selv, navnlig for Kjørselen til og fra Veile, og at Petersen under en i denne Anledning mellem dem opstaaet Uenighed, har slaet Beck med en Stok dels inde i Huset, dels, efterat Beck var løbet ud, ved en Dam udenfor samme, hvorved der maa antages at være tilføjet Beck nogle Læsioner, der efter en under Sagen fremlagt Lægeerklæring navnlig bestod i forskellige Hudafskrabninger i hans Ansigt og paa hans højre Haand, hvorimod der ikke under Forhørene er fremkommet Noget til Bestyrkelse af Becks Anbringende om, at han skulde være bleven tvungen til at udstede et Gjældsbevis til Petersen, men efter de iøvrigt mangelfulde Oplysninger om det imellem Beck og Petersen Passerede, kan det dog ikke anses godtgjort, at Betingelserne for Anvendelsen af Straffelovens § 243 i nærværende Tilfælde ere tilstede, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at ligesom det ikke er oplyst, at Petersen, forinden han inde i Huset slog Beck, brugte Yttringer, der kunde give

denne Grund til at antage, at han derved vilde tvinge ham til at betale de Penge, Petersen tidligere havde affordret ham, saaledes synes heller ikke Beck efter de Yttringer, han i denne Anledning fremkom med, at have tænkt sig, at dette var Meningen, og hvad angaar de af Beck omforklarede 4 Kr., som Petersen skal have aftvunget ham, da har Petersen benægtet at have betalt Beck dette Beløb, hvorimod han efter sin Forklaring, der efter Omstændighederne maa blive at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse, kun havde tilbudt at betale ham Beløbet, som han lagde paa et Bord som Vederlag for Medisterpølserne, naar Beck vilde betale ham Kjørselen til og fra Veile, men at Beck da havde snappet Pengene fra Bordet og var løbet bort uden at fyldestgjøre Petersen for Kjørselen. Beck har under Sagen af Petersen faaet udbetalt en Erstatning af 15 Kr. i Anledning af den ham tilføjede Vold og har derefter frafaldet videre Forfølgning af den af ham til Politiretten indgivne Klage. Gaardejer Jens Thomsen af Vindølev har edelig forklaret, at da han en Dag i Foraaret 1882, efterat have været til et Marked i Veile, paa Hjemvejen var taget ind i Greisdalskroen og her havde sat sig ved et Bord for at drikke en Toddy, satte Tiltalte Petersen sig ved samme Bord, og da Thomsen, der havde fremtaget sin Tegnebog for at betale de af ham nydte Drikkevarer, af Bogen udtog nogle Hundredekronesedler, som han lagde fra sig paa Bordet, udbrod Petersen, at da Thomsen havde saa mange Penge, kunde han laane ham eller lade ham faa nogle, hvorhos han i det samme rakte sig hen over Bordet og tog fat i nogle af Sedlerne. Da Værten i Greisdalskroen imidlertid kom til, og Peterson paa et Spørgsmaal fra ham om, hvad det var for Penge, han havde, svarede: „Aa, det er et Par Hundrede Kroner, som den Mand vil laane mig paa et Par Dage,“ sagde Værten til ham: „Hvis Du ikke giver den Mand sine Penge tilbage, skal jeg sørge for Dig imorgen, vil Du laane Penge af ham, kan Du gjøre det, naar han er ædru og ikke, naar han er fuld“, og Petersen lagde da igjen Pengesedlerne paa Bordet uden at sige Noget, hvorefter Værten gjemte dem i Thomsens Tegnebog. Thomsen, der efter sin Forklaring havde været noget omtaaget af den Spiritus, som han havde nydt, men som ved det Passerede kom til Eftertanke, eftersaa derpaa sin Tegnebog for at se, om han havde alle sine Penge, men savnede en Hundredekroneseddel, og da denne eftersøgte, fandtes den paa Gulvet ved Petersens Fodder; Rigtigheden af denne Forklaring er bekræftet af Værten i Greisdalskroen, der særlig har forklaret, at han ved den ommeldte Lejlighed saa, at Petersen sad med 2 Hundredekronesedler i Haanden; men selv om det ved den ommeldte Lejlighed er tilgaaet som af Thomsen og Værten forklaret — hvad Petersen iovrigt ikke har villet erkjende, idet han har benægtet at have havt 2 af Thomsens Hundrede-

kronesedler ihænde, ligesom han heller ikke vil kunne erindre, at der blev fundet en Seddel paa Gulvet ved hans Fodder — er det i ethvert Tilfælde ikke i og for sig usandsynligt, at den Seddel, der skal være funden paa Gulvet, tilfældigvis kan være falden ned sammesteds, ligesom der heller ikke af den Omstændighed, at Petersen havde taget fat paa to af Thomsens Sedler, hvilket maa antages at være sket åbenlyst i Fleres Paasyn, uden videre kan sluttes, at han paa ulovlig Maade har villet tilegne sig samme. Ligeledes sigtes Petersen for Natten mellem den 30 September og den 1 Oktober f. A., da Gaardejer Jens Jensen med Tilnavn Kyed af Hammer var fulgt hjem med ham fra et Marked i Veile i en saa beruset Tilstand, at Kyed efter sin Forklaring ikke kan huske noget ordentlig om, hvad der passerede efter hans Ankomst til Petersens Gaard, at have benyttet sig af den utilregnelige Tilstand, hvori Kyed paa Grund af sin Beruselse befandt sig, til at afkjøbe ham hans Gaard i Hammer — der maa antages at have haft en Værdi af 20,000 a 30,000 Kr., og hvori der indestod en Prioritet af 11,000 Kr., — for en Kjøbesum af 10,000 Kr., hvorefter han skal have formaact ham til at løskjøre sig fra Handelen ved til Petersen at udstede et Gjældsbevis, der under Sagen er fundet i Tiltaltes Chatol, og hvori Kyed uden Angivelse af Skyldgrunden erkjendte at skyldte Petersen 600 Kr., der skulde betales denne den 1 Januar 1883 skadesløst i alle Maader. Petersen har nu ogsaa vedgaaet, at han, medens han den nævnte Nat sad og drak med Kyed, har afkjøbt Kyed dennes Gaard for en Kjøbesum af 10,000 Kr., dog saaledes, at Kyed skulde beholde 20 Tdr. Land, der havde været dreven under Gaarden, samt at han, da Kyed fortrød Handelen, først forlangte 1000 Kr. for at lade den gaa tilbage, men senere nøjedes med det ovennævnte Gjældsbevis paa 600 Kr., men han har benægtet, at Kyed ved den ommeldte Lejlighed var saa fuld, at han ikke vidste, hvad han gjorde. Ligesom det imidlertid maatte være indlysende for Petersen, der havde faaet at vide af Kyed, at der i Gaarden indestod en Prioritet af 11,000 Kr., at Gaardens Værdi langt oversteg den mellem ham og Kyed aftalte Kjøbesum, saaledes maa det ogsaa ved de under Sagen afhørte Vidners Forklaringer anses tilstrækkeligt godtgjort, at Kyed den ommeldte Nat har været i en saa øjensynlig beruset Tilstand, at Petersen har maattet indee, at han ikke havde nogen rigtig Forestilling om, hvad han gjorde, da han indlod sig paa den ovennævnte ufordelagtige Handel, for hvilken han, som nævnt, strax efter løskjøbte sig ved at forpligte sig til at betale Petersen en ikke ubetydelig Kapital, og da der intet Hensyn vil kunne tages til et fra Petersen i et Forhør den 29 November f. A. fremkommet Anbringende om, at det ikke havde været hans Mening at indtale nogen Fordring hos Kyed i Anledning af det af denne udstedte Gjældsbevis, idet dette Anbringende baade er i.

bestemt Strid med de af ham tidligere under Sagen afgivne Erklæringer og ogsaa modbevises derved, at han har ladet Beviset forsyne med et Stempelmærke, hvortil der ikke havde været nogen Anledning for ham, dersom han ikke havde havt til Hensigt at ville benytte det, maa det herefter anses godtgjort, at han ved den omhandlede Lejlighed har gjort sig skyldig i et svigagtigt Forhold, der maa paa drage ham Strafansvar efter Straffelovens § 257. — Iøvrigt har Petersen i Forhøret den 29 November erklæret Gjældsbeviset for ugyldigt, saa at han ikke efter samme kan gjøre nogen Fordring gjældende mod Kyed eller i det Hele mod denne fremsætte nogen Fordring paa Tilgodehavende i Anledning af den mellem ham og Kyed indgaaede, men derefter tilbagegaaede Handel om Kyeds Gaard i Hammer, og Kyed har derefter frafaldet al Tiltale mod Petersen og anmodet om, at der heller ikke fra det Offentliges Side maa blive foretaget Noget imod Petersen i Anledning af denne Sag. Endelig maa det ved Tiltalte Petersens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i Overtrædelse af Straffelovens §§ 75 og 78, idet han, der navnlig i de senere Aar jævnlig har holdt Drikkegilder i sit Hjem, ved deslige Lejligheder ofte har opfordret sine Gjæster til at give Omgange, og derved foranlediget, at disse have rekvireret Drikkevarer, navnlig, som det maa antages, Bajersk Ol samt Kaffe- og Olpunsche, hos hans Hustru og Plejedatter, der derefter med Petersens ialfald stiltiende Samtykke af Gjæsterne oppebar Betaling for de leverede Drikkevarer.

I Henhold til Foranstaende vil Tiltalte Petersen — der er født i Aaret 1830 og som foruden i 1860 at have betalt en Bøde af 15 Rdlr. for Gadeuorden, har ifølge Hojesteretsdom af 10 December 1862 været straffet efter Frdn. 4 Oktober 1833 § 3, sidste Led, jfr. § 4 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage — være at anse efter Straffelovens § 257 med en Straf, som efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i en Maaned, samt efter Næringslovens §§ 75 og 78 med en Bøde til Veile Amtsfuttigkasse, der findes at kunne bestemmes til 40 Kr., men iøvrigt være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag, og Tiltalte, Mette Marie Hansen, der, som meldt, er født den 4 Februar 1866, og som ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, være at anse efter Straffelovens § 247, jfr. § 37 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 8 Dage, hvorhos de Tiltalte in solidum ville have at udrede Aktionens Omkostninger.

Nr. 224.

Advokat Klubien

contra

Søren Jensen (Def. Buntzen),

der tiltales for Tyveri.

Frijsenborg-Faurskov Birks Extrarets Dom af 8 Marts 1883: Tiltalte Søren Jensen bør hensættes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, samt udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Friis, og Defensor, Kammerraad, Sagfører Esmann med 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 21 Mai 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at Straffetiden bestemmes til 5 Dage. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 23 Novbr. 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Trykke- og Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 35.

Tirsdagen den 23 Oktober.

Nr. 224.

Advokat Klubien

contra

Søren Jensen (Def. Buntzen).

Høiesterets Dom.

For det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold er han rettelig anset efter Straffelovens § 228, men Straffen findes at burde bestemmes, som ved Underrettsdommen sket, til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. I Henseende til Aktionens Omkostninger bliver Overrettsdommen at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

I Henseende til Straffen bør Birkethingsdommen, iøvrigt Landsoverrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Høiesteret betaler Tiltalte til Advokat Klubien og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arbejdsmand Soren Jensen for Tyveri.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at han den 22 Januar d. A. om Aftenen, da det var mørkt, er gaaet ind i Sandby Skov under Frijsenborg-Faurskov Birk og der har tilegnet sig en halv Favnklovet Bogetræ, som han bar hen til Udkanten af Skoven, hvorfra han senere samme Aften paa en Trillebør transporterede det til Sandby Teglværk, hvor han opstablede det for senere at bringe det hjem. Medens han var ifærd med at bortføre Brændet, blev han antruffen af Gaardbestyrer Jens Jensen, der havde købt Brændet, og som underrettede ham herom, uden at Tiltalte dog ophørte med at bortføre Brændet, idet han efter sin Forklaring maa antages ikke at have troet paa Rigtigheden af Jens Jensens Udsagn; men han har ved Siden deraf erkjendt, at han godt vidste, at Brændet, som han Dagen forud forgjæves havde søgt at købe af Skovfogden, ikke var hans, og at det derfor kunde være ham ligegyldigt, hvem det tilhørte. Et Par Dage senere har Tiltalte imidlertid udleveret Brændet og betalt Jens Jensen 1 Kr. for hans Ulejlighed, og om Erstatning er der ikke Spørgsmaal under Sagen.

Under et ifølge Overrettens Kjendelse optaget yderligere Forhør har Tiltalte forklaret, at det ommeldte Brænde bestod af omtrent 60 kløvede Stykker, hvoraf han bandt 5 a 6 Stykker sammen med et Reb, og at han saaledes i 10 a 12 Gange bar det til Udkanten af Skoven, hvorfra han i 4 Gange kjørte det paa en Trillebør til Teglværket, samt at Brændets Værdi var omtrent 5 Kr., hvilket ogsaa stemmer overens med Sagens øvrige Oplysninger.

For sit ommeldte Forhold er Tiltalte, der er født i Aaret 1858 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 228, men Straffen, der ved bemeldte Dom er bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, findes efter Sagens Omstændigheder passende at kunne fastsættes til samme Art af Fængsel i 5 Dage, og med denne Nedsættelse i Straffetiden vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger billiges, være at stadfæste.

Nr. 265.

Etatsraad Buntzen

contra

Sigurdur Snæbjörnsson (Def. Klubien),

der tiltales for Tyveri.

Arnas Syssels Extrarets Dom af 29 Juli 1882: Tiltalte Sigurdur Snæbjörnsson skal være fri for den passende til 12 (tolv) Maaneders onsatte Forbedringshusarbejdes Straf, hvorfor denne Straf bør bortfalde. Derimod betaler han samtlige af Sagen lovlige flydende Omkostninger, og det Stjaalnes Værdi til Gudmundur Isleifsson paa Storu-Haeyri med 6 Kr. 50 Øre. Dommen at fuldbyrde inden 15 Dage efter dens lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Den islandske Landsoverrets Dom af 9 April 1883: Tiltalte Sigurdur Snæbjörnsson bør hensættes til 8 Maaneders Forbedringshusarbejde. Tillige bør han betale samtlige af Sagen og Fængslingen lovlige flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor for Landsoverretten, Prokuratorerne P. Jonsen og P. Melstað, 10 Kr. til hver, og endvidere det Stjaalnes Værdi til Gudmundur Isleifsson af Storu-Haeyri med 6 Kr. 50 Øre. Herredsdommeren, Stefan Bjarnarson, skal betale 50 Kroners Mulkt, som tilfalder Stokkieyrar-Reps Fattigkasse. Dommen at fuldbyrde (efterkommes) inden 8 Uger fra dens lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom omhandlede Forhold ved at tilegne sig et Malkesaar, der var kommet sammen med hans egne, er han rettelig anset efter den islandske Straffelovs § 250, men Straffen findes efter samtlige Omstændigheder at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. Tiltalte vil derhos have at udrede Erstatning og Aktionens Omkostninger efter Overrettsdommens Forskrifter.

For den i Overrettsdommen fremhævede Misforstaaelse fra Underdommerens Side af den nævnte Lovs § 67, findes der ikke aldeles tilstrækkelig Grund til at paalægge ham Ansvar. Derimod maa det have sit Forblivende ved den ham i Medfør af Frdn 3 Juni 1796 § 35 idømte Mulkt for utilbørlig Forhaling af Sagen, idet der ikke kan tillægges de af ham for Højesteret fremførte Undskyldningsgrunde nogen videre Betydning.

Thi kjendes for Ret:

Sigurdur Snæbjørnsson bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i fire Gange fem Dage. Iøvrigt bør Landsoverrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Med Dom afsagt ved Arnæs-Syssels Extraret ved Orøbak (Eyrarbakku) den 29 Juni Maaned 1882, blev Tiltalte Sigurdur Snæbjørnsson for at have stjaalet et Faar „dømt fri for den, passende til 12 Maaneders Forbedringshusarbejde, ansatte Straf“, og denne Straf ladet bortfalde, hvorimod han er dømt til at betale Sagens samtlige Omkostninger, deriblandt det stjaalne Faars Værdi til Gudmundur Isleifsson af Sturu-Haeyri med 6 Kr. 50 Øre. Denne Dom er paa Justitiens Vegne appelleret til Overretten. Med Tiltalte Sigurdur Snæbjørnssons egen Tilstaaelse og andre under Sagen oplyste Omstændigheder er det lovlig bevist, at han i Efteraaret 1878 stjal et Malkefaar, tilhørende Gudmundur Isleifsson af Sturu-Haeyri, — men dette Malkefaar var kommet sammen med Tiltaltes Malkefaar, — slagtede samme og forterede det til eget Brug. Herredsdommeren har henført denne Tiltaltes Forseelse (Forbrydelse) under Straffelovens § 231, jfr. § 67, men rettelig bør den henføres under Straffelovens § 250, og forekommer Retten, at den Straf, Tiltalte — som er langt over kriminel Lavalder og aldrig er bleven straffet for nogen Forseelse — har forskyldt, passende bør ansættes til 8 Maaneders Forbedringshusarbejde. Tillige bør han betale samtlige af Sagen lovlig flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor for Overretten 10 Kr. til hver især, og endvidere erstatte det stjaalne Faars Værdi med 6 Kr. 50 Øre. Overretten kan ikke undlade at fremhæve, at det er en kras (cras) Misforstaaelse fra Underrettsdommerens Side, at lade nærværende Sags Resultat, forsaavidt Straffen angaar, være afhængigt af Straffelovens § 67, hvorfor der findes Grund til at reservere det Offentlige Ret til at gjøre Ansvar gjældende imod Underrettsdommeren i Anledning heraf.

Sagens Behandling for Underretten har optaget en særdeles lang Tid. Forhorene begyndte den 18 Februar(muaned) 1881 og bleve fortsatte til den 24 s. M.; derpaa blev der ikke foretaget

Noget ved Sagen førend 15 Juni 1881, og derefter ikke førend 18 Januar 1882, hvorpaa Forhorene bleve afsluttede den 25 s. M.; derimod blev Stævning ikke udtaget førend 13 Juni 1882; den 29 Juli s. A. blev Dom afsagt i Sagen, og 10 August næstefter blev Domsakten expederet for at sendes til Stævnevidnerne, som forkyndte Dommen den 27 November derefter, ligesom de ogsaa have bevidnet, at de ikke have modtaget Domsakten førend Dagen iforvejen, eller den 26 November, og dengang var den bleven afleveret til dem af en (ved Navn nævnt) navngiven Mand paa Eyrarbakka ... Dommerens Hjem. Vel har Herredsdommeren forsøgt at undskylde denne utilborlige Forhaling af Sagen, men Overretten kan ikke skjønne, at hans Undskyldninger — der især gaa ud paa Vejr og Føre, men hans Hjem var i samme Rep som Tiltaltes og de fleste Vidners, og ingen af Vidnerne vare bosatte langt borte derfra -- ere byggede paa tilstrækkelig Grund; og hvad den store Forhaling med Dommens Forkyndelse angaar, saa kan dette ikke lægges Stævnevidnerne til Last, men maa regnes Herredsdommøren til Ansvaret, siden han ikke har, trods den Anledning Stævnevidnernes Attest gav dertil, forklaret, hvorledes det har forholdt sig med denne Forhaling. Det kan derfor ikke undgaa, at Herredsdommeren kommer til at bære Ansvar for utilborlig Forhaling af Sagen i Overensstemmelse med Forordningen 3 Juni 1796 § 35, og bør han betale 50 Kroners Mulkt, som tilfalder Stokkieyrar-Reps Fattigkasse. Endelig bemærkes, at Domsaktens Udstyrelse (Beskrivelse) røber en særdeles (storartet) Skjodesløshed, skjøndt Overretten for denne Gang ikke vil lade Underrettsdommeren bære Ansvar derfor. Sagens Behandling for Overretten har været lovmæssig.

Nr. 253.

Højesteretssagfører Hansen

contra

Søren Villumsen (Def. Klubien),

der tiltales for uberettiget Udskjænkning af Brændevin m. m.

Kjøbenhavns Amts nordre Birks Politirets Dom af 16 Juni 1883: Tiltalte Kjøbmand Søren Villumsen af Lundtofte bør til Kjøbenhavns Amts Fattigkasse bøde 60 Kroner.

Saa bør Tiltalte tillige have sin Ret til Brændevinssalg forbrudt, hvorhos det hos ham i Behold værende Kvantum Spirituosa konfiskeres til Fordel for Kjøbenhavns Amts Fattigkasse. Saa betaler Tiltalte ogsaa de af denne Sag flydende Omkostninger. At efterkommes inden 3 Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 Juli 1883: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Rode og Leth, betaler Tiltalte Kjøbmand Søren Villumsen af Lundtofte 15 Kr. til hver. Den idømte Bøde at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Hansen og Advokat Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Kjøbenhavns Amts nordre Birks Politiret efter Tiltaltes Begjæring hertil indankede Sag, under hvilken Kjøbmand Søren Villumsen af Lundtofte, der ved et inden bemeldte Birks Politiret den 1 Oktober 1875 indgaaet Forlig har forpligtet sig til for ulovlig Brændevinsudskjænkning at erlægge en Bøde af 20 Kr., og ifølge nærværende Rets Dom af 1 December 1876 har været anset efter Næringslovens § 75, jfr. § 82 for ulovligt Værtshushold, 2de Gange begaaet med, en Bøde af 30 Kr., tiltales for uberettiget Udskjænkning af Brændevin m. m., er det ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger tilstrækkelig godtgjort, at han, der alene har Næringsbevis paa

Kjøbmands- og Brændevinshandel, til forskellige Personer har solgt bajersk Øl, Kaffe og The med Rom i samt bittre Snapse til Fortæring dels i hans Butik, dels i et Værelse bagved Butikken.

For dette sit Forhold, der ved Politiretsdommen er henført under Lov 29 December 1857 § 78, jfr. 77, vil Tiltalte, hvad Udskjænkningen af bajersk Øl angaar, være at anse efter bemeldte Lovs § 75. jfr. § 82 for 3die Gang begaaet uberettiget Næringsbrug, og iøvrigt efter samme Lovs § 78 for 2den Gang begaaet ulovlig Brændevinsudskjænkning, og da nu den i Politiretsdommen valgte Straf af en Kjøbenhavns Amts Fattigkasse tilfaldende Bøde af 60 Kr. findes passende, og det ligeledes billiges, at Tiltalte derfor er dømt til at have sin Ret til Brændevinssalg forbrudt, samt at det hos ham i Behold værende Kvantum Spirituosa er konfiskeret til Fordel for bemeldte Fattigkasse, og da det endelig ligeledes bifaldea, at Sagens Omkostninger ere paaagte Tiltalte, vil den indankede Dom i det Hele være at stadfæste.

Onsdagen den 24 Oktober.

Nr. 207.

Højesteretssagfører Hansen

contra

Meyer Vilhelm Meyer (Def. Hindenburg),

der tiltales for Overtrædelse af Lov om Beskyttelse for Varemærker af 2 Juli 1880.

Kriminal- og Politirettens Dom af 31 Marts 1883: Tiltalte, Grosserer Meyer Vilhelm Meyer, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde,

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. Høiesteretssagfører Hansen og Advokat Hindenburg tillægges i Salarium for Højesteret hver 50 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Grosserer Meyer Vilhelm Meyer for Overtrædelse af Lov om Beskyttelse for Varemærker af 2 Juli 1880, dog kun forsaauidt hans i saa Henseende i Tiden efter den 14 Januar 1882 udviste Forhold angaar, og er det ved den af ham afgivne Forklaring og det iøvrigt Oplyste godtgjort, at han, der under Firmaet „The scandinavian butter preserving company, M. V. Meyer“ siden Slutningen af Aaret 1881 har drevet Forretning her i Staden som Smørhandler, har solgt Smør, der ikke var indkjøbt hos Firmaet „The scandinavian preserved butter Company, Busck jun. & Co.“, i Emballager, forsynede med Varemærker, der have nogen Lighed med de Varemærker, hvorpaa sidstnævnte Firma, saaledes som Tiltalte bekendt ifølge Anmeldelse af 15 November 1880 har erhvervet Eneret i Overensstemmelse med fornævnte Lov, og at saadant Forhold fra Tiltaltes Side navnlig ogsaa har fundet Sted efter den 14 Januar forrige Aar, paa hvilken Dag han erholdt det af ham bonyttede Varemærke indregistreret i Henhold til oftnevnte Lov. Bemeldte Tiltaltes Mærker ligne nu vel de Mærker, paa hvis Benyttelse Firmaet „The scandinavian preserved butter Company, Busck jun. & Co.“ har Eneret, forsaauidt de ere af samme Form og tildels samme Størrelse og ligesom disse bestaa af et Landskab med en Ko i Forgrunden, omgivet af koncentriske Cirkellinier, men da det paa Tiltaltes Mærker værende Landskab og den sammesteds anbragte Ko i flere Henseender afviger fra de tilsvarende Gjenstande, der findes paa fornævnte Firmas, idet der navnlig paa Tiltaltes Mærker paa fremhævende Maade er anbragt en Sol, der ikke findes paa Firmaets Mærker, medens den paa sidstnævnte anbragte Ko dels er betydelig større end den paa Tiltaltes Mærker anbragte, dels er fremstillet som en, der bliver malket, hvilket ikke er Tilfældet med den paa Tiltaltes Mærker værende Ko, da der paa Tiltaltes Mærker mellem de koncentriske Cirkellinier er anbragt hans Firmas Navn og Hjemsted, medens der paa de tilsvarende Steder i Firmaets staar Inskriptionen „Proprietors the scandinavian preserved butter Company“ og

Firmanavnet er anført øverst i Mærket, der tillige bærer Præget „B. j. & Co.“ samt da der desuden i Mærkornes Udstyrelse findes flere mindre væsentlige Forskjelligheder, saa findes Ligheden ikke at være en saadan, at Nogen, der endog blot løseligt betragter Tiltaltes Mærker, kan blive skuffet af samme og antage dem for oftnævnte Firmas. Tiltalte vil derfor — allerede som Følge af det Ovenanførte — være at frifinde, medens Sagens Omkostninger ville være at udrede af det Offentlige.

Nr. 243.

Højesteretssagfører Hansen

contra

Christen Andersen (Thor) (Def. Hindenburg),

der tiltales for Tyveri.

Nibe Kjøbstads Extrarets Dom af 9 Juni 1883: Tiltalte Arbejdsmand Christen Andersen (Thor) bør hensættes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og derhos udrede samtlige af denne Sag og Straffens Exekution lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Kammer-assessor, Prokurator Johansen, 12 Kr. og til Defensor, Prokurator Nors, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 9 Juli 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Isaacsen og Fasting, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til

Højesteretssagfører Hansen og Advokat Hindenburg 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arbejdsmand Christen Andersen med Tilnavn Thor for Tyveri.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte, der af Kammerherre, Baron Juel til Lundbak var antagen til at føre Tilsyn med den ham tilhørende Ejendom Koldsminde ved Nibe, og som i den Anledning var betroet Nøglerne til samme, har, da han manglede Arbejde, for at forskaffe sig Penge til sin Families Underhold, fra bemeldte Ejendom tilvendt sig i 2 Gange, første Gang noget efter Jul, og anden Gang i Marts Maaned, endel Messinghaner og Kobberør, der beroede i en Bygning, som tidligere havde været benyttet til Maltgjøring, idet han navnlig har erkjendt, at Kobberørene sade fast dels i nogle paa Gulvet henliggende Jernør, dels andetsteds, og at han med en Hammer adskilte dem fra Jernet, hvortil de vare fastgjorte.

De ommeldte Gjenstande transporterede han derefter til sit Hjem, hvorfra han senere i 2 Gange afsendte dem til Hobro til en derværende Handlende, hos hvem Tiltalte ved Salg udbragte det Stjaalne til ialt 47 Kr. 20 Øre; af det stjaalne Metal er endel, ansat til en Værdi af 16 Kr. 5 Ore, bragt tilstede under Sagen og udleveret Bestjaalne, der har frafaldet Krav paa videre Erstatning. For sit ommeldte Forhold er Tiltalte, der er født i Aaret 1846, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 228, og da Straffen efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 15 Kr. til hver.

Nr. 42. Skrædermester **Niels Mortensen** (Hansen)

contra

Kammerherre, Stiftamtmand **Dahlstrøm** paa det Offentliges
Vegne (Ingen),

betr. Spørgsmaal om Overtrædelse af Snekastningslovgivningen.

Hellum-Hindsted Politirets Dom af 22 Marts 1881: Skræder Niels Mortensen af Bælum Skovhuse bor udrede en Bøde af 3 Kroner, der tilfalder Bælum Sogns Fattigkasse. At efterkommes inden 3 Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 6 Marts 1882: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. Saa betaler Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Isaacsen og Kancelliraad Møller, 10 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved kongelig Ordre af 21 August f. A. er Højesteret be- myndiget til at tage nærværende Sag — der af Citanten er indstævnet for Højesteret under den civile Processus Former som anticiperet ifølge Lovgivningen — under Paakjendelse, uanset at dens Gjenstand maatte befindes ikke at udgjøre summa appellabilis.

Ifølge de Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse fremkomne Oplysninger maa det antages, at Citanten udelukkende, i Medfør af Næringsbevis, ernærer sig ved Skræderprofessionen, omend en større Del af Aaret alene ved egne Hænders Gjerning og udenfor sit Hjem, saa dog til andre Tider i Hjemmet, hvor et Værelse benyttes til Værksted, og med Bistand af en eller to Svende. Han kan herefter ikke anses som „Indørste“ i den Forstand, hvori denne Benævnelse maa anses brugt i Lov om Snekastningsarbejdet af 30 December 1858 § 1, og han vil allerede af denne Grund være at fri- finde for det Offentliges Tiltale i nærværende Sag, uden at det kan komme i Betragtning, at han i det første Forhør for Politiretten betegnede sig som „Indsidder og Haandværker“.

Processens Omkostninger for Højesteret ville være at op- hæve og Salærene til de beskikkede Sagførere, at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Citanten bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Højesteretssagfører Hansen tillægges i Salarium for Højesteret 120 Kroner, der tilligemed de ved Landsoverrettens Dom bestemte Salarier udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag — som det ifølge Allerhøjeste Ordre af 9 November f. A. er tilladt Overretten at tage under Paakjendelse, uanset, at dens Gjenstand maatte befindes ej at udgjøre summa appellabilis — tiltales Skræder Niels Mortensen af Bælum for uden lovlig Grund at være udebleven fra Snekastning.

Tiltalte har vedgaaet, at han, der 3 Gange i forrige Aar har været tilsagt af Sognefogden i Bælum til at kaste Sne, har undladt at efterkomme disse Tilsigelser, som efter de ved en af Overretten afsagt Kjendelse tilvejebragte Oplysninger vare foretagne i Medfør af det for Snekastningsarbejdets Fordeling i Aalborg Amts Landdistrikt i Overensstemmelse med Lov af 30 December 1858 § 1 forfattede Regulativ, forsaavidt dette henholder sig til bemeldte Lovs Bestemmelse om, at der kan afkræves „Inderster“ tre Arbejdsdage til Snekastning.

Tiltalte, der har sit Erhverv ved Skræderarbejde, som han udfører dels i sit Hjem dels hos Beboerne i Sognet og Nabo-sognene, maa nu — hvad han iøvrigt ogsaa selv har erkjendt — anses som en Indsidder, da han ifølge en med hans Moder oprettet Aftægtskontrakt uden Vederlag bebor tvende Værelser i hendes Aftægtsbolig, saalænge han forbliver i ugift Stand, og han har vel gjort gjældende, at hans Fritagelse for Snekastningsarbejdet maatte følge af Bestemmelsen i Lov af 6 Juli 1867 § 17a om, at den Husmændene ved den ovennævnte Lov af 30 December 1858 paalagte Snekastningspligt bortfalder, naar det øvrige Pligtarbejde til Kommunen bortfalder, men da det er oplyst, at det ikke for Bælum Kommunes Vedkommende er vedtaget, at det i Aaret 1881 forefaldende Pligtarbejde til Kommunen udelukkende skulde udføres ved lejede Folk, idet f. Ex. Kjorsler skulde ske efter Tilsigelse paa Omgang og Kirkejeeren

kunde kræve Folk tilsagte til Haandlangerarbejde, kan det udenfor Snekastningspligt liggende øvrige Pligtarbejde ikke anses at være bortfalden i bemeldte Kommune, og den ommeldte Bestemmelse i Lov af 6 Juli 1867 kan saaledes allerede af denne Grund ikke paaberaabes af Tiltalte. Som Følge heraf maa det billiges, at Tiltalte ved Politiretsdommen er anset efter Lov af 30 December 1858 § 3 med en Bælum Sogns Fattigkasse tilfaldende Bøde, hvis Størrelse efter Omstændighederne findes passende bestemt til 3 Kr., og bemeldte Dom vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at udrede Aktionens Omkostninger for Overretten og derunder i Salær til Aktor og Defensor sammesteds 10 til hver.

Under Sagens Behandling for Politiretten og den befalede Sagførelse for Overretten har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Fredagen den 26 Oktober.

Nr. 36. Baron, Vexellerer **G. A. Gedalia** (Henrichsen)

contra

Ludvig Hundrup (Hindenburg efter Ordre),

betr. mundtlige Injurier.

Kriminal- og Politirettens Dom af 25 Marts 1882: De af Indklagede, forhenværende Vexellerer og Bankier G. A. Gedalia, om Klageren, Ludvig Hundrup, brugte fornærmelige Udladelser, at Klageren har aflagt falsk Ed, Mened, eller at han er en Meneder, bør være døde og magtesløse, og bør Indklagede straffes med simpelt Fængsel i en Maaned samt betale Klageren Sagens Omkostninger med 9 Kr. 7 Øre. Det Idømte at udredes inden 3 Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Om det end efter de af Citanten efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa antages, at den

af Indstævnte under en mod Citanten anlagt kriminel Sag afgivne Vidneforklaring tildels ikke stemmer med de faktiske Forhold, navnlig forsaavidt den angaar Bogføringen af Citantens personlige Skatter, mangler der dog ganske Føje til at antage, at Indstævnte skulde have gjort sig skyldig i vitterlig urigtig edelig Forklaring. Det maa derfor have sit Forblivende ved, at Citanten for de i Dommen ommeldte fornærmelige Udladelser mod Indstævnte er dømt efter Straffelovens § 215, men Straffen findes under Hensyn til det Foranførte at kunne bestemmes til en Statskassen tilfaldende Bøde paa 200 Kroner, subsidiært til 20 Dages simpelt Fængsel. Med Hensyn til Mortifikationen og Sagens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves og det Indstævntes befalede Sagfører tilkommende Salær bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Citanten bør til Statskassen bøde to Hundrede Kroner eller i Mangel af Bodensfulde Betaling inden 4 Uger efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse hensættes i simpelt Fængsel i tyve Dage. Iøvrigt bør Kriminal- og Politirettens Dom ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner. Advokat Hindenburg tillægges i Salarium for Højesteret 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag paastaar Klageren, Ludvig Hundrup, Indklagede, forhenværende Vexellerer og Bankier G. A. Gedalia, anset mod Straf for at have i afvigte Sommer overfor Andre om Klageren udtalt, at denne havde aflagt falsk Ed, Mened, eller at han var en Meneder, ligesom Klageren endvidere paastaar disse Udladelser mortificerede og Indklagede tilpligtet at betale ham Sagens Omkostninger.

Indklagede, der har givet Møde ved Sagfører, procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Da Indklagede i sin Erklaring over Sogsmaalet ikke har modsagt Klagens Rigtighed og han, som ved Sagens Foretagelse den 2 Februar d. A. fik Anstand for at bevise Sandheden af den af ham brugte Udladelse, at Klageren havde aftagt falsk Ed, ved Sagens Foretagelse den 2 Marts nestefter, da Sagen optoges til Dom, undlod at give Møde, uden at have i bemeldte Henseende fort nogetsomhelst Bevis, vil han vare at anse efter Straffelovens § 215 efter Omstendighederne med simpelt Fængsel i 1 Maaned samt have at godtgjore Klageren Sagens Omkostninger med 9 Kr. 7 Ore, ligesom endelig de paagjeldende Udladelser ville vare at mortificere.

Mandag den 29 Oktober.

Nr. 139.

Advokat Levinsen

contra

Henrik Moller Lange og Offer Jensen Ballegaard (Def for Moller Lange: Henrichsen — privat engageret
Def. for Ballegaard: Arntzen),

der tiltales for Bedrageri.

Hatting Herreds Extrarets Dom af 16 Oktober 1882 :
De Tiltalte Henrik Moller Lange og Offer Jensen Ballegaard bor straffes, forstnævnte med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og sidstnævnte med simpelt Fængsel i 14 Dage. Saa bor de og En for Begge og Begge for En udrede alle af denne Sag lovlig flydende Omkostninger, derunder Saler til Aktor, Prokurator Busch, med 14 Kr. og til Defensor, Prokurator Hviid, med 12 Kr. At efterkommes under Adferd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 27 December 1882 :
De Tiltalte Henrik Moller Lange og Offer Jensen Ballegaard bor hensættes i Fængsel paa Vand og Brød hver i 5 Dage. Saa udrede de Tiltalte og En for Begge og Begge for En Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salerer, samt i Saler til Aktor for Overretten, Prokurator Fasting, 20 Kr. og til Tiltalte Langes Defensor sammesteds, Prokurator Isaacsen, 15 Kr. At efterkommes under Adferd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter den skete Indstævning foreligger Sagen ikkun Højesteret til Paakjendelse. forsaavidt angaar de Tiltaltes i den indankede Dom omhandlede Forhold med Hensyn til en Kvie. Medens der nu intet Hensyn vil kunne tages til, at de Tiltalte efter bemeldte Doms Afsigelse have tilbagekaldt deres tidligere afgivne, i Dommen nævnte Tilstaaelser, findes deres Forhold dog efter samtlige dermed forbundne Omstændigheder af burde henføres under Straffelovens § 256, jfr. § 252, for Ballegaards Vedkommende sammenholdt med § 52, og deres Straf at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 14 Dage for hver. De ville derhos have at tilsvare Aktionens Omkostninger efter Overretsdommens Forskrifter.

Thi kjendes for Ret:

Henrik Møller Lange og Offer Jensen Ballegaard bør hensættes i simpelt Fængsel hver i fjorten Dage. Saa udrede de og En for Begge og Begge for En Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom bestemte Salarier samt i Salarium til Advokaterne Løvinsen og Henrichsen for Højesteret 50 Kroner til hver.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 30 Novbr. 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiestoretsaaret 1883—84.

Nr. 36.

Mandagen den 29 Oktober.

Nr. 139.

Advokat Levinson

contra

Henrik Møller Lange og Offer Jensen Ballegaard (Def.
for Møller Lange: Henrichsen — privat engageret Def. for
Ballegaard: Arntzen),

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne Sag tiltales Henrik Møller Lange og Gaardejer Offer Jensen Ballegaard for Bedrageri. Efter Tiltalte Langes Forklaring har Gaardejer Hans Madsen af Eriknauer, der, efter i nogen Tid at have været syg, den 20 August d. A. om Morgenen afgik ved Døden, flere Gange lovet Tiltalte — der var hans Søsterson, og som i et Par Aar havde opholdt sig hos ham og været ham behjælpelig med hans Gaards Drift — at han nok skulde betænke ham med Noget, og navnlig havde Madsen, efter den 16 August — Dagen efter, at han for Notarius havde oprettet Testament — at have ladet Tiltalte kalde ind til sig, gjentaget dette Løfte, idet han dog tilføjede, at det jo ingen Hast havde, da han ikke døde saa snart endnu, men da Lange den næste Dag ved Middagstid efter Opfordring gik ind til Madsen, der den Dag var meget daarlig, sagde Madsen, der syntes at være ved sin fulde Samling, til ham, at nu kom han forsilde, nu kunde Madsen ingen Penge give ham, hvorefter han lagde sig hen uden enten dengang eller senere at have talt noget til Tiltalte om, hvorledes han vilde indfri sine tidligere Løfter. Da Lange og Madsens Nabo, Medtiltalte Ballegaard, med hvem Lange stod paa en venkabelig Fod, senere samme Dags Eftermiddag vare sammen ude i Marken for at se til Madsens Kreaturer, spurgte Ballegaard Lange, om han havde faaet nogen Afgjørelse af, hvad han skulde

have efter Madsen, og da Lange derpaa meddelte ham, hvad der var passeret mellem, dem med Tilføjende, at han, da Madsen jo nu syntes at skulle dø, saaledes ikke fik Noget efter ham, sagde Ballegaard til ham, at han jo kunde tage Madsens graabrogede Kvie og trække den over til Ballegaards Gaard, hvor den godt kunde staa, saa havde han dog den, da han ingen Penge havde faaet, hvorhos Ballegaard, da Lange dertil bemærkede: „det gaar ikke, Offer“, svarede: „det gjorde Ingenting, det kunde godt lade sig gjøre“. I Overensstemmelse med Ballegaards ovennævnte Raad lod Lange, der efter sin Forklaring aldrig af sig selv vildo have tænkt paa at tilegne sig Kvien, nu ogsaa den 20 August om Formiddagen, efterat Madsen, som meldt samme Dags Morgen var afaaet ved Døden, Kvien trække over til Ballegaard, idet han iøvrigt allerede den 17 August strax efter sin Samtale med Ballegaard havde sagt til Gaardens Folk og den Aflodes Søsterdatter Hansine Mandix, at Madsen havde foræret ham Kvien, som derfor nu var hans. Ligeledes har Tiltalte Ballegaard afgivet en Forklaring om det mellem ham og Lango med Hensyn til ovennævnte Kvie Passerede, der i alt Væsentligt stemmer med Langes ovennævnte Forklaring, og har navnlig udtrykkelig erkjendt, at han den 17 August har opfordret Lango, der iøvrigt oftere for ham havde yttret Lyst til at faa Kvien, til at tilegne sig samme, samt da Lange spurgte, om det virkelig kunde lade sig gjøre, yttret, at der ikke kunde være nogen Synd deri, hvorhos han ikke har turdet benægte, at han ved disse Udladelser har bestemt Lange dertil, i hvilken Henseende han dog ved sin Defensor for Overretten har villet gjøre gjældende, at Lange under deres Samtale den 17 August, førend Ballegaard fremsatte sit Forslag, havde ladet en Yttring falde om, at han skulde eller vilde have Kvien, og at Ballegaard vel den nævnte Dag har sagt til Lange, at han ikke mente, at der var nogen Synd i at tage Kvien, men at han dog havde tilføjet, at han ikke vilde paa tage sig noget Ansvar derfor. Efter sin Forklaring vil Ballegaard — der, hvad ogsaa Lange har forklaret, ikke havde betinget sig nogen Andel i det Udbytte, som Lange maatte kunne indvinde ved at sælge Kvien, eller noget Vederlag for dens Fodring — alene have handlet af Ubetænksomhed og af misforstaaet Medlidenhed med Lange, der efter hans Mening var forurettet og holdt for Nar af Madsen, og han vil, lige indtil der indledes offentlig Undersøgelse imod ham, have forestillet sig, at der ingen videre Synd var i, hvad der var sket enten fra hans eller fra Langes Side, idet Madsens umyndige Datter, der var hans eneste Arving, og som maa antages at ville arve ca. 50,000 Kr. efter sin Fader, efter hans Formening ikke blev ringere stillet, end om Madsen havde opfyldt det Lofte, som han gjentagne Gange havde givet Lange om at skjænke ham enten Penge eller Andet. Iøvrigt have Lærer

Peter Bertelsen af Eriknauer, der den 17 August havde aflagt et Besog hos Madsen, og dennes ovennævnte Søsterdatter Hansine Mandix, der i de sidste Dage for Madsons Død havde været hos ham for at pleje ham, i Erklæringer, som Tiltalte Ballegaards Defensor har fremlagt for Overretten, anbragt, den Forstnævnte, at han den 17 August i Hansine Mandixs Overværrelse har spurgt Madsen, om Tiltalte Lange skulde have den under Sagen omhandlede Kvie, men uden dog at bemærke, om Madsen svarede derpaa, og Hansine Mandix, at hun horte, at Madsen tydelig besvarede Spørgsmaalet med „ja“, men ligesom der, selv om Madsen havde besvaret Spørgsmaalet, som af Hansine Mandix angivet, ikke høves Sikkerhed for, at Madsen, der dengang maa antages at have været meget syg, har været istand til at afgive en gyldig Villieserklæring, saaledes er Erklæringen i ethvert Tilfælde ikke givet under saadanne Former, at den kunde være forbindende for hans Bo, og desuden var der efter begge de Tiltaltes ovenanførte overensstemmende Forklaringer under Forhørene, der yderligere bestyrkes ved Lærer Bertelsens Forklaring i Retten dels om, hvad der samme Dag forefaldt ved Madsens Sygeleje, medens Tiltalte Ballegaard var tilstede, dels om Indholdet af en Samtale, han saa Dage for Madsons Død havde med Tiltalte Lange, gaas ud fra, at saavel Ballegaard, da han raadede Lange til at tiløgne sig Kvien, som Lange, da han besluttede sig til at følge dette Raad, ikke have vidst Noget om, at Madsen skulde have skjænket Lange Kvien, men tvertimod vare fuldkommen paa det Rene med, at Lange ikke havde nogen Adkomst til Kvien, der kunde berettigede ham til at disponere over samme, og at de navnlig ikke have hort Noget om den Samtale, som efter de ovennævnte Erklæringer skal have fundet Sted mellem Madsen, Bertelsen og Hansine Mandix om Kviens Overdragelse til Tiltalte Lange. Kvien — der maa antages at have en Værdi af ca. 220 Kr. og som endnu var hos Ballegaard, da nærværende Undersøgelse efter Foranledning fra Madsens Svoger, Sognefoged Soren Nielsen af Thyrssted, som havde faaet Mistanke om, at Lange paa ulovlig Maade havde tilvendt sig samme, paaabegyndtes — er senere tilbageleveret Madsens Dodsbo, og Værgen for den unyndige Arving har frafaldet Krav paa videre Erstatning. Forsaavidt Tiltalte Lange endvidere sigtes for uberettiget at have disponeret over 4 Madsens Dodsbo tilhørende Grise, da han vel vedgaaet, at han Dagen efter Madsens Død, da Boet endnu ikke var registreret, hvilket først skete den 22 August, har ladet 4 Grise, som han kort Tid forinden havde indkjøbt i Horsens til Madsen, bringe over til Medtiltalte Ballegaard, der senere købte 2 af dem, medens de 2 andre bleve solgte af Lange paa et Marked i Horsens den 24 August, men han har paastaet, at Madsen, da Tiltalte, der havde udlagt Kjøbesummen for Grisene, den 15 August krævede ham for

samme, har svaret, at han slet ikke brød sig om dem, og at Tiltalte godt maatto sælge dem for sin Regning, samt at Tiltalte fra dette Øjeblik af betragtede dem som sin lovlige Ejendom. Dette Anbringende findes nu heller ikke at kunne forkastes, og ligesom det derfor maa billiges, at der ikke ved Underrettsdommen er idømt Tiltalte Lange nogen Straf under denne Del af Sagen, saaledes er det ogsaa vel bemeldte Dom rettelig antaget, at bemeldte Tiltalte ikke har paandraget sig noget Strafansvar ved den 20 August strax efter Madsens Død at have af dennes efterladte kontanto Penge udbetalt Madsens ovennævnte Søsterdatter Hansine Mandix 200 Kr., thi disse Penge maa Madsen efter Sagens andre Oplysninger antages at have skjænket hende forinden sin Død. Derimod maa Tiltalte Lange — der efter Madsens Død og indtil Dodsboets Registrering havde Madsens Gaard med Alt dertil hørende i sin Varetrægt, ligesom han iøvrigt ogsaa efter Registreringen, ifølge Anmodning fra den umyndige Arvings Værge, vedblev at forestaa Gaardens Drift — ved sin Tilegnelse af den Boet tilhørende Kvie anses at have gjort sig skyldig i et Forhold, der maa blive at henføre under Straffelovens § 252, medens Tiltalte Ballegaard for sin Meddelagtighed i dette Forhold vil være at ansø efter bemeldte § sammenholdt med § 52, og findes de Straffe, som de Tiltalte — af hvilke Lange er født i Aaret 1847 og Ballegaard i Aaret 1834 og som ikke ses tidligere at have været tiltalte eller straffede — herefter have forskyldt, efter Sagens Omstændigheder passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød for hver af dem i 5 Dage, hvorhos de in solidum ville have at udrede Aktionens Omkostninger, og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor for Overretten 20 Kr. og til Langes Defensor sammesteds 15 Kr., hvorimod der. da der ikke her for Retten har været beskikket nogen Defensor for Tiltalte Ballegaard, der har ladet mode ved en privat antagen Sagfører, ikke bliver Spørgsmaal om Tilkjendelse af Salær for sidstnævnte Tiltaltes Defension her for Retten.

Tirsdagen den 30 Oktober.

Nr. 238. Højesteretssagfører Hansen
 contra
 Lars Christensen (Def. Bagger),

der tiltales for uberettiget Dyrlægepraxis.

Salling Herreds Politirets Dom af 22 Februar 1883: Tiltalte Lars Christensen af Horne bør til Salling Herreds Politikasse at bøde 80 Kr. samt udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger. Det Idømte at udredes inden 3 Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 Mai 1883: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Sælær til Aktor og Defensor her for Retten, Prokuratorerne Winther og Alberti betaler Tiltalte Lars Christensen af Horne 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at Højesteret ved kgl. Ordre af 28 Juli d. A. er bemyndiget til at tage denne Sag under Paa-
 kjendelse, uanset at dens Gjenstand maatte findes ikke at ud-
 gjøre summa appellabilis, og i Henhold til de i den indan-
 kede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførererne Hansen og Bagger 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Salling Herreds Politiret hertil indankede Sag tiltalte Lars Chistensen af Horne for uberettiget Dyrlægepraxis. Tiltalte; der er 33 Aar gammel og som tidligere for uberettiget Dyrlægepraxis ved nærværende Rets Domme af 7 Januar 1879 og 24 December 1880 er anset med Boder af henholdsvis 20 og 60 Kr. samt ifølge et under 29 April 1880 til Salling Herreds Politiprotokol indgaaet Forlig for lignende Forseelse har erlagt en Bøde af 40 Kr. under udtrykkeligt Tilkjendogivende, at denne Afgjørelsesmaade i Gjentagelsestilfælde vilde have samme Virkning som en Dom, medens han ved Holstenshus Birks Politirets Dom af 22 December 1880 er frifunden for det Offentliges Tiltale i en mod ham ligeledes for uberettiget Dyrlægepraxis anlagt Sag, har erkjendt, at han, der hverken er examineret Dyrlæge eller har nogen særlig Adkomst til Dyrlægevirksomheden, i 1882 efter Anmodning af vedkommende Ejere dels har taget Køer under Behandling for forskellige, dog ikke smitsomme Sygdomme, og været behjælpelig ved Kulvninger samt derfor modtaget Betaling, dels har behandlet Heste og Plage for forskellige Sygdomstilfælde — saasom Nyrebetændelse, Hævelse i Hækker og Koder, Forstoppelse, Indigestion og Bovlamhed, og for disse Sygdomme anvendt Aureladning eller givet Medikamenter snart til indvendig, snart til udvendig Brug, uden dog for Behandlingen eller for de leverede Medikamenter at fordrø eller modtage noget omhelst Vederlag. Endvidere har Tiltalte vedgaaet, at han efter Anmodning af Gaardmand Hans Andersen Knald af Bjerne Mark i Foraaret 1882 har indfundet sig hos denne for at tilse to ham tilhørende Plage, hvoraf den ene, der døde efter sin Dages Forlob, efter Tiltaltes Formening led af Kværke i sin høj Grad, at der ikke var Udsigt til dens Helbredelse, medens den anden led af Vandspat, men han nægter at have taget nogen af disse Plage under Sygebehandling eller Kur, idet han, uden at give eller anordne nogen Medicin og uden at fordrø eller modtage nogen Betaling, indskrænkede sig til at raade Ejeren til at give den førstnævnte af Plagene Gulerødder og at vadske den sidstnævnte med koldt Vand og røre den. Disse Tiltaltes Forklaringer, hvis Rigtighed bestyrkes ved, hvad der iøvrigt er fremkommet i Sagen, findes der ikke Foje til at forkaste, og de ville derfor være at lægge til Grund ved Sagens Paadommelse. Herefter findes Tiltalte vel ikke at have paadraget sig Strafansvar ved at tage Køer under Behandling for Sygdomme, der ikke henhøre til de smitsomme, saalidsom ved det af ham med Hensyn til de ovennævnte tvende, Gaardmand Hans Andersen Knald tilhørende Plage udviste Forhold, der efter det Oplyste ikke kan anses for en egentlig Sygebehandling eller Kur, hvorfor det bliver uden Betydning, at den Sygdom, hvoraf den ene af Plagene efter Tiltaltes Formening led, nemlig Kværke, ifølge § 10 i Lov

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Hanssen og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmissor hedder det: Under nærværende fra Sunds Gudme Herreders og Lehns Birks Politiret hertil indankede Sag, hvorunder Arrestanten Honrik Emil Hermansen tiltales for Løsgænger og Betleri, maa det, uanset Arrestantens Benægtelse, anses tilstrækkeligt oplyst, at han har gjort sig skyldig i de ham paa sigtede Forseelser. Forsaavidt Sigtelsen for Løsgænger angaar, har Arrestanten vel angivet, at han, efterat han den 17 April d. A. havde udstaaet en ham ved Vinding Herreds Politirets Dom af 16 Oktober f. A. for Løsgænger og Betleri idomt Straf af Tvangsarbejde i 180 Dage og den følgende Dag i Henhold til den ham meddelte Vandrebog fra Politikamret i Svendborg var bleven viseret til Faaborg, i Tidsrummet indtil den 5 Mai d. A., da han blev anholdt i Sandholdts-Lyndelse, dels har søgt og erholdt Arbejde paa forskellige Steder, hvor han paa sin Vandring kom hen, dels har levet af sin Fortjeneste herved samt af de Penge, han ved sin Løsladelse var i Besiddelse af, nemlig 3 Kr. 68 Øre, i Forbindelse med 70 Øre, som han hævdede paa Svendborg Fattiggaard som tilgodehavende Arbejdsfortjeneste fra tidligere Tid, og et Beløb af 3 Kr. 50 Øre, som han vil have erhvervet ved Salg til en ham ubekjendt Person, som han traf i Gislev Kro, af 1 Frakke, 1 Taske og 1 Skjorte; men da Arrestanten, der har erkjendt at have fraveget den ham foreskrevne Route, og strejft omkring paa Landet i Fyn, uden nogetsteds at lade Vandrebogen visere, ikke har kunnet opgive noget Sted, hvor han vil have havt Arbejde, og da dels paa Grund heraf, dels fordi hans Angivende om at have solgt de ovennævnte Gjenstande er aldeles ubestyrket, hans Forklaring om, at han paa sin Vandring har havt tilstrækkelige Midler til sit Underhold, maa forkastes, vil Arrestanten ikke kunne undgaa for sit anførte Forhold at anses skyldig i Løsgænger. Det maa derhos ved de tildels beedigede Forklaringer, der ere afgivne af Personer, til hvem

han i saadan Hensigt har henvendt sig, anses tilstrækkeligt godtgjort, at Arrestanten under sin nævnte Omflakken i Sunds-Gudme og Salling Herreders Jurisdiktioner har paa forskjellige Steder gjort sig skyldig i Betleri. Arrestanten, der er født den 2 September 1835, og som foruden tidligere at være straffet for bedrægligt Forhold og Tyveri, mange Gange har været anset med Straf for Løsgængeri og Botteri, senest som ovenfor anført ved Vinding Herreds Politirets Dom af 16 Oktober f. A. i Medfør af Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 3, jfr. § 5, med Straf af Tvangsarbejde i 180 Dage, findes saaledes ved den indankede Politiretsdom rettelig paany anset efter nysnævnte Lovbestemmelse, og da den ved Dommen valgte Straf af Arbejde i Odense Tvangsarbejdsanstalt i 180 Dage samt Dommens Bestemmelser angaaende Sagens Omkostninger ligeledes billiges, vil Politiretsdommen i det Hele være at stadfæste.

Nr. 262.

Advokat Nellemann

contra

Hans Jørgen Jørgensen (Def. Buntzen),

der tiltales for Tyveri.

Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extrarets Dom af 12 Marts 1883: Tiltalte Hans Jørgen Jørgensen bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 8 Dage samt udrede alle af nærværende Sag lovlig flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Møller, 15 Kr. og Defensor, Overretssagfører Diehmunn, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 Juli 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Simonsen og Winthor, betaler Tiltalte Hans Jørgen Jørgensen 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Nellemann og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende ved Københavns Amts nordre Birks Extraret mod Tiltalte Hans Jørgen Jørgensen for Tyveri anlagte og derfra efter Tiltaltes Begjæring hertil indankede Sag er det ved Tiltaltes egen med det iøvrigt Oplyste stømmende Tilstaelse bevist, at han den 20 December f. A. om Aftenen, da han forlod sit Arbejde paa Tuborg Fabrikker, har fra Arbejdsstedet medtaget 3 Patontflaskor fyldte med bajersk Øl og stukket disse, der tilsammen ere vurderede til 84 Øre, ind under sit Arbejdsforklæde. Da han passerede ud af Porten, der fører ind til Fabrikernes Territorium, blev han inidlertid standset af Nattevagten, Arbejdsmand Christen Larsen, til hvis Forretning det horer at pause, at Arbejderne ikke ved deres Bortgang ulovligt føre Noget bort fra Fabrikkerne, og da det ved den af bemeldte Nattevagt foretagne Visitation viste sig, at Tiltalte havde de nævnte 3 Flasker stukne ind paa Brystet, blev han, efterat Flaskerne vare ham fratagne, overgivet til den tilstedekomne Formand Niels Nielsen, der fulgte ham hen paa Fabrikernes Expeditions kontor og meddelte den derværende Kontorist Emil Willer, hvad der var passeret, hvorefter Tiltalte strax af Sidstnævnte blev afskediget, efterat hans Tilgodehavende var opgjort. Tiltalte har nu vel til sin Undskyldning anført, at han ikke lagde Dølgemaal paa, at han havde Flaskerne hos sig, men bar dem saaledes, at Enhver kunde se, hvad han havde under Forklædet, og har derhos navnlig benægtet at have havt til Hensigt at bringe Flaskerne bort fra Fabrikernes Grund eller overhovedet at sig tilegne dem til egen Fordel, idet han paastaar at have medtaget dem til fornævnte Arbejdsmand Christen Larson, der samme Dags Morgen, da Tiltalte kom ud paa sit Arbejde og traf ham alene i Vagthuset, havde opfordret ham til, naar han om Aftenen forlod sit Ar-

bejde, da at tage noget Øl -- eller som han udtrykte det „en Spids“ — med ud til ham, hvortil Tiltalte vil have svaret, at han skulde se ad; og vel har nu Tiltalte indrømmet, at han ikke havde nogen Tilladelse til i saadant Ojemed at medbringe aftappet Øl fra Arbejdsstedet, men da det paa den anden Side ikke var blevet ham forbudt at gjøre det, og da det jævnlig skete, at den ene Arbejder saaledes bragte den anden Øl til Fortæring paa Pladsen, har han ikke villet kunne indse, at han ved at efterkomme Chr. Larsens fornævnte Anmodning har gjort sig skyldig i noget Ulovligt, om han end vel vidste, at det ikke var vel set af Fabrikernes Bestyrelse, at Sligt skete, og at han derfor ikke kunde gaa aldeles aabenlyst tilværks og medbringe Flaskerne i Hænderne. Rigtigheden af Tiltaltes nævnte Forklaring er imidlertid ikke bestyrket ved Nogetsomhelst, og navnlig har Arbejdsmand Christen Larsen, der i ca. 15 Aar har arbejdet paa Turborg Fabrikker og af sine Foresatte har faaet det Skudsmaal, at han er en tro og paalidelig Mand, under Eds Tilbud benægtet, at have anmodet Tiltalte om den paagjældende Aften at bringe Øl ud til sig. Christen Larsen har i Forbindelse hermed forklaret, at han og Dagvagten, Arbejdsmand Jens Madsen havde talt om, at der var noget mistænkeligt ved Tiltalte, hvorfor Christen Larsen besluttede at anstille en almindelig Visitation af Arbejderne, naar de den 20 December f. A. om Aftenen forlode Fabrikkerne, samt at Tiltalte, hvem han standsede, fordi han forekom ham noget fyldigere over Brystet end sædvanlig, paa hans Spørgsmaal om, hvad det var, han havde under Forklædet, først havde svaret, at han Ingenting havde, og saaledes lagt Dølgemaal paa, at han medbragte de omhandlede Flasker. Det er derhos af bemeldte Arbejdsmand Jens Madsen edelig forklaret, at han, der havde faaet Mistanke til Tiltalte, havde talt med Christen Larsen om, at de skulde passe paa ham, hvorfor de bleve enige om, at en almindelig Visitation af Arbejderne skulde finde Sted om Aftenen den 20 December f. A. og vel paastaar Tiltalte, at han paa Christen Larsens Spørgsmaal om, hvad det var, han havde under Forklædet, strax har svaret, at det var Øl, men ved de af Arbejds mændene Hans Rasmussen, Steffen Rasmussen og Peter Nielsen afgivne beedigede Forklaring maa det anses for bevist, at Tiltalte paa bemeldte Spørgsmaal svarede, at han ikke havde Noget. Det maa fremdeles ved de af fornævnte Kontorist Willer og Formand Niels Nielsen af lagte beedigede Forklaringer trods Tiltaltes Benægtelse anses for bevist, at han, da Willer, under Opgjørelsen af Tiltaltes Tilgodehavende, spurgte ham, hvad han vilde med det omhandlede Øl, svarede, at han vilde havt det med hjem. Endelig har Tiltalte selv indrømmet, at han hverken under Visitationen eller derefter omtalte, at det var efter Christen Larsens Anmodning eller til denne, at han havde medtaget Øllet, og at han, da Formand

Nielsen paa Vejen til Kontoret sagde til ham, at han havde baaret sig dumt ad, svarede, at det havde han ogsaa gjort. Efter Alt, hvad der saaledes foreligger, findes Tiltaltes ovennævnte Forklaring at burde forkastes, og da det saaledes maa anses for godtgjort, at han har tilegnet sig de omhandlede tre Flasker Øl for til egen Fordel at bringe dem bort fra Fabrikernes Grund, maa det billiges, at han, der er født den 16 April 1845 og ikke tidligere er funden tiltalt eller straffet, ved den indankede Dom er anset efter Straffelovens § 228 med en Straf, der passende findes at være bestemt til Fængsel paa Vand og Brod i 8 Dage, og da Underrettsdommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, der ere paalagte Tiltalte, ligeledes billiges, vil bemeldte Dom ligeledes være at stadfæste.

Nr. 291.

Etatsraad Buntzen

contra

Carl Christian Petersen (Def. Nellemann),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens 24de Kapitel.

Grenaa Kjøbstads Extrarets Dom af 30 Juli 1883: De Tiltalte Jensine Mette Alheide Andersen og Carl Christian Petersen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brod, Førstnævnte i 2 Gange 5 Dage og Sidstnævnte i 5 Dage. Saa bør de og En for Begge og Begge for En udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Møller, 15 Kr. og til Defensor, Prokurator Lunoc, 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Løven.

Viborg Landsoverrets Dom af 24 September 1883: Tiltalte Carl Christian Petersen bør hensættes i simpelt Fængsel i 3 Maaneder. Saa udroder Tiltalte og Aktionens Omkostninger for Underretten efter Underrettsdommens Bestemmelser saavel som Aktionens Omkostninger for Overretten og derunder i Salær til Aktor og Defensor sammesteds, Kancelliraud Møller og Prokurator Fasting, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Løven.

Højesterets Dom.

For det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold er han rettelig anset efter Straffelovens § 245, men Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Han vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger efter Dommens Forskrifter.

Thi kjendes for Ret:

Carl Christian Petersen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i tre Gange fem Dage. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Landsoverrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Nellemann 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag, der i 1ste Instants tillige angik et tiltalt Fruentimmer, for hvis Vedkommende den imidlertid ikke er indanket for Overretten, tiltales Arbejdsmand Carl Christian Petersen for Overtrædelse af Straffelovens 24de Kapitel.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige tildels under et efter Overrettens Foranstaltning optaget yderligere Forhor tilvejebragte Oplysninger maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte Natten mellem den 25 og 26 Januar d. A., da Kommiss Romløse, der efter sin Forklaring havde hørt omtale, at det i 1ste Instants medtiltalte Fruentimmer, der dengang havde Ophold hos Tiltalte, modtog natlige Besøg, bankede paa Vinduerne i Tiltaltes Bolig i Grenaa, har forfulgt Romløse, der ved Tiltaltes Tilstedekomst løb sin Vej, og efterat have indhentet ham tvunget ham til at følge med til sin Bolig, idet han greb fat i ham paa en saadan Maade, at Romløse maatte frygte for Overlast, saafremt han ikke rettede sig efter Tiltaltes Begjæring, men uden at denne iøvrigt udtalte sig om at ville prygle ham. Efterat de vare komne ind i Tiltaltes Stue, sagde Tiltalte, om Romløse nu vilde affinde sig med ham paa en ordentlig Maade, da Tiltalte ellers vilde kalde paa Vægteren, og da Romløse der-

efter tilbød at betale ham 5 Kr., idet han efter sin Forklaring foretrak at betale et mindre Beløb fremfor at fua Skandale, lod Tiltalte, der først havde forlangt 15 Kr., sig nøje med at modtage dette Beløb, hvoraf han strax erholdt de 3 Kr. udbetalt og den følgende Morgen 2 Kr. Kommis Romlose har frafaldet Krav paa Erstatning under Sagen.

For sit ovenanførte Forhold vil Tiltalte — der er født i Aaret 1858 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet — være at anse efter Straffelovens § 245 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 3 Maaneder. Tiltalte vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger for Underretten efter Underrettsdommens Bestemmelser saavel som Aktionens Omkostninger for Overretten.

Onsdagen den 31 Oktober.

Nr. 268.

Advokat Hindenburg

contra

Laurs Rasmussen og Carl Christensen (Def. Nellemann),

der tiltales for Tyveri.

Rougsø m. fl. Herreders Extrarets Dom af 30 April 1883: De Tiltalte bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, Laurs Rasmussen i 3 Gange 5 Dage, Jens Nielsen og Carl Christensen hver i 2 Gange 5 Dage, hvorhos de to Forstnævnte ville have at udrede i Erstatning En for Begge og Begge for En til Detaillist J. P. Sorensen af Sonder-Kastrup 4 Kroner og til Proprietær Hollesen af Ringgaard 10 Kr. Saa udrede de Tiltalte En for Alle og Alle for En alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Kancelliraad, Prokurator Bredstrup, og til Defensor, Prokurator Jakoby, henholdsvis 12 og 10 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 16 Juli 1883: De Tiltalte Laurs Rasmussen, Jens Nielsen og Carl Christensen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, Forstnævnte i 3 Gange 5, Nielsen i 2 Gange 5 og Christensen i 5 Dage. I Henseende

til den idømte Erstatning bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Saa udreder Tiltalte Rasmussen og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor ved Overretten, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, 15 Kr. til hver, hvorhos de 2de andre Tiltalte in solidum med ham deraf tilsvare, Nielsen en Trediedel og Christensen en Sjettedel. Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Laurs Rasmussens og Carl Christensens Vedkommende anførte Grunde, hvorved kun bemærkes, at Citatet af Straffelovens § 54 maa bortfalde, hvorhos tilføjes, at Værdien af de Vejassistent Vinholt frastjaalne Torv efter Dommens Afsigelse er ansat til 1 Krone,

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. Advokaterne Hindenburg og Nellemann tillægges i Salarium for Højesteret hver 30 Kroner, der udredes af de Tiltalte paa den med Hensyn til Aktionens øvrige Omkostninger for deres Vedkommende bestemte Maade.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne Sag tiltales Laurs Rasmussen, Jens Nielsen og Carl Christensen for Tyveri. Ved de Tiltalte Rasmussens og Nielsens egne Tilstaabelser og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at de, der fra afvigte 8 Februar boede sammen i Førstnævntes Hus paa Kastrup Mark, i Lobet af en 3 Ugerstid derefter have efter foregaaende indbyrdes Aftale og i Forening omtrent hveranden Aften tilvendt sig Torv fra Detaillist J. B. Sorensens i Sonder-Kastrup Mose henstaaende Torvestakke, idet de hver Gang fra deres Hjem medbragte hver sin Sæk, som de fyldte med 50—60 Stkr. Torv og bragte samme tit deres Boliger

hvor Torvene blev forbrugte i deres Husholdninger. Bestjaalne har ansat de stjaalne Torv til en Værdi af 4 Kr. og paastaet sig dette Beløb tilkjendt i Erstatning, hvorimod de Tiltalte Intet have havt at erindre. Paa samme Maade er det godtgjort, at disse Tiltalte, som fra midt i Januar d. A. indtil deres Anholdelse under nærværende Sag den 7 Marts havde Tærskearbejde hos Proprietær Hollesen paa Ringgaard, efter flere Dage at have talt derom med hinanden, besluttede i Forening at stjæle Rug fra bemeldte Hollesen og til den Ende den 4 Marts hver bragte en Pose med til Gaarden og, idet de den Dag ikke fandt Lejligheden gunstig, den næste Dag, da Hollesen var borte, fyldte Poserne med Rug, som de havde tærsket, og hensatte det i Vinduet i Gavlen af Loen, hvorefter de om Aftenen bragte Poserne til deres Hjem og Dagen efter solgte Rugen for henved 10 Kr. Proprietær Hollesen, der har anslaaet den stjaalne Rugs Værdi til 10 Kr., har paastaet sig dette Beløb tilkjendt i Erstatning hos de Tiltalte, som ikke have fundet noget at erindre herimod. Endvidere er det ved de Tiltalte Rasmussens og Christensens egne Tilstaaelser i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste tilstrækkelig godtgjort, at de — efter Christensens Forklaring paa Foranledning af Rasmussen, hvad denne dog ikke har villet erkjende — efter foregaaende Aftale i Forening have, som det maa antages engang i afvigte Vinter, fra Vejassistent Vinholts uafnaasede Torveskur i Kastrup Mose tilvendt sig hver to Sække Torv, à 50—60 Stk., idet de, efterat have fyldt de medbragte Sække med Torv og bragt samme til Christensens Bolig, ligeledes bragte to Sækfulde hjem til Rasmussen. Om Værdien af disse Torv foreligger ingen særlig Oplysning, men Bestjaalne har frafaldet Krav paa Erstatning derfor.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 7 Decbr. 1883.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 87-88.

Onsdagen den 31 Oktober.

Nr. 268.

Advokat Hindenburg

contra

Laurs Rasmussen og Carl Christensen (Def. Nellemann).

For deres ommeldte Forhold ville de Tiltalte — der ere fødte, Rasmussen i Aaret 1849, Nielsen i 1850 og Christensen i 1854, og af hvilke den Første og den Sidste ifølge Overrettens Dom af 4 December f. A. have været ansete efter Straffelovens § 203, jfr. § 47, med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage hver, men som iøvrigt ikke ses tidligere at have været tiltalte eller straffede — være at anse efter bemeldte Lovs § 228, cfr. § 54, med Straffe, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød, for Rasmussen i 3 Gange 5, for Nielsen i 2 Gange 5 og for Christensen i 5 Dage. Førstnævnte Tiltalte vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 15 Kr. til hver, hvorhos de to andre Tiltalte i solidum med ham deraf udrede, Nielsen en Trediedel og Christensen en Sjettedel, og i Henseende til Erstatningen vil Underrettsdommen være at stadfæste.

Nr. 288.

Advokat Nellemann

contra

Jacob Peter Christiansen (Def. Halkier),

der tiltales for Blodskam.

Kriminal- og Politirettens Dom af 11 September 1883: For de Tiltalte Thora Karen Marie Christiansen og Christiane Cathrine Hansine Christiansen bortfalder Straf. Arrestanten Jacob Peter Christiansen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 4 Aar. Aktionens Omkostninger, derunder Sælærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Kaas og Juel, 30 Kr. til hver, tilsvares af Arrestanten, dog saaledes, at heraf in solidum med ham betales af Tiltalte Thora Christiansen $\frac{3}{8}$ og af Tiltalte Christiane Christiansen $\frac{1}{8}$. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Jacob Peter Christiansens Vedkommende anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Nellemann og Halkier 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Jacob Peter Christiansen, der er født den 3 August 1841, og som ifølge Krigsretsdom, afsagt ved den kongelige Livgarde tilfods den 28 Marts 1865, har været ansat i Medfor af Infanteri-Reglement III, pag. 423 § 7, cfr. Reskript 4 Februar 1778 og i Henhold til Parolbefaling 3 August 1846 § 2 Nr. 3 med Nedsættelse i de Meniges 2den Klasse, samt de Tiltalte Thora Karen Marie Christiansen og Christiane Cathrine Hansine Christiansen, af hvilke førstnævnte er født den 9 Juni 1865, og ifølge en inden Rettens 2den Afdeling for offentlige Politisager

den 1 Oktober 1880 afsagt Dom har været anset efter Straffelovens § 180, jfr. § 37, med simpelt Fængsel i 8 Dage, medens sidstnævnte er født den 30 Mai 1867 og ikke funden forhen straffet, tiltales under nærværende Sag for Blodakam. De Tiltalte ere Dottre af Arrestanten og Ane Pedersen, til hvem han blev ægteviet den 26 November 1865, og med hvem han endnu lever i Ægteskab. Ved de af Arrestanten og de Tiltalte afgivne Tilstaaelser og idet der ifølge D. L. 1—15—1 ikke vil kunne tages Hensyn til Arrestantens ganske ubestyrkede Tilbagekaldelse af, hvad han i saa Henseende har tilstaaet, maa Følgende anses bevist: Arrestanten har i sit Hjem en Dag i 1879 formaet Tiltalte Thora og en Dag i Efteraaret 1882 Tiltalte Christiane til at tilstede ham legemlig Omgang med dem, uden at imidlertid ved nogen af disse Lejligheder den paabegyndte Omgængelse, hvori de Tiltalte fojede ham, Christiane, skjøndt ikke truet af ham, tildels dog af Frygt for ham, er bleven fuldbyrdet som Følge af indtraadte Forstyrrelser. Arrestanten har fremdeles en Nat ved Juletid 1878, da han befandt sig i det Frie med begge Tiltalte, kastet Thora om paa Jorden, lagt sig over hende og blottet sig og hende i den Hensigt at ove Utugt med hende; han blev imidlertid, skjøndt nævnte Tiltalte ikke satte sig herimod, forhindret i videre Udførelse af sit Forhavende af Tiltalte Christiane, hvorefter han paa lignende Maade søgte at skaffe sig Samleje med denne Sidste, men opgav Gjennemførelsen heraf, da hun bestemt vægrede sig ved at foje ham. Under lige Omstændigheder har Arrestanten derhos en Nat i 1879 søgt at faa Samleje med Tiltalte Thora, men uden at opnaa saadant, tildels fordi Thora ikke var villig til at indlade sig herpaa, tildels fordi det forhindredes af Christiane, og endelig har Arrestanten tvende Gange efter den Tid, sidste Gang i 1882, søgt at overtale Tiltalte Thora til at lade ham faa sin Villie med hende, uden imidlertid at naa sit Maal som Følge af hendes bestemte Vægring ved at foje ham. Forsaa vidt derimod Arrestanten, sigtet af Tiltalte Thora under den første Del af Undersøgelsen for ved en tidligere Lejlighed i 1878 end den førømtalte, at have søgt endog med Vold at skaffe sig Samleje med hende, har tilstaaet ogsaa ved bemeldte Lejlighed at have villet skaffe sig legemlig Omgang med hende, findes det betænkeligt at lægge denne Tilstaaelse, som Arrestanten senere har tilbagekaldt, til Grund for en Domfældelse, eftersom nævnte Tiltalte selv har tilbagekaldt Alt, hvad hun i saa Henseende har paasigtet ham, som Noget, hun fra først af har fremsort i Vrede over hans Færd og senere en Tid undset sig ved at erkjende Urigtigheden af. For sit Forhold i de ovenomtalte Henseender vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens §§ 161, 173 og 174, sammenholdte med § 46, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 4 Aar. Det Forhold fra Tiltalte Thora Christiansens

Side, hvorfor der kan være Spørgsmaal om at paaføre hende Strafansvar, er, som det fremgaar af Ovenstaaende, udvist af hende, forinden hun fyldte sit 15de Aar, og da den Straf, hun for samme efter Straffelovens § 36, jfr. § 161, sammenholdt med § 46, har forskyldt, efter Omstændighederne ikke vilde kunne overstige simpelt Fængsel og der er forløbet over 2 Aar, inden det er blevet paatalt, bortfalder denne Straf i Medfør af Straffelovens § 66. Tiltalte Christiane Christiansen findes ikkun at have paadraget sig Strafansvar ved det ovenomtalte af hende i Efteraaret 1882 udviste Forhold, men den Straf, hun for dette sit Forhold har forskyldt efter Straffelovens § 161, jfr. § 46 sammenholdt med §§ 37 og 21, vil efter Omstændighederne ikke kunne blive større, end at den Varetægtsarrest, hun har været underkastet under Undersøgelsen i Sagen, i Henhold til Straffelovens § 58 findes at kunne træde istedetfor samme, der altsaa bortfalder.

Nr. 244.

Højesteretssagfører Bagger

contra

Frederik Frederiksen og Ane Marie Olsen
(Def. Nellemann),

der tiltales for Tyveri, Hæleri og Overtrædelse af Straffelovens § 178.

Roskilde Kjøbstads Extrarets Dom af 28 Mai 1883: De Tiltalte Frederik Frederiksen og Ane Marie Olsen bør hver især hensættes i Fængsel paa Vand og Brod i 3 Gange 5 Dage samt i Erstatning En for Begge og Begge for En udrede til Møller Møllerups Enke af Ladegaardsmøllen 7 Kr. og til Fragtkjører Lars Larsen af Roskilde 6 Kr. 50 Øre. Saa tilsvare de og En for Begge og Begge for En alle af denne Sag flydende Omkostninger, hvorunder i Salærer til Aktor, Prokurator Hude, og Defensor, Prokurator Jacobsen, 14 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 5 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 10 Jnli 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne

Bøcher og Rode, betale de Tiltalte Frederik Frederiksen og Ane Marie Olsen En for Begge og Begge for En 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommon i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grande

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Nellemann 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: De Tiltalte, Bagersvend Frederik Frederiksen og Ane Marie Olsen, dor under nærværende fra Roskilde Kjøbstads Extraret hertil efter de Tiltaltes Begjering indankede Sug aktioneres for Tyveri, Hæleri og Overtrædelse af Straffelovens § 178, have ifølge de af dem afgivne Tilstuelse, der stemme med det, iøvrigt Oplyste, gjort sig skyldige i følgende Forbrydelser: Efterat de Tiltalte, der skjøndt ugifte levede sammen som Mand og Hustru, indbyrdes havde truffet Aftale om ved given Lejlighed at tilvende sig saadanne Værdigjenstande, som de derpaa kunde sælge til fælles Bedste, har Tiltalte Ane Marie Olsen i afvigte Marts Maaned i Fragtkjører Lars Larsons Lejlighed i Roskilde, i hvilken hun gik tilhaande, tilvendt sig en paa Kjøkkenbordet henliggende til 6 Kr. vurderet Solvspisese og derpaa nogle Dage senere en sammesteds beroende Pletgaffel og en Solvthoske, vurderede henholdsvis til 75 Øre og 2 Kr., hvorhos hun ondividere har tilvendt sig en til 50 Øre vurderet Solvknap og en til 75 Øre vurderet Manchetknap, hvilke Gjenstande hun ved Rengjøring i nævnte Mands Lejlighed vil have fundet paa Gulvet; Tiltalte Frederik Frederiksen har i samme Maaned, medens han arbejdede hos Enkefru Møllerup paa Ladegaardsmøllen ved Roskilde, tilvendt sig en paa

Kjøkkenbordet sammesteds liggende Solvpiseske og den følgende Aften en i Folkestuen paa Bordet liggende Solvpiseske og en Solvtheske, af hvilke Spiseskeerne ere vurderede den ene til 8 Kr., den anden til 6 Kr. og Theskeen til 1 Kr. Af de saaledes stjalne Gjenstande har Tiltalte Frederiksen derefter solgt Manchetknappen og Solvknappen, medens Tiltalte Olsen har solgt de øvrige Gjenstande med Undtagelse af Pletgaslen, som hun forgjæves har bestræbt sig for at afhænde; hun har imidlertid forinden Sagens Anlæg tilbagekjøbt den Larsen frastjalne Theske, der af Frederiksen var bleven brækket i to Stykker, og leveret den tilbage til Bestjaalne. De Tiltalte have derhos erkjendt, at de, som i Henhold til Sjællands Stiftsamtis Dekret af 4 Januar d. A. henholdsvis den 15 og 12 s. M. have modtaget Advarsel under sædvanlig Straffetrusel om at fjerne sig fra hinanden og ophøre med forargeligt Samliv, desuagtet efter den Tid ere vedblevne at leve sammen, som om de vare Mand og Hustru, uden at være gifte. For de ommeldte Forhold ville de Tiltalte, af hvilke Frederik Frederiksen, der er født den 6 Oktober 1859 og foruden at være gjentagne Gange straffet arbitrært for Forseelser som Militær har været anset ved Skjelskor Kjøbstads Politirets Dom af 11 Oktober 1881 for Betleri med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Dage, medens Ane Marie Olsen, der er født 21 Oktober 1857, ikke tidligere er funden tiltalt, være at anse efter Straffelovens § 228 jfr. § 54 og § 178, og findes Straffen passende for hver især at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage; da Underrettsdommen, hvis Bestemmelser om Erstatning til de Bestjaalne og om Aktionens Omkostninger tiltrædes, har samme Straf, vil Dommen saaledes være at stadfæste.

Torsdagen den 1 November.

Nr. 285.

Advokat Halkier

contra

Angelique Francisca Frederikke Siegumfeldt
(Def. Bagger),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 11 September 1883: Arrostantinden Angelique Francisca Frederikke Siegum-

feldt bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Kaas og Lassen, med 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom frenstillende Forhold med Hensyn til en til Pantelaaner Christiansen pantsat Frakke maa henføres under Straffelovens § 253, og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Bagger 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmissor hedder det: Under nærværende mod Arrestantinden Angélique Francisca Frederikke Siegmundfeldt for Bedrageri anlagte Sag er det ved hendes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste godtgjort, at hun i April Maaned d. A. ved urigtige Foregivender har bevæget Pantelaaner Ludvig Christiansen, hos hvem hun havde pantsat en til 20 Kr. vurderet Vinterfrakke, til at udlevere hende tillaans for en Dagstid dette Pant, som hun derefter solgte til egen Fordel, og at hun i Slutningen af forrige Aar samt i indeværende Aar svingagtig har pantsat en stor Del i hendes Besiddelse betroede Gjenstande, nemlig Sengklæder til en samlet Værdi af 60 Kr., som hun havde lejet dels af Marskandiser Anders Olsen, dels af Marskandiserske Anna Nielsen, forskjellige Beklædningsgjenstande, flere Stykker Toj, to Ringe og et Uhr, hvilke til ialt 100 Kr. vurderede Gjenstande vare hende overleverede til Kommissionsalg af Marskandiser Peter Olsens Hustru Josephine Haraldine Olsen, af Marskandiser Jørgensens Hustru Anna Magdalene Sørensen og af Marskandiser Johannesens Enke Cecilie Stemmer, et til 4 Kr. vurderet Shawl, som hun havde laant af Sidstnævnte, en Kjole til Værdi 3 Kr., som Tjenestepige Christine Marie Andersen havde givet hende til Vadsk og Reparation, og endelig et Shawl til Værdi 3 Kr., som Johanne Margrethe Andersen havde laant hende. Arrestantinden er født den 3 Juni

1837 og ved denne Rets Dom af 11 April 1871 anset efter Straffelovens §§ 251 og 253, jfr. tildels § 47 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder samt ved den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsrets Dom af 16 September 1881 efter Straffelovens § 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Som Følge af Foranstaaende vil hun være at anse efter Straffelovens § 253 og, forsaavidt angaar hendes Forhold overfor Panteaaner Christiansen, efter samme Lovs § 257 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvorhos hun vil have at betale Aktionens Omkostninger.

Fredag den 2 November.

Nr. 162. Afdøde Partikulier i Ringsted, fhv. Gaardmand i Farringløse, unge **Frederik Pedersens Enke Ane Kirstine Olsen** (Alberti)

contra

den konstituerede Byfoged i Ringsted Cand. jur. **Øllgaard** paa de nævnte Ægtefællers Fællesbos Vegne samt Gaardmand **Christen Pedersen** af Ørslev, Gaardejer **Hans Pedersen** af Engelstoft og Gaardejer gamle **Frederik Pedersen** af Farringløse i Ægteskab med **Marie Sophie Pedersen** (Hansen),

betræffende Gyldigheden af et Testamente.

Ringsted Kjøbstads Skifterets Decision af 23 Mai 1882: Den af Intestatarvingerne efter tidligere Gaardmand, Partikulier **Frederik Pedersen**, fremsatte Protest mod Boets Extradition til Enken **Ane Kirstine Olsen** kan ikke tages til Følge.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Februar 1883: Fællesboet efter afdøde Partikulier, forhenværende Gaardmand unge **Frederik Pedersen** af Ringsted og efterlevende Enke **Ane Kirstine Olsen** af Mulstrup bør tages under Behandling af Skifteretten til Skifte og Deling mellem hende og den Førstafdødes Intestatarvinger efter Lovgivningens almindelige Regler. Appellens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

Ved de Vidneforklaringer, der, tildels efter den indankede Doms Afsigelse, ere afgivne af Søren Rasmussen og Niels Pedersen -- og hvis Paalidelighed efter det om Sammenhængen dermed Oplyste ikke findes svækket ved den i Dommen omtalte Urigtighed i den af dem underskrevne Paategning paa det under Sagen omhandlede, den 26 Juli 1877 daterede Testament — maa der anses tilvejebragt et efter Frdn. 21 Mai 1845 § 24 fyldestgjørende Bevis for, at ikke blot afdøde Frederik Pedersen udtrykkelig ved den af Vidnerne omforklarede Lejlighed vedkjendte sig Testamentet, der maa antages den Gang allerede at have været underskrevet af ham og Citantinden, men at ogsaa hun paa en utvetydig Maade lagde for Dagen, at hun ligeledes vedkjendte sig det. Da det endvidere efter de af bemeldte Vidner overensstemmende med deres Paategning paa Testamentet afgivne Forklaringer i Forbindelse med de øvrige Højesteret, forelagte Oplysninger maa statuere, at begge Testatorerne og særlig afdøde Frederik Pedersen ved den paaagjældende Lejlighed vare deres Fornuft fuldkommen mægtige, maa det omhandlede Testament anses for gyldigt, og det maa derfor billiges, at de indstævnte Intestatarvingers Protest imod, at Citantindens og hendes afdøde Mands Bo ekstraderes til hende, ved Skifterettens Decision er bleven forkastet.

Processens Omkostninger for Overretten og Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Skiftedecisionen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten og Højesteret ophæves. Til Justitskassen betale de indstævnte Intestatarvinger 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende: Ved Stævning af 14 Juli f. A. have Citanterne, Intestatarvingerne efter afdøde Partikulier, fhv. Gaardmand unge Frederik Pedersen af Ringsted, nemlig Gaardmand Christen Pedersen af Ørsløv,

Gaardejer Hans Pedersen af Engelstofo og Gaardejer gamle Frederik Pedersen af Farringløse i Ægteskab med Maren Sophie Pedersen, her for Retten indanket en inden Ringsted Kjøbstads Skifteret den 23 Mai f. A. under Behandlingen af den nævnte Afdødes Bo afsagt Decision, hvorved er craget, at en af Citanterne fremsat Protest mod Boets Extradition til Afdødes Enke, Ane Kirstine Olsen, ikke kunde tages til Folge, og gaar deres Paastand her for Retten ud paa, at Boet skal tages under Behandling af Skifteretten for at skiftes og deles efter Lovgivningens almindelige Regler, samt at Appellens Omkostninger tillægges dem. Af de Indstævnte har kun Ane Kirstine Olsen givet Mode her for Retten, og gaar hendes Paastand ud paa, at den paaankede Skiftedecision stadfæstes, samt at Appellanterne tilpligtes in solidum at tilsvare Appellens Omkostninger skadesløst eller dog med noget Tilstrækkeligt. Den indstævnte Enke har støttet sin Paastand om Boets Extradition til hende paa, at hun og hendes Mand under 26 Juli 1877 have oprettet et reciprokt Testament, hvorved det bestemtes, at naar den ene af dem afgik ved Døden, skulde den Længstlevende være den Forstafdødes eneste Arving og saaledes uden Skifterettens Mellekomst strax overtage hele Fællesboet. Citanterne have imidlertid ikke villot orkjende Rigtigheden af dette Testament, og Spørgsmaalet i Sagen drejer sig herefter om, hvorvidt der kan anses tilvejebragt et efter Forordningen 21 Mai 1845 § 24 tilstrækkeligt Bevis for dets Retsgyldighed. Med Hensyn hertil skal det bemærkes, at Testamentet er forsynet med følgende udaterede Paategning: „At Ustederne af foranstaaende Testamente, Gaardmand unge Frederik Pedersen og Hustru Ane Kirstine Olsen af Farringløse, der ere os personlig bekendte, i vor Overværelse ved deres Fornuft*) ogenhændig have underskrevet samme, hvis Indhold de erklærede at være dem bekendt, bevidnes herved af os som i dette Ojemed særlig tilkaldte Vidner. Lars Olsen. Søren Rasmussen. Niels Pedersen.“ Under et efter unge Frederik Pedersens Død den 7 November 1881 optaget Thingsvidne have imidlertid alle Vitterlighedsvidnerne orkjendt, at den ommeldte Paategning forsaavidt er urigtig, som ingen af dem have været Vidne til, at Testamentet er blevet underskrevet af Ægtefolkene. Hvad dernæst særlig Lars Olsen angaar, vil der overhovedet ikke kunne tages noget Hensyn til det af ham afgivne Vidnesbyrd, allerede af den Grund, at hverken han eller noget af de andre Vidner have kunnet sige noget Bestemt om, hvorvidt han har været tilstede samtidig med de andre Vidner. Derimod have Søren Rasmussen og Niels Pedersen samstemmende forklaret, at de, efterat være blevne tilkaldte for at fungere som Testamentsvidner, sam-

*) i den originale Paategning stod „Fornufts“.

tidig have hørt den Afløde vedkjende sig Testamentet og derefter underskrevet den ovennævnte Paategning, samt at Testator da efter deres Skjøn var ved sin Fornufts fulde Brug. Paa den ander Side har imidlertid ingen af dem med Bestomthed kunnet erindre, enten naar den ommeldte Godkjendelse af Testamentet har fundet Sted, eller om Testamentet da var underskrevet. Medens dernæst Niels Pedersen har besvaret det til ham rettede Spørgsmaal om, hvorvidt begge Ægtefællerne havde vedkjendt sig Testamentet og erklæret sig bekjendte med dets Indhold, med „Ja“ uden at der iøvrigt er afæsket ham nærmere Forklaring om, hvorledes det i saa Henseende er tilgaaet, har Soren Rasmussen forklaret, at den Afløde, der selv afhentede Vidnet, paa Vejen fortalte ham Testamentets Indhold og ved Ankomsten til sin Bolig leverede Vidnet det til Gjennemsyn, hvorefter han vedkjendte sig det, men at han derimod ikke søg sig istand til at erindre, om Konen da ogsaa vedkjendte sig Testamentets Indhold. Endelig have begge Vidnerne forklaret, at de mene at have gjort sig bekjendte med Indholdet af den Testamentet givne Paategning, forinden de underskrevne samme, med Tilføjende, at de underskrev Bevidnelsen, fordi de vare visse paa, at det var Frederik Pedersens Testament og der ingen Tvivl kunde være om, at denne havde underskrevet det. Den indstævnte Enke har nu forment, at det ved de saaledes afgivne Vidneforklaringer i ethvert Fald maa anses tilstrækkeligt godtgjort, at hendes afdøde Mand sin Fornuft mægtig har vedkjendt sig det Testament, hvorpaa hun har støttet sin under Sagen nedlagte Paastand. Selv om der nu imidlertid, efterat det har vist sig, at den af Vitterlighedsvidnerne underskrevne Paategning paa Testamentet er ligefrem urigtig, overhovedet maatte kunne være Tale om at tillægge den af de nævnte Vidner, som det — efter Enkens egen Paastand — maa antages, mindst 3 Aar efter afgivne Forklaring om, hvad der virkelig er passeret ved den ommeldte Lejlighed, nogen Betydning, og da navnlig erkjende, at et efter Forordningen 21 Mai 1845 § 24 fyldestgjørende Bevis for, at den Afdøde ved Testamentets Vedkjendelse havde været sin Fornuft fuldkommen mægtig, er tilvejebragt ved den af de 2 af Vidnerne saa længe efter afgivne samstemmende Udtalelse om, at dette efter deres Skjønnende havde været Tilfældet — hvad Citanterne have nægtet at erkjende under særlig Honvisning til, at den Afdøde, der i mange Aar havde lidt af en smertefuld Sygdom og i længere Tid steds havde haft en ladt Pistol i Sengen hos sig, som han havde forbudt Konen at tage bort med Tilkjendegivende, at det ikke vilde bekomme hende vel, hvis hun alligevel gjorde det, efter hvad der er oplyst, har taget sig selv af Dage med den nævnte Pistol — findes der i ethvert Fald at maatte gives Citanterne Medhold i, at der ikke ved Vidnernes Forklaring er tilvejebragt Bevis for, at ogsaa Enken i sin Tid paa en for hende

og hendes Arvinger bindende Maade har vedkjendt sig Testamentet. Da der nu heller ikke paa anden Maade er tilvejebragt Bevis herfor, idet navnlig Enkens efter Mandens Død afgivne Erklæring om, at hun har vedkjendt sig Testamentet, selvfølgelig ikke kan tillægges nogen Betydning i saa Henseende, findes det ikke mod Citanternes Protest at kunne statuere, at der ved unge Frederik Pedersens Død har foreligget et af ham og Hustru i Forening oprettet reciprokt Testament. Som Folge heraf vil Citanternes Paastand være at tage til Folge, dog saaledes at Appellens Omkostninger efter Omstændighederne findes at burde hævea. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Nr. 259.

Advokat Levinsen

contra

Jørgen Jørgensen Bonnichsen (Def. Klubien),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 182.

Fredericia Kjøbstads Extrarets Dom af 9 Juni 1883: Tiltalte Værtshusholder Jørgen Jørgensen Bonnichsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og have sit Borgerskab som Værtshusholder her i Byen forbrudt, ligesom han bør udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, deriblandt Salær til Anklageren, Kammerraad, Prokurator Valeur, 10 Kr. og til Forsvareren, Sagfører Obel, 8 Kr., samt til den subsidiære Procurator Kalko i Kjøbenhavn 6 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 6 August 1883: Tiltalte Jørgen Jørgensen Bonnichsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og have sit Borgerskab som Værtshusholder forbrudt. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Isaacsen, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Levinsen og Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne Sag tiltales Værtshusholder Jørgen Jørgensen Bonnichsen i Henhold til Straffelovens § 182. Pigen Hansine Hansen, hvem der den 25 April 1879 af Københavns Politi er givet Advarsel i Henhold til Straffelovens § 180 og Lov 10 April 1874 § 3, og som tjente hos Tiltalte fra den 26 Februar til den 23 Marts d. A., har edelig forklaret, at hun i dette Tidsrum jævnlig har havt Samleje med forskellige Mandspersoner i det hende anviste Soveværelse i Tiltaltes Bolig, og herfor af flere af de Paagjældende har, som hun har udtrykt sig, modtaget Drikkepenge, og gaar hendes Forklaring nærmere ud paa, at ligesom Tiltalte strax ved hendes Indtrædelse i hans Tjeneste gjorde hende opmærksom paa, at hun gjerne maatte lade Gjæster komme ind i hendes Værelse, naar de vilde drikke et Glas Vin, saaledes har han flere Gange instrueret hende om, at hun skulde faa de Gjæster, som hun tog over paa sit Værelse, til at drikke dygtig megen Vin, samt at Tiltalte, naar Gjæster yttrede, at de gjerne vilde traktere hende med nogen Vin, men ønskede at sidde et Sted, hvor der var ugenert, har vist Vedkommende over i hendes Værelse, og ligeledes, naar Mundspersoner ere gaaede lige ind i hendes Værelse gjennem en Forstue fra Gaden, har kaldet hende over i dette Værelse fra Beværtningen, hvortil hun har fojet, at skjondt Tiltalte ved hendes Tiltrædelse af Tjenesten ikke hentydede til, at Gjæsterne i hans Beværtning skulde have legemlig Omgang med hende i hendes Værelse, og heller ikke har givet hende Extrabetaling, naar der blev drukket megen Vin paa Værelset, eller af hende har modtaget nogen Del af de Penge, hun fik af de Mandspersoner, som hun havde Samleje med, indser hun godt, at hendes Værelse kun blev benyttet til Drikkestue,

for at Gjæsterne, fordi de der kunde pleje legemlig Omgang med hende, skulde forlange mere ind af Drikkevarer og Tiltalte paa den Maade tjene flere Penge, samt at Tiltalte, der ofte selv bragte Vin over paa hendes Værelse, naar hun havde Mandfolk hos sig, og ogsaa drak et Glas med og derefter fjernede sig, naturligvis godt vidste, at der blev bedrevet Utugt i hendes Værelse. Af to af de Mandfolk, som bemeldte Pige har havt Samleje med, har den ene edelig forklaret, at han flere Gange har for Betaling bedrevet Utugt med Pigen paa hendes Værelse, idet han er gaaet ind i dette fra det almindelige Beværtningslokale, og har faaet Vin bragt derover, undertiden af Tiltalte selv, der ogsaa modtog Betalingen og plejede at drikke et Glas med, samt at ligesom Vidnet kun kom i Tiltaltes Beværtning, fordi det var blevet ham bekjendt, at der sammesteds gaves Lejlighed til at bedrive Utugt, saaledes kunde Husets Skik og Arrangement ikke andet end gjøre det Indtryk, at Værtshusholdet der var beregnet paa at trække Gjæster til Huset ved at give disse Lejlighed til i et særskilt Værelse at drikke Vin ene med Tiltaltes Datter eller Opvartningspigen og saaledes til at bedrive Utugt; og ligeledes har den anden ovenfor nævnte Mandsperson edelig forklaret, at han en halv Snees Gange har havt Samleje med Hansine Hansen i hendes Værelse hos Tiltalte, og ved disse Lejligheder er gaaet lige ind i Værelset uden at komme gennem Beværtningen, men at det da er hændet, at Tiltalte er kommen ved Døren, i hvilket Tilfælde Vidnet saa har rekvireret 2 à 3 Gange en halv Flaske Vin, der betaltes med 2 Kr., og ellers andre Ting hos Tiltalte, som, naar han bragte Vinen, undertiden medbragte tre Glas og drak et Glas med. Vel har nu Tiltalte vedholdende paastaet, at han ikke har vidst af, at der blev drevet Utugt i hans Hus, ligesom han endog vil have tilkjendegivet sine Opvartningspiger, at de ikke maatte inklude sig herpaa; men efter Indholdet af de ovenanførte Vidneforklaringer, samt naar henses til, at Tiltalte har erkjendt, at det var med hans Samtykke, at Hansine Hansen tog Gjæster ind paa sit Soveværelse og drak Vin med dem, og at han, naar Gjæster have yttret til ham, at de ønskede et Værelse, hvor de kunde være ugenert, har anvist hendes Soveværelse dertil, hvorhen han ogsaa selv bragte Vin og selv drak med deraf, findes det ikke at kunne være Tvivl underkastet, at Tiltalte har vidst og samtykket i, at Hansine Hansen har bedrevet Utugt i det hende overladte Værelse i hans Bolig, og det i det Øjemed at trække Gjæster til hans Beværtning. Tiltalte, der er født i Hertugdømmet Slesvig i Aaret 1822 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet her i Landet, vil derfor for sit ommeldte Forhold være at anse efter Straffelovens § 182, cfr. § 23 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at

kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, hvorhos han i Medfør af Lov 23 Mai 1873 § 9 vil være at dømme til at have sit Borgerskab som Værtshusholder forbrudt, og vil han endvidere have at udrede Aktionens Omkostninger.

Nr. 249.

Advokat Klubien

contra

Lars Andreas eller **Anders Petersen** (Def. Levinsen),

der tiltales for Kvaksalveri.

Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extrarets Dom af 26 April 1883: Tiltalte Skræder Lars Andreas eller Anders Petersen af Brøndshøj bør hensættes i simpelt Fængsel i 2 Maaneder. Han betaler derhos samtlige de med denne Sag forbundne Omkostninger og derunder Salær til Aktor, Prokurator Diechmann og til Defensor, Prokurator Plockross, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 Juli 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Prokuratorerne Kalko og Steinthal for Overretten betaler Tiltalte Skræder Lars Andreas eller Anders Petersen af Brøndshøj 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Klubien og Levinsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det; Under nærværende fra Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extrarot hertil indankede Sag er Tiltalte Skræder Lars Andreas eller Anders Petersen af Brøndshøj, der er født den 19 December 1841 og ved tvende Højesteretsdomme af 9 Oktober 1878 og 14 Januar 1881 anset for Kvaksalveri med henholdsvis en Bøde af 200 Kr. og simpelt Fængsel i 4 Uger, paany aktioneret for Kvaksalveri. Ved egen Tilstandelse og det iøvrigt Oplyste maa det ogsaa anses bevist, at Tiltalte har gjort sig skyldig i denne Lovovertrædelse ved at tage forskellige Personer i Kur for Kirtelsyge, en Mavesygdom, Gigt og en Sygdom i Benene. De Medikamenter, som Tiltalte anvendte, vare dels til indvortes Brug: Draaber — saakaldet „Lolfus“, en homoopatisk Medicin — „styrkende Mavedraaber“ og Gigt draaber, dels til udvendig Brug: en Salve, der enten indeholdt en Blanding af Karbol, Zink og Kongesalve, eller var en Sammensætning af Ravolie, Rosmarinolie og spiritus vini eller Arnikatinktur. Tiltalte tilsaa dels Patienterne i deres Hjem, dels kom de til ham, og en af dem boede hos Tiltalte i 3 Maaneder, saavel for at Tiltalte bedre kunde tilse Patienten, som for om mulig en Forandring af Opholdssted kunde have en gavnlig Virkning paa samme. Tiltalte forlangte i Almindelighed Betaling for de anvendte Medikamenter, nemlig hvad disse efter hans eget Opgivende havde kostet ham, medens han overlod til Patienterne, om de vilde give ham noget Honorar, hvilket dog blev erlagt. Vedkommende Distriktslæge har antaget, at de anvendte Medikamenter hverken have havt nogen skadelig eller gavnlig Virkning paa Patienterne. For sit anførte Forhold vil Tiltalte være at anse efter Lov af 3 Marts 1854, jfr. Frdn. 5 September 1794 § 5, og da den ved den indankede Dom fastsatte Straf af simpelt Fængsel i 2 Maaneder findes passende og Bestemmelserne om Sagens Omkostninger, der rettelig ere paa lagte Tiltalte, billiges, vil Dommen være at stadfæste.

Mandag den 5 November.

Nr. 215.

Advokat Henriksen

contra

Garver P. Petersen (Def. Hindenburg),

angaaende fornærmelige Sigtelser imod afdøde Politibetjent S. Jørgensen.

Korsør Politirets Dom af 17 April 1882: Den ovenanførte mod Klageren, Politibetjent Jørgensen fremsatte ærerørig Sigtelse bør dø og magtesløs at være og ikke komme Klageren til Skade paa Ære, gode Navn og Rygte. Indklagede, Garver P. Petersen i Korsør, bør hensættes i simpelt Fængsel i 3 Maaneder. Til det Offentlige bør Indklagede at betale de Retsgebyrer, der skulde have været erlagte, saafremt Sagen ikke fra Klagerens Side havde været beneficeret, samt i Salær til den befalede Sagfører, Prokurator Strøbech 70 Kroner. De idømte Omkostninger at udredes inden trede Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 April 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Citanten, Garver P. Petersen i Korsør, det Retsgebyr, som skulde have været erlagt, hvis Sagen ikke for Indstævnte, afdøde Politibetjent i Korsør S. Jørgensens Enkes Vedkommende havde været beneficeret, samt i Salær til Prokurator Gottschalek 30 Kr. Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Da der ikke mod Tiltaltes Benægtelse kan anses tilvejebragt Bevis for, at han har fremsat den i den indankede Dom omhandlede Beskyldning mod afdøde Politibetjent Jørgensen, og der efter Sagens Beskaffenhed ikke findes Føje til at gøre dens Udfald afhængigt af Tiltaltes Ed, vil der være at tillægge ham Frifindelse for Aktors Tiltale, hvorhos Processens Omkostninger i de foregaaende Instantser blive at ophæve og de de befalede Sagførere tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Garver P. Petersen bær for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for Politiretten og Overretten ophæves. Advokaterne Henrichsen og Hindenburg tillægges i Salarium for Højesteret hver 60 Kroner, der tilligemed de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom, bestemte Salarier udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende fra Korsør Politiret hertil indankede Sag har efter meddelt fri Proces Politibetjent i Korsør S. Jorgensen og senere Indstævnte hans Enke, der efter hans Død er indtraadt i Sagen, i 1ste Instants paastaaet Citanten, Garver P. Petersen sammesteds, for mundtliggen at have sigtet bemeldte Politibetjent Jorgensen for at have været Medvider eller meddelagtig i Mord eller Drab paa den druknede Glarmester C. Bærentzen i Korsør anset med Straf efter Lovens Strenghed og tilpligtet at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder i Salær til Indstævntes beskikkede Sagfører, Prokurator Strobecz; Citanten paastod sig derimod frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger skadeslost. Efterat derpaa Sagen ved ovennævnte Politirets Dom af 17 April f. A. var bleven afgjort derhen, at Indstævntes Paastand toges tilfølge, saaledes at Straffen i Henhold til Straffelovens § 215 bestemtes til simpelt Fængsel i 3 Maaneder, og at der tillagdes Prokurator Strobecz et Salær af 70 Kr., har nu Citanten ved Stævning af 22 s. M. indbragt Sagen her for Retten, hvor han har paastaaet Underretsdømmen underkjendt principaliter saaledes, at Citanten frifindes for Tiltale af Indstævnte, og at denne tilpligtes at betale Citanten Sagens Omkostninger i begge Instantser skadeslost, subsidiært saaledes, at Straffen fastsættes til en lempelig Bøde, og at Omkostningerne i begge Instantser ophæves, og det Citanten idømte Salær bortfalder, hvilket sidste han i alt Fald paastaar betydelig nedsat. Indstævnte, hvem der ogsaa er meddelt fri Proces for Overretten, har derimod paastaaet Underretsdømmen stadfæstet og Citanten paalagt at betale Appellsagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til Indstævntes her for Retten beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Gottschalek, som i hvert Fald forventer sig saa-

dant tilkjendt hos det Offentlige. Da den af Citanten Sagens sidste Tægtedag begjærte Anstand i 14 Dage efter Omstændighederne ikke mod Indstævntes Protest vil kunne bevilges, vil der være at give Dom i Sagen. De med den heromhandlede Sigtelse i Forbindelse staaende faktiske Omstændigheder ere følgende; Glarmester i Korsør C. Bærentzen, som den 12 Marts 1879 skulde have afgivet Forklaring under et i Anledning af en af en Valgkandidat til Folkethinget indgiven Valgklage optaget Forhør, viste sig samme Dag at være forsvunden. Da der var nogen Grund til at antage, at Bærentzen den foregaaende Aften ved at passere Korsør Havn kunde være falden i denne og druknet, blev der søgt efter ham i Havnen, fra hvis Bund hans Lig ogsaa blev opfisket den 17 s. M. Samme Dag foretoges det legale Ligsyn, den 21 s. M. blev Liget obduceret og den 18 s. M. paabegyndtes Forhør i her ommeldte Anledning, hvilket sluttedes den 24 næstefter, og fremkom der hverken under Forhøret eller Obduktionen Noget om, at der forelaa andet end et Ulykkestilfælde. Da der nu maa gives Underrettsdommen Medhold i, at der imod Citantens Benægtelse ved de under Sagen afgivne Vidneforklaringer maa anses tilvejebragt fuldt Bevis for, at Citanten har fremsat den her omhandlede Beskyldning mod Indstævnte, vil denne Sigtelse være at mortificere, og da det ligeledes billiges, at samme i den indankede Dom er henført under oven citerede Lovbestemmelse, ligesom den valgte Straf findes passende og Dommens Bestemmelser med Hensyn til Sagens Omkostninger, derunder det festsatte Salær, ogsaa billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste. Citanten vil derhos have at betale Processens Omkostninger her for Retten efter de for beneficerede Sager gjældende Regler, hvorunder i Salær til Prokurator Gottschalek 30 Kr. Forsaavidt Sagen har været beneficeret, attesteres, at dens Behandling i 1ste Instants og den befalede Sagsførelse for begge Retter har været lovlig. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Onsdag den 7 November.

Nr. 214.

Advokat Henrichsen

contra

Garver P. Petersen (Def. Hindenburg),

angaaende fornærmelige Sigtelser imod Politibetjent P. Wind.

Korsør Politirets Dom af 17 April 1882: De ovenanførte mod Klageren, Politibetjent P. Wind i Korsør brugte ærerørige Sigtelser bør døde og magtesløse at være og ikke komme Klageren til Skade paa Ære, gode Navn og Rygte. Indklagede Garver P. Petersen i Korsør bør hensættes i simpelt Fængsel i 4 Maaned. Til det Offentlige bør Indklagede at betale de Retsgobyrer, der skulde have været erlagte, saafremt Sagen ikke fra Klagerens Side havde været beneficeret, samt til de befalede Sagførere, Prokurator Strøbech i Salær 100 Kr. og i Godtgjørelse for havte Udgifter 34 Kr. og Overretsprokurator Hvalsoe i Salær 20 Kr. De idømte Omkostninger at udredes inden trede Solmærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efterLoven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 April 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Citanten, Garver P. Petersen i Korsør det Retsgebyr, som skulde have været erlagt, hvis Sagen ikke for Indstævnte, Politibetjent P. Winds sammesteds Vedkommende havde været beneficeret, samt i Salær til Prokurator Gottschalck 50 Kr. Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Hvad den første af de i den indankede Dom omhandlede Sigtelser angaar, er der efter Sagens Stilling for Højesteret kun Spørgsmaal om, hvorvidt Tiltalte har paadraget sig Ansvar ved for Politimesteren at have fremført den paagjældende Beskyldning mod Politibetjent Wind; men uagtet der Intet er fremkommet for Rigtigheden af denne Beskyldning, findes Tiltalte dog ikke at have gjort sig skyldig i nogen strafbar Ærefornærmelse ved saaledes at henvende sig til Betjentens Foresatte med en Besværing over hans Tjenesteforhold, ved

hvilken han, efter hvad der foreligger, ikkun tør antages at have villet værne om sin formentlige Ret. Derimod maa det, forsaavidt den anden i Dommen omhandlede Sigtelse angaar, i Henhold til det i Dommen i saa Henseende Anførte billiges, at han for denne Sigtelse er anset efter Straffelovens § 215. Straffen findes at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 2 Maaneder. I Henseende til den givne Mortifikation og Sagens Omkostninger vil det kunne have sit Forblivende ved Dommens Bestemmelser, dog saaledes, at de Beløb, som ere tillagte de befalede Sagførere i første Instants i Salær og Godtgjørelse for havte Udlæg, i Medfør af Lov 14 Juni 1850 § 1 blive at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Garver P. Petersen bør hensættes i simpelt Fængsel i to Maaneder. I Henseende til Mortifikationen og Sagens Omkostninger bør Landsover-samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande, dog at de Prokuratorerne Strøbech og Hvalso tillagte Beløb udredes af det Offentlige. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Henrichsen og Hindenburg 60 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende: Under nærværende fra Korsør Politiret hertil indankede Sag har efter mod-delt fri Proces Indstævnte Politibetjent P. Wind i Korsør i 1ste Instants paastaact Citanten, Garver P. Petersen sammesteds, for mundtligten at have sigtet Indstævnte dels for at have truet Citanten med, at denne vilde blive sat under Politiets Opsigt, hvis han indfandt sig i Slagelse paa Valgdagen den 3 Januar 1879, paa hvilken Dag der i nysnævnte Kjøbstad skulde vælges en Folkethingsmand for Kredsen — og dels for at have været Med-vider eller meddelagtig i Mord eller Drab paa den druknede Glarmester C. Bærentzen i Korsør anset med Straf efter Lovens Strenghed og tilpligtet at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til Indstævntes beskikkede Sagfører, Prokurator Strøbech, samt til Overretsprokurator Hvalso som beskikket Sagfører for Indstævnte under Optagelsen af et Thingsvidne her i Staden til Oplysning i denne

Sag og desuden til førstnævnte Sagfører i Godtgjørelse for havte Udgifter 34 Kr., nemlig 33 Kr. for Rejseudgifter og 1 Kr. for Porto, hvorhos endelig de nævnte Sigtelser paastodes mortificerede. Citanten paastod derimod principaliter Sagen, forsaavidt den førstnævnte Sigtelse angaar, afvist og sig iøvrigt frifundet for Sogsmaalet, subsidiært Frifindelse for Sogamaalet i dets Helhed, i ethvert Fald mod, at førstnævnte Sigtelse mortificeres samt sig for alle Tilfælde tillagt Sagens Omkostninger, og mest in subsidium, at der kun idømtes Mortifikation og Minimum af Bøde for den førstnævnte Sigtelse, men at han iøvrigt frifandtes, og at Omkostningerne ophævedes. Efterat derpaa Sagen ved ovennævnte Politirets Dom af 17 April f. A. var bleven afgjort derhen, at Indstævntes Paastande toges tilfulde, saaledes at Straffen i Henhold til Straffelovens §§ 217 og 215 bestemtes til simpelt Fængsel i 4 Maaneder, og at der tillagdes Prokurator Ströbech og Overretsprokurator Hvalsøe Salærer af henholdsvis 100 Kr. og 20 Kr. samt førstnævnte Sagfører tillige den paastaaede Godtgjørelse for havte Udgifter, har Citanten ved Stævning af 22 s. M. indbragt Sagen her for Retten, hvor han, næst at protestere mod, at der paalægges Citanten enten Salær eller Rejseudgifter eller andet Vederlag til nogen af de nysnævnte Sagførere, og i alt Fald mod Billigheden af de Prokurator Ströbeck i Salær og Rejseudgifter tillagte Beløb, har nedlagt Paastand om, at den indankede Dom kjendes uefterrettelig og Sagen afvises fra Underretten, forsaavidt angaar den første af de ovennævnte Sigtelser, hvorhos han for det Tilfælde, at denne Paastand enten delvis eller helt maatte blive forkastet, har gjentaget sine subsidiære Paastande for Underretten og i yderste Fald paastaaet Dommen underkjendt saaledes, at Straffen fastsættes til en Bøde af en læmpelig Størrelse eller i alt Fald til Fængsel af en lav Grad, og at Omkostningerne ophæves eller Salærer og Udlæg paalægges det Offentlige. Indstævnte, hvem der ogsaa er meddelt fri Proces for Overretten, har derimod paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten paalagt at betale Appellsagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Seger, derunder Salær til Indstævntes her for Retten beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Gottschalck, som i hvert Fald forventer sig saadant tilkjendt hos det Offentlige. Da den af Citanten Sagens sidste Tægtedag begjærte Anstand i 14 Dage efter Omstændighederne ikke mod Indstævntes Protest vil kunne bevilges, vil der være at give Dom i Sagen. Hvad nu den første af de ovennævnte Sigtelser angaar, saa det anses in confesso, at Indstævnte den 1te Januar 1879 paa Jernbanestationen i Korsør har irettesat Citanten i Anledning af dennes Opræden overfor en tilstedeværende Rejsende, og at Citanten den følgende Dag henvendte sig til Politimesteren i Korsør med en Besvørging over, at Indstævnte den foregaaende Dag ved fornævnte Lejlighed

skulde have truet ham med, at han vilde blive sat under Politiets Opsigt, hvis han indfandt sig i Slagelse paa Valgdagen den 3 Januar, samt at Politimesteren, efterat have udspurgt Indstævnte om Sagen og derefter ganske i Almindelighed opfordret ham til at være forsigtig i hans Optræden overfor Publikum, ikke fandt sig foranlediget til at foretage videre ved Sagen, men at Indstævnte den 4 Februar s. A., da det Passorede havde faaet en vis Publicitet ved en af den ved Valget i Slagelse den 3 Januar faldne Kandidat indgiven Valgklage, henvendte sig til Politimesteren og bøjærede sit Forhold overfor Citanten den 1 Januar undersøgt, og at der derpaa blev indledet en offentlig Undersøgelse mod Indstævnte, hvilken endte med, at Politimesteren som Dommer tilkjendegav Parterne, at der Intet var blevet oplyst, som indeholdt Grund til at drage Indstævnte til Ansvar. Citanten har nu for sin Paastand om partiel Afvisning af Sagen fra Underretten først anført, at Indstævnte, efter som ovenbemærket i Anledning af Oprinet paa Korsør Banegaard at være udspurgt af Politimesteren, da denno havde modtaget Citantens Besværing, har gjort Citanten en Undskyldning for sit Forhold imod ham ved denne Lejlighed, og at herved Parternes Mellemværende i den Anledning maatte være definitivt afgjort. Der vil imidlertid allerede af den Grund ikke kunne tages noget Hensyn til dette Citantens Anbringende, da han ikke mod Indstævntes Benægtelse har ført noget som helst Bevis for, at Indstævnte virkelig skulde være fremkommen med en slig Undskyldning. Citanten har dernæst støttet berorte Afvisningspaastand paa, at hans Mellemværende med Indstævnte i Anledning af det heromhandlede Faktum har fundet sin endelige Afgjørelse ved Politimesterens Behandling af Sagen. Ligesaa lidt som imidlertid Politimesterens ovenomtalte Tilkjendegivelse til Indstævnte, efterat have udspurgt denne i Anledning af Indstævntes Besværing, kan efter dens Indhold, saaledes som af Citanten forment, opfattes som en Irettesættelse af Indstævnte paa Grund af dennes Forhold overfor Citanten paa Jernbanestationen ved heromtalte Lejlighed, ligesaa lidt kan den Omstændighed, at der af Indstævntes Overordnede har været indledet Undersøgelse mod Indstævnte for hans Forhold som Politibetjent have berøvet denne Adgang til at drage Citanten til Ansvar som Injuriant. Den af Citanten nedlagte Paastand om, at Underrettsdommen kjendes uefterrettelig og Sagen afvises fra Underretten med Hensyn til den heromhandlede Sigtelse, kan saaledes ikke tages til følge. For sin Frifindelse under denne Del af Sogsmaalet har Citanten for det Første paaberaabt sig, at Politimesterens Behandling af Sagen i alt Fald maatte have afgjort Sagens Realitet. Da denne Behandling imidlertid kun skjønnes at kunne tillægges Betydning med Hensyn til, hvorvidt Indstævnte som Politibetjent maatte have forset sig, men derimod ikke, naar der spørges om, hvorvidt Citanten

maatte have fornærmet Indstævnte, vil dette Citantens Anbringende ikke kunne tages i Betragtning. Ejheller vil der kunne gives ham Medhold i, at hans heromtalte Sigtelse ikke skulde være ærefofnærmede, idet samme dog naturligt maa forstaaes som en Sigtelse mod Indstævnte for at have villet misbruge sin Stilling som Politibetjent til at afholde Citanten fra at gjøre sine Røttigheder som Vælgør gjældende, altsaa for at have forsaauidt gjort sig skyldig i en strafbar Handling, og, at Citanten har været sig denne Sigtelses Betydning bevidst, fremgaar ogsaa af, at han, som af ham erkjendt, den 2 Januar 1879 har sendt en skriftlig Meddelelse om Indstævntes angivne Optræden mod ham til den ovenomtalte Valgkandidat som en Underretning eller Undskyldning til denne for, at Citanten ikke kunde være hans Stiller og tage til Valget, uagtet Citanten havde stillet ham Saadant i Udsigt. Da det nu endelig heller ikke kan billiges, at, som af Citanten forment, den Omstændighed, at Sigtelsen er fremkommen under en over Indstævnte til dennes Overordnede rettet Besværing, hvilken efter Citantens Opgiven yderligere skal have været motiveret ved, at Indstævnte efter Citantens Formening skulde have overskredet sin Myndighed ved under de foreliggende Omstændigheder at tildele ham den ovenomtalte Irettesættelse, skulde betage Sigtelsen dens fornærmelige Karakter, og da Citanten endelig ikke imod Indstævntes Benægtelse har ført nogetsonhelst Bevis for, at Indstævnte skulde have fremsat den heromhandlede Trusel mod ham, vil han ikke under denne Del af Sagen kunne undgaa Ansvar. Hvad dernæst angaar den anden af de fornævnte Sigtelser ere de med denne i Forbindelse staaende Omstændigheder følgende: Glarmester i Korsør C. Bærentzen, som den 12 Marts 1879 skulde have afgivet Forklaring under et i Anledning af den ovenomtalte Valgklage optaget Forhor, viste sig samme Dag at være forsvunden. Da Indstævnte antog, at Bærentzen, som den foregaaende Aften havde været ude paa Halskov og paa Hjemvejen skulde passere Korsør Havn, mulig var falden i denne og druknet, begjærede og erholdt han af Politimesteren Tilladelse til at søge efter Bærentzens Lig i Havnen, fra hvis Bund han ogsaa med Assistance af nogle Fiskere den 17 s. M. opfiskede Liget. Den samme Dag foretoges det legale Ligsyn, den 21 s. M. blev Liget obduceret og den 18 s. M. paabegyndtes Forhor i herommeldte Anledning, hvilket sluttedes den 24de næsteften, og fremkom der hverken under Forhorot eller Obduktionen Noget om, at der forelaa andet end et Ulykketilfælde. Og da der nu maa gives Underrettsdommen Medhold i, at der imod Citantens Benægtelse maa ved de under Sagen afgivne Vidneforklaringer anses tilvejebragt fuldt Bevis for, at Citanten mod Indstævnte har fremsat den heromhandlede Beskyldning, vil Citanten ogsaa være at domme under denne Del af Sagen. I Henhold til det Anførte maa det billiges, at de

ovenomtalte tvende Sigtelser ved den indankede Dom ere mortificerede og henførte under de citerede Lovbestemmelser, og da derhos den valgte Straf findes passende og Dommens Bestemmelser med Hensyn til Sagens Omkostninger, hvorunder Godtgjørelse for havte Udgifter og Salærer til de beskikkede Sagføre, ligeledes bifuldes, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste. Citanten vil derhos have at betale Processens Omkostninger her for Retten efter de for beneficerede Sager gjældende Regler, derunder i Salær til Prokurator Gottschalek 50 Kr. Forsaavidt Sagen har været beneficeret, attesteres, at dens Behandling i 1ste Instants og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Torsdag den 8 November.

Nr. 189.

Advokat Klubien

contra

Henrik Vilhelm Rasmussen (Def. Hansen),

der tiltales for Bedrageri og Overtrædelse af Straffelovens § 226.

Kriminal- og Politirettens Dom af 10 Marts 1883: Tiltalte Henrik Vilhelm Rasmussen bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Nyegaard og Møller, 60 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens §§ 253 og 226, men Straffen findes at burde forhøjes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Tiltalte vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger efter Dommens Forskrifter.

Thi kjendes for Ret:

Henrik Vilhelm Rasmussen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i otte Maaneder. Saa udræder han og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Kriminal- og Politirettens Dom bestemte Salarier samt i Salarium til Advokat Klubien og Højesteretssagfører Hansen for Højesteret 100 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Tiltalte Henrik Vilhelm Rasmussen, der er født den 27 Mai 1827 og ved Højesteretsdom af 29 August 1872 anset efter Straffelovens § 274 cfr. § 269, 2det Led, sammenholdte tildels med § 54 og tildels med § 55, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, men ifølge allerhøjeste Resolution af 15 September 1873 løsladt af Straffeanstalten, hvori han udstod den ham idømte Straf, tiltales under nærværende Sag for Bedrageri og Overtrædelse af Straffelovens § 226. I Bedrageri sigtes Tiltalte for at have gjort sig skyldig i Hensende til 2 Kvant-Piber Druevin, som han den 2 Februar 1881 ved Berigtigelse af Toldafgifterne har indklareret paa Kjøbenhavns Toldbod til Restauratør Niels Hansens Enke, Ane Kirstine Sørensdatter. Efter hvad der er oplyst i Sagen, var denne Vin der iøvrigt tør antages at have været et lavet Produkt, der sælges under Benævnelse snart af Madeira, snart af Sherry, snart af Portvin — i Sommeren 1880 af et Handelshus i Bordeaux ifølge en af formeldte Enkes dalevende Mand gjort Bestilling af 2 Kvant-Piber Madeira, sendt pr. Dampskib her til Staden, hvor den var ankommen i Begyndelsen af nævnte Aars Juli Maaned og som toldpligtig Vare bleven oplagt paa Toldboden, medens der fra Mæglerfirmaet Petersen, Møller og Hoppe, hvem det franske Hus havde tilsendt Generalkonossement paa denne og andre hertil med Dampskibet sendte Varer, var bleven tilstillet Hansen Udleveringsseddel paa den. — Vinen var faktureret til Pris 506 Francs. — I det paafølgende Efteraar var Hansen med en Agent for bemeldte Hus under dennes personlige Nærvarelse her i Staden bleven enig om en Ombytning af denne Vin med Kognak, og havde Huset derefter ladet Vinen henligge paa Toldboden i Forventning om at finde en anden

Kjøber til samme. — Hansen var imidlertid død i Begyndelsen af December 1880 og hans forømtalte Enke havde overtaget Fortsættelsen af hans Forretning, i hvis Drift hun hovedsagelig assisteredes af sin Søn Restaurator Søren Hansen. Ved hvad der er erkjendt af Tiltalte og iøvrigt oplyst, er det bevist, at han den 2 Februar 1881 har paa formeldte Udleveringsseddel fra det nævnte Mæglerfirma til Restaurator N. Hansen til dennes Enke indklareret de omtalte 2 Kvart-Piber Vin efterat have berigtiget Toldafgifterne paa samme med Beløb af ialt 53 Kr. 86 Ore, nemlig i Told 33 Kr. 37 Ore, Krigsskat 16 Kr. 68 Ore, Accise 64 Ore, Pakhusleje 2 Kr. 72 Ore og Arbejdspenge 45 Ore. — Han har vedholdende paastaaet, at ligesom det er af Hansens Enke eller dennes Søn, Søren Hansen, at Udleveringssedlen paa Vinen er ham leveret til Indklarerer for Hansens Enke, saaledes er det af hende, at han har erholdt de med Indklarerer forbundne Udgifter betalte, og han vil strax efter Indklarerer have ladet Fustagerne kjøre til hendes Beværtningslokale i Ejendommen Nr. 61 i Bredgade ved den af ham sædvanlig benyttede Vognmand eller en af dennes Folk. Hansens Enke og hendes Søn Søren have imidlertid under Ed forklaret, at de ingensinde have set den omtalte Udleveringsseddel, endsig leveret den til Tiltalte, samt at de hverken have modtaget den heromhandlede Vin eller betalt for sammes Indklarerer — en Indklarerer, hvorom de overhovedet først ville have hort Tale, da der i Sommeren 1881 blev dem tilstillet Regning paa Vinen fra Huset i Bordeaux — hvilket gennem herfra modtagen Meddelelse var kommet til Kundskab om, at Vinen ikke længere laa paa Toldboden, — og det ved Forhøring i den Anledning paa Toldboden erfarede, at den den 2den Februar forud var indklareret af Tiltalte til hende. Der er nu vistnok fremkommen endel Formodning om, at Tiltalte ved et Eftersyn, han i Begyndelsen af Januar 1881 efter Hansens Enkes Anmodning foretog af nogle af hendes Mand efterladte Papirer, hemmeligt har tilvendt sig den omtalte Udleveringsseddel, men Bevis herfor er imod Tiltaltes Benægtelse ikke tilvejebragt, saa at Tiltaltes Forklaring, forsaavidt den gaar ud paa, at han paa lovlig Maade er kommen i Besiddelse af Udleveringssedlen, maa blive at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse. Derimod maa det ved de af Hansens Enke, hendes oftnævnte Søn og Andre i Sagen afgivne Vidneforklaringer samt de iøvrigt tilvejebragte Oplysninger anses bevist, at den omhandlede Vin aldrig er kommen Hansens Enke ihænde eller Omkostningerne ved dens Indklarerer betalte fra hendes Side; medens Tiltaltes Forklaring om at have ladet den efter sket Indklarerer kjøre hen til hende staar ubestyrket. Ved hvad der er erkjendt af Tiltalte og iøvrigt oplyst, er det bevist, at han i Slutningen af Januar eller Begyndelsen af Februar 1881 har til Vinhandler Ernst Carl Husmann, Medinde-

haver af Vinhandlerfirmaet her af Staden Henrik Johansen falbudt og for et Beløb af 200 Kr. foruden Toldudgifter solgt under Navn af Sherry to paa Toldboden henliggende Kvart-Piber Vin, hvilken Vin den 3 Februar i nævnte Aar er bleven leveret Husmann og af denne betalt Tiltalte efter en af ham selv indgiven Regning foruden med 200 Kr. for 2 Fustager Vin med 53 Kr. 86 Øre for Told, altsaa forsaavidt ganske med det samme Beløb, hvormed han Dagen forud havde berigtiget Indklarerungen af de to oftmeldte Fustager for Hansens Enke. Den nævnte Husmann leverede Vin har Tiltalte forklaret at have falbudt og solgt for Trediemand, der selv havde toldberigtiget den, og som i Slutningen af Januar i nævnte Aar havde henvendt sig til ham med Anmodning om at sælge den for ham og opgivet ham Toldudgifterne til nævnte Sum. Som denne sin Hiemmel til Vinen har Tiltalte — der, efter hvad han selv har erkjendt, meget sjældent indlader sig paa at sælge Vin for Andre og altsaa skulde synes ikke at kunne være i Uvished om, hvem han sælger for — under Undersøgelsen først opgivet en bestemt Person, men efter at denne, der ikke længere var bosat her i Landet, var kommen hertil i Besøg og ved Møde i Retten bestemt havde nægtet Rigtigheden af dette Tiltaltes Anbringende, derpaa en anden ligeledes navngiven Person, der erfarede at have taget Bopæl i Amerika. Fra det danske Konsulat i Chicago, hvem Retten i den Anledning tilskrev, er imidlertid fremsendt en Erklæring, afgiven af den lovlig ansatte Notarius publicus i Grevskabet Kendall i Illinois af bemeldte Person, der i samme i enhver Henseende nægter Rigtigheden af Tiltaltes Forklaring for hans Vedkommende. Tiltalte har da endelig som sin mulige Hjemmel til Vinen opgivet en Person, han formener at være tysk eller svensk og benævnes „Olsen“, men om hvis Bopæl han Intet veed, uden at den ikke er her i Landet. Medens herefter Tiltaltes Forklaring om sin Hjemmel til den Vin, han har solgt til Husmann, ikke kan skjønnes nogensomhelst Tillid, er det af Overtoldinspektoratet i Kjøbenhavn erklæret, at det efter foretagen Undersøgelse har vist sig, at der i Januar 1881 til den paafølgende 6 Februar paa Kjøbenhavns Toldbod med Undtagelse af den af Tiltalte for Hansens Enke den 2 Februar i bemeldte Aar foretagne, ikke har fundet nogen Toldberigtigelese Sted af 2 Fustager Vin med Afgiftsbeløb af 53 Kr. 86 Øre, og at det ogsaa paa Grund af Pakhuseje og andre Aarsager vilde være i højeste Grad usandsynligt, at der skulde være forefaldet noget andet Tilfælde, i hvilket Afgiften af 2 Fustager Vin skulde have beløbet sig netop til 53 Kr. 86 Øre. Ligesaa usandsynligt vilde det være, om Toldafgifterne for den til Husmann solgte Vin, saafremt den var tagen paa Kreditoplag, vare blevne beregnede netop til det samme Beløb i Kr. og Øre, og det er derhos tilstrækkeligt godtgjort ved, hvad der forsaavidt

er oplyst under Sagen, at denne Vin i alt Fald i foranførte Tidsrum — fra 1 Januar til 6 Februar 1881 — ikke er tagen paa Kreditleg. Og kommer nu hertil, at tvende her i Staden bo-satte Vinhandlere foruden Husmann, efter at der i Retten er givet den Lejlighed til at smage paa endnu eksisterende Rester af den til Husmann solgte Vin og nogle af det omtalte Hus i Bordeaux fremsendte Prøver af den Vin, som det i sin Tid har sendt til daværende Restaurator Niels Hansen og altsaa af den, Tiltalte har indklareret til dennes Enke, have erklæret, at disse Vine ere af ganske samme Art og Beskaffenhed, endvidere at Tiltaltes i Sagen afgivne Forklaringer ikke blot i det hele bære Præget af Utroværdighed, men at de i flere Punkter ere beviste at være uoverensstemmende med Sandheden, og endelig at det Forhold, hvori Tiltalte under den ovenomtalte i 1872 paakjendte Sag overbevistes at have gjort sig skyldig, nemlig Toldsvig, forøvet i betydeligt Omfang ved Indklaring af toldpligtige Varer paa Kjobenhavns Toldbod, og delvis Gjennemførelse af saadan Ulovlighed ved Forfalskning af Toldsedler, vel lader formode, at han skulde kunne begaa et Bedrageri som det, hvorfor han under nærværende Sag er sigtet, saa findes der at foreligge et i Medfør af Forordningen af 8 September 1841 fyldestgjørende Bevis for; at han i egen Interesse og uden Hansens Enkes Vidende og Villie har solgt til Vinhandler Husmann de to Kvart-Piber Vin, han havde indklareret til hende. Hvad angaar Tiltaltes for Overtrædelse af Straffelovens § 226, er det ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste bevist, at han med et den 25 August 1881 dateret Andragende, som han har indgivet til Finantsministeriet, om, at den ham ved hans Afskedigelse i 1864 som Toldkontrollør i Holsten tillagte, men som Følge af ovenanførte ham den 29 August 1872 overgaaede Højesteretsdom inddragne Pension, paa ny maa blive ham tillagt, har fremsendt som Bilag en Gjenpart af en den 3 September 1872 dateret, men forøvrigt aldrig afgaaet Skrivelse fra ham til Kjobenhavns Politidirektor, indeholdende nedenanførte Anker over forskjellige af de paa Kjobenhavns Toldbod ansatte Embeds- og Bestillingsmænd. Ligesom det af denne Skrivelses Indhold fremgaar, at den er affattet af Tiltalte med det Formaal, i det Paankede at søge en Undskyldning for hans egne Ulovligheder og Forbrydelser og under Hensyn hertil formaa Politidirektoren til at forhjælpe ham til at opnaa Formildelse af den ham herfor dengang idømte Straf, saaledes har Tiltalte under Undersøgelsen i nærværende Sag forklaret, at han ved at bilægge sit formeldte Andragende til Finantsministeriet med en Gjenpart af denne Skrivelse har tilsigtet at gjøre dens Indhold gjældende til ligørende Undskyldning for sig og Støtte for sit Andragende. Tiltalte vil i sin Tid have undladt at fremsende Skrivelsen til Politidirektoren for at skaane de Paagjældende og sin Ende paa sin egen

Sag; men forøvrigt bemærkes i Henseende til Tiltaltes Troværdighed i Almindelighed — ogsaa hvad denne Del af Sagen angaar — at forsaavidt han i Skrivelsen til Politidirektøren beretter, at han allerede under Undersøgelsen, der gik forud for den dengang paadomte Sag, havde gjort vedkommende Forhørsdommer Meddelelser om, hvad der, som af ham paaanket, foregik paa Toldboden, men at denne ikke havde villet høre paa disse Meddelelser, samt at forsaavidt han i nogle den fremsendte Gjenpart tilføjede Bemærkninger beretter, at hans i 1872 for Højesteret beskikkede Defensor, med hvem han havde raadfort sig herom, inden Exekutionen af den ham idømte Straf tog sin Begyndelse, dengang havde tilnaadet ham at fremsende Skrivelsen og fortalt ham, at han — Højesteretsadvokaten — ved et af ham over vedkommende Embeds- og Bestillingsmænd optaget privat Forhør havde forvissat sig om, at Tiltaltes Anker i det Væsentlige vare grundede, og derfor troede at kunne garantere ham en Formildelse af bemeldte Straf — da ere disse Tiltaltes Anbringender af vedkommende Forhørsdommer og Højesteretsadvokat erklærede at indeholde totale Forvanskninger af Sandheden. Hvad Tiltalte i det til Finantsministeriet fremsendte Bilag anker over, har selvfølgelig kun Hensyn til hvad der skal være foregaaet paa Toldboden, forinden Tiltalte — i 1872 — affattede den Skrivelse, hvoraf Bilaget er Gjenpart; hvad han paasigter de Paagjældende — Toldinspektoren, Pakhusforvalteren, tvende Pakhusfuldmægtige og de fast ansatte Formænd for Arbejderne paa Toldboden — snart alle, snart enkelte af dem, er efter Bilagets Ord og hvad han selv under Sagen har udviklet og paastaat at være stemmende med Sandhed, dels at de, medens Fustager indeholdende Vin, Spirituosa og Ar.det henlaa ufortoldede paa Kjøbenhavns Toldbod, have ladet dem opslaa og af sammes Indhold til egen Fordel ladet tappe — som det hedder i Bilaget — „diverse Pumper, Flasker, Dunke, Spande og store Vandkander“ — en Sigtelse, som Tiltalte imidlertid i Lobet af Undersøgelsen for de Tilfælde, hvor det er Varer, han selv har havt at indklare, har begrændset derhen, at han har samtykket i, hvad der forsaavidt er foregaaet — dels i, at de af Varer, som han indklarede, have ladet sig traktere og enkelte Stykker forære, at de have taget imod Nytaarsduccorer og Drikkepenge, samt laant Penge af ham. For sine Anker i sidstnævnte Retning findes Tiltalte imidlertid ikke at kunne paafores Ansvar efter Straffelovens § 226, idet det af, hvad der er oplyst under Sagen, fremgaar, at der, foruden Uforsigtigheder, der med nogen ond Villie kunde udlægges anderledes, har fundet Uregelmæssigheder Sted af en saadan Art paa Kjøbenhavns Toldbod, om end hverken i Omfang som af Tiltalte paastaat eller under Omstændigheder, der have Forbindelse med eller kunne undskyldes, hvad Tiltalte i sin Tid har forbrudt sig. Derimod vil Tiltalte ikke

kunne undgaa saadant Ansvar i Henseende til, hvad han har paaanket i den forstomtalte Retning, eftersom der ikke under Sagen er fremkommet Noget, der har kunnet give ham Foje til at fremføre saadanne Anker, og disses Ugrundethed efter det Forliggende maa antages at have været ham bevidst. I Medfør af Ovenanførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens §§ 253 og 226 efter Omstændighederne med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, hvorhos han vil have at betale Aktionens Omkostninger.

Nr. 298.

Advokat Levinsen

contra

Ane Cathrine Pedersdatter (Def. Henrichsen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 20 Oktober 1883: Arrestantinden Ane Cathrine Pedersdatter bør straffes med Forbedringshusarbejde i otte Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Sakerer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Møller og Juel, med 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Levinsen og Henrichsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestantinden Ane Cathrine Pedersdatter, der er født den 22 Juli 1854 og tre Gange tidligere straffet for Tyveri, senest ved Runders Kjøbstads Extrarets Dom af 3 Marts 1876 efter Straffe-

lovens § 230 med Fængsel paa Vand og Brod i 5 Gange 5 Dage, under nærværende mod hende for Tyveri anlagte Sag ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have den 11 f. M. frastjaalet Brolæggerstvend Alfred Nielsen et til 3 Kr. vurderet Par Sko, som denne, medens han var beskæftiget med Brolægningsarbejde, havde stillet fra sig op til Bolværket ved Højbro, vil hun være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Led efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvorhos hun vil have at betale Aktiøns Omkostninger.

Nr. 21. Enkegrevinde **B. Reventlow** til Grevskabet Christianssæde med Lavvæрге Lehnsbaron Rosenørn-Lehn (Nellemann)

contra

Finantsministeren paa Statskassens Vegne (den kst. Kammeradvokat),

betr. Spørgsmaal om Citantindens Forpligtelse til Erlæggelse af Arveafgift i Anledning af hendes Tiltrædelse af Grevskabet.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 Oktober 1881: Indstævnte, Finantsministeren paa Statskassens Vegne, bor for Tiltale af Citantinden, Enkegrevinde Benedicte Reventlow til Christianssæde med Lavvæрге Lehnsbaron Rosenørn-Lehn, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 14 Decbr. 1883.

Universitetsboghandler **G. E. C. Gads Forlag.**

Trykket hos Trykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 39.

Torsdagen den 8 November.

Nr. 21. Enkegrevinde B. Reventlow til Grevskabet Christianssæde med Lavvæрге Lehusbaron Rosenørn-Lehn (Nellemann)

contra

Finantsministeren paa Statskassens Vegne (den konst. Kammeradvokat).

Høiesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, samt med Bemærkning, at en af Citantinden for Høiesteret fremsat subsidiær Paastand om, at der ved Beregningen af den omhandlede Afgift alene skulde tages Hensyn til Værdien af det til Grevskabet hørende Gods og ikke, som sket, tillige tildets Kapitalformue, ikke kan tages til Følge, vil Dommen være at stadfæste. Processens Omkostninger for Høiesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citantinden 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: I det under 25 Juli 1729 allerhøjest udfærdigede Erektionspatent for Grevskabet Christianssæde, der dengang hed Christiansborg, er det fastsat, at Greverne af Reventlow, hvem Grevskabet arveligen kunde tilfalde, „maa, dersom, og naar de det for godt befinde, ved deres testamentariske Disposition forunde deres Grefinder efter deres Død udi deres Enkesæde og saalænge de udi Ugift Stand forblive, bemeldte Grefdom Christiansborg at tiltræde nyde og beholde; dog at det saaledes bliver forstaaet, at det

udi ingen Del eller Maade formedelst slet Administration forværret, forringet eller formindsket vorder.“

I Henhold til den Besidderne af Grevskabet saaledes tillagte Beføjelse traf Gehejmekonferentsraad, Kammerherre og Hofjægermester, Greve F. C. O. Reventlow, Besidder af det nævnte Grevskab m. m., i Post 2 af det af ham under 20 November 1868 oprettede Testament, i hvis Post 1 der tillagdes hans Hustru Benedicte Reventlow, født Reventlow, Citantinden i nærværende Sag, Ret til at hensidde i uskiftet Bo, følgende Bestemmelse:

„Jligemaade tillægger jeg fornævnte min kjære Hustru Ret til, overensstemmende med Erektionspatentet for Grevskabet Christianssæde af 25 Juli 1729, at besidde og bestyre dette Grevskab i hendes Enkestund og nyde samtlige dets Indtægter; dog skal min Søn Chistian Einar (som, om Gud vil bevare ham, vil blive min nærmeste Successor) naar han opnaar Fuldmyndigheds-Alder (25 Aar) have Ret til at overtage bemeldte Grevskab imod at tilsvare sin Moder en saadan aarlig Appanage og Bopæl, som han maatte finde passende. Under denne min Hustrus Besiddelsestid af Grevskabet Christianssæde er det ligeledes mit Ønske og min Villie, at hun tager en paalidelig Mand til sin Raadgiver, hvortil jeg ligeledes foreslaar Kammerherre, Baron Otto Rosenørn-Lehn.“

Efterat Grev Reventlow under 11 September 1875 var afgaaet ved Døden, tiltraadte Citantinden, Enkegrevinde Reventlow, i Henhold til den anførte testamentariske Bestemmelse Besiddelsen af Grevskabet. Da Finantsministeriet derefter resolverede, at der i denne Anledning vilde være at svare Arveafgift i Henhold til Frdn. 8 Februar 1810 § 2e, jfr. Lov af 19 Februar 1861, og da Ministeriet ikke vilde gaa ind paa, at Betalingen blev udsat, indtil Domstolene havde afgjort Spørgsmaalet, om Afgiften skulde svares, men under Henvisning til den i nævnte Frdn.s § 9 indeholdte Bestemmelse henviste Citantinden til at indbetale Afgiften under Reservation og derefter anlægge Sag imod det Offentlige til dens Tilbagebetaling, blev Afgiften under alt fornødent Forbehold indbetalt den 26 Marts 1879 med 44,940 Kr.

Citantinden, Enkegrevinde Benedicte Reventlow til Christianssæde, anlagde derpaa med Lavværge, Lehnsbaron Rosenørn-Lehn, ifølge Stævning af 29 Marts 1879 nærværende Sag mod Indstævnte, Finantsministeren paa Statskassens Vegne, og idet hun under denne gjorde gjældende, at der formentlig ikke kunde kræves nogen Afgift af hende i Anledning af hendes Overtagelse af Grevskabet, og at der i ethvert Fald formentlig ingen Hjemmel havde til at opkræve Afgiften med mere end $\frac{1}{2}$ pCt., paastod hun Indstævnte tilpligtet at tilbagebetale de ovennævnte 44,940 Kr. eller ialfald 22,470 Kr. med Renter 5 pCt. aarlig fra den

26 Marts 1879 indtil Betaling sker. Aldeles subsidiært paastod Citantinden, at der med Hensyn til Afgiftens Beregning kun skulde tages Hensyn til Tidsrummet fra Grev Reventlows Død til den unge Grev Reventlows 25aarige Fødselsdag, altsaa fra 11 September 1875 til 18 Juli 1889, og da der herefter formentlig skulde svares Afgift for Besiddelsen af Lehnets i 13 Aar 308 Dage \approx 44,940 Kr. \times $\frac{13 \text{ Aar } 308 \text{ Dage}}{25 \text{ Aar}}$ = 24,885

Kr. 68 Øre, eller hvis det antages, at der kun skal svares $\frac{1}{2}$ pCt., 12,442 Kr. 84 Øre, paastod hun Indstævnte tilpligtet at tilbagebetale Resten 32,497 Kr. 16 Øre eller 20,054 Kr. 32 Øre med Renter som foranført. I alle Tilfælde paastod Citantinden Indstævnte paalagt Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstævnte, for hvem den konstituerede Kammeradvokat har givet Møde, har derimod paastaet sig frifunden for Citantindens Tiltale og Citantinden paalagt at betale Sagens Omkostninger skadesløst, derunder Salær til Kammeradvokaten.

Til Stotte for den af Citantinden nedlagte principale Paastand har hun anført, at Frdn. 8 Februar 1810 efter sine Præmisses og § 2 Littr. e jfr. med § 1 formentlig kun har foreskrevet Afgift for saadanne nye Besiddere af Lehn, som erhverve en kun ved selve Lehnsforholdets Beskaffenhed indskrænket Ret til Lehnets Indtægter, hvorimod den ikke kan antages at have Hensyn til det Tilfælde, at en Person for en Tid, der er eller ifølge Omstændigheder, der ere uafhængige af hans eller hendes Villie, kan blive kortere end Vedkommendes Lovetid, bliver berettiget til at nyde Lehnets Indtægter, om Vedkommende end maatte siges at have samme Raadighed over Lehnets som enhver anden Lehnsbesidder. Citantinden har nemlig forment, at det er klart, at der af den Omstændighed, at Frdn. 8 Februar 1810 § 2 e har sat Lehns-, Stamhus- og andre Fideikommisbesiddere (hvorved antages kun at kunne være tænkt paa saadanne, som ifølge den for Lehnets eller Fideikommisset gjældende ordinære Successionsfølge tiltræde Besiddelsen), i Henseende til Afgifts-Erlæggelsen lige med dem, der ved Arv erhverve fuld Ejendomsret over faste Ejendomme, ingenlunde kan sluttes, at de, der erhverve Nydelsen af Lehns- eller Fideikommisgodsets Indtægter for et Tidsrum, der ikke er eller dog ikke behøver at være lig med deres Livstid, ogsaa skulde svare samme Afgift. Da det nu efter Citantindens For mening følger af de ovenfor anførte Bestemmelser i Erektionspatentet, at hun, foruden at miste Lehnets, naar hun gifter sig, tillige maa miste det, naar Lehnets under hendes Administration forværres, forringes eller fornindskes, og da det fremdeles følger af de ovenfor anførte testamentariske Bestemmelser, at Citantinden kun har Ret til at besidde Grevskabet, indtil Solnen bliver 25 Aar gammel, til hvilken Tid denne efter Testamentet er berettiget til at tiltræde og Citantinden altsaa

pligtig at fratræde Besiddelsen af Grevskabet, og da det endelig antages at følge af de omhandlede testamentariske Bestemmelser, at Citantinden mister Besiddelsen, naar hun undlader at tage en paalidelig Mand til Raadgiver, antages Frdn. 8 Februar 1810 § 2 Litr. c ikke at være direkte anvendelig i det foreliggende Tilfælde, og ligesaa lidt antages den at være analogisk anvendelig, idet der nemlig formentlig mangler fuldstændig Aarsugernes Lighed. Derimod formenes Analogien af Frdn. 12 September 1792 § 2 Litr. c, hvorefter Arveafgift ikke skal svares af Pensioner, som Nogen til sin Underholdning eller til andet Brug paa en vis bestemt Tid ikke længere end een Persons Livstid legeres, snarere at være anvendelig, og dernæst antages det at fremgaa af den sidstnævnte Forordnings § 7. at Lehn og Stambuse stilles paa en singularær Maade, og at de falde udenfor Forordningens almindelige Regler og vilde falde udenfor Forordningen i det Hele, hvis § 7 ikke var blevet skrevet.

Selv om man imidlertid gaar ud fra, at der i nærværende Tilfælde foreligger en ny Besiddelse, der begrunder Afgiftspligt, er der efter Citantindens Formening dog i ethvert Fald ingen Hjemmel til at opkræve Afgiften med mere end $\frac{1}{2}$ pCt., idet nemlig Lov 19 Februar 1861, der kun omhandler Arv i Almindelighed, jfr. § 1 i Begyndelsen, og som, efter hvad der skal fremgaa af dens øvrige Bestemmelser, ikke skal have tænkt paa Individualsuccession, ikke kan antages at have forandret Frdn. 8 Februar 1810 § 2 e, der formentlig ikke omhandler Arv, ligesom ogsaa de øvrige Bestemmelser i den nævnte Forordning, som ikke angaa Afgift af Arv, ikke ere blevne forandrede ved Lov af 19 Februar 1861.

Der findes imidlertid at maatte gives Indstævnte Medhold i, at det af Frdn. 8 Februar 1810 § 2 c fremgaaer, at Afgift efter denne Forordning skal svares, hver Gang Lehnet gaar over til en ny Besidder, og at der ingen Hjemmel kan anføres for, at Citantinden, der har den samme Raadighed over Lehnet som enhver anden Besidder, ikke skulde anses for en saadan ny Besidder, idet det navnlig ikke vil kunne komme i Betragtning herimod, at Citantindens Besiddelse muligvis vil kunne ophøre for hendes Dod paa Grund af en Omstændighed, der maa siges at være afhængig af hendes egen Vilkaarlighed, men heller ikke den Omstændighed, at hendes Besiddelse vil kunne ophøre paa Grund af, at Successor bliver 25 Aar, findes at kunne medføre, at Citantinden ikke skulde anses for en saadan ny Besidder af Lehnet, som omhandles i Frdn. 8 Februar 1810, og derfor vil have at svare Afgift efter denne Forordning, i hvilken Henseende bemærkes, at det ingenlunde kan anses for givet, at Citantindens Besiddelse vil høre op for hendes Dod, idet den nemlig kan blive livsvarig, naar hun eller Successor dor, for Sidstnævnte bliver 25 Aar gammel, eller naar Successor efterat have

fyldt 25 Aar ikke fordrer at tiltræde Besiddelsen af Lehnnet. Da det nu derhos er i Anledning af den tidligere Besidders Dødsfald og i Henhold til den testamentariske Disposition, som „han i Kraft af den ham ved Erektionspatentet tillagte Beføjelse har truffet, at Lehnnet er gaaet over til Citantinden, og da saadan Overgang, særlig i Lovgivningen om Afgift af Arv, stilles lige med anden Arv, findes Lov 19 Februar 1861 ogsaa at maatte være anvendelig i det foreliggende Tilfælde, og da der endelig ikke findes at kunne anføres Noget til Støtte for Citantindens mest subsidiære Paastand, vil Indstævnte være at frifinde for Citantindens Tiltale i denne Sag, hvorhos Sagens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Nr. 22. Enkegrevinde **B. Reventlow** til Grevskabet
Christianssæde (Nellemann)

contra

Finansministeren paa Statskassens Vegne (den konst.
Kammeradvokat)

betræffende Efterstempling af et Testament vedrørende Grevskabet Christianssæde.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 14 November 1881: Indstævnte, Enkegrevinde Benedicte Reventlow, født Reventlow til Christianssæde, bør til Statskassen betale i Stempelafgift 5992 Kr. 10 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 24 April f. A. indtil Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citantinden 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: I det under 25 Juli 1729 allerhøjet udfærdigede Erektionspatent for Grevskabet Christianssæde, der dengang hed Christiansborg. er det fastsat at Greverne af Reventlow, hvem Grevskabet arveligen kunde tilfalde, „maa, dersom og naar de det for godt befinde, ved deres testamentariske Disposition forunde deres Grefinder efter deres Død udi deres Enkesæde og saalænge de udi ugift Stand forblive. bemeldte Grefdom Christiansborg at tiltræde nyde og beholde: dog at det saaledes bliver forestaaet, at det udi ingen Del eller Maade formedelst slet Administration forværret, forringet eller formindsket vorder.“

I Hienhold til den Besidderne af Grevskabet saaledes tillagte Beføjelse traf Gehejmekonferentsraad, Kammerherre og Hofjægermester, Greve F. C. O. Reventlow, Besidder af det nævnte Grevskab m. m., i Post 2 af det af ham under 20 November 1868 oprettede Testament, i hvis Post 1 der tillagdes hans Hustru Benedicte Reventlow, født Reventlow, Indstævnte i nærværende Sag, Ret til at hensidde i uskiftet Bo, følgende Bestemmelse:

„Iligemaade tillægger jeg fornævnte min kjære Hustru Ret til, overensstemmende med Erektionspatentet for Grevskabet Christianssæde af 25 Juli 1729, at besidde og bestyre dette Grevskab i hendes Enkestand og nyde samtlige dets Indkomster, dog skal min Son Christian Einar (som, om God vil bevare ham, vil blive min nærmeste Successor) naar han opnaar Fuldmyndigheds-Alder (25 Aar) have Ret til at overtage bemeldte Grevskab imod at tilsvare sin Moder en saadan aarlig Appanage og Bopæl, som han maatte finde passende. Under denne min Hustrus Besiddelsestid af Grevskabet Christianssæde er det ligeledes mit Onske og min Villie, at hun tager en paalidelig Mand til sin Raadgiver, hvortil jeg ligeledes foreslaar Kammerherre, Baron Otto Rosenørn-Lehn.“

Efterat Grev Reventlow under 11 September 1875 var afgaaet ved Døden, tiltraadte Indstævnte, Enkegrevinde Reventlow til Christianssæde, i Hienhold til den anførte testamentariske Bestemmelse Besiddelsen af Grevskabet, og paa Grund af den omhandlede Bestemmelse antog Citanterne, Generaldirektoratet for Skattevæsenet, ved Resolution af 31 Juli 1879 i Hienhold til Lov 19 Februar 1861 jfr. Lov 21 Marts 1874 et Duplikatexemplar af det af Grev Reventlow oprettede Testament til at efterstemples til Taxt 5992 Kr. 10 Øre, nemlig efter det 5dobbelte Beløb af den aarlige Indtægt af det nævnte Grevskab, om hvilken Indtægts Ansættelse der er Enighed mellem Parterne. Da Indstævnte imidlertid ikke har kunnet erkjende Rigtigheden af den af Generaldirektoratet for Skattevæsenet saaledes afgivne Resolution, men har forlangt Spørgsmaalet om Testamentets Stempelpligt afgjort ved Domstolene, have Citanterne, for hvem den kon-

stituerede Kammeradvokat har givet Møde, under nærværende Sag paastaet Indstævnte tilpligtet at betale den nævnte Stempeltaxt 5992 Kr. 10 Øre med Renter 5 pCt. aarlig fra Støvningens Dato den 24 April f. A. og Sagens Omkostninger, derunder Kammeradvokatens Salær, skadesløst. Indstævnte har paastaet sig frifunden for Citanternes Tiltale, subsidiært har hun paastaet, at Testamentet efterstemples som Deklaration til Taxt 1 Kr., i alle Tilfælde har hun paastaet Citanterne tilpligtede at betale Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Indstævnte har navnlig gjort gjældende, at Bestemmelsen i Lov 19 Februar 1861 § 25, hvorefter testamentariske Bestemmelser, naar de træde i Kraft efter Testators Død, skulle forsynes med Stempel af 1ste Klasse efter Værdien af det, der efter dem falder i Arv, formentlig ikke kan finde Anvendelse i nærværende Tilfælde, hvor Indstævnte ikke kan siges at have arvet den afdøde Lehns greve, eftersom han ikke var Ejer af Lehnet, ligesom det ogsaa antages at fremgaa af det øvrige Indhold af Stempelovens § 25, at Paragrafen kun tænker paa de sædvanlige Tilfælde, nemlig at Testator har været Ejer af det, han testerer over. Indstævnte har derhos forment, at det ikke er som testamentarisk Arving, at hun har tiltrædt Besiddelsen af Lehnet, og at det omhandlede af den afdøde Lehnsbesidder oprettede Dokument, der vel i Formen er et Testament, men efter sit Indhold formentlig ikke kan kaldes saaledes, ikke danner det egentlige Fundament for hendes Ret, der derimod hviler i Erektionspatentet. Hvis det foreliggende Tilfælde skulde sammenlignes med noget andet, maatte det efter Indstævntes Formening nærmest sammenlignes med det Tilfælde, at en Enke forbliver hensiddende i uskiftet Bo, men et Dokument, hvorved en Mand tillægger sin Hustru Ret til at hensidde i uskiftet Bo, falder ikke ind under § 25 i Stempeloven. Den omhandlede testamentariske Disposition formentlig i det Højeste at kunne fordres efterstemplet som Deklaration. Indstævnte har endelig gjort gjældende, at der, hvis Stempelovens § 25 skulde være anvendelig i det foreliggende Tilfælde, vilde savnes Regler for, hvorledes Stempelafgiften skulde fastsættes i Henseende til Beløbets Storrelse, idet § 21 Lit. f i Stempeloven, hvortil § 25 henviser, formentlig ikke har nogen Regel, der er anvendelig i det foreliggende Tilfælde.

Det findes imidlertid unødvendigt at undersøge, om det kan siges, at den afdøde Lehnsbesidder havde ejet Lehnet, og at Indstævnte har arvet dette, idet der nemlig ikke af Citanterne er nedlagt Paastand paa, at Indstævnte har arvet selve Lehnet og at det omhandlede Dokument derfor skulde efterstemples efter selve Lehnets Værdi, hvorimod Paastanden kun gaar ud paa, at der er tillagt Indstævnte Besiddelsen og Indtægterne af Lehnet paa ubestemt Tid. Da det omhandlede Dokument nu gaar ud paa at bestemme, hvorledes der efter Oprotterens Død skulde

forholdes med Indtægterne af den Formue, hvoraf han indtil sin Død var i Besiddelse, maa der gives Citanterne Medhold i, at Dokumentet, ogsaa forsaavidt den her omhandlede Bestemmelse angaar, er et Testament, ligesom Erektionspatentet betegner det Dokument, hvorved en Lehnsbesidder tillægger sin Hustru Ret til efter hans Død at besidde Grevskabet, som en testamentarisk Disposition. Da Retten derhos med Citanterne maa være enig i, at der ingen Hjemmel haves til at undtage den omhandlede testamentariske Disposition fra Bestemmelsen i Stempelovens § 25, og at Dokumentet derfor, da det gaar ud paa at tillægge Indstævnte Besiddelsen og Indtægterne af Lehnnet paa ubestemt Tid, vil være at efterstemple efter den femdobbelte Værdi af den aarlige Indtægt, vil Indstævnte saaledes være at domme efter den af Citanterne nedlagte Paastand, dog saaledes at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve, og vil der som Følge heraf ikke kunne tilkjendes Kammeradvokaten Salær her under Sagen.

Stempelovertredelse foreligger ikke under Sagen.

Fredag den 9 November.

Nr. 283.

Advokat Nellemann

contra

Frederik Wilhelm Reichel (Def. Henrichsen),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 4 September 1883: Tiltalte Henrik Hansen Høegh bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Tiltalte Frederik Wilhelm Reichel bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og i Erstatning til „Nutidens forenede Syge- og Ligkasse“ betale 3032 Kr. 78 Øre. Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Hvalsoe og Alberti, 25 Kr. til hver, udredes af Tiltalte Reichel. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Frederik Wilhelm Reichels Vedkommende anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Nellemann og Henrichsen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag tiltales de Tiltalte Frederik Wilhelm Reichel og Henrik Hansen Høegh, der ere fødte henholdsvis 21 Mai 1834 og 9 August 1832, og som ikke ere fundne forhen straffede, for Bedrageri. I 1873 oprettede Foreningen „Nutidens Syge- og Ligkasse“ en Laanekasse under Navn „Nutidens forenede Syge- og Ligkasses Laanekasse“, hvis Formaal var at yde Medlemmerne Laan mod maanedlige Tilbagebetalinger. Tiltalte Reichel blev strax ved Laanekassens Oprettelse dennes Kasserer og havde som saadan alene Kassens Midler ihænde, medens Tiltalte Høegh fra 1876 var Bogholder. Ifølge Lovene skulde Laanene bevilges af den samlede Bestyrelse af Laanekassen, der foruden af Kasseren og Bogholderen bestod af Formanden for Syge- og Ligkassen samt to andre af dennes Medlemmer, men for flere Aar siden overdrog Bestyrelsen Tiltalte Reichel paa egen Haand at bevilge Laanene, og Forretningsgangen blev nu den, at Ansøgningerne om Laan tilstilledes Reichel, der nogen Tid, efterat han havde udbetalt Laanene, sendte Ansøgningerne til Høegh, hvorefter denne bogførte Laanene. Høegh tilstillede derefter Reichel Afdragkvitteringer til de Tidspunkter, da Afdragene skulde finde Sted, og indførte strax Afdragene som betalte i Bøgerne, hvorefter det var Reichels Sag at incassere Afdragene. Over Laanekassens Status blev der aflagt aarligt Regnskab, som blev revideret. Ved den af Tiltalte Reichel afgivne Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste maa det nu anses tilstrækkelig godtgjort, at han i de sidste 7 à 8 Aar har af de ham saaledes betroede Midler efterhaanden svigagtig forbrugt et Beløb af 3066 Kr. 14 Øre, hvorpaa han dog har afbetalt 33 Kr. 36 Øre, og for at skjule disse Bedragerier anvendt forskjellige svigagtige Midler; saaledes har han navnlig ved at tilstille Høegh Andragender om Laan med Angivelse af, at disse vare udbetalte, uden at saadant var sket, foranlediget, at der i Bøgerne blev indført større Beløb som udlaante end virkelig var Tilfældet, ligesom han for en mindre Del af det af ham forbrugte Beløb gav det Udseende af, at det var Laan, han havde bevilget sig selv. I disse Bedragerier

har Høegh nægtet at være medskyldig, og det iøvrigt Oplyste giver ejheller Foje til at antage, at saadant har været Tilfældet. Under Sagen er det dernæst lagt de Tiltalte til Last, at de have benyttet deres Stilling til efterhaanden at skaffe sig flere Laan af Kassens Midler, Reichel nemlig ialt 500 Kr., hvorpaa han dog har afbetalt et mindre Beløb, og Høegh ialt 750 Kr., idet det navnlig er gjort gjældende, at disse Laan forsaavidt ere lovstridige, som Lovene formentlig forbyde, at der til noget Medlem paa een Gang eller i flere Gange udlaanee større Beløb end 100 Kr., samt at Lovenes Forskrifter om skriftligt Andragende, Udstedelse af Gjældsbrief, Kautionsstillelse m. v. ikke ere iagttagne. Om det nu end trods Uklarheden i Lovenes Bestemmelser kan antages, at de Tiltalte ialfald i enkelte af de nævnte Henseender have overtradt Lovenes Forskrifter, kan det dog, navnlig naar henses til, at disse Forskrifter ejheller ere overholdte med Hensyn til Laan til Andre, og til, at de Tiltalte, der som Medlemmer af Foreningen vare berettigede til at erholde Laan af Kassen, have ladet disse bogføre, efterhaanden som de optog dem, og saaledes ikke have unddraget sig Kontrol med deres Forhold i de nævnte Henseender, i ethvert Fald ikke anses godtgjort, at de Tiltalte ved at skaffe sig bemeldte Laan have gjort sig skyldige i et saadant Misbrug af deres Stilling, at de herfor ville kunne paa-drages Strafansvar. Som Følge af det Anførte vil Høegh være at frifinde for Aktors Tiltale, medens Reichel for det forstnævnte af ham udviste Forhold vil være at anse efter Straffelovens § 253 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Under Sagen er der nedlagt Paastand om, at Reichel tilpligtes at erstatte „Nutidens forenede Syge- og Ligkasse“ 3399 Kr. 42 Øre, og at begge de Tiltalte tilpligtes En for Begge og Begge for En at erstatte bemeldte Kasse 600 Kr. Da der imidlertid ikke under nærværende Sag vil kunne idømmes Høegh nogen Straf, vil der ejheller under denne kunne idømmes ham nogen Erstatning; for Reichels Vedkommende vil der under denne Sag kun kunne tilkjendes ommeldte Kasse et Beløb af 3032 Kr. 78 Øre, idet det overskydende Beløb efter Erstatningspaastanden angaar de ovennævnte Laan, med Hensyn til hvilke han ikke kan anses overbevist om noget strafbart Forhold. Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til de befalede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, 25 Kr. til hver, ville være at udrede af Tiltalte Reichel.

Nr. 277. Højesteretssagfører Bagger
 contra
 Niels Laursen (Def. Henrichsen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 11 September 1883: Arrestanten Niels Laursen og Tiltalte Vilhelm Hublitz bør straffes, Arrestanten med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Tiltalte med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. I Erstatning til Maren Andersen, Andersens Enke, betaler Arrestanten 61 Kr. 2 Ore. Aktionens Omkostninger, derunder Sallærer til Aktor og Defensor, Prokuratoren Lange og Seidelin, 20 Kr. til hver, udredes af Arrestanten, dog saaledes, at Tiltalte in solidum med ham heraf tilsvare 1/4. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Niels Laursens Vedkommende anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, torsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Henrichsen 30 Kr. til hver.

I den indankede Doms Præmissor hedder det: Under nærværende mod Arrestanten Niels Laursen og Tiltalte Vilhelm Hublitz for Tyveri anlagte Sag ere de ved deres egne Tilstaelser og det iøvrigt Oplyste overbeviste at have gjort sig skyldige i følgende Forhold: Den 26 Mai d. A. have de i Forening frastjaalet Skomagermester Thorvald Alfred Lethan, hos hvem de arbejdede, et Par Støvler af Værdi 7 Kr., og den 28 Mai d. A. har Arrestanten alene frastjaalet bemeldte Skomager et Par Sko af Værdi 10 Kr. Det nævnte Fodtøj beroede frit fremme i Butikken, til hvilken Arrestanten og Tiltalte havde fri Adgang. Arrestanten har endvidere begaaet to Tyverier fra den af Maren Andersen, Andersens Enke, beboede Lejlighed i Bugbygningen

St. Pederstræde Nr. 32 og herved frastjalet hende henholdsvis 26 Kr. og 3 til en samlet Værdi af 1 Kr. ansatte Portemonnær, indeholdende 39 Kr. Det første Tyveri begik Arrestanten den 15 Juli d. A. om Eftermiddagen, idet han, der dengang logerede hos hende, og efter sin Forklaring, som ikke vil kunne forkastes, af Nysgjerrighed havde fra sit Værelse gennem en uafaaet Dør begivet sig ind i det tilstødende af hende benyttede Værelse, fra en uafaaet Skuffe i en i sidstnævnte Værelse staaende Kommode tilvendte sig det ovennævnte Pengebeløb. Efterat Arrestanten var flyttet fra Bestjaalne, skaffede han sig dernæst den 22 Juli d. A. om Aftenen omtrent Kl. 9 i tyvagtig Hensigt Adgang til det af Madam Andersen benyttede Værelse, idet han fra Trappegangen, hvortil Adgangen var uhindret, oplukkede den afaaede Dør til det af ham tidligere beboede Værelse med en falsk Nøgle, og ved med en Sax at skyde Laasriglen tilbage fik den denne Gang ligeledes afaaede Dør til Bestjaalnes Værelse aabnet, hvorefter han fra den ovennævnte uafaaede Kommodeskuffe stjal de nævnte Portemonnær med Indhold. Arrestanten er født den 8 November 1863 og ikke fundet forhen straffet. — — — — — Som Følge af det Foranførte ville de være at anse, Arrestanten efter Straffelovens §§ 228 og 229 Nr. 4 — — — — — og findes Straffen at kunne bestemmes for Arrestanten til Forbedringshusarbejde i 1 Aar — — — Efter den af sidstnævnte Bestjaalne derom nedlagte Paastand vil Arrestanten derhos have at udrede i Erstatning til hende 61 Kr. 2 Øre. Aktionens Omkostninger — — — ville være at udrede af Arrestanten, dog saaledes, at Tiltalte in solidum med ham heraf vil have at udrede $\frac{1}{4}$.

Mandag den 12 November.

Nr. 267.

Advokat Henrichsen

contra

Carl Michael Robert Leithoff (Defensor Levinsen),

der tiltales for ulovligt at have fisket paa dansk Søterritorium.

Præsto Kjøbstads Politirets Dom af 24 Marts 1883:
Tiltalte Carl Michael Robert Leithoff bør til Statskassen bøde

50 Kr. samt betale denne Sags Omkostninger. At efterkommes inden 3 Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Juni 1883: Tiltalte Carl Michael Robert Leithoff bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Gottschalck og Lehmann, 15 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Ved kongelig Ordre af 8de dennes er Højesteret bemyndiget til at tage nærværende Sag under Paakjendelse, uanset at dens Gjenstand ikke maatte befindes at udgjøre summa appellabilis.

Den af Tiltalte under Sagen afgivne Erklæring, at det har været hans Hensigt at bosætte sig her i Landet, maa anses saaledes bestyrket ved de i den indankede Dom fremhævede Omstændigheder — deriblandt navnlig, at man har søgt og opnaaet at faa sit Skib optaget paa Fortegne sen over danske Skibe · hvortil føjes, at Erklæringen fra de preussiske Statsmyndigheder ifølge sit Indhold af ham er bleven erhvervet paa Grund af Udvandring til Danmark, at han maa blive at betragte som dansk Undersaat.

Som Følge heraf vil der ikke kunne paalægges ham noget Ansvar for det af ham udøvede, under Sagen omhandlede Fiskeri paa dansk Soterritorium, og det maa derfor have sit Forblivende ved den ham ved Overretsdommen tillagte Frifindelse saavel som ved dens Bestemmelser om Sagens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Advokaterne Henrichsen og Levinsen tillægges i Salarium for Højesteret hver 50 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Præsto Kjobstads Politiret hertil indankede Sag tiltales Carl Michael Robert Leithoff i Henhold til Justitsministeriets

Resolution af 19 Marts d. A. for ulovlig at have fisket paa dansk Soterritorium. Det er i Sagen, i hvilken Undersøgelsen er paa-begyndt den 30 November f. A., oplyst, at Tiltalte, der har op-givet at være født i Ückermünde i Kongeriget Preussen og at være 25 Aar gammel, hvilken Alder af Underretten er skjønned at være stemmende med hans Udseende, under 25 Mai f. A. ved Præsto Toldkammer har faaet den ham tilhørende Fiskerkvase „Idu“, drægtig 7,23 Tons, optaget paa den i Henhold til § 2. 4de Led i Lov angaaende danske Skibes Registrering af 13 Marts 1867 anlagte Fortegnelse over Fartøjer af og under 20 Tons Drægtighed, som alene benyttes i indenrigsk Fart, ved hvilken Lejlighed Tiltalte efter Toldvæsenets Forlangende som Legitimation producerede sit Kjobebrev paa Kvasen, dateret Stralsund den 8 Mai 1882, en Erklæring fra de preussiske Stats-myndigheder om, at han er løst fra sit undersaatlige Forhold til Preussen (Entlassungsurkunde) og en Kontrakt om Leje af et Værelse i Præsto Kjobstad for 5 Maaneder, fra 1 Juni til 1 November f. A., samt at Tiltalte derpaa 2 Gange har erholdt Toldædler paa Præsto Toldkammer, hver lydende paa 3 Maaneder paa Fiskeri, hvorefter Tiltalte fra sin Kvase har drevet Fiskeri i danske Farvande. Tiltalte har derhos forklaret, at han, der først kom her til Landet samtidig med, at hans Kvase blev indtegnet ved Præsto Toldkammer, agter at tage fast Bopæl her og i den Anledning har lejet Værelse i Præsto, først som oven-nævnt for Tidsrummet fra 1 Juni til 1 November f. A. og derpaa for et Aar, fra 1 November f. A. til samme Dato d. A., hvilke Værelser, der ere lejede som møblerede og i hvilke han ikke har havt ham tilhørende Ejendele henstaaende, han har be-nyttet, navnlig til Natteophold, hver Gang han i Tidsrummet fra den 25 Mai til 30 November f. A. har været i Præsto, hvad der er sket tre Gange, samt at han formener horefter at have erhvervet Ret til at drive Fiskeri paa dansk Soterritorium, hvil-ket han ogsaa er gaaet ud fra at være anerkjendt fra Statsmyn-dighedernes, navnlig fra Toldvæsenets Side derved, at dette i Henhold til de af Tiltalte producerede Bevisligheder har ladet hans Fartøj registrere og udstedt Toldsedler for ham lydende paa Fiskeri. Ved Præsto Kjobstads Politiretsdom af 24 Marts d. A. er Tiltalte imidlertid, under Henviisning til, at det ifølge Res-kripterne af 12 Mai 1696 og 15 December 1758 samt Kan-cellicirkulærer af 1ste og 4de Mai 1819 og Kancelliskrivelse af 3 Oktober 1829 er fremmede Fiskere forbudt at fiske paa dansk Soterritorium, og da Tiltalte ikke kunde anses at have vundet Rettighed som dansk Undersaat, for det omhandlede Fiskeri ble-ven anset efter Lovgivningens Analogi med en Bøde af 50 Kr. til Statskassen.

Vel maa det nu anses at følge af Bestemmelserne i de i Politiretsdommen anførte Reskripter, at det er Fremmede forbudt

at fiske paa det danske Soterritorium, og da Tiltalte ikke ved, hvad der i saa Henseende er oplyst, kan anses at have paa saadan Maade taget Ophold her i Landet, at han herved har erhvervet Ret til at betragtes som dansk Undersaat, kan han saaledes ikke anses at have været berettiget til at drive Fiskeri i de danske Farvande, ligesom ejheller den Omstændighed, at hans Kvase er bleven optaget paa Fortegnelsen over danske Fartøjer, og at der af Toldvæsenet er givet ham Toldsæddel paa Fiskeri, i og for sig kan hjemle ham Ret dertil; men da der i Ordene i de anførte Reskripter og Kancellicirkulæret af 1 Mai 1819, jfr. Kancellicirkulæret af 4 Mai s. A. i hvert Fald ikke haves Hjemmel til at anse den paaklagede Lovovertrædelse med Straf, forinden det forud af Øvrigheden er blevet Vedkommende tilkjendegivet, at det ikke er ham tilladt at fiske paa Soterritoriet, hvad i nærværende Tilfælde ikke er sket, vil Tiltalte ikke for sit udviste Forhold kunne anses med Straf under nærværende Sag. Han vil derfor være at fritinde for det Offentliges Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger, derunder de Aktor og Defensor for Overretten tilkommende Salærer, der bestemmes til 15 Kr. for hver, ville være at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling i 1ste Instants og den befalede Sagførelse her for Retten har været lovlig.

Tirsdag den 13 November.

Nr. 250.

Advokat Levinson

contra

Carl Anthon Sørensen, kaldet Ørnstrup (Def. Hansen),

der tiltales for Falsk og Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 30 Juni 1883: Arrestanten Carl Anthon Sørensen, kaldet Ørnstrup, samt de Tiltalte Carl Christian Handberg og Niels Vilhelm Stendrup bør straffes, Arrestanten og Tiltalte Stendrup med Forbedringshusarbejde, Forstnævnte i 2 Aar, Sidstnævnte i 18 Maaneder, og Tiltalte Handberg med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage. I Erstatning til sine forhenværende Kontorbude Jacob Jensen, Christian Herman Petersen og Jacob Pedersen betaler Arrestanten til den Første 768 Kr., til den Anden 786 Kr. 62 Ore, til den Tredie 1055 Kr. Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overauditor, Prokurator Wolff 75 Kr.,

til Arrestantens Defensor, Prokurator Beyer, 60 Kr., og til de Tiltaltes Defensor, Prokurator Maag, 40 Kr., udredes af Arrestanten, dog saaledes, at heraf in solidum med ham af hver af de Tiltalte tilsvares en Ottendedel. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Carl Anthon Sørensens Vedkommende anførte Grunde, ved hvilke intet væsentligt findes at bemærke,

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Levinsen og Højesteretssagfører Hansen 120 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Carl Anthon Sørensen, kaldet Ørnstrup, samt de Tiltalte Carl Christian Handberg og Niels Vilhelm Stendrup, der ere fødte, Arrestanten den 27 Marts 1854, — og af hvilke Arrestanten har været anset ved Rettens Dom af 27 Januar 1872 efter Straffelovens § 253 jfr. §§ 37 og 21 med 15 Rottingsalag, tiltales under nærværende Sag for Falsk, Arrestanten tillige for Bedrageri.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 21 Decbr. 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 40.

Tirsdag den 13 November.

Nr. 250.

Advokat Levinsen

contra

Carl Anthon Sørensen, kaldet Ørnstrup (Def. Hansen).

Forsaauidt Arrestanten er sigtet for at have gjort sig skyldig i Falsk med Hensyn til tvende den 12 Oktober 1880 daterede Dokumenter, hvorefter Gjæstgiver i „Sorte Hest“ Christen Petersen transporterer til Arrestanten to, henholdsvis 5 Kr. 83 Øre og 3 Kr. store Gjældsfordringer, hvilke, efter hvad der er oplyst i Sagen, nævnte Gjæstgiver havde betroet ham at inkassere for ham, har Arrestanten vel erkjendt at have ladet disse Transporter udfærdige og selv forsynet dem med Underskrift „Petersen“, Gjæstgiver i „Sorte Hest“, men da hans Forklaring om at have handlet saaledes efter hertil ham af Gjæstgiver Petersen given Bemyndigelse og derhos udelukkende i Interesse af den ham af denne betroede Inkassationsforretning, efter Omstændighederne ikke tør forkastes, vil Arrestanten for sit heromhandlede Forhold ikke kunne paaføres Strafsansvar. I Falsk sigtes fremdeles Arrestanten og Tiltalte Handberg at have gjort sig skyldige i Henseende til en den 23 Marts 1880 dateret Skrivelse, som af Randers Byraads staaende Udvalg for Fattigvæsenet var tilstillet Arrestanten i Svar paa et skriftligt af flere Bilag ledsaget Andragende, som denne en halv Snes Dage forinden havde fremsendt til Randers Kommunalbestyrelse og i hvilket han paa Handbergs Vegne, i Anledning af et Ægteskab, denne agtede at indgaa med Pigen Bengta Pehrsson, havde anholdt om Eftergivelse af en Handberg for oppebaaren Fattigunderstøttelse paa hvilende Gjæld til nævnte Kommune, stor 22 Kr. 36 Øre. Bemeldte af Udvalgets Medlemmer underskrevne Svarskrivelse, hvori det meddeltes Arrestanten til Efterretning og videre Meddelelse for Handberg, „at man ofter de af dem — zc. Arrestan-

ten — givne Oplysninger angaaende Carl Christian Handbergs Forhold ikke har fundet tilstrækkelig Anledning til at eftergive ham den ommeldte Gjæld“, men det Afslaget tilkjendegivende Ord „ikke“ var skrevet over Linien mellem det nærmest forudgaaede og efterfølgende Ord, hvor dets Plads var angivet ved Tegnet $\frac{1}{2}$, er nemlig, efter hvad der er oplyst i Sagen, forfalsket ved Udradering og Utydeliggjørelse af bemeldte Ord og Tegn samt i denne Stand, hvori den fik Udseende af at indeholde en Tilkjendogivelse om, at Gjelden var eftergivet, afleveret til Klokkeren ved St. Stephans Kirke her i Staden og fra denne kommen Sognepræsten ved Kirken ihænde, hvilket har ført til, idet Forfalskningen dengang forblev uopdaget, at Handberg og Bengta Pehrsdotter den 9 Mai 1880 bleve ægteviede i St. Stephans Kirke. Tiltalte Handberg har tilstaaet, at han for at kunne blive gift med Bengta Pehrsdatter har afleveret den heromhandlede Skrivelse i dens omtalte forfalskede Stand til Klokkeren ved den nævnte Kirke, og saavel han som hun, der ved Undersøgelsens Begyndelse var hans Hustru, have om Sagens nærmere Omstændigheder samstemmende forklaret som følger: Nogen Tid efter, at Arrestanten havde paataget sig for Handberg at ordne det Fornødne i Henseende til deres forehavende Ægteskab og i den Anledning i et Andragende, som Handberg aldrig vil have set, havde henvendt sig til Randers Kommunalbestyrelse om Eftergivelse af Handbergs Gjæld til samme Kommune for ydet Fattigunderstøttelse, indfandt Arrestanten sig paa Handbergs Bopæl, hvor han i hendes Overværelse leverede Handberg den heromhandlede Skrivelse, som han sagde, at han havde modtaget i Svar paa Andragendet. Han paaviste dem, at han i denne havde udraderet Ordet „ikke“ og det dets Plads i Skrivelsen angivende Tegn, saa at denne istedetfor at indeholde et Afslag af Andragendet kom til at indeholde en Bevilgelse af samme. Han bad om og fik af hende ved denne Lejlighed en Klat Smør, hvilket han gned ind i Papiret paa det Sted, hvor Raderingen var foretagen, for, som han sagde, at tilintetgjøre det sidste Spor af Ordet og Tegnet og give det Udseende af, al der med en fedtet Finger var taget paa Brevet og efterladt en Fedtplet paa nævnte Sted. Da de yttrede Betæneligheder i Anledning af denne Fremgangsmaade, beroligede Arrestanten dem ved Betragtninger over, hvorledes den vanskelige vilde blive opdaget, og opfordrede Handberg til dristigen at aflevere Skrivelsen paa vedkommende Klokkerkontor. Handberg modtog derpaa Skrivelsen og benyttede den som anført. Rigtigheden af disse Forklaringer er benægtet af Arrestanten, der hverken vil have foretaget den ommeldte Forfalskning eller vidst af, at den var foretaget, men tvertimod vil have afleveret Svarskrivelsen fra Randers Kommune til Handberg i samme Stand, hvori han havde modtaget den, samt betydede Handberg, at den indeholdt et Af-

slag paa det af ham for Handberg indgivne Andragende, og at denne som Følge heraf ikke kunde blive gift. Arrestantens Hustru Laura Sophie Vilhelmine Christensen har imidlertid forklaret, at hun en Dag i Foraaret 1880 -- efter en Samtale, hun i sit Hjem havde havt med Bengta Pehrsdatter om dennes forestaaende Bryllup - har i dennes Overværelse, da Arrestanten kom hjem, spurgt ham, om der var kommet Svar fra Randers, saaledes at Bengta Pehrsdatter og Handberg nu kunde blive gifte, og herpaa faaet til Svar af ham, at Svaret fra Randers var kommet, og at det indeholdt en Tilladelse for dem til at gifte sig, samt at et Spørgsmaal, hun derefter gjorde Arrestanten om, hvorvidt der var noget Galt med denne Svarskrivelse, blev afvist af ham med den Bemærkning, at hun ikke forstod sig paa den Slags Ting og ikke skulde blande sig i hans Affærer. Denne Arrestantens Hustrus Forklaring stemmer forsaavidt med den af Handbergs Hustru afgivne, som ogsaa efter denne Sidstes Forklaring Arrestanten ved bemeldte Lejlighed har svaret sin Hustru paa en Maade, der tilstrækkeligen viste, at han kjendte Sagens Sammenhæng. Til hvad der saaledes er forklaret af Tiltalte Handberg samt af dennes Hustru og Arrestantens Hustru, hvilke tvende Sidstnævnte have bekræftet deres Afgivne med Ed, kommer, at Arrestantens Troværdighed maa anses i høj Grad svækket, dels ved at hans i Sagen afgivne Forklaringer jævnligen stærkt bære Præg af Mangel paa Oprigtighed, dels særligen under denne Del af Sagen derved, at han i Andragendet til Randers Kommunalbestyrelse og en dette bilagt Erklæring fra ham selv har til Støtte for Andragendet anbragt Fakta, der tildels ere beviste at være Opspind og iøvrigt efter det Oplyste i høj Grad maa formodes at være det, og naar saa endelig Hensyn tages til den Forslagenhed og Samvittighedsløshed i Anvendelsen af Svig, hvorom nedenanførte Arrestanten overbeviste Ulovligheder bære Vidne, findes der at foreligge et i Medfør af Forordningen 8 September 1841 tilstrækkeligt Bevis for, at den heromhandlede Forfalskning er foretagen af Arrestanten som af Handberg og Hustru forklaret. I Falsk sigtes endelig Arrestanten og Tiltalte Støndrup for at have gjort sig skyldige ved paa 4 Aktier i det forenede Dampskibsselskab, lydende paa 100 Rd. hver, bærende Løbe-Nr. Litr. B 1285, 4260, 5464 og 5469, og tilhørende Henrik Adolph Sophus Rosbach, at have uden donnes Vidende og Villie tegnet Transporter paa Ihændehaveren og underskrevet samme med Navnet A. Rosbach. Efter hvad der er oplyst i Sagen, havde Rosbach den 21 Januar 1881 indgaaet skriftlig Overenskomst med Arrestanten om fra 1 Februar næstefter at træde i hans Tjeneste som Kontorbud, og som Sikkerhed for, hvad der i denne Tjeneste maatte blive ham botroct, at overlevere Arrestanten 4 Stkr. Aktier i nævnte Dampskibsselskab, stor hver 200 Kr. med tilhørende Kupons. Det hed i Kon-

trakten, at Rosbach ved Tjenestens Ophør selvfølgeligen skulde have de 4 Stkr. Aktier tilbageleveret med de til den Tid ej indløste Kupons, dog at Arrestanten var berettiget til, naar der fra hans Side kunde paavises nogen Uredelighed fra Medkontrahentens Side, at søge Dækning i disse Beløb. Som Følge af, at Arrestanten blev anholdt i Sagen den 27 Januar 1881, kom Rosbach aldrig til at tiltræde den heromhandlede Tjeneste. Han havde imidlertid til Fyldestgjørelse af sin omtalte Forpligtelse til Sikkerhedsstillelse allerede samme Dag, Kontrakten blev underskrevet, overleveret Arrestanten de fornævnte, alle paa hans Navn lydende Aktier, og disse ere, forsynede med formeldte falske Transporter til Ihændehaverne, endnu samme Dag ved Stendrup leveret til Salg til Vexellerer Adolph Heidenheim, der den paafølgende Dag, efterat have ladet Transporterne notere paa Selskabets Kontor, har afkjøbt Arrestanten Aktierne for 1026 Kr. 97 Øre og udbetalt Stendrup paa Arrestantens Vegne dette Beløb. Tiltalte Stendrup har tilstaaet, at han, der paa den omhandlede Tid havde Beskæftigelse som Skriver paa Arrestantens Kontor, har den 21 Januar 1881 uden Rosbachs Vidende og Villie paa hver af de nævnte Aktier tegnet en Transport paa Ihændehaveren og underskrevet disse Paategninger med det til Rosbach sigtende Navn „A. Rosbach“, i Lighed med, hvorledes denne havde underskrevet sit Navn paa den af ham med Arrestanten oprettede Kontrakt, hvilken han under Udførelsen af dette Falsk luvde liggende for sig. Han har imidlertid bestemt fastholdt, at det var paa Opfordring af Arrestanten, og efterat denne havde lovet ham, at han nok en af de paafølgende Dage skulde faa Rosbach til at underskrive et Dokument, der bemyndigede Arrestanten til at disponere over Aktierne, at han — Stendrup — gjorde sig skyldig i dette Falsk, hvis Formaal han vel forstod at være det. at sætte Arrestanten istand til uden Rosbachs Samtykke at disponere over Aktierne; ligesom han har erkjendt, at han, der, efterat have underskrevet de falske Transporter, havde tilbageleveret Aktierne til Arrestanten, endnu samme Dag paany modtog dem af ham og paa hans Ordre afleverede dem til Salg til ovennævnte Vexellerer, af hvem han Dagen efter erholdt udbetalt paa dem det ovenomtalte Beløb, som han har afleveret til Arrestanten. Han vil af denne hverken have modtaget eller faaet Tilsagn om at erholde Vederlag for den Bistand, han har ydet ham til Udførelsen af den heromhandlede Forbrydelse. Arrestanten har tilstaaet, at det var til Sikkerhed for redelig Omgang med, hvad der maatte blive Rosbach betroet i hans Tjeneste, at Rosbach i Henhold til den ovenomtalte mellem dem afsluttede Kontrakt den 21 Januar 1881 har overleveret ham de heromhandlede Aktier, og at han — Arrestanten — uden Rosbachs Vidende og Villie har ved Stendrup ladet dem sælge til Vexellerer Heidenheim for det ommeldte Beløb, som

rigtigt er ham leveret af Stendrup den paafølgende Dag, og som han har forbrugt uden at være istand til at erstatte samme. Derimod har han nægtet at være delagtig i det begaaede Falsk eller endog blot at have vidst af, at et saadant foreligger, i hvilken Henseende han, tvertimod hvad der paa siges ham af Stendrup, har forklaret, at han har givet Stendrup Ordre til at henvende sig til Rosbach for at faa denne til at paategne Aktierne Transporter til Ihændehaverne, samt at han ondtu inden Salget effektueredes af Stendrup har faaet Besked om og i Henhold hertil troet, at Rosbach selv havde forsynet Aktierne med Transporter til Ihændehaverne. Vel er der nu ved Stendrups Tilstaaelse og andre i Sagen foreliggende Omstændigheder, hvoriblandt navnlig de af Arrestanten ved Begyndelsen af Undersøgelsen i denne Del af Sagen afgivne Forklaringer, der aabenbart have været usundfærdige, og hvis Formaal nærmest maa antages at have været at afværge, at Aktierne bragtes tilstede, frenkommen en høj Grad af Formodning for, at Arrestanten er modskyldig i det heromhandlede Falsk, men Bevis herfor tør ikke anses tilvejebragt, blandt Andet og navnlig under Hensyn til den Interesse, som Arrestanten har paavist og Stendrup tildels erkjendt, at han — Stendrup — paa den heromhandlede Tid alligevel har haft i at fjerno Hindringerne for Salget af Rosbachs Aktier, og som ialfald gjør det forstaaeligt, om Stendrup ved at begaa dette Falsk havde handlet paa egen Haand. Arrestanten vil herefter under denne Del af Sagen være at frifinde for Tiltalen for Falsk, hvorimod han for det ham ved hans egen Tilstaaelse overbeviste svigagtige Salg af Aktierne, der ikke kan disculperes ved, hvad han har paaberaabt sig om at have havt til Hensigt og ment at være istand til at erstatte deres Værdi, naar Rosbach i sin Tid fratruddte hans Tjeneste, vil være at anse for Bedrageri. Foruden i ommeldte Bedragerier er Arrestanten ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste overbevist at have gjort sig skyldig i følgende andre af samme Art: Efterat Arrestanten ved 4 forskjellige Lejligheder i Mai, Juni og November Maaneder 1880 havde ifølge skriftlig herom oprettede Kontrakter fæstet til Tjeneste hos sig som Kontorbude Niels Peter Nielsen, Jacob Jensen, Christian Herman Petersen og Jacob Pedersen, imod at de stillede Sikkerhed for, hvad der maatte blive dem betroet i hans Tjeneste, og der i dotte Øjemed var overleveret ham af Niels Peter Nielsens Fader, Gaardejer Niels Nielsen af Ballerup, en 400 Kr. stor dansk Statsobligation, af Jacob Jensen Østifternes Kreditforeningsobligationer, 4de Serie, til Paalydende af ialt 800 Kr., af Christian Herman Petersen danske Statsobligationer til Paalydende af ialt 800 Kr. og af Jacob Pedersen 5 Aktier i Forstuedernes Sporvejselskab, stor hver 200 Kr., har Arrestanten svigagtigen solgt de ham saaledes overleverede Værdipapirer, der alle lød paa Ihændehaveren, og for-

brugt de ved disses Salg indvundne Beløb, uden at være istand til at erstatte de Vedkommende de dem herved paaførte Tab. Forsaauidt Arrestanten tillige sigtes for at have gjort sig skyldig i Bedrageri overfor Niels Petersen, der i Juni 1880 blev antagen i hans Tjeneste som Kontorbud og til Sikkerhed i oftomtalte Henscende overlevoredo ham 500 Kr. i rede Penge, har Arrestanten vel erkjendt, at han uden særligt hertil erhvervet Samtykke af Niels Petersen har disponeret over disse Penge, og at han ikke er istand til at erstatte Petersen dem, men da Arrestanten efter Indholdet af den mellem dem indgaaede Kontrakt var forpligtet at svare Petersen, saalænge denne var i hans Tjeneste, 4 pCt. aarlig Rento af disse Penge, uden at der havde været Tale mellem dem om, at dette skulde ske paa den Maade, at han for Petersen anbragte dem i rentebærende Papirer, kan hans Disposition over Pengene ikke anses som uberettiget, og da det iøvrigt ikke mod hans Benægtelse er bevist, at Svig har været forbundet med hans heromhandlede Forhold, vil han for samme ikke kunne paaføres Strafansvar. Endelig er det ved Arrestantens egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste bevist, at Arrestanten, der foruden med andre af en Kommissionærs sædvanlige Forretninger gav sig af med Udlaan af Penge mod Sikkerhed i Møbler og Effekter, har siden Eftersommeren 1880, siden hvilken Tid han vil have været i stor Gjæld og manglet fornøden Kapital til at drive nævnte Forretning i større Omfang, gjort sig skyldig i Bedrageri overfor Personer, der, som oftest lokkede hertil ved hans Avertissementer i Bladene, henvendte sig til ham for at faa Penge tillaaens, og som gik ind paa de af ham som Betingelse for at yde dem Laan stillede Forlangender om, at de for det fulde Beløb af det søgte Laan skulde udstede en Tremaaneders Vexel til ham eller Ordre, at de endvidere skulde — med Tilbagekjøbsret, forsaavidt Vexlen betaltes i rette Tid, — sælge ham af deres Møbler og Effekter nærmere specificerede Stykker, hvis samlede Værdi oversteg Vexlens Paalydende med et ikke ubetydeligt Beløb, at de fremdeles saamtidig med Salget skulde leje disse Stykker af ham paa 3 eller flere Gange 3 Maaneder, Alt eftersom der var truffet Aftale om, hvor ofte Vexlen skulde kunne fornyes — med maanedlig Leje af Størrelse, der svarede til 5 pCt. af Vexlens Paalydende, og saaledes, at altid 3 Maaneders Leje betaltes forud, samt at de endelig, uden saamtidig at faa Laanet udbetalt, skulde underskrive Vexlen, hvori det hed, at Valuta var annammet og skriftligt udfærdigede Kjøbe- og Lejekontrakter, der svarede til nævnte Stipulationer, eller som ialfald, sjusket og ukyndigen som de i Reglen vare affattede, vare at forstaa i Overensstemmelse med det Stipulerede. Naar nemlig vedkommende Laansøgere med Tilsagn om herefter i Løbet af en eller et Par Dage at faa udbetalt Beløbet af de af dem søgte Laan, med Fradrag selvsølgelig af de Renter, re-

præsenterende 3 Maaneders Leje, ialt 15 pCt., og endda stundom 5 pCt. i Provision, havde underskrevet vedkommende Dokumenter, endosserede Arrestanten Vexlerne og solgte sine Rettigheder efter disse og tilhørende Kjøbe- og Lejekontrakter ved særligt udfærdigede Transporter, som oftest til en og samme Mand, men anvendte i et stort Antal Tilfælde, hvad han fik ud af Salget, ikke til at yde de Vedkommende Laan, der vare dem tilsagte og af Hensyn til hvilke de havde underskrevet de ovenanførte, dem forpligtende Dokumenter, men i Interesse af andre af hans — Arrestantens — Forretninger. Endel af vedkommende Laansøgere have nu vel, efter hvad Arrestanten har forklaret, tidligere eller sildigere og ialfald inden de af dem udstedte Vexler forfuldt, erholdt udbetalt af ham, hvad han havde tilsagt dem; andre af disse vil han have holdt skadesløse ved selv for dem at indfri de vedkommende af ham borttransporterede Dokumenter; men Resultatet af hans heromhandlede Trafik er blevet, at der ved hans Anholdelse den 27 Januar 1881 af fuldstændig konstaterede Tilfælde forelaa 28, i hvilke et lige Antal Personer, som i November og December 1880 samt i Januar 1881 havde forskrevet sig paa formeldte Maade for Beløb af ialt 2710 Kroner „Øre, ikke — fraset et en enkelt af dem ydet Afdrag af 20 Kroner — havde modtaget nogetsomhelst af det dem i Laan Tilsagte, som Følge af, at Arrestanten i andet Øjemed havde anvendt, hvad der var indvundet ved havs Dispositioner over de af dem udstedte Dokumenter. Af de omtalte 28 Personer har Een efter Arrestantens Anholdelse ved hans Fuldmægtig modtaget Afdrag paa ialt 50 Kr. 80 Øre, iøvrigt er Arrestanten ude af Stand til at erstatte de Besvegne de dem paaførte Tab. Naar under foromtalte Omstændigheder Laansøgere, der ikke have modtaget de dem tilsagte Laan, krævede Arrestanten i saa Henseende, har Arrestanten holdt dem hen ved tomme Løfter og Udflygter, i enkelte Tilfælde, hvor Vedkommonde, efterat have ventet en Tid, erklærede, at de ikke længere vilde have de dem tilsagte Laan, har Arrestanten snart givet Løfter fra sig om at ville tilintetgjøre vedkommende Dokumenter, uden at holde disse Løfter, snart givet Vedkommende skriftlige Erklæringer om, at de ikke havde modtaget Laanene, eller at de af dem udstedte Dokumenter vare ugyldige, i enkelte Tilfælde, hvor de udstedte Kjøbekontrakter ved de af ham foretagne Dispositioner ikke vare fulgte med den tilsvarende Vexel og Lejekontrakt, har Arrestanten, naar Vedkommende trængte ind paa ham for at faa Laanet, givet disse Kjøbekontrakter Pantegning om, at Melleinværendet, de angik, var afgjort eller Lignende. I Medfør af Foranførte ville Arrestanten og de Tiltalte være at anse, Arrestanten efter Straffelovens § 274, jfr. § 270 og dens § 253, — — — og findes Straffen efter Omstændighederne at burde bestemmes for Arre-

stanten — — — — til Forbedringshusarbejde, henholdsvis i 2 Aar — — — — Arrestanten vil derhos have at betale i Erstatning til foranførte hans forhenværende Kontorbude Jacob Jensen, Christian Herman Petersen og Jacob Petersen henholdsvis 768 Kr., 786 Kr. 62 Øre og 1055 Kr. — — — —

Torsdag den 15 November.

Nr. 82. **Finantsministeriet** paa Statskassens Vegne (den kst. Kammeradvokat)

contra

Marinekapitajn F. Lund paa hans Hustrus Vegne
(Overretssagfører Hagen),

betræffende Arveafgift af en Sidstnævnte tilfalden Rentenydelse.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 September 1882: Citanten, Capitajn i Marinen F. Lund paa sin Hustrus Vegne, bør være berettiget til at afgjøre Arveafgiften af den ovenomhandlede hans Hustru tilfaldne Rentenydelse af 10,000 Kr. i kgl. Obligationer derved, at der alene indeholdes 4 pCt. af det 5-dobbelte aarlige Rentebeløb eller 80 Kr., og vil Citanten som Følge heraf være at frifinde under det af Finantsministeriet anlagte Kontrasøgmaal. Sagens Omkostninger opløses.

Højesterets Dom.

Naar henses til, at den i den indankede Dom ommeldte Kapital paa 5000 Rdl., om hvilken der under nærværende Sag alene er Spørgsmaal, tilhører det ved Testamentet af 11 Juni 1856 oprettede Legat for Børn af kongelige Embedsmænd, og at Renten alene foreløbig er tillagt tre i Testamentet navngivne Personer og — som det efter de i det paagjældende Afsnit af Testamentet brugte Udtryk maa antages — dem af deres Descendenter, som ved deres Død arve dem, men ikke den øvrige Descendents, findes det foreliggende Tilfælde ikke at kunne henføres under nogen af de i Forordningen af 12 September 1792 givne specielle Forskrifter, navnlig ikke under

sammes § 7. Det maa derfor have sit Forblivende ved, at den under Sagen omhandlede Afgift ikkun er tilkjendt Citanterne med 4 pCt. af det femdobbelte aarlige Rentebeløb af Kapitalen, og Dommen vil som Følge heraf efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret blive at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved et af Konferentsraad Huns Georg Bentzen den 11 Juni 1856 oprettet og efter hans Død med kgl. Konfirmation af 9 Marts 1858 forsynet Testament bestemtes det blandt Andet, at der af Boets Masse forlods skulde indsættes i Overformyndieriet tvende senere i Testamentet nærmere omhandlede Summer, tilsammen 20,000 Rdl. i kgl. Obligationer à 4 pCt., som af Testator vare bestemte til et Legat for Børn af kgl. Embedsmænd. Det bestemtes derefter i Testamentet, at Legatets Størrelse oprindelig skulde være 10,000 Rdl. i kgl. Obligationer, der, efterat være noterede i Finantsministeriet at tilhøre Legatet, som skulde benævnes „Konferentsraad Georg Bentzens Legat for Børn af kgl. Embedsmænd“, blev at deponere i Kjøbenhavns Overformynderi, og hvis Renter skulde deles i 4 Portioner à 100 Rdl., der først, tildels successivt, skulde tildeles flere navngivne Personer, deriblandt 3 af Testators Broderbørn, hvorhos det udtales som en Selvfølge, at, saafremt bemeldte Broderbørn maatte efterlade sig Livsarvinger, skulde disse, hvad enten de maatte være Børn af kgl. Embedsmænd eller ej, være fortrinsvis berettigede til efter de af Testator særlig designerede Legatnyderes Død at nyde bemeldte Legat uden Hensyn til Alder eller Kjon samt til paa Levetid at beholde det dem tilstaaede Legat. Den anden Halvdel af de nævnte 20,000 Rdl., altsaa 10,000 Rdl. i kgl. Obligationer, skulde ligeledes noteres i Finantsministeriet at tilhøre det ommeldte Legat og deponeres i Overformyndieriet; Renten af 5000 Rdl. heraf, altsaa 200 Rdl. aarlig, skulde successive tilfalde flere navngivne Slægtninge af Testator og disses Livsarvinger, saafremt de maatte efterlade sig saadanne, og derefter skulde de 5000 Rdl. tilfalde det oftnævnte Legat. Renterne af de andre 5000 Rdl. skulde først tilfalde en Brodersøn af Testator og efter

hans Død hans Livsarvinger, saafremt han maatte efterlade sig saadanne; i modsat Fald skulde Renterne tilfalde Brodersønnens Søster Cecilie Adolphine Bentzen, der nu er gift med Citanten, og efter hendes Død hendes Livsarvinger, om hun maatte efterlade sig saadanne, og dersom de tvende Søskenes Moder maatte overleve dem Begge, skulde hun for Livstid nyde Renterne, og saafremt hun af et andet Ægteskab maatte efterlade sig Livsarvinger, skulde disse nyde Renterne for Livstid, men efter deres Død skulde de heromhandlede 5000 Rd. ligeledes henlægges til det oftnævnte Legat. Der er derhos ved Testamentet udonfor de ovenanførte Tilfælde forbeholdt Slægtninge af Testator en særlig Adgang fremfor Ikke-Beslægtede til at nyde Legatet. Paa en efter Testators Død sket Forespørgsel fra Boets Side blandt Andet angaaende Beregningen af Arveafgift af bemeldte Legat resolverede Indenrigsministeriet under 22 September 1858, at de befalede 4 pCt. og $1\frac{1}{2}$ pCt. Arveafgifter vilde være at erlægge af Legatkapitalen, hvorhos Ministeriet udtalte, at, da det ommeldte Legat iøvrigt nærmest maatte anses som et Slags Fideikommiss for Testators Slægtninge, saalænge nogen af dem gaves, antog Ministeriet, at der med Hensyn til Arveafgifter vilde være at forholde efter Reglerne for Fideikommisskapitaler, saa at hvergang en Renteportion blev ledig og tiltraadtes af en af Testators Slægtninge, bemeldte Afgifter bleve at erlægge af Renteportionens til det 25dobbelte kapitaliserede Beløb. Senere er der, som det maa antages med Hensyn til Arveafgiftserlæggelse af det ommeldte Legat, forholdt overensstemmende med bemeldte Resolution, men, da Citantens Hustru nu i Henhold til Testamentet skal tiltræde Rentenydelsen af sidstommeldte 5000 Rd., og Citanten har forment, at den fordrede Afgiftsberegning er uberettiget, har han, efterat Generaldirektoratet for Skattevæsenet overfor hans Remonstration har fastholdt Indenrigsministeriets Resolution, ved Stævning af 11 Mai f. A. til Finantsministeriet indbragt Spørgsmaalet om Afgiftsberegningen for nærværende Ret, idet han paa sin Hustrus Vegne har paastaet sig kjendt berettiget til at afgjøre Arveafgiften af den hans Hustru tilfaldne Rentenydelse af 10,000 Kr. i kgl. Obligationer derved, at der alene indeholdes 4 pCt. af det 5dobbelte aarlige Rentebeløb eller 80 Kr., hvorhos Citanten har paastaet sig tillagt Sagens Omkostninger hos de Indstævnte med et tilstrækkeligt Beløb. Finantsministeriet har derimod paastaet sig frifunden for Citantens Tiltale, hvorhos bemeldte Ministerium under et Kontrastøgmaal, med Hensyn til hvilket Citanten har frafaldet Kontrastævning, har paastaet Citanten tilpligtet at betale Finantsministeriet paa Statskassens Vegne Arveafgift 4 pCt. af 10,000 Kr., eller — udtrykt overensstemmende med Indenrigsministeriets Resolution af 1858 — 4 pCt. af den af den af Citantens Hustru arvede aarlige Rentes (400 Kr.) til det 25dobbelte kapitaliserede Beløb

med 5 pCt. p. a. fra Paastandens Dato den 22 August f. A. af det saaledes paastaede Belob. Endelig har Finantsministeriet under alle Omstændigheder paastaet sig tillagt Sagens Omkostninger skadesløst hos Citanten, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat, der har udført Sagen for Ministeriet. Det fremgaar klart af Arveafgiftslovgivningen, at den almindelige Regel for Afgiftens Beregning er, at den skal erlægges af den virkelige Værdi af, hvad der arves, og naar der dog ved Frd. 12 September 1792 § 7 er givet mere bebyrdende Forskrifter for Afgiftserlæggelsen saavel af Lehn, Stamhuse og Fideikommisgodser som af Fideikommiskapitaler, maa disse Forskrifter betragtes som særlige Undtagelsesbestemmelser, der kun kunne anvendes udenfor de udtrykkelig nævnte Forhold, for hvilke de ere givne, naar der er en aldeles væsentlig Lighed tilstede mellem de pangældende Forhold, navnlig med Hensyn til de Momenter, som maa antages at have været de bestemmende for den strengere Afgiftspligt. Saadant skjønnes imidlertid ikke at være Tilfældet ved det i nærværende Sag omhandlede Forhold. Da nemlig den Kapital af 10,000 Kr., om hvilken der her alene er Spørgsmaal, ved Testamentet er tillagt det af Testator oprettede Legat for kgl. Embedsmænds Børn og sikkert samme ved dens Indsættelse i Overformynderiet og Testator ikke har testamenteret Kapitalen til Citantens Hustru eller hendes Livsarvinger med en fideikommissariet Forpligtelse, hvorimod det blot er Nydelsen af de af Kapitalen faldende Renter, der som en halvårlig Pengeoppebørsel er tillagt dem, saa at de ikke have eller nogensinde kunne faa nogen Raadighed over Kapitalen, kan der ikke være Spørgsmaal om, at der i dette Tilfælde skulde være tilfaldet Citantens Hustru en Fideikommiskapital, paa hvilken Bestemmelsen i Frd. 12 September 1792 § 7d kunde bringes til Anvendelse, og der skjønnes ikke at være en saadan Lighed tilstede mellem Nydelsen af en aarlig Renteindtægt og Besiddelsen af en hertil svarende Fideikommiskapital, at en analogisk Anvendelse af bemeldte Lovbestemmelse efter det Anførte derved kunde forsvares. Arveafgiften vil saaledes i det foreliggende Tilfælde efter den almindelige Regel kun kunne fordres af det enkelte Legats virkelige Værdi, og da der under denne Forudsætning ikke fra Finantsministeriets Side er rejst nogen Indsigelse mod Citantens Beregningsmaade, vil Citantens Paastand være at tage til Folge, idet dog Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at burde ophæves. Der bliver herefter ikke Spørgsmaal om ved Dom at bestemme noget Salær for Kammeradvokaten. Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Freitag den 16 November.

Nr. 69. Skomager **Niels Sophus Lau** (Lovinsen efter Ordre)

contra

Tømrermester **Søren Nielsen** (Højesteretsagfører Alberti)

betr. Citantens Forpligtelse til en Huslejepræstation.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 26 Juni 1882: Indstævnte, Skomager Niels Sophus Lau, bør til Citanten, Tømrermester Søren Nielsen, betale de paastævnte 250 Kr. med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra den 27 Januar f. A. til Betaling sker. Til Indstævnte betaler Citanten denne Sags Omkostninger med 30 Kr. og i Mulkt for unødigt Trætte til Justitskassen 20 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Der forelægges Overretssagfører Ortwed en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af det fra ham fremkomne, den 27 Februar d. A. daterede Indlæg.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at der efter den skete Indstævning for Højesteret ikke er Spørgsmaal om Forandring i den indankede Dom, forsaavidt den har idømt Indstævnte Sagens Omkostninger og Mulkt, vil Dommen være at stadfæste i Henhold til de i samme forevrigt anførte Grunde, til hvilke føjes, at der ikke kan gives Citanten Medhold i, at den afholdte Udsættelsesforretning skulde have været ulovlig, og at det paa-staaede Beløb paa Grund deraf ikke skulde kunne fordres. Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve og det Citantens befalede Sagfører tilkommende Salær at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 2 Kroner. Advokat Lovinsen tillægges i Salarium for Højesteret 100 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Under nærværende Sag har Citanten, Tomrermester Søren Nielsen, søgt Indstævnte, Skomager Niels Sophus Lau, til Betaling af 250 Kr., som han ifølge Lejekontrakt af 28 November 1876 skal skyldte Citanten i Husleje for Halvaaret fra Oktober Flyttedag 1880 til April Flyttedag f. A. tilligemed Renter af Belobet 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Indleveringsdag den 27 Januar s. A. til Betaling sker, og denne Sags Omkostninger skadesløst. Indstævnte har paastaet sig frifunden for Citantens Tiltale i denne Sag og sig hos ham tillagt Sagens Omkostninger. Ifølge den ommeldte Kontrakt havde Indstævnte lejet en Boutikslejlighed m. m. i Citantens Ejendom Matr. Nr. 885 i Udenbys Klædebo Kvarter mod en aarlig Leje af 600 Kr., senere nedsat til 500 Kr., der skulde erlægges saaledes, at der:

den 1 Marts betales $\frac{1}{4}$ Aars Leje fra April til St. Hansdag.
 - 1 Juni — $\frac{1}{4}$ — fra St. Hansdag til Oktober,
 - 1 Septbr. — $\frac{1}{4}$ — fra Oktober til Nytaar,
 - 1 Decbr. — $\frac{1}{4}$ — fra Nytaar til April.

Efter Kontraktens Post 1 kunde Lejemaalet kun opsiges med et halvt Aars Varsel til Ophor en af de sædvanlige halv-aarlige Flyttedage, og i Kontraktens Post 5 hedder det: „Erlægges Lejen ikke prompte til Forfaldstiden, er Resten af Lejen for det løbende Halvaar strax forfalden til Betaling og Lejeren pligtig til, paa Ejerens Forlangende, strax og uden foregaaende Opsigelse at fraslytte og ryddeliggjøre det Lejede, og i modsat Fald at taale Udsættelse deraf, og desforuden pligtig til paa Anfordring skadesløst at betale Lejen indtil den Flyttedag, hvortil lovlig Opsigelse i Medhold af denne Kontrakt kunde ske efter Udsættelsen, samt ikke bortflytte sit Gods, saalænge Lejen eller hvad derpaa resterer ikke er betalt, ligesom Ejeren desuagtet er berettiget til, naar Udsættelsen er sket, at raade over Lejligheden i enhver Henseende, uden at Lejeren derpaa *) skal have noget Krav.“

Det er in confesso, at Indstævnte ikke til den i Kontrakten fastsatte Tid betalte den 1 Juni 1880 forfaldne Leje for Kvartalet St. Hansdag til Oktober, og at han paa Grund heraf under 9de s. M. blev udsat af Lejligheden, hvorpaa han senere betalte det paagældende Lejebeløb. Citanten formener imidlertid endnu at have det paastævnte Lejebeløb tilgode hos Indstævnte, da Lejemaalet ifølge den citerede Post 1 af Kontrakten kun kunde opsiges med et halvt Aars Varsel til en af de sædvanlige halv-aarlige Flyttedage, og da Indstævnte under de foreliggende Omstændigheder ifølge Kontraktens Post 5 formentlig maa være pligtig at betale Lejen indtil den Flyttedag, hvortil lovlig Op-

*) I Kontrakten staar derfor.

sigelse kunde ske efter Udsættelsen. Indstævnte har nu vel gjort gjældende, dels at det, medens han boede hos Citanten, var Skik, at han, der leverede Skomagerarbejde til denne og hans Familie, fik sit Tilgodehavende likvideret i Huslejen, og at det paa Grund af dette Mellemregningsforhold ikko tidligere blev taget saa nøje, om der gik nogle Dage over Forfaldstiden, saa at Citantens Forhold med at udsætte ham af Lejligheden, saameget mere som Indstævnte dengang havde 81 Kr., altsaa over det halve af $\frac{1}{4}$ Aars Leje tilgode hos Citanten for leveret Arbejde, formentlig ikko var berettiget, dels at Citanten i ethvert Fald ikke kan gjøre Fordring paa det nu paastævnte Huslejebeløb, da han selv i det pangjældende Halvaar har benyttet den ledigstaaende Lejlighed paa forskjellig Maade. Ligesom det imidlertid er en Selvfølge, at Citanten ikke kunde have tabt sin Ret til at fordre Lejen prompte erlagt til de i Kontrakten betingede Tider, fordi han nogle Gange har fundet sig i at modtage Lejen noget senere, saaledes skjønnes den citerede Post 5 af Kontrakten ikke at kunne forstaas anderledes, end at Citantens Ret til at fordre Lejen indtil den Flyttedag, hvortil lovlig Opsigelse efter Udsættelsen kunde ske, ikke berøres deraf, at han selv benytter Lejligheden i det paagjældende Tidsrum eller en Del af samme. Indstævnte vil derfor være at tilpligte at betale Citanten det paastævnte Beløb med Renter deraf som af Citanten paastaaet. Da Citanten ikke efter Indstævntes Opfordring har godtgjort lovligt Forfald for ikke at have givet personligt Mode under Forligsmæglingen i nærværende Sag, idet der i saa Henseende ikke kan tages Hensyn til hans blotte Aubringende, at han har en saa stor og vidtløftig Forretning at passe, at han ikke kan spille sin Tid paa at mode i Forligskommissionen, vil han være at tilpligte at erstatte Indstævnte Sagens Omkostninger, der bestemmes til 30 Kr., samt at erlægge i Mulkt for unødigt Trætte 20 Kroner til Justitskassen. Der vil være at forelægge Overretssagfører Ortved en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af det fra ham fremkomne den 27 Februar d. A. daterede Indlæg. Iøvrigt er det fornødne stemplede Papir under Sagen forbrugt.

Onsdag den 21 November.

Nr. 106. Gaardejer Søren Pedersen Loft (Hansen)

contra

Gaardejer Søren Nielsen (Nellemann),

betræffende Indstævntes Ret til at færdes paa Citantens Ejendom.

Ning Herreds ordinære Rets Dom af 4 Juni 1881: Indstævnte, Gaardejer Søren Nielsen af Viby Terp, bør være uberettiget til at færdes paa Citantens, Gaardejer i Viby Søren Pedersen Lofts, Ejendom Matr. Nr. 39a i Viby, undtagen forsaavidt den paa det under Sagen fremlagte Situationskort med Bogstaverne dh og l m n betegnede Vejlinie angaar, og navnlig bør han være uberettiget til at færdes paa den Vejlinie, der paa bemeldte Kort er betegnet a y b c d. Sagens Omkostninger ophæves.

Viborg Landsoverrets Dom af 13 Marts 1882: Citanten, Gaardejer Søren Nielsen, bør for Indstævnte, Gaardejer Søren Pedersen Lofts Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Højesterets Dom.

I den indankede Dom er det med Føje antaget, at det ikke er godtgjort, at den paa Matrikulkortet afsatte, paa det under Sagen fremlagte Situationskort med a y b c d betegnede Vej er ved Udskiftningen udlagt som Vej til Gaasemosen, samt at Sagens Afgjøelse maa bero paa, om der er vundet Alderstidshævd paa den omtvistede Færdsel over Citantens Ejendom Matr. Nr. 39a.

Selv om det imidlertid maatte antages, at Betingelserne for saadan Hævd iøvrigt vare tilstede, — uanset at Færdslen ad Vejlinien a y b c, som i Dommen berørt, i de sidste 10 a 12 Aar, og efter et Vidnes Forklaring desuden tidligere i et Par Aar, har været spærret, og at Færdslen ad Linien c d i en længere Aarrække før Sagens Anlæg i hvert Fald kun har været lidet benyttet, idet Færdslen væsentlig er sket ad Linien z e f — maa Hævdserhvervelsen dog være udelukket derved, at det ifølge en Del af de under Sagen førte Vidners Forklaringer maa antages, at Vejens Benyttelse ikkun har været betragtet som en Villighed, der blev udvist af Ejeren af Matr. Nr. 39a, navnlig som Vederlag for, at han paa sin Side benyttede Eftergræsning i en Del af Gaasemosen i denne

af Vidnerne omfoklarede Opfattelse af Forholdet bestyrkes derhos ved, hvad der, som i Dommen berørt, er oplyst om, at der undertiden er begjært udtrykkelig Tilladelse hos Gaardens Ejere til at færdes ad Vejen, og at Lodsøjerne i Mosen — deriblandt Indstævntes Forgænger — undertiden have ladet sig bortvise, saavel som ved, hvad der foreligger om Beskaffenheden af den omhandlede Vej som førende gennem en Huslænge med en ikkun 3 Alen høj og $3\frac{1}{4}$ Alen bred Port over Gaardspladsen og gennem en snæver Smøge samt over en Grøft uden nogen fast Overkjørsel; hvortil endnu kan føjes, at den i Dommen omtalte, med Bogstaverne o m l betegnede Vej efter flere Vidners Udsagn er bleven betragtet som den rette Tørvevej.

Idet det som Følge af det Foranførte maa billiges, at Indstævnte ved Underrettsdommen er kjendt uberettiget til at færdes paa Citantens Ejendom Matr. Nr. 39a undtagen ad de med Bogstaverne dh og l m n betegnede Vejlinier, vil denne Dom efter Citantens Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten og Højesteret findes at maatte ophæves.

Thi kjendes for Ret:

Herredsthingsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten og Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 28 Decbr. 1883.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairen.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 41.

Onsdagen den 21 November.

Nr. 106. Gaardejer Søren Pedersen Loft (Hansen)
contra
Gaardejer Søren Nielsen (Nellemann).

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under 10 August 1876 indgave 10 Lodsejere i den saakulde Gaasemose i Viby Sogn, deriblandt Citanten, Gaardejer Søren Nielsen af Viby Torp, et Andragende til Viby Sogneraad om, at en Eng- og Mosevej over den Indstævnte Gaardejer Søren Pedersen Loft af Viby tilhørende Gaard, Matr. Nr. 39 a, hvilken Vej efter et under nærværende Sag fremlagt Situationskort, hvor den er betegnet med aybed, skulde fore fra Viby Gade gennem Indstævntes ovennævnte Gaard og derfra mod Øst over hans Mark hen til ovennævnte Gaasemose, der stoder op til Marken, hvorfra den kun adskilles ved en Groft, — maatte af Sogneraadet med Hensyn til Istandsættelse og fremtidig Vedligeholdelse behandles efter Reglerne i Lov af 14 April 1865, men da Indstævnte under et af Delegerede af Sogneraadet i denne Anledning afholdt Anstedsmode nægtede, at de ovenmeldte Lodsejere vare berettigede til Færdsel paa Vejen, blev Sagen udsat i 6 Uger, for at Indstævnte kunde bringe Spørgsmaalet om Lodsejernes Færdselsret for Domstolene. Dette skete imidlertid ikke, hvorimod Indstævnte indgav en Klage til Amtsraadet over Sogneraadets Behandling af Sagen, men ved Kjendelse af 16 Mai 1877 billigede Amtsraadet denne, og efterat Sagen derpaa paany var blevet foretaget af Sogneraadet den 13 Juni s. A., bleve de Lodsejere, der havde underskrevet Andragendet af 10 August 1876, dog med Undtagelse af en enkelt Lodsejer, der havde frafaldet Krav paa Færdselsret ad Vejen, ved en af Raadet samme Dag afsagt Kjendelse kjendte berettigede til i Forening med Indstævnte og en navngiven Husejer paa Viby Mark at benytte

bemeldte Vej, om hvilken det siges i Kjendelsen, at det maa anses givet, at den, saalænge Nogen kan huske, har været benyttet af Lodsejerne i Gaasemosen, om det end synes, at Vejsporet har været noget usikkert, og at Færdselen ofte og navnlig i den seneste Tid har gaaet udenfor istedetfor gennem Indstævntes Gaard. Der blev derhos ved Kjendelsen, der maa antages at være bleven stadfæstet af Amdsraadet ved en Kjendelse af 22 August næstefter, givet nærmere Regler for Vejens Istandsættelse og Vedligeholdelse, idet der dog toges det Forbehold, at Indstævnte, forsaavidt han senere maatte anlægge og vinde en Sag med de Vejberettigede angaaende disses Færdselsret, og Dominen ikke maatte medføre Vejens Untagelse fra Bestemmelserne i Loven af 14 April 1865, skulde være berettiget til at forlange Vejsagen paa sin Bekostning paany taget under Behandling efter den nævnte Lov. Efterat der derpaa under 9 December 1877 var mellem Indstævnte og en Sagfører som Befuldmægtiget for de andre efter Kjendelsen Færdselsberettigede blevet indgaaet en Overenskomst, hvorved det vedtoges, at Færdselen indtil videre, istedetfor at gaa gennem Indstævntes Gaard, Matr. Nr. 39 a, skulde gaa ad en af Indstævnte mellem bemeldte Gaard og en anden haa tilhørende, syd for Matr. Nr. 39 a beliggende Gaard, Matr. Nr. 14 a, udlagt Vej, og at Indstævnte ogsaa skulde være berettiget til at aflægge denno Vej, naar han istedetfor udlagde en anden Vej over sin Mark i en i Overenskomsten nærmere betegnet Retning, har Indstævnte, — der i den ommeldte Overenskomst havde forbeholdt sig Ret til at bringe Spørgsmaalet om, hvorvidt han overhovedet er pligtig til at tale de andre Lodsejeres Færdsel over sin Ejendom, for Domstolene — under nærværende i 1ste Instants mod Citanten anlagte Sag paastaaet denne kjendt uberettiget til at benytte Vejen alybd og overhovedet kjendt uberettiget til Færdsel andetsteds paa Indstævntes Ejendom end ad en paa det ovennævnte Situationskort med d h k l m n o betegnet Vej, der fra Viby-Aarhuus Landevej fører mod Nord først over Ejendommen Matr. Nr. 17 og derpaa over de til Indstævntes Gaarde Matr. Nr. 14 a og 39 a hørende Marker til Gaasemosens østlige Skjel, hvorpaa den, efterat være gaaet gennem endel af Mosen, fra Punktet h fortsættes over en til Matr. Nr. 39 a hørende Mark langs med Gaasemosens sydlige Skjel indtil Punktet d ved Mosens sydvestlige Hjørne. Ved Underrettsdommen er, efterat en af Citanten nedlagt Afvisningspaastand var forkastet, Indstævntes ovennævnte Paastande tagne til Følge, og Sagen er derefter af Citanten indanket for Overretten, hvor han, der her for Retten har frafaldet sin for Underretten nedlagte Afvisningspaastand, har gjentaget sin i 1ste Instants subsidieret nedlagte Paastand om Frifindelse for Indstævntes Tiltale i denne Sag. Indstævnte har derimod procederet til Underrettsdommens Stad-

fæstelse. Citanten har forment, at den paa Situationskortet med dhiklmno betegnede Vej — der, efter hvad der er in confesso, paa Matrikulkortet ikke fortsættes længere mod Syd end til Skjellet mellem Matr. Nr. 39 a og 14 a, og som derfor efter Citantens Formening ikke paa den Tid, den forud for Matrikuleringen foretagne Opmaaling af Viby Bys Jorder fandt Sted, hvilket efter Sagens Oplysninger var i 1816, kan have stnaet i Forbindelse med Aarhus-Viby Landevej — ikke kan være den ved Udskiftningen til Brug for Lodsejerne i Gaasemosen udlagte Vej, og at han overhovedet ikke er sikker paa, om han har nogen Adkomst til at benytte Vejen ved sin Færdsel til og fra sin Moselod, men at derimod Vejen aybed — der findes afsat paa Matrikulkort ettiligemed en anden i Forbindelse med samme staaende Vej, der paa Situationskortet er betegnet med zefg, og som gaar fra Indstævntes Gaard Matr. Nr. 39 a over hans Mark i en noget nordligere Retning til Gaasemosen, hvor den fortsættes gennem en Del af Mosen indtil Punktet g ved sammes sydlige Skjel — maa antages at være den ved Udskiftningen til Brug for Moseejerne udlagte Vej, og at Citanten og tidligere Ejere af dennes Gaard ialfald have benyttet Vejen gennem et saadant Tidsrum, at Citanten maa anses at have vundet Hævd paa Brugen af samme. Det er nu ogsaa af et Vidne, der ved dets Afhørelse var 78 Aar gammel, edelig forklaret, at Vidnet, efter hvad det har hørt, antager, at bemeldte Vej har været udsat paa Udskiftningskortet, og at Vidnet, der har set det nævnte Kort, som imidlertid allerede den Gang var i Pjalter — som Vidnet har udtrykt sig — vistnok antager, dog uden at turde sige det med Bestemthed, at den var afsat paa Kortet, men da hverken dette eller Udskiftningsforretningen have kunnet skaffes tilveje under Sagen, kan det dog ikke anses godtgjort, at enten Vejen aybed, der ved at passere gennem Indstævntes Gaard gaar gennem et temmelig lave og smalle Porte, eller dens Forgrening zefg — der iøvrigt begge kun ere Vejspor, som ikke ved Stenkister eller andre faste Overkjørsler staa i Forbindelse med Gaasemosen, hvorimod Overkjørslen over Groften, der danner Skjellet mellem Mosen og Indstævntes vest for samme liggende Mark, maa antages at være sket paa løse Brædder eller Lægter — ved Udskiftningen ere udlagte som Moseveje. Derimod maa det ved de edelige Forklaringer, der under et efter Citantens Foranstaltning i Aaret 1876 optaget Thingsvidno ere afgivne af 9 Vidner — af hvilke de 4 ældste dengang vare henholdsvis 78 Aar, 74 Aar, 71³/₄ og 70 Aar gamle, medens de øvrige vare i en Alder af mellem 52 og 68 Aar, og hvis Forklaringers Gyldighed ikke kan svækkes derved, at enkelte af dem ere beslægtede eller besvoglede med nogle af Lodsejerne i Gaasemosen, dog som det maa antages, ikke med Citanten — i Forbindelse med Sagens andre Oplysninger anses tilstrækkelig

godtgjort, at Citanten og tidligere Ejere af dennes Gaard, saalænge Vidnerne, der efter deres Forklaringer have opholdt sig i Viby, nogle i hele deres Levetid og Andre i temmelig lange Tidsrum, kunne erindre eller, som det maa antages, i over 60 Aar, ved Hjemkjørsel af Torv, Hø og andre Produkter fra deres Lod i Gaasemosen ere kjørte fra Viby Gade til Mosen over den Del af Indstævntes Ejendom, der ligger vest for Mosen, medens Vejen d h i k l m n o, der maa antages at være en ikke ubetydelig Omvej for Citanten, hvis Moselod er en af de vestligste i Mosen, ialfald kun undtagelsesvis synes at være bleven benyttet til denne Færdsel, og vel er det oplyst, et Citanten og tidligere Ejere af dennes Gaard ikke altid have fulgt Vejen nybed, idet de, som det maa antages, navnlig i den senere Tid, efterat bemeldte Vej paa Stykket fra Indstævntes Gaard var bleven blod og ufarbar, fra Gaarden have fulgt den nordligere højere liggende Vej z e f g, ligesom de ogsaa, naar Indstævntes Gaard var spørret for Fremmedes Færdsel — hvilket den navnlig maa antages at have været saavel i de sidste 10 à 12 Aar for Thingsvidnets Optagelse, som tidligere for omtrent 40 Aar siden i et Par Aar — have kjørt norden eller sønden om Indstævntes Gaard og derfra ind paa Vejen nybed eller paa Vejen z e f g; men da Færdselen dog i det ommeldte Tidsrum af over 60 Aar har været uafbrudt og væsentlig i samme Retning, kan den ommeldte Omstændighed ikke i og for sig udelukke Erhvervelsen af en Ret for Citanten til at færdes over den vest for Mosen liggende Del af Indstævntes Ejendom ved Alderstidshævd, hvorom der efter de paagjældende Vejes ovennævnte Beskaffenhed, samt da de ikke have været i Citantens eller hans Formænds udelukkende Besiddelse, eftersom de, efter hvad der er in confesso, ogsaa ere blevene benyttede af de andre Lodsejere i Gaasemosen til Hjemkjørsel af Hø, Torv og andre Moseprodukter, samt af Indstævnte og tidligere Ejere af dennes Gaard som Markveje, alene kan være Spørgsmaal. Vel har nu Indstævnte benægtet, at Lodsejerne i Gaasemosen have udøvet den nævnte Færdsel som en Ret, idet han har paastaet, at de kun have betragtet det som Villighed fra Indstævntes Gaards Ejeres Side, naar disse saa gjennem Fingre med Færdselen, samt at de som et Slags Vederlæg herfor have taalt, at bemeldte Gaards Ejer benyttede Efteraarsgræsningen i Mosen, men ligesom der ikke kan tillægges de Vidneforklaringer, der ere afgivne under flere af Indstævnte til Bevis for hans ovennævnte Anbringender optagne Thingsvidner, forsauvidt disse Forklaringer gaa ud paa, at enkelte Lodsejere i Gaasemosen, der dog maa antages ikke at have været Ejere af Citantens Gaard, undertiden have bedet Indstævntes Gaards Ejere om Tilladelse, forinden de kjørte gennem Gaarden, nogen videre Betydning under nærværende Sag, hvorunder der ikke er Spørgsmaal om disse Lodsejeres, men kun om Citantens Færd-

sølsret, saaledes er der heller ikke iøvrigt under de nævnte Thingsvidner fremkommet Noget, der kunde godtgjøre, at Lodsejerne i Gaasemosen i Almindelighed og særlig Citanten og tidligere Ejere af dennes Gaard skulde have manglet Villien til at vinde Hævd paa den omspurgte Færdsel, og navnlig maa det, forsaavidt det er oplyst, at tidligere Ejere af Indstævntes Gaard i 3 Tilfælde have bortvist Lodsejere i Gaasemosen, naar disse uden Tilladelse vilde kjøre gennem Indstævntes Gaard, og at navnlig en tidligere Ejer af denne Gaard har, som et Vidne har udtrykt sig, bortvist Citantens Fader, der dengang ejede den nu Citanton tilhørende Gaard, saa at Citantens Fader maatte vende om og kjøre ad Vejen dhklmno, bemærkes, at i det ene af de ommeldte Tilfælde, dog ikke dengang Citantens Fader blev bortvist, maa Bortvisningen efter Sagens Oplysninger antages at være foranlediget ved, at den vedkommende Lodsejer vilde benytte Vejen gennem Indstævntes Gaard til anden Færdsel end den sædvanlige med Hø, Tørv og andre Moseprodukter, nemlig til Kjørsel med Bygningsmaterialier til et Byggeforetagende i Mosen, og at dersom Ejeren af Indstævntes Gaard i de to andre Tilfælde ikke har havt lignende Grunde til Bortvisningen, men virkelig har villet forbyde Citantens Fader og den anden bortviste Lodsejer al Færdsel over den vest for Gaasemosen liggende Del af Indstævntes Ejendom — hvilket ikke med Bestemthed fremgaar af de pangjældende Vidneforklaringer — kan det, da bemeldte Lodsejere efter Sagens Omlysninger synes ogsaa efter den Tid at være vedblevne med Færdselen i samme Omfang som tidligere, i ethvert Tilfælde ikke antages, at de have anset sig for pligtige til at holde sig dette Forbud efterrettelige. Der er saaledes ikke tilstrækkelig Grund til at antage, at Citanten og tidligere Ejere af dennes Gaard ikke skulde have udøvet den ommeldte Færdsel med Tørv, Hø og andre Produkter fra deres Lod i Gaasemosen som en Ret, og da denne Færdsel iøvrigt efter det Ovenanførte har fundet Sted gennem et saadant Tidsrum, som i Almindelighed anses tilstrækkelig til Stiftelsen af Vejservituter ved Alderstidshævd, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Citanten har vundet Hævd paa Færdselen. Indstævntes Paa-stande, der, som meldt, gaa ud paa, at Citanten skulde kjendes uberettiget til at benytte Vejen nybed og overhovedet til Færdsel paa Indstævntes Ejendom andetsteds end ad Vejen dhklmno, ville herefter ikke kunne tages til Følge, og Citanten maa derfor blive at frifinde, for Indstævntes Tiltale i denne Sag. Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve. I Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 296. Advokat Nellemann
contra

1) Hans Rasmussen, 2) Peder Nielsen, 3) Hans Peder Adolph Andersen og 4) Jens Peter Nielsen samt 5) fornævnte Hans Rasmussens Hustru Maren, født Frandsen, (Def. Levinsen),

der tiltales Nr. 1 for Tyveri og Forsøg derpaa, Nr. 2 og 3 for Tyveri, Nr. 4 for Forsøg paa Tyveri og Nr. 5 for Hæleri.

Holstenshus Birks Extrarets Dom af 18 April 1883: De Tiltalte Nr. 1, Hans Rasmussen af Faaborg, Nr. 2, Peder Nielsen ibd., Nr. 3, Hans Peder Adolph Andersen af Priseshave, Nr. 4, Jens Peter Nielsen af Faaborg, Nr. 5, Maren, født Frandsen. Hans Rasmussens Hustru af Faaborg, bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød, Nr. 1 i 5 Gange 5 Dage, Nr. 2 i 5 Dage, Nr. 3 i 2 Gange 5 Dage, Nr. 4 i 4 Dage og Nr. 5 i 3 Dage. I Erstatning udreder til Hofjægermester Baron Berner-Schilden-Holsteen paa Holstenshus Nr. 1, Hans Rasmussen 380 Kr., hvorefter Tiltalte Nr. 2, Peder Nielsen, deltager med ham in solidum for 40 Kroner, og Tiltalte Nr. 3, H. P. A. Andersen for 220 Kroner, ligeledes in solidum. Saa udreder og Nr. 1, Hans Rasmussen, alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, saaledes at Nr. 2, Peder Nielsen, Nr. 3, H. A. P. Andersen, og Nr. 4, J. P. Nielsen, in solidum med ham tilsvare Halvdelen med hver en Tiediel deraf, derunder i Salærer til Sagfører J. Petersen 30 Kr. og Prokurator Groth Petersen 20 Kr., foruden Diæter efter Amtets Bestemmelse. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 4 September 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Tiltalte Hans Rasmussen bestemmes til 6 Gange 5 Dage, og at de Tiltalte Peter Nielsen, Hans Peter Adolph Andersen, Jens Peter Nielsen og Hans Rasmussens Hustru Maren, født Frandsen, in solidum med Hans Rasmussen hver især udrede $\frac{1}{8}$ af Sagens Omkostninger. Der tillægges Aktor og Defensor for Overretten. Prokuratorerne Steinthal og Cæse hver især et Salær af 30 Kr., der udredes af de Tiltalte paa samme Maade som Sagens øvrige Omkostninger. Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Laudsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Advokaterne Nellemann og Levinssen tillægges i Salarium for Højesteret hver 50 Kroner, der udredes af de Tiltalte paa den med Hensyn til Aktionens øvrige Omkostninger fastsatte Maade.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Holstenshus Birks Extraret hertil indankede Sag aktioneres 1) Tiltalte Hans Rasmussen af Faaborg for Tyveri og Forsøg derpaa, 2) Tiltalte Daglejer Peder Nielsen for Tyveri, 3) Tiltalte Hans Peter Adolph Andersen af Priscshave ligeledes for Tyveri, 4) Tiltalte Arbejdsmand Jens Peter Nielsen af Faaborg for Forsøg paa Tyveri og 5) Tiltalte Maren Rasmussen, født Frandsen, fornævnte Hans Rasmussens Hustru, for Hæleri, hvortil Anledningen er de nedenanførte Tyverier og Forsøg derpaa af Dyr i den indhegnede Dyrehave ved Holstenshus. Ifølge de Tiltaltes egne Tilstaelser i Forbindelse med de iøvrigt fremkomne Oplysninger ere Sagens Omstændigheder i det Væsentlige følgende: En Dag i November Maaed f. A. gik Tiltalte Hans Rasmussen ud paa Jagt og udsøgte Terrainet ved Nørreskov. Han traf imidlertid ingen Dyr der, men nede fra den imellem Nørreskov og Dyrehaven ved Holstenshus gaende saakaldte Kongehøjsvej saa han 10 à 12 Stkr. gaa i Dyrehavrn, og han skjød da gennem Tremmerne i Dyrehavshegnet og ramte en saakaldet Spidshjort, hvornæst han sprang over Hegnet og hentede Dyret, som han bragte ud gennem af ham i Hegnet gjort Aabning. Dyret, som han samme Dag solgte i Faaborg for ca. 19 Kr. er af Ejeren Hofjægermester, Baron Berner-Schilden-Holsten paastaet erstattet med dets angivne Værdi 120 Kr., hvorimod Tiltalte intet har havt at erindre. I Lobet af November og December f. A. har Tiltalte Hans Rasmussen derhos forsogt Tyveri mindst 2 Gange i samme Dyrehave, begge Gange i Følge med Tiltalte Jens Peter Nielsen. Første Gang, da Hans Rasmussen havde opfordret bemeldte Jens Peter Nielsen til at gaa med sig paa Jagt og de derpaa, J. P. Nielsen uden dog at medføre Bøsse, vare ankomne til Nørreskov, skjød de begge med

den af H. Rasmussen medførte Bøsse fra Vejen ind i Dyrehaven, H. Rasmussen gennem Tremmerne paa Indhegningen og J. P. Nielsen over denne, uden at noget Dyr blev ramt, og de gik derpaa begge ind i Dyrehaven, hvor J. P. Nielsen skjød efter et Dyr uden at ramme. Nogen Tid efter gik de samme tvende Tiltalte atter ud sammen og ligeledes ind i Dyrehaven, hvor Tiltalte H. Rasmussen alene skjød, men ikke fik Noget. Begge Gange lod J. P. Nielsen sig kun modstræbende forlede af H. Rasmussen til at gaa ind i Dyrehaven. Enten afvigto 2den eller 3die Juledags Aften fristede H. Rasmussen den i samme Hus som han boende Medtaltalte Peder Nielsen til at gaa med sig paa Jugt, idet han derfor lovede ham 4 Kr. og imodegik P. Nielsens Betænelighed med den Yttring, at han svarede for Følgerne, hvormed han ligeledes beroligede P. Nielsen, da han foreslog denne at gaa ind i Dyrehaven. Fra selve Dyrehuset i Dyrehaven, i hvilken de derpaa begge begave sig ind, skjød H. Rasmussen, der alene medførte Bøsse, en Daalkalv, som af dem begge blev transporteret bort og foreløbig gjemt i Tiltalte Nielsens Kjøkken, indtil den den følgende Aften af Tiltalte H. Rasmussen og Tiltalte P. Nielsens Søn blev solgt i Faaborg for 10 Kr., hvoraf H. Rasmussen beholdt de 5 Kr., medens P. Nielsen fik 4 Kr. og Sønnen 1 Kr. Værdien af Daalkalven er ansat til 40 Kr., hvormed den er paastaaet erstattet af Ejeren, og hvorimod de Tiltalte H. Rasmussen og P. Nielsen Intet have havt at erindre. Aftenen før H. Rasmussen blev anholdt, sogte han ligeledes at forlede P. Nielsen til at gaa med sig, men denne vilde ikke og advarede H. Rasmussen. Den 11 Januar d. A. aftalte endelig Tiltalte H. Rasmussen med Medtaltalte Hans Peter Adolph Andersen, at de skulde gaa ud og skyde Dyr, uden at der dog var Tale om at gaa i Dyrehaven, hvad Andersen, der ikke medførte Bøsse, imidlertid har antaget at have været Rasmussens Hensigt hjemmefra. Ved Dyrehaven foreslog Rasmussen at gaa ind i den og paa Andersens Bemærkning, at det ikke gik an, yttrede Rasmussen, at der ikke vilde savnes Noget. De krøb da begge over Hegnet, og Rasmussen skjød derpaa en saakaldet Skuffelhjort, som de, efter at Rasmussen havde udtaget Indvoldene og senere paa Vejen afsavet Gevirerne, i en af Rasmussen medbragt Sæk i Forening bragte til Faaborg tildels ved Hjælp af en af Andersen paa Vejen hos en Slægtning laant Hjulbor. I Faaborg solgte Rasmussen Dyret for 28 Kr. 50 Ore, hvoraf Andersen fik 12 Kr. Værdien af Hjorten er af Ejeren ansat til 220 Kr., og dette Beløb er af Ejeren fordret erstattet, hvorimod begge disse Tiltalte Intet have fundet at erindre. Tiltalte Maren, født Frandsen, fornævnte Hans Rasmussens Hustru, blev samme Aften, denne og H. P. A. Andersen kom med den ommeldte Skuffelhjort, underrettet derom, og var med i Byen, da hendes Mand solgte den, efter hans Formening for at hindre,

at de satte Pengene overstyr. Af Udbyttet erholdt hun samme Aften af sin Mand 14 Kr., og hun har erkjendt, at hun, inden hun havde forbrugt dette Beløb, vidste, eller, som hun senere har udsagt, formodede af hendes Mands og H. P. A. Andersens Hvisken den foregaaende Aften, at Dyret var stjaalet fra en Dyrehave. Af det ved Salget af de tvende andre Dyr indkomne Beløb har hun ligeledes modtaget Penge af sin Mand, men hun vil ikke have vidst eller havt Formodning om, at disse Dyr vare stjaalne i en Dyrehave. Tiltalte H. Rasmussen er født den 9 November 1845 og er tidligere ifølge Salling Herreds Extrarets Dom af 15 Juni 1874 anset efter Straffelovens § 203 cfr. § 57 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage samt efter sin Forklaring i 1875 straffet i Sønderborg paa Afs for Delagtighed i Tyveri af levende Ænder med 28 Dages simpelt Fængsel, hvori dog Varetægtsarresten godtgjordes ham. Tiltalte Peder Nielsen er født den 29 Februar 1836 og er ikke tidligere funden tiltalt eller straffet. Tiltalte Hans Peter Adolph Andersen er født den 12 December 1844 og er ved 19de Bataillons Krigsretsdøm af 1 April 1868 i Henhold til Straffelovens § 235 cfr. § 54 anset for Tyveri, begaaet inden han indkaldtes til Soldat, med simpelt Fængsel i 14 Dage. Tiltalte Jens Peter Nielsen er født den 21 April 1848 og er ikke funden tidligere tiltalt. Tiltalte Maren Rasmussen, født Frandsen, er født den 13 Januar 1844 og er ikke funden tidligere tiltalt. For det af de Tiltalte nu udviste Forhold findes de ved den indankede Underretsdøm af 18 April d. A. rettelig at være ansete: H. Rasmussen efter Straffelovens § 228 tildels cfr. med § 46, Peder Nielsen og H. P. A. Andersen efter Straffelovens § 228, Jens Peter Nielsen efter Straffelovens § 228 cfr. § 46 og H. Rasmussens Hustru Maren, født Frandsen, efter Straffelovens § 238. Den ved Underretsdømmen for H. Rasmussen valgte Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage findes at burde forhøjes til lige Fængsel i 6 Gange 5 Dage, hvorimod den valgte Straf af Fængsel paa Vand og Brød for Peder Nielsen i 5 Dage, for H. P. A. Andersen i 2 Gange 5 Dage, for Jens Peter Nielsen i 4 Dage og for Maren Rasmussen i 3 Dage billiges. Ligeledes billiges Dommens Bestemmelser om den Ejeren af de skudte Dyr tilkommende Erstatning samt om Sagens Omkostninger, for de sidstes Vedkommende dog med den Forandring, at de Tiltalte Peder Nielsen, H. P. A. Andersen, Jens Peter Nielsen og Maren Rasmussen in solidum med H. Rasmussen hver især udrede $\frac{1}{8}$ af bemeldte Omkostninger. Overensstemmende med det Foranførte vil Underretsdømmen være dels at forandre, dels at stadfæste. Der vil være at tillægge Aktor og Defensor for Overretten, Overretsprokuratorerne Steinthal og Casse hver især et Salær af 30 Kr., som bliver at

udrede af de Tiltalte paa samme Maade som Sagens øvrige Omkostninger. Sagens Behandling i 1ste Instants og den befalede Sagforelse ved begge Retter har været lovlig.

Torsdagen den 22 November.

Nr. 179.

Advokat Nellemann

contra

**Israel Lichtinger, Victor Harald Theodor Rosenstand
og Marinus Cornelius Hansen (Def. Hindenburg),**

der tiltales for Overtrædelse af Lov om Beskyttelse for Varemerker af 2den Juli 1880 § 17.

Kriminal- og Politirettens Dom af 10 Februar 1883: De Tiltalte, Grosserer og Tobaksfabrikant Israel Lichtinger og Tobakshandlerne Victor Harald Theodor Rosenstand og Marinus Cornelius Hansen, bor hver især til Statskassen bode 200 Kr. eller, saafremt Bøden ikke fuldt betales, hensættes i simpelt Fængsel i 30 Dage. Saa bør de og betale Sagens Omkostninger hver for sit Vedkommende. De endnu i deres Besiddelse værende eller til deres Raadighed staaende Etiketter af den under Sagen ommeldte Art bør konfiskeres. De idømte Bøder at udredes inden 3 Soleimerker efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at Anvendelsen af Loven af 2 Juli 1880 § 14, 2det Stykke i hvert Fald udelukkes ved, at det af de Tiltalte benyttede Varemærke ikke fremtræder som deres eget, men med fremmed Navn og Forretningssted, og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger maa blive uden Indflydelse paa Sagens Udfald,

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Bødens Ud-

redelse bestemmes til 4 Uger fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Advokaterne Nellemann og Hindenburg tillægges i Salarium for Højesteret hver 60 Kroner, der udredes af de Tiltalte med en Trediedel af hver.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende mod de Tiltalte, Grosserer og Tobaksfabrikant Israel Lichtinger og Tobakshandlerne Victor Harald Theodor Rosenstand og Marinus Cornelius Hansen, for Overtrædelse af Lov om Beskyttelse for Varemærker af 2 Juli 1880 anlagte Sag er det ved de Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste be- vist, at Tiltalte Lichtinger paa Indpakning af Tobak, fabrikeret af ham selv til Forhandling, har anbragt Etiketter, og de Tiltalte Rosenstand og Hansen have solgt Tobak fra Tiltalte Lichtingers Fabrik i Indpakning forsynet med Etiketter, der dels fuldstændig ligne dels ikkun ved saadanne Forandringer, som kunne opdages ved Anvendelse af mere end almindelig Opmærksomhed, ere forskellige fra en Etiket, som Firmaet J. & A. C. van Rossem i Rotterdam ifølge Anmeldelse af 23 December 1881 til Varemærkeregistret har erholdt indregistreret her i Landet som Varemærke for Tobakker m. m. fra det nævnte Firma, med hvilken Indregistrering de Tiltalte Lichtinger og Rosenstand have været bekendte, medens Tiltalte Hansen først under denne Sag vil have faaet Kundskab om samme. Den af Tiltalte Lichtinger fabrikerede og af de Tiltalte Rosenstand og Hansen solgte Tobak, paa hvis Indpakning de nævnte Etiketter have været anbragte, kan dog efter det under Sagen Oplyste ikke antages at være af væsentlig ringere Beskaffenhed, end den af Firmaet J. & A. C. van Rossem fabrikerede, der forhandles under det for Firmaet indregistrerede Varemærke. Da der nu ikke vil kunne tages Hensyn til den af de Tiltalte paaberabte Omstændighed, at Etiketter som de ommeldte enten ganske uforandrede eller med mindre væsentlige Forandringer, navnlig i Henseende til det paa samme anbragte Firmanavn, i en længere Aarrække forinden Emanationen af den oven citerede Lov i temmelig betydeligt Omfang have været benyttede af Tobaksfabrikanter her i Landet paa Indpakning om Tobak fabrikeret af dem selv til Forhandling, idet det heromhandlede Varemærke efter sin Beskaffenhed ikke findes at kunne henregnes til de i den nævnte Lovs § 14, 2det Stykke, ommeldte Varemærker, da de Tiltalte iøvrigt ikke have havt nogen Hjemmel til at benytte Etiketterne, samt da det ikke findes at kunne tillægges nogen Betydning for Tiltalte Hansens

Vedkommende, at han ikke vil have vidst, at den ommeldte Etikette var indregistreret her, ville samtlige Tiltalte, af hvilke Tiltalte Lichtinger har opgivet at være 45 Aar gammel, hvilket er skjønnat at stemme med hans Udseende, medens de Tiltalte Rosenstand og Hansen ere fødte henholdsvis den 14 September 1851 og den 31 August 1833, og af hvilke ingen er funden forhen straffet her i Landet, i Henhold til den oftnævnte Lovs § 17, jfr. Anordning af 2 Februar 1881, være at anse efter Straffelovens § 278, 2det Stykke, efter Omstændighederne hver især med en Statskassen tilfaldende Bøde af 200 Kroner, eller, saafremt Bøden ikke fuldt betales inden Exekutionsfristens Udløb, med simpelt Fængsel i 30 Dage, hvorhos de ville have at betale Sagens Omkostninger hver for sit Vedkommende. De endnu i de Tiltaltes Besiddelse værende eller til deres Raadighed staaende Etiketter af den under Sagen ommeldte Art ville derhos være at konfiskere.

Nr. 286.

Advokat Hindenburg

contra

Jørgen Anton Pedersen med Tilnavn **Sjørup**
(Def. Buntzen),

der tiltales for Tyveri.

Grenaa Kjøbstads, Nørre- og endel af Sønder Herreds Extrarets Dom af 25 Mai 1883: Arrestanten Hans Nielsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaned. Tiltalte Jørgen Anton Pedersen, kaldet Sjørup, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Tiltalte Frederik Feldvoss bør straffes med 15 Rottingslag. Saa bør og Arrestanten og de Tiltalte En for Alle og Alle for En udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Møller, 12 Kr. og til Defensor, Prokurator Lunøe, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 27 August 1883: Tiltalte Frederik Feldvoss bør hensættes i simpelt Fængsel i 4 Dage, samt til Gaardbestyrer Jens Greve betale i Erstatning 60 Øre. I Henseende til de de Tiltalte Hans Nielsen og Jørgen Anton Pedersen med Tilnavn Sjørup, idømte Straffe samt Aktionens Omkostninger, hvorunder der tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Nechermann og Prokurator Fa-

sting, i Salær hver 15 Kr., bør Underretsdømmen ved Magt at stande. Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Jørgen Anton Pedersens Vedkommende anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør, forsaavidt påanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Hindenburg og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag tiltales Hans Nielsen, Jørgen Anton Pedersen, med Tilnavn Sjørup, samt Frederik Feldvoss for Tyveri. — — — — Ved Tiltalte Jørgen Anton Pedersens egen Tilstanelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at denne Tiltalte for et Par Aar siden, medens han kjørte paa Vogn sammen med en ham ubekjendt Uldkræmmer, har af dennes Beholdning af Varer stjaalet et uldent Halstørklæde, hvilket imidlertid Bestjaalne, der havde opdaget Tyveriet, atter fratog ham, samt at han 3 a 4 Dage for afvigte Jul. da han, der dengang arbejdede paa Ørumgaard, var beskjæftiget med i Forening med Gaardens Bestyrer at maale Rug op og her medens Bestyreren et Øjeblik var fraværende, tilvendt sig ca. 3 Skpr. Rug, som han oste op i en Sæk, hvilken han skjulte under noget Halm, og nogen Tid efter, da Halmen skulde flyttes, henbragte til en anden til Gaarden hørende Lade, hvor den imidlertid, idet Tiltalte ikke havde set Lejlighed til at bringe den bort, blev funden af Gaardens Bestyrer. Denne har under det fornævnte yderligere Forhor ansat Værdien af den stjaalne Rug til 4 Kr. 50 Øre, men om Erstatning er der ikke Spørgsmaal under denne Del af Sagen. — — — — —

For deres øvrige ovenanførte Forhold ville de Tiltalte — af hvilke Nielsen er født i Aaret 1834 — medens de Tiltalte Pedersen og Feldvoss, der ere fødte henholdsvis i Aaret 1853 og den 7 Januar 1868 og ikke ses tidligere at have været tiltalte eller straffede — være at anse. Tiltalte Nielsen efter Straffe-

lovens § 231, 1ste Led, Tiltalte Pedersen efter samme Lovs § 228 og Tiltalte Feldvoss efter dens § 235 jfr. § 37. Ved Underretsdommen er Straffen fastsat for Tiltalte Nielsen til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, for Tiltalte Pedersen til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og for Tiltalte Feldvoss til 15 Rottingslag, og da Dommens Straffebestemmelser, forsaavidt angaar de 2 forstnævnte Tiltalte, billiges, medens Straffen for Tiltalte Feldvoss efter Sagens Omstændigheder findes at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 4 Dage, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, hvorunder der vil være at tillægge Aktor og Defensor for Overretten i Sælær hver 15 Kr., billiges, være at stadfæste, med den nysaanførte Forandring for Feldvoss's Vedkommende, hvorhos denne Tiltalte vil have at betale i Erstatning til Gaardbestyrer Jens Greve 60 Øre. Med Hensyn til Sagens Behandling i 1ste Instants bemærkes, at det maa misbilliges, at det, efterat det paa Grund af Sagens mangelfulde Oplysning ved Overrettens Kjendelse af 9 Juli d. A. var paalagt Underdommeren at tilvejebringe forskjellige Oplysninger og særlig at foreholde den siden den 28 Februar d. A. under Sagen arresterede Hans Nielsen til Vedkjendelse de ham tidligere overgaaede Straffedomme, er blevet forsomt at efterkomme det sidste Paalæg, hvorved den Paagjældendes Arrest yderligere unødigt er bleven forlænget, men der findes dog efter Omstændighederne ikke tilstrækkelig Anledning til derfor at paalægge Ansvar. Iøvrigt har under Sagens Behandling i 1ste Instants og den befalede Sagforelse for begge Retter intet Ophold, som vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Nr. 292.

Advokat Hindenburg

contra

Ann Elizabeth James, ogsaa kaldet **Ancilla James**.
(Det. Halkier),

der tiltales for Legemsbeskadigelse.

St. Thomæ Bythings Extrarets Dom af 18 Juli 1883: Tiltalte Ann Elizabeth James, ogsaa kaldet Ancilla James, bor hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i fyrretyve Dage, samt udrede Aktionens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Den vestindiske Landsoverrets Dom af 15 August 1883: Tiltalte Ann Elizabeth James, ogsaa kaldet Ancilla James bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i otte Gange 48 Timer. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Hindenburg og Halkier 8 vestindiske Daler til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Tiltalte Ann Elizabeth James, ogsaa kaldet Ancilla James, af St. Thomas, der er skjønned at være 19 Aar gammel og ikke tidligere tiltalt eller straffet, og som aktioneres for Legemsbeskadigelse, er ved egen Tilstaacelse i Forening med det iøvrigt Oplyste lovlig overbevist om at have gjort sig skyldig i følgende Forhold. Da Tiltalte, der lever i Concubinats med en Person ved Navn Samuel Titley, afvige 19 Juni havde erfaret, at han om Aftenen paa Toldbodpladsen skulde have Stævnemøde med et ungt Fruentimmer, Cecilia Newton, der indtil et Par Dage forinden havde boet hos hende, og da hun var bleven slaaet af Titley, fordi hun bebrejdede ham hans Utroskab, besluttede hun at hævne sig paa Cecilia, hvis denne kom til Stævnemødet. Efterat hun i dette Øjemed havde forsynet sig med en Flaske, gik hun om Aftenen til Toldbodpladsen, og, idet hun her saa Titley og Cecilia ifærd med at sætte sig paa en Bænk, forsøgte hun først, men forgæves, at slaa Pigen med Flasken, hvorpaa hun, da Cecilia kastede sin Toffel efter hende, i nogle faa Skridts Afstand kastede Flasken efter hende og ramte hende i Panden. Flasken gik istykker, og der tilføjedes Cecilia et Saar, om hvilket Landfysikus i en den 30 Juni afgiven Erklæring bemærker, at det var omtrent $\frac{1}{2}$ Tomme langt, temmelig overfladisk og ikke havde havt anden Virkning end at efterlade et Ar, som var noget større end nødvendigt, fordi den anlagte Sutur var bleven forstyrret. Om end Tiltalte, saaledes som hun har forklaret, og

som der ikke er Grund til at forkaste, under Overfaldet paa C. Newton paa Grund af Skinsyge har handlet i blindt Raseri, uden at gjøre sig nogen nærmere Forestilling om, hvilken Skade hun kunde tilføje den Paagjældende, har hun forøvet Overfaldet efter foregaaende Overlæg. Idet det af hende benyttede Redskab ikke i og for sig kan henføres under de i § 12 af Frd. 4 Oktoer 1833 omhandlede, findes det under de foreliggende Omstændigheder betænkeligt at anvende den nævnte Lovbestemmelse, hvorimod hun vil være at straffe i Henhold til den nævnte Anordnings § 9, jfr. § 3, 2det Punktum, og hendes Straf skjønnes efter samtlige Sagens Omstændigheder passende at kunne fastsættes til Fængsel paa Vand og Brod i 8 Gange 48 Timer. Naar Tiltalte, som oplyst for Tiden at være Tilfældet, har et diende Barn, vil nævnte Straf dog ifølge Pl. 23 Mai 1840 § 4 være at forandre til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 65 Dage; men, da det maa komme an paa, hvorledes det paa det Tidspunkt, da Straffen skal fuldbyrdes, i saa Henseende forholder sig med hende, om Konverteringen bør finde Sted, vil den ikke i Dommen være at bestemme. Underrettsdommen, hvorved Tiltalte er domt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, vil saaledes i Henseende til Straffen være at forandre, men bliver at stadfæste, forsaavidt den har paalagt Tiltalte at udrede Aktionens Omkostninger. Om Erstatning til Saarene bliver Intet at fastsætte, da Krav herpaa er frafaldet.

Færdig fra Trykkeriet den 4 Januar 1884.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Trykere Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 42-48.

Fredag den 23 November.

Nr. 232.

Advokat Hindenburg

contra

Søren Knudsen Hansen og hans Hustru **Kirstine**, født **Jensen** (Def. Bagger),

der tiltales i Henhold til Straffelovens § 182.

Fredericia Kjøbstads Extrarets Dom af 18 Mai 1883: De Tiltalte Søren Knudsen Hansen og Hustru Kirstine Jensen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, Førstnævnte i 3 Gange 5 Dage, Sidstnævnte i 2 Gange 5 Dage. Sagens Omkostninger, deriblandt Salær til Anklageren, Kammerraad, Prokurator Valeur, 12 Kr. og til Forsvareren, Sagfører Obel, 10 Kr., samt til den subsidiære Defensor, Overretssagfører Stenstrup i Æroeskjøbing, 6 Kr., betales af de Tiltalte in solidum. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 25 Juni 1883: Underretsdommen bør ved Mugt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Høiesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Høiesteret forelagte nye Oplysninger maa blive uden Indflydelse paa Sagens Udfald, vil Dommen være at stadfæste.

Det maa misbilliges, at den i Dommen nævnte Pige Cathinka Olsen er bleven tagen i Ed, medens hun under Sagen var belagt med Varetægtsarrest.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En til Advokat Hindenburg og Højesteretssagfører Bagger 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne Sag tiltales Soren Knudsen Hansen — der for en Anden bestyrer en Beværtning i Fredericia, blandt Andet saaledes, at han i Vederlag derfor oppebærer Halvdelen af Forretningens Nettoudbytte og selv antager Opvartningspigerne, — og hans Hustru Kirstine Jensen i Henhold til Straffelovens § 182. Pigen Cathinka Camilla Sophie Olsen har edelig forklaret, at hun, der efter Sagens Oplysninger i 1880 af Kjøbenhavns Politi har erholdt Advarsel imod at søge Erhverv ved Utugt, og som fra aften 4 Februar indtil nærværende Sags Paabegyndelse i Begyndelsen af April Maaned tjente hos de Tiltalte, i dette Tidsrum jævnlig har i deres Bolig, ordentligvis for Betaling, bedrevet Utugt med Mandspersoner, der som Gjæster indfandt sig i Beværtningen, samt at, skjøndt Tiltalte Hansen nogen Tid efter, at hun var kommen i hans Tjeneste, yttrede til hende, at han ikke vilde vide af nogen Uanstændighed i Huset — hvilken Yttring hun, som hun har udtrykt sig, selvfølgelig opfattede som fremsat paa Skromt, for at han kunde være fri for Ansvar — har saavel han som hans medtiltalte Hustru været vidende om hendes ommeldte Forhold, uden at de dog have havt anden Fordel deraf end Fortjenesten paa den Vin, de paagjældende Gjæster købte i Beværtningen, og gaar hendes Forklaring nærmere ud paa, at hun har havt Samleje med Gjæsterne dels i de Tiltaltes Pigekammer, der ligger i Etagen ovenover deres Bolig og Beværtningslokalet, dels i et Værelse ved Siden af dotto, der var bestemt til det Brug, eller i de Tiltaltes Sovekammer, samt at Gjæsterne kun paa Betingelse af, at de købte en halv Flaske Portvin for 2 Kr., kom op i Pigekammeret, eller fik Adgang til et af de andre ommeldte Værelser sammen med hende. Af tre navngivne Mandspersoner, som bemeldte Pige blandt Andre saaledes har opgivet at have havt Samleje med, har derhos den ene

afgivet en edelig Forklaring, der for hans Vedkommende i det Væsentlige stemmer med Pigen, med Tilføjende, at det efter Forholdene synes klart, at de Tiltalte maa have været vidende om, hvad der i den omhandlede Retning passerede i Huset, ligesom den Anden har edelig udsagt, at han ved den paagjældende Lejlighed, efterat have siddet og drukket med Flere og deriblandt de Tiltalte og Pigen i Beværtningslokalet, af Tiltalte Hansen forlangte en halv Flaske Vin, som han vilde drikke ene med Pigen i et Værelse til Gaarden, hvad Hansen sagde, at han gjerne kunde, og derpaa gik ind i dette Værelse med Pigen og havde Samleje med hende, samt at begge de Tiltalte ligeledes vare tilstede i Beværtningslokalet, da han og Pigen kom derind igjen nogen Tid efter; og endelig gaar den af den ovenmeldte tredie Mandsperson, der for Betaling tilbragte en Nat i Slutningen af Marts Maaned sammen med Pigen paa hendes Kammer, afgivne edelige Forklaring blandt Andet ud paa, at efterat han havde truffet Aftale herom med Pigen og paa Foranledning af hendes Bemærkning om, at Værten ogsaa maatte have Noget, havde yttret, at han godt kunde give en halv Flaske Portvin, kom Tiltalte Hansen lidt efter, uden at han hos denne havde rekvideret Vinen, med samme, idet han i Overværelse af en Kone, formentlig hans Hustru, yttrede til Mandspersonen, at da Klokkeren nu var 11, kunde denne ikke længere blive i Beværtningslokalet, hvorimod han kunde gaa med Pigen, da det lod til, at han havde Noget at tale med hende om, samt at Vinen kostede 2 Kr., som Mandspersonen ogsaa betalte. Vel have nu de Tiltalte benægtet Rigtigheden af de anførte Forklaringer og vedholdende paastaet, at de ikke have havt endog blot Formodning om Cathinka Olsens forommeldte Forhold, hvorhos Tiltalte Hansen i en Skrivelse til sin Defensor for Overretten har gjort Indsigelse imod det sidstnævnte Vidnes Troværdighed; men selv om der gaas ud fra, at bemeldte Person savner Betingelserne for at kunne afgive en gyldig Vidneforklaring — hvorom det efter Omstændighederne ikke findes nødvendigt at indhente nærmere Oplysninger — findes det efter de andre foranførte Vidneforklaringer og efter, hvad der iøvrigt er oplyst under Sagen, og naar særlig henses til, at Tiltalte Hansen har erkjendt at have til den ovenmeldte tredie Mandsperson brugt den ovenanførte Yttring om, at han maaske havde Noget at tale med Pigen om — hvilken Yttring ikke, som Tiltalte har søgt at gjøre gjældende, naturligt kunde forstaaes som en Opfordring til Paagjældende om at gaa sin Vej — samt til, at hans medtiltalte Hustru har vedgaaet, at Gjæster i Beværtningen paa Forlangende kunde faa Tilladelse til one med Pigen at gaa ind i de Tiltaltes Sovekammer for at drikke Vin, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at de Tiltalte have gjort sig skyldige i den dem paasigtede Forbrydelse, ligesom det ikke kan komme i nogen Betragtning, at

det ikke er oplyst, at de have oppebaaret særlig Betaling for deres Delagtighed i Pigens Forhold, idet de ialfald maa antages derved at have opnaaet at trække Kunder til Beværtningen og at tjene ved de Drikkevarer, der i den Anledning bleve bestilte. Det maa derfor billiges, at de Tiltalte — der ere fødte, Hansen i Aaret 1826 og hans Hustru i Aaret 1837, og af hvilke Først nævnte ifølge Politiretsdomme af 9 Oktober og 2 November f. A. har været anset med Boder i Henhold til Næringslovens §§ 77 og 78, medens de iøvrigt ikke ses tidligere at have været tiltalte eller straffede — ved Underrettsdommen ere for deres ommeldte Forhold ansete efter Straffelovens § 182 med Straffe, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemte til Fængsel paa Vand og Brød, for Hansen i 3 Gange 5 Dage og for hans Hustru i 2 Gange 5 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 287. Højesteretssagfører Hansen
 contra
 Poul Hermansen (Def. Hindenburg),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 156.

Kriminal- og Politirettens Dom af 18 September 1883: Tiltalte Poul Hermansen bør straffes med simpelt Fængsel i 2 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, der under Salær til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Winther og Casse, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold maa det billiges, at han er anset efter Straffelovens § 156, men Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Tiltalte vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger efter Dommens Forskrifter.

Thi kjendes for Ret:

Poul Hermansen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i tre Gange fem Dage. Saa udreder.

han og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Kriminal- og Politirettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Hindenburg 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende ifølge Justitsministeriets Ordre af 2den August d. A. anlagte Sag tiltales Poul Hermansen, der er født den 20 Februar 1836 og ikke funden forhen straffet, for Overtrødelse af Straffelovens § 156 i Anledning af et i Ugebladet „Den frie Tanke“ Nr. 17 for indeværende Aar optaget Digt med Titel: „Vor Herre den første Skræder.“ Tiltalte har erkjendt, at Navnet P Hermansen, der findes paatrykt bemeldte Numer af Ugebladet som Ansvarshavende, betegner ham, og har iovrigt forklaret, at han, der som Følge af sin nævnte Stilling fik Alt, hvad der blev tilstillet Bladet, til Gjenneemsyn, saaledes at Intet blev optaget i samme uden hans Billigelse, har gjennemlæst Digtet, forinden det blev optaget i Bladet, og billiget dets Optagelse. Da bemeldte Digt, for hvis Offentliggjørelse Tiltalte efter det Ovenanførte er ansvarlig, ved den Maade, hvorpaa der i samme drives Spot med Biblens Fremstilling af Syndefaldet m. m., man antages at indeholde en Forhaanelse af her i Landet bestaaende Religionssamfunds Troslærdomme, vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 156 efter Omstændighederne med simpelt Fængsel i 2 Maaneder og have at betale Aktionens Omkostninger.

Mandag den 26 November.

Nr. 281.

Advokat Klubien

contra

Hans Hansen Johansen (Defensor Hansen),

der tiltales for Overtrødelse af Straffelovens § 243, jfr. § 46 eller § 245.

Kolding Herreds Extrarets Dom af 14 Juni 1883:
De Tiltalte Jes Jensen og Hans Hansen Johansen, Begge af

Vamdrup, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, den Førstnævnte i 4 Gange 5 Dage og den Sidstnævnte i 2 Gange 5 Dage, saa bør de og En for Begge og Begge for En udrede samtlige af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Sorensen, 20 Kr. og til Defensor. Overretssagfører Schwensen, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 27 August 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at Straffetiden for Tiltalte Hans Hansen Johansen fastsættes til 3 Gange 5 Dage. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Det af Hans Hansen Johansen udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold findes at maatte henføres under Straffelovens § 243 jfr. § 46 og hans Straf at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

I Henseende til Aktionens Omkostninger bliver Dommen for hans Vedkommende at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Hans Hansen Johansen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i fire Gange fem Dage. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Landsoverrettens Dom, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Klubien og Højesteretssagfører Hansen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Jes Jensen og Hans Hansen Johansen i Henhold til Straffelovens § 243 jfr. § 46 og § 245. Ifølge Sagens Oplysninger indfandt de Tiltalte — af hvilke Jes Jensen ved Siden af at ernære sig som Arbejdsmand søger Erhverv ved Handel med Fisk, Ben og Klude samt ved at forhandle Præmieobligationer, medens Hans Hansen Johansen søger Erhverv dels som Øllhandler og dels som Kollektor for forskjellige Industri-

lotterier — sig den 25 April d. A. om Eftermiddagen i Niels Frydenlunds Hus paa Ødis Mark, hvor de, efterat have faaet at vide, at Stedets øvrige Beboere vare fraværende, paa en paa-trængende og uforskammet Maade søgte at formaa Frydenlund til at kjøbe en af nogle Præmieobligationer, som vare overlade Jensen til Forhandling af en Ølhandler i Vamdrup, der skal være Agent for et Firma i Kjøbenhavn, saaledes at Jensen skulde have en vis Betaling for hver Obligation, han fik afsat, hvorhos det var en Aftale mellem ham og Johansen, der fulgte med ham for at være ham behjælpelig ved Forhandlingen, at de skulde dele denne Indtægt. Medens de søgte at presse Frydenlund til at kjøbe en Obligation, kom Gaurdejer Simon Dahl og Ødis ind i Huset, og de Tiltalte vilde nu formaa denne til at kjøbe en Obligation, hvad han dog ikke vilde indlade sig paa, hvorfor han forlod Huset fulgt af de Tiltalte til en henved 50 Alen fra Frydenlunds Hus ved Vejen værende Gjørdeaabning, gennem hvilken Dahl gik ind paa en ham tilhørende Mark. Der blev ikke talt mellem dem, medens de saaledes fulgtes ad, men efterat Dahl havde sagt Farvel og var gaaet ind paa Marken, yttrede Tiltalte Jensen: „der gaar den gamle Kjæltring, han skulde egentlig have kjøbt en“ eller „han kunde have godt af at faa en“ eller „købe en“, hvorved han efter sin egen Vedgaaelse mente, at Dahl skulde presses yderligere til at kjøbe en Obligation, hvorefter Tiltalte Johansen sagde, at Jensen, hvis han havde Noget at afgjøre med Dahl, skulde stikke over til ham, hvilket Tiltalte Jensen opfattede som en Opfordring til yderligere at presse Dahl til at kjøbe en Obligation, og denne Opfordring fulgte han ogsaa og gik ind paa Marken efter Dahl. Angaaende hvad der nu passerede paa Marken og derefter, har Dahl — tildels i Overensstemmelse med, hvad der ved andre Forklaringer er oplyst — edelig forklaret, at Tiltalte Jensen kom lobende efter ham og opfordrede ham til at standse, hvorhos Tiltalte med hævet Stok yttrede, at nu skulde han snart gjøre det af med ham, saa at han ikke skulde komme af sin Mark, hvorhos Tiltalte affordrede ham de Penge, han havde hos sig eller ialfald 150 Kr., og da han ikke betvivlede, at Tiltaltes Trusel var alvorlig ment, greb han fat i den Arm, hvormed Tiltalte holdt sin Stok hævet, og da Tiltalte derefter søgte at fravriste ham hans egen Stok, tog han ogsaa fat i Tiltaltes anden Arm, og fik herved Tiltalte gjort uskadelig. Da Tiltalte nu bad for sig, slap Dahl ham og gav ham hans Stok tilbage, hvorpaa de skiltes, idet Dahl for at undgaa et nyt Sammenstød lob ad Frydenlunds Hus til, men da han var naaet et Stykke hen over Marken, saa han, at Tiltalte lob efter ham, og da han nu raabte om Hjælp, gjentog Tiltalte sin ovenanførte Trusel, idet han tilføjede, at det ikke nyttede Dahl at raabe, han skulde dog ikke komme af sin Mark. Da Dahl, stadig raabende om Hjælp, søgte at skyde

Gjenvej over en Naboes Mark, opdagede han, at ogsaa Tiltalte Johansen forfulgte ham, men det lykkedes ham dog at naa Frydenlunds Hus med et Par Favnes Forspring, men inden han fik Gadedøren lukket, var Tiltalte Jensen igjen paa Livet af ham med stadige Trusler, saa at han for at værge sig maatte støde Tiltalte saaledes fra sig, at denne faldt baglænds om i Forstuon. I samme Øjeblik blev han imidlertid overfaldet af Tiltalte Johansen, der rev hans Stok til sig og med denne tilføjede ham et Slag over den venstre Haand, der havde til Følge, at Pegefingeren paa denne svulmede stærkt op og sammes Negl blev flakt paa Midten. Derefter lykkedes det dog Dahl at slippe ind i Frydenlunds Kjøkken, hvor han horte, at begge Tiltalte støjede inde i Frydenlunds Stue og dels forlangte af denne, at han skulde skaffe Dahl tilstede, efter Frydenlunds Forklaring under Foregivende af, at han skyldte dem Penge, nemlig 125 Kroner, dels vilde hindre, at der blev tilkaldt Hjælp, hvilket dog skete, og ved de tilkommende Folks Hjælp bleve de Tiltalte omsider fjernede. Tiltalte Jensen gav i det første over ham optagne Forhør en Forklaring af det Passerede, hvorefter Dahl — med hvem han, der var temmelig beskjenket, paa Vejen fra Frydenlunds Hus vilde have været i Skjænderi om Præmieobligationerne, og som ikke vilde tillade, at Tiltalte fulgte efter ham ind paa Marken — skulde have truet ham med sin Stok. som Tiltalte derfor fravristede ham, men efterat Dahls ovenanførte Forklaring var bleven ham foreholdt, erklærede han, at han ved den ommeldte Lejlighed havde været saa stærkt beruset, at han ikke kunde erindre, hvorledes det gik til, og derfor, naar Dahl paastod, at det var gaaet til paa en anden Maade, end af Tiltalte selv forklaret, ogsaa var tilfreds hermed, da han troede, at Dahl talte Sandhed. I et den 8 Mai d. A. afholdt Forhør, har denne Tiltalte derpaa efter at have erklæret nu at ville afgive en sandfærdig Tilstaaelse, givet en detailleret Fremstilling af det Passerede, der, idet den iøvrigt i det Væsentlige stemmer overens med Dahls foranførte Forklaring, gaar ud paa, at Tiltalte efter at have indhentet Dahl paa Marken med opløftet Stok forsøgte at true denne til at købe en Obligation, men at han ikke kunde huske at have forlangt Penge, eller navnlig 125 Kroner af Dahl, hvad han dog ej heller har turdet benægte Muligheden af, samt at han, efterat være skilt fra Dahl, saa, at Tiltalte Johansen gav sig til at løbe ud paa Vejen som for at standse Dahl, og derfor ligeledes satte efter denne. Under et senere Forhør har Tiltalte Jensen erklæret, at han nu troede at kunne erindre, at det var rigtigt i Et og Alt, hvad Dahl havde forklaret, saaledes at der navnlig ikke paa Dahls Mark var Tale om Kjøb af Præmieobligationer, men alene om, at Dahl skulde give Tiltalte Penge, men han har dog anbragt, at han paa Grund af Bernselse ikke havde nogen klar Erindring om, hvad

der passerede, og derfor ikke var istand til ligefrem at erklære, at Dahls Forklaring var rigtig. Han har derhos tilføjet, at han, skjøndt han heller ikke i saa Henseende har nogen klar Erindring, dog føler sig overbevist om, at det i Virkeligheden ikke har været i hans Tanker at forlange eller afpresse Dahl Penge, uden forsaavidt som det var hans Hensigt at formaa Dahl til at købe en Præmieobligation, samt at han, hvis Dahl havde givet ham Penge, utvivlsomt havde givet ham en Præmieobligation, og at han næppe vilde have taget imod flere Penge end Præmieobligationen var værd. Tiltalte Johanson har i det Hele erkjendt Rigtigheden af Dahls Forklaring forsaavidt ham angaar, idet han yderligere har tilføjet, at saavel han som Tiltalte Jensen ved den paagjældende Lejlighed ikke vare ædru og at navnlig Sidstnævnte var mere svirrende end han selv, men dog nok sig Alt bevidst, hvad han gjorde. Særlig har han erkjendt, at han saa Tiltalte Jensen inde paa Marken brydes med Dahl om en Stok, og at han strax, da Brydningen var endt, gav sig til at løbe efter Dahl, da denne begav sig tilbage til Frydenlunds Hus, uden at han dog vil kunne mindes, om han forbandt nogen bestemt Tanke hermed og i saa Fald hvilken, ligesom han heller ikke vil kunne sige, om han gjorde sig nogen bestemt Tanke, og da hvilken, om Meningen med hans Opfordring til Tiltalte Jensen om „at stikke over til Dahl“ — i hvilken Henseende bemærkes, at han først har forklaret, at han antog, at Tiltalte Jensens Yttring sigtede til et ældre privat Mellemværende med Dahl, men dog i et senere Forhør ikke længer har fastholdt dette Opgivende — og har han derhos anført, at Grunden til, at han senere slog Dahl med Stokken alene var, at denne havde slaet hans Kammerat til Jorden. Da Tiltalte Johansen imidlertid har erkjendt, at Ordskiftet mellem ham og Tiltalte Jensen faldt saaledes, som af denno opgivet, og at der navnlig ikke vexledes noget Ord mellem de Tiltalte og Dahl, da de i Forening forlode Frydenlunds Hus, hvor Dahl, som meldt, var bleven presset til at købe Obligationer, findes der ikke at kunne være Tvivl om, at Tiltalte Johansens fornævnte Yttring skulde være en Opfordring til Jensen om at fortsætte Presningen — paa hvilken Maade sidstnævnte Tiltalte ogsaa opfattede det — og da det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Tiltalte Johansen efter at have set det mellem de Fornævnte Passerede, løb efter Dahl, da denno under Raab om Hjælp flygtede til Frydenlunds Hus, samt trængte ind i Huset efter ham og der dels udviste det ovenfor omhandlede voldelige Forhold mod Dahl, dels paa en raab og støjende Maade vilde have fat i Dahl og hindrede Husets Beboere i at tilkalde Hjælp, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig medskyldig i det af Jensen udviste Forhold. Efter de iøvrigt tilvejebragte Oplysninger og navnlig de Forklaringer, der ere afgivne af Husejer Frydenlund og de Mænd, der kom til og dreve de Tiltalte bort fra Frydenlunds Hus, maa det antages, at

Tiltalte Jensen vel har været noget beruset, men dog aldeles ikke i nogen saadan Grad, at han har været utilregnelig, ligesom Tiltalte Johansen efter det Oplyste ogsaa maa anses at have været fuldt tilregnelig. Idet der nu efter hvad der foreligger maa gaas ud fra, at de Tiltalte ved deres Optræden overfor Gaardejer Dahl ikke have haft nogen videregaaende retsstridig Hensigt end til at true denne til at købe en Obligation, for at de kunde faa den af Salget flydende Fordel, ere de Tiltalte, der efter eget Opgivende ere fødte, Jensen i Hertugdømmet Slesvig i Aaret 1839 og Johansen i Aaret 1848, og som ikke ses at være tidligere tiltalte eller straffede, ved Underrettsdommen rettelig ansætte efter Straffelovens § 245, for Tiltalte Johansens Vedkommende sammenholdt med § 47, og da Straffen for Tiltalte Jensen ved Underrettsdommen efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, medens Straffen for Tiltalte Johansen, der i den indankede Dom er bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, efter Omstændighederne findes at burde fastsættes til lige Fængsel i 3 Gange 5 Dage, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser Omkostninger billiges, saaledes med den nævnte Modifikation i Straffegraden for Tiltalte Johansens Vedkommende være at stadfæste.

Onsdagen den 28 November.

Nr. 61. **Odense Byraad** (Hansen)

contra

Indenrigsministeriet (den konst. Kammeradvokat),

betræffende Statskassens Forpligtelse til at svare Ejendomsskat til Odense Kommune af Odense Slot for Aarene 1871—1879.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 April 1882: De Indstævnte Indenrigsministeriet bør for Citanterne Odense Byraads Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

Ligesom der ikke kan antages ved de i den indankede Dom nævnte Resolutioner af Indenrigsministeriet at være givet

noget Samtykke til eller Approbation paa, at Odense Slot i dets Helhed inddroges under den ved disse Resolutioner billegede Paaligning af en saakaldet Ejendomsskat, saaledes maa der ogsaa anses iøvrigt at have manglet Hjemmel hertil, i hvilken Henseende bemærkes, at Slottet, der ingensinde har været sat til Grundtaxt, heller ikke har været inddraget under den kommunale Ligning, som i en lang Aarrække delvis er traadt i Stedet for Paaligning efter Grundtaxt, og som ved Resolutionerne midlertidig blev udvidet til at omfatte samtlige de kommunale Udgifter, der skulde have været lignede paa Grundtaxten.

Som Følge heraf maa det have sit Forblivende ved den de Indstævnte tillagte Frifindelse for Citanternes Tiltale.

Processens Omkostninger for Højesteret blive ligesom Procesomkostningerne i foregaaende Instans at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betale Citanterne 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag have Citanterne, Odense Byraad, paastaet de Indstævnte, Indenrigsministeriet, tilpligtet paa Statens Vegne at udrede i resterende Ejendomsskat til Odense Kommune for Odense Slots Vedkommende for Aarene 1871—1879 begge inklusive, ialt 3864 Kr. 22 Øre med Rente heraf 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato den 6 Marts 1880 til Betaling sker og Sagens Omkostninger med noget Tilstrækkeligt, hvorimod Indenrigsministeriet, der har givet Mode ved den konstituerede Kammeradvokat, har paastaet sig frifundet for Citanternes Tiltale og og tillagt Sagens Omkostninger hos disse skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb og derunder Saler til Kammeradvokaten. De Omstændigheder, som have givet Anledning til denne Sag, ere efter de foreliggende Oplysninger følgende: Da den ved Frd. 28 Januar §§ 4 og 5 som Basis for Paaligning af Skatter paa de faste Ejendomme i Kjøbstæderne paabudne Grundtaxt, der i Aaret 1683 var bleven indført i Odense Kjøbstad, ingensinde senere — med Undtagelse af en Supplering i 1776 -- for denne Kjøbstads Vedkommende var bleven underkastet nogen egentlig

Regulering eller Revision, var den i Tidernes Lob bleven baado meget uregelmæssig, saaledes at der hvilede en lav Taxt paa værdifulde Eiendomme og omvendt høi Taxt paa Grunde af ringe Værdi, og tillige aldeles ufuldstændig, idet af Byens henvendte 1700 Grunde omtrent 1000 vare satte i Grundtaxt, medens de øvrige ingen Taxt havde, og den dannede saaledes en meget upaalidelig Mualestok for en Skatteligning. Man havde derfor gjentagne Gange, naar nye Skattepaalæg bleve nødvendige, forbigaaet Grundtaxten som Basis for Paaligning af Skatterne og opfundet andre Skatthenormer, og navnlig var den Kvotadel af Fattig- og Skoleskatten, som ifølge Reglm. 5 Juli 1803 og Anordn. 29 Juli 1814 skulde lignedes paa Grundtaxten, i en lang Række af Aar under Benævnelsen Ejendomsskat blevet opkrævet af de faste Ejendomme med 1 Rdl. pr. 1000 Rdlr. af hver Ejendoms Værdi i Handel og Vandel efter en paa Ejendommene af Skatteligningskommissionen fastsat Taxt, som aarlig blev revideret og reguleret. Indtil Aaret 1867 lignedes der herefter paa den oprindelige Grundtaxt ikkun de egentlige lovbestemte Byudgifter, forsaavidt angik den Del af samme, der skulde lignedes paa de faste Ejendomme, hvad der kun udgjorde et Beløb af mellem 2 og 3000 Rdlr. aarlig, men da Odense Kjøbstad fra den 1 Oktober 1867 blev Garnisonsby, stege Indkvarteringsudgifterne, der tildels skulde udredes af Grundejendommene, saa betydelig, at der fremtidig vilde blive Spørgsmaal om at lignedes mindst 7000 Rdlr. aarlig paa Grundtaxten. Byens Kommunalbestyrelse fandt det imidlertid betænkeligt at paaligne et saa stort Beløb efter den forældede Grundtaxt, hvorved det vilde komme til at hvile paa ikkun to Trediedele af Byens Grundejere og det endda fordelt paa disse i et højest ulige Forhold, og da det endnu ikke var lykkedes at faa udarbejdet den i Lov om den kommunale Beskatning i Kjøbstæderne af 11 Februar 1863 paabudne Matrikulering for Odense Kjøbstads Vedkommende, hvorfor denne Lov i Henhold til sammes § 19 endnu ikke var traadt i Kraft i Odense, medens der af Hensyn til bemeldte nye Matrikulering ikke kunde være Spørgsmaal om at foretage en Regulering af den gamle Grundtaxt, indgik Kommunalbestyrelsen under 6 November 1867 til Indenrigsministeriet med et Andragende om Tilladelse til i Stedet for Grundtaxten at substituere den ovenomhandlede Ejendomsskat eller Taxt, hvorved Skatten vilde blive ligelig og retfærdig fordelt paa samtlige Byens Eiendomme, og Kommunalbestyrelsen anholdt derfor om, at alle de Skatter, der egentlig burde opkræves efter Byens Grundtaxt af 1683, herefter, foreløbig for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1 Januar 1868 at regne maatte lignedes efter den paa en med Andragendet fremsendt Fortegnelse anført Ejendomsskat eller Taxt, der angaves i en lang Række af Aar at have været anvendt som Grundtaxt for den ommeldte Kvotadel af Skole- og Fattigskatten. Den saaledes

begjærede Tilladelse meddelte Indenrigsministeriet ved en Skrivelse af 25 November 1867 med Tilføjende, at den ommeldte særlige Ligning dog skulde ophøre, saafremt Loven af 11 Februar 1863, forinden Udlobet af de pangjældende 3 Aar, maatte blive gjen-nemført i Odense. Dette skete imidlertid ikke, og efter at Odense Byraad havde foretaget en Revision af den ældre Taxt paa Ejendommene og i samme dels optaget de Forandringer, der i de sidste 3 Aar vare foregaaede ved nye Bygningers Opførelse og deslige, dels rettet de i Taxten forefundne Fejl, indstillede Byraadet under 12 November 1870 til Ministeriet, at det fore-løbig endnu i 3 Aar fra 1 Januar 1871 at regne maatte have sit Forblivende ved den ifølge Ministeriets Skrivelse af 25 No- vember 1867 tilladte Ligning af Skatterne paa Byens faste Ejendomme efter den reviderede Fortegnelse, paa hvilken nu var optaget blandt Andet det Statskassen tilhørende Odense Slot, hvoraf hidtil kun en Del, nemlig den saakaldte Wederkinckske Gaard, der i sin Tid var bleven kjøbt for kongelig Regning og sammenbygget med Slottet, havde svarer Ejendomsskat til Kjob- staden, medens der af den øvrige Del, det oprindelige Slot, der ikke var sat i Grundtaxt, ingensinde var svarer saadan Skat til Kommunen, i hvilken Henseende under Sagen er fremlagt en Skrivelse fra det daværende kgl. Rentekammer af 28 December 1844, hvori samme med Hensyn til det da opstaaede Spørgsmaal om, hvorledes der, efter at den Wederkinckske Gaard var bleven indlemmet i Slottet, vilde være at forholde med Hensyn til Kommuneafgifterne af samme, resolverede, at det maatte antages at paaligge den kgl. Kasse at udrede disse Afgifter af Gaarden, idet Rentekammeret i saa Henseende henviste til en angaaende Sagen fra det danske Kancelli modtagen Skrivelse af 3 December s. A., der gik ud paa, at Kancelliet var tilbøieligt til at anse oprindeligt kongelige Slotte fritagne for Kommuneafgifter, men at der derimod formentlig ikke havde nogen positiv Hjemmel for tilkøbte private Ejendommers Fritagelse i saa Henseende. Paa bemeldte Indstilling svarede Ministeriet under 13 December 1870, at det samtykkede i, at samtlige Skatter i Odense Kjob- stad, der skulde lignede efter Byens Grundtaxt af 1683, for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1 Januar 1871 at regne, blev ligen- dede paa de til bemeldte Kommune hørende faste Ejendomme efter den paa den indsendte Fortegnelse anførte Taxt, men at Ministeriet iøvrigt ved nærværende Løjlighed vilde have det ladet uafgjort, hvorvidt de enkelte paa Fortegnelsen opførte Ejendomme med Rette vare ansete henhørende til Odense Kjobstadkommune, hvorhos Ministeriet tilføiede, at der med Hensyn til Spørgs- maalet om, hvorvidt Odense Slot i sin Helhed kunde anses hen- hørende til Odense Kjobstad, og om Byraadet havde været beret- tiget til at medtage det blandt Byens grundtaxtpligtige Ejendomme, kunde forventes nærmere Resolution. En saadan afgav Ministeriet

derpaa i en Skrivelse af 3 Februar 1871, i hvilken det udtales, at det af de allerhoieste Reskripter af 18 December 1789 § 22 og 27 Januar 1804 § 5 utvetydig fremgaaer, at Odense Slot, med hvad dertil horer, i sin Tid ikke har henhort til Odense Kjobstadkommune, og at dette Forhold ikke er forandret ved det sidstnævnte Reskript, der kun har havt til Hensigt at bestemme Kjobstadens Jurisdiktionsgrændse, men udtrykkelig har reserveret Slottets Kvalitet som henhørende til Landet, og at som Følge heraf Slottet med Undtagelse af den ældre Wederkinckske Gaard maa anses for at ligge udenfor Kjobstadkommunen, imod hvilket Resultat det intet kunde relevare, at Slottet efter Matrikullen maa antages at ligge paa Kjobstadjord, eller at enkelte af Slottets Beboere uden Indsigelse havde erlagt personlige Skatter til Odense Kjobstad, og da Odense Byraad ikke destomindre efter sin Opfattelse af Slottets kommunale Beliggenhed krævede de Slottet paalignede Kommuncavgifter for 1ste Halvaar 1871, nægtede Indenrigsministeriet ved Skrivelse af 31 Oktober s. A. at foranledige denne Skat berigtiget med Undtagelse af de Beløb, der angik den Wederkinckske Gaard, og Vandskatten til samtlige Slotsbygninger. Gjennemførelsen af Loven af 11 Februar 1863 kunde imidlertid vedblivende ikke iværksættes, og Odense Byraad ansøgte derfor paany ved Udgangen af Aarene 1873, 1876 og 1879 om en Forlængelse af den af Ministeriet tidligere givne Tilladelse med Hensyn til Ligningen af Ejendomsskatten, hver Gang for et Tidsrum af 3 Aar, hvorefter Ministeriet ved Skrivelser af 28 Januar 1874, 10 Marts 1877 og 15 Januar 1880 meddelte ligelydende Tilladelser med den i Skrivelse af 13 December 1870 meddelte, dog at det i Slutningen af Tilladelsen tagne Forbehold i Skrivelsen af 1880 er affattet saaledes, at det lades uafgjort, hvorvidt de enkelte paa Fortegnelsen opførte Ejendomme med Rette vare ansætte pligtige at svare Grundkat til Odense Kjobstad. Vel har den konstituerede Kammeradvokat forment, at allerede Skrivelsen af 10 Marts 1877 var affattet paa denne Maade, men ligeoverfor Citanternes Paaberøbelse af, at den dem gennem Fyns Stiftamt meddelte Kommunikation af bemeldte Skrivelse gjengav denne ordret som Skrivelsen af 13 December 1870, maa Kammeradvokaten anses at have frafaldet sin modsatte Formening. Uanset Indenrigsministeriets Resolutioner af 1871 vedblev Odense Byraad at opføre Slottet i sin Helhed paa Fortegnelsen over de faste Ejendomme, paa hvilke den approberede Ligning af Ejendomsskatten fandt Sted, og at paaligne det Skat, og da Skatten kun blev udbetalt i det Omfang, i hvilket Ministeriet ved sin Skrivelse af 31 Oktober 1871 havde anerkjendt Forpligtelsen til at betale, blev Resten fort til Restance i de aarlige Regnskaber. Da imidlertid en Rets-sag, der var opstaaet mellem Byraadet og en af Slottets Beboere, hvem Byraadet i Overensstemmelse med sin Anskuelse om, at

Slottet i dets Helhed hørte til Kjøbstaden, havde paalignet personlig Skat til Byen, men som havde vægret sig ved at betale samme under Paaberaabelse af, at den Del af Slottet, i hvilken han havde Bolig, ikke hørte til Odense Kommune, var bleven afgjort ved Højesterets Dom af 24 Desember 1878, derhen, at den paagjældende Beboer af Slottet ansaas pligtig at svare Skat til Odense Kjøbstadkommune, tilskrev Byraadet paany Indenrigsministeriet angaaende den Slottet paalignede Ejendomsskat, idet Byraadet gik ud fra, at det ved bemeldte Højesteretsdom nu var afgjort, at Slottet henhørte til Kjøbstadkommunen, men — efterat Ministeriet havde indhentet en nærmere Erklæring fra Byraadet om, med hvilken Hjemmel samme havde troet at kunne paalægge Odense Slot, der hidtil havde været skattefrit, Ejendomsskat — resolverede Ministeriet under 19 December 1879, at det ikke kunde erkjende, at den paagjældende Højesteretsdom maatte medføre, at Statskassen var forpligtet til at betale Grundskat af Slottet, allerede af den Grund, at man i Henhold til Rente-kannrets Skrivelse af 28 December 1844 maatte holde for, at Slottet som kongeligt Slot var fritaget for at svare denne Skat. Citanterne have derefter anlagt nærværende Sag og derunder til Stotte for deres Paastand anført, at, da Ministeriet ved de foranførte Skrivelser af 1870, 1874 og 1877 for de heromhandlede 9 Aar har approberet, at de Skatter, der lovmæssig skulde lignedes paa Grundtaxten af 1683, i Stedet derfor bleve lignede paa de til Kjøbstadkommunen hørende faste Ejendomme efter den paa de vedkommende Fortegnelser — der ogsaa omfattede Odense Slot — anførte efter Ejendommens Værdi normerede Taxt alene med Forbehold, forsaavidt som nogen af de paa Fortegnelserne opførte Ejendomme ikke med Rette var anset hørende til Kjøbstadkommunen, og da det ved den ommeldte Højesteretsdom er, imod Indenrigsministeriets Antagelse i sammes Skrivelse af 3 Februar 1871 og trods de for denne Antagelse af Ministeriet anførte Grunde, statueret, at Slottet hører til Kjøbstadens Kommune, maa det formentlig derved være afgjort, at Ejendomsskatten rettelig er paalignet Slottet. Selv bortset fra, at det ikke — som af Citanterne forment — kan anses for at være in confesso, at den af dem paaberaabte Højesteretsdom, af hvilken der ikke er fremlagt Udskrift under Sagen, hviler paa den Opfattelse, at Odense Slot i det Hele hører til Odense Kjøbstadkommune, findes Citanternes Paastand imidlertid ikke at kunne tages til Følge. Ligesom det nemlig ikke skjønnes rettere, end at Indenrigsministeriets ovenanførte Resolutioner af 13 December 1870 og 3 Februar 1871 i deres Forening maa betragtes ikke — som Citanterne have villet gjøre gjældende — som et betinget Samtykke af Ministeriet til, at Odense Slot i det Hele inddrages under den paagjældende Ligning, men som et motiveret ubetinget Afslag paa Kommunalbestyrelsens derom

gjorte Indstilling, saaledes findes ogsaa Indenrigsministeriets ovennævnte Resolutioner af 28 Januar 1874 og 10 Marts 1877 at maatte forstaas i Overensstemmelse hermed. Idet det saaledes maa antages, at Inddragelsen af Odense Slot — bortset fra den ovenomtalte Wederkinckske Gaard — under Skatteligningerne for Aarene 1871—79 ikke har Hjemmel i Ministeriets Approbationer af disse, ligesaa lidt som der iøvrigt foreligger noget Samtykke fra Ministeriets Side til at paaligne Slottet Skat til Odense Kommune, ville de Indstævnte allerede af denne Grund være at frifinde for Citanternes Tiltale, uden at det herefter vil være nødvendigt at gaa ind paa, hvad der iøvrigt af de Indstævnte er anført til Støtte for Slottets Skattefrihed. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves. Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Torsdagen den 29 November.

Nr. 177. Papirhandler **C. L. E. Schneider** (Alberti)

contra

Overretsprokurator **P. A. Petersen** og Tømmermester **J. P. Nielsen** (Asmussen),

betr. Citantens Ret til at intervenere i en Sag mellem de tvende Indstævnte.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Juni 1882: Interventionssøgsmålet afvises. Imod Extradition i kvitteret Stand af den ovennævnte Panteobligation bør Hovedindstævnte, Tømmermester J. P. Nielsen til Hovedcitanten, Overretsprokurator P. A. Petersen betale de paastævnte 55,000 Kr., med Renter heraf 6 pCt. p. a. fra 18 Marts 1882 til 20 Mai 1882 og derefter 7 pCt. p. a. til Betaling sker. Saa betaler Hovedindstævnte og til Hovedcitanten Sagens Omkostninger skadesløst. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Der forelægges Overretsprokurator Alberti en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af det af ham den 5 Juni d. A. fremlagte Indlæg.

Højesterets Dom.

Da det i Henhold til det i den indankede Dom i saa Henseende Anførte maa billiges, at det af Hovedcitanten anlagte Interventionsøgsmaal er blevet afvist, vil Dommen efter Kontracitanternes Paastand være at stadfæste, hvorved bemærkes, at en af Hovedcitanten som Appellant for Højesteret fremsat subsidiær Paastand angaaende Fortrinsret for hans Fordring fremfor Kontracitanten Petersens ikke imod Kontracitanternes Protest kan tages under Paakjendelse under nærværende Sag.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Hovedcitanten at maatte betale til Kontracitanterne med 300 Kr.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Hovedcitanten til Kontracitanterne med 300 Kroner Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses are saalydende: Under nærværende Sag har Hovedcitanten, Overretsprokurator P. A. Petersen, paastaet Indstævnte, Tomrermester J. P. Nielsen, tilpligtet imod Extradition i kvitteret Stand af en af han til Hovedcitanten den 18 Marts d. A. udstedt Panteobligation, med Pant i Ejendommen Matr. Nr. 65 A 2 og 95 i udenbys Vester Kvarter, at betale sammes Paalydende 55,000 Kr. med Renter 6 pCt. p. a. fra 18 Marts til Hovedklagens Dato den 20 Mai 1882, og derefter 7 pCt. p. a. til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger skadesløst. Medens Hovedindstævnte ved sit Møde i Retten den Dag, Hovedsagen faldt i Rette, har erkjendt Fordringens Rigtighed, blev der samme Dag af Papirhandler C. L. E. Schneider efter udtagen Intervenientsstævning inkamineret et Interventionsøgsmaal, hvorunder Intervenienten — under Anbringende af, at Meningen med Hovedsøgsmaalet er, at Hovedcitanten for sit paastævnte Tilgodehavende, som i Virkeligheden ikke er forfaldent, skal opnaa Dom og Exekution, forinden Intervenienten, der den 12 og 17 Mai d. A. for en Fordring paa Hovedindstævnte med paaløbende Omkostninger stor 33,831 Kr. 79 Øre har ladet foretage Arrest, blandt Andet i de tvende

Hovedindstævnte tilhørende Ejendomme, kan faa Dom og Execution for sit forfaldne Tilgodehavende, — har paastaet Hovedsagen afvist eller dog Hovedindstævnte for Tiden frifunden for Hovedcitantens Tiltale, hvorhos Intervenienten har paastaet sig hos Hovedsagens Parter tilkjendt Interventionssøgsmaalets Omkostninger skadesløst. Efterat begge Hovedsagens Parter strax havde protesteret imod, at det saaledes inkaminede Interventionssøgsmaal admitteredes, begjærte Intervenienten dernæst Anstand i 14 Dage til Vidneforsel og endelig, da Hovedsagens Parter nedlagde en motiveret Protest imod denne Anstands Bevilgelse, principaliter, idet han henholdt sig til sit samme Dng fremlagte Indlæg, som foreløbig Besvarelse af Modparternes Anførte, Anstand i 8 Dage, for yderligere at imodegaa det Anførte, medens han fastholdt sin først fremsatte Anstandsbejæring som subsidær. Ligesom imidlertid ingen af de saaledes fremsatte Anstandsbejæringer imod den af Hovedsagens Parter nedlagte Protest vil kunne bevilges, hvorved bemærkes, at den af Intervenienten paaberaabte Vidneforsel maa anses for at være uden Betydning for Sagens Afgjorelse, saaledes vil ogsaa den af Hovedsagens Parter nedlagte Protest imod, at Interventionssøgsmålet admitteres, være at tage til Følge, da den Fordring, der ligger til Grund for det nævnte Søgsmaal, er Hovedsøgsmaalets Gjonstand ganske uvedkommende. I Henhold til Foranførte vil Interventionssøgsmålet blive at afvise, medens der under Hovedsøgsmålet vil være at give Dom efter Hovedcitantens Paastand. Der vil være at forelægge Overretsprokurator Alberti en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stempelingen af det af ham den 5 Juni f. A. fremlagte Indlæg, iovrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Tirsdagen den 4 December.

Nr. 13. Fhv. Kjøbmand **J. E. Hald** (Hansen)
 contra
 Borgmester **Malling-Holm** (Nellemann),

betræffende skriftlige Injurier.

Præsto Kjøbstads Bythings Dom af 2 September 1880: Indstævnte, Borgmester Malling-Holm i Præsto, bor for Tiltale af Citanten, fhv. Kjøbmand J. E. Hald sammesteds, i denne Sag fri at være. — Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Sagfører Stahlschmidt i Præsto et Salarium af 40 Kr.,

der tilligemed Omkostningerne ved Sagens Behandling af Sættedommeren og de af Sagfører Stahlschmidt gjorte Udlæg udredes af det Offentlige.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 April 1881: Underrettsdommen bor ved Magt at stande, dog at Bestemmelsen om de af Sagfører Stahlschmidt gjorte Udlæg bortfalder. Citanten, forhenværende Kjøbmand J. E. Hald i Præsto bor betale til det Offentlige det Retsgoby, som skulde have været erlagt, og Godtgjørelse for det stemplede Papir, som skulde have været forbrugt her for Retten, om Sagen ikke for Indstævnte, Borgmester Malling-Holm i Præstos Vedkommende, havde været beneficeret. Saa bor Citanten og betale Salær til den for Indstævnte her for Retten oprindelig beskikkede, men under Sagens Gang afdøde Sagfører, Overretsprokurator Delbancos Bo, 30 Kroner, og til den senere beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Simonsen, 15 Kroner. Overretsprokurator Winther bor til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 30 Kr. og betale lige saa meget til Justitskassen, og Overretssagfører Bjerre bor til Præsto Amsfattigkasse bøde 10 Kroner og lige saa meget til Justitskassen. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det antages, at der har gaaet et Rygte om, at Citanten havde været Medvider i en hans Svoger paasigtet Brandstiftelse — for hvilken Sag blev anlagt mod Svogeren, der imidlertid ved Højesterets Dom af 7 December 1840 blev frifunden for Aktors Tiltale, idet Aktionens Omkostninger paalagdes det Offentlige. Vel kan nu det foranførte, af Indstævnte til hans Forsvar paaberabte Rygte ikke afgive tilstrækkelig Hjemmel for de af Citanten paaklagede, i Dommen anførte Udtalelser af Indstævnte, idet de gaa ikke lidet videre end til at gjengive Rygtet, men det er dog ikke uantageligt, at Indstævnte ved det ham om dette Meddelte kan have troet sig berettiget og tillige forpligtet til at udtale sig paa den skete Maade i begge de paagjældende, til andre offentlige Myndigheder udfærdigede Embedsskrivelser, og der vil derfor ifølge Lovgivningens Grundsatninger angaaende Ansvar for Embedserklæringer, jfr. Adg. 31 Juli 1739 § 9, ikke kunne paalægges ham Strafansvar. Derimod findes Udtalelserne efter Omstændighederne at burde mortificeres.

Processens Omkostninger for alle Retter ville være at

ophæve, og de Indstævntes befalede Sagførere tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Til, som ved Overrettsdommen sket, at idømme Citantens Sagførere i de foregaaende Instantser Bøder for usømmelig Procedure findes der ikke at være tilstrækkelig Grund.

Thi kjendes for Ret:

De ovenomhandlede af Indstævnte om Citanten brugte Udtalelser bør døde og magtesløse at være. Iøvrigt bør Indstævnte for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner og Indstævnte 2 Kroner. Advokat Nellemann tillægges i Salarium for Højesteret 200 Kroner, der tilligemed de ved Landsoversamt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salærer udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I en den 7 Juli 1879 til Præsto Amtshus afgiven Erklæring angaaende en Forespørgsel fra Sognepræsten i Præsto, hvem Indstævnte, Borgmester Malling-Holm sammesteds havde nægtet Adgang til at besøge Citantens, forhenværende Kjøbmand J. E. Halds Søn i Arresthuset i Præsto, medens en mod denne angaaende formodet Iidspaasættelse indledet Undersøgelse stod paa, har Indstævnte blandt Andet udtalt, at „Arrestanten har hidtil bestemt fastholdt sin Uskyldighed, muligen støttet af tidligere Erfaring i Familion. Arrestantens Morbroder, Schmidt, nu Fæstemand i Kjøbenhavn, har nemlig i Aaret 1839 uden Resultat siddet arresteret i 7 Maaneder som mistænkt for at have anstiftet Ildbrand her i Jurisdiktionen, hvorved 5 Mennesker indebrændte, og det er i Anledning af nærværende Sag fra flere Sider meddelt mig som en almindelig Mening, at Arrestantens endnu her levende Fader var den, der overtalte sin Svoger Schmidt til Gjerningen, ligesom ogsaa, at han nok vilde være istand til at paavirke Sonnen i lignende Retning. Uagtet der hidtil Intet somhelst er oplyst herom under Sagen, er dette dog af den Slags Muligheder, som en Forhørsdommer ikke ganske tor udelukke.“ Ligeledes har Indstævnte under 14 August 1879 tilstillet Kjøbenhavns Politi en Skrivelse, hvori han begjærte Forhør optaget over Fæstemand Schmidt i Kjøbenhavn, og idet han

bemærkede, at det havde været ham paafaldende, at Arrestanten Hald under Forsikringen om sin Uskyldighed idelig vendte tilbage til og brugte omtrent de samme Udtryk om, at Religionen, hans Samvittighed og Familiens og Venners Deltagelse var hans Trost, som Schmidt havde brugt i Forordet til en af ham udgiven Piece om hans Arrestation i 1839, derefter udtalte: „Forsaavidt det maatte vise sig af Interesse under det subsidiære Forhør, skal jeg ikke undlade at tilføje, at det i Anledning af nærværende Sag fra flere Sider er meddelt mig som en almindelig Mening, at Arrestantens endnu her levende Fader var den, der overtalte sin Svoger Schmidt til Gjærningen, ligesom ogsaa, at han nok vilde være istand til at paavirke Sonnen i lignende Retning.“ Efterat Citanten var bleven bekendt med disse Udtalelser, anlagde han i den Anledning ved Præstø Kjøbstads Bything Sag mod Indstævnte, hvem han paastod anset efter Straffelovens Strenghed for paa den foranførte Maade at have betjent sig af de ommeldte, for Citanten formentlig højest fornærmelige Udtalelser og Insinuationer, hvorhos han paastod disse kjendte døde og magtesløse samt Indstævnte tilpligtet at erstatte ham Sagens Omkostninger skadesløst. Ved den i Sagen, der er behandlet af en Sættedommer, under 2 September f. A. afsagte Dom, blev Indstævnte inidlertid frifunden for Citantens Tiltale i denne Sag, medens Sagens Omkostninger ophævedes, hvorhos der tillagdes den for Indstævnte beskikkede Sagfører Stahlschmidt et Salær af 40 Kroner, saaledes at dette Salær tilligemed Omkostningerne ved Sagens Behandling af Sættedommeren og de af Sagfører Stahlschmidt gjorte Udlæg skulde udredes af det Offentlige. Denne Dom har Citanten derefter ved Stævning af 22 s. M. indanket her for Retten, hvor han har gjtaget sin for Underretten nedlagte Paastand og paastaaet Dommen forandret ovenrensstemmende hermed samt Indstævnte tilpligtet at betale Sagens Omkostninger skadesløst. Indstævnte, hvem der ligeledes her for Retten er meddelt fri Proces, har derimod paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Sagens Omkostninger her for Retten paalagt Citanten skadesløst, derunder Salær saavel til den for ham oprindelig beskikkede, men under Sagens Gang afdøde Prokurator Delbancos Bo, som til den senere for ham beskikkede Prokurator Simonsen, hvilko Salærer i al Fald ere paastaaede udredede af det Offentlige. Indstævntes Frifindelsespaastand er væsentlig støttet paa, dels at de ommeldte Skrivelser ere afgivne af Indstævnte som Embedserklæringer til de paagjældende offentlige Myndigheder efter hans bedste Skjønnende og fuldste Overbevisning, og at han af den Grund som Embedsmand ikke vil kunne drages til Ansvar herfor af den, som mulig ansor sig fornærmet derved, selv om Udtalelserne under andre Forhold kunne siges at indeholde en Fornærmelse, dels at der i de paagjældende Erklæringer ikke ligger nogen animus

injuriandi, idet de ere holdte i en fuldstændig rolig og objektiv Tone som alene refererende Facta, uden at der paa disse er bygget nogen Dom over Citanten, og dels endelig, at Erklæringerne, forsaavidt angaar det refererede Rygte, ere sandfærdige, idet der formentlig — som forsøgt godtgjort ved et under Sagen fremlagt Thingsvidne — skal have existeret et bevisligt Rygte af det i Erklæringen angivne Indhold. Forløbig bemærkes, at forsaavidt Citanten har gjort gjældende, at Indstævntes Forhold i ethvert Fald ikke udelukkende kan bedømmes, efter hvad der maatte antages særlig at gjælde med Hensyn til Embedserklæring og Meddelelser til andre offentlige Myndigheder, eftersom han selv har givet Indholdet af Erklæringen til Amtet en videre Udbredelse ved at lade den fremlægge her for Retten under en Justitssag, da man der gives Indstævnte Medhold i, at der ikke ved Afgjørelsen af nærværende Sag kan tages Hensyn til dette Anbringende, da det falder udenfor Klagen og Stævningen. Det følger af Sagens Natur, at en Politimester og Forhørsdommer, der med Hensyn til Opdagelsen af Forbrydelser og de i saadan Anledning anstillede Undersøgelser er i høj Grad henvist til at handle efter eget bedste Skjønnende om, hvad der kan være af Betydning for Undersøgelsen, og hvilke Personer der vil være inddrage under denne, maa være ikke blot berettiget, men endog tildels forpligtet til i Meddelelser Sagen vedkommende til andre Politimyndigheder at udtale sig uforbeholdent om de Omstændigheder, som efter hans Formening ere eller kunne blive af Interesse for Undersøgelsens Gang, selv om han derved kommer til at antyde, at andre bestemte Personer end de, mod hvem Undersøgelsen allerede er rettet, kunne blive at inddrage under samme, og paa samme Maade maa Politimesteren, naar der i Anledning af hans Embedsvirksomhed afkræves ham Erklæring af overordnet Myndighed, være baade berettiget og forpligtet til at give en uforbeholden og nøjagtig Oplysning om de Grunde og Betragtninger, der have været bestemmende for hans Handlemaade, uden at enten i det ene eller det andet af disse Tilfælde de Personer, der berøres i slige tjenstlige Meddelelser, selv om de maatte føle sig saarede ved hans Anskuelse om dem, derfor kunne drage ham til Ansvar efter Injurielovgivningens Bestemmelser, saaledes at det skulde paaahvile vedkommende Politimester for at opnaa Frifindelse under den af den formentlig Fornærmede anlagte private Sag at føre Bøvis for de af ham anførte Fakta eller oplyse, hvorfra han har de Efterretninger, hvorpaa han bygger sine Anskuelser. For at et Ansvar skulde kunne gjøres gjældende, maatte de Paa gjældende i al Fald kunne godtgjøre, at Politimesteren med Bevidsthed har fremsat bevislig urigtige Sigtelser mod dem eller under Embedsskrivelser inddraget Forhold, som under ingen Omstændigheder vedrorte eller fornuftigvis af ham kunde opfattes som vedrørende den Sag, der

er Skrivelsens Gjonstand. Der er imidlertid i nærværende Tilfælde Intotsomhelst oplyst, der kan give Grund til at antage, at Indstævnte ved de paagjældende Skrivelser til Amtet og Politidirektøren har havt nogen Hensigt til at fornærme Citanten, og at han navnlig ikke ved Fremsættelsen af den paaklagede Sigelse mod denne skulde have handlet i fuldkommen god Tro og kun udtalt, hvad han ansaa for at være af Betydning for den paagjældende Sag. Det maa derfor billiges, at Indstævnte ved Underrettsdommen er frifunden for Citantens Tiltale i Sagen, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger ligeledes billiges, vil derfor være at stadfæste, dog at der ikke, som i Underrettsdommen bestemt, vil kunne tillægges Sagfører Stahl-schmidt Godtgjorelse hos det Offentlige for de af ham gjorte Udlæg, da han ikke har opgivet, af hvad Beskaffenhed og hvor store disse Udlæg have været, og Retten saaledes ikke er sat istand til at skjonne over, hvorvidt de egne sig til Godtgjorelse. Sagens Omkostninger her for Retten findes Citanten at burde udrede efter Reglerne for beneficerede Sager og derunder til den her for Retten oprindelig beskikkede, men under Sagens Gang afdøde Sagfører, Overretsprokurator Delbancos Bo, samt til den derefter beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Simonsen, i Salter henholdsvis 30 og 15 Kroner. For den usømmelige Maado, hvorpaa Overretsprokurator Winther her for Retten og Overretssagfører Bjerre for Underretten i deres Indlæg have omtalt Indstævnte, findes de at burde anses efter Frd. 23 December 1735 § 2 med en Bøde, Prokurator Winter af 30 Kr. til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse og Sagfører Bjerre af 10 Kr. til Præsto Amtsfattigkasse, hvorhos de hver ville have at betale lige saa meget til Justitskassen. Den befalede Sagforelse for begge Retter har været lovlig, og, forsaavidt Sagen ikke har været beneficeret, er det fornødne stemplede Papir forbrugt.

Nr. 301.

Højesteretssagfører Hansen

contra

Lars Peter Dam (Def. Buntzen),

der tiltales for uborettiget Medikamethandel.

Næste Kjøbstads Politirets Dom af 27 Oktober 1883: Tiltalte Kjøbmand Lars Peter Dam bøder til Næste Kjøbstads Kæmnerkasse 200 Kr. At efterkommes inden 3 Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Hansen og Etatsraad Buntzen 20 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Kjøbmand Lars Peter Dam af Nexø tiltales under nærværende Sag for ulovlig Medikamenthandel. Det er ved hans egen Tilstaaelse i Forbindelse med, hvad der forøvrigt er oplyst, tilstrækkelig godtgjort, at han fra sin Boutik har forhandlet Harlemmerolie i smaa Glas à 25 Øre pr. Stk., ogsaa i Lobet af de sidste 2 Aar. Da denne Vare hører til de præparerede Medicinalvarer, hvis Forhandling efter Justitsministeriets Bekjendtgjørelse af 23 Mai 1871 aldeles er forbeholdt Apothekerne, vil Tiltalte, der ikkun har Borgerskab som Skibsfører og Kjøbmand, og om hvem det iøvrigt ikke er oplyst, at han tidligere har været tiltalt eller straffet, for sit heromhandlede Forhold være at anse efter Frd. 4 December 1672 § 30 med en Bøde af 200 Kr., der tilfalder Nexø Kjøbstads Kæmnerkasse.

Nr. 311.

Advokat Nellemann

contra

Kirsten Christiansdatter (Def. Buntzen),

der tiltales for Losgænger og Botleri.

Kjær Herreds Politiret Dom af 2 Oktober 1883: Arrestantinden Jacob Chr. Nielsens Enke, Kirsten Christiansdatter bør straffes med Fængsel paa Vund og Brød i 4 Gange 5 Dage og derhos udrede samtlige de af denne Sag lovligt flydende Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 29 Oktober 1883: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, betaler Arrestantinden 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Nellemann og Etatsraad Buntzen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Arrestantinden Kirsten Christiansdatter, der er født i Aaret 1839 og mange Gange tidligere har været straffet, bl. A. for Løsgænger og Betleri, senest ifølge Øster- og Vester Han Herredernes Politiretsdom af 11 Juli d. A. for Løsgænger og Betleri efter L. 3 Marts 1860 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage — tiltales under denne Sag paany for Løsgænger og Betleri. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkeligt godtgjort, at hun efter den 17 Septbr. d. A. at have udstaaet den ovennævnte hende ved Hun-Herredernes Politiret idømte Straf og efterat være hjemsendt til sin Forsørgelseskommune, Skjæve Sogn, har paany forladt denne og derpaa vandret om i Vendsyssel uden at søge Arbejde og ernære sig ved Betleri indtil den 20de s. M., da hun blev anholdt i Nørresundby, hvor hun ogsaa havde betlet. Arrestantinden har vel til sin Undskyldning anført, at Formanden for Skjæve Sogneraad ved hendes Hjemsendelse ikke havde anvist hende noget Opholdssted, men alene tilkjendegivet hende, at hun nu kunde gaa og sørge for sig selv; men til dette af Formanden benægtede Anbringende vil der saameget mindre kunne tages noget Hensyn, som Arrestantinden har erkjendt, at hun naturligvis nok vidste, at Sogneraadet var pligtig at skaffe hende Underhold indtil Videre, naar hun rigtig forlangte det. men at hun ikke brød sig derom, da hun efter Beskaffenheden af de Opholdssteder, hun hunde vente anviste, foretrak atter at vanke

om og betle. For dette Forhold vil Arrestantinden være at anse efter Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 3, cfr. § 5, og da Straffen ved Underrettsdommen findes efter Sagens Omstændigheder passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, vil bemeldte Dom, ved hvilken det rettelig er paalagt hende at udrede Sagens Omkostninger, saaledes være at stadfæste.

Onsdag den 5 December.

Nr. 206.

Advokat Henrichsen

contra

Christen Andresen (Def. Klubien),

der tiltales for Overtrædelse af Næringslovgivningen.

Hads Herreds Politirets Dom af 29 December 1882: Tiltalte Grosserer og Kjøbmand Christen Andresen af Hjørring bør til Aarhus Amtsfattiggkasso bøde 300 Kroner samt udrede alle af nærværende Sag lovlige flydende Omkostninger. At efterkommes inden trede Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Løven.

Viborg Landsoverrets Dom af 9 April 1883: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, betaler Tiltalte 30 Kroner til hver. Den idømte Bøde udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Løven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Henrichsen og Klubien 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Grosserer og Kjøbmand Christen Andresen af Hjørring, — der er født i Aaret 1837, og som tidligere mange Gange dels ifølge Forlig inden Retten, dels ifølge Dom har udredet Bøder for Overtrædelse af Næringslovgivningen og navnlig ifølge Kjøbenhavn's Kriminal- og Politiretsdom af 4 Juni 1878 har for fjerde Gang begaaet uberegtiget Næringsbrug været anset efter Lov 29 December 1857 § 75 med en Bøde af 200 Kr. til Odense Amtsfattigkasse — tiltales under denne Sag for paany at have gjort sig skyldig i samme Forseelse ved to Avktioner, der afholdtes respektive den 12 og 13 og den 15 og 16 Juli 1881 hos daværende Detaillist Winding i Torriid og hos Detaillist samt Kroejer Christensen i Boulstrup, hvilko Steder ere beliggende i Hads Herreds Jurisdiktion, hvor Tiltalte ingen Adkomst har paa Handelsnæring.

Efter Sagens Oplysninger vare Forberedelserne til de ommeldte Avktioner truffe af Prokurator G. Neess i Grenaa som Befuldmagtiget for Tiltalte, der tildels driver sin Handelsnæring ved at levere Handlende omkring i Landet Varer til Salg bl. A. ved Avktion, og som ved denne Fremgangsmaade er kommen i Kouflikt saavel med Private, der have nedlagt Protest imod deslige Avktioners Fremme, som med Øvrigheden, hvorfor han havde anmodet Neess om at ordne forskjellige og deriblandt de ovennævnte Avktioner saaledes, at Alt giv lovmedholdelig til. I Henhold til det af Neess saaledes overtagne Hverv, havde han først hos Overretssagfører Dændler i Odder forespurgt, om denno vidste nogle Handlende der i Egnen, der vare villige til for et Grossererfirma at overtage et Parti Varer i Kommission, nærmest bestemt til Bortsalg ved Avktion, og om Dændler vilde fungere som Inkassator ved de eventuelle Avktioner, og efter at Neess og Dændler — hvilken Sidste kun vilde paatage sig Inkassationen, naar de paagjældende Handlende selv rekvirerede Avktionerne afholdte — efter yderligere Forhandlinger vare blevne enige om Inkassationssalæret og Dændler bl. A. havde opgivet ovennævnte Winding og Christensen som formentlig villige til paa den ommeldte Maade at modtage Varer fra Tiltalte, rettede Neess tvende under Sagen fremlagte skriftlige Forespørgsler til Winding og Christensen, om de vilde lade en Grosserer holde Avktion hos dem over Isenkram- og Manufakturvarer, idet han tilføiede, at Varerne jo skulde sælges i deres Navn som Konsignationslager, og at de vilde faa 1 pCt. af Omsætningen, foruden at de kunde tjene mange Penge ved Bevætningen ved Avktionerne, samt anmodede dem om ikke at omtale Sagen for Nogen, førend Alt var ordnet, hvorhos han i en skriftlig Meddelelse til Christensen nogle Dage senere yttrede, at der for denno Intet var at risikere, og at han nok skulde ordne Sagen lovlig. Efter at Winding og Christensen vare gaede ind paa Forslaget, tilstillede Neess hver af dem til Underskrift de nedenfor omhandlede Kontrakter mel-

løm dem og Tiltalte samt Koncepter til to Breve fra dem til Herredskontoret i Odder og til Overretssagfører Dændler indeholdende respektive Rekvision af Avktionerne og Anmodning til Dændler om at fungere som Inkassator ved disse, hvilke Breve han bad dem at udfærdige med deres egon Haandskrifter og derefter at tilbagesende til ham tilligemed Kontrakterne. Senere underrettede Neess dem om, at Avktionerne hos dem vare bestilte til henholdsvis 12 og 13 Juli samt 15 og 16 næstefter, og at der forinden vilde blive sendt dem nogle Varer til at fremlægges i deres Butik og til at sælges en detail, samt ankomme en Mand til at ordne Avktionerne, hvorhos det paa- lagdes de Paagjældende at tage Tilstaaelse fra en eller anden bekendt Mand, som købte Varerne, for at den kunde fremlægges til Avktionsprotokollon, og at være fornuftige i deres Udtalelser samt at holde dem overensstemmende med Kontrakterne. Med Fakturaer af 1 Juli 1881 modtog Winding og Christensen derpaa de til Detailaalg i Butiken bestemte Varer til Beløb 132 Kr. 94 Øre og 99 Kr. 67 Øre, hvilke Varer ogsaa have været Gjenstand for Butiksalg og ere holdte adskilte fra de ved Avktionen udbudte nedennevnte Varesendinger, ligesom Tiltalte ogsaa kun med Hensyn til de førstnævnte Varer, har rejst Krav overfor Paagjældende om Betaling, og saa Dage for Avktionerne skulde afholdes, fik Winding med Faktura af 3 Juli fra Tiltalte sendt Varer til Beløb 10508 Kr. 41 Øre, og Christensen med Faktura af 4 Juli Varer til Beløb 6823 Kr. 55 Øre. Tiltalte indfandt sig derefter selv til den den 12 Juli paabegyndte Avktion hos Winding og overværede saavel denne Avktion som Avktionen hos Christensen, og efter at Resultatet af Avktionerne — ved hvilke der blev solgt i Torrild for 4903 Kr. 8 Øre og i Boulstrup for 4232 Kr. 35 Øre, foruden Salæret og efter hvis Afslutning de tiloversblevne Varer strax bleve førte bort fra Windings og Christensens Bopæle — var opgjort, udfærdigede disse efter Anmodning af Prokurator Neess Transporter til Inkassator, Overretssagfører Dændler, for disse Beløb med Fradrag af den dem tilsagte 1 pCt., som de selv skulde hæve hos Dændler, hvorefter denne berigtigede Provenuet af Avktionerne med Tiltalte.

De ovenfor berørte mellem Tiltalte og Winding samt Christensen oprettede Kontrakter — der efter Ordlyden gaa ud paa, at Tiltalte overlader hver af dem et Varelager eller, som det i Kontrakten med Christensen hedder, et Konsignationsvarelager bestaaende af forskjellige Manufakturvarer efter deres nærmere Ordre, som findes paa hans Lager indtil en Fakturapris af 6000 Kr. — indeholde tillige forskellige nærmere Vilkaar for Kontrahenternes Mellemværende i saa Henseende, og hedder det navnlig i Post 2: at Winding og Christensen have fuld Dispositionsret over de dem „efter deres Rekvision“ tilstillede

Varer, og man sælge dem som de ville, mod at tilsvare Tiltalte Fakturaprisen med Fradrag af 1 pCt., samt at Tiltalte skal tage de Varer, der ikke sælges, tilbage i uskadt Stund, og Tiltalte har under Sagen gjort gjældende, at der ved disse Kontrakter blev stiftet virkelige for Parterne forpligtende Retsforhold, hvis Følge navnlig Winding og Christensen vare dispositionsberettigede over de dem med de ovennævnte Fakturaer af 3 og 4 Juli 1881 tilstillede Varer, og derhos bl. A. nærmere anbragt, at Varerne, saavidt han erindrer, forud vare rekvirerede af Winding og Christensen, at han kun efter Anmodning af disse indfandt sig ved Avktionerne og det alene for at gaa dem tilhaande ved sammes Afholdelse, at de, og ikke han, tog Bestemmelse om Meddelelse af Hammerslag paa de gjorte Avktionsbud, samt at han intet havde at gjøre med de fra Avktionerne tiloversblevne Varers Indpakning og Bortsendelse, som derimod foranstaltedes af Winding og Christensen, om han end mulig har været dem behjælpelig hermed. Ved de af Winding og Christensen afgivne beedigede Forklaringer have disse imidlertid benægtet Rigtigheden af samtlige Tiltaltes foranførte Anbringender, dog at Christensen ikke er vis paa, om han ikke har anmodet Tiltalte om at være tilstede ved Auktionen hos ham, og have Winding og Christensen endvidere hver især forklaret, at ligesom der ikke efter Avktionerne har været Tale mellem dem og Tiltalte om Overholdelse af de Bestemmelser i de omneldte Kontrakter, der have Hensyn til det fra et Konsignationslager hidrørende, vedvarende Mellemværende mellem de Paa gjældende, saaledes have de anset deres Mellemværende med Tiltalte i Henseende til de dem ved hans Fakturaer af 3 og 4 Juli sendte Varer for endelig afgjort ved, at de, som meldt, have givet Overretssagfører Dændler Transport paa Avktionsbeløbene, i hvilken Henseende Tiltalte ogsaa i et den 10 November s. A. afholdt Forhør man anses at have erkjendt, at han ikke har nogen fra de omneldte Varer hidrørende Fordring paa dem, og at han har faaet samtlige disse Varer tilbage, forsaavidt de ikke bleve solgte ved Avktionerne. Endelig er det oplyst, at Tiltalte ikke havde debiteret Winding og Christensen for de her omhandlede Varer, og at disse, hvad saavel Kvantiteten som Kvaliteten angaar, for en Del vare uoverensstemmende med Fakturaerne af 3 og 4 Juli. Efter hvad der saaledes foreligger, og navnlig naar henses til, at de Varer, over hvilke de omhandlede Avktioner bleve afholdte, først faa Dage forinden Avktionerne vare af Tiltalte sendte Winding og Christensen, og det, som man antages, uden nogen Requisition fra deres Side, samt strax efter Avktionernes Afslutning, forsaavidt de ikke bleve solgte ved disse, atter førtes bort fra Windings og Christensens Bopæle, saavel som til, at Avktionerne man anses i Virkeligheden at være bestilte af Prokurator Ness paa Tiltaltes Vegne, samt til den Virksomhed Tiltalte dels personlig dels ved

en af ham sendt speciel Befuldmægtiget udfoldede ved Avktionerne, findes det nu ikke at kunne være Tvivl underkastet, at de pangjældende Varer i Virkeligheden ikke have været stillede til Windings og Christensens Disposition eller givne dem i Kommission, hvorimod Tiltalte maa betragtes som den, der har ladet Avktionerne afholde, og da Tiltalte har været uberettiget til at afhænde Handelsvarer ved Avktion paa de pangjældende Steder, maa det billiges, at Tiltalte for sit ommeldte Forhold er ved Politiretsdommen anset for 5te Gang begaaet uberettiget Næringsbrug efter Lov 29 December 1857 § 75. Da derhos Straffen efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til en Bode til vedkommende Amtsfattiggkasse af 300 Kr., og det ved Dommen rettelig er paalagt Tiltalte at udrede Sagens Omkostninger, vil saaledes bemeldte Dom være at stadfæste.

Nr. 289.

Advokat Henrichsen

contra

Tømrer Niels Christian Rasmussen og dennes Hustru,
Karen Larsen, (Def. Klubien),

der tiltales henholdsvis for Tyveri, Bedrageri og Falsk og for Tyveri.

Falsters vestre Herreds Extrarets Dom af 9 Juni 1883: De Tiltalte, Husmand og Tømrer Niels Christian Rasmussen og Hustru, Karen Larsen, bør hensættes henholdsvis til Forbedringshusarbejde i 2 Aar og i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Saa bør de Tiltalte ondvidere in solidum udrede Erstatning til Aftægtsmand Jens Andersen Kjørup med 10 Kr. og ligeledes in solidum udrede alle af Avktionen og af Straffens Exekution lovligt flydende Omkostninger, deriblandt Salær til Aktor, Overretssagfører Jensen, og til Defensor, Overretssagfører Andersen, 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 21 September 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stunde. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Simonsen og Bocher betale de Tiltalte Tømrer Niels Christian Rasmussen og dennes Hustru, Karen Larsen, in solidum 20 Kr.

til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakjendelse og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde, hvorved dog bemærkes, at den af Tiltalte begaaede Forfalskning af et Skadesløsbrev maa henføres under Straffelovens § 274 1ste Punktum, sammenholdt med § 268, vil Dommen være at stadfæste, dog saaledes, at Tiltalte Karen Larsen kun vil have at tilsvare $\frac{1}{4}$ af Aktionens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Karen Larsen kun tilsvare en Fjerdedel af Aktionens Omkostninger. Advokaterne Henrichsen og Klubien tillægges i Salarium for Højesteret hver 40 Kroner, der udredes af de Tiltalte paa den med Hensyn til de øvrige Omkostninger fastsatte Maade.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende, fra Falster vestre Herreds Extraret hertil indankede Sag, hvorunder de Tiltalte Tomrer Niels Christian Rasmussen og dennes Hustru, Karen Larsen, tiltales: Forstnævnte for Tyveri, Bedrageri og Falsk og Sidstnævnte for Tyveri, er det ved de Tiltaltes egen, med det iøvrigt oplyste stemmende Tilstandelse godtgjort, at de have gjort sig skyldige i følgende Forhold. I Marts Maaned d. A. har sidstnævnte Tiltalte efter gjentagne Opfordringer fra sin medtiltalte Mand ladet sig forlede til at begaa Tyveri hos en hos dem boende Aftægtsmand Jens Andersen Kjørup, idet hun efter at Manden havde aabnet Vinduet ind til den Paagjældendes aflaaede Lejlighed, ved med et Stemmejern at fraskyde Vindueskrogene, skaffede sig Adgang til Kammeret gennem Vinduet, ved at stige op paa en Stol, som Manden i dette Oiemed havde anbragt udenfor Vinduet. Fra Aftægtsmandens aflaaede Kiste, som hun aabnede med den til

samme hørende Nøgle, hvis Gjemmested hun kjendte, tilvøndte hun sig en af flere der beroende Tikronesedler, hvorefter hun aflaaede Kisten og henlagde Nøglen paa dens Plads samt begav sig bort ad samme Vei, ad hvilken hun var kommen ind. Den stjaalne Seddel leverede hun til Manden, der har angivet senere at have anvendt den til Husets Fornødenheder. Efter hvad der er oplyst, maa det antages, at Tiltaltes Meddelagtighed i dette Tyveri, omend ikke hidfort ved Frygt for egentlig Mishandling fra Mandens Side, maa tilskrives Mandens vedholdende Opfordringer, som hun paa Grund af sit Forhold til ham, der efter hendes Sigende behandlede hende med Haardhed, troede at maatte efterkomme. Da det begaaede Tyveri blev opdaget og paaalt af Bestjaalne, vedgik Tiltalte Rasmussen strax Tyveriet og lovede Bestjaalne Erstatning, naar han fik byttet en Hundredekroneseddel, men, ligesom denne Tiltalte har erkjendt ikke at have ejet en saadan Pengeseddel, saaledes har han heller ikke endnu tilbagebetalt det stjaalne Beløb, og Bestjaalne har derfor paastaet sig dette Beløb erstattet. Det er derhos oplyst, at Tiltalte Rasmussen har gjort sig skyldig i følgende Forbrydelser: Efter at Tiltalte forud forjæves havde anmodet nysnævnte Jens Andersen Kjørup om et Laan af 100 Kr., har han i 3 forskjellige Gange i Aaret 1880 uden Kjørups Vidende og Villie sat sig i Besiddelse af dennes i den foromtalte Kiste beroende Kontrabog Nr. 1618 med den danske Landmandsbanks Sparekassekontor i Nykjøbing paa Falster, til hvilken han skaffede sig Adgang ved at bemægtige sig den i Bestjaalnes da uafaaede Kammer beroende Nøgle, hvis Gjemmested var ham bekjendt, og med samme at aabne Kisten, hvorefter han paa Bogen hævdede ialt et Beløb af 184 Kr., nemlig den 13 Juli, 31 August og 2 November 1880 henholdsvis 100 Kr., 60 Kr. og 24 Kr.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 11 Januar 1884.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Tryks Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 44.

Onsdag den 5 December.

Nr. 289.

Advokat Henrichsen

contra

Tømrer Niels Christian Rasmussen og dennes Hustru Karen
Larsen (Def. Klubien).

Efter Bogens Afbenyttelse lagde han den hver Gang tilbage paa sin Plads i Kisten, aflaaede denne og lagde Nøglen paa dens Gjæmmed. Da Bestjaalne ved Tiltaltes Hjemkomst fra Nykjøbing den sidstnævnte Dato havde savnet Kontrabogen, hvorom han havde udtalt sig til Tiltaltes Hustru, der igjen talte herom til Manden, vedgik denne sit ulovlige Forhold. Han har derefter under 14 Februar 1881 til Erkjendelse af sin Skyld til Kjørup for de 184 Kr. til denne udstedt et Gjældsbevis med Forpligtelse til skadesløs Tilbagebetaling af Beløbet i den paafølgende December Termin, hvilken Tilbagebetaling imidlertid ikke senere er paafulgt. Efter paa samme Maade som foran beskrevet at have i Aaret 1881 3 Gange sat sig i Besiddelse af Kjørups nævnte Sparekassebog, har denne Tiltalte uden Kjørups Vidende og Villie paany hævet forskjellige Beløb paa Bogen, nemlig den 9 April, 3 Mai og 2 Juli 1881 henholdsvis 50 Kr., 16 Kr. og 6 Kr. eller tilsammen 72 Kr. For at fordølge denne Gjerning har Tiltalte derhos udrevet det Blad af Bogen, paa hvilket disse 3 Udbetalinger vare anførte, hvilket imidlertid først opdagedes under den nu mod ham rejste Undersøgelse, idet det da viste sig, at der ifølge Bankens Hovedbog ikke under 11 Mai d. A. paa Bogen indestod det fulde af Bogens Ejer da hævdede Beløb af 180 Kr. De nævnte 72 Kr. ere senere af Tiltalte erstattede Kjørup og af ham med det Beløb, som tilkom Banken, udbetalt denne. Det er endvidere oplyst, at Tiltalte uden Gaardmand i Eskildstrup Rasmus Pedersen Lollikes Vi-

dende og Villie har underskrevet dennes Navn „Rasmus Pedersen“ som Selvskyldnerkautionist paa en af Tiltalte til Landbostandens Spare- og Laanekasse den 8 Marts 1881 udstedt Obligation for et Laan af 400 Kr., hvilket Laan derefter blev ham udbetalt, samt at Tiltalte endelig har forfalsket et af ham til Gaardejer i Maglebrænde Soren Simonsen og forommeldte Rasmus Pedersen Lollike den 8 Marts 1881 udstedt Skadesløsbrev for 400 Kr., idet han, ofterat have modtaget det tilbage fra Thinglæsning for at overgive det til bemeldte Soren Simonsen, i den Hensigt at give det Skin af, at den tidligere Forhæftelse i hans Ejendom ikkun androg 500 Kr. — hvilket Soren Simonsen havde gjort til Forudsætning for sin Medunderskrift som Selvskyldnerkautionist paa den samme Dag for 400 Kr. udstedte Obligation til Landbostandens Sparekasse — ved Radering og Paa skrift forandrede 700 Kr., som han i Virkeligheden var Kreditforeningen skyldig, til 500 Kr. Ved den afsagte Underrettsdom ere de Tiltalte, der ere fødte, Niels Christian Rasmussen den 19 December 1828 og Tiltalte Karen Larsen den 26 Februar 1845, og som ikke findes tidligere kriminelt tiltalte eller straffede, ansete: Forstnævnte i Medhold af Straffelovens § 228, § 229 Nr. 4, jfr. § 47, § 268 og § 274 1ste Membrum med Straf af Forbedringshusarbejde i 2 Aar og Sidstnævnte i Medfør af samme Lovs § 229 Nr. 4, jfr. §§ 47 og 56, med Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, hvorhos de ere tilpligtede in solidum at udrede Erstatning til Aftægtsmand Jens Andersen Kjørup 10 Kr. og Aktionens Omkostninger for Underretten. Med Bemærkning, at det af Tiltalte Rasmussen udviste Forhold med Hensyn til den Jens Andersen Kjørup tilhørende Sparekasebog, forsaa vidt angaar Tilegnelsen af en Del af de paa samme indestaende Beløb, ved Underrettsdommen rettelig er tilregnet ham som Tyveri, men at derimod denne Tiltalte ikke, som ved Underrettsdommen statueret, kan anses at have gjort sig skyldig i Straf ved under de anførte Omstændigheder at udrive et Blad af den ommeldte Kontrabog, vil den afsagte Underrettsdom, der iøvrigt billiges, ogsaa forsaa vidt de valgte Straffe angaar, i det Hele være at stadfæste, dog at Fristen for Erstatningens Udrodelse bestemmes til 8 Uger, hvorhos de Tiltalte i Salær til Aktor og Defensor her for Retten ville have in solidum at udrede 20 Kr. til hver.

Nr. 305.

Advokat Hindenburg

contra

**Johanne Marie Frederiksen, Peder Hungeberg Pedersens
Hustru (Def Klubien),**

der tiltales for Tyveri eller ulovlig Omgang med Hittegods og
for ulovlig Omgang med Hittegods.

Øster og Vester Herreders Extrarets Dom af 6 August 1883: Tiltalte Peder Hungeberg Pedersens Hustru Johanne Marie Frederiksen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale i Erstatning til Gaardmand Søren Chr. Nielsen 20 Kroner samt udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Sagfører Harck og Prokurator Smith, henholdsvis 12 og 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 24 September 1883: Tiltalte Johanne Marie Frederiksen, Peder Hungeberg Pedersens Hustru, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. I Henseende til Erstatningen og Aktionens Omkostninger, hvorunder der tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Fasting og Kancelliraad Møller, i Salær hver 15 Kr., bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Hindenburg og Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Johanne Marie Frederiksen, Peder Hungeberg Pedersens Hustru, for Tyveri eller ulovlig Omgang med Hittegods og for ulovlig Omgang med Hittegods. Ved Tiltaltes

egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at hun en Aften i Efteraaret 1881 har tilegnet sig en Gaardmand Søren Chr. Nielsen af Strebel tilhørende Vædder, som hun strax slagtede og nedgravede dens Skind i sin Have, men saltede dens Kjød, hvilket hun dog ogsaa den næste Dag dels af Frygt for Opdagelse, dels af Samvittighedsnag over sin Gjerning nedgravede i sin Mødling. Angaaende den Mand, hvorpaa Tiltalte tilegnede sig Vædderen, har hun nærmere forklaret, at da hun den paagældende Aften var fra sin egen Jordlod gaaet ind paa Søren Chr. Nielsens tilstødende Mark, for at hente sine der tøjrede Faar hjem, havde Vædderen sluttet sig til disse, og at den, da hun trak sine Faar til sit Hjem, fulgte med helt ind i Faarestien, hvorved hun blev fristet til at tage Vædderen. Tiltalte har benægtet, at hun kjendte Vædderen som den Nielson tilhørende, eller troede, at den var hans, idet Nielsens Faar paa den Tid stode tøjrede i en anden Kant af hans Mark, og hun havde hørt, at hans Vædder Dagen forud skulde være bleven tøjret, for at den ikke skulde løbe omkring til Andres Faar, men hun har derhos erkjendt, at hun dog tænkte sig Muligheden af, at Vædderen var Nielsens. Denne har ansat Vædderens Værdi til 20 Kr. og paastaet sig dette Beløb tilkjendt i Erstatning under Sagen. Paa samme Maade er det godtgjort, at Tiltalte har tilegnet sig et Dækket af Værdi 6 Kr., som hun en Dag for omtrent 2 Aar siden fandt paa en offentlig Vej i Nærheden af Bjaldrup, og som hun derefter forsynede med nogle paasyede Fryndsær og afbenyttede som Shawl, og at hun, skjøndt hun nogen Tid efter fik at vide, at Husmand Laurids Page af Bjaldrup havde tabt et Dækket, har undladt at forevise det fundne Dækket for denne og først udliveret det, da Page omtrent en Maanedstid, efterat Tiltalte havde fundet Dækket, indfandt sig hos hende og gjenkjendte det som sit. Laurids Page har frafaldet Krav paa Erstatning. For sit Forhold i de ovenanførte Henseender vil Tiltalte — der er født i Aaret 1843, og om hvem det ikke er oplyst, at hun tidligere har været tiltalt eller straffet — være at anse efter Straffelovens §§ 248 og 247 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. I Henseende til den Gaardmand Søren Chr. Nielsen tilkjendte Erstatning samt Aktionens Omkostninger, hvorunder der vil være at tillægge Aktor og Defensor for Overretten i Salær hver 15 Kr. vil Underrettsdommen være at stadfæste.

Freitag den 7 December.

Nr. 86. **Byraadet i Stubbekjøbing** (Levinson efter Ordre)

contra

Førstelærer ved Borger- og Almueskolen sammesteds **Rasmus Christian Andersen** (Klubien efter Ordre),

betr. Spørgsmaal om særligt Vederlag for Kirkesangertjenesten.

Stubbekjøbing Bythings Dom af 13 September 1881: Indstævnte, Stubbekjøbing Byraad, bør for Citanten, Førstelærer Andersens, Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger ophæves, og Overretssagfører Jensen samt Prokurator Blæsberg tillægges i Salær hver 50 Kr. af det Offentlige.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 4 September 1882: De Indstævnte, Stubbekjøbing Byraad, bør til Citanten, Førstelærer R. C. Andersen af Stubbekjøbing, betale 620 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 30 December 1880 indtil Betaling sker. I Henscende til Sagens Omkostninger for Underretten og de de beskikkede Sagførere for Underretten tillagte Salærer bør Underretsdommen ved Magt at stande, dog saaledes at Salærerne til Overretssagfører Jensen og Prokurator Blæsberg forhøjes til henholdsvis 100 Kr. og 70 Kr. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. Der tillægges de her for Retten beskikkede Sagførere, Overretsprokuratorerne Casse og Salomonsen, hver i Salær 50 Kr. hos det Offentlige. Det idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Den i den indankede Dom ommeldte, af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 29 November 1859 afgivne Resolution — ved hvilken Tjenesten som Kirkesanger ved Stubbekjøbing Kirke blev fraskilt Tredielærerembedet og forenet med Andenlærerembedet ved Byens Borger- og Almueskole — kan, som det navnlig klart fremgaar af de forudgaaede Forhandlinger, ikke forstaas anderledes, end, at den, der beskikkedes i det saaledes samlede Embede, for Udførelsen af Kirkesangertjenesten ikke skulde oppebære andet Vederlag end de med denne Tjeneste hidtil forbundne Emolumenter, der i Forening med de af Klokker- og Gravertjenesten flydende ansloges til ca. 100 Rd.; og paa denne Maade maa den i i Medfør af den nævnte Resolution udfærdigede Bekjendtgørelse, i Henhold til hvilken Indstævnte søgte Embedet, ogsaa antages

at være bleven opfattet af ham, der ingensinde i sin Funktionstid har rejst Fordring paa det nu paastaaede Vederlag af 40 Kr. om Aaret udenfor de ommeldte Emolumenter, der, efter hvad han har indrømmet, stadig have givet ham en Indtægt af mindst 200 Kr. aarlig, deraf mindst 40 Kr. af Kirkesangertjenesten. Den af Indstævnte paaberaabte Bestemmelse i Andg. for Almueskolevæsenet i Kjøbstæderne af 29 Juli 1814 § 52 sidste Punktum — der i alt Fald nærmest kun har det Tilfælde for Øje, hvor Skolekommissionen paalægger en af flere i et Sogn allerede beskikkede Skolelærere at fungere som Kirkesanger — kan nu heller ikke antages at hjemle den, der beskikkes i et Skolelærer- og Kirkesangerembede, et ubetinget og af den Maade, hvorpaa Embedets Indtægter iøvrigt ere fastsatte, uafhængigt Krav paa et særligt, kontant Vederlag for Kirkesangertjenesten af 40 Kr., hvorimod Ministeriet til den af Samme trufne Ordning findes at have havt tilstrækkelig Hjemmel i Lovgivningen, jfr. navnlig Lov om nogle forandrede Bestemmelser for Borger- og Almueskolevæsenet af 8 Marts 1856 § 13 in fine.

Idet der herefter ikke tilkommer Indstævnte den af ham paastaaede yderligere Betaling af 40 Kr. aarlig, ville Citanterne være at frifinde for hans Tiltale.

Processens Omkostninger for alle Retter blive efter Omstændighederne at ophæve, og de de beskikkede Sagførere tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Citanterne bør for Indstævntes Tiltale i denne Sag frie at være. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 2 Kroner. Advokaterne Levinsen og Klubien tillægges i Salarium for Højesteret hver 150 Kroner, der tilligemed de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Kaldsbrev af 26 Februar 1860 blev Citanten, Rasmus Christian Andersen, af Skoledirektionen paa Falster beskikket til Andenlærer ved Borger- og Almueskolen i Stubbekjøbing samt til Kirkesanger, Graver og Klokker ved Stubbekjøbing Kirke, og i dette Embede forblev han, indtil han under 30 August 1875 beskikkedes til Forstelærer ved samme Skole, altsaa i 15½ Aar. I det først-

nævnte Embede har Citanten oppebaaret de ved Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 29 November 1859 approberede Indtægter, nemlig aarlig 180 Rdlr., 50 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt, 2 Favne Brænde, fri Bolig for en Ugift, Andel i Skolepenge samt de med Bestillingen som Kirkesanger, Graver og Klokker forbundne Indtægter og Emolumenter; da han imidlertid har forment, at der i Henhold til Anordning for Almueskolevæsenet i Kjøbstæderne af 29 Juli 1814 § 52 yderligere tilkommer ham 20 Rdlr. eller 40 Kr. aarlig som Kirkosanger, har han under nærværende i 1ste Instants inden Stubbekjøbing Byret efter meddelt Bevilling til fri Proces anlagte Sag søgt de Indstævnte, Stubbekjøbing Byraad, tilpligtede at betale ham 40 Kr. aarlig for 15 $\frac{1}{2}$ Aar eller ialt 620 Kr. med Renter heraf 5 pCt. p. a. aarlig fra Forligsklagens Dato den 30 December 1880 indtil Betaling sker samt Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager. Da imidlertid de Indstævnte, hvem der ligeledes var meddelt fri Proces, i Overensstemmelse med deres derom nedlagte Paastand vare bleve frifundne for Citantens Tiltale ved den i Sagen under 13 September f. A. afsagte Dom, ved hvilken Sagens Omkostninger derhos ophævedes, hvorhos der tillagdes de for Parterne beskikkede Sagførere, Overretssagfører Jensen og Prokurator Blæsberg hver i Salær 50 Kr. hos det Offentlige, har Citanten efter meddelt Bevilling til fri Proces ifølge Stævning af 11 Januar d. A. indanket den nævnte Dom her for Retten, og han har her paastaet Underrettsdommen forandret saaledes, at de Indstævnte tilpligtes at betale til ham 620 Kr. med Renter 5 pCt. fra Forligsklagens Dato, den 30 December 1880, indtil Betaling sker, samt saavel Underrettsagens som nærværende Sags Omkostninger efter Reglerne om beneficerede Sager, derunder Salær til den for Citanten her for Retten beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Casse, hvilket Salær denne ialfald har paastaet sig tillagt af det Offentlige. De Indstævnte, hvem der ogsaa her for Retten har været meddelt Bevilling til fri Proces, have paastaet, at Underrettsdommen stadfæstes, og at det paalægges Citanten at udrode Omkostningerne her for Retten efter Reglerne for beneficerede Sager, herunder Salær til den for dem beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Salomonsen, hvilket Salær ogsaa denne ialfald har paastaet sig tillagt hos det Offentlige. Efter hvad der er oplyst under Sagen var der, dengang Anordningen af 29 Juli 1814 traadte i Kraft, kun én Lærer ved den nævnte Skole, hvilken Lærer tillige var Klokker og Kirkesanger og blandt Andet lønnedes med Højtidsoffer 150 Rdlr. samt Skolepenge 186 Rdlr. Kancelliet approberede derpaa under 17 April 1819 et Forslag fra Skolekommissionen om, at der indtil Videre ved Borgerskolen skulde ansættes en Andenlærer med 200 Rdlr. aarlig Løn om Brændsel, hvilken Andenlærer tillige blev Byens Organist. Den 10 Oktober

1829 approberede Kancelliet en ny Lønningsplan, hvorefter Førstelæreren, der fremdeles tillige var Kirkesanger og Kordegn, foruden en bestemt Pengesum skulde nyde „Højtidsoffer og Accidentser“. Den 17 December 1844 approberede Kancelliet, at der ansattes en ordineret Kateket som Førstelærer, og at der konstitueredes en dertil kvalificeret Mand til indtil Videre at varetage Klokker-, Kirkesanger-, Graver- og Bedemandsforretningerne ved Kirken imod at oppebære de disse Forretninger tillagte „accidentielle Indtægter“, og da den foreløbig antagne Kirkesanger m. m., Meding, havde forud skriftlig tilbudt at overtage Bestillingen paa de nævnte Vilkaar og desuden at erlægge 20 Rdlr. aarlig til Skolekassen, hvilket Tilbud antoges, blev han af Skoledirektionen konstitueret i Bestillingen fra den 1 Januar 1845. Under 25 Marts 1847 resolverede Kancelliet, at der strax burde ansættes ved Skolen en Tredielærer, der tillige skulde fungere som Kirkesanger, Klokker, Graver og Bedemand, med en aarlig Løn af 100 Rdlr., 2 Favne Brænde til eget Brug og de med Bestillingen som Kirkesanger m. m. forbundne Indtægter — hvorved der maa antages at være sigtet til de accidentielle Indtægter — og under 27 Juni 1847 blev fornævnte Meding ansat i bemeldte Embede. Under 25 August 1856 approberede Kirke- og Undervisningsministeriet i Henhold til Løven af 8 Marts 1856 en ny Lønningsplan for Skolens Lærere, hvorefter Andenlæreren, der tillige var Organist, skulde lønnes med 200 Rdlr., 50 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt, fri Bolig for en gift Lærer eller 80 Rdlr., 4 Favne Brænde, Andel i Skolepenge foruden den af ham hidtil oppebaarne Løn som Organist, og Tredielæreren, der tillige var Klokker, skulde lønnes med 150 Rdlr., 50 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt, fri Bolig for en ugift Lærer eller 40 Rdlr., Andel i Skolepenge og 2 Favne Brænde foruden „accidentielle Indtægter“. Under 29 November 1859 approberede Ministeriet derhos, at Organistembedet adskiltes fra Andenlærerembedet, imod at Tredielæreren til dette afstod Bestillingen som Kirkesanger, Klokker, Graver og Bedemand med dertil hørende Emolumenter, hvorved maa antages at være sigtet til de accidentielle Indtægter. Endelig approberede Ministeriet under 3 Marts 1876 en ny Skoleplan for den nævnte Kjøbstad „med den nærmere Bestemmelse, at der i Medfør af Anordning 29 Juli 1814 § 52 bliver at tillægge den af Kjøbstadens Skolelærere, hvem det overdrages at lede Kirkesangen, en aarlig Godtgørelse herfor af 40 Kr.“ Det er nu in confesso, at Citanten ingensinde har oppebaaret det i Sagen omhandlede aarlige Beløb af 40 Kr. for Besørgelsen af Kirkesangen, og efter de Indstævntes Procedure her for Retten beror Spørgsmaalet, om Citanten kan fordre den omhandlede Løn af 40 Kr. aarlig, alene paa Fortolkningen af § 52 i Skoleanordningen for Kjøbstæderne af 29 Juli 1814. De Indstævnte have nemlig forment, at den

nævnte Paragraf kun giver Regel for, hvorledes Degneindtægterne skulle fordeles, naar der er flere Skolelærere i ét Sogn, og at den navnlig for dette Tilfælde bestemmer, at den af flere Skolelærere i samme Sogn, der beskikkes til Kirkesanger, af Degneindkomsterne skal nyde 20 Rdlr. mere, end der ellers kunde tilkomme ham af disse Indtægter, og, da Citanten nu efter de Indstævntes Forneining medens han var Andenlærer, oppebar samtlige de tidligere Degneindtægter, antages han ikke at kunne fordre det omhandlede Beløb af 40 Kr. De Indstævnte formene endvidere, at de anførte historiske Data ogsaa godtgjøre, at der ikke tilkommer Citanten for Besørgelsen af Kirkesangerforretningerne mere, end han faktisk har oppebaaret herfor. Der findes imidlertid at maatte gives Citanten Medhold i, at det, eftersom der er flere Lærere i oftnævnte Kjøbstad, følger af den omhandlede Bestemmelse i Skoleanordningen for Kjøbstæderne af 29 Juli 1814 § 52, at Citanten for det Tidsrum, da han, foruden at være Lærer, tillige var Kirkesanger, maa kunne fordre den i den nævnte Bestemmelse fastsatte Løn af 40 Kr. aarlig udover den ham i den approberede Lønningsplan tillagte faste Løn som Lærer. Forsaavidt de Indstævnte herimod have paaberaabt sig, at Citanten, medens han var Andenlærer, oppebar samtlige de tidligere Degneindtægter. vil der ikke kunne tages Hensyn hertil allerede af den Grund, at det mod hans Benægtelse ikke af de Indstævnte er oplyst, at han har oppebaaret samtlige de nævnte Indtægter, hvad der efter det Foreliggende heller ikke er Grund til at antage, og heller ikke findes den Omstændighed, at den omhandlede Kirkesangerløn omtales i de før 1876 gjældende Lønningsplaner og heller ikke har været oppebaaret hverken af Citanten eller hans Formænd i Bestillingen, at kunne udelukke Citanten fra at gjøre Fordring paa den omhandlede Løn. Den af Citanten nedlagte Paastand vil herefter være at tage til Følge, dog saaledes, at Underrettsdommen vil være at stadfæste i Henseende til dens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger og de ved samme fastsatte Salærer, der imidlertid ville være at forhøje for Overretssagfører Jensens Vedkommende til 100 Kr. og for Prokurator Blæsbergs Vedkommende til 70 Kr. Sagens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve, og vil der være at tillægge de for Parterne her for Retten beskikkede Sagførere i Salær hver 50 Kr., der vil være at udrede af det Offentlige. Sagens Behandling for Underretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Nr. 297.

Advokat Klubien

contra

Elsø Cathrine Frederiksen (Def. Bagger),

der tiltales for Tyveri, Meddelagtighed heri, Betleri og Løsgængeri.

Hjerm-Ginding Herreders Extrarets Dom af 30 August 1883: Arrestantinden Elsø Cathrine Frederiksen og Arrestanten Peder Hansen Malmberg bør straffes, Forstnævnte med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder. Sidstnævnte med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Dage. Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Poulsen, 15 Kr., og til Defensor, Prokurator Brask, 12 Kr., blive at udrede af Arrestantinden saaledes, at Arrestanten in solidum med hende deltager i Udredelsen af Halvdelen. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 1 Oktober 1883: Underrettsdommen bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. Saa udreder Arrestantinden og Aktionens Omkostninger for Overretten og derunder i Salær til Aktor og Defensor sammesteds, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden findes at burde forlænges til 2 Aar.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til to Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Klubien og Højesteretssagfører Bagger 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Arrestantinden Elsø Cathrine Frederiksen — der er født i Aaret 1860 og som, foruden for Løsgængeri og Betleri, tidligere har dels for dels efter sit fyldte 18de Aar været straffet forskellige Gange

for Tyveri tildels i Forbindelse med Bedrageri og senest ifølge Overrettens Dom af 11 April f. A. for fjerde Gang begaaet Tyveri efter Straffelovens § 232 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar — tiltales under denne Sag, der i 1ste Instants tillige angik en medtalt Mandsperson, for hvis Vedkommende den ikke er indanket her for Retten, for Tyveri, Meddelagtighed heri samt for Betleri og Løsgænger. Ved Arrestantindens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkeligt godtgjort, at hun, der afvigte 24 Mai om Aftenen var kommen ind i et af Søren Laursen med Familie beboet Hus paa Rønbjerg Hede og havde faaet Lov til at blive der om Natten, har den følgende Dag, medens hun, der havde paataget sig at sy Noget for Familien, var ene i Huset med en lille Dreng, der laa og sov, af en uafaaet Dragkisteskuffe tilvendt sig en Bomuldskjole, et Uldshawl, noget Uld, et Hovedklæde, et gammelt Mundklæde, en Særk, et Par Muffediser, en Krave, et Par Manchetter og 2 Lommetørklæder tilligemed et Underskjørt, der laa paa en Stol, og et Par Uldstromper, der hang ved Kakkellovnen. Hun forlod derefter Huset og begav sig til Skive, hvor hun solgte Ulden for 2 Kr. 25 Øre og det ene Lommetørklæde for 25 Øre, ligesom hun senere solgte Hovedklædet for 33 Øre og en Tobakskasse, men samtlige stjaalne Gjenstande med Undtagelse af Ulden, det andet Lommetørklæde, som Arrestantinden vil have tabt, og Mundklædet, som skal være slidt op, samt Manchetterne — ere bragte tilstede under Sagen og udleverede Bestjaalne, der tillige af Arrestantindan har modtaget et andet Par Manchetter og iøvrigt frafaldet Krav paa videre Erstatning. Søren Laursen og Hustru have ansat Værdien af samtlige de ommeldte Gjenstande, da de frakom dem, til mindst 30 Kr., medens Arrestantinden har forment, at de næppe vare saa meget værd. Paa samme Maade er det godtgjort, at Arrestantinden en Dag i Slutningen af Mai d. A., da hun tilligemed den i første Instants medtaltte Mandsperson var inde hos en Træskomand i Ølgod for at kjøbe Træsko, har tilvendt sig en der paa et Bord eller en Disk henliggende Niptang, som er bragt tilstede under Sagen og vurderet til 60 Øre og maa antages at være udleveret til Bestjaalne, der har frafaldet Krav paa videre Erstatning, samt at hun engang paa samme Tid, da bemeldte Mandsperson, med hvem hun da flakkede om, viste hende en Portemonnæ med Penge i, som han sagde, at han havde fundet — hvad han har fastholdt under Sagen — har af ham modtaget Portemonnæen og 75 Øre af Pengene, skjøndt hun troede, at han havde stjaalet samme. Portemonnæen, som under Sagen er bragt tilstede og vurderet til 25 Øre, maa antages at være udleveret Ejeren, der har frafaldet Krav paa yderligere Erstatning. Arrestantinden har endvidere vedgaaet, hvad ogsaa stemmer med Sagens øvrige Oplysninger, at hun fra afvigte Januar Maaned, indtil hun begik det

ovenmeldte Tyveri hos Soren Laursen, har drevet omkring i Landet og for en væsentlig Del ernæret sig ved Betleri. For sit ommeldte Forhold vil Arrestantinden være at anse efter Straffelovens § 231 for femte Gang begaaet simpelt Tyveri samt efter bemeldte Lovs § 238 cfr. § 46 og efter Lov 3 Marts 1860 § 5 cfr. §§ 1 og 3 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, og da det vil kunne have sit Forblivende ved Dommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger for Arrestantindens Vedkommende, vil saaledes bemeldte Dom være at stadfæste, forsaavidt den er paanket, hvorhos Arrestantinden vil have at udrede Aktionens Omkostninger for Overretten.

Nr. 308.

Advokat Halkier

contra

Maren Sophie Hansen, Sørensens Enke (Def. Hindenburg),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 6 November 1883: Arrestantinden Maren Sophie Hansen, Sørensens Enke, bør straffes med Forbedringshusarbejde i eet Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Hvalsee og Nygaard, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Hindenburg 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestantinden Maren Sophie Hansen, Sorensens Enke, der er født den 3 Mai 1843 og senest ved denne Rets Dom af 18 August d. A. er anset efter Straffelovens § 230, 1ste Led, og Lov 3 Marts 1860 § 3 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage, under nærværende mod hende for Tyveri anlagte Sag ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have den 1ste f. M. om Eftermiddagen stjaalet en paa en naaben Trappegang i en Ejendom i Ravnsborg-Tvergade henstaaende Barnevogn, der tilhorte Mursvend Henrik Carl Christian Brasch og er vurderet til 12 Kr., vil hun være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Led, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar samt have at betale Aktionens Omkostninger.

Nr. 303.

Etatsraad Buntzen

contra

Vilhelm Carl Christian Waarnæs (Def. Halkier),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 30 Oktober 1883: Arrestanten Vilhelm Carl Christian Waarnæs bør straffes med Forbedringshusarbejde i eet Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Simonsen og Casse, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Halkier 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestanten Vilhelm Carl Christian Waarnæs, der er født den 28 Mai 1833, og som har været anset ved Rettens Domme af 3 Marts 1868, 19 April 1870 og 22 Juli 1882 henholdsvis efter Straffelovens § 275 jfr. § 270 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, efter samme Lovs § 253 og § 275 jfr. § 268 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage og efter samme Lovs § 253 ligeledes med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, under nærværende mod ham for Bedrageri anlagte Sag ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have i indeværende Aar i flere Gange svigagtig pantsat endel Klædningsstykker og noget Toj, der af 11 forskellige Personer vare betroede ham til Reparation eller Forarbejdelse og ialt er vurderet til 142 Kr., vil han punny være at anse efter oftnævnte Lovs § 254 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar samt have at betale Aktionens Omkostninger.

Mandagen den 10 December.

Nr. 256.

Etatsraad Buntzen

contra

Christian Andreas Larsen (Defensor Levinsen),

der tiltales for Tyveri.

Rønne Kjobstads Extrarets Dom af 4 Juni 1883: Tiltalte Aftægtsmand Chr. Andreas Larsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage samt udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Sagfører J. L. Olsen og Prokurator Lund, 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter den indankede Doms Afsigelse har det kongelige Sundhedskollegium afgivet en Erklæring, der gaar ud paa, at Tiltalte maa anses for utilregnelig, hvorhos Kollegiet, da han tillige maa anses for farlig for Andre, tilraader, at der træffes Sikkerhedsforanstaltninger imod ham. I Betragtning heraf og af, hvad der iøvrigt er oplyst, vil der i Medfør af Straffelovens § 38 ikke kunne paalægges Tiltalte noget Straf-

ansvar, medens der dog efter Sagens Beskaffenhed og de iøvrigt foreliggende Omstændigheder ikke findes tilstrækkelig Føje til ved Dommen i nærværende Sag at foreskrive Sikkerhedsforanstaltninger imod Tiltalte. Han vil herefter være at frifinde for Aktors Tiltale og Aktionens Omkostninger at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Christian Andreas Larsen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Bythingsdommen fastsatte Salarier samt i Salarium til Etatsraad Buntzen og Advokat Levinsen for Højesteret 30 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Aftægtsmand Christian Andreas Larsen for Tyveri og ere Sagens Omstændigheder ifølge Tiltaltes egen Tilstaaelse, som stemmer med det forovrigt under Sagen Oplyste følgende: Da Tiltalte til Snedker Jens Kofoed her i Byen havde laant en Tobakspibe, som denne forsømte at tilbagelevere, bestemte han sig til at hente den i Kofoeds Hjem. Af en Fejltagelse kom han imidlertid ind i Arbejdsmand Niels Mogensen Bloms Hus, og da han der saa en Tobakspibe staaende i Kjøkkenet, satte han sig i Besiddelse af den, skjøndt den ikke lignede den Pibe, som Kofoed havde laant af ham. Der var ingen tilstede i Kjøkkenet, da han tog Pibon, og han saa overhovedet ingen i Huset undtagen 2 smaa Born. Pibon solgte han en Dag paa Torvet til en Slagter fra Aaker for halvottende Pd. Kalvekjød. Den er vurderet til 2 Kr. og er under Sagen udleveret til Bestjnalne, der har frafaldet Erstatning. Tiltalte er over 70 Aar gammel og er ved Bornholms Vester-Herreds Ex-trarrets Dom af 2 Januar 1875 i Henhold til Straffelovens § 228 jfr. §§ 39 og 23 anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage. Han vil nu for sit ovenfremstillede Forhold være at anse efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., men da han ifølge den fremlagte Lægeerklæring, skjøndt han maa anses for tilregnelig, ikke kan betragtes som fuldt tilregnelig, findes Straffen under Hensyn til Straffelovens § 39 og § 23 passende at kunne fastsættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Nr. 300. Højesteretssagfører Bagger
 contra
Peter Hermann (Def. Hindenburg),

der tiltales i Henhold til Straffelovens § 204.

Fredericia Kjøbstads Extrarets Dom af 19 September 1883: Tiltalte Tomrer Peter Hermann, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, deriblandt Salarer til Anklageren, Sagfører Obel, og Forsvareren, Overretssagfører Rothe, 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 22 Oktober 1883: Tiltalte Peter Hermann bør hensættes i simpelt Fængsel i 14 Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger efter Underretsdømmens Bestemmelser og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold findes at maatte henføres under Straffelovens § 203 og Straffen at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Tiltalte vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger efter Dømmens Forskrifter.

Thi kjendes for Ret:

Peter Hermann bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i to Gange fem Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier samt i Salarium til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Hindenburg for Højesteret 30 Kroner til hver.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 18 Januar 1884.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiestoretsaaret 1883—84.

Nr. 45.

Mandag den 10 December.

Nr. 300.

Høiesteretssagfører Baggor

contra

Peter Hermann (Def. Hindenburg).

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne Sag tiltales Tomrer Peter Hermann i Henhold til Straffelovens § 204. Efter Sagens Oplysninger opstod der den 16 Juli d. A. om Aftenen Uenighed eller Skjænderi imellem Tiltalte, der tilligemed hans Hustru og deres 5 Born bor og lever sammen med sine Svigerforældre, og Svigerfaderens henimod 70 Aar gamle Søster Cathrine Deleuran, der efter Kontrakt nyder Underhold hos bemeldte sin Broder, idet Cathrine, der maa antages at være temmelig umedgjørlig og ufredelig, blev fornærmet og gjorde Opføvelser, fordi Tiltaltes Hustru ved Aftensmaaltidet havde udskjænket Thepottens Indhold, for hun fik Noget, og Tiltalte da tog Parti for sin Hustru, der er svagelig og tilbøjelig til at faa Krampe. Da Cathrine Deleuran vedblivende brugte Mund imod Tiltalte og dennes Hustru, og efter Tiltaltes Forklaring blandt Andet udskjældte ham for en Drukkenbolt, forlod Tiltalte Stuen og gik ud i Kjøkkenet for at skifte Fodtøj og derpaa begive sig ud i deres Gaard og Have, men kort efter kom Cathrine Deleuran ligeledes ud i Kjøkkenet, for gennem dette og Gaardspladsen at gaa til sit Sovokammer paa Loftet, til hvilket Trappeopgangen er i Porten, og Tiltalte tog nu — efter sin Forklaring ifølge en pludselig Indskydelse, og fordi hun endnu brugte Mund, efterat hun var kommen ud i Kjøkkenet — et paa en Hylde sammesteds liggende Spanskrør og gav hende dermed et Slag over Ryggen eller Nakken. Cathrine Deleuran har derhos forklaret, at Tiltalte derpaa tog hende i Nakken og kastede hende ud igjennem den naabestaaende Kjøkkondør — fra hvilken en Trappe, der bestaar af to Trin foruden Dortinet og, dette inklusive, er

21 Tommer høj, fører ned til den brolagte Gaardsplads — saaledes, at hun faldt ud i Gaarden og slog sin ene Hofte. Tiltalte har imidlertid benægtet, at have med Villie kastet hende ud i Gaarden, hvorimod han har vedgaaet, at han har foranlediget, at hun faldt ned ad Kjøkkentrappen, i hvilken Henseende han nærmere har forklaret, at han, da han vilde gaa ud i Gaarden, vel med Forsæt stødte til Cathrine Deleuran, der stod foran ham lige ved den aabne Kjøkkendor, for at skubbe hende ud af denne, men at han ikke herved havde til Hensigt, at hun skulde falde og slaa sig, idet han meget godt kunde indse, at hun ved et Fald ned ad Trappen let vilde tage Skade. Efterat Cathrine Deleuran som Følge af Faldet i nogle Dage havde ligget tilsens i sit Hjem uden Lægetilsyn og derefter var bleven indlagt paa den reformerte Menigheds Fattighus i Fredericia, blev hun den 20de s. M. tilset af en Læge, der ifølge en af ham afgiven Forklaring ved Undersøgelsen fundt hendes højre Hofte sat ud af Led, hvilket paa Grund af hendes høje Alder maatte medføre, at der vilde medgaa omtrent et Aar, inden Benet vilde komme i nogenlunde Orden, og derefter omtrent lige saa lang Tid, inden hun vilde kunne gaa, hvorved hun bestandig vilde komme til at bruge Stok, ligesom det lange Leje og Følgerne af Affektionen mulig ogsaa kunde medføre Døden, og Stadslæggen, der derefter har faaet hende under Behandling, har i et den 19 September d. A. optaget Forhor forklaret, at Hosten ikke senere var bragt i Led, hvilket ikke altid lod sig gjøre ved Patienter i Cathrine Deleurans Alder, idet der som Følge af Forsøg i den Retning kunde befrygtes en almindelig Lamhed, at hun selvfølgelig aldrig vilde faa den fulde Brug af Benet, medens det iøvrigt først om et Aarstid kunde vise sig med nogen Sikkerhed, om hun vilde faa nogenlunde god Brug af Benet, samt at Skaden — hvis præsumerede Uhelbredelighed var foraarsaget ikke alene ved Læsionens Beskaffenhed, men ved denne i Forening med hendes høje Alder — efter hans Formening sikkert var foranlediget ved Faldet og ikke ved nogen direkte Vold, hvorhos Stadslæggen har tilføjet, at han ikke kunde attestere, at der tillige — saaledes som antydet i Erklæringen fra den Læge, som først undersøgte Cathrine Deleuran — havde i Forbindelse med Forvridningen fundet noget Brud, fractura colli, Sted. Idet der nu efter Sagens Oplysninger mangler Føje til at forkaste Tiltaltes Forklaring om, at det laa udenfor hans Hensigt, at Cathrine Deleuran skulde falde ned ad Trappen og komme til Skade, kan hans ovennævnte Forhold ikke henføres under Straffelovens § 204, hvorimod han for ved Ugtsomhed at være bleven Aarsag til, at en Legemsbeskadigelse af den i bemeldte Lovbestemmelse omhandlede Art er tilføjet Cathrine Deleuran, vil være at anse efter Straffelovens § 207. Den Straf, som han — der er født i 1850, og som med Undtagelse af, at han som Soldat har været

straffet arbitrært for en disciplinær Forseelse, ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet — efter den sidstnævnte Lovbestemmelse har forskyldt, findes efter Sagens Omstændigheder passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 14 Dage, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger efter Underrettsdommens Bestemmelser og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 15 Kr. til hver, medens Tiltalte, efter de af hans Svigerfader og af Forstanderskabet for den reformerte Menighed paa Cathrine Deleurans Vegne herom afgivne Erklæringer, ikke under nærværende Sag vil være at tilpligte at tilsvare nogen Erstatning i Henhold til Straffelovens § 301.

Tirsdagen den 11 December.

Nr. 307.

Advokat Levinsen

contra

Jacob Jensen med Tilnavn **Præst** (Def. Bagger).

for Ildspasættelse eller Forsøg herpaa.

Mols og endel af Sønder Herreds Extrarets Dom af 27 August 1883: Arrestanten Jacob Jensen, kaldet Præst, bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar samt udrede donne Aktions Omkostninger og derunder i Salær til Aktor, Sagfører Eykens, 12 Kr. og til Defensor, Prokurator Møller, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 29 Oktober 1883: Arrestanten Jacob Jensen med Tilnavn Præst bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes at han udreder Aktionens Omkostninger, og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Fasting og Kancelliraad Møller, 15 Kr. til hver. Det Idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Idet Tiltaltes af Intet bestyrkede Tilbagekaldelse af den af ham den 26 Juni d. A. afgivne, i den indankede Dom anførte Tilstaaelse om at have havt til Hensigt at afbrænde Fattiggaarden, i Medfør af Lovens 1—15—1 ikke kan komme i Betragtning, maa han anses skyldig i Forsøg paa Brand-

stiftelse og herfor være at domme efter Straffelovens § 281, 1ste Led, smh. med § 46. Straffen findes herefter samt under Hensyn til samme Lovs § 23 at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage. Tiltalto vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger efter Overrettsdommens Forskrifter.

Thi kjendes for Ret:

Jacob Jensen med Tilnavn Præst bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i firsindstyve Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier, samt i Salarium for Højesteret til Advokat Levinsen og Højesteretssagfører Bagger 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne Sag tiltales Arrestanten Jacob Jensen med Tilnavn Præst for Ildspasættelse eller Forsøg derpaa. Efter Sagens Oplysninger opdagede Arrestantens Hustru, der tilligemed sin Mand var indlagt paa Fattiggaarden i Drunmelstrup, medens hun den 17 Juni d. A. om Eftermiddagen opholdt sig i det hende og hendes Mand til Beboelse anviste Værelse paa Fattiggaarden, at der var Ild i en hende tilhørende ulden Kjole, der laa paa en Trækasse ved Enden af deres Seng, og da hun paa Grund af den stærke Røg fra Ilden oplukkede Værelsets Dør, bevirkede dette, at Ilden slog ud i Lue. Langet paa den Kasse, hvorpaa Kjolen laa, blev lidt angrebet af Ilden, men iøvrigt blev denne, efter at Fattiggaardens Bestyrer og flere Andre vare komne tilstede, slukket uden at have gjort videre Skade. Da det oplystes, at Arrestanten — der den nævnte Dags Eftermiddag havde været sammen med sin Hustru i deres Værelse, men som havde forladt dette kort Tid, forinden hans Hustru opdagede, at der var Ild i hendes Kjole — havde samme Dags Formiddag paa Mændenes Arbejdsstue paa Fattiggaarden udtalt, at der skulde sættes en Lunte til Anstalten, og at han ved en tidligere Lejlighed havde yttret, at, dersom han kom i Forvaring i det til Arrest bestemte Værelse paa Anstalten, skulde enhver af de Andre blive fri for at komme der, opstod der Mistanke om, at han forsætlig havde paasat den ovennævnte Ild, men i de første den 18 og 22 Juni over ham optagne Forhør, nægtede han bestemt dette, idet

han iøvrigt erkjendte, at Ilden maatte være opstaaet derved, at en Tændstik, hvormed han, inden han forlod sit og Hustrus Værelse, havde tændt sin Pibe, og som han, medens der endnu var Flamme i samme, havde kastet fra sig uden at se efter, hvor den faldt, maatte være falden paa hans Hustrus Kjole og have antændt denne. I et senere Forhør den 25 Juni vedgik han imidlertid, at han, der var bleven vred paa sin Hustru, i sin lidsige og vredagtige Sindsstemning havde kastet den brændende Tændstik hen paa hendes Kjole, idet han tænkte sig, at der nok kunde gaa Ild i samme, og at det ogsaa var hans Ønske, at dette maatte ske. Derimod nægtede han endnu i dette Forhør, at det havde ligget i hans Tanke, at Fattiggården skulde brænde, men i et Forhør den paafølgende Dag indrommede han, at dette dog havde været Tilfældet, og at Grunden dertil var den, at han ikke var tilfreds med at være paa Fattiggården, idet han navnlig var utilfreds med Kosten, hvorhos han tilføjede, at han havde tænkt, at, dersom der nu gik Ild paa Fattiggården, vilde hans Hustru vel nok hjerpe sig og Vorherre hjælpe hende til at blive reddet, hvorimod han selv vilde drukne sig i en Dam udenfor Fattiggården, men da han saa, at det ikke blev til Noget med Ildbranden, blev han dog efter sin Forklaring ganske glad tilmode derved. Efterat Arrestanten imidlertid under et efter Overrettens Foranstaltning den 1 Oktober optaget yderligere Forhør — hvorunder han navnlig var bleven spurgt, om han ikke havde havt til Hensigt at indebrænde sin Hustru, eller om han dog ikke havde tænkt sig, at han ved sin Handling udsatte hende for Fare — havde benægtet dette, tilbagekaldte han sine den 25 og 26 Juni afgivne Tilstaelser, idet han paastod at have afgivet samme for at Sagen hurtigere kunde faa Ende, og i et senere Forhør den 4 Oktober fastholdt han, at hans ommeldte Tilstaelser vare urigtige, og at de kun vare afgivne, fordi han mente, at han derved vilde tjene sig selv bedst. Det er derhos under det ommeldte Forhør af vedkommende Arrestforvarer forklaret, at han efter Forhøret den 22 Juni har sagt til Arrestanten, at denne, dersom han havde gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold, gjorde rettest i at tilstaa dette, men at Arrestanten efterat Sagen var bleven paadømt af Underretten, ved hvis Dom han var bleven anset efter Straffelovens § 281, 1ste Led*), med en Straf af Forbedringshusarbejde i 1 Aar, har ytret til Arrestforvareren, at det var dumt, at han ikke var bleven ved at sige, som han fra først af havde sagt, da han saa ikke havde faaet saa streng en Straf. Idet det nu efter samtlige Omstændigheder findes betænkeligt at forkaste Arrestantens Tilbagekaldelse af hans den 25 og 26 Juni afgivne, indbyrdes

*) I Underrettsdommen er denne Bestemmelse smh. med §§ 45 og 46.

uoverensstemmende Tilstaelser, der ikke kunne anses videre be-
styrkede ved Sagens andre Oplysninger, maa de af ham i de
tidligere Forhør afgivne Forklaringer blive at lægge til Grund
ved Sagens Paadommelse, og da han herefter ikke har gjort sig
skyldig i nogen forsætlig Ildspasættelse eller Forsøg derpaa,
ligesom den stedfundne Forbrænding af hans Hustrus Kjole ikke
heller kan betragtes som nogen saadan Ildsvaude, at der kunde
blive Spørgsmaal om at idømme ham Straf efter Straffelovens
§ 284, vil han, der er født i Aaret 1815, og som ikke tidligere
har været tiltalt eller straffet, være at frifinde for Aktors Tiltale
i denne Sag, dog efter Omstændighederne med Forpligtelse til at
udrede Aktionens Omkostninger.

Nr. 284.

Advokat Levinsen

contra

Caroline Ragnhilde Dorthea Holtz, ogsaa kaldet **Holst**
(Def. Halkier),

der tiltales for Bedrageri eller for Bedrageri og Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 18 September
1883: Arrestantinden Caroline Ragnhilde Dorthea Holtz, ogsaa
kaldet Holst, bør straffes med Forbedringshusarbejde i otte Ma-
neder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til
Aktor og Defensor, Prokuratorerne Juul og Herforth, 25 Kr. til
hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt
at stande. I Salarium for Højesteret betaler Til-
talte til Advokaterne Levinsen og Halkier 50 Kro-
ner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende mod Arrestantinden Caroline Ragnhilde Dorthæa Holtz, ogsaa kaldet Holst, for Bedrageri eller for Bedrageri og Tyveri anlagte Sag er hun ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste overbevist at have i April og Mai Maaneder d. A. dels svingagtig tilegnet sig nogle til ialt 15 Kr. vurderede Sko, som hun under forskellige urigtige Anbringender havde skaffet sig udlovere de til Prøve fra to Skomgere her i Staden, dels i 11 Gange formaaet forskellige Børn i en Alder af mellem 5 og 8 Aar, som hun traf paa Gaden eller lignende Steder, til at betro sig i Bevaring deres Overtøj og andre Gjenstande, de havde med sig, medens de udførte et opiligt Ærinde for hende, og derefter svingagtig tilegnet sig de Gjenstande, hvoraf hun paa denne Maade kom i Besiddelse, nemlig: 5 Frakker, 5 Overstykker, en Kaabe, en Parasol, en Paraply, en Troje, et Tørklæde og en Mappe med Noder, af samlet Værdi 39 Kr., saamt 2 Kr. i rede Penge. Arrestantinden er født den 15 Juli 1864 og har været anset ved Rettens Domme af 15 Mai 1880 og 25 Marts 1882 efter Straffelovens § 228, jfr. §§ 37 og 21 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, hver Gang i 15 Dage; ved dens Dom af 10 Juni 1882 efter Straffelovens §§ 228 og 251, jfr. §§ 37 og 21, med lige Fængsel i 30 Dage, og ved dens Dom af 10 Marts d. A. efter Straffelovens §§ 228 og 251 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. For det af hende nu udviste Forhold vil hun være at anse efter Straffelovens § 253, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og have at betale Aktionens Omkostninger.

Onsdagen den 12 December.

Nr. 276.

Advokat Klubien

contra

Anders Pedersen (Def. Halkier),

der tiltales for bedragerisk Forhold, ulovlig Omgang med Hittogods, Losgænger og Betleri.

Vordingborg Kjøbstads Extrarets Dom af 16 Mai 1883: Arrestanten, Væversvend Anders Pedersen af Vøstenbæk bør straffes med 1 Aars Forbedringshusarbejde. Saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salarium til Aktor,

Sagfører Schwensen, og Dofensor, Prokurator Petersen, 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 4 September 1883: Arrestanten Anders Pedersen bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Leth og Kalko, betaler Arrestanten 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ligesom det i den indankede Dom nævnte, af Tiltalte benyttede Bevis, der er dateret Ladby den 8 Marts 1883 og underskrevet Peter Petersen, Sognefoged, er falsk, idet dette Navn er opdigtet, saaledes maa det ogsaa efter samtlige foreliggende Oplysninger antages, at Tiltalte selv har udfærdiget det. Han vil derfor være at anse efter Straffelovens § 275 jfr. § 270. Endvidere vil Tiltalte i Henhold til det i Dommen i saa Henseende Anførte være at dømme efter den nævnte Lovs § 247 samt efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 jfr. § 5, og hans Straf findes at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Han vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger efter Overrettsdommens Forskrifter.

Thi kjendes for Ret:

Anders Pedersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i eet Aar. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium til Advokaterne Klubien og Halkier for Højesteret 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Vordingborg Kjøbstads Extraret hertil indankede Sag, hvorunder Arrestanten Anders Pedersen tiltales for bedrægligt Forhold, ulovlig Omgang med Hittegods, Løsgænger og Betleri, er det ved hans egen, af det iøvrigt Oplyste bestyrkede Tilstaaelse bevist, dels at Arrestanten fra den 20 til den 23 Marts sidstleden, da han blev anholdt, har strejft arbejdsløs om-

kring og ernæret sig ved at betle tildels under Forevisning af et den 8 Marts d. A. dateret, som det mau antages fulsk Bevis, underskrevet „Peter Petersen, Sognefoged“, hvilket Arrestanten under sin Omstrejfen vil have modtaget af en ham ubekjendt Person, og som gik ud paa, at Indsidder Niels Jensen ved en Ildebrand i Ladby den 22 Februar d. A. havde mistet Alt, hvad han ejede, at der i Sognet var sammenskudt 220 Kr. til ham, og at han selv havde indsamlet 70 Kr., idet Arrestanten ved at forevise bemeldte Dokument foregav at være den i samme onmeldte Niels Jensen, at have faaet det af Sognefogden i Ladby, og at det var denne, der havde underskrevet det, og dels at Arrestanten har undladt at oplyse en af ham den 23 Marts d. A. paa Landevejen mellem Rønnede Kro og Vordingborg funden, til 1 Kr. vurderet Ridepidsk, hvilken han derimod samme Dag forærede bort.

I Henhold til det Foranforto og da Arrestantens ovenbeskrevne Forhold ved Benyttelsen af det omhandlede Dokument ikke, saaledes som ved Underrettsdommen statueret, vil kunne betragtes som bedrageligt Forhold, men kun som en skjærpente Omstændighed ved de forovede Betlerier, vil han, som er født den 1 Oktober 1845 og efter tidligere at være straffet 1 Gang for Bedrageri, 5 Gange for Tyveri, 1 Gang for Fulsk, 2 Gange for Løsgængereri og 6 Gange for Betleri, senest er anset ved Nysted Kjøbstads Extrarets Dom af 23 Oktober f. A. efter Straffelovens § 251 og Lov 3 Marts 1860 § 3 og Næstved Kjøbstads Politiretsdom af 19 Januar d. A. efter sidstnævnte Lovs § 1 og Frd. 10 December 1828 med Fængsel paa Vand og Brød henholdsvis i 6 Gange 5 Dage, nu være at domme efter Straffelovens § 247 og Lov 3 Marts 1860 § 1, jfr. § 5, og findes Straffen under Et at kunne fastsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage. I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen, der har anset Arrestanten efter Straffelovens §§ 251 og 247 samt Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 3 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, være at forandre, hvorimod den vil være at stadfæste med Hensyn til Aktionens Omkostninger, der retteligen ere paaagtte Arrestanten.

Tirsdagen den 18 December.

Nr. 15. Sogneraadet for Borre Sogn paa Møen (Hansen efter Ordre)

contra

Præstø Amts Skoleraad ved dets Formand, Amtmanden over Præstø Amt, Kammerherre Brun (Bagger efter Ordre),

betr. Sogneraadets Forpligtelse med Hensyn til en Andenlærerembedet i Borre tillagt Lønningsforhøjelse.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 December 1880: De Indstævnte, Borre Sogneraad paa Møen, bør til Præstø Amts Skolefond betale 63 Kr. 46 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 26 Juli f. A. til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Parternes beskikkede Sagførere, Prokurator Schack eller nu hans Dødsbo, Prokurator Rode og Prokurator Alberti i Salær henholdsvis 60 Kr., 60 Kr. og 80 Kr., der udredes af det Offentlige. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved kongelige Ordre af 21 Marts 1881 og 25 April d. A. er Højesteret bemyndiget til at tage denne Sag, der fra begge Parters Side er indstævnet for Højesteret, under Paakjendelse, uanset at Gjenstanden maatte befindes ikke at udgjøre summa appellabilis.

Om end Anordning om Almueskolevæsenet paa Landet af 29 Juli 1814 § 55 a, ved at tillade Kancelliet efter Omstændighederne at fastsætte en noget højere eller noget lavere Indtægt for Skolelærerne end den deri nævnte normale Lønning, nærmest maatte have haft det Tilfælde for Øje, at Lønnen fastsættes ved de Skoleplaner, der ifølge Anordningens §§ 3 og 4 strax skulle affattes og træde i Kraft ved Degnekaldenes Vakance, maa det dog efter de i § 55 brugte Udtryk og Anordningens øvrige Indhold autages, at den nævnte Bestemmelse ikke mindre end den Forskrift om Lønningens normale Størrelse, hvortil den er knyttet, skulde have vedvarende Gyldighed og saaledes bemyndigede Kancelliet til under forandrede Omstændigheder indenfor den angivne Grændse at forhøje en tidligere lavere ansat Lønning; og at denne Bemyndigelse for Skolevæsenets øverste Bestyrelse skulde være bortfalden ved den senere Lovgivning, er der, væsentlig i Honhold til de i den indankede Dom i saa Henseende an-

førte Grunde, ikke tilstrækkelig Føje til at antage. Det maa derhos mærkes, at Lovgivningen ingen særlige Bestemmelser har om Lønningen for Andenlærere paa Landet, og dennes Fastsættelse maa derfor saa meget mere antages at være overladt til Kirke- og Undervisningsministeriets Afgjørelse, og vel bør Lønningen holdes indenfor den i fornævnte § 55 angivne Grændse, men det er end ikke paastaaet, at denne i nærværende Tilfælde skulde være overskreden.

Efter det Anførte maa bemeldte Ministerium — ved hvis Resolution af 6 Oktober 1856 Lønnen for Andenlæreren ved Borre Skole blev bestemt til 200 Rdlr. aarlig foruden Brændsel — anses at have været berettiget til at forhøje Pengelønnen til 600 Kr., og da der, særligt naar henses til, hvad der for Højesteret er oplyst om de med Hensyn til en saadan Pengeløns Udbetaling gjældende Regler, mangler Føje til at antage, at Ministeriet har overskredet den det efter det Foranførte tilkommende Myndighed ved at lade Forhøjelsen indtræde fra det løbende Aars Begyndelse, vil Kontracitanternes principale Paastand om, at Hovedcitanterne dømmes til at betale 76 Kr. 7 Øre med Rentor, være at tage til Følge.

Processens Omkostninger for begge Retter blive at ophæve og de Parternes befalode Sagførere tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Hovedcitanterne bør til Præsto Amts Skolefond indbetale 76 Kroner 7 Øre med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 26 Juli 1879 indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Hovedcitanterne 2 Kroner. Højesteretssagførerne Hansen og Bagger tillægges i Salarium for Højesteret hver 200 Kroner, der tilligemed de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier udredes af det Offentlige.

Den indankode Doms Præmisses ere saalydende: Under nærværende Sag, der efter Overenskomst mellem Parterne er anlagt her ved Retten som første Instants, have Citanterne, Præsto Amts Skoloraad, efter meddelt fri Proces søgt de Indstævnte, Borre Sogneraad paa Møen, tilpligtede i Overensstemmelse med

Kirke- og Undervisningsministeriets Resolution af 24 April 1878 og Skoleraadets derefter affattede Beregning at indbetale til Amtets Skolefond det denne i Anledning af Vakancen i Andenlærerembedet ved Borre Skole i en Del af Aaret 1878 formentlig tilkommende Beløb af 76 Kr. 7 Øre med Renter heraf 5 pCt. fra Forligsklagens Dato den 26 Juli f. A., indtil Betaling sker, samt at tilsvare Processens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salærer til deres befalede Sagførere, Prokuratorerne Schack og Rode, hvilken Sidste efter Prokurator Schacks Dod er indtrædt i Sagen. De nævnte Prokuratorer have i ethvert Fald paastaet sig Salær tilkjendt hos det Offentlige. Efterat de Indstævnte i denne Anledning forelobig havde begjært Rettens Afgjørelse for, hvorvidt Sagen ex officio maatte være at afvise som henhørende under Gjældskommissionen, og dette ved Kjendelse af 15 Marts d. A. var blevet besvaret benægtende, have de, hvem der ligeledes er meddelt fri Proces, ved deres befalede Sagfører, Prokurator Alberti, nedlagt Paustand om principaliter, at de frifindes for Citanernes Tiltale, subsidiært at de frifindes mod at udrede 63 Kr. 46 Øre med Renter heraf efter Forligsklagen. For alle Tilfælde have de derhos paastaet Citanterne tilpligtede at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til deres befalede Sagfører, hvilket denne indfuld har paastaet sig tillagt hos det Offentlige. Ved Kirke- og Undervisningsministeriets ovennævnte Resolution af 24 April 1878 blev det bestemt, at den Andenlærerembedet ved Borre Skole tillagte Lønning fra den 1 Januar s. A. at regno vilde være at forhøje fra 400 Kr. til 600 Kr. aarlig, og Citanterne have i Henhold hertil forment, at der ved Beregningen af den Amtets Skolefond i Anledning af den i Embedet i Begyndelsen af 1878 stedfundne Vakance tilkommende Andel af sammes Indtægter maa gaa ud fra sidstnævnte Lønning, hvorved det paastævnte Beløb udkommer. De Indstævnte have derimod principaliter gjort gjældende, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har været uberettiget til uden deres Saamykke at forhøje Embedets Løn som sket, og at Tilskuddet til Skolefonden derfor vil være at beregne efter den ved den approberede Skoleplan normerede Pengeløn af 400 Kr., hvorefter det kun vil blive 32 Kr. 79 Øre. Til Støtte herfor have de anført, at den Kancelliet i sin Tid efter Anordningen af 29 Juli 1814 tilkommende Myndighed til at regulere Lønningerne for Skolelærerembederne paa Landet maa anses bortfalden, og at der derfor, da der ikke i den øvrige Lovgivning findes nogen Bestemmelse, der hjemler Kancelliet eller nu Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet nogen Ret til paa egen Haand at forandre de engang fastsatte Lønninger, ikke vil kunne være Spørgsmaal om at gjøre dette uden med vedkommende Sogneraads Saamykke. Selv om der imidlertid ikke maatte

kunne gives dem Medhold heri. have de forment, at Ministeriets Resolution maa være uforbindende for dem, da den Embedet tidligere tillagte Løn maa antages at have fyldestgjort Lovgivningens Fordringer om, hvad der anordningsmæssigt skulde tillægges Embedet og Ministeriet derfor har savnet Hjemmel til at forhøje den som sket. Med Hensyn til det saaledes Foreliggende skal det bemærkes, at de Bestemmelser i Anordning 29 Juli 1814, om hvis Forstaaelse og vedvarende Gyldighed der her er Spørgsmaal, findes i sammes § 55 a, jfr. § 3 og 4. I § 3 paalægges det vedkommende Amtmand og Amtsprovst snarest muligt at udkaste en Plan til Sognenes Inddeling i Skoledistrikter m. v. saant Skolelærernes anstændige Lønning og forelægge samme til Kancelliets Approbation. Det bestemmes derhos særligt, at der ved Planens Udarbejdelse vilde være at tage Hensyn til, at samtlige Degnekald paa Landet skulde nedlægges, efterhaanden som de bleve ledige og Indkomsterne anvendes til Skolevæsenets Fremme. I § 4 bestemmes det derefter, at for nævnte Skoleplaner i Reglen først skulde gennemføres, efterhaanden som Degnekaldene bleve ledige, og det paalægges derfor Amtmanden og Amtsprovsten, at fremkomme med Forslag til en midlertidig Forbedring af Skolelærernes Løn i de Sogne, hvor Planerne forelobig ikke kunde gennemføres, forsaauidt Saadant maatte anses nødvendigt. Endelig foreskriver § 55 a en Normal-lønning, der skal lægges til Grund ved Skoleplanens Affattelse, dog at det forbeholdes Kancelliet efter Omstændighederne at fastsætte en noget højere eller noget lavere Indtægt. Efter Paragrafen skulde disse Bestemmelser dog ikkun bringes i Udførelse efterhaanden, som Degnekaldene bleve ledige. De Indstævnte have nu gjort gjældende, at det af den Maade, hvorpaa Degnekaldenes Nedlæggelse og Omreguleringen af Skolelærernes Lønning ere satte i Forbindelse med hinanden, formentlig klart fremgaar, at det kun har været Anordningens Tanke at indrømme Kancelliet Ret til ved Anvondelsen af de efterhaanden ledigblivende Degneembeders Indtægter at forbedre Skolelærernes Lønning, og at den Kancelliet tillagte Myndighed i den heromhandlede Henseende derfor maa være udtomt ved det sidste Degneembedes Nedlæggelse. Heri findes der imidlertid ikke at kunne gives de Indstævnte Medhold. Degnekaldenes Nedlæggelse er ved Anordningen kun forsaauidt sat i Forbindelse med den tilsigtede Reform af Skolevæsenet, som den fulkstændige Gjennemførelse af de nye Skoleplaner og da navnlig disses Lønningsbestemmelser i de enkelte Sogne delvis er gjort afhængig af de derværende Degnekalds Nedlæggelse, men der kan heraf ikke udledes Noget som helst med Hensyn til Besvarelsen af det her foreliggende Spørgsmaal: hvorvidt der kan foretages Forandringer i en overensstemmende med Anordningen udfærdiget Skoleplans Lønningsbestemmelser og i bekræftende Fald, hvilke Autoriteter

det tilkommer at tage Beslutning i saa Henseende. Herom indeholder Anordningen ingen udtrykkelig Regel, saalidt som overhovedet om, hvorvidt der kan foretages Forandringer i de approberede Skoleplaner, men det er uberettiget heraf at udlede, at saadanne Forandringer slet ikke skulde kunne foretages ad administrativ Vej. En stor Del af de Forhold, hvorom Skoleplanerne skulde indeholde Bestemmelse, ere af den Beskaffenhed, at der ved deres Ordning nødvendig har maattet tages temporære og lokale Hensyn, og Anordningen har derfor ogsaa overladt det til Administrationen med visse Begrænsninger at tage Bestemmelse om de enkelte Skoleplaners Indhold. Det følger inidlertid af Sagens Natur, at det, hvor Forholdenes Ordning saaledes har været overladt til administrativt Skjon, naar ikke underledes udtrykkelig er bestemt, maa staa de Autoriteter, der have udfærdiget Planerne, frit for at ændre disse, saafremt de Forhold, der særlig have været afgjørende ved deres Affattelse, senere maatte forandre sig, men til de Bestemmelser i Skoleplanerne, der ere henviste til Ordning ved administrativt Skjon, horer ogsaa, i ethvert Fald til en vis Grad, Reguleringen af Skolelærernes Lønning; thi vel opstiller § 55 a en Normalløn, men den har dog ved Siden heraf udtrykkelig indrømmet Kancelliet Ret til at sætte Lønnen noget højere eller noget lavere. Idet der saaledes ikke skjønes at kunne være nogen Tvivl om, at der efter Anordningen af 29 Juli 1814 tilkom Kancelliet Ret til, ogsaa efterat en Skoleplan var udfærdiget, at omregulere Lønningerne for de enkelte i samme omhandlede Skolelærerembeder, bliver Spørgsmaalet dernæst, om denne Ret da ikke man anses bortfalden ved den senere Lovgivning. De Indstævnte have nu forment, at dette Spørgsmaal maa besvares bekræftende, idet de i saa Henseende navnlig have henvist dels til Loven af 8 Marts 1856, indeholdende nogle forandrede Bestemmelser for Borger- og Almueskolevæsenet i Kjobstæderne og paa Landet, dels til Lov om Landkommunernes Styrelse af 6 Juli 1867 § 15 og 27. Hvad den fornævnte Lov af 1856 angaar, findes der i samme blandt Andet nogle Bestemmelser sigtende til at hidføre en Forbedring af Skolelærernes Lønningsvilknaar, og de Indstævnte have nu forment, at det af den Omstændighed, at det saaledes er anset nødvendigt at sætte Lovgivningsmagten i Bevægelse for at hidføre en Forbedring af Skolelærernes Lønningsforhold, klart fremgaar, at Ministeriet i ethvert Fald ikke længere kan have den i Anordning 29 Juli 1814 § 55 a ommeldte Myndighed til at omregulere Lønningerne for de enkelte Embeder. Heri kan der imidlertid ikke gives dem Medhold. Loven af 1856 gaar nemlig ikke ud paa at give almindelige Regler for Skolelærernes Lønninger, men indeholder kun et Supplement til Anordning af 1814, forsaavidt den aabner Skolelærerne Adgang til, foruden den overensstemmende med Principerne i bemeldte Anordning

fastsatte Løn, at faa Alderstillæg og Skolepenge eller Vederlag herfor, hvorhos den tildels giver nye Regler om, af hvem disse Lønningsdele skulde udredes. Det er imidlertid klart, at Anordningen af 1814, hvorledes man end forstaa den, ikke kunde afgive Hjemmel til paa denne Maade at hidføre en Forbedring i Skolelærernes Løn, og der kan derfor ikke af den Omstændighed, at man er tyet til Lovgivningsmagten for at faa Ret hertil, udledes Nogetsomhelst med Hensyn til Besvarelsen af det foreliggende Spørgsmaal. Hvad dernæst Landkommunalloven angaar, have de Indstævnte paaberaabt sig, at det følger af Bestemmelserne i sammes § 15, hvorefter Bestyrelsen af en Kommunes Skolevæsen er underlagt Sogneraadet, samt i § 27, hvorefter ingen Udgift maa afholdes af Kommunens Kasse uden Sogneraadets Samtykke, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i ethvert Fald nu maa være uberettiget til at forhoje den et Skolelærerembede tillagte Løn uden efter Overenskomst med vedkommende Sogneraad. Landkommunalloven indeholder imidlertid ikke de nærmere Regler om Omfanget af Sogneraadets Myndighed med Hensyn til de enkelte, dem underlagte Bestyrelsesgrene, men disse maa søges i de om det paagjældende Forhold særlig givne Love. Efter den for Loven 6 Juli 1867 gjældende Lovgivning kunde der imidlertid ingen Tvivl være om, at Sogneforstanderskabene, der efter Anordningen 13 August 1841 vare traadte i de tidligere Skolekommissioners Sted, ligesom disse kun havde en raadgivende Stemme med Hensyn til Skoleplanerne, og der er Intet i Loven af 6 Juli 1867, der tyder paa, at det skulde have været Mening at forandre Forholdet i saa Henseende. Navnlig kan Lovens § 27 ikke paaberaabes som Hjemmel herfor, da Sogneraadet selvfølgelig ikke i Kraft af samme kan undslaa sig for at opfylde de Kommunen i Medfør af den øvrige Lovgivning gyldig paalagte pekuniære Forpligtelser, jfr. ogsaa Lovens § 47 om Amtsraadets Ret og Pligt til at pause, at Sogneraadet ikke unddrager sig Udredelsen af Udgifter, som det er pligtig at afholde. I Henhold til Foranstaaende maa det antages, at Anordning 29 Juli 1814 § 55a endnu staaer ved Magt, og at samme hjemler Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Ret til at forandre den ved Skoleplanen i sin Tid for et Skolelærerembede normerede Lønning, men det bliver da uden Interesse at undersøge, hvorvidt den ved Ministeriets Resolution af 24 April 1878 fastsatte Løn for Andenlærerembedet ved Borre Skole kan siges at være anordningsmæssig : svarende til den ved Anordningen 1814 § 55a fastsatte Normalløn. Efter Anordningens Ord er Ministeriet nemlig ikke ubetinget bunden ved samme, og det ligger udenfor Domstolens Omraade at afgjøre Noget om, hvorvidt Ministeriet muligen ved Anvendelsen af den det indrømmede diskretionære Myndighed til for det enkelte Embede at fastsætte en højere Løn end

den i Anordningen forudsatte maatte være gaaet udover, hvad Anordningen maa antages at have tilsigtet. Medens de Indstævntes principale Paastand saaledes ikke vil kunne tages til Følge, findes der derimod at maatte gives dem Medhold i, at Ministeriet har savnet Hjemmel til at give Resolutionen om Lønningens Forhøjelse Anvendelse paa Tiden for dens Udstedelsesdag, og de ville derfor kun kunne tilpligtes at tilsvare Skolefonden det i deres subsidiære paa fornævnte Betragtning stottede Paastand ommeldte Beløb af 63 Kr. 56 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 26 Juli f. A. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde hævnes, og de de befalede Sagforere, hvis Sagforelse har været forsvarlig, tilkommende Sælærer, der bestemmes til 60 Kroner for Prokuratorerne Schack og Rode samt 80 Kroner for Prokurator Alberti, ville være at udrede af det Offentlige. Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 29. **Sogneraadet for Hoyer Sogn** (Hansen
efter Ordre)

contra

Skolelærer A. Boutrup (Bagger efter Ordre),

betr. Sogneraadets Forpligtelse med Hensyn til en Hoyer Skolelærerembede tillagt Lønningsforhøjelse.

Ulfborg-Hind Herredthings Dom af 28 April 1880: Indstævnte Hoyer Sogneraad bør paa Hoyer Kommunes Vegne narligon fra den 1 Januar 1878 til Citanten, Skolelærer A. Boutrup i Hoyer, i denne hans Egenskab udrede et aarligt Tillæg af 8 Tdr. Byg til hans ved approberet Skoleplan af 23 Mai 1835 fastsatte Lønning, men iøvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger hævnes. Der tillægges Kammerraad, Prokurator Krarup et Sæler af 50 Kr., som udredes af det Offentlige. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 25 Januar 1884.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Tryk: Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretaarer.

Ny Række.

Høiestoretsaaret 1883—84.

Nr. 46-47.

Tirsdag den 18 December.

Nr. 29. Sogneraadet for Hover Sogn (Hansen efter Ordre)
contra
Skolelærer A. Boutrup (Bagger efter Ordre)

Viborg Landsøverrets Dom af 24 Januar 1881: Kontracitanten, Hover Sogneraad, bør foranstalte Hovedcitanten, Skolelærer A. Boutrup af Hover, udbetalt det Hover Skolelærerembede ved Kirke- og Undervisningsministeriets Resolution af 25 Marts 1878 tilstaaede narlige Lonningstillæg af $3\frac{1}{2}$ Td. Rug og 14 Tdr. Byg, at regne fra Begyndelsen af Aaret 1878. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves og der tillægges Hovedcitantens befalede Sagfører for Underretten, Kammeraad Krarup i Ringkjøbing, samt de for Hovedcitanten og for Kontracitanterne beskikkede Sagførere for Overretten, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, i Salær, Førstnævnte 50 Kr. og hver af de Sidstnævnte 60 Kr., hvilke Salærer udrædes af det Offentlige.

Høiesterets Dom.

Med Bemærkning, at det efter de Høiesteret forelagte Oplysninger vel maa antages, at den Indstævnte tillagte Kornløn ved den i den indankede Dom omhandlede Forhøjelse kommer til at overstige den normale Kornløn af 6 Tønder Rug og 35 Tønder Byg med $2\frac{1}{16}$ Skjæppe Byg, men at dette allerede efter Citanternes Procedure for Høiesteret maa blive uden Indflydelse paa Sagens Udfald, og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, ved hvilke intet Væsentligt findes at erindre, vil Dommen efter Indstævntes Paastand

være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret blive at ophæve og de Parternes befalede Sagførere her for Retten tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bor ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassens betale Citanterne 2 Kroner. Højesteretssagførerne Hansen og Bagger tillægges i Salarium for Højesteret hver 200 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Efterat der i Henhold til to fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 30 September 1875 og 12 April 1876 udgaaede Cirkulerer, henholdsvis til Landets Amtskoleraad og Skoledirektører, hvori Ministeriet i Almindelighed udtalte sig om Ønskeligheden af at forbedre Landsbyskolelærernes Lønningsvilkår og navnlig at fna Lønningerne for de Lærerembeder, der ikke havde den fulde i Anordningen af 29 Juli 1814 f. L. § 55 ommeldte Lønning, supplerede hertil, var mellem vedkommende Autoriteter blevet forhandlet om en Forhøjelse af den Hover Skolelærerembede tillagte Lønning — under hvilken Forhandling Kontracitanterne, Hover Sogneraad, gjorde Forslag om at tilstaa Embedet et aarligt Lønningstillæg af 8 Tdr. Byg — resolverede Ministeriet efter Indstilling af Ringkjøbing Amts Skoleraad og, som det maa antages, Skoledirektionen for Bølling m. fl. Herreder ved Skrivelse til denne af 25 Marts 1878, at det nævnte Embedes Lønning fra Begyndelsen af samme Aar skulde forhøjes med $3\frac{1}{8}$ Td. Rug og 14 Tdr. Byg aarlig. Da imidlertid Kontracitanterne under Paaberaabelse af, at deres forommeldte Forslag ikke var taget til Følge, og at de nærede Tvivl om Ministeriets Berettigelse til uden Rigsdagens Samtykke at foretage en saadan Forandring, som dets anførte Resolution gik ud paa, tilkjendegav Skoledirektionen, at de havde besluttet ikke at yde Noget til det Embedet ved Ministeriets Resolution tilstaaede Tillæg, har den nuværende Lærer i Embedet, Hovedcitanten, Skolelærer A. Boutrup af Hover, efter Paalæg af vedkommende Skoledirektion under denne Sag i 1ste Instants søgt Kontracitanterne tilpligtede at foranstalte sig udbetalt det ommeldte aarlige Lønningstillæg af $3\frac{1}{2}$ Tdr. Rug og 14 Tdr. Byg fra

Begyndelsen af Aaret 1878, og efterat Kontracitanterne ved Underrettsdommen ere tilpligtede fra 1 Januar 1878 til Hovedcitanten at udrede et Tillæg af 8 Tdr. Byg aarlig til den for hans Embede ved Hover Sogns Skoleplan af 23 Mai 1835 fastsatte Lønning, er Sagen nu af begge Parter indanket her for Retten, hvor Hovedcitanten har gjentaget sin ovenanførte for Underretten nedlagte Paastand, medens Kontracitanterne ligesom i 1ste Instants have paastaet sig frifundne for Hovedcitantens Tiltale.

Afset fra Spørgsmaalet om Kontracitanternes Forpligtelse til at udrede det Hovedcitanten ved Underrettsdommen tilkjendte Lønningstillæg af 8 Tdr. Byg aarlig, drejer den foreliggende Sag sig alene om, hvorvidt Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet ved sin ovenmeldte Resolution af 25 Marts 1878 kan antages at have overskredet den det tilkommende Competence, og naar det af Kontracitanterne til Stotte for dette Spørgsmaals bekræftende Besvarelse fornemmelig er gjort gjældende, at Bestemmelsen i Anordningen 29 Juli 1814 f. L. § 55a — navnlig forsaavidt den i Forbindelse med Forskriften om, at enhver Skolelærer efter vedkommende Skoledirektions nærmere Forslag i de Udkast til Skoleplaner for de enkelte Sogne, som det ved Anordningens § 3 var paalagt Skoledirektionerne at indsende til det forrige danske Kancelli, burde som Lønning nyde 6 Tdr. Rug og 35 Tdr. Byg aarlig, gaar ud paa, at det dog maa være Kancelliet tilladt efter Omstændighederne at fastsætte en noget højere eller noget lavere Indtægt — ikkun indeholder en Regel for, hvorledes Kancelliet var beføjet til at forholde sig ved den Fastsættelse af Skolelærernes Løn, der som indbefattet under den almindelige ved Anordningen paabudte Organisation af Skolevæsenet, fandt Sted gennem de Skoleplaner, der dengang bleve udarbejdede, men ikke gav Kancelliet nogen udover dene Organisation rækkende vedvarende Myndighed til at forhøje eller nedsætte Skolelærernes planmæssig bestemte Lønninger, maa dette anses for ubeføjet. Idet den ovennævnte Anordning, istedetfor at give detaillerede Regler om Skolevæsenets nærmere Indretning paa hvert enkelt Sted, i saa Henseende som en Hovedbestemmelse i § 3 foreskrev, at der for hvert Sogn skulde affattes en saakaldt Skoleplan eller et Regulativ for Sognets Skolevæsen, hvortil vedkommende Skoledirektion skulde forelægge Kancelliet et Udkast til Approbation, og som skulde indeholde Bestemmelser om Sognets Inddeling i Skoledistrikter — ved hvilket Punkt flere andre maatte finde deres Afgjørelse, saasom Antallet af Skoler og Lærere i et Sogn, Skolernes Beliggenhed m. m. — samt om Skolelærernes Lønning, maa Anordningen antages at være gaaet ud fra, at disse Forhold i Overensstemmelse med, hvad Sagens Natur tilsiger, ikke egnede sig til at afgjøres paa ensartet Maade for hele Landets Vedkommende,

men at en, saavel med Skolevæsenets som med Befolkningens Tarv for Øje, heldig Ordning af bemeldte Forhold krævede et væsentligt Hensyn til de konkrete Omstændigheder paa hvert enkelt Sted, hvad ogsaa er antydet paa flere Steder i Anordningen, og ligesom det vilde være i Strid hermed, om Bestemmelser af den ommeldte Art, der optoges i de Skoleplaner, som udarbejdedes til den første Gjennemførelse af Anordningen rundt om i Landet, skulde anses for definitive og ufravigelige uden Hensyn til de i Tidens Løb indtrædende Forandringer i de paagjældende Forhold, saaledes er dette heller ikke foreskrevet eller blot antydet i Anordningen, som tvertimod i den Afdeling, der fornemmelig handler om Skolevæsenets Inndeling paa det enkelte Sted, giver Anvisning paa Ordninger, der tydelig ses at være i Anordningen betragtede som en i og for sig utilfredsstillende Indretning, der følgelig burde afløses af en fuldkomnere, saasomt Omstændighederne tillade det, og gjælder dette end nærmest om de andre Forhold end Skolelærernes Lønninger, hvorom Skoleplanerne efter Anordningens § 3 skulde indeholde Bestemmelser, vilde der dog mangle Foje til statuere, at Anordningen har villet have Planernes Bestemmelser om Lærertilønninger betragtede paa en anden Maade end deres øvrige Bestemmelser. Da derhos den gjældende Lovgivning ikke indeholder andre almindelige Regler om, af hvem Landsbyskolelærernes Lønninger blive at bestemme, disses Størrelse og Bestanddele og overhovedet om Lærernes Lønningsforhold i det Hele end dem, der kunne udledes af selve den tidnævnte Anordning, navnlig dens §§ 3 og 55, og det selvfølgelig ikke kan svække disse Reglers Betydning i saa Henseende, at det Tid efter anden er fundet hensigtsmæssigt at lade enkelte Bestemmelser angaaende Lærernes Lønningsforhold, der angik alle eller visse Klasser af Lærere, udgaa i Form af Love, ligesom der med Hensyn til det foreliggende Spørgsmaal ikke, som Kontracitanterne under Proceduren have søgt at gjøre gjældende, kan lægges nogen Vægt paa Forskriften i den gennemsete Grundlovs § 47 om, at ingen Skat kan paalægges, forandres eller ophæves uden ved Lov — hvilken Forskrift ingen Anvendelse kan finde her — eller paa Bestemmelserne i Lov af 6 Juli 1867 om Landkommunernes Styrelse m. v. — hvor Skolelærernes Lønningsforhold i Almindelighed slet ikke omhandles og hvis Forskrift i § 15 om, at Sogneraadet bestyrer Sognekredsens Skolevæsen, navnlig ikke kan antages at have tillagt Sogneraadene nogen større Myndighed med Hensyn til Kommunens Skolevæsen end den, der efter den tidligere Lovgivning, jfr. Anordningen 13 August 1841 §§ 14 og 15, havde tilkommet Sogneforstanderskabene, maa det antages, at den Myndighed i Henseende til Bestemmelse af Landsbylærernes Lønningsforhold, der i Anordningen 29 Juli 1814 var hjemlet Kancelliet som øverste Bestyrelse for Almueskolevæsenet paa Landet

ifølge Anordningens § 43, frømdes staar ved Magt og nu tilkommer Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, hvad ogsaa man anses anerkjendt blandt Andet ved den i Lov om Ansættelse af Lærerinder ved de offentlige Skoler af 29 Marts 1867 § 4 givne Bestemmelse om, at paa Landet lønnes Lærerinden som Andenlærer, thi da der i den tidligere Lovgivning ikke findes nogen som helst almindelig Bestemmelse om, hvilken Løn en Andenlærer ved en Landsbyskole skal oppebære, men deslige Lønninger bestandig ere fastsatte i det enkelte Tilfælde af tidnævnte Ministerium, og det i Kraft af det omspurgte, tidligere Kancelliet nu Ministeriet tilkommende Myndighed, kan der ved den i det anførte Lovsted skete Henvisning til Andenlæreres Lønning i Almindelighed alene være sigtet til den Lønning, der ordentligvis tillægges en saadan Lærer af Ministeriet, hvorhos dette ved Lovstedet bemyndiges til i Overensstemmelse hermed at bestemme Lønningerne for Lærerinder ved Landsbyskoler. Som ovenfor berørt er det i Anordningen af 29 Juli 1814 forudsat, at der i de af Kancelliet eller nu Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet approberede Skoleplaner tages Bestemmelse om Lønningerne for vedkommende Sogns eller Kommunes Skolelærere, men ligesom der ikke i og for sig heraf kan sluttes, at deslige Lønningsbestemmelser alene kunne gives i en Skoleplan — og det da ogsaa overhovedet vilde være urimeligt, om enhver Ændring eller en Ændring ved et enkelt Punkt i en Skoleplans Bestemmelser skulde medføre Affattelse af en hel ny Plan — saaledes vilde dette være saameget uantageligere, som det, da Lovgivningen ikke indeholder nogen Bestemmelse desangående, maa anses overladt til Skolevæsenets øverste Bestyrelse at afgjøre, naar og hvorvidt en Kommunes Skoleplan bliver at afløse af en ny, hvorfor det med Hensyn til den foreliggende Sag ikke kan komme i nogen Betragtning, at Ministeriets omhandlede Resolution ikke er given i en ny Skoleplan for det paagjældende Sogn, og det Samme maa gjælde, forsaavidt Kontracitanterne have paaberaabt sig, at Hovedcitanten, der har beklædt sit nuhavende Embede siden 1872, er kaldet til samme med den ved Sognets Skoleplan af 23 Mai 1835 fastsatte Løn; thi at Hovedcitanten som Følge heraf ikke vilde kunne rejse noget Krav paa at oppebære højere Løn, kan ikke medføre nogen Indskrænkning i Ministeriets Beføjelse til at forhøje Embedets Lønning, naar der dertil findes Anledning, for hvorved tillige bemærkes, at efter hvad der maa anses in confesso under Sagen, vil Embedets Kornløn med det ved Ministeriets omhandlede Resolution fastsatte Tillæg ikke komme til at overstige det i Anordningen 29 Juli 1814 § 55a nævnte Beløb af 6 Tdr. Rug og 35 Tdr. Byg. Da efter det Anførte Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet maa antages at have havt Kompetence til at afgive sin ovenmeldte Resolution og Kontracitanterne følgelig

paa vedkommende Kommunes Vegne ere pligtige at efterkomme samme, bliver det uforndent at gaa nærmere ind paa, hvad der iøvrigt er fremkommet under Sagen, hvorimod der vil være at give Hovedcitanten Medhold i hans i Sagen nedlagte Paastand. Processens Omkostninger for begge Retter blive efter Omstændighederne at ophæve, hvorhos der vil være at tillægge Hovedcitantens befalede Sagfører for Underretten, Kammerraad Krarup i Ringkjøbing, samt de for Hovedcitanten og for Kontracitanterne beskikkede Sagførere for Overretten i Salsør, Førstnævnte 50 Kr. og hver af de Sidstnævnte 60 Kr., hvilke Salsører blive at udrede af det Offentlige. Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Onsdagen den 19 December.

Nr. 48. Sogneraadet for Rødding, Løvel og Pederstrup
Sogne (Hansen)

contra

Kammerherre **J. F. Scavenius** paa Kirke- og Undervisnings-
ministeriets Vegne (Bagger efter Ordre),

betr. nogle Pederstrup og Kistrup Skolelærerembeder tillagte
Lønningsforhøjelser.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 Juni 1881: Indstævnte, daværende Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet J. H. C. Fischer, bør for Tiltale af Citanterne, Sogneraadet for Rødding, Løvel og Pederstrup Sogne, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. I Salsør tillægges der Prokuratorerne Kalko og Tvermoes hver 40 Kr., som udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Medfør af Anordningen om Almueskolevæsenet paa Landet af 29 Juli 1814 § 55a maa der tilkomme Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Myndighed til efter Omstændighederne at fastsætte en noget højere Indtægt for Skole-

lærerne end den deri nævnte normale Lonning, og der mangler Føje til at antage, at den højere Indtægt ikke skulde kunne gives i Form af et Pengebeløb. Vel have nu Citanterne, navnlig for Højesteret, villet gjøre gjældende, at Ministeriet ved det Skolelærerembedet i Pederstrup bevilgede Pengetillæg har bragt dette Embedes Løn saa betydeligt op over den ommeldte Normalløn, at det derved maa anses at have overskredet den det efter det Foranførte tilkommende Myndighed, men at dette skulde være Tilfældet, give de Højesteret i saa Henseende forelagte Oplysninger ikke tilstrækkelig Føje til at antage. Da nu de af Citanterne paaberaabte, i den indankede Dom nævnte særlige Omstændigheder ved Pederstrup og Kistrup Skolelærerembeder ikke kunde afgive nogen retlig Hindring for Ministeriet i som skot at forhøje Lønnen for disse Embeder fra den 1 Januar 1879 at regne, maa det have sit Forblivende ved den Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet tillagte Frifindelse, og Dommen, hvis Bestemmelser om Sagens Omkostninger tiltrædes, vil derfor efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret blive at ophæve og det Indstævntes befalede Sagfører tilkommende Salær at udrede af det Offentlige.

Thi kjøndes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betale Citanterne 10 Kroner. Højesteretssagfører Bagger tillægges i Salarium for Højesteret 200 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Kirke- og Undervisningsministeriets Resolution af 9 Mai 1878 blev der i Henhold til vedkommende Skoleraads Indstilling bl. A. tilstaaet Pederstrup og Kistrup Skolelærerembeder, hvis Indtægter ifølge den sidste Ansættelse af Reguleringssummerne beløb sig til henholdsvis 925 Kr. og 418 Kr., aarlige Lønningstillæg af henholdsvis 275 Kr. og 382 Kr., sidstnævnte Lønningstillæg dog med Fradrag af Værdien af det Embedet i 1877 tilstaaede Tillæg af 5 Tdr. Byg. Citanterne, Sogneraadet for Rødding, Lovel og Pederstrup Sogne, der forinden bemeldte Resolutions Afgivelse i en dem afæsket Erklæring havde udtalt sig imod, at

der tilstodes bemeldte Skolelærere embeder noget Lønningstillæg, søgte først gennem et Andragende til Ministeriet af 28 Februar 1879 at udvirke en Forandring i den nævnte Resolution, men i sin Svarskrivelse af 28 April 1879 resolverede Ministeriet, at det maatte have sit Forblivende ved den tidligere Resolution, dog saaledes, at de Læreren ved Pederstrup Skole af Sogneraadet for hans Embedstid tillagte 5 Tdr. Byg aarlig betragtedes som indbefattede under den Embedet tillagte Lønningsforhøjelse. Citanterne, der ikke have villet erkjende Lovmedholdeligheden af dr saaledes afgivne Resolutioner, have derefter ved meddelt fri Proces ved deres beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Kalko, under nærværende Sag, i hvilken foruden Indstævnte, daværende Minister for Kirke- og Undervisningsministeriet J. H. C. Fischer, endvidere Skoledirektionen for Rinds- og Nørlyng Herreder ved dens Formand Stiftamtmand Tillisch i Viborg og Skolelærerne Christiansen i Kistrup og Nielsen i Pederstrup ere varslede til at varetage deres Interesse, principaliter paastaet de fornævnte Resolutioner af 9 Mai 1878 og 28 April 1879 for Pederstrup og Kistrup Skolelærerembeders Vedkommende kjendte ugyldige og Citanterne paa vedkommende Kommunes Vegne kjendte berettigede til uanset bemeldte Resolutioner ogsaa fremtidig at udbetale Lønningerne til de paagjældende Lærere med samme Beløb og paa samme Maade som hidtil. Subsidiært have de paastaet de nævnte Resolutioner kjendte ugyldige, forsaavidt de med Hensyn til de forannævnte tvende Embeder omfatte de nu ansatte Læreres Embedstid og Citanterne i al Fald i denne kjendte uberettigede som i den principale Paastand anført. Under alle Omstændigheder have Citanterne derhos paastaet Indstævnte tilpligtet at udrede nærværende Sags Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til deres beskikkede Sagfører, hvilket Salær denne i al Fald har paastaet sig tilkjendt hos det Offentlige. Indstævnte, daværende Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet J. H. C. Fischer, har derimod ved den for bemeldte Ministerium, hvilket der under Sagen er meddelt fri Proces, beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Tvermoe, paastaet sig frifunden for Citanternes Tiltale og disse tilpligtede at udrede Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til den beskikkede Sagfører, hvilket Salær denne i al Fald har paastaet sig tilkjendt hos det Offentlige. De øvrige Indstævnte have, skjøndt lovlig varslede, ikke givet Møde under Sagen. Citanterne, der støtte deres Paastand om Ulovmedholdelighed af de fornævnte Resolutioner principaliter paa, at Ministeriet overhovedet skulde savne Myndighed til at dekretere Lønningsforhøjelser af den under nærværende Sag omhandlede Art, subsidiært paa de ved de tvende nævnte Embeder foreliggende særlige Omstændigheder, have i førstnævnte Henseende gjort gjældende, at det ifølge Anordning for Almue-

skolevæsonet paa Landet af 29 Juli 1814, særlig dens af Citanterne som Hjemmel for de omhandlede Resolutioner paabaarabte § 55 a, sammenholdt med dens §§ 3 og 4, ikke kan antages at staa i Kirke- og Undervisningsministeriets Magt ensidig at paalægge vedkommende Kommune imod dens Villie at udrede højere Lønninger til Skolelærerembederne, end der engang er fastsat i de af Kancelliet i sin Tid i Medfør af bemeldte Anordning approberede Skoleplaner, idet nemlig den Kancelliet ved Anordningens § 55 a tillagte Myndighed til „efter Omstændighederne at fastsætte en noget højere eller noget lavere Indtægt“ end den sammesteds opstillede Normalloanning efter Citanternes Formening maa antages at være udtømt ved Approbationen af de nævnte Skoleplaner. I Forbindelse hermed have Citanterne fremhævet, at Ministeriet i Medfør af den paabaarabte Lovbestemmelse i hvert Fald ikke kunde være berettiget til som ved de omhandlede Resolutioner at tilstaa Skolelærerne Lønningstillæg i Penge, men kun til at forhøje Kornlønnen, og at Ministeriet i al Fald kun kunde være berettiget til at foretage saadanne Forhøjelser ved indtrædende Vakancer i Skolelærerembederne, men at de under nærværende Sag omhandlede Embeder hverken nu ere eller dengang de ovennævnte Resolutioner afgaves, være vakante.

De saaledes anførte Betragtninger findes imidlertid ikke at kunne gives Medhold. Det maa i saa Henseende fremhæves, at de Forhold, som skulde ordnes ved de i Anordningen af 29 Juli 1814 ommeldte Skoleplaner for en stor Del ere af den Beskaffenhed, at der ved deres Ordning nødvendigvis maa tages temporære og lokale Hensyn, og at den nævnte Anordning derfor ogsaa har overladt det til Kancelliet med visse Begrænsninger at tage Bestemmelse om Indholdet af de ifølge Anordningens § 3 for hvert enkelt Sogn udarbejdede Skoleplaner, navnlig ogsaa forsaavidt angaar de Bestemmelser i disse, som gaa ud paa at regulere Skolelærernes Lønning, idet Anordningens § 55 a ved Siden af den sammesteds opstillede Normalloanning udtrykkelig forbeholder Kancelliet Ret til at sætte Lønnen noget højere eller noget lavere. Men at det, naar Forholdets Ordning saaledes har været overladt til administrativt Skjøn, maa staa de Autoriteter, der have udfærdiget Skoleplanerne, frit for, under Hensyn til de efterhaanden i Tidernes Løb foregaaede Forandringer i de ved Planernes Udarbejdelse i Betragtningtagne Omstændigheder, at gjøre Forandring i de oprindelig fastsatte Bestemmelser, findes saaledes at være givet ved Sagens Natur, at der til at nægte Administrationen en saadan Myndighed maatte udkræves en særlig Hjemmel i Lovgivningen. Der findes imidlertid ikke nogen hertil sigtende Bestemmelse i Anordningen af 29 Juli 1814, hvorved bemærkes, at forsaavidt det i samnes § 55 a er fastsat, at den i Paragrafen omhandlede Regulering i Skolelærernes

Lønning først skulde bringes i Udførelse, efterhaanden som de da bestaaende Degnekald bleve ledige, kan der heraf ligesaalet som af Bestemmelserne i Anordningens § 4 udledes Nogetsomhelst med Hensyn til Besvarelsen af det under nærværende Sug foreliggende Spørgsmaal, om Administrationen er bunden ved den i Medfør af Anordningen skete første Fastsættelse af Lønningerne eller kan foretage de Forandringer heri, hvortil der efterhaanden maatte vise sig Trang. Heller ikke skjønnes den anførte Bestemmelse i Anordningens § 55 a at kunne — som af Citanterne forment — analogisk medføre den Begrændsning i Administrationens ovenomhandlede Myndighed, at Forandringer af de engang i Skoleplanerne fastsatte Lønningsbestemmelser kun skulde kunne foretages ved forefaldende Vakanceer i paagjældende Embede. Endelig kan der heller ikke gives Citanterne Medhold i, at Administrationens fornævnte Myndighed paa Grund af Udtrykkene i Anordningens § 55 a skulde være begrændset saaledes, at Lønningstillæget til Skolelærerne kun skulde kunne tilstaaes i Form af en Forhøjelse af Kornlønnen.

Ligesom der nu i Henhold til det Foranførte ikke skjønnes at kunne være nogen Tvivl om, at der efter Anordningen af 29 Juli 1814 tilkom Kancelliet Ret til, efter at en Skoleplan i Overensstemmelse med Anordningens Paabud var udfærdiget, at omregulere Lønningerne for de i samme omhandlede Skolelærerembeder uden Hensyn til, om der i disse var Vakance eller ikke, saaledes haves der ikke Hjemmel til at betragte denne Myndighed som bortfalden ved den senere Lovgivning, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at Saadant ikke findes at kunne udledes af Lov indeholdende nogle forandrede Bestemmelser for Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbstæderne og paa Landet af 8 Marts 1856, da den Omstændighed, at der ad legislativ Vej er aabnet Skolelærerne Adgang til foruden den i Overensstemmelse med Grundsætningerne i Anordningen af 1844 fastsatte Løn at faa Alderstillæg og Skolepenge eller Vederlag herfor, ikke ses at være uforenelig med en Bibeholdelse af den Administration tidligere tilkommende Omreguleringsmyndighed. Ikke heller findes den af Citanterne paaberaabte § 27 i Lov om Landkommunernes Styrelse m. v. af 6 Juli 1867 at kunne tillægges nogen Betydning i fornævnte Henseende, da Sogneraadene selvfølgelig ikke i Kraft af samme kunne undslaa sig for at opfylde de vedkommende Kommuner i Medfør af den øvrige Lovgivning gyldig paalagte pekuniære Forpligtelser. Selv om det nu maa antages, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet overhovedet vedblivende har Myndighed til ensidig uden vedkommende Sogneraads Samtykke at forhøje de i Skoleplanerne fastsatte Lønninger for Skolelærerembederne ved at tilstaa disse Lønningstillæg i Penge og uden Hensyn til, om der foreligger Vakance i Embederne eller ej, have Citanterne

som ovenfor antydet forment, at Ministeriet i al Fald paa Grund af de særlige Omstændigheder ved de under nærværende Sag omhandlede Embeder — nemlig for Pederstrup Skolelærerembedes Vedkommende den Omstændighed, at den nuværende Lærer, Indstævnte Nielsen, ifølge en under Sagen fremlagt Skrivelse til Citanterne af 29 September 1877 har indgaaet paa at tilbagetage en Ansøgning til Ministeriet om Lønningsforbedring imod, at Citanterne bevilgede ham for hans Embedstid et aarligt Lønningstillæg af 5 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt, og for Kistrup Skolelærerembedes Vedkommende den Omstændighed, at Embedet er besat med en uexamineret Lærer, som derhos først fik fast Ansettelse fra 1 Januar 1878 at regue og — efter Citanternes Anbringende — med det udtrykkelige Forbehold, at Embedet vilde blive at opslaa vakant, hvis dets Reguleringssum af Ministeriet skulde blive forøjet til 800 Kr. — har været uberettiget, saalænge bemeldte Embeder beklædes af de nuværende Lærere, at tilstaa dem de i de omhandlede Resolutioner nævnte Lønningstillæg. Der maa imidlertid gives Indstævnte Medhold i, at naar den fornævnte diskretionære Myndighed til at forhøje Skolelærerembedernes Lønninger — som ovenfor paavist — overhovedet maa antages at tilkomme Ministeriet, ligger udenfor Domstolens Omraade at udtale Noget om, hvorvidt Ministeriet paa Grund af de fornævnte Omstændigheder burde have undladt, saalænge de omhandlede Embeder beklædes af de nuværende Lærere, at tillægge dem de ved de oftnævnte Resolutioner tilstaaede Lønningstillæg.

Som Følge af Foranstaaende vil hverken Citanternes principale eller deres subsidiære Paastand kunne tages til Følge, hvorimod Indstævnte ifølge hans derom nedlagte Paastand vil være at frifinde for Citanternes Tiltale, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve. Der vil være at tillægge Prokuratorerna Kalko og Tverinoes, hvis Sagførelse har været forsvarlig, i Salær hver 40 Kr., som blive at udrede af det Offentlige. Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Fredag den 21 December.

Nr. 254. Gaardejer **Jens Peter Poulsen** i Truelstrup
(Hindenburg)

contra

Sagfører **A. O. Hansen** i Frederikssund som Mandatarius for forhenværende Ejer af Ourø Mølle, **Georg Lund**, nu i Nyrup, og for Gaardejer **Hans Jensen Pedersen** i Bybjerg (Lunn),

betr. en Auktionskjøbers Forpligtelse med Hensyn til en Prioritet.

Ramsø-Thune Herreders Gjæsterets Dom af 9 December 1881: Indstævnte, Gaardejer Jens Peter Poulsen i Truelstrup bør for Tiltale af Citanten og Intervenienten, Sagfører Hansen i Frederikssund som Mandatarius henholdsvis for forhenværende Ejer af Ourø Molle Georg Lund, nu i Nyrup, og for Gaardejer i Bybjerg Hans Jensen Pedersen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 Juni 1883: Indstævnte, Gaardejer Jens Peter Poulsen af Truelstrup, bør under en Mulkt af 10 Kr. til gamle Roskilde Amts Fattiggasse for hver Dag, han sidder Dommen overhørig, forelægge Citanten, Sagfører A. C. Hansen i Frederikssund som Mandatarius for forhenværende Møllejer G. Lund i Nyrup, Bevis for, at han har fyldestgjort Hans Jensen Pedersen for hans ovennævnte Resttilgodehavende efter Obligation af 13 Oktober 1863 5126 Kr. 79 Ore med Renter 4 pCt. p. A. af 8000 Kr. fra 11 Juni 1877 til 29 December 1879 og af 5000 Kr. fra sidstnævnte Dato til Betaling sker. Iovrigt bør Indstævnte for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Idet Hovedcitanten ikke blot paa den i den indankede Dom omhandlede, den 7 December 1870 afholdte Tvangsauktion i Henhold til de fremlagte Auktionskonditioner og det paa 1ste Prioritetshavers Vegne gjorde Tilbud om paa visse Betingelser at lade 4000 Rdlr. af Prioriteten forblive indestaaende hos Køberen er bleven Højestbydende, men tillige derefter har opfyldt de i Tilbudet stillede Betingelser og i længere Tid betalt Renter af Restgjælden samt ladet sig meddele Auktionsskjøde, maa han ialtfald ved dette sit Forhold anses at have paadraget sig en personlig Forpligtelse ligeoverfor Prioritetshaveren til at indfri Restgjælden, der forlængst er forfalden til Betaling. Han vil derfor efter den af Kontracitanten som Mandatarius for den nuværende Pantekreditor, Gaardejer Pedersen nedlagte Paastand være at dømme til at betale de paastævnte 5126 Kr. 79 Ore med Renter som paastaaet.

Forsaavidt Hovedcitanten under det af Kontracitanten som Mandatarius for forhenværende Møllejer Lund anlagte Hovedsøgsmaal er dømt overensstemmende med dennes Paastand, vil Overrettsdommen, i det Væsentlige i Henhold til de deri i saa Henseende anførte Grunde, være at stadfæste, saaledes at den ved Dommen givne Frist regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse.

Sagens Omkostninger i de foregaaende Instantser findes rettelig at være ophævede og blive ligeledes for Højesteret at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Hovedcitanten bør mod Extradition i kvitteret Stand af Panteobligationen af 13 Oktober 1863 betale til Kontracitanten som Mandatarius for Gaardejer Hans Jensen Pedersen 5126 Kroner 79 Øre med Renter 4 pCt. aarlig af 8000 Kroner fra 11 Juni 1877 til 29 December 1879 og af 5000 Kroner fra sidstnævnte Dato til Betaling sker. Iøvrigt bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande, saaledes at Fristen regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Hovedcitanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ifølge Rekvision af en sekundær Panthaver blev Ejendommen Ouro Mølle i Bybjerg i Aaret 1870 stillet til Tvangsauktion i Henhold til Konditioner, hvori bl. A. indeholdtes, at Kjøberen skulde afgjøre en Del af Kjobesummen ved at overtage eller indfri, som han med Vedkommende kunde forenes, den paa forste Prioritet ifølge Panteobligation udstedt af den daværende Ejer Georg Lund den 13 Oktober 1863 thinglæst den 10 November s. A. i Ejendommen indestaaende til Sognefoged Anders Jensens Enke Maren Hansdatter skyldige Kapital 5000 Rdlr. Ved den over Ejendommen den 7 December 1870 i Rekvisiti G. Lunds Overværelse afholdte 5te Auktion lod bemeldte Kreditrix ved sin Plejeson, Gaardejer Hans Jensen Pedersen af Bybjerg, Auktionsprotokollen tilføre, at hun var villig til fremdeles at lade 4000 Rdlr. af hendes paa 1ste Prioritet indestaaende Midler forblive indestaaende hos den nye Kjøber paa samme Betingelser som hidtil, imod at Kjøberen udenfor Kjobesummen i 11 December Termin s. A. betalte de til denne Termin forfaldne $\frac{1}{3}$ Aars Renter og senest 3 Maaneder fra Hammerslaget betalte i Afdrag 1000 Rdlr. samt snaarest muligt foretog de fornødne Reparationer ved Mollen. Indstævnte, Gaardejer Jens Peter Poulsen af Truelstrup, blev derpaa Højtbydende med 5910 Rdlr. og fik Hammerslag paa dette Bud. Efterat Budet dernæst var blevet approberet, og de af Kreditrix for Prioritetsgjældens Henstaaen

hos Kjøberen stillede Betingelser vare opfyldte, navnlig det omtalte Afdrag betalt. blev der under 14 Oktober 1875 meddelt Indstævnte Auktionsskjøde, der thinglæstes den 30 Januar 1877; men forøvrigt blev Intet foretaget med Hensyn til Ordningen af Forholdet mellem Indstævnte og 1ste Prioritetshaver. Indstævnte havde imidlertid ved Kjobekontrakt af 9 August 1875 afhændet Ejendommen til en Trediemand, som ved denne Kontrakt forpligtede sig til at overtage eller indfri den ommeldte Restgjæld 4000 Rdlr. eller 8000 Kr., og som ogsaa siden indtil 11 Juni 1877 har betalt Renterne af Gjælden. Endelig blev Ejendommen i Slutningen af Aaret 1879 atter stillet til Tvangsauktion paa Grund af Skatterestancer, og ved den i denne Anledning den 29 December s. A. afholdte Auktion kjøbt af fornævnte Gaardejer H. J. Pedersen af Bybjerg, som imidlertid var bleven Ejer af Panteobligationen, for eneste Bud 3000 Kr., hvorved Pantegjælden blev yderligere dækket med 2873 Kr. 21 Øre. Da der saaledes af bemeldte Pantegjæld endnu henstod uberigtiget 5126 Kr. 79 Øre og derhos ingen Renter af Gjælden vare betalte siden 11 Juni 1877, har Citanten, Sagfører A. C. Hansen i Frederikssund som Mandatarius for Debitor ifølge Panteobligationen fhv. Mollejer Georg Lund, nu i Nyrug, i Anledning af, at denne af Pantekreditor var bleven afkrævet Restgjælden efter Obligationen, i 1ste Instants ved Ramso-Thune Herreders Gjæstret paastaet Indstævnte dømt til under en klækkelig Dagmulkt f. Ex. 100 Kr. for hver Dag, han maatte sidde Dommen overhørig, at forelægge ham Bevis for, at han havde fyldestgjort Pantekreditor for dennes fornævnte Tilgodehavende med Renter 4 pCt. p. a. fra 11 Juni 1877 til 29 December 1879 af 8000 Kr. og fra sidstnævnte Datum, indtil Betaling sker, af 5126 Kr. 79 Øre, hvorhos samme Citant endvidere umiddelbart efter denne Sags Inkamination har som Mandatarius for Pantekreditor, fornævnte H. J. Pedersen, anlagt et Intervenientsøgsmaal, hvorunder han, idet han ganske sluttede sig til Procedure og Paastand i Hovedsagen, paastod Indstævnte dømt til Betaling af Restpantegjælden 5126 Kr. 79 Øre med Renter som foranført, dog at Renten fra 29 December 1879 kun begjæredes tillagt af 5000 Kr. I begge Søgsmaal bleve derhos Omkostningerne fordrede tilkjendte skadesløst. Efterat Indstævnte imidlertid ved ovennævnte Rets Dom af 9 December 1881 var i Overensstemmelse med sine i saa Henseende nedlagte Paastande i det Hele bleven tillagt Frifindelse, medens Processens Omkostninger ophævedes, har nu Citanten ved Stævning af 2 Februar f. A. indanket denne Dom her for Retten, hvor han har paastaet den forandret overensstemmende med sine for Underretten nedlagte Paastande samt sig hos Indstævnte tillagt Appellsagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt. Indstævnte har ogsaa for Overretten nedlagt Paastand om Frifindelse saavel

i Hoved- som i Intervenientsagen og sig tillagt Sagens Omkostninger i begge Sager. Hvad den indankede Hovedsag angaar, finder Retten, at der maa gives Citanten Medhold i, at Rekvisitus, der ikke har kunnet modsætte sig, at Auktionskjoberen overtog Ejendommen og handlede med den efter Forgodtbeftindende, har en retlig Interesse i, at Kjoberen opfylder sine Forpligtelser efter Auktionskonditionerne og altsaa ikke blot betaler ham den mulige Restkjøbesum, men tillige befrier ham for de ham paahvilende ved Auktionsbudet dækkede Forpligtelser, og derfor ogsaa maa kunne gjøre denne sin Ret gjældende mod Auktionskjoberen. Da der ikke findes Noget i Lovgivningen, som strider mod dette Resultat, der følger af selve Forholdets Natur, og da det navnlig ikke, som det fra Indstævntes Side under Proceduren er gjort gjældende, kan paahvile Rekvisitus, efterat man har frataget ham den Ejendom, som hæftede Gjælden, at indfri denne Gjæld for selv at gjøre Panteretten i sin tidligere Ejendom gjældende, hvad der derhos maatte afhænge af, at Kreditor var villig til at transportere Fordringen, vil Citantens Paastand være at tage til Følge, saaledes at Dagmulkten sættes til 10 Kr., der tilfalder gl. Roskilde Amts Fattiggasse. Forsaavidt derimod Intervenienten foruden at støtte Citantens Paastand har nedlagt Paastand om at tilkjendes den omhandlede Sum, kan denne Paastand ikke tages til Følge, idet der ikke gennem Tvangsauktionen er stiftet nogen Ret for Pantlaveren til direkte at indtale deres Pantefordringer hos Auktionskjoberen og Indstævnte heller ikke ved det mellem ham og Ejeren af Intervenientens Obligation Passerede findes at have paadraget sig nogen personlig Forpligtelse ligeoverfor Intervenienten til at indfri Obligationen. Indstævnte vil derfor forsaavidt være at frifinde for Intervenientens Paastand. Sagens Omkostninger for begge Retter blive efter Omstændighederne at ophæve.

Stempelovertredelse foreligger ikke her for Retten.

Nr. 235. Bogbinder **Th. Meyer** (Hindenburg)

contra

Assessor i den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsret **Madvig**
 paa Værtshusholder og Landbruger Peter Jensens Dodsbo
 Vegne (Ingen),

betr. Reassumption af et Dodsbo.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-commissions Decision af 1 Mai 1883: Den af Bogbinder Th. Meyer fremsatte Begjæring om Reassumption af Værtshusholder og Landbruger Peter Jonsens Dodsbo kan ikke tages til Folge.

Højesterets Dom.

Ifølge den i den indankede Decision berørte Kjøbekontrakt af 3 April 1866 mellem Peter Jensen og Bogholder Lundsteen, ved hvilken Sidstnævnte forpligtede sig til — som det hedder — at overtage uden Ansvar for Jensen Lithograf Ottos 2den Prioritet paa 2000 Rdlr., maatte Jensen, naar hans Medkontrahent ikke opfyldte denne sin Forpligtelse, være berettiget til at sagsøge ham til at efterkomme samme, uden at hans Ret hertil efter Kontraktens Indhold og Forholdets Natur kunde være betinget af, at han selv allerede havde udredet noget til Dækning af Prioriteten, idet den Omstændighed, at dette ikke var Tilfældet, alene kunde medføre, at han ikke kunde fordre Prioritetens Beløb udredet til sig selv, men derimod til den, der som Folge af Kontraktens Misligholdelse havde maattet tilsvare Gjælden og paa Grund heraf havde et Regressøgsmaal mod Jensen.

Saafernt nu afdøde Jensens og hans efterlevende Hustrus Fællesbo maa erkjende, at Forpligtelsen til at refundere Citanten det af ham som Kautionist for den omhandlede Prioritet udredede Beløb eller dog sammes Hovedstol paahviler Boet, maa ogsaa den Ret, Jensen efter det Anførte havde til at sagsøge Lundsteen, tilkomme Boet og af dette kunne benyttes til saavidt muligt at opfylde Boets Forpligtelse mod Citanten, og denne maa derhos — forsaavidt ikke særegne Grunde maatte blive fremførte derimod, hvorom der imidlertid først kan blive Spørgsmaal, efterat den begjærte Reassumption af Boet har fundet Sted — have Krav paa, at Boet, i Mangel af andre Midler til at fyldestgjøre hans Fordring paa det, søger at skaffe ham Fyldestgjørelse ved Hjælp af Søgsmålsretten mod Lundsteen.

Det ommeldte Bo findes derfor efter Citantens Begjæring at burde reassumeres, for at han kan faa Lejlighed til at anmelde sin Fordring paa Boet og fremsætte nærmere Paastand angaaende dens Fyldestgjørelse.

Om Tilkjendelse af Procesomkostninger er ingen Paastand nedlagt.

Thi kjendes for Ret:

Afdøde Værtshusholder og Landbruger Peter Jensens og Hustrus Fællesbo bør efter Citantens Begjæring reassumeres.

Den indankede Doms Præmisses are saalydende: I Skrivelse til Skiftekommissionen af 5 Marts d. A. har Bogbinder Th. Meyer fremsat Begjæring om Reassumption af Dødsboet efter Værtshusholder og Landbruger Peter Jensen, hvilket Bo i sin Tid efter Forlangende af hans Enke blev taget under Behandling overensstemmende med Frd. 21 Mai 1845 § 19 til Deling mellem hende og hendes og den afdøde Mands fælles umyndige Børn, men strax derpaa under 16 August 1871 blev sluttet, da det ifølge Opgivende aldeles Intet ejede, som kunde blive Gjenstand for Skifte. Den saaledes fremsatte Reassumptionsbegjæring har Bogbinder Meyer støttet derpaa, at den afdøde Peter Jensen ved Kjøbekontrakt af 23 Januar 1866 angaaende Ejendommen Matr. Nr. 49 A. B. C. af Roskilde By havde paataget sig at indfri den paa samme hvilende 2den Prioritet, stor 4000 Kr., for hvilken Forpligtelses Opfyldelse Bogbinder Meyer indestod som Kautionist og Selvskyldner, at Peter Jensen under 3 April 1866 overdrog den nævnte Ejendom til Bogholder A. F. Lundsten, der samtidig forpligtede sig til at indfri den anførte Prioritet paa 4000 Kr., at Bogholder Lundsteen imidlertid undlod dette, og at Bogbinder Meyer som Følge deraf, da Ejendommen senere blev solgt ved Auktion, uden at der udkom Noget til Dækning af den omhandlede Prioritet, ved Dom blev tilpligtet at betale dens Beløb med Renter og Omkostninger, hvad han derpaa havde gjort med 6155 Kr. 60 Øre, at han altsaa derefter har det sidstommeldte Beløb tilgode hos Peter Jensen eller nu dennes Dødsbo, at dette imidlertid atter har et aldeles tilsvarende Krav paa Bogholder Lundsteen i Henhold til den af denne ved Overdragelsen af 3 April 1866 overtagne Forpligtelser, og at han — Bogbinder Meyer — der forgjæves har søgt at faa Beløbet direkte betalt af Bogholder Lundsteen, følgelig er berettiget til at forlange, at Peter Jensens Dødsbos ommeldte Krav paa Bogholder Lundsteen under den begjærte Reassumption af Boet inddrages i samme og derefter inddrives til Fyldestgjørelse for hans Fordring.

Den saaledes fremsatte Reassumptionsbegjæring findes allerede af den Grund ikke at kunne tages til Følge, at det af Bogbinder Meyers egen Fremstilling fremgaar, at Peter Jensen

eller nu hans Dodsbo, der fremdeles ikko vides iøvrigt at eje Nogetsombelst, aldeles Intet har maattet udrede til Dækning af den omhandlede tidligere 2den Prioritet i Ejendommen Matr. Nr. 49 A. B. C. af Roskilde By, og at Boet saaledes heller ikke vil kunne gjore det paastaaede Krav, der skulde hidrøre derfra, gjældende overfor Bogholder Lundsteen.

Stempelovertredelse foreligger ikke.

Mandagen den 24 December.

Nr. 302.

Advokat Nellemann

contra

Mikkel Thorvald Weile (Def. Hansen),

der tiltales for Vold.

Kjøbenhavns Amts søndre Birks Extrarets Dom af 17 August 1883: Tiltalte Mikkel Thorvald Weile bør hensesættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Han bør derhos udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Møller, og til Defensor, Overretssagfører Diechman, 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Oktober 1883: Underrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor for Overretten, Prokurator Møller, betaler Tiltalte, Mikkel Thorvald Weile, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger maa blive uden Indflydelse paa Sagens Udfald,

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Nellemann og Højesteretssagfører Hansen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Kjøbenhavns Amts søndre Birks Extraret hertil indankede Sag tillaes Tiltalte Mikkel Thorvald Weile for Vold og Legemsbeskadigelse, og ere de nærmere dermed forbundne Omstændigheder, saaledes som disse ved de afgivne beedigede Forklaringer tilstrækkelig ere godtgjorte, følgende: Om Aftenen den 10 Juli d. A. gik Kassorer i Nationalbanken, Otto Borgio Christian Westengaard, der havde paataget sig at ombære en paatænkt Adresse til Hs. Majestæt Kongen angaaende Foranstaltninger til Fremme for Landets Forsvarsvæsen til Beboerne i Danmarksgade, ledsaget af sin Søn ind i Ejendommen Nr. 13 i bemeldte Gade, hvor Tiltalte bebor en Lejlighed paa 1ste Sal. Efter i Ejendommens Port at have modtaget nogle Oplysninger om Ejendommens Beboere gik Westengaard og hans Søn fra Porten op ad den Trappe, der fører til Stuelejligheden tilvenstre, og ringede paa Dorklokken til den nævnte Lejlighed, hvis Dør var forsynet med en Plade, hvorpaa stod Navnet Weile, idet Lejligheden er beboet af Tiltaltes Stedmoder. Umiddelbart derefter kom Tiltalte lobende ned ad Trappen fra sin Lejlighed paa 1ste Sal, idet Klokkestrengen fra Stueetagen staar i Forbindelse med et Ringesapparat i hans Lejlighed, og Westengaard henvendte sig da til ham med det Spørgsmaal, om han var Hr. Weile, og da Tiltalte, der var Westengaard ganske ubekjendt, ligesom ej heller Tiltalte kjendte Westengaard, havde svaret bekræftende herpaa, spurgte Westengaard ham, om han ønskede at underskrive den nævnte Adresse, hvorat Westengaard holdt et Exemplar sammenrullet i Haanden, men i det samme greb Tiltalte uden at ytre Noget Westengaard med begge Hænder i Skuldrene og kastede ham baglænds ned ad Trappen, saa at han faldt paa Ryggen ned i Porten. Den ommeldte Trappe har efter de foreliggende Oplysninger en Højde af 3 Fod 6 Tommer og bestaar af 6 Trin, de 5 af Træ og det nederste af Sten, hvorhos Porten er belagt med temmelig raa Brosten. Tiltalte har vel benægtet at have kastet Westengaard ned ad Trappen, og anført at han, da Westengaard hofflig rettede det ovennævnte Spørgsmaal til ham, alene gjorde en afværgende Bevægelse med Haanden som for at vise Personen fra sig, og at han antager, at Westengaard da ved at træde tilbage er kommet til at træde for yderlig paa Trappen, men ligeoverfor de afgivne Vidneforklaringer vil der ikke kunne tages Hensyn til Tiltaltes Benægtelse, og det saa meget mindre som Tiltalte, efter at være foreholdt det ved disse Forklaringer Oplyste, har erklæret, at han ikke ser sig istand til at huske, hvorledes det Hele er gaaet til og derhos har erkjendt, at han, der har et hidstigt og opfarende Sind, blev irriteret over Henvendelsen saavel som over, at han, der var ifærd med at spise til Aften, derved blev forstyrret i sin Madro, hvorfor Hidsigheden muligvis kan være loben af med

ham, saa at han ikke har vidst, hvad han gjorde. Ved Faldet mod Brostenene i Porten. tilføjedes der Westengaard foruden flere andre mindre Læsioner paa Issen og paa den behandlede Del af Hovedet. et næsten $\frac{1}{2}$ Tomme langt, lidt gabende Saar paa Issen, lige-om Westengaard. der blev meget forstumlet ved Faldet, i de følgende Dage folte Smerter i Ryg, Skulder, Hals og Lænder, men, ungtet det ovennævnte Saar endnu ved hans Møde i Retten den 20 Juli d. A. ikke var lægt, hvorhos han da endnu folte Smerter i den ene Skulder og Omhed over Lænderne, maa det dog antages, at det Passerede ikke vil efterlade blivende Følger for hans Helbred, ligesom han heller ikke derved har været forhindret i at udføre sine Forretninger. Det maa herefter billiges, at Tiltalte, der er født den 25 April 1833 og ikke tidligere har været kriminaliter straffet, ved den indankede Dom er anset efter Straffelovens § 203, og da den valgte Straf af Fængsel paa Vand og Brod i 3 Gange 5 Dage findes passende, vil Dommen, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, i det Hele være at stadfæste.

Nr. 299.

Advokat Halkier

contra

Lauritz Sivald Andersen (Def. Hansen),

der tiltales for Forvanskning af de ham af Fattigvæsenet til Brug leverede Ejendele.

Kriminal- og Politirettens Dom af 19 Oktober 1883: Tiltalte Fakrikarbejder paa Ladegaarden Lauritz Sivald Andersen bør straffes med Arbejde i Kjobenhavns Fattigvæsens Tvangsarbejdsanstalt i 72 Dage og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Hansen 30 Kroner til hver.

I den indlankede Doms Præmisses hedder det: Da Tiltalte Fabrikarbejder paa Lødegaarden Lauritz Sivald Andersen, der er født den 10 December 1846 og tidligere anset bl. A. ved Dom afsagt i Rettens 1ste Afdeling for offentlige Politisager den 30 Mai f. A. i Medfør af Plan af 1 Juli 1799 § 157, Pl. 19 December 1832 og Pl. 9 Oktober 1833 § 2 efter § 5 i Lov 3 Marts 1860 med Arbejde i Kjøbenhavns Fattigvæsenes Tvangsarbejdsanstalt i 18 Dage samt senest ved Rettens Dom af 12 Mai d. A. efter § 3 i sidstnævnte Lov med lige Arbejde i 60 Dage, ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have i August Maaned d. A. af de Fattigvæsenet tilhørende, ham til Brug leverede Beklædningsgjenstande forvansket en Troje af Værdi 5 Kr., vil han paaany være at anse i Medfør af Plan af 1 Juli 1799 § 157, Pl. 19 December 1832 og Pl. 9 Oktober 1833 § 2 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 efter Omstændighederne med Tvangsarbejde i 72 Dage og have at betale Aktionens Omkostninger.

Nr. 241. Hofjægermester v. **Holstein-Rathlou** (Halkier)

contra

Arkitekt **H. Hagemann** (Ingen),

betr. fornærmelige Udladelser.

Kriminal- og Politirettens Dom af 19 Mai 1883: Den ovenomhandlede af Indklagede, Arkitekt H. Hagemann, om Klageren, Hofjægermester C. F. E. v. Holstein-Rathlou, brugte Udladelse bør være død og magtesløs, men Indklagede iøvrigt for Klagerens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at der efter den skete Indstævning for Højesteret alene er Spørgsmaal om at prøve den indlankede Doms Rigtighed, forsaavidt den har fritaget Indstævnte for Strafansvar og Udredelse af Sagens Omkostninger, og i Henhold til de i Dommen under denne Del af samme anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag, der fra Indklagedes Side er procederet ved Sagsfører, paastaar Klageren, Hofjægermester C. F. E. v. Holsten-Rathlou, Indklagede, Arkitekt H. Hagemann, for ved tvende forskjellige Lejligheder om Klageren at have udtalt, at denne ikke har holdt et af ham til en Svoger af Indklagede og til Indklagedes Svigerfader givet Lofte om, at Forstnævnte maatte beholde den Klageren tilhørende Hovedgaard Gersdorfslund i Forpagtning, og at den Sidstnævnte aldrig skulde komme til at forlade Gaarden, anset med Straf efter Lovens Strengthed og nævnte fornærmelige Udladelser mortificerede, medens Indklagede paastaar sig frifunden. Forelobig bemærkes, at naar Indklagede Sagens sidste Tægtedag har begjært Anstand for at føre sin Hustru som Vidne, vil denne hans Begjæring i Henhold til Pl. 16 September 1778 ikke kunne tages til Følge, og vil der saaledes være at give Dom i Realiteten. I denne Henseende har Indklagede, der ikke har villet benægte Klagens Rigtighed, til Stotte for sin Frifindelse paaberaabt sig, at han har været befojet til at udtale sig som sket, fordi han ikke har sagt Andet, end hvad sandt var, men da han ikke har tilvejebragt noget Bevis herfor, vil der intet Hensyn kunne tages til denne Frifindelsesgrund. Desuagtet skjonnes der ikke at kunne paalægges Indklagede noget Strafansvar, eftersom den af ham afgivne Forklaring om, at det ikke har været hans Mening at sigte Klageren for forsætlig at have brudt et givet Lofte, hønset til Udtalelsens eget Indhold, ikke vil kunne forkastes. Medens Indklagede altsaa forsaavidt vil være at frifinde findes dog efter Omstændighederne den af Klageren nedlagte Paastand om Mortifikation at burde taget til Følge. Sagens Omkostninger, som begge Parter have paastaet sig tilkjendte hos hinanden, ville efter dette Sagens Udfald være at ophæve.

Nr. 318.

Advokat Halkier

contra

Hans Cornelius Hansen (Def. Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Roskilde Kjøbstads Extrarets Dom af 1 November 1883: Arrestanten Hans Cornelius Hansen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder samt udrede alle af denne Sag flydende Omkostninger, hvorunder i Salærer til Aktor Prokurator Hude, og til Defensor, Prokurator Jacobsen, 12 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 4 December 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Gottschalck og Simonsen, betaler Arrestanten Hans Cornelius Hansen, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Hansen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestanten Hans Cornelius Hansen, der under nærværende fra Roskilde Kjøbstads Extraret hertil indankede Sag tiltales for Tyveri, ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have den 4 Oktober d. A. frastjaalet Enkon Karen Steffensen i Roskilde tvende Skjorter og et Lommetørklæde, tilsammen af Værdi 2 Kr. 62 Øre, hvilke Gjenstande henlaa anbenlyst i Bostjaalnes Lejlighed, hvor Arrestanten da vil have indfundet sig for at afhente en Flaske, han der havde beroende, vil han der er født den 15 Mai 1860 og sonest ved fornævnte Kjøbstads Extrarets Dom af 16 September 1880 anset efter Straffelovens § 230, 1ste Led og samme Paragrafs 2det Led, jfr. § 229, 4de Led, jfr. §§ 47 og 54, jfr. § 62 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder,

nu være at domme efter Straffelovens § 231, 1ste Led, og da den ved Underrettsdommen valgte Straf af lige Arbejde i samme Tid findes passende og Dommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

Nr. 185. Skibsbygmester **Christian Nicolai Lautrup**
(Klubien)

contra

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skiftekommission, der behandler Frøken **Dorthea Elisabeth Testmans** Arvedelingsbo, paa det nævnte Bos Vegne samt Toldassistent **Anton Vilhelm Scheel** og Toldassistent **Sophus Scheel** (Ingen),

betr. Spørgsmaal om Tidspunktet for Erhvervelsen af en Citan-
tens afdøde Hustru tilkommende Kapital.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-
commissions Decision af 9 Februar 1883: Den af Højesterets-
advokat Klubien nedlagte Paastand om, at den omhandlede
Kapital udlægges afdøde Fru **Anna Rebekka Lautrup** og efter-
levende Mands, **Skibsbygmester Christian. Nicolai Lautrups** Fæl-
lesbo, kan ikke tages til Folge.

Højesterets Dom.

Naar det i Slutningen af Post 2 i det i den indankede Skiftedecision ommeldte Testament hedder, at det Øvrige af de der nævnte Midler tilfalder ved min — Testatrix — Søster **Emilies** Død hendes Datter, **Anna Rebekka Scheel**, findes denne Bestemmelse ikke med Nødvendighed at maatte forstaas saaledes, at de paagjældende Midler først ved Søsteren **Emilies** Død skulde falde i Arv til dennes Datter - Citan-
tens nu afdøde Hustru —, saaledes at det var en Betin-
gelse for hendes Erhvervelse, at hun overlevede sin Moder, men den nævnte Bestemmelse kan ogsaa opfattes som alene gaaende ud paa at fastsætte, at det omhandlede Dødsfald skulde angive Tidspunktet for Kapitalens Udbetaling til Citan-
tens Hustru, medens Erhvervelsen for denne var sket allerede ved Testatrixs Død. Denne sidste Opfattelse maa der nu efter Testamentets hele Indhold gives Fortrin. Det maatte nemlig, naar ikke det Modsatte utvetydig var tilkjendegivet, have Formodningen for sig som Testatrixs Mening, at Arve-

faldet indtraadte ved hendes Død, og det maatte da for den her omhandlede Kapitals Vedkommende være til Citantens Hustru, at Arven faldt, og ikke til hendes Moder, idet der tydeligen kun er tillagt Sidstnævnte en Ret til at nyde Renterne af Kapitalen, saalænge hun levede. At Testatrix er gaaet ud fra, at den under Sagen omhandlede Lod ved hendes Død taldt i Arv til Citantens afdøde Hustru, bestyrkes ogsaa ved, at der i Post 2 ingen Bestemmelse er truffen for det Tilfælde, at Sidstnævnte døde før sin Moder, medens der i Testamentets 3die Post — i hvilken der paa lignende Maade er fastsat en Rentydelse for en anden af Testatrixs Søstre — er truffet forskjellige Bestemmelser for det Tilfælde, at de, der efter Rentyderskens Død skulde nyde Kapitalen, maatte være døde for denne, hvorhos det af Testamentet fremgaar, at Testatrix har villet særligt begunstige Citantens Hustru, navnlig fremfor de ved Testamentet udelukkede Intestat-arvinger.

Som Følge heraf vil den omhandlede Kapital nu tilligemed paaløbne Renter overensstemmende med Citantens Paa-stand være at udbetale hans afdøde Hustrus og hans Fællesbo.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Den Anna Rebekka Scheel ved det ovenommeldte Testamentes Post 2 tillagte Kapital med paaløbne Renter bør udbetales til hendes og Citantens Fællesbo. Processens Omkostninger ophæves. Til Justitskassen betale de Indstævnte, Toldassistenterne Anton Vilhelm Scheel og Sophus Scheel, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses are saalydende: Ved Post 2 i et af afdøde Froken Testman den 5 Mai 1856 oprettet Testament er bestemt Følgende:

„Min Søster Emilie Antoinette Scheel nyder, saalænge hun lever, Renterne af det aarlige Udbytte af følgende:
af 4000 Rdlr. kgl. Obligationer,

af 1000 Rdlr. af de Penge, jeg har staaende hos Hand-
delshuset J. Prætorius & Sønner,

af 4 Stkr. af de mig tilhørende Aktier i det Kjøbenhavnske
Brandassurancekompani for Varer og Effekter, hver
lydende paa 125 Rdlr.

Disse Midler stilles under offentlig Sikkerhed indtil hendes
Død, og derefter tilfalde da heraf 2000 Rdlr. i kgl. Oblig-
ationer min Søstersøn Frederik Scheel, dog saaledes at han
saa vel som hans Hustru blot nyde Renterne af dem saa-
længe de leve, uden at maatte røre Kapitalen, som derfor
sættes for det Første fast, hvorimod denne ved deres Død
tilfalder deres Born til lige Deling.

Det Øvrige af disse Midler tilfalder ved min Søster
Emilies Død hendes Datter Anna Rebekka Scheel.“

Efterat nu Rentenydersken Emilie Antoinette Scheel er af-
gaaet ved Døden, og da hendes Datter Anna Rebekka, der var
i Ægteskab med Skibsbygger Christian Nicolai Lautrup, er død
for Moderen den 25 Februar 1874, har Overretsprokurator Rode,
der paa nærværende Skifte har givet Møde for tvende af Frøken
Testmans Intestatarvinger, nemlig Toldassistent Anton Vilhelm
Scheel i Tuars og Toldassistent Sophus Scheel i Rødvig i Hen-
hold til den foran citerede testamentariske Bestemmelse nedlagt
Paastand paa, at den Kapital, som vilde have tilfaldet fornævnte
Anna Rebekka født Scheel, hvis hun havde overlevet sin Moder,
nu udloddes til Frøken Testmans Intestatarvinger. Herimod har
Højesteretsadvokat Klubien paa afdøde Fru Rebekka Lautrups
og efterlevende Mands Fællesbos Vegne protesteret, idet han
har paastaet, at Kapitalen udlægges Fællesboet, i hvilken Hen-
seende han har hævdet, at om end Testatrix i den nævnte Post
ikke har været fuldkommen korrekt eller heldig i Betegnelsen af
Forholdet mellem Rentenydersken og den egentlige Kapitalarving,
maa dog Arven anses at være falden ved Testatrix's Død, altsaa
ikke tilfalden Moderen, der kun var indsat som Rentenyderske,
men Datteren, hvis øjeblikkelige og fuldstændige Ret som Ar-
ving kun var begrændset ved den Moderen tillagte Rentenydelse;
som Følge heraf formenes der nu ikke ved Moderens Død at
være sket noget Arvefald, men alene en Overgang af Kapitalen
til fri Røddighed for den eller dens Arvinger, der alt ved Testa-
trix's Død havde erhvervet den. Denne Paastand finder Retton
dog ikke at kunne give Medhold. Om end mulig det foreliggende
Testament maatte indeholde Antydninger af, at Testatrix ikke
har villet begunstige sine Intestatarvinger i Almindelighed, og
om hun end maa synes under Dispositionen over sine Efter-
ladenskaber at have betragtet sin Søsterdatter, oftnævnte Anna
Rebekka med særlig Forkjærlighed, skjønnes dog de af hende i
Testamentets Post 2 brugte Ord: „det Øvrige af disse Midler
tilfalder ved min Søster Emilies Død hendes Datter Anna Re-

1860 § 1 med Arbejde i Kjobenhavns Fattigvæsens Tvangsarbejdsanstalt i 90 Dage, ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have overtraadt et hende ved hendes Losladelse fra Tvangsarbejdsanstalten den 30 f. A. til Kjobenhavns Politis Protokol over mistænkelige Personer under sædvanlig Straffetruusel givet Tilhold bl. A. om inden 3 Dage at anmelde ved bemeldte Protokol, hvorvidt hun havde erholdt lovligt Erhverv og derefter at melde sig ved Protokollen hver Tirsdag, idet hun fra den nævnte Dag, og indtil hun den 8 d. M. blev anholdt under nærværende Sag, ganske har undladt at foretage nogen Melding til fornævnte Protokol, vil hun paany være at anse efter den oven citerede Lovbestemmelse, efter Omstændighederne med Tvangsarbejde i 120 Dage og have at betale Sagens Omkostninger.

Nr. 315.

Højesteretsagfører Bagger

contra

Rasmus Larsen (Def. Levinsen),

der tiltales for Tyveri.

Lollands Sønder Herreds Extrarets Dom af 4 Oktober 1883: Tiltalte, Smedesvend Rasmus Larsen af Naskov bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar samt betale i Erstatning til Væver Poul Petersen i Klønge 32 Kr. Saa bør Tiltalte og betale denne Sags Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Overretssagførererne Fasting og Zwick, 12 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 November 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overrettsprokuratorerne Lange og Maag, betaler Tiltalte, Smedesvend Rasmus Larsen, 15 Kroner til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretsagfører Bagger og Advokat Levinsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Lollands Sonderherreds Extraret hertil indankede Sag aktioneres Tiltalte Smedesvend Rasmus Larsen for Tyveri, og er det ved hans egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger godtgjort, at han heri har gjort sig skyldig. Da Tiltalte den 20 August d. A. om Morgenen omtrent Kl. 6 passerede forbi Væver Poul Petersens noget afsides liggende Sted i Klouge, og han bemærkede, at Ingen var hjemme, besluttede han at bestjæle bemeldte Petersen, om hvem han havde hørt, at han havde Penge. Tiltalte skaffede sig da Adgang til Huset, hvis Dør var aflaaet, ved at boje et Som, hvormed Vinduet ind til Opholdsværelset var lukket, tilside og med en ved Huset staaende Spade at aabne Vinduet, gennem hvilket han derpaa krøb ind i Værelset og tilvendte sig af en uflaaet Bordskuffe 52 Kr., bestaaende af 4 Tikronesedler, 1 Guldtikrone og en Tokrone, hvorefter han gik samme Vej ud af Huset og lukkede Vinduet ved atter at dreje Sommet for. Det stjaalne Beløb er af Tiltalte forbrugt dels til forskjellige Indkjøb, dels til Dækning af Gjæld og Anvendelse i Husholdningen. Ifølge Overenskomst har Tiltalte nedsat sin Erstatningsfordring til 12 Kr., som han har paaet sig tilkjendt under Sagen. Tiltalte, der er født den 1 Juli 1857 og som ved Kjøbenhavns Kriminal- og Politirets Dom af 10 August 1880 er anset efter Straffelovens § 247 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, findes for den af ham nu begaaede Forbrydelse rettelig ved den indankede Dom af 4 Oktober d. A. at være anset efter Straffelovens § 229, og da ogsaa den valgte Straf af Forbedringshusarbejde i 1 Aar efter Omstændighederne findes passende, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelse om den Bestjaalne tilkommende Erstatning og om Sagens Omkostninger ligeledes billiges, i det Hele være at stadfæste.

Tredie eller extraordinære Session.

Onsdagen den 2 Januar.

Nr. 306.

Advokat Klubien

contra

Christoffer Pedersen (Def. Levinsen),

der tiltales for Tyveri, Bedrageri og Falsk.

Ramsø-Thune Herreders Extrarets Dom af 14 August 1883: Arrestanten Christoffer Pedersen bør straffes med Tugthusarbejde i 5 Aar. Saa bør Arrestanten derhos udrede i Erstatning til Gaardmand Jacob Sorensen i Carlsunde 119 Kr. 45 Ore, samt til Tjenestekarl Johannes Olsson af Store Magleby Fælle 32 Kr. samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Hude og Jacobsen, henholdsvis 30 og 15 Kr. De idømte Erstatninger at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 Oktober 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Tvermoes og Herforth, betaler Arrestanten Christoffer Pedersen 20 Kr. til hver. De idømte Erstatningsbeløb at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde:

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Klubien og Levin- sen 40 Kr. til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ramse-Thuno Herreders Extraret hertil indankede Sag tildales Arrestanten Christoffer Pedersen for Tyveri, Bedrageri og Falsk, i hvilken Henseende der ved Arrestantens egen Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er tilstrækkelig godtgjort Følgende: Efterat Arrestanten den 20 Januar 1881 havde faaet Tjeneste som Røgter hos Gaardejer Jens Andersen i Marbjerg, for hvem han navngav sig Christoffer Jensen, forlangte Husbonden, at han skulde skaffe sin Skudsmaalsbog tilveje, og da Arrestanten paa Grund af forsømt Af- og Tilgangs-anmeldelse ikke turde komme frem med Bogen, besluttede han at forlade Tjenesten, men dog først at sikre sig Subsistensmidler. I dette Øjemed foregav han falskeligt for sin Husbond, at han, forinden denne antog ham i Tjeneste, havde været fæstet bort til en navngiven Forpagter ved Kjøge, og at denne havde Bogen i Forvaring samt forlangte 25 Kr. for at udlovere den. Herved formaede han den 4 Marts s. A. Husbonden, som allerede tidligere havde givet ham et Forskud paa Løn af 10 Kr., hvilket Beløb svarede til det af Arrestanten til den ovennævnte Dag fortjente Beløb, til yderligere at udbetale ham 20 Kr. til at udløse Bogen, ligesom han, under Foregivende af at ville i den Anledning foretage en Rejse til Forpagteren, til Afbenyttelse herved af Husbonden fik udleveret en dennes umyndige Son tilhørende Overfrakke. Arrestanten tog imidlertid til Kjøbenhavn, hvor han forbrugte Pengene og opsled Frakken, hvis Værdi er ansat til 10 Kroner. Den 30 December stjal Arrestanten i en Stald i Kjøge, hvor han havde assisteret ved Forspændingen af et Kjøretøj, en Troje og et Par halvskaftede Fedtlæders Stovler, hvis Værdi er ansat til henholdsvis 20 Kr. og 5 Kr. I Januar 1882 søgte Arrestanten hos Fæstemand Rasmussen i Kjøbenhavn om Tjeneste, idet han udgav sig for at hedde Niels Jensen. Da Fæstemanden imidlertid betydede ham, at han ingen Plads kunde faa uden Anbefalinger, skrev Arrestanten selv en Anbefaling lydende paa, at Niels Jensen havde tjent Underskriveren fra 1 November 1878 til 1 Januar 1882 og udført en ærlig Stræben i sin Tjeneste, at han fra 1 November 1879 havde tjent Paagjældende som Røgter, og i den Tid deltaget i Malkningen, samt at han var paalidelig og ædruelig, hvorfor Underskriveren kunde anbefale ham paa det Bedste, og underskrev Arrestanten uden Vedkommendes Vidende og Villie denne Anbefaling „Jens Andersen, Gaardejer, Marbjerg den 1 Januar 1882“, hvorved han sigtede til sin fornævnte tidligere Husbond, dog uden at efterligne dennes Haandskrift, der var ham ubekjendt. Denne falske Anbefaling afleverede han derpaa til Fæstemanden, og Dagen efter, den 12 Januar 1882, fik han i Henhold til samme Tjeneste som Røgter hos Gaardmand Hans Nielsen paa Store Magleby Fæled paa Amager, til hvem Anbefalingen i Arrestan-

tens Opsyn af Fæstemanden blev overleveret. Da imidlertid ogsaa Arrestantens nysnævnte Husbond afkrævede ham Skudsmaalsbog, besluttede Arrestanten, for ikke at komme i Forlegenhed, at forlade Tjenesten, men stjal, forinden han gik bort, den 15 Februar 1882 tidlig om Morgenen, medens hans Medtjenere endnu sov, et Par Benklæder, et Par Stromper og en Lærredsskjorte, alt beroende i det fælles Karlekammer, samt et udenfor Kamret paa Væggen i Gaarden til Tørring ophængt Par Fedtlæders Stovler, hvilke Gjenstande tilhorte en af de ommeldte Medtjenere og ere ansatte til en Værdi af ialt 32 Kr., ligesom han i samme Kammer tilvendte sig en Frakke af Værdi 8 Kr., der var laant den bostjaulne Medtjener af en anden Tjenestekarl. Da Arrestanten kort efter atter søgte Tjeneste, skrev han i dette Øjemed en Anbefaling der lød paa, at Niels Jensen havde tjent paa Gaarden Torp fra 1 November 1878 til 1 November 1881 som Kreaturpasser, at han havde udført en ærlig Stræben i sin Tjeneste samt var ædruelig, tro og paalidelig, hvorhos det i Anbefalingen særlig bemærkedes, at han havde deltaget i og haft Opsyn med Malkning, hvorfor Underskriveren kunde anbefale ham paa det Bedste, og underskrev Arrestanten denne Anbefaling uden Paagældendes Vidende og Villie „Torp den 1ste November 1881. P. Jacobsen, Gaardbestyrer“, hvorved han, der forøvrigt ikke kjendte Paagældendes Huandskrift, sigtede til Peder Jacobsen, der i en længere Aarrække indtil Mai 1880 havde bestyret Herregaarden Torp i Horns Herred.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 1 Februar 1884.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 48.

Onsdagen den 2 Januar.

Nr. 306.

Advokat Klubien

contra

Christoffer Pedersen (Def. Levinsen).

Denne falske anbefaling afgav Arrestanten derpaa den 5 Marts 1882 — paa hvilken Dag han ogsaa formener at have skrevet den — under Angivende af, at hans Navn var Niels Jensen, til Gaardmand Ole Sivertsen i Tjæreby, der søgte en Røgter, og blev ogsaa i Henhold til samme antaget til Pladsen, der dog først skulde tiltrædes den 1 Mai s. A. Den 6 Marts s. A. blev Arrestanten under Navnet Jens antagen som Røgter hos Gaardmand Jacob Sørensen i Carlsunde, men da han snart blev misfornøjet med denne Tjeneste og af sine Medtjenere var gjort opmærksom paa, hvor skjodesløst Husbonden gjemte sine Penge, idet han endog havde Penge henliggende paa Bunden af et i Øverstestuen henstaaende uafnaset Klædeskab, besluttede Arrestanten at tilvende sig nogle af disse Penge. Han begav sig derfor den 13 s. M., da hans Husbond var kjort bort til en Auktion, og hans Medtjenere vare beskjæftigede andetsteds i Gaarden, om Eftermiddagen Kl. c. 5 ind i bemeldte Stue, aabnede Skabsdøren med den deri siddende Nøgle, og tilvendte sig Størstedelen af de i Skabet gjemte Penge, til Beløb 149 Kr. 45 Øre, tilligemed en tom, til 2 Kr. ansat Portemonnø, hvorefter han forlod Tjenesten inden Husbondens Tilbagekomst. Endelig har Arrestanten, der efter at have tjent et halvt Aars Tid til 8 Januar d. A. hos Forpagter Reoberg paa Frederiksberg den

25 Februar d. A. fik Tjeneste som Røgter hos Godsejer Holme paa Benzonseje og gjentagende af denno var bleven opfordret til at skaffe sin Skudsmaalsbog tilveje, i den Anledning, uden de angivne Udstederes Vidende og Villie, forsynet Skudsmaalsbogen med 4 Paategninger, nemlig 1) Attest om meldt Tilgang til Frederiksberg den 3 November 1881, undertegnet „P. Nielsen, Sognefogde“, hvorved han sigtede til Sognefogden sammesteds, der imidlertid — hvad Arrestanten ikke vidste — bedder Jorgen Nielsen, 2) Attest, undertegnet „Frederiksberg, den 1^{de}de Marts 1883, Reeberg“, hvorved han sigtede til ovennævnte Proprietær, og gaaende ud paa, at Arrestanten havde tjent denne fra 1 November 1881 til 25 Januar 1883 som Kreaturpasser til hans Tilfredshed, 3) Attest, undertegnet „P. Nielsen, Sognefogde“, om, at Afgang var meldt fra Frederiksberg til Ørsted den 15 Marts 1883, og 4) Attest, undertegnet „Christen Pedersen, Sognefogde“, hvorved han sigtede til Sognefogden af dette Navn i Ørsted Sogn, hvori Benzonseje er beliggende, om, at Tilgang var meldt til nysmeldte Sogn den 17 Marts 1883, hvorhos Arrestanten endvidere for at tilvejebringe Kontinuitet mellem Bogens Paategninger forfalskede et deri anført ældre, af Proprietær Faurschou paa Hoivang ved Aarhus underskrevet Vidnesbyrd samt en af Aarhus Politistation i Bogen indført Paategning om Arrestantens Afgang til Kjøbenhavn, hvilke Bevidnelser begge vare daterede den 1 November 1879, ved at forandre bemeldte Aarstal til 1881. Med disse falske og forfalskede Paategninger, ved hvilke Arrestanten iøvrigt ikke efterlignede Udstedernes Haandskrifter, der vare ham ubekjendte, afgav Arrestanten Skudsmaalsbogen til sin Husbond paa Benzonseje, og denne beholdt ham derefter i Tillid til Paategningens Ægthed i sin Tjeneste, indtil han den 23 Juni d. A. blev anholdt. I Henhold til Foranførte maa det billiges, at Arrestanten, der er født den 29 Juni 1840 og forhen anset ifølge Kjøbenhavns Kriminal- og Politirets Dom af 28 Marts 1863 i Medfør af Frdn. 11 April 1840 § 1 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ifølge samme Rets Dom af 28 November s. A. i Medfør af nysnævnte Frdn.s § 13 cfr. §§ 79, 43 og 58 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ifølge samme Rets Dom af 17 November 1866 i Medfør af Straffelovens § 231, 1 Led og Lov 3 Marts 1860 § 1 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og ifølge Horns Herreds Extrarets Dom af 29 Marts 1876 i Medfør af samme Lovs §§ 232, 268 og 253, cfr. § 62 med Forbedringshusarbejde i 4 Aar, ved den indankede Dom er anset efter Straffelovens §§ 232, 251, 253, 270 og 274, 1ste Led, dog at med sidstnævnte Paragraf vil være at sammenholde § 270, og da den i Dommen fastsatte Straf af Tugthusarbejde i 5 Aar efter Omstændighederne findes passende, samt da ligeledes bemeldte Doms Bestemmelser om

Aktionens Omkostninger, der rettelig ere paalagte Arrestanten, og om Erstatning til vedkommende Bestjaalne tiltrædes, vil Underrettsdommen være at stadfæste.

Torsdagen den 3 Januar.

Nr. 278.

Etatsraad Buntzen

contra

Christen Knudsen (Def. Levinsen),

der tiltales for at have overpløjet og besnat en over hans Ejendom gaende, formentlig offentlig Vej.

Lysgaard m. fl. Herreders Politirets Dom af 10 Februar 1883: Tiltalte, Gaardejer Christen Knudsen af Lysgaard, bør til Lysgaard m. fl. Herreders Politikasse at erlægge en Bøde af 1 Kr. Derhos bør Tiltalte under en Viborg Amts Fattigkasse tilfaldende Mulkt af 2 Kr. for hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, inden en Frist af 4 Uger fra denne Doms lovlige Forkyndelse at regne udlægge til almindelig Afbenyttelse den af ham overpløjede Strækning af den forømmeldte over hans Ejendom i Lysgaard førende Vej i en Bredde af 3 Alen samt opfylde Vandfurerne i samme. Den idømte Bøde at udredes inden 3 Solemarker efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 6 August 1883: Tiltalte, Gaardejer Christen Knudsen, bør til Lysgaard m. fl. Herreders Politikasse bøde 2 Kr. samt inden en Frist af 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under en Bøde til Amtets Fattigkasse af 2 Kr. for hver Dag, han i saa Henseende sidder Dommen overhørig, udlægge den under Sagen omhandlede, paa det ovennævnte Situationskort med a b c betegnede Vejstrækning i en Bredde af 3 Alen, samt opfylde Vandfurerne i samme. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, 15 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Selv om det i den indankede Dom omhandlede Vejstykke maatte kunne betragtes som en Del af en ikke privat Vej, maa i hvert Fald den Omstændighed, at Vejen ingensinde har været optagen paa Fortegnelsen over Kommunens offentlige Veje, ligesom den heller ikke efter Sagens Oplysninger, navnlig i den senere Aarrække, forøvrigt har været behandlet som en det Offentliges Tilsyn undergiven Vej, medføre, at Tiltalte for det af ham udviste Forhold ikke kan drages til Ansvar under nærværende offentlige Politisag. Som Følge heraf vil han være at frifinde for det Offentliges Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger blive at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Christen Knudsen bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier samt i Salarium for Højesteret til Etatsraad Buntzen og Advokat Levinsen 50 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Gaardejer Christen Knudsen af Lysgaard for at have overplojet og besaat en over hans Ejendom gaaende, formentlig offentlig Vej. Efter Sagens Oplysninger og derunder navnlig et for Overretten fremlagt Situationskort, gaar der en Vej fra Bisballe ind paa Tiltaltes Mark, hvor den deler sig i 2 Arme, af hvilke den ene, der paa Situationskortet er betegnet med „cC“, oprindeligt har haft en anden Retning, men nu gaar i Syd-Sydvest fra Tiltaltes Mark over to Syd for samme beliggende Naboejendomme, indtil den udmunder i den saakaldte Byvej imellem Sjørup og Lysgaard, medens den anden Vejarm, der paa Kortet er betegnet med „cB“, først gaar i vestlig Retning over Tiltaltes Mark og derpaa i Sydvest over flere Naboejendomme, indtil den ligeledes udmunder i den ovenmeldte Byvej omtrent 1680 Alen vest for det Sted, hvor den sydlige Arm udmunder i samme Vej. Ved den i 1877 i Henhold til Lov 21 Juni 1867 § 6 foretagne Vejrevision blev Vejen fra Bisballe ind paa Tiltaltes Mark til det Sted, hvor den deler sig i 2 Arme, saavel som den sydlige Vejarm „cC“ optaget paa Regulativet

over Lysgaard Kommunes ikke private Veje, hvorimod Vejstykket „cB“ udelodes af samme. Denne Udeladelse skyldtes imidlertid efter Lysgaard Sogneraads Angivende under Sagen kun en Forglemmelse, idet ogsaa denne Vejarum efter Sogneraadets Formening hørte til Kommunens offentlige Veje, og i Henhold til en Ordre fra vedkommende Amt lod Sogneraadet derfor under 7 Oktober 1881 ved Stævningsmændene forkynde for Tiltalte et Paabud om at udlægge som offentlig Vej det over hans Ejendom gaaende paa Situationskortet med „abc“ betegnede Stykke af Vejen „cB“, men desuagtet lod Tiltalte, der forment, at dette Vejstykke var en privat Vej til hans eget og en anden Gaardejers udelukkende Brug, ialfald tildels efter det ovennævnte Paabuds Forkyndelse for ham, Størstedelen af samme overpløje og tilsaa, og det er for dette hans Forhold, at han er sat under Tiltale under nærværende Sag. Ved de i Sagen tildels under et ved Overrettens Foranstaltning optaget yderligere Forhør afgivne beedigede Vidneforklaringer maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at den ovennævnte fra Bisalle kommende Vej med begge de derfra udgaaende Vejarne „cC“ og „cB“ have existeret fra Alders Tid, og at navnlig Vejarne „cB“ i hele dette Tidsrum, om end i de senere Aar, da Færdslen mellem Bisalle og Sjørum væsentlig er gaaet ad Vejen „cC“, ikke i saa stort Omfang som tidligere, uhindret at have været benyttet af Alle og Enhver, ligesom den ogsaa almindeligt er bleven betragtet som en offentlig Vej, indtil Tiltalte, som meldt, i 1881 overpløjede og tilsaaede den største Del af det over hans Mark gaaende Stykke af samme, og da den Omstændighed, at bemeldte Vej ingensinde har været optaget paa Fortegnelsen over Lysgaard Kommunes ikke private Veje, ikke i og for sig kan berøve den dens Karakter som offentlig Vej og navnlig ikke kan give Tiltalte nogen Berettigelse til at tilegne sig den paa hans Mark liggende Del af Vejarealet, der maa anses at tilhøre det Offentlige, saalænge det ikke paa den i Lov 21 Juni 1867 § 6 foreskrevne Maade har overdraget det til Tiltalte eller afhændet det til Andre, maa Tiltalte, ved uanset det gjorte Forbud at disponere over samme, som sket er, anses at have gjort sig skyldig i en Overtrædelse af Frdn. 13 December 1793 § 81. Tiltalte vil derfor være at anse efter bemeldte Lovbud med en Bøde til Jurisdiktionens Politikasse, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til 2 Kr., hvorhos han i Overensstemmelse med Sogneraadets derom nedlagte Paastand vil være at tilpligte inden en Frist af 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under en daglig Bøde til Amtets Fattigkasse af 2 Kr. at udlægge den under Sagen omhandlede Vejstrækning i en Bredde af 3 Alen saamt opfylde Vandsurene i samme.

Fredagen den 4 Januar.

Nr. 104. Sogneraadet for Ormslev og Koldt Sogne (Hansen)
contra

Provst for Rougso, Sønderhald og Norre Herreders Provsti,
Johan Frederik Langballe (Halkier),

betr. Spørgsmaal om en Præsts Erstatningsansvar i Anledning af hans Undladelse af, forinden en Vielse at forskaffe sig behørig Attest for, at Brudgommen ikke havde oppebaaret urefunderet Fattigunderstøttelse.

Rougso m. fl. Herreders ordinære Rets Dom af 26 April 1881: Indstævnte, Provst Langballe i Ørsted, bør for Tiltale af Citanterne, Ormslev-Koldt Sogneraad, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves og bør de befalede Sagførere, Prokurator Jacoby og Kancelliraad Olsen eller nu dennes Dødsbo, tilkommende Salærer, der bestemmes til 40 Kr. for hver, udredes af det Offentlige.

Viborg Landsoverrets Dom af 22 Mai 1882: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves, hvorhos der tillægges de for Parterne sammesteds beskikkede Sagførere, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, i Salær hver 50 Kr., der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve og de Parternes befalede Sagførere tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betale Citanterne 2 Kroner. Højesterets sagfører Hansen og Advokat Halkier tillægges i Salarium for Højesteret hver 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag have Citanterne, Sogneraadet for Ormslev og Koldt Sogne, under Paaberaabelse af, at Indstævnte, Provst Langballe i Ørsted, den 6 Oktoher 1872, som daværende Præst i Christrup Sogn, har ægteviet en der hjemmehørende Pige og den i Citanternes Kommune forsørgelsesberettigede, i Aaret 1835 fødte Ungkarl og Dræningsarbejder Jeppe Jacobsen, uden at der fra Citanternes Kommune, hvorfra Sidstnævnte i Aarene 1870 og 1871 havde oppebaaret Fattigunderstøttelse, forelaa Samtykke til Ægteskabet, og uden at Indstævnte i Overensstemmelse med Fr.ln. af 30 April 1824 § 3 Nr. 10 og § 4, jfr. Loven af 29 December 1857, havde ved autentiske Beviser forvisset sig om, at Brudgommen ikke i Lobet af de sidste 5 Aar for Ægteskabets Indgaaelse havde oppebaaret urefunderet Fattigunderstøttelse, i første Instants sagsøgt Indstævnte til at betale sig et Beløb af 498 Kr. 50 Ore med Renter, hvilket Beløb Citanterne fra Aaret 1877 indtil Forligsklagens Datum den 14 Maj 1879 have maattet yde i Fattighjælp til bemeldte Jacobsen og Familie, samt paastaet Indstævnte tilpligtet endvidere at refundere Sogneraadet al den Fattighjælp, der fremtidig maatte blive ydet Jacobsen og Familie. Ved Underrettsdommen er Indstævnte frifunden for Citanternes Tiltale, og disse have derfor nu indanket Sagen her for Retten, hvor de have gjentaget deres i første Instants nedlagte Paastand, medens Indstævnte procederer til Underrettsdommens Stadfestelse. Under Sagen maa det anses tilstrækkelig oplyst fra Citanternes Side, at den Jeppe Jacobsen, som af Indstævnte i 1872 blev ægteviet i Christrup Kirke, er forsørgelsesberettiget i Ormslev og Koldt Sognekommune, og at han fra samme har oppebaaret det paastævnte Beløb i Understøttelse til sig og Familie, der bestaar af Hustru og 3 Børn, og da det endvidere er godtgjort, at fornævnte Kommune i Aarene 1870 og 1871 for Jacobsens Kur og Pleje paa Aarhus Fattiggaards Sygestue og for Klædningsstykker til ham saamt for hans Transport m. v. ved hans Losladelse af Arresten i Odder i Anledning af Tiltale for Beteri, har maattet udrede et urefunderet Beløb, der af Citanterne først opgaves til 13 Kr. 52 Ore, men som senere er oplyst at have andraget 21 Kr. 41 Ore, samt da fornævnte Understøttelse i den heromhandlede Henseende maa stilles lige med almindelig Fattighjælp, vil Sagens Afgjorelse afhænge af, om Indstævnte ved at foretage den omspurgte Vielse maa anses at have paadraget sig Forpligtelse til at erstatte fornævnte Kommune den Fattigunderstøttelse, der efter det i Strid med Bestemmelserne i de ovennævnte Lovbud indgaaede Ægteskab er ydet Ægtefællerne og deres Børn. Det er i saa Henseende vel under Sagen in confesso, at Indstævnte ikke har erholdt nogen Erklæring fra Citanterne forinden Vielsen, om, hvorvidt Jacobsen i de sidste 5 Aar havde oppebaaret urefunderet Fattigunderstøttelse

og at der ikke fra Citanternes Side er meddelt noget Samtykke til Ægteskabets Indgaelse, men Indstævnte har til Begrundelse af sin Frifindelsespaaestand paabernaet sig, at han efter de foreliggende Omstændigheder ikke har havt tilstrækkelig Anledning til at frende en sliq Erklæring produceret af Brudgommen som en Betingelse for Vielsens Foretagelse, og har han i saa Henseende, næst at henviser til, at Brudgommen var en Guardmands-søn og Ungkarl og gjorde Indtryk af at være rask og arbejdsdygtig samt at Bruden var Datter af en Møllejeer og i flere Aar havde været Husjomfru og Mejerske paa større Gaarde, anfort, at begge de Paagjældende saavel som Forloverne forsikkrede, at Brudgommen ikke havde faaet Fattighjælp, hvorom Forloverne ogsaa efter Indstævntes Opgivende underskrev en Erklæring i den Protokol, hvori Forløfter indfortes, og at der endvidere forevistes ham en under Sagen fremlagt Attest fra Præsten i Ormslev og Koldt Menigheder, hvori denne efter at have bevidnet, at Jeppo Jacobsen, der opgaves at være født paa en Gaard i Sognet og i lang Tid ikke at have levet i samme, men været Soldat og opholdt sig i Kjobenhavn samt i ca. 10 Aar ernæret sig ved Dræningsarbejde, ikke i Menigheden var bundet ved noget offentliggjort Ægteskabslofte, sluttelig udtaler, at den Paagjældende heller ikke, saavidt Udstederen bekjendt, havde modtaget nogen offentlig Understøttelse. Bemeldte Attest var vel dateret 24 Juni 1872, medens Vielsen, som anført, først foregik den 6 Oktober næstefter, men Indstævnte har i saa Henseende anbragt, at Jeppo Jacobsen, da han presenterede ham Attesten kort før Brylluppet, forklarede, at han ikke havde kunnet erholde Erklæring fra Sogneraadsformanden, en Søn af Stedets Præst, hos hvem han var Kapellan, idet han var bortrejst, og da tilmed Bruden meget ønskede Brylluppet fremskyndet, ansaa Indstævnte sig efter alt det Foreliggende og under særligt Hensyn til Attesten fra Forloverne og fra Præsten, som i lang Tid skal have været ansat i vedkommende Menighed, uberettiget til ved at stille yderligere Krav om andre Beviser at lægge Hindringer ivejen for den forønskede snarlige Vielse. Om det nu end man erkjendes, at Indstævnte ikke burde have undladt i Overensstemmelse med Forskriften i Frdn. af 30 April 1824 § 4 at forsyne sig med en Erklæring fra det vedkommende Sogneraad om det heromhandlede Punkt, og maaget det ikke har været Indstævnte muligt at godtgjøre Rigtigheden af sit Opgivende om, at Forloverne havde underskrevet en Erklæring som fornævnt, idet den Protokol, hvori Forloverattesterne indfortes, senere er tilintetgjort ved en Præstegaarden overgaaet Ildebrand, findes Indstævnte dog efter alle foreliggende Omstændigheder ikke ved den ovennævnte Undladelse at have gjort sig skyldig i en saadan Forsømmelse, der efter de almindelige Regler for Skadeserstatning, hvilke i Mangel af nærmere Forskrift i fornævnte

Paragraf om Præstens Ansvar ville være at lægge til Grund, maatte bevirke en Erstatningspligt for ham, og idet det herefter maatte billiges, at Indstævnte ved Underrettsdommen er frifunden for Citanernes Tiltale, vil bemeldte Dom, hvorved Processens Omkostninger i første Indstants ere ophævede og der er tillagt de for Citanterne og for Indstævnte beskikkede Sagførere samstedts Salær hos det Offentlige, saaledes være at stadfæste. Processens Omkostninger for Overretten ville ligeledes være at ophæve, hvorhos der vil være at tillægge de for Parterne her for Retten beskikkede Sagførere i Salær hver 50 Kr., der blive at udrede af det Offentlige. Under Sagens Behandling i første Instants og den befulede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted, og med Hensyn til de under Sagen fremlagte Dokumenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Onsdagen den 9 Januar.

Nr 87. Justitsraad **C. F. Garde** (Lunn)

contra

Kammerherre, Greve **G. C. Holck-Winterfeldt** (Nellemann),

betr. Spørgsmaal om Udbetaling af en i Faxe-Banen prioriteret Pantegjæld paa Grund af Misligholdelse.

Stevns-Faxe Herreders ordinære Rets Dom af 29 November 1881: Indstævnte, Justitsraad C. F. Garde af Faxe bør for Tiltale af Citanen, Kammerherre, Greve G. C. Holck-Winterfeldt til Rosendal i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettons Dom af 23 Oktober 1882: Mod behørig Afskrivning paa den ovennævnte Panteobligation bør Indstævnte, Justitsraad C. F. Garde, til Citanen, Kammerherre, Greve G. C. Holck-Winterfeldt til Rosendal betale 38,880 Kr. med Renter 1 pCt. aarlig af 43,200 Kr. fra 30 September 1880 til 11 December s. A., 1 pCt aarlig af 42,120 Kr. fra 11 December 1880 til 11 Juni 1881, 1 pCt. af 41,040 Kr. fra 11 Juni 1881 til 11 December s. A., 1 pCt. aarlig af 39,960 Kr. fra 11 December 1881 til 11 Juni 1882 og 5 pCt. aarlig af 38,880 Kr. fra 11 Juni 1882 indtil

Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter oplæves. Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved den i den indankede Dom omhandlede Forlæggelse af en Del af Faxebanens oprindelige Linie findes Citanten ikke at have gjort sig skyldig i en saadan Misligholdelse af Kontrakten af 6 August 1863, som efter Forholdets Natur eller Panteobligationens Indhold kunde medføre, at Citantens Pantegjæld til Indstævnte uden Varsel torfaldt til Betaling, og navnlig kan derved ikke anses at være foregaaet nogen Forringelse af Pantets Værdi. Den nævnte delvise Forlæggelse af Banelinien har nemlig efter dens Beskaffenhed ikke kunnet bevirke, at den oprindelige ved Obligationen pantsatte Faxebane skulde have ophørt at bestaa, og at en anden Bane, i hvilken Indstævnte ikke havde Pant, var traadt i dens Sted. Indstævntes Panteret i Faxebanen omfatter derimod nu denne Jernbane i dens ændrede Skikkelse med alt dens nuværende Tilbehør, og idet der mangler al Foje til at antage, at Forandringen har forringet Pantets oprindelige Værdi, maa der tillægges Citanten Frifindelse for Indstævntes Tiltale. Processens Omkostninger for alle Retter blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Citanten bor for Indstævntes Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for alle Retter oplæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses are saalydende: Ved en under 6 August 1863 mellem Indstævnte, Justitsraad C. F. Garde paa den ene Side og Citanten, Kammerherre, Greve G. C. Holck-Winterfeldt til Rosendal med flere andre Lodsejere i Faxe Kalkstensbrud paa den anden Side oprettet Kontrakt forpligtede Indstævnte sig til paa en egen Bekostning at anlægge en Sporvej mellem det nævnte Kalkstensbrud og Lodsejernes Oplagspladser ved Faxe Strand i Overensstemmelse med den af Indstævnte udarbejdede Plan med tilhørende Kort. I Forbin-

delse hermed forpligtede Indstævnte sig til at besørge Transporten af Kalksten, Makkell og Jord for Kalkbrudsejerne i et Tidsrum af 20 Aar fra den 1 December 1864 til regne, imod at Kalkbrudsejerne til Gjengjæld forpligtede sig til i det nævnte Tidsrum hvert Aar at lade transportere Kalksten m. m. for 12,000 Rdlr. og Indstævnte var derhos uberettiget til at befordre Kalksten eller Makkell paa Sporvejen for Andre end de paa-gjældende Kalkbrudsejere, og han maatte kun besørge Transporten af andre Gjenstande, naar dette kunde ske uden at forsinke Nedkjørselen af Kalksten. Denne Sporvej, der efter Planen var bestemt til at anlægges som en Hestebane og til at ligge i Amtsvejen, blev derefter anlagt, men saaledes, at den ikke kom til at ligge i Amtsvejen, men ved Siden af samme paa en af Indstævnte erhvervet og ham saaledes tilhørende Grund, og saaledes at der eventuelt kunde benyttes Lokomotiver paa Banen. Under 11 September 1868 meddeltes der derpaa Indstævnte Koncession til Anlæg af en Jernbane fra Faxe Kalkbrud til Faxe Strand og til dennes Benyttelse til Transport ved Hjælp af Lokomotiver, dog foreløbig kun af Varer og Gods, og under 29 Juni 1874 gaves der den ovennævnte Kontrakt en Paategning, i hvis Indledning det hedder, at „ligesom Ejeren af den i denne Kontrakt ommeldte Sporvej, der var bestemt benyttet ved Hestekraft, allerede i flere Aar har anset det tjenligt for sig i Stedet for Hestekraft at benytte Dampkraft, saaledes maa den foregaaende Udvidelse af Driften i Faxe Kalkbrud gjøres det ønskeligt for Lodsejerne i Kalkbruddet, at Sporvejens Forandring til en Lokomotivbane med en udvidet Drift slaas fast“, hvorefter der i Paategningen bl. A. gaves nærmere Bestemmelser med Hensyn til Transporten af Kalksten, og sluttelig tilsagde Kalkbrudsejerne, for at sætte Banens Ejer istand til at gennemføre den i Paategningen omhandlede udvidede Drift. Indstævnte et Laan af 100,000 Rdlr., for hvilket Beløb, der skulde forrentes med 4 pCt. og aarlig afdrages, men forøvrigt henstaa uopsigeligt til 1 December 1884, Indstævnte skulde udstede en Panteobligation, ved hvilken der skulde gives Panteret i Faxe Jernbane. Denne Panteobligation udstedte Indstævnte samme Dag, som Paategningen paa Kontrakten gaves, nemlig den 29 Juni 1874, og i denne Obligation erkjender han, at han til Udvidelse af Driften ved Faxe Jernbane havde af Lodsejerne i Faxe Kalkbrud modtaget et kontant Tilskud eller Laan af 100,000 Rdlr., af hvilket Beløb Citanten havde tilskudt 27,000 Rdlr. eller nu 54,000 Kr.; den omhandlede Kapital skulde forrentes med 4 pCt. aarlig og afdrages aarlig med 4000 Rdlr., hvoraf 1080 Rdlr. skulde tilkomme Citanten, og til Sikkerhed for Laanet gav Indstævnte Pant i den af ham mellem Kalkbruddene ved Faxe og Faxe Ladeplads anlagte Jernbane, den til dens Anlæg erhvervede Koncession, dens Grund med de Rettigheder og Forpligtelser, hvor-

med den af ham ejedes, de paa Grunden opførte Bygninger med deres mur- og mangelvaste Tilbehold samt Assurance summer, i Jernbanens Spor og Materiel af alle Slags, Lokomotiver, Maskiner, Heste, Vogne og øvrige Driftsmateriale, Redskaber m. v., som til enhver Tid maatte være tilstede, saa og i Jernbanens Indtægter. Det angaves derefter i Obligationen, hvorledes den pantsatte Grund til Jernbanen var skyldsæt og af hvilke Matrikulsnumre den bestod, og søgdes det fremdeles i Obligationen, at saafremt Indstævnte skulde misligholde den Forening, der ved ovennævnte Kontrakt af 6 August 1863 med Paategning af 29 Juni 1874 var indgaaet med Pantekreditorerne om Jernbanens Benyttelse, og dermed eller paa anden Maade forringe Pantet, da skulde Restkapitalen uden Hensyn til den iøvrigt betingede Uopsigelighe'd indtil 1 December 1884 uden Varsel være forfalden. Efterat derpaa den østjællandske Jernbane var bleven anlagt, ansaa Indstævnte det for ønskeligt at tilvejebringe en Forbindelse mellem den nævnte Jernbane og den heromhandlede Jernbanevej, og for at iværksætte denne Forbindelse og navnlig for at tilvejebringe bedre Kurveforhold paa Faxebanen, blev der givet det Stykke af denne, som førte fra den saakaldte Pulvergaard til Faxe Strand, en anden Retning, saaledes at Banen, istedetfor som tidligere at gaa fra Pulvergaarden til Rosendals Havn og derfra til de øvrige Lodsejeres Havn, nu først anløber de øvrige Lodsejeres Havn og derefter Rosendals Havn; det Stykke af Jernbanen, som fandtes mellem Pulvergaard og Rosendals Havn, og som udgjorde omtrent en Fjerdedel af hele Banens Længde, er derefter bleven nedlagt som Jernbane, og Skinner og Sveller ere bortflyttede fra samme. Da den omhandlede Forlægning af Jernbanen er sket imod Citantens Protest, og da der efter Citantens Formening herved skal være sket ikke blot en grov Misligholdelse af den omhandlede Kontrakt af 6 August 1863 med Paategning paa samme af 29 Juni 1874, men tillige en betydelig Forringelse af Pantet, og da den skyldige Kapital af den Grund formentlig maatte være forfalden, søgte Citanten under nærværende, i første Instants inden Stevns-Faxe Herreders Ret anlagte Sag Indstævnte til Betaling af den skyldige Restkapital, der ved Sagens Anlæg udgjorde, 43,200 Kr. med Renter heraf 4 pCt. aarlig fra 11 Juni 1880 til Forligsklagens Dato den 30 September s. A. og derefter 5 pCt. aarlig indtil Betaling skete, samt Sagens Omkostninger skadesløst, og, efterat Indstævnte ved den i Sagen under 29 November f. A. afsagte Dom i Overensstemmelse med den af ham nedlagte Paastand var bleven fri-funden for Citantens Tiltale og Sagens Omkostninger vare blevne ophævede, har Citanten ifølge Stævning af 10 Januar d. A. ind-anket den nævnte Dom her for Retten, hvor han, efterat der i Henhold til Obligationens Indhold er blevet betalt Renter og Afdrag paa samme, har paastaet Indstævnte tilpligtet at betale

38,880 Kr. med Renter 1 pCt. aarlig af 43,200 Kr. fra 30 September 1880 til 11 December s. A., 1 pCt. aarlig af 42,120 Kr. fra 11 December 1880 til 11 Juni 1881, 1 pCt. aarlig af 41,040 Kr. fra 11 Juni 1881 til 11 December s. A., 1 pCt. aarlig af 39,960 Kr. fra 11 December 1881 til 11 Juni 1882 og 5 pCt. aarlig af 38,880 Kr. fra 11 Juni 1882 indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger i begge Instantser skadesløst. Indstævnte har derimod paastaaet sig frifunden for Citantens Tiltale og sig tilkjendt hos Citanten Sagens Omkostninger skadesløst for begge Instantser. Indstævnte har nemlig benægtet, at han har misligholdt den mellem ham og Kalkbrudsejerne angaaende Faxebanen indgaaede Kontrakt, og at det ved Panteobligationen givne Pant enten herved eller af nogen anden Grund er blevet forringet. Han har i saa Henseende nærmere anført, at den nævnte Kontrakt ene og alene angaar Transporten paa en Indstævnte tilhørende og af ham anlagt Bane, og at Kalkbrudsejernes eneste Interesse er at faa Kalken transporteret for en vis Betaling til Udskibningsstederne, men at der ikke paa-ligger Indstævnte som Ejer nogen Indskrænkning med Hensyn til Forandringer og Forbedringer af Banen, naar der blot ikke herved bevirkes nogen Indskrænkning i Transporterne. Saa-danne Forandringer skulle ogsaa tidligere være foretagne uden Kalkbrudsejernes Samtykke; saaledes var den i Kontrakten af 6 August 1863 omtalte Plan aldrig bleven fulgt, idet Banen istedetfor, som i Planen angivet, at anlægges som Hestebane i Amtsvejen, som ovenfor anført, anlagdes paa særlig af Indstævnte erhvervet Grund udenfor Amtsvejen, og saaledes at der ogsaa kunde anvendes Lokomotiver, og Driften forandredes ogsaa flere Aar før Overenskomsten af 1874 til Lokomotivdrift. Indstævnte har fremdeles anbragt, at den nu foretagne Forandring af Banen maa anses som en væsentlig og betydelig Forbedring af samme, og at denne Forandring derhos var udtrykkeligt forudsat ved Ud-stedelsen af den omhandlede Obligation, idet den Indstævnte under 11 September 1868 meddelte Koncession, hvori der ogsaa gaves Pant ved Panteobligationen, og som derfor maatte være Citanten bekendt, naar ud paa, at Driften foreløbig kun om-fatter Varer og Gods, hvori formentlig ligger, at det allerede da var bestemt at udvide Banen til Persontrafik, men, for at denne Udvidelse kunde ske, var det nødvendigt at omlægge Banen, da de paa den oprindelige Bane værende Kurver umuliggjorde Per-sontrafik. Endelig har Indstævnte anbragt, at der ved Pante-obligationen overensstemmende med Paategningen af 29 Juni 1874 blev givet Pant i Faxe Jernbane, og at denne Faxe Jeru-bane, som er den Bane, der fra Kalkbruddene ved Faxe By fører til Udskibningsstederne ved Faxe Strand, endnu er den selv-samme Jernbane, som den bestandig har været, med samme Ud-gangs- og Endepunkt og med samme Stationer, og at de Matri-

kulsnumre, over hvilke Banen er anlagt, blev nævnte i Panteobligationen, alene fordi Jernbanen ikke dengang havde noget særligt Folium i Pantebogen, hvilket den derimod senere har faaet, og det derfor dengang af Hensyn til Pantebogen var nødvendigt at nævne de enkelte Matrikulsnumre, hvorfor Indstævnte ogsaa har tilbudt Citanten at give Obligationen Paategning om Pant i de Matrikulsnumre, hvorover Banen nu er anlagt. Der findes imidlertid at maatte gives Citanten Medhold i, at der ved den omhandlede Panteobligation blev givet Pant i den da eksisterende Faxe-Bane og ikke i Faxe-Banen, saaledes som den til enhver Tid er anlagt, og at Citanten derfor efter den skete Omlægning af Banen beholdt sin Panteret i de Grundstykker, hvorover den tidligere forte, og som ere nævnte i Panteobligationerne, men at han ikke uden videre erholdt Panteret i de nye Grundstykker, over hvilke Banen nu fores, eller i den over disse anlagte Banestrækning. Da det nu selvfølgelig er af væsentlig Betydning i Henseende til de pantsatte Grundes Værdi, om der over dem fører en Jernbane, eller om dette ikke er Tilfældet, og da det dernæst ikke er blot paa en ubetydelig Strækning, at Jernbanen er omlagt, men denne Omlægning omfatter en Fjerdedel af den hele Bane, der derhos ogsaa nu fører til Stranden paa et andet Sted end tidligere, findes den skete Omlægning af Banen, som er sket imod Citantens Protest, at maatte anses for en saadan Forringelse af det ved Panteobligationen givne Pant, at Pantegjælden som Følge heraf ifølge Obligationens Indhold maa anses forfalden. Forsaavidt Indstævnte imidlertid har villet gjøre gjældende, at den omhandlede Forandring af Banen udtrykkelig var forudsat ved Panteobligationens Udstedelse, har han ikke godtgjort, at Citanten ogsaa er gnaet ud fra denne Forudsætning, idet det navnlig ikke er godtgjort, at Citanten dengang har indset, at Banens Indretning til Persontrafik vilde nødvendigjøre en Omlægning af Banen, og endelig findes den af Indstævnte paaberabte Omstændighed, at Banen oprindelig blev anlagt paa en anden Maade end i den oprindelige Plan angivet, ikke at kunne komme i Betragtning, navnlig da Citanten har anbragt, at dette skete med hans Samtykke. Den af Citanten nedlagte Paastand vil derfor være at tage til Følge, dog saaledes at Betalingen af det skyldige Beløb vil være at betinge af behørig Afskrivning paa den omhandlede Panteobligation, og at Sagens Omkostninger for begge Retter efter Omstændighederne ville være at ophæve. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Nr. 35. Generaldirektoratet for Skattevæsenet paa Statskassens Vegne (den konst. Kammeradvokat)

contra

Skiftekommissionen, der behandler Boet efter afdøde Proprietær Clausens Enke, Marie Jacobine, født Dall, paa bemeldte Bos Vegne samt Overretsprokurator Leth (Hansen),

betr. Spørgsmaal om Anvendeligheden overfor et Dødsbo af Straffebestemmelsen i Lov om Stempelafgift af udenlandske offentlige Pengeeffekter af 25 Marts 1872 § 8, 1ste Stykke.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skiftekommissions Decision af 11 November 1882: Den af Prokurator Leth paa Boets Vegne nedlagte Paastand om, at Statskassen kjendes uberettiget til for de ovenomhandlede Stempelboder ialt 1298 Kr. 75 Øre at erholde Udlæg i Boet, bør tages til Følge.

Højesterets Dom.

Ligesom det i Henhold til de i den indankede Skiftedecision anførte Grunde maa antages, at der ikke i Medfør af Straffebestemmelserne i Stempeloven af 19 Februar 1861 Afsnit V kan ikjendes et Dødsbo Bøder, blot fordi der i dette er forefundet ikke behørigt stemplede, af den Afdøde efterladte Dokumenter, hvis Besiddelse vilde have paaført ham Strafansvar, saaledes findes det Samme, tildels af lignende Grunde, at maatte antages, hvor der, som i denne Sag, er Spørgsmaal om at anvende Straffebestemmelsen i Loven om Stempelafgift af udenlandske offentlige Pengeeffekter af 25 Marts 1872 § 8, 1ste Stykke, idet denne Lov Intet indeholder, hvoraf den fornødne særlige Hjemmel for at paalægge Dødsboer saadant Strafansvar kan udledes, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at det af Citanterne paaberaabte, i § 8 brugte Udtryk *•Ihændehaver•* ikke kan anses at omfatte et Dødsbo som det nærværende, der strax er blevet taget under offentlig Skiftebehandling og hvori de under Sagen omhandlede, af den Afdøde efterladte ustemplede Pengeeffekter strax toges i Rettens Bevaring og derefter af denne behandles paa lovbefalet Maade. Som Følge heraf maa det billiges, at Statskassen er kjendt uberettiget til at erholde Udlæg for de under Sagen omhandlede, Dødsboet ikjendte Bøder til Beløb 1298 Kr. 75 Øre, og Skiftedecisionen vil derfor efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Skiftekommissionens Decision bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger ophæves.

Den indankede Decisions Præmisses ore saalydende: I nærværende Dodsbo forefandtes forskellige udenlandske Obligationer, som ikke overensstemmende med Loven af 25 Marts 1872 vare forsynede med dansk Stempel, og da de derfor bleve indsendte til Generaldirektoratet for Skattevæsenet, har dette under 1 September 1880 resolveret, at de vilde være at stemple til en Taxt af 51 Kr. 95 Øre, og derhos dikteret Boet Bøder til ialt 1298 Kr. 75 Øre med Tilføjeude, at Obligationerne vilde blive udliveredede mod Erlæggelsen af disse Beløb.

Mod Betalingen af Bøderne har Boet, som har erkjendt Stempeltaxten som en Gjæld, nedlagt Protest, da de ansaas for at være samme uvedkommende. Imidlertid ere Obligationerne, som af Arvingerne ønskedes solgte, paa Begjæring bløvne tilbageleverede mod en kontant Indbetaling af det samlede Beløb, hvoraf dog Beløbet for Bøderne vil blive tilbagebetalt, saafremt det maatte statuere, at disse urigtig ere dikterede Boet.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 8 Februar 1884.

Universitetsboghändler G. E. O. Gads Forlag.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 40.

Onsdagen den 9 Januar.

Nr. 35. Generaldirektoratet for Skattevæsenet paa Statskassens Vegne (den konst. Kammeradvokat)

contra

Skiftekommissionen, der behandler Boet efter afdøde Proprietær Clausens Enke, Marie Jacobine, født Dall, paa bemeldte Bos Vegne samt Overretsprokurator Leth (Hansen).

Det Spørgsmaal, som foreligger til Afgjørelse under nærværende Dispute, er, om der efter den nugældende Lovgivning, naar en Stempelovertrædelse først efter Kontravenientens Død opdages, herfor kan paalægges hans Bo nogen Bode.

Medens Overretsprokurator Leth, der under Disputen har givet Møde for Boet, formener, at Spørgsmaalet maa besvares benægtende og derfor har nedlagt Paastand om, at Statskassen kjendes uberettiget til for den dikterede Stempelbøde at erholde Udlæg i nærværende Bo, har den konstituerede Kammeradvokat, der har givet Møde for Statskassen, til Støtte for den bekræftende Besvarelse af dette Spørgsmaal i det Væsentlige anført, at det med Hensyn til det i nærværende Sag rejste Spørgsmaal, der, som bemærket, alene drejer sig om, hvorvidt der kan dikteres et Dødsbo Boder, efterat den oprindelige Kontravenient er død, kan være tvivlsomt, om hvorvidt den rette Opfattelse er den, at der med Hensyn til Stempelovertrædelser foreligger særlig Undtagelseshjemmel til at rejse Bodeansvar efter Overtrædernes Død eller om Forholdet ikke snarere er det, at Lovgivningen betragter selve Boet som Kontravenient, som Fortsætter af den Afdodes Forseelse. Selv om denne sidstnævnte Opfattelse ikke kan anses for rigtig, formener Kammeradvokaten, at det i al Fald maa anses utvivlsomt, at der haves en saadan Undtagelseshjemmel som ovenfor antydet, i hvilken Hensende han

har henvist til, at de ældre Stempellove, saavel Frdn. 25 Mai 1804 som Frdn. 3 December 1828 i dens § 44 Nr. 3, indeholder en saadan Hjemmel, og at den samme Grundsætning er Forudsætningen for den Bestemmelse i den nu gjældende Stempellov af 19 Februar 1861 § 24, hvorefter Mukten for et forefundet paa ustemplet Papir oprettet Testament kun er en dobbelt Betaling, samt at den samme Forudsætning maa siges at ligge til Grund for flere andre Bestemmelser i Stempeloven, i hvilken Henseende han har henvist til §§ 83, 86 og 88. Men naar Hjemmelen til at diktere et Dødsbo Bøder for Forseelser, begaaede af den Afdøde, saaledes hviler paa en særlig Undtagelse fra den almindelige Regel, at et Dødsbo eller Arvingerne ikke ere ansvarlige for den Afdødes Forseelser, maa denne Undtagelsesbestemmelse staa uberørt af Loven af 16 Februar 1866 om Afsoning af Bøder udenfor kriminelle Sager, der ikke har havt til Hensigt at at gjøre nogen Forandring i den hidtil bestaaende Adgang til at diktere Bøder.

Efter Kammeradvokatens Formening er man imidlertid endog berettiget til at betragte Dødsboers Ansvar for Stempelforseelser som et selvstændigt Ansvar, idet hun i sin Henseende har gjort gjældende, at vor Stempelovgivning betragter selve Boet som Kontravenient. Han har til Støtte for denne Anskuelse henvist til, at Frdn. 3 December 1828 § 44 af fiskale Hensyngjør enhver Ihændeher eller Modtager ansvarlig for den ved Dokumentet begaaede Overtrædelse og anser denne, navnlig ogsaa et Bo, hvori Dokumentet findes som samme tilhørende, som medskyldigt i Overtrædelsen og straffer det som saadant kun med en Nedsættelse af Bodens Størrelse, idet han derhos har anført, at denne Opfattelse ikke er væsentlig fravegen ved Loven af 1861. Til yderligere Støtte for hele sin Opfattelse har Kammeradvokaten endelig henvist til, at det af den Kommission, hvis Udkast i det Væsentlige laa til Grund for det Forslag til Stempeloven, der blev forelagt Rigsdagen, bemærkes, at samme har antaget, at der for de Tilfælde, som omhandles i Frdn. 3 December 1828 § 44 Nr. 3, ingen begunstigende Forskrift bør gives i Henseende til Straffen, naar undtages Testamenter, hvorom Bestemmelser haves i § 24.

Retten kan imidlertid ikke give nogen af de af Kammeradvokaten saaledes fremsatte Betragtninger Medhold.

Selv om den Grundsætning, at et Dødsbo som Ihændeher af det paagjældende Dokument har et selvstændigt Ansvar for de af den Afdøde begaaede Stempelovertredelser, maatte kunne antages at ligge til Grund for Bestemmelser i den ældre Stempelovgivning, navnlig Frdn. af 1828 — et Spørgsmaal, som det ikke her er nødvendigt nærmere at omhandle — maa dette Standpunkt i al Fald anses forladt ved Stempeloven af 1861, der ikke har nogen til Bestemmelsen i Frdn. af 1828 § 44 Nr.

3 svarende almindelig Regel, og som heller ikke, saaledes som Frdn. af 1828, indeholder nogen anden Bestemmelse, hvoraf det som Hovedregel kunde udledes, at Ihændehaveren af Dokumentet var ansvarlig for Bøden, og at Dokumentet i Reglen kun kunde forlanges udleveret fra vedkommende Autoritet mod Erlæggelse af Bøden, hvorimod det meget mere maa antages at være Grund-sætningen i Loven af 1861, at ikke Ihændehaveren, men kun den, der har forset sig, er ansvarlig for Bøden, og at den, der har indleveret et ikke behørigt stemplet Dokument til Stempeling, kan fordre det tilbage, naar han for sit Vedkommende har rettet for sig, selv om Andre have paadraget sig ikke betalt Stempelansvar. Det kan i det Hele ved Afgjørelsen af nærværende Spørgsmaal ikke lades nde af Betragtning, at, medens der af Bestemmelsen i Frdn. af 1828 kunde udledes Argumenter for, at Bøder nærmest var at anse som en forhøjet Stempelbetaling, er Bøderne efter Loven af 1861 egentlige Strafbøder og derfor ogsaa undergivne de for disse gjældende almindelige Regler, altsaa ogsaa nu Bestemmelserne i den ovenfor citerede Lov 16 Februar 1866. Da det nu maa anses for at være den almindelige Regel med Hensyn til Strafbøder, som med Hensyn til Straf i Almindelighed, at disse ikke for en Afdøds Forseelser kunne idømmes hans Dødsbo eller Arvinger, maa der, for at en Undtagelse fra denne Regel kan statuere med Hensyn til Stempelbøder, have en særlig Lovhjemmel derfor. Enl saadan Lovhjemmel skjøntes nu imidlertid ikke den nu gjældende Stempellov at give. Ingen af de ovenfor nævnte, af Kammeradvokaten anførte, saa lidt som nogen anden Bestemmelse i Stempeloven indeholder en bestemt Forudsætning om, at Boet er ansvarlig for den Afdødes Stempelforseelser og navnlig behøver en saadan ikke at ligge til Grund for Bestemmelsen i § 24, 3die Stykke, og herimod vil det ikke kunne faa afgjørende Betydning, at den Kommission, der har udarbejdet et Udkast til Stempeloven, muligt maatte være gnaet ud fra en Forudsætning om, at den tidligere bestaaende Regel med Hensyn til det heromhandlede Forhold vedblivende skulde gjælde.

I Henhold til alt det Anførte vil Prokurator Leths Paa-stand om, at Statskassen kjendes uberettiget til for den dikterede Stempelbøde, stor 1298 Kr. 75 Øre, at erholde Udlæg i nærværende Bo, være at tage til Følge.

Under Disputen er det fornødne Stempelpapir forbrugt.

Nr. 51. Generaldirektoratet for Skattevæsenet paa Statskassens Vegne (den konst. Kammeradvokat)

contra

Arvingerne efter afdøde Gaardejer **Christoffer Thomsen, Sidse Marie Christoffersen** med Mand og Værge, **Lars Peder Larsen m. Fl.** (Ingen),

betr. Spørgsmaal om, hvorvidt Straffebestemmelsen i Stempelovens § 77 jfr. § 79 kan bringes til Anvendelse paa et Dodsbo.

Dragholms Birks ordinære Rets Dom af 22 April 1881: Indklagede, Hjulmand Anders Pedersen af Holmstrup, bør for sig og øvrige Arvinger efter afdøde Gaardejer Christoffer Thomsen i Klint for Tiltale af Klageren den konstituerede Kammeradvokat for Generaldirektoratet for Skattevæsenet fri at være. Processens Omkostninger hæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 November 1882: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves.

Højesterets Dom.

Ved kongelig Ordre af 20 December 1882 er Højesteret bemyndiget til at tage nærværende Sag under Paakjendelse, uanset at dens Gjenstand maatte befindes ikke at udgjøre summa appellabilis.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, hvortil føjes, at de Indstævnte ikke kunne anses at være blevne "Modtagere", jfr. Stempellov af 19 Februar 1861 § 79, af de under Sagen omhandlede 3 Gjældsbreve, der, efter hvad der er oplyst, strax ved Registreringen af Boet toges i Besiddelse af Skifteretten og af denne indsendtes til Stempling,

kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter at der i Boet efter afgangne Gaardejer Christoffer Thomson af Klint var forefundet 3 til bemeldte Afdode udstedte Gjældsbeviser, der ikke vare skrevne paa behørigt stemplet Papir, resolverede Amtmanden over Holbæk Amt under 26 August 1880 bl. A., at bemeldte Bo herfor i Henhold til Stempelovens § 77 jfr. § 79 vilde have at erlægge Boder af henholdsvis 15 Kr., 6 Kr. 50 Øre og 2 Kr., hvilke Resolutioner derpaa forsaavidt bleve stadfæstede af Citanterne, Generaldirektoratet for Skattevæsenet, hvorhos Citanterne som Følge af et derom af Boets Vedkommende indgivet Andragende beordrede den konstituerede Kammeradvokat til at anlægge Søgemaal til Inddrivelse af de omhandlede Boder.

Under den af Citanterne horefter imod de Indstævnte, Sidse Marie Christoffersen med Mand og Værge, Forbrugsforeningsbestyrer Lars Peter Larsen, Caroline Christoffersen med Mand og Værge, Hjulmand Anders Pedersen, Ellen Kirstine Christoffersen, Parcellist Rasmus Thomas Christoffersen, Hjulmand Lars Christoffersen, de Mindreaarige Boline Dorthea Jacobsen og Peter Martin Jacobsen med deres Kurator, Husmand Lars Jacobsen, samt de Umyndige Andreas Jaabsoen, Lauritz Jacobsen, Sophie Mathilde Jacobsen og Nielsine Bolette Jacobsen med deres Værge, ovennævnte Husmand Lars Jacobsen, til hvem Boet efter bemeldte Afdode var blevet udleveret til privat Skifte og Deling, ved Dragholms Birkeret anlagte Sag paastode Citanterne de Indstævnte tilpligtede En for Alle og Alle for En at betale de omhandlede Boder, tilsammen 23 Kr. 50 Øre, samt derhos at udrede Sagens Omkostninger, men ved Birkerettens Dom af 22 April f. A. bleve de Indstævnte i Overensstemmelse med deres derom nedlagte Paastand frifundne for Citanternes Tiltale, medens Sagens Omkostninger ophævedes.

Efter at en tidligere Indankning af denne Dom var bleven afvist ved nærværende Rets Dom af 16 Januar d. A., have Citanterne nu ifølge Stævning af 14 April d. A. og i Henhold til en under 24 Februar d. A. udfærdiget allerhøjeste Summa-Bevilling paany indanket samme her for Retten, hvor de have paastaet den forandret derhen, at de Indstævnte En for Alle og Alle for En eller i al Fald pro rata (hver for sin Andel) tilpligtes at betale de omhandlede Boder, hvorhos de have paastaet sig tillagte Sagens Omkostninger i begge Instanser, og at det paalægges de Indstævnte at betale den konstituerede Kammeradvokat Salær for hans Møde her for Retten.

De Indstævnte ere, skjøndt lovlig varslede, hverken mødte eller have ladet møde her for Retten, og Sagen vil derfor i Medfør af D. L. 1—4—30 og Frdn. 3 Juni 1796 § 2 være at paadomme efter de fremlagte Breve og Bevisligheder, navnlig Underrettsakten.

Af denne fremgaar det, at de Indstævntes Frifindelsespaastand er støttet dels paa, at den Hjemmel, som i den ældre Stempelovgivning, jfr. navnlig Frdn. 3 December 1828 § 44, fandtes til at gjøre Ansvar gjældende mod et Dødsbo for den Afdødes Stempelovertrædelser, er bortfalden ved den nu gjældende Stempelov af 19 Februar 1861, dels paa, at Lov om Afsoningen af Bøder udenfor kriminelle Sager af 16 Februar 1866 paa Grund af de i sammes § 1 givne nye Regler om de Tvangsmidler, der blive at anvende mod den, der ikke udreder en ham paalagt Strafbode, maa have medført, at der ikke længere vil kunne paalægges et Dødsbo Strafbøder, saaledes at disse, naar de ikke betales, kunne fordres inddrevne hos Boet eller Arvingerne.

Derimod har den konstituerede Kammeradvokat for sin Paastand i det Væsentlige søgt at hævde, at den samme Regel, som gjaldt efter de ældre Stempellove af 25 Mai 1804 § 27 Nr. 3 og 3 December 1828 § 44 Nr. 3, at Dødsboet staar til Ansvar for Stempelovertrædelser, der først anmeldes eller opdages efter den oprindelige Kontravenients Død, ogsaa gjælder ifølge den nu gjældende Stempelov af 19 Februar 1861, idet Reglen ikke alene ikke er ophævet, men endog gjælder i forhøjet Grad, forsaavidt Boerne nu ikke længere skulle slippe med at betale et modereret Beløb, men derimod skulle udrede det fulde Bødebeløb. Efter Kammeradvokatens Mening falder nemlig Dødsboets Ansvar ind under de almindelige Regler i Lovens §§ 79 og 80, og ligesom Fr. 1828 § 44 af fiskale Hensyn gjør enhver Ihænderhaver eller Modtager af Dokumentet ansvarlig for den begaaede Overtrædelse og anser denne, navnlig ogsaa et Bo, hvori Dokumentet findes som samme tilhørende, som medskyldigt i Overtrædelsen og straffer det som saadant, kun med en Nedsættelse af Bødens Størrelse, saaledes maa Boet nu ifølge Stempeloven betragtes som Fortsætter af den Afdødes stempelovstridige Besiddelse og som derved medskyldig i hans Overtrædelse. Som Bevis for, at denne Opfattelse er gjort gjældende i Loven af 19 Februar 1861, har den konstituerede Kammeradvokat henvist til dens §§ 24, 83 og 86 samt 88, og naar Lovens § 92 fra 1 April 1862 har hævet alle ældre Bestemmelser angaaende Brugen af det stemplede Papir, forsaavidt der ikke særlig henvises til dem som fremdeles gjældende, og der heraf skulde søges udledet et Argument for, at Bestemmelsen i Fr. 1828 § 44 Nr. 3 maa anses bortfalden, er det alene det modererede Bødeansvar for Dødsboet, Loven har hævet, i hvilken Henseende Kammeradvokaten endelig har anført, at den i sin Tid til Udarbejdelsen af Udkastet til nugjældende Stempelov nedsatte Kommission utvivlsomt er gaaet ud fra den her forsvarede Anskuelse, idet den i sin Betænkning ved Omtalen af § 44 i Frdn. 3 December 1828 udtrykkelig bemærker, at den for de Tilfælde, der omhandles i

Paragrafens Nr. 3, har antaget, at der, naar undtages Testamenter, ingen særlig begunstigende Forskrift bør gives.

I foranstaaende Betragtninger finder Retten imidlertid ikke at kunne gives den konstituerede Kammeradvokat Medhold.

Selv om det nemlig maa antages, at den ældre Stempel-lovgivning, navnlig Frdn, 3 December 1828, er gaaet ud fra den Grundsætning, at et Dødsbo som Ihænde-haver af det paagjældende Dokument har et selvstændigt Ansvar for de af den Afdøde begaaede Stempelovertædelser, skjønnes det ikke rettere, end at dette Standpunkt er forladt ved Stempeloven af 1861, der ikke har nogen til Bestemmelsen i Frdn. 1828 § 44 Nr. 3 svarende almindelig Regel, og som heller ikke, saaledes som Frdn. af 1828, indeholder nogen anden Bestemmelse, hvoraf det som en Hovedregel skulde kunne udledes, at Ihænde-haveren af Dokumentet er ansvarlig for Bøden og at Dokumentet i Reglen kun kunde forlanges udleveret fra vedkommende Myndighed med Erløggelsen af Bøden. Det maa derimod meget snarere antages at være en Grundsætning i Loven af 1861, at ikke Ihænde-haveren, men alene den, som har forset sig, er ansvarlig for Bøden, og at den, der har udleveret et ikke behørig stemplet Dokument til Stempling, kan fordre det tilbage, naar han har rettet for sit Vedkommende, selv om en Anden har et uberigtiget Stempelansvar. Det bør i det Hele ved nærværende Spørgsmaal ikke overses, at medens der af Bestemmelserne i Frdn. 1828 kunde udledes Argumenter for, at Bødeansvaret var at anse som en forhøjet Stempelbetaling, ere Bøderne efter Loven af 1861 egentlige Strafbøder og som saadanne altsaa undergivne de for disse gjældende Regler, saaledes ogsaa Reglerne i Lov af 16 Februar 1866. Da det nu maa anses at være den almindelige Regel med Hensyn til Strafbøder, som med Hensyn til Straf i Almindelighed, at disse ikke for en Afdøds Forseelser kunne ikjendes hans Dødsbo eller Arvinger, maa der for at en Undtagelse i saa Henseende kan opstilles med Hensyn til Stempelbøder have en særlig Lovhjemmel, men en saadan Hjemmel findes ikke den nu gjældende Stempellov at indeholde, i hvilken Henseende det bemærkes, at ingen af de af den konstituerede Kammeradvokat anførte, saalidt som nogen anden Bestemmelse i Loven af 1861, indeholder en bestemt Forudsætning om, at Boet er ansvarlig for den Afdødes Stempelforseelser, navnlig behøver en saadan ikke at ligge til Grund for Bestemmelsen i Lovens § 24, 3 Stykke, og herimod vil det ikke kunne tillægges nogen afgjørende Betydning, at den Kommission, der har udarbejdet Udkastet til Stempeloven, muligvis maatte være gaaet ud fra en modsat Forudsætning om det her omhandlede Forhold.

De Indstævntes Paastand findes herefter at maatte tages til Følge, og den indankede Dom, ved hvilken Sagens Omkostninger

ved Underretten rettelig ere hævede, vil saaledes i det Hele være at stadfæste.

Sagens Omkostninger her for Retten findes ligeledes at burde ophæves, og vil der som Følge heraf ikke være at tilkjende den konstituerede Kammeradvokat Salær under denne Sag. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Fredagen den 11 Januar.

Nr. 83. Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet
(Buntzen efter Ordre)

contra

Lærer, Degn og Kirkesanger i Thorshavn **H. O. Petersen**
(Hansen efter Ordre),

betr. Spørgsmaal om en færøisk Skolelærers Ret til „Højtids-
offer“.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 Juli 1882: De Indstævnte, Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, bør til Citanten, Lærer, Degn og Kirkesanger i Thorshavn H. C. Petersen, betale 1200 Kr. med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 14 April 1881 til Betaling sker. Saa bør Citanten og være berettiget til fra 30 November 1880 og saalænge han beklæder Embedet som Lærer ved Almueskolen i Thorshavn og den dermed forbundne Degne- og Kirkesanger-tjeneste ved Thorshavns Kirke, af de Indstævnte at oppebære 200 Kr. aarlig i Erstatning for Højtidsoffer af Thorshavns Menighed. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges de Indstævntes befalede Sagfører, Prokurator Lange, et Salær hos det Offentlige af 60 Kr.

Højesterets Dom.

Vel tilkommer der ikke det af Indstævnte beklædte Embede som Lærer, Degn og Kirkesanger i Thorshavn nogen Indtægt, der, som i Bekjendtgjørelsen om Embedsledigheden og Indstævntes Kaldsbrev sket, retteligen kunde betegnes som »Højtidsoffer«; men da Indstævnte derimod af Menigheden har oppebaaret saakaldet Nytaarsoffer samt Akcidentser, hvilke Indtægter ikke findes anførte i fornævnte Bekjendtgjørelse eller

i Kaldsbrevet og heller ikke særlig omtales i Loven af 1 Marts 1854 § 32 Nr. 3, og disse Indtægter efter deres hele Beskaffenhed maa anses at ækvalere det i Bekjendtgjørelsen nævnte Højtidsoffer, ligesom der ogsaa ved dette Udtryk netop er sigtet til dem, vil Indstævntes Paastand om at tillægges Vederlag for manglende Embedsindtægt ikke kunne tages til Følge. Processens Omkostninger for begge Retter blive efter Omstændighederne at ophæve og Salærerne til de befalede Sagførere at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Citanterne bør for Indstævntes Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 2 Kroner. I Salarium tillægges Prokurator Lange for Landsover- samt Hof- og Stadsretten 60 Kroner og Etatsraad Buntzen og Højesteretssagfører Hansen for Højesteret hver 120 Kroner, hvilke Salaries udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I 1874 blev Embedet som Lærer ved Almueskolen i Thorshavn og som Degn og Kirkesanger ved Thorshavn Kirke kundgjort ledigt og hød det i det herom gennem Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udfærdigede Opslag, at der med Embedet var forbundet en aarlig Lon af 350 Rdlr. foruden Højtidsoffer af Menigheden anslaaet til omtrent 100 Rdlr. samt fri Bolig og Brændsel til Skolestuens Opvarmning og Lærcrens eget Brug eller Godtgjørelse herfor. Under 30 Oktober 1874 blev Citanten, Lærer, Degn og Kirkesanger i Thorshavn H. C. Petersen udnævnt til at beklæde det nævnte Embede, og hedder det herom i den udfærdigede Skrivelse, at han i denne sin Stilling vil have at nyde blandt Andet ogsaa „Højtidsoffer af Menigheden“. Da det imidlertid, efter at Citanten den 30 November 1874 var tiltrædt Embedet, viste sig, at der ikke svaredes noget Højtidsoffer og heller ikke paahvilede Menigheden i Thorshavn nogen Forpligtelse til at yde el saadant, har Citanten forment, at han maa være berettiget til, i Stedet herfor at fordrø det Beløb af 200 Kr. aarlig, som Højtidsofferet i sin Tid i Bekjendtgjørelsen om Embedets Indtægter er blevet anslaaet til, og han har i Henhold hertil under nærværende Sag søgt de Indstævnte Ministeriet for

Kirke- og Undervisningsvæsenet tilpligtede at betale sig 200 Kr. aarlig for de 6 Aar fra 30 November 1874 til 30 November 1880, ialt 1200 Kr., med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 14 April f. A. til Betaling sker, og fremdeles 200 Kr. aarlig regnet fra 30 November 1880, saalænge han forbliver i Embedet, samt Sagens Omkostning er skadeslost. De Indstævnte, hvem der har været meddelt fri Proces, have derimod paastaet sig frifundne for Citantens Tiltale og denne tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til deres befalede Sagfører, Overrettsprokurator Lange, hvilket denne i ethvert Fald har paastaet sig tillagt hos det Offentlige. Efter hvad der foreligger maa det antages, at det skyldes en Misforstaaelse, at det i Opslaget om Embedets Indtægter er kommet til at hedde, at der svaredes Højtidsoffer af Menigheden. Den tidligere Lærer havde nemlig af de mere velhavende Familier modtaget et aldeles frivilligt Nytaarsoffer, hvilket han i sine Optegnelser over Embedets Indtægter opførte under Rubrikken „Offer“, hvorunder han iøvrigt indbefattede Alt, hvad han for sin Tjeneste i Kirken modtog i Gaver af Menigheden dels ved Nytaar og dels ved Barnedaab, Brudevielser m. m. Overensstemmende med disse Optegnelser og da det paa Færøerne skal være Sprogbrug, at „Offer“ bruges istedetfor det ellers sædvanlige Udtryk „Offer og Akcidentser“, angav Skoledirektionen for Færø Amt i en Indberetning af 29 Juli 1874, at den afgangne Lærer som Degn og Kirkesanger ved Thorshavn Kirke havde haft omtrent „100 Rdlr. i Offer af Menigheden“, men i Ministeriet gik man ud fra, at der herved sigtedes til „Højtidsoffer“, og overensstemmende hermed blev Bekjendtgjørelsen om det ledige Embedes Indtægter affattet. De Indstævnte have ikke bestridt, at Bekjendtgjørelsen om Embedets Indtægter og det for Citanten udfærdigede Kaldsbrev maa afgive Normen for, hvilke Fordringer han kan stille ligeoverfor de Indstævnte med Hensyn til sin Lonning, men de have forment, at den Omstændighed, at en enkelt Indtægtspost er bleven mindre korrekt betegnet, maa være uden Betydning, naar det dog maa erkjendes, at den paagjældende Embedsmand faktisk har faaet den ham tilsagte Indtægt, hvilket i nærværende Tilfælde maa antages at være sket, idet Citanten ligesom sin Forgjænger har oppebaaret de i Skoledirektionens ovennævnte Skrivelse ommeldte Ydelser, skjøndt disse ikke vare tilsagte ham. Citanten har derimod gjort gjældende, at han kun har søgt Embedet under Forudsætning af, at der tilflod samme de i Ministeriets Bekjendtgjørelse ommeldte Indtægter, og at Ministeriet derfor ved at udnævne ham med Ret til at oppebære disse har paataget sig en Forpligtelse til at skaffe ham dem, eller, hvis dette ikke kan lade sig gøre, give ham Erstatning herfor. Som en saadan kunne imidlertid efter hans Mening de ovennævnte i Skoledirektionens

Skrivelse ommeldte Ydelser ikke betragtes, idet Nytaarsofferet er en aldeles frivillig Ydelse, og Akcidentser i Anledning af Barnodaab m. v. tilkomme ham som Degn og Kirkesanger i Henhold til selve Lovgivningen, saa at han maatte være berettiget til at oppebære dem, uanset at de ikke vare nævnte i Ministeriets Bekjendtgjørelse om Embedets Indtægter. De sidstnævnte Ydelser kunne derhos formentlig saameget mindre komme i Betragtning, som Citanten, da han saa, at der tilkom Embedet Højtidsoffer, gik ud fra, at der — i Lighed med, hvad her i Landet i Almindelighed er Tilfældet — ogsaa tilkom det Ret til de heromhandlede Akcidentser og særlig tog Hensyn hertil, da han søgte Embedet. Der maa nu vel gives de Indstævnte Medhold i, at den blotte Omstændighed, at en Indtægtskilde i Vakancebekjendtgjørelsen og Kaldsbrevet er bleven urigtig betegnet, ikke i og for sig kan berettigge Citanten til, foruden den Embedet virkelig tillagte Indtægt, at fordrø Erstatning for den i de nævnte Aktstykker i Stedet for samme anførte. Men paa den anden Side kan den Omstændighed, at Citanten i Embedet oppebærer Indtægter, der ikke udtrykkelig ere nævnte i Bekjendtgjørelsen og Kaldsbrevet, ikke ubetinget berettigge Ministeriet til at henvise ham til i saadanne Indtægter at søge Erstatning for den ham tilsagte Indtægt, som ikke kan forskaffes ham. Det skjønes nu ikke rettere end, at der maa gives Citanten Medhold i, at de ovennævnte af Skoledirektionen og Ministeriet paapegede Indtægter ikke kunne afgive et fyldestgjørende Vederlag for det manglende Højtidsoffer. Selv om der nemlig ikke maatte findes at kunne tillægges den Omstændighed afgjørende Betydning overfor de Indstævnte, at Citanten, da han søgte Embedet, vil være gaaet ud fra, at der med Degne- og Kirkesangertjenesten foruden Højtidsofferet var forbundet Ret til at oppebære Akcidentser, uanset at disse ikke udtrykkelig vare nævnte i Vakancebekjendtgjørelsen, maa det ialfald erkjendes, at de omhandlede Indtægter, nemlig Nytaarsoffer og Akcidentoffer, ifølge selve deres Beskaffenhed ikke kunne stilles i Klasse med Højtidsoffer og derfor ikke kunne rekvivalere et saadant. I saa Henseende bemærkes, at Nytaarsofferet — der iøvrigt efter Citantens Paastand kun er blevet erlagt i et ganske forsvindende Omfang — da det er en ganske frivillig Ydelse, ikke kan stilles i Klasse med Højtidsoffer, der maa forudsættes hjemlet ved Lovgivningen eller gammel Skik og Brug. Vel gjælder det samme ikke om Akcidentofferne, idet det, efter hvad Citanten selv har erkjendt, maa antages, at der tilkommer ham Ret til at kræve disse af Menighedens Medlemmer, men, selv bortset fra, at de efter Indstævnets Paastand i hans Embedstid ikke tilnærmelsesvis skulde have udgjort det Beløb af 200 Kr. aarlig, hvortil Højtidsofferet i Vakancebekjendtgjørelsen og Citantens Kaldsbrev var anslaaet, maa dog den Omstændighed, at Højtidsofferet maa antages at være

af en nogenlunde konstant og beregnelig Størrelse og eventuelt kan erholdes fastsat af vedkommende Myndigheder, jfr. Kanc. Pl. 9 Juni 1847, medens Akcidentsofferet ifølge selve sin Natur er ganske anderledes uberegneligt og foranderligt, medføre, at det sidste ikke kan afgive fyldestgørende Vederlag for Afsavnet af Højtidsofferet. Som Følge heraf ville de Indstævnte overensstemmende med Citantens Paastand, mod hvilken der iøvrigt ikke fra de Indstævntes Side er fremsat nogen Indsigelse, være at tilpligte at betale Citanten 1200 Kr. i Erstatning for Højtidsoffer for Tidsrummet fra 30 Novembr 1874 til 30 November 1880 med Renter som paastaaet, ligesom Citanten vil være at kjende berettiget til fra den 30 November 1880 og saalænge han beklæder det omhandlede Embede, af de Indstævnte at oppebære 200 Kr. aarlig som Erstatning for Højtidsoffer af Thorshavns Menighed. Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve, og vil det Prokurator Lange, hvis Sagførelse har været lovlig, tilkommende Salær, der bestemmes til 60 Kr., være at udrede af det Offentlige. Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Nr. 247.

Advokat Halkier

contra

Peter Jacquet og Christian Hansen Møller (Defensor Hansen),

der tiltales for Overtrædelse af Lov om Mark- og Vejfred af 25 Marts 1872.

Bjerre Herreds Politirets Dom af 19 Marts 1883: De Tiltalte, Fiskerne Peter Jacquet og Chr. Hansen Møller af Bredballe, bør hver bøde 50 Øre til de Fattiges Kasse i Stouby Sogn og in solidum betale denne Sags Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven inden 3 Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse.

Viborg Landsoverrets Dom af 18 Juni 1883: De Tiltalte Peter Jacquet og Chr. Hansen Møller bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, hvorunder tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isnacsen, i Salær hver 15 Kr., udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Ved kongelig Ordre af 19 Juli 1883 er Højesteret be-
myndiget til at tage denne Sag under Paakjendelse, uanset at
dens Gjenstand maatte befindes ikke at udgjøre summa ap-
pellabilis.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger bestyrke
det deri antagne Resultat,

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande.
I Salarium for Højesteret tillægges Advokat Hen-
richsens Bo 30 Kroner, Advokat Halkier og Høje-
steretssagfører Hansen hver 40 Kroner, hvilke Sa-
larier udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Ifølge Be-
gjoring af Lehnsgreve Rantzau til Rosenvold tiltales Fiskerne
Peter Jacquet og Chr. Hansen Moller af Bredballe Strand under
nærværende som offentlig Politisag anlagte Sag for Overtrædelse
af Lov om Mark- og Vejfred af 25 Marts 1872 § 8, og gaar
Sigtelsen mod dem navnlig ud paa, at de den 4 Januar d. A.
skulde have draget Fiskeriredskaber iland og selv have færdedes
paa Gaarden Rosenvolds Jorder. Det er af to Vidner edelig
forklaret, at de den nævnte Dag have set et Vindeapparat, som
de Tiltalte maa antages at benytte ved deres Fiskeri, staa udfor
Rosenvolds Grund paa noget Tang, der laa indenfor Vand-
grænsen i Vejle Fjord, og til hvilket man kunde komme fra
Land uden at gaa gjennem Vandet, samt at de Tiltalte vel, da
Vidnerne bleve opmærksomme paa dem, stode i Vandet, men at
Vindeapparatet stod saaledes, at de ikke kunde have opstillet det
uden at betræde Landgrunden. Rigtigheden af disse Forklari-
nger have de Tiltalte erkjendt, men de have derhos paastaet, at
der, saafremt der ikke ved Tangopskylningen var dannet en
Vold af Tang paa det Sted, hvor deres Vindeapparat var op-
stillet, vilde have flydt Vand sammesteds, og at de, der vare
komne roende til Stedet i deres Baad, vel ikke nøje erindre, om
de satte Apparatet ud fra Baaden, eller om de ved den ommeldte
Lejlighed vare ude af Baaden, men at de i ethvert Tilfælde ere

forvissede om, at hverken de selv eller deres Apparat have været indenfor den almindelige daglige Vandgrændse. Efter de foreliggende Oplysninger er der nu heller ikke tilstrækkelig Føje til at antage, at de Tiltalte den nævnte Dag have færdedes udenfor den Del af Strandbredden langs Rosenvolds Marker, der ikke blot i Tilfælde af usædvanligt Højvande, men ogsaa ellers i Almindelighed eller dog jævnlig overskyldes af Vandet, og da dette Terræn, selv om der paa samme findes opskyllet Tangvolde, der rage op over Vandet, ikke findes at kunne henregnes til Gaarden Rosenvolds Jorder, kan det saaledes ikke imod de Tiltaltes Benægtelse anses godtgjort, at de have gjort sig skyldige i nogen Overtrædelse af Lov 25 Marts 1872 § 8. De ville derfor være at frifinde for det Offentliges Tiltale i denne Sag, hvorhos Sagens Omkostninger, hvorunder der tillægges Aktor og Defensor for Overretten i Salær hver 15 Kr., ville være at udrede af det Offentlige.

Nr. 98. Kjøbmand **Th. Bøggild** (Hansen)

contra

Gaardejer **J. F. Riis** (Ingen),

betr. Betaling af et Vexelkrav.

Ribe Herreds ordinære Rets Dom af 9 Marts 1881: Den paastævnte under 18 og 25 November 1879 hos Indstævnte Gaardejer J. F. Riis af Seemgaard foretagne Arrest-Forretning bør som lovlig gjort og forfulgt ved Magt at stande Naar Indstævnte efter foregaende lovlig Omgang inden Retten med sin korporlige Ed bekræfter, at han hverken selv har skrevet eller har tilladt nogen Anden paa hans Vegne at skrive Navnet J. F. Riis, som findes paa den paastævnte Vexel af 28 Juli 1879 paa 700 Kr. trukket paa P. Højberg til Lieutenant Fabricius's Ordre, akcepteret af P. Højberg og endosseret af V. Fabricius og J. Th. Therkildsen og protesteret den 7 November 1879, bør han for Tiltale af Citanten, Kjøbmand Th. Bøggild af Ribe, i denne Sag fri at være og Processens Omkostninger i saa Fald være ophævede. Trøster bemeldte Indstævnte sig derimod ikke til saadan Ed at aflægge, bør han imod Extradition af den ommeldte Vexel i kvitteret Stand med tilhørende Protest til Citanten betale 700 Kr. med Renter heraf fra 5 November 1879 til Betaling sker 12 pCt. p. a. i de første 6 Maaneder og siden

6 pCt. aarlig, $\frac{1}{2}$ pCt. Provision og Kurtage, 4 Kr. 22 Øre i Protestomkostninger og Porto, 4 pCt. i Inkassationsaalær, Omkostningerne ved Arrestforretningen med Kr. 87. 21 Øre samt Processens Omkostninger skadeslost efter Regning. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 14 November 1881: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at det af Citanten Kjøbmand Bøggild den 19 Januar d. A. for Underretten fremlagte Indlæg, ikke af Underretten kan ses at være udfærdiget paa behørig stemplet Papir.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom antørte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Edens Aflæggelse bestemmes til 4 Uger fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses are saalydende: Ved Underrettsdommen i denne Sag — der i 1ste Instants af Citanten, Kjøbmand Bøggild i Ribe, er anlagt mod Indstævnte, Gaardejer J. F. Riis af Seemgaard, til Betaling af et formentligt Vexelkrav, stort 700 Kr., med Renter og Omkostninger samt til Justifikation af en af ham den 18 November 1879 paabegyndt og den 25 s. M. sluttet Arrestforretning, ved hvilken der til Sikkerhed for bemeldte Krav blev givet Citanten Arrest i Indstævntes til 140,000 Kr. værderede Gaard samt i sammes Besætning — er bemeldte Arrestforretning stadfæstet som lovlig gjort og forfulgt og Sagens Udfald iøvrigt gjort afhængigt af Indstævntes Ed, saaledes at han, saafremt han med sin Ed bekræfter, at han hverken selv har skrevet eller tilladt nogen Anden paa hans Vegne at skrive Navnet J. Fr. Riis, som findes paa en af Citanten under Sagen fremlagt Vexel af 28 Juli 1879 paa 700

Kr., trukken paa P. Højberg til Lientenant Fabricius's Ordre, akcepteret af P. Højberg og endosseret af V. Fabricius og J. Th. Therkildsen og protesteret den 7 November 1879, er frifunden for Citantens Tiltale i denne Sag og Sagens Omkostninger ophævede, hvorimod han, dersom han ikke aflægger Eden, er overensstemmende med Citantens Paastand tilpligtet imod Extradition af bemeldte Vexel i kvitteret Stand med tilhørende Protest at betale til Citanten 700 Kr. med Renter heraf fra den 5 November 1879, indtil Betaling sker, 12 pCt. p. a. i de første 6 Måneder og siden 6 pCt. aarlig, $\frac{1}{3}$ pCt. Provision og Kurtage, 4 Kr. 22 Øre i Protestomkostninger og Porto, 4 pCt. i Inkassationsløb, Omkostningerne ved Arrestforretningen med 87 Kr. 21 Øre samt Processens Omkostninger for Underretten skadesløst.

Citanten har derefter indanket Sagen for Overretten, hvor han, ligesom for Underretten, har paastaaet Indstævnte pure domt til at betale sig den ovennævnte Vexels Paalydende m. V., medens Indstævnte har procederet til Underretsdommens Stadfæstelse.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 15 Februar 1884.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 50-51.

Fredagen den 11 Januar.

Nr. 98. Kjøbmand Th. Bøggild (Hansen)

contra

Gaardejer J. F. Riis (Ingen).

Forelobig bemærkes, at forsaavidt Indstævnte har villet gjøre gjældende, at Citanten, skjonndt den ovenomhandlede Vexel, efter at være af dens tidligere Ihænde-haver, Sydjydsk Landmandsbank i Ribe, protesteret de non solutione, af denne den 18 November 1879 er transporteret til Citanten, dog skulde have været uberegtiget til at gjøre Vexlen gjældende, fordi Aceptanten, der kort efter Vexlens Udstedelse havde overgivet den til Citanten, ved denne Lejlighed skulde have tilkjendegivet denne, at Vexlen var bestemt til og af Indstævnte og fornævnte Endossent Fabricius leveret ham til Indfrielse eller Dækning af et Par ældre Vexler, der dog den Gang endnu ikke vare forfaldne, hvorfor Aceptanten i Mellemtiden indtil disses Forfaldstid vilde overlade Citanten Vexlen til Sikkerhed for et Beløb af 480 Kr., som Citanten havde tilgode hos ham, og Citanten saaledes strax ved Vexlens Modtagelse var gjort bekjendt med, at Aceptanten ingen Ret havde til at raade over bemeldte Vexel paa anden Maade end til dermed at indfri et Par ældre Vexler, vil denne Indsigelse efter Bestemmelsen i Frdn. 18 Mai 1825 § 69 ikke imod Citantens Protest kunne komme i nogen Betragtning under nærværende Vexel-ag.

Indstævnte har benægtet Vexlens Ægthed, forsaavidt angaar hans Underskrift paa samme som Trassent, og han har i denne Henseende nærmere anbragt, at han vel ikke af selve Skrifttrækkene sikkert kunde se og efter dem turde have fragaet sin Underskrift, fordi denne meget skuffende lignede hans egen, men

at han desuagtet af andre tilstødende Omstændigheder med Sikkerhed vidste, at den var falsk, idet han, der til Fordel for den ovenfor nævnte P. Høiberg i de senere Aar havde paategnet et stort Antal Vexler dels som Trassent, dels som Akceptant og dels som Endossent, navnlig ikke den 28 Juli 1879 havde underskrevet nogen Vexel for P. Høiberg og overhovedet ikke siden den 7 Februar s. A., paa hvilken Dag der af hans Sagfører blev affattet en Fortegnelse over samtlige de Høiberg vedrørende, af Indstævnte trukne eller paategnede Vexler, havde sat sit Navn paa andre Vexler end dels nogle, som han havde underskrevet hos sin Sagfører, for at de af denne kunde benyttes til Benyttelse af ældre Vexler, og hvoriblandt den heromhandlede Vexel ikke fandtes, dels 3 Vexler, af hvilke han havde underskrevet den ene som Endossent, medens enhver af de 2 andre lod paa en mindre Sum end 700 Kr.

Imod denne Benægtelse har Citanten ikke set sig i Stund til at tilvejebringe noget positivt Bevis for, at Indstævntes Underskrift paa den paagjældende Vexel er ægte, men han har villet gjøre gjældende, dels at Indstævnte skulde have afgivet en saa forbindende og forpligtende Villieserklæring med Hensyn til Vexlen, at han, bortset fra Spørgsmaalet om Vexlens Ægthed, ikke kunde slippe for at indfri den, idet han, forinden nærværende Sag blev paabegyndt, havde tilbudt Citanten at indfri Vexlen med 480 Kr., hvilket Tilbud Citanten dog ikke vilde gaa ind paa, dels at Indstævnte ikke af de af ham paaberaabte Omstændigheder med Sikkerhed kunde vide, at den heromhandlede Vexel skulde være falsk, idet han i det Hole taget aldeles ikke vidste Rede paa sine Vexelforpligtelser, i hvilken Henseende han navnlig har paaberaabt sig Indstævntes egne Erklæringer saavel under den fornævnte Arrestforretning som under andre imod ham til Indfrielse af lignende Vexler anlagte Sager samt Udtalelser til Andre, samt at ikke alle de Vexler, som han havde paategnet, fandtes indførte i den af hans Sagfører siden den 7 Februar 1879 forte Fortegnelse over hans Vexelforpligtelser, og at Indstævnte navnlig flere Gange havde for Høiberg paategnet Vexler, paa hvilke Datoen var ladet in blanco, for senere at tilføres af Høiberg, naar denne skulde benytte dem, eller kun skrevet med Blyant, ligesom Citanten har henvist til, at den her under Sagen omhandlede Vexel findes indført i en ligeledes af Indstævntes Sagfører affattet, den 27 August 1879 dateret og under Sagen i Afskrift fremlagt Fortegnelse over „P. Høibergske Vexler, som J. F. Riis maa tilsvare“, med den Vedtegning, at „denne Vexel vil Riis kun indfri med 480 Kr., hvorfor den af P. Høiberg først var deponeret hos Th. Bøggild“, men uden at der, saaledes som Tilfældet er med den paa Fortegnelsen nærmest foranstaaende Vexel, findes tilføjet nogen Bemærkning om, at Indstævnte ikke vedkjender sig Underskriften.

Der kan imidlertid ikke af Indstævntes Tilbud til Citanten om at ville indfri Vexlen med 480 Kr. — hvilket ifølge hans Fremstilling var foranlediget ved en Aftale mellem ham og Høiberg om, at denne skulde stille Indstævnte Sikkerhed for et vist større Beløb, imod at Indstævnte saa indfriede samtlige paa den sidstnævnte Fortegnelse anførte Vexler, et Arrangement, som imidlertid ikke kom i Stand — udledes nogen Anerkjendelse fra Indstævntes Side af hans Forpligtelse til under enhver Omstændighed at indfri Vexlen, og vel tale forskellige Omstændigheder for, at Indstævnte ikke har vidst fuldkommen nøjagtig Besked om Omfanget af sine Vexelforpligtelser, men det kan dog, af hvad der i saa Henseende under Sagen er fremkommet, ikke med Sikkerhed udledes, at hans Erklæring med Hensyn til den heromhandlede Vexel skulde være urigtig eller støttet paa utilstrækkelige Grunde, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at det ikke imod hans Benægtelse er godtgjort, at han har paa-skrevet mere end to udatede Vexler for Høiberg, hvilke efter hans Anbringende vare bestemte til og ogsaa blev anvendte til Indfrielse af ældre Vexler; og hvad angaar den ommeldte Fortegnelse af 27 August 1879, har Indstævntes Sagfører oplyst, at den blev affattet dels efter Høibergs Angivender, dels efter den ældre Fortegnelse af 7 Februar s. A. alene i den Hensigt at have en Oversigt over, paa hvor stor en Del af Høibergs Vexler Indstævntes Navn fandtes, uden at Indstævnte paa nogen Maade vedkendte sig alle de paa Fortegnelsen opførte Vexler, da han tvertimod allerede dengang bestemt erklærede flere af Vexlerne og deriblandt den heromhandlede for at være falske.

Efter det Anførte kan Indstævntes Benægtelse af at have underskrevet den heromhandlede Vexel ikke anses saaledes svækket ved de fremhævede og oplyste Omstændigheder, at der kunde være Foje til ikke at tilståede ham at aflægge den i D. L. 5—1—6 foreskrevne Benægtelsesed, og som Følge heraf — samt idet der efter den Maade, hvorpaa Sagen foreligger Overretten til Paakjendelse, ikke bliver Spørgsmaal om at forandre Underrettsdommen, forsaavidt Arrestforretningen ved samme er stadfæstet, ogsaa for det Tilfælde, at den ovennævnte Ed aflægges — vil Underrettsdommen, ved hvilken en af Citanten nedlagt Paastand om Mortifikation af en af Indstævntes Sagfører under Proceduren brugt Udladelse rettelig er forkastet, og imod hvis enkelte specielle Bestemmelser der iøvrigt ikke er fremsat nogen Indsigelse, i det Hele være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Statskassens Ret bliver at forbeholde med Hensyn til, at det af Citanten den 19 Januar d. A. for Underretten fremlagte Indlæg ikke af Underrettsakten kan ses at være udfærdiget

paa behørig stemplet Papir; iøvrigt ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter.

Mandagen den 14 Januar.

Nr. 211.

Advokat Levinsen

contra

Jacob Petersen (Def. Halkier),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 182 og et ham den 3 Februar 1882 givet Polititilhold samt for Mishandling af sin Hustru.

Nykjøbing Kjøbstads Extrarets Dom af 29 December 1882: Arrestantinden Jorine Vilhelmine Jørgensen eller Larsen, Christiansens fraskilte Hustru, bor hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaned. Saa bor hun og i Erstatning til Uldhandler Niels Petersen Sand betale denne et Beløb af 100 Kr. De Tiltalte Uldhandler Søren Jensen Norregaard og Gjæstgiver Jacob Petersen bor hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, Forstnævnte i 5 og Sidstnævnte i 3 Gange 5 Dage, og bor Sidstnævnte derhos have sin Næringsadkomst som Gjæstgiver forbrudt. Saa bor og Arrestantinden og begge de Tiltalte hver med en Trediedel in solidum udrede samtlige med denne Sags Undersøgelse og Aktionens lovlige forbundne Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, hver 20 Kr. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen iøvrigt at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Mai 1883: Forsaauidt angaar Sigtelsen for Overtrædelse af det Tiltalte, Gjæstgiver Jacob Petersen af Nykjøbing paa Falster, under 3 Februar f. A. givne Tilhold afvises Sagen fra Underretten. I Henseende til den bemeldte Tiltalte idømte Straf og Forbrydelse af Næringsadkomst bor Underretsdommen ved Magt at stande. Af Aktionens Omkostninger for Underretten betaler Tiltalte en Trediedel og i Salær til Aktor og Defensor her ved Retten, Overretsprokuratorerne Lange og Seidelin, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Levinsen og Halkier 50 Kroner til hver og til Advokat Heinrichsens Bo 20 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nykjøbing Kjobstads Extraret hertil indankede Sag, der i 1ste Instants har omfattet tvende andre Personer, for hvis Vedkommende den ikke er appelleret, er Tiltalte, Gæstgiver Jacob Petersen af Nykjøbing paa Falster, sigtet for Overtrædelse af Straffelovens § 182 og et ham den 3 Februar f. A. givet Polititilhold samt for Mishandling af sin Hustru. Foreløbig bemærkes, at der her for Retten ikke bliver Spørgsmaal om, hvorvidt Tiltalte har gjort sig skyldig i det sidstnævnte Forhold, da dette ikke er antaget ved Underrettsdommen og samme kun er appelleret efter Tiltaltes Begjæring. Hvad dernæst Sigtelsen for Overtrædelse af det Tiltalte under 3 Februar f. A. givne Polititilhold angaar, vil Sagen ex officio være at afvise fra Underretten. Det ommeldte Forhold, der gaar ud paa at forbyde Tiltalte at have et i 1ste Instants medtalt Fruentimmer tilhuse eller benytte hende til Gjæsternes Underholdning eller som Tjonestetyende, er nemlig givet i Henhold til Lov 10 April 1874 § 12, men efter denne Lovbestemmelse er det Politimesteren og ikke Domstolene, der have at tage Bestemmelse om Straffen for Overtrædelser af slige Tilhold. Der bliver saaledes her for Retten alene Spørgsmaal om, hvorvidt Tiltalte kan siges at have gjort sig skyldig i en Overtrædelse af Straffelovens § 182 og forligger der i saa Henseende Følgende: Det ovennævnte Fruentimmer har forklaret, at hun, der jevnlig søgte i Tiltaltes Beværtning, flere Gange har bedrevet Utugt med Gjæster, som hun traf sammen med i Beværtningen, dels i den dertil hørende Gaard og Udhusene, dels i et mellem Skjænkestuen og Kjøkkenet værende Sovekammer, dels endelig paa et Loftskammer, som Tiltalte udlejede til liggende Gjæster. Tiltalte havde vel aldrig udtrykkelig opfordret hende til at begaa saadan Utugt med Gjø-

sterne, men paa den anden Side havde han dog ikke alene lettet hende Adgangen dertil, idet hun, naar hun ønskede det, kunde faa Lov til at være ene med en Gjæst inde i det ommeldte Sovekammer, hvortil den fra Skjænkestuen forende Dør saa altid var aflukket indvendig fra, men han havde heller ikke ladet det mangle paa indirekte Opfordringer og kunde efter hendes Overbevisning umulig være i Tvivl om, at saadan Utugt blev begaaet, og naar han desuagtet tillod dette, var det for derved at skaffe forøget Søgning til Beværtningen. Særlig har hun forklaret, at hun i Sommeren 1880, efter at hun i det ommeldte Sovekammer havde drukket nogle Bajere med en Smedesvend og nogle andre Gjæster, da disse forlode Værelset, af Tiltalte fik Tilladelse til at sove sammen med Smedesvenden i en i Værelset staaende Seng, hvor de derpaa efter at have lukket Dørene plejede legemlig Omgang med hinanden og forblevo liggende i et Par Timer, indtil Tiltalte bankede paa den til Kjøkkenet forende Dør og betydede dem, at det var bedst, at de nu kom ud. Fremdeles har hun forklaret, at hun nogen Tid efter, medens hun beboede et af de til Tiltaltes Lejlighed hørende Loftskamre, en Aften nede i Beværtningen traf sammen med en anden Smedesvend, med hvem hun blev enig om, at han skulde tilbringe Natten sammen med hende i det ommeldte Værelse. De underrettede da Tiltalte herom, der heller ikke havde Noget herimod at erindre, men kun yttrede Betænkelse i Anledning af, at hendes 15aarige Datter dengang var i Besøg hos hende og delte Værelse med hende. Tiltalte gik derefter selv op med dem, og der blev da truffet det Arrangement, at der blev indrettet et Leje til Smedesvenden i et tilstødende Værelse, og hun kom da, efter at Datteren var falden i Sovn, ind til ham der, hvor de derefter havde Samleje med hinanden. Ligesom nu de 2 Smedesvende, der ere blevne førte som Vidner i Sagen, uden at den Sidstnævnte dog har kunnet stedes til at beedige sit Udsagn, da hun tidligere er straffet for Mened, i alt Væsentligt have forklaret i Overensstemmelse med Foranstaaende, saaledes have flere andre under Sagen afhorte Deponenter forklaret, at de ere komne i Tiltaltes Beværtning og da have haft Samleje med det ovennævnte Fruentimmer i det til Skjænkestuen stødende Sovekammer eller i Garden. Det fremgaar derhos af Sagen, at ogsaa flere andre løslagte Fruentimmer jevnlig ere komne i Beværtningen, hvor de have siddet og drukket med Gjæsterne, og ligesom 2 af disse Fruentimmer, der ere blevne afhørte under Sagen, have indrømmet, at de have gjort dette for at lokke Gjæsterne til at bedrive Utugt med dem enten i deres Hjem eller i de til Beværtningen hørende eller stødende Lokalteter, saaledes have flere under Sagen afhorte Personer forklaret, at de have drevet Utugt med Fruentimmer, som de havde truffet i Beværtningen, i den til samme hørende Gaard, de derværende Udhus eller den til-

stødende Have. Endelig have flere Personer, der have boet i Hus sammen med Tiltalte, forklaret, at de, efter hvad de have set af de Fruentimmers Færd, der kom i Beværtningen, ikke have været i Tvivl om, at de jevnlig drev Utugt med Gjæsterne i de til Beværtningen hørende eller stødende Lokalteter. Skjøndt nu Tiltalte har erkjendt, at han vidste, at de Fruentimmer, der saaledes kom i hans Beværtning, vare usædelige, og at dette navnlig i høj Grad var Tilfældet med det forstnævnte Fruentimmer, og skjøndt han, efter først at have villet benægto dette, har maattet indrømme, at han oftere har tilladt, at dette Fruentimmer opholdt sig ene med en Gjæst i det til Skjænkestuen stødende Soveværelse, har han dog vedblivende paastaet, at han ikke har havt nogen Anelse om, at der enten af hende eller af noget af de andre Fruentimmer er blevet bedrevet Utugt i de til hans Beværtning hørende eller stødende Lokalteter, men selv om det ikke kan anses konstateret, at han i noget Tilfælde direkte har givet sit Samtykke dertil, findes det dog efter det Oplyste ikke at kunne omtvivles, at han har været vidende om, at der paa den anførte Maade blev bedrevet Utugt af de Fruentimmer, der kom i hans Beværtning, og at han har taalt dette for at skaffe Beværtningen forøget Sogning. For dette sit Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 182 og findes han, der er født den 10 Juni 1825 og tidligere ved Naskov Kjobstads Extrarets Dom af 31 Januar 1879 for Overtrædelse af Straffelovens § 203 er idømt en Bøde af 400 Kroner eller i Mangel af sammes Betaling simpelt Fængsel i 40 Dage, herfor at burde anses med en Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. I Henhold til Lov 23 Mai 1873 § 9 vil han derhos være at domme til at have sin Næringsadkomst som Gjæstgiver forbrudt. Da nu Underrettsdommen, der har anset Tiltalte baade efter Straffelovens § 182 og efter Lov 10 April 1874 § 12, er kommen til samme Resultat, vil den forsaavidt kunne stadfæstes.

Onsdagen den 16 Januar.

Nr. 274. Træ- og Finerskærer **Niels Hansen** (Nellemann efter Ordre)

contra

den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsrets Skiftekommission, som behandler ugift Legetøjshandlerske **Laurine Jensine Frederikke Henrichsens** Konkursbo (Klubien efter Ordre),

betr. Spørgsmaal om en Huslejfordrings Fortrinsret i Boet.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skiftekommissions Decision af 12 Juni 1883: Den af Træ- og Finerskærer Niels Hansen nedlagte Paastand paa, at den af ham i Legetøjshandlerske Laurine Jensine Frederikke Henrichsens Konkursbo anmeldte Fordring paa 150 Kr. med Renter, som Rest paa tilgodehavende Leje fyldestgøres i Medfør af Konkurslovens § 33 Nr. 2a, kan ikke tages til Følge.

Højesterets Dom.

Ved kongelig Ordre af 11 August 1883 er Højesteret bemyndiget til at tage denne Sag under Paakjendelse, uanset at dens Gjenstand maatte befindes ikke at udgjøre summa appellabilis.

Efter Indholdet af den i den indankede Decision nævnte Lejekontrakt og Forholdets Natur maatte Citantens Fordring paa, for det ved Konkursens Begyndelse løbende Halvaar at erholde den i Kontrakten betingede Leje betragtes i dens Helhed som en Fordring paa Husleje, uden Hensyn til, om Lejeren i en Del af Halvaaret ikke brugte og paa Grund af Kontraktens Misligholdelse end ikke var berettiget til at bruge det Lejede; de under Sagen omhandlede 150 Kr. vare saaledes en Restance af Husleje, som Fallenten skyldte Citanten i det Øjeblik, Konkursen tog sin Begyndelse. Konkursen kan nu ikke have betaget Citantens Fordring dens Egenskab som Fordring paa Husleje og forandret den til en Erstatningsfordring, hvilket navnlig ikke kan udledes af Konkurslovens § 16, der ikke finder Anvendelse paa bestaaende Lejeforhold angaaende urørlige Ting, for hvilke de særlige Regler findes i Lovens § 17, hvis 2det Stykke viser, at Boet først kan bringe Lejeforholdet til at ophøre ved den almiudelige Fardag, til hvilken Opsigelse med sædvanligt Varsel kunde gives. Da der fremdeles mangler al Hjemmel til, som i Decisionen antaget, at forstaa den nævnte Lovs § 33 Nr. 2a paa den indskrænkende Maade, at den kun skulde omfatte en saadan Del af Lejen, som kunde udrognes at svare til det indtil Konkursens Begyndelse forløbne Tidsrum, vil Citantens Paastand om at kjendes berettiget til for sin i Konkursboet anmeldte Fordring paa 150 Kr. med Renter at fyldestgøres i Medfør af nysnævnte Lovbestemmelse være at tage til Følge.

Processens Omkostninger blive at ophæve og de Parternes befalede Sagførere tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Citanten bør være berettiget til for den af ham i Legetøjshandlerske Henrichsens Konkursbo anmeldte Fordring paa 150 Kroner med Renter at fyldestgøres i Medfør af Konkursloven af 25 Marts 1872 § 33 Nr. 2a. Processens Omkostninger ophæves. Til Justitskassen betale de Indstævnte 2 Kroner. Advokaterne Nellemann og Klubien tillægges i Salarium for Højesteret hver 150 Kroner, der udrodes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Kontrakt af 4 Februar 1882 bortlejede Træ- og Fineerskærer Niels Hansen til ugift Legetøjshandlerske Laurine Jensino Frederikke Henrichsen en Lejlighed i sin Ejendom Nr. 58 paa Norrebrogade for en aarlig Leje af 800 Kr., der skulde erlægges fjerdingaarsvis forud hver 11 Marts, 11 Juni, 11 September og 11 December, hver Gang med 200 Kr.; Lejemaalet skulde vedvare, indtil det fra en af Siderne opsagdes 14 Dage før Nytaar eller St. Hansdag til den pangjældende Flyttedag; erlagdes Lejen ikke prompt til Forfaldstid, skulde Resten af Lejen for det løbende Halvuar strax være forfalden til Betaling og Lejeren være pligtig til paa Forlangende strax og uden foregaaende Opsigelse at fraflytte og ryddeliggjøre det Lejede og i modsat Fald at taale Udsættelse deraf og desforuden til paa Anfordring at betale Lejen skadesløst indtil den Flyttedag, hvortil lovlige Opsigelse i Medhold af Kontrakten kunde ske efter Udsættelsen, men Ejeren desuagtet være berettiget til at raade over Lejligheden i enhver Henseende.

Den 8 Januar d. A. overgav Legetøjshandlerske Henrichsen selv sit Bo til Konkursbehandling, og havde hun da af det den 11 December 1882 til Betaling forfaldne Lejebeløb af 200 Kr. for Lejligheden — der ikke var opsagt til Fraflytning — for Tiden indtil April Flyttedag d. A. kun betalt et Afdrag af 50 Kr., hvilket, efter hvad der er uomtvistet under den foreliggende Disput, svarede til Lejlighedens Benyttelse indtil 8 Februar d. A. Ved et Møde i Boet afgav Træ- og Fineerskærer Hansen derpaa den Erklæring, at han Intet havde imod, at Legetøjshandlerske Henrichsen blev boende i Lejligheden til den nysnævnte Dag, den 8 Februar — paa hvilken Dag den senere

fuldstændig blev ryddeliggjort og Nøglen afleveret til ham — uden at denne hendes Forbliven i Lejligheden i nogen Maade skulde berøre hendes Konkursbos Stilling overfor Lejemaalet, hvilken Stilling skulde være den samme, som om Lejligheden var bleven ryddeliggjort strax ved Konkursens Indtræden og Boet havde meddelet, at det ikke vilde indtræde i Lejemaalet, ligesom han endvidere erklærede, at han overtog Lejligheden fra April Flyttedag og saaledes ikke havde noget Krav paa Boet for Leje efter den Tid, hvorimod han samtidig tillige erklærede, at han iøvrigt i enhver Henseende reserverede sin Ret overfor Boet og ikke gav Afkald paa det ham i Boet efter Lovgivningen Tilkommende. I Fortsættelse af den saaledes afgivne Erklæring har Træ- og Finerskærer Hansen derefter i Boet anmeldt en Fordring paa 150 Kr. som Rest paa det den 11 December 1882 forfaldne Huslejebeløb for Tiden indtil April Flyttedag d. A., hvilket Beløb tilligemed Renter af samme, 5 pCt. aarlig fra Anmeldelsesdagen, den 5 Februar d. A., han derhos har paa- staaet betalt af Boet som privilegeret Krav efter Konkurslovens § 33 Nr. 2a, idet han har gjort gjældende, at Lejligheden indtil April Flyttedag d. A. trods den omtalte Meddelelse fra Boets Side uforandret stod til dettes Disposition og for dets Regning.

Som Inkassator i Konkursboet har Overretssagfører Damkier derimod paa dets Vegne — samtidig med, at han har taget alt Forbehold med Hensyn til, hvorvidt Træ- og Finerskærer Hansen overhovedet har den nævnte eller nogen Fordring paa Boet for Tiden fra den 8 Februar til April Flyttedag d. A., i hvilken Tid Hansen efter hans Fremstilling ikke kunde være berettiget til at betragte Lejligheden som staaende for Boets Regning — protesteret imod, at den ommeldte Fordring under nogen Omstændighed holt eller for en Del kommer til som Lejefordring at nyde nogen Fortrinsret i Boet fremfor simpel personlig Gjæld, idet den i ethvert Fald kun skulde kunne behandles som et uprilegeret Erstatningskrav, og da Træ- og Finerskærer Hansen er gaaet ind paa, at kun Spørgsmaalet om, hvorvidt der tilkommer hans Fordring den paa staaende Fortrinsret, for Tiden bliver Gjenstand for Decision, er det saaledes kun dette Spørgsmaal, der foreligger Skifteretten til Afgjörølse.

Den af Inkassator fremsatte Protest imod, at Træ- og Finerskærer Hansens anmeldte Fordring nyder Fyldestgjörølse i Boet som privilegeret Krav i Medfør af Konkurslovens § 33 Nr. 2a, findes nu at maatte tages til Følge. Ligesom nemlig Konkursboet, efter hvad der foreligger, ikke faktisk er indtraadt i det omhandlede Lejemaal, saaledes ses der heller ikke at have paa hvilet det nogen Forpligtelse til at indtræde i samme, hvis Tilsideættelse maatte medføre, at Forholdet blev at bedømme paa samme Maade, som om Boet virkelig var indtraadt i Leje-

maalet. Vel kunde det nemlig efter Affattelsen af det 1ste Stykke i Konkurslovens § 17: „Har Skyldneren lejet eller forpægtet en urorlig Ting, indtræder Boet osv.“, og naar tillige henses til den Forbindelse, hvori dette Stykke af § 17 ved Ordene: „dog kan“ er sat med Forskriften i Paragrafens 2det Stykke, synes, som om Paragrafen snarest burde opfattes som indeholdende ikke blot en Berettigelse, men tillige en Forpligtelse for Konkursboet til at indtræde i Brugsforholdet. Men ligesom det dog ikke ses at være nødvendigt at opfatte Konkurslovens § 17 paa denne Maade, hverken efter dens Ord eller dens hele Indhold, saaledes findes afgjørende Grunde at tale imod den Opfattelse, at det skulde have været Meningens i Paalægge Konkursboerne en saadan Forpligtelse. Den Særstilling, som der derefter i Konkursboer — og i de dermed ligestillede insolvente Dødsboer, hvori Arv og Gjæld ikke er vedgaaet, se § 146 i Konkursloven og § 44 i Skifteloven af 30 November 1874 — vilde være hjemlet Udlejerne i Brugsforhold. vilde nemlig, ganske bortset fra, hvorledes Forholdet i saa Henseende end maa antages tidligere at have været, ikke blot synes kun lidet at stemme med Affattelsen af Konkurslovens § 31 b og med den hele Ordning, som iøvrigt ved den nævnte Lov er gennemført for at berede dem, der ved Konkursens Indtræden have Fordringer paa Skyldneren, en ligelig Adgang til Fyldestgjørelse af Konkursboet, men selve de i Konkurslovens § 16 givne Forskrifter om, hvorledes der skal forholdes med gjensidig bebyrdende Retshandler, der ikke forinden Konkursens Begyndelse ere opfyldte fra Skyldnerens Side, og som bestemt forudsætte en Valgfrihed for Konkursboets Vedkommende, maa derhos efter deres hele Affattelse antages at skulle omfatte samtlige saadanne Retshandler baade med Hensyn til Losøre og faste Ejendomme, derunder ogsaa de Retshandler, der angaa Brugsforhold, og Konkurslovens § 17 kan derefter ikke forstaaes som givende aldeles selvstændige og afsluttende Forskrifter for Brugsforhold, men kun som sigtende til paa Grundlag af Forskriften i § 16 at give forskjellige supplerende Bestemmelser med Hensyn til disse mere vedvarende Forhold, særlig ogsaa forsaavidt angaar Fallentens Stilling (jfr. Udtrykket: „i hans Sted“). Dette bestyrkes nu ogsaa i høj Grad, naar henses til Motiverne til Konkursloven, der bestemt maa siges at gaa ud fra, at Forskrifterne i Lovens § 16 ogsaa skulde omfatte Brugsforhold med Hensyn til faste Ejendomme, og at Konkursboerne vel i Modsætning til tidligere skulde have en Ret, men derimod ikke nogen Forpligtelse til at indtræde i samme. Hertil kommer endelig, at under Forudsætning af den modsatte Opfattelses Rigtighed maatte ved 4de Stykke i Konkurslovens § 17, der ligeledes bruger Udtrykket: „indtræder Boet“, § 4, jfr. § 7, i Fæsteloven af 19 Februar 1861, der vel hjemler en Ret, men ikke nogen Forpligtelse over-

for Fæstegaardens Ejer til at indtræde i Fæsteforholdet, antages at være forandret, hvad der ingenlunde synes at have været tilsigtet.

Men, naar saaledes Bestemmelserne i Konkurslovens § 16 ville være at bringe til Anvendelse i det foreliggende Tilfælde og der som Følge deraf ikke kan siges at have paahvilet Konkursboet nogen Forpligtelse til at indtræde i Lejemaalet, i hvilken Henseende det fremdeles maa blive uden Betydning, at Lejen var betinget betalt forud, da maa det ogsaa blive en Følge heraf, at Træ- og Finerskærer Hansen kun kan være berettiget til overensstemmende med den sidste Passus i § 16 af bemeldte Lov at konkurrere i Boet for det Restbeløb af 150 Kr., som der maatte tilkomme ham af de den 11 December forfaldne 200 Kr. Og der findes da endvidere at maatte gives Inkassator Medhold i, at der ikke haves Hjemmel til at tillægge denne under Konkurslovens § 16 hørende Fordring, blot fordi den i Kontrakten er betegnet som „Leje“ og fordi den var forfalden før Konkursens Indtræden, den i Konkurslovens § 33 Nr. 2a fastsatte privilegerede Stilling, da der saavel ifølge Forholdets Natur som ifølge selve denne sidste Bestemmelses Affattelse, idet § 33 Nr. 2a udtrykkelig kun taler om den Tid, der ligger forud for Konkursens Indtræden, ved Udtrykket „Leje“ sammesteds — hvad der iøvrigt ogsaa maa formenes at stemme med den tidligere Lovgivning — kun kan antages at være sigtet til Vederlaget for den inden Konkursen havde Brug, medens derimod Vederlaget for Konkursboets fortsatte Brug, hvis dette maatte indtræde i Kontrakten, vilde blive at henføre under Konkurslovens § 31 h.

Under Disputen foreligger ingen Stempelovertredelse.

Fredagen den 18 Januar.

Nr. 273.

Advokat Halkier

contra

1) Thorbjørg Sveinsdatter, 2) Olafur Olafsson, 3) Sæmundur Sæmundsson, 4) Grimur Olafsson, 5) Arni Jónsson, 6) Magnus Olafsson, 7) Gisli Thorbjørnsson, 8) Thorsteinn Thorsteinsson, 9) Bergsteinn Jónsson, 10) Marteinn Jónsson, 11) Bjørn Simonarson, 12) Olafur Sveinsson, 13) Valdimar Asmundsson, 14) Kristinn Magnusson, 15) Brynjulfur Bjarnarson,

16) Olafur Gudmundsson, 17) Brynjulfur Magnusson, 18) Pálmi Pálmason, 19) Thórdur Jónsson, 20) Hørdur Jónsson, 21) Erlindur Gudmundsson, 22) Pjetur Gudmundsson (Hrolfskali), 23) Jón Einarsson, 24) Pjetur Gudmundsson, 25) Olafur Ingimundsson, 26) Jón Gudmundsson, 27) Hjörtur Thorkellsson, 28) Einar Hjörtsson, 29) Sigurdur Einarsson, 30) Gudmundur Thorsteinsson, 31) Páll Gudmundsson, 32) Thorsteinn Thorsteinsson, 33) Arni Arnason (Def. Hindenburg),

der tiltales Nr. 1 og 11—13 for Meddelagtighed i Overtrædelse af den islandske Straffelovs § 298, Nr. 2 og 3 for Overtrædelse af § 108 i den islandske Straffelov og for Meddelagtighed i ovennævnte Lovovertrædelse, Nr. 4 og 14—33 for Overtrædelse af bemeldte Lovs §§ 108 og 298, Nr. 5 for Overtrædelse af §§ 108 og 298 og for Meddelagtighed i sidstnævnte Lovovertrædelse og Nr. 6—10 for Overtrædelse af § 298.

Kommissionsdom af 23 Mai 1882: De Tiltalte: Thorbjørg Sveinsdatter, Gjordemoder i Reykjavik, Arni Jonsson, Bonde paa Breidholdt, Sadelmager Bergsteinn Jonsson og Sømand Marteinn Jonsson bør straffes: Thorbjørg med en Bøde paa 40 Kr. eller 12 Dages simpelt Fængsel, Arni med en Bøde af 20 Kr. eller 6 Dages simpelt Fængsel, Marteinn med en Bøde af 10 Kr. eller 3 Dages simpelt Fængsel, Bergsteinn med en Bøde paa 5 Kr. eller 2 Dages simpelt Fængsel. Endvidere bør de hver især betale de med deres Varetægtsfængsel forbundne Omkostninger og Et som Alle og Alle som Et alle andre af denne Sag lovlig flydende Omkostninger, derunder Sælær til den beskikkede Aktor og Defensor, Overretsprokuratorerne Páll Melsted og Thorsteinn Jonsson, til den Førstnævnte 50 Kr. og til den sidstnævnte 40 Kr. Endelig have de at erstatte Ejeren af de Natten mellem 5te og 6te Juli 1880 nedbrudte Fiskeindretninger, Kjøbmand H. Th. A. Thomsen i Reykjavik, alle Fiskeredskaber og Indretninger og Beskadigelser efter Vurdering af 6 forstandige Mænd. De Tiltalte Magnus Olafsson, Tjenestekarl paa Vatnsendi, Gisli Thorbjornsson, Tjenestekarl paa Ellidavatn, Thorsteinn Thorsteinsson, Tjenestekarl sammesteds, Guldsmed Bjørn Simonarson, Guldsmed Olafur Sveinsson, Børnelærer Valdimar Asmundsson, Grimur Olafsson, Bonde paa Holmur, Kristinn Magnusson, Bonde paa Engey, Brynjulfur Bjarnasson, Bonde sammesteds, Olafur Gudmundsson, Bonde paa Myrahus, Brynjulfur Magnusson, Bonde paa Nyibær, Palmi Pálmason paa Bollagardakot, Thordur Jonsson, Bonde paa Rada-gerdi, Hørdur Jonsson, Bonde paa Skildinganes, Erlindur Gud-

mundsson, Bonde sammesteds, Pjetur Gudmundsson, Bonde paa Hroffsskali, Jon Einarsson, Bonde paa Skildinganes, Pjetur Gudmundsson sammesteds, Olafur Ingimundsson, Bonde paa Byggardur, Jon Gudmundsson, Bonde paa Bakki, Hjortur Thorkellson, Bonde paa Melshus, Einar Hjortsson, Bonde paa Bollagardur, Sigurdur Einarsson, Bonde paa Palsbær, Gudmundur Thorsteinsson, Bonde paa Gesthus, Pall Gudmundsson, Bonde paa Nes, Thorsteinn Thorsteinsson, Bonde paa Nylenda, Arni Arnason, Bonde paa Skildinganes, Olafur Olafsson, Bonde paa Vatnsendi og Sæmundur Sæmundsson, Bonde paa Ellidavatu, frifindes for Justitiens Tiltale under denne Sag. Det idømte at udredes inden 15 Dage fra denue Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Skjøndt det ved Højesterets Dom af 8 Mai 1883 er stueret, at de Tværgjærder, Kjøbmand Thomsen i Reikiavig havde anbragt i Ellidaanen, vare stridende mod Lov af 11 Mai 1876 § 2, findes dog det de Tiltalte paasigtede, i den indankede Dom omhandlede Forhold ved egenmægtig at nedbryde bemeldte Tværgjærder ikke, som af dem forment, i Medfør af Lovens § 7 at kunne anses straffrit, hvorimod det, som i Dommen antaget, henhører under den islandske Straffelovs § 298 og ifølge denne Paragrafs 2det Punktum egner sig til offentlig Paatale. Da der imidlertid mangler Bevis for, at de i Dommen under Nr. 9 og Nr. 30 nævnte Tiltalte Valdimar Asmundsson og Arni Arnason have havt nogen Del i det omhandlede Forhold, ville de være at frifinde for Aktors Tiltale. Med Hensyn til de øvrige Tiltalte bemærkes, at der, som i Dommen anført, efter Forøvelsen af de den 5 Juni 1879, Natten mellem den 24de og 25de s. M. og den 25 Juli s. A. begaaede Voldshandlinger var forløbet 2 Aar, inden de paa lovlig Maade bleve paantalte ved Retten, og at den Straf, de paagjældende Tiltalte hver især havde forskyldt for Deltagelsen i disse Voldshandlinger, ikke vilde blive højere end simpelt Fængsel; heraf maa det i Medfør af Straffelovens § 67 blive en Følge for dem af disse Tiltalte, der alene have været delagtige i nysnævnte tre Voldshandlinger, at den af dem forskyldte Straf bortfalder, hvilket gjælder om de 27 i Dommen under Nr. 1—3, 7, 8, 10—29, 32 og 33 nævnte. Derimod ville de Tiltalte Nr. 4, 5, 6 og 31: Bergsteinn Jonsson, Martein Jonsson, Thorbjørg Sveinsdatter og Arni Jonsson som skyldige i den Natten mellem den 5 og 6 Juli 1880 forøvede Voldshandling være at anse efter Straffelovens § 298, sammenholdt for Thorbjørgs Vedkommende med § 52

og for Arnis med § 49, og Straffen findes for enhver af dem at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 8 Dage. Disse 4 Tiltalte ville derhos solidarisk have at tilsvare en Fjerdedel af samtlige Aktionens Omkostninger, medens de andre tre Fjerdedele efter Omstændighederne blive at udrede af det Offentlige.

Erstatning findes ikke paa Grundlag af de forhaandenværende Oplysninger at kunne tilkjendes Kjøbmand Thomsen under denne Sag.

Thi kjendes for Ret:

Valdimar Asmundsson og Arni Arnason bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Bergsteinn Jonsson, Marteinn Jonsson, Thorbjørg Sveinsdatter og Arni Jonsson bør hensættes i simpelt Fængsel hver i otte Dage. Den af de øvrige 27 Tiltalte forskyldte Straf bortfalder.

Aktionens Omkostninger, derunder de ved Kommissionsdommen bestemte Salarier, i Salarium til Advokaterne Halkier og Hindenburg for Højesteret 100 Kroner til hver, samt 20 Kroner til Sidstnævnte for havt Udlæg, udredes med en Fjerdedel af Bergsteinn Jonsson, Marteinn Jonsson, Thorbjørg Sveinsdatter og Arni Jonsson En for Alle og Alle for En og med tre Fjerdedele af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Ved Stævning, der ifølge Begjæring af den i denne Sag beskikkede Aktor, Overretsprokurator Pall Melsted, er bleven udgivet den 15 September f. A., ere under nærværende Sag tiltalte:

I. For Overtrædelse af Straffelovens § 298:

1. Magnus Olafsson, Tjenestekarl paa Vatnsendi.
2. Gisli Thorbjörnsson, Tjenestekarl paa Ellidavatn.
3. Thorsteinn Thorsteinsson, Tjenestekarl paa Ellidavatn.
4. Sadelmager Bergsteinn Jonsson.
5. Somand Marteinn Jonsson.

II. For Meddelagtighed i Overtrædelse af Straffelovens § 298:

6. Thorbjørg Sveinsdatter, Gjordemoder i Reykjavik.
7. Guldsmed Björn Simonarson.
8. Guldsmed Olafur Sveinsson.
9. Børnelærer Valdimar Asmundsson.

III. For Overtrædelse af Straffelovens §§ 108 og 298.

10. Grimur Olafsson, Bonde paa Holmur.
 11. Kristinn Magnússon, Bonde paa Engey.
 12. Brynjulfr Bjarnarson, Bonde paa Engey.
 13. Olafur Guðmundsson, Bonde paa Myrarhus.
 14. Brynjulfr Magnússon, Bonde paa Nyibær.
 15. Palmi Palmason paa Bollagardakot.
 16. Thordur Jonsson, Bonde paa Radagerdi.
 17. Hordur Jonsson, Bonde paa Skildinganes.
 18. Erlindur Guðmundsson, Bonde paa Skildinganes.
 19. Pjetur Guðmundsson, Bonde paa Hrolfskuli.
 20. Jon Einarsson, Bonde paa Skildinganes.
 21. Pjetur Guðmundsson, Bonde Sammesteda.
 22. Olafur Ingimundsson, Bonde paa Byggardur.
 23. Jon Guðmundsson, Bonde paa Bakki.
 24. Hjörtur Thorkellson, Bonde paa Melshus.
 25. Einar Hjörtsson, Bonde paa Bollagardur.
 26. Sigurdur Einarsson, Bonde paa Palsbær.
 27. Guðmundur Thorsteinsson, Bonde paa Gesthus.
 28. Pall Guðmundsson, Bonde paa Nes.
 29. Thorsteinn Thorsteinsson, Bonde paa Nylenda.
 30. Arni Arnason, Bonde paa Skildinganes.
 31. Arni Jonsson, Bonde paa Breidholt,
- og er Sidstnævnte desuden tiltalt for Meddelagtighed i Overtrædelse af Straffelovens § 298.

IV. For Overtrædelse af § 108 og Meddelagtighed i Overtrædelse af § 298 i Straffeloven:

32. Olafur Olafsson, Bonde paa Vatnsendi.
33. Sæmundur Sæmundsson, Bonde paa Ellidavatn.

Efterat de Laxekister og Gjærder i Ellidanaerne, som H. Th. A. Thomsen, Kjobmand i Reykjavik, er Ejer af, vare blevne brude 3 Gange af Bonder og deres Tjenestekarle, der senere sagsogtes af Ejeren, foretoges Nætterne mellem 24 og 25 Juni 1879 og 5 og 6 Juli 1880 Brud af disse Fiskeindretninger, som Ingen vedkjendte sig som Ophavsmand til, og lykkedes det ikke de ordinære Undersøgelsesdommere i Reykjavik og Kjosar- og Gullbringa Syssel at opdage, hvorledes det havde sig med disse Brud. I en Skrivelse af 7 Juli 1880 indberettede H. Th. A. Thomsen til Landshövdingen, at hans Kister vare blevne brude Natten mellem 5te og 6te s. M., og fremhævede, at de, der havde forøvet Gjærningen, rimeligvis havde stjålet de Lax, som havde været i Kisterne, og i en Skrivelse til Ministeren af 28 Juli 1880 fremhævede han med Styrke, at der med Voldshandlingen havde været forbundet Ran, idet alle Laase, som Kisterne havde været lukkede med, vare forsvundne paa en nær, og idet de, der havde forøvet Gjærningen, havde gjort det paa den Maade, at det havde været let at naa den i Kisterne værende Lax,

Følgelig blev ved kgl. Kommissorium af 7 Oktober 1880, som Landshovdingen udfærdigede ad mandatum, en særlig Dommer beskikket til at undersøge alle de Voldshandlinger, der vare blevne forøvede mod H. Th. A. Thomsens Fiskeindretninger, forsaavidt der ikke vare faldne endelige Domme om samme, men disse Voldshandlinger vare i alt fire og udøvedes saaledes som følger:

- a) Natten mellem 5te og 6te Juli 1880, og ere 4, Bergsteinn, 5, Marteinn, 5, Thorbjørg og 31, Arni tiltalte for at have udøvet den.
- b) Natten mellem 24de og 25de Juni 1879, og for samme beskyldes: 5; Murteinn, 1, Magnus, 2, Gisli, 3, Thorsteinn, 10, Grimur, 6, Thorbjørg, 31, Arni, 32, Olafur, og 33, Sæmundur.
- c) Ved højlys Dag den 25 Juli 1879 af de ovenfor under Nr. 10—31 og 32—33 Tiltalte.
- d) Om Aftenen den 5 Juni 1879, og tiltales for samme: 4, Bergsteinn, 6, Thorbjørg, 8, Olafur, 7, Bjørn og 9, Valdimar.

I Anledning af Bruddet c anlagde Sysselmanden i Gullbringa og Kjosarsyssel allerede den 29 August 1879 en offentlig Politisag mod de nævnte Tiltalte og nogle flere, der havde deltaget i Gjærningen med dem. Ingen af de Anklagede modte, og afsagde da Sysselmanden den 1 Oktober 1879 en Dom, ved hvilken hver især af de Anklagede blev idømt en Bøde paa 50 Kr. eller i Mangel af Betaling simpelt Fængsel i 15 Dage. Denne Dom blev paa de Anklagedes Begjæring appelleret til Overretten, og blev den der den 3 Mai 1880 kjendt uefterrettelig paa Grund af Formfejl. I Anledning af Bruddet d anlagde Ejeren af vedkommende Fiskeindretninger, Kjøbmand H. Th. A. Thomsen, 2 private Sager, den ene mod Tiltalte Nr. 1 Magnus, og den anden mod en anden Person, der deltog i Gjærningen, men som ikke under denne Sag er bleven aktioneret. Disse Sager fik ved Domme afsagte for (ved) Gullbringa Kjosarsyssels Extraret den 27 September 1879 det Udfald, at hver især af Sagvolderne blev dømt til en Bøde af 30 Kr. eller simpelt Fængsel i 8 Dage, og har Anklagemyndigheden akkviesceret ved denne Dom som endelig Afgjorelse, og er Magnus under denne Sag ikkun anklaget for det Kistebrud, der foretoges Natten mellem den 24 og 25 Juni 1879. Det forate Spørgsmaal, der behøver at afgjøres, er, om denne Sag er anlagt betids nok. Defensor i Sagen har gjort gjældende, at Bruddene b, c, d, der alle forøvedes i 1879, det sidste den 25 Juli, ere forældede ifølge Straffelovens § 67, 2den Passus, der foreskriver, at Paaltale til Strafs Lidelse ikke bør finde Sted, naar 2 Aar ere forløbene efter Udøvelsen af en Forbrydelse, der staar under en Straffebestemmelse, i hvilken ej højere Straf end Boder, simpelt

Fængsel eller Ris er foreskrevet. Aktor gjør derimod gjældende, at den Undersøgelse og Bevægelse, hvori Sagen er bleven sat fra den Tid af, at Bruddene forovedes, og indtil nærværende Sag blev anlagt, er traadt hindrende iveau for Forældelsen.

Som tidligere fremlævet blev Undersøgelsen af denne Sag beordret allerede den 7 Oktober 1880, den begyndte den 10 November s. A., og blev, med særligt Hensyn til den Mands Antydninger, der var Aarsag til, at Undersøgelsen blev foretaget, fortsat som Tyveri- og Rans-Undersøgelse, forsaavidt angaar de hemmelige Brud, der fandt Sted Natten mellem 24de og 25de Juni 1879 og 5te og 6te Juli 1880. Paa denne Maade kom det for Dagen, hvem der havde forarsaget disse Voldshandlinger, og jevnside dermed, at de ikke havde gjort det i den Hensigt at begaa Tyveri, og bleve de ikkun tiltalte for Overtrædelse af Straffelovens § 298, ligesom de, der havde erklæret at have udført en lignende Gjerning. Det kgl. Kommissorium, der bestemmer dette, er dateret den 1 Juli f. A., og i Henhold til samme beskikkede Amtmanden over Sonder- og Vesteramtet den 8 September s. A. Aktor i Sagen, og udfærdigede Dommeren den 15 s. M. efter Aktors Begjæring Stævning mod de Anklagede. Sagen har saaledes vistnok været i Bevægelse fra den Tid af, da de omhandlede Brud bleve forovede i Sommeren 1879, og indtil den Tid, da denne Sag blev anlagt, den 10 Januar d. A., men sliG Bevægelse findes ikke at være tilstrækkelig til at forhindre Forældelse. Dertil udkræves Sags Anlæg, og om samme kan der ikke være Tale, forinden Stævning er udtaget mod dem, der skulle sættes under Tiltale. Da nu Stævning i denne Sag ikke er bleven udtagen forend den 15 September 1881, synes den at komme i Strid med Straffelovens § 67, forsaavidt den angaar Lovovertrædelser, der ere begaaede i Juni og Juli 1879, og hvis disse Lovovertrædelser ikke fortjene en strengere Straf end den i oftnævnte Lovparagraf omhandlede. Dette gjælder øjensynligen om Overtrædelser af Straffelovens § 108, thi denne Lovparagraf (bestemmer) fastsætter ikke anden Straf end Bøder eller simpelt Fængsel. Derimod kunde det synes tvivlsomt, forsaavidt angaar Overtrædelser af Straffelovens § 298, der fastsætter Bøder eller Fængsel, og kunde det derfor synes muligt, at en Person, der sættes under Tiltale for Overtrædelse af § 298 i Straffeloven, kunde faa en strengere Straf end simpelt Fængsel; men § 67 2den Passus i Straffeloven synes ligesom dens 1ste Passus ikke at tage Hensyn til en sliG almindelig Mulighed, og synes den at angaa enhver omhelst Lovovertrædelse, der øjensynligen efter dens særlige Omstændigheder (Grunde: (o: efter de konkrete Omstændigheder?) ikke kan føre til en strengere Straf end den, der omtales i Straffelovens § 67, og i nærværende Sag maatte det staa klart for Anklagemyndigheden, naar hensaa til Undersøgelsen, at der ikke kunde

være Spørgsmaal om (Tale om), at nogen af de Tiltalte (Anklagede) havde fortjent strengere Straf end Bøder eller simpelt Fængsel. Denne Fortolkning af Straffelovens § 67 bestyrkes ved, hvad der er fremhævet Pag. 107 i Motiverne fra 25 Februar 1864 til det første Udkast til den Lov, der danner Grundvolden for vor Straffelov. Dommeren mener derfor, at Anklagemyndigheden ikke burde have anlagt denne Sag mod andre af de Anklagede end dem, der styrede og forøvede Kistebruddene Natten mellem den 5te og 6te Juli 1880. Hvad særlig angaar Kistebruddet den 25 Juli 1879, da kan det ikke have nogen Betydning, at der tidligere er anlagt en offentlig Politisag i Anledning af nævnte Brud, siden den Sag blev, som tidligere anført, kjendt ugyldig ved Landsoverrettens Dom af 3 Mai 1880, og den ikke paany blev foretagen inden den i Straffelovens § 67 fastsatte Tid. Alle de, der ikkun ere satte under Tiltale for Kistebrud, forøvede i Sommeren 1879, ville derfor allerede af denne Grund være at frifinde for Justitiens Tiltale i denne Sag, og behøver det derfor ikke at undersøges, om de ved, hvad de bevislig have bedrevet, have overtraadt Straffelovens §§ 108 og 298. De nærmere Omstændigheder ved Kistebruddene Natten mellem den 5te og 6te Juli vare som følger: I Sommeren 1880 opholdt 2 unge Mænd sig en Tid i Reykjavik, nemlig de Tiltalte 4, Bergsteinn og 5, Marteinn. De kom jevnlige til Tiltalte 6, Thorbjørg, og havde med hendes Raad næstforegaaende Aar (1879) deltaget hver i sit af de Kistebrud, der dengang fandt Sted, Bergsteinn om Aftenen den 5 Juni, og Marteinn Natten mellem den 24de og 25de Juni. De havde jevnlige hort Thorbjørg omtale Kisternes Ulovmæssighed, og var der derfor vaagnet hos dem, som den ene af dem har forklaret: „Harme over Administrationens Uvirksomhed i Henseende til disse Fiskeindretninger, og den Anskuelse, at de vare ufredhellige og til almindelig Forargelse for Thing og Nation.“ Med Thorbjørgs Raad enedes de om at bryde Kisterne den nævnte Nat, og vare de komne overens om, at de skulde træffe sammen inde ved Aerne, Marteinn begive sig derind tilfods, men Bergsteinn tilhest. Sidstnævnte fik Ridetøj laant hos en Mand, der den Nat overnattede hos Thorbjørg, og der traf han Tiltalte 31, Arni, der tidligere havde givet ham Tilsagn om at skaffe de to Kammerater Redskaber til dermed at udøve Kistebruddet, og rejste de to, han og Arni, i Følgeskab indefter. Efterat Arni havde leveret Bergsteinn en Jernkølle og et Brækjern, begav han sig hjem, men Bergsteinn red med Redskaberne ned til Aerne, hvor han traf Marteinn. De sønderbrød nu Kisterne paa en nær, som de ikke vidste om. Vandstanden i Aerne var noget højere end sædvanlig, og drev det, som de brød af Kisterne, hurtigt med Strommen ned ad Aerne. Lax saa de ikke Noget til. Efter endt Gjærning red Bergsteinn hjem, og lod Ridetojet blive

ved Thorbjørgs Hus. Marteinn begav sig hjem tilfods, efter at han havde skjult det af dem benyttede Brækjern under en Jordskrænt, og blev det et halvt Aar senere under Undersøgelsen fundet paa samme Sted. Jernkollen havde de 2 Kammerater tabt i den ene af Aærne. Modens Undersøgelsen af Sagen stod paa, tilstod Tiltalte Thorbjørg, at hun havde kjendt Bergsteins og Marteins Forsæt, forinden det blev udført, og at hun havde støttet det i Haab om, at Sagen, som hun udtrykte sig, kunde „helst holdes vaagende“ paa denne Maade. Endvidere tilstod hun, at hun havde havt Anelse om, at Tiltalte Arni havde givet Marteinn og Bergsteinn Løfte om Redskaber til Anvendelse ved Kistebruddet, og at Bergsteinn og han havde truffet sammen i hendes Hus og redet i Følge sammen derfra ind til Aærne for at bryde Kisterne. Denne Tilstaaelse har hun tilbagekaldt i sit Forsvarsindlæg af 13 Marts d. A., og undskyldt sig med, at hun ikke havde været ved sin fulde Samling, da hun afgav denne Forklaring til Undersøgelssdommeren, idet hun den Gang havde lidt af en farlig Sygdom, og henholder hun sig i saa Henseende til en Lægeattest fra den daværende Landfysikus, der fremlagdes under Undersøgelsen den 6 Januar f. A. Men i denne Attest hedder det kun, „at det er ugjorligt, at hun tages fra sit Hjem for at underkastes Forhør“, derimod synes Landfysikus selv at mene, at der Intet var til Hinder for, at „Forhør optoges, hvis fornødent gjordes, i hendes Bopæl“, og at det „foretages med al den Lemfældighed, som hendes Helbredstilstand det udkræver“. Hertil kommer, at i en Lægeattest, som Distriktslægen udgav 14 Dage tidligere, eller den 22 December 1880, er det forudsat, at hendes Sygdom endogsaa ikke kan være til Hinder for, at hun holdes i Fængsel, ihvorvel det ikke er tilraadeligt at lade hende opholde sig i Enkeltcelle, hvorimod Nogen bør være hos hende. Naar nu desuden Hensyn tages til, at Retten blev sat paa hendes Bopæl, den Gang hun afgav den Forklaring, som hun nu ønsker at tilbagekalde, at hun synes at være bleven examineret med al den Lemfældighed, som det stod i Undersøgelssdommerens Magt at udvise, og saaledes standsedes Examinationen, da hun anmodede om en Frist til bedre at tænke sig om, og at selve Forklaringen er tydelig og harmonerer med det, som hendes Medtiltalte have forklaret, da de bleve enkeltvis forhørte, kan nævnte hendes Tilbagekaldelse ikke have nogen retslig Betydning. De Tiltalte maa derfor alle bære Ansvar for den Gjerning, der gik for sig Natten mellem 5te og 6te Juli 1880, Bergsteinn og Marteinn som Hovedgjerningsmænd, men Thorbjørg og Arni som de, der med Raad og Daad, cfr Straffelovens §§ 49 og 52, have bistaaet dem, og bliver nu det næste Spørgsmaal, der foreligger til Afgjorelse, om de ere rettelig tiltalte paa Justitiens Vegne for ved denne Gjerning at have

overtrandt Straffelovens § 298, og Afgjørelsen af dette Spørgsmaal beror atter paa, om de Fiskeindretninger, der bleve brudte, vare „anden Mands Ejendom“, og „om den offentlige Fred er bleven forstyrret eller Politiforskrifter bleve overtraadte“. Ingen tvivler om, at de Fiskeindretninger, der nævnte Nat bleve brudte, vare Kjøbmand H. Th. A. Thomsens Ejendom, men det er blevet gjort gjældende som Forsvar for de Tiltalte, at de have været ufredhellige, idet de kom i Strid med Bestemmelserne i Tillægslov af 11 Mai 1876 ved Jonsbogens Landslejobalks 56de Kapitel om Fredning af Lax, thi ved disse Fiskeindretninger vare Ellidaaerne tværgjærdede, og selv om man gik ud fra, at det Forbud mod Tværgjærder, som indeholdes i nævnte Lov, ikkun angaar de Aaer, som flere end En eje Fiskerettighed i — hvilken Anskuelse Landets Overret har gjort gjældende —, saa retfærdiggjorde denne Fortolkning dog ikke de her omhandlede Tværgjærder, da det er bevist under Undersøgelsen af denne Sag, at de, hvis Jorder stode op til Ellidaaerne ovenfor det Sted, der danner Grændsen for den Ejeren af Tværgjærderne tilkommende Fiskerettighed, have i umindelige Tider fisket baade Foreller og Lax i Aaerne udfør deres Jorder. Ligeledes var det ved Undersøgelsen blevet bevist, at Trommerne i de Kister, der bleve brudte, have staaet saa tæt, at der i Kisterne er blevet fanget Lax og Foreller, der ikkun have vejjet 2 Pd., ja endogsaa derunder, men at Fiske af ikke mere Vægt nødvendigvis maa have været mindre i Omfang end 9 Tommer, cfr. Tillægslovens § 5. Men hvad der nu end herom siges, synes de, der ere tiltalte for at have uløvet Kistebruddet Natten mellem 5te og 6te Juli 1880, ikke at kunne skyde sig ind under Bestemmelserne i Tillægsloven af 11 Mai 1876 i denne Sag. Naar det i Lovens § 7 findes bestemt, at „lovstridige Fiskeredskaber bør konfiskeres og ulovlige Fiskegjærder nedbrydes“, da er det ikke dermed sagt, at slige Fiskeindretninger kunne nedbrydes ved Vold af Enhversomhelst. Man har villet gjøre gjældende, at Alt, hvad Loven erklærede for ufredhelligt, var berøvet al retslig Beskyttelse; men denne Mening bestyrkes ikke af Loven eller særlig Jonsbogen. Ifølge Jonsbogens Landslejobalks Kap. 56 kunne ulovlige Fiskegjærder i en Aa nedbrydes af dem, der ejede Aaen ovenfor Gjærdsejeren; Tillægsloven forandrede Tilstanden derhen, at de ogsaa kunde nedbrydes af Ovrigheden og maaske Kommunalbestyrelsen, se Lovens §§ 8 og 9; men det er tvivlsomt, om ulovlige Fiskeindretningers Ulovhellighed strækker sig længere, cfr. Jonsbogens Landslejobalks 22, 23, 24, 32 og 41 Kap., og er det i nogle af disse Kapitler udtrykkelig fremhævet, at vedkommende Indretninger kun kunne nedbrydes af bestemte Personer, men i dem alle er Ordet „ulovhellig“ brugt i den Forbindelse, at der kun er liden Tvivl om, at det ikke

tilstedes onhvorsomhelst Vejfarende ustraffet at bryde eller beskadige de Indretninger eller den Ejendom, hvorom der er Spørgsmaal. Navnlig er det kun lidet tvivlsomt, at hverken Tillægslovens § 7 eller Landslejobalks Kap. 56 tillader hemmelige Volds-handlinger. Dette fremgaar allerede af Tillægslovens § 8, der bestemmer, at vedkommende Kommunes Kasse ejer to Trediedele af de lovstridige Fiskeindretningers Provenu; og desuden fremgaar det klarligen af Bestemmelserne i Jonsbogens Landslejobalks 56de Kap, om, at hvis Nogen stænger for Fiskegang i en Aa, da skulle de, der eje Aaen ovenfor, stævne ham med en „simmur“ Stævning af Thinge til at nedbryde Gjærderne, først da have de selv Hjemmel til at nedbryde dem. Rigtignok er det under denne Sag oplyst, at Tiltalte Arni Jonsson i Fællig med 6 andre Bønder, hvis Jorder stødte op til Ellidaaerne, deriblandt Tiltalte Thorbjørgs Broder, Benedikt Sveinsson, som daværende Ejer af Jorden Ellidavatn, har den 4 Juli 1863 udgivet en „simmur“ Stævning i Henhold til nævnte Jonsbogens Kapitel til at borttage „det Tværgjærde, der dengang fandtes i Aaerne, og som var til Hinder for, at Lax og Foreller kunde gaa opad Elven“, og blev denne Stævning forkyndt for Ejeren af Tværgjærdet den 6 Juli 1863; men ikke alene synes denne Stævning for længe siden at have tabt den retslige Betydning, som den i sin Tid muligen har havt, og blev den ikke forfulgt, da den blev udgiven, men hverken Arni Jonsson eller Thorbjørg Sveinsdatter — ihvorvel hun, ved Undersøgelsen angaaende Bruddet af 25 Juli 1879 optraadte som Fuldmægtig for sin Broder Benedikt, der, da han solgte Jorden Ellidavatn, reserverede sig Fiskerettighed for dens Jordtilliggende — synes at have havt denne „simmur“ Stævning for Øje, da de deltog i Kistebruddet Natten mellem den 5te og 6te Juli 1880, og har Thorbjørg i sit Forsvarsindlæg for Retten paa det kraftigste søgt at gjore gjældende, „at der ikke kan være nogen Tale om“, at hun skulde „have paaaget sig noget retsligt Ansvar for Kistebruddene.“ Forsaavidt angaar Spørgsmaalet om, hvorvidt det med Føje kan paasigtes de Tiltalte, at de ved ovennævnte Kistebrud i Sommeren 1880 have forstyrret den offentlige Fred eller overtraadt Politiforskrifter, skal følgende fremhæves: Efterdi det heromhandlede Kistebrud foretoges ved Nattetide og saaledes, at ikkun vedkommende Deltagere vidste derom, er det klart, at det ikke har forstyrret den „offentlige Fred“, hvis disse Ord kun forstaaes som Fred paa Alfarvej eller den almene Ro; men noget Andet gjælder, naar Ordene forstaaes om Landfred eller om den Fred, som Øvrigheden man bevare paa det Almenes Vegne, og synes denne Fortolkning at være naturligere. Folk i Almindelighed kommer det ikke synderlig ved, hvem der har Fiskerettighed i Ellidaaerne eller andre Fiskeaer, men det er særdeles vigtigt for Folk i Almindelighed, at enhver Ejer af Fiskerettighed

i Landet betrygges mod, at Enhver, der ønsker at drage hans Fiskerettighed i Tvivl, hemmelig beskadiger hans Fiskeindretninger, og er det i sin Orden, at Ovrigheden overtager Undersøgelsen og Paatalen af de Voldshandlinger, som Ingen vedkjender sig som Gjerningsmand, og synes Samfundet at trues af Fare ved slige Angreb. I Forbindelse hermed bør det fremhæves, at Sysselmanden i Kjosar og Gullbringa Syssel under 1 Oktober 1879 udgav en Bekjendtgjørelse, hvori han forbød Alle og Enhver at „angribe, bryde eller beskadige Kjobmand Thomsens Laxefiskeindretninger i Ellidaaaerne.“ Af de Tiltalte, der alle for længe siden have opnaaet kriminel Lavalder, have Arni, Marteinn og Bergsteinn siddet i Varetægtsfængsel i Henhold til Fængslingskjendelser, Arni fra 4de til 6te Januar 1881, Marteinn fra 22 December 1880 til 8 Januar 1881 og Bergsteinn fra 11 November 1880 til 24de s. M. og fra 19 December s. A. til 6 Januar 1881; desuden har Tiltalte Thorbjørg været fængselig anholdt i 24 Timer, 22—23de December 1880. Denne Fængsling, som de Tiltalte saaledes have maattet udholde under Sagens Undersøgelse, havde tildels sin Grund i de af dem afgivne usandfærdige og uoprigtige Forklaringer i Begyndelsen af Undersøgelsen, og kan saaledes ikke Straffelovens § 59 fuldstændig anvendes i deres Favor; men desuagtet skjønes der at være Grund til, naar den Straf, de have forskyldt, bestemmes, at tage noget Hensyn til det Fængsel, de have udstaaet, og til, at de ere bleve rensede for den Mistanke om Tyveri, hvoraf Fængslingen var en Følge, og skjønes Straffen i Henhold til Straffelovens § 298 cfr. samme Lovs §§ 49 og 52 efter Omstændighederne rettelig at kunne fastsættes til en Bøde af 40 Kr. for Thorbjørg Sveinsdatter, 20 Kr. for Arni Jonsson, 10 Kr. for Marteinn Jonsson og 5 Kr. for Bergsteinn Jonsson, hvilke Bøder alle tilflyde Landskassen; men skulde Bøderne ikke blive erlagte til den fastsatte Tid, træder i Stedet for samme efter Straffelovens § 31 simpelt Fængsel for Thorbjørg i 12 Dage, for Arni i 6 Dage, for Marteinn i 2 Dage og for Bergsteinn i 2 Dage. Derhos kunne disse Tiltalte ikke undgaa hver især at betale Omkostninger ved deres Fængsling og Varetægt og En for Alle og Alle for En alle andre af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til den beskikkede Aktor, Overretsprokurator Pall Melsted, 50 Kr. og til den beskikkede Defensor, Overretsprokurator Thorsteinn Jonsson, 40 Kr. Den beskikkede Aktor har paastaet, at de Tiltalte desuden kjendes pligtige til at betale som (Skades) Erstatning til Kjobmand Thomsen ifølge Synsforretning og Vurdering, foretagen af dertil af Retten ndmeldte uvillige Mænd til Beløb 210 Kr., for den Skade, som han led Natten mellem 5te og 6te Juli 1880; men denne Paastand kan allerede af den Grund ikke tages til Følge, at Skadeserstatningens Beløb er modsagt af de Tiltalte og ikke

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende, fra Love Herreds Extraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Niels Christiansen, der er født den 20 Juni 1825 og tidligere har været straffet ifølge nærværende Rets Dom af 19 Februar 1875 i Medfør af Straffelovens §§ 228 og 247 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og ifølge Artz og Skippinge Herreders Extrarets Dom af 21 Oktober f. A. i Medfør af Straffelovens § 230 med lige Fængsel i 4 Gange 5 Dage, for Tyveri, og er det ved hans egen med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse godtgjort, at han den 29 September d. A., da han i et Ærinde havde indfundet sig i Avlskarl Jens Christian Pedersens Hus i Kirkehelsinge, har, da han efter at have talt med Konen i Huset, var alene i Stuen, tilvendt sig en dorsteds paa et Pibebrædt paa Væggen mellem flere andre Piber hængende til 5 Kr. vurderet Tobakspibe, der tilhørte fornævnte J. Chr. Pedersen, og ubemærket bortfjernet sig med den. For dette Forhold er Arrestanten ved Underrettens den 23 f. M. afsagte Dom rettelig anset efter Straffelovens § 231, og da den valgte Straf af Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder findes passende, vil bemeldte Dom, hvis Forskrifter om Aktionens Omkostninger, der rettelig ere paaagte Arrestanten, ligeledes billiges, i det Hele være at stadfæste.

Nr. 317.

Advokat Levinsen

contra

Ole Andersen (Def. Hindenburg),

der tiltales for Tyveri.

Vordingborg søndre Birks Extrarets Dom af 30 Juli 1883: Tiltalte Indsiddet Ole Andersen af Rødstofte bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salarium til Aktor, Prokurator Petersen, og Defensor, Sagfører Schwensen, 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 November 1883: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Simonsen og Beyor eller nu den Sidstnævntes Dødsbo, betaler Tiltalte Indsiddet Ole Andersen af Rødstofte, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, hvorved dog bemærkes, at Henvisningen til Straffelovens § 234 maa bortfalde, vil Dommen være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden findes at burde forkortes til 8 Maaneder.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til otte Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Levinsen og Hindenburg 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Vordingborg søndre Birks Extraret, saavel ifølge Begjæring af Tiltalte Indsiddet Ole Andersen af Rødstofte som paa Justitiens Vegne hertil indankede Sag sigtes Tiltalte for Tyveri, og er det ved hans egen, med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse tilstrækkelig godtgjort, at han i Løbet af Vinteren 1881—82 og 1882—83 fra Skove under Lilliendal og Lekkende Godser har tilegnet sig endel Brænde, for Storstedelen bestaaende af tørt, frønnet, halvraadt Sankebrænde, medens der dog ogsaa har været enkelte friske Grene derimellem, hvilket Brænde han imidlertid vil have opsanket paa Jorden som nedblæst og ikke afsavet, aflugget eller afbrækket af Træerne. Af Brændet, som Tiltalte tildels ved sin Hustrus og sin Sønns Hjælp vil have indsamlet og båret hjem i mange forskjellige Gange, i Reglen et Par Byrder af Værdi højst 66 Øre hver Gang, har han forbrugt Noget, hvormeget har han ikke kunnet opgive, i sit Hjem, medens han har solgt Resten c. 7 Favne for ialt henved 80 Kr. Medens Tiltalte har forklaret at have havt Tilladelse fra Ejeren af Lilliendal Gods til i Lighed med andre Fattige at samle nedfaldne Grene i Godssets Skove, hvilken Forklaring der, uanset at Ejeren ikke vil erindre at have meddelt saadan Tilladelse, ikke findes tilstrækkelig Grund til at forkaste, hvorfor det billiges, at Tiltalte forsaavidt er frifunden ved Underrettens Dom, har han derimod indrømmet, at det var ham bekjendt, at der var udstedt Forbud imod at samle Brænde i Lekkende Gods's Skove, hvor han iøvrigt kun vil have indsamlet en min-

dre Del, højst 1 Favn af det tagne Brænda. Tiltalte, der er født den 7 April 1854 og som ved nærværende Rets Dom af 22 December 1876 er anset efter Straffelovens § 229, Nr. 4, sidste Stykke og ved Højesterets Dom af 10 Marts 1880 efter Straffelovens § 230, jfr. § 234 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, er herefter med Rette ved Underrettsdommen anset efter Straffelovens § 231, jfr. § 234, og da den valgte Straf af Forbedringshusarbejde i 1 Aar findes passende ligesom ogsaa Dommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

Mandagen den 21 Januar.

Nr. 290. Højesteretssagfører Bagger
 contra
 Ole Peter Jensen (Def. Hansen),

der tiltales for ved Tilsidesættelse af almindelig Forsigtighed at have afstedkommet Ildbrand.

Kjøbenhavns Amts søndre Birks Extrarets Dom af 18 Juli 1883: Tiltalte Gaardbestyrer Ole Peter Jensen bør hensættes i simpelt Fængsel i 14 Dage, dog at denne Straf bortfalder, saufremt han betaler nedennævnte Erstatninger. I Erstatning til „Den almindelige Brandforsikkring for Landbygninger“ betaler Tiltalte 15,619 Kr. og til „Det gjensidige Brand- og Livsforsikringselskab Danmark“ 4929 Kr. 83 Øre. Saa udreder Tiltalte og alle af denne Sag lovligt skydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagforerne Diechmann og Plockross 10 Kr. til hver. De idømte Erstatninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 14 September 1883: Tiltalte Gaardbestyrer Ole Peter Jensen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I

Salær til Prokuratorerne Bocher og Juell for Overretten betaler Tiltalte 15 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjøndes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Bagger og Hansen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Kjøbenhavns Amts søndre Birks Extraret hertil indankede Sag er Tiltalte Gaardbestyrer Ole Peter Jensen, der er født den 8 Oktober 1850 og ikke forhen tiltalt eller straffet, aktioneret for ved Tilsidesættelse af almindelig Forsigtighed at have afstedkommet Ildebrand. Den 30 Mai d. A. om Eftermiddagen afbrændte Gaardmand Anders Hansens Enkes Gaard paa Eiby Mark, bestaaende af fire dels rørtækkede, dels straa-tækkede Længer, ved hvilken Lejlighed der tillige brændte en stor Del Løse, og nogle Kreaturer indebrændte. Det er oplyst, at Tiltalte, der er en Svigersøn af Ejerinden og bestyrede Gaarden, har omtrent 10 Minuter før Ildens Udbrud, da hans Hustru havde beklaget sig over, at Kragerne vare slemme efter Ællingerne, afskudt sin Bosse, ved hvis Ladning han brugte noget Avispapir til Forladning, efter en Krage, der sad i Toppen af et ca. 40 Alen højt Træ, som stod omtrent 20 Alen udenfor Gaarden, øst for denne. Dengang Tiltalte affyrede Bøssen, stod han inde i Gaardsrummet i det sydøstlige Hjørne af samme omtrent 4 Alen fra den sydlige og omtrent 12 Alen fra den østlige Længe, hvilken sidste, der var tækket med Straa, benyttedes til Stald og hvis Tagrygning var 15 a 16 Alen over Jordfladen, og han affyrede saaledes Skuddet i skraa Retning over Taget. Modens Tiltaltes Hustru i det første Forhør har udsagt, at hun først saa det brænde i det sydøstlige Hjørne af Gaarden, har hun i et senere Forhør forklaret, at hele Gaardsrummet var fuldt af Røg, saa at hun nok kunde indse, at

Gaarden brændte, men hun kunde ingen Flamme se og paa Grund af Røgen hellerikke, hvor Ilden rigtig havde fat. Det blæste paa gjældende Dag en usædvanlig stærk sydøstlig Vind, altsaa i modsat Retning af den, hvori Skuddet affyredes. Om det nu end kan anses sandsynligt, at den stærke Vind har fort den brændende Forladning tilbage, og at denne derefter er falden ned paa Straantaget og har antændt dette, idet der ellers ikke er paavist nogen Aarsag til den udbrudte Ild, kan det dog ikke anses bevist, at Ilden er opstaaet paa denne Maade, saameget mindre som Ingen har set Forladningen falde ned paa Taget. Da det saaledes ikke kan anses godtgjort, at Tiltalte har afstedkommet Ildsvaaden, vil han være at frifinde. I Overenssømmelse hermed bliver den indankede Dom, ved hvilken Tiltalte under Paaberaelse af Straffelovens § 284 er anset med simpelt Fængsel i 14 Dage og tilpligtet at betale i Erstatning til tvende Brandforsikringsselskaber 20,548 Kr. 83 Øre, dog at Straffen bortfalder, naar han betaler Erstatningen, at forandre, medens den vil være at stadfæste med Hensyn til Aktionens Omkostninger, der rettelig ere paaagte Tiltalte. Denne vil derhos i Salærer til Aktor og Defensor for Overretten have at udrede 15 Kr. til hver. Sagens Behandling i 1ste Instants og den befalede Sagforelse for begge Retter har været lovlig.

Nr. 320.

Advokat Nellemann

contra

Hans Rasmussens Enke, Pauline Nielsdatter
(Def. Bagger),

der tiltales for Tyveri.

Samsø Birks Extrarets Dom af 15 September 1883: Tiltalte Pauline Nielsdatter af Tanderup, Hans Rasmussens Enke, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Saa udreder hun og Aktionsomkostningerne, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Garde, 12 Kr. og til Defensor, Sagfører Buch, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 November 1883: Tiltalte Hans Rasmussens Enke, Pauline Nielsdatter af Tanderup bør for det Offentliges Tiltale i denne

Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Sagfører Garde og Prokurator Buch for Underretten 10 Kr. til hver, og Salær til Prokuratorerne Bocher og Kalko for Overretten 15 Kr. til hver, indredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Advokat Nellemann og Højesteretssagfører Bagger tillægges i Salarium for Højesteret hver 30 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Samsø Birks Extraret hertil indankede Sag er Tiltalte Hans Rasmussens Enke, Pauline Nielsdatter af Tanderup, der er født den 27 April 1831 og ikke tidligere funden tiltalt eller straffet, aktoneret for Tyveri. Ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at Tiltalte, der i afvigte Høst arbejdede hos Gaardejer Søren Rasmussen Vadstrup i Onsbjerg og blandt Andet om Morgenens paa Vejen til Gaarden fra sit Hjem i Tanderup plejede at hjælpe Tjenestepigen at malke hans Køer, der varo tojrede paa en Mark i Nærheden af Tanderup, har 3 Gange i August d. A. om Morgenens Kl. 4 à 5 malket Køerne, førend Pigen kom tilstede, og herved tilvendt sig ialt ca. 4 Potter Mælk, der ere ansatte til en samlet Værdi af 30 Øre. Første og anden Gang, hun saaledes malkede Køerne, tilregnede hun sig hver Gang ca. 1 Pot Mælk, som hun strax bragte hjem til sin Bolig i Nærheden. Tredie Gang, hun foretog Malkningen, var den 22 August d. A., og tilvendte hun sig ved denne Lejlighed ca. 2 Potter Mælk, hvormed hun begav sig paa Vejen til sit Hjem, men blev standset af tvende Fruentimmer, der paa Grund af opstaaet Mistanke havde skjult sig paa Marken. Tiltalte plejede om Aftenen, naar hun forlod Gaarden, at faa Mad hjem med sig i en Krukke, hvilken hun derefter næste Morgen skulde bringe ud paa Malkepladsen og derfra tilbage til Gaarden, og det var i en saadan Krukke, at

hun malkede Koerne inden Pigens Ankomst. Hun tilvendte sig Mælken til hendes tvende hjemmeværende Børn, særlig en syg Datter. Tiltaltes ommeldte Forhold findes at maatte henføres under Straffelovens § 235, og da Gaardejer Vadstrup har erklæret, at han ikke ønsker Tiltalte straffet, vil hun være at finde for det Offentliges Tiltale.

Nr. 328.

Etatsraad Buntzen

contra

Mathilde Varøke, Jensens Enke (Def. Bagger),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 15 December 1883: Arrestantinden Mathilde Varøke, Jensens Enke, bør straffes med Tugthusarbejde i 3 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Sakrerer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Winther og Kalko, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Højesteretsassagfører Bagger 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Da Arrestantinden Mathilde Varøke, Jensens Enke, der er født den 13 April 1827, og som har været anset blandt Andet ifølge Højesteretsdom af 1 Oktober 1880 efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med Tugthusarbejde i 2 Aar og senest ifølge Højesteretsdom af 5 December f. A. efter Lov

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 52.

Mandagen den 21 Januar.

Nr. 329.

Advokat Hindenburg

contra

Carl Ludvig Zwicky (Def. Halkier).

Høiesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Høiesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Hindenburg og Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Da Arrestanten Carl Ludvig Zwicky, der er født den 19 November 1824 og senest ved Kolding Kjøbstads Politiretsdom af 20 September f. A. og denne Rets Dom af 31 Marts d. A. anset henholdsvis efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i Horsens Arbejdsanstalt i 42 Dage og efter Straffelovens § 228 og den citerede Lovbestemmelse med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have fra sin Løsladelse den 26 April d. A. og indtil

sin Anholdelse den 3 d. M. udelukkende levet af Betleri her i Staden, vil han paaany være at anse efter den anførte Lov af 1860 § 3, efter Omstændighederne med Arbejde i Kjøbenhavns Fattigvæsens Tvangsarbejdsanstalt i 90 Dage.

Nr. 331.

Advokat Halkier

contra

Julie Vilhelmine Dorthea Togsverd, Petersens Enke
(Def. Klubien),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 22 December 1883: Arrestantinden Julie Vilhelmine Dorthea Togsverd, Petersens Enke, bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maa-neder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Bloch og Herforth, med 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Halkier og Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestantinden Julie Vilhelmine Dorthea Togsverd, Petersens Enke, der er født den 23 December 1839 og senest er anset ved denne Rets Dom af 6 Januar d. A. efter Straffelovens § 230, 1ste Led med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, under nærværende mod hende for Tyveri anlagte Sag ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have en Dag ved

Slutningen af Oktober Maaned d. A. frastjaalet Doris Steen, Plougmands Hustru, et til 2 Kr. vurderet Tørklæde, der laa frit fremme i Bestjaalnes Lejlighed, hvortil Adgangen var uhindret, vil hun være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Led, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder samt have at betale Aktionens Omkostninger.

Nr. 323. Højesteretssagfører Hansen
 contra
 Johanne Krabbenhøft, født Jensen (Def. Klubien),

der tiltales for Hæleri.

Kolding Kjøbstads Extrarets Dom af 10 November 1883: Arrestantinden Anna Emilie Krabbenhøft bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage og i Erstatning til Fabrikant Volkert betale 3 Kr. Tiltalte Johanne Krabbenhøft, født Jensen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Saa bør de og En for Begge og Begge for En udrede alle af Aktionens flydende Omkostninger, derunder Salær til Anklageren, Prokurator Zahn, og Forsvareren, Kancelliraad Kralund, med 10 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 5 Dage efter Dommens Forkyndelse og Dommen i i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 10 December 1883: Underretsdommen bør, forsaavidt paananket er, ved Magt at stande. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger for Overretten og derunder i Salær til Aktor og Defensor sammesteds, Prokurator Fasting og Kancelliraad Møller, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Klubien 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag, der i 1ste Instants tillige angik Murer Krabbenhøfts 15 Aar gamle Datter Anna Emilie Krabbenhøft, for hvis Vedkommende Sagen imidlertid ikke er indstævnt for Overretten, tiltales bemeldte Krabbenhøfts Hustru Johanne Jensen for Hæleri, Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at hun i Lobet af afvigte Sommer og Efteraar har af sin ovennævnte Datter, der dengang tjente hos Fabrikant Volkert i Kolding, modtaget dels tilkjøbs, dels til Opbevaring en stor Mængde Gjenstande, navnlig en Muffe samt en Del Uldgarn, Hvergarn, Bomuldstøj, Multum, Vadmøl og Bolster, tilsammen af en Værdi af ca. 70 Kr., uagtet hun nok kunde indse, at hendes Datter, der, efter hvad der er oplyst under Sagen, havde stjaalet de ommeldte Gjenstande dels fra sit Herskab, dels fra sin Husbonds Broder, maatte være kommen i Besiddelse deraf paa en ulovlig Maade. Da en Politibetjent den 20 Oktober underrettede Tiltalte om, at hendes Datter blandt Andet var sigtet for at have stjaalet den ovennævnte Muffe, udleverede Tiltalte denne, og da Politibetjenten næste Dag atter indfandt sig hos hende og foreholdt hende, at hendes Datter maatte have bragt flere Sager hjem og bad hende om at komme frem dermed, da der ikke maatte skjules Noget, udleverede hun forskellige Gjenstande, navnlig noget Multum og et Stykke Hvergarn, men Resten tilbageholdt hun, og da hun ikke turde beholde Gjenstandene hjemme, lagde hun dem i en Pose og skjulte dem under en Busk udenfor Byen, hvor de senere tilfældigvis bleve fundne. Iøvrigt har Tiltalte udsagt — hvad ogsaa stemmer med hendes Datters Forklaring — at denne havde sagt til Tiltalte, at hun havde faaet de Gjenstande, som hun bragte med sig hjem, af sin Modder for at sælge dem for denne, og at Tiltalte fra først af ikke nærede nogen Tvivl om Rigtigheden af dette Foregivende, men at det efterhaanden og navnlig, da hendes Datter tilsidst brugte et stort Stykke Hvergarn af Værdi 15 Kr. med sig hjem og solgte hende det, som det maa antages, for 6 à 8 Kr., gik op for hende, at det var galt fat, og at hun da flere Gange formanede sin Datter til ikke at tage Noget, ligesom hun, der ikke solgte eller brugte de modtagne Gjenstande, foresatte sig at ville tale med Fru Volkert om Sagen, hvilket dog ikke blev til Noget. Størstedelen af de Gjenstande, Tiltalte havde modtaget af sin Datter, ere tilbageleverede Fabrikant Volkert, der paa egne og de øvrige Bestaaelses Vegne har frafaldet Krav paa videre Erstatning hos Tiltalte. For sit omhandlede Forhold er Tiltalte, der er født i Aaret 1829, og ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 238 med en Straf der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brod i 2 Gange

5 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger for Tiltaltes Vedkommende ligeledes billiges, vil saaledes være at stadfæste, forsaavidt den er paaanket.

Onsdagen den 23 Januar.

Nr. 19. **Bechtold**, Greve af Bernstorff, til Gartow og Hofjægermester **Frederik Emil Herman**, Greve af Bernstorff, til Katstrup (Levinsen)

contra

Justitsministeriet (Klubien efter Ordre),

betr. Spørgsmaal om Citanternes Berettigelse til Titel og Rang som Lehnsgraver af Bernstorff.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 4 Juli 1881: Indstævnte, Justitsministeriet, bør for Tiltale af Citanterne Bechtold, Greve af Bernstorff, til Gartow, og Hofjægermester Frederik Emil Herman, Greve af Bernstorff, til Katstrup, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve og det Indstævntes befalede Sagfører tilkommende Salær at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betale Citanterne 10 Kroner. Advokat Klubien tillægges i Salarium for Højesteret 200 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved et under 14 December 1767 udfærdiget og paa Latin affattet allerhøjeste Patent blev daværende Gehejmestatsminister Johan Hartvig Ernst Baron de Bernstorff og hans Hustru samt hans Broder Andreas Gottlieb Baron de Bernstorff til Gartow m. m. op-højede i Grevestanden, idet de navnlig blev optagne i Tallet og Kredsen af de Grever, som besidde af Kongen modtagne Lehn og sædvanlig benævnes Lehnsgrever, og hedder det blandt Andet i Patentet i Oversættelse saaledes: „og ville og befale Vi derhos, at de, deres Ægteborn af Mand- og Kvindekjon og Afkom af lovligt Ægteskab og begge Kjon i evig Række, der af Alle og Enhver skulle kaldes og æres med Titel af Grever og Grevinder de Bernstorff, skulle nyde og bruge alle de samme Privilegier, Æresrettigheder, Friheder, Prærogativer og samme Rangfølge til til Gang og Sæde ved Vort Hof og andetsteds, som andre Grever i disse vore Riger, der besidder af Os modtagne Lehn, nu nyde og bruge eller i Fremtiden maatte komme til at nyde og bruge.“ hvorefter det i Patentet hedder: „jure tamen Majoratus, qualis Comitum privilegii sancitus est, æternum observato“, og efterat der derpaa er fastsat et Vaabenskjold for fornævnte Johan Hartvig Ernst og hans Broder Andreas Gottlieb, nu Grever af Bernstorff og deres Descendenter af mandlige og kvindelige Linier, hedder det fremdeles i Patentet i Oversættelse: „og have Vi for bestandig og til evig Tid tilladt og indrømmet, at ikke alene de oftere nævnte Herrer Johan Hartvig Ernst og Andreas Gottlieb, Grever de Bernstorff, men ogsaa deres Ægteborn og Afkom af begge Kjon maa frit nyde og bruge fornævnte grevelige Insignier.“ Efterat tidligere i Henhold til dette Patent samtlige de fra fornævnte Andreas Gottlieb, Greve de Bernstorff, nedstammende Bernstorffer i Hof- og Statskalenderen vare ansete for at være i Besiddelse af lehnsgrevelig Rang og Værdighed, udtalte Justitsministeriet i Anledning af et Andragende fra Besidderen af Grevskabet Gyldensteen om Forstaaelsen af det omhandlede Patent under 4 December 1873, at man ikkun kunde anse Hovederne for de ved ovenmeldte allerhøjeste Patent stiftede tvende Linier som Lehnsgrever af Bernstorff, og at man, da Johan Hartvig Ernst Bernstorffs Linie var uddød, folgelig kun kunde anse Chefen for den af Andreas Gottlieb Bernstorff stiftede Linie som berettiget til Titel og Rang som Lehns greve af Bernstorff, medens hans øvrige Descendenter i deres Egenskab som Medlemmer af Slægten Bernstorff ikkun havde Rang som Grever og Grevinder (Forordningen af 14 Oktober 1746, 3die Klasse Nr. 1). Denne Skrivelse meddeltes Udgifveren af Hof- og Statskalenderen til Efterretning, og da dette medførte, at Citanton, Hofjægermester Frederik Emil Herman, Greve af Bernstorff, til Katstrup, som yngre Medlem af den fra oftnævnte Andreas Gottlieb Bernstorff nedstammende Familie, opførtes i Hof og Stats-

kalenderen med en ringere Rang end tidligere, og da han folte sig krænket herved, og da Citanten, Bechtold, Greve af Bernstorff til Gartow, som Chef for den nævnte Familie ogsaa ansaa Justitsministeriets fornavnte Skrivelse af 4 December 1873 og den derefter af Ministeriet foranledigede Forandring i Statshaandbogen som en Krænkelse af Familiens Rettigheder, samt efterat Justitsministeriet i Anledning af en fornyet Henvendelse til samme under 29 September 1876 havde udtalt, at det ikke fandt Grund til at fravige den i Ministeriets Skrivelse af 4 December 1873 indeholdte Udtalelse, men at det, saafremt Spørgsmaalet agtedes indbragt for Domstolene Intet havde at erindre mod, at Justitsministeriet betragtedes som rette Sagvolder, uden at nogen anden Mand eller Autoritet behøvede at medindstævnes, anlagde Citanterne nærværende Sag mod Justitsministeriet, og under denne paastode Citanterne samtlige Andreas Gottlieb Bernstorffs ægtefodte Descendenter af Mand- og Kvindekjønnen, og da navnlig derunder Citanterne og deres ægtefodte Afkom af begge Kjønn, i Medfør af ovennævnte Patent af 1767 kjendte berettigede til at fore Titel og Rang samt Vaaben som Lehnsgrever og Lehnsgevinder af Bernstorff, saaledes at Berettigelsen til efter Patentet at fore lohnsgevrelig Titel og Rang ikke er indskrænket til Familiens Chef, medens de yngre Medlemmer ikkun skulle nyde Rang som Grever og Grevinder i 3die Klasse Nr. 1 efter Rangforordningen af 14 Oktober 1746. Citanterne have derhos paastaat sig tilkjendt Sagens Omkostninger skadeslost. Indstævnte derimod, hvem der er meddelt fri Proces, men uden at der af det Offentlige er beskikket nogen Sagfører for samme, har paastaat sig frifunden for Citanternes Tiltale og Citanterne tilpligtede at udrede Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager og derunder Salær til den for Indstævnte modende Sagfører. Citanterne have støttet den af dem nedlagte Paastand paa, at det skulde følge af Bestemmelserne i det omhandlede allerhøjeste Patent, der som en speciel Lov for den Bernstorffske Familie formentlig maa gjælde fremfor Bestemmelserne i Grevernes Privilegier, og saavel Familiens autores som deres legitime Descendenter af begge Kjønn og i evig Række maa stilles aldeles lige med Hensyn til Titel, Rang og Insignier, idet det som fælles Prædikat udsiges om dem Alle, at de skulde nyde samme Rangfølge til Gang og Sæde ved det Kongelige Hof og andetsteds, som andre Grever her i Landet, der besidde af Kongen modtagne Lehn (og om hvilke det forud i Patentet er sagt, at de almindelig benævnes Lehnsgrever), nu nyde og bruge eller i Fremtiden maatte komme til at nyde og bruge. Og efterat Patentet saaledes, efter Citanternes Formening, først har, hvad Titel og Rang angaar, stillet den grevelige Bernstorffske Families Medlemmer, Alle som hver især, baade Agnater og Cognater, paa fuldstændig lige Fod med de Grever, der her i Landet besidde

Lehnsgrevskaber, tilføjer Klausulen: „jure tamen majoratus, qualis comitum privilegiis sancitus est, æternum observato.“ Ved den i denne Klausul omtalte Majoratsret maa efter Citanternes Formening, eftersom Majorat betegner et Gods, der som uafhængelig Familieejendom skal udelt gaa i Arv efter den derfor fastsatte Individualsuccession, forstaas Retten til at oprette og besidde eller arve Majoratsgods. Der findes imidlertid at maatte gives Indstævnte Medhold i, at det ikke kan udledes af Patentets Bestemmelser, at samtlige fornævnte Andreas Gottlieb Bernstorffs ægtefodte Descendenter skulde i Henseende til Rang og Værdighed stilles lige med Lehnsgrever, hvorimod denne Rang og Værdighed kun kan tilkomme Familiens Hoved. Dette findes navnlig, som af Indstævnte fremhævet, at maatte fremgaa af den i Patentet indeholdte Bestemmelse om Iagttagelse af Majoratsretten; naar der nemlig med Hensyn til denne Rets Indhold i Patentet henvises til Grevernes Privilegier, kan herved kun være sigtet til Bestemmelsen i § 1 i de nævnte Privilegier, hvorefter der bevilges Greverne og deres Posteritet jus majoratus saaledes: „at dem og deres ældste Sønner, medens Sønner til ere, og Døttre, naar ingen Sønner ere, alene Greve-Titul, Ære og Værdighed med alt det Gods, som til et Grevskab er erigeret, skal tilhøre“, og det maa da, eftersom det er in confesso, at der, dengang Patentet udfærdigedes, ikke var og heller ikke senere er oprettet noget Majoratsgods for den Bernstorffske Familie, antages, at det har været Meningen med den omhandlede Klausul i Patentet at udtale, at ligesom ved de grevelige Lehn den grevelige Ære og Værdighed tilligemed det Gods, som til Grevskab er oprettet, alene gaar over til den ældste Søn, eller, hvis Sønner ikke ere til, den ældste Datter, saaledes skal ved den Bernstorffske Familie den grevelige Rang og Værdighed, der ellers følger med Besiddelsen af Grevskabet, ogsaa kun gaa over til den ældste Søn eller, hvis Sønner ikke ere til, den ældste Datter, og ligesom de yngre Sønner og Døttre ikke, hvis der virkelig var blevet oprettet et Grevskab for den Bernstorffske Familie, kunde antages at skulle i Henseende til Rang og Værdighed være stillede lige med Familiens Hoved, der var i Besiddelse af Grevskabet, saaledes maa det Samme antages at skulle gjælde nu, da intet Grevskab er oprettet. Indstævnte vil derfor være at frifinde for Citanternes Tiltale i denne Sag. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves. Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Fredagen den 25 Januar.

Nr. 62. Enkefrue **Christine Kølle** (Nellemann efter Ordre)

contra

forhenværende Kjøbmand **D. L. Kølle** og Dødsboet efter dennes Hustru **Thalia Charlotte Christiane**, født **Høngaard** ved dets executor testamenti, Overretsprokurator **Winther** (Hansen),

betr. Spørgsmaal om Betydningen af en mellem Indstævnte **D. L. Kølle** og hans afdøde Hustru indgaaet Ægtepagt overfor Citantindens Forlangende om Fyldestgjørelse for en Fordring i det indstævnte Dødsbo.

Kjøbenhavns Amts søndre Birks ordinære Rets Dom af 7 September 1881: Den ovennævnte Arrestforretning ophæves og bor afdøde Thalia Charlotte Christiane Kølle, født Høngaard's Bo for Tiltale af Citantinden, Enkefru Christine Kølle i denne Sag fri at være og Adcitationssøgsmaalets Omkostninger at være ophævede. Indstævnte, fhv. Kjøbmand **D. L. Kølle**, bor til Citantinden betale 6418 Kr. 96 Øre samt Renter 6 pCt. p. a. af 2853 Kr. 87 Øre fra den 9 Januar d. A. til Betaling sker og skadesløse Omkostninger ved Arrestforrettningens Beskrivelse saavel som Hovedsagens Omkostninger skadesløst. Det Idømte at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 6 Marts 1882: Underretsdommen bor ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten bor de Indstævnte, forhenværende Kjøbmand **D. L. Kølle** og Dødsboet efter hans Hustru **Thalia Charlotte Christiane**, født **Høngaard**, ved executor testamenti, Overretsprokurator **C. M. Winther**, En for Begge og Begge for En, erstatte Citantinden, Enkefru **Christine Kølle** af Nykjøbing paa Falster, med 40 Kr. Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I den indankede Dom er det rettelig antaget, at den under Sagen omhandlede Ægtepagt er gyldig, og navnlig maa den derpaa meddelte Konfirmation have afhjulpet Manglen af Myndighed hos Hustruen. Vel kunde nu denne Ægtepagt ikke udelukke de Kreditorer, hvis Fordringer vare stiftede før dens Konfirmation og Thinglæsning, fra at holde sig til de til Fælles-

boet hørende Aktiver; men efter Indholdet af det i Dommen nævnte Testamentes Post 3 d 2 — navnlig den i sammes Slutning for det Tilfælde, at Høngaards Enke overlevede ham, give Bestemmelse om, at Arven kun skulde tilfalde de efterlevende Børn, hvilken Bestemmelse ogsaa maatte gjælde for det Tilfælde, at Høngaard selv blev den Længstlevende — kunde Kapitalen ved Ægtepagtens Ikrafttræden kun betragtes som en ventende Arv for Kjøbmand Kølles Hustru, i hvilken Boets Kreditorer da ingen Adgang havde til at søge Fyldestgjørelse. Som Følge heraf og da Gjælden, som i Dommen antaget, ikke paahvilede Kølles Hustru personlig, maa det have sit Forblivende ved den hendes Dødsbo tillagte Frifindelse, og da der efter Sagens processuelle Stilling ikke er Spørgsmaal om Forandring i Dommens øvrige Bestemmelser, vil den i det Hele være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve og det Citantindens befalede Sagfører tilkommende Sælær at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citantinden 2 Kroner. Advokat Nellemann tillægges i Salarium for Højesteret 200 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisses are saalydende: Ved et under 24 Marts 1838 oprettet og under 20 Juni 1843 allerhøjest konfirmeret Testament bestemte Kontorchef, Justitsraad Woldums Enke Birgitte Marie Woldum, født Frøling, der afgik ved Døden 1843, at den af hende efterladte Formue, efter Fradrag af nogle Legater, skulde deles i 36 Parter, og hedder det derefter i Testamentets Post 3 d 2: „Sex Parter udlægges bemeldte min Sosterson, Kopist i Rentekammeret Wilhelm Christian Høngaard, hvorfra han for sin Levetid alone hæver Renten; naar han er død, tillægges hans Børn til lige Deling to Parter, og af de øvrige fire Parter hæver hans efterlevende Enke Renten for sin Levetid. Ved hendes Død tilfalder disse 4 Parter de efterlevende Børn til lige Deling.“ Efter Testatrixs Død bleve

de omhandlede 6 Parter i Henhold til Testamentets øvrige Bestemmelser indbetalte i Overformyndoriet, og, da fornævnte W. C. Høngnard den 30 December 1880 afgik ved Døden og ikke efterlod sig nogen Enke, tilfaldt Kapitalen hans Born, og saaledes erholdt hans Datter Thalia Charlotte Christiane, gift med Indstævnte, forhenværende Kjøbmand D. L. Kølle, en Del af den nævnte Kapital. Den 15 Januar f. A. lod Citantinden, Enkefru Christine Kølle af Nykjøbing paa Følster, der hensidder i uskiftet Bo efter sin afdøde Mand, Skipper O. G. Kølle, derefter ved Fogden i Kjøbenhavns Amts søndre Birk gjøre Arrest i den forhenværende Kjøbmand D. L. Kølles fornævnte Hustru saaledes tilfaldne Arv til Sikkerhed for en hende ifølge en af hendes Mand under 19 Mai 1862 inden Maribo Byret over bemeldte D. L. Kølle erhvervet Dom tilkommende Fordring, stor 2853 Kr. 87 Øre med Renter og Omkostninger, og hun søgte derpaa under nærværende i 1ste Instans inden det nævnte Birks Ret anlagte Sag Indstævnte, oftnævnte D. L. Kølle, til at betale det nævnte Beløb af 2853 Kr. 87 Øre mod Renter 6 pCt. aarlig fra 23 August 1860 til Arrestrequisitionens Dato den 9 Januar f. A. 3489 Kr. 36 Øre, Procesomkostningerne ved den tidligere Sag 20 Kr. samt Arrestomkostninger 55 Kr. 73 Øre, ialt 6418 Kr. 96 Øre med Renter 6 pCt. aarlig af 2853 Kr. 87 Øre fra den 9 Januar f. A., indtil Betaling sker, tilligemed skadesløse Omkostninger ved Arrestforretningens Beskrivelse og ved selve Sagen, hvorhos Citantinden paastod den omhandlede Arrestforretning kjendt lovlig gjort og forfulgt, og i Henhold til en mod D. L. Kølles Hustru udtagen Adcitationsklage paastod Citantinden Arrestforretningen stadfæstet ogsaa, i Forhold til hende, eller, da hun under Sagens Drift var afgaaet ved Døden, hendes Dødsbo, der i hendes Sted indtraadte i Sagen, hvorhos Citantinden paastod sig ligeoverfor Dødsboet kjendt berettiget til at søge Fyldestgjørelse i den omhandlede Arvekapital, og endelig paastod Citantinden Dødsboet tilpligtet at betale hende Adcitationsøgsmålets Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt. Da Indstævnte D. L. Kølle ingen Indsigelse fremsatte imod den af Citantinden nedlagte Paastand, blev denne ved den i Sagen under 7 September f. A. afsagte Dom tagen til Følge i Forhold til ham, dog med Undtagelse af Paastanden om Stadfæstelse af Arrestforretningen, idet denne nemlig ifølge den af hans Hustrus Dødsbo derom nedlagte Paastand blev ophævet, hvorhos Dødsboet ved Dommen blev frifundet for Citantindens Tiltale og Adcitationssøgsmålets Omkostninger ophævede. Denne Dom har Citantinden ifølge Stævning af 26 September f. A. til oftnævnte D. L. Kølle og Dødsboet efter hans fornævnte Hustru ved executor testamenti, Overretsprokurator Winther indanket til nærværende Ret, og hun har her paastaet Dommen forandret i Overensstemmelse med hendes for Underretten nedlagte Paa-

stand, og hun har derhos paastaet sig Sagens Omkostninger i begge Instanser saavel for Hoved- som for Adcitationsøgsmaalets Vedkommende tilkjendte hos det indstævnte Bo og hos Indstævnte Kolle in solidum. De Indstævnte derimod have exciperet og indladt Sagen i Henhold til deres for Underretten Anførte. Saaledes som Sagen er indbragt her for Retten, bliver der her kun Spørgsmaal om, hvorvidt den af Citantinden nedlagte Paastand kan tages til Folgo ligeoverfor det indstævnte Dødsbo. Den af dette nedlagte Paastand om Frifindelse for Citantindens Tiltale og om Ophævelse af Arrestforretningen er navnlig støttet paa, at der under 20 Januar 1879 er mellem D. L. Kolle og hans Hustru oprettet og under 12 Februar s. A. allerhøjest konfirmeret og derefter behørig thinglæst en Ægtepagt, hvorved Formuefællesskabet er hævet og det blandt Andet er bestemt, at Alt, hvad Hustruen maatte erhverve, det være ved eget Arbejde eller ved Gave, Arv eller anden Adkomst, skulde være hendes udelukkende Ejendomsret undergivet, og at, da den Kolles Hustru tilfaldne Del af den i Overformynderiet i Henhold til Enkefru Woldums Testament indestaende Kapital antages først at være tilfalden hende i Arv ved Faderens Død den 30 December 1880, antages Citantinden ikke at kunne søge Fyldestgjørelse i den omhandlede Kapital. Forsnavidt Citantinden nu herimod har gjort gjældende, at den omhandlede Ægtepagt er indgaaet af Hustruen uden nogen dertil beskikket Værges Medvirkning, og at den derfor paa Grund af Hustruens Umyndighed maa være ugyldig, vil der ikke kunne gives hende Medhold heri, idet Hustruens Mangel paa Evne til med Trediemand at afslutte Formuerehandler, hvorved hun forpligter sig, ikke findes at kunne medføre, at en af hende med hendes Mand indgaaet Ægtepagt om Formuefællesskabets Ophævelse skulde være ugyldig, selv om der, som i nærværende Tilfælde, maatte være meddelt Konfirmation paa Ægtepagten. Naar Citantinden dernæst har gjort gjældende, at den foreliggende Ægtepagt i al Fald ikke kan have Virkning for hende, da en Ægtepagt formentlig ikke kan have Virkning overfor Kreditorer, hvis Fordringer tidligere ere stiftede, og Boets Kreditorer formentlig ere ligesaavel Hustruens som Mandens, vil der heller ikke kunne gives Citantinden Medhold heri; da det nu ikke er godtgjort, at den Fordring, hvorfor der under nærværende Sag soges Fyldestgjørelse, paahvilede Kolles Hustru personlig, findes Citantinden ikke at kunne holde sig til den Formue, som Kolles Hustru har erhvervet efter Ægtepagtens Konfirmation og Thinglæsning. Citantinden har dernæst anbragt, at den omhandlede Arv maa siges at være tilfalden Kolles Hustru efter Enkefru Woldum, og at den saaledes maa siges allerede at være erhvervet af hende ved Enkefru Woldums Død i 1843. Det findes nu vel ogsaa at maatte billiges, at Arven rettest maa betragtes som en Arv efter Enkefru Woldum

og ikke efter Faderen, Kopist Høngaard, men desuagtet findes Arven dog ikke at kunne betragtes som erhvervet af Kolles Hustru allerede ved Enkefru Woldums Død, idet det af Sidstnævnte oprettede Testament gaar ud paa, at Arven først ved Kopist Høngaards Død — eller for en Del eventuelt ved hans Enkes Død — skal tilfalde hans da levende Børn.

Da det herefter findes, at Citantinden som Følge af den omhandlede Ægtepagt ikke kan søge Fyldestgjørelse i den Kolles Hustru tilfaldne Arv, maa det billiges, at Arrestforretningen ved den indankede Dom er ophævet, og at Dødsboet er frifunden for Citantindens Tiltale, og, da det fremdeles bifaldes, at Adcitations-søgsmaalets Omkostninger ere ophævede, vil Underrettsdommen i det Hele være at stadfæste. Da de Indstævnte ikke have nedlagt nogen Paastand i Henseende til Sagens Omkostninger her for Retten, vil Citantindens Paastand i saa Henseende være at tage til Følge, saaledes at de Indstævnte tilpligtes in solidum at erstatte Citantinden Appellens Omkostninger med 40 Kr. Stempel-overtrødelse foreligger ikke her for Retten.

Mandagen den 28 Januar.

Nr. 309. Højesteretssagfører Bagger
 contra
 Redaktør SØRENSEN (Def. Hansen),

der tiltales for Overtrødelse af Lov af 7 April 1876 om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage.

Silkeborg Birks Politirets Dom af 4 August 1883: Tiltalte, Musikdirektor Mogensen og Redaktør Sørensen, bør bøde Første 10 og Sidste 20 Kr. til Silkeborg Birks Politikasse. De idømte Bøder udredes inden 3 Solemærker efter Dommens lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 24 September 1883: Politiretsdommen bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger, og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Kancelliraad

Møller og Prokurator Fasting, 10 Kr. til hver. Den idømte Bøde ndredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maatte den i Dommen ommeldte Skytteforenings den 15 Juli f. A. foretagne og af Musik ledsagede Marsch gennem Silkeborg fra Skydepladsen til Gymnastikpladsen i sin Helhed betragtes som en Bestanddel af dens Øvelser sigtende til Uddannelse til Fædrelandets Forsvar. Som Følge heraf og da Gudstjenesten i Silkeborg, da Gjennemmarschen foregik, endnu ikke var begyndt, vil der i Medfør af Lov om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage af 7 April 1876 § 5 2det Led være at tillægge Tiltalte Frifindelse, hvorhos Sagens Omkostninger blive at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Redaktør Sørensen bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium til Højesteretssagførerne Bagger og Hansen for Højesteret 40 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag, der i 1ste Instans tillige angik Musikdirektør Mogensens, for hvis Vedkommende Sagen imidlertid ikke er indanket for Overretten, tiltales Redaktør Sørensen for Overtrædelse af Lov 7 April 1876 om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage. Ifølge Sagens Oplysninger afmarscherede Medlemmerne af Riffelskytteforeningen for Silkeborg og Omegn Søndagen den 15 Juli d. A. efter endte Øvelser i Balle Sogn Nord for Silkeborg omtrent Kl. 2 tilbage til Silkeborg, og da de vare komne i Nærheden af Byen, henvendte ovennævnte Mogensens, der som Musikdirektør tilligemed 8 Musici afgav Musikken ved Øvelserne, sig til Tiltalte, Redaktør Sørensen, der er Formand

i Bestyrelsen for bemeldte Forening, med Bemærkning om, at der ikke, da det var Søndag, maatte spilles gennem Byen, men hertil svarede Tiltalte, at det brød han sig ikke om, og at det var paa hans eller mulig paa „vort“, o: Foreningens, Anavar, og at Musikken kun skulde spille, hvorefter Gjennemmarschen igjennem Byen foregik omtrent Kl. 2³/₄ under Musik, skjøndt der Kl. 3 skulde være Gudstjeneste i Byens Kirke, der er saaledes beliggende, at Musikken kunde høres derinde. Tiltalte har nu vel villet gjøre gjældende, at han betragtede Musikken som en Del af Foreningens Øvelser, der tilsigtede Uddannelse til Fædrelandets Forsvar, og at den derfor i Henhold til Slutningsbestemmelsen i Lov 7 April 1876 § 5 maatte være undtagen fra Forbudet i bemeldte Paragraf, samt at Ansvaret for det Skote i al Fald maatte paahvile Foreningen og ikke Tiltalte, men ligesom der ikke kan gives Tiltalte Medhold i. at den gennem Garderne opførte Musik skulde kunne betragtes som Øvelser i det foranførte Øjemed, saaledes maa hans Formening om, personlig at være ansvarsfri, anses ubeføjet, idet det af det Ovenanførte fremgaar, at det var ham, der ledede de paagjældende Øvelser og særlig ved sin Befaling eller Anmodning til Mogensen foranledigede den stedfundne Uorden. Det maa derfor billiges, at Tiltalte for sit ovennævnte Forhold ved Politiretsdommen er anset efter den citerede Lovs § 10 med en Bøde til Politikassen, og da Bødens Storrelse efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til 20 Kr., vil bemeldte Dom saaledes være at stadfæste, forsaavidt den er paanket.

Nr. 73. **A. W. Albrechtsen (Selv)**

contra

Fabrikant Buch (Selv),

betr. Spørgsmaal om Misligholdelse af en Kontrakt.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 21 August 1882: Indstævnte A. W. Albrechtsen bor til Citanten Fabrikant Buch betale de paastævnte 967 Kr. 26 Øro med Renter 5 pCt. p. a. fra den 22 August 1881 til Betaling sker. I Sagsomkostninger betaler Citanten til Indstævnte 50 Kr. Saa bor Citanten og bøde til Justitskassen for unodig Trætte 20 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage effer denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom til Støtte for Citantens Domsfældelse anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke godtgjøre, at Indstævnte har misligholdt den omhandlede Kontrakt, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende: Ved en mellem Parterne, Citanten Fabrikant Buch og Indstævnte A. W. Albrechtsen, den 30 Mai f. A. indgaaet Kontrakt solgte Citanten den af ham med Udrydning af Vækketøj og Kakkellakker drevne Forretning til Indstævnte for en Kjøbesum af 2000 Kr., hvoraf 1000 Kr. blev betalt ved Kontraktens Underskrivning, medens Resten skulde betales i maanedlige Afdrag paa 50 Kr. den 1ste i hver Maaned fra den 1 Juli f. A. at regne. Forretningen o: Kredsen af de af Citanten erhvervede Kunder skulde strax overgaa til Indstævnte, til hvem derhos tillige skulde overdrages alle de udestaaende Fordringer, som Citanten havde, hidrørende fra den overdragne Forretnings Drift, forsaavidt de skrev sig fra 1 April s. A., samt alle modtagne Bestillinger.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 29 Februar 1884.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretairer.

Ny Række.

Høiestoretsnaaret 1883—84.

Nr. 53.

Mandagen den 28 Januar.

Nr. 73.

A. W. Albrechtsen (Selv)

contra

Fabrikant Buch (Selv).

Naar Kontrakten blev overholdt fra Kjoberens Side, forpligtede Citanten sig til ikke at konkurrere med ham ved at oprette selv eller for sine Born nogen anden saadan Forretning, som den omhandlede, og til ikke at meddele Fremgangsmaaden til nogen Anden under en Mulkt af 500 Kr. for hver Overtrædelse deraf, ligesom Citanten endvidere forpligtede sig til ved sin Vejledning at fremme og gavne Forretningen paa bedste Maade samt at være behjælpelig med at skaffe det til Forretningen brugelige Pulver, som indforskreves fra Tydskland, uforfulsket og billigst muligt. Hvis derimod Kjoberen ikke overholdt sine Forpligtelser efter Kontrakten og navnlig ikke præsterede de fastsatte Afdrag inden otte Dage efter Forfaldstid, skulde Citanten være berettiget til strax at fordre hele den resterende Del af Kjøbesummen betalt, samt at overtage den overdragne Forretning paany eller danne sig en anden Forretning af samme Slags. I Iienhold til denne Kontrakt har Citanton, da det den 1 August s. A. forfaldne Afdrag af 50 Kr. ikke blev betalt, medens Afdraget for Juli Maaned rigtig var erlagt, anlagt nærværende Sag, hvorunder han har paastaet Indstævnte tilpligtet at betale ham Resten af den stipulerede Kjøbesum 950 Kr. samt for Tinkturet og Insekt-pulver, der er overdraget Indstævnte, 17 Kr. 26 Øre, tilsammen 967 Kr. 26 Øre med Renter 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 22 August f. A. og Sagens Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb. Indstævnte har ingensomhelst Indsigelse fremsat med Hensyn til Citantens Paastand paa at

tilkjendes de foranferte 17 Kr. 26 Øre med Renter, og han maa derfor anses at have indrømmet Rigtigheden af denne Del af Søgemaaliet; hvad derimod Fordringen paa Restkjøbesummen 950 Kr. angaar, har han paastaet sig frifunden for Citantens Tiltale, idet han dels har anbragt, at Citanten forinden Forfaldstiden udtrykkelig har givet ham Henstand med Betalingen af det den 1 August forfaldne Afdrag, saa at den paastaede Fordring saaledes ikke var forfalden, da den blev paastævnet, dels har gjort gjældende, at Citanten allerede forinden den 1 August f. A. havde misligholdt Kontrakten paa en saadan Maade, at Indstævnte maatte være berettiget til at anse den for ugyldig ligeoverfor sig, Indstævnte har derhos paastaet sig Sagens Omkostninger godtgjorte af Citanten skadesløst. Da Indstævnte ikke imod Citantens Benægtelse har godtgjort, at denne har givet ham Henstand med Betalingen af det den 1 August f. A. forfaldne Afdrag, kan den af Indstævnte herpaa grundede Indsigelse ikke komme i Betragtning, ligesaa lidt som hans Anbringende om, at Citanten af denne Grund skulde have misligholdt Kontrakten derved, at han allerede i August Maaned f. A., dog efter den 12 August, har igjen paabegyndt en Forretning som den til Indstævnte overdragne, og det samme maa gjælde, forsaavidt Indstævnte har forment sig berettiget til at gaa fra den indgaaede Kontrakt, fordi Citanten skal have skildret ham Forretningen, forinden han købte denne, som mere fordelagtig, end den i Virkeligheden var, da ejheller saadant er godtgjort af Indstævnte. Denne har endelig til Støtte for sin Paastand om Misligholdelse fra Citantens Side anbragt, at, hvad han egentlig ved den paagjældende Handel med Citanten havde købt og betalt med 2000 Kr., ikke var blot Udsigten til eller Forventningen om at beholde de gamle Kunder ved Forretningen, da nemlig disse paa Grund af det benyttede Udrydningsmiddels Fortrinlighed selvfølgelig maatte antages efterhaanden at ville falde bort af sig selv, men derimod Hemmeligheden ved Anskaffelsen af det anvendte Middel, og at Citanten i dette Punkt har misligholdt deres Overenskomst, idet han, skjøndt han udtrykkelig for Indstævnte havde angivet, at der ikke var nogen af hans Folk eller Andre her i Staden, der vidste, hvorfra det til Forretningen benyttede Middel blev indforskrevet, dog har været vidende om, at en af hans tidligere Medhjælpere havde skaffet sig Kundskab om, hvorfra Pulveret kom og i længere Tid havde drevet Forretning med dette Pulver. Selv om det imidlertid maatte antages, skjøndt saadant ikke fremgaar af Kontrakten, at det har været en Forudsætning for Handelen mellem Parterne, at det var en Hemmelighed, hvorfra Pulveret blev anskaffet, maa der gives Citanten Medhold i, at der ikke ved Kontrakten er paalagt ham nogen Garanti for, at Ingen vidste Besked om det omhandlede Pulver, og medens det ikke af Indstævnte mod Citantens Benægtelse er

godtgjort, at han, forinden Kontrakten blev indgaaet, havde nogen bestemt Kundskab om, at den ommeldte Medhjælper vidste, hvorfra Citanten fik sit Pulver, er det paa den anden Side af Indstævnte erkjendt, at Citanten, forinden de handlede, havde gjort ham bekendt med, at han i saa Henseende nærede Mistanke med Hensyn til bemeldte Medhjælper, hvorimod der mangler ethvert Bevis for, at Citanten, som af Indstævnte anbragt, skulde have givet ham noget Løfte om, at han vilde holde ham fri for Konkurrence fra denne Person. Det findes herefter ikke godtgjort, at der foreligger nogen Misligholdelse af den indgaaede Kontrakt fra Citantens Side, og Indstævnte vil derfor ikke kunne undgaa at tilpligtes at betale Citanten det paastævnte Beløb af 950 Kr., der efter Kontrakten tilkommer ham, tilligemed Renter som paa-staaet. Da Citanten ikke efter Indstævntes Opfordring har godtgjort at have havt lovligt Forfald for ikke at have givet personligt Møde under Forligsmæglingen i Sagen, vil han i Medfør af Pl. 30 Oktober 1798 og Frdn. 11 August 1819 have at godtgjøre Indstævnte Sagens Omkostninger, der bestemmes til 50 Kr. samt at bøde til Justitskassen for unødigt Trætte 20 Kr. Stempel-overtrædelse foreligger ikke under Sagen.

Onsdagen den 30 Januar.

Nr. 110. Landshøvdingen over Island paa den islandske Landskasses Vegne (Halkier efter Ordre)

contra

Distriktslæge Thorgrimur Johnsen (Buntzen),

betr. Spørgsmaal om Betaling for Oplæring af 6 Jordemødre.

Reykjavik Bythings Dom af 23 September 1880: Indstævnte, Landshøvdingen over Island, bør paa den islandske Landskasses Vegne betale til Citanten, Distriktslæge Thorgrimur Johnsen, for Oplæring af 6 Jordemødre 50 Kr. for hver eller ialt 300 Kr., med 5 pCt. Rente fra Forligsprøven i nærværende Sag indtil Betaling sker. Endvidere bør Landskassen betale Citantens Sagens Omkostninger med 15 Kr.

Den islandske Landsoverrets Dom af 25 April 1881: Indstævnte, Distriktslæge Thorgrimur Johnsen, bør være beret-

tiget til af Landskassen at erholde udbetalt 300 Kr. med 5 pCt. aarlig Rente fra Forligsprøven i Sagen, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Højesterets Dom.

Selv om det antages, at der paahviler de i Lov om Jordemodervæsenet af 17 December 1875 § 5 nævnte Distriktslæger en Forpligtelse ligeoverfor det Offentlige til at oplære og examinere Jordemodre, maa der dog for Udførelsen af denne særegne Forretning i Medfør af samme Lovs § 4 tilkomme dem Vederlag af Landskassen. Som Følge heraf og iøvrigt i Henhold til det i den indankede Dom Anførte, samt idet bemærkes, at der ikke af Citanten er nedlagt Paastand om, at det under Sagen omhandlede Vederlags Størrelse efter nysnævnte Paragraf fastsættes af Landshøvdingen, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve, og de Parternes befalede Sagførere tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Advokat Halkier og Etatsraad Buntzen tillægges i Salarium for Højesteret hver 120 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmissor ere saalydende: Ved en inden Reykjavik Kjobstads Bythingsret den 23 September f. A. afsagt Dom er Landshøvdingen over Island paa den islandske Landskasses Vegne dømt til at betale til Distriktslæge Thorgrimur Johnsen i Akureyri for Oplæring af 6 Jordemodre, 50 Kr. til hver, eller ialt 300 Kr. med 5 pCt. Rente fra Forligsklagens Dato i Sagen, indtil Betaling sker, samt til at betale ham Processens Omkostninger med 15 Kr. Denne Dom har Landshøvdingen over Island paa Landskassens Vegne indanket for Overretten ved Stævning af 9 Oktober f. A. og der paa-staaet, principaliter, at Appellanten aldeles frifindes for Indstævntes Tiltale i denne Sag, subsidiært, at han frifindes imod at betale til Indstævnte Honorar for hver Jordemoder efter tvende

uvillige af Retten udnævnte sagkyndige Mænds Skjøn, dog ikke mere end 50 Kr. for hver Jordemoder, samt endvidere, at Indstævnte, hvilket Udfald Sagen end faar, tilpligtes at betale Appellanton alle af Sagen lovlige flydende Omkostninger baude for Under- og Overretten. Indstævnte, Distriktslæge Thorgrimur Johnson, har derimod paastaet for Overretten, at den indankede Dom bliver stadfæstet og Appellanten tilpligtes at betale alle af Sagens Appellation lovlige flydende Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb efter Rettens Skjøn. Appellanton har gjort gjældende, at Indstævnte er pligtig at oplære Jordemødre, hvilket han navnlig bygger paa Instruktion for Distrikts-Kirurger af 25 Februar 1824 § 21 og Lov om Jordemodervæsenet 17 December 1875 § 5, der efter hans Mening henregne Oplæring af Jordemødre til Lægens andre Forretninger i Landets Tjeneste, og da der efter de hidtil gjældende Regler ikke har været ydet nogen Betaling for denne Undervisning, kan der heller ikke efter Emanationen af Lov 17 December 1875, som overdrager Jordemødres Oplæring blandt nogle andre Distriktslæger ogsaa til Indstævnte, der er Distriktslæge i Akureyri, tilkomme ham nogen Betaling herfor ifølge Lov 15 Oktober 1875 § 4, 1ste Passus. At Instruktion for Distrikts-Kirurgerne 25 Februar 1824 § 21, saaledes som Appellanten gjør gjældende, indeholder Befaling til Distriktslægerne eller nogle blandt disse til at oplære Jordemødre, kan Overretten ikke skjønne. Det fremgaar klart af bemeldte Instruktions § 21, at Lovgiveren er gaaet ud fra, at der ikke fandtes et tilstrækkeligt Antal oplærte Jordemødre i Island, og at man derfor paa nogle Steder maatte benytte uoplærte Jordemødre, og disse uoplærte Jordemødre skulde Distriktslægerne ikke oplære, men vejlede, hvilket Ord (leithbeina) i og for sig i det islandske Sprog aldrig bruges i samme Betydning som at lære, hvorhos Lovgiveren, hvis han ved bemeldte Lovbud havde havt isinde at paalægge Distriktslægerne den Forpligtelse at oplære Jordemødre, vilde have givet nærmere Forskrifter om denne Pligt og om Ordningen af Undervisningen. Mon det har aldrig været Lovgiverens Hensigt, hvilket desuden tydelig fremgaar af Kancelliets Skrivelse af 12 Mai 1827 og dets andre Skrivelser om Jordemødres Oplæring, og af nysnævnte Skrivelse fremgaar ikke alene, at Distriktslæger dengang ikke vare pligtige at oplære Jordemødre, men ogsaa, at de ikke engang vare berettigede dertil. Ligesaa lidt kan Overretten skjønne, at det ved Lov om Jordemodervæsenet 17 December 1875 § 5 er paalagt nogle Distriktslæger som Pligt at oplære Jordemødre, thi om end bemeldte Lovbestemmelse fastsætter som Regel, at Ingen kan opnaa Ansættelse som Distriktsjordemoder, medmindre hun er oplært enten paa den kgl. Fødsels- og Plejestiftelse i Kjøbenhavn eller hos Landfysikus i Reykjavik eller Distriktslægen i Stykkisholm, Isafjord, Akureyri eller Eskefjord, saa synes

den saavel efter Lovens Titel som dens øvrige Indhold kun at statuere, hvad der udfordres til at opnaa Ansættelse som Jordemoder, men ikke at paalægge de i § 5 nævnte Distriktslæger, der, ligesom før bemærket, ikke tidligere vare pligtige at oplære Jordemødre, nogen Forpligtelse i saa Henseende, om den end berettiger dem til at undervise og examinere Jordemoderelever med den Virkning, at disse senere kunne opnaa Ansættelse som Jordemødre. Da Overretten saaledes maa holde for, at der ikke gives nogen Lovbestemmelse, der forpligter Distriktslægerne i de i Lov om Jordemodervæsenet 17 December 1875 § 5 nævnte Handelssteder til at oplære Jordemødre, synes deraf at følge, at de, naar de oplære Jordemødre, have Krav paa Betaling derfor, ligesom Overretten ikke kan skjønne rettere, end at nysnævnte Lovs § 4 gaar ud herfra, hvorfor denne Betaling ifølge samme Paragraf vil være at afholde af Landskassen. Ifølge det foran Anførte findes Indstævnte at have Krav paa at erholde Betaling af Landskassen for Oplæring af de Jordemødre, som han har undervist, siden Loven om Jordemodervæsenet traadte i Kraft, Indstævnte har under denne Sag paastaet Betaling af Landskassen for Oplæring af 6 Jordemødre, og om der end er Sandsynlighed for, at han har oplært 2 af disse, inden Loven traadte i Kraft, kan der ikke tages Hensyn hertil til Fordel for Landskassen, eftersom Appellanten ikke har nedlagt Indsigelse imod, at han, hvis ham blev tildømt Undervisningshonorar, fik dette udbetalt af Landskassen for dem alle 6. Som Undervisningshonorar for hver Jordemoder har Indstævnte paastaet 50 Kr., hvilket Beløb Appellanten har gjort Indsigelse imod som for højt. Men da Overretten Alt vel overvejet finder denne Indstævntes Paastand billig, bør at tildomme ham denne Sum, eller 300 Kr., med 5 pCt. aarlig Rente fra Forligsklagens Datum, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Torsdagen den 31 Januar.

Nr. 239.

Advokat Levinsen

contra

Frederik Adolph Hertz (Def. Hansen),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 90.

Kriminal- og Politirettens Dom af 7 Juli 1883: Tiltalte Frederik Adolph Hertz bør straffes med simpelt Fængsel i 4 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Sælører til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Nisson og Engberg, med 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Den i den indankede Dom anførte Passus af den under Sagen paaklagede Bladartikel maas, navnlig naar den løses i Forbindelse med den øvrige Del af Artiklen, anses at indeholde en under Straffelovens § 90 henhørende Krænkelser af den Ærbødighed, der skyldes Kongen. Som Følge heraf og iøvrigt under Hensyn til det i Dommen Anførte

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Heurichsens Bo 20 Kroner og til Advokat Levinsen og Højesteretssagfører Hansen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende, i Henhold til Justitsministeriets Resolution af 27 April d. A. mod Tiltalte Frederik Adolph Hertz, der er født den 2 Juni 1831 og ikke funden forhen straffet efter Dom, for Overtrædelse af Straffelovens § 90 anlagte Sag, sigtes han som skyldig heri med Hensyn til en i Nr. 91 for indeværende Aar af Bladet „Social-Demokraten“ indført, med et anonymt Mærke underskrevet, Artikel med Overskrift: „Bekjend, hvis I tør.“ Det er af Tiltalte erkjendt, at der ved det i bemeldte Nummer som ansvarlig overfor Presseloven anførte Navn: Fr. A. Hertz sigtes til ham, og at det er med hans Samtykke, at hans Navn saaledes er blevet benyttet, idet han, der iøvrigt ikke har Noget med den egentlige Redaktion af Bladet at gøre, og som særlig vil have været ubekjendt med fornævnte Artikel, forinden den blev offentliggjort, af Udgiverne har ladet sig antage til for en ugentlig Betaling af 6 Kr. at opføres som Ansvarshavende paa Bladet. I Artiklen findes følgende med spærrede Typer trykte Passus: „Kong Christian den Niendes Afslag paa at afskedige

et Ministerium, der vitterlig har Folkets Flertal imod sig — det er et Vidnesbyrd om, at „det er paa en Løgn, det konstitutionelle Kongedømme hviler“, den Løgn nemlig, at Kongen skulde staa over Partierne.“, og da ved de i samme indeholdte Udtalelser den Hans Majestæt Kongen skyldige Ærbødighed findes krænkede, vil Tiltalte, hvem Ansvaret for dem i Medfør af Lov om Pressens Brug af 3 Januar 1851 paahviler, være at anse efter Straffelovens § 90 efter Omstændighederne med simpelt Fængsel i 4 Maaneder, hvorhos han vil have at betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, med 20 Kr. til hver.

Fredagen den 1 Februar.

Nr. 40. Sagfører Thorsen som Kurator i Firmaet **Ludvig Vium & Co.s** Konkursbo (Alberti)

contra

Overretssagfører Herschend og Sagfører Olsen som Kuratorer i Firmaet **Brødrene Viums** Konkursbo (Arentzen),

betr. en Fordring for leverede Varer og kontante Udbetalinger m. v.

Aarhus Kjøbstads Skifterets Kjendelse af 23 August 1881: Kjøbmand Christian Vium — Firma Brødrene Viums — Konkursbo anerkjendes som Fordringshavere i nærværende Bo for et Beløb af 17,999 Kr. 69 Øre med Renter 7 pCt. p. a. fra den 26 August 1878 til Betaling skor.

Viborg Landsoverrets Dom af 3 April 1882: Den paaankede Skifteretskjendelse bør ved Magt at stande, dog saaledes at der i Firmaet „Brødrene Viums“ Konkursbos ved Kjendelsen anerkjendte Fordring fradrages 45 Kr. 35 Øre. Processens Omkostninger for Overretten opheves.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at det for Højesteret er oplyst, at Ludvig Vium & Co.s Bo den 10 Mai 1878 blev taget under Konkursbehandling, vil den indankede Dom i Henhold til de

deri under den Del af Sagen, der efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Bedømmelse, anførte Grunde efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret findes Citanten at burde betale til de Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Citanten til de Indstævnte med 300 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Efterat de Indstævnte, Overretssagfører Herschend og Sagfører Olsen, begge i Horsens, som Kuratorer i Firmaet Brodrøne Viums af Skifteretten sammesteds behandlede Konkursbo, havde under 26 August 1878 i Firmaet Ludvig Vium & Co.s af Skifteretten i Aarhus behandlede Konkursbo anmeldt en Fordring for leverede Varer og kontante Udbetalinger m. m., stor 17,999 Kr. 69 Øre, med Paastand om 7 pCt. aarlige Renter heraf fra Anmeldelsesdagen, protesterede Kurator i sidstnævnte Konkursbo, Citanten Sagfører Thorsen i Aarhus, mod Fordringens Anerkjendelse, idet han gjorde gjældende, at det Bo, han repræsenterer, ikke skylder det andet Bo Noget, men endog har 1545 Kr. 66 Øre tilgode hos samme, i hvilken Henseende han nærmere har anbragt, at Ludvig Vium & Co.s Debet hos det andet Bo for Varer og kontante Udbetalinger m. m. er 45 Kr. 35 Øre mindre end af de Indstævnte angivet, og at Ludvig Vium & Co., eller nu dette Firmas Konkursbo, har en Modfordring paa det andet Bo, stor 19,500 Kr. hidrørende fra, at Ludvig Vium — der fra Aaret 1868 indtil Efteraaret 1876 havde i Kompagni med sin Broder, Christian Vium, der nu er Ene-Ihændehaver af Firmaet „Brødrene Vium“, drevet Handel i Horsens — ved den i Anledning af hans Udtrædelse af denne Forretning stedfundne Opgjørelse havde faaet det ommeldte Beløb tilgode hos sin fornævnte Broder. Ved den af Skifteretten i Ludvig Vium & Co.s Konkursbo afsagte Kjendelse blev imidlertid Firmaet „Brødrene Vium“ anerkjendt som Fordringshaver i det andet Bo for det ovennævnte Beløb af 17,999 Kr. 69 Øre mod Renter som paa-staaet, og denne Kjendelse er derefter af Citanten indanket her

for Rotten, hvor han har paastaet samme forandret derhen, at Fordringen ikke anerkjendes. De Indstævnte have ikke givet Mode for Overretten.

Forsaauidt Disputen mellem Parterne angaar det ovennævnte Beløb af 45 Kr. 35 Øre, hvormed den i Ludvig Vium & Co.s Konkursbo ommeldte Fordring overstiger, hvad Citanten har erkjendt, at bemeldte Bo skylder det andet Bo for Varer og kontante Udbetalinger m. m., bemærkes, at da der ikke er Foje til at tillægge det ene Bos Handelsbøger mere Beviskraft end det andet Bos, vil de Indstævntes Paastand om at tilkjendes fornævnte Beløb, hvilken Paastand alene støttes paa Tilførslerne i det af dem repræsenterede Bos Bøger, der forsaauidt ere i Strid med det andet Bos Bøger, ikke kunne tages til Folge, og der bliver herefter alene Spørgsmaal om „Brødrene Viums“ Restfordring, stor 17,954 Kr. 34 Øre, hvis Rigtighed Citanten har erkjendt, men mod hvilken han vil bringe Ludvig Vium & Co.s Konkursbos formentlige Modfordring paa 19,500 Kr. til Likvidation. Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Ludvig Vium, efterat hans Broder Christian Vium i Aaret 1868 havde taget Borgerskab og etableret sig i Horsens som Kjøbmand under Firma „Brødrene Vium“, har været Medbestyrer og som det maa antages Medinteressent i en af hans Broder etableret Forretning, uden at der dog har været oprettet nogen formelig Interessentskabskontrakt mellem dem, og at Ludvig Vium vel selv i Aaret 1870 har taget Borgerskab som Kjøbmand i Horsens under Firma Ludvig Vium & Co., men at begge Brødres Forretninger, der iøvrigt hver havde sit særegne Butiklokale, ere blevne drevne af begge Brødre i Forning under Et, idet navnlig Bøgerne for begge Forretningers Vedkommende fortes som Firmact „Brødrene Vium“ alene vedkommende. Der foretoges i Reglen hvert Aar Statusopgjørelser for begge Forretninger under Et, hvilke Opgjørelser stadig viste Overskud, og navnlig var dette i en Statusopgjørelse den 17 August 1876 beregnet til ca. 35,000 Kr., idet Aktiverne ansattes til ialt 155,653 Kr. 32 Øre, nemlig Varelageret til ca. 72,000 Kr., de udestauende Fordringer til ca. 80,000 Kr., Indbetalingerne paa Ejendommen Nr. 30 i Horsens Søndergade, paa hvilken Ejendom Christian Vium havde Skjøde, til ca. 3000 Kr. og Kassebeholdningen m. m. til ca. 400 Kr., modens Passivorne ansattes til 120,742 Kr. 31 Øre, men Ludvig Vium er ikke i den Tid, han var Deltager i Forretningerne i Horsens, i disse Boger bleven krediteret for nogen Andel i disse Overskud, hvorimod hans Konto i Forretningernes Hovedbog er for Tidsrummet fra 18 November 1868 indtil 27 December 1876 debiteret for ialt 12,848 Kr. 59 Øre, som han maa antages at have faaet udbetalt af Forretningernes Kasse til Bestridelse af hans og hans Families Underhold i det angivne Tidsrum, idet dog Tilførslerne

i Bøgerne angaaende denne Debet senere ere overstregede. I Efteraaret 1876 aftalte Brødrene, at Ludvig Vium skulde oprette en særlig Manufakturforretning i Aarhus, og efterat han i Foraaret 1877 havde etableret sig sammesteds under Firma Ludvig Vium & Co., fik han fra sin Broder, der nu fortsatte Handelen i Horsens under Firma „Brødrene Vium“, tilsendt Varer af Værdi 30,000 Kr., som Broderen havde indforskrevet til ham, og for hvilke ham debiteredes i „Brødrene Viums“ Boger, ligesom han ogsaa krediterede dette Firma for samme i sine Boger. Under 27 Marts 1877 udstedte derhos Christian Vium som Indehaver af Firmaet „Brødrene Vium“ en samme Dag thinglæst Obligation, hvorved han erkjendte, at han ved Opgjørelse med sin Broder Ludvig Vium var bleven denne 19,500 Kr. skyldig, hvorfor han gav ham Pant i sin Ejendom Nr. 30 i Horsens Søndergade næstefter 11,000 Kr., men denne Obligation blev den 7 Mai s. A. af Ludvig Vium kvitteret som Pantebrev og næste Dag udslettet af Pantebogen. Derimod debiterede Ludvig Vium, i hvis Boger der ikke tidligere var sket nogen Tilførsel om hans Tilgodehavende efter bemeldte Obligation, under 26 November 1877 i sin Hovedbog „Brødrene Vium“ for sit Tilgodehavende hos Sidstnævnte 19,500 Kr., medens han, som det maa antages, samtidig i sin Journal indførte, at han havde dette Beløb tilgode ifølge Opgjørelse fra August 1876, med Tilføjende, at Beløbet, hvorfor der først havde været udstedt en Panteobligation paa Gaarden Nr. 30 i Horsens Søndergade, der imidlertid var bleven tilbagekaldt i Mai Maaned 1877, nu efter Overenskomst skulde aftrækkes paa det Varebeløb, Ludvig Vium & Co. havde erholdt den 1 Marts 1877 ifølge Kreditbog. Herom indeholder „Brødrene Viums“ egentlige Hovedbog Intet, men i Firmaets saakaldte Kredit-Hovedbog er under Navn af Kapital-Konto — efter Christian Viums Opgivende i Marts Maaned 1877 — indført „den 1 Januar 1877 Ludvig Viums Tilgodehavende 19,500 Kr.“, og i et trykt Cirkulære af 22 Mai 1876 — hvori Christian Vium, idet han opgjorde sin Status saaledes, at der blev en Underbalance af 45,378 Kr. 50 Øre, tilbød sine Kreditorer en Akkord, hvorefter han ved successive Afdrag skulde betale disse 70 pCt. af deres Tilgodehavende — opgjorde Christian Vium Ludvig Vium & Co.s Debet til kun 9986 Kr. 57 Øre, idet han fradrog de ovennævnte 19,500 Kr. i hvad „Ludvig Vium & Co.“ skyldte „Brødrene Vium for Varer og kontante Udbetalinger m. m. Senere er Firmaet „Brødrene Vium“, der ikke havde kunnet berigtige de Afdrag, der ifølge den med dens Kreditorer i Henhold til Christian Viums Akkordtilbud af 22 Mai 1877 indgaaede Akkord, der iøvrigt ikke var bleven tiltraadt af alle Firmaets Kreditorer, idet navnlig nogle af disse havde betinget sig fuld Betaling af deres Tilgodehavende, skulde betale paa sin Gjæld, — den 9

Juli 1878 gaæet fallit, og ligeledes er Ludvig Vium & Co.s Bo, uden at det under Sagen er oplyst, naar dette skete, kommet under Konkursbehandling. Efter sin Fallit har Ludvig Vium den 5 December 1879 paa Citantens Kontor til Konkursboets Forhandlingsprotokol afgivet en Forklaring om sit Mellemværende med sin Broder Christian Vium, hvorved han har søgt at give det Udscende af, at han, eller nu hans Konkursbo, virkelig havde 19,500 Kr. eller i al Fuld et lidt mindre eller lidt større Beløb tilgode hos hans Broders Konkursbo, idet han har paastaet, at Overskudet af de af ham og hans Broder tidligere i Forening drevne Handelsforretninger i Horsens ved den i Anledning af hans Udtrædelse af samme stedfundne Opgjørelse var blevet ansat til 38 a 39,000 Kr., hvoraf Halvdelen tilkom ham som Medinteressent i Forretningerne. Efter hans Forklaring var der imidlertid ikke ved hans Udtrædelse af bemeldte Forretninger blevet truffet nogen Aftale om Udbetalingen af hans Del af sammes Overskud, og da han ved sin Etablering i Aarhus fik Varer hos sin Broder, onedes endog om, at Ludvig Vium, uden Hensyn til hans Andel i bemeldte Overskud, successive skulde betale sin Broder disse Aarers fulde Værdi, men da Christian Vium senere udstedte Obligationen af 22 Marts 1877, vedtoges det saaledes mellem Brødrene, at Ludvig Vium, der betragtede Obligationen som et Ækvivalent for sit Tilgodehavende hos Broderen fra deres tidligere Interessentskab, skulde optage et Laan paa Obligationen saa stort, som han kunde faa, og at det naante Beløb da skulde udbetales Christian Vium, mod at denne afskrev samme paa de Varer, som Ludvig Vium havde faaet af ham, og da Ludvig Vium senere kvitterede Obligationen som Pantebrev, — hvilket skete, dels fordi det ikke var lykkedes Ludvig Vium at rejse Laan paa samme, dels fordi nogle af Broderens Kreditorer havde misbilliget den skete Transaktion — aftaltes det mellem Brødrene, at Ludvig Viums Tilgodehavende skulde likvideres i det Beløb, han skyldte sin Broder for modtagne Varer, hvorfor Ludvig Vium, som meldt, debiterede „Brødrene Vium“ i sine Bøger for 19,500 Kr. Det fremgaar imidlertid af en under Sagen fremlagt Udskrift af en den 13 September 1878 inden Horsens Kjøbstads Extraræt afsagt Dom — hvorved Ludvig Vium og Christian Vium, der efter Sidstnævntes Fallit vare i Anledning af deres ovennævnte Transaktioner blevne satte under Tiltale for Bedrageri, ere blevne ansete Christian Vium med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og Ludvig Vium med simpelt Fængsel i 14 Dage — at Ludvig Vium under de forudgaaende kriminelle Forhør vel først har paastaet, at han virkelig havde de heromhandlede 19,500 Kr. tilgode hos sin Broder, men at han under de senere Forhør har vedgaaet, at Obligationen af 27 Marts 1877 alene er bleven udstedt i det Øjemed at skaffe Christian Vium et Laan og ikke som Erkjendelse for

Gjæld, at det var blevet aftalt mellem ham og hans Broder, at Statusopgjørelsen i 1876 kun, naar der blev Spørgsmaal om Obligationen af 27 Marts 1877, skulde paaberaabes som Hjemmel for, at Ludvig Vium havde erholdt dens Paalydende tilgode, at bemeldte Statusopgjørelse, forsaavidt den viste et Overskud af ca. 35,000 Kr., ejheller var rigtig, idet Varelageret og de udestaaende Fordringer i samme vare ansatte til meget mere end deres virkelige Værdi, samt at han vel antog, at der virkelig tilkom ham Noget hos hans Broder fra deres tidligere Interessentskab, men at hans Tilgodehavende, der end ikke tilnærmelsesvis udgjorde 19,500 Kr., ifølge den med hans Broder truffne Aftale først skulde betales efterhaanden, som Christian Vium fik Raad dertil, og uden at Tilgodehavendet skulde kunne betragtes som en egentlig Gjæld, der kunde inddrives hos Christian Vium, hvorhos han har tilføjet, at han vel har lovet dels at yde sin Broder en Hjælp af 6500 Kr. for at Broderen kunde byde sine Kreditorer 70 pCt. istedetfor, som først paatænkt, 65 pCt., dels at betale det Overskud over de tilbudte Procenter, som nogle af Christian Viums Kreditorer havde betinget sig, men at han ikke havde set sig istaed til at yde sin Broder den lovede Hjælp. At Ludvig Viums Tilstaaelser under de kriminelle Forhør ere rigtige, bestyrkes nu ogsaa i en væsentlig Grad ved Sagens andre Oplysninger, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at de stemme med de af Christian Vium under de ommeldte Forhør afgivne Tilstaaelser, at begge Brødre, efterat de ifølge de af dem afgivne Tilstaaelser vare ved Horsens Kjøbstads ovennævnte Extraretsdom af 13 September 1878, som meldt, blevne ansæte med Straf for deres heromhandlede Transaktioner, have akkviesceret ved Dommen, samt at Ludvig Vium ogsaa efter sammes Afsigelse under et i hans Konkursbo den 18 September 1878 afholdt Skiftemøde, paa hvilket forskjellige Fordringer, og navnlig den heromhandlede af Brødrene Viums Konkursbo anmeldte Fordring, bleve undergivne Prøvelse, har erkjendt, at der ikke kunde støttes Noget paa Obligationen af 27 Marts 1877, da det deri ommeldte Beløb af 19,500 Kr. var et fuldstændig fingeret Beløb, og idet Ludvig Viums Forklaring af 5 December 1879, forsaavidt den er i Strid med hans Tilstaaelser under de kriminelle Forhør, herefter ikke findes at kunne komme i videre Betragtning, maa bemeldte Tilstaaelser blive at lægge til Grund ved Bedømmelsen af de to heromhandlede Konkursboers Mellemværende. Herefter man der imidlertid gaas ud fra, at de efter Ludvig Viums Udtrædelse af den af Brødrene i Forening tidligere drevne Handelsforretning i Horsens stedfundne Transaktioner, hvorved de have søgt at give det Udseende af, at Ludvig Vium fra deres tidligere Mellemværende havde 19,500 Kr. tilgode hos sin Broder, ere Proformaværk, paa hvilke „Ludvig Vium & Co.s“ Konkursbo ikke kan støtte nogen Fordring paa

Firmaet „Brødrene Viums“ Konkursbo, og forsaavidt Citanten har villet gjøre gjældende, at, da Ludvig Vium er udtraadt af den af ham og hans Broder tidligere i Forening drevne Forretning i Horsens paa Grundlag af Statusopgjørelsen af 17 August 1876, hvorefter Forretningen som meldt skulde eje et Overskud af ca. 35,000 Kr., maatte hans Konkursbo i ethvert Tilfælde kunne fordr sig anerkjendt som Fordringshaver i det andet Bo for Halvdelen af dette Beløb, bemærkes, at ligesom Ludvig Vium, som meldt, under de kriminelle Forhør har erkjendt, at Forretningens Overskud i bemeldte Statusopgjørelse er ansat alt for højt, saaledes kan der, efter hvad der iøvrigt er oplyst under Sagen, og naar navnlig henses til, at Forretningen, da Christian Vium den 22 Mai 1877 tilbød sine Kreditorer en Akkord, ifølge den i Akkordtilbudet indeholdte Opgjørelse af Forretningent Status, dengang havde en Underballance af 45,378 Kr. 50 Øre, eller, naar de 19,500 Kr., som Ludvig Vium skyldte udover det Beløb, hvortil hans Debet i Opgjørelsen var ansat, fradrages, af 25,878 Kr. 50 Øre, uden at der, efter hvad der foreligger, er nogen Grund til at antage, at Forretningen i den korte Mellemtid mellem de to Opgjørelser har lidt noget større Tab, der væsentlig kunde forringe dens Status, ikke være nogen Tvivl om, at der allerede, da Statusopgjørelsen af 17 August 1876 udarbejdedes, i Virkeligheden ikke var noget Overskud, som Ludvig Vium kunde have Krav paa at faa Andel i. Som Følge af Foranstaaende maa det billiges, at Citantens Indsigelse mod An; erkjendelsen af Firmaet „Brødrene Viums“ Konkursboes Fordring paa „Ludvig Vium & Co.s“ Konkursbo, forsaavidt de støttes paa sidstnævnte Bos formentlige Modfordring paa 19,500 Kr., ved den paaankede Skiftoretskjendelse ere ansete for ubeføjede, og bemeldte Kjendelse maa derfor blive at stadfæste, dog saaledes, at der i Firmaet „Brødrene Viums“ Konkursbos ved Kjendelsen anerkjendte Fordring, efter hvad der ovenfor er bemærket, bliver at fradrage 45 Kr. 35 Øre. Processens Omkostninger for Overretten ville være at ophæve. Med Hensyn til de under Disputen for Skifteretten og for Overretten fremlagte Dokumenter ses ingen anden Stempelovertrædelse end den i Skiftoretskjendelsen ommeldte at være begaaet.

Mandag den 4 Februar.

Nr. 314.

Advokat Klubien
contra

Carl Christian Thorkildsen (Def. Halkier),

der tiltales for Voldtægt eller ialfald Forsøg herpaa.

Falsters vestre Herreds Extrarets Dom af 20 September 1883: Tiltalte, Arrestant Møllebygger svend Carl Christian Thorkildsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar. Saa bør han og udrede alle af Aktionens og af Straffens Exekution lovligt flydende Omkostninger, deriblandt Sælær til Aktor, Overretssagfører Andresen, og til Defensor, Overretssagfører Jensen, 12 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 November 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Sælær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Engberg og Casse, betaler Arrestanten, Møllebygger svend Carl Christian Thorkildsen 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Skjendt det efter de Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger er antageligt, at den gaagjældende Pige, om hvis Sædelighed der ingen Tvivl kan være, har gjort den Modstand mod Tiltaltes Bestræbelser for at faa Samleje med hende, som hun efter sin hele aandelige og legemlige Tilstand formaaede, kan det dog ikke med Sikkerhed statueres, at Tiltalte har maattet betragte hendes Modstand som alvorligt ment eller har behøvet at anvende egentlig Vold for at overvinde denne.

Der vil derfor være at tillægge ham Frifindelse for Aktors Tiltale, dog efter Omstændighederne med Forpligtelse til at udrede Aktionens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Carl Christian Thorkildsen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier, samt i Salarium til Advokaterne Klubien og Halkier for Højesteret 40 Kroner til hver, udredes af Tiltalte.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Falsters vestre Herreds Extraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Mollebyggersvend Carl Christian Tor-kildsen for begaaet eller i alt Fald forsøgt Voldtægt, i hvilken Henseende der ved Arrestantens egen Vedgaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er godtgjort følgende: Efter at der den 27de August d. A. var afholdt Høstgilde hos Ejeren af Nørre Ørslevs Molle, hvilket Gilde sluttedes Kl. 2 om Natten, gik Arrestanten, der dengang havde Arbejde ved Møllens Reparation, i Forening med den 22-aarige Pige Karen Johanne Christiansen sen Krag, som tjente hos en Gaardejer i Nærheden af Mollen, og Husmand Jens Christian Jørgensen af Nørre Ørslev henad Vejen til denne ca. 1000 Alen fraliggende By, Karen i den Tanke, at de andre Deltagere, der ligeledes vare brudte op fra Gildet, fulgte efter. Da Arrestanten og hans to Ledsagere vare komne til Nørre Ørslev og Husmanden havde forladt dem for at gaae hjem, vendte Karen, der nu bemærkede, at de andre Deltagere ikke vare fulgt efter, om for at gaa dem i Møde. Hun gik først alene, men kort efter kom Arrestanten hen til hende og begyndte at blive nærgaaende imod hende samt opfordrede hende til at sætte sig hos ham i Grøften, en Opfordring Tiltalte efter sin Forklaring betragtede som ensbetydende med en Begjæring om Samleje.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 7 Marts 1884.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretaier.

Ny Række.

Høiesteretsaaret 1883—84.

Nr. 54-55.

Mandagen den 4 Februar.

Nr. 314.

Advokat Klubien

contra

Carl Christian Thorkildsen (Def. Halkier).

Skjøndt Karen bestemt afslog hans Opfordring til at gaa ned i Groften, trak Arrestanten hende fra Midten af Vejen hen til Grøftekanten, og idet han selv satte sig paa Grøftekanten, tvang han hende, der efter sin Forklaring et Øjeblik af Skræk mistede sin Samling, ned i Groften, hvorefter han skilte hendes Ben ad, lagde sig ovenpaa hende, og uagtet hun vedblivende bad for sig og græd samt hele Tiden stred imod saa meget hun formaacede, medens hun efter sin Forklaring ikke vil have været i Stand til at skribe, tiltvang sig Samleje med hende, indtil han, skræmmet af Lyden af Stemmer paa Vejen af de andre Deltagere i Høstgildet, der nu vare komne til Stedet, hørte op dermed. Ifølge Arrestantens Forklaring, der efter det iøvrigt Foreliggende ikke findes at kunne forkastes, var Samlejet dog endnu ikke fuldbyrdet, da han saaledes blev afbrudt. Forsaavidt Arrestanten endvidere har forklaret, at han ikke var ganske ædru ved den omhandlede Lejlighed, findes der ikke at kunne tages noget Hønsyn hertil, da han dog samtidig har vedgaaet — hvad ogsaa stemmer med det iøvrigt Fremkomne — at han ikke var i nogen Maade beruset. Endnu bemærkes, at efter de fremkomne Oplysninger er Karen Krag en fuldstændig hæderlig og uberygtet Pige. Erklæringen fra den Læge, der har undersøgt Karen Krag, gaar ud paa, at menses fandtes endnu at være tilstede, men at Hymen var perforeret og dessaarsag introitus vaginæ mere lax end i jomfruolig Tilstand, hvorimod der ikke fandtes nogen Ømhed, Svulst, Misfarvning eller solutiones acontinui med

Undtagelse af den perforerede Hymen, fra hvilken efter Lægens Formening ogsaa det Blod hidrører, som Karen Krag Dagen efter Attentatet vil have set paa sit Linned. Med Hensyn til Samlejets Følger har Lægen endelig erklæret, at Sandsynligheden i høj Grad taler imod, at en Besvangrelse har fundet Sted, og at den Pigen tilføjede Vold ikke kan antages at ville udøve nogen Indflydelse paa hendes Helbredstilstand. Efter det Anførte maa det billiges, at Arrestanten, der er født den 4 Juni 1856, og som ved Nykjøbing Kjøbstads Extrarets Dom af 6 Marts 1882 i Medfør af Straffelovens § 238 er anset med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, ved den indankede Dom er anset efter Straffelovens § 168 jfr. § 46 med en Straf, der findes passende bestemt til 2 Aars Forbedingshusarbejde, og da Underrettsdommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, der rettelig ere paaagte Arrestanten, ligeledes tiltrædes, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

Nr. 324.

Advokat Klubien

contra

Niels Mortensen (Def. Nellemann),

der tiltales i Henhold til Straffelovens § 202.

Fredericia Kjøbstads Extrarets Dom af 15 Oktober 1883: Tiltalte Husmand Niels Mortensen af Fredericia Mark bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, deriblandt Salær til Anklageren, Overretssagfører Rothe, 10 Kr. og til Forsvareren, Kammerraad, Prokurator Valeur, 8 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 10 December 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Klubien og Nellemann 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Niels Mortensen med Tilnavn Jæger i Henshold til Straffelovens § 202. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og de øvrige i Sagen tildels under et efter Overrettens Foranstaltning optaget yderligere Forhør tilvejebragte Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte — der i 1854 blev gift med Ane Kathrine Eskildsen og saagodtsom fra Begyndelsen af dette sit Ægteskab har været i høj Grad forfalden til Drik — jevnlig har under Samlivet med bemeldte sin Hustru — fra hvem han efter denne Sags Begyndelse er bleven separeret — naar han har været i beruset Tilstand, slaaet hende og ved Frygt og Trusler tvunget hende til tildels ved Nattetid at flygte med deres fælles Børn ud af Huset, samt at han navnlig den 17 September d. A. har, da hun vilde forhindre ham i at give deres 18aarige Son Penge, som denne, efter hvad hun antog, vilde bruge til Svir, med knyttet Haand tildelt hende et Slag under venstre Oje, saa at Partiet under samme ved en den følgende Dag foretagen Lægeundersøgelse fandtes hævet og underløbet med Blod, og vel har Tiltalte med Hensyn til, hvad der passerede ved den sidstnævnte Lejlighed, til sin Undskyldning anbragt, at hans Hustru først havde slaaet ham, men ligesom hun edelig har benægtet dette, saaledes er denne hendes Forklaring ogsaa bekræftet ved den af Tiltaltes ovenomtalte Son afgivne beedigede Forklaring. Iøvrigt fremgaar det af Sagens Oplysninger, at der ogsaa tidligere har været gjort Skridt til Separation mellem Tiltalte og hans Hustru, og at der navnlig siden 1877 gjentagne Gange er blevet mæglet mellem dem af vedkommende Sognepræst, samt at Skylden for det slette Forhold mellem Ægtefolkene ikke udelukkende ligger hos Tiltalte, men at hans Hustru, der maa antages at være af et irritabelt og ufredsommeligt Sind, for en væsentlig Del bærer Skylden derfor. For sit foranførte Forhold vil Tiltalte — der er født den 3 Juli 1824 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet — være at anse efter Straffelovens § 202 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, og

da Underrettsdommen har samme Straffebestemmelse, og dens Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, vil bemeldte Dom saaledes være at stadfæste.

Tirsdagen den 5 Februar.

Nr. 334.

Etatsraad Buntzen

contra

Hans Peder Pedersen (Def. Nellemann),

der tiltales for Voldtægt eller uterligt Forhold.

Odense Hærreds Extrarets Dom af 28 September 1883: Tiltalte, Banevogter Hans Peder Pedersen, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes, at han udreder Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Kramer, 16 Kr. og til Defensor, Kancelliraad, Prokurator Borch, 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 28 December 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær betaler Tiltalte Banevogter Hans Peder Pedersen til Prokurator Beyers Dødsbo 10 Kr. og til Prokurator P. A. Petersen 10 Kr og til Prokurator Gottschalck 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Idet det efter de foreliggende Oplysninger, af hvilke det Væsentlige er fremstillet i den indankede Dom, findes betænkeligt at forkaste Tiltaltes Forklaring om, at han ikke ansaa den paagjældende Kones Modstand mod hans Adfærd for alvorlig ment, maa det have sit Forblivende ved den ham ved Dommen tillagte Frifindelse med Forpligtelse til at udrede Aktionens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret

betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Nellemann 30 Kr. til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Odense Herreds Extraret hertil indankede Sag, aktioneres Tiltalte, Banevogter Hans Peder Pedersen, der er født den 30 August 1842 og ikke funden forhen straffet, for Forsøg paa Voldtægt eller uterligt Forhold, og ere Sagens Omstændigheder i det Væsentlige følgende: Om Morgenen den 18 August d. A. indfandt Tiltalte sig i Indsieder Jens Hertsums Bolig, hvor dennes Hustru var ene hjemme, og erholdt Tilladelse til paa Grund af det slette Vejr at sidde i hendes Stue og spise sin Mellemmad. Da Tiltalte havde spist og drukket en Kop Kaffe, hvormed Hertsums Hustru trakterede ham, gik han, efterat have gaaet lidt omkring i Stuen og set paa de paa Væggen hængende Skilderier, hen til hende, der sad paa en Stol ved et Bord og syede, og idet han, der da agtede at gaa bort, takkede for Kaffen, bad han hende om et Kys. Da hun nægtede ham dette, bad han hende ifølge et pludseligt Indfald om at tilstaa ham at pleje legemlig Omgang med hende, og da hun strax afviste denne Anmodning, bad han hende en Krone for at tilstede ham det. Da hun imidlertid fastholdt sin Vægring, tog han fat paa hende, og idet han lagde sin venstre Arm hen over hendes Skulder, løftede han, medens hun fremdeles blev siddende paa Stolen, med den højre Haand, uagtet hun søgte at afværge det med Hænderne eller ved at holde sin venstre Arm hen imod ham, hendes Klæder op og befølte hendes Kjønssdele, hvorefter han fremtog sit mandlige Lem og forsøgte, imedens hun stod foroverbøjet foran hende, og idet han stødte hende med det mellem hendes Ben og mod hendes Kjønssdele, at faa det indbragt i disse, uden at det dog lykkedes ham, hvilket Forsøg han vedblev, indtil Sæden gik fra ham. Derefter bad han hende et Æble, som hun nægtede at modtage, og bad hende om ikke at omtale det Passerede, hvorefter han forlod Huset. Hertsums Hustru har forklaret, at det var mod hendes Villie, at Tiltalte har udvist det ovenanførte Forhold imod hende, hvorimod Tiltaltes Forklaring gaar ud paa, at han ansaa, at den Modstand, Hertsums Hustru gjorde, kun var anvendt paa Skromt, og naar henses til Sagens øvrige Oplysninger, findes Tiltaltes Formening ikke ubeføjet. I saa Henseende skal det navnlig bemærkes, at hun, der efter sin Forklaring er 27 Aar gammel, medens Tiltalte behandlede hende paa den anførte Maade, blev siddende paa den Stol, hvorpaa hun sad, at hun end ikke benyttede den Synaal, hun

havde i Haanden, eller den Sax, der laa paa Bordet, til at værgø sig med, at hun ikke ved at lægge Benene over hinanden forsøgte at hindre Tiltalte i at udføre sit Forsæt, og at hun ikke raabte eller tilkaldte Hjælp, uagtet hun havde Grund til at formode, at en Mandsperson, der boede i samme Hus i en Stue, som kun ved en Mur er adskilt fra den Stue, hvori hun opholdt sig, maatte være hjemme og vilde kunne have kommet hende til Hjælp. Som Følge af det Anførte maa det billiges, at Tiltalte ved den indankede Dom af 28 September d. A. er fri-funden for Aktors Tiltale, og da bemeldte Doms Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, der ere paalagte Tiltalte, ligeledes billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste. Tiltalte vil derhos have at udrede i Salær til Prokurator Beyer, der har været beskikket til Aktor her for Retten, eller nu hans Dødsbo, 10 Kr., til Prokurator P. A. Petersen, der efter Prokurator Beyers Død beskikkedes til Aktor, 10 Kr. og til Defensor for Overretten, Prokurator Gottschalck, 15 Kr.

Nr. 319.

Etatsraad Buntzen

contra

Christen Jensen (Def. Halkier),

der tiltales for bedragerisk Forhold.

Varde Kjøbstads Extrarets Dom af 17 August 1883: Tiltalte Christen Jensen, bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage og udrede Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Smith og Sagfører Harck, henholdsvis 12 og 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 15 Oktober 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten. Kancelliraad Møller og Prokurator Fasting, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden findes at burde forlænges til 2 Gange 5 Dage.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til to Gange fem Dage. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende Sag tiltales Christen Jensen for bedrægeligt Forhold. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkeligt godtgjort, at han, der den 25 Juni d. A. paa Vejen fra Bryndum, hvor han havde havt Arbejde, til Aadum Sogn, hvor han er under Fattigforsørgelse, var ankommen til Varde og der havde indlogeret sig hos Gjæstgiver Daniel Just Christensen, har den følgende Dags Formiddag i Kjøbmand Neidhardts Boutik i samme By ved for Neidhardts Handelsbetjent at foregive, bl. A. at hans Hustru tidligere gjentagende Gange havde købt Varer hos Neidhardt, samt at Tiltaltes Penge vare slupne op paa Grund af, at han havde laant en Broder i Esbjerg, hvorfra han foregav netop at komme, 100 Kroner, bevæget Handelsbetjenten til at udlevere ham en Del Varer paa Kredit, ligesom Tiltalte samme Dags Eftormiddag, da han paany indfandt sig i Boutikken, paa sit Forlangende yderligere erholdt saudanne paa Kredit. Tiltalte har erkjendt, at det, da han skaffede sig de ommeldte Varer udleverede, ikke var hans Hensigt at betale dem, hvortil han ej heller havde mindste Udsigt, men han har udsagt, at Tanken om paa den nævnte Maade at skaffe sig Kredit først opstod hos ham, efter at han var kommen ind i Boutikken, hvor han — der efter sin Forklaring var i Besiddelse af 65 Øre — vil have indfundet sig for at købe et Tørklæde. De paagjældende Varer, hvis samlede Værdi udgjorde 34 Kr. 40 Øre, ere under Sagen udleverede Kjøbmand Neidhardt, og om Erstatning i denne Henseende er ikke Spørgsmaal. — Paa samme Maade er det godtgjort, at Tiltalte den 27 Juni d. A. hemmelig har forladt sit Logis hos fornævnte Gjæstgiver Christensen i den Hensigt at unddrage sig Betalingen af, hvad han var bleven denne skyldig for Logis og Kost til Beløb 4 Kr. 60 Øre. Gjæstgiver Christensen har imidlertid frafaldet Krav paa Erstatning hos Tiltalte. For sit Forhold i de anførte Henseender vil Tiltalte, der er født i Aaret 1842 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, være at anse efter Straffelovens § 251 og § 257 mod en Straf, der efter Sagens

Omstændighederne findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brod i 5 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger ligeledes billiges, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 312.

Etatsraad Buntzen

contra

Niels Andersen (Def. Bagger),

der tiltales for Overtrædelse af Loven om Beskyttelse af Varemærker af 2 Juli 1880.

Kriminal- og Politirettens Dom af 22 September 1883: Tiltalte Mineralvandsfabrikant Niels Andersen bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. Etatsraad Buntzen og Højesteretssagfører Bagger tillægges i Salarium for Højesteret hver 40 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag sigtes Tiltalte, Mineralvandsfabrikant Niels Andersen, der under Firmaet N. Andersen & Co. driver en Mineralvandsfabrik her i Staden, for at have gjort sig skyldig i Overtrædelse af Lov om Beskyttelse for Varemærker af 2 Juli 1880 ved at have solgt Mineralvand, der var fabrikeret i hans egen Fabrik, paa Siphons, paa hvilke Firmaet Sødning & Co.s Navn og det Varemærke, hvorpaa dette Firma, saaledes som Tiltalte

bekjendt, har erhvervet Enerot i Overensstemmelse med fornævnte Lov, være indgraverede i de Metalmekanismer, der ere anbragte om Siphonernes Hals. Efter det under Sagen Oplyste maa det imidlertid antages, at Tiltalte forinden han har bragt Mineralvand fra sin Fabrik i Handelen paa saadanne Siphons, har forsynet disse med paaklæbete Etiketter, der tydelig betegnede Indholdet som værende fra hans Fabrik, og derhos har enten udfilet det paa Siphonerne anbragte Varemærke eller skjult dette ved et over samme klæbet Stykke Papir, og da Tiltalte herved — uanset at Sodrings & Co.s paa Siphonerne anbragte Firmanavn ikke paa lignende Maade er blevet tildækket — paa en efter Omstændighederne forsvarlig Maade har sørget for, at Siphonerne ved Udleveringen fra ham ikke fremtraadte som indeholdende Mineralvand fra Sodrings & Co.s Fabrik, findes Tiltalte ikke ved sit ommeldte Forhold at have gjort sig skyldig i nogen strafbar Overtrædelse af den ovennævnte Lov, og han vil som Følge heraf være at frifinde, medens Sagens Omkostninger ville være at udrede af det Offentlige.

Fredagen den 8 Februar.

Nr. 53. Sognefoged, Gaardejer **Lars Larsen** af Voldtofte
(Arntzen)

contra

Jomfru **Olga Aurora Andersen** med Kurator, Sognefoged
og Gaardejer **H. C. Andersen** af Melby (Nellemann),

betr. Udbetaling af et Arvebeløb.

Baag Herredsthings Dom af 18 Februar 1881: Indstævnte, Gaardmand og Sognefoged Lars Larsen af Voldtofte, bør for Citantinden, Jomfru Olga Aurora Andersen af Kjøbenhavn, hendes Tiltale i denne Sag fri at være. Sogsmaalets Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 December 1881: Indstævnte, Sognefoged, Gaardejer Lars Larsen af Voldtofte, bør til Citantinden, Jomfru Olga Aurora Andersen med Kurator, Sognefoged og Gaardejer H. C. Andersen af Melby, betale 6640 Kr. med Renter 5 pCt. p. A. fra

den 11 Juni 1880 til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter den i den indankede Dom anførte Vidneforklaring af Gaardmand Hans Hansen i Forbindelse med en af ham senere afgiven yderligere Forklaring og de øvrige Højesteret forelagte, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det antages, at de under Sagen omhandlede 2000 Rdlr. ifølge den i Dommen omtalte saakaldte Arvedeling ikke, som af Citanten paastaaet, skulde være Enkeu Ane Johanne Andersdatters Raadighed undergivne, men derimod skulde udsættes til Rentenydelse for Indstævntes Moder indtil dennes Død, og derefter udbetales Indstævnte til uindskrænket Ejendom. Da nu den Indstævnte saaledes tillagte Ret ikke senere er bleven hende betagen, navnlig ikke ved det i Dommen nævnte Afkald af 3 September 1865, og da Indstævntes Moder er død den 26 September 1874, maa det billiges, at Citanten, til hvem Kapitalen var bleven udlaant, ved Overrettsdommen er tilpligtet at betale den til Indstævnte med 4000 Kr. Derimod vil hans Forpligtelse til at betale Renter til Indstævnte i Henhold til en derom for Højesteret nedlagt subsidær Paastand være at indskrænke til Tiden fra Indstævntes Moders nysnævnte Dødsdag, idet de Renter, der restere fra det foregaaende Tidsrum, tilkomme hendes Moders Dødsbo.

Processens Omkostninger for alle Retter blive at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Citanten bør til Indstævnte betale 4000 Kroner med Rente deraf 4 pCt. aarlig fra den 26de September 1874 indtil 11te Juni 1880 og 5 pCt. aarlig af det derved fremkomne Beløb fra sidstnævnte Dag, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende fra Baag Herredsting hertil indankede Sag, paa-

stod Citantinden, Jomfru Olga Aurora Andersen med Kurator, Sognefoged og Gaardejer H. C. Andersen af Melby i 1ste Instants Indstævnte, Sognefoged, Gaardejer Lars Larsen i Voldtofte, der er Broder til hendes aflode Moder. domt til at betale hende et Beløb af Kr. 4000, som i sin Tid ved en mellem Indstævnte og hans Søkende samt deres Moder og Mormoder stedfunden privat Arvedeling skulde være tillagt Citantinden og senere udløst til Indstævnte, samt Renter af Beløbet 4 pCt. aarlig fra den 11 December 1863 til Forligsklagens Dato den 11 Juni f. A. med 2640 Kr., altsaa ialt 6640 Kr. tilligemeel Renter af denne Sum 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato til Betaling skete og Sagens Omkostninger skadesløst, idet hun subsidiært paastod Indstævntes Forpligtelse til at betale det paastævnte Beløb gjort afhængig af Partsed, aflagt enten af Indstævnte eller af Citantindens Fader, Hotelejer A. Andersen her af Staden, hvorimod Indstævnte paastod sig frifunden for Citantindens Tiltale og tilkjendt Sagens Omkostninger hos hende, og ved Underrettens Dom af 18 Februar d. A. blev denne Indstævntes Paastand tagen til Følge, dog saaledes at Sagens Omkostninger bleve ophævede. Denne Dom har Citantinden nu ved Stævning af 26 Marts d. A. indanket her for Retten, hvor han har gjentaget sine for Underretten nedlagte Paastande, medens Indstævnte procederer til Underrettsdommens Stadfestelse, og have begge Parter gjensidig paastaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger her for Retten hos Modparten. Til Oplysning i Sagen har Citantinden fremlagt et af hende optaget Thingsvidne, hvorunder Gaardmand Hans Hansen af Brognemose, der har været gift med hendes nu afdøde Moster Ane, edelig har forklaret Følgende: For ca. 20 Aar siden, formentlig i det samme Aar, i hvilket Indstævnte fik Skjøde paa sin Gaard Matr.-Nr. 4 i Voldtofte — hvilket efter Sagens Oplysninger er sket den 11 Juni 1861 — var Vidnet paa sin Hustrus Vegne tilstede ved en privat Arvedeling, som fandt Sted mellem Indstævnte og dennes tre Søkende, nemlig Broderen Anders, Vidnets Hustru Ane og Citantindens Moder Ane Marie, gift med daværende Musikus A. Andersen, samt deres Moder, Enken Ane Johanne Andersdatter og dennes Moder, Enken Ane Jørgensen — hvilke tvende Enker, efter hvad der iøvrigt er oplyst, begge hensende i uskiftet Bo efter deres Mænd og boede paa Gaarden i Voldtofte sammen med Indstævnte, ved hvilken Arvedeling det da blev vedtaget, at Gaarden, som tilhørte fornævnte Ane Jørgensen, skulde overdrages til Indstævnte, imod at han indbetalte til sin Moder 6000 Rdlr., til sin Broder 6000 Rdlr. og til hver af Søstrene 5000 Rdlr., dog med Fradrag af, hvad hver af dem alt tidligere havde oppebaaret i Forskud paa Arv, hvilket for Ane Maries Vedkommende udgjorde 2000 Rdlr., der i sin Tid vare udbetalte hendes Mand. Det blev derhos bestemt, at af de 3000 Rdlr., som her-

efter vilde udgjøre Ane Maries Lod, skulde 1000 Rdlr. sættes ud for Citantinden, der dengang, fordi hendes Moder var sindssyg, opholdt sig i Vidnets Hus, og at Resten Rdlr. 2000, som man ikke vilde udbetale Ane Maries Mand, skulde indsættes i Odense Diskontokasse, saaledes at Renten af den skulde udbetales Manden, saalænge Ane Marie levede, og Kapitalen efter hendes Død udbetales Citantinden og altsaa blive hendes Fader uvedkommende. Vidnet modtog saavel de heromhandlede 2000 Rdlr. som de ovennævnte 1000 Rdlr. og indsatte begge Beløb i Odense Diskontokasse, de 1000 Rdlr. paa Citantindens Navn og de 2000 Rdlr., med Hensyn til hvilke det ikke var blevet tagen noget Bestemmelse om, paa hvis Navn de skulde indsættes, paa Ane Johanne Andersdatters Navn. Da der imidlertid kort Tid efter blev opsagt en Prioritet paa 2000 Rdlr. paa Garden i Voldtofte, fik Vidnet Bud fra Indstævnte eller muligvis fra dennes Moder om atter at hæve Pengene og lade Indstævnte faa dem til at indfri bemeldte Prioritet med, og Vidnet hævdede da Pengene og udbetalte Indstævnte dem, idet han forment, at det, da den trufne Bestemmelse om, at Pengene skulde forrentes og Renten betales Citantindens Fader Andersen, saalænge dennes Hustru levede, men Kapitalen ved Hustruens Død tilfaldt Citantinden, ikke blev forandret, fulgte af sig selv, at disse Forpligtelser gik over paa Indstævnte, da han modtog Pengene til Brug. Saavidt Vidnet bekjendt, fik Andersen ogsaa, saalænge han selv var istand til at betale for sin Hustrus Ophold paa Sindssygeanstalten, Renten rigtig betalt af Indstævnte, dog at denne ingen- sinde ved at betale ham Rentens Beløb omtalte, at det var Rente, hvorfor Andersen engang skriftlig anmodede Vidnets Hustru om at opfordre Indstævnte til, naar han sendte Pengene, at udtale, at det var Rente, men paa hendes Henvendelse i den Anledning til Indstævnte, svarede denne hende: „Tror Du, jeg er gal at skrive, at det Rente; saa kunde han jo ogsaa fordre Kapitalen“ Men, da Andersen omsider ikke længer kunde betale for Hustruen og hendes Forsørgelseskommunes Fattigvæsen derfor maatte overtage Udgifterne ved hendes Ophold paa Sindssygeanstalten, ophørte Rentebetalingen, og, da Andersen paa samme Tid indfandt sig hos Indstævnte i Voldtofte, blev det i Vidnets Nærværelse aftalt, at Andersen skulde give Afkald paa de 2000 Rdlr., for at Fattigvæsenet ikke skulde lægge Beslag paa dem, medens det fremdeles var Bestemmelsen, at Citantinden skulde have dem, naar hendes Moder døde. Vidnet har mange Gange, saavel forend Citantindens Moder døde, som efter den Tid, henvendt sig til Indstævnte og opfordret ham til at udstede og levere ham et Bevis for de 2000 Rdlr., men Indstævnte har stedse vægret sig derved, idet han har svaret, at han var den ældste Broder, og nærmest til at værge for Søsterdatteren, at han ikke var nogen Kjæltring, men nok skulde lade hende faa

sine Penge, og at han, naar hun var bleven 18 Aar gammel -- hvad der efter Sagens Oplysninger maa antages at være sket i 1877 -- skulde aflægge hende Regnskab baade for Kapital og Rente, og en Dag i November eller December 1878 var Vidnet tilstedo hos Indstævnte sammen med Citantindens Fader, som da spurgte Indstævnte, om han ikke nu vilde udstede en Obligation for Pengene, hvortil denne svarede, at han ikke holdt af at udstede nogen Obligation, da det kunde skade ham, hvis han atter skulde skifte Prioriteter, men at Citantinden nok skulde faa sine Penge, naar hun trængte til dem. Denne Fremstilling har Citantinden i Et og Alt sluttet sig til og gjentaget i sin Procedure, idet hun derhos har anbragt, at Indstævnte regelmæssig har betalt hendes Fader Renten af de paagjældende 2000 Rdlr. indtil 11 December 1863, men derefter ingen Renter har erlagt, samt at det, da Fattigvæsenet maatte overtage Udgifterne ved hendes Moders Forplejning paa Sindspsygeanstalten, blev aftalt mellem hendes Fader og hendes Moders Paarørende, at Kapitalen da strax, uagtet Moderen endnu levede, skulde overgaa til Citantinden. Da hun, som dengang nød Underhold og Opdragelse hos Gaardmand H. Hansen i Bregnemose, imidlertid ikke havde Brug for Renterne, bleve saadanne ikke betalte, og, da hun senere afkrævede Indstævnte Regnskab for Pengene og fordrede disse udbetalte, benægtede han hendes Ret hertil, og hun har derfor set sig nødsaget til at anlægge denne Sag for at komme til sin Ret. Indstævnte har indrommet, at der ved den ovenomhandlede Arvedeling blev udbetalt et Beløb af 2000 Rdlr., som Vidnet Hans Hansen modtog og indsatte i Diskontokassen, og at Indstævnte senere af Hans Hansen har faaet disse Penge udbetalt til dermed at indfri en Prioritet i den ham tilskjødede Gaard i Voldtofte, men han har støttet sin Frifindelsespaastand paa, at disse Penge ikke vare udlagte i Arv til Citantinden eller dennos Moder, men at de ved Arvedelingen vare udbetalte til hans egen Moder Ane Johanne Andersdatter, og at det saaledes er af hende og ikke af Citantinden, at han har laant dem. Til nærmere Oplysning i saa Henseende har Indstævnte anbragt, at det er urigtigt, naar det af Vidnet Hans Hansen er forklaret, at der ved Arvedelingen blev tillagt Citantindens Moder en Lod af 5000 Rdlr. og Indstævntas Moder 6000 Rdlr.; det blev derimod efter Indstævntes Fremstilling ved Arvedelingen, som blev foreslaaet af Indstævntes Moder, der var sin endnu levende Moders eneste Barn, fastsat, at Citantindens Forældre skulde nøjes med de 2000 Rdlr., som de alt havde modtaget, da de efter Moderens Formening ikke levede sammen som de burde, og hun navnlig ingen Tillid havde til Citantindens Fader, men at der skulde ind sættes et Beløb af 1000 Rdlr. for Citantinden, og da Indstævntes Moder derhos tænkte sig, at Forholdet mellem Citantindens Forældre muligen kunde forbedre sig og hun for dette

Tilfælde vilde sikkre sig at kunne give dem yderligere 2000 Rdlr., bestemte hun endvidere, at der af Indstævnte skulde udbetales hende en saadan Sum, som hun da vilde have at leve af og raade over, og denne Sum er det, som Hans Hansen har modtaget og i Overensstemmelse med det Vedtagne indsat i i Sparekassen paa Ane Johanne Andersdatters Navn. Foruden bemeldte Sum forbeholdt Indstævntes Moder sig af Gaardens Tiliggende en Tørvemoselod og Gaardens Andel i Flemløse Sogns Kongetiende, men ikke flere Penge og navnlig ikke 6000 Rdlr., hvorimod det ved Arvedelingen var paa Tale, at de nysnævnte Ejendele i Forbindelse med de 2000 Rdlr. nok kunde repræsentere en Værdi af 6000 Rdlr. Ligesom Indstævnte saaledes har benægtet, at de 2000 Rdlr. ere laante ham af Citantindens Midler, saaledes har han endvidere benægtet Rigtigheden af Vidnets Forklaring om, at han nogensinde skulde have anerkjendt at skyldte Citantinden disse Penge eller udtalt, at han var Værg for hende, og ligeledes har han benægtet nogensinde at have betalt hendes Fader Rente af Pengene, i hvilken Henseende han derimod har anbragt, at han for sin Moder, der, som ovenfor bemærket, tænkte sig, at Pengene maaske en Gang skulde tilfalde Citantinden eller dennes Forældre, nogle faa Gange har sendt Citantindens Fader Pengebeløb; der maaske nok have været lig en Rente af Pengene, men dog kun sendtes som en Gave, ikke som en Ret og ikke paa Indstævntes egne Vegne, og, hvad den af Vidnet omtalte Yttring angaar, som Indstævnte engang har brugt til Vidnets Hustru, at Indstævnte ikke ved Fremsendelsen af Pengene vilde benævne dem Rente, da var dette begrundet i, at han ikke vilde have, at Citantindens Forældre i den omtalte Pengesendelse skulde se en Rentosvarelse, der maatte medføre for dem en Berettigelse til at kræve den til Renten svarende Capital. Indstævnte har endelig til Godtgjørelse for, at Citantindens Moder ikke har faaet mero i Arv efter sine Forældre end Rdlr. 2000, og hverken Citantinden eller dennes Fader har Noget at fordre i Arv hos Indstævnte eller hans Moder fremlagt et af Citantindens Fader den 3 September 1865 udstedt Afkald, hvori han, næst at bemærke, at han af sin Svigermoder har erholdt udbetalt som sin Hustrus Fædre- og Mødrenearv 2000 Rdlr. og hermed er fuldkommen tilfreds, erklærer, at hverken han eller hans Hustru eller deres Arvinger eller Nogensomhelst nogensinde skal kunne gjøre eller fremsætte Paastand paa Arv efter hendes afdøde Fader og endnu levende Moder, hverken nu eller naar hendes Moder dør eller nogensinde, hvilket Afkald efter Indstævntes Anbringende netop skal være udstedt for at sikkre ham imod, at der paa Citantindens Moders Vegne stilledes yderligere Krav til ham i Anledning af Arvedelingen efter deres Forældre og ikke, som fra Citantindens Side anbragt, for at hindre Fattigvæsenet i at gjøre noget Krav.

gjældende med Hensyn til Betalingen for Citantindens Moders Ophold paa Sindssygeanstalten. Hvad imidlertid dette Afkald angaar, om hvilket det er in confesso mellem Parterne, at de 2000 Rdlr., som det sigter til, er et Beløb, som forinden Arvedelingen var blevet udbetalt til Citantindens Fader som Forskud paa hans Hustrus Arv, og ikke de 2000 Rdlr., som der her i Sagen er Spørgsmaal om, da kan der — aldeles bortset fra, i hvilket Øjemed det maatte være udstedt — ikke tillægges det nogen Vægt i nærværende Sag, dels fordi dets Betydning som Arveafkald i og for sig svækkes ikke blot derved, at det er udstedt lang Tid efter at den paagjældende Arvedeling og de denne vedrørende Udbetalinger have fundet Sted og er udstedt ikke til vedkommende Arvelader, men til en Medarving, men ogsaa og fornemmelig derved, at det ikke omtaler det Beløb paa 1000 Rdlr., som ved Arvedelingen udbetaltes til Citantinden, og saaledes ikke er stemmonde med de virkelige Forhold, dels fordi Citantindens Paastand i nærværende Sag ikke er støttet paa, at det paastævnte Beløb skulde tilkomme hende i Arv, men at det, efter i sin Tid at have været udbetalt til hende eller dog udsat for hende, er blevet ndlaant til Indstævnte, fra hvem hun nu fordrer Laanet tilbage. Som det fremgaar af det Ovenanførte, drejer Spørgsmaalet under Sagen sig om, hvem der var den egentlige Ejer af de 2000 Rdlr., som Vidnet Hans Hansen ved den omhandlede Arvedeling modtog og senere ndbetalte som Laan til Indstævnte, og paa hvis Vegne dette Udlaan saaledes har fundet Sted, og navnlig om Pengene, som Hans Hansen edelig har bevidnet, tilhørte Citantinden. Forsaaavidt Indstævnte nu har protesteret imod, at der tillægges Hans Hansens Vidneforklaring nogen Betydning til Fordel for Citantinden paa Grund af det Villighedsforhold, hvori han skal staa til hende som hendes Mosters Mand og som Svigerfader til hendes Kurator, da kan der ikke gives denne Protest Medhold allerede af den Grund, at Vidnet er lige saa nær besvogret med Indstævnte, med hvis Søster det har været gift, og der foreligger under Sagen Intetsomhelst, der kan svække Troværdigheden af det afgivne Vidnesbyrd, hvorimod dette bestyrkes dels derved, at Indstævnte man anses at have indrømmet, at der, som af Hans Hansen forklaret, ved Arvedelingen blev tillagt Indstævntes Broder 6000 Rdlr. og Vidnets Hustru 5000 Rdlr., hvorefter det utvivlsomt maa have Formodningen for sig, at den anden Søster, Citantindens Moder, har faaet en lignende Lod, idet der ikke skjønnes at kunne tillægges den af Indstævnte anførte Grund til, at der kun skulde være tillagt hende en Lod af 3000 Rdlr., nogensomhelst Betydning, dels derved, at det maa anses ialtfald bragt til Sandsynlighed, at Indstævnte fra Begyndelsen af har tilsvaret Citantindens Fader Renter af de 2000 Rdl., thi vel har Indstævnte vedblivende benægtet saadant, men Rigtigheden

af denne Benægtelse svækkes, naar henses til, at han har vedgaaet, at han nogle Gange har tilsendt Citantindens Fader Pengebeløb, der maaske nok vare lig med Renten af Pengene, og at han fra Modtageren af disse Pengebeløb er bleven opfordret til ved deres Fremsendelse at betegne dem som Renter, hvad der maa forudsætte, at de ere blevene afsendte i saadanne Beløb og til saadanne Tider, at de kunde anses som Renter, og forsaavidt Indstævnte har gjort gjældende, at det var for hans Moder og ikke for egen Regning, at han sendte de paagjældende Pengebeløb, da er der Intet oplyst til Støtte herfor. Naar endelig henses til, at der, som af Indstævnte orkjendt, ligefra den første Tid, da Indstævnte modtog Lænet, mange Gange fra Hans Hansen og Citantindens Faders Side er rettet Opfordringer til ham om at udstede Bevis for Pengene og anerkjende Citantindens Ret til dem, bestyrkes ogsaa herved Hans Hansens Forklaring om, at han stedse har anset Pengene som tilhørende Citantinden og som saadanne laant dem til Indstævnte, og Betydningen heraf svækkes ikke ved den Omstændighed, at han havde indsat Pengene i Diskontokassen paa Ane Johanne Andersdatters Navn, da det af det Foreliggende fremgaar, at han ikke derved i mindste Maade har været hindret i selv at raade over Pengene, og det ikke er oplyst, at der derved var tilsigtet at give Indstævntes Moder nogen Dispositionsret over dem. Efter det Anførte skjønnes der at maatte gaas ud fra, at Hans Hansens Forklaring om, at de Penge, han har udbetalt til Indstævnte, tilhørte Citantinden og som saadan ere blevene udlaante til Indstævnte, er rigtig, og, naar Indstævnte herefter vil gjøre gjældende, at Hans Hansen har taget fejl, og at en Anden var Eier af bemeldte Penge, findes det at maatte paa-hvile ham at fore Beviset herfor. Indstævnte har imidlertid i saa Henseende ikke tilveiebragt nogensomhelst Bevislighed, og han vil derfor ikke kunne undgaa at tilpligtes at tilbagebetale Lænet til Citantinden. Da han nu derhos ikke har gjort nogen Indvending mod den af Citantinden beregnede Rente eller iøvrigt fremsat nogen Indsigelse mod den principale nedlagte Paastand, vil der være at give Dom efter denne. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves i begge Instantser.

Mandagen den 11 Januar.

Nr. 64. Flv. Vaabenmester **Hans Petersen Kock** af Svendborg (Klubien efter Ordre)

contra

Finantsministeren (den konst. Kammeradvokat),

betr. Førstnævntes Ret til at nyde Forsørgelse som Invalid.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 7 Juni 1880: Indstævnte Finantsministeren bor for Citanten forhenværende Vaabenmester Hans Petersen Kocks af Svendborg Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges den for Citanten beskikkede Sagfører, Overretsprokurator Leth, i Salær 40 Kr., der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret forelagte Oplysninger, deriblandt 2 efter den indankede Doms Afsigelse optagne Thingsvidner, maa det antages, at Citanten, som under 28 Januar 1854 blev afskediget fra sin militære Stilling paa Grund af Epilepsi, var fuldkommen rask, saavel da han indtraadte i Militærtjenesten i 1844, som i den Tid, hvori han gjorde Tjeneste forinden Krigens Udbrud i 1848, men at han derefter først fik nogle lette Anfald efter angribende Marscher og derpaa det første heftigere Anfald af Sygdommen, medens han endnu stod i Geledet paa Sønderborg Gade umiddelbart efter Træningen ved Dybbøl den 13 April 1849, forud for hvilken han med sin Afdeling, der allerede om Natten var bleven allarmet, havde dels i Ilmarsch dels i Løb maattet tilbagelægge Vejstrækningen fra Høruphav til Sønderborg.

Da der nu ifølge de foreliggende lægevidenskabelige Erklæringer maa gaas ud fra, at sjælelig og legemlig Overanstrengelse egner sig til at bevirke epileptiske Anfald, og der ingen anden Sygdomsaarsag har ladet sig paavise, i hvilken Henseende bemærkes, at Citanten har de bedste Vidnesbyrd om Ædruelighed og om sit hele øvrige Forhold i og udenfor Tjenesten, samt at Epilepsi ikke ellers er kjendt i hans Familie, findes et saa tilstrækkeligt Bevis, som i et saadant Tilfælde efter Forholdets Beskaffenhed kan fordres, at være tilvejebragt for, at Citanten har paadraget sig den omhandlede Sygdom i Anledning af sine militære Tjenesteplichters Udførelse. Som Følge heraf og da det i den indankede Dom med Føje er antaget, at Sygdommen er at anse som uhelbre-

delig, og at den i en væsentlig Grad har svækket Citantens Evne til at sørge for sit og sin Families Underhold, findes han i Medfør af Lov om Invalideforsørgelse m m. af 20 November 1876 § 1 at maatte kjendes berettiget til at nyde Invalideforsørgelse, hvilken forøvrigt nærmere vil være at fastsætte i Henhold til de derom i Lovgivningen indeholdte Forskrifter.

Processens Omkostninger i begge Instantser blive efter Omstændighederne at ophæve og de Citantens beskikkede Sagførere tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Citanten bør være berettiget til Invalideforsørgelse. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. I Salarium tillægges Prokuratorerne Leth, Stürup og Valeur henholdsvis 40, 10 og 10 Kroner og Advokat Klubien 120 Kroner, hvilke Salarier udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Under nærværende efter meddelt fri Proces mod Finantsministeren anlagte Sag har Citanten, forhenværende Vaabenmester Hans Petersen Koch af Svendborg, paastaaet sig berettiget til i Overensstemmelse med de i Lovgivningen derom nærmere givne Regler at nyde vedvarende Forsørgelse som Invalid eller subsidiært saadan Forsørgelse for Tiden for et Aar samt Indstævnte paalagt at udrede Sagens Omkostninger, derunder Salær til Citantens beskikkede Sagfører, Overretsprøknator Leth, hvilket Salær i al Fald paastaas udredet af det Offentlige, Alt efter Reglerne for beneficerede Sager. Indstævnte, der har ladet møde ved den konstituerede Kammeradvokat, har paastaaet sig frifunden for Citantens Tiltale og sig hos Citanten tillagt Sagens skadesløse Omkostninger, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat. Citanten, der, efter i 1844 at være indtraadt i militær Tjeneste, den 28 Januar 1854 blev afskediget, da han paa Grund af Epilepsi var erklæret fuldstændig kassabel, har til Stotte for sin Paastand gjort gjældende, at han, der var fuldkommen rask, da han indtraadte i militær Tjeneste, fik det første alvorligere Anfald af den Sygdom, der senere bevirkede hans Afskedigelse af militær Tjeneste, efter Affæren ved Dyppelbjerg den 13 April 1849, og at Sygdommen maa anses foranlediget ved de Anstræn-

gelse, Citanten havde været underkastet dels paa Marscher dels under ovennævnte Affære. Det maa nu ved det i Sagen Fremkomne anses efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, saavel at den Sygdom, der gav Anledning til hans Afskedigelse, maa betragtes som uhelbredelig, som at den i en væsentlig Grad har svækket hans Evne til at sørge for sit og sin Families Underhold, idet den navnlig ogsaa har bevirket, at han ikke efter Afskedigelsen fra den militære Tjeneste kunde gjenoptage sit tidligere Haandværk, og Sagens Udfald vil derfor i Henhold til Lov om Invalidforsorgelse m. m. af 20 November 1876 § 1 jfr. Lov 9 April 1851 § 9 alene komme til at bero paa, om det kan anses tilstrækkelig godtgjort, at den omhandlede Sygdom er foranlediget ved Udførelsen af hans militære Tjenesteplichter. Det er nu vel under Sagen, foruden flere Lægeerklæringer, der gaa ud paa at konstatere, at Citanten til forskjellig Tid har havt Anfald af den omhandlede Sygdom, fremlagt en Erklæring fra Overlæge Petersen af 4 April 1854, hvori der yttres, at Citanten, der ikke har havt Krampeslag, for han kom i Tjenesten, og i hvis Familie Sygdommen ikke hører hjemme, alt i 1848 efter nogle angribende Marscher blev angrebet af bemeldte*) Anfald og at han, efter i April 1849 at have bivaanet Affæren ved Dyppel, fik det første heftigere Anfald, at Anfaldene senere ere komne hvert Aar, men at de først i Januar 1854 bleve stærkere og kom oftere, hvorfor han kasseredes, samt endelig, at det heraf vilde ses, at han under Krigens Anstrængelse havde paadraget sig en ulægelig Sygdom, der gjorde ham udlug til Tjenesten; men da Overlæge Petersen i en under 25 Marts s. A. paa Anledning afgiven nærmere Erklæring har yttret, at Enhver, der kjønder Epilepsiens skjulte Natur, veed, at det er umuligt at bestemme, om der har existeret nogen skjult Disposition og ligsaa lidt, om Anstrængelserne under Krigens havde været den ene betemende Lejlighedsaarsag til en Sygdom, der kan opstaa af utallige andre, og da det kgl. Sundhedskollegium, hvis Erklæring Finantsministeriet derefter indhentede om, hvorvidt en saadan Kausalforbindelse kunde antages at finde Sted mellem den Sygdom, hvorfor Citanten afskedigedes, og hans militære Tjenesteplichters Udførelse, at han kunde betragtes som Invalid, i sin under 25 Oktober 1855 afgivne Erklæring har yttret, at ligesom det overhovedet i de fleste Tilfælde er vanskelig med Bestemthed at angive Lejlighedsaarsagerne til Epilepsi, saaledes vil en Kausalforbindelse mellem H. P. Kochs Epilepsi og hans militære Tjenesteplichters Udførelse, navnlig de af Overlæge Petersen angivne anstrængende Marscher og Slaget ved Dyppel, næppe med Bestemthed kunne paavises, og at Kollegiet derfor maa erklære, at Forholdet mellem Aarsag og Virkning her er problematisk, — kan det ikke anses tilstrækkelig godtgjort, at Citanten har paadraget sig den Sygdom, der bevirkede hans Afskedigelse, og

*) Skal være .lette..

hvoraf han endnu lider, ved Udførelsen af sine militære Tjenesteplichter, og Finantsministeriet, som har tilstaaet Citanten en Understøttelse først af 45 Rdlr. om Aaret og senere fra 1 September 1856 af 70 Rdlr. om Aaret, medens der gjentagne Gange paa hans derom indgivne Andragender er nægtet ham Invalideforsørgelse, vil som Følge heraf være at frifinde for Citantens Tiltale. Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve, og vil der være at tillægge den for Citanten beskikkede Sagfører, hvis Sagførelse har været forsvarlig, i Salær 40 Kr., der udredes af det Offentlige. Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 340.

Advokat Levinsen

contra

Christiane Nielsen Dyrhøi (Def. Halkier),

der tiltales for Vold og Fornærmelser mod Politiet.

Kriminal- og Politirettens Dom af 2 Januar 1884: Arrestantinden Christiane Nielsen Dyrhøi bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Prokuratorerne Petersen og Juul, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kjendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Levinsen og Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Arrestantinden Christiano Nielsen Dyrhei for Vold og Fornærmelser mod Politiet. Det er i saa Henseende ved de af Overbetjent Nr. 22 Lund og Politibetjentene Nr. 106 Stenberg, Nr. 198 Møller og Nr. 322 Møller afgivne edelige Forklaringer godtgjort, at Arrestantinden efter Natten mellem den 24 og 25 Oktober f. A. at være indbragt paa Politistationen Nr. 1 som sigtet for paa Gaden at have udvist voldelig og uanstændig Opførsel, har i Stationslokalet gjort sig skyldig i en høj Grad voldsom og ustyrlig Adfærd og herunder dels tilføjet Politibetjent Stenberg et Slag i Ansigtet med sin Pande, saa at hans Næse kom til at bløde, sparket ham i Skridtet og med en Flaske bibragt ham et Slag i Panden, uden herved dog at tilføje ham nogen Skade, dels udskjældt de tilstedeværende Politibetjente for Labaner og Skurke. Arrestantinden vil ved denne Lejlighed have været stærkt beruset, hvorfor hun ikke vil kunne mindes Noget af det paa Stationen Forefaldne, men til dette Anbringende findes der ikke at kunne tages noget Hensyn, eftersom Arrestantinden efter samtlige foreliggende Oplysninger maa anses at have været i fuldkommen tilregnelig Tilstand. Arrestantinden er født 26 November 1853 og gjentagne Gange straffet for Vold og Fornærmelser mod Politiet senest ifølge Rettens Dom af 17 Marts 1883 efter Straffelovens § 100 og § 101 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage. I Henhold til det Anførte vil hun paany være at anse efter de anførte Lovbestemmelser efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maanedes og have at betale Aktionens Omkostninger.

Nr 325.

Advokat Nellemann

contra

Jørgen Christensen (Def. Levinsen),

der tiltales for Tyveri.

Hjerm-Ginding Herredors Extrarets Dom af 3 Juli 1883: De Tiltalte, Nr. 1 Morton Andersen af Rønbjerg, Nr. 2 Jørgen Christensen af Eising, Nr. 3 Christen Andersen af Rønbjerg, Nr. 4 Hans Peter Christiansen, for Tiden i Vridsløselille Straffeanstalt, Nr. 5 Søren Peter Hermansen og Nr. 6 sidstnævntes Hustru Sidsel Nielsen Dahl, bør straffes, Nr. 1 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, Nr. 2 med

samme Art af Fængsel i 7 Dage, Nr. 3 med samme Art af Fængsel i 4 Dage, Nr. 4 med en Tillægsstraf af 1 Maanods Forbedringshusarbejde og Nr. 5 og 6 hver med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Brask, 15 Kr. og til Defensor, Prokurator Paulsen, 12 Kr., blive at udrede in solidum af de Tiltalte Nr. 1 og 2, saaledes at de øvrige Tiltalte hver især deltage in solidum med dem i Udredelsen af de 2 Trediedele. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 5 November 1883: Underrettsdommen bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog saaledes at Straffetiden for Tiltalte Jørgen Christensen bestemmes til 5 Dage. Saa udreder og Tiltalte Aktionens Omkostninger for Overretten, og derunder i Salær til Aktor og Defensor sammesteds. Prokurator Fasting og Kancelliraad Møller, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet bemærkes, at de stjaalne Tørv ifølge de Højesteret forelagte Oplysninger maa anses at have havt en Værdi af 25 Øre pr. Sæk,

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokaterne Nellemann og Levinsen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag, der i 1ste Instants tillige angik 5 andre Tiltalte, for hvis Vedkommende Sagen imidlertid ikke er indanket for Overretten, tiltales Jørgen Christensen for Tyveri. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sugens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han i afvigte Vinter — som det maa antages i Slutningen af December og i Løbet af Januar — har efter Aftale og i Forening med den i 1ste Instants medtiltalte Morten Andersen 5 Gange tilvendt sig Tørv i den saakaldte Tvormose i Eising Sogn, idet de toge de 2 Gange hver en Sækfuld skaarne

Tørv fra et Jens Clausen af Veibyhus tilhørende Skifte; Tiltalte og Andersen medbragte ved disse Lejligheder hvor en Sæk, der kunde rumme omtrent 50 Tørv, og som de hvor Gang fyldte. De Bestjaalne have frafaldet Krav paa Erstatning under Sagen. — For sit ovenomhandlede Forhold er Tiltalte, der er født i Aaret 1830 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 228, men Straffen, der er fastsat til Fængsel paa Vand og Brød i 7 Dage, findes efter Sagens Omstændigheder passende at kunne bestemmes til samme Art af Fængsel i 5 Dage, og med denne Nedsættelse i Straffetiden vil bemeldte Dom, ved hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger for Underretten for Tiltaltes Vedkommende det vil kunne have sit Forblivende, saaledes være at stadfæste, forsaavidt den er paaanket. — — —

Tirsdagen den 12 Februar.

Nr. 304. Højesteretssagfører Bagger
 contra
 Hans Casper Platz (Def. Nellemann),

der tiltales for Bedrageri.

Oster- og Vester Herreders Extrarets Dom af 17 Januar 1883: Tiltalte Hans Casper Platz bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Smith og Sagfører Harck, henholdsvis 18 og 16 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 5 Marts 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Isaacsen og Justitsraad Neckelmann, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakjendelse og i Henhold til de i den ind-

ankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger og yderligere Forklaringer af Tiltalte maa blive uden Indflydelse paa Sagens Udfald,

kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Nellemann 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Hans Casper Platz for at have gjort sig skyldig i bedrageligt Forhold. Efter Sagens Oplysninger lod Tiltalte — efterat en af ham indgaaet Byttehandel om en Ejendom i Troldholm og en anden i Skonager var gaaet tilbage og Eieren af den sidstnævnte Eiendom, hvilken Tiltalte allerede havde tiltraadt og beboede ifjor Foraar, en af de første Dage i Mai atter var tilflyttet samme, imedens Tiltalte istedetfor at flytte tilbage til Ejendommen i Troldholm, som han agtede at sælge, besluttede at tage Bolig i Varde — ved sin Flytning dertil i de samme Dage en stor Del ham tilhørende Sengklæder og andre Gjenstande fore til en i Toftnæs boende Svoger til ham, ligesom han anbragte to ham tilhørende Kommoder hos hans Steddatters Husbond i Hedegaard og forskjellige andre af sine Ejendele hos en Værtshusholder i Varde, og da tre af Tiltaltes Kreditorer, hvem han ved offentlig Forlig af 27 Maj f. A. havde forpligtet sig til at betale ialt 403 Kr. 10 Øre med Renter og Omkostninger den 29 s. M., den følgende Dag lode gjøre Udlæg hos ham for deres respektive Fordringer, undlod han ved disse Fogedforretninger, — der fandt Sted dels i hans Bolig i Varde og et andet Lokale sammesteds, hvor han havde endel Losore henstaaende, dels paa Ejendommen i Troldholm, og ved hvilke der foruden i selve denne, som blev ansat til en Værdi af under Belobet af de paa Eiendommen hvilende Pantebeholdelser, maa antages at være givet Rekvirenterne Udlæg i Alt, hvad Tiltalte paaviste som sig tilhørende af Besætning og andet Losore, ligesom han i Henhold til Konkurslovens § 160 udtog for et Beløb af 60 Kr. af de paaviste Gjenstande — at opgive de foran ommeldte Sager, som han havde anbragt hos Andre. Under denne Sag har Tiltalte nu vedgaaet, hvad ogsaa

stemmer med Sagens øvrige Oplysninger, dels at han ved de ovenmeldte Fogedforretninger blev tilstrækkelig tydelig opfordret til at erklære om det i hans Besiddelse Forefundne var Alt, hvad han ejede, samt at han bevarede dette bekræftende, dels at han, i den senere Tid for Flytningen fra Skonager, var blevet saa forgjældet og blev trængt saa haardt af sine Kreditorer, at han forestillede sig at det snart maatte komme til Eksekution hos ham, og at dette var Grunden til, at han anbragte forskjellige Eiendele paa fremmede Steder og derhos — hvad tillige er oplyst under Sagen — anmodede saavel sin ovennævnte Svoger og dennes Hustru som hans Steddatters Husbond om ved forefaldende Lejligheder at sige, at hans hos dem beroende Eiendele tilhørte Steddatteren, hvem han skyldte 400 Kr., og han har endvidere særlig erkjendt, at han med Forsæt har undladt ved de paagjældende Eksekutionsforretninger at opgive som sig tilhørende ikke blot de hos Svogeren beroende Effekter, der under Sagen ere ansatte til en Værdi af 150 Kr. 50 Øre, samt de to Kommoder, der ere vurderede til 18 Kr., og de hos Værtshusholderen i Varde anbragte Gjenstande af Værdi 6 Kr., men ogsaa en Dragkiste med Skab af Værdi 24 Kr., som han ved sin Flytning fra Troldholm havde anbragt hos en Nabo der, Alt i den Hensigt at forhindre, at disse Gjenstande skulde blive inddragne under Eksekutionerne og saaledes beroves ham. Tiltalte har endvidere erkjendt, at han paa den Tid, Udlægsforretningerne bleve foretagne hos ham, havde i Skonager henstaaende en gammel Hovlebænk samt i det ovenmeldte Lokale i Varde en Kobberkjedel, hvilke Gjenstande han heller ikke opgav ved Forretningerne, men har tillige paastaet, at han rent havde glemt disse af ham henholdsvis til ca. 4 Kr. og ca. 20 Kr. vurderede Ting — hvilken Forklaring efter Omstændighederne findes ikke at kunne forkastes, og har Tiltalte iøvrigt anbragt, at skjøndt han var sig bevidst at handle ulovlig, var det dog ikke hans Mening at ville bedrage sine Kreditorer, idet han stedse havde forestillet sig at det dog maasko vilde lykkes ham at faa sin Eiendom solgt til en saadan Pris, at han kunde klare for sig, hvilken Forklaring han stadig har fastholdt, uagtet det under Sagen er oplyst, at hans Gaard i Troldholm ved Tvangsauktion i Oktober Maaned f. A. blev solgt for ikkun 9205 Kr., medens Pantegjelden paa den beløb sig til ca. 13,000 Kr., foruden en Aftægt af Værdi omtrent 2000 Kr., og han desuden havde anden Gjæld. Det er under Sagen endvidere godtgjort, at Tiltalte, af den til hans Ejendom i Troldholm hørende og i Forbindelse med denne pantsatte Besætning har respektive den 22 Maj f. A., omtrent den 1 s. M. og efter sin Flytning til Varde, men inden de tidnævnte Udlægsforretningers Afholdelse, afhændet en Følhoppe og en Kvie for henholdsvis 321 og 71 Kr., og et Sæt Seletoi for 30 Kr. og

en Tønde Korn, samt at han ligeledes faa Dage, ofterat han var flyttet til Varde, har for 40 Kr. afhændet et Chatol, som han havde bragt med sig dertil fra Skonager, og endvidere har om Morgenen den 30 Maj, forend Fogedforretningerne samme Dag bleve afholdte, for 50 Kr. afhændet eller til Dækning af Gjæld disponeret over endel Solvtoj, som havde været indpakket mellem de hos hans Svoger i Toftnæs anbragte Sager, og som han havde afhentet der 2 Dage iforvejen; men da Tiltalte maa antages kun at have givet generelt Underpant i Ejendommens Besætning, og der ikke findes Føje til at forkaste hans Forklaring om at have anvendt de Penge, han fik ved de saaledes foretagne Afhændelser, til Bestridelse af nødvendige Udgifter, saasom rosterende Renter og Aftægt samt Skatter, foruden til Gaardens Drift og hans Families Underholdning, kan han ikke anses at have paadraget sig noget Straffeansvar ved de ommeldte Afhændelser. Samtlige de Gjonstande, Tiltalte, som meldt, havde søgt at unddrage sine Kreditorer, maa antages at være bragte tilstode under Sagen, og der er ikke Spørgsmaal om Erstatning. Efter hvad saaledes er anført, maa det billiges, at Tiltalte — der er født i Aaret 1837, og om hvem det ikke er oplyst, at han tidligere har været tiltalt eller straffet — ved Underrettsdommen alene er paalagt Straf for sit ovenomhandlede Forhold med Hensyn til de Effekter, som han havde henflyttet til sin Svoger, hans Steddatters Husbond, Værtshusholderen i Varde og en tidligere Nabo i Trøldholm, og da han for dette Forhold ved Dommen rettelig er i Medfør af § 168 i Konkursloven anset efter Straffelovens § 260. og den valgte Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage efter Sagens Omstændigheder findes passende, ligesom Dommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger billiges, vil saaledes bemeldte Dom være at stadfæste.

Nr. 337. Højesteretssagfører Hansen

contra

1) **Caroline Carlsdatter** og 2) **Else Marie Elefsen**
(Def. Bagger),

der tiltales 1) for Overtrædelse af Tyendelovens §§ 60 og 61, cfr. Lov Nr. 52 af 15 Mai 1875 § 10 og 2) for falsk Forklaring for Retten samt Overtrædelse af Tyendelovens § 61.

Frederikshavns Kjøbstads Extrarets Dom af 26 Oktober 1883: De Tiltalte Caroline Carlsdatter og Else Marie Elefsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød, Førstnævnte i 2 Gange 5 Dage og Sidstnævnte i 5 Dage. Tiltalte Caroline Carlsdatter bør betale en Bøde til Horns Herreds Politikasse af 2 Kr. Saa bør ogsaa begge Tiltalte in solidum betale alle af Aktionens flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Prokurator Poulsen, og til Defensor, Prokurator Hesse, 10 Kr. til hver. Den idømte Bøde at betales inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 10 December 1883: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at Salærerne til Aktor og Defensor for Underretten bestemmes til henholdsvis 15 og 12 Kr. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Justitsraad Neckelmann og Prokurator Isaacsen, betale de Tiltalte En for Begge og Begge for En 15 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Hensyn til Sigtelsen mod de Tiltalte for Overtrædelse af Tyendeloven, vil Sagen, da den Straf, som herfor efter denne Lovs § 61 kunde idømmes dem, ikke udgjør summa appellabilis for Højesteret, være ex officio at afvise her fra Retten. Iøvrigt vil den indankede Dom i Henhold til de deri anførte Grunde være at stadfæste, dog saaledes at de Tiltalte kun ville have hver især at tilsvare Halvdelen af Aktionens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Forsaavidt de Tiltalte ere sigtede for Overtrædelse af Tyendeloven, afvises Sagen. Iøvrigt bør Landsoverrettens Dom ved Magt at stande, dog at Aktionens Omkostninger udredes af de Tiltalte med Halvdelen af hver. Paa samme Maade betale de Tiltalte i Salarium til Højesteretssagførerne Hansen og Bagger for Højesteret 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Tjenestepigerne Caroline Carlsdatter og Else Marie Elefsen, den Første for Tyveri og for Overtrædelse af Tyendelovens §§ 60 og 61, cfr. Lov Nr. 52 af 15 Mai 1875 § 10, og den Sidste for falsk Forklaring for Retten og for Overtrædelse af § 61 i Tyendeloven af 10 Mai 1854. Efterat Smed Bech i Frederikshavn den 10 Juli d. A. havde anmeldt for Politiet, at han havde Tiltalte Caroline Carlsdatter, der havde tjent hos ham fra 1 November f. A. indtil 1 Mai d. A., da hun fik en anden Tjeneste i Frederikshavn, mistænkt for at have stjaalet et hans Datter Cathrine tilhørende Guld Kors, der var blevet borte i April Maaned dette Aar, blev Caroline Carlsdatter, der fandtes i Besiddelse af et Guld Kors, der af Bech, dennes Hustru og Datter gjenkjendtes som det Sidstnævnte frakomne, den følgende Dag anholdt af en Politibetjent, og vel foregav hun for denne, at hun, der er født i Sverig, og som forinden hun i Mai 1881 kom her til Landet havde opholdt sig i Christiania, havde kjøbt det Kors, som hun fandtes i Besiddelse af, hos en Guldsmed sammesteds, hvilket hun ogsaa gjentog under det over hende derpaa optagne Forhør, men efterat der var afsagt et Arrestdekret over hende, og forinden hun endnu var indsat i Arresten, vedgik hun, at det ommeldte Kors tilhørte Bechs Datter, at hun kort Tid forinden hun forlod Bechs Tjeneste havde fundet det i en Tøffel i Bechs Kjøkken, og at hun havde tilegnet sig det og beholdt det for at pynte sig dermed, naar hun kom i en anden Tjeneste. Det over hende afsagte Arrestdekret blev derefter hævet og hun løsladt, men efterat Amtet under 31 Juli havde beordret hende sat under Tiltale i Anledning af det af hende beguaede Tyveri, henvendte hun sig den 5 August til den for hende beskikkede Defensor og foregav for denne, at den af hende afgivne Tilstaaelse var urigtig, idet hun i Virkeligheden, som af hende først forklaret, havde kjøbt det Kors, som hun fandtes i Besiddelse af, under sit Ophold i Kristiania, hvorhos hun tilfojede, at hun havde afgivet den urigtige Tilstaaelse, fordi hun var bange for Arresten og derhos antog, at det Hele vilde være forbi, naar hun indrømmede at have stjaalet Korset og samtykkede i, at dette udleveredes Smed Bech. Under de senere Forhør har hun derefter fastholdt, at hun havde havt Korset, længe før hun kom i Bechs Tjeneste, men da dette hendes Anbringende ikke er blevet bestyrket ved de Undersøgelser, som i saa Henseende have været anstillede, vil der i Medfør af D. L. 1—15—1 intet Hensyn kunne tages til samne, hvorimod den af hende afgivne Tilstaaelse om at have stjaalet Korset, hvilken Tilstaaelse bestyrkes ved, hvad der iøvrigt er oplyst under Sagen, maa blive at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse. Bech, der har faaet Korset udleveret, efterat dette er vurderet til ca. 3 Kr., har frafaldet Krav paa videre Erstatning. Caroline Carlsdatter har derhos

vedgaaet at have gjort sig skyldig i Tyendelovgivningen, idet hun, der fra sin Ankomst her til Landet i Mai 1881 og indtil hun den 1 November 1882 kom i Tjeneste hos ovennævnte Smed Bech i Frederikshavn havde tjent paa Leerbæk i Elling Sogn — hverken har meldt Tilgang til Elling eller Afgang fra Elling eller Tilgang til Frederikshavn. Under et i Anledning af den imod Caroline Carlsdatter indledede Undersøgelse af 13 August d. A. optaget Forhør havde Else Marie Elefsen forklaret, at hun, der anden Paaskedag 1882 ved en Dands i Kvissel var truffen sammen med Caroline Carlsdatter, som dengang tjente paa Leerbæk, havde set, Caroline Carlsdatter ved denne Lejlighed havde et lille Guldkors, at dette Kors lignede et Kors, som Else Marie Elefsen selv havde, og som hun havde kjøbt hos en Boghandler i Frederikshavn, men som hun senere har foræret til sin Søster, og at Caroline Carlsdatter under en Samtale mellem dem om Ligheden mellem deres Kors havde fortalt Else Marie Elefsen, at hun havde havt sit med fra Norge, hvorefter Else Marie Elefsen, efter at være forevist det Kors, som den anden Tiltalte ved sin Anholdelse havde været i Besiddelse af, tilføjede, at det lignede hendes noget, og at hun, navnlig naar hun saa det paa Bagsiden, godt kunde sige, at det var hendes, men efter at det var oplyst, at den af hende omfklarede Boghandler ikke havde havt Guldkors, der havde Lighed med det ovennævnte, til Salg i sin Boutik, vedgik hun i et Forhør den 24 August, at hun i det tidligere Forhør havde afgivet en forsætlig urigtig Forklaring, idet hun navnlig erkjendte, at hun ikke selv havde været i Besiddelse af noget Kors, og at hun, da hun anden Paaskedag 1882 traf sammen med Caroline Carlsdatter ved en Dands i Kvissel, heller ikke havde set hende i Besiddelse af noget Guldkors eller talt med hende derom. Iøvrigt har Else Marie Elefsen udsagt, at det var Caroline Carlsdatter, der havde bevæget hende til at afgive den urigtige Forklaring, men har dog senere erkjendt, at hun, da Caroline Carlsdatter under en Samtale mellem dem spurgte hende, om hun ikke i Kvissel havde set Caroline Carlsdatter med et Kors, havde svaret, at det trode hun nok, idet hun tilføjede, at hun selv havde havt et Kors, men det havde hun givet til en anden Pige, og at Caroline Carlsdatter da havde sagt til hende, at hun ikke i Rotten skulde sige Andet, end hvad der var sandt. Forsaavidt Else Marie Elefsen endvidere tiltales for Overtrædelse af § 61 i Tyendeloven af 10 Mai 1854, fordi hun ikke er i Besiddelse af en Skudsmaalsbog, bemærkes, at Underrettsdommeren ikke har taget denne Del af hendes Forhold under Paakjendelse, og ligesom Overretten ikke er kompetent til at paakjende denne a prima instantia, saaledes findes der, da der ikke er noget til Hinder for, at det ommeldte Forhold paadømmes særskilt under en Politisag, heller ikke Foje til af den Grund at hjemvise Sagen til ny Paakjendelse

ved Underretten. For deres øvrige omhandlede Forhold ville de Tiltalte, af hvilke Caroline Carlsdatter er født i Sverig den 9 September 1860, medens Else Marie Elefsen er født heri Landet den 7 Oktober 1865, og som ikke ses tidligere at have været tiltalte eller straffede, være at anse, Caroline Carlsdatter efter Straffelovens § 228 og Tyendelovens §§ 60 og 61 jfr. Lov 15 Maj 1875 § 10 med Straffe, som efter Sagens Omstændigheder findes ved Underretsdommen passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og en Bøde til Horns Herreds Politikasse af 2 Kr., samt Else Marie Elefsen efter Straffelovens § 146 jfr. § 37 med en Straf, der ved Underretsdommen findes passende bestemt til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, og bemeldte Dom, ved hvilken det rettelig er pnalagt de Tiltalte in solidum at udrede Aktionens Omkostninger, vil saaledes være at stadfæste, dog at Salærerne til Aktor og Defensor for Underretten findes passende at kunne bestemmes henholdsvis til 15 Kr. og 12 Kr. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten ville de Tiltalte in solidum have at betale 15 Kr. til hver. Med Undtagelse af den ovennævnte af Underdommeren ved Sagens Paadømmelse begaaede Forsømmelse, for hvilken der ikke findes tilstrækkelig Grund til at paalægge ham Ansvar, har der iovrigt ikke under Sagens Behandling ved Underretten og den befaalede Sagførelse for begge Retter fundet noget ulovligt Ophold Sted.

Nr. 332.

Højesteretssagfører Bagger

contra

Else Kathrine Antonsen (Def. Hindenburg),

der tiltales for Bedrageri.

Hatting Herreds Extrarets Dom af 15 November 1883: Tiltalte Else Kathrine Antonsen, Indsieder Rasmus Rasmussens Hustru, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage samt betale alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Hviid, med 12 Kr. og til Defensor, Prokurator Busch, med 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 24 December 1883: Tiltalte Else Kathrine Antonsen, Rasmus Rasmussens Hustru, bør hensættes i simpelt Fængsel i 8 Dage. Saa udreder hun og Aktionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Fasting og Kancelliraad Møller, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretsadvokat Bagger og Advokat Hindenburg 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det; Under nærværende Sag tiltales Else Kathrine Antonsen, Rasmus Rasmussens Hustru, for Bedrageri Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at hun den 4 September d. A. har indfundet sig paa Hovedgaarden Byholm og der, under det urigtige Foregivende, at hun samme Dag vilde aflægge et Besøg hos sin i Nærheden af Horsens boende Moder, har anmodet en paa Gaarden tjenende Pige Anna Elisabeth Svendsen om at laane hende en Kjole til Brug ved dette Besøg, samt at hun, da Pigen afslog dette og derpaa var gaaet bort, har af en anden sammesteds tjenende Pige, Nette Marie Andersen, der imidlertid var kommen tilstede og af egen Drift tilbød Tiltalte at laane hende til Brug i det angivne Ojemed en Kjole, en Havelock og et Baand, til at tage om Halsen, modtaget disse Gjenstande tillaans, idet hun til denne Pige yttrede, at hun først kom tilbage om Natten fra Besøget hos Moderen, samt at Tiltalte derefter, da hun og hendes Mand samme Dag ifølge en tidligere truffen Bestemmelse forlode deres daværende Hjem paa Lund Mark, for at gaa ombord i et ved Horsens liggende Fartøj, hvormed de næste Morgen afsejlede til Samsø, hvor de bosatte sig, har medtaget de nævnte Gjenstande, der ved Tiltaltes Anholdelse den 13 s. M. fandtes i hendes Besiddelse. Tiltalte har imidlertid

benægtet at have med sit ovenanførte Forhold forbundet den Hensigt at tilegne sig de ommeldte Klædningsstykker, i hvilken Henseende hun nærmere har forklaret, at hun — der vil have indfundet sig paa Bygholm den ovennævnte Dag for inden sin Afrejse til Samsø at indkassere, hvad hun havde tilgode hos flere af de paa Gaarden tjenende Piger for Arbejde, hun havde udført for dem, og som ved denne Lejlighed vil have afkrævet Anna Elisabeth Svendsen 5 Øre, som denne var Tiltalte skyldig, uden dog at faa dem, medens bemeldte Piges Forklaring gaar ud paa, at hun selv strax sagde til Tiltalte, at denno vel kom for at faa det skyldige Beløb, men at hun ikke kunne betale det, da hun den Dag ingen Penge havde — da hun ikke kunne erholde sine Penge, fik den Tanke ved Hjælp af det ovennævnte Foregivende at skaffe sig en Kjole udleveret af Anna Elisabeth Svendsen til Sikkerhed for sit Tilgodehavende hos denne og Gaardens andre Piger, idet det var hendes Bestemmelse, naar hun havde faaet Kjolen, at foreslaa bemeldte Pige, at hun som Vederlag for denno skulde overtage Tiltaltes Fordringer paa de andre Piger, ligesom ogsaa hendes egen Gjæld til Tiltalte skulde afgaa deri, samt at det var i samme Øjemed, at hun modtog de ovenomtalte Gjenstande tillaans af Nette Marie Andersen, der iøvrigt ikke selv skyldte Tiltalte Noget, idet Tiltalte havde tænkt sig efter Ankomsten til Samsø at ville søge at formaa hende til at overtage Tiltaltes ommeldte Tilgodehavende hos Pigerne paa Bygholm som Vederlag for Gjenstandene og naar hun modtog Beløbet da at sende hende Gjenstandene tilbage, hvorhos hun, for det Tilfælde, at Nette Marie Andersen ikke vilde indgaa paa dette Forslag men have krævet sit Tøj tilbage, har nægtet at have havt til Hensigt at holde det tilbage. Iøvrigt har hun erkjendt, at hun ikke i Tiden efter hendes Ankomst til Samsø den 5 Septembør, indtil hun den 13 s. M. blev anholdt, har tilskrevet Nette Marie Andersen, hvori hun imidlertid vil have været forhindret ved Mangel paa Penge.

(Fortsættes.)

Færdig fra Trykkeriet den 14 Marts 1884.

Universitetsboghandler G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn.

Høiesteretstidende,

udgiven af

Høiesterets Protocolsecretair.

Ny Række. Høiesteretsaaret 1883—84. Nr. 56-57.

Tirsdagen den 12 Februar.

Nr. 332. Høiesteretssagfører Bagger

contra

Else Kathrine Antonsen, Rasmus Rasmussens Hustru
(Defensor Hindenburg),

De ommeldte Klædningsstykker, der have været bragte tilstede under Sagen, ere, efter tilsammen at være vurderede til 8 Kr. 25 Øre, udleverede til Ejerinden, og om Erstatning er der ikke Spørgsmaal under Sagen. For sit ovenomhandlede Forhold vil Tiltalte — der er født i 1859 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet — være at anse efter Straffelovens § 257 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 8 Dage, hvorhos hun vil have at udrede Aktionens Omkostninger efter Underrettsdommens Bestemmelser.

Onsdagen den 13 Februar.

Nr. 343. Etatsraad Buntzen

contra

Theodor Adolph Johannes Engelbrechtsen
(Def. Hindenburg),

der tiltales for Betleri.

Kjøbenhavns Amts søndre Birks Politirets Dom af 10 December 1883: Arrestanten Theodor Adolph Johannes Engelbrechtsen bør hensættes til Arbejde i Kjøbenhavns Amts Tvangsarbejdsanstalt i sexti Dage samt udrede denne Sags Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 15 Januar 1884: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salm til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Winther og Gottschalck, betaler Arrestanten Theodor Adolph Johannes Engelbrechtsen 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Etatsraad Buntzen og Advokat Hindenburg 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Kjøbenhavns Amts søndre Birks Politiret indankede Sag aktioneres Arrestanten Theodor Adolph Johannes Engelbrechtsen, der er langt over kriminel Lavalder og flere Gange forhen straffet, senest ifølge Kjøbenhavns Kriminal- og Politirets Dom af 2 December 1882 efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 60 Dage for Betleri, og er det ved Arrestantens egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste bevist, at han den 2 December f. A. har bellet flere Steder paa Frederiksberg. Det maa derfor billiges, at Arrestanten ved den indankede Dom af 10 December f. A. er anset efter § 3 i fornævnte Lov, og da den fastsatte Straf af Arbejde i Kjøbenhavns Amts Tvangsarbejdsanstalt i 60 Dage efter Omstændighederne findes passende, og Dommens Bestemmelser om Sagens Omkostninger, der ere paalagte Arrestanton, ligeledes billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

Tirsdagen den 19 Februar.

Nr. 31. Gaardejer **Hans Jensen** og Skolelærer **Holst**
(Klubien)

contra

De mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikringsforening
for rørlig Ejendom i Holbæk m. fl. Amter ved dens Formand,
Assurancebestyrer **Th. Hasle** (Hansen),

betr. Citanternes Forpligtelse som Revisorer i den nævnte Forening med Hensyn til det Foreningens Kasse ved dens tidligere Formands Kassemangel tilføjede Tab.

Meerlose-Tudse Herreders Gjæsterets Dom af 22 Juli 1880: De Indstævnte, Gaardmand Hans Jensen i Kundby og Skolelærer Holst i Morkjob, bor Begge for En og En for Begge til „de mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikringsforening for rørlig Ejendom i Holbæk m. fl. Amter“ betale 90,000 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra 2 Juli 1878 til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden trede Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 Juli 1882: Citanterne, Gaardejer Hans Jensen af Kundby og Skolelærer Holst af Mørke, bor En for Begge og Begge for En til de Indstævnte, de mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikringsforening for rørlig Ejendom i Holbæk med flere Amter, ved dens Formand, Assurancebestyrer Th. Hasle af Frederiksberg, betale 53,615 Kr. 31 Øre med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 2 Juli 1878, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for Gjæstorotten ophæves. Omkostningerne for Overretten bor de Indstævnte tilsvare Citanterne skadesløst. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Vel have Citanterne, som i den indankede Dom anført, undladt at foretage det i Foreningens Love foreskrevne kvartalsvise Eftersyn af Kassebeholdningen samt været enige med Formanden i, at Aflæggelse af Kvartalsregnskaberne bortfaldt i nogen Tid, ligesom de ikke have gjort Indvending imod, at de senere Kvartalsregnskaber ikke indeholdt nogen Overførelse af Saldoen fra det forrige Kvartal, hvorhos det endvidere maa lægges Citanterne til Last, at de ikke, nagtet fornævnte

Kasseeltersyn vare ophørte, ved Revisionen af Aarsregnskaberne have fordret Oplysning om, hvorledes Kassebeholdningen var frugtbargjort og de i Regnskabet opførte Renter af samme fremkomne; men Citanterne — om hvem der mangler al Føje til at antage, at de have kolluderet med Foreningens Formand — findes dog ikke ved de foranførte Forsømmelser at have paadraget sig Forpligtelse til at erstatte Foreningen det samme ved dens Formands Besvigelser paaførte Tab. I denne Henseende bemærkes, at der mangler tilstrækkelig Grund til at antage, at Tabet kunde have været undgaaet, hvis Citanterne ikke havde gjort sig skyldige i de fornævnte Forsømmelser, navnlig naar henses til, at den Maade, hvorpaa Kasse- og Regnskabsvæsenet allerede ved deres Tiltrædelse i det Hele var ordnet, umuliggjorde en virksom Kontrol, og at det ikke kunde paahvile dem som en Forpligtelse, hvis Overtrædelse maatte medføre retligt Ansvar, at søge at fremkalde en Forandring heri, saameget mindre som Foreningens Medlemmer ikke hos Citanterne kunde forudsætte Indsigt i Kasse- og Regnskabsvæsenet. Som Følge heraf ville Citanterne være at fritinde for de Indstævntes Tiltale. Med Hensyn til Processens Omkostninger i de foregaaende Instantser vil det efter Proceduren for Højesteret have sit Forblivende ved Overretsdømmens Bestemmelser. Processens Omkostninger for Højesteret ville være at ophæve.

Tui kjøndes for Ret:

Citanterne bør for de Indstævntes Tiltale i denne Sag fri at være. I Henseende til Processens Omkostninger bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betale de Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: Efterat det under en imod Assurancebestyrer J. A. Hansen 1877 i Anledning af Rygter om Kasseangel hos ham, hvilke Rygter iøvrigt maa antages at være begyndt at opstaa allerede flere Aar forinden, indledet kriminel Undersøgelse var oplyst, at J. A. Hansen, der fra Foraaret 1855 indtil sin Død den 1 Juni 1877 uafbrudt i Henhold til stadige, hvert 3die Aar skete Gjenvalg

fungerede som Formand for de mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikringsforening for rorlig Ejendom i Holbæk m. fl. Amter, i sin Bestyrelsestid efterhaanden til eget Brug havde forbrugt et betydeligt Beløb af Foreningens Midler, og efterat Kassemangelen — bortset fra en af J. A. Hansen i Foreningens Navn stiftet betydelig Gjæld — ved en efter Undersøgelssdommerens Foranstaltning foretagen Revision var opgjort til ca. 92,000 Kr., hvoraf ifølge en i J. A. Hansens Bo sket forelobig Opgjorelse mindst 90,000 Kr. maatte anses for uerholdelige i Boet, anlagde de Indstævnte, fornævnte Forening, ved deres Formand, Assurancebestyrer Th. Hasle, i 1ste Instant's ved Meerløse og Tude Herreders Gjæsteret en Sag imod Citanterne, Gaardejer Hans Jensen af Kundby og Skolelærer Holst af Mørke, hvorunder disse som Foreningens Revisorer principalt paastodes tilpligtede En for Begge og Begge for En at erstatte Foreningen det ommeldte Beløb af 90,000 Kr., medens de Indstævnte subsidiært under Paaberaabelse af, at der ifølge det sidste af Citanterne reviderede og af dem som rigtig erkjendte Aarsregnskab for Foreningen, nemlig for dens Regnskabsaar 1 Mai 1874 til 30 April 1875, skulde være en Kassebeholdning af 54,974 Kr. 30 Ore — de ovrigte 37,025 Kr. 70 Ore af den anførte Kasseangel paa 92,000 Kr. angaves derimod at hidrøre fra Tiden efter den 30 April 1875 — nedlagde Paastand paa, at Citanterne tilpligtedes at erstatte Foreningen de nævnte 54,974 Kr. 30 Ore, ligesom de Indstævnte endelig nedlagde nogle yderligere subsidiære Paastande, hvorhos de i alle Tilfelde fordrede sig tilkjendt Renter 5 pCt. p. a. af det Beløb, der maatte blive dem tilkjendt, fra Stævningens Dato den 2 Juli 1878 og Sagens Omkostninger skadesløst. Citanterne paastode principaliter Frifindelse, medens de subsidiært paastode det fordrede Erstatningsbeløb betydeligt nedsat og derhos i samme fradraget et Beløb af 1358 Kr. 99 Ore, som Foreningen ifølge endelig Opgjorelse vilde erholde godtgjort i J. A. Hansens Bo, ligesom de fordrede sig Sagens Omkostninger tilkjendte skadesløst. Ved Gjæsterettens den 22 Juli 1880 afsagte Dom blev de Indstævntes principale Paastand om at erholde 90,000 Kr. tilkjendt hos Citanterne tagen til Følge, hvorimod Sagens Omkostninger ophævedes. Denne Dom have Citanterne derefter ved Stævning af 26 Juli 1880 indanket her for Retten, hvor de have gjentaget deres for Gjæsteretten nedlagte principale og subsidiære Paastande og fordret sig tillagt Sagens Omkostninger skadesløst i begge Instantser. De Indstævnte have derimod her for Retten indladt Sagen til Dom under Henvisning til deres Procedure i 1ste Instant's. Det fremgaar af Sagen, at Citanten Jensen allerede i Foraaret 1855 samtidig med J. A. Hansens første Valg til Foreningens Formand, blev valgt til Medlem af Foreningens Kontrol- og Revisionskommite og — efter først at have fungeret i denne Egen-

skab sammen med en ustævnt Trediemand — fra Sommeren 1858 til J. A. Hansens Dod i Forening med Citanten Holst i Henhold til stadige, hvert 3die Aar skete Gjenvalg, har udgjort den nævnte Kommitee, hvis Stilling og Funktioner i § 5 A Nr. 3 af de fremlagte Love for Foreningen betegnes saaledes: „Kommitéen har ved hvert Kvartals Slutning at revidere Formandens Kusseregnskab med dertil hørende Bilage samt at øfterse Kassebeholdningen; for Kommitéen fremlægges til samme Tid en Oversigt over Foreningens løbende Risiko og øvrige Status samt Af- og Tilgangslistor, Brandforhører m. m. Uddraget af det kvartalsvis aflagte Kusseregnskab, der ifølge § 5 Punks 1 skal offentligjøres, forsynes med Kommitéens Underskrift. Kommitéen reviderer det aarlige Hovedregnskab. Kommitéen har at raadslaa med Formanden i Foreningens Anliggender og derom afgive Betænkning, naar den dertil af Formanden opfordres. I aarlig Løn erholde Kommitéens Medlemmer hver 100 Kr. af Foreningens Kasse, der udbetales dem af Formanden i Løbet af hvert Aars Mai Maaned.“ De Indstævnte have til Støtte for den af dem nedlagte Erstatningspaastand gjort gjældende, at Citanterne i enhver Henseende have undladt at opfylde de dem efter Lovene i Henseende til Kontrollen paahvilende Pligter, og at det maa tilskrives denne deres Forsømmelighed, at Formandens Kassemangel, der maa antages at være begyndt allerede i hans første Bestyrelsestid, efterhaanden gennem Aarenes Løb er voxet til den ovenanførte betydelige Sum. Det maa nu ogsaa, efter hvad der foreligger, anses givet, at Citanterne saavel med Hensyn til Revisionen af Kvartals- og Aarsregnskaberne som i Henseende til Eftersyn af Kassebeholdningen i høj Grad have forsømt de dem efter Foreningens Love paahvilende Pligter. I saa Henseende maa det, hvad for det Første Kvartalsrevisionen angaar, navnlig fremhæves, at Kvartalsregnskaberne fra Mai 1869 uafbrudt fremtræde hvert som et Regnskab for sig uden nogen Forbindelse med det foregaaende og efterfølgende Kvartal, idet ingen Overførsel af Saldoen fra det ene Kvartal til det andet fandt Sted, at der ved Kvartalsrevisionen, der sædvanlig foregik udenfor Kjøbenhavn, altsaa paa et andet Sted end det, hvor Formandens Arkiv beroede, maa antages i al Fald kun delvis at være fremlagt de fornødne Regnskabsbilag, at Kvartalsrevisionen kun i Begyndelsen af J. A. Hansens Bestyrelsestid foretoges regelmæssigt ved hvert Kvartals Slutning, men senere ofte først foregik efter længere Tids Forløb og flere Gange af et Par Regnskaber paa en Gang, og at til sine Tider endog al Kvartalsrevisionen er undladt, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at der blandt Andet for Tiden fra 1 November 1867 til Udgangen af April 1869 og fra 1 Mai 1876 til 30 April 1877 (o: Udgangen af det sidstafsluttede Kvartal for J. A. Hansens Dod den 1 Juni 1877) aldeles ikke er fort noget Kasseregn-

skab eller foretaget nogen Kvartalsrevision, uden at der er oplyst at være foretaget Nogetsomhelst i den Anledning af Revisorerne, der have forsynet Storstedelen af de dem forelagte Kasseregnskaber med en Bemærkning om, at Intet var fundet ved dem at erindre. Hvad dernæst angaar Kasseeftersynet, er ogsaa dette kun sket regelmæssig i de første Aar af J. A. Hansens Bestyrelsestid og — som det efter Proceduren man antages -- fra 1859 aldeles ophørt, efterat Citanterne med Foreningens Formand og Viceformand havde aftalt, at Kassebeholdningen for Fremtiden skulde gjøres frugtbringende og dens Forevisning bortfalde som en efter deres Forening unyttig Foranstaltning. Endelig have Citanterne paa de Aarsregnskaber, som forelagdes dem til Revision, givet Formanden Kvittering for rigtig aflagt Regnskab, uden at de — som det efter det Foreliggende maa antages — tilbørlig have kontrolleret Regnskaberne, i hvilken Henseende navnlig fremhæves, at ligesom det ikke har vist sig muligt endog blot tilnærmelsesvis at tilvejebringe nogen Overensstemmelse mellem det af Kvartalsregnskaberne for hvert Aar fremgaende Resultat og Aarsregnskaberne, saaledes have Citanterne erkjendt, at de ved den aarlige Revision end ikke have anstillet nogensomhelst Undersøgelse i saa Henseende, at der ikke er dem forelagt eller af dem begjært nogen Oplysning om, hvorledes den af Formanden i Regnskaberne opførte Rente af Kassebeholdningen udkom, samt at der ingensinde er givet eller af dem for kort forinden den ovenfor omtalte kriminelle Undersøgelse blev indledet mod J. A. Hansen, er blevet forlangt — hvad de, uanset Lovenes Bestemmelse om, at Formanden opbevarede Foreningens Pengemidler, maatte være baade berettigede og forpligtede til — Oplysning om Anbringelsen af den betydelige Kassebeholdning, som Aarsregnskaberne, navnlig i det sidste Decennium af J. A. Hansens Bestyrelsestid udviste. Naar nu Citanterne under Henvisning til, at Foreningens Lovs ikke indeholdt nærmere Bestemmelser om Bogholderiet og Regnskabsvæsenets Indretning og navnlig ikke paabød, at der skulde føres nogen Kassebog for Foreningen, hvad der ejheller nogensinde havde fundet Sted, samt at Forretningsgangen i saa Henseende i J. A. Hansens Bestyrelsestid med enkelte Forbedringer var holdt i samme Spor som i det Decennium, hvori Foreningen ved J. A. Hansens Overtagelse af Formandskabet havde bestaaet, have paaberaabt sig, at de, der ikke havde og ifølge deres Stilling heller ikke kunde forudsættes at have nogen særlig Indsigt i Regnskabsvæsen, maatte anse den hele Bogføring for dem uvedkommende og være henviste til saa godt som muligt at revidere Regnskaberne, saaledes som de forelagdes af Formanden kan der — selv bortset fra, at Citanternes Kontrol, som ovenfor paavist, efterhaanden netop blev mere og mere betydningsløs, ikke gives dem Medhold deri, idet der ikke blot paahviledes dem en ren og

bar Talrevision, men det i Medfør af det af dem overtagne Hverv selvfølgelig var deres Pligt at paase, at det hele Regnskabsvæsen holdtes i en saadan Orden, som en virkelig Gjenneførelse af de lovbestemte Revisioner og den foreskrevne Kontrol krævede. Ligesaa lidt findes Citanternes Fremgangsmåde at kunne forsvares ved den af dem paaberaabte Omstændighed, at J. A. Hansen trods gjentagen Paamindelse fra Citanternes Side trak Tiden for Regnskabernes Afslæggelse betydelig ud over den lovbestemte Frist, hvorved deres Hverv vanskeliggjordes, medens Foreningen, uagtet dens Medlemmer som Følge af Aarsregnskabernes Offentliggjørelse vare bekendte med Formandens Forhaling af Regnskabsafslæggelsen, ikke blot undlod at misbillige denne hans Adfærd, men dels ved en i 1873 vedtagen Lovforandring i det Hele forlængede den lovbestemte Frist for Aarsregnskabs Afslæggelse, dels ved en Generalforsamlingsbeslutning i 1876 bevilgede Formanden nogen Tids Udsættelse udover den lovbestemte Frist med Afslæggelsen af Regnskabet for 1874 - 75. Endelig findes heller ikke, som af Citanterne forment, den Omstændighed, at Citanterne ikke havde nogen Indflydelse paa Størrelsen af de af Formanden tvende Gange aarlig foretagne Reparationer af Bidrag, og at Foreningen ved at forkaste et paa den i 1872 afholdte Generalforsamling af en Interessent stillet Forslag om Kassebeholdningens Nedbringelse til 10,000 eller 5000 Rdlr., maa anses at have godkjendt, at Formanden indesad med en meget større Kassebeholdning end i Foreningens Love forudsat, at kunne diskulperø Citanterne, og det saameget mindre som disse efter denne Beslutnings Vedtagelse paany modtog Valg til Kontrol- og Revisionskomiteen. Da nu det Foreningen ved de omtalte Besvigelser af J. A. Hansen paaførte Tab maa tilskrives den Forsømmelighed, som Citanterne i Henhold til det Foranførte have udvist med Hensyn til det dem paahvilende Hverv, bliver det heraf en Følge, at Citanterne maa være Foreningen ansvarlige derfor, og dette Ansvar findes derhos ikke, som af Citanterne forment, at være bortfaldet derved, Foreningen har besluttet ikke at sagsøge de Mænd, der som J. A. Hansens Kautionsister i sin Tid indestod Foreningen for de af ham som dens Formand oppebaarne Midler, saalidt som derved, at der ikke skal være truffet fornøden Foranstaltning til at afværge den ommeldte Kautions Præskription. Hvad Størrelsen af det ommeldte Tab angaar, er der vel, efter hvad der er oplyst under Sagen, Grund til at antage, at dette ved J. A. Hansens Dod var endel større end det Beløb af 54,974 Kr. 30 Øre, som Foreningens Kassebeholdning skulde have udgjort, som tidligere anført, den 1 Mai 1875 ifølge det sidste af Citanterne inden J. A. Hansens Dod reviderede Aarsregnskab for 1874 - 75, men der findes dog ikke at kunne paalægges Citanterne Erstatningsansvar udover det nævnte Beløb, efter Fordrag derhos af

det af J. A. Hansens Bo godtgjorte Beløb af 1358 Kr. 99 Øre eller ialt 53,615 Kr. 31 Øre med Renter som paastaet. Selv om der nemlig maatte kunne paalægges Citanterne Ansvar med Hensyn til det fra J. A. Hansens Besvigelser hidrørende Tab for Tiden efter den 30 April 1875, uagtet intet senere Aarsregnskab har været dem forelagt til Revision, og navnlig for Tiden indtil den 30 April 1876, idet de have haft Lejlighed til at revidere Kvartalsregnskaberne for Regnskabsaaret 1875 - 76, medens heller intet senere Kvartalsregnskab har været forelagt dem for J. A. Hansens Død, savnes der ialfald overfor Citanternes Benægtelse af Rigtigheden af det saaledes paastaaede yderligere Tab paa 37,025 Kr. 70 Øre, saadanne nojagtige Oplysninger om Storrelsen af dette Tab og særlig for Tiden indtil den 30 April 1876, som vilde være nødvendige for derpaa at kunne bygge en Dom. Medens Sagens Omkostninger i 1ste Instants overensstemmende med Gjæsteretsdommens Forskrift ville være at ophæve, vil derimod Citanternes Paustand om Tilkjendelse af Sagens Omkostninger for Overretten skadesløst hos de Indstævnte være at tage til Følge, da de Indstævnte ikke have fremsat nogen Indsigelse imod samme. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Nr. 316. Højesteretssagfører Hansen
 contra
Rasmus Jørgensen (Def. Nellemann),

der tiltales for Vold.

Nakskov Kjøbstads Extrarets Dom af 6 September 1883: Tiltalte Rasmus Jørgensen og Arrestanten Peder eller Peter Sophus Knudsen bør hensættes til Fængsel paa Vand og Brød hver i 3 Gange 5 Dage, samt in solidum, Førstnævnte med 2 Trediedele, Sidstnævnte med en Trediedel, betale til Møllersvend Joh. Carlson i Erstatning for Helbredelsesudgifter og Næringstab 20 Kr. og for Ulempe, Svie, Lyde og Vanzir 30 Kr. Saa bør og begge Tiltalte in solidum udrede hver Halvdelen af alle af nærværende Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførererne Zwick og Fasting, 15 Kr. til hver. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter Dommens lovlige Forkyndelse og det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 November 1883: Tiltalte Rasmus Jorgensen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage samt i Erstatning til Møllersvend Johan Carlson betale 50 Kr. og udrede Aktionens Omkostninger for Underretten derunder de ved Underretsdommen fastsatte Salærer med Halvdelen. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Seidelin og Nyegaard, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. Den idømte Erstatning og Godtgjørelse at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger maa blive uden Indflydelse paa Sagens Udfald, vil Dommen være at stadfæste, dog saaledes at Tiltalte vil have at tilsvare samtlige Aktionens Omkostninger.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Tiltalte tilsvarer samtlige Aktionens Omkostninger. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Nellemann 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nakskov Kjøbstads Extraret hertil indankede Sag, der i 1ste Instants tillige angik en Medtalt, for hvis Vedkommende Sagen ikke er appelleret, tildales Rasmus Jorgensen for Vold, og ere de nærmere dermed forbundne Omstændigheder efter det Oplyste følgende: Da Glarmesterlærling Oscar Carlson og Murhaandlanger Svend August Håkanson om Aftenen Søndagen den 22 Juli d. A. paa Vejen fra Lienlund til Nakskov mødte Tiltalte i Forening med bemeldte Medtaltalte og en Trediemand, gav Tiltalte — efter de tvende Førstnævntes Forklaring uden nogensomhelst Anledning fra deres Side, men efter Tiltaltes Anbringende først, efter at disse havde nævnt ham ved hans Øge-

navn „Ballade-Rasmus“ -- Oscar Carlson et Slag i Ansigtet, saa at han faldt om i Vejgræften, og fratog derefter Håkanson hans Stok. Efterat være undlobne fra Tiltalte, der forfulgte dem, traf Oscar Carlson og Håkanson paa Vejen Mollersvend Johan Carlson, hvem de fortalte det Passerede, og med hvem de, da de vilde gjøre Anmeldelse derom til Politiet, bleve enige om at gaa hen til det Hus, hvor de havde set Tiltalte og de tvende Personer, med hvem han var i Følge, gaa ind, for at høre, om han boede der, og faa hans rette Navn at vide. I Henhold til denne Beslutning gik Johan Carlson og Håkanson, medens Oscar Carlson begav sig hjem, hen til Huset, hvor Håkanson blev staaende udenfor paa Vejen, hvorimod Johan Carlson gik ind i Forstuen, og da han der saa to af de Paagjældende staa paa Trappen op til første Sal, spurgte han dem, efter sin og Håkansons Forklaring, om „Ballade-Rasmus“ boede der, medens han, efter Tiltaltes og den ovennævnte Trediemands Udsagn, raabte op til dem, at han vilde slaa Tiltalte eller dem ihjel, men efter den Medtiltaltes Forklaring, opfordrede Tiltalte til at komme ud paa Vejen, da de ellers vilde banke ham. Tiltalte og de tvende andre Personer styrtede da ned ad Trappen, Tiltalte bevæbnet med et Skovleskaft og de tvende Andre henholdsvis med en Lægte og en Stok, og under det, som det maa antages, derefter opstaaede Haandgemæng, kastede Tiltalte, efter sin Forklaring, dog først efterat Johan Carlson udenfor Huset havde slaaet ham over Armen med en Stok, blandt Andet en halv Mursten efter Johan Carlson, hvem han ramte i Panden og dér bibragte et 1¹/₄ Tomme langt, næsten ind til Benet gaaende Saar med knuste hakkede Rande, der ifølge den af Distriktslægen den 30 August d. A. afgivne Erklæring, har efterladt et fastvoxet vanzirende År, men forøvrigt ikke kan antages at ville have videre Følger. Det maa herefter billiges, at Tiltalte, der er født den 22 September og ikke tidligere har været straffet, ved den indankede Dom er anset efter Straffelovens § 203, og findes ligeledes den valgte Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage passende. Tiltalte vil derhos have at udrede til Johan Carlson i Erstatning og Godtgjørelse, i Medfør af samme Lovs §§ 300 og 301, 50 Kroner, og Aktionens Omkostninger for Underretten, derunder de fastsatte Salærer, der ogsaa billiges, med Halvdelen.

Nr. 310. Højesteretssagfører Hansen
 contra
 Henrik Poulsen (Def, Hindenburg),

der tiltales for Bedrageri.

Salling Herreds Extrarets Dom af 10 August 1883: Tiltalte Gaardmand Henrik Poulsen af Hundstrup bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brod i 2 Gange 5 Dage samt udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salmær til Aktor Prokurator Groth Petersen og Defensor Overretssagfører Tüchsen 10 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 November 1883: Underretsdømmen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 3 Gange 5 Dage. 1 Salmær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokuratorerne Gottschalck og Bocher betaler Tiltalte, Gaardmand Henrik Poulsen af Hundstrup, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at der ingen Anledning findes til efter Tiltaltes Begjæring for Højesteret at indhente nye Oplysninger i Sagen, og at der efter de foreliggende Oplysninger i Medfør af D. L. 1—15--1 intet Hensyn kan tages til hans efter den indankede Doms Afsigelse fremsatte Tilbagekaldelse af hans tidligere afgivne Tilstaaelse, vil Dømmen i Henhold til de deri anførte Grunde være at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Hindenburg 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende mod Tiltalte Gaardmand Henrik Poulsen af Hundstrup for Bedrageri i 1ste Instants ved Salling Herreds Extraret an-

lagte Sag er det ved Tiltaltes egen med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse godtgjort, at han har gjort sig skyldig i den ham paasigtede Forbrydelse under følgende Omstændigheder: Efterat hans Broder P. Poulsen i November Maaned f. A. var bloven dømt til at betale en Vexelgjæld til Sparekassen for Svendborg og Omegn stor 135 Kr. med Renter og Omkostninger, hvilken Dom Tiltalte, der i sin Tid havde modtaget det Laan, hvorfor Vexlen var udstedt, havde paataget sig at berigtige, henvendte Tiltalte sig desangaaende til Sagfører Schandorff i Svendborg, hvem Vexlen af Sparekassen var overgivet til Inkassation, og lovede at betale Beløbet den 23 December f. A. I denne Anledning forfattede Sagfører Schandorff en Opgjørelse over Gjælden med Renter og Omkostninger, hvorefter det samlede Beløb den 23 December vilde udgjøre 180 Kr. 62 Øre, og da han selv paa denne Dag var fraværende fra sit Hjem tilligemed sin Familie, overgav han til en Pige, der skulde opholde sig i Huset, Opgjørelsen, som han havde forsynet med sin Kvittering tilligemed de Sagen vedrørende Papirer og paalagde hende, hvis Tiltalte indfandt sig og betalte det fulde Beløb, da at overgive ham samtlige Papirer, men derimod at nægte at udlevere ham noget, saafremt han ikke vilde betale det hele Beløb. Tiltalte, som samme Dag den 23 December af Overretssagfører Knudsen i Svendborg havde laant 200 Kr. for at betale Schandorff, kom ogsaa om Eftermiddagen til dennes Bopæl, men da han kun traf den ommeldte Pige tilstede, betalte han ingen Penge, men lovede at komme igjen om nogle Dage, og den 28 s. M. indfandt han sig da paany hos Schandorff og tilbød at betale ham 158 Kr. Schandorff nægtede imidlertid at tage mod disse Penge, da han ikke vilde nøjes med et Afdrag paa Fordringen, men vilde have denne udbetalt paa een Gang og foreviste derhos Tiltalte den specificerede Opgjørelse, der viste, hvorledes Beløbet 180 Kr. 62 Øre udkom. Tiltalte, som efter sin Forklaring dengang, ikke havde saa stort et Beløb hos sig, fordi han havde forbrugt en Del af de af Knudsen modtagne Penge til Fornødenheder i Hjemmet, bad da Schandorff om at maatte laane Opgjørelsen, for at han ved at forevise den og saaledes godtgjøre Omkostningernes virkelige Beløb, mulig kunde skaffe sig Pengene til Laans, medens det, da han havde set, at Opgjørelsen var kvitteret af Schandorff, var hans Hensigt at benytte sig af denne Omstændighed til at foregive, at Beløbet var betalt og saaledes bedrage Schandorff for samme, idet han stoled paa, at saadant Bedrageri ikke vilde kunne bevises ligeoverfor Schandorffs egenhændige Kvittering. Schandorff gik, uanset Kvitteringen, ind paa at laane Tiltalte Opgjørelsen, hvilken denne samme Dag bragte til sin Broder P. Poulsen med det Foregivende, at Beløbet var betalt af ham. Schandorff vedblev imidlertid at kræve P. Poulsen for Betaling, og da han ingen fik, gjorde han ende-

lig Exekution efter Dommen i P. Poulsens faste Ejendom, hvorpaa Tiltalte for at afvende Ejendommens Salg, henvendte sig til fornævnte Overretssagfører Knudsen og bad ham, idet han levede ham Schandorffs kvitterede Opgjørelse og foregav, at han havde betalt Beløbet, om at tale med Schandorff og derved bringe Sagen i Orden, i hvilken Anledning Knudsen, der stode paa Rigtigheden af Tiltaltes Foregivende, ogsaa under 17 Marts d. A. tilskrev Schandorff et Brev. Denne fortsatte ikke desto mindre Retsforfølgningen og lod P. Poulsens Ejendom stille til offentlig Auktion, men ved den første Auktion den 23 Maj d. A. fremlagde P. Poulsen efter Opfordring af Tiltalte, som i dette Øjemed havde afhentet den kvitterede Opgjørelse hos Overretssagfører Knudsen og leveret Broderen den, denne Opgjørelse for Auktionsretten og protesterede i Henhold til samme imod, at Auktionen nød Fremme, hvilken Protest han fastholdt, uagtet Schandorff forklarede, at Kvitteringen kun var udlaant til Tiltalte og ikke betalt af denne eller nogen Anden. For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold vil han, der er født den 23 August 1835 og ikke tidligere findes straffet, være at anse efter Analogien af Straffelovens § 252 og findes Straffen at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Underrettsdommen, ved hvilken Tiltalte i Medfør af Straffelovens § 252 jfr. § 57 er anset med lige Fængsel i 2 Gange 5 Dage, vil derfor med Hensyn til Straffetiden være at forandre, hvorimod den, hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, der ere paaagte Tiltalte, billiges, iøvrigt vil være at stadfæste.

Torsdagen den 21 Februar.

Nr. 88. Gaardejer **Henrik Ipsen** af Thingtoedgaard
(Hindenburg)

contra

Avlsbruger **Niels A. Sonne** (Hansen),

betr. Spørgsmaal om Citantens Forpligtelse til at underskrive en Handelsakkord.

Bornholms Vester Herreds ordinære Rets Dom af 9 Januar 1882: Indstævnte, Gaardejer Henrik Ipsen af Thingtoedgaard i Nylarsker Sogn, bør for Tiltale af Citanten, Avls-

bruger Niels A. Sonne af Aakirkeby i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 November 1882: Indstævnte, Gaardejer Henrik Ipsen af Thingfogedgaard i Nylarsker Sogn, bør under en Bøde af 10 Kr. til Bornholms Amts Fattigkasse for hver Dag, han sidder Dommen overhorig, underskrive en saadan Handelsakkord om den mellem ham og Citanten, Avlsbruger Niels A. Sonne af Aakirkeby, den 17 Februar 1881 afsluttede Mageskiftelhandel om den 7de Vornedegaard i Aaker Sogn, „Egebygaard“ kaldet, og Citantens Ejendom i Aakirkeby, som indeholdes i det ovenommeldte Udkast, imod at Citanten fra sin Side opfylder Vilkaarene for Handelen. Sagens Omkostninger i begge Instantsor ophæves. Det Idømte at efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet paa dertil ved Proceduren for Højesteret given Anledning bemærkes, at der ikke under nærværende Sag kan bestemmes Noget om, hvilken Indflydelse det vil have paa Opgjørelsen af Parternes Melleniværende i Anledning af Handelen Berigtigelse, at der nu er forløbet 3 Aar siden den paagjældende Akkords Indgaelse, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste, saaledes at Fristen for dens Opfyldelse bestemmes til 14 Dage fra Højesteretsdommens Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen bestemmes til 14 Dage fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag har Citanten, Avlsbruger Niels A. Sonne af Aakirkoby, i første Instants ved Bornholms vestre Herredsting søgt Indstævnte, Gaardejer Henrik Ipsen af Thingfogedgaard i Nylarsker Sogn, tilpligtet inden en bestemt kort Tid og under en passende Dagmulkt at underskrive en saadan Handelsakkord om den imellem Parterne den 17 Februar 1881 afsluttede Mageskiftehandel om den 7de Vornedgaard i Aaker Sogn, „Egebygaard“ kaldet, og Citantens Ejendom i Aakirkeby, som indeholdes i et under Sagen fremlagt Udkast, imod at Citanten fra sin Side opfylder Vilkaarene for Handelen, samt paastaat ham anset med en klækkelig Mulkt for unodig Trætte og paalagt at godtgjøre Citanten Sagens Omkostninger skadesløst. Men ved Birkerettens den 9 Januar d. A. afsagte Dom er Indstævnte i Overensstemmelse med den af ham derom nedlagte Paastand bleven frifunden for Citantens Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger for Underretten ere blevene ophævede. Denne Dom har Citanten nu ved Stævning af 5 Juli d. A. indanket her for Retten, og paastaet den forandret derhen, at Indstævnte dommes i Overensstemmelse med den af Citanten for Underretten nedlagte Paastand eller subsidiært, at Sagens Udfald gjøres afhængig af Parts Ed, hvorhos Citanten for ethvert Tilfælde har begjæret sig Appollens Omkostninger godtgjort skadesløst af Indstævnte. Denne er, skjøndt han findes lovlig varslet, hverken modt eller har ladet mode her for Retten, og Sagen vil derfor i Medfør af D. L. 1—4—30 jfr. Fr. 3 Juni 1796 § 2 være at pandomme efter de fremlagte Breve og Bevisligheder, derunder Underretsakten. Det under Sagen omhandlede Udkast til en Handelsakkord lyder med de under Sagen i samme foretagne Forandringer saaledes:

„Imellem underskrevne Gaardejer Henrik Ipsen, boende paa Thingfogedgaard i Nylarsker Sogn, og Avlsbruger Niels A. Sonne i Aakirkeby er den 17 Februar 1881 indgaaet og afsluttet følgende mundtlige Handelsakkord:

1. Jeg Henrik Ipsen mageskifter den mig tilhørende 7de Vornedgaard, „Egebygaard“ kaldet, i Aaker Sogn med Bygninger og Jorder, Tilliggende og Tilhørende, der er skyldsæt under Matr. Nr. 83 a, 83 b, 83 c og 83 d for Hartkorn ialt 9 Tdr. 1 Skp. 1 Fdk. $1\frac{3}{4}$ Alb. og som under Handelen er ansat til en Værdi af 52,000 Kr., til Niels Sonne, inod at han ligeledes mageskifter til mig den ham tilhørende Ejendom med Bygninger og Jorder, Tilliggende og Tilhørende i Aakirkeby, der er skyldsæt under Matr. Nr. 26, 142, 378 c og 378 bb for Hartkorn ialt 3 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdk. $2\frac{3}{4}$ Alb., og som under Byttehandelen er ansat til en Værdi af 30,000 Kr., hvorfor Niels Sonne skal tilsvare mig en Byttesum af 22,000 Kroner.
2. Ejendommen sælges iøvrigt paa begge Sider i den Stand,

hvori de ere og forefindes, og som de ere Contrahenterne paaviste, med de Rettigheder, Friheder og Forpligtelser, hvormed de hidtil have været ejede og besiddede, — og som Skjøder og Adkomster tilholde, — hvoriblandt Gaardens Sædes-, Adgangs- og Indløsningsret. Med i Kjøbet følger iøvrigt paa hvert Sted Ejendommens Vinteravl. Bygningernes mur- og nagelfaste Appertinentier — hvoriblandt Kakkelovne og Murkar — alle Fodersagerne og Gjødningen samt den nødvendige Brødsæd og Strosæd.

3. De respektive Ejendomme modtages og tiltrædes af deres nye Ejere førstkommende 1 April og bero fra samme Dag for den nye Ejers Risiko i Ulykkestilfælde med Ret til Branderstatningen. Skatter og Afgifter af Ejendommen betaler den nye Ejer for 2det Halvaar iaar og fremdeles, medens Skatterne for dette Aars 1ste Termin af hver Ejendom betales af den hidtilværende Ejer.
4. Den akkorderede Byttesum, 22,000 Kr., berigtiges og betales saaledes: I Egebygaarden indestaar en Gjæld til Østifternes Kreditforening, oprindelig stor 30,000 Kr., og i Niels Sonnes hidtilværende Eiendom ligeledes en Pantegjæld af ialt 14,000 Kr., — nemlig til fornævnte Kreditforening oprindelig 9600 Kr. og til privat Mand 4400 Kr., — hvilke Gjældsposter med den til Kreditforeningslaanene knyttede statutnæssige og solidariske Forpligtelse samt Renter af Gjælden fra 11 Juni Termin førstkommende enhver især overtager for sin nye Ejendoms Vedkommende, saaledes at den hidtilværende Ejer altsaa svarer Renter og statutnæssige Ydelser af Gjælden til Kreditforeningen samt Renter af den nævnte private Mands Prioritetsgjæld af 11 Juni Termin d. A. Paa denne Maade berigtiger Niels Sonne altsaa 16,000 Kr., da Kreditforeningslaanene ere beregnede til deres fulde oprindelig Beløb, og Resten af Byttesummen, 6000 Kr., skal Niels Sonne betale sin Medkontrahent ved Kontraktens Underskrift.
5. Samtidig med Overtagelsen af den nævnte Prioritetsgjæld og Erlæggelsen af den kontante Del af Byttesummen ere Kontrahenterne pligtige til at udstede lovligt og iøvrigt hæftelsesfrit Skjøde paa de respektive Ejendomme, dog sker Oprettelsen af nærværende Kontrakt, Anskaffelsen af Stempel-papir samt Tilskjødningen paa Vedkommendes egen Bekostning.
6. Jeg Niels A. Sonne erkjender at have afsluttet den ommeldte Bytte- og Mageskiftehandel paa de foran beskrevne Vilkaar, som jeg for mit Vedkommende forpligter mig til at opfylde.

Citantens Fremstilling gaar nu ud paa, at, efterat Parterne en Tid iforvejen havde underhandlet med hinanden om at mages-

skifte deres fornævnte Ejendomme og paa begge Sider havde taget disse i Ojesyn, blev der den 17 Februar 1881 ved en Sammenkomst i Citantens Hus afsluttet en endelig Handel imellem dem om Ejendommene paa de Vilkaar, som indeholdes i det ovenanførte Udkast til en Handelsakkord, dog at det med Hensyn til Udbetalingen af de i Post 4 ommeldte 6000 Kr. blev vedtaget, at dette Beløb enten kunde henstaa hos Citanten indtil Efteraaret 1881, imod at han stillede sikker Kaution derfor, eller skulde udbetales kontant ved Kontraktens Underskrift. hvørhos Citanten forbeholdt sig en Frist til Mandagen den 21 Februar f. A., Kl. 12 Middag, inden hvilken det skulde staa ham frit for at erklære, om han vilde vedstaa Handelen eller ej. Til den anførte Tid indfandt Citanten sig da ogsaa hos Indstævnte og erklærede, at Handelen skulde staa ved Magt, idet han, næst at meddele, at han ikke kunde tilvejebringe den pantænkte Kaution for de ovenomhandlede 6000 Kr., tilføjede, at disse skulde blive Indstævnte kontant udbetalte; men Indstævnte vægrede sig nu ved at opfylde Handelen, og da han ej heller senere har været at forman hertil, har Citanten set sig nødsaget til at anlægge nærværende Sag. Indstævnte har indrømmet, at der ved den af Citanten omtalte Sammenkomst den 17 Februar f. A. blev truffet Aftale mellem dem om de Vilkaar, hvorpaa Indstævnte vilde mageskifte Egobygaard med Citantens Ejendom i Aakirkeby, og han har ikke fremsat nogen Indsigelse mod, at Vilkaarene vare saaledes, som de ere angivne i det af Citanten fremlagte Udkast til en Handelsakkord, undtagen forsaavidt angaar Betalingen af den Byttesum af 6000 Kr., som Citanten skulde erlægge, idet det efter Indstævntes Anbringende med Hensyn til denne Sum blev bestemt, at den skulde betales til Indstævnte om Efteraaret, og at Citanten skulde stille ham en betryggende Kaution herfor, samt at Citanten, naar han om Mandagen den 21 Februar underrettede Indstævnte om, hvorvidt han vilde vedstaa Handelen eller ej, saamtidig skulde opgive for ham, hvem han havde som Kautionister for Beløbet. Da saaledes Spørgsmaalet om Kautionen var udskudt til Afgjørelse den paafølgende Mandag, har Indstævnte forment, at der herefter ikke kunde siges at være afsluttet nogen endelig Handel mellem Parterne den 17 Februar. Da Citanten derpaa om Mandagen indfandt sig hos Indstævnte, meddelte han ofter dennes Anbringende kun, at han ikke kunde skaffe den betingede Kaution tilveje, hvorfor Indstævnte da erklærede, at der i saa Fald ikke kunde blive noget af Handelen; men Citanten afgav ikke ved denne Lejlighed nogen Erklæring om, at han ønskede Handelen gennemført, eller tilbød at betale Indstævnte de 6000 Kr. kontant, hvormod han ondog gik ind paa, at anse den tidligere aftalte Handel for ophævet, idet han — ofterat Indstævnte — som anført — havde erklæret, at der Intet kunde blive af den -- paabegyndte en ny Forhandling med

Indstævnte om at købe Egebygaard, ligesom han faa Dage efter forsøgte paa at sælge sin egen Ejendom til en Trediemand. Det maa nu imidlertid ved de under Sagen producerede Thingsvidner anses bevist, at der den 17 Februar f. A. blev afsluttet en endelig Handel mellem Parterne om de paagældende to Ejendomme paa de af Citanten angivne Vilkaar, og navnlig saaledes, at de omspurgte 6000 Kr. skulde betales kontant ved Udfærdigelsen af skriftligt Dokument om Handelen. saafremt Citanten ikke skaffede betryggende Kautions for at faa Henstand med Betalingen til Efteraaret. Det er derhos af Vidnerne, Hjulmager M. P. Ipsen og Proprietær J. G. Balle forklaret, at Indstævnte, da de den 6 Marts f. A. havde indfundet dem hos ham for at tale med ham om den med Citanten afsluttede Handel, udtalte til dem, at Citanten var kommen i rette Tid og havde meddelt ham, at han ønskede Handelen fuldbyrdet, samt at han havde erklæret, at han vilde betale Indstævnte de 6000 Kr. eller, som det ene Vidne har udtrykt sig, at Indstævnte skulde faa sine Penge, men at Indstævnte ikke havde villet tage ham god for Belobet. Herved, saavelsom naar henses til, at det, naar Indstævnte har anbragt, at Citanten den 21 Februar tilkjendegav ham, at han ikke kunde skaffe Kautions tilveje, og at dette var Grunden til, at Handelen gik overstyr, maa anses for en nødvendig Forudsætning, at Citanten ønskede Handelen gennemført, idet der ellers ikke kunde være Spørgsmaal om nogen Kautions eller om, at Mangelen af en saadan skulde omstøde Handelen, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Citanten virkelig i Henhold til Aftalen den 17 Februar i rette Tid har erklæret, at han fastholdt den indgaaede Handel, hvilken derefter maa antages at være bleven bindende og forpligtende for begge Parter, og naar Indstævnte ikkedestomindre har forment, at have været berettiget til at erklære sig løst fra den, maa det paahvile ham at bevise sin Berettigelse hertil. Forsaavidt Indstævnte nu har villet støtte sin Ret i saa Henseende derpaa, at Citanten ikke tilvejebragte den betingede Kautions for de 6000 Kr. og ikke har gjort lovligt Tilbud om Betaling af Belobet, da følger det af det ovenfor om Vilkaarene for Handelen Anførte, at Citanten ikke har været forpligtet til at stille Kautions, naar han vilde betale de 6000 Kr. ved Handelsdokumenternes Udfærdigelse, og at han paa den anden Side ej heller har havt nogen Forpligtelse til at udbetale eller forevise Indstævnte Pengene, forinden denne underskrev bemeldte Dokumenter, hvad han imidlertid vedblivende har nægtet at gjøre, og Indstævnte kan derfor ikke paa de anførte Omstændigheder støtte sin Paastand paa Fritagelse for at opfylde Handelen. Ej heller kan det i saa Henseende komme i Betragtning, hvad der af Indstævnte er anført om, at Citanten havde indladt sig paa en ny Forhandling med ham om at købe Egebygaard eller, at Citanten skulde have forsøgt at sælge sin Ejendom til en Tredie-

mand, idet det ialfald ikke af, hvad der herom er oplyst i Sagen kan udledes, at Citanten har frafaldet sin Ret til at fordre Mageskiftehandelen opfyldt, i hvilken Henseende det, forsaavidt det sidstnævnte Punkt angaar, særlig skal bemærkes, at Citanten har anbragt, at han kun paa Indstævntes Vegne og efter dennes Anmodning har budt Ejendommen tilfals til bemeldte Trediemand, og at dette Anbringendes Rigtighed er støttet ved Vidnet Hjulmand M. P. Ipsens Forklaring. Indstævnte har endelig til Støtte for sin Frifindelsespaastand paaberaabt sig, at Citanten i væsentlige Punkter har givet urigtige Oplysninger om sin Ejendom og derved forledet ham til at indgaa paa Handelen, hvad han ellers ikke vilde have gjort. Citanten skal saaledes have angivet Ejendommens Areal til mindst 27 Tdr. Land, medens det kun skal udgjøre noget over 24 Tdr. Land, og opgivet Smorskylden af Ejendommen til 15 Pd. aarlig, medens denne Skat andrager 31 Pd. aarlig. Indstævnte har imidlertid ikke med Hensyn til noget af disse Punkter mod Citantens Benægtelse godtgjort, at denne har paadraget sig noget Ansvar ved urigtige Angivelser, hvorimod det meget mere maa ved de afgivne Vidneforklaringer anses oplyst, at Citanten med Hensyn til Arealets Størrelse har afsluttet de derom førte Forhandlinger med at erklære, at han solgte Ejendommen som den var Indstævnte paavist, og ikke vilde indestaa for, hvor stort Arealet var, ligesom det hvad Smorskatten angaar, bestyrkes ved den af Vidnet M. P. Ipsen afgivne Forklaring, at Citanten har angivet denne rigtig til 15 $\frac{1}{2}$ Pd. i hver af de halvaarlige Skatteterminer. Indstævnte findes herefter at maatte være pligtig til at vedstaa den afsluttede Handel, og da han ikke iovrigt har fremsat nogen Indvending mod det ovenanførte Udkast til Handelsakkord, vil han ikke kunne undgaa at dommes efter Citantens Paastand til at underskrive en saadan Akkord, saaledes at han vil have at opfylde denne Forpligtelse inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse for ham under en daglig Mulkt af 10 Kr., der tilfalder Bornholms Amts Fattiggasse. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves for begge Instantser. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

(Hermed endte Højesteretsaaret 1883—84.)

Færdig fra Trykkeriet den 21 Marts 1884.

Universitetsboghandler G. E. O. Gads Forlag.

Trykkeri og trykkeri (H. J. Schou) Kjøbenhavn

